THE MODERN MON-ENGLISH

DICTIONARY

မြန်ဘာသာစံခေတ် အင်္ဂလိပ်-မြန်အဘိဓာန်

Compiled by Nai Tun Way

B.A (History)

ဘွဲ့ရသမိုင်း ဒုတိယနှစ်

www.monlibrary.com

ဗဆေင်စပ်ကိုယဲခူလာသွိပ္စတ် [mɛ̀ chɔiŋ cɔp kɒ yɔ̀aˈ dù la sɛŋæ̀ pɛmɔt] adj. rheumatic.

ဗဆေင်စပ်ကိုယာန် [mɛ̀ chɔiŋ cɔp kɒ yàn] adj. vehicular.

ဗဆေင်စပ်ကိုရုးသမ္မတ [mɛ̀ chɔiŋ cɔp kɒ rèh sɔm mɑ̀ tɑ̀] adj. republican. ဒွိတ်ဗန္ဓကိုဝိုက်ရုးသမ္ဗံတ [mənèh mɛ̀ nùm kɒ pəmoik rèh sɔm mɑ̀ tɑ̀] id.

ဗဆေင်စပ်ကိုလကျာ်(က်) [mɛ̀ chɔiŋ cɔp kɒ lɛ̀ kyaik] adj. monkish. ဗတုပ်ည်ဒ်ရုလကျာ်(က်) [mɛ̀ tup ɲɔ̀ŋ rèaˈ lɛ̀ kyaik] id.

ဗဆေင်စပ်ကိုလကျာ်အွာယခ် [mɛ̀ chɔiŋ cɔp kɒ lɛ̀ kyaik ɑ̀ ca yɔ̀t] adj. priestly.

ဗဆေင်စပ်ကိုလွှေင်အရွိ(ခ်) [mɛ̀ chɔiŋ cɔp kɒ lɛ̀ teaŋ ɑ̀ rɔ̀m] adj. nervous. ဗခပ်ဝတာ် [mɛ̀ dɛ̀ jɔ̀p jɛ̀ tɔ] id. ဗဝေက်ဝတာ် [mɛ̀ phɔik jɛ̀ tɔ] id.

ဗဆေင်စပ်ကိုလတိုပ် [mɛ̀ chɔiŋ cɔp kɒ lɛ̀ top] adj. snowy. ဗဖြောပ်ဝလိုလပ်ခုကိုလတိုပ် [mɛ̀ grɔ̀p dhɛ̀ lɔ̀m lɔ̀ nɛ̀ kɒ lɛ̀ top] id. ဗခုံည်ဒ်ရုလတိုပ် [mɛ̀ dɔ̀h ɲɔ̀ŋ rèaˈ lɛ̀ top] id.

ဗဆေင်စပ်ကိုလွှာ်ကရေက် [mɛ̀ chɔiŋ cɔp kɒ lɛ̀ paik kɑ̀ reak] adj. surgical.

ဗဆေင်စပ်ကိုလွှာ်ပလိုတ် [mɛ̀ chɔiŋ cɔp kɒ lɛ̀ paik pɑ̀ lot] adj. western. ဗကျင်ခုလွှာ်ဗာဝလိုတ် [mɛ̀ klɔŋ nù lɛ̀ paik pha pɑ̀ lot] id. ဗန္ဓလွှာ်ပလိုတ် [mɛ̀ nùm lɛ̀ paik pɑ̀ lot] id.

ဗဆေင်စပ်ကိုလိက်အထုပ္ပတ္တို [mɛ̀ chɔiŋ cɔp kɒ lòik ɑ̀ thup pɔt tæ̀] adj. autobiographic, autobiographical.

ဗဆေင်စပ်ကိုလိက်တ္ဒံလိက်ခေ့(ဟ်) [mɛ̀ chɔiŋ cɔp kɒ lòik təmɔ̀ lòik jìh] adj. epigraphic.

ဗဆေင်စပ်ကိုလိက်ပတ်ကွတ်ပါန်ထြံတြုဟ်,ဗန္ဓကိုကဆင်သူုင်သူုင်,လုပ်ကူုင်ဝင်ဂ္ဂ် [mɛ̀ chɔiŋ cɔp kɒ lòik pɔt kwɔt pan trim trɔh, mɛ̀ nùm kɒ kɑ̀ chɔiŋ slɔŋ slɔŋ lùp klɔŋ wèaŋ gɔ̀n tɑ̀] adj. classical.

ဗဆေင်စပ်ကိုလိက်ဗန်လပ်သွက်အဝဲ(ယ်) [mɛ̀ chɔiŋ cɔp kɒ lòik phɔn lɔ̀ swɛk ai] adj. testamentary.

ဗဆေင်စပ်ကိုလိုက် [mɛ̀ chɔiŋ cɔp kɒ lɛ̀k] adj. worldly. ဗလောကီ [lɔ̀ˈ ki] id. လိုက် [lɛ̀k] id. ဗဆေင်စပ်ကိုလွှာ်ရုပ် [mɛ̀ chɔiŋ cɔp kɒ lɛ̀ paik rùp] id. ဗဆေင်စပ်ကိုဝဏ္ဏုရုပ်ရာ [mɛ̀ chɔiŋ cɔp kɒ wɔ̀t thɯ̀ rùp rèa] id.

ဗဆေင်စပ်ကိုလိန် [mɛ̀ chɔiŋ cɔp kɒ loiŋ] adj. sexual. ဗဆေင်စပ်ကိုကာဝ [mɛ̀ chɔiŋ cɔp kɒ ka mɑ̀] id.

ဗဆေင်စပ်ကိုလွိမ် [mɛ̀ chɔiŋ cɔp kɒ ləmèh] adj. quantitative, numerical.

ဗဆေင်စပ်ကိုလျိုင်ဒွိတ်တက်လက်ပွဲုန့ကို ၁၃၅-၁၄၇ ပံင် (၆၁- ၆၆. ၆ ကိလဝ်) [mɛ̀ chɔiŋ cɔp kɒ lyèŋ mənèh tɛk lèak plui nù kɒ 135-147 pɔŋ or 61- 66. 6 kilɔ] adj. welter-weight.

ဗဆေင်စပ်ကိုဇေါဟာကွတ်ပညာ [mɛ̀ chɔiŋ cɔp kɒ wɔ̀ˈ ha kwɔt pɔn ɲa] adj. terminological.

ဗဆေင်စပ်ကိုဝင် [mɛ̀ chɔiŋ cɔp kɒ wèaŋ] adj. historical.

ဗဆေင်စပ်ကိုဝေင်ဖြိပ်ဒင်ထလာ်(က်) [mɛ̀ chɔiŋ cɔp kɒ wòiŋ drèp dòŋ thɑ̀ laik] adj. sporting. ဗကျာန်ကဆင်သွားသွားလဗျို(ခ်) [mɛ̀ klɒn kɑ̀ chɔiŋ sɑ̀ dèh slah lòmyàm] id. ဗဒိုက်သွားလဗျို(ခ်) [mɛ̀ mòik slah lòmyàm] id. ဗလုပ်ဗနိုတ်ကိုဝေင်ဖြိပ်ဒင်ထလာ်(က်) [mɛ̀ lùp cɛ̀ cot

www.monlibrary.com

kɒ wòiŋ drèp dòŋ thɑ̆ laik] id. ဗသွိုက်ခွိုက်ကိုဇေင်ခြိပ်ခင်ထလန်(က်) [mɛ̆ səɗak mlèk kɒ wòiŋ drèp dòŋ thɑ̆ laik] id.

ဗဆေင်စပ်ကိုဝိုင်ကွိင်ကွိုက်ဂကူခွဲမဂ္ဂိုင် [mɛ̆ chɔiŋ cɔp kɒ wèŋ kwoiŋ kwak gɛ̆ kao' bwòa' mɛ̆ glèŋ] adj. orchestral.

ဗဆေင်စပ်ကိုသွင်အသေအဟာန် [mɛ̆ chɔiŋ cɔp kɒ sɑ̆ bhèaŋ ɑ̆ se ɑ̆ hàn] adj. ceremonial.

ဗဆေင်စပ်ကိုသယျာ [mɛ̆ chɔiŋ cɔp kɒ sɑ̆ ya] adj. urinary.

ဗဆေင်စပ်ကိုသချာ [mɛ̆ chɔiŋ cɔp kɒ seŋ cha] adj. mathematical. ဗဆေင်စပ်ကိုဥန် [mɛ̆ chɔiŋ cɔp kɒ gɛ̆ nɔn] id.

ဗဆေင်စပ်ကိုသတ်ဇာတ်သွားလေင်ဇွာဝ် [mɛ̆ chɔiŋ cɔp kɒ sɔt jàt sɑ̆ dèh lèaŋ jwò^{2}] adj. tragic. ဗခုံသတ်ဇာတ်သွက်သွားဇအာနိုစ်ကြိုဟ်ဃိုခိုဟ် [mɛ̆ dɔ̀h sɔt jàt swɛk sɑ̆ dèh ɒn cɔt sroh paik khoh] id.

ဗဆေင်စပ်ကိုသဒ္ဒာ [mɛ̆ chɔiŋ cɔp kɒ sɔt dèa] adj. grammatical.

ဗဆေင်စပ်ကိုသမ္မန္ဒ [mɛ̆ chɔiŋ cɔp kɒ sɔm bɔ̀n dɛ̆] adj. connective. အဆက် [ɑ̆ chɛk] id. ဂလာန်အဆက် [gɛ̆ làn ɑ̆ chɛk] id. ဗဆေင်စပ်ကိုဂလာန်အဆက် [mɛ̆ chɔiŋ cɔp kɒ gɛ̆ làn ɑ̆ chɛk] id. သမ္မန္ဒ [sɔm bɔ̀n dɛ̆] id.

ဗဆေင်စပ်ကိုသမ္မတ [mɛ̆ chɔiŋ cɔp kɒ sɔm mɑ̆ tɑ̆] adj. presidential. ဗဆေင်စပ်ကိုတာလျိုင်သမ္မတ [mɛ̆ chɔiŋ cɔp kɒ ta lyèŋ sɔm mɑ̆ tɑ̆] id.

ဗဆေင်စပ်သို့ဖို့ုတ် [mɛ̆ chɔiŋ cɔp sɔm phɑ̆ ot] adj. universal. ဗဆေင်စပ်ကိုအလုံကင်ခွဲ(ယ်) [mɛ̆ chɔiŋ cɔp kɒ ɑ̆ lùm kɔ mòa'] id. ဗဆေင်စပ်ကိုအလုံဇကွေ်ခွဲ(ယ်) [mɛ̆ chɔiŋ cɔp kɒ ɑ̆ lùm cɛk kɑ̆ wa mòa'] id. ဗဆေင်စပ်ကိုအလုံဇသခွဲ(ယ်) [mɛ̆ chɔiŋ cɔp kɒ ɑ̆ lùm dè sɑ̆ mòa'] id. ဗဆေင်စပ်ကိုအလုံဘုံခွဲ(ယ်) [mɛ̆ chɔiŋ cɔp kɒ ɑ̆ lùm bhùm mòa'] id.

ဗဆေင်စပ်ကိုသွိဋ္ဌာန်ဂကူအဝိုင် [mɛ̆ chɔiŋ cɔp kɒ sənæ̆ than jɛ̆ kaɑ̆ ɑ̆ paŋ] adj. residential.

ဗဆေင်စပ်ကိုသဲ့ဉ်ဂြူ(ယ်) [mɛ̆ chɔiŋ cɔp kɒ sənɔŋ grùi] adj. meteoric.

ဗဆေင်စပ်ကိုသဲ့ိုင်တူအဝိုဝ်(ဝ်) [mɛ̆ chɔiŋ cɔp kɒ səmoiŋ tlɑ̆ ɑ̆ wɜ̀] adj. autocratic.

ဗဆေင်စပ်ကိုသဲ့ိုင်ဗဟွဲကိုဇဝ် [mɛ̆ chɔiŋ cɔp kɒ səmoiŋ mɛ̆ həmoa kɒ dhɔ̀] adj. tyrannous, tyrannical. ဗအုပ်ဒုပ်ဇလုန်ဇလုန်နုကိုအဝိုဒွ်လပ်ဗဟွဲကိုဗခွဲဇဝ် [mɛ̆ up dhùp dhɛ̆ jɔ̀n dhɛ̆ jɔ̀n nɛ̆ kɒ ɑ̆ wɜ̀ gɔ̆ lɔ̀ mɛ̆ həmoa kɒ bɛ̆ bwòa' dhɔ̀] id. ဗဆေင်စပ်ကိုခွိဟ်အုပ်ဒုပ်ဝိုင်ပြိုဗဟွဲကိုဇဝ် [mɛ̆ chɔiŋ cɔp kɒ mənèh up dhùp paŋ præ mɛ̆ həmoa kɒ dhɔ̀] id.

ဗဆေင်စပ်တုံ(ယ်) [mɛ̆ chɔiŋ cɔp tui] adj. touching, concerning. ဗလုက်ဒုက်တုံ(ယ်) [mɛ̆ lɜ̀k cɜk tui] id. မှုန့်(ဟ်) [mɛ̆ gèh gɔ̀h] conj. ဗာနု [mèa nù] id. ဒ္ဒာ [dəmèa] id. ဒ္ဒာနု [dəmèa nù] id.

ဗဆုတ်ယုတ်ဇှ်(ဟ်) [mɛ̆ chut yùt cih] adj. retrograde. ဗန်ကိုသဘာဗဆုတ်ယုတ်ဇန်ကျွင် [mɛ̆ nùm kɒ sɑ̆ bhèa mɛ̆ chut yùt cih klɜŋ] id. ဗပဇုံကျွင် [mɛ̆ pɑ̆ raɛ̆ klɜŋ] id.

ဗဆောတ်တွံခွဲ(ယ်) [mɛ̆ chɒt hɔ̆ moa] adj. without fail.

ဗဆာန်ဂကူ [mɛ̆ chan gɛ̆ kao'] adj. patriotic.

ဗဆာန်ချ [mɛ̆ chan dû] adj. philanthropic. ဗလေဝ်ရိုဇင် [mɛ̆ lĭp rɜ̀m bèaŋ] id.

မဆိုဒဝ် [mɛ̌ chaɒ dɔ̀] adj. preventive. မခိုဒ္ဒ [mɛ̌ caɒ dənèa] id. မတးဒ္ဒ [mɛ̌ ta dənèa] id. မဆိုတ [mɛ̌ chaɒ ta] id.

မဆိုဒဝ်တဒ္ဒ [mɛ̌ chaɒ dɔ̀ ta dənèa] adj. prohibitory. v. prohibit. လွ [lɛ̌ pʉ́] id.

မဆေဝ်ကွိုး(ဝ်) [mɛ̌ chɔ̌ kɑ̆ tɒ] adj. provocative. မဂ္ဂဲသ္ဒ [mɛ̌ glài sənɑ̆] id. မခြိုက်ဖွေဝ် [mɛ̌ bɛ̌ tak phɑ̆ o] id.

မဆိုတ္ဒဒတ်ခ္ဒင်ကိုဍ်ကလေဝ်(အ်) [mɛ̌ chɛ̌ təmat dəmɔ̀ŋ kɒ ɗaik kɑ̆ lʊ̀¹] adj. (ဝသ္ဒဟ် [sənih] n. harbour), ice bound

မဇအဆတ်အဆေန် [mɛ̌ jɛ̌ ɑ̆ cɛk ɑ̆ chin] adj. lineage. ဝကုဝဒါင်သ [gɛ̌ kao¹ wòŋ sɑ̆] id. ဝတ္ဒဒ် [təno] id. ဝသ္ဒဒ် [səno] id.

မဇတဝ်ဇဝဝ် [mɛ̌ jɛ̌ tɔ jɛ̌ wɔ̀] adj. doddering, doddery. မဟွဲကိုဝတ်သွက်ခွံဖြိဒရာင်တပ်တပ် [mɛ̌ həmoa kɒ dhɔ̀t swɛk gʊ̌ chi ɗɛ̌ ràiŋ tɔp tɔp] id.

မဇတဝ်ဇဝဝ်လိုလဉ်ဖိုတ် [mɛ̌ jɛ̌ tɔ jɛ̌ wɔ̀ làm làik cot] adj. outrageous.

မဇတ္ဒိုက် [mɛ̌ jɛ̌ thəmoik] n. well-bred person, person of good breeding.

မဇဖိမ [mɛ̌ jɛ̌ mɪ́ mɛ̌] n. parentage. မဇယဲဝတ [mɛ̌ jɛ̌ yàɪ́ tɑ̆] id. မခိဝ [mɛ̌ bɪ̀ jɛ̌] id.

မဇက်နိုဒါန် [mɛ̌ jèak nɪ̆ dàn] adj. prefatory.

မဇိ(ဖ်) [mɛ̌ jèm] adj. leaky. မဒရ့ [mɛ̌ ɗɛ̌ jù] id.

မဇိလုပ်အာဗာန် [mɛ̌ jèm lùp ɑ màn] adj. permeable. မကွိုတ်ထွဉ်အာဗာန် [mɛ̌ kloh thɑ̆ paik ɑ màn] id.

မဇွဉ်အိုတ် [mɛ̌ jənòk ot] adj. eldest.

မဇွဉ်ကိုအသိင် [mɛ̌ jənòk kɒ ɑ̆ soiŋ] adj. tempest.

မဇွဉ်ကိုဇြဟတ် [mɛ̌ jənòk kɒ jrɛ̌ hòt] adj. powerful.

မဇွဉ်ကိုဋ္ဌက် [mɛ̌ jənòk kɒ pəmoik] adj. momentous. မသွိုတ်နက် [mɛ̌ sɑ̆ jàh nèak] id.

မဇွဉ်ကွင် [mɛ̌ jənòk kəɗɛŋ] adj. very big. မဇွဉ်လေန် [mɛ̌ jənòk lòn] id.

မဇွဉ်ဇေါ်ဝ်ကျင်ဟွံခွဲကိုလွေတ်ဝေတ်ထွေန် [mɛ̌ jənòk gò² klɜŋ hʊ̀ moa kɒ ləmɪ̀t wɪ̀t bɛ̌ tɒn] adj. ill-bred.

မဇွဉ်ဇေါ်ထတ်ဖြိုတ် [mɛ̌ jənòk gò² thɔt məŋɜ̀h] adj. strapping.

မဇွဉ်တ်ကိုဋ္ဌုတ်မး [mɛ̌ jənòk taɔ³ kɒ ŋùh mɛ̀h] adj. costly. မဝထတ်တန်ကိုဋ္ဌုတ်မး [mɛ̌ thɔik tɒn kɒ ŋùh mɛ̀h] id.

မဇွဉ်တ်ကိုဖိုတ်လေဘာ [mɛ̌ jənòk taɔ³ kɒ cot lò¹ bhɛ̌] adj. greedy.

မဇွဉ်တ်ကွေ့ကွေ့(ဟ်) [mɛ̌ jənòk taɔ³ kwɛ̌h kwɛ̌h] adj. grand, grandose.

မဇွဉ်တ်ခ္ဒင်ကိုလပ့်(ဟ်) [mɛ̌ jənòk taɔ³ dəmɔ̀ŋ kɒ lɛ̌ pɔh] adj. billowy.

မဇွဉ်တွေင် [mɛ̌ jənòk təmeaŋ] adj. spactacular.

မဇွဉ်ပြဲ(ဃ်) [mɛ̌ jənòk proa] adj. blessed. မကျိုက်ဝပင်ကိုကဆင်ကုသိုဖိုတ် [mɛ̌ kəɗak pɔiŋ kɒ kɑ̆ chɔiŋ kaɑ̆ sɒ khoh] id. မကျိုက်ဝပင်ကိုတသိုတ်သုဝ [mɛ̌ kəɗak pɔiŋ kɒ tɑ̆ sak saɑ̆ khɑ̆] id. မပြဲ(ဃ်) [mɛ̌ proa] id.

မဇွဉ်သွဲလး [mɛ̌ jənòk sloa lɛ̀h] adj. majestic.

မငြိုင်ဂြို(ယ်) [mɛ̌ jrèŋ jrùi] adj. phlegmatic. ဇနိုတ်ဩြိုတ် [mɛ̌ poh sroh] id.
မငြဲဝဲငြေတ် [mɛ̌ jrài jr̀ih] adj. skinny. မငြဲဝဲမွေလၥန် [mɛ̌ jrài bwòa' mɛ̌ lòn] id.
မချဲဒဇက် [mɛ̌ jyòa' dɛ̌ jèak] adj. prepossessing.
မချဲဒသွံသွန်မာန် [mɛ̌ jyòa' slaɛ̌ slɔn màn] adj. persuasive.
မညီသာပွဲရမျာင် [mɛ̌ ɲì sa pəɗoa ràmyaiŋ] adj. rhythmic, rhythmical. မဝစ်ကိုတင်ဒွင်ဋ္ဌင်း [mɛ̌ cih kɒ tɛŋ khəɗìe khəɗap] id.
မညီင်ဝတ် [mɛ̌ ɲòiŋ wòt] adj. collected. မတန်တ် [mɛ̌ tɔn tao³] id. မန္ဒကိုဏ္ဍန်ရိ [mɛ̌ nùm kɒ ɛn ræ] id. မဟ္ဒဲကိုဇီဒရာင် [mɛ̌ həmoa kɒ chi dɛ̌ ràiŋ] id.
မညာတ်ဒးရး [mɛ̌ ɲàt dèh rèh] adj. realizable.
မညာတ်ပဇရံပရေ(အ်) [mɛ̌ ɲàt pə̌ raɛ̌ pə̌ raɛ̌] adj. pessimistic.
မညာတ်မာန် [mɛ̌ ɲàt màn] adj. discerning. မကျိုတ်မာန် [mɛ̌ kloh màn] id.
မညာန်ညွေ(ယ်) [mɛ̌ ɲan ɲea] adj. uproarious, noisy.
မညာန်ညွေပလေဝ်ပလံင်ဒွင် [mɛ̌ ɲan ɲea pə̌ le pə̌ lɔŋ dəmɔ̀ŋ] adj. rowdy. ဓွိတ်ရိရိဇရင်ဇေ့ [mənèh rɨ̌ rɨ̌ ròiŋ ròiŋ] id.
မညွှဝ် [mɛ̌ ɲɔ] v. to shake, to shake of or out, shake out. တဗွှဝ် [tɔmɲɔ] id. လဂုကသိ [lɛ̌ rɨ̌ kə̌ sæ] id. လဂုချဲဒွဲ(ယ်) [lɛ̌ rù chai phəɗai] id. Var. တဗွှဝ် [tɔmɲɔ].
မဓညွှဲ(အ်) [mɛ̌ ɲɔ̌] n. morinda, species of morinda, Morinda angustifolia. တွံမဓညွှဲ(အ်) [tənɔm mɛ̌ ɲɔ̌] n. morinda tree.
မချုက်ချေက် [mɛ̌ ɗɜk ɗeak] adj. sloppy. မဇကွဝ်ကွ် [mɛ̌ klie klaɛ̌] id. မချိုန်ဓညွှဲ(အ်) [mɛ̌ ɗon ɲɔ̌] id. (နိုတ် [cot] n. mind) မန္ဒကိုနိုတ်အဇစဲအလံဝဒွဲ(က်) [mɛ̌ nùm kɒ cot ə̌ coa² ə̌ làm jənòk] id. မန္ဒကိုဆုဲ(က်) [mɛ̌ nùm kɒ ɗaik] id. မသာသွံ(အ်) [mɛ̌ sa sə̌ pɔ̌] id.
မချုက်ချေက်ခွဲင်ကိုပလက် [mɛ̌ ɗɜk ɗeak dəmɔ̀ŋ kɒ pə̌ lɛk] adj. sweaty. မသခွဲင်သွုပလက် [mɛ̌ sə̌ dəmɔ̀ŋ səmao' pə̌ lɛk] id.
မချိုက်ပေင်ကိုအဇစဲဝဲ(ယ်) [mɛ̌ ɗak pɔiŋ kɒ ə̌ cɒm cə̌ rai] adj. qualified.
မချိုက်ပေင်ကိုအရာအိုတ်သို(ဓ်) [mɛ̌ ɗak pɔiŋ kɒ ə̌ rèa ot som] adj. (ဇဒ်(ဓ်) [khə̌ dɔ̀m] n. room) self-contained.
မချိုက်ပေင်ကိုအဂီမွိဟ်ပြ် [mɛ̌ ɗak pɔiŋ kɒ ɛŋ gɛ̌ mənèh brèa'] adj. womanly.
မချိုက်ပေင်ကိုငြဟာတ် [mɛ̌ ɗak pɔiŋ kɒ jrɛ̌ hòt] adj. spirited. မမြုက်သာကွာ [mɛ̌ mrèak sa kəɗa] id. မန္ဒကိုသတ္တိ [mɛ̌ nùm kɒ sɔt tæ̌] id.
မချိုက်ပေင်ကိုဝိုပြင်မွိဟ်ကြွေ(ဟ်) [mɛ̌ ɗak pɔiŋ kɒ bɜm prɛŋ mənèh trŭh] adj. manly.
မချိုက်ပေင်တ်ကိုဓဝ်တရုးဖွဲ(ယ်) [mɛ̌ ɗak pɔiŋ tao³ kɒ dhɔ̀ tə̌ rah gɛ̌ cai] adj. bountiful. ဗဝလမ်ကိုဓါနတရုးဖွဲ(ယ်) [mɛ̌ lĭp kɒ dèa nɛ̌ tə̌ rah gɛ̌ cai] id.
မချောင်ခွဲင်ယိုလေဝ်ဟွံဖဲ(ယ်) [mɛ̌ ɗoŋ dəmɔ̀ŋ yɜm le hɔ̌ phoa] adj. breathless. မအဲင်လင်ယဝို(ဓ်) [mɛ̌ ɔŋ lɔ̀ yɛ̌ wɜm] id. မဟ္ဒယိုဝိုဇွတာ [mɛ̌ hɔ̌ yɜm bɜm dɔm mɛ̌ ta] id.
မဇောင်စိုတ်လျိုပ်လွှာ [mɛ̌ ɗoŋ pot ləŋɜ̀p ləŋèa] adj. gruelling.

ဗချောင်ဓိတ်လွိုပ်လွှာ,သိုကာဃသိုဓိတ် [mɛ̌ ɗoŋ pot ləŋɔ̀p ləŋɛ̀a, som ka yɑ̌ som cot] adj. tired.

ဗချာတ်ဖုတ်ဖိုင် [mɛ̌ ɗat mùh paiŋ] adj. friendly. ဗချက်ကေဒ် [mɛ̌ ɗɔk kie] id. ဗဒန့်ဒယ့်(ဟ်) [mɛ̌ ɗɛ̌ ɗih ɗɛ̌ yɔ̀h] id.

ဗချတ်ချဲတွံက်ဝတွဲ(ယ်) [mɛ̌ ɗut ɗea təŋɔk təŋea] adj. knavish.

ဗချောတ်သွတ် [mɛ̌ ɗɒt swɔt] adj. youthful. သိုက်ဓော [sɑk khɑ̌ ma] id.

ဗချေန်တိုန်ဖိုင်လေဲ(ယ်) [mɛ̌ ɗin ton paiŋ lòa^{2}] adj. quick at learning.

ဗချိန်ချောတ် [mɛ̌ ɗon ɗɒt] adj. downy, of like, covered with down.

ဗချိန်ချောတ်ကလိတ်ကလောတ် [mɛ̌ ɗon ɗɒt kɑ̌ let kɑ̌ lɒt] adj. silken.

ဗချိန်ချောတ်ကလိတ်ကလောတ်,ပလဲပလောခွဲင်ညှင်ရ်ယောတ်သုတ် [mɛ̌ ɗon ɗɒt kɑ̌ let kɑ̌ lɒt pɑ̌ lea pɑ̌ la dəmɔ̀ŋ ɲɔ̀ŋ rèa yàt sut] adj. silky. ဗတုပ်တိုယောတ်သုတ် [mɛ̌ tup kɒ yàt sut] id. ညှင်ရ်ယောတ်သုတ် [ɲɔ̀ŋ rèa' yàt sut] id.

ဗချိန်ချောတ်ဇိပ်ဦပ် [mɛ̌ ɗon ɗɒt jèp glèp] adj. sentimental, prudish. ဗထတ်ပွဲအဝဲအလဲ(ဒ်) [mɛ̌ thɔt pəɗoa ɑ̌ coa^{2} ɑ̌ làm] id. ဗလေပ်ကွောန်အတိုင်ဝိုတ်သွးဒုင်ဓသိုင် [mɛ̌ lìp klɒn ɑ̌ taŋ bɔ̀m cot sɑ̌ dèh dɔ̀ŋ cɛ̌ saŋ] id. ဗလေပ်ခွံသွဲပွဲနိုတ် [mɛ̌ lìp bɔ̀h səna pəɗoa cot] id. ဗလေပ်ဟိသွပ်ပွဲသွပ်နိုတ် [mɛ̌ lìp hi sɑ̌ po pəɗoa swɔp cot] id.

ဗချိန်ချောတ်လွောတ်လွောဝ် [mɛ̌ ɗon ɗɒt lɛ̌ jɔ̀t ləmɔ̀^{2}] adj. willowy.

ဗချိန်လျပွဲအစေဲဗရဲခွိတ် [mɛ̌ ɗon lyɛ̌ pəɗoa ɑ̌ cɒm cɑ̌ rai mənèh] adj. weak-kneed. ဗချိန်လျပွဲဓောတ်နိတ် [mɛ̌ ɗon lyɛ̌ pəɗoa dhàt cot] id.

ဗချေဝ်ခွံင်ကိုကွေင် [mɛ̌ ɗie dəmɔ̀ŋ kɒ klɔiŋ] adj. oily.

ဗကေ(ဓ်) [mɛ̌ nem] pv. still, in addition, else, besides. အဒိင်ခွံဗကေဟာ [ɑ̌ khoiŋ nùm mɛ̌ nem ha] pv. is there still time? ဇကုသခွိဒးဗကေဟာ [jɛ̌ kaɑ̌ sɔmtem dèh mɛ̌ nem ha] pv. do you still remember? သွောင်ခုဓခှိညွးဂှ်ခွံဗကေဝရာ [sɑ̌ aiŋ nù bɨh ɲèh gɔh nùm mɛ̌ nem rao^{2}] pv. who else is there besides you? နိုန်ဝဲခုချာ်အဲကိုလေဝ်အဲဆာန်ဝခုဗကေ(ဓ်) [pon . ɗɛ̌h ɗuh oa kom le oa chan ɗɛ̌h mɛ̌ nem] pv. although she dislikes me, I still love her. Var. ဗာန်ကေ(ဓ်) [màn nem]. Cf. ဗဒ် [mɔ̀ŋ] va. durative. ကေ(ဓ်) [nem] pv. still.

ဗတကဘတ် [mɛ̌ tɑ̌ kɑ̌ bhɔt] n. (P) food offering made for merit of a departed soul.

ဗတောတက်ကျင်ခွဲဗဂျိင် [mɛ̌ tao^{2} tɛk klɔŋ bwɔa' mɛ̌ glèŋ] adj. much progress.

ဗတရုပ်တိ် [mɛ̌ tɑ̌ rah pɑ̌ tet] adj. printed. ဗတြုပ်တိ် [mɛ̌ trah pɑ̌ tet] id.

ဗတက်ဓခုစုင်တိ်ဩန် [mɛ̌ tet ɗɛ̌ ɗɨ̌ pəŋ pɑ̌ tet srɔn] adj. wrought silver.

ဗတိက်ဟွံဘိုင် [mɛ̌ toik hɔ̌ sloiŋ] adj. sleepless. ဗတိက်ဟွံဖွံ(ဒ်) [mɛ̌ toik hɔ̌ gɔ̌] id. ဗတိက်ဟွံဗာန် [mɛ̌ toik hɔ̌ màn] id.

ဗ,တင် [mɛ̌ tɛŋ] v. (of hard cover of seed) fibrillate.

ဗတင်လိုပြောတ် [mɛ̌ tɛŋ lɜ pra kɔt] adj. glaring.

ဗတိင်တိုက်နကိုကဗဖိတ်ကွိုင်ကွိုက် [mɛ̌ toiŋ tak nɛ̌ kɒ kɑ̌ pɒt kwoiŋ kwak] adj. instrumental. ဗသွးဒုင်သွဒွန် [mɛ̌ sɑ̌ dèh dɔ̀ŋ sɑ̌ pɑ̌ dənɔ̀n] id.

မတ်ခ်ဓယျဒ္ဒ်ခ် [mɛ̌ tɔŋ khɑ̌ yɑ̌ dəmɔ̀ŋ] adj. hesitant. ဖတ္ဒ်ဝိတ်ဓကုတ် [mɛ̌ hɔ̌ pot ɖɛ̌ kut] id. ဖတ္ဒ်ဝိတ်သ္ဒုတ် [mɛ̌ hɔ̌ pot sɑ̌ kut] id.

မတ်ခ်ဓဇက် [mɛ̌ tɔŋ ɖɛ̌ jɛ̀ak] adj. inviting. ဓခဲ့ဓဇက် [mɛ̌ jyòɑ' ɖɛ̌ jɛ̀ak] id.

မတတ်အာမာန် [mɛ̌ tɔt ɑ màn] adj. passable. ဓဇကွာံတတ်အာမာန် [mɛ̌ klɔ̌' tɔt ɑ màn] id. ဓခွံ ကထ်ခ်နုခ်တဲမာန် [mɛ̌ nùm kɑ̌ chɔŋ dɔ̀ŋ toɑ màn] id.

မတိတ်ကျုင်ပရဲ(ယ်) [mɛ̌ tet klɔŋ pɑ̌ roɑ] adj. profitable. ဓန္ဒကိုဒို(ဒ်) [mɛ̌ nùm kɒ phɒ] id.

မတနိ်ကုဋ္ဌုဟ်မးလ္ဒိုန် [mɛ̌ tɔn kɑɑ̌ ŋùh mɛ̀h ləmɔ̀n] adj. monumental. ဓခဲ့ခ်နုတ်ခွဲ(ယ်) [mɛ̌ jənòk dùt bwòɑ'] id.

မတနိ်ကိုဋ္ဌုဟ်မး [mɛ̌ tɔn kɒ ŋùh mɛ̀h] adj. priceless. ဓယ္ဍနိ်ဋ္ဌုဟ်မးတွံမာန် [mɛ̌ pɑ̌ tɔn ŋùh mɛ̀h hɔ̌ màn] id.

မတနိ်တ်ဒွံခ် [mɛ̌ tɔn tɑo³ dəmɔ̀ŋ] adj. existent. ဓန္ဒွံခ်ကထ်ခ်လ္ဒုဟ် [mɛ̌ nùm dəmɔ̀ŋ kɑ̌ chɔiŋ ləmùh] id. ဓန္ဒွံခ်ကိုလမျိုု(ဒ်) [mɛ̌ nùm dəmɔ̀ŋ kɒ lɔ̀myɜ̀m] id.

မတနိ်တ်လ္ဒိုန်ကာလ [mɛ̌ tɔn tɑo³ ləmɔ̀n kɑ lɑ̌] adj. everlasting. ဓဒိုနိ်ဓတ်ဝိုခ်ကျိုက်လ္ဒိုန်ကာလ [mɛ̌ bɔ̀n bɔt khɑŋ klɑk ləmɔ̀n kɑ lɑ̌] id.

မတနိ်ခ်ွခ်ွခ် [mɛ̌ tɔn dɔ̀h dəmɔ̀ŋ] adj. confirmed. ဖတ္ဒ်ထိုခ်ွဓခ်ွတိုနိ်အပြုခ်အလှဲဲ(ယ်) [mɛ̌ hɔ̌ chɑɒ ɖɛ̌ dɔ̀h mɛ̌ dɔ̀h tɔn ɑ̌ prɔŋ ɑ̌ hlɑi] id. ဓခ်ွတ္ဒွဓနိ်သ္ဒုက်ဍ္ဍုံပြုခ်လှဲဲအာ [mɛ̌ dɔ̀h hɔ̌ màn swɛk gɔ̌ prɔŋ hlɑi ɑ] id.

မတနိ်ခ်ွမာန် [mɛ̌ tɔn dɔ̀h màn] adj. likely. ကြြက်ဏ္ဍိုန်(ဟ်) [krɛk kɑ̌ tɒ dɔ̀h] id. ဓခးရး [mɛ̌ dɛ̀h rɛ̀h] id. ဓခ်ွကထ်ခ်တနိ်ခ်ွကျုင်မာန် [mɛ̌ dɔ̀h kɑ̌ chɔŋ tɔn dɔ̀h klɔŋ màn] id. ဓခ်ွကျုင် ဝရာင် [mɛ̌ dɔ̀h klɔŋ roŋ] id.

မတိုနိ်ဓိုနိ် [mɛ̌ tɔn mɔn] adj. showy. ဝတ္ဒးဓးလေးနိ်အာ [mɛ̌ təmɑh jɛ̀h lɔ̀n ɑ] id. ပေဝေးခ် ဓဝလေတ်လခ်ဓလေးနိ်အာကိုသ္ဒေဒတ် [mɛ̌ pɑ̌ lɑe pɑ̌ lit lɔ̀ lɔ̀n ɑ kɒ sənɒt] id. ဇရုံဋ္ဌလခ်အဟိတ် [mɛ̌ rɔ̀p cɔ̌' lɔ̀ ɑ̌ hoik] id.

မတုပ်ကိုကလေဒ်(က်) [mɛ̌ tup kɒ kɑ̌ lok] adj. spectral.

မတုပ်ကိုဇုက် [mɛ̌ tup kɒ jɜ̀k] adj. stringy. ဓဋ္ဌိုင်ကိုကသဲဲ(ယ်) [mɛ̌ glɛ̀ŋ kɒ kɑ̌ sɑi] id.

မတုပ်ကိုဋ္ဌုံ(ဒ်) [mɛ̌ tup kɒ jrùm] adj. snaky. ဓဋ္ဌိုင်ကိုဋ္ဌုံ(ဒ်) [mɛ̌ glɛ̀ŋ kɒ jrùm] id. ဝဃာင်ဓပ်ကို ဋ္ဌုံ(ဒ်) [mɛ̌ chɔiŋ cɔp kɒ jrùm] id. ဝတွံက်ဝတွဲ(ယ်) [mɛ̌ təŋɔk təŋɛɑ] id.

မတုပ်ကိုဆိုက် [mɛ̌ tup kɒ ɗoik] adj. slavish. ဖတွဲကိုညာန်ပညာမွဲဂ္ဂတ် [mɛ̌ həmoɑ kɒ ɲàn pɔn ɲɑ pəɗoɑ kəɗɔh] id.

မတုပ်ကိုခိုပ္ဒတ် [mɛ̌ tup kɒ dɜ̀ pəmɔt] adj. volcanic. ဓဝဃာင်ဓပ်ကိုခိုပ္ဒတ် [mɛ̌ chɔiŋ cɔp kɒ dɜ̀ pəmɔt] id.

မတုပ်ကိုဖာန် [mɛ̌ tup kɒ phɑn] adj. glassy. ဓခ်ွဖာန် [mɛ̌ dɔ̀h phɑn] id.

မတုပ်ကိုမ်ိဟ်ကြုံ(ဟ်) [mɛ̌ tup kɒ mənèh trŭh] adj. manlike.

မတုပ်ကိုရုပ်ပုတ်ဥတ် [mɛ̌ tup kɒ rùp put glɔ̀t] adj. statuesque.

မတုပ်ကိုသြန် [mɛ̌ tup kɒ srɔn] adj. (ရဈာင်ကွေးမူး [rɔ̀myɑiŋ mɛ̌ klɑh phəɗɑh] n. clear or sweet suond), silvery. ရဈာင်ခိုဟ်သြိုဟ်သာဃာ [rɔ̀myɑiŋ poh sroh sɑ yɑ] id.)

မတုပ်တ်ကိုမ်ိုတ်ယုတ်မာ [mɛ̌ tup taoˀ kɒ mənèh yùt mèa] adj. scoundrelly. မတုပ်ဓက်ကိုမ်ိုတ်ယုတ်ယုတ်ဓးမာ [mɛ̌ tup bèak kɒ mənèh yùt yùt mèa mèa] id.

မတုပ်သူတ် [mɛ̌ tup səmɔh] adj. conformable. ကောိတ်ညီ [mɛ̌ kɛt ɲì] id. ဖခုံဒုဉ် [mɛ̌ hnoa dəmɔ̀ŋ] id.

မတုပ်သူတ်စိုတ် [mɛ̌ tup səmɔh cot] adj. concurrent. မကွိုံခုံမွဲဓဟုဝဲ [mɛ̌ kə̆ tɒ dɔ̀h mòaˈ bɛ̌ hù dhɔ̀] id. ဘုပ်သူတ်ထန္ဒ [mɛ̌ tup səmɔh chɔn dɛ̌] id.

မတုပ်သူတ်ည်ဉ်ရ်ခြိုတ်ချိုတ် [mɛ̌ tup səmɔh ɲɔ̀ŋ rèaˈ chot chot] adj. deathly.

မတိကွးကွးယွးယွး [mɛ̌ tem klah klah phəɗah phəɗah] adj. pronounced. မခုံပိတ်ပိုတ်သွုတ်သွုတ် [mɛ̌ dɔ̀h pot pot sə̆ kut sə̆ kut] id.

မတိကွးကွးယွးယွးအလိုလိုဒုံ(ဟ်) [mɛ̌ tem klah klah phəɗah phəɗah ə̆ là là ɗɛ̌h] adj. self-evident. မတိကွးကွးယွးယွးအလိုဝဲကိုဒုံ(ဟ်) [mɛ̌ tem klah klah phəɗah phəɗah ə̆ là là ɗɛ̌h kɒ ɗɛ̌h] id.

မတိကွးခွဲ(ယ်) [mɛ̌ tem klah khlea] adj. striking. ဓတွင်တွတ် [mɛ̌ təmeaŋ təmɔh] id.

မတိကွးလေၚန် [mɛ̌ tem klah lɔ̀n] adj. staring.

မတိဂုန် [mɛ̌ tem gùn] adj. sensbile of a favour.

မတိညာတ်တွတ်တွတ်ခြာခြာဓာန် [mɛ̌ tem ɲàt tənɔh tənɔh khra khra màn] adj. discriminating. မဆက်ဝဆဲတွတ်တွတ်ခြာခြာ [mɛ̌ chɛk chɒm tənɔh tənɔh khra khra] id.

မတိတာလျိုင် [mɛ̌ tem ta lyèŋ] adj. dutiful. မတိဝတ်အဓလေဝ် [mɛ̌ tem wɔ̀t ə̆ lie] id.

မတိခွဲင်ကွးကွး [mɛ̌ tem dəmɔ̀ŋ klah klah] adj. evident. တွး [təmah] id. မပြဲကတ် [mɛ̌ pra kɔt] id.

မတိသွက်ဇကုမွဲဓဝ် [mɛ̌ tem swɛk jɛ̌ kaɗ mòaˈ dhɔ̀] adj. thoughtless. မသွစုတ်တ်ရာစိုတ်ခုံ(ဟ်) [mɛ̌ sə̆ pə̆ cut taoˀ rèa cot dɔ̀h] id. မဟွဲကိုအဝင်အခြင် [mɛ̌ həmoa kɒ ə̆ cɛŋ ə̆ khrɛŋ] id. မဟွံညာတာသွက်ညွးတွတ် [mɛ̌ hɔ̌ hɲa ta swɛk ɲèh tənɔh] id.

မတိုု(မ်) [mɛ̌ tom] adj. thick headed. (ညာန်ပညာ [ɲàn pɔn ɲa] n. knowledge), မခိုု(ဝ်) [mɛ̌ dhàm] id. မခိုုဲ့(ယ်) [mɛ̌ dhàm dhùi] id.

မတိုုကျိုခွဲင်ကိုအိုက်ဒွန်(က်) [mɛ̌ tom klom dəmɔ̀ŋ kɒ oik ŋàik] adj. mossy. မခုံညဉ်ရ်အိုက်ဒွန်(က်) [mɛ̌ dɔ̀h ɲɔ̀ŋ rèaˈ oik ŋàik] id.

မတိုုကျိုခွဲင်ကိုစဓမှန် [mɛ̌ tom klom dəmɔ̀ŋ kɒ coa hmin] adj. verminous.

မတိုုကျိုခွဲင်ကိုယဲဓိ(ယ်) [mɛ̌ tom klom dəmɔ̀ŋ kɒ yòaˈ wài] adj. scabby. မတိုုကျိုခွဲင်ကိုယဲဓခေဝ် (က်) [mɛ̌ tom klom dəmɔ̀ŋ kɒ yòaˈ cok] id.

မတိုုကျိုခွဲင်ကိုလွက်ခချိ(မ်) [mɛ̌ tom klom dəmɔ̀ŋ kɒ ləmèak khə̆ rom] adj. swampy.

မတိုုကျိုခွဲင်နကိုရာပ်ဖြုံ(မ်) [mɛ̌ tom klom dəmɔ̀ŋ nɛ̌ kɒ ràp khrum] adj. bushy.

မတဲ့ဂ်(ဟ်) [mɛ̌ tui gɔ̀h] adv. formerly.

မတဲ့ဓေး(ခ်) [mɛ̌ tui tɛ̌] adv. formerly.

မတွဲတ်ကျိုဩ် [mɛ̌ təmui taoˀ kɒ bɛ̌ tæ] adj. sandy. မဂျိုင်ကျိုဩ် [mɛ̌ glèŋ kɒ bɛ̌ tæ] id. မခုံခွဲဩ် [mɛ̌ dɔ̀h dəmɔ̀ŋ bɛ̌ tæ] id.

မတွဲဒွံင်ကိုဝ်တ် [mɛ̌ təmui dəmɔ̀ŋ kɒ jùt] adj. bony. မတုပ်ကိုဝ်တ် [mɛ̌ tup kɒ jùt] id. မနှံဒွံင် ဝုတ်ဒွိုတ် [mɛ̌ dɔ̀h dəmɔ̀ŋ jùt phɑ̌ ot] id.

မတုတ်လပ်ညွင်ရ်ဂွပလဲတွး [mɛ̌ tuh lɔ̀ ɲɔ̀ŋ rèa' gɔ̌ pɑ̌ lea təmah] adj. shiny.

မတောဲဒွံင်ညွင်ရ်လပ့်(တ်) [mɛ̌ tɔ̌ dəmɔ̀ŋ ɲɔ̀ŋ rèa' lɛ̌ pɔh] adj. wavy. မနှံဒွံင်ညွင်ရ်ဒွိုန်လပ့်(တ်) [mɛ̌ dɔ̀h dəmɔ̀ŋ ɲɔ̀ŋ rèa' jwɛ̀n lɛ̌ pɔh] id.

မတွံက် [mɛ̌ təŋɔk] adj. designing, crooked. ကွတ်ပညွာဒွိတ်ခိုကဂိုန် [kwɔt pɔn ɲa pɑ̌ tet bɛ̀m kɑ̌ ron] id. မဒွံဂံက် [mɛ̌ khəɗao³ gɔ̀k] id. မဒွံက် [mɛ̌ ŋɔk] id. မဒွံက်ဓဒွဲ(ယ်) [mɛ̌ ŋɔk ŋea] id. မတာမွံက် [mɛ̌ tɔmŋɔk] id. မတာမွံက်တာဓမွဲ(ယ်) [mɛ̌ tɔm ŋɔk tɔm ŋea] id. မဒွံကိုနိုတ်တွံက် ဝတွဲ(ယ်) [mɛ̌ nùm kɒ cot təŋɔk təŋea] id. မဝဝန် [mɛ̌ wĭn] id. မဟွံတပ်တား [mɛ̌ hɔ̌ tɔp tah] id.

မတွံက်ဝတွဲဒွံင်ညွင်ရ်ဖြုံ(မ်) [mɛ̌ təŋɔk təŋea dəmɔ̀ŋ ɲɔ̀ŋ rèa' jrùm] adj. serpentine.

မတွံက်ဝတွဲယုတ်မာ [mɛ̌ təŋɔk təŋea yùt mèa] adj. satanic.

မတွံ(ဒအ်) [mɛ̌ təŋɔ̌] adj. diligent. မတွံလွံ(ဒအ်) [mɛ̌ təŋɔ̌ lɛ̌ pɔ̌] id. မဒွံကိုလွိ [mɛ̌ nùm kɒ lwĭ] id. မပွေဒ်(ဒအ်) [mɛ̌ pəŋɔ̌'] id. မဒုတ်ဟ္ဂိုု(ယ်) [mɛ̌ hmɔt pɑ̌ tui] id. မလွိပရာသွိသွတ် [mɛ̌ lwĭ pɑ̌ ra swæ swɔt] id. မသွလွိရိုဃ [mɛ̌ sɑ̌ pɑ̌ lwĭ rĭ yɑ̌] id. မသွလွိပရာ [mɛ̌ sɑ̌ pɑ̌ lwĭ pɑ̌ ra] id. သမွံ(ဒအ်) [sɔm ŋɔ̌] id.

ဓတ္မဟ်ခြာ [mɛ̌ tənɔh khra] adj. discordant, variant. ဓစုဓင်ဒွံင် [mɛ̌ cu cɛŋ dəmɔ̀ŋ] id. မနှံတ် တ္မဟ်တ္မဟ်ခြာခြာ [mɛ̌ dɔ̀h tɔm tənɔh tənɔh khra khra] id. မနှံတ်မုလတ္မဟ် [mɛ̌ dɔ̀h tɔm mù lɑ̌ tənɔh] id. မဟွံစန့်ကိုတင်နှင်ဓွေဝ်ဒွာဝ် [mɛ̌ hɔ̌ cih kɒ tɛŋ nèaŋ khəɗie khəɗap] id. မဟွံညီသာ [mɛ̌ hɔ̌ ɲĭ sa] id. မဟွံတုပ်ရင်သွံ(ဒအ်) [mɛ̌ hɔ̌ tup rèaŋ sɑ̌ kɔ̌] id.

ဓတ္မွးဒွံင်နုကိုလျုးသွံင်ချိုက်ချိုက်ပေင်ပေင် [mɛ̌ təmah dəmɔ̀ŋ nɛ̌ kɒ lyèh sənɔŋ ɗak ɗak pɔiŋ pɔiŋ] adj. starry. ဓတ္မွးဓဖျဲဖျံဒွံင်ညွင်ရ်သွံင် [mɛ̌ təmah phyae phyao³ dəmɔ̀ŋ ɲɔ̀ŋ rèa' sənɔŋ] id.

ဓတွေင်ခြာ [mɛ̌ təmeaŋ khra] adj. singular. ကုိန်ဂုကဒုခ် [kon e kɑ̌ wùt] id. ဓတွေင်ခြာဓတွေင် ထွတ်မွဲဂက္ [mɛ̌ təmeaŋ khra mɛ̌ təmeaŋ təmɔh mòa' gɛ̌ kao'] id. မနှံကိုန်ဓွဲ(ယ်) [mɛ̌ dɔ̀h kon mòa'] id. မနှံတ်ညွးမွဲတွံတုပ် [mɛ̌ dɔ̀h tao³ ɲèh mòa' hɔ̌ tup] id. ဓသွက်သွာ [mɛ̌ sɑ̌ keak sɑ̌ ka] id. မဟွံတုပ်ကိုညွးမွဲ(ယ်) [mɛ̌ hɔ̌ tup kɒ ɲèh mòa'] id.

ဓတွေင်တ္မဟ် [mɛ̌ təmeaŋ təmɔh] adj. phenomenal. ဓလောန်ကဓဓာနုကိုဓဓပြဲာ်(မ်) [mɛ̌ lòn kai a nù kɒ ɑ̌ prɒm] id.

မတွဲတ်ကိုသွက်သွေဲာ်မိပ်ဖြိပ် [mɛ̌ təmui tao³ kɒ swɛk sɑ̌ gɔ̌ mèp jrèp] adj. joyous.

မတွဲတ်ဒွံင်ကိုစ်ဓောန် [mɛ̌ təmui tao³ dəmɔ̀ŋ kɒ cĭ cɒn] adj. mysterious. မကွိတ်လခိုု(ဒ်) [mɛ̌ kənoik lɛ̌ dɜ̀] id. မသွိုတ်နက် [mɛ̌ sɑ̌ jɜ̀h nèak] id.

မတွဲတ်ဒွံင်ကိုလွက် [mɛ̌ təmui tao³ dəmɔ̀ŋ kɒ ləmèak] adj. miry. မတွဲတ်ဒွံင်ကိုဓချိ(မ်) [mɛ̌ təmui tao³ dəmɔ̀ŋ kɒ khɑ̌ rom] id. လွက် [lɛ̌ cɛk] id. လွက်ဓချိ [lənèak khɑ̌ rom] id.

မခြားစာဂ [mɛ̌ trah ca gɛ̌] adj. giving. တွိုု(ဒ်) [twɒ] id. ဓါန [dèa nɛ̌] id. ဓါန် [dàn] id.

မခြံတြမ် [mɛ̌ trim trɔh] adj. olden.

ဓတ္ဆိတ်ခွံင်ကိုကွေင် [mɛ̌ tlɛt dəmɔ̀ŋ kɒ klɔiŋ] adj. greasy. ဓကွေဝ်ခွံင်ကိုကွေင် [mɛ̌ klie dəmɔ̀ŋ kɒ klɔiŋ] id.

ဓတွံဂး [mɛ̌ twɔh gèh] adv. that is to say, to wit. ဓိဂွာ [mɔ̀ik gèa] id. ဓိဂွး [mɔ̀ik gèh] id. that is to wit.

ဓတုံယ်တ်ကိုဓာန် [mɛ̌ twɔh pɑ̌ tet kɒ màn] adj. predictable.

ဓတွန်တွေဝဲဂ်ရံခွံင်ကိုဓာတ်ဂကူ [mɛ̌ təpɔn təpoɑ² hnɑo³ rèa' dəmɔ̀ŋ kɒ jàt gɛ̌ kɑo'] adj. mixed caste.

ဓတွေံထူတ်ခွက် [mɛ̌ təpɛ̌h thəʊ̀ut dhəmɛ̀ak] adj. playful. ဓခွက် [mɛ̌ dəmɛ̀ak] id.

ဓထကဲ့(ယ်) [mɛ̌ thɑ̌ kui] adj. sleepy, drowsy, dopey. ဓထကဲ့သွိုက် [mɛ̌ thɑ̌ kui sɑ̌ toik] id. ဓကဲ့(ယ်) [mɛ̌ dɛ̌ kui] id. ဓဝိုဲ့(ယ်) [mɛ̌ dhɜ̀m dhùi] id. ဓဗွူဝိုဲ့(ယ်) [mɛ̌ bəpu dhɜ̀m dhùi] id. ဓသွဲ့(ယ်) [mɛ̌ sɑ̌ kui] id. ဓလဲ့သွဲ့(ယ်) [lɛ̌ bùi sɑ̌ kuí] id. ဓလဲ့သွိုဲ် [lɛ̌ bùi sloiŋ] id. သိုဲ့ချန်ချိုဝ် [som dhùi dun dop] id.

ဓထကွိုက်ထကွန်ခွံင် [mɛ̌ thɑ̌ klak thɑ̌ klɔn dəmɔ̀ŋ] adj. panic-stricken. ဓပျာတန်ဆန်ခွံင် [mɛ̌ pyɑ tɔn chɔn dəmɔ̀ŋ] id.

ဓထညွောန်ပြေက် [mɛ̌ thɑ̌ ɲɒn brɔ̀ik] adj. sulky. ဓဓလဝ်နိုတ်တွံက် [mɛ̌ lɨp cot təŋɔk] id.

ဓထဓောဝ် [mɛ̌ thɑ̌ tho] adj. fond of. ထဓဆောဝ် [thɑ̌ tho] id. လုဟ် [lùh] id.

ဓထလိန် [mɛ̌ thɑ̌ lɛn] adj. slimy. ဓဓလိန် [mɛ̌ khɑ̌ lɛn] id. ဓပြောဝ်ခွံင်ကိုအရာထလိန်ထလိန် [mɛ̌ grɔ̀p dəmɔ̀ŋ kɒ ɑ̌ rèa thɑ̌ lɛn thɑ̌ lɛn] ဓတုဝ်ကိုအရာထလိန်ထလိန် [mɛ̌ tup kɒ ɑ̌ rèa thɑ̌ lɛn thɑ̌ lɛn] id.

ဓထေက်ကိုသွးချဝ်ပွာရဏာဂကိုဂကူဂကူ [mɛ̌ thɔik kɒ sɑ̌ dèh chɔp bɛ̌ ca rɑ̌ na kɒ jɛ̌ kɑɑ̌ jɛ̌ kɑɑ̌] adj. considerable.

ဓထေက်ကိုသွးကြိုင်သွစ, ဓရို(ဒ်) [mɛ̌ thɔik kɒ sɛ̌ dèh grèŋ sɑ̌ pɑ̌ cɛ̌ cɑ̌ rɒ] adj. ridiculous. ဓဒိုဟ်ဝို(ဖ်) [mɛ̌ dèh dhɜ̀m] id.

ဓထေက်ကိုသွးဒွေတ်ဝက်အဲပရဲ့,ဟုိတ်ဆူဓရုပ်စပ်ကွူင်လဝ်တုံဝွဲဓလံ့လကာဖာဓတေ(အ်) [mɛ̌ thɔik kɒ sɑ̌ dèh dɛ̌ gìt bèak oa pɑ̌ roa, hot nù mɛ̌ rɔp cɔp klɜŋ lɔ̀ tui bwòa' mɛ̌ lɔ̀ lɛ̌ ka pha tɛ̌] adj. time-honoured.

ဓထေက်ကိုသွးခုင်ချောင်စိုတ်ဖွိုတ်ဓခိုင် [mɛ̌ thɔik kɒ sɑ̌ dèh dɜŋ ɗoŋ pot phɑ̌ ot ɑ̌ khoiŋ] adj. worth while. ဓထေက်ကိုသွးခုင်ချောင်နိုတ်ဖွိုတ်ဓခိုင်ဖွိုတ်ဩန် [mɛ̌ thɔik kɒ sɛ̌ dèh dɜŋ ɗoŋ pot phɑ̌ ot ɑ̌ khoiŋ phɑ̌ ot srɔn] id.

ဓထေက်ကိုသွးဖြိုန်ဓရဲ(ယ်) [mɛ̌ thɔik kɒ sɑ̌ dèh pɑ̌ ton cɑ̌ rai] adj. praiseworthy.

ဓထေက်ကိုသွးပတော့်(ဟ်) [mɛ̌ thɔik kɒ sɛ̌ dèh pɑ̌ tɛ̌h] adj. trustworthy, trusty. ဓထေက်ကိုသွးဇျုနိုတ် [mɛ̌ thɔik kɒ sɑ̌ dèh phyih cot] id ဓထေက်ကိုသွးဒွဒွဲ(ယ်) [mɛ̌ thɔik kɒ sɑ̌ dèh bɛ̌ dɛ̌ bɛ̌ dài] id. ဓဒွဒွဲဓာန် [mɛ̌ bɛ̌ dɛ̌ bɛ̌ dài màn] id.

ဓထေက်ကိုသွးဖေက်,ဆာန်,ရှိုဓသှိ(ဟ်) [mɛ̌ thɔik kɒ sɑ̌ dèh phɔik, chan, rih sih] adj. reverend

ဓထေက်ကိုသွးဖင်မွဲထိင်ဓက် [mɛ̌ thɔik kɒ sɑ̌ dèh mèaŋ mòa' thoiŋ dèak] adj. obligatory.

ဓထေက်ကိုသွးယိုးဒုင်သွပွ [mɛ̌ thɔik kɒ sɑ̌ dèh yè dɜŋ sɑ̌ pɑ̌ pwɑ̌] id.

မထေက်ကိုသွးခြံသော့(ဟ်) [mɛ̏ thɔik kɒ sɑ̆ dèh rĭh sih] adj. respectable. မဝထေက်ကိုသွးအဲမရဲ(ယ်) [mɛ̏ thɔik kɒ sɛ̆ dèh oɑ pɑ̆ roɑ] id. မနွံကိုဝုန်ဓရဲဝဲ(ယ်) [mɛ̏ nùm kɒ gùn cɑ̆ rai] id. မဂပ်ဂဝ်ဒးဂုး [mɛ̏ gɔ̀p gɔ̀ dèh rèh] id.

မထေက်ကိုသွဒးပညို [mɛ̏ thɔik kɒ sɛ̆ dèh pɑ̆ sɑ̆ tæ̏] adj. remarkable. ဒတွေင်တူမာ် [mɛ̏ təmeaŋ təmɔh] id.

မထေက်ကြိုက် [mɛ̏ thɔik krɑk] adj. fitting. ဒထက် [thɔik] id. ဒထက်ကြိုက် [thɔik krɑk] id. ဒွး [dwèh] id. သးဒုပ် [sɑ rùp] id.

မထေက်တန် [mɛ̏ thɔik tɔn] adj. deserving. မကြိုက်ကို(ဒ်) [mɛ̏ krɑk kɒ] id.

မထေက်တန်ကိုဋ္ဌဟ်မး [mɛ̏ thɔik tɔn kɒ ŋùh mèh] adj. valuable.

မထင်ချဉ်(က်) [mɛ̏ theŋ ɗaik] adj. thirsty. မတာဟင်ဒွင်ချဉ်(က်) [mɛ̏ tɑ̆ heŋ dəmɔ̀ŋ ɗaik] id. ဒထင်ဒွင်ချဉ်(က်) [mɛ̏ theŋ dəmɔ̀ŋ ɗaik] id.

မထိင်ဇကုဇကုမာန် [mɛ̏ thoiŋ jɛ̏ kɑɗ jɛ̏ kɑɗ màn] adj. self-possessed. မနွံကိုဓိတ်တန်တန်ကြန်ကြန် [mɛ̏ nùm kɒ cot tɔn tɔn krɔn krɔn] id. မနွံကိုသိကွာ [mɛ̏ nùm kɒ soik khɑ] id.

မထိင်ဒက်လဝ် [mɛ̏ thoiŋ dèak lɔ̀] adj. reserved. မဗြောဝ်ဓလိုလဝ် [mɛ̏ grɔ̀p dhɛ̏ làm lɔ̀] id. မထိင်ဒက်မင်မဲလဝ် [mɛ̏ thoiŋ dèak mèaŋ mɔ̀a¹ lɔ̀] id. မလဝ်လဝ် [mɛ̏ lɔ̀ lɔ̀] id. မလဝ်လဝ် သွက်ဖွထဝ် [mɛ̏ lɔ̀ lɔ̀ swɛk gɔ̏ thɔp] id.

မထိင်ဒဝ်လဝ် [mɛ̏ thoiŋ dɔ̀ lɔ̀] adj. repressive.

မထိင်ဒဝ်လဝ်အရိုစိုတ်ချီဒရောင်.နုအဇလိုက်ဇကုကိုဇကု [mɛ̏ thoiŋ dɔ̀ lɔ̀ ɑ̆ rɔ̀m cot chi dɛ̏ ràiŋ nɛ̏ ɑ̆ lɛ̀k jɛ̏ kɑɗ kɒ jɛ̏ kɑɗ] adj. self-composed. ဖျိုးန်သွိင်လဝ်နိုတ် [phyih pɑ̆ tɔn sloiŋ lɔ̀ cot] id.

ထင်ဓယျညွှာတ်ကောတ်လဝ် [mɛ̏ theaŋ khɑ̆ yɑ̆ ɲɑ̀t kit lɔ̀] adj. supposed.

မထေင်သွေဝဲမတ် [mɛ̏ theaŋ swɑa² mɔ̀t] adj. disdainful.

မထိုင်သးဂုန် [mɛ̏ thaŋ sɑh gùn] adj. thankful.

မထိုင်သးထေက် [mɛ̏ thaŋ thɔik] adj. commendable, laudable.

မထတ်ကိုအဓေဝဲ(ခ်) [mɛ̏ thɔt kɒ ɑ̆ cɒm] adj. forceful.

မထတ်ကိုစိုတ်သွိင် [mɛ̏ thɔt kɒ cot səmoiŋ] adj. satisfactory to the ruler.

မထတ်ခွိုဟ်ဝိုန်ဝတ် [mɛ̏ thɔt məŋɔ̀h bɔ̀n bɔ̀t] adj. wiry.

မထတ်ယုက် [mɛ̏ thɔt yɔ̀k] adj. healthy. ထတ် [thɔt] id. မကြုံင်နွိုဟ် [mɛ̏ krɔŋ məŋɔ̀h] id.

ဒထုဲဂဲ(ယ်) [mɛ̏ thui gɛ̏ rùi] adj. complicated, knotty.

မထုဲဂဲခွံင် [mɛ̏ thui gɛ̏ rùi dəmɔ̀ŋ] adj. befogged.

မထုဲထံင် [mɛ̏ thui thɔŋ] adj. trying. မကိုဒခိုက် [mɛ̏ kɒ dɛ̏ dèk] id. မသွးအောင်ခုင်လဝ်ဒကွဲကွေ(ဟ်) [mɛ̏ sɑ̆ dèh ɔiŋ dəŋ lɔ̀ kwɛ̌h kwɛ̌h] id.

မထုဲသွံခွံင်သွက်ဟိုတ်မဖွံတ်ကိုပွိုက်ဖွဲမဂွိုင် [mɛ̏ thui sənɑo³ dəmɔ̀ŋ swɛk hot mɛ̏ nùm tɑo³ kɒ pəmoik bwɔ̀a¹ mɛ̏ glɛ̀ŋ] adj. eventful.

မထွူမဲ့(ယ်) [mɛ̏ thəpu mai] adj. excitedly. ဒသွိုးနိုတ်ချီဒရောင် [mɛ̏ sɑ̆ kɒ cot chi dɛ̏ ràiŋ] id.

မထွးဒဒှ်မခှံအံသဝ် [mɛ̏ thəpah dɛ̏ dèh mɛ̏ dèh ɔm sɔ] adj. surprised.

ဗထွးမုက်ဗတ်ဒိုကိုနိုတ်ဗလုပ်ဇ [mɛ̌ thəpɑh mɔ̀k mɔ̀t bɔ̀m kɒ cot mɛ̌ lùp cɛ̌] adj. perky. ဗဒိပ်ဖြမ် [mɛ̌ mɛ̀p mrɔ̀h] id.

ဗဧထွက်ဗတ်တဲ့ကွေဒန် [mɛ̌ thəpɔik mɔ̀t tui klɒn] adj. risky. ဗန်ဒန်ဗဌိုင်ကိုအန္တရဲ(ယ်) [mɛ̌ dɔ̀h dɛ̌ dɔ̀h mɛ̌ glɛ̀ŋ kɒ ɔn tɑ̌ rai] id. ဗသွးဇကွာန်ဝထဲလမျိုဧတွာတ်ဧသန်(က်) [mɛ̌ sɑ̌ dɛ̀h klɒn thʊ̌' lɔ̀myɛ̀m tɑ̌ nɒt sok] id.

ဗထွိုတ်ခွံင် [mɛ̌ thəpot dɛ̌ mɔ̀ŋ] adj. gummy.

ဗထွိုတ်နိုတ် [mɛ̌ thəpoh cot] adj. happy-making. ဗလွိုတ်နိုတ် [mɛ̌ ləpoh cot] id.

ဗထွိုတ်သွ [mɛ̌ thəpoh sɑ̌ bɛ̌] adj. stuffed up with a cold.

ဗဒွါတဝ် [mɛ̌ dɛ̌ gù tɔp] adj. straightforward. ဗတွိုတ်ဌင်ဧလဲ(ယ်) [mɛ̌ klɔh khlɛŋ lòɑ²] id. ဗတဝ်တး [mɛ̌ tɔp tɑh] id. ဗတာဒွါ [mɛ̌ tɔmŋɑo'] id. ဗဒွါတဝ်တင် [mɛ̌ dɛ̌ gù tɔp tɛŋ] id. ဗဒွါသွင် [mɛ̌ dɛ̌ gù sɑ̌ tɛŋ] id. ဗဧဝ် [mɛ̌ dhɔ̀] id. ဗယျိုလွါ [mɛ̌ yɑɒ lɛ̌ gù] id. ဗလွါတဝ် [mɛ̌ lɛ̌ gù tɔp] id. ဗဧလဲခွဲ(ယ်) [mɛ̌ lòɑ² bwòɑ'] id. ဗသွှဝ် [mɛ̌ sɑ̌ tɔp] id.

ဗဒွေတ်ဗက် [mɛ̌ dɛ̌ gɨ̀t bɛ̀ak] adj. following, abiding.

ဗဒွေတ်ဗက်ပိုစိတ်ခှံ(ဟ်) [mɛ̌ dɛ̌ gɨ̀t bɛ̀ak bɔ̀m cot dɔ̀h] adj. *moody.* ဗပြုင်သွဲဝလဲ(ယ်) [mɛ̌ prɔŋ slɑi lòɑ²] id.

ဗဒွေတ်ဗက်သွောဝ်ဥပဒေ [mɛ̌ dɛ̌ gɨ̀t bɛ̀ak sɔno ʊ̌ pɑ̌ dè] adj. law-adiding.

ဗဒဧင် [mɛ̌ dɛ̌ ceɑŋ] adj. leaning, slanting. ဗခဲ(ယ်) [mɛ̌ jòɑ'] id. ဗန်ခွံင်တဝသောဝ်တဝသောဝ် [mɛ̌ dɔ̀h dəmɔ̀ŋ tɑ̌ so tɑ̌ so] id. ဗတာဧသောဝ်ခွံင် [mɛ̌ tɑ̌ so, dəmɔ̀ŋ] id.

ဗဒစိုဒစး [mɛ̌ dɛ̌ cɑɒ dɛ̌ cɑh] adj. ironical. ဗဌွတ် [mɛ̌ glɔ̀h] id.

ဗဒစိုဒစးဦက်ဦက်ပေင်ပေင် [mɛ̌ dɛ̌ cɑɒ dɛ̌ cɑh ɗɑk ɗɑk pɔiŋ pɔiŋ] adj. the very opposite.

ဗဒစိုဒစးဗာန် [mɛ̌ dɛ̌ cɑɒ dɛ̌ cɑh mɑ̀n] adj. objectionable. ဗဧထက်ကိုသွးဒစိုဒဝ [mɛ̌ thɔik kɒ sɑ̌ dèh dɛ̌ cɑɒ dɛ̌ cɑh] id. ဗန်ဟွံသွးကိုဌပ်ခိုတ်ခိုတ် [mɛ̌ dɔ̀h hʊ̌ sɑ̌ dèh kɒ gənɔ̀p cot khoh] id.

ဗဒဒွိုအာဟိုတ်နှုဗရုပ်ဈပ်ခွံင်ထပ်ကိုထပ် [mɛ̌ dɛ̌ ɗìh ɑ hot nù mɛ̌ rɔ̀p cɔp dəmɔ̀ŋ thɔp kɒ thɔp] adj. well-worn. ဗလိုခွံင်ဟိုတ်နှုကိုဗရုပ်ဈပ်ဌိုဧ်ကိုဇိ [mɛ̌ lɔ̀m dəmɔ̀ŋ hot nù kɒ mɛ̌ rɔ̀p cɔp glɛ̀ŋ kɒ wèɑ] id.

ဗဒယ့်တှံ(ဟ်) [mɛ̌ dɛ̌ yɔ̀h tɔh] adj. reputed, noted. တမျှဝ် [tɔmyɔ] id.

ဗဒယ့်တှံပွဲကိုဝင်ကြေ(ဖ်) [mɛ̌ dɛ̌ yɔ̀h tɔh pəɗoɑ kɒ wèɑŋ trim] adj. legendary.

ဗဒလေဝဲတိုနှ် [mɛ̌ dɛ̌ lɔ̀m ton] adj. (ဧသွှဝ်(က်) [sənok] v. itch), sore gruel. ဗဒလဲတိုနှ် [mɛ̌ dɛ̌ lɔ̀m ton] id.

ဗဒဧသွာ [mɛ̌ dè səna] adj. preaching.

ဗဒးကိုအခိင်အခိ [mɛ̌ dèh kɒ ɑ̌ khoiŋ ɑ̌ kha] adj. seasonable. ဗဧန်ကိုအလိုက် [mɛ̌ cih kɒ ɑ̌ lèk] id. ဗဒးရး [mɛ̌ dèh rèh] id.

ဗဒးဌပ် [mɛ̌ dèh gənɔ̀p] adj. contented, desirable. ဗကွိုက်ဝေင်တ်ကိုဌပ်ခိုတ် [mɛ̌ kəɗak pɔiŋ tɑo³ kɒ gənɔ̀p cot] id. ဗန်တ်ည်ဉ်ရုဒိုဒးဌပ်ခိုတ် [mɛ̌ dɔ̀h tɑo³ ɲɔ̀ŋ rèɑ' bɔ̀m dèh gənɔ̀p cot] id. ဗနွံကိုဌိုက်ဌပ်ခိုဟ် [mɛ̌ nùm kɒ pəmoik gənɔ̀p khoh] id. ဗဒးကိုဌပ် [mɛ̌ dèh kɒ gənɔ̀p] id.

ဓဒးဖွပ်ကိုပွဲပျဲညး [mɛ̈ dèh gənɔ̀p kɒ pyoɑ pyɑm ɲèh] adj. sadistic.

ဓဒးဇလ [mɛ̈ dèh jɛ̈ lɛ̈] adj. prickly. ဓထပက်ဓဒ်ဒးဒွဉ်ဓဓတ်ဓဓတ် [mɛ̈ thɑ̈ pɛk cɛŋ dèh dəmɔ̀ŋ cit cit] id.

ဓဒးဟစပ် [mɛ̈ dèh phɑ̈ cɔp] adj. timely. ဓဝတာဝ်အခိဉ် [mɛ̈ gɛ̈ tap ɑ̈ khoiŋ] id.

ဓဒးရးပွဲကိုဓတ် [mɛ̈ dèh rèh pəɗoɑ kɒ mɔ̀t] adj. lovely. ဓဒွံကဆင်အကာဲအရာကျေဉ်ကျေဉ်ဓဓဉ်ဓဓဉ် [mɛ̈ nùm kɑ̈ chɔŋ ɑ̈ kai ɑ̈ rèa kyae kyae mɑe mɑe] id. ဓဒွံတဆင်သာသာယာယာ [mɛ̈ nùm kɑ̈ chɔŋ sɑ sɑ yɑ yɑ] id.

ဓဒးရးကျေဉ်ဂေါဝ် [mɛ̈ dèh rèh kyae gɔ̀²] adj. personable. ဓဒွံကိုဓရဲသွက်သွးသွိုက်ဖွိုက် [mɛ̀ nùm kɒ cɑ̈ rɑi swɛk sɑ̈ dèh səɗak mlèk] id.

ဓဒက်လဝ်ဂကောဲပွဲဓဒးရး [mɛ̈ dèak lɔ̀ gɛ̈ kɒm bwòa¹ mɛ̈ dèh rèh] adj. organized. ဓတွိုဉ်ဒွံဉ် ဂကောဲခိုဟ်ခိုဟ်ခိုဟ်ခိုဟ် [mɛ̈ kɑ̈ tɒ dɔ̀h dəmɔ̀ŋ gɛ̈ kɒm khoh khoh moh moh] id.

ဓဒက်လဝ်ဓဟာဓိတ် [mɛ̈ dèak lɔ̀ mɛ̈ ha mèt] adj. allied.

ဓဒဒက် [mɛ̈ dɔ̀ik] adj. wanting. ဓဂဒဒက် [mɛ̈ gɛ̈ dɔ̀ik] id. ဓဒွံဒွဉ်ကိုဖွိုက်ခိုဟ် [mɛ̈ nùm dəmɔ̀ŋ kɒ pɑ̈ moik phoh] id. ဓဓယာဉ် [mɛ̈ yòŋ] id. ဓယုတ်ဒဒတ် [mɛ̈ yùt dɔ̀ik] id. ဓဟွဲကိုလေဝ် [mɛ̈ həmoɑ kom le] id. ဒိကာလ [wɪ̈ ka lɑ̈] id.

ဓခိုက်ဒါတ်တ်ပွဲဓဓလောနှ် [mɛ̈ dèk wàt tao³ bwòa¹ mɛ̈ lɔ̀n] adj. poverty stricken. ဓခှဉ်ဉ်ဉ်ရုံခိုနိုက် ဒါတ်တ်ပွဲဓလောနှ် [mɛ̈ dɔ̀h ɲɔ̀ŋ rèa¹ bàm dèk wàt tao³ bwòa¹ mɛ̈ lɔ̀n] id.

ဓဒုင်စသိုင် [mɛ̈ dɔ̀ŋ cɛ̈ saŋ] adj. luxurious. ဓခှဒှဓခှကိုအလဲင်သွက်ဂွဲဒုင်စသိုင် [mɛ̈ dɔ̀h dɛ̈ dɔ̀h mɛ̈ cih kɒ ɑ̈ lɔ̀ŋ swɛk gɔ̈ dɔ̀ŋ cɛ̈ saŋ] id.

ဓဒုင်စသိုင်အရျိကာဓဂုန် [mɛ̈ dɔ̀ŋ cɛ̈ saŋ ɑ̈ rɔ̀m ka mɑ̈ gùn] adj. sensual pleasure. ဆဝဲခစပ် ဓက်ဂွက်ကိုအရှိ(ခ်) [mɛ̈ coa cɔp mèak glèak kɒ ɑ̈ rɔ̀m] id.

ဓဒုင်စသိုင်အရျိဓာန် [mɛ̈ dɔ̀ŋ cɛ̈ saŋ ɑ̈ rɔ̀m màn] adj. perceivable. ဓကွိုဟ်ဒွင်ဒွဲနိုတ် [mɛ̈ kloh khlɛŋ pəɗoɑ cot]. ဓညာတ်ခ: [mɛ̈ ɲàt dèh] id. ဓသွခ:သွို [mɛ̈ sɑ̈ pɑ̈ dèh sɑ̈ tæ̈] id.

ဓဒုင်စသိုင်ဂတာဓတ် [mɛ̈ dɔ̀ŋ cɛ̈ saŋ gɛ̈ tɑ̈ mɔ̀t] adj. (the way to the attainment of Nirvana), perceivable.

ဓဒုင်စသိုင်တသိုက်သွိုင်ပယုဓာန် [mɛ̈ dɔ̀ŋ cɛ̈ saŋ tɑ̈ sak səmoiŋ bɛ̈, yɯ̈ màn] adj. pensionable. ဓထေက်ကိုဒန်ဓဒသွဲာ်ခုင်စသိုင်တသိုက်သွိုင်ပယု [mɛ̈ thoik kɒ dɛ̈ dɔ̀h mɛ̈ sɑ̈ gɔ̈ dɔ̀ŋ cɛ̈ saŋ tɑ̈ sak səmoiŋ bɛ̈ yɯ̈] id.

ဓဒုင်စသိုင်ရှ်သာလေဝ်ပွဲနှိုတ် [mɛ̈ dɔ̀ŋ cɛ̈ saŋ rɔ̀h sɑ lɪ̈p pəɗoɑ cot] adj. appreciative.

ဓဒုင်ဖွိုစွတ်ဓာန် [mɛ̈ dɔ̀ŋ cəmæ cəmɔt màn] adj. verifiable.

ဓဒုင်တူုင်လိုက်လိုက်လ်လ် [mɛ̈ dɔ̀ŋ tlɔŋ lèk lèk lèa¹ lèa¹] adj. hearty. ဓထတ်ယုက် [mɛ̈ thɔt yèk] id. ဓထတ်ယုက်ဓိဝ်ဖြိဝ် [mɛ̈ thɔt yèk mèp jrèp] id. ဓဒုင်တူုင်ထွတ်ထွဲဂုလ္ဂာဂလ္ဂာ [mɛ̈ dɔ̀ŋ tlɔŋ kɑ̈ tao³ kɑ̈ tao³ gɛ̈ lèa gɛ̈ lèa] id. ဓခွံကိုကဆင်ဝုဇင်ထတ်ယုက်ခိုဟ် [mɛ̈ nùm kɒ kɑ̈ chɔŋ pɑ̈ reaŋ thɔt yèk khoh] id. ဓခွံကိုခဝ်ဆာနှ်ချူ [mɛ̈ ɲùm kɒ dhɔ̀ chan ɗu] id.

ဓဒုင်ဒခိုက် [mɛ̈ dɔ̀ŋ dɛ̈ dèk] adj. painstaking.

ဓဒုင်ပွတ် [mɛ̈ dɔ̀ŋ pəmɔt] adj. fire-proof, fire resistant

ဓဒုင်လဝ်ကဲဖိုင် [mɛ̈ dɔ̀ŋ lɔ̀ kɑ̈ paiŋ] adj. promissory. ဓကိုလဝ်ကတိ [mɛ̈ kɒ lɔ̀ kɑ̈ tæ̈] id.

မန့်အကဲအရာခွဲတွေင် [mɛ̏ dɔ̀h ɑ̌ kai ɑ̌ rɛ̀a bwɔ̀aˈ təmeaŋ] adj. conditional. မန္ဒကိုတင် ကွေးတ်လင်ဝေခ်ဝတ္ထုန့် [mɛ̏ nùm kɒ tɛŋ mɛ̏ kənat lɔ̀ cie pənɒn] id.

မန့်အကဲအရာမလူုလူနှ် [mɛ̏ dɔ̀h ɑ̌ kai ɑ̌ rɛ̀a mɛ̏ ləŋ̀ɯ̏ ləŋ̀ɔn] adj. monotonous.

မန့်အခိုင်အရိပ္ဂံသေင် [mɛ̏ dɔ̀h ɑ̌ khoiŋ ɑ̌ kha hɔ̏ seaŋ] adj. odd times.

မန့်အတိုင်အခိုက်ကွာ [mɛ̏ dɔ̀h ɑ̌ taŋ ɑ̌ khak kəna] adj. conventional. မန့်အတိုင်အခိုက်တမ္ဘာ [mɛ̏ dɔ̀h ɑ̌ taŋ ɑ̌ khak təmla] id. မန့်ဒိုဝသွာတ်ကြေံ(ဝ်) [mɛ̏ dɔ̀h bɔ̀m sənɒt trim] id.

မန့်အတိုင်ဓဝ်ဆုံဆုံ(ဝ်) [mɛ̏ dɔ̀h ɑ̌ taŋ dhɔ̀ ɗam ɗam] adj. rightful. ဓဓန့်ကိုဝခွဲဝဝ် [mɛ̏ cih kɒ bɛ̏ bwɔ̀aˈ dhɔ̀] id. မန့်အတိုင်ဝခွဲဝဝ်ဆုံဆုံ(ဝ်) [mɛ̏ dɔ̀h ɑ̌ taŋ bɛ̏ bwɔ̀aˈ dhɔ̀ ɗam ɗam] id.

မန့်အခိုက [mɛ̏ dɔ̀h ɑ̌ dhɨ̏ kɑ̌] adj. pivotal.

မန့်အဓိပ္ပဝဲတုပ် [mɛ̏ dɔ̀h ɑ̌ dhèp pai tup] adj. synonymous.

မန့်အနုလုံ(ဝ်) [mɛ̏ dɔ̀h ɑ̌ nɯ̏ lùm] adj. direct succession.

မန့်အပ္ဍနှန့် [mɛ̏ dɔ̀h ɑ̌ pəɗoa nɔ̀n] adj. palatial. ဓဆေင်ဓဝ်ကိုနှန့် [mɛ̏ chɔiŋ cɔp kɒ nɔ̀n] id.

မန့်အယုက်ဗျုထ် [mɛ̏ dɔ̀h ɑ̌ yɔ̀k byɯ̏ thaoˈ] adj. elderly. မန့်ဒန့်အယုက်ဗျုထ် [mɛ̏ dɔ̀h ɗɛ̏ dɔ̀h ɑ̌ yɔ̀k mɛ̏ byɯ̏ thaoˈ] id. မန့်ဒန့်မန္ဒကိုလညွာတ်ဆိုဂဝမကြြံင်ကျုဟ် [mɛ̏ dɔ̀h ɗɛ̏ dɔ̀h mɛ̏ nùm kɒ lɛ̏ ɲàt chaɒ gɛ̏ bɛ̏ mɛ̏ krɔŋ kəɗuh] id. n. ဒန့်မန္ဒကိုလညွာတ်ဆိုဂဝကြြံင်ကျုဟ် [ɗɛ̏ dɔ̀h mɛ̏ nùm kɒ lɛ̏ ɲàt chaɒ gɛ̏ bɛ̏ mɛ̏ krɔŋ kəɗuh] id.

မန့်အရာခိုဟ်အိုတ်ပ္ဍကဆံင်ခုတိယ [mɛ̏ dɔ̀h ɑ̌ rɛ̀a khoh ot pəɗoa kɑ̌ chɔiŋ dɯ̏ tæ̏ yɑ̏] adj. second-best.

မန့်အရာပ္ဒတ်မတူလေဲ(ယ်) [mɛ̏ dɔ̀h ɑ̌ rɛ̀a pəmɔt mɛ̏ taoˈ lòa²] adj. inflammable. မည်ပ္ဒုတ် ဂိုတိုန် [mɛ̏ sɑ̌ kɒ pəmɔt gə̀ ton] id.

မန့်အရာခွဲသာမည္ဆ [mɛ̏ dɔ̀h ɑ̌ rɛ̀a bwɔ̀aˈ sa mɑ̌ ɲɑ̏] adj. commonplace, ordinary. n. အရာ မန့်ခွဲသာမည္ဆ [ɑ̌ rɛ̀a mɛ̏ dɔ̀h bwɔ̀aˈ sa mɑ̌ ɲɑ̏] n. common. အရာမတွဲတွေင်တ္ဆုဟ် [ɑ̌ rɛ̀a mɛ̏ hɔ̏ təmeaŋ təmɔh] id.

မန့်အရာမအောင်ခုင်ကောတ်ဓာန့် [mɛ̏ dɔ̀h ɑ̌ rɛ̀a mɛ̏ ɔiŋ dəŋ kit màn] adj. tolerable. မခိုဟ်ဝိတ် [mɛ̏ khoh poik] id. ဓတွံဝခရံစအုံ(ဟ်) [mɛ̏ hɔ̏ pɑ̌ raɛ̏ ih] id.

မန့်အရာဓဈိပ်ဒတဲ့(ယ်) [mɛ̏ dɔ̀h ɑ̌ rɛ̀a mɛ̏ cop ɗɛ̏ tui] adj. significant. မန္ဒကိုအဝိတွဲ(ယ်) [mɛ̏ nùm kɒ ɑ̌ dhèp pai] id. မန္ဒကိုရုပ်ဂျာဗံတ်ဂတဝင်ဒွင် [mɛ̏ nùm kɒ rùp rɛ̀a mɔ̀k gɛ̏ tɔ dəmɔ̀ŋ] id.

မန့်အရံင်ဟကတိ [mɛ̏ dɔ̀h ɑ̌ rɔ̀ŋ pɑ̌ kɑ̌ tæ̏] adj. self-coloured. မန့်ခွဲအရံင်ဝခ် [mɛ̏ dɔ̀h mɔ̀aˈ ɑ̌ rɔ̀ŋ dhɔ̀] id.

မန့်အရံင်သင်္ကာကွင်လတိုပ် [mɛ̏ dɔ̀h ɑ̌ rɔ̀ŋ saik kaoˈ klɔiŋ lɛ̏ top] adj. roseate, rosy. မန္ဒ ကိုအဝဒိန်ခိုဟ် [mɛ̏ nùm kɒ ɑ̌ khoŋ khoh] id. မန္ဒကိုကဆင်ဒွံခွီဝင် [mɛ̏ nùm kɒ kɑ̌ chɔŋ gɔ̏ cəmæ mèaŋ] id.

မန့်အလိုက် [mɛ̏ dɔ̀h ɑ̌ lèk] adj. temperamental. မန့်သဘာဝမကျုင်ဓုဂဝ် [mɛ̏ dɔ̀h sɑ̌ bhèa wɛ̏ mɛ̏ klɜŋ nù gɔ̀] id. မန္ဒကိုခိုတ်ဓလေပ်ဍီဒရာင်လေဲ(ယ်) [mɛ̏ nùm kɒ cot mɛ̏ lɨ̏p chi ɗɛ̏ ràiŋ lòaˈ] id. မန္ဒကိုခိုတ်ဓလေပ်ပြုင်သွဲအာလေဲ(ယ်) [mɛ̏ nùm kɒ cot mɛ̏ lɨ̏p prɔŋ slai ɑ lòaˈ] id.

မဒှံအလန်မသုန်ဓနှံ၁(တ်) [mɛ̌ dɔ̀h ă lɔ̀n mɛ̌ sun cɒh] adj. fiftieth.

မဒှံအလန်မဓဓနှံ၁(တ်) [mɛ̌ dɔ̀h ă lɔ̀n pɑ cɒh] adj. twentieth. n. ဓာဓနှံ၁ဓအုံပွဲဂအုံ(ဝ်) [pɑ cɒh gɛ̌b um mɔ̀ɑ' gɛ̌ um] id.

မဒှံအဝဲဇွဲဝိတ်ဒွံင် [mɛ̌ dɔ̀h ă wɔ̀ɑ' jɛ̌ nɔ̀k poik dəmɔ̀ŋ] adj. sizeable. ဓဂြိုင်ကိုပဓ၁ဏ [mɛ̌ glɛ̀ŋ kɒ pă mɑ nă̌] id.

မဒှံအဝဲသွတ်သွတ် [mɛ̌ dɔ̀h ă wɔ̀ɑ' swɔt swɔt] adj. youngish.

မဒှံအသံဓလုပ်ကိုပဲ့ဝဲဝ် [mɛ̌ dɔ̀h ă ʂɔm mɛ̌ lùp kɒ bɛ̌ bwɔ̀ɑ' dhɔ̀] adj. the established order.

မဒှံအသင်ကာ [mɛ̌ dɔ̀h ă sɛŋ kɑ] adj. suspicious. ဓန္ဒကိုဓသွတ်ဒွာ [mɛ̌ nùm kɒ slɛ́h pəmɑ] id. ဓန္ဒကိုဓပြြိပ်အရံင်အရာ [mɛ̌ nùm kɒ dɔmrèp ă rɔ̀ŋ ă rèɑ] id.

မဒှံအသင်အဝင်ဒွဲဝ်ဇမွေဝဲ(ဃ်) [mɛ̌ dɔ̀h ă sɛŋ ă bɛ̀aŋ dənài jɔmŋɔ̀ɑ²] adj. further shore. adv. ဩြင်လွန်ဓတ်(ဒ်) [srɛŋ lɛ̌ paik tɛ̌] id.

မဒှံအာအံသဝ်ညဉ်ရံသွးဒုင်ပန်ကိုဂဂိုတား [mɛ̌ dɔ̀h ɑ ɔm sɔ ɲɔ̀ŋ rèɑ' să̌ dèh dɔ̀ŋ pɔn kɒ gɛ̀ tɑh] adj. thunderstruck.

မဒှံတ္ထွဒွိဓလလောန်ကဝဲအာမူသဘာဝ [mɛ̌ dɔ̀h ɛt dhĭ bɛ̌ lɛ̀n kɑi ɑ nù să̌ bhèɑ wɛ̌] adj. super natural power.

မဒှံဥတုသကတ် [mɛ̌ dɔ̀h ŭ tɑŏ să̌ kɔt] adj. autumnal.

မဒှံကဆင်အဇာဒုတိယ [mɛ̌ dɔ̀h kă̌ chɔŋ ă jèɑ dŭ tæ̌ yă̌] adj. second class. မဒှံအဇာပဓရံ(ဒ်) [mɛ̌ dɔ̀h ă jèɑ pă̌ rɑé] id.

မဒှံကဆင်ကုသိုပရံ(ဒ်) [mɛ̌ dɔ̀h kă̌ chɔŋ kɑŏ sɒ pă̌ rɑé] adj. ill-fated. မနိုပ်ကျင်လွှဲကဆင်တဲကုသိုပဝရံ(ဒ်) [mɛ̌ cop klɔŋ lɛ̌ paik kă̌ chɔŋ kɔm kɑŏ sɒ pă̌ rɑé] id. မနိုပ်ကျင်ကဆင်လွှဲကဲကုသိုဟွံဝိုဟ် [mɛ̌ cop klɔŋ kă̌ chɔŋ lɛ̌ paik kɔm kɑŏ sɒ hŏ̌ khoh] id.

မဒှံကဆင်ဝိတ်ဟွံတန်ကြြန် [mɛ̌ dɔ̀h kă̌ chɔŋ cot hŏ̌ tɔn krɔn] adj. frisky.

မဒှံကဆင်ညွှးအရှိအဝင် [mɛ̌ dɔ̀h kă̌ chɔŋ ɲèh ă rɔ̀m ă bèaŋ] adj. assistant. n. ဇအင်ကြြ [gɛ̀ dèaŋ grĭ] id. ဇကိုအရှိအဝင် [mɛ̌ kɒ ă rɔ̀m ă bèaŋ] id. ဇကိုအရှိအဝင်ထွဲသွှန်(ဂ်) [mɛ̌ kɒ ă rɔ̀m ă bèaŋ thəpă̌ să̌ bhàik] id. မနှံအသွဝ်ဝဲ(ဃ်) [mɛ̌ dɔ̀h ă səmɔ toɑ] id. မဒိုင်ကရိုင်ဝကွာန် [mɛ̌ bèŋ kă̌ raŋ klɒn] id. သွင်ကြြ [să̌ dèaŋ grĭ] id. သွဝ်ဝဲ(ဃ်) [səmɔ toɑ] id.

မဒှံကဆင်ဒတဲ့ပိုဓစိုပ်ကျင် [mɛ̌ dɔ̀h kă̌ chɔŋ dɛ̌ tui phɒ mɛ̌ cop klɔŋ] adj. resultant.

မဒှံကဆင်ဒးကိုစိတ်ဆိုတ် [mɛ̌ dɔ̀h kă̌ chɔŋ dèh kɒ cot ot] adj. favourite. n. ဓဒးကိုစိတ်ဂျိုင် ဆိုတ် [mɛ̌ dèh kɒ cot glèŋ ot] id. ဓဒးကိုစိတ်ဆိုတ် [mɛ̌ dèh kɒ cot ot] id.

မဒှံကဆင်ပထဓ [mɛ̌ dɔ̀h kă̌ chɔŋ pă̌ thă̌ mă̌] adj. first class. ဇဇ္ဆ [jè thă̌] id. မဒှံကဆင်ခိုဟ် ဆိုတ် [mɛ̌ dɔ̀h kă̌ chɔŋ khoh ot] id.

မဒှံကဆင်ဓလောန်တိုန်အာကဆင်ဓဟီမု [mɛ̌ dɔ̀h kă̌ chɔŋ mɛ̌ lɔ̀n ton ɑ kă̌ chɔŋ mɛ̌ hæ̌ mŭ] adj. post graduate.

မဒှံကဆင်ဓတ်ဟွံညာတ်ဒွာနူလျးချဲလတိုဝ် [mɛ̌ dɔ̀h kă̌ chɔŋ mɔt hŏ̌ ɲɔt dəmèɑ nù lyèh ɗaik lɛ̌ top] adj. snow blind. မန်ကဆင်ဓတ်ဟွံညာတ်ခွဲရှိုန်ဇကာအဆီ လျှဓပွန်တတ်ကျင်နူကိုချဲလတိုဝ်

ကဓလော်ကဓလော်,ဓခန့်တန်ဒွင်လ္လုတိ [mɛ̌ dɔ̀h kɑ̌ chɔŋ mɔ̀t hɔ̌ ɲɑ̀t mɔ̀a¹ chɔn khɑ̌ nɑ̌ ɑ̌ khɑ lyɛ̀h mɛ̌ plɔn tɔt klɜŋ nù kɒ ɗaik lɛ̌ top kɑ̌ lɔ̌¹ kɑ̌ lɔ̌¹ mɛ̌ cih tɔn dəmɔ̀ŋ lɛ̌ tɑo¹ tɑ̌] id.

မန့်ကဆင်သွးဂ့ိုက်ဟော်ဂိုဟ်ခိုဟ် [mɛ̌ dɔ̀h kɑ̌ chɔŋ sɑ̌ dɛ̀h glɛ̀k hɒm gɜ̀h khoh] adj. regrettable.

မန့်ကဆင်ဟွံစ့ေ်ဂိုသ္ဒေါတ်ဟိုတ်ဖိုဝ်(ဒ်) [mɛ̌ dɔ̀h kɑ̌ chɔŋ hɔ̌ cih kɒ sənɒt hot phɒ] adj. illogical.

မန့်ကလော်ကဓလန် [mɛ̌ dɔ̀h kɑ̌ lɔ̌¹ kɑ̌ lin] adj. glandular. ဓဆေင်ဓပ်ဂိုကလော်ကဓလန် [mɛ̌ chɔiŋ cɔp kɒ kɑ̌ lɔ̌¹ kɑ̌ lin] id.

မန့်ကလော်ကလော်ကလန်ကဓလန် [mɛ̌ dɔ̀h kɑ̌ lɔ̌¹ kɑ̌ lɔ̌¹ kɑ̌ lin kɑ̌ lin] adj. glandular.

မန့်ကာလဓသည္ဆန်ပဇိသန္ဓိ [mɛ̌ dɔ̀h kɑ lɑ̌ mɛ̌ sɑ̌ cɑ̌ pɑ̌ tɔn pɑ̌ tɑ̌ sɔn dȟ̌] adj. embryonic.

မန့်ကောန်ဂကော်(ဓ်) [mɛ̌ dɔ̀h kɒn gɛ̌ kɒm] adj. membership. လ္ဒိတ်ကောန်ဂကော်(ဓ်) [ləmèh kɒn gɛ̌ kɒm] id.

မန့်ကောန်ဋေ်(က်) [mɛ̌ dɔ̀h kɒn ŋaik] adj. little one. သ္ဒတ် [səmɔt] id. (ကောန်ညာ်(က်) [kɒn ɲaik] id. ဓဓါကာဝဓဇိ [wɔ̀¹ ha bəgɔ̀¹] n. the term of Peguan).

မန့်ကောန်မဇထ္ဒိုက် [mɛ̌ dɔ̀h kɒn mɛ̌ jɛ̌ thəmoik] adj. well-born. ကလျာက [kɑ̌ lyɑ nɑ̌] id.

မန့်ကိုန်ဂစိုတ် [mɛ̌ dɔ̀h kon gɛ̌ cot] adj. stereotypical. ဓဟွံပြုဒ်သွဲ(ယ်) [mɛ̌ hɔ̌ prɔŋ slɑi] id. ဓဟွံသေင်ကိုညာန်ကျင်နုဂဒ် [mɛ̌ hɔ̌ sɛ̀ɑŋ kɒ ɲàn klɜŋ nù gɔ̀] id.

မန့်ကဓွောန်မအာနကိုအခိင် [mɛ̌ dɔ̀h kɔmlɒn mɛ̌ ɑ nɛ̌ kɒ ɑ̌ khoiŋ] adj. part-time. မန့်ကဓွောန် ဓကွောန်နကိုအခိင် [mɛ̌ dɔ̀h kɔmlɒn mɛ̌ klɒn nɛ̌ kɒ ɑ̌ khoiŋ] id.

မန့်ကွော်တ်အထောတ် [mɛ̌ dɔ̀h kənɒt ɑ̌ thɒt] adj. tip top (colloq). မန့်ကဆင်ဝထဓ [mɛ̌ dɔ̀h kɑ̌ chɔŋ pɑ̌ thɑ̌ mɑ́] id. မန့်ကဆင်နိုတ်အိုတ် [mɛ̌ dɔ̀h kɑ̌ chɔŋ khoh ot] id.

မန့်ကွော်တ်တဲ(ယ်) [mɛ̌ dɔ̀h kənɒt toɑ] adj. utter most. ဓခွန်အိုတ် [mɛ̌ jənòk ot] id.

မန့်ကွင်မပြိပ်အာဓာန် [mɛ̌ dɔ̀h kəpɛŋ mɛ̌ grèp ɑ mɑ̀n] adj. navigable. ဓရပ်ဓပ်ကွင်ဓာန် [mɛ̌ rɔ̀p cɔp kəpɛŋ màn] id.

မန့်ခွဲခွာ [mɛ̌ dɔ̀h khəmɑi khənɑ] adj. fried eggs.

မန့်ဂကူသတ်မန္ဒံကိုဆိဂိုက္ကွ် [mɛ̌ dɔ̀h gɛ̌ kɑo¹ sɔt mɛ̌ nùm kɒ chem gɜ̀m kɑ̌ tɑo³] adj. warm blooded. မန္ဒံကိုနိုတ်ဓချိဒရာင်လော်(ယ်) [mɛ̌ nùm kɒ cot mɛ̌ chi dɛ̌ ràiŋ lòɑ²] id.

မန့်ဂလာန်အခိုက်ကွာ [mɛ̌ dɔ̀h gɛ̌ làn ɑ̌ khɑk kənɑ] adj. proverbial. ဓတိန္ဒင်ကျိုဟ်ခွင်ခွိတ်ခွဲမဂြိုင် [mɛ̌ tem dəmɔ̀ŋ kloh dəmɔ̀ŋ mənèh bwòa¹ mɛ̌ glèŋ] id. မန့်ဂလာန်မဟိုခွင်လွှုန် [mɛ̌ dɔ̀h gɛ̌ làn mɛ̌ hom dəmɔ̀ŋ ləmɜ̀m] id.

မန့်ဂလာန်တွုင်လဟဲ(ယ်) [mɛ̌ dɔ̀h gɛ̌ làn tənɜŋ lɛ̌ hòa¹] adj. insolent language.

မန့်ဂလာန်မန္ဒံကိုအခိပွဲဲ(ယ်) [mɛ̌ dɔ̀h gɛ̌ làn mɛ̌ nùm kɒ ɑ̌ dhèp pɑi] adj. meaningful conversation.

မန့်ဂလာန်မဆက်ခန့်ကျင်ကိုနူတမ္ဘာ [mɛ̌ dɔ̀h gɛ̌ làn mɛ̌ chɛk cih klɜŋ nù kɒ tɔmla] adj. fabulous.

မဒှံဂလၵန်ဒါဒမေါ်ဏ္ဍးဂိုန် [mĕ̀ dɔ̀h gĕ̀ làn wèa dĕ̀ mĕ̀ paik thɑ̆ kah gɛ̀n] adj. schismatic doctrine.

မဒှံဝွံသ္ဂီမွဲတဲ့,ဟွံဝွံသ္ဂီမွဲတဲ့(ယဲ်) [mĕ̀ dɔ̀h gɔ̆ sɑ̆ tæ̆ mòa' toa, hɔ̀ gɔ̆ sɑ̆ tæ̆ mòa' toa] adj. semiconscious.

မဒှံစိုတ်ဇကု,ဇကုပိုင် [mĕ̀ dɔ̀h cot jĕ̀ kaɑ̆, jĕ̀ kaɑ̆ paŋ] adj. self-command. ဇဆိုင်ဇက်ဇကု, ဇကု ဗဒုံ [mĕ̀ thoiŋ dɛ̀ak jĕ̀ kaɑ̆, jĕ̀ kaɑ̆ màn] id.

မဒှံစိုတ်ထ္ဂိုက် [mĕ̀ dɔ̀h cot thəmoik] adj. pure mind. မဒှံစိုတ်ဇဒှိုက် [mĕ̀ dɔ̀h cot gɔ̀m hmoik] id. opp. မဒှံစိုတ်ဒ္ဂိုက် [mĕ̀ dɔ̀h cot dəmòik] id.

မဒှံစိုပ်အာကဆင်ဟိုအဇေ်အခြာဟွံဗာနုံ [mĕ̀ dɔ̀h cop ɑ kɑ̆ cɔŋ hom ɑ̆ rĭe ɑ̆ khra hɔ̀ màn] adj. speechless.

မဒှံစုံပီလနုံ [mĕ̀ dɔ̀h cɔh pæ̆ lɔ̀n] adj. thirteen. မဒှံနုံဗီဒါ [mĕ̀ dɔ̀h cɔh pæ̆ wèa] id. ဝတရသဝ [te rɑ̆ sɑ̆ mɑ̆] (P.) id.

မဒှံစုံလျှံမွဲလျှံ(ဟ်) [mĕ̀ dɔ̀h cɔh lĭh mòa' lĭh] adj. occasional.

မဒှံစှံဒ္ဂုင်ကိုအဆ [mĕ̀ dɔ̀h cih dəmɔ̀ŋ kɒ ɑ̆ chɑ̆] adj. proportional. မဒှံစှံဒ္ဂုင်ကိုလပ် [mĕ̀ dɔ̀h cih dəmɔ̀ŋ kɒ khɑ̆ lɔp] id.

မဒှံဥလူတ်လေဝဲ(ယဲ်) [mĕ̀ dɔ̀h cənɑ̆ mĕ̀ ləŋɔ̀t lòa^{2}] ad. digestible.

မဒှံဆဝိတ်ခုင်လင်ယူ [mĕ̀ dɔ̀h chɑ̆ pot dɔ̀ŋ lɔ̀ yəmŭ] adj. so-called. မဒှံဂကွံဂကွံဆုံဆုံဟွံဃသင် [mĕ̀ dɔ̀h kwĕ̆h kwĕ̆h dam dam hɔ̀ seaŋ] id. ဃဲ့ကိုကြက်ဂှ်(ဟ်) [mĕ̀ həmoa kɒ krɛk rɔ̀h] id.

မဒှံဇဟန်စူဧရိန်လဝ် [mĕ̀ dɔ̀h jĕ̀ hɔ̀n cənɑ̆ mĕ̀ phyɛn lɔ̀] adj. cooked food.

မဒှံညူးဗငြိန်ဂိတ့ [mĕ̀ dɔ̀h ɲèh mĕ̀ cĕ̀ srɔn gĭ taɑ̆] adj. salaried. မန္ဒကိုဩန်ဂိတ့ [mĕ̀ nùm kɒ srɔn gĭ taɑ̆] id.

မဒှံညွှင်ရ်အဆဝ်သွဝ် [mĕ̀ dɔ̀h ɲɔ̀ŋ rèa' ɑ̆ chie swɔ] adj. seraphic. ဗဆဲဝကျွင်ဝါဝ်ညွှင်ရ်ခကာန် အိန် [mĕ̀ chai kyae gɔ̀^{2} ɲɔ̀ŋ rèa kɒn ɛn] id.

မဒှံညွှင်ရ်ကောန်သွိုင် [mĕ̀ dɔ̀h ɲɔ̀ŋ rèa' kɒn səmoiŋ] adj. princely. ဗဒွဉ်သူင် [mĕ̀ jənòk slɔŋ] id.

မဒှံညွှင်ရ်ကဝ် [mĕ̀ dɔ̀h ɲɔ̀ŋ rèa' kɔ] adj. glutinous. ဗကွတ်ဝန်ဝလပ် [mĕ̀ klit bàn lĭp] id. ဗကွတ်ဝန်လပ်ညွှင်ရ်ကဝ် [mĕ̀ klit bàn lĭp ɲɔ̀ŋ rèa' kɔ] id.

မဒှံညွှင်ရ်ကျဉ်ထွသ္ဂဉ်(က်) [mĕ̀ dɔ̀h ɲɔ̀ŋ rèa' kyaik thəpɑ̆ sɑ̆ bhàik] adj. providential. မဒှံ အဂိုအင်ကျဉ်(က်) [mĕ̀ dɔ̀h ɑ̆ rɔ̀m ɑ̆ bèaŋ kyaik] id.

မဒှံညွှင်ရ်ခွိုက်ဂဧေ(အ်) [mĕ̀ dɔ̀h ɲɔ̀ŋ rèa' khənoik gĕ̀ caĕ] adj. powdery. ဗဇိုဟ်လဝ်ခွိုက်ဂဧေ (အ်) [mĕ̀ bĕ̀ bèh lɔ̀ khənoik gĕ̀ caĕ] id.

မဒှံညွှင်ရ်ဂတိုတွံ(အ်) [mĕ̀ dɔ̀h ɲɔ̀ŋ rèa' gĕ̀ tɒ təmɔ̆] adj. slaty.

မဒှံညွှင်ရ်ဇဖွဉ်ဂဇုတ် [mĕ̀ dɔ̀h ɲɔ̀ŋ rèa' jɔmnòk gĕ̀ bùt] adj. magisterial.

မဒှံညွှင်ရ်တီခရိုလွက် [mĕ̀ dɔ̀h ɲɔ̀ŋ rèa' tæ̆ khɑ̆ rom ləmèak] adj. marshy.

မဒှံညွှင်ရ်တီပဝလတ် [mĕ̀ dɔ̀h ɲɔ̀ŋ rèa' tæ̆ pɑ̆ lit] adj. clayey. ဗလုပ်နွံသိုတီပဝလတ် [mĕ̀ lùp nùm som tæ̆ pɑ̆ lit] id.

မန့်ညွှင်ရ်ထွိုတ်ဓွဲခပြေင် [mɛ̌ dɔ̀h ɲɔ̀ŋ rèa' thəpot cənam preaŋ] adj. gelatinous.

မန့်ညွှင်ရ်ထွိုတ်ချင်(က်) [mɛ̌ dɔ̀h ɲɔ̀ŋ rèa' thəpoh ɗaik] adj. spongy.

မန့်ညွှင်ရ်မလက်ဓတ် [mɛ̌ dɔ̀h ɲɔ̀ŋ rèa' pə̌ lɛk mɔ̀t] adj. harebrained. ဓပွဲကိုအဓင်အခြေင် [mɛ̌ həmoa ka ə̌ cɛŋ ə̌ khrɛŋ] id.

မန့်ညွှင်ရ်ညွှဒက်သွှ(ယ်) [mɛ̌ dɔ̀h ɲɔ̀ŋ rèa' pə̌ soa ɗɛ̌ jɛ̀ak pə̌ soa] adj. magnetic. ဓဒက်ဓာန်ညွှင်ရ်ညွှဒက်သွှ(ယ်) [mɛ̌ ɗɛ̌ jɛ̀ak màn ɲɔ̀ŋ rèa' pə̌ soa ɗɛ̌ jɛ̀ak pə̌ soa] id.

မန့်ညွှင်ရ်ပုံညွှင်ရ်အဂို(ဓ်) [mɛ̌ dɔ̀h ɲɔ̀ŋ rèa' pum ɲɔ̀ŋ rèa' ə̌ gɔ̀m] adj. narrative. n. ပုံအဂို(ဓ်) [pum ə̌ gɔ̀m] id.

မန့်ညွှင်ရ်ပွေတ်လဝ်ချင်သဝဲ(ယ်) [mɛ̌ dɔ̀h ɲɔ̀ŋ rèa' plit lɔ̀ ɗaik sai] adj. (ပွဲဝဖွာဝ် [pəɗoa kə̌ to] prep. in the ear), honeyed.

မန့်ညွှင်ရ်ဖွေဝဝ် [mɛ̌ dɔ̀h ɲɔ̀ŋ rèa' phə̌ ko] adj. metallic.

မန့်ညွှင်ရ်ဗျုန် [mɛ̌ dɔ̀h ɲɔ̀ŋ rèa' phyun] adj. meaty.

မန့်ညွှင်ရ်မိ [mɛ̌ dɔ̀h ɲɔ̀ŋ rèa' mĭ] adj. motherly.

မန့်ညွှင်ရ်မိမ [mɛ̌ dɔ̀h ɲɔ̀ŋ rèa' mĭ mɛ̌] adj. parental.

မန့်ညွှင်ရ်မတ်ပြဲ [mɛ̌ dɔ̀h ɲɔ̀ŋ rèa' mɔt brɔa'] adj. nebulous. မန္ဒကဆင်ဟွံဆိုကွားကွား [mɛ̌ nùm kə̌ chɔŋ hɔ̌ chao klah klah] id.

မန့်ညွှင်ရ်ယဲခွဲင်လဝ်လဝ် [mɛ̌ dɔ̀h ɲɔ̀ŋ rèa' yòa' dəmɔ̀ŋ le le] adj. sickish. မန့်ခွဲင်ညွှင်ကိုဟွံသွိုက်ဓွိုက် [mɛ̌ dɔ̀h dəmɔ̀ŋ ɲɔ̀ŋ kɒ hɔ̌ səɗak mlɛ̀k] id.

မန့်ညွှင်ရ်ဝုတ်ဇေတ်ဇေတ် [mɛ̌ dɔ̀h ɲɔ̀ŋ rèa' wùt jĭt jĭt] adj. virginal. မန္ဒကဆင်ဓည္ဆားဆူး [mɛ̌ nùm kə̌ chɔŋ mɛ̌ sə̌ ah jɛ̌ ŋèh] id. ဓည္ဆားဆူး [mɛ̌ sə̌ ah jɛ̌ ŋèh] id.

မန့်ညွှင်ရ်သရဲသွှင် [mɛ̌ dɔ̀h ɲɔ̀ŋ rèa' sə̌ rai sə̌ gɔ̀ŋ] adj. heroic. ဝဲင်ညွှာန် [gɔ̀ŋ sə̌ kan] id. မွဲင်ညွှာ [mɛ̌ gɔ̀ŋ sə̌ ka] id.

မန့်ညွှင်ရ်သကော်တ [mɛ̌ dɔ̀h ɲɔ̀ŋ rèa' seŋ ke tə̌] adj. emblematic.

မန့်ချဉ်တှံသဓာ [mɛ̌ dɔ̀h ɗaik tɔh sə̌ ma] adj. pure milk. မန့်ချဉ်တှံဓတ်ဓတ် [mɛ̌ dɔ̀h ɗaik tɔh jĭt jĭt] id. မန့်ချဉ်တှံသွဟ် [mɛ̌ dɔ̀h ɗaik tɔh swɔh] id.

မန့်ချဉ်ပြဲလုပ်ဟွံဓာန် [mɛ̌ dɔ̀h brɔa' lùp hɔ̌ màn] adj. rainproof.

မန့်ချိုက်ချိုက်ပေင်ပေင် [mɛ̌ dɔ̀h ɗak ɗak pɔiŋ pɔiŋ] adj. categorical. မန့်ဖြိုတ်ဖြိုတ်ပြိုတ်ပြိုတ် [mɛ̌ dɔ̀h chot chot plot plot] id. ဓပွဲကိုတင်ဂုံန့်(ဟ်) [mɛ̌ həmoa kɒ tɛŋ rùi cɔh] id.

မန့်ချဉ်ချဉ်(ဓ်) [mɛ̌ dɔ̀h ɗam ɗam] adj. cocksure. ဓတော်လဝ်လွှဉ်ဖြိုတ်ပြိုတ်ဝယွဲယိုဝဝ် [mɛ̌ tok lɔ̀ lɛ̌ paik chot plot ye yɛ̌ dhɔ̀] id. မန့်ဖြိုတ်ဖြိုတ်ပြိုတ်ပြိုတ် [mɛ̌ dɔ̀h chot chot plot plot] id.

မန့်တိကဲဓဂုင်တိတ်အာအပွဲဂင် [mɛ̌ dɔ̀h tæ̌ kɔ̌ mɛ̌ gɛ̌ dəŋ tet a ə̌ pəɗao gèaŋ] adj. peninsular.

မန့်တဲခိုဟ်ဟွံသေင် [mɛ̌ dɔ̀h toa khoh hɔ̌ seaŋ] adj. second rate. မန့်တဲပဓရဲ(ဘ်) [mɛ̌ dɔ̀h toa pə̌ raɛ̌].

မန့်တ်အဓိပွဲဝဲတုပ် [mɛ̌ dɔ̀h tao⁹ ə̌ dhĭ pai tup] adj. synonymous.

မန့်တ်အသေအတာန်ဓွင်ဓွင်(က်) [mɛ̌ dɔ̀h tao⁹ ə̌ se ə̌ hàn jənɔ̀k jənɔ̀k] adj. ceremonious.

မန့်တ်ဆဒိတ်ခုင်ယ္ဥ [mĕ̤ dɔ̀h taɔ^{3} chă̤ pɔt dɛ̀ŋ yəmɯ̆] adj. titular. ဗဟွဲကိုအဝဒိုင်အဝိုသွက်ဝွံ ကွေးန် [mĕ̤ həmoa kɒ ă̤ khoŋ ă̤ wɜ̀ swɛk gɔ̆ klɒn] id.

မန့်တ်ဇရာက်ဗဗန်ဗက် [mĕ̤ dɔ̀h taɔ^{3} jĕ̤ rèa kɔm mĕ̤ phɔn phɛk] adj. fateful.

မန့်တ်ညဉ်ရ်ကျာလဝိုတ် [mĕ̤ dɔ̀h taɔ^{3} ɲɔ̀ŋ rèa' kya lĕ̤ bɜ̀t] adj. cyclonic.

မန့်တ်ညဉ်ရ်ဗသွတ်ကိုစိုတ် [mĕ̤ dɔ̀h taɔ^{3} ɲɔ̀ŋ rèa' mĕ̤ səmɔh kɒ cot] adj. delightful. ထဒွိုက် [thɔmnoik] id. ထွိုက် [thəmoik] id. မန့်အရာမဒွံကိုနိုတ် [mĕ̤ dɔ̀h ă̤ rèa mĕ̤ gɔ̆ kɒ cot] id.

မန့်တ်ရာမဒွံပွိုက်စိုတ် [mĕ̤ dɔ̀h taɔ^{3} rèa mĕ̤ ɦùm pəmoik cot] adj. optional.

မန့်တဲမူလ [mĕ̤ dɔ̀h tɔm mù lɑ̆] adj. rudimentary. ဗဟွံဗဝံခပြိုင်ကျွင်းကီ(ဒ်) [mĕ̤ hɔ̆ phɔ̆ brĭe klɜŋ nem] id.

မန့်တင်ဒန့်ချံချံ,သွက်သွားကလေင်ချပ်ပွန်ဟွံမွဲ(ယ်) [mĕ̤ dɔ̀h teŋ dĕ̤ dɔ̀h ɗam ɗam swɛk să̤ dèh kă̤ leaŋ chɔp plɔn hɔ̆ moa] adj. axiomatic.

မန့်တိုင် [mĕ̤ dɔ̀h taŋ] adj. typical. မန့်နမုနာ [mĕ̤ dɔ̀h nĕ̤ mù na] id. မန့်ကိုအရာဗဧတ္ဒင်တ္ဒဟ် မွဲဝကာန်ဂကုတုပ်တုပ် [mĕ̤ nùm kɒ ă̤ rèa mĕ̤ təmeaŋ təmɔh pəɗoa kɒn gĕ̤ kao' tup tup] id. ဗသွဒ္ဓးကိုဂဧကာံသွံဂကုတုပ်တုပ် [mĕ̤ să̤ pă̤ cənah kɒ gĕ̤ kɒm să̤ kɔ̆ gĕ̤ kao' tup tup] id.

ဧဒ့်ဘိုန်ပွဲမွဲလစုတ် [mĕ̤ dɔ̀h ton mòa' mòa' lĕ̤ cut] adj. spasmodic. ဗက္ကွိုန့်ဟိုတ်ဇုဧလွှင်တဲင် [mĕ̤ kă̤ tɒ dɔ̀h hot nù lĕ̤ teaŋ tɔŋ] id. ဗန်ဒွံင်ကဆင်ဧလွှင်တဲင်ဧက် [mĕ̤ nùm dəmɔ̀ŋ kă̤ chɔŋ lĕ̤ teaŋ tɔŋ dĕ̤ jèak] id.

ဧဒ့်ဘိုန်ဟွံရန်တွံ(ဒန်) [mĕ̤ dɔ̀h ton hɔ̆ rɔn təmɔ̆] adj. passing.

ဧဒ့်ဧဘွာဝ်ဧတောဝ် [mĕ̤ dɔ̀h təno dĕ̤ to] adj. lineal succession. ဧန့်တွာဝ် [mĕ̤ dɔ̀h təno] id.

ဧဒ့်ဧဘ်တ္ဒတ်ခြာခြာ [mĕ̤ dɔ̀h tənɔh tənɔh khra khra] adj. respective.

ဧဒ့်ဧဒ့်ဧချာတ်ချောတ် [mĕ̤ dɔ̀h təmæ̆ chɒt chɒt] adj. brand-new.

ဧဒ့်ဩဒ်ဆဩး [mĕ̤ dɔ̀h thɔ thɔm ah] adj. pure gold. ထဝ်ထဧဒွာတ် [thɔ thɔmnɒt] id.

ဧဒ့်ဧဒ့်ကဲ [mĕ̤ dɔ̀h dĕ̤ dèk] adj. penurious. ဧဒါတ်ဆိ(ယ်) [mĕ̤ wàt khai] id.

ဧဒ့်ဧဒ့်ကဲဝ့်တ် [mĕ̤ dɔ̀h dĕ̤ dèk cot] adj. mental suffering.

ဧဒ့်ဧဒ့်ဝ့်ဩဒ့်ဝ် [mĕ̤ dɔ̀h dĕ̤ dɔ̀h cot mĕ̤ glòiŋ] adj. long-suffering.

ဧဒ့်ဧဒ့်ဗ့်ဩ်ဧသုပ်ဧခိုတ် [mĕ̤ dɔ̀h dĕ̤ dɔ̀h cot mĕ̤ lùp cĕ̤ khoh] adj. interesting.

ဧဒ့်ဧဒ့်ဥဒုံဧတဲခ့်အာတဲ့(ယ်) [mĕ̤ dɔ̀h dĕ̤ dɔ̀h pənan mĕ̤ tui dɔ̀h a tui] adj. post-war.

ဧဒ့်ဧဒ့်ဧဥခ့်ကိုဇကုဇကု [mĕ̤ dɔ̀h dĕ̤ dɔ̀h mĕ̤ gwĕ̤ dəmɔ̀ŋ kɒ jĕ̤ kaŏ jĕ̤ kaŏ] adj. self-conscious. ဧန်ခွံင်ကဆင်ဖံင်ဟွံဂိုကျိုမွဲနိုတ် [mĕ̤ nùm dəmɔ̀ŋ kă̤ chɔŋ mɔ̀ŋ hɔ̆ gɜ̀m klom pəɗoa cot] id. ဧတိခ့်ဧခ့်ဧအန္ဓဇကုကိုဇကု [mĕ̤ tem dəmɔ̀ŋ dĕ̤ dɔ̀h ă̤ hmaŏ jĕ̤ kaŏ kɒ jĕ̤ kaŏ] id. ဧခွဥးခုတ်ဟွံဥးဒါ [hɔ̆ blèh dùh hɔ̆ blèh wèa] id.

ဧဒ့်ဧဒ့်ဧလေင်ဝ်ကွိုဒ့်ဧာန် [mĕ̤ dɔ̀h dĕ̤ dɔ̀h mĕ̤ lĭp kă̤ tɒ dɔ̀h màn] adj. incidental.

ဧဒ့်ဧဒ့်သို့ဧရင်ဧတ္ဒင်ဆက် [mĕ̤ dɔ̀h dĕ̤ dɔ̀h səŋæ̆ rèaŋ təmeaŋ chek] adj. neighbouring. ဧဇင် [jĕ̤ rèaŋ] id. ညွန် [ɲɔ̀n] id. ညွာန် [ɲɔ̀n] id. ဧန့်သို့ဧရင်ဒွံဒွံ(ဒန်) [mĕ̤ dɔ̀h səŋæ̆ rèaŋ mòa' cʊ̆'] id.

www.monlibrary.com

မန့်ဒန့်သွက်ဒွံသန္တိလဝ်ထေက် [mɛ̌ dɔ̀h dɛ̌ dɔ̀h swɛk gɔ̌ sɔm tem lɔ̀ thɔik] adj. informative.

မန့်ဒန့်တွံချိုတ်ပ္ဍိုတ် [mɛ̌ dɔ̀h dɛ̌ dɔ̀h hɔ̌ chot plot] adj. offhand. မန့်အဂၤချိုတ်ချိုတ်ပ္ဍိုတ်ပ္ဍိုတ်တွံ ဧသင် [mɛ̌ dɔ̀h ɑ̌ rɛ̀a chot chot plot plot hɔ̌ seaŋ] id.

မန့်ဒန့်တွံသ္ဍိုက်ပ္ဍိုက် [mɛ̌ dɔ̀h dɛ̌ dɔ̀h hɔ̌ sədak mlɛ̀k] adj. repulsive. ဧကျုတ်ဧကွဲကွ့ာတ် [mɛ̌ kədùh kənaɛ̌ kənat] id. မန့်သွက်ဒွံဧအိုန်ဧရဍိုဟ် [mɛ̌ dɔ̀h swɛk gɔ̌ jɛ̌ on jɛ̌ rɛ̌ khoh] id.

မန့်ဧဒါသ [mɛ̌ dɔ̀h dɔ̀' sɑ̌] adj. resentful.

မန့်ဒွဲဝဧသ္ဂေဲနူဩင် [mɛ̌ dɔ̀h dənài mɛ̌ səŋɔ̀a^{2} nù sreŋ] adj. off-shore. adv. နဧန့်ဧသ္ဂေဲနူကို ဩင် [nɛ̌ dɛ̌ dɔ̀h mɛ̌ səŋɔ̀a^{2} nù kɒ sreŋ] beyond the seashore.

မန့်ဒွင်အလေဲအခိုက်အလိုက် [mɛ̌ dɔ̀h dəmɔ̀ŋ ɑ̌ lɨɛ̌ ɑ̌ khak ɑ̌ lɛ̀k] adj. habitual. ဧတင်ဒွင်တွို (ဒ်) [mɛ̌ keaŋ dəmɔ̀ŋ twɒ] id. မန့်ဒွင်အဧတင် [mɛ̌ dɔ̀h dəmɔ̀ŋ ɑ̌ keaŋ] id.

မန့်ဒွင်ကဆင်အခိင်ဒးအခိဒး [mɛ̌ dɔ̀h dəmɔ̀ŋ kɑ̌ chɔŋ ɑ̌ khoiŋ dèh ɑ̌ kha dèh] adj. well-timed. မန့်ဒွင်အခိင်အခိဒးဒးရုးရုး [mɛ̌ dɔ̀h dəmɔ̀ŋ ɑ̌ khoiŋ ɑ̌ kha dèh dèh rèh rèh] id.

မန့်ဒွင်ကဆင်စိုတ်တွံတန်ကြန်ညိုင်ဝတ် [mɛ̌ dɔ̀h dəmɔ̀ŋ kɑ̌ chɔŋ cot hɔ̌ tɔn krɔn ɲɔiŋ wɔ̀t] adj. hysterical.

မန့်ဒွင်ကဆင်ပဲက်ပါင်တွံတိတ် [mɛ̌ dɔ̀h dəmɔ̀ŋ kɑ̌ chɔŋ pɔk paiŋ hɔ̌ tet] adj. tongue-tied. မန္ဒွင်ကဆင်လွှာ်ချိတ်ဒွင် [mɛ̌ nùm dəmɔ̀ŋ kɑ̌ chɔŋ lɛ̌ taik chot dəmɔ̀ŋ] id.

မန့်ဒွင်ကဆင်ပြဲစ့ေဒွင်ပြဲပြဲ(အ်) [mɛ̌ dɔ̀h dəmɔ̀ŋ kɑ̌ chɔŋ brɔ̀a' cih dəmɔ̀ŋ phraɛ̌ phraɛ̌] adj. showery. မန့်ဒွင်ကဆင်ပြဲတဧသာဝ်ဧန့်ဒွင် [mɛ̌ dɔ̀h dəmɔ̀ŋ kɑ̌ chɔŋ brɔ̀a' tɑ̌ so cih dəmɔ̀ŋ] id.

မန့်ဒွင်ကဆင်တွံသဘာဧညးသ္ဂဲ(အ်) [mɛ̌ dɔ̀h dəmɔ̀ŋ kɑ̌ chɔŋ hɔ̌ sɑ dhèa ɲèh sɑ̌ kɔ̀] adj. warring.

မန့်ဒွင်ပြိုပ်တာ [mɛ̌ dɔ̀h dəmɔ̀ŋ grɔ̀p ta] adj. palmy. ဧဒဲ့ာ်ဧဧာဝ် [mɛ̌ jənɔ̀k mɔ̀^{2}] id. ဧနိုဟ်ဧ [mɛ̌ khoh cɛ̌] id.

မန့်ဒွင်ဓဲဓဲဇဲဇဲ(ယ်) [mɛ̌ dɔ̀h dəmɔ̀ŋ jɔ̀a' jɔ̀a' jài jài] adj. tottery. ဧနိုပ်ဒွင်ကဆင်ကြပ်ထရိဟ်ဧဒါလာ်ဧန့်(ဟ်) [mɛ̌ cop dəmɔ̀ŋ kɑ̌ chɔŋ krɔp thɑ̌ roh dɔ̀m làik cih] id.

မန့်ဒွင်ညဲင်ရဲဩ်ဟ် [mɛ̌ dɔ̀h dəmɔ̀ŋ ɲɔ̀ŋ rèa' jrɔ̀h] adj. precipitous. ဧဧဝ်ဒွင် [mɛ̌ cɔ dəmɔ̀ŋ] id. ဧဧဧာဝ်ဒွင် [mɛ̌ co dəmɔ̀ŋ] id.

မန့်ဒွင်ညဥ်ရ်ဧတ်ပြဲ(ယ်) [mɛ̌ dɔ̀h dəmɔ̀ŋ ɲɔ̀ŋ rèa' mɔ̀t brɔ̀a'] adj. nebulous. ဧန္ဒကဆင်တွံ ဇိုညာတ်ကွားကွး [mɛ̌ nùm kɑ̌ chɔŋ hɔ̌ chaɒ ɲàt klah klah] id.

မန့်ဒွင်ညဥ်ရ်ရမျာင်ကွိင်ကွိုက် [mɛ̌ dɔ̀h dəmɔ̀ŋ ɲɔ̀ŋ rèa' rɔ̀myaiŋ kwoiŋ kwak] adj. musical. ဧဧဆင်ဧပ်ကိုကွိင်ကွိုက်တိင်တိုက် [mɛ̌ choiŋ cɔp kɒ kwoiŋ kwak toiŋ tak] id. ဧချာတ်နိုဟ်သဘယာဒွဲဧကွေဘ် [mɛ̌ ɗat ɲoh sɑ ya pəɗoa kɑ̌ to] id.

မန့်ဒွင်ယဲဧဒွေဘ်(က်) [mɛ̌ dɔ̀h dəmɔ̀ŋ yɔ̀a' jənɔ̀k] adj. leprous.

မန့်ဒွင်ရ္ဂသင် [mɛ̌ dɔ̀h dəmɔ̀ŋ rɨ̌ soŋ] adj. tumultuous. ဧဆအုညာန်ဧညဲဒွင် [mɛ̌ thɑ̌ ŭ ɲan ɲɛa dəmɔ̀ŋ] id. မန့်ဒွင်ရ္ဂရ္ဂသင်သင် [mɛ̌ dɔ̀h dəmɔ̀ŋ rɨ̌ rɨ̌ soŋ soŋ] id. မန့်ဒွင်ဒိုတ်ဒိုတ်ဝဲဝဲ(ယ်) [mɛ̌ dɔ̀h dəmɔ̀ŋ wɔ̀t wɔ̀t wùi wùi] adj. forgetful.

မန့်ဒွင်တွံပိုတ်တွံသ္ဂျုတ် [mɛ̌ dɔ̀h dəmɔ̀ŋ hɔ̌ pot hɔ̌ sɑ̌ kut] adj. continuous.

www.monlibrary.com

မနှဝတ်တဲ(ဓ်) [mɛ̌ dɔ̀h dhàt tɔm] adj. primary substance.

မနှဝဝ်ဂၠာ [mɛ̌ dɔ̀h dhɔ̀ gɛ̌ rŭ na] adj. sympathetic. မက္ကြုန့်တိုန်ဟိုတ်နုဝဝ်ဂၠာ [mɛ̌ kă tɒ dɔ̀h ton hot nù dhɔ̀ gɛ̌ rŭ na] id. မထူးခန့်မချဝ်မွာဂၠာ [mɛ̌ thəpah dɛ̌ dɔ̀h mɛ̌ chɔp bɛ̌ ca rɛ̌ na] id.

မနှ်နုခန့်ဂိုင်မချုင်ဝေန် [mɛ̌ dɔ̀h nɛ̌ dɛ̌ dɔ̀h jèŋ mɛ̌ chɔŋ wĭn] adj. limp.

မနှ်နုလွေင် [mɛ̌ dɔ̀h nɛ̌ ləmèaŋ] adj. regular order.

မနှ်နာနာသင်(က်) [mɛ̌ dɔ̀h nèa nèa saik] adj. varied. မဂ္ဂြင်ကိုအပြုင်အလှဲ(ယ်) [mɛ̌ glèŋ kɒ ă prɔŋ ă hlai] id. မနှ်ဂကူနာနာသင်(က်) [mɛ̌ dɔ̀h gɛ̌ kao' nèa nèa saik] id.

မနှ်နိုဒါန်တံ(ဓ်) [mɛ̌ dɔ̀h nĭ dàn tɔm] adj. primary source.

မနှ်ဂူဒိုတ်သွဝ်ကျာ [mɛ̌ dɔ̀h nù dɔ̀h səmɔ kya] adj. northely. adv. လွှဝ်ဒိုတ်သွဝ်ကျာ [lɛ̌ paik dɔ̀h səmɔ kya] adv. northwards, towards the north.

မနှ်ဂူလွှဝ်တ္ဂျုင်ဏံဒိုကိုလွှဝ်တ္ဂျုင်တေံ(အ်) [mɛ̌ dɔ̀h nù lɛ̌ paik tənəŋ nŏ caɒ kɒ lɛ̌ paik tənəŋ tɛ̌] adj. from one end to the other.

မနှ်နုဝ်ဩ်ကလောကောဒေံဓသ,နှိတ် [mɛ̌ dɔ̀h nàm mrèŋ kă lao^{2} kao^{2} ðiɛ̌ mɛ̌ să, khoh] adj. well-connected. မနှ်ဓဓမ္ဒံကိုကဆင်သ္ဂျင်သ္ဂျင် [mɛ̌ dɔ̀h mɛ̌ jɛ̌ mɛ̌ nùm kɒ kă chɔŋ slɜ ŋ slɜŋ] id.

မနှ်ပဇိုပက္ခ [mɛ̌ dɔ̀h pă tæ̌ pɛk khă] adj. contradictory. မနှ်ဒိဓရာဒ် [mɛ̌ dɔ̀h wĭ rò' dhĭ] id.

မနှ်ပရိယတ္တိသာသနာသ္ဆးသ္ဆး [mɛ̌ dɔ̀h pă ræ̌ yɔt tæ̌ sa să na să ah să ah] adj. pure religion.

မနှ်ပဓရင်ဩ်ဟ်ပါ်ဓလင်ဓဒွာဝ် [mɛ̌ dɔ̀h pă reaŋ sroh paik lèaŋ jwò^{2}] adj. gloomy. မနှ်ခန့်ဟွဲကိုဘင်နှင်သွက်သွးန္ဒီမင် [mɛ̌ dɔ̀h dɛ̌ dɔ̀h mɛ̌ həmoa kɒ teŋ nèaŋ swɛk să dèh cəmæ mèaŋ] id.

မနှ်ဩ်ဆုာင် [mɛ̌ dɔ̀h pă soa ɗaiŋ] adj. steely. မကြုံင်နွိုတ် [mɛ̌ krɔŋ məŋɜ̀h] id. မနှ်ခန့်မဓဆင်ခဝ် ကိုဩ်ဆုာင် [mɛ̌ dɔ̀h dɛ̌ dɔ̀h mɛ̌ chɔiŋ cɒp kɒ pă soa ɗaiŋ] id.

မနှ်ပိဂိတုမွဲလန် [mɛ̌ dɔ̀h pæ̌ gĭ taŏ mòa' lɔn] adj. quarterly. ဒိဂိတုမွဲလန် [pæ̌ gĭ taŏ mòa' lɔn] id.

နှ်ပိဓန့်ာလန် [mɛ̌ dɔ̀h pæ̌ cɒh lɔn] adj. thirtieth. ဒိဓန့်ာဓအုံမွဲဓအုံ(ဓ်) [pæ̌ cɒh gɛ̌ um mòa' gɛ̌ um] id.

နှ်ပိဆ [mɛ̌ dɔ̀h pæ̌ chă] adj. three fold. ဒိဆ [pæ̌ chă] id.

နှ်ပုဂိမဓ္ဓံကိုသွေတ်သွတ် [mɛ̌ dɔ̀h pao' gɜ̀ mɛ̌ nùm kɒ să gĭh swɔh] adj. prosperous person. ဧလွေတ် [lwĭh] id.

နှ်ပွဲဂတာမတ် [mɛ̌ dɔ̀h pəɗoa gɛ̌ tă màt] adj. well-tried. ဗစ်တ်ရုံင်တဲ့နှ်အာဒို့တ်ဒို့တ်ပို့တ်ပို့တ် [mɛ̌ cɔm pɔt rɔŋ tui dɔ̀h a chot chot plot plot] id.

နှ်ပွဲသွဲလက်ကာရ် [mɛ̌ dɔ̀h pəɗoa sənam lèak kă rao^{3}] adj. after years.

နှ်မွာင်မွန် [mɛ̌ dɔ̀h pənaiŋ bəpɔn] adj. rolled candle.

နှ်ပွိက်ကျဉ်သိ [mɛ̌ dɔ̀h pəmoik kyaik sæ] adj. pure desire.

မှိုပြသ္ဒာ [mɛ̌ dɔ̀h prɑ̌ sənɑ] adj. problematic. မှိုသ္ဒွတ်ဍာ [mɛ̌ dɔ̀h slɛ̌h pəmɑ] id.
မှိုခိုဂဒ်(အ်) [mɛ̌ dɔ̀h bɔ̀m gɛ̌ dɔ̃] adj. funnel-shaped.
မှိုခိုတင်တဲ့ဏ်ပန် [mɛ̌ dɔ̀h bɔ̀m tɛŋ toɑ dɛ̌ kɑo³ pɔn] adj. rectangular.
မှိုခိုဓမ္မတာ [mɛ̌ dɔ̀h bɔ̀m dhɔ̀m mɛ̌ tɑ] adj. workable. မှိုခိုနှိုန်ဒ်လျှိုန် [mɛ̌ dɔ̀h bɔ̀m dɔ̀h dəmɔ̀ŋ ləmɔ̀n] id. မှိုသွက်ဒးလူလွန် [mɛ̌ dɔ̀h swɛk dɛ̀h ləŋɯ̀ ləŋɔ̀n].
မှိုခိုပြင်ဒ်(ဟ်) [mɛ̌ dɔ̀h bɔ̀m prɛŋ gɔ̀h] adj. self-same. ဓတုပ်ဟ်ခိုပြင်ဒ်(ဟ်) [mɛ̌ tup tɑo³ bɔ̀m prɛŋ gɔ̀h] id. ဓတုပ်သ္ဒွတ်ခိုဒ်(ဟ်) [mɛ̌ tup səmɔh bɔ̀m gɔ̀h] id.
မှိုခိုဝုတ်ခိုတ်ခိုဟ်ခိုတ် [mɛ̌ dɔ̀h bɔ̀m wùt dɔ̀h khoh khoh] adj. scenic.
မှိုဘဝဓမ္မတာ [mɛ̌ dɔ̀h bhɛ̌ wɛ̌ dhɔ̀m mɛ̌ tɑ] adj. simple life. မှိုဘဝယျိုယျိုခိုဟ်ခိုဟ် [mɛ̌ dɔ̀h bhɛ̌ wɛ̌ yɑɒ yɑɒ poh poh] id.
မှိုဘဝသ္ဒးဒုင်ပ္ဒိုပ္ဒိုက် [mɛ̌ dɔ̀h bhɛ̌ wɛ̌ sɑ̌ dɛ̀h dɔ̀ŋ pəɗɑɒ pəɗɑk] adj. oppressed. ဓက္ကွက္ကာန် [mɛ̌ kɑ̌ tɑo³ kɑ̌ tɑn] id.
မှိုမွဲဂရိုက်ဓဝ် [mɛ̌ dɔ̀h mòɑ' gɛ̌ rɛ̀k dhɔ̀] adj. contemporaneous. မှိုမွဲအခိဒ်ဓဝ် [mɛ̌ dɔ̀h mòɑ' ɑ̌ khoiŋ dhɔ̀] id. မှိုမွဲအခိဒ်မွဲအခိဓဝ် [mɛ̌ dɔ̀h mòɑ' ɑ̌ khoiŋ mòɑ' ɑ̌ kha dhɔ̀] id.
မှိုမွဲပ္ဒိုတ်ဓဝ် [mɛ̌ dɔ̀h mòɑ' ploh dhɔ̀] adj. consistent. ကောတ်ညာဒ် [mɛ̌ kɛt ɲɑp] id. ညည်ညတ် [mɛ̌ ɲĭ ɲɑ̀t] id. မှိုခိုအတိုင်ဝကတိ [mɛ̌ dɔ̀h bɔ̀m ɑ̌ tɑŋ pɑ̌ kɑ̌ tɛ̆] id. ပဟွဲခဒးဍုန် [mɛ̌ hɔ̆ dɛ̆ cɑh blɔ̀n] id.
မှိုမွိုတ်ခိုတ်ခို(ဓ်) [mɛ̌ dɔ̀h mənèh [illegible] ɑ̌] id.
မှိုမွိုတ်လွှဉ်ဓကရာတ်ခြာ [mɛ̌ dɔ̀h mənèh lɛ̆ pɑik e kɑ̌ rɑt jrɑ] adj. tsarist. ဝဆင်ဓဝ်ကို ဓ္ဍကရာတ်ခြာ [mɛ̌ chɔiŋ cɔp kɒ e kɑ̌ rɑt jrɑ] id.
မှိုယဲကသံတ် [mɛ̌ dɔ̀h yòɑ' kɑ̌ sɔk] adj. mangy. ဓဝဒိ [mɛ̌ pɔp pi] id. ပဟွဲသွဂဒု [mɛ̌ hɔ̆ sɑ̌ pɑ̌ gɛ̆ rɯ̆] id.
မှိုယဲကောခ်ကွိုတ္ပိုန် [mɛ̌ dɔ̀h yòɑ' kɒn kənæ̆ ton] adj. muscle-bound.
မှိုယဲဂရွှိဂရုတ် [mɛ̌ dɔ̀h yòɑ' gɛ̌ rĭh gɛ̌ rɔ̀t] adj. chronic. မှိုယဲအခိုတ်ဓဝ်ဧရာ [mɛ̌ dɔ̀h yòɑ' ot mɔ̀ŋ jɛ̆ rèɑ] id.
မှိုယဲလွှိုလွှို(ဝ်) [mɛ̌ dɔ̀h yòɑ' ləŋɔ̀ ləŋɔ̀] adj. any disease.
မှိုလ္လူအခိုတ် [mɛ̌ dɔ̀h lɛ̆ tɑo' ot] adj. upper most. သ္ဒူင်အခိုတ် [slɔŋ ot] id.
မှိုလွှဉ်ဖာပလိုတ် [mɛ̌ dɔ̀h lɛ̆ pɑik phɑ pɑ̌ lot] adj. westerly. လွှဉ်ဖာပလိုတ် [lɛ̆ pɑik phɑ pɑ̌ lot] adv. west, westwards, towards the west.
မှိုလွှဉ်ဝုတ်ခိုဟ် [mɛ̌ dɔ̀h lɛ̆ pɑik wùt dɔ̀h] adj. surrounding. ဓခိုင်ဝရုတ်ခွံလဒ် [mɛ̌ bèŋ rĭt cʊ̆' lɔ̀] id.
မှိုလုက်ခွဲအယုက် [mɛ̌ dɔ̀h [illegible] dɔ̀mrɛ̀p bhɛ̌ wɛ̌] id.

ဓနှံလက်သွဲ့(ယ်) [mɛ̌ dɔ̀h lɛ̀ak sɑ̌ koɑ] adj. side long. n. ဓနှံဓဝဲလေတ်ဓထော်လွှဲသွဲ့ယျက်ဓခနံ့(အ်) [dɛ̌ dɔ̀h mɛ̌ bɛ̌ lɪ̀t thɔ̌¹ lɛ̌ paik sɑ̌ koɑ yɜk khɑ̌ naɛ̌] id. adv. ပွဲလက်သွဲ့(ယ်) [pəɗoɑ lɛ̀ak sɑ̌ koɑ] id.

ဓနှံလွှဲလန် [mɛ̌ dɔ̀h ləŋɛ̀m lɔ̀n] adj. thousandth. ဓနှံလွှီဓိ [mɛ̌ dɔ̀h ləŋɛ̀m wɛ̀ɑ] id. လွှီလန် [ləŋɛ̀m lɔn] n. thousand times. လွှီဓိ [ləŋɛ̀m wɛ̀ɑ] id.

ဓနှံလွှင်ဒွံင်ကိုဓတ် [mɛ̌ dɔ̀h lənɛ̀aŋ dəmɔ̀ŋ kɒ mɔ̀t] adj. freakish. ဓနှံဒိဓဖွတာဓဖွံဓသင် [mɛ̌ dɔ̀h bɔ̀m dhɔ̀m mɛ̌ tɑ hɔ̌ seaŋ] id. ဓနှံဒိသဘာဓဝတ်ဓသင် [mɛ̌ dɔ̀h bɔ̀m sɑ̌ bhɛ̀ɑ wɛ̌ hɔ̌ seaŋ] id.

ဓနှံလွှေဒိုတ် [mɛ̌ dɔ̀h ləmɔ̀ŋ cot] adj. mental fatigue.

ဓနှံလွှဲဝဲဂှံ(တ်) [mɛ̌ dɔ̀h lwɑ̀i gɔ̀h] adj. instantaneous. ဓနှံမွဲအဒိင်ဓဒ် [mɛ̌ dɔ̀h mɔ̀ɑ¹ ɑ̌ khoiŋ dhɔ̀] id. ဓနှံမွဲနွှဓဒ် [mɛ̌ dɔ̀h mɔ̀ɑ¹ cɔ̌¹ dhɔ̀] id.

ဓနှံသွဲ့ဂွံင် [mɛ̌ dɔ̀h sɑ̌ koɑ glɔ̀ŋ] adj. way side. ဓနှံန္ဒွံင် [mɛ̌ dɔ̀h dɛ̌ kɑo³ glɔ̀ŋ] id. n. ဓနှံဓန္ဒွံင် [dɛ̌ dɔ̀h mɛ̌ nùm dɛ̌ kɑo³ glɔ̀ŋ] id. ဓနှံဓန္ဒွံမွဲန္ဒွံင် [dɛ̌ dɔ̀h mɛ̌ nùm pəɗoɑ dɛ̌ kɑo³ glɔ̀ŋ] id. ဓနှံဓန္ဒွံမွဲသွဲ့ဂွံင် [dɛ̌ dɔ̀h mɛ̌ nùm pəɗoɑ sɑ̌ koɑ glɔ̀ŋ] id. ဓနှံဓန္ဒွံသွဲ့ဂွံင် [dɛ̌ dɔ̀h mɛ̌ nùm sɑ̌ koɑ glɔ̀ŋ] id.

ဓနှံသွဲးလေ(ယ်) [mɛ̌ dɔ̀h sɑ̌ dɛ̀h lɛ̀ɑ] adj. payable. ဓန္ဒွံင်သွက်သွဲးလေ(ယ်) [mɛ̌ nùm dəmɔ̀ŋ swɛk sɑ̌ dɛ̀h lɛ̀ɑ] id.

ဓနှံသနှံဒိုင်ဓဝူးခွံင်ကိုကွှဲ [mɛ̌ dɔ̀h sɑ̌ dɔ̀h jɛ̀ŋ mɛ̌ blɛ̀h dəmɔ̀ŋ kɒ kənæ] adj. vainglorious. ဓခါတ်ဂွိုက်ဓဝူတ်ခွံင်ကိုသွေတ် [mɛ̌ khɑt glɔ̀ik blɪ̀t dəmɔ̀ŋ kɒ sɑ̌ kit] id.

ဓနှံသၵတုံသဝ်ဓခှံ(တ်) [mɛ̌ dɔ̀h sɑ tui sɔ cih] adj. lesser. ဓနှံသၵတုံပဝရံ(အ်) [mɛ̌ dɔ̀h sɑ tui pɑ̌ raɛ̌] id.

ဓနှံသဓက်တ [mɛ̌ dɔ̀h sɛŋ ke tɑ̌] adj. symbolic. ဓနှံအရာဒွတ်သန္တိ(ဓ်) [mɛ̌ dɔ̀h ɑ̌ rèɑ cəmɔt sɔm tem] id.

ဓနှံသတ်တိရွှာန် [mɛ̌ dɔ̀h sɔt tæ̌ rɔt chɑn] adj. rational being. ဓနှံသတ် [mɛ̌ dɔ̀h sɔt] id.

ဓနှံသေဝဲသေဝဲပြဲပြဲ(ယ်) [mɛ̌ dɔ̀h soɑ² soɑ² brɔ̀ɑ¹ brɔ̀ɑ¹] adj. trifling. ဓဓအာနံသွိုတ် [mɛ̌ ɒn sɑ̌ tot] id.

ဓနှံသွေတ်ပွာ [mɛ̌ dɔ̀h slɛ̌h pəmɑ] adj. doubtful. ဓနှံသံသယ [mɛ̌ dɔ̀h sɔm sɑ̌ yɑ̌] id. ဓနှံသွာဓန္ဒံကိုသံသယ [mɛ̌ dɔ̀h səmɑ mɛ̌ nùm kɒ sɔm sɑ̌ yɑ̌] id.

ဓနှံသွက်ဂွံကျုတ် [mɛ̌ dɔ̀h swɛk gɔ̌ kəɗuh] adj. wearisome, hateful.

ဓနှံသွက်ဂွံကျုတ်ဓမွံခိုတ် [mɛ̌ dɔ̀h swɛk gɔ̌ kəɗuh mlɪ̌ɛ̌ khoh] adj. despicable, abhorrant. ဓနှံသွက်ဓသွံလညွှာတ်ဓချာတ်ခိုတ် [mɛ̌ dɔ̀h swɛk sɑ̌ gɔ̌ lɛ̌ ɲɑ̀t ɗɒt khoh] id.

ဓနှံသွက်ဂွံကြိုင်ဓခိုတ် [mɛ̌ dɔ̀h swɛk gɔ̌ grèŋ cɛ̌ khoh] adj. mirthful.

ဓနှံသွက်ဂွံချောင်ခိုတ်ခိုတ် [mɛ̌ dɔ̀h swɛk gɔ̌ ɗoŋ ɲot khoh] adj. wearisome. ဓနှံသွက်ဂွံလျုလွှန်ခိုတ် [mɛ̌ dɔ̀h swɛk gɔ̌ ləŋɪ̌ ləŋɔ̀n khoh] id. ဓနှံသွက်ဂွံဓလွှောင်လွှေတ်ခိုတ် [mɛ̌ dɔ̀h swɛk gɔ̌ ləmɔ̀ŋ ləmɪ̀t khoh] id.

ဓနှံသွက်ပွံလွူတ်ထကုံလူလွန်ခိုဟ် [mɛ̌ dɔ̀h swɛk gɔ̌ lənùh thɑ̌ kui ləŋ̀ɯ̌ ləŋɔ̀n khoh] adj. toneless. ဓပွဲကိုရမျာင်ဓရုဓရှန် [mɛ̌ həmoɑ kɒ rɔ̀myɑiŋ bɛ̌ rɯ̌ bɛ̌ rɔ̀n] id. ဓပွဲကိုလဖျို(မ်) [mɛ̌ həmoɑ kɒ lɔ̀myɜ̀m] id.

ဓနှံသွက်ခိုတ်ပွံလိုခိုဟ် [mɛ̌ dɔ̀h swɛk cot gɔ̌ lɜ̀m khoh] adj. disappointing.

ဓနှံသွက်ဇွဲဝံ့ကြိုင်ဓဝင်ခိုဟ် [mɛ̌ dɔ̀h swɛk jwɔ̌ grɛ̀ŋ wɔ̀iŋ khoh] adj. killing.

ဓနှံသွက်သွဲဝံ့ဒးဇွပ်အံ့သဝ်ခိုဟ် [mɛ̌ dɔ̀h swɛk sɑ̌ gɔ̌ dɛ̀h gənɔ̀p ɔm sɔ khoh] adj. marvellous.

ဓနှံသွက်သွးအောခိုခိုတ် [mɛ̌ dɔ̀h swɛk sɑ̌ dɛ̀h ɒn cot] adj. rueful. ဓဒွံကဆင်သွက်သွးဆောခိုချုခိုဟ် [mɛ̌ nùm kɑ̌ chɔŋ swɛk sɑ̌ dɛ̀h chɑn ʔù khoh] id.

ဓနှံသွက်သွးခှံက္ကသသောခိုဟ် [mɛ̌ dɔ̀h swɛk sɑ̌ dɛ̀h dɔ̀h ɛt sɑ khoh] adj. enviable. ဓနှံဒခှံခိုတ်ဟွံဒးကိုညွး [mɛ̌ dɔ̀h dɛ̌ dɔ̀h cot hɔ̌ dɛ̀h kɒ ɲɛ̀h] id. ဓဒွံပြီက်ဒိက်ဝွံနှိသင်ဉ်ကို(မ်) [mɛ̌ nùm pəmoik mòik gɔ̌ dɔ̀h saik gɔ̀h kom] id.

ဓနှံသွက်သွးဖေက်ဝွံက် [mɛ̌ dɔ̀h swɛk sɑ̌ dɛ̀h phɔik gəmɔ̀k] adj. dreadful, scandalous. ဓနှံဖခိုင်ဖတွဲဖြုင်ကိုဂလောန်ဓစောဒနှာဝ [mɛ̌ dɔ̀h pɑ̌ raŋ mɛ̌ təmui dəmɔ̀ŋ kɒ gɛ̌ làn cɑo^{2} dɛ̌ nɛ̀ɑ cɛ̌] id. ဓနှံဖခိုင်ခဟာလဖောာလင်် [mɛ̌ dɔ̀h pərɑŋ hɑo^{2} lɑ̌ hɑo^{2} lɔŋ] id. ဓဒွံကိုဒီသနှာသွက်ဓသွဲဝံ့ဟိုဓစောဒနှာညွး [mɛ̌ nùm kɒ wɛ̀ɑ sɑ̌ nɑ swɛk sɑ̌ gɔ̌ hom cɑo^{2} dɛ̌ nɛ̀ɑ cɛ̌ ɲɛ̀h] id. ဓယောင်ယောမှာရာ [mɛ̌ yòŋ yɛ̀ɑ hmɑ rɛ̀ɑ] id.

ဓနှံသွက်သွးဖေက်ရေဝံ့ဒညွ [mɛ̌ dɔ̀h swɛk sɑ̌ dɛ̀h phɔik rɔ̀m dɛ̌ ɲɛ̌] adj. fearful. ဖွိုင် [gwòiŋ] id. ဒွ [dəɲɛ̌] id. ဖွိုင် [dwòiŋ] id. ဖွိုင်ဖွဲ(ယ်) [dwòiŋ dwài] id. ဖွိုင်သွတ် [dwòiŋ səŋɑt] id. ဓဖွိုင်ဖွဲ(ယ်) [mɛ̌ gwòiŋ gwài] id. သွသွန် [sɑ̌ bɛ̌ sɑ̌ ɔ] id. သွတ်သွ [sɑ̌ pɑt sɑ̌ bɛ̌] id. သဓွတ် [sɔmŋɑt] id.

ဓနှံသွက်သွးဖေက်လကိုတ် [mɛ̌ dɔ̀h swɛk sɑ̌ dɛ̀h phɔik lɛ̌ kot] adj. frightful. ဓနှံဖွဲင်ကဆင်မံင်ဓံင်ဟွံဒးဂျးတိက်ဒးဟာကြိုဒးဟာ [mɛ̌ dɔ̀h dəmɔ̀ŋ kɑ̌ chɔŋ mɔ̀ŋ cɔŋ hɔ̌ dɛ̀h rɛ̀h, toik dɛ̀h hɑ kɑ̌ tɒ dɛ̀h hɑ] id. ဓနှံဖွဲင်ကဆင်ဓဟိုခိုနှံဟွံဒး [mɛ̌ dɔ̀h dəmɔ̀ŋ kɑ̌ chɔŋ mɛ̌ hom jɔ̀n hɔ̌ dɛ̀h] id.

ဓနှံသွက်သွးလိုစိုတ်ခိုဟ် [mɛ̌ dɔ̀h swɛk sɑ̌ dɛ̀h lɜ̀m cot khoh] adj. disappointed. ဓနှံတ်ဟွံဒး ကိုဖွဝ်နိုတ်နိုဟ် [mɛ̌ dɔ̀h tɑo^{3} hɔ̌ dɛ̀h kɒ gənɔ̀p cot khoh] id.

ဓနှံသွက်သွးသျှိုက်ဖြိုက် [mɛ̌ dɔ̀h swɛk sɑ̌ dɛ̀h səɗɑk mlɛ̀k] adj. likable, likeable.

ဓနှံဟုိတ်ဓကြိုဒြံကျုင်လက်ကရံ့ခုိတ် [mɛ̌ dɔ̀h hot mɛ̌ kɑ̌ tɒ dɔ̀h klɜŋ lɛ̀ɑk kɑ̌ rɑo^{3} ot] adj. eventual.

ဓနှံဟွံကျောနှံဟွံဝွံ(ဒ်) [mɛ̌ dɔ̀h hɔ̌ klɒn hɔ̌ gɔ̌] adj. compulsory. ဓနှံသွးကျောနှံနုကိုဓင်ဓသွောဝ်ဘွမဓဒ [mɛ̌ dɔ̀h sɑ̌ dɛ̀h klɒn nɛ̌ kɒ dhɔ̀ sənɔ ŭ pɑ̌ dɛ̀] id. ဓနှံဟွံကတ်ဟွံဝွံ(ဒ်) [mɛ̌ dɔ̀h hɔ̌ kit hɔ̌ gɔ̌] id.

ဓနှံဟွံဓနှံကိုဝိုု(မ်) [mɛ̌ dɔ̀h hɔ̌ cih kɒ bɜ̀m] adj. inconvenient. ဓနှံဟွံဓနှံကိုနဲ့(ယ်) [mɛ̌ dɔ̀h hɔ̌ cih kɒ nòa^{1}] id. ဓနှံဟွံဓနှံကိုဓသွောတ် [mɛ̌ dɔ̀h hɔ̌ cih kɒ sənɒt] id.

ဓနှံဟွံပိုတ်ဟွံသွူတ်ဒာဝ [mɛ̌ dɔ̀h hɔ̌ pot hɔ̌ sɑ̌ kut ɑ] adj. continual.

မဇ့်စာအနိုတ်မွဲလန် [mɛ̌ dɔ̀h ɲɑ ɑ̌ dɔ̀t mɔ̀ɑ' lɔ̀n] adj. fortnightly. adv. စာအနိုတ်မွဲလန် [pɑ ɑ̌ dɔ̀t mɔ̀ɑ' lɔ̀n] id.

မနိုဟ်နို(ဓ်) [mɛ̌ dɔ̀h dhɔ̀m] adj. doltish.

မဒွင် [mɛ̌ dəmɔ̀ŋ] adj. resident. မဓ်ဓင် [mɛ̌ mɔ̀ŋ cɔŋ] id. နွိဟ်ဓင်လွှိုန် [mənèh mɔ̀ŋ ləmɔ̀m] id.

မဒွင်တန်တ်ဝွံ(ဒခ်) [mɛ̌ dəmɔ̀ŋ tɔn tɑo^{3} gʊ̌] adj. inhabitable.

မဓလန် [mɛ̌ dhɛ̌ jɔ̀n] adj. forbidding. မပရုဟိ(ဓ်) [mɛ̌ pɑ̌ rɑ̌ gɛ̌ hèm] id.

မဓလန်ကြဲကြညှင်ရုက္ခ [mɛ̌ dhɛ̌ jɔ̀n krɔm krɑ̌ ɲɔ̀ŋ rèɑ' klɑ̌] adj. tigerish.

မဓရာတိုနိတသေဒ်ကာ [mɛ̌ dhɛ̌ rèɑ ton tɑ̌ sok jɛ̌ kɑɑ̌] adj. creepy.

မဓလိုဒွင်ကိုခွိဂ်လတိုဝ် [mɛ̌ dhɛ̌ lɔ̀m dəmɔ̀ŋ kɒ khənoik lɛ̌ top] adj. hazy. မဓဒုင်ဒွင် [mɛ̌ dɛ̌ bɔ̀ŋ dəmɔ̀ŋ] id. မဓလိုဒွင်ကိုလမွာင် [mɪ̌ dhɛ̌ lɔ̀m dəmɔ̀ŋ kɒ lɔ̀mlɑ̀iŋ] id. မဟွံသွူင်ဓကဝ် [mɛ̌ hʊ̌ sɑ̌ jɔ̀ŋ kie] id.

မဓလိုဒွင်ကိုချေဲ(ဃ်) [mɛ̌ dhɛ̌ lɔ̀m dəmɔ̀ŋ kɒ choɑ^{2}] adj. grassy.

မဓလိုဒွင်ကိုမတ်ပြဲ(ဃ်) [mɛ̌ dhɛ̌ lɔ̀m dəmɔ̀ŋ kɒ mɔ̀t brɔ̀ɑ'] adj. cloudy.

မဓလိုဒွင်နကိုပြိုဝ်ဆု [mɛ̌ dhɛ̌ lɔ̀m dəmɔ̀ŋ nɛ̌ kɒ grɔ̀p chʊ̀] adj. wooded, woody. မဓဆင်ဓဝ်ကိုပြိုဝ်ဆု [mɛ̌ choiŋ cɔp kɒ grɔ̀p chʊ̀] id. မတုဝ်ကိုပြိုဝ်ဆု [mɛ̌ tup kɒ grɔ̀p chʊ̀] id.

မဓလိုလဝ်နကိုဩာ [mɛ̌ dhɛ̌ lɔ̀m lɔ nɛ̌ kɒ ɑo^{2} jèɑ] adj. influential.

မဓုဋိကာ [mɛ̌ dhʊ̀ ti kɑ] n. commentary on the seven chapters of the Abhidhama.

မဓိုခဲ့(ဃ်) [mɛ̌ dhɔ̀m dhùi] adj. idiotic.

မခွံက်စဇကုဇကုလောန်အာ [mɛ̌ dhəmɔ̀k cɛ̌ jɛ̌ kɑɑ̌ jɛ̌ kɑɑ̌ lɔ̀n ɑ] adj. self-important. မစထင်ခွင်ဇကုဇကု,လုပ်ကောင်ကာကွံကွဲ(ဟ်) [mɛ̌ theɑŋ dəmɔ̀ŋ jɛ̌ kɑɑ̌ jɛ̌ kɑɑ̌, lùp kɔiŋ kɑ kwɛ̌h kwɛ̌h] id.

မခွံက်ထွားကိုစေ်စေ်ပေါ်တ်ပေါ်တ်,ချိုတ်ချိုတ်ပွိုတ်ပွိုတ် [mɛ̣̌ dhəmɔ̀k thəpɑh kɒ cɑɛ̌ cɑɛ̌ pɒt pɒt, chot chot plot plot] adj. specify.

မခွံက်ထွားကိုဝိုပြင် [mɛ̌ dhəmɔ̀k thəpɑh kɒ bɔ̀m prɛŋ] adj. diagrammatic.

မခွံက်ထွားကိုမုက်ဂွားတိ,အဆက်အဆေဝံဂွံင်ချာန် [mɛ̌ dhəmɔ̀k thəpɑh kɒ mɔ̀k glɛ̀h tæ̌, ɑ̌ chɛk ɑ̌ chɒm glɔ̀ŋ ɗɑn] adj. topographical.

မခွံက်ထွားလဝ်တဲ့(ဃ်) [mɛ̌ dhəmɔ̀k thəpɑh lɔ̀ tui] adj. stated. မခွံက်ဟိုဂ်းလဝ်တဲ့(ဃ်) [mɛ̌ dhəmɔ̀k hom gèh lɔ̀ tui] id.

မခွံက်ပွိုနိုစဇကု,ဇကုလောန်အာ [mɛ̌ dhəmɔ̀k pɑ̌ ton cɛ̌ jɛ̌ kɑɑ̌, jɛ̌ kɑɑ̌ lɔ̀n ɑ] adj. self-assertive. မစီဓောန်ပွိုနိုစဇကု,ဇကုလောန်အာ [mɛ̌ cɪ̌ cɒn pɑ̌ ton cɛ̌ jɛ̌ kɑɑ̌, jɛ̌ kɑɑ̌ lɔ̀n ɑ] id.

မခွံက်ရုပ်ရာမာန်နဂတာမတ် [mɛ̌ dhəmɔ̀k rùp rèɑ màn nɛ̌ gɛ̌ tɑ̌ mɔ̀t] adj. practicable.

မနသိ [mɛ̌ nɛ̌ sæ̌] n.(P.) mind, heart, attitude.

မနိမိတ်ဝန့်(ဟ်) [mɛ̌ nɪ̌ mèt bɛ̌ dòh] adj. forming.

မနီ [mɛ̌ nɪ̀] n. (P.) gem, jewel.

မနော [mɛ̏ nɔ̀¹] n. (LF) (P.) mind, mentality, attitude, thought, soul. လွန္ဓမနောဒါသညို [lɛ̏ pɑ̏ cʊ̏¹ mɛ̏ nɔ̀¹ dɔ̀¹ sɑ̏ ɲɪ̏] n. avoid the angry mind. Cf. နိုတ် [cot], ဘဝင် [bhɛ̏ wèaŋ], ဝိညာန် [wɪ̏ ɲàn].

မနောဒွာ [mɛ̏ nɔ̀¹ dwèa] n. eyes and ears.

မနုဓမ္မသာတ် [mɛ̏ nʊ̏ dhòm mɛ̏ sat] n. code of laws instituted by the rishi (ရသိ [rɛ̏ sæ̏] n. hermit) Manu during the reign of the first and universally elected monarch.

မနုသိဟ [mɛ̏ nʊ̏ sæ hɑ̏] n. (P.) fabulous creature with a man's torso and lion's hind-quarters, depicted in a squatting posture on forked haunches.

မနက်စေ့ပဲ့ခရိုု(ဓ်) [mɛ̏ nèak cih pəɗoa khɑ̏ rom] adj. boggy. မစေ့အာကဆင်ရုန်ဒ်တိတ်နုတင်ငါတ် ငါတ်တွဲမာန် [mɛ̏ cih a kɑ̏ chɔŋ rùn dèa¹ tɛt nù tɛŋ wàt gàt hʊ̏ màn] id. adj. bogged.

မနိုက် [mɛ̏ nòik] n. ruby. နွိုတ် [mənòik] id.

မနှင်စုတ်ဒုဟ် [mɛ̏ nèaŋ cut dùh] adj. attributive.

မနုတ်ဝက်လွှေင် [mɛ̏ nɔt bèak lɛ̏ teaŋ] adj. pressing along the muscles.

မဒုဿ [mɛ̏ nùt sɑ̏] n. (P.) man, human. မနုဿ [mɛ̏ nùt sɑ̏] id.

မဓေတ် [mɛ̏ nit] n. minute. ဓွေဒွံတတ်ဒွန်ဒွန်မဓေတ်ဏီ(ဓ်) [jwʊ̏ gʊ̏ tɛk dɛ̏ cam nùm cɔh mɛ̏ nit nem] n. it is ten minutes to eight. တက်ထပ်တဲ့လောန်အာဓသုန်ဓနုတ် [tɛk thɑ̏ pɔh tui lɔ̀n a mɛ̏ sun mɛ̏ nit] n. it is five minutes past seven. Cf. ဓက်ကိန် [cɛk ken], နာဒီ [nèa dì].

မဒွံ(ဓ်) [mɛ̏ nùm] v. who has, which, having. Cf. မွံ(ဓ်) [mənùm].

မဒွံအဇေါင်ခိုတ် [mɛ̏ nùm ɑ̏ khoŋ khoh] adj. favourable. ဓဒွံလဝ်ကဆင်ညးသွိုက်မြိုက် [mɛ̏ gʊ̏ lɔ̀ kɑ̏ chɔŋ ɲèh səɗak mlèk] id. မဒွံကိုအကာဝဲအရာအဇေါင်အဝိုခိုဟ် [mɛ̏ nùm kɒ ɑ̏ kai ɑ̏ rèa ɑ̏ khoŋ ɑ̏ wɜ̀ khoh] id.

မဒွံအဓေါဝ်တိခို(ဝ်) [mɛ̏ nùm ɑ̏ dɔ̀² tæ̏ dɜ̀] adj. landlocked.

မဒွံအရံဉ်ဥ်ဉ်ရံသင်ချာတ့်(ဟ်) [mɛ̏ nùm ɑ̏ rɔŋ ɲɔŋ rèa¹ saik ɗaik tɔh] adj. milky.

မဒွံကဆင်အခိင်အခိုတ်အာပွံမာန် [mɛ̏ nùm kɑ̏ chɔŋ ɑ̏ khoiŋ ot a hʊ̏ màn] adj. timeless.

မန်ထာဝရ [mɛ̏ dɔh tha wɑ̏ rɑ̏] id.

မဒွံကဆင်ကျာလဝိုတ်ဓထတ်သွာဝတ်မြဟ် [mɛ̏ nùm kɑ̏ chɔŋ kya lɛ̏ bàt mɛ̏ thɔt sɑ̏ kat mrɔ̀h] adj. stormy.

မဒွံကဆုံင်ကျာပွံရိုင် [mɛ̏ nùm kɑ̏ chɔŋ kya hʊ̏ rèŋ] adj. airtight. ဓကွက်ဓဇက် [mɛ̏ klɛk pɔik] id. ဓကွက်ဓေတ်ဒွင်ကျာလုဝ်ကျာတိတ်ပွံဒွံ(ဓ်) [mɛ̏ klɛk pɔik dəmɔ̀ŋ kya lùp kya tet hʊ̏ gʊ̏] id. မဒွံကဆင်ဓန်ကျာလုဝ်ကျာတိတ်ပွံဒွံ(ဓ်) [mɛ̏ nùm kɑ̏ chɔŋ dɛ̏ dɔh kya lùp kya tet hʊ̏ gʊ̏] id.

မဒွံကဆင်ဒွုကြိုက် [mɛ̏ nùm kɑ̏ chɔŋ gwɛ̏ grèk] adj. shame faced.

မဒွံကဆင်ဓိုတ်လုပ်ဓ [mɛ̏ nùm kɑ̏ chɔŋ cot lùp cɛ̏] adj. interested. မဒွံကိုဂုန်ဒိုု(ဝ်) [mɛ̏ nùm kɒ gùn phɒ] id.

မဒွံကဆင်ဆုံမဟာဇွေဝင်ဓနံ(ဟ်) [mɛ̏ nùm kɑ̏ chɔŋ ɗaik mùh jwò² cih] adj. snotty (colloq). မဒွံကဆင်ဆုံမဟာဓဇွေဝင်တိတ် [mɛ̏ nùm kɑ̏ chɔŋ ɗaik mùh mɛ̏ jwò² tet] id.

မန္ဒံကဆင်ဒန်ကုသိုနိုဟ် [mɛ̌ nùm kɑ̌ chɔŋ dɛ̌ dɔ̀h kɑɑ̌ sɒ khoh] adj. lucky. မန္ဒံကိုလၥပ်ကွာ [mɛ̌ nùm kɒ làp sɑ̌ kɑ] id.

မန္ဒံကဆင်ဒန်မကယျာန်ဓါတ်ညးသွံမၥန် [mɛ̌ nùm kɑ̌ chɔŋ dɛ̌ dɔ̀h mɛ̌ kɑ̌ yɑn dhɛ̌ wɑ̀t ɲèh sɑ̌ kɔ̌ màn] adj. controversial. မန္ဒံဝ်ိက်သွက်သွံဝံကယျာန်ဓါတ် [mɛ̌ nùm pəmoik swɛk sɑ̌ gɔ̌ kɑ̌ yɑn dhɛ̌ wɑ̀t] id.

မန္ဒံကဆင်ဒမ္ဘုတ္ဘတ်သ္လိုတ် [mɛ̌ nùm kɑ̌ chɔŋ dɔmlɯ̌ təɑ̀ɔt sɑ̌ tot] adj. thick darkness. မန္ဒံကဆင်ဘ္ဘုဓဓက် [mɛ̌ nùm kɑ̌ chɔŋ glɯ̌ pɑik] id.

မန္ဒံကဆင်ခွံင်ဂဓံတ္ဒံမပူးလဝ်သွင်ကိုဝိုင် [mɛ̌ nùm kɑ̌ chɔŋ dəmɔ̀ŋ gɛ̌ cim təmɔ̀ mɛ̌ plɑh lɔ̀ səneɑŋ kɒ jèŋ] adj. spread-eagle.

မန္ဒံကဆင်မဒ္ဒီခုင်ဓဝ္ဒံ(ဒခ်) [mɛ̌ nùm kɑ̌ chɔŋ mɛ̌ cəmæ dèŋ cɛ̌ gɔ̌] adj. hopeful. မဒ္ဒီခုင်ဘ္ဘုင်ဓမာန် [mɛ̌ cəmæ dèŋ tlɔŋ cɛ̌ màn] id

မန္ဒံကဆင်မညြိညတ်ကိုပရေင်ထတ်ယုက် [mɛ̌ nùm kɑ̌ chɔŋ mɛ̌ ɲì ɲɔ̀t kɒ pɑ̌ reɑŋ thɔt yɔ̀k] adj. hygienic.

မန္ဒံကဆင်မိမာနုာင်ခြပ်ခွံင် [mɛ̌ nùm kɑ̌ chɔŋ mì mèɑ nàiŋ khrɔp dəmɔ̀ŋ] adj. sooty. မဓကွင်ခွံင်ဖြိုင် [mɛ̌ klie dəmɔ̀ŋ grɔ̀iŋ] id. မဘ္ဘုလန္ဒံက်ခွံင် [mɛ̌ glɯ̌ lɔm cɔk dəmɔ̀ŋ] id.

မန္ဒံကဆင်မတ်လ္ဒိုလွဉ်ဓံင်ခွဲဝဓ္ဓေဲ(ယ်) [mɛ̌ nùm kɑ̌ chɔŋ mɔ̀t hlɔ̀m lɛ̌ pɑik rɔ̀ŋ dənɑ̀i jɔ̀m ŋɔ̀ɑ²] adj. short-sighted. မဓအာန်ကိုလညြာတ်ဆိုဝဓ [mɛ̌ ɒn kɒ lɛ̌ ɲɑ̀t chɑɒ gɛ̌ bɛ̌] id. မန္ဒံကိုလညြာတ်ကွန် [mɛ̌ nùm kɒ lɛ̌ ɲɑ̀t kəɑ̀ɔn] id.

မန္ဒံကဆင်ယိုဟ္ဂံဓဲ(ယ်) [mɛ̌ nùm kɛ̌ chɔŋ yɔ̀m hɔ̌ phoɑ] adj. puffy.

မန္ဒံကဆင်ရမျာင်ဟ္ဂံရိုင် [mɛ̌ nùm kɑ̌ chɔŋ rɔ̀myɑiŋ hɔ̌ rèŋ] adj. soundproof. မန္ဒံကဆင်ရမျာင်တိတ်လုပ်ဟ္ဂံဝ္ဒံ(ဒန်) [mɛ̌ nùm kɑ̌ chɔŋ rɔ̀myɑiŋ tet lùp hɔ̌ gɔ̌] id.

မန္ဒံကဆင်လွံသွးဖေက်ဝ္ဒံကဲခိုဟ် [mɛ̌ nùm kɑ̌ chɔŋ lɛ̌ pɔ̌ sɑ̌ dèh phɔik gəmɔ̀k khoh] adj. night-marish.

မန္ဒံကဆင်သွးကျုတ်ဓဲ့ဝအိုန်ဇရုခိုဟ် [mɛ̌ nùm kɑ̌ chɔŋ sɑ̌ dèh kəɑ̀uh mlìɛ̌ jɛ̌ on jɛ̌ rɛ̌ khoh] adj. sickening. မန့်သွက်နိုတ်သွးဂိခိုဟ် [mɛ̌ dɔ̀h swɛk cot sɑ̌ dèh gɪ̌ khoh] id. မန့်သွက်သွးကျုတ်မန္ဒံခိုဟ် [mɛ̌ dɔ̀h swɛk sɑ̌ dèh kəɑ̀uh mlìɛ̌ khoh] id.

မန္ဒံကဆင်သၵတဲ့သွးသ္လိုက်မ္ဒိုက်ခိုဟ် [mɛ̌ nùm kɑ̌ chɔŋ sɑ̌ tui sɑ̌ dèh səɑ̀ak mlɛ̀k khoh] adj. preferable.

မန္ဒံကဆင်သွာကဓျောန်မစိုပ်ကဆင်ဒွံဒွံ(ယ်) [mɛ̌ nùm kɑ̌ chɔŋ sɑ̌ tui sɑ̌ dèh səɑ̀ak mlɛ̀k khoh] adj. workman like.

မန္ဒံကဆင်ဩန်လုပ်ခိုဟ် [mɛ̌ nùm kɑ̌ chɔŋ srɔn lùp khoh] adj. workman like. cop kɑ̌ chɔŋ mɔ̀ɑ' mɔ̀ɑ'] id.

မန္ဒံကဆင်သွက်ဝံခွံခဝ်ဂဈာဒခိုဟ် [mɛ̌ nùm kɑ̌ chɔŋ swɛk gɔ̌ dɔ̀h dhɔ̀ gɛ̌ rɯ̌ nɑ khoh] adj. touching. မန္ဒံကဆင်သွက်ဝံခွံခဝ်ဂဈာဒခိုဟ် [mɛ̌ nùm kɑ̌ chɔŋ swɛk gɔ̌ chɑɒ dɯ̌ khoh] id

မန္ဒကဆေင်သွက်သွးချောင်ဓိတ်ခိုဟ် [mɛ̌ nùm kɑ̌ chɔŋ swɛk sɑ̌ dèh ɗoŋ pot khoh] adj. tiresome. မန္ဒကဆေင်သွက်သွးလျုပ်ထကဲခိုဟ် [mɛ̌ nùm kɑ̌ chɔŋ swɛk sɑ̌ dèh lənùh thɑ̌ kui khoh] id.

မန္ဒကဆေင်ဟွံကျောန်မံင်ဟွံဂွံ(အဲ်) [mɛ̌ nùm kɑ̌ chɔŋ hɔ̌ klɒn mɔ̀ŋ hɔ̌ gɔ̌] adj. mandatory.

မန္ဒကဆေင်ဟွံဂံင်ဓျုခိုတ် [mɛ̌ nùm kɑ̌ chɔŋ hɔ̌ gɔ̀ŋ phyih cot] adj. shifty. ဓဓျုခိုတ်ဟွံဂွံဟိုတ်ပု ဟွံပဓတ့်ဓ [mɛ̌ phyih cot hɔ̌ gɔ̌ hɔt nù hɔ̌ pɑ̌ tɛ̂h cɛ̌] id. ဓဓလဝ်လိလၢန်ဓွေတ် [mɛ̌ lîp lèm lɑn bɛ̌ gît] id. ဓဟွံတဝ်တ၊ [mɛ̌ hɔ̌ tɔp tɑh] id.

မန္ဒကဆေင်ခိုတ်ခိုဟ်ဩိုဟ်ဩိုဟ်သၢသၢဃၢဃၢ [mɛ̌ nùm kɑ̌ chɔŋ poh poh sroh sroh sɑ sɑ yɑ yɑ] adj. melodious.

မန္ဒကရုပ်ပူပ် [mɛ̌ nùm kɑ̌ rɔp pəŋɔp] adj. (ဖွဲ့ဒုတ် [pəɗoɑ jùt] prep. in bone) proximal. မန့်လွှဉ်တဲ(ဒ်) [mɛ̌ dɔ̀h lɛ̌ paik tɔm] id.

မန္ဒကိုအခေါင်အဝိုဖွဲ့ကိုဧသွၢဝ်ဥပဓေ [mɛ̌ nùm kɒ ɑ̌ khoŋ ɑ̌ wà pəɗoɑ kɒ səno ŭ pɑ̌ dè] adj. lawful. ဓညီညွတ်ကိုဧသွၢဝ်ဥပဓေ [mɛ̌ ɲì ɲɔ̀t kɒ səno ŭ pɑ̌ dè] id.

မန္ဒကိုအခေါင်အဝိုသွက်ဂွံချဲန့်(ဟ်) [mɛ̌ nùm kɒ ɑ̌ khoŋ ɑ̌ wà swɛk gɔ̌ rùi cɔh] adj. selective. မန္ဒကိုအခေါင်သွက်ဂွံဓိစောတ့် [mɛ̌ nùm kɒ ɑ̌ khoŋ swɛk gɔ̌ ci cɒt] id.

မန္ဒကိုအစောန်အပြုက်အဒုက်အချေန် [mɛ̌ nùm kɒ ɑ̌ cɒn ɑ̌ prɔk ɑ̌ ɗɔk ɑ̌ dîn] adj. spotty.

မန္ဒကိုအစောန်အပြုက်ပွဲမဉိုင် [mɛ̌ nùm kɒ ɑ̌ cɒn ɑ̌ prɔk bwòa' mɛ̌ glèŋ] adj. speckled.

မန္ဒကိုအစော်စရဲခိုမိတ်ပန့်(ဟ်) [mɛ̌ nùm kɒ ɑ̌ cɒm cɑ̌ rai mɨ̂ mèt bɛ̌ dɔ̀h] adj. creative. မန္ဒကိုအစော်စရဲမဏ္ဍိုပန့်(ဟ်) [mɛ̌ nùm kɒ ɑ̌ cɒm cɑ̌ rai mɛ̌ kɑ̌ tɒ bɛ̌ dɔ̀h] id. မန္ဒကိုအစော်စရဲမွန်ပန့်(ဟ်) [mɛ̌ nùm kɒ ɑ̌ cɒm cɑ̌ rai mɛ̌ pɑ̌ tɔn bɛ̌ dɔ̀h] id.

မန္ဒကိုအစော်စရဲခုဂဝ် [mɛ̌ nùm kɒ ɑ̌ cɒm cɑ̌ rai nù gɔ̀] adj. talented.

မန္ဒကိုအစော်စရဲခုင်ဓသိုင်အရိုမာန် [mɛ̌ nùm kɒ ɑ̌ cɒm cɑ̌ rai dèŋ cɛ̌ saŋ ɑ̌ rɔ̀m màn] adj. perceptive. ဓဆေင်ဓဝ်ကိုခုင်ဓသိုင်အရိုဲ(ဒ်) [mɛ̌ chɔiŋ cɔp kɒ dèŋ cɛ̌ saŋ ɑ̌ rɔ̀m] id.

မန္ဒကိုအစော်စရဲမတိညွၢတ်သုၢတ်ခွင် [mɛ̌ nùm kɒ ɑ̌ cɒm cɑ̌ rai mɛ̌ tem ɲàt hsat khlɛŋ] adj. penetrating.

မန္ဒကိုအစော်စရဲ,သွဲ့ခွံနာနာသဒ်(က်) [mɛ̌ nùm kɒ ɑ̌ cɒm cɑ̌ rai, sɑ̌ koɑ dɛ̌ kɑo³ nèɑ nèɑ saik] adj. many sides.

မန္ဒကိုအစော်စရဲသတ္တိဗျတ္တို [mɛ̌ nùm kɒ ɑ̌ cɒm cɑ̌ rai sɔt tæ̌ byòt tæ̌] adj. mettlesome.

မန္ဒကိုအစော်စရဲသတ္တိမတံင်ချဲ(ဃ်) [mɛ̌ nùm kɒ ɑ̌ cɒm cɑ̌ rai sɔt tæ̌ mɛ̌ tɔŋ jyòa'] adj. arresting. ဓတီညွၢတ်ခွံင်ကွဲးကွဲးဖွဲးဖွဲး [mɛ̌ tem ɲàt dəmɔ̀ŋ klah klah phəɗah phəɗah] id.

မန္ဒကိုအဓိပ္ပဲ(ဃ်) [mɛ̌ nùm kɒ ɑ̌ dhèp pai] adj. meaningful. ဓတွေင်တွမ် [mɛ̌ təmeaŋ təmɔh] id.

မန္ဒကိုအရံင်ဝိုတ်ဝိုတ် [mɛ̌ nùm kɒ ɑ̌ rɔ̀ŋ bɔ̀h bɔ̀h] adj. washy. ဓကဝ် [mɛ̌ kie] id. ဓကြဲလိုတ် [mɛ̌ krɔ̌ lɔ̀h] id. ဓဟွံခတ် [mɛ̌ hɔ̌ khɔt] id.

မန္ဒကိုအရိုအဝင် [mɛ̌ nùm kɒ ɑ̌ rɔ̀m ɑ̌ bèaŋ] adj. helpful.

မန္ကိုအဓရေဝ်အပိုဂ္ဝိုင် [mɛ̌ nùm kɒ ɑ̌ rïe ɑ̌ pɑɒ glɛ̀ŋ] adj. wordy. မန့်အဓရေဝ်ဟွံလုပ်ကိုလွှဲဟ်ဂ္ဝိုင် [mɛ̌ dɔ̀h ɑ̌ rïe hɔ̌ lùp kɒ ləmɛ̀h glɛ̀ŋ] id.

မန္ကိုအဝိုဝ်(ဝ်) [mɛ̌ nùm kɒ ɑ̌ wɜ̀] adj. authoritative. မထူးအဝိုဝ်(ဝ်) [mɛ̌ thəpah ɑ̌ wɜ̀] id. မန္ကိုဣဿွိ [mɛ̌ nùm kɒ ɛt dhĭ̀] id..

မန္ကိုအာသဝ် [mɛ̌ nùm kɒ ɑ̌ sɔ] adj. prestigious. မန္ကိုဩခာ [mɛ̌ nùm kɒ ɑo^{2} jɛ̀ɑ] id. မန္ကိုဂုန် [mɛ̌ nùm kɒ gùn] id.

မန္ကိုအဟိက် [mɛ̌ nùm kɒ ɑ̌ hoik] adj. imposing. မန္ကိုဓရဲ(ယ်) [mɛ̌ nùm kɒ cɑ̌ rai] id. မန္ကိုပွိတ် [mɛ̌ nùm kɒ pəmoik] id. မန္ကိုဓရဲဝိုပြင်မုက်ဓတ် [mɛ̌ nùm kɒ cɑ̌ rai bɜ̀m prɛŋ mɜ̀k mɔ̀t] id.

မန္ကိုအိက်သွိင်တိုန်တိုန် [mɛ̌ nùm kɒ oik sənoiŋ ton ton] adj. rustily. ဓခှ်ကိုအဝိုက်အလိုက် ကြြဲကြြဟ် [mɛ̌ cih kɒ ɑ̌ khɑk ɑ̌ lɛ̀k trim trɔh] id. မန္ဒလစ်ခန့်ဟွံရပ်ဓစ် [mɛ̌ cɑ̌' lɔ̀ dɛ̌ dɔ̀h hɔ̌ rɔ̀p cɒp] id. ဓပဓရုံရိုန် [mɛ̌ pɑ̌ rɑɛ̌ ɗon] id. ဟွံနိုပ်ကဆင်ဧန်ဝဋ်(ဟ်) [mɛ̌ hɔ̌ cop kɑ̌ chɒŋ ɗaik dɛ̌h] id. မန့်ကဆင်ဧန်ဟွံနိုပ် [mɛ̌ dɔ̀h kɑ̌ chɒŋ ɗaik hɔ̌ cop] id.

ဒန္ဒံကိုအန္တရဲ(ယ်) [mɛ̌ nùm kɒ ɔn tɑ̌ rai] adj. perilous. မန္ဒံကိုဘဲ(ယ်) [mɛ̌ nùm kɒ bhòa'] id

ဒန္ဒံကိုကဆင်ကျာဝိုက်ဒွံင်ဥုမ်ဥုမ် [mɛ̌ nùm kɒ kɑ̌ chɒŋ kya pak dəmɔ̀ŋ hwuh hwuh] adj. windy. ဓခှ်ဒွံင်ပွဲမုက်ကျာ [mɛ cih dəmɔ̀ŋ pəɗoa mɜ̀k kya] id.

ဒန္ဒံကိုကဆင်ကျာလဝိုတ်ဓထတ် [mɛ̌ nùm kɒ kɑ̌ chɒŋ kya lɛ̌ bɜ̀h mɛ̌ thɔt] adj. stormy marked by or having strọng winds.

ဒန္ဒံကိုကဆင်ဂိုနိုပ်ထ်ထ္ကး [mɛ̌ nùm kɒ kɑ̌ chɒŋ gɜ̀n paik thɑ̌ kah] adj. schismatic. ဓလုတ် ဓလာန်ဒုတ်ထ်ထ္ကးဂိုန် [mɛ̌ lùt lɔ̀n dùh paik thɑ̌ kah gɜ̀n] id. ဓဣ္ဆိုဂိုနိုပ်ထ္ကးအာဓာန် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ gɜ̀n thɑ̌ kah ɑ màn] id.

ဒန္ဒံကိုကဆင်စးကုန်ကုန် [mɛ̌ nùm kɒ kɑ̌ chɒŋ cah kun kun] adj. humpbacked. စးကုန် [cah kun] id.

ဒန္ဒံကိုကဆင်ဓဲ့ဓဲ့သဝ်သဝ် [mɛ̌ nùm kɒ kɑ̌ chɒŋ pəneɑ pəneɑ sɔ sɔ] adj. stunted growth. ဂြိုပ်ဓြြဟ် [grɜ̀p brĭh] id. ဓဗြြဟ် [brĭh] id.

ဒန္ဒံကိုကဆင်ဖံက်ပွန်တ်ဓွဲဓလောန် [mɛ̌ nùm kɒ kɑ̌ chɒŋ phɔk plɔn tɑo^{3} bwòa' mɛ̌ lɔ̀n] adj. maniacal.

ဒန္ဒံကိုကဆင်ဖေဝ်ဗြြဝ် [mɛ̌ nùm kɒ kɑ̌ chɒŋ phɑ̌ brĭe] adj. progressive. မန္ဒံကိုကဆင်ဓတောတက် [mɛ̌ nùm kɒ kɑ̌ chɒŋ tɑo^{2} tɛk] id.

ဒန္ဒံကိုကဆင်ဓချိုက်ဓပင်စိုတ် [mɛ̌ nùm kɒ kɑ̌ chɒŋ mɛ̌ ɗak pɔiŋ cot] adj. content. ပွဓအောင် ဒုင်သဓတ်(ဟ်) [pwɑ̌ mɛ̌ ɔiŋ dɜ̀ŋ sɑ̌ tih] id.

ဒန္ဒံကိုကဆင်သွက်သွးချောင်စိုတ်ခိုဟ် [mɛ̌ nùm kɒ kɑ̌ chɒŋ swɛk sɑ̌ dèh ɗoŋ pot khoh] adj. tiresome. မန္ဒံကိုကဆင်သွက်သွးလျုဟ်ထကဲ့ခိုဟ် [mɛ̌ nùm kɒ kɑ̌ chɒŋ swɛk sɑ̌ dèh lənùh thɑ̌ kui khoh] id.

ဒန္ဒံကိုကဆင်ဟွံတန်တ်ညွှင်ညွှင် [mɛ̌ nùm kɒ kɑ̌ chɒŋ hɔ̌ ton tɑo^{3} ɲòiŋ ɲòiŋ] adj. restive. {ဓချဲ(ဟ်) [chɛ̆h] n. horse} ဓဆင်ဓခ်ဟွံလေဝဲ(ယ်) [mɛ̌ thoiŋ dɔ̀ hɔ̌ lòa^{2}] id. မန္ဒံကိုကဆင်ဟိုဂ၊ဓဂိတ် [mɛ̌ nùm kɒ kɑ̌ chɒŋ hom gèh cɛ̌ wàt] id. ဟွံကိုဓခ်ဓသွောဝ် [mɛ̌ həmoɑ kɒ cie

səno] id.

မန္ဒံကိုကာဓရာဂမက်ဂ္ဂက်,မဇွေဒ်ကိုဩဟတ် [mɛ̌ nùm kɒ ka mɑ̌ rèa gɛ̌ mèak glèak,mɛ̌ jənòk kɒ jrɛ̌ hɔ̀t] adj. lustful passion. ဓဇာ့ဒလဲ့(ယဒ်) [mɛ̌ ɖɛ̌ tao¹ ɖɛ̌ làɨ] id.

မန္ဒံကိုက်သ [mɛ̌ nùm kɒ kao³ sɑ̌] adj. tasselled.

မန္ဒံကိုကောနှ်ကွိုထတ်ရွိုဟ်ခုတ်ဂဂါဝ် [mɛ̌ nùm kɒ kɒn kənæ̌ thɔt məŋɜ̀h dùt gò²] adj. muscle-bound.

မန္ဒံကိုကဝ် [mɛ̌ nùm kɒ kɔ] adj. starchy. မကြဲဝ်ရွိုဟ်ခွဝ်နကိုကဝ် [mɛ̌ krɔŋ məŋɜ̀h dəmɔ̀ŋ nɛ̌ kɒ kɔ] id. ထရွိုတ် [mɛ̌ thəpot] id.

မန္ဒံကိုကွိုပ်ထုံထုံ(ယဒ်) [mɛ̌ nùm kɒ kəɗop thui thui] adj. light-headed.

မန္ဒံကိုကွိုပ်ရွိုဟ်ရွိုဟ် [mɛ̌ nùm kɒ kəɗop məŋɜ̀h məŋɜ̀h] adj. pig-headed.

မန္ဒံကိုကွိုဗွဲဓဂွိုင် [mɛ̌ nùm kɒ kənæ̌ bwòa¹ mɛ̌ glèŋ] adj. mousy. ဓတုပ်ကိုထွိ [mɛ̌ tup kɒ kənæ̌] id.

မန္ဒံကိုကွင်ကွေ့ဝဝ် [mɛ̌ nùm kɒ kənɛŋ kəno] adj. streaky, stripy.

မန္ဒံကိုကွ့ဝတ်သဖွိ(ဓ်) [mɛ̌ nùm kɒ kənat səmtem] adj. determinate. ဓချိုတ်ဂွိုတ် [mɛ̌ chɔt plot] id.

မန္ဒံကိုကျ့ာမဝိုက်ဟရိုင်ခွင် [mɛ̌ nùm kɒ kya mɛ̌ pak phɑ̌ ræ dəmɔ̀ŋ] adj. breezy. ဓန့်တ်နိုတ် ထတ်ဓိဝ်ဖြမ် [mɛ̌ dɔ̀h tao³ cot thɔt mèp mrɔ̀h] id. ဓန္ဒံကိုကျ့ာပြီပြီ [mɛ̌ nùm kɒ kya præ præ] id.

မန္ဒံကိုကွေင်ကွတ်ကွိုဝေဝ်ဂရိုင် [mɛ̌ nùm kɒ klɔiŋ kəɗɔh kɑ̌ tɒ wɔ̀iŋ gɛ̌ rèŋ] adj. humorous. မန္ဒံကိုညွာန်ဟုဂးဖျိုင်ဓဖျက် [mɛ̌ nùm kɒ ɲàn hom gèh pyaŋ pyeak] id. ဓလေဝ်ဖျိုင်ဓဖျက် [mɛ̌ lɨp pyaŋ pyeak] id.

မန္ဒံကိုကွေတ်ဝိုန်ဝိုန် [mɛ̌ nùm kɒ kwit bàn bàn] adj. fanatical.

မန္ဒံကိုကွေတ်မိဿဒဒ်ဋ္ဌ [mɛ̌ nùm kɒ kwit mèt cha dèt thɪ̌] adj. heretical.

မန္ဒံကိုဂုန်စရဲ(ယဒ်) [mɛ̌ nùm kɒ gùn cɑ̌ rai] adj. dignified, honourable, stately. ဓထောက်ကို သွးဖွိုန်စဂုန်စရဲ(ယဒ်) [mɛ̌ thɔik kɒ sɑ̌ dèh pɑ̌ ton cɛ̌ gùŋ cɑ̌ rai] id. မန္ဒံကိုအဆင်အလဲန် [mɛ̌ nùm kɒ ɑ̌ chɔŋ ɑ̌ lòŋ] id. မန္ဒံကိုအလဲန် [mɛ̌ nùm kɒ ɑ̌ lòŋ] id. မန္ဒံကိုကျ်သိ [mɛ̌ nùm kɒ kyaik sæ] id. မန္ဒံကိုသိကွာ [mɛ̌ nùm kɒ soik kha] id. ဓယျိုလွူတဝ်တး [mɛ̌ yaɒ lɛ̌ gù tɔp tah] id.

မန္ဒံကိုဂွဉ်ဗွဲဓဂွိုင် [mɛ̌ nùm kɒ gəmàik bwòa¹ mɛ̌ glèŋ] adj. barbed.

မန္ဒံကိုဂျိ [mɛ̌ nùm kɒ gɣ̌ɪ̀] adj. poisonous, venomous. ဂဓျိ [gɔ̀mɣ̌ɪ̀] id. မန့်ဂျိသွာတ်သွာတ် [mɛ̌ dɔ̀h gɣ̌ɪ̀ sɑ̌ kat sɑ̌ kat] id. မန့်ဓနောဓဓါသထတ်ထတ် [mɛ̌ dɔ̀h mɛ̌ nɔ̀¹ dɔ̀¹ sɑ̌ thɔt thɔt] id. မန္ဒံကိုဂျိသွာတ်သွာတ် [mɛ̌ nùm kɒ gɣ̌ɪ̀ sɑ̌ kat sɑ̌ kat] id. ယဲဂျိ [yòa¹ gɣ̌ɪ̀] id.

မန္ဒံကိုစရဲ(ယဒ်) [mɛ̌ nùm kɒ cɑ̌ rai] adj. grand, impressive.

မန္ဒံကိုစရဲဆထိင်ဒဝ်ဓာန်ဋ္ဌကိုလဟိုလွးဗင်စ်ဒ် [mɛ̌ nùm kɒ cɑ̌ rai mɛ̌ thoiŋ dɔ̀ màn pəɗoa kɒ lɛ̌ hom lɛ̌ gèh màŋ coŋ] adj. temperate. မန့်ဋ္ဌာန်ဓသသဥတုသွတ်သွန် [mɛ̌ dɔ̀h than dè sɑ̌ ɯ̌ taɑ̌ səmɔh səmɔn] id. မန့်ဓဓသဓသွတ်သွန်ဋ္ဌဓရာလွှန်ဟိတ် [mɛ̌ dɔ̀h than dè sa mɛ̌ səmɔh

səmɔn pəʃɒa ɑ̃ rèa gɔ̀m tao^{3} poh] id. မသွတ်သွန်ဖွဲ့အရာကဆော်ခိုတ်ကွန် [mɛ̌ səmɔh səmɔn pəʃɒa ɑ̃ rèa kɑ̃ chɔŋ poh gɔ̀m tao^{3}] id. သို့လေ(ဒ်) [səŋ̀ì lɛ̌ lɔ̀m] id.

မန္ဒံကိုခိုတ်စရိတ်ကွန်ကွန် [mɛ̌ nùm kɒ cot cɑ̃ rot kəʃɔn kəʃɔn] adj. narrow-minded. မန္ဒံကိုခိုတ်လည္ဘာတ်သစ်သစ် [mɛ̌ nùm kɒ cot lɛ̌ ɲùt sɔ sɔ] id.

မန္ဒံကိုခိုတ်စရိတ်ပစုံချုတ်ခဲ့(ယဉ်) [mɛ̌ nùm kɒ cot cɑ̃ rot pɑ̃ raɛ̌ ʃùt ʃɛɑ] adj. waspish. မန္ဒံကိုဒေ့ဘန်ဗိန်ကြဲကြဲ(ဒ်) [mɛ̌ nùm kɒ səmɒn paiŋ krɔm krɔm] id.

မန္ဒံကိုခိုတ်စရိတ်ဝုပုသွားသွား [mɛ̌ nùm kɒ cot cɑ̃ rot bɯ̃ bɯ̃ sɑ̃ ah sɑ̃ ah] adj. cleanly. မန္ဒံကိုအခိုက်အလိုက်ခိုတ်စရိတ်သွားသွားဒုးဒုး [mɛ̌ nùm kɒ ɑ̃ khak ɑ̃ lèk cot cɑ̃ rot sɑ̃ ah sɑ̃ ah jəŋèh jəŋèh] id. adv. ဧအားဒုး [cɑ̃ ah jəŋèh].

မန္ဒံကိုခိုတ်ဇွန်ဇွန်(ကာ်) [mɛ̌ nùm kɒ cot jənòk jənòk] adj. soulful မန္ဒံကိုဝေတ်ခိုတ်ဇွန်ဇွန်(ကာ်) [mɛ̌ nùm kɒ dhàt cot jənòk jənòk] id.

မန္ဒံကိုခိုတ်ချိုန်ချိုန်လျှလျှ [mɛ̌ nùm kɒ cot ʃon ʃon lyɛ̌ lyɛ̌] adj. weak-minded. ဧလေဝဲသွဒ သွတ်ဒွတ်ဒ်ဖြိုးဘာ [mɛ̌ lòɑ^{2} swa swɛk gɔ̀ toŋ grò^{1} nɑ] id.

မန္ဒံကိုခိုတ်တန်ကြန် [mɛ̌ nùm kɒ cot tɔn krɔn] adj. composed.

မန္ဒံကိုခိုတ်တွံတ်ကွဲ(ယဉ်) [mɛ̌ nùm kɒ cot təŋɔk təŋɛɑ] adj. jaundiced. မန္ဒံကိုခိုတ်တွံဒးကိုညး [mɛ̌ nùm kɒ cot hɔ̀ dèh kɒ ɲèh] id.

မန္ဒံကိုခိုတ်ထတ်ထတ် [mɛ̀ nùm kɒ cot thɔt thɔt] adj. enthusiastic. ဥခါန် [ɯ̀ dàn] (P.) id.

မန္ဒံကိုခိုတ်ထတ်ထတ်သန်သန် [mɛ̌ nùm kɒ cot thɔt thɔt sɔn sɔn] adj. zealous.

မန္ဒံကိုခိုတ်ခုင်စသိုင်မည္ဘာတ်မြတ်ဓလာန် [mɛ̌ nùm kɒ cot dèŋ cɛ̌ saŋ mɛ̌ sɑ̃ kat mrɔ̀h lɔ̀n] adj. passionate.

မန္ဒံကိုခိုတ်ဓဇန်ဓဇန် [mɛ̌ nùm kɒ cot dhɛ̌ jɔ̀n dhɛ̌ jɔ̀n] adj. hard-hearted.

မန္ဒံကိုခိုတ်ပြတ်ပြတ် [mɛ̌ nùm kɒ cot prɔh prɔh] adj. quick in thought. ခိုတ်ပြတ်မြက် [cot prɔh mrèɑk] id.

မန္ဒံကိုခိုတ်မဗံက်ပွန်တ်ဒွဲမဓလာန် [mɛ̌ nùm kɒ cot mɛ̌ phɔk plɔn tao^{3} bwò^{1} mɛ̌ lɔ̀n] adj. maniacal.

မန္ဒံကိုခိုတ်သွက်ဒွံကတ်လွတ် [mɛ̌ nùm kɒ cot swɛk gɔ̌ kɔt ləŋɔ̀t] adj. studious. မန္ဒံကိုခိုတ်ဓကွဲခိုတ်လွိဝရာ [mɛ̌ nùm kɒ cot klɑɛ̌ cot lwì pɑ̃ rɑ] id.

မန္ဒံကိုခိုတ်တွံတန်ကြန် [mɛ̌ nùm kɒ cot hɔ̀ tɔn krɔn] adj. fidgety.

မန္ဒံကိုဆိစ္ဆ [mɛ̌ nùm kɒ chɛm e] adj. kingly. မန္ဒံကဆော်ဓတောဝ်ဝတ္ဆောဝ်စ္ဆကရာတ် [mɛ̌ nùm kɑ̌ chɔŋ dɛ̌ to tɑ̃ no e kɑ̃ rɑt] id.

မန္ဒံကိုဆိကိုတ်လ္ဂိုဟ် [mɛ̌ nùm kɒ chɛm kɒ pɑ̃ toh] adj. of human frailty.

မန္ဒံကိုဆိမလရျလောန်အာ [mɛ̌ nùm kɒ chɛm mɛ̌ lɛ̌ rɯ̃ lɔ̀n ɑ] adj. overheated.

မန္ဒံကိုဇမ္ဗိုင်အယုက်ဇွဲ(အ်) [mɛ̌ nùm kɒ jɔmlòiŋ ɑ̃ yɔ̀k glĭɛ̌] adj. short-lived. ဓဇွဲတ်အယုက် [mɛ̌ glĭɛ̌ tao^{3} ɑ̃ yɔ̀k] id.

မန္ဒံကိုဒ္ဒးဗက္ကိုခွဲင် [mɛ̌ nùm kɒ jəmèh mɛ̌ kɑ̃ tɒ dəmɔ̀ŋ] adj. choppy.

မန္ဓကိုဒ္ဓိဉ်ခိဉ်မဲက်မဲက် [mɛ̈ nùm kɒ jəmòiŋ jòiŋ mɔ̀k mɔ̀k] adj. seamy. မဂ္ဂိုင်ကိုဘဲရာဓဝတ် [mɛ̈ glèŋ kɒ bhòa' rèa jɛ̈ wɔ̀t] id. မနိုက်ဓိတ် [mɛ̈ dèk wɔ̀t] id. မန္ဓကိုဒ္ဓိဉ်ခိဉ်ဝထင်ဝထင် [mɛ̈ nùm kɒ jəmòiŋ jòiŋ theaŋ theaŋ] id.

မန္ဓကိုဒြုဟတ်ဒဒ္ဓဉ်ဓွဲ(ယ်) [mɛ̈ nùm kɒ jrɛ̈ hɔ̀t jənòk bwòa'] adj. monstrous. မနှိဟွဲဓာနှိ [mɛ̈ dɔ̀h hɔ̈ màn] id. မန္ဓကိုဒိုမြဉ်လိုလိုလန်းလန်း(က်) [mɛ̈ nùm kɒ bɔ̀m preŋ lɔ̀m lɔ̀m làik làik] id. ဓသွေးဒြိုင်ဓနိုဟ် [mɛ̈ sɑ̈ dèh grèŋ cɛ̈ khoh] id.

မန္ဓကိုဒြုဟတ်တံဒ်ပြဲ(ယ်) [mɛ̈ nùm kɒ jrɛ̈ hɔ̀t toŋ gròa'] adj. winning. မသည်္ဂါကျုင်ဘတိုင်ဓိုက် နိတ်ဝက္ခ [mɛ̈ sɑ̈ kɒ pa klɔŋ ɑ̈ taŋ pəmoik cot jɛ̈ kaɑ̈] id.

မန္ဓကိုဒြုဟတ်တံဒ်ချဲနှိုက်ဆိုက်ဝေဝ်ဝေဝ် [mɛ̈ nùm kɒ jrɛ̈ hɔ̀t toŋ jyòa' ɗak ɗak pɔiŋ pɔiŋ] adj. glamorous.

မန္ဓကိုဒြုဟတ်မက်ဥက်ဒဒ္ဓဉ်ကိုဒြုဟတ် [mɛ̈ nùm kɒ jrɛ̈ hɔ̀t mèɑk glèɑk jənòk kɒ jrɛ̈ hɔ̀t] adj. lustful. မန္ဓကိုဒြုဟာနှိ [mɛ̈ nùm kɒ jrè hàn] adj. loving.

မန္ဓကိုညဉာန်ပြတ်ဖြက် [mɛ̈ nùm kɒ ɲàn prɔh mrèak] adj. having a quick intelligence.

မန္ဓကိုချဉ်(က်) [mɛ̈ nùm kɒ ɗaik] adj. succulent, juicy.

မန္ဓကိုချဉ်ဂျိုင်ဂျိုင် [mɛ̈ nùm kɒ ɗaik glèŋ glèŋ] adj. juicy. ဓဓေင်ထာတ်ဒွင်ကိုချဉ်(က်) [mɛ̈ pɔiŋ that dəmɔ̀ŋ kɒ ɗaik] id.

မန္ဓကိုတသောဉ်ခွဲပ် [mɛ̈ nùm kɒ tɑ̈ sok khəmep] adj. bearded.

မန္ဓကိုတံဓရုန်တွံ(အ်) [mɛ̈ nùm kɒ tɔm mɛ̈ rɔ̀n təmɔ̈] adj. purposeful.

မန္ဓကိုတင်ရုန်တွံဖွဲဓဝ် [mɛ̈ nùm kɒ teŋ rɔ̀n təmɔ̈ mòa' dhɔ̀] adj. single-minded. မနှိစိတ်ဓာလွှး ဟွံဓသင် [mɛ̈ dɔ̀h cot pa lwèh hɔ̈ seaŋ] id.

မန္ဓကိုတ္ဒုင်ဓကာက်ကောက် [mɛ̈ nùm kɒ tənəŋ keak keak] adj. pointed, jagged. ဓခေါ်ဒွင်တဝ်တဝ် [mɛ̈ cih dəmɔ̀ŋ tɔp tɔp] id.

မန္ဓကိုထဝ် [mɛ̈ nùm kɒ thɔp] adj. storeyed.

မန္ဓကိုထဝ်ဝာတ် [mɛ̈ nùm kɒ thɔ bàt] adj. buttery. ဓခြောဝ်ဓလိုဒွင်ကိုထဝ်ဝာတ် [mɛ̈ grɔ̀p dhɛ̈ lɔ̀m dəmɔ̀ŋ kɒ thɔ bàt] id.

မန္ဓကိုဒွင်္ကဖန်ဓရာနာဝန်လွှဉ်(က်) [mɛ̈ nùm kɒ dɛ̈ kɑɔ⁹ pɔn dɛ̈ rèɑ nèɑ pɔn lɛ̈ paik] adj. quadrangular.

မန္ဓကိုဒွင်္ကဒွဉ်တွင် [mɛ̈ nùm kɒ dɛ̈ kɑɔ⁹ dɛ̈ cam tlɛŋ] adj. octagonal.

မန္ဓကိုဒွေတ်ဖွဲဝိုဲ(ဖ်) [mɛ̈ nùm kɒ dɛ̈ gït mòa' bɔ̀m] adj. mannered. ဓတွဲပွဲကိုသိကွာ [mɛ̈ hɔ̈ moɑ kɒ soik khɑ] id.

မန္ဓကိုဓနှိဓချိုင်ခယျ [mɛ̈ nùm kɒ dɛ̈ dɔ̀h mɛ̈ choiŋ khɑ̈ yɑ̈] adj. measured.

မန္ဓကိုဓနှိဓသွေကောင်ကာ [mɛ̈ nùm kɒ dɛ̈ dɔ̀h mɛ̈ sɑ̈ pɑ̈ kɔiŋ kɑ] adj. observant.

မန္ဓကိုဓနှိသွောန်ပါင်ဝိုန်ဝိုန်ခိုင်ခိုင် [mɛ̈ nùm kɒ dɛ̈ dɔ̀h səmɒn paiŋ bɔ̀m bɔ̀m khaŋ khaŋ] adj. reticent. မန္ဓဖွဲက်ကိုဒ္ဓဲတွမ်ဖြာ [mɛ̈ nùm pəmoik kɒ dənài tənɔh khrɑ] id.

မန္ဓကိုဒုဒွေဒွေဉ်(က်) [mɛ̈ nùm kɒ dɯ̈ jənòk jənòk] adj. voluminous.

မန္ဓကိုဒ္ဓဲသွဲသွဲ(ယ်) [mɛ̈ nùm kɒ dənài sloɑ sloɑ] adj. spacious.

မန္ဒံကိုဝဝ်ဧတနာ,ဧဝ်ညာတာ [mɛ̌ nùm kɒ dhɔ̀ ce tɑ̌ na dhɔ̀ ɦɲa ta] adj. well-disposed

မန္ဒံကိုဝဝ်ဆာန်ချ [mɛ̌ nùm kɒ dhɔ̀ chan ɗu] adj. merciful. မန္ဒံကိုဝဝ်ဂရ်ဏာ [mɛ̌ nùm kɒ dhɔ̀ gɛ̌ rɯ̌ na] id.

မန္ဒံကိုဧဝ်သစ္စ [mɛ̌ nùm kɒ dhɔ̀ sɔt cɛ̌] adj. devoted. ဧဇန္ဒ်တ်ကိုဧဝ်ဆာန်ချ [mɛ̌ jənɔ̀k tao^{3} kɒ dhɔ̀ chan ɗu] id. ဧဇန္ဒ်တ်ပွဲဖြဟာန် [mɛ̌ jənɔ̀k tao^{3} pəɗoa jrɛ̌ hàn] id.

မန္ဒံကိုဧဝ်ပတော့်(ဟ်) [mɛ̌ nùm kɒ dhɔ̀ pɑ̌ tɛ̂h] adj. trusting. မန္ဒ်က်ထွးကိုဧဝ်ပဧတော့်(ဟ်) [mɛ̌ dhəmɔ̀k thəpɑh kɒ dhɔ̀ pɑ̌ tɛ̂h] id.

မန္ဒံကိုဗိုရုဓိ [mɛ̌ nùm kɒ pa rɑ̌ mæ] adj. gifted.

မန္ဒံကိုပညာ [mɛ̌ nùm kɒ pɔn ɲa] adj. scholarly. ဧကတ်လွေတ်ဧက်မန္ဒဲတွေင် [mɛ̌ kɔt ləŋɔ̀t bɛ̀ak cɛ̌ bwòa^{1} təmeaŋ] id.

မန္ဒံကိုပညာဓစ်ိန်သ္လီ်ချိုက်ပေင် [mɛ̌ nùm kɒ pɔn ɲa mɛ̌ con sɑ̌ kom ɗak pɔiŋ] adj. wisely.

မန္ဒံကိုပ္ဒိုက်ဓပဧလေတ်ဗိ(ဃ်) [mɛ̌ nùm kɒ pəmoik mɛ̌ bɛ̀ lɨt pɑi] adj. evasive. ဧတွေ့စိတ်သွက်ပ္ဒံ ဧဧလေတ်ဗိ(ဃ်) [mɛ̌ klaɛ̌ cot swɛk gɔ̌ bɛ̀ lɨt pɑi]

မန္ဒံကိုပ္ဒိုက်မံင်သောင်သောင် [mɛ̌ nùm kɒ pəmoik mɔŋ soŋ soŋ] adj. retiring. မန္ဒ်ကဆေံင်ဖွံင်ံ လုပ်ဓာကြာန္ဒိတ် [mɛ̌ dɔ̀h kɑ̌ choŋ hɔ̌ gɔŋ lùp ɑ̌ kra mənèh] id.

မန္ဒံကိုပ္ဒိုက်သ္နောတ်သ္နောဝ်,ဒိမဝ်ကဧရေသိ [mɛ̌ nùm kɒ pəmoik sənɒt səno, ɗi mɔ̀ kɑ̌ re si] adj. democratic. ဧဆေက်ဧလောန်ကိုဧသ္နောတ်ဧသ္နောဝ်ဒိမဝ်ကဧရေသိ [mɛ̌ thɔk gɛ̌ làn kɒ sənɒt səno ɗi mɔ̀ kɑ̌ re si] id.

မန္ဒံကိုပ္ဒိုက်သ္ဒိုက်ဓိုက်ပ္ဒံပိုင်ပြီ [mɛ̌ nùm kɒ pəmoik səmoik mɔ̀ik gɔ̌ paŋ præ] adj. possessive. (ဒ္ဓိုတ်သဒ္ဓာ [pəɗoa pot sɔt dèa] prep. in grammar) မန္ဒ်နာ်ဧထ္ထားပွဧပိုင်ပြီလဝ် [mɛ̌ dɔ̀h nùm mɛ̌ thəpɑh pwɑ̌ mɛ̌ paŋ præ lɔ̀] id. ဧသွံပ္ဒည်ဉ်ရုဧဧသွံဒံပိုင်ပြီလဝ် [mɛ̌ sɑ̌ pɑ̌ pwɑ̌ ɲɔŋ rèa^{1} mɛ̌ sɑ̌ gɔ̌ paŋ præ lɔ̀] id.

မန္ဒံကိုပ္ဒိုက်သွက်ပ္ဒံကလိုတ် [mɛ̌ nùm kɒ pəmoik swɛk gɔ̌ kɑ̌ loh] adj. responsive. ဧလေပ်ပွန် ဂတားလေဝဲလေဝဲမွဲမပြတ် [mɛ̌ lɨp plɔn gɛ̌ tah lòa^{2} lòa^{2} bwòa^{1} mɛ̌ prɔh] id.

မန္ဒံကိုပွာဂတာဝိုင်ထဧဒ့်ဧန့်(ဟ်) [mɛ̌ nùm kɒ pla gɛ̌ ta jèŋ thɑ̌ pɛ̂h thɑ̌ pɛ̂h] adj. splay-footed.

မန္ဒံကိုပွရိုင်ရိုင်ဇိုင်ဇိုင် [mɛ̌ nùm kɒ pwɑ̌ rèŋ rèŋ jèŋ jèŋ] adj. boorish.

မန္ဒံကိုဗိုပြင်ကလေဝ်ခုဝိုဂဒ်(ဓ်) [mɛ̌ nùm kɒ bàm preŋ kɑ̌ lɔ̀^{1} ɗɯ̌ bàm gɛ̌ ɗɔ̃] adj. conical.

မန္ဒံကိုဗိုပြင်ည်ဉ်ရ်ခွဲ,ကဋ္ဌိပ်,လဓိ [mɛ̌ nùm kɒ bàm preŋ ɲɔŋ rèa^{1} khəmai, kəɗop, lɛ̌ wèa] adj. bulbous.

မန္ဒံကိုဗိုပြင်ည်ဉ်ရ်ပွဲင် [mɛ̌ nùm kɒ bàm preŋ ɲɔŋ rèa^{1} plɔŋ] adj. tubular. မဇ္ဈဝ်လဝ်ကိုပွဲင် [mɛ̌ bɛ̌ gɔp lɔ̀ kɒ plɔŋ] id.

မန္ဒံကိုမ [mɛ̌ nùm kɒ mɛ̌] adj. seedy. ဧခန်ဖုန်(က်) [mɛ̌ caik hmaik] id. မန္ဒ်ကဆေံင်ဖံင်စဖွံဒုးရုး [mɛ̌ dɔ̀h kɑ̌ choŋ mɔŋ cɛ̌ hɔ̌ dèh rèh] id. မန္ဒံကဆေံင်ဖံင်စဖွံနိတ် [mɛ̌ nùm kɑ̌ choŋ mɔŋ cɛ̌ hɔ̌ khoh] id. ဧဒါတ်ဗိ(ဃ်) [mɛ̌ wàt khai] id.

မန္ကိုမာနသူဉ်သူဉ် [mɛ̌ nùm kɒ mèa nɛ̌ slɜŋ slɜŋ] adj. conceited. မန္ကိုခိုတ်ယိုတ်ယိုတ် [mɛ̌ nùm kɒ cot yɜ̀t yɜ̀t] id. မန္ကိုပဒိသန္ဓိ [mɛ̌ nùm kɒ pɑ̌ tæ̌ sɔn dhĭ̀] id. မန္ကိုမာနခုခွဉ်ခုခွဉ် (ဇ်) [mɛ̌ nùm kɒ mèa nɛ̌ jənòk jənòk] id.

မန္ကိုမတ်သူဉ် [mɛ̌ nùm kɒ mɔ̀t slɛŋ] adj. having weak eyes.

မန္ကိုမုတ်ဗါင်ချာတ်လောန်အာ [mɛ̌ nùm kɒ mùh paiŋ ɗat lɔ̀n ɑ] adj. effusive. ဓသွာတ်ဓလောန်အာ [mɛ̌ səɗat cɛ̌ lɔ̀n ɑ] id. မဟိုဂလောန်ဓလောန်ကဲအာနုကိုဓသွာတ်ဟိုဂ: [mɛ̌ hom gɛ̌ làn lɔ̀n kai ɑ nù kɒ sənɒt hom gɛ̀h] id.

မန္ကိုမွိုက်ကွိုကွိုဝ်) [mɛ̌ nùm kɒ mlɛ̀k kɑ̌ tɒ kɑ̌ tɒ] adj. dusty.

မန္ကိုယေန်သွာင်ဇိပ်ဇိပ်ဉိပ်ဉိပ် [mɛ̌ nùm kɒ yĭn sənaiŋ jèp jèp glèp glèp] adj. decorous.

မန္ကိုယဲဓောတ် [mɛ̌ nùm kɒ yòa' hmɒt] adj. asthmatic. ဓတ် [hmɔt] id. ယဲယိုကြက် [yòa' yɜ̀m grɛ̀ak] id. ယဲသြိုဟ်ကြက် [yòa' sroh grɛ̀ak] id.

မန္ကိုရမျာင်ကဲ(ဇာ်) [mɛ̌ nùm kɒ rɔ̀myaiŋ kɔ̌] adj. throaty. မန္ကိုရမျာင်ဓခွာင်ကဲ(ဇာ်) [mɛ̌ nùm kɒ rɔ̀myaiŋ khəɗoŋ kɔ̌] id.

မန္ကိုရမျာင်ချိန်ချောတ်ဇိပ်ဉိပ်သာယာ [mɛ̌ nùm kɒ rɔ̀myaiŋ ɗon ɗɒt jèp glèp sɑ yɑ] adj. tuneful.

မန္ကိုရုပ်ရာသပ်ဇကုကြောင်ကြောဝ် [mɛ̌ nùm kɒ rùp rèa saik jè kɑɔ̌ krɛŋ kro] adj. weather-beaten. မန္ကိုရုပ်ရာကြုံင်မွိုဟ်,ဟိုတ်ခုသွးခုင်လဝ်ဘဲခန့်,ရာသီဥတုဉ်ုင်လောန်အာ [mɛ̌ nùm kɒ rùp rèa krɔŋ məŋɜ̀h, hot nù sɑ̌ dèh dɜŋ lɔ̀ bhòa' dɔ̀n, rèa sæ ŭ tɑɔ̌ glèŋ lɔ̀n ɑ] id.

မန္ကိုရှိ(ဟ်) [mɛ̌ nùm kɒ rɔ̀h] adj. toothsome.

မန္ကိုရှိရိုင်ဒွင်ဉိုဉိုု(ဇာ်) [mɛ̌ nùm kɒ rɔ̀h rɔ̀iŋ dəmɔ̀ŋ blɜ̆ blɜ̆] adj. peppery. ဇရိုင်ကွဲ [mɛ̌ rɔ̀iŋ gɔ̀mtao^{3}] id.

မန္ကိုရှိသာ [mɛ̌ nùm kɒ rɔ̀h sɑ] adj. tasteful.

မန္ကိုရှိသာပွဲက်(ဇာ်) [mɛ̌ nùm kɒ rɔ̀h sɑ pəɗoɑ kɔ̌] adj. palatable. ဓဒကိုက်(ဇာ်) [mɛ̌ dèh kɒ kɔ̌] id.

မန္ကိုလည္ဉာတ်ကူန်ကူန် [mɛ̌ nùm kɒ ləɲɑ̀t kəɗɔn kəɗɔn] adj. hide-bound.

မန္ကိုလည္ဉာတ်သွဲသွဲလးလး [mɛ̌ nùm kɒ lɛ̆ ɲɑ̀t sloɑ sloɑ lèh lèh] adj. far-sighted.

မန္ကိုလျိုင်သွိုင်သွိုင် [mɛ̌ nùm kɒ lyèŋ sɑ̌ jèŋ sɑ̌ jèŋ] adj. cumberous. မန္ကိုခွိုက်ခန့်သွက်ဖွဲ့ ယိုက်ဝွင်ကာသွိုင်တဲ့ဓလောန် [mɛ̌ nùm kɒ bwèk dɛ̌ dɔ̀h swɛk gɔ̌ yèk glèaŋ na sɑ̌ jèŋ tao^{3} bwòa' mɛ̌ lɔ̀n] id.

မန္ကိုသွို [mɛ̌ nùm kɒ sɑ̌ tæ̌] adj. guarded, heedful. မန္ကိုကဆင်ချိုင်ချိုင်ဓဆ [mɛ̌ nùm kɒ kɑ̌ chɔŋ choiŋ choiŋ chɑ̌ chɑ̌] id.

မန္ကိုသွိုညှင်ရုတွဲဖွဲ့ဖွဲ့, ဖွိုဟုရာဝ်ဒးသရုဝ်ဟိဝ် [mɛ̌ nùm kɒ sɑ̌ tæ̌ ɲɔ̀ŋ rèa' hɔ̌ gɔ̌ pɑ̌ tui, pɑ̌ kom pɑ̌ rap dèh sɑ̌ ram pap] adj. scrupulous. ဓသွဂျုကိုအရာဓသေဝဲဓသေဝဲပြဲပြဲ(ယ်) [mɛ̌ sɑ̌ pɑ̌ gɛ̌ rŭ kɒ ă rèa soa^{2} soa^{2} brɔ̀a' brɔ̀a'] id.

မန္ကိုသန့်ဓက်လဝ်ဝဲ(ယ်) [mɛ̌ nùm kɒ sɑ̌ dɔ̀h mɛ̌ dèak lɔ̀ wɔ̀a'] adj. spiteful. မန္ဖုနိုတ် အာဃာတ [mɛ̌ cŏ' cot ɑ ghèa tɑ̌] id. ဓဓဒ်လဝ်နိုတ်အာသာတ [mɛ̌ dĭp lɔ̀ cot ɑ ghèa tɑ̌] id

[illegible] [mě̃ nùm kɒ sǎ bèa' cot cǎ rot] adj. tempered.

[illegible] [mě̃ nùm kɒ sǎ bèa' mě̃ chui prɔŋ slai dənài wài dənài [illegible]] adj. migratory.

[illegible] [mě̃ nùm kɒ sɔt cɛ̆] adj. faithful. အရိ [ǎ ræ] id. မဍာံပြ [mě̃ ɗam prɗ] id. မသ္ပေ [illegible] [mě̃ sǎ gɒ̆ pǎ tě̆h cih cot] id.

[illegible] [mě̃ nùm kɒ sɔt tæ̌] adj. plucky. မဂၚသ္ကာ [mě̃ gɔ̀ŋ sǎ ka] id.

မန္ဒံကိုသတ္တိဒုင်အဍေဝ်အဍာ [mě̃ nùm kɒ sɔt tæ̌ dɜ̀ŋ ǎ ɗie ǎ ɗa] adj. resistant. မန္ဒံကိုကဆံင်ဒုင်အဍေဝ်အဍာ [mě̃ nùm kɒ kǎ chɔŋ dɜ̀ŋ ǎ ɗie ǎ ɗa] id.

မန္ဒံကိုသတ္တိလျးလလိင်တေတ်ဒမံင်ဒုင်ဒုင် [mě̃ nùm kɒ sɔt tæ̌ lyě̆h lǎ loiŋ mě̃ tet dəmɔ̀ŋ ɗě̃ bɜ̀ŋ ɗě̃ bɜ̀ŋ] adj. phosphorescence.

မန္ဒံကိုသ္ဒိုင်ခိုဟ် [mě̃ nùm kɒ sənoiŋ khoh] adj. shady. မဂှ်သ္ဒိုင် [mě̃ gɒ̆ sənoiŋ] id. မန္ဒံကဆံင်သ္ပးဒ်ဒေဟ်သ္လေဟ်ပ္မာခိုဟ် [mě̃ nùm kǎ chɔŋ sǎ dě̆h ɗɔ̀h slě̆h pəma khoh] id. မဟွ်ယဴလ္ဂှု [mě̃ hɒ̆ yaɒ lɛ̆ gù] id.

မန္ဒံကိုသ္ဒေင် [mě̃ nùm kɒ səneaŋ] adj. winged.

မန္ဒံကိုသ္မုအမြာဲ(ယ်) [mě̃ nùm kɒ səmao' ɔmrài] adj. scented.

မန္ဒံကိုသ္မုမဝ်ပ္ဍး [mě̃ nùm kɒ səmao' mɒ̀² pəɗah] adj. aromatic, odorous. မန္ဒံကိုအမြာဲမဝ်ဓိ(မ်) [mě̃ nùm kɒ ɔmrài mɒ̀² dhɜ̀m] id.

မန္ဒံကိုသ္မောန်ပိုင်ကဵုကဵု(ဟ်) [mě̃ nùm kɒ səmɒn paiŋ kɔ̀h kɔ̀h] adj. parched lips.

မန္ဒံကိုသ္လေဟ်ပ္မာ [mě̃ nùm kɒ slě̆h pəma] adj. sceptical.

မန္ဒံကိုသွက်သ္ဂဵုဒ်သ္လေဟ်ပ္မာ [mě̃ nùm kɒ swɛk sǎ gɒ̆ ɗɔ̀h slě̆h pəma] adj. fishy.

မန္ဒံကိုကွေတ်ဗိန်ဗိန် [mě̃ nùm kɒ kwit bɜ̀n bɜ̀n] adj. bigoted, superstitious.

မန္ဒံကွေဲကွေဲဟွ်သေင် [mě̃ nùm kwě̆h kwě̆h hɒ̆ seaŋ] adj. imaginary. မန္ဒံပ္ဍဝ်သွပ်စိုတ် [mě̃ nùm pəɗoa swɔp cot] id. မဟိသ္ပဒမံင်ပ္ဍဝ်စိုတ် [mě̃ hi sǎ pɔ dəmɔ̀ŋ pəɗoa cot] id.

မန္ဒံစိုတ်ဂလိုင်ပ္မဝ်ကိုသ္တိပထာန် [mě̃ nùm cot gɛ̆ lɛ̀ŋ pəmɔ kɒ sǎ tæ̌ pǎ than] adj. earnest meditation.

မန္ဒံစိုတ်ထဝ်ထဝ် [mě̃ nùm cot thɔt thɔt] adj. eager, keen, full of interest or desire.

မန္ဒံစိုတ်သ္လုင်သ္လုင်,မဍာနသ္လုင်သ္လုင် [mě̃ nùm cot slɜ̀ŋ slɜ̀ŋ, mèa nɛ̆ slɜ̀ŋ slɜ̀ŋ] adj. snotty-nosed (colloq). မပ္တိတ်ဒမံင်အဟိုက် [mě̃ pǎ tet dəmɔ̀ŋ ǎ hoik] id. မလေပ်ဗဵုက်စမက် [mě̃ lip bèak cɛ̆ mɜ̀k] id.

မန္ဒံဆအပ္ဍဝ်ကသ္ပ် [mě̃ nùm chǎ ǎ pəɗoa kǎ sɔp] adj. visionary. မဟွ်စိန်ကိုနမဝ်ဟ် [mě̃ hɒ̆ cih kɒ nɛ̆ mɔ̀t] id.

မန္ဒံဆိမ်ဨ [mě̃ nùm chem e] adj. kingly. မန္ဒံကဆံင်တနောဒ်ဒတောဨကရာတ် [mě̃ nùm kǎ chɔŋ təno ɗě̃ to e kǎ rat] id.

မန္ဒံဇရေင်ပရေင်ဩြင်ဂေင် [mě̃ nùm jɛ̆ rèaŋ pǎ rɛŋ srɛŋ gèaŋ] adj. coastal.

မန္ဒံဇိုင်ဝေန်ဝေန် [mě̃ nùm jèŋ wìn wìn] adj. bow-legged.

မန္ဒံဗေဒွာ်တ်ကိုနိုဇမွော်(က်) [mɛ̈ nùm mɛ̈ jɔ̀mnɔ̀k tao³ kɒ dɜ̀ jɔ̀mnɔ̀k] adj. mountainous. ဇတိုကျိုနကိုဒိုဒ်(ဒ်) [mɛ̈ tom klom nɛ̈ kɒ dɜ̀] id.

မန္ဒံညံင်ရ်သ္ဆ်မပူနိ်ဝလိုပလာ်သဒ္ဓ [mɛ̈ nùm ɲɔ̀ŋ rèa' sɑ̆ bhèa' mɛ̈ plɔn pɑ̆ lom pɑ̆ laik sɔt cɛ̋] adj. treasonable.

မန္ဒံတ်ကိုဏ္ဍပ်ဝ့နိ်နိုဟ် [mɛ̈ nùm tao³ kɒ kɑ̆ sɔp gənɔ̀n khoh] adj. braining. မဒိုဟ်တ်ပ္ဒဲညွှာန် [mɛ̈ khoh tao³ pəɗoa ɲàn] id.

မန္ဒံတ်ကိုရဏ္ဍာင်နိုတ်နိုဟ် [mɛ̈ nùm tao³ kɒ rɔ̀myaiŋ ɲoh ɲoh] adj. euphonious. မန္ဒံတ်ကိုရဏ္ဍာင် ဇဏ္ဍာဝ်နိုဟ်နိုဟ် [mɛ̈ nùm tao³ kɒ rɔ̀myaiŋ kɑ̆ to ɲoh ɲoh] id.

မန္ဒံန္ဒ်ပန် [mɛ̈ nùm dɛ̈ kao³ pɔn] adj. four sided. ပန်ကွင် [pɔn klɛŋ] id.

မန္ဒံဒုဟ် [mɛ̈ nùm dùh] adj. guilty. မန္ဒံကိုဒုဟ် [mɛ̈ nùm kɒ dùh] id.

မန္ဒံဒွံင်ကဆင်ကျာဃတ်သ္ဆာဝဟ် [mɛ̈ nùm dəmɔ̀ŋ kɑ̆ chɔŋ kya thɔt sɑ̆ kat] adj. gusty.

မန္ဒံဒွံင်ကဆင်မကြုပ်ကိုသွက်ဒွံက္ဆိုန့်မွံမွံ(ယ်) [mɛ̈ nùm dəmɔ̀ŋ kɑ̆ chɔŋ mɛ̈ krɔp kɒ swɛk gɔ̈ kɑ̆ tɒ dɔ̀h mòa' mòa'] adj. imminence.

မန္ဒံဒွံင်ကဆင်မနောဇဒါသသွားတိတ် [mɛ̈ nùm dəmɔ̀ŋ kɑ̆ chɔŋ mɛ̈ nò' dò' sɑ̆, sɑ̆ dèh tet] adj. wrathful. မသ္ဆိုမဝနာဇဒါသတိတ် [mɛ̈ sɑ̆ kɒ mɛ̈ nò' dò' sɑ̆ tet] id.

မန္ဒံဒွံင်ကဆင်မိဓာနာင်ခြပ်ဒွံင် [mɛ̈ nùm dəmɔ̀ŋ kɑ̆ chɔŋ mì mèa nàiŋ khrɔp dəmɔ̀ŋ] adj. sooty. ဇကွေဝ်ဒွံင်ကိုဖြိုင် [mɛ̈ klie dəmɔ̀ŋ kɒ grɔ̀iŋ] id. မဂ္ဂုလမွံက်ဒွံင် [mɛ̈ glɯ̆ lɔ̀mcɔk dəmɔ̀ŋ] id.

မန္ဒံဒွံင်ကိုဓဝတ်စိတ်ကွိုင်ကွိုင်ကွူဟ်ကွူတ် [mɛ̈ nùm dəmɔ̀ŋ kɒ dhɑ̀t cot kɑ̆ taŋ kɑ̆ taŋ kɑ̆ mɔh kɑ̆ mɔh] adj. animated. မန္ဒံကိုလဖျိ(ဒ်) [mɛ̈ nùm kɒ lɔ̀myɜ̀m] id. ဓလုပ်ဒွံင်ကိုလဖျိ(ဒ်) [mɛ̈ lùp dəmɔ̀ŋ kɒ lɔ̀myɜ̀m] id.

မန္ဒံဒွံင်တန်တန်ကြုန်ကြုန် [mɛ̈ nùm dəmɔ̀ŋ tɔn tɔn krɔn krɔn] adj. stability. မန္ဒံဒွံင်နျိုဟ်နျိုဟ်ဝိုင်နိုင် [mɛ̈ nùm dəmɔ̀ŋ məŋɜ̀h məŋɜ̀h khaŋ khaŋ] id.

မန္ဒံဒွံင်လွှဉ်သွဉ်ကျာ [mɛ̈ nùm dəmɔ̀ŋ lɛ̈ paik səmɔ kya] adj. northern. ဓကာန်ချင်လွှဉ်ဒိုဟ်သွဉ် ကျာ [kɒn dɜŋ lɛ̈ paik dɜ̀h səmɔ kya] id.

မန္ဒံဒွံင်သ္ဆိ [mɛ̈ nùm dəmɔ̀ŋ sɑ̆ tæ̋] adj. vigiant. မန္ဒံဒွံင်သ္ဆိ [mɛ̈ cɑ̆' dəmɔ̀ŋ sɑ̆ tæ̋] id.

မန္ဒံပ္ဒဲကိုဝိုင်ခိုချင် [mɛ̈ nùm pəɗoa kɒ jèŋ jɜ̀ ɗɜŋ] adj. suburban. ဇဆင်ဝဝ်ကိုဝိုင်ခိုချင် [mɛ̈ choiŋ cɔp kɒ jèŋ jɜ̀ ɗɜŋ] id.

မန္ဒံပ္ဒဲတဲ(ယ်) [mɛ̈ nùm pəɗoa toa] adj. (anyone or anything) at hand, handy, convenient.

မန္ဒံပ္ဒိုက် [mɛ̈ nùm pəmoik] adj. desirous, needful. မန္ဒိုခုင် [mɛ̈ cəmæ dɜ̀ŋ] id. မန္ဒိုမင် [mɛ̈ cəmæ mɛ̀aŋ] id. မန္ဒံအဋ္ဌင် [mɛ̈ nùm ɑ̆ ŋɔ̀p] id.

မန္ဒံပ္ဒိုက်ကိုဝဟုအညာ [mɛ̈ nùm pəmoik kɒ bɛ̈ hɯ̆ ɔŋɲa] adj. wanting intelligence.

မန္ဒံပ္ဒိုက်ဒ္ဒိုန္ဒံင်သွက်သွဲာ်ဒွံ(အ်) [mɛ̈ nùm pəmoik cəmæ dəmɔ̀ŋ swɛk sɑ̆ gɔ̈ gɔ̈] adj. wishful. မန္ဒံက်ထူးကိုအရာပ္ဒိုက်သ္ဒိုက်မိုက်သွဲာ်ဒွံ(အ်) [mɛ̈ dhəmɔ̀k thəpɑh kɒ ɑ̆ rèa pəmoik səmoik mòik sɑ̆ gɔ̈ gɔ̈] id.

မန္ဒပ္ဒိုက်ပ်ဝ်ဧကောဝ်တဲ့ယိုဒုင်မွဲန္ဒ(အ်) [mɛ̌ nùm pəmoik pɔŋ kɒm tui yɜ̀ dɜŋ mòa' cʊ̌'] adj. co-operative.

မန္ဒပ္ဒိုက်မိုက်ဒွံထွးအဝိုဝ်) [mɛ̌ nùm pəmoik mòik gʊ̌ thəpah ă wɜ̀] adj. bossy.

မန္ဒပ္ဒိုက်မိုက်ဒွံလဒပ်ခွဲဝဲ(ယ်) [mɛ̌ nùm pəmoik mòik gʊ̌ lɛ̌ dɔp khəmai] adj. broody.

မန္ဒပ္ဒိုက်သွက်ဒွံဂစိတ်မ္ဒိုဟ် [mɛ̌ nùm pəmoik swɛk gʊ̌ gɛ̌ cot mənèh] adj. homicidal.

မန္ဒပ္ဒိုက်သွက်ဧသွံသွဂစ္ [mɛ̌ nùm pəmoik swɛk sɑ̌ gʊ̌ sɑ̌ pɑ̌ gɛ̌ rʊ̌] adj. (ကာဒွာန် [kɔm lɒn] n. work). pressing. ဧတောတ်အာတ်ဧကတ်အဧတောင်မာန် [mɛ̌ tɒt ɑt kit ă teaŋ màn] id.

မန္ဒပ္ဒိုဝ်) [mɛ̌ nùm phɒ] adj. fruitful. မန္ဒကိုဒိုဝ်) [mɛ̌ nùm kɒ phɒ] id.

မန္ဒပ္ဒိုန်ဒိုန်ခိုင်ခိုင် [mɛ̌ nùm bɜ̀n bɜ̀n khaŋ khaŋ] adj. insistent. ဧခဒိုင် [mɛ̌ dɛ̌ wèŋ] id. ဖတ်ဒွင် [hmɔt khədɛŋ] id.

မန္ဒပ္ဒိုဝိတ္ဒင် [mɛ̌ nùm bɜ̀m pæ̌ tlɛŋ] adj. triangular. မန်ဒွန်ဒိ [mɛ̌ dɔ̀h dɛ̌ kao³ pæ̌] id. မန္ဒပ္ဒိုဒွန်ဒိ [mɛ̌ nùm bɜ̀m dɛ̌ kao³ pæ̌] id. ဧလုပ်အာဧဒါင်သိုဝ်တွ [mɛ̌ lùp ă wòŋ som pæ̌ tlɑ̌] id.

မန္ဒပ္ဒိုပြင်ည်ဥ်ရ်ခွဲဝဲအာဒါ [mɛ̌ nùm bɜ̀m preŋ ɲɔ̀ŋ rèa' khəmai ă dèa] adj. elliptical.

မန္ဒပ္ဒွဲမသေသၵာတ် [mɛ̌ nùm bwòa' mɛ̌ se sat] adj. ship shape. မန္ဒွဲမသိပ်ဂွိပ် [mɛ̌ nùm bwòa' mɛ̌ sep glèp] id.

မန္ဒပ္ဒွဲဒမြိပ်ကိုပရင်ဂင် [mɛ̌ nùm mòa' dɔmrèp kɒ pɑ̌ reŋ gèaŋ] adj. coastwise.

မန္ဒပ္ဒလွဉ်ခိုတ်သမ္ဘုင်ကျာ [mɛ̌ nùm lɛ̌ paik dɜ̀h sɔmlɜŋ kya] adj. southern. မန်လွဉ်ခိုတ်သမ္ဘုင်ကျာ [mɛ̌ dɔ̀h lɛ̌ paik dɜ̀h sɔmlɜŋ kya] id.

မန္ဒလချို(ဒ်) [mɛ̌ nùm lɔ̀myɜ̀m] adj. living, animate.

မန္ဒလျိုဟ် [mɛ̌ nùm lyɜ̀h] adj. having depth.

မန္ဒဝါသ္ဟာ [mɛ̌ nùm wèa sənɑ] adj. have an interest in or natural bent for.

မန္ဒသ္ဘို [mɛ̌ nùm sɑ̌ tæ̌] adj. mindful, giving attention, alert and watchful.

မန္ဒသိုအရုက် [mɛ̌ nùm som ă rèak] adj. spirituous. ဧပါသိုအရုက် [mɛ̌ pa som ă rèak] id

မန္ဒသိုစိုတ်သိုဝရိုတ် [mɛ̌ nùm som cot som că rot] adj. wholehearted.

မန္ဒသွက်သွးကလိုဟ်တိုကို(ဒ်) [mɛ̌ nùm swɛk sɑ̌ dèh kɑ̌ loh hom kɒ] adj. notifiable. မန္ဒကို သွက်ဒွံကလိုဟ်တို(ဒ်) [mɛ̌ nùm kɒ swɛk gʊ̌ kɑ̌ loh hom] id.

မန္ဒသွက်သွးလေဲ(ယ်) [mɛ̌ nùm swɛk sɑ̌ dèh lèa] adj. owing.

မဧန့်(အ်) [mɛ̌ hnaɛ̌] n. at one moment. မဧန့်အာဘ္ဘဧတေ့,မွဲဧန့်ကျုင်ဘ္ဘဏ်(အ်) [mɛ̌ hnaɛ̌ ɑ ɪ̌ tɛ̌, mòa' hnaɛ̌ klɜŋ ɪ̌ nɔ̌] n. one moment he is going that way, the next he is coming this. မဧန့်မဧန့်(အ်) [mɛ̌ hnaɛ̌ mɛ̌ hnaɛ̌] adv. often. မွဲဧသွံ့(အ်) [mòa' sənaɛ̌] n. at one moment, one short time. မွဲ(ယ်) [mòa'] n. one. ဧန့်(အ်) [hnaɛ̌] n. short time.

မပဆဲပြုင်ဏာမာန် [mɛ̌ pɑ̌ chui prɔŋ na màn] adj. movable.

မ္ဘုန်ပန့်ဧတွင်ဧတွင် [mɛ̌ pɑ̌ tɔn bɛ̌ dɔ̀h təmeaŋ təmeaŋ] adj. faddy.

မ္ဒုိန်ထွးလဝ်အတိုင်ဒိုပြင်သဂျပ်ချဝ်ချဝ်(ဒ်) [mɛ̌ pɑ̌ ton thəpah lɔ̀ ă taŋ bɜm preŋ sɑ̌ rup ɗam

ɗam] adj. realistic. ဇွိုနှုံဒွင်ဒွဲဇတဇော် [mɛ̌ kə̌ tɒ dɔ̀h dəmɔ̀ŋ pəɗoa gɛ̌ tə̌ mɔ̀t] id. ဇမွဲကိုအခေဲအလော်(ဓ်) [mɛ̌ həmoa kɒ ə̌ coa^{2} ə̌ làm] id. ဇမွဲကိုဥပါဒါန် [mɛ̌ həmoa kɒ ŭ pa dàn] id.

ဖြိုနှုံခုတ် [mɛ̌ pə̌ ton ɖùh] adj. reproachful. ဖန္ဒကိုသွက်ဖြိုနှုံခုတ် [mɛ̌ nùm kɒ swɛk gɔ̌ pə̌ ton ɖùh] id.

ဖြွတ်ကျိုပ်ကိုလွှဒ်ပလိုတ် [mɛ̌ pə̌ tɔ kəɗòp kɒ lɛ̌ paik pə̌ lot] adj. westward.

ဖြွတ်ကျင့်မုက် [mɛ̌ pə̌ tɔ klɔŋ mɔ̀k] adj. opposite. ဒွူတဝ်ကျင့် [ɖɛ̌ gù tɔp klɔŋ] id. ဓဒ် [dhɔ̀] id. ဇတွတ်ခြာဒွဲအရာအိုတ်သို(ဓ်) [mɛ̌ tənɔh khra pəɗoa ə̌ rèa ot som] id. ဖနှံလွှဒ်ခဓိဒး [mɛ̌ dɔ̀h lɛ̌ paik ɖɛ̌ cao ɖɛ̌ cah] id. လွှူ [lɛ̌ gù] id. လွှူမုက် [lɛ̌ gù mɔ̀k] id.

ဖြွတ်ဒးမုက် [mɛ̌ pə̌ tɔ dɛ̀h mɔ̀k] adj. head-on. adv. နဒန့်ဖြွတ်ဒးမုက်ညွးသွံ့(ဒ်) [nɛ̌ ɖɛ̌ dɔ̀h mɛ̌ pə̌ tɔ dɛ̀h mɔ̀k ɲɛ̀h sə̌ kɔ̌] id.

ဗပတော့်ကောတ်အစော်ဓရဲဇကုကိုဇကု [mɛ̌ pə̌ tɛ̌h kit ə̌ cɒm cə̌ rai jɛ̌ kaɔ̌ kɒ jɛ̌ kaɔ̌] adj. self-retain.

ဗပတော့်ဓဟွံဒွံ(ဒ်) [mɛ̌ pə̌ tɛ̌h cɛ̌ hɔ̌ gɔ̌] adj. faithless. ဇဖျံနိုတ်ဟွံဒွံ(ဒ်) [mɛ̌ phyih cot hɔ̌ gɔ̌] id. ဇဖျံနိုတ်ဟွံထေက် [mɛ̌ phyih cot hɔ̌ thɔik] id. ဗဟွံဇ်ပတော့်ဓ [mɛ̌ hɔ̌ gɔ̀ŋ pə̌ tɛ̌h cɛ̌] id.

ဗပတော့်ခုင်လဝ်တဲနူညွးဂခွိုင် [mɛ̌ pə̌ tɛ̌h dɔ̀ŋ lɔ̀ toa nù ɲɛ̀h gɔmlɛ̀ŋ] adj. received, widely accepted as correct.

ဗပရုတ် [mɛ̌ pə̌ rut] n. camphor ball, moth ball, naphthalene ball.

ဗပရေံပွဲသွူအဖြဲဲ(ဃ်) [mɛ̌ pə̌ raɛ̌ pəɗoa səmao' ɔmràì] adj. offensive. ဇထွက်ဗွာန် [mɛ̌ thə̌ pɛk pənan] id.

ဗပရေံယုတ်ပွဲစိုတ် [mɛ̌ pə̌ raɛ̌ yùt pəɗoa cot] adj. ill-natured. ဖန္ဒကိုစိုတ်ကျုက်ကွဲဲ(ဃ်) [mɛ̌ nùm kɒ cot kənɔk kənai] id.

ဗပလံင်ကိုစက်တက်ပလံင်လိက်ဒုက်ဇလောတ် [mɛ̌ pə̌ lɔŋ kɒ cɛk tɛk pə̌ lɔŋ lɔ̀ik jɔ̀k lɔ̀t] adj. telegraphic. ဇဆော်ဇဆော်ကိုစက်တက်ပလံင်လိတ်ဒုက်ဇလောတ် [mɛ̌ chɛk chɒm kɒ cɛk tɛk pə̌ lɔŋ lɔ̀ik jɔ̀k lɒt] id.

ဓ,ပလုတ်စတိတ် [mɛ̌ pə̌ lut cə̌ tet] adj. seedling. ဓ,ပလုတ်ခိုတိတ် [mɛ̌ pə̌ lut cɛ̌ tet] id. ဓ, ဒွဒ် [mɛ̌ bwɔ̀] id.

ဗပလိုပလော်(ကာ်) [mɛ̌ pə̌ lom pə̌ laik] adj. destructive. ဗဇွဲဝက်အာ ဥ်ဒ်လွှဒ်လို(ဓ်) [mɛ̌ bɛ̌ bwɔa' bèak a glɔ̀ŋ lɛ̌ paik làm] id. ဓခိုက်ဥ်ပလိုပလော်(တ်) [mɛ̌ mòik gɔ̌ pə̌ lom pə̌ laik] id.

ဗပလိုပလော်ထော်ဗာန် [mɛ̌ pə̌ lom pə̌ laik thɔ̌' màn] adj. destructible.

ဗပလိုပလော်ထော်သစ္စ [mɛ̌ pə̌ lom pə̌ laik thɔ̌' sɔt cɛ̌] adj. traitorous.

ဗပလိုပလော်နကိုထွက်လာဝ်ဝ်ဗာန် [mɛ̌ pə̌ lom pə̌ laik nɛ̌ kɒ thə̌ pɛk làp bɛ̌ jèa' màn] adj. corruptible.

ဗပလိုမှူ [mɛ̌ pə̌ lom yəmŭ] adj. discreditable. ဖသွိုနှုံသံသဃ [mɛ̌ sə̌ kɒ dɔ̀h sɔm sə̌ yə̌] id. ဖသွိုနှုံလွေတ်ဗွာ [mɛ̌ sə̌ kɒ dɔ̀h slɛ̌h pəma] id.

ဗပလေခွဲင်ညှဉ်ရုထဝ် [mɛ̌ pɑ̌ lea dəmɔ̀ŋ ɲɔ̀ŋ rèa' thɔ] adj. golden.

ဗပလေဝ်ပလေတ်လဝ်ခတဲ့(ဃ်) [mɛ̌ pɑ̌ lae pɑ̌ lit lɔ̀ dɛ̌ tui] adj. preparatory. ဗသူဒ့်(ဝ်) [mɛ̌ sɑ̌ cɑ̌ pɑ̌ tɔm] id.

ဗဃိလုပ်ပွဲကိုအဓိကို(ဝ်) [mɛ̌ pa lùp pəɗoa kɒ ɑ̌ dhĭ kɒ] adj. riotous.

ဗဃိအရံင်နကိုလညှာတ်တွံဒး [mɛ̌ paik ɑ̌ rɔ̀ŋ nɛ̌ kɒ lɛ̌ ɲàt hɔ̌ dèh] adj. colour-blind. ဗအြဲြာ ခွိတ်အရံင်ဖွေတ် သဒ်တွေက်တွံဒး, ဟွံဒွံ(အ်) [mɛ̌ paik khra pɑ̌ tet ɑ̌ rɔ̀ŋ bɛ̌ kit saik təŋeak hɔ̌ dèh, hɔ̌ gɔ̌] id.

ဗဃိဗိုရံင်ဇကုဇက [mɛ̌ paik pai rɔ̀ŋ jɛ̌ kaɑ̌ jɛ̌ kaɑ̌] adj. introspective.

ဗပံကိလဝ်ညြိဟ် [mɛ̌ pɔk lɔ̀ sroh] adj. open-hearted. ဗနွံနိုတ်ဃျိလွှုစာမ်ဝး [mɛ̌ nùm cot yɑɒ lɛ̌ gù tɔp tah] id.

ဗပေင်ကွာတ်ခွဲင်စိုကိုသွောန်နုင် [mɛ̌ pɔiŋ kəɗat dəmɔ̀ŋ cɑɒ kɒ səmɒn nàŋ] adj. brimful. ဗဉိုင်ဝွေပေင်တွိုဟ်ခွဲင် [mɛ̌ glèŋ glèaŋ pɔiŋ təmoh dəmɔ̀ŋ] id. ဗဗေင်ကလိုပ်ခွဲင်နိုကိုဆွေန် [mɛ̌ pɔiŋ kɑ̌ lop dəmɔ̀ŋ cɑɒ kɒ səmɒn] id. ဗဗေင်ကွာတ်ခွဲင်နကိုစပ္ပတ်ကစရာန်ထ္ဍ [mɛ̌ pɔiŋ kəɗat dəmɔ̀ŋ nɛ̌ kɒ pənit kɑ̌ rɒn thɑ̌ kah] adj. crannied. ဗဗေင်ထာတ်ခွဲင်နကိုစပ္ပတ်ကစရာန်ထ္ဍ [mɛ̌ pɔiŋ that dəmɔ̀ŋ nɛ̌ kɒ pənit kɑ̌ rɒn thɑ̌ kah] id.

ဗပေင်ကွာတ်ခွဲင်ကိုမ်ဟ် [mɛ̌ pɔiŋ kəɗat dəmɔ̀ŋ kɒ mənèh] adj. crowded. ဗပေင်ထာတ်ခွဲင်နကို ပုရိသတ် [pɔiŋ that dəmɔ̀ŋ nɛ̌ kɒ pao' ræ̌ sat] id. ဗကွတ် [mɛ̌ klit] id. ဗဂွတ် [mɛ̌ glĭt] id. ဗဧည့ာန် [mɛ̌ ɲɔ̀n] id. ဗတွန်ဗတွဲ(ဃ်) [mɛ̌ təɲɔn təpoa^{2}] id. ဗသွတ် [səpit] id.

ဗပေင်ဟးတွးတိုန် [mɛ̌ pɔiŋ hah təmah ton] adj. flooded.

ဗပံင်ကောံညှိညှတ် [mɛ̌ pɔŋ kɒm ɲĭ ɲɔ̀t] adj. cohesive.

ဗပံင်ဗက်တဲ့ကွောန် [mɛ̌ pɔŋ phɛk tui klɒn] adj. collaborative.

ဗဝိုင်တိ [mɛ̌ paŋ tæ̌] adj. landed.

ဗဝိုင်လဝ်ကွံသွဝ် [mɛ̌ paŋ lɔ̀ klɔ̆ swɔ] adj. manorial.

ဗဝိုတ် [mɛ̌ pot] adj. (of lineage) came to an end.

ဗဝိုတ်ဇကုတ်အာ [mɛ̌ pot dɛ̌ kut a] adj. disruptive.

ဗဝိုတိတ်ခွဲင် [mɛ̌ pom tet dəmɔ̀ŋ] adj. knobbly.

ဗဒွိုက်ဏာကိုတရံကွင်ကျာ [mɛ̌ pəɗak na kɒ tɑ̌ rao^{9} kəpeŋ kya] adj. airborne.

ဗပျုင် [mɛ̌ pəɗɜŋ] adj. salty. ဗနွံကိုရှိနိုဒ်) [mɛ̌ nùm kɒ rɔh ɲɑɒ] id. ဗနွံကိုနိုဒ်) [mɛ̌ nùm kɒ ɲɑɒ] id.

ဗပျုင်ခွဲင်ကိုရှိနိုဒ်) [mɛ̌ pəɗɜŋ dəmɔ̀ŋ kɒ rɔh ɲɑɒ] adj. briny. ဗနွံကိုရှိပျုင် [mɛ̌ nùm kɒ rɔh pəɗɜŋ] id.

ဗပူတ် [mɛ̌ pəmɔt] n. incandescent lamp, lamp, electric bulb.

ဗဗျိုင်ပျောက်နကိုလိက် [mɛ̌ pyaŋ pyeak nɛ̌ kɒ lɔ̀ik] adj. satirical.

ဗပြာကဲတ် [mɛ̌ pra kɔt] adj. well-known. ဗဒယ်(ဟ်) [mɛ̌ dɛ̌ yɔ̀h] id. ဗဒယ်(ဟ်) [mɛ̌ dhɛ̌ yɔ̀h] id. ဗဒယ်တဖွဒ် [mɛ̌ dhɛ̌ yɔ̀h tɔmɲɔ] id. ဗဒယ်တ့်(ဟ်) [mɛ̌ dɛ̌ yɔ̀h tɔh] id. ဗဒယ်တ့် (ဟ်) [mɛ̌ dhɛ̌ yɔ̀h tɔh] id. ဗနွံကိုယ္ဍုခွန်ခွန်(က်) [mɛ̌ nùm kɒ yəmŭ̀ jənòk jənòk] id.

www.monlibrary.com

မပြောကတ်စိုကိုကယျောန်ပါကွၤ်ကၤ်လင်မွဲဒွဲ(အိ်) [mɛ̃ pra kɔt caɒ kɒ kɑ̃ yan pai kənɜk lɔ̀ hɔ̃ gɔ̃] adj. conclusive, (of facts, evidence, etc) convincing.

မပြောကတ်ပွဲဝင် [mɛ̃ pra kɔt pəʃoa wèaŋ] adj. historic. မပြောကတ်ပွဲရာဇဝင် [mɛ̃ pra kɔt pəʃoa rèa jɛ̃ wèaŋ] id.

မပြေပြံ့ [mɛ̃ pre prɔŋ] adj. quits.

မပြုတ် [mɛ̃ proa tao^{3}] adj. saintly.

မပြုံပဆုံမာ့နှ် [mɛ̃ prɔŋ pɑ̃ chui màn] adj. removable.

မပြုံသွဲာ်ကိုမာန် [mɛ̃ prɔŋ slɑi kɒ màm] adj. transferable.

မပြုံ့ခွဲင် [mɛ̃ prɒ dəmɔ̀ŋ] adj. threadbare, know things thoroughly. မနှံ့ခွဲင်ချောင်ချောင်စိုတ်နိုတ် [mɛ̃ dɔ̀h dəmɔ̀ŋ ʃoŋ ʃoŋ pot pot] id. မနှံ့ဟိုတ်ခွဲမ်တိမ်ဒ်ဂွိုင်တဲ့ယျိုအာ [mɛ̃ dɔ̀h hot mə nèh tem mòiŋ glèŋ tui yaɒ ɑ] id. မနှံ့ဟိုတ်ခသွဲာ်မ်ဒ်ဂွိုင်ကိုဒါတဲ့ယျိုအာ [mɛ̃ dɔ̀h hot sɑ̃ gɔ̃ mòiŋ glèŋ tui yaɒ ɑ] id.

မပွေင်ဇဒိုက် [mɛ̃ plɔiŋ bɛ̃ dèk] adj. destroying. ဝ်ဒ်သိ [dhɔ̀ŋ sæ] id. ဝ်သိ [dhɔ̀m sæ] id.

မပွန်သွဲာ်ဘွားဒွဲ(အိ်) [mɛ̃ plɔn slɑi bɛ̃ tah gɔ̃] adj. interchangeable.

မဖန်ပြေင်ကွၤ်နကိုကဲကုသို့(ဝ်) [mɛ̃ phɔn preaŋ klɜŋ nɛ̃ kɒ kɔm kaɑ̃ sɒ] adj. fated.

မဖွိုၤ်ကၢာကိုကွင် [mɛ̃ phəʃak na kɒ kəpɛŋ] adj. sea-borne.

မဖွံင်ကွိုခွဲင် [mɛ̃ phəʃɔŋ kɑ̃ tɒ dəmɔ̀ŋ] adj. inflationary.

မဖျပ်ကိုဒနှ်မချံပြုကိုကဆင်မဇပွေတ်မှာယောဉ်ယာ [mɛ̃ phyɔp kɒ dɛ̃ dɔ̀h məʃam prɑ̃ nù kɒ kɑ̃ chɔŋ mɛ̃ blɪt hma yòŋ yèa] adj. corrective. မသွိုချံအာ [mè sɑ̃ kɒ ʃam ɑ] id. မသွိုဒးအာ [mɛ̃ sɑ̃ kɒ dèh ɑ] id.

မဖျပ်ဟွံစပ်ပွန် [mɛ̃ phyɔp hɔ̃ cɔp plɔn] adj. that cannot be reunited.

မဖျိုပ်ကိုဖိုခွဲမဂွိုင် [mɛ̃ phyop kɒ phɒ bwòa' mɛ̃ glèŋ] adj. sweeping. မခနှ်ခွဲယေျဘုယျလောန်အာ [mɛ̃ cih bwòa' yè bhɪ̃ yɑ̃ lɔ̀n ɑ] id. ဟန်မန် [hɔn bɔ̀n] id. မနှ်ဖိုတ်ပိုတ်သွဲကြ်သွဲတ် [mɛ̃ dɔ̀h pot pot sɑ̃ kut sɑ̃ kut] id.

မဖျိုဒွကိုဇန် [mɛ̃ phyom bɛ̃ cɛ̃ kɒ jɔ̀n] adj. spoon-fed. မဇက်အလိုက်လောန်အာကိုဝသွာတ် [mɛ̃ bèak ɑ̃ lèk lɔ̀n ɑ kɒ sənɒt] id.

မဖျံစိုတ် [mɛ̃ phyih ʂot] adj. reliant. မပတော့်ခန်လင်နိုတ် [mɛ̃ pɑ̃ tɛ̃h cih lɔ̀ cot] id.

မဖျံစိုတ်ပိုတ်ပိုတ် [mɛ̃ phyih cot pot pot] adj. opinionated. မခဖျံလင်နိုတ်ပိုတ်ပိုတ်,မဆောင်စပ်ကိုလွှ့ တင်ဇကု,ဇတော်ဆဇကောတ်လင် [mɛ̃ phyih lɔ̀ cot pot pot, mɛ̃ chɔiŋ cɔp kɒ lɛ̃ taɑ' tɛŋ jɛ̃ kaɑ̃ mɛ̃ tok chɑ̃ kit lɔ̀] id. မကွိုပ်ကြဲင်ဇဆောင်စပ်ကိုလွှ့တင်ဇကုမဇတော်ဆဇကောတ်လင် [mɛ̃ kəʃop krɔŋ mɛ̃ chɔiŋ cɔp kɒ lɛ̃ taɑ' tɛŋ jɛ̃ kaɑ̃ mɛ̃ tok chɑ̃ kit lɔ̀] id.

မဖျံလင်သန်ဒွဲဘန် [mɛ̃ phyih lɔ̀ sɔn dhɪ̃ thɑn] adj. determined. မခွံကိုတင်ရန်တွံချိုတ်ချိုတ်ပွိုတ် ပွိုတ် [mɛ̃ nùm kɒ tɛŋ rɔn təmɔ̃ chot chot plot plot] id.

မဇဖျံဖျောန် [mɛ̃ phyaɛ̃ phyɒn] adj. ornamental. မသွိုန့်မဇရင်ဇကျင်ဇကျင်ဇမင်မေဒ် [mɛ̃ sɑ̃ kɒ dɔ̀h pɑ̃ reaŋ kyae kyae mae mae] id.

www.monlibrary.com

ဗဗျဲဗျော်နှိုလဝ်နကွိုပ္ဆြဲဩတာရိုန် [mɛ̌ phyaɛ̌ phyɒn lɔ̀ nɛ̌ kɒ pɑ̌ kao³ sraɔ³ tɑ̌ ron] adj. sprigged. ဗဝဗျဲဗဗျာနှိစ်ဗစာနှိလဝ်နကွိုဒိုပြွင်တွေဒင်ဗာင်တွေ့ုင်ဗတွေ့ာတ်တွေ့းဆု [mɛ̌ phyaɛ̌ phyɒn cɪ̌ cɒn lɔ̀ nɛ̌ kɒ bɜ̀m preŋ tənaiŋ bàiŋ tənɜŋ tənɒt tənah chɯ̌] id.

ဗပ္ဆ့ုသ္ဂဲရုဗတ် [mɛ̌ bɛ̌ gù ɗaik rɛ̌ mɔt] adj. tearful. ဗန္ဒကိုသ္ဂဲရုဗတ်သွေးဝစု [mɛ̌ nùm kɒ ɗaik rɛ̌ mɔt sɑ̌ dèh dhɛ̌ jù] id.

ဗဝဒိုစာင် [mɛ̌ bɛ̌ jɜ̀ caiŋ] adj. fighting cocks.

ဗပ္ဆိုဟ်အနုလက်ကွိုက် [mɛ̌ bɛ̌ toh ɑ̌ nɯ̌ lèak klak] n. atomic bomb.

ဗပ္ဆိုဟ်ဝဲ(ယ်) [mɛ̌ bɛ̌ toh toa] n. hand grenade.

ဗပ္ဆိုဟ်ပ္ဆိတ်သ္ဂဲရုဗတ် [mɛ̌ bɛ̌ toh pɑ̌ tet ɗaik rɛ̌ mɔt] n. tear-gas, tear-gas bomb.

ဗပ္ဆိုဟ်ဓံင်အခိင် [mɛ̌ bɛ̌ toh mɔŋ ɑ̌ koiŋ] n. time-bomb.

ဗပ္ဆဒ္ဒသဲလ္ဆ့ုပြုကိုဟ်သဖွာ [mɛ̌ bɛ̌ dɛ̌ bɛ̌ dài lɛ̌ tao¹ prɑ̌ koh sɔm ma] adj. scriptural.

ဗ,ဝဒါဂမျိုင် [mɛ̌ bɛ̌ dèa gɔmyèŋ] n. philosopher's stone.

ဗဝဗေင်ကိုဝ်) [mɛ̌ bɛ̌ pɔiŋ kɒ] adj. complementary. ဗဗေင်ကိုသ္ဂက်ဆွေဒ်ကျိုက်ဝင် [mɛ̌ bɛ̌ pɔiŋ kɒ swɛk sɑ̌ gɔ̌ kəɗak pɔiŋ] id.

ဗဝဗေင်စုတ်ကိုဝ်) [mɛ̌ bɛ̌ pɔiŋ cut kɒ] adj. supplementary.

ဗဝဒွဲဝက်ကိုခဲ့ဗျုရုဝ်ကရိုတ် [mɛ̌ bɛ̌ bwòa¹ bèak kɒ nòa¹ byù rɔ̀ kɑ̌ ret] adj. bureaucratic. ဗဂက်အာအလိုက်ခဲ့ဗျုရုဝ်ကရိုတ် [mɛ̌ bèak a ɑ̌ lèk nòa¹ byù rɔ̀ kɑ̌ ret] id.

ဗဝဗာခြုးတ်နကွံင် [mɛ̌ bɛ̌ mèa khrah tao³ nɛ̌ kəpɔŋ] adj. scraping on one's knees. ဗဝဗာခြုးတ် [mɛ̌ bɛ̌ mèa khrah tao³] id.

ဗဝယာဝ်သွေင်စာ [mɛ̌ bɛ̌ yàp səneaŋ pa] adj. flapping wings.

ဗဝလပ္ဆိတ်ပသာနှ်လျေးဓာတ် [mɛ̌ bɛ̌ lèh pɑ̌ tet pɑ̌ san lyèh dhàt] adj. radioative. ဗလရုန္ဒ်ကိုဓာတ်လလီ [mɛ̌ lɛ̌ rɯ̌ dɛ̌ mɔŋ kɒ dhàt lɛ̌ lì] id.

ဗဒုစတ်ခွံင်ည့ံင်ရံလတိုဝ် [mɛ̌ bɯ̀ ɲot dəmɔŋ ɲɔŋ rèa¹ lɛ̌ top] adj. snow-white.

ဗဝဂက်အလိုက် [mɛ̌ bèak ɑ̌ lèk] adj. indulgent.

ဗဝဂက်အလိုက်နှိုတ်ဆဒွံလဂုဇဂု [mɛ̌ bèak ɑ̌ lèk cot chɔn dɛ̌ jɛ̌ kaɑ̌ jɛ̌ kaɑ̌] adj. self-indulgent. ဗနင်ဓသိုင်အရိုဓလောန်အာ [mɛ̌ dèŋ cɛ̌ saŋ ɑ̌ rèm lɔ̀n a] id.

ဗဝဂက်အလိုက်လေဝ် [mɛ̌ bèak ɑ̌ lèk lìp] adj. compliant. ဗလေဝ်ဝဂက်အလိုက်ဓလေဲ(ယ်) [mɛ̌ lìp bèak ɑ̌ lèk lòa²] id.

ဗဝဂက်အာပိုန္ဒိဟ်ပြဲ [mɛ̌ bèak a bɜ̀m mənèh brèa¹] adj. womanish. ဗတုဝ်ည့ံင်ရံခဲ့(ယ်) [mɛ̌ tup ɲɔŋ rèa¹ khɔmnui] id. ဗဓးထုးကိုန္ဒိဟ်ပြဲဂ္ဂိုင် [mɛ̌ dèh rèh kɒ mənèh brèa¹ glèŋ] id.

ဗဝဂက်စပိုအဓာတ် [mɛ̌ bèak cɛ̌ bɜ̀m ɑ̌ màt] adj. lordly. ဗဓကတ်ခွ, [mɛ̌ kit jənèh] id. ဗတံင်ခို(ဒ်) [mɛ̌ tɔŋ bɜ̀] id.

ဗဝဂက်စလွှဲက္ဂတ်ဗေဒသဘာဝတ္ထု [mɛ̌ bèak cɛ̌ lɛ̌ paik kwɔt bè dɛ̌ sɑ̌ bhèa wɔt thɑ̌] adj. philosophical. ဗဂက်အာကိုဝိုက္ဂတ်ဝေဒဓသသနိုက [mɛ̌ bèak a kɒ bɜ̀m kwɔt bè dɛ̌ dɔt sɑ̌ nɪ̌ kɑ̌] id.

မဝက်ဝခွဲအာကိုတူပိုနိုဖြဝ် [mɛ̆ bɛ̀ak bɛ̆ bwɔ̀aˈ a kɒ tlɑ̆ pon drɔ̀p] adj. plutocratic. မဝက်ဝခွဲအာကိုတူဇနေ [mɛ̆ bɛ̀ak bɛ̆ bwɔ̀aˈ a tlɑ̆ dhɛ̆ nɛ̆] id.

မဝိဇ္ဇ [mɛ̆ bɛ̀t jɛ̆] n. (P. bijam) germ, cause of origin.

မဝိုန်ဒွံ(အိ်) [mɛ̆ bɔ̀n jəmɔ̄] adj. persistent. မဒွိင်ဇွေဝဲ(ယ်) [mɛ̆ glɔ̀iŋ səŋɔ̀aˀ] id. မဆက်တန်ကြန်ဒွံင် [mɛ̆ chɛk tɔn krɔn dəmɔ̀ŋ] id.

မဝှ်လေဝဲ(ယ်) [mɛ̆ bɔ̀h lɔ̀aˀ] adj. readable. မဝှ်ဒွံ(အိ်) [mɛ̆ bɔ̀h gɔ̄] id. မဝှ်ဒွံလေဝဲလေဝဲ(ယ်) [mɛ̆ bɔ̀h gɔ̄ lɔ̀aˀ lɔ̀aˀ] id. မဝှ်ဓိဝ် [mɛ̆ bɔ̀h mɛ̀p] id

မဗျုတ်ခွဲမဒးရး [mɛ̆ bənùh bhɔ̀aˈ mɛ̆ dɛ̀h rɛ̀h] adj. right recollection.

မချိုတတင်ဒွံင် [mɛ̆ byɜ̀ tɑ̆ hɛŋ dəmɔ̀ŋ] adj. hungry. ဇကွာဝ် [klo] id. ဇကွာဝ်ချို(ဝ်) [klo byɜ̀] id. တတင် [tɑ̆ hɛŋ] id. ချို(ဝ်) [byɜ̀] id. မစ္ဆီဒွံင် [mɛ̆ cəmæ dəmɔ̀ŋ] id. မဇောဝ်ဒွံင် [mɛ̆ jɔ̀ˀ dəmɔ̀ŋ] id.

မပြူဝမြိုင်ကိုဝဂိုု(ဝ်) [mɛ̆ brɯ̆ gɔ̀mrɔ̀iŋ kɒ gɛ̆ gɜ̀] adj. thundery.

မပြူဒခိုင် [mɛ̆ brɯ̆ dɛ̆ rɔ̀iŋ] adj. rolling thunder. မဒမြိုင် [mɛ̆ dɔ̀mrɔ̀iŋ] id.

မပြုဒွံင်ကြောတ်ကြောတ် [mɛ̆ brɯ̆ dəmɔ̀iŋ ktit krit] adj. creaky.

မပြုဒွံင်ဝေဝ်ဝေဝ် [mɛ̆ brɯ̆ dəmɔ̀iŋ wie wie] adj. humming. n. ဝဂျမပြုဒွံင်ဝေဝ်ဝေဝ် [bɛ̆ rɯ̆ mɛ̆ brɯ̆ dəmɔ̀iŋ wie wie] id.

မပြုဓွုင် [mɛ̆ brɯ̆ dhəmɜ̀ŋ] adj. vibrant. မဓွုင်တဝ် [mɛ̆ dhəmɜ̀ŋ jɛ̆ tɔ] id.

မပြဲ(ယ်) [mɛ̆ brɔ̀aˈ] n. raindrop.

မပြောဲအာ [mɛ̆ brɔ̀m ɑ] adj. blasted. မပြံအာ [mɛ̆ brɔ̀m ɑ] id. (သတ်ဆု [sɔt chɯ̆] n. fruit) မထရိုယ်အာ [mɛ̆ thɑ̆ roh ɑ] id.

မဍုးခုအခေါန်ဖလှာ [mɛ̆ blèh nù ɑ̆ khɒn phɑ̆ hlɑ] adj. tax-free. မဍုးခုအခေါန်ဖလှာတဲ့ခိုတဲ့(ယ်) [mɛ̆ blèh nù ɑ̆ khɒn phɑ̆ hlɑ tui dɔ̀h tui] id.

မဍုးကိုအခုံက်အဇေန် [mɛ̆ blèh kɒ ɑ̆ dɔ̀k ɑ̆ dīn] adj. taintless. မဍုးကိုခုတ်ဓပုတ်ဓပုင် [mɛ̆ blèh kɒ dùh pənit pənɔiŋ] id.

မဍုးကိုခုတ် [mɛ̆ blèh kɒ dùh] adj. faultless. မဖွဲကိုခုတ်ဓန် [mɛ̆ həmoɑ kɒ dùh dɔ̀n] id.

မဍွိုက်တွိုဧှံမာန် [mɛ̆ blèk tənɐ̣m ɔih màn] adj. sinkable.

မဇွေတ်မှာ [mɛ̆ blĭt hmɑ] adj. mistaken. မဇယောင်ယာ [mɛ̆ yòŋ yèɑ] id.

မဍွဝ် [mɛ̆ bwɔ̀] n. plant from the seed bed, (of plants) nursery.

မဍူ [mɛ̆ bəpu] adj. excise, intoxicating drugs.

မဍူမာန် [mɛ̆ bəpu màn] adj. intoxicated with pride.

မဘိန် [mɛ̆ bhèn] n. opium seeds.

မဓရီ [mɛ̆ mɛ̆ rĭ] n. holes in the bottom of a boat bored to find thickness.

မဓက်ဥက်ကိုပိုန်ဖြဝ် [mɛ̆ mèak glèak kɒ pon drɔ̀p] adj. avaricious.

မမိက်ဂွံသွအာ [mɛ̆ mòik gɔ̄ sɑ̆ pɑ̆ ɑ̆ cɑ] adj. masterful.

မမိက်ဇေဝဲဒုတ်အမ္ဘ [mɛ̆ mòik coɑˀ cut ɑ̆ hmɑ̀ð] adj. litigious.

မမဲက်တိတ်ကျုင်တွေင်တွေင် [mɛ̆ mɔ̀k tet klɜŋ təmeɑŋ təmeɑŋ] adj. emergent.

မစံကံခွင်ညှင်ရိုင်္ခါနှံလဝှံ(ဟ်) [mɛ̌ mɔ̀k dəmɔ̀ŋ ɲɔ̀ŋ rèa' jwɔ̀n lɛ̌ pɔh] adj. (ယာဇ်သုတ် [yàt sut] n. silk) watered. ဇင်္ဂြိုဠ်ခွင်နက်အရုံင်ဝလဲပဝလဲ(ယ်) [mɛ̌ kɑ̌ tɒ dəmɔ̀ŋ nɛ̌ kɒ ɑ̌ rɔ̀ŋ pɑ̌ lea pɑ̌ lea] id.

မဧင်ဖွဲ့ရုံင်ဓံင် [mɛ̌ mèaŋ mòa' rɔ̀ŋ cɔŋ] adj. protected. ရက္ခိတာ [rèak khǎ̌ tɑ̌] id.

မမင်ရုံင်လူတ်မဒန် [mɛ̌ mèaŋ rɔ̀ŋ ləŋɔ̀t màn] adj. observable.

မမိပ်ခိုတ် [mɛ̌ mèp cot] adj. gleeful. မဒးကိုနိုတ် [mɛ̌ dèh kɒ cot] id. မဒးဥပ်နိုတ် [mɛ̌ dèh gənɔ̀p cot] id.

မမိပ်မြဟ်ဓက်ဒင်ထလင်(က်) [mɛ̌ mèp mrɔ̀h pɔk dɔ̀ŋ thɑ̌ laik] adj. frolicsome.

မမြြက်စာ [mɛ̌ mrèak ca] adj. speedy. မပြြာ် [mɛ̌ prɔh] id.

မမြြက် [mɛ̌ mrɔ̀ik] n. chilli seeds.

မမြြက် [mɛ̌ mrèak] adj. smart active. ဗဝရုက် [mɛ̌ bɛ̌ rèak] id.

မယိ [mɛ̌ yǐ] n. woodland spirit. မယေ(ဒ်) [mɛ̌ yiɛ̌] id. Var. ဗယိ [bɛ̌ yǐ].

မယိကွိ [mɛ̌ yǐ kəpi] n. spirit of the river, water spirit. မယေကွိ [mɛ̌ yiɛ̌ kəpi] id. မယိဗိ [mɛ̌ yǐ pi] id. Var. ဗယိ [bɛ̌ yǐ].

မယိကြြပ် [mɛ̌ yǐ grɔ̀p] n. sylvan deity, woodland spirit. မယေကြြပ် [mɛ̌ yiɛ̌ grɔ̀p] id. ဗယိကြြပ် [bɛ̌ yǐ grɔ̀p] id. ဗယိ [mɛ̌ yǐ] id.

မယိတွံ(ဒ်) [mɛ̌ yǐ təmɔ̀] n. spirit of the rock or hills. မယေတွံ(ဒ်) [mɛ̌ yiɛ̌ təmɔ̀] id.

မယိသြြင် [mɛ̌ yǐ srɛŋ] n. spirit of the dry land. မယေသြြင် [mɛ̌ yiɛ̌ srɛŋ] id.

မယးတွး [mɛ̌ yèh təmah] adj. sunny, lustrous. ဇသွင်သွပ် [sloŋ sɑ̌ pɔ] id.

မယတ်သွတ် [mɛ̌ yɔ̀t sɑ̌ pɔt] adj. pleasurable. ဗတွိုဟ်ဗိပ် [mɛ̌ təpoh mèp] id. ဗသ္ဂြိုန်သျိုက်ဓွိုက် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ dɔ̀h səɗak mlèk] id. ဗသ္ဂြိုဗိပ်ခြြပ် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ mèp jrèp] id.

မယုတ်မာ [mɛ̌ yùt mèa] adj. depraved, fiendish. မယုတ် [mɛ̌ yùt] id.

မယေနံသွင်ဧိပ်ဝှိပ် [mɛ̌ yìn sənaiŋ jèp glèp] adj. courteous.

မယောပ် [mɛ̌ yɔ̀p] adj. (သတ်ဇု [sɔt chǔ] n. fruit) over ripe. (တွး [tənah] n. leaf) မဖုံ(ဒ်) [mɛ̌ jrɔ̀ŋ] id.

မယိုဖြြုန်ခွံနကိုဂျစ်ဒေသွပ် [mɛ̌ yɔ̀m brŭ dəmɔ̀ŋ nɛ̌ kɒ rɔ̀myaiŋ slɛ̌h] adj. wheezy.

မယိုဒုင်နကိုဓေတနာ [mɛ̌ yɔ̀ dɔ̀ŋ nɛ̌ kɒ ce tɑ̌ na] adj. honorary.

မယိုဒုင်ကာလေပ်ခွဲမသွေ့က်သွာ [mɛ̌ yɔ̀ dɔ̀ŋ ka lìp bwòa' mɛ̌ sɑ̌ keak sɑ̌ ka] adj. tactfully.

မယိုဒုင်ကာလေပ်ခွဲမသျိုဟ်ကောက်,ပွဲအရာမသောင်တွးဆော်ဟိုး [mɛ̌ yɔ̀ dɔ̀ŋ ka lìp bwòa' mɛ̌ səɗoh keak, pəɗoa ɑ̌ rèa mɛ̌ soŋ tlah chɛk chɒm hom gèh] id.

မယိုဒုင်လှေ်ထွးယွး [mɛ̌ yɔ̀ dɔ̀ŋ lìh thəpah pyah] adj. performing.

မယှ်(ဟ်) [mɛ̌ yɔ̀h] n. famed one, a person known to fame.

မယျိုလွှုတပ်တး [mɛ̌ yɑɒ lɛ̌ gù tɔp tah] adj. guileless.

မရဏ [mɛ̌ rɛ̌ nɑ̌] n. (P) death.

မရုက်ကို(ဝ်) [mɛ̌ rɛ̌ nɔ̀k kɒ] adj. full. (this is the form used for indicating ordonal numbers as တ္ဂဲမရုက်ကိုပန် [təŋoa mɛ̌ rɛ̌ nɔ̀k kɒ pɔn] n. the fourth day).

ဓရုက်ဒွန် [mɛ̆ rɛ̆ nɜ̀k bɛ̆ dɔ̀n] adj. hidden.

ဓရုတ် [mɛ̆ rɛ̆ mɔ̀t] n. tears. ꩻမြတ် [ɗaik mrɛ̆ mɔ̀t] id. မြတ် [mrɛ̆ mɔ̀t] id.

ဓရုးခုတ် [mɛ̆ rɛ̀h dùh] adj. permissible. ဓအင်ခုန် [mɛ̆ ɔiŋ dɜ̀ŋ] id. ဓဟွဲသွဒွတ် [mɛ̆ hɔ̆ sɑ̆ pɑ̆ hɜnɔ̀t] id.

ဓရေက် [mɛ̆ rɔ̀ik] n. red pepper, chilli. ဓမြိက် [mrɔ̀ik] id.

ဓရေက္ကသို(ဒ်) [mɛ̆ rɔ̀ik kɑ̆ sɒ] n. (Skt, margaśira) the ninth lunar month of the Mon, roughly corres-ponding to December. ဓမြိက္ကသို(ဒ်) [mrɔ̀ik kɑ̆ sɒ] id.

ဓရာင်ဆဲဒွင် [mɛ̆ rài ŋ chai dəmɔ̀ŋ] adj. developing. ဓတောတက်ဒွင် [mɛ̆ tɑo^{2} tɛk dəmɔ̀ŋ] id. ဓဒေဒ်ဓပြေဒ်ဒွင် [mɛ̆ phɔ̆ brie dəmɔ̀ŋ] id.

ဓရုံင်^{3} [mɛ̆ rɔŋ] n. artificial water channel, transport or irrigation canal, ditch, drain. မြုံင် [mrɔ̀ŋ] id. ခိမြုံင် [khɑi mrɔ̀ŋ] v. to dig a channel. မြုံငွန်(က်) [mrɔ̀ŋ ɗaik] n. water channel.

ဓရုံင်^{1} [mɛ̆ rɔŋ] v. ဓင်ဓရုံင် [cɔŋ mɛ̆ rɔŋ] v. to suffer from disorder of the stomach. ဓရုံင် [pɑ̆ rɔŋ] id. ဓရုံင် [bɛ̆ rɔŋ] id.

ဓရိုင်ခိုင် [mɛ̆ rɛŋ jɛŋ] adj. disrespectful. ဓဟွဲကိုဓဝ်အဓရိုအဓသို့(တ်) [mɛ̆ həmoɑ kɒ dhɔ̀ ɑ̆ rɨh ɑ̆ sih] id.

ဓရာတ် [mɛ̆ rɑ̀t] n. (P. maharaja) the king, lit. great king, a form used in addressing rulers. Sire, Your Majesty. ဓရာတ်သွိင်ဒွင်(က်) [mɛ̆ rɑ̀t səmoiŋ jənɔ̀k] id. ဓရာတ် [mɛ̆ shɑ̀t] n. monarch.

ဓရာတ်ဓဝ် [mɛ̆ rɑ̀t dɔ̀p] n. (arch) officer commanding ten thousand troops.

ဓရာတ်သွိင်ဒွင်(က်) [mɛ̆ rɑ̀t səmoiŋ jənɔ̀k] n. the great king.

ဓဓရတ်ဓဝေတ်ကွုင် [mɛ̆ rɨt gɨt klɜŋ] adj. round about. ဓကွုင်တဝ်တဝ်ဟွဲဓသင် [mɛ̆ klɜŋ tɔp tɔp hɔ̆ səɑŋ] id. n. ခုန်ဓာဓတ် [jùn jèɑ gɨt] id.

ဓရေတ်ဝိုင်လဝ် [mɛ̆ rɨt bèŋ lɔ̀] adj. rounded. ဓခုံဝိုင်ဝိုင်ခွံခွံ(မ်) [mɛ̆ dɔ̀h wèŋ wèŋ khəɗɔm khəɗɔm] id. ဆုဝ်ခုံ(ဒ်) [up ɗɔm] id.

ဓရိတ် [mɛ̆ rɜ̀t] n. custard apple. ဖြိတ် [mrɜ̀t] id. ဖြိတ်ကွင် [mrɜ̀t kəɲeŋ] n. bullock's heart or sour-sop fruit. ဖြိတ်ဒုဝရုန် [mrɜ̀t dù rĩn] id.

ဓရာတ် [mɛ̆ shɑt] n. the same as ဓရာတ် [mɛ̆ rɑ̀t]. see ဓရာတ် [mɛ̆ rɑ̀t] n.

ဓရုန်စွဲလဝ် [mɛ̆ rɔn cʊ̆' lɔ̀] adj. intentional. ဓရုန်ဟွဲ(ဆ်) [mɛ̆ rɔn təmʊ̆] id.

ဓရုပ်ဓပ်ဆဝိုဟွဲဒးကိုခွဲဒဲ(ယ်) [mɛ̆ rɔp cɔp ɑ̆ wɜ̀ hɔ̆ dɛ̀h kɒ dənɑ̀i] adj. the misuse of power.

ဓရုပ်ဓပ်ဆသံဆဝိုဒ်) [mɛ̆ rɔp cɔp ɑ̆ sɔm ɑ̆ wɜ̀] adj. officious. ဓလေဝ်ကိုဆရိုဆဝင် [mɛ̆ lĩp kɒ ɑ̆ rɜ̀m ɑ̆ bèaŋ] id.

ဓရုပ်ဓပ်ခိုတ်ဆာ [mɛ̆ rɔp cɔp ot ɑ] adj. spent. ဓခိုတ်ဆာဓတ်ကရတ် [mɛ̆ ot ɑ dhɔ̀t kɑ̆ rɔt] id. ဓလိုက်လ် [mɛ̆ lɛ̀k lèa'] id.

ဓရုပ်ဓပ်ဓကာဂလာန်,ဓလိက်,ဓွဂကောဲဓွဲသွံဒးဒးရုးရုး [mɛ̆ rɔp cɔp cɛ̆ kɑ gɛ̆ làn, mɛ̆ lòik, mòa' gɛ̆ kɒm mòa' sɑ̆ kɔ̆ dɛ̀h dɛ̀h rɛ̀h rɛ̀h] adj. idiomatic. ဓရုပ်ဓပ်ဓကာဓပြေဓပြလဲလဲ(ယ်) [mɛ̆ rɔp cɔp cɛ̆ kɑ pre pre lài lài] id.

ဗရုပ်ဗပ်ဗကာဗငါဟာဗလပ်ဗပ်ဗပ်ဆုပ်ဆုပ် [mɛ̌ rɔ̀p cɔp cɛ̌ ka wɔ̀' ha lĭp jɔ̀p jɔ̀p ɗɔp ɗɔp] adj. rhetorical. ဗရုပ်ဗပ်ဗကာလပ်နကိုဒိုပြိုင်,အာတ်မိက်ပ်ို့ုန်ထွး,အရာဗသွးဒုင်ဗဆိုင်လပ် [mɛ̌ rɔ̀p cɔp cɛ̌ ka lɔ̀ nɛ̌ kɒ bɔ̀m prɛŋ at mɔ̀ik pɑ̌ ton thəpah ɑ̌ rɛ̀a mɛ̌ sɑ̌ dɛ̀h dɔ̀ŋ cɛ̌ saŋ lɔ̀] id.

ဗရုပ်ဗပ်လပ်တဲ့(ယ်) [mɛ̌ rɔ̀p cɔp lɔ̀ tui] adj. used. ဗခုံကာလပ်တဲ့ပွဲကဆင် [mɛ̌ dɔ̀h cɛ̌ ka lɔ̀ tui mɔ̀a' kɑ̌ chɔŋ] id.

ဗရုပ်ဗပ်သွက်ညှးဗမွဲကို,အဆင်အလဲင်ဂုန်ဗရဲ(ယ်) [mɛ̌ rɔ̀p cɔp swɛk ɲɛ̀h mɛ̌ nùm kɒ ɑ̌ chɔŋ ɑ̌ lɔ̀ŋ gùn cɑ̌ rai] adj. (သန် [sɛŋ] n. monk) honorific.

ဗရုပ်ဗပ်ဟွံဒွံ(အ်) [mɛ̌ rɔ̀p cɔp hɔ̌ gɔ̌] adj. useless. ခွး [khəmah] id. ခွး [cəmah] id. ဗသဏ္ဍု ဒို(ဒ်) [mɛ̌ sɛk kaɑ̌ phɒ] id. ဟွံလုပ်အဗဒိုင်အရာဗရုပ်ဗပ်ဒွံ(အ်) [mɛ̌ hɔ̌ lùp ɑ̌ wòŋ ɑ̌ rɛ̀a mɛ̌ rɔ̀p cɔp gɔ̌] id. ဟွံလုပ်လွှိပ်ရုပ်ဗပ်ဒွံ(အ်) [mɛ̌ hɔ̌ lùp ləmèh rɔ̀p cɔp gɔ̌] id. ဖွဲ့(ယ်) [hmai] id. ဖွဲ့ဒူး [hmai pəɗu] id. လူး [ləŋŭ] id. ဟွံမွဲကိုဂုန် [hɔ̌ moa kɒ gùn] id.

ဗရီပ်တိ(ဒ်) [mɛ̌ rɛ̀p tem] adj. conjectural. ဗသွီပ်တိ(ဒ်) [mɛ̌ səmep tem] id.

ဗရုံဂပ် [mɛ̌ rùm gɔ̀p] adj. sufficient. ဗဂပ်ဒုံ(ဒ်) [mɛ̌ gɔ̀p rùm] id. ဗဒြိုက်ဗပင် [mɛ̌ ɗak pɔiŋ] id. ဗဒုံ(ဒ်) [mɛ̌ rùm] id. ဗသူဟ်ရဆ [mɛ̌ səmɔh rɛ̌ thɑ̌] id.

ဗရုံဂပ်ဒွံဒ်နအလိုက်ခဲ့ကိုခဲ့(ဟ်) [mɛ̌ rùm gɔ̀p dəmɔ̀ŋ nɛ̌ ɑ̌ lɛ̀k ɗɛ̌h kɒ ɗɛ̌h] adj. self-sufficient. ပအဝဆင်ဗဒွဲဒ်ဒွံဒ်လွှုဇကုဇကု [mɛ̌ ɑ̌ theaŋ jənòk dəmɔ̀ŋ lɛ̌ tao' jɛ̌ kaɑ̌ jɛ̌ kaɑ̌] id. ဗဟွံညှာတ်ဒွံဒ်ခုံးခုံး(ဒ်) [mɛ̌ hɔ̌ ɲàt glɔ̀ŋ ɗam ɗam] id.

ဗရိုဂင်ဗာန် [mɛ̌ rɔ̀m bɛ̀aŋ màm] adj. serviceable. ဗခုင်ရုပ်ဗပ်ဒွံဗလံ(အ်) [mɛ̌ dɔ̀ŋ rɔ̀p cɔp bwòa' mɛ̌ lɔ̆] id.

ဗရဲ(ယ်) [mɛ̌ rài] n. mustard seed.

ဗရှ်(တ်) [mɛ̌ rɔ̀h] n. ဗကြောင်ဗဒွှန်(တ်) [kreaŋ jɔ̀m mɛ̌ rɔ̀h] n. rose apple, Eugenia jambos. ဗကြောင်ဗမြတ် [kreaŋ jɔ̀mrɔ̀h] id. ဗကြောင်ခိုင်ဗရှ်(တ်) [kreaŋ jɛ̀ŋ mɛ̌ rɔ̀h] id. ဗကြောင်ဗဒွုန့်(တ်) [kreaŋ jɔ̀m bŭ rɔ̀h] id.

ဗရှ်ဇော့်အဲပရဲ(ယ်) [mɛ̌ rĭh sih oa pɑ̌ roa] adj. reverent.

ဗရှ်ဇော့်လောန်အာ [mɛ̌ rĭh sih lɔ̀n a] adj. over-polite. ဗသွအရှ်အဇော့်လောန်အာကိုဇသွောတ် [mɛ̌ sɑ̌ pɑ̌ ɑ̌ rĭh ɑ̌ sih lɔ̀n a kɒ sənɒt] id.

ဗရှိတ်လွှိတ်ဟွံဗာန် [mɛ̌ rɔ̀h ləmèh hɔ̌ màn] adj. numberless.

ဗလ [mɛ̌ lɛ̆] n. leafly tree, the fruit of which young boys fire from their bamboo popguns, small tree with grey soft wood. Grewia microcos L. Microcos paniculata. Var. ဒွ [mlɛ̆].

ဗလဒ်(တ်) [mɛ̌ lɛ̆ pɔh] n. a kind of tree which deeply fluted stem, Plerospermum semi-sagittatum Hamilton Buchanan.

လကဲဗင်ကိုဗ,ချောင်လတိုပ် [mɛ̌ lɛ̆ koa mɔ̀ŋ kɒ mɛ̌, ɗoŋ lɛ̆ top] adj. dewy. ဗချက်ချေတ်ဖြတ်ဖြုံ [mɛ̌ ɗɔk ɗeak mrɔ̀h mrèa'] id.

လကိုတ်လာင်ဘခ်အာ [mɛ̌ lɛ̆ kot jɛ̌ tɔ gɛ̌ wɔ̀ a] adj. horror-struck, horror-stricken.

ဘလကိုတ်ဘို့အာ [mɛ̌ lɛ̆ kot təŋɒ a] adj. panicky.

ဗလွဲ့ဆွဲ့(ယ်) [mɛ̏ lɛ̏ jùi sənui] adj. slothful. လွ့ဟ် [lənùh] id. လွ့ဟ်တိုတ်ဗဲ(ယ်) [lənùh hot mai] id.

ဗလွိ့ပ် [mɛ̏ lɛ̏ top] adj. snow ball. v. ဗလွိ့ပ်ဓန့်(ဟ်) [mɛ̏ lɛ̏ top cih] v. snow balls fall. ဗလွိ့ပ် ဓန့်ခွဲ်ပြိုပြိ [mɛ̏ lɛ̏ top cih dəmɔ̀ŋ præ præ] id. ဓဒှာ်တိုန်ကျင်ခွဲမပြုာ် [jənɔ̀k ton klɔŋ bwɔ̀aˈ mɛ̏ prɔh] id. ၁ွလုပ်ကျင်ဒွိက်ခွဲမပြုာ် [sɑ̆ cɑ̆ lùp klɔŋ pəmoik bwɔ̀aˈ mɛ̏ prɔh] id.

ဗလွေက်သွဝ်သတ်ဖို့ဟ် [mɛ̏ lɛ̏ dɔ̀ik sɑ̆ ɔ sɔt mənèh] adj. ominous. ဓဒွံကိုန်ဖိတ်ဝဓရံ(အံ) [mɛ̏ nùm kɒ nɨ̏ mɛ̀t pɑ̆ rɑɛ̆] id.

ဗလယျၥဝ်ဏာၥစိုတ် [mɛ̏ lɛ̏ yo nɑ cot] adj. minded.

ဗလဟိုင်ဖိပ်ခွဲ်ပွဲစိုတ် [mɛ̏ lɛ̏ hoiŋ mèp dəmɔ̀ŋ pəɗɔa cot] adj. rapturous.

ဗလုလၥန် [mɛ̏ lɨ̏ lɔ̀n] adj. addictive. ဗလုတ်ဓလၥန် [mɛ̏ lùt lɔ̀n] id. ဗလုဟ် [mɛ̏ lùh] id.

ဗလဒွံက်ဥူ [mɛ̏ lɔ̀m cɔk glɨ̏] adj. pitch-dark.

ဗလဒွံက်ခြိပ်ဍ့ [mɛ̏ lɔ̀m cɔk ɗop ɗɑɔ³] adj. dark green. လဒွံက်ဓတွၥဟ် [lɔ̀m cɔk təpɒh] id. လဒွံက်ဓွံ(ဒၵ်) [lɔ̀m cɔk bɑ̀ɛ̆] id.

ဗလံလုပ်ဓတ် [mɛ̏ lɔ̀m lùp mɔt] v. cannot stand the sight of some one.

ဗလးတးခွဲင်ကိုမုက်တိ [mɛ̏ lɛ̀h tɑh dəmɔ̀ŋ kɒ mɔ̀k tæ̆] adj. level with the ground. ရိုဟ်တိုဟ် [rɔ̀h toh] id.

ဗလးတးလဝ်ဥ်ုင် [mɛ̏ lɛ̀h tɑh lɔ̀ glɔ̀ŋ] adj. paved.

ဗလၥ [mɛ̏ lɛ̀ɑ] v. support for the back when one's is sitting.

ဗလက်ချ်ပျုတ်ဓွေက် [mɛ̏ lɛ̀ɑk chɑɔ³ pyut bɛ̏ dɔ̀ik] adj. vituperation.

ဗလဒ်(က်) [mɛ̏ lɑ̀ik] v. to open the eyes. မွဒ်(က်) [mlɑ̀ik] v. မွဒ်ဓတ် [mlɑ̀ik mɔt] id.

ဗလိက်ခုံက် [mɛ̏ lòik khəɗɔk] n. spelling.

ဗလိက်တုပ် [mɛ̏ lòik tup] n. the same league.

ဗလိက်ဖွံင်ထ္ဂိုု(ဝ်) [mɛ̏ lòik phəɗɔŋ kɑ̆ tɒ] n. embossed print.

ဗလိုက်ခွဲင်နကိုရှ်သဂြာ [mɛ̏ lɛ̀k dəmɔ̀ŋ nɛ̏ kɒ rɔ̀h sɑ̆ grɛ̀ɑ] adj. sugary. ဓချတ်ထွေၥဝ် [mɛ̏ ɗɑt kɑ̆ to] id. ဓချတ်လုပ်ပွဲ့ထွေၥဝ် [mɛ̏ ɗɑt lùp pəɗɔa kɑ̆ to] id.

ဗလၥင် [mɛ̏ lɑ̀iŋ] n. cream.

ဗဓလၥင် [mɛ̏ lòŋ] n. echo. v. to echo. Var. ဗလံဒ် [bɛ̏ lɔ̀ŋ], ဗလံင် [mɛ̏ lɔ̀ŋ].

ဗလံင် [mɛ̏ lɔ̀ŋ] n. echo, reverberate, resound. မွံင် [mlɔ̀ŋ] id.

ဗလံင်လိုံခွံင် [mɛ̏ lɔ̀ŋ lɨ̏ dəmɔ̀ŋ] adj. resilient. ဗကၥဓလံင်ဝဓၥန်ဥူန်ကျင် [mɛ̏ kɑ̆ leɑŋ gɛ̏ cɑn plɔn klɔŋ] id.

ဗဓလၥတ်ဓန့်ဒင် [mɛ̏ lɔ̀t cih dèɑŋ] adj. floppy. ဗဓခါက်ဝဲဓန့်(ဟ်) [mɛ̏ dɔ̀m kɑ̆ wɑh cih] id.

ဗဓလၥန်ကၥဲအၥာနူသွေၥဝ်တ် [mɛ̏ lɔ̀n kɑi ɑ nù sənɒt] adj. sodding. ဗဓဒှာ်တွဲ့(ယ်) [mɛ̏ jənɔ̀k tɑo³ bwɔ̀aˈ] id.

ဗဓလၥန်ကၥဲအၥာနူကိုဒဒှ်ပွဲ့အရၣာဗထွးဟၥာန်ဝၥန် [mɛ̏ lɔ̀n kɑi ɑ nù kɒ dɛ̏ dɔ̀h pəɗɔa ɑ̆ rèɑ mɛ̏ thəpɑh hàn bàn] adj. pretentious. ဗသွဓလွေတ်ညံ့ဉ်ရံညးသွန်ဂၥ်ဓသွဂ်အထေဉ်ဓဒှာ်(က်) [mɛ̏ sɑ̆ pɑ̆ lwɨ̀h ɲɔ̀ŋ rèɑˈ ɲɛ̀h sɑ̆ aiŋ sɑ̆ gɔ̏ ɑ̆ theɑŋ jənɔ̀k] id.

မလောန်ကျင်တေ(အ်) [mɛ̀ lɔ̀n klɜŋ tɛ̌] adj. by gone. မတဲ့ကျင်တေ(အ်) [mɛ̌ tui klɜŋ tɛ̌] id. တဲ့ခှ်ကျင်တေ(အ်) [mɛ̌ tui dɔ̀h klɜŋ tɛ̌] id. မခှ်နုကွာကွာတေ(အ်) [mɛ̌ dɔ̀h nù kla kla tɛ̌] id. မခှ်ကျင်နုကွာကွာတေ(အ်) [mɛ̌ dɔ̀h klɜŋ nù kla kla tɛ̌] id. မခှ်ကျင်နုတစ္စာတေ(အ်) [mɛ̌ dɔ̀h klɜŋ nù tɔmla tɛ̌] id.

မလိုန်ဧဝ်လွဉ်လွှုမာန် [mɛ̌ lɜ̀n cie lɛ̌ paik lɛ̌ tao¹ màn] adj. highhanded.

မလုပ်အရာသွက်ဂွံရပ်ဧပ် [mɛ̌ lùp ɑ̌ rèa swɛk gʊ̌ rɔ̀p cɔp] adj. useful.

မလုပ်ကောင်ကာ [mɛ̌ lùp kɔiŋ ka] adj. handy, accessible.

မလုပ်ဂဥ်(ယ်) [mɛ̌ lùp gɛ̌ ui] adj. medicinal.

မလုပ်ခိုတ် [mɛ̌ lùp cot] adj. laughable. မကြိုင် [mɛ̌ grèŋ] id. မနွံကဆင်သွက်သွားကြိုင် [mɛ̌ nùm kɑ̌ chɔŋ swɛk sɑ̌ dèh grèŋ] id.

မလုပ်မာန် [mɛ̌ lùp màn] adj. capacious, effective. မရိုက်မာန် [mɛ̌ phəɗak màn] id.

မလုပ်သွဉ်မာန် [mɛ̌ lùp sɑ̌ paik màn] adj. presentable. မကျောဝ်ခိုဓးရး [mɛ̌ kyo bɜ̀ cɛ̌ dèh rèh] id. မထွိတ်ထွားမာန် [mɛ̌ pɑ̌ tet thəpah màn] id. မခိုက်လွှက်လဝ်သိပ်သိပ်ဥိပ်ဥိပ် [mɛ̌ bèk lɛ̌ tɛk lɜ̀ sep sep glèp glèp] id. မလိုတ်ခိုတ် [mɛ̌ lèk pak] id.

မလေပ်ကလေင်ပုန်ရုန် [mɛ̌ lɪ̀p kɑ̌ leaŋ plɔn rùn] adj. springy. မတွေဲတိုန် [mɛ̌ tlai ton] id. မလေပ်ကလေင်ဂစာန်ရုန် [mɛ̌ lɪ̀p kɑ̌ leaŋ gɛ̌ can rùn] id.

မလေပ်ကလေင်ပုန်ဂတး [mɛ̌ lɪ̀p kɑ̌ leaŋ plɔn gɛ̌ tah] adj. vengeful. မဒက်နွံလဝ်ဖွဲနိုတ် [mɛ̌ dèak cʊ̀¹ lɜ̀ pəɗoa cot] id. မဒက်လဝ်ဝဲ(ယ်) [mɛ̌ dèak lɜ̀ wɔ̀a¹] id. မနွံဥိက်သွက်ဂွံကဓလင် ပလန် [mɛ̌ nùm pəmoik swɛk gʊ̌ kɑ̌ leaŋ pɑ̌ lɔn] id. မဓလေပ်ကလေင်ပလန် [mɛ̌ lɪ̀p kɑ̌ leaŋ pɑ̌ lɔn] id.

မလေပ်ကိုအရိုအဝင် [mɛ̌ lɪ̀p kɒ ɑ̌ rɜ̀m ɑ̌ bèaŋ] adj. obliging.

မလေပ်ကိုဓခိုက်ကိုညး [mɛ̌ lɪ̀p kɒ dɛ̌ dèk kɒ ɲèh] adj. mischievous. မဥာန် [mɛ̌ glàn] id. မဓလေပ်ဝခံတက်ညး [mɛ̌ lɪ̀p bɛ̌ jɜ̀ tɔik ɲèh] id.

မလေပ်ကွိုက်လခို(ဝ်) [mɛ̌ lɪ̀p kənoik lɛ̌ dɜ̀] adj. secretive. မလေပ်ဖင်သွိတ်သွိတ် [mɛ̌ lɪ̀p mɔ̀ŋ sənet sənet] id.

မလေပ်ကွောန်တ်ရုံစိတ်ဇကုခှ်(ဟ်) [mɛ̌ lɪ̀p klɒn tao³ rèa¹ cot jɛ̌ kaʊ̌ dɔ̀h] adj. light-minded. မသာသွံ(အ်) [mɛ̌ sa sɑ̌ pʊ̀] id. မတွံလဝ်ကု [mɛ̌ hʊ̀ lɜ̀ jɛ̌ kaʊ̌] id.

မလေပ်ကွေဝ်သွဉ်နှ် [mɛ̌ lɪ̀p klʊ̀¹ sənan] adj. infectious, contagious.

မလေပ်ကွေဝ်သွဉ်နှ်အာ [mɛ̌ lɪ̀p klʊ̀¹ sənan ɑ] adj. communicable.

မလေပ်ကွေဝ်သွဉ်နှ်ပြးချဲအာ [mɛ̌ lɪ̀p klʊ̀¹ sənan prah chai ɑ] adj. catching.

မလေပ်ချပ်ခွံင်ကသပ်နးနးပးပး [mɛ̌ lɪ̀p chɔp dəmɔ̀ŋ kɑ̌ sɔp nèh nèh pah pah] adj. whimsical. မတွေင်တူတ် [mɛ̌ təmeaŋ təmɔh] id. မနွံကသပ်ဖက်တိုန်ဓလပ် [mɛ̌ nùm kɑ̌ sɔp mɔ̀k ton lɪ̀p] id.

မလေပ်ချပ်ပွာရကာဇင်ခြင် [mɛ̌ lɪ̀p chɔp bɛ̌ ca rɛ̌ na ceŋ khrɛŋ] adj. reflective. မလေပ်ချပ်ပွာ ရကာတွို(ဝ်) [mɛ̌ lɪ̀p chɔp bɛ̌ ca rɛ̌ na twɒ] id.

မလေပ်ဂအောတ်စစ်ဓလိတ် [mɛ̌ lɪ̀p gɛ̌ it caɛ̌ pɒt] adj. miserly. မကွက် [mɛ̌ kɑ̌ tɛk] id. မကွွက်

[mɛ̌ gɔ̀m tɛk] id. ဗသွေတ် [sɑ̌ it] id. ဗသွေတ်ဗဒိန် [sɑ̌ it khɑ̌ pan] id. ဗသွေတ်လွှတ် [sɑ̌ it gɔ̀m tɛk] id.

ဗလေပ်ဥဲဝိုသွက်ဇကု [mɛ̌ lìp glài phɒ swɛk jɛ̌ kaǒ] adj. self-seeking. n. သူဗလေပ်ဥဲဝိုသွက်ဇကု [sɑ̌ ma mɛ̌ lìp glài phɒ swɛk jɛ̌ kaǒ] id.

ဗလေပ်စင်ခြင်ဟိုတ်ဝို(ဝ်) [mɛ̌ lìp cɛŋ khrɛŋ hot phɒ] adj. reasonable. ဗစင်ခြင်ချပ်ဒွာရကာတဲ့ယိုခုင် [mɛ̌ cɛŋ khrɛŋ chɔp bɛ̌ ca rɛ̌ na tui yɜ̀ dɜ̀ŋ] id. ဗဒးရ, [mɛ̌ dèh rèh] id. ဗခုင်တဲဗဒန် [mɛ̌ dɜŋ toa màn] id. ဗမွေ်ဒွဲကိုညာန်စင်ခြင် [mɛ̌ nùm kɒ ɲàn cɛŋ khrɛŋ] id. ဗသာဗဒ [mɛ̌ sɑ dhèa'] id. ဗဟိုထွးကိုပဗရောပရာပိုဒးဒးရးရးမွး,သွက်ပွဲခုင်ဇကတ်တဲ့ဂို့ဇရံဟွဲသွို့ုင် [mɛ̌ hom thəpah kɒ pɑ̌ rao^{2} pɑ̌ ra phɒ dèh dèh rèh rèh mɛ̌ gèh, swɛk gɔ̌ dɜ̀ŋ kit tao gɔ̀h dɛ̌h hɔ̌ sɑ̌ jɛ̀ŋ] id.

ဗလေပ်စိတ်ဇွံ(ဇခ်) [mɛ̌ lìp cot glìɛ̌] adj. fretful.

ဗလေပ်ဆဒန်ချ [mɛ̌ lìp chan ɗu] adj. warm hearted. ဗလေပ်ဖျပ်ယွပ်ကိုစိတ်ဇကု [mɛ̌ lìp chɔp pɑ̌ tɔ kɒ cot jɛ̌ kaǒ] id.

ဗလေပ်ညာတ်တ်ခုတ်သက်သက် [mɛ̌ lìp ɲàt tao^{3} dùh sɛk sɛk] adj. cynicism. ခိုတ်မညာတ်ဇကတ်လွှဉ်လွှုမန္ဒကိုခုတ်သက်သက် [cot mɛ̌ ɲàt kit lɛ̌ paik lɛ̌ tao' mɛ̌ nùm kɒ dùh sɛk sɛk] id.

ဗလေပ်ညာတ်လွှဉ်ခိုတ် [mɛ̌ lìp ɲàt lɛ̌ paik khoh] adj. optimistic. ဗသွေဥပတော်ဇ [mɛ̌ sɑ̌ gɔ̌ pɑ̌ tɛ̌h cɛ̌] id.

ဗလေပ်တိုန်ဖိုန် [mɛ̌ lìp ton mon] adj. ostentatious. ဗခိုပ်ကဆင်ဟွဲတုပ်ကိုညးမွဲ(ယ်) [mɛ̌ cop kɑ̌ chɔŋ hɔ̌ tup kɒ ɲèh mòa'] id. ဗလေပ်ကြိုကြို(ဖ်) [mɛ̌ lìp krɒ krom] id. ဗလေပ်ဗင်လပ်နက်တော် [mɛ̌ lìp pɛŋ lɔ̀ mɜ̀k mòt] id.

ဗလေပ်မွဲကိုဂမြင်ညာန် [mɛ̌ lìp nùm kɒ gòmrèaŋ ɲàn] adj. contemplative. ဗမွဲအဂိုစင်ခြင် [mɛ̌ cɔ̀' ɑ̌ rɜ̀m cɛŋ khrɛŋ] id. ဗသျှိက်ဖျိုက်ကိုမွမပွပ်ဘာဇနာ [mɛ̌ səɗak mlèk kɒ pwɑ̌ mɛ̌ pəmɔ bhèa wɛ̌ nèa] id.

ဗလေပ်ပွန်ဗန့်(တ်) [mɛ̌ lìp pɑ̌ tɔn bɛ̌ dɔ̀h] adj. inventive. ဗခိုဟ်ပွဲကသပ်ညာန် [mɛ̌ khoh pəɗoa kɑ̌ sɔp ɲàn] id.

ဗလေပ်ပတော့်လေဲလွှုညးသွေင် [mɛ̌ lìp pɑ̌ tɛ̌h lòa^{2} lɛ̌ tao' ɲèh sɑ̌ aiŋ] adj. trustful. ဗတွဲမွဲကို သွေဟ်မွာ [mɛ̌ hɔ̌ mɔa kɒ slɛ̌h pəma] id

ဗလေပ်ပညာ [mɛ̌ lìp pɔn ɲa] adj. intellectual. ညာန်ပညာ [ɲàn pɔn ɲa] id. ညာန်ဘာန် [ɲàn bhàn] id. ပညာ [pɔn ɲa] id.

ဗလေပ်ပြဲင့်သွဲ(ယ်) [mɛ̌ lìp prɔŋ slai] adj. kaleidoscopic.

ဗလေပ်ဗျို(ဝ်) [mɛ̌ lìp phyɒ] adj. ticklish. ဗလေပ်သရန်လေဲ(ယ်) [mɛ̌ lìp sɑ̌ rɔn lòa^{2}] id. ဗသွး ကျောန်ရှိဟ်ရှိမှာ်ကောက်ကောက်, ခိပ်ခိပ်ဗွိပ်ဗွိပ် [mɛ̌ sɑ̌ dèh klɒn ɗoh ɗoh keak keak jèp jèp glèp glèp] id.

ဗလေပ်ဖင်ဇင်ဖိပ်ဖိဝ် [mɛ̌ lìp mòŋ cɔŋ mèp mèp] adj. light-hearted

ဗလေပ်ဖင်ညးမွဲစဝ် [mɛ̌ lìp mòŋ ɲèh mòa' dhò] adj. seclusive. ဗမွဲကိုအဆက်ဗိုတ်ဗိုတ် [mɛ̌ nùm kɒ ɑ̌ chɛk pot pot] id.

ဗလေပ်လုပ်လုံက် [mɛ̈ lɨp lùp hlɔk] adj. meddle some.

ဗလေပ်လိုလဝ်ဒွဲဗလေဝဲသွာ [mɛ̈ lɨp làm làik bwɔ̀a' mɛ̈ lɔ̀a² swɑ] adj. perishable.

ဗလေပ်သ္ဂီုကျူဟ်ဓွံ(အ်) [mɛ̈ lɨp sɑ̆ kɒ kəɗuh mlɨ̈ɛ̆] adj. hateful. ဗန္ဒကိုကဆင်သွက်သ္ဒးကျူဟ်ဓွံနိတ် [mɛ̈ nùm kɒ kɑ̆ chɔŋ swɛk sɑ̆ dɛ̀h kəɗuh mlɨ̈ɛ̆ khoh] id.

ဗလေပ်သ္ဂီုဆုတ်လဟုတ်ခှဲ(ဟ်) [mɛ̈ lɨp sɑ̆ kɒ chut lɛ̈ hut cih] adj. retrogressive.

ဗလေပ်သ္ဂီုဒ္ဒ်အ္ဂွတ္ဂဲဝၢန် [mɛ̈ lɨp sɑ̆ kɒ dɔ̀h ɔn tɑ̆ rɑi màn] adj. harmful.

ဗလေပ်သ္ဂီုဒ္ဒ်စန်စဲဝဲထ္ဆံ(အ်) [mɛ̈ lɨp sɑ̆ kɒ dɔ̀h ɲɔn ɲɑi thɑ̆ ɔ̈] adj. sickly. ဗချိန်ဝိုန် [mɛ̈ ɗon bɜ̀n] id. ဗဒ္ဒ်ဒွံကဆင်ဒိတ်ဟွံဖိဝ် [mɛ̈ dɔ̀h dəmɔ̀ŋ kɑ̆ chɔŋ cot hɔ̆ mɛ̀p] id. ဗမဲ့ကိုစတ်ကရတ် [mɛ̈ hɔ̆ moɑ kɒ dhɔ̀t kɑ̆ rɔt] id.

ဗလေပ်သေက်ဇိုဝ်) [mɛ̈ lɨp sɔik jɜ̀] adj. quarrelsome. ဗလုတ်ကိုဂြဲကြက် [mɛ̈ lùh kɒ grɔ̀a' grɛ̀ak] id.

ဗလေပ်ဟိုဂလၢန်စောဒနၢစညူး [mɛ̈ lɨp hom gɛ̈ làn cɑo² dɛ̈ nèɑ cɛ̈ ɲèh] adj. slanderous. ဗန်ဂလၢန်စောဒနၢ [mɛ̈ dɔ̀h gɛ̈ làn cɑo² dɛ̈ nèɑ] id. ဗန်ဂလၢန်ပျုတ်ဓွက် [mɛ̈ dɔ̀h gɛ̈ làn pyut bɛ̈ dɔ̀ik] id.

ဗလေပ်ဟိုဂလၢန်ချဲချဲသွတ်သွတ် [mɛ̈ lɨp hom gɛ̈ làn ɗam ɗam səmɔt səmɔt] adj. truthful. ဗဟိုဂလၢန်ဓချဲသွတ် [mɛ̈ hom gɛ̈ làn mɛ̈ ɗam səmɔt] id. ဗဟိုဂးလေပ်ဂလၢန်ဓချဲသွတ် [mɛ̈ hom gèh lɨp gɛ̈ làn mɛ̈ ɗam səmɔt] id.

ဗလဲ(ဒ်) [mɛ̈ lɔ̀m] n. anything that get in to the eyes, foreign body in the eye. မွဲ(ဒ်) [mlɔ̀m] id.Var. ဗလဲ(ဒ်) [bɛ̈ lɔ̀m] id.

ဗလိတဲ့တိတ်ဓကဲ့ပိင် [mɛ̈ lɛ̀m tui tet cɛ̈ kɔ̆ pɑiŋ] adj. perjured.

ဗလိုဓရဲဝ(ယ်) [mɛ̈ làm cɑ̆ rɑi] id. libelous. ဗလိုကျာ်ဒဒ် [mɛ̈ làm kyɑik sæ] id.

ဗလိုစိုတ် [mɛ̈ làm cot] adj. crestfallen, dispairing, silly. ဗလိုတ် [khɑ̆ loh] id. ဗန်ဒ္ဒ်ဥ်ဥ်ရုန်ိတ်လိုဝ်) [mɛ̈ dɔ̀h dəmɔ̀ŋ ɲɔŋ rɛ̀a' cot làm] id. ဗနိုတ် [mɛ̈ dɔ̀h] id. ဗန္ဒကဆင်ဒိတ်လိုဝ်) [mɛ̈ nùm kɑ̆ chɔŋ cot làm] id. ဗန္ဒကိုဒိတ်ဓသၢသွံဒ္ဒ်ဒ် [mɛ̈ nùm kɒ cot mɛ̈ sɑ sɑ̆ pɔ̆ dəmɔ̀ŋ] id. ဗန္ဒကိုဒိတ်ဟွံဆတ် [mɛ̈ nùm kɒ cot hɔ̆ thɔt] id. ဗဖျဲဆော်တဲ(ယ်) [mɛ̈ phyɔ̆ thɔ̆' toɑ] id. ဗလှိတ် [mɛ̈ hloh] id. ဗန္ဒကိုဓၢတ်ဒိတ်ချိန်ပဓရဲ(အ်) [mɛ̈ nùm kɒ dhàt cot ɗon pɑ̆ rɑɛ̆] id.

ဗလိုဒ္ဒ်ဥ်ဒွံဝိုပြင် [mɛ̈ làm dəmɔ̀ŋ pəɗoɑ bàm prɛŋ] adj. deformed. ဗန္ဒကိုအင်အဝဲဗဆောတ်ယောင် [mɛ̈ nùm kɒ ɛŋ gɛ̈ ɑ̈ wɔ̀a' mɛ̈ chɒt yòŋ] id. ဗဓဝန်ဝ်က် [mɛ̈ wìn wɔ̀k] id.

ဗလိုဓတ် [mɛ̈ làm mɔ̀t] adj. sightless. ဗန်ဓတ်ဟွံညွာတ် [mɛ̈ dɔ̀h mɔ̀t hɔ̆ ɲàt] id. ဗဟွံဆို(ဒ်) [mɛ̈ hɔ̆ chɑɒ] id.

ဗလိုလဝ်(က်) [mɛ̈ làm làik] adj. ruinous. ဗပလိုပလဝ်(က်) [mɛ̈ pɑ̆ lɔm pɑ̆ laik] id.

ဗလိုလဝ်အာဒွေဝ်ကိုဖြဟတ် [mɛ̈ làm làik ɑ jənòk kɒ jrɛ̈ hòt] adj. (အဓရေဝ် [ɑ̈ rïe] n. speech, ဒုင်ဓသိုင် [dɜŋ cɛ̈ sɑŋ] n. feeling) vitriolic. ဗလေဝဲတ်ပွဲကိုနိုတ်သွက်ဒွံချိုဓရာင် [mɛ̈ lòa² tɑo³ pəɗoɑ kɒ cot swɛk gɔ̆ chi dɛ̈ rài ŋ] adj. excitable.

ဗလေဝဲဒွဲသွက်ဒွံသွာန်ဆက်ဆော(ဒ်) [mɛ̈ lòa² bwɔ̀a' swɛk gɔ̆ səmɑn chɛk chɒm] adj. communicative.

မလေဝဲသွက်ဒွံကပ်ကောက်ကွာတ် [mɛ̌ lòa^{2} swɛk gʊ̌ kɑ̌ pɔh kit kənat] adj. touchy.

မလေဝဲသွက်ဒွံလိလှောက် [mɛ̌ lòa^{2} swɛk gʊ̌ lèm hleak] adj. gullible.

မလို(ဝ်) [mɛ̌ là] n. (P. malika) jasmine. နို့(ဝ်) [mlà] id. နို့ကြုပ် [mlà grɔ̀p] n. wild jasmine. နို့ဆေဝ် [mlà cie] n. great flowered jasmine.

မလိုဟ်မလှိုဟ်ဒွံင် [mɛ̌ làh mɛ̌ hloh dəmɔ̀ŋ] adj. loutish.

မလေ(အံ်) [mɛ̌ lìɛ̌] v. to hate. မနှံ(အံ်) [mlìɛ̌] id.

မလွာ [mɛ̌ ləŋɛ̀a] adj. right side up.

မလျတ်ခွံဒွံင်ကိုကာရုန် [mɛ̌ lyɔ̀t cih dəmɔ̀ŋ kɒ ka rɔn] adj. rhymed.

မလွိလွတ်ညည်ဒွံဍူး [mɛ̌ lwì lwɔ̀t ɲɔ̀ŋ gʊ̌ blèh] id. remedial. မသွည်ဒ်ရံဒသွဲသက်သာတိုန် [mɛ̌ sɑ̌ pɑ̌ ɲɔ̀ŋ rɛ̀a^{1} sɑ̌ gʊ̌ sɛk sɑ ton] id.

မလှောက်မလုံင် [mɛ̌ hlɔik mɛ̌ hlɔŋ] adj. odds and ends, miscellaneous articles. မသွောက်မသုံင် [mɛ̌ slɔik mɛ̌ slɔŋ] id.

မလှဲပြုင်ပြုတ် [mɛ̌ hlai prɔŋ prɔh] adj. capricious. မလေဝ်ကွောန်ညည်ရံနိုတ်ပရံဒွံကြို(ဝ်) [mɛ̌ lìp klɒn ɲɔ̀ŋ rɛ̀a^{1} cot pɑ̌ rʊ̌ gʊ̌ kɑ̌ tɒ] id. မသွဲပြုင်ပြုတ် [mɛ̌ slai prɔŋ prɔh] id.

မဝေင်ဗိုမာန် [mɛ̌ wɛaŋ pai màn] adj. avoidable. မဗိုဝေလတ်မာန် [mɛ̌ pai bɛ̌ lìt màn] id.

မဝိုင်ဈေတ်လဝ်နကိုတွို့င် [mɛ̌ wèŋ rìt lɔ nɛ̌ kɒ thəpaŋ] adj. moated.

မတိတ်ဂါတ်သွက်ဒွံတိကွို့ဟ် [mɛ̌ wàt gàt swɛk gʊ̌ tem kloh] adj. mystical.

မတိတ်ဂါတ်သွက်ဒွံကွို့ဟ်အခိပွဲဝဲ(ယ်) [mɛ̌ wàt gàt swɛk gʊ́ kloh ɑ̌ dhèp pai] adj. far-fetched.

မဝေန်ဝ်က်လးအော [mɛ̌ wĭn wɔ̀k lèh ɑ] adj. the deformed are straightend.

မဝိုစွဲဝဲလိလာန် [mɛ̌ wà cənai lèm lan] adj. tricky. မဝွို့ဉ်ကိုညွာန် [mɛ̌ glèŋ kɒ ɲàn] id. မခှံဒွံင် တင်ဂါတ်ဂါတ်ကော်ခဲ့(ယ်) [mɛ̌ dɔ̀h dəmɔ̀ŋ teŋ wàt gàt khɛk khuì] id. မနွံကိုဒွိုက်ဒန့်မစိုန်သွို့(ဝ်) [mɛ̌ nùm kɒ pəmoik dɛ̌ dɔ̀h mɛ̌ con sɑ̌ kom] id.

မ,သ^{3} [mɛ̌ sɑ̌] n. a smell, a stench. v. give off an offensive smell. Var. မသ [pɑ̌ sɑ̌].

မ,သ^{1} [mɛ̌ sɑ̌] n. (LF) kin, kinsfolk, breed, family. ကလောမ,သ [kɑ̌ lao^{2} mɛ̌ sɑ̌] id.

မ,သ^{2} [mɛ̌ sɑ̌] v. stink, smell foul or putrid. ပ,သအုဲ(ယ်) [pɑ̌ sɑ̌ ui] id. မ,သအုဲ(ယ်) [mɛ̌ sɑ̌ ui] id.

မ,သကလောကောဒေ(အံ်) [mɛ̌ sɑ̌ kɑ̌ lao^{2} kao^{2} dìɛ̌] adj. fellow villagers of townsman as close as akin.

မ,သတွောဝ်ဒတောဝ် [mɛ̌ sɑ̌ tənɒ dɛ̌ to] n. generation. နိုဟ်မကြို့ဒ်ကွ၂ဉ်နိုဟ်ပုံဒ်ပွ၂ုန္ဓဲဒတေ် [mənèh mɛ̌ kɑ̌ tɒ dɔh klɔŋ mənèh pəɗoa pwi pwao^{1} mòa^{1} khit] id.

မသွေးဇူးမံင်ကိုမတ်ပြဲ(ယ်) [mɛ̌ sɑ̌ ah jəŋèh mɔ̀ŋ kɒ mɔ̀t brɔ̀a^{1}] adj. cloudless.

မသွေ့တ် [mɛ̌ sɑ̌ it] adj. niggardly. မဂွေ့က် [mɛ̌ gɔm tɛk] id. မဒအောတ် [mɛ̌ dɛ̌ it] id. မနွံကိုတဲ ဇွံဇွံ(အံ်) [mɛ̌ nùm kɒ toa glìɛ̌ glìɛ̌] id. မလေဝ်ဝိုဟ်ပြဝ်ကာသဝ် [mɛ̌ lìp gèh grɔ̀p kɑ̌ sɔp] id. မသွေ့တ် [sɑ̌ it] id. မသွေ့တ်ဗျိန် [mɛ̌ sɑ̌ it khɑ̌ pan] id. မသွေ့တ်ဂွေ့က် [mɛ̌ sɑ̌ it gɔm tɛk] id.

ဗေဒင်္ဂဇြ [mɛ̌ sɑ̌ ea jrɛ̌] adj. withered. ဝဖြ [jɔ̀mrɛ̌] id. ဝရ [dhɛ̌ rɛ̌] id. ဗြ [mɛ̌ jrɛ̌] id. ဗြ ဗြေန် [mɛ̌ jrɛ̌ sreaŋ] id. ဗဗျွာန် [mɛ̌ phɑ̌ ɒn] id. ဗဝင်္ဂဇြ(ယ်) [mɛ̌ sɑ̌ ea] id. ဗသျှိတ်ဖြ [mɛ̌ səŋet jrɛ̌] id. ဗဗြေန် [mɛ̌ sreaŋ] id. ဗသန် [seaŋ] id. ဗသန်ဒျှိ(ဒ်) [seaŋ pəɗom] id. ဗြေန် [sreaŋ] id.

ဗဗျေကက်ကာတ် [mɛ̌ sɑ̌ keak kat] adj. (ရုဗျာင် [rɔ̀myaiŋ] n. voice) reedy.

ဗဗျေကက်သ္ကာ [mɛ̌ sɑ̌ keak sɑ̌ ka] adj. incisive. ဗနိတ်တရ် [mɛ̌ cop tɑ̌ rao^{3}] id.

ဗသ္ကာတ်ဖြဟ် [mɛ̌ sɑ̌ kat mrɔ̀h] adj. intensive, rigorous, (ဥတုရာသီ [ɯ̌ taɗ rèa sæ] n. climate) blustery. ဗကြင်နျှိဟ် [mɛ̌ krɔŋ məŋɔ̀h] id.

ဗသ္ဂျိအရှိအဝင်ခိုဒ္ဓာ [mɛ̌ sɑ̌ kɒ ɑ̌ rɔ̀m ɑ̌ bèaŋ caɒ dənèa] adj. protective. ဗခုံအရာဗစီရေင်ဖြ ဝဖြင်လဝ်သွက်ဖွံ့နှံအရှိအဝင်ခိုဒ္ဓာ [mɛ̌ dɔ̀h ɑ̌ rèa mɛ̌ ci reaŋ praɗ preaŋ lɔ̀ swɛk gɔ̌ dɔ̀h ɑ̌ rɔ̀m ɑ̌ bèaŋ caɒ dənèa] id.

ဗသ္ဂျိအရှေ်အသေ့လို(ဓ်) [mɛ̌ sɑ̌ kɒ ɑ̌ rĭh ɑ̌ sih lɔ̀m] adj. subversive.

ဗသ္ဂျိကလေင်ဖွံ့ကျင်သ္ဂျိ [mɛ̌ sɑ̌ kɒ kɑ̌ leaŋ gɔ̌ klɔŋ sɑ̌ tæ̌] adj. reminiscent. ဗကဝလေင်ဖွံ့သ္ဂျိပဇေင် အတိက်ဇတ်(အ်) [mɛ̌ kɑ̌ leaŋ gɔ̌ sɑ̌ tæ̌ pɑ̌ reaŋ ɑ̌ toik tɛ̌] id. ဗခုံက်ကိုသ္ဂျိ [mɛ̌ dhəmɔ̀k kɒ sɑ̌ tæ̌] id. ဗခံဥုဟ်ဖွံ့ပဇရာပရာအတိက်ဇတ်(အ်) [mɛ̌ bɔ̀h bənùh gɔ̌ pɑ̌ ao^{2} pɑ̌ ra ɑ̌ toik tɛ̌] id.

ဗသ္ဂျိကျိုက်ပေင် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ kəɗak poiŋ] adj. satisfactory. ဗခုံကဆင်သွက်ဖွံ့ဒးဖွပ်သျှိုက်ဖျိုက်နိုတ်နိုဟ် [mɛ̌ dɔ̀h kɑ̌ chɔŋ swɛk gɔ̌ dèh gənɔ̀p səɗak mlèk cot khoh] id. ဗသ္ဂျိဂုံဂဝ် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ rùm gɔ̀p] id.

ဗသ္ဂျိကာဗ,ဗလရုကွိုု(ဝ်) [mɛ̌ sɑ̌ kɒ ka mɑ̌, mɛ̌ lɛ̌ rɯ̌ kɑ̌ tɒ] adj. sexy. ဗနံကိုဇာတ်ခဲ့ဂြ(ယ်) [mɛ̌ nùm kɒ dhàt jyòa' gròa'] id.

ဗသ္ဂျိချိုဒရောင်အာခဲခဲဇဲဇဲ(ယ်)[mɛ̌ sɑ̌ kɒ chi dɛ̌ ràiŋ a jòa' jòa' jài jài] adj. wobbly.

ဗသ္ဂျိဂိ [mɛ̌ sɑ̌ kɒ gĭ] adj. hurtful

ဗသ္ဂျိဂိသ္ကော် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ gĭ sɑ̌ kie] adj. painful. ဗသ္ဂျိဂိ [mɛ̌ sɑ̌ kɒ gĭ] id. ဗသ္ဂျိစိတ်ဂိအာ [mɛ̌ sɑ̌ kɒ cot gĭ a] id.

ဗသ္ဂျိဂုန်ဗရဲဇော့(တ်) [mɛ̌ sɑ̌ kɒ gùn cɑ̌ rai cih] adj. disgraceful.

ဗသ္ဂျိဂုန်ဗရဲလို(ဓ်) [mɛ̌ sɑ̌ kɒ gùn cɑ̌ rai lɔ̀m] adj. defamatory.

ဗသ္ဂျိဂုန်သတ္တိဧရှိန်လျှဇော့(တ်) [mɛ̌ sɑ̌ kɒ gùn sɔt tæ̌ ɗĕh ɗon lyɛ̌ cih] adj. diluted. ဗသ္ဂျိ ပိုနိသ္ဆဧရှိန်လျှဇော့(တ်) [mɛ̌ sɑ̌ kɒ phɒ nèt sɔm sɑ̌ ɗĕh ɗon lyɛ̌ cih] id.

ဗသ္ဂျိဂုတ်တိုန် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ gùh ton] adj. inflammatory. ဗသ္ဂျိဒူတ်ခွဲသ္ဂျိန် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ khəɗɔh khəɗai pɑ̌ ton] id. ဗသ္ဂျိစိတ်ဇဲတိုန် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ cot thea ton] id.

ဗသ္ဂျိဂြိုက်ဟောဝ်ဝွိင်ခွင်ပ္ဒစိတ် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ glèk hɒm gwòiŋ dəmɔ̀ŋ pəɗoa cot] adj. heart-breaking.

ဗသ္ဂျိစလဝ်အာ [mɛ̌ sɑ̌ kɒ cɛ̌ làik a] adj. corrosive. ဗသ္ဂျိဂြိုလိုလဝ်အာ [mɛ̌ sɑ̌ kɒ grùi lɔ̀m làik a] id. ဗသ္ဂျိဇတ္ဂက်အာ [mɛ̌ sɑ̌ kɒ təmeak a] id.

ဗသ္ဂျိစိတ်အပ္ပဲမဲက်ပြာကတ် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ cot ɑ̌ pəɗoa mɔ̀k pra kɔt] adj. expressive.

မည်ကိုစိတ်ထဲကြောန် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ cot thui krɑn] adj. distracted, vexatious. မည်ကိုစိတ်ထဲထင် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ cot thui thɔŋ] id. မည်ကိုစိတ်ခုင်ခသိုင်နကိုအရာမတ်နိုန်စောတ် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ cot dɔ̀ŋ cɛ̌ saŋ nɛ̌ kɒ ɑ̌ rɛ̀a mɛ̌ glɛ̀n pɒt] id. မည်ကိုစိတ်ခုင်ခသိုင်နကိုအရာမလောင်ပထဲ့(ယ်) [mɛ̌ sɑ̌ kɒ cot dɔ̀ŋ cɛ̌ saŋ nɛ̌ kɒ ɑ̌ rɛ̀a mɛ̌ pɑ̌ lap pɑ̌ thui] id.

မည်ကိုစိတ်ထဲဂရဲ(ယ်) [mɛ̌ sɑ̌ kɒ cot thui gɛ̌ rùi] adj. pin-prick, provoking. n. တင်သန္ဓိ(ဓ်) [tɛ́ŋ sɔmtem] id. မသွပွစောဝဲစောဝဲပြဲပြဲ(ယ်) [mɛ̌ sɑ̌ pɑ̌ pwɑ̌ soɑ^{2} soɑ^{2} brɔ̀ɑ^{1} brɔ̀ɑ^{1}] id.

မည်ကိုစိတ်လုပ်ခဇွော်ကိုခြောတ် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ cot lùp cɛ̌ jənɔ̀k kɒ jrɛ̌ hɔ̀t] adj. sensational. မည်ကို ဒဖော်တော်ချိုဒရာင် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ dɛ̌ jɔ̀p jɛ̌ to chi dɛ̌ rɑ̀iŋ] id.

မည်ကိုစိတ်သို့ပော်နက် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ cot sɑ̌ jɔ̀h nɛ̀ak] adj. emphatic. မစွဲနိုတ်သို့ပော်သို့ပော်နက်နက် [mɛ̌ cɔ̌^{1} cot sɑ̌ jɔ̀h sɑ̌ jɔ̀h nɛ̀ak nɛ̀ak] id.

မည်ကိုစိုပ်အောကဆင်ဉိုန်စောတ် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ cop ɑ kɑ̌ chɔŋ glɛ̀n pɒt] adj. obstructive. မည်ကို နှအောအဆိုအခင်ပလောင်ပထဲ့(ယ်) [mɛ̌ sɑ̌ kɒ dɔ̀h ɑ ɑ̌ chɑɒ ɑ̌ dɔ̀ pɑ̌ lap pɑ̌ thui] id. မည်ကို နှအောအဆိုအခင်မောန် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ dɔ̀h ɑ ɑ̌ chɑɒ ɑ̌ dɔ̀ màn] id.

မည်ကိုစိုပ်ဒခိုက် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ cop dɛ̌ dèk] adj. disastrous. မည်ကိုစိုပ်ကဆင်လိုလင်(က်) [mɛ̌ sɑ̌ kɒ cop kɑ̌ chɔŋ lɔ̀m lɑ̀ik] id.

မည်ကိုဇွလွေတ် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ cənɑ̌ ləŋɔ̀t] adj. digestive.

မည်ကိုဇွယဲချိုတ် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ cəmɑ̌ yɔ̀ɑ^{1} chot] adj. antiseptic.

မည်ကိုဆက်စပ် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ chɛk cɔp] adj. conjunctive. မည်ကိုပင်စပ် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ pɔŋ cɔp] id.

မည်ကိုဇကုဇကုးဒတဲ့ဗိုယုတ်နှော်(ဟ်) [mɛ̌ sɑ̌ kɒ jɛ̌ kɑɑ̌ jɛ̌ kɑɑ̌, dɛ̌ tui phɒ yùt cih] adj. suicidal. မည်ကိုဇကုဇကုဂိအော [mɛ̌ sɑ̌ kɒ jɛ̌ kɑɑ̌ jɛ̌ kɑɑ̌ gɪ̌ ɑ] id.

မည်ကိုဇတင်ဂရိုက်ပွဲမည်္ဂတ် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ jɛ̌ to gɛ̌ rèk bwɔ̀ɑ^{1} mɛ̌ sɑ̌ kɑt] adj. convulsive.

မည်ကိုဇွောင်ခှော်ဖွဲ့အသိင်ခင် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ jwɔ̀^{2} cih mɔ̀ɑ^{1} ɑ̌ soiŋ dhɔ̀] adj. torrential.

မည်ကိုတူအိုတ်အော [mɛ̌ sɑ̌ kɒ tɑɒ^{1} ot ɑ] adj. scorched.

မည်ကိုတိကွိုပ်ခွင်ပွဲနိုတ် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ tem kloh khlɛŋ pəɗoɑ cot] adj. convincing.

မည်ကိုထတ်ယုက် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ thɒt yɔ̀k] adj. wholesome. မည်ကိုန်ဂုန်ဖို(ဓ်) [mɛ̌ sɑ̌ kɒ dɔ̀h gùn phɒ] id. မည်ကိုန်အတောရ [mɛ̌ sɑ̌ kɒ dɔ̀h ɑ̌ hɑ rɑ̌] id.

မည်ကိုထဲဂရဲ(ယ်) [mɛ̌ sɑ̌ kɒ thui gɛ̌ rùi] adj. perplexed. ဓနှ်ကလှ်နိုတ် [cɑ̌ mɔh kɑ̌ lɔh cot] id. ဓနှ်ကလှ်(ဟ်) [jɛ̌ bɔ̀h kɑ̌ lɔh] id. ဓနှ်ကလှ်နိုတ် [jɛ̌ bɔ̀h kɑ̌ lɔh cot] id. တလှ်လန်(ဟ်) [tɑ̌ lɔh lɛ̌ pɔh] id. မကလှ်လန်(ဟ်) [mɛ̌ kɑ̌ lɔh lɛ̌ pɔh] id. မည်ကိုစိတ်နိုပ်ကဆင်တတတင်တင် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ cot cop kɑ̌ chɔŋ tɑ̌ tɑ̌ tɔŋ tɔŋ] id.

မည်ကိုခုင်တဲနကိုအသံ(ဓ်) [mɛ̌ sɑ̌ kɒ dɔ̀ŋ toɑ nɛ̌ kɒ ɑ̌ sɔm] adj. obtrusive. မကိုခုင်တဲအတောင် [mɛ̌ kɒ dɔ̀ŋ toɑ ɑ̌ teɑŋ] id.

မည်ကိုန်(ဟ်) [mɛ̌ sɑ̌ kɒ dɔ̀h] adj. conducive. မည်ကိုတဲ့နှ်အော [mɛ̌ sɑ̌ kɒ tui dɔ̀h ɑ] id.

မည်ကိုန်အထက်အပင် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ dɔ̀h ɑ̌ thɔk ɑ̌ pɛŋ] adj. constructive. မန်ဆွံဝိဂွန်ကစွောန် [mɛ̌ dɔ̀h sɑ̌ bhèɑ^{1} bɔ̀m gɔ̌ dɔ̀h kɔmlɒn] id. မည်ကိုန်သွက်အရိုအဝင် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ dɔ̀h swɛk ɑ̌ rɔ̀m ɑ̌ bèɑŋ] id.

ဓည္ကြိန့်အာသွန့် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ dɔ̀h ɑ sɑ̌ tɔn] adj. sterilize. ဓထဝိုတ်ဓထော်ဓလွှင်ဓကောန့် [mɛ̌ thɑ̌ pot thɔ̌¹ lɛ̌ teɑŋ kɒn] id. ဓည္ကြိန့်အာတောန့် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ dɔ̀h ɑ khɑ̌ tɔn] id. ဓည္ကြွးအာခုစ္ဓဝွာန့် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ blɛ̀h ɑ nù cəmɑ̌ cəmɒn] id.

ဓည္ကြိန့်အံသဝ် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ dɔ̀h ɔm sɔ̀] adj. surprising. ဓန္ဒကိုကဆော်သွးန့်အံသဝ်ခိုဟ် [mɛ̌ nùm kɒ kɑ̌ chɔŋ sɑ̌ dɛ̀h dɔ̀h ɔm sɔ khoh] id.

ဓည္ကြိန့်စိုကိုဒုင်ဒဝ်ဟွံဓာန့် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ dɔ̀h cɑɒ kɒ dɔ̀ŋ dɔ̀ hɔ̌ màn] adj. irritable. ခိုတ်ဓင္ဂေ(ဓာ်) [cot glɪ̌ɛ̌] id.

ဓည္ကြိန့်ကြဟတ် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ dɔ̀h jrɛ̌ hɔ̀t] adj. nutritious. ဓချိုက်ပေင်တ်ကိုဓဝတ်အဟာဂရ [mɛ̌ ɗak pɔiŋ tɑo³ kɒ dhɑ̀t ɑ̌ ha rɑ̌] id.

ဓည္ကြိန့်ဓဝ်ဓင်ဝူ [mɛ̌ sɑ̌ kɒ dɔ̀h dhɔ̀ cɔŋ tɑo¹] adj. grievous. ဓည္ကြိန့်ကဆော်သွးဒုင်ဓသိုင်ဝေဓနှာ [mɛ̌ sɑ̌ kɒ dɔ̀h kɑ̌ chɔŋ sɑ̌ dɛ̀h dɔ̀ŋ cɛ̌ saŋ wè dɛ̌ nèɑ] id. ဓည္ကြိန့်ဓဝ်ဓသာက [mɛ̌ sɑ̌ kɒ dɔ̀h dhɔ̀ sɑo² kɑ̌] id.

ဓည္ကြိန့်သွက်သွးဆာန်ချူ [mɛ̌ sɑ̌ kɒ dɔ̀h swɛk sɑ̌ dɛ̀h chɑn ɗu] adj. pitiful.

ဓည္ကြုတ်ဒန်မာန့် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ dùh dɔn màn] adj. punishable.

ဓည္ကြိုပလက်တိတ် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ pɑ̌ lɛk tet] adj. perspiratory. ဓဓောင်ဓဝ်ကိုပလက် [mɛ̌ chɔiŋ cɔp kɒ pɑ̌ lɛk] id.

ဓည္ကြိုကရေက်မာန့် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ paik kɑ̌ reɑk màn] adj. separable. ဓည္ကြိသဝဲစွးအာမာန့် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ sɑi cəɗɑh ɑ màn] id.

ဓည္ကြိုပြုးဇး [mɛ̌ sɑ̌ kɒ prɑh jɛ̀h] adj. pervasive.

ဓည္ကြိုပြုးဇးအာသွးသွး [mɛ̌ sɑ̌ kɒ prɑh jɛ̀h ɑ səmɑh səmɑh] adj. wasteful. ဓခွင်ဝခိုက် [mɛ̌ plɔiŋ bɛ̌ dɛ̀k] id.

ဓည္ကြိုပြူပြေင်ပြဲင်သွဲဝဲအာ [mɛ̌ sɑ̌ kɒ prɑɒ̀ preɑŋ prɔŋ slɑi ɑ] adj. reformatory. n. ဘာပဓရောင်ပြူခပြင်ဓခွတ်ပဒိုပတ်သွတ်, ဖွိုပရာဝ်ကွင်လဝ်ခုတ် [bhèɑ pɑ̌ reɑŋ prɑɒ̀ preɑŋ dɛ̌ gìt pɑ̌ tæ̌ pot səmɔt mɛ̌ pɑ̌ kom pɑ̌ rɑp klɜŋ lɔ̀ dùh] id. ဓရန်တွံသွက်ဒွံပြူပြေင်ပြဲင်သွဲဝဲအာ [mɛ̌ rɔ̀n təmɔ̀ swɛk gɔ̀ prɑɒ̀ preɑŋ prɔŋ slɑi ɑ] id.

ဓည္ကြုံခွံင်တိုန် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ phəɗɔŋ ton] adj. inflation.

ဓည္ကြုက်ဂဝထွး [mɛ̌ sɑ̌ kɒ mɜ̀k gɛ̌ wɛ̌ thɑ̌ kɑh] adj. shameful. ဓည္ကြွင္ဂေ(ဓာ်) [mɛ̌ sɑ̌ kɒ gwɛ̌ glɪ̌ɛ̌] id.

ဓည္ကြုံမံက်ွးမံင်နကိုလက်သန့် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ mɔ̀k klɑh mɔ̀ŋ nɛ̌ kɒ lèɑk sɔn] adj. symptomatic. ဓခွံက်ထွးကိုဓရိုပ်အရုံင်အရာ [mɛ̌ dhəmɔ̀k thəpɑh kɒ dɛ̌ rèp ɑ̌ rɔ̀ŋ ɑ̌ rèɑ] id.

ဓည္ကြုံမံက်လိုက်တိုန်ဒွံကိုကသပ်ဖွန့် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ mɔ̀k lèk ton pəɗoɑ kɒ kɑ̌ sɔp gənɔ̀n] adj. suggestive.

ဓည္ကြိုမြှတ်မြှံဓတ်ကရတ်ပေင်တွိုဟ်ကွင် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ mrɔ̀h mrèɑ¹ dhɔ̀t kɑ̌ rɔt pɔiŋ təmoh klɜŋ] adj. refreshing. ဓန္ဒကိုကဆော်သာသာယာယာ [mɛ̌ nùm kɒ kɑ̌ chɔŋ sɑ sɑ yɑ yɑ] id. ဓဒွိုက်ဒွံနိုတ် [mɛ̌ səɗɑk mlèk pəɗoɑ cot] id.

ဓည္ကြုဇရှံသေ့်(ဟ်) [mɛ̌ sɑ̌ kɒ rɨh sih] adj. reverential. ဓန္ဒကိုဆန္ဒမဓရှံသေ့်(ဟ်) [mɛ̌ nùm kɒ chɔn dɛ̌ mɛ̌ rɨh sih] id. ဓညာဒည္ဒ [mɛ̌ hɲɑ dɛ̌ ɲɛ̌] id.

မည်သို့လိုဝိုတ် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ lɜ̀m cot] adj. shocking. မနှံကဆင်တွံဒးဖွဝ်ဝိုတ် [mɛ̌ dɔ̀h kɑ̌ chɔŋ hɔ̌ dɛ̀h gənɔ̀p cot] id. မဝဝရုံဝလၢန်အာ [mɛ̀ pɑ̌ raɛ̌ lɔ̀n ɑ] id.

မည်သို့လိုလဉ်(ကဲ) [mɛ̀ sɑ̌ kɒ lɜ̀m làik] adj. injurious, prejudicial.

မည်သျိုက်မျိုက် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ səɗak mlɛ̀k] adj. pleasing. ထဒိုက် [thɔm noik] id. ဇဝ်ဂဒ် [mɛ̌ gɔ̀p gɔ̀] id. ဇထတ် [mɛ̌ thɔt] id. ဇထိုက် [mɛ̌ thəmoik] id. ဇဒးရုး [mɛ̌ dɛ̀h rɛ̀h] id. မနွံကိုသျင်သျိုက် [mɛ̌ nùm kɒ sɑ̌ jɜŋ səɗak] id. ဇဖ [mɛ̌ phɪ̌] id.

မသွံင်ဝိုတ်တဲ့ကျောန် [mɛ̌ sɑ̌ gɔ̀ŋ cot tui klɔn] adj. hazardous. မနွံကိုအန္တရဲ(ယ်) [mɛ̌ nùm kɒ ɔn tɑ̌ rai] id.

မသျောဆိုညွာတ်ဒွံင်ပွဲခွဲပြုးဇးနုးပး [mɛ̌ sɑ̌ gɔ̌ chaɒ ɲàt dəmɔ̀ŋ pəɗoa dənài prah jɛ̀h nɛ̀h pah] adj. widespread. မတန်ခွံဒွံင်ပွဲကိုခွဲဒဲနုးပး [mɛ̌ tɔn dɔ̀h dəmɔ̀ŋ pəɗoa kɒ dənài nɛ̀h pah] id.

မသျောဲဇု [mɛ̌ sɑ̌ gɔ̌ jù] adj. restful. မခံတသိုက်ဓိုတ် [mɛ̌ dɔ̀h tɑ̌ sak cot] id. မသျိုတ်ဖြ [mɛ̌ səŋet jrɛ̌] id. မဓိုဟ်ဩြိုဟ် [mɛ̌ poh sroh] id.

မသျောဲခုင်ဝသိုင်အာဆေးင်တွေင် [mɛ̌ sɑ̌ gɔ̌ dəŋ cɛ̌ saŋ ɑ̌ khoŋ təmeaŋ] adj. privileged. ဇသျောဲခုင်ဝသိုင်အာဆေးင်ခွဲတွေင် [mɛ̌ sɑ̌ gɔ̌ dəŋ cɛ̌ saŋ ɑ̌ khoŋ bwòa' təmeaŋ] id.

မသျောဲခုင်ဝသိုင်လိုက်လိုက်လံလံအပွဲဓိုတ် [mɛ̌ sɑ̌ gɔ̌ dəŋ cɛ̌ saŋ lɛ̀k lɛ̀k lèa' lèa' ɑ̌ pəɗoa cot] adj. heartfelt. မခုံတလိုက်လိုက်လံလံ [mɛ̌ dɔ̀h tao³ lɛ̀k lɛ̀k lèa' lèa'] id.

မသျောဲလဝ်မဟိမု,နကိုနဲဖြိုင်မသ,ပြဲပြဲသျင်သျင် [mɛ̌ sɑ̌ gɔ̌ lɔ̀ mɛ̌ haɛ̌ mɯ̌, nɛ̌ kɒ nàm rɛ̀ŋ mɛ̌ sɑ̌, proa proa slɜŋ slɜŋ] adj. titled. ဇသျောဲခုင်အပ်ပြောဝ်လဝ်မဟိမု [mɛ̌ sɑ̌ gɔ̌ dəŋ ɔp prap lɔ̀ mɛ̌ haɛ̌ mɯ̌] id.

မသပြော [mɛ̌ sɑ̌ grèa] n. sweets.

မသွက်ဒးကျုတ်မွံခိုတ် [mɛ̌ sɑ̌ jèak dɛ̀h kəɗuh mlĭɛ̌ khoh] adj. contemptible.

မသွီင် [mɛ̌ sɑ̌ jɛ̀ŋ] adj. weighty. ဇဒွဉ်ကိုဩော [mɛ̌ jənɔ̀k kɒ ao² jèa] id. မနွံကိုလျိုင် [mɛ̌ nùm kɒ lyèŋ] id. မနွံကိုဩော [mɛ̌ nùm kɒ ao² jèa] id. မနွံတ်ကိုလျိုင် [mɛ̌ nùm tao³ kɒ lyèŋ] id. မနွံမဒွဉ်တ်ကိုတောလျိုင် [mɛ̌ nùm mɛ̌ jənɔ̀k tao³ kɒ ta lyèŋ] id.

မသွီင်ဒွံ(အံ်) [mɛ̌ sɑ̌ jèŋ jəmɔ̌] adj. burdensome. ကျိုကိုခန်ဒွံင်ကိုလျိုင် [mɛ̌ kəɗak cih dəmɔ̀ŋ kɒ lyèŋ] id.

မသွီင်ညွံင်လျိုင်ဖွေဝဝ် [mɛ̌ sɑ̌ jèŋ ɲɔ̀ŋ lyèŋ phɑ̌ ko] adj. leaden. ဇတိတ်ခွံင်ညွံင်အရုံင်ဖွေဝဝ် [mɛ̌ tet dəmɔ̀ŋ ɲɔ̀ŋ ɑ̌ rɔ̀ŋ phɑ̌ ko] id.

မသွီင်ခွံင်လွဉ်လွှ [mɛ̌ sɑ̌ jèŋ dəmɔ̀ŋ lɛ̌ paik lɛ̌ tao¹] adj. top heavy. ဇတွံခန်အဝလဝ် [mɛ̌ hɔ̌ cih ɑ̌ lĭe] id.

မသွီတ်တ်ပွဲမဒေလောန် [mɛ̌ sɑ̌ jɜ̀h tao³ bwòa' mɛ̌ lɔ̀n] adj. fathomless. မသွီတ်ပွဲ(ယ်) [mɛ̌ sɑ̌ jɜ̀h bwòa'] id. မသွီတ်လောန် [mɛ̌ sɑ̌ jɜ̀h lɔ̀n] id.

မသွဝ်လွှ [mɛ̌ sɑ̌ tɔp lɛ̌ gù] adj. up right, righteous.

မသွားအောန်စိုတ်ခိုဟ် [mɛ̌ sɑ̌ dɛ̀h ɒn cot khoh] adj. deplorable.

မသွားထွိုးနှိုတိုတ်,သွက်သွားကယျာန်စာန်စားနွံ(ဝ်) [mɛ̌ sɑ̌ dɛ̀h kɑ̌ tɒ dɔ̀h hot, swɛk sɑ̌ dɛ̀h kɑ̌

yan can cah nùm] adj. disputable. ဓနှ်ဟိုတ်မန္ဂကထင်, သွက်ဓးကယျာနှ်ဒါတ်ဒွံ(ဝ်) [mɛ̌ dɔ̀h hot mɛ̌ nùm kɑ̌ chɔŋ, swɛk sɑ̌ dèh kɑ̌ yan dɛ̌ wàt nùm] id.

မသွားကျောနှ်ဇနှ်ပြီပ်အာပြီပ်ကျွင် [mɛ̌ sɑ̌ dèh klɒn jɛ̌ phɔn grèp ɑ grèp klɜŋ] adj. running. ဓနှ်မွဲတဲ့မွဲ(ယ်) [mɛ̌ dɔ̀h mòa' tui mòa'] id. ဓနှ်မွံမွဲကိုအကြာအကြာ [mɛ̌ dɔ̀h hɔ̌ mòa' kɒ ɑ̌ kra ɑ̌ kra] id. ဓတွဲကိုသဲခြာဒွံင်မွဲအဓါဝ် [mɛ̌ həmoa kɒ sai khra dəmɔ̀ŋ pəɗoa ɑ̌ dɔ̀²] id. ဓပွံဝိတ်ဆ္ဆုတ် [mɛ̌ hɔ̌ pot sɑ̌ kut] id.

ဓနှ်ဒနှ်ချဉ်မဇွောဝ်တိတ် [mɛ̌ dɔ̀h dɛ̌ dɔ̀h ɗaik mɛ̌ jwò² tet] id. n. ဒနှ်ဓလုပ်ပြိုင်ပြီပ်အမွဲဝလိၵခြိပ် [dɛ̌ dɔ̀h mɛ̌ lùp praŋ grèp ɑ̌ pəɗoa poa² dɔmrèp] id.

မသွားကွံစိတ်ဂဓာနှ်လွိပရာ [mɛ̌ sɑ̌ dèh klaɛ̌ cot gɛ̌ can lwĭ pɑ̌ ra] adj. laborious. ဓအိတ်ကော် [mɛ̌ ot dhɔt] id.

မသွားဆာနှ်ချုခိတ် [mɛ̌ sɛ̌ dèh chan ɗu khoh] adj. pitiable.

မသွားဒုင်အပ်ပြာပ်ကိုအဝို(ဝ်) [mɛ̌ sɑ̌ dèh dɜŋ ɔp prap kɒ ɑ̌ wɜ̀] adj. mandated.

မသွားဒုင်ကွဟ်ထေဝ်လဝ် [mɛ̌ sɑ̌ dèh dɜŋ klɔh thɔ̌' lɔ̀] adj. deserted ဓသွားဒုင်ဓပွဲဝထး(ဒန်) [mɛ̌ sɑ̌ dèh dɜŋ plea thɔ̌'] id. ဓတွဲကိုခွိတ်သွိုက် [mɛ̌ həmoa kɒ mənèh slak] id.

မသွားဒုင်ဓလဝ်ကိုစူ [mɛ̌ sɑ̌ dèh dɜŋ cɛ̌ lɔ̀ kɒ cəmɑ̌] adj. worm-eaten. ဓန္ဂကိုပဝထာင်ဒွကလိုဟ်လဒ် [mɛ̌ nùm kɒ pɑ̌ thoŋ cəmɑ̌ kɑ̌ loh lɔ̀] id.

မသွားဒုင်စသိုင်ပရောင်အောနှ်စိုတ်.ညှဉ်ရံဩြိုဟ်ဗိုဒကားအာ [mɛ̌ sɑ̌ dèh dɜŋ cɛ̌ saŋ pɑ̌ reaŋ ɒn cot ɲɔ̀ŋ rèa' sroh paik dɛ̌ kah a] adj. lamentable.

မသွားဒုင်ဝုတ်လဝ်ခုဟ်အမူရာဇဝတ် [mɛ̌ sɑ̌ dèh dɜŋ cut lɔ̀ dùh ɑ̌ hmaɗ rèa jɛ̌ wɔ̀t] adj. felonious.

မသွားဒုင်ပျိုပျိုကာ် [mɛ̌ sɑ̌ dèh dɜŋ pəɗaɒ pəɗak] adj. oppressive.

မသွားဒုင်ပွင်ပွဲလဝ် [mɛ̌ sɑ̌ dèh dɜŋ pəmɛŋ pəmoa lɔ̀] adj. constrained. ဓပွံဝသင်ကိုအတိုင်ပကတိ [mɛ̌ hɔ̌ seaŋ kɒ ɑ̌ taŋ pɑ̌ kɑ̌ tæ̌] id.

မသွားဒုင်ယဲဝေဒနာ [mɛ̌ sɑ̌ dèh dɜŋ yòa' wè dɛ̌ nèa] adj. diseased. ဓဒးဝဝ် [mɛ̌ dèh wɔp] id. ဓပွံထတ်ယုက် [mɛ̌ hɔ̌ thɔt yɜ̀k] id.

မသွားဒုင်ရုပ်ဓ [mɛ̌ sɑ̌ dèh dɜŋ rɔ̀p cɛ̌] adj. spell-bound. ဓသွားဒုင်တဲင်ဓကတ်ဏာပုင်ဓဌာ [mɛ̌ sɑ̌ dèh dɜŋ tɔŋ kit na pɜŋ khəmao²] id. ဓသွားဒုင်တဲင်ကိုဝတ်မတဲင်ပြဲခွဲ(ယ်) [mɛ̌ sɑ̌ dèh dɜŋ tɔŋ kɒ dhàt mɛ̌ tɔŋ gròa' jyòa'] id.

မသွားဒုင်သွဲဂိုက် [mɛ̌ sɑ̌ dèh dɜŋ sɑ̌ pɑ̌ ɗoik] adj. enslaved.

ဓသွားဓေါထေဝံကဓွောနှ်ဌာဆူဟ္ကပ်ဝဓဝင် [mɛ̌ sɑ̌ dèh dɜ̆ thɔ̌' kɔmlɒn dəmèa nù bɛ̌ kɔp bɛ̌ bèaŋ] adj. strikebound.

မသွားသွိုက်ဖွိုက် [mɛ̌ sɑ̌ dèh səɗak mlèk] adj. lovable. မန္ဂကဆင်သွားသွိုက်ထာနှ်ဒိုဟ် [mɛ̌ nùm kɑ̌ chɔŋ sɑ̌ dèh səɗak chan khoh] id.

မသွအနိုင်အဝိုင် [mɛ̌ sɑ̌ pɑ̌ ɑ̌ nòiŋ ɑ̌ paŋ] adj. coercive.

မသွအရိုင် [mɛ̌ sɑ̌ pɑ̌ ɑ̌ rèŋ] adj. sneering. ဓသွဝခုံ(ဒန်) [mɛ̌ sɑ̌ pɑ̌ pɑ̌ raɛ̌] id.

မသွကောင်ကာ [mɛ̌ sɑ̌ pɑ̌ kɔiŋ ka] adj. regardful. ဓသွဝကျ [mɛ̌ sɑ̌ pɑ̌ gɛ̌ rŭ] id.

မသွစ, စရို(ဝ်) [mɛ̌ sɑ̌ pɑ̌ cɛ̌ cɑ̆ rɒ] adj. sarcastic.

ဓသွဇ္ဈာန် [mɛ̌ sʌ̆ pʌ̆ cənɒn] adj. indicative. ဓဇ္ဈာန်ရန် [mɛ̌ cənɒn rɔ̀n] id.

ဓသွညဉ်ရ်ဆွေးကြွေးခွင်ပွဲစိုတ် [mɛ̌ sʌ̆ pʌ̆ ɲòŋ rèa' sʌ̆ gɔ̌ krɔ̌ dəmòŋ pəɗoɑ cot] adj. crazed.

ဓသွတ္ဆုခဲမုက် [mɛ̌ sʌ̆ pʌ̆ tlʌ̆ nài mɜ̀k] adj. snobbish.

ဓသွဒးသွို့ [mɛ̌ sʌ̆ pʌ̆ dèh sʌ̆ tæ̌] adj. noticeable. ဓသွဒးဂရု [mɛ̌ sʌ̆ pʌ̆ dèh gɛ̌ rʉ̌] id.

ဓသွပွန်လဝ်ဥပဒေ [mɛ̌ sʌ̆ pʌ̆, pʌ̆ tɔn lɔ̀ ʊ̆ pʌ̆ dè] adj. statutory. ဓဇ္ဈန်ပြဓာန်လဝ်ဥပဒေ [mɛ̌ cəmɛn prʌ̆ màn lɔ̀ ʊ̆ pʌ̆ dè] id.

ဓသွပွအနိုင်အဝိုင် [mɛ̌ sʌ̆ pʌ̆ pwʌ̆ ɑ̆ nòiŋ ɑ̆ pɑŋ] adj. overbearing.

ဓသွဖွိတ်ဒွး [mɛ̌ sʌ̆ pʌ̆ mənèh cənah] adj. representative. ဓန်ဂကောဒ်အလိုအသိညွးဂဖွိုင်မဂဲ့ဖွိုင်ဖွိုန်လဝ်ဖွိတ်ဒွး [mɛ̌ dɔ̀h gɛ̌ kɒm ɑ̆ lɜ̀ ɑ̆ sæ ɲèh gɔmlèŋ mɛ̌ rùi coh pʌ̆ ton lɔ̀ mənèh cənah] id. n. ဖွိတ်ဒွး [mənèh cənah] id.

ဓသွလက်ဝွိုက်လက်ဟွးဥ်(ဒန်) [mɛ̌ sʌ̆ pʌ̆ lèak blèk lèak bɛ̌ tah gɔ̌] adj. reversible. ဖဟွးထော်ဥ် (ဒန်) [mɛ̌ bɛ̌ tah thɔ̌' gɔ̌] id.

ဓသွလွိရိယျ [mɛ̌ sʌ̆ pʌ̆ lwì rĭ yʌ̆] adj. persevering.

ဓသွသွိုင်ကိုဒန်ဓပတော့်ကောတ် [mɛ̌ sʌ̆ pʌ̆ sʌ̆ jèŋ kɒ dɛ̌ dɔh mɛ̌ pʌ̆ tɛ̌h kɪt] adj. presumptive.

ဓသွသွိုင်ကိုလွှုဓချပ်ခယ်ဟုစင်ခြင်ကောတ် [mɛ̌ sʌ̆ pʌ̆ sʌ̆ jèŋ kɒ lɛ̌ tao' mɛ̌ chɔp khʌ̆ yʌ̆ cɛŋ khrɛŋ kit] adj. theoretic, theoretical. ဓသွသွိုင်ကိုတင်နင်သတ်ဓဝ် [mɛ̌ sʌ̆ pʌ̆ sʌ̆ jèŋ kɒ tɛŋ nèaŋ sʌ̆ bhèa' dhɔ̀] id. ဓသွသွိုင်ကိုနတော်နတဲ(ယ်) [mɛ̌ sʌ̆ pʌ̆ sʌ̆ jèŋ kɒ nɛ̌ mɔ̀t nɛ̌ toa] id. ဓတွံသွသွိုင်ကိုဓဝ်ဆိုဂဝ [mɛ̌ hɔ̌ sʌ̆ pʌ̆ sʌ̆ jèŋ kɒ dhɔ chaɒ gɛ̌ bɛ̌] id

ဓသပုန် [mɛ̌ sʌ̆ pun] adj. mutinous. ဓသပုန်တလန် [mɛ̌ sʌ̆ pun tʌ̆ lɔn] id. v. သပုန်တလန် [sʌ̆ pun tʌ̆ lɔn] id.

ဓသပုန်တလန် [mɛ̌ sʌ̆ pun tʌ̆ lɔn] adj. rebellious. အလန့် [ɑ̆ lɔ̀t jì] id. ဓဒါတ်သွက်ဒွဆိုင်ဇက်သိဇဝ်လဝ် [mɛ̌ wàt swɛk gɔ̌ thoiŋ dèak sem dĭp lɔ̀] id. ဓသွပွညဉ်ရ်ဖွိတ်ဖွို့သပုန် [mɛ̌ sʌ̆ pʌ̆ pwʌ̆ ɲòŋ rèa' mənèh kʌ̆ tɒ sʌ̆ pun] id. ဓတွံသွဂရုကောင်ကာ [mɛ̌ hɔ̌ sʌ̆ pʌ̆ gɛ̌ rʉ̌ kɔiŋ kɑ] id. သပုန်တလန် [sʌ̆ pun tʌ̆ lɔn] id.

ဓသရေ့ပ်ဖွို့ [mɛ̌ sʌ̆ rip bɛ̌ tæ] adj. gritty.

ဓသာကွာ [mɛ̌ sɑ kəɗɑ] adj. dashing. ဓခွိုင်အာ [mɛ̌ khəɗoiŋ ɑ] i

ဓသာလာ [mɛ̌ sɑ lɑ] adj. curry powder, mortar.

ဓသက္ကသာရ [mɛ̌ sɛk kʌ̆ sɑ rʌ̆] n. (P.) name of Indra's city.

ဓသက္ကု [mɛ̌ sɛk kɑð] v. be lacking in, be wanting, be free of (equivalent to the suffix "less" or adjective " free").

ဓသက္ကုအဓိပ္ပဲ(ယ်) [mɛ̌ sɛk kɑð ɑ̆ dhĭ̀ pai] adj. meaningless.

ဓသက္ကုလုမျို့(မ်) [mɛ̌ sɛk kɑð lòmyɜ̀m] adj. vegetable.

ဓသက္ကုသိက္ခာ [mɛ̌ sɛk kɑð soik khɑ] adj. lack of propriety (of conduct).

ဓသက္ကုသွို့ဉ် [mɛ̌ sɛk kɑð səmoiŋ] adv. following, next.

ဓသိင်ဃို(ဝ်) [mɛ̌ soiŋ ghɜ̀] n. cashew nut. ဓကြွက်သိင်ဃို(ဝ်) [mɛ̌ krɜk soiŋ ghɜ̀] id.

ဓသိင်ထောင် [mɛ̌ soiŋ thoŋ] adj. wide apart. ခြိုင် [croiŋ] id. ခြိုင်ထောင် [croiŋ thoŋ] id. ဖခြိုင်

[mɛ̌ croiŋ] id. သိုင် [soiŋ] id. သိုင်ထောင် [soiŋ thoŋ] id. မသိုင် [mɛ̌ soiŋ] id.

မသောင်ပိတ်ကွားဖူး [mɛ̌ soŋ pot klah phəɗah] adj. (လည္ဘာတ်ဂြိုင် [lɛ̌ ɲàt gòmrɛ̀aŋ] n. opinion) coherent. မစပ်ဖျပ်လုက်ခုတ်ဒး [mɛ̌ cop phyɔp lɜ̀k cɜk dɛ̀h] id. မခန့်ကိုပရေင်အခိ အဇန် [mɛ̌ cih kɒ pɑ̌ reaŋ ɑ̌ ci ɑ̌ jɔ̀n] id. မညီညွတ်ကိုခဲ့ကြံဂတာ [mɛ̌ ɲì ɲàt kɒ bwòa' kraɑ[3] gɛ̌ tɑ̌] id. မလပ်ကွိုဟ်လေး(ယ်) [mɛ̌ lip kloh lòa[2]] id.

မသိုင်ခုံပခုံလပ်,မတွဲကိုအစီအဇန်ချိုတ်ချိုတ်ပိုတ်ပိုတ် [mɛ̌ saŋ khənɔm bɛ̌ dɔ̀h lɔ̀, mɛ̌ həmoa kɒ ɑ̌ ci ɑ̌ jɔ̀n chot chot plot plot] adj. rambling. မခုံလေးန်မစိုပ်လွှဲတော်ခွဲတဲ့,လွှဲဏ်ခွဲတဲ့(ယ်) [mɛ̌ dɔ̀h gɛ̌ làn mɛ̌ cop lɛ̌ paik tɛ̌ mòa' toa lɛ̌ paik nɔ̌ mòa' toa] id.

မသုန် [mɛ̌ sun] n. five. မသုန်ခနှာ(ဟ်) [mɛ̌ sun cɒh] n. fifty.

မသောန်ပိုအခြောဲ(မ်) [mɛ̌ sɒn bɜ̀m ɑ̌ prɒm] adj. rough-hewn. မဂွတ် [mɛ̌ glɔ̀t] id. မဂျုတ် [mɛ̌ glùt] id. မပုတ် [mɛ̌ put] id. မသောန်ခိုဝင်ခဲ့(ယ်) [mɛ̌ sɒn bɜ̀m bɛ̀aŋ bùi] id.

မသိပ်ဂွိပ် [mɛ̌ sep glɛ̀p] adj. orderly. ဂကာန်ပွာန်ခပ်ဂဲ့(ယ်) [kɒn pənan dɔ̀p gɛ̌ ui] id. မနွံကို ခစ်သွောဝ် [mɛ̌ nùm kɒ cie səno] id. မတွဲကိုညွာန်ခည်ဲ(ယ်) [mɛ̌ həmoa kɒ ɲan ɲea] id. ခွိတ်သွးကွောန်ကခွောန်သွက်ခိုဝ်) [mənèh sɑ̌ dèh klɒn kɔmlɒn swɛk bɜ̀] id.

မသိပ်ဂွိပ်ညှင်ရံကောန်ပွာန် [mɛ̌ sep glɛ̀p ɲòŋ rɛ̀a' kɒn pənan] adj. soldierly, soldier-like. မဖြိတ်ဝင်သွာညှင်ရံကောန်ပွာန် [mɛ̌ grɜ̀h gɔ̀ŋ sɑ̌ ka ɲɔ̀ŋ rɛ̀a' kɒn pənan] id. မခန့်ကိုခိုကောန်ပွာန် [mɛ̌ cih kɒ bɜ̀m kɒn pənan] id. မတုပ်ညှင်ရံသရဲသွင်ပွာန် [mɛ̌ tup ɲɔ̀ŋ rɛ̀a' sɑ̌ rai sɑ̌ gɔ̀ŋ pənan] id.

မသည်္ကိုတွဲဒး [mɛ̌ sɔmtem hɔ̌ dèh] adj. oblivious. မတွံမည်္ကို [mɛ̌ hɔ̌ pɑ̌ sɑ̌ tæ̌] id.

မသမြောက်ကွေဝ် [mɛ̌ sɔmreak kɑ̌ to] adj. ear-splitting.

မသဲခြာငွ်(ဒစ်) [mɛ̌ sai khra gɔ̌] adj. detachable. မသဲစွးငွ်(ဒစ်) [mɛ̌ sai cəɗah gɔ̌] id.

မ,သွူ [mɛ̌ səŋɑɔ̌] n. grain of rice.

မသွိတ်ဇြ [mɛ̌ səŋet jrɛ̌] adj. noiseless. မနွံကဆင်ရမျာင်ပွာင်ပွံခိုင် [mɛ̌ nùm kū chɔŋ rɔ̀myaiŋ pənaiŋ hɔ̌ mòiŋ] id.

မသွေး(မ်) [mɛ̌ səŋɒm] adj. thoughtful. မနွံကိုကသပ်ဂဖြင်ဒွာရဏာ [mɛ̌ nùm kɒ kɑ̌ sɔp gɔ̀m rɛ̀aŋ bɛ̌ ca rɛ̌ na] id. မနွံခွံင်ညှင်ရံမချပ်ခင်ဖြင်ဒွာရဏာခံင် [mɛ̌ nùm dəmɔ̀ŋ ɲɔ̀ŋ rɛ̀a' mɛ̌ chɔp ceŋ khreŋ bɛ̌ ca rɛ̌ na mɔ̀ŋ] id. မစလပ်ညာတာ [mɛ̌ lip hɲa ta] id.

မသွိုက်မွိုက် [mɛ̌ səɗak mlɛ̀k] adj. gratifying.

မသွိုက်မွိုက်ကိုပရောင်စိုပ်လလံ(မ်) [mɛ̌ səɗak mlɛ̀k kɒ pɑ̌ reaŋ poh lɛ̌ lɔ̀m] adj. peaceful. မတန်ကြြန် [mɛ̌ tɔn krɔn] id. မသွိတ်ဇြ [mɛ̌ səŋet jrɛ̌] id.

မသွိုက်မွိုက်ကွားဖူး [mɛ̌ səɗak mlɛ̀k klah phəɗah] adj. idyllic.

မသွေဝ်(က်) [mɛ̌ sənok] adj. itchy. မနှေဝ်(က်) [mɛ̌ hnok] id. မနွံကိုစိုတ်ဆန္ဒ [mɛ̌ nùm kɒ cot chɔn dɛ̌] id.

မ,သွေဝ် [mɛ̌ sənie] n. vegetable seed.

မသွူက်သွာန်ဟိုဂး [mɛ̌ səmɜk səman hom gèh] adj. conciliatory.

မသွတ်နိတ် [mɛ̌ səmɔh cot] adj. liken minded. သွတ်နိတ် [səmɔh cot] id.

မကြော်ပွင့်ဆပ် [mɛ̌ srʊ̏ˈ plɔŋ chɔp] n. panick seed.

မသူးစးဒွင် [mɛ̌ slah ɲah dəmɔ̀ŋ] adj. leisured.

မသွဲ့ပြဉ်ကိုဗာန် [mɛ̌ sloa prɔŋ kɒ màn] adj. (လိက်ကာသုက် [lòik kɑ̏ sɜk] n. bond) negotiable. ဗတတ်ဝက္ခာသဂွဲအာဗာန် [mɛ̌ tɔt klʊ̏ˈ sɑ̏ rɜŋ ɑ màn] id.

မသွဲလး [mɛ̌ sloa lɛ̀h] adj. extensive, roomy. မနိဝ်တရ် [mɛ̌ cop tɑ̏ rao³] id.

မသွေက်သွံင် [mɛ̌ slɔik slɔŋ] adj. sundries. မန်ာရာမန်ရ်ဒွင် [mɛ̌ dɔ̀h ɑ̏ rɛ̀a mɛ̌ hnao³ rɛ̀aˈ dəmɔ̀ŋ] id. မန်ာရာသံင်ပြင် [mɛ̌ dɔ̀h ɑ̏ rɛ̀a sɔŋ brɔ̀ŋ] id.

မသူင်အိုတ် [mɛ̌ slɜŋ ot] adj. topmost.

မသွေဟ်ဗွေတ်ာဘဲ့ကိုာရာသွဲ့(မ်) [mɛ̌ slɛ̏h bl̏it ɑ pəɗoa kɒ ɑ̏ rɛ̀a sɔmtem] adj. illusory.

မသွဲ့ဇွဲ(ယ်) [mɛ̌ slaɛ̏ jyòaˈ] adj. seductive. မန်သွတ်ဒွဲတက်ဒွက်ဒွဲ(ယ်) [mɛ̌ dɔ̀h swɛk gʊ̏ mɛ̀ak glɛ̀ak bwòaˈ] id.

မသွာဒွေဒွဲတွာန် [mɛ̌ swa dlʊ̏ bətɒn] adj. easy to teach. မဒွေဒွဲတွာန်လေဒွဲ(ယ်) [mɛ̌ dlʊ̏ bɛ̏ tɒn lòa² bwòaˈ] id. မလေဒွဲသွာသွတ်ဒွဲဒွေဒွဲတွာန် [mɛ̌ lòa swa swɛk gʊ̏ dlʊ̏ bɛ̏ tɒn] id.

မသွတ်ပလေဲ(ယ်) [mɛ̌ swɔt pɑ̏ lɛa] adj. (ဗတ် [mɔ̀t] n. eye) beady.

မသွံဗာန် [mɛ̌ sʊ̏ˈ màn] adj. marketable. မသွံဒွ်(ာ်) [mɛ̌ sʊ̏ˈ gʊ̏] id.

မဟာ [mɛ̌ hɑ] adj. (P.) great, excellent, noble. မှာ [hmɑ] id.

မဟာသွိတ် [mɛ̌ ha səmet] n. the sea, the ocean. မှာသွိတ် [hma səmet] id.

မဟာဇန် [mɛ̌ ha jɔ̀n] n. the mass, populace. မှာဇန် [hma jɔ̀n] id.

မဟာထေဝ် [mɛ̌ ha the] n. senior monk, Buddhist priest of twenty or more years of monkhood. မဟာထေရ် [mɛ̌ ha the] id. မှာထဝ် [hmathe] id. ထေ [the] id. ထေရ် [the] id. ထဝ် [the] id.

မဟာဒါန် [mɛ̌ ha dàn] n. charity given by a monarch.

မဟာဗပ် [mɛ̌ ha dɔ̀p] n. brigade.

မဟာမိတ် [mɛ̌ ha mèt] n. close friend, ally.

မဟာမိတ်ရာဇ [mɛ̌ ha mèt rɛ̀a jɛ̏] n. friendly state, grand alliance.

မဟာဝင် [mɛ̌ ha wɛ̀aŋ] n. (P.) Muhawumsa, history of ancient Srilanka written in Pali circa 5 century AD.

မဟာဝိုန် [mɛ̌ ha wɜ̀n] n. name of a forest near the city Kapilavastu in India.

မဟာသာဝက [mɛ̌ ha sa wɛ̏ kɑ̏] n. eminent disciple of Lord Buddha (there were eighty such disciples).

မဟိမု³ [mɛ̌ hæ̏ mɯ̏] adj. named, called. Cf. ဖွမု [fˈ mɯ̏], ကောင်ခ [kok khao³ cɛ̏], ဂးယွေ့ [gèh yəmɯ̏].

မဟိမု၂ [mɛ̌ hæ̏ mɯ̏] n. title or award confered for dislinguished service, valour, etc. name acquired on attaining monkhood, degree confered by an officially recognized academic body.

မဟီ [mɛ̌ hɨ̀] n. (P.) the earth.

မဟီဝတာဝ်ဒွင်လွှုကာ်ရာ်(က်) [mɛ̌ hɨ̀ gɛ̏ tɔ dəmɔ̀ŋ lɛ̏ taoˈ mɜ̀k ɗaik] adj. buoyant. မနိုတ်တ

ပွဲအကဲအရာရုန်တွဲ(အံ) [mɛ̌ khoh tao^{3} pəʃoa ɑ̌ kai ɑ̌ rèa rɔn təmɔ̀] id. ဖခိပ်ပြဟ်ပွဲစိတ် [mɛ̌ mɛ̀p mrɔ̀h pəʃoa cot] id.

ဖဟီသွပ်ခွင်ပွဲထွပ် [mɛ̌ hi sɑ̌ pɔ dəmɔ̀ŋ pəʃoa kɑ̌ sɔp] adj. fanciful. ဖန့်ကဆင်ဝက္ခကွေ ဟွဲ ဧသင် [mɛ̌ dɔ̀h kɑ̌ chɔŋ kwɛ̌h kwɛ̌h hɔ̀ seaŋ] id.

ဖဟီသွပ်သွပ်ကောတ်ပွဲစိတ် [mɛ̌ hì sɑ̌ pɔ swɔp kit pəʃoa cot] adj. romantic. ဗချုလခ်ဝိုစိတ်ဇက္, ဖွိက်စိတ်ဇက္ခန့်ကျင်ပွဲသွပ်စိတ် [mɛ̌ chu lɔ̀ bɜm cot jɛ̌ kaɑ̌, pəmoik cot jɛ̌ kaɑ̌ mɛ̌ dɔ̀h klɜŋ pəʃoa swɔp cot] id. ဝဝဆင်ဖပ်ကိုဖဟီသွပ်ခွင်ပွဲစိတ် [mɛ̌ chɔiŋ cɔp kɒ mɛ̌ hi sɑ̌ pɔ dəmɔ̀ŋ pəʃoa cot] id. ဖန့်သွပ်စိတ် [mɛ̌ dɔ̀h swɔp cot] id. ဖပွဲဇပ်ဗျပ်ကိုခ့်ဖန့်ခွင်ချဲခုံ(ဒ်) [mɛ̌ hɔ̀ cɔp phyɔp kɒ dɛ̌ dɔ̀h mɛ̌ dɔ̀h dəmɔ̀ŋ ʃam ʃam] id.

ဖတေသိ [mɛ̌ he sæ] n. (P.) the chief queen, king's wife, queen. ဇတေသိ[ခြ [mɛ̌ he sæ brèa^{1}] id. Var. ဍကျင်(က်) [gənɛ̌ kyaik].

ဖတရွိုတ် [mɛ̌ hèak gɜt] adj. (P.) enlarged, extended.

ဖတံင်ပြဉ်ဝလးကိုု(ဒ်) [mɛ̌ hɔŋ praik bɛ̌ lèh kɒ] adj. leading salvation. နိယနိက [nĭ yɛ̀ nĭ kɑ̌] id. ဖတံင်ပြဉ်ဝလးကိုုရုဖာ်ခန့် [mɛ̌ hɔŋ praik bɛ̌ lèh kɒ nù dùh dɔ̀n] id.

ဖတေနှ်ချဲ(ယ်) [mɛ̌ hin chai] adj. thrifty. ဇဝဲခုဇ [mɛ̌ khənaɛ̌ cɛ̌] id.

ဖတိုဂလဘန်ခိုတ် [mɛ̌ hom gɛ̌ làn khoh] adj. eloquent. ဖခိုတ်တ်ပွဲကွတ်လဟိုု(ဒ်) [mɛ̌ khoh tao^{3} pəʃoa kwɔt lɛ̌ hom] id.

ဖတိုဂလဘန်ဇွတ်အာဧုဖွိတ် [mɛ̌ hom gɛ̌ làn jənɔ̀k ɑ nù mənèh] adj. high flown. ဖတိုကြိုဇ [mɛ̌ hom krom cɛ̌] id.

ဖတိုဂလဘန်ဖတ္ခဲကိုအဲပရဲ(ယ်) [mɛ̌ hom gɛ̌ làn mɛ̌ həmoa kɒ oa pɑ̌ roa] adj. blasphemous.

ဖတိုဂလဘန်ဖချံစွတ် [mɛ̌ hom gɛ̌ làn mɛ̌ ʃam cəmɔt] adj. speaking true words.

ဖတိုဂးဧဂါတ် [mɛ̌ hom gèh cɛ̌ wàt] adj. self-willed, headstrong. ဖန့်ကဆင်ကျိုပ်ကြဉ်ဖြဉ် [mɛ̌ nùm kɑ̌ chɔŋ kəʃop krɔŋ] id. ဖန့်ကဆင်ကျိုပ်ဖကြဉ်ဖျိုတ် [mɛ̌ nùm kɑ̌ chɔŋ kəʃop mɛ̌ krɔŋ məŋɜ̀h] id.

ဖတေဒံဖာ [mɛ̌ hɔm hma] adj. lost.

ဖတဝ်ဝနီ [mɛ̌ hɔ̀ gɛ̌ nĭ] n. (Eng.) mahogany. ဆကြက်ပြင် [chŭ krɛk grèaŋ] id.

ဖတ္ခဲကိုအစောန်အပြဲက်အချံက်အဧုန် [mɛ̌ həmoa kɒ ɑ̌ cɒn ɑ̌ prɔk ɑ̌ ʃɔk ɑ̌ ʃĭn] adj. spotless. ဖတ္ခဲကိုအချံက်အဧုန် [mɛ̌ həmoa kɒ ɑ̌ ʃɔk ɑ̌ ʃĭn] id

ဖတ္ခဲကိုအဆက်အစဝ်ဟုိတ်ဖိုု(ဒ်) [mɛ̌ həmoa kɒ ɑ̌ chɛk ɑ̌ cɔp hot phɒ] adj. it is void of reason. ဖတ္ခဲကိုကသပ်ဗျပ်ဒွာရကာဒးဒးရုးရုး [mɛ̌ həmoa kɒ kɑ̌ sɔp chɔp bɛ̌ cɑ̌ rɛ̌ na dèh dèh rèh rèh] id.

ဖတ္ခဲကိုအဓိပ္ပဉဲ(ယ်) [mɛ̌ həmoa kɒ ɑ̌ dhèp pai] adj. nonsensical. ဖန့်ဆဆိုု(ဒ်) [mɛ̌ dɔ̀h chɑ̌ chaɒ] id.

ဖတ္ခဲကိုအရှိအဝင် [mɛ̌ həmoa kɒ ɑ̌ rɜm ɑ̌ bèaŋ] adj. single-handed.

ဖတ္ခဲကိုဘဲအန္တရဲ(ယ်) [mɛ̌ həmoa kɒ bhòa^{1} ɔn tɑ̌ rai] adj. harmless.

ဖတ္ခဲကိုကဆင်ဂျပ်ကိုစိတ်ဇက္ [mɛ̌ həmoa kɒ kɑ̌ chɔŋ chɔp kɒ cot jɛ̌ kaɑ̌] adj. remorseless.

www.monlibrary.com

မမွဲကိုစခ်ညာတာ [mɛ̌ həmoa kɒ dhɔ̀ hɲa ta] adj. id.

မမွဲကိုကဆင်ခြင်ဉာဏ် [mɛ̌ həmoa kɒ kɑ̌ chɔŋ pɑ̌ ton gùn] adj. thankless. မမွဲကိုကဆင်အထိုင်အသးမွိုဟ် [mɛ̌ həmoa kɒ kɑ̌ chɔŋ ɑ̌ thaŋ ɑ̌ sah-mə̀nèh] id. မမွဲတီဂုန် [mɛ̌ hɔ̌ tem gùn] id. မမွဲလေခ်တီဂုန် [mɛ̌ hɔ̌ lĭp tem gùn] id.

မမွဲကိုကွေတ်ဝိုန်ဝိုန် [mɛ̌ həmoa kɒ kwit bɔ̀n bɔ̀n] adj. receptive. မမွဲသွိုင်သွက်ဂွဖျပ်ကိန္ဓဝသွဲာ်နုင်ဆဲ(ယ်) [mɛ̌ hɔ̌ sɑ̌ jɛ̀ŋ swɛk gɔ̌ chɔp ket cɛ̌ sɑ̌ gɔ̌ dɔ̀ŋ toa] id.

မမွဲကိုချိုတ် [mɛ̌ həmoa kɒ chot] adj. deathless. မမွဲကိုသွံ့ခခ်အနိန္ဓ [mɛ̌ həmoa kɒ sɑ̌ bhèa dhɔ̀ ɑ̌ nèt cɛ̌] id.

မမွဲကိုဂတာ [mɛ̌ həmoa kɒ gɛ̌ ta] adj. bottomless. မသွိုတ်တံခွဲ [mɛ̌ sɑ̌ jɔ̀h tao³ bhòa¹] id. မဟွဲဆိုဂတာ [mɛ̌ hɔ̌ chaɒ gɛ̌ ta] id.

မမွဲကိုဂိတ္ထွာန် [mɛ̌ həmoa kɒ gĭ̌ kətan] adj. painless.

မမွဲကိုဂုန်ဗို(ဝ်) [mɛ̌ həmoa kɒ gùn phɒ] adj. disadvantageaus. မသွိုဂုန်ဧရဲာ်ပွိုတ် [mɛ̌ sɑ̌ kɒ gùn cɑ̌ rai plot] id. မမွဲကိုအဓိခ်အဂို(ဝ်) [mɛ̌ həmoa kɒ ɑ̌ khoŋ ɑ̌ wɜ̀] id.

မမွဲကိုဧွေင်ဂွင် [mɛ̌ həmoa kɒ gəmèaŋ glɔŋ] adj. trackless. မန်ဂွင်တွံလိုက်ကြီ(ဝ်) [mɛ̌ dɔ̀h glɔ̀ŋ hɔ̌ lèk nem] id. မမွဲကိုဂွင် [mɛ̌ həmoa kɒ glɔŋ] id.

မမွဲကိုဧငွက် [mɛ̌ həmoa kɒ ŋèak] adj. toothless.

မမွဲကိုဧျတ်မး [mɛ̌ həmoa kɒ ŋùh mèh] adj. worthless. ခွံ(အ်) [sɑ̌ pɔ̌] id. မခွံသာ [mɛ̌ sɑ̌ pɔ̌ sa] id.

မမွဲကိုနိတ်ဂွဲဝသွ [mɛ̌ həmoa kɒ cot glài sənɑ̌] adj. peaceable.

မမွဲကိုဆန္ဓသွက်ဂွံန္ဒီမင်ခုင်တျင် [mɛ̌ həmoa kɒ chɔn dɛ̌ swɛk gɔ̌ cəmæ mèaŋ dɔ̀ŋ tlɔŋ] adj. hopeless.

မမွဲကိုဝိင် [mɛ̌ həmoa kɒ jèŋ] adj. legless.

မမွဲကိုဂုတ်ခရံင် [mɛ̌ həmoa kɒ jùt dɛ̌ rɔ̀ŋ] adj. spineless. မန္ဓကိုစာတ်နိတ်ချိန်ချိန်ပဧရံပဧရံ(အ်) [mɛ̌ nùm kɒ dhàt cot ɗon ɗon pɑ̌ raɛ̌ pɑ̌ raɛ̌] id.

မမွဲကိုခြဟတ် [mɛ̌ həmoa kɒ jrɛ̌ hɔ̀t] adj. powerless.

မမွဲကိုခြဟတ်အစေံခရဲာ(ယ်) [mɛ̌ həmoa kɒ jrɛ̌ hɔ̀t ɑ̌ cɒm cɑ̌ raĭ] adj. nerveless.

မမွဲကိုညူးအချီအဝင် [mɛ̌ həmoa kɒ ɲèh ɑ̌ rɜ̀m ɑ̌ bèaŋ] adj. helpless. မမွဲကိုန္ဒဲဂုန်ဒို(ဝ်) [mɛ̌ həmoa kɒ dənài jù dɜ̀m] adj. id.

မမွဲကိုညူးဇွယ်စတ် [mɛ̌ həmoa kɒ ɲèh pɑ̌ tɔ̌¹ pot] adj. matchless. မန်ညူးမွံတုပ်ခွဲ(ယ်) [mɛ̌ dɔ̀h ɲèh hɔ̌ tup mòa¹] id. မဇွယ်စတ်တွံမာန် [mɛ̌ pɑ̌ tɔ̌¹ pot hɔ̌ màn] id.

မမွဲကိုညူးပြိုင်ပွာန် [mɛ̌ həmoa kɒ ɲèh praŋ pɑ̌ kan] adj. peerless. ဇပွဝ်ပတုပ်တွံမာန် [mɛ̌ pɑ̌ tɒ pɑ̌ tup hɔ̌ màn] id.

မမွဲကိုညွာန် [mɛ̌ həmoa kɒ ɲàn] adj. brainless. မမွဲကိုကွတ် [mɛ̌ həmoa kɒ kəɗɔh] id. မမွဲကိုနိတ်သန္ဓိ(ဝ်) [mɛ̌ həmoa kɒ cot sɔmtem] id.

မမွဲကိုတသိုက်သွက်ဂွခုင်စသိုင် [mɛ̌ həmoa kɒ tɑ̌ sak swɛk gɔ̌ dɔ̀ŋ cɛ̌ saŋ] adj. comfortless. မမွဲကိုနိတ်နှံတသိုက် [mɛ̌ həmoa kɒ cot dɔ̀h tɑ̌ sak] id မမွဲကိုတသိုက်နိတ် [mɛ̌ həmoa kɒ tɑ̌ sak cot] id.

www.monlibrary.com

မဟဲကိုတံကွေဘတ် [mɛ̌ həmoa kɒ tɔm kənɒt] adj. immeasurable. မစုတ်ကွေဘတ်ဟွံမာန် [mɛ̌ pɔt kənat hɔ̌ màn] id.

မဟဲကိုတင်နှင် [mɛ̌ həmoa kɒ tɛŋ nɛ̀aŋ] adj. factless, dataless, pointless.

မဟဲကိုတင်နင်တွေင်တွေင်တွမ်တွမ် [mɛ̌ həmoa kɒ tɛŋ nɛ̀aŋ tɔmeaŋ tɔmeaŋ tɔmɔh tɔmɔh] adj. featureless.

မဟဲကိုတင်နင်ရန်တွံ(ဒန်) [mɛ̌ həmoa kɒ tɛŋ nɛaŋ rɔn tɔmɔ̃] adj. pointless. မဟဲကိုအစိမွဲ(ယ်) [mɛ̌ həmoa kɒ ɑ̌ dhèp pai] id.

မဟဲကိုတွး [mɛ̌ həmoa kɒ tənah] adj. leafless. ဆဆိတ် [mɛ̌ thɑ̌ gàt] id. ဒဆိတ် [mɛ̌ dhɛ̌ gàt] id. မဟဲကိုသူ [mɛ̌ həmoa kɒ slɑ̌] id.

မဟဲကိုတူ [mɛ̌ həmoa kɒ tlɑ̌] adj. ownerless.

မဟဲကိုစတ် [mɛ̌ həmoa kɒ dhòt] adj. spiritless.

မဟဲကိုစဝ်ဆာန်ချညာတာ [mɛ̌ həmoa kɒ dhɔ̀ chan ɖu hɲa ta] adj. pitiless, merciless, heartless. မဟဲကိုဒေညာတာ [mɛ̌ həmoa kɒ dhɔ̀ hɲa ta] id. ဒစန် [mɛ̌ dhɛ̌ jɔ̀n] id.

မဟဲကိုမွေတ်မွေင် [mɛ̌ həmoa kɒ pənit pənɔiŋ] adj. flawless

မဟဲကိုဖိုက် [mɛ̌ həmoa kɒ pəmɔik] adj. needless.

မဟဲကိုဝိုပြင် [mɛ̌ həmoa kɒ bɜm prɛŋ] adj. formless, shapeless. မနွံကိုကဆင်ဝိုပြင်လိုလို(ဒ်) [mɛ̌ nùm kɒ kɑ̌ chɔŋ bɜm prɛŋ lɜm lɜm] id. မဟွံညီသာ [mɛ̌ hɔ̌ ɲì sa] id.

မဟဲကိုမိ [mɛ̌ həmoa kɒ mɪ̌] adj. motherless.

မဟဲကိုဖိမ [mɛ̌ həmoa kɒ mɪ̌ mɛ̌] adj. parentless, orphaned.

မဟဲကိုမုက်ဂဝ [mɛ̌ həmoa kɒ mɜk gɛ̌ wɛ̌] adj. shameless. မဟဲကိုသိကွာ [mɛ̌ həmoa kɒ soik khɑ] id.

မဟဲကိုယုတ်ဓဒက် [mɛ̌ həmoa kɒ yùt dɔik] adj. wanting nothing. ဇီဇဲ [jì jɔ̀p] ic

မဟဲကိုယာဲတာ [mɛ̌ həmoa kɒ yài tɑ̌] adj. orphaned.

မဟဲကိုအဖ် [mɛ̌ həmoa kɒ ɑ̌ phao³] adj. lonely. ကွင်ကွောန် [klɛŋ klɒn] id. ကွင်ဟိ [klɛŋ hi] id. ဓဖြဲဖြဲ(ယ်) [grɔ̀m grài] id. ဓစာန် [cɒn] id. ဓစာန်ကွဲ [cɒn klɛ̌] id. ဓတွေက်ခွင်ညွှဲခွဲခ် [mɛ̌ təpɛk dəmàŋ ɲèh mɔ̀a¹ dhɔ̀] id. ဓခွံခွဲခွဲခွိမ်တ်အာကျင်ဓအာန် [mɛ̌ dɔ̀h dənài mánèh ɑ̌ klɛŋ ɒn] id. ဓခွံခွင်ခွဲခွဲခွိမ်တ်ဖုံခ်ဓခုံခဓာန် [mɛ̌ dɔ̀h dəmàŋ dənài mənèh mòŋ cɒŋ ɒn] id. ဓလျှ [mɛ̌ ləŋ̀ɪ̀] id. ဓဓသွဲခွဲခွင်ဒုကိုချင်ကွာန် [mɛ̌ səŋòa² dəmàŋ ɲù kɒ dəŋ kwɑn] id. လမျှ [lɔ̀m ŋɪ̀] id. လမျှလမျှန် [lɔ̀mŋɪ̀ lɔ̀mŋɔ̀n] id. လမျှလျှန် [lɔ̀mŋɪ̀ ləŋɔ̀n] id. လျှ [ləŋɪ̀] id. လျှခြွိခ် [ləŋɪ̀ grɔ̀p] id. လျှလျှန် [ləŋɪ̀ ləŋɔ̀n] id.

မဟဲကိုရှိဘ့်(တ်) [mɛ̌ həmoa kɒ rɔh bhɔ̀h] adj. tasteless. မဟွံစိပ်ဥိပ်ဖဲ့ဆရာအဆက်အခဲဆော(ခ်) [mɛ̌ hɔ̌ jèp glèp pədoa ɑ̌ rèa ɑ̌ chɛk ɑ̌ chɒm] id. မဟွံတိရှိဘ့်(တ်) [mɛ̌ hɔ̌ tem rɔh bhɔ̀h] id. မဟွံလေပ်ကျိုင်ကျပ် [mɛ̌ hɔ̌ lɪp kyaŋ kyɔ] id. မဟွံလေပ်ပုံလပ်ပဓလေတ့် [mɛ̌ hɔ̌ lɪp pɑ̌ lɑe pɑ̌ lit] id.

မဟဲကိုလညာဘ်ဆိုဂဝ [mɛ̌ həmoa kɒ lɛ̌ ɲàt chan gɛ̌ bɛ̌] adj. be still callow. မဟွံဖွဲသူးမြိတ် [hɔ̌ gɔ̌ səmao¹ mənèh] id

မဟဲကိုလိင် [mɛ̌ həmoa kɒ loiŋ] adj. sexless. ကခဲ့ု(ယ်) [kɔmnui] id. ခခဲ့ု(ယ်) [khɔmnui] id.

ဗဟွဲကိုလမျိုး(ဒ်) [mɛ̌ həmoɑ kɒ lɔ̀myɜ̀m] adj. lifeless, inanimate. ကှံမွှမ် [mɛ̌ kɔh phəʤɔh] id. ဗသက္ကုလမျိုး(ဒ်) [mɛ̌ sɛk kɑɑ̌ lɔ̀myɜ̀m] id. ဗဟွဲကိုချက်ခရက် [mɛ̌ həmoɑ kɒ ʤɜk ʤeɑk] id. ဗဟွဲကိုခိုပ်ဎ် [mɛ̌ həmoɑ kɒ ʤop ʤɑo^{3}] adj. ဗဟွဲခွဲကိုကဆင်ခိုပ်ဎ် [mɛ̌ hɔ̌ moɑ kɒ kɑ̌ chɔŋ ʤop ʤɑo^{3}] id.

ဗဟွဲကိုတသော်ခွိုပ် [mɛ̌ həmoɑ kɒ tɑ̌ sok khəmep] adj. beardless.

ဗဟွဲကိုသစ္စ [mɛ̌ həmoɑ kɒ sɔt cɛ̌] adj. perfidious, unfaithful.

ဗဟွဲကိုသတ္တိ [mɛ̌ həmoɑ kɒ sɔt tɛ̌] adj. cowardly. ဗန်ခွိတ်ကြိတ်ချောတ်ချောတ် [mɛ̌ dɔ̀h mənèh grɜ̀h ʤɒt ʤɒt] id

ဗဟွဲကိုသတ္တိခုင်အချေဝ်အချာ [mɛ̌ həmoɑ kɒ sɔt tɛ̌ dɜ̀ŋ ɑ̌ ʤie ɑ̌ ʤɑ] adj. resistless. ဗဟွဲကိုကဆင်ခုင်အချေဝ်အချာ [mɛ̌ həmoɑ kɒ kɑ̌ chɔŋ dɜ̀ŋ ɑ̌ ʤie ɑ̌ ʤɑ] id.

ဗဟွဲကိုသွိုဋ္ဌာန် [mɛ̌ həmoɑ kɒ səŋɛ̌ thɑn] adj. homeless.

ဗဟွဲကိုသွေဘဝ် [mɛ̌ həmoɑ kɒ sənɔ] adj. lawless.

ဗဟွဲကိုသွူ [mɛ̌ həmoɑ kɒ səmɑo^{1}] adj. odourless. ဗဟွဲကိုသွူအဖြဲ(ယဉ်) [mɛ̌ həmoɑ kɒ səmɑo^{1} ɔmrɑ̀i] id.

ဗဟွဲကိုသွဲသွဉ်ခွဲဂတော့်(တ်) [mɛ̌ həmoɑ kɒ slui slɑik mòɑ^{1} gɛ̌ tɛ̌h] adj. penniless. ဓင်္ဂါဒိတ်ခွဲဗလောနှံ [mɛ̌ wɑ̀t khɑi tɑo^{3} bwòɑ^{1} mɛ̌ lɔ̀n] id.

ဗဟွဲကိုဟိုတ်ခိုင်ခိုင်ကွိုက်ကွိုက် [mɛ̌ həmoɑ kɒ hot khɑŋ khɑŋ klɑk klɑk] adj. groundless.

ဗဟွဲကိုဟိုတ်ဖို(ဒ်) [mɛ̌ həmoɑ kɒ hot phɒ] adj. senseless. ဗဟွဲကိုအဝိမွဲ(ယဉ်) [mɛ̌ həmoɑ kɒ ɑ̌ dhèp pɑi] id. ဗဟွဲခးအလိုက် [mɛ̌ hɔ̌ ʤèh ɑ̌ lèk] id.

ဗဟွဲကွေ့ကွေ့(တ်) [mɛ̌ həmoɑ kwɛ̌k kwɛ̌h] adj. mythical. ဗန်အဝရုင်ဂလောန်ယိုဗဟွဲဂွံ(အင်) [mɛ̌ ʤɔ̀h ɑ̌ rìe gɛ̌ làn yɜ̀m cɛ̌ hɔ̌ gɔ̌] id.

ဗဟွဲပွိုက် [mɛ̌ həmoɑ pəmǫik] adj. needless.

ဗဟွဲအးဋ္ဌး [mɛ̌ hɔ̌ ɑh ŋèh] adj. impure.

ဗဟွဲကွိုက်ပေင် [mɛ̌ hɔ̌ kəʤɑk pɔiŋ] adj. deficient. ဖျိုတ် [phyot] id. ဗယုတ်ခေတ်အာ [mɛ̌ yùt ʤòik ɑ] id. ဗဟွဲဂျဝဲ [mɛ̌ hɔ̌ rùm gɔ̀p] id.

ဗဟွဲကွိုဟ်ခွင် [mɛ̌ hɔ̌ kloh khlɛŋ] adj. dim-witted.

ဗဟွဲခိုင်မွှပ်မွှင် [mɛ̌ hɔ̌ khɑŋ pəŋɔp pəŋɔiŋ] adj. rickety. ဓချိန်လျှမွှပ်မွှင် [mɛ̌ ʤon lyɛ̌ pəŋɔp pəŋɔiŋ] id. ဗခဲခဲခွဲင် [mɛ̌ jòɑ^{1} jɑ̀i dəmɔ̀ŋ] id.

ဗဟွဲခိုဟ်ပွဲကဲကုသို(ဒ်) [mɛ̌ hɔ̌ khoh pəʤoɑ kɔm kɑɑ̌ sɒ] adj. luckless. ဗဟွဲကိုလာဝ် [mɛ̌ həmoɑ kɒ làp] id.

ဗဟွဲခိုဟ်ပွဲကိုဋ္ဌု [mɛ̌ hɔ̌ khoh pəʤoɑ kɒ jəmù] adj. short-winded. ဗခုံဒန့်ဗယိုဋ္ဌင်ဝမ္ဗာနိုဝမ္ဗာနှံ [mɛ̌ ʤɔ̀h ʤɛ̌ ʤɔ̀h mɛ̌ yɜ̀m ʤəmɔ̀ŋ pɑ̌ ɒn pɑ̌ ɒn] id.

ဗဟွဲခိုဟ်ပွဲပရေင်ထတ်ယုက် [mɛ̌ hɔ̌ khoh pəʤoɑ pɑ̌ reɑŋ thɔt yɜ̀k] adj. weakly. adv. ခဒန့်ဓန့်ကဆင်ဆဲဗဓုံဝရုချိန်နှံချိန် [nɛ̌ ʤɛ̌ ʤɔ̀h mɛ̌ ʤɔ̀h kɑ̌ chɔŋ toɑ pɑ̌ rɑɛ̌ pɑ̌ rɑɛ̌ ʤon ʤon] id. ခဒန့်ဗဟွဲကိုစတ်ကရတ် [nɛ̌ ʤɛ̌ ʤɔ̀h mɛ̌ həmoɑ kɒ ʤhɔ̀t kɑ̌ rɔt] id.

ဗဟွဲခိုဟ်သွက်ဂွံသွိုက်ခွိုက် [mɛ̌ hɔ̌ khoh səwɛk gɔ̌ səʤɑk mlɛ̀k] adj. disagreeable. ဓနိုဝ်

ကဆင်ဒိတ်ဝဲဥခန် [mɛ̌ cop kɑ̌ chɔŋ cot glĭɛ̌ dhɛ̌ jɔ̀n] id.

ဗမ္ဘံချီခရာင် [mɛ̌ hɔ̌ chi dɛ̌ ràiŋ] adj. motionless. ဗမ္ဘဲကိုခန့်ဇချီခရာင် [mɛ̌ həmoɑ kɒ dɛ̌ dɔ̀h mɛ̌ chi dɛ̌ ràiŋ] id.

ဗမ္ဘံချိုတ်ပ္လိုတ် [mɛ̌ hɔ̌ chot plot] adj. unsettled. ဗမ္ဘံခန့်ကိုတင်နင်ကီ(ဒ်) [mɛ̌ hɔ̌ cih kɒ teŋ nèaŋ nem] id.

ဗမ္ဘံဂတာဝ်ခေတ် [mɛ̌ hɔ̌ gɛ̌ tap khit] adj. old-fashioned. ဇလဲ့အာကိုခေတ် [mɛ̌ lɛ̌ jùi ɑ kɒ khit] id. ဗမ္ဘဲခေတ် [mɛ̌ həmoɑ khit] id.

ဗမ္ဘံဝံကျာအးအးငွးငွး [mɛ̌ hɔ̌ gɔ̌ kyɑ ɑh ɑh ŋèh ŋèh] adj. stuffy. ဗန္ဒကိုကဆင်ယိုဟ္ဘဲ(ယ်) [mɛ̌ nùm kɒ kɑ̌ chɔŋ yèm hɔ̌ phoɑ] id.

ဗမ္ဘံခဲ့်ကိုဝဲဝဲခဝ် [mɛ̌ hɔ̌ cih kɒ bɛ̌ bwòɑ' dhà] adj. wrongful. ဗခနိုဒဇကိုဇသွဒ်ဥပဇဒ [mɛ̌ dɛ̌ cɑɒ dɛ̌ cɑh kɒ səno ŭ pɑ̌ dè] id.

ဗမ္ဘံခဲ့်ကိုဝိုပြင် [mɛ̌ hɔ̌ cih kɒ bàm preŋ] adj. disproportionate. ဗဂနန်ဒွင် [mɛ̌ gɛ̌ gòn dəmòŋ] id.

ဗမ္ဘံဇုတာ [mɛ̌ hɔ̌ jù tɑ] adj. restless. ဒနိုင် [dɛ̌ cɑŋ] id. ဗန်ဒွင်ကဆင်ဍ္ဍဒဟာတ္ထိုဒဟာ [mɛ̌ dɔ̀h dəmòŋ kɑ̌ chɔŋ gɛ̌ jɔ̌ dèh hɑ kɑ̌ tɒ dèh hɑ] id. ဗဲ့ကိုဒိတ်တန်ကြန် [mɛ̌ həmoɑ kɒ cot tɔn krɔn] id.

ဗမ္ဘံညဉ်ဝတာ [mɛ̌ hɔ̌ ɲòiŋ wòt] adj. mercurial. ဗပြဲင်သွဲဖြတ် [mɛ̌ prɔŋ slɑi prɔh] id.

ဗမ္ဘံညာဝတာ [mɛ̌ hɔ̌ hɲɑ tɑ] adj. relentless. ဗကြင်ဒွိုတ်သွာတ်ဖြတ် [mɛ̌ krɔŋ mɔŋɔ̀h sɑ̌ kɑt mrɔ̀h] id. ဗမ္ဘံဗျ(ဒ်) [mɛ̌ hɔ̌ phyɔ̌] id.

ဗမ္ဘံခိုက်ပေင်ကိုတင်နွံဥိုက် [mɛ̌ hɔ̌ ɗɑk pɔiŋ kɒ teŋ nùm pəmoik] adj. needy. ဗဒါတ်ဩ ယုတ်ဝခက် [mɛ̌ wàt khɑi yùt dɔ̀ik] id.

ဗမ္ဘံခုံ(ဒ်) [mɛ̌ hɔ̌ ɗɑm] adj. fictitious. ဗခတ္ဘာန်ဗန့်ကောတ်လဝ် [mɛ̌ klɒn bɛ̌ dɔ̀h kit lɔ̀] id. ဗန့်ခုံခုံဟ္ဘံသင် [mɛ̌ dɔ̀h ɗɑm ɗɑm hɔ̌ seɑŋ] id. ဗဟ္ဘဲဒး [mɛ̌ hɔ̌ dèh] id.

ဗမ္ဘံတန်ကြန် [mɛ̌ hɔ̌ tɔn krɔn] adj. flighty. ဗချီခရာင်ဗံက်ဥန် [mɛ̌ chi dɛ̌ ràiŋ phɔk plɔn] id.

ဗမ္ဘံတုပ်ဈခဲ(ယ်) [mɛ̌ hɔ̌ tup ɑ̆ wòɑ'] adj. unequal in size.

ဗမ္ဘံတုပ်သူဟ်စိုတ်ကိုညွးမွဲမွဲ(ယ်) [mɛ̌ hɔ̌ tup səmɔh cot kɒ ɲèh mòɑ' mòɑ'] adj. at odds.

ဗမ္ဘံတိဥတ်တွိုု(ဝ်) [mɛ̌ hɔ̌ tem bənɔ̀t twɒ] adj. boundless. ဈနဥ္ဇ [ɑ̆ nɔ̀n tɑ̆] id. ဈပွဇဃယ္ဂ [ɔp pɑ̆ me yɑ̆] id. ဗဲ့ကိုတွိုဒနက် [mɛ̌ həmoɑ kɒ twɒ dɛ̌ nèak] id.

ဗမ္ဘံထေက်ကိုသွးသွဂဏ္ဍ [mɛ̌ hɔ̌ thoik kɒ sɑ̌ dèh sɑ̌ pɑ̌ gɛ̌ rŭ] adj. negligible. ဗဒေသဲမြဲ(ယ်) [mɛ̌ soɑ^{2} bròɑ'] id.

ဗမ္ဘံဒးရး [mɛ̌ hɔ̌ dèh rèh] adj. unseemly. ဟိန်ဏ [hɛn nɑ̆] id. ဟိဏ္ဍ [hɛn nɑ̆] id. ဟိန်ဓိန် [hɛn bèn] id. ဟိန်ဓိန်ဝဝ်ဆွန် [hɛn bèn bɔ̀ sɑ̆ ɔ] id.

ဗမ္ဘံခိုကဗွာန် [mɛ̌ hɔ̌ dɔ̀h kɔmlɒn] adj. scrubby. ဗဒေသဲမြဲ(ယ်) [mɛ̌ soɑ^{2} bròɑ'] id. (တဇသင် ဖိုင် [tɑ̆ sok pɑiŋ] n. beard) ဗဟ္ဘံကးလဝ် [mɛ̌ hɔ̌ kɑh lɔ̀] id.

ဗမ္ဘံဗတော့်ဇ [mɛ̌ hɔ̌ pɑ̌ tɛ̆h cɛ̆] adj. mistrustful.

ဗမ္ဘံဗေင်ခကောဝ် [mɛ̌ hɔ̌ pɔiŋ ɗɛ̌ kie] adj. touched, mentally, dificient. ဗလိုဟ်ဒွင် [mɛ̌ lɔ̀h

dəmɔ̀ŋ] id.

ဗဟွံဖိတ် [mɛ̌ hɔ̌ pot] adj. lasting. နိဋ္ဌ [nèt cɛ̌] id. ဗန်တ်ဂွိင်ဂွိင်ဇသွဲဝသွဲဝ(ယ်) [mɛ̌ dɔ̀h tao^{3} glòiŋ glòiŋ səŋɔ̀a^{2} səŋɔ̀a^{2}] id.

ဗဟွံပြာကတ် [mɛ̌ hɔ̌ pra kɔt] adj. nameless. ဗန်ကဆင်ဖွိဟ်ဟွံတိ(ဒ်) [mɛ̌ dɔ̀h kɑ̌ chɔŋ mənèh hɔ̌ tem] id. ဗဟွံဒယ်ာ့(ဟ်) [mɛ̌ hɔ̌ dɛ̌ yɔ̀h tɔh] id.

ဗဟွံဗေက်ရော့ဥည္ [mɛ̌ hɔ̌ phɔik rɔ̀m dhɛ̌ ɲɛ̌] adj. manful. ဗန္ဒကိုခဲ(ယ်) [mɛ̌ nùm kɒ jòa^{1}] id. ဗန္ဒကိုခဲသတ္ထိ [mɛ̌ nùm kɒ sɔt tæ̌] id.

ဗဟွံဗက်ဗမုက်ဗတ် [mɛ̌ hɔ̌ bèak cɛ̌ màk màt] adj. detached. ဗန္ဒကိုထန္ဒိတ်ဍုံကု, ဇကုဒ္ဒးဒ္ဒးစးစး [mɛ̌ nùm kɒ chɔn dɛ̌ cot pəɗoa jɛ̌ kaɑ̌, jɛ̌ kaɑ̌ blèh blèh pah pah] id

ဗဟွံခွဲကိုကဆင်ချိဇရာင် [mɛ̌ hɔ̌ moa kɒ kɑ̌ chɔŋ chi dɛ̌ ràiŋ] adj. fixed. ဗက္ခာတ်သန္ဓိလခ် [mɛ̌ kənat sɔmtem lɔ̀] id. ဗေဘတ်လခ် [mɛ̌ phat lɔ̀] id. ဗဟွံပြဲင်သွဲဝ(ယ်) [mɛ̌ hɔ̌ prɔŋ slai] id.

ဗဟွံခွဲကိုဇိတ်သွိုက်ဆာန် [mɛ̌ hɔ̌ moa kɒ cot səɗak chan] adj. loveless.

ဗဟွံခွဲကိုဒွေတ်ပဇိပတ် [mɛ̌ hɔ̌ moa kɒ dɛ̌ gìt pɑ̌ tæ̌ pɔt] adj. ill-mannered. ဗဟွံခွဲသိကွာ [mɛ̌ hɔ̌ moa kɒ soik khɑ] id.

ဗဟွံခွဲကိုသွိုင် [mɛ̌ hɔ̌ moa kɒ sɑ̌ jèŋ] adj. baseless.

ဗဟွံခွဲကိုသွော်ဝ် [mɛ̌ hɔ̌ moa kɒ sənɔ] adj. lawless.

ဗဟွံခွဲကွဲကွဲ(ဟ်) [mɛ̌ hɔ̌ moa kwɛ̌h kwɛ̌h] adj. mythical. ဗန်အဇရေဝ်ဂလာန်ယိုဗဟွံခွံ(ဏ်) [mɛ̌ dɔ̀h ɑ̌ rìe gɛ̌ làn yɜ̀m cɛ̌ hɔ̌ gɔ̌] id.

ဗဟွံခွဲဂဒုတ် [mɛ̌ hɔ̌ moa gɛ̌ bùt] adj. having nothing destitute.

ဗဟွံဃျိုလွှ [mɛ̌ hɔ̌ yɑɒ lɛ̌ gù] adj. sneaky. ဗဟွံဃျိုလွှတဝ်တားအခွဲဒွ,အခွဲလဟိုဲ(ဒ်) [mɛ̌ hɔ̌ yɑɒ lɛ̌ gù tɔp tah ɑ̌ pəɗoa pwɑ̌, ɑ̌ pəɗoa lɛ̌ hom] adj. unctuous.

ဗဟွံရုဂဝ် [mɛ̌ hɔ̌ rùm gɔ̀p] adj. scanty. ဗဇအာနံတွောန် [mɛ̌ ɒn tənɒn] id.

ဗဟွံလွှတဝ် [mɛ̌ hɔ̌ lɛ̌ gù tɔp] adj. roguish. ဗဇျော်ဇနံထွျတ် [mɛ̌ chok hnaɛ̌ thəɗut] id. ဗဒွတ် ဂြိုက် [mɛ̌ dhəmɛ̀ak grɛ̀k] id. ဗလိလာန် [mɛ̌ lèm lɑn] id.

ဗဟွံလုပ်ကောင်ကာ [mɛ̌ hɔ̌ lùp kɔiŋ kɑ] adj. trashy. ဗန္ဒကဆင်ဗတွဲကိုရွှတ်ဗး [mɛ̌ nùm kɑ̌ chɔŋ mɛ̌ həmoa kɒ ŋùh mèh] id.

ဗဟွံလေပ်ဒုင်ဈသိုင် [mɛ̌ hɔ̌ lɨp dɜ̀ŋ cɛ̌ sɑŋ] adj. insensibility.

ဗဟွံသွကောင်ကာ [mɛ̌ hɔ̌ sɑ̌ pɑ̌ kɔiŋ kɑ] adj. contemptuous, regardless. ဗယိုက်ဗာန [mɛ̌ yɛ̀k mɛ̀a nɛ̌] id. ဗယိုက်ဗာန် [mɛ̌ yɛ̀k màn] id. ဗဟွံသွဂဂု [mɛ̌ hɔ̌ sɑ̌ pɑ̌ gɛ̌ rɯ̌] id.

ဗဟွံသွဂဂု [mɛ̌ hɔ̌ sɑ̌ pɑ̌ gɛ̌ rɯ̌] adj. saucy, heedless. ဗဟွံသွဝကောင်ကာ [mɛ̌ hɔ̌ sɑ̌ pɑ̌ kɔiŋ kɑ] id. ဗဟွံသွသွို [mɛ̌ hɔ̌ sɑ̌ pɑ̌ sɑ̌ tæ̌] id.

ဗဟွံသွဂဂု,ဗဟွံသွကောင်ကာကိုအရာဗစွံလဝ်သွက်သွော်အဲပရဲ(ယ်) [mɛ̌ hɔ̌ sɑ̌ pɑ̌ gɛ̌ rɯ̌, mɛ̌ hɔ̌ sɑ̌ pɑ̌ kɔiŋ kɑ kɒ ɑ̌ rèa mɛ̌ cɔ̌^{1} lɔ̀ swɛk sɑ̌ gɔ̌ oa pɑ̌ roa] adj. sacrilegious.

ဗဟွံသိဝ်ဂွိပ် [mɛ̌ hɔ̌ sep glèp] adj. scruffy, slipshod, careless, messy. ဗကွိခန် [mɛ̌ klæ̌ khɔn] id. ဗဒဋ်ဝဗတ် [mɛ̌ ɲìt bìt] id. ဗဝရုံဝရ [mɛ̌ dhɛ̌ rɔn dhɛ̌ rɛ̌] id. ဗသာသွံ(ဏ်) [mɛ̌ sɑ sɑ̌ pɔ̃] id.

မတွဲသွင်် [mɛ̏ hɔ̆ sloiŋ] adj. wakeful. မနုံ့ဒုင်ကိုသွို့ဝလ [mɛ̏ nùm dəmɔ̀ŋ kɒ sɑ̆ tæ̆ bɛ̏ lɛ̏] id.

မစိုတ်ဝံက်ဒုင် [mɛ̏ poh gɔ̀k dəmɔ̀ŋ] adj. icy. မနုံကဆင်တွဲချက်ဝကဒ် [mɛ̏ nùm kɑ̆ chɔŋ hɔ̆ ɗɜk kie] id.

မစိုတ်ကြိုတ်သွိုတ်ကြ [mɛ̏ poh sroh səŋet jrɛ̏] adj. secluded. မနှိုးဒွဲဝဒ် [mɛ̏ dɔ̀h ɲèh mòɑ' dhɔ̀] id. မနှံခနှံဝတ္ဆတ်ကြာဒွဲဝတ္ဆေင် [mɛ̏ dɔ̀h dɛ̏ dɔ̀h mɛ̏ tənɔh khra bwòɑ' təmeaŋ] id. ဝလွှ ကာယနိုတ် [mɛ̏ ləŋʊ̏ kɑ yɑ̆ cot] id.

ဓာ° [mèɑ] n. Satan. ဓာရ် [mèɑ] id.

ဓာ၂ [mèɑ] n. ယဲဓာ [yòɑ' mèɑ] n. a chronic abscess.

ဓာ၃ [mèɑ] n. devil. ကဝလင်ဓာ [kɑ̆ lok mèɑ] id.

ဓာ၄ [mèɑ] n. see ဒီဓာ [mĭ mèɑ] n.

ဓာ၅ [mɑ] n. age, age group, size. ဓာလုံ(ဒ်) [mɑ lɒ] n. which size. Var. တ္ဆာ [təmɑ].

ဓာ၆ [mèɑ] n. cotton teal, wild duck, Nattapus coromandelianus, coromandelianus Cmelin. ဓာတွေင် [mèɑ kəpɛŋ] id. ဓာခို(ဒ်) [mèɑ dɜ̀] id. ဖိုဒ်ဓာ [pop mèɑ] id.

ဓာ၇ [mèɑ] n. ဓာကြဲ(ယ်) [mèɑ grài] n. willow, Salix tetrasperma Roxburgh. Var, ဓဲကြဲ(ယ်) [mài grài] id.

ဓာ° [mèɑ] n. Mara, The Tempter of Buddhist tradition, death, the Tempter, Mara is the ruler of the highest of the six Deva lokas, like Indra he interferes in the affairs of men but unlike Indra, for evil and not for good. ကဝလင်ဓာ [kɑ̆ lok mèɑ] n. id. ဝဒဝုတ္တုဓာ [dè wɛ̏ put tɑ̆ mèɑ] id. ဓစ္ဆုဓာ [mɔ̀t cʊ̆ mèɑ] n. the angel of death.

ဓာ၉ [mèɑ] v. to crouch, to kneel with bowed head as mark of respect. ဓာဝနှံ(ဟ်) [mèɑ cih] v. to kneel down. ဖိုဒ်ဓာ [mɔ̀p mèɑ] v. to lie face down. ဝတော်ကွို့ဓာဝင်် [hɑɛ̆ klɒ mèɑ mɔ̀ŋ] v. (to dog) lie down! Cf. ထင်ကလှို(ဒ်) [thɔk kɑ̆ lɒ], ထင်ကွင်် [thɔk təpɔŋ], ဗျိုကွိုဝ် [phyih kəɗop], ဝလွှာဝ် [ləŋɔ̀²], သွဝတ် [sɑ̆ pɑ̆ wɔ̀t]. Der. ဝဓာ [gɛ̏ mèɑ] v. to crawl.

ဓာ°° [mèɑ] v. ယုတ်ဓာ [yʊ̀t mèɑ] v. to be wicket, depraved. Der. ဓ္ဍာ [pəmɑ] v. to think ill of. ဝသွမ်ဓ္ဍာ [slĕh pəmɑ] v. suspect, feel doubt about.

ဓာ°° [mèɑ] adv. particle meaning, as to, with regard to, concerning. Var. ဓာနု [mèɑ nù], ဒ္ဍာနု [dəmèɑ nù].

ဓာကွင် [mèɑ kəpɛŋ] n. wild duck. ဓာ [mèɑ] id. ဓာခို(ဒ်) [mèɑ dɜ̀] id.

ဓာဏဲ(ယ်) [mèɑ noɑ] n. a kind of medicinal plant.

ဓာဏဲဝလာ [mèɑ noɑ gɛ̏ lèɑ] n. a variety of some kind.

ဓာတာလီ [mèɑ tɑ̆ lɛ̏] n. name of Indra's charioteer and messenger. n. (P.) Sakka's (Indra's) charioteer, messenger, name of the celestial architect serving the king of Devas.

ဓာတုဂါဓ [mèɑ taŏ gèɑ mɛ̏] n. Buddhist monk's term for womankind.

ဓာတြာ° [mèɑ tra] n. (P.) time taken to snap one's finger or wink an eye.

ဓာတြာ၂ [mèɑ tra] n. infantile ailment believed to be caused by evil spirit.

မာန [mèa nɛ̏] n. (P.) conceit, vanity, arrogance, pride.

မာနသျှင် [mèa nɛ̏ slɜŋ] v. come to have inordinate pride in oneself, be conceited.

မာနသမ္ဘင်တာ [mèa nɛ̏ sɔmlɜŋ ta] adv. in a high and mighty manner.

မာနု [mèa nù] adv. with regard to. မာ [mèa] id. ဒုမာနု [dəmèa nù] id. conj. as to.

မာယာ [mèa ya] n. (P.) illusion, deceptive appearance, wiles, guile, artifice, pretence, deceit.

မာရုကန် [mèa rɛ̏ kɔn] n. a kind of medicinal plant.

မာရဏ [mèa rɛ̏ nɑ̏] n. (P.) killing, slaughter, death.

မာရသန် [mèa rɑ̏ sɔn] n. (Eng.) marathon.

မာလာ [mèa la] n. (P.) flower, garland.

မာလီ [mèa lì] n. (P.) wreath, garland, necklace. မာလ [mèa lè] id. မာလကွက် [mèa lè kəmɛk] n. necklace.

မာလကွက် [mèa lè kɑ̏ mɛk] n. necklace.

မာလိ(မ်) [mèa lèm] n. (Beng) pilot, ship officer. ဖုာလိ(မ်) [hma lèm] id.

မာသ [mèa sɑ̏] n. (P.) month.

မာဓင် [mèa pɛŋ] n. varieties of wild duck.

မိ [mĭ] n. mother. esp. in formal contexts. ဂဗ်ိ [gɔ̀ mĭ] n. womb. ဒုံ(ဗ်) [glɔ̀m] id. ဖျိုကျိုဗ်မိ [phyih kəɗop mĭ mɛ̏] n. to worship to one's parents. Cf. ယဲ့(ယ်) [yɑ̀i]. opp. ဗ [mɛ̏]. Syn. အမေ [ɑ̏ me]. Der. ဘွိ [ĭ mĭ] n. midwife.

မိမအစုင် [mĭ mɛ̏ ɑ̏ rèaŋ] n. one's own parents (as opposed foster parents).

မိအံက် [mĭ ɔk] n. (formal) mother, natural as opposed to foster or stepmother.

မိကျဉ်ဂန် [mĭ kyaik gɔ̀n] n. dowager queen, the queen mother.

မိဂဒါဝိုန် [mĭ gɛ̏ dèa wɜ̀n] n. deer park near Benares in India, where the Lord Buddha gave the first sermon to his disciples.

မိဇွန်(က်) [mĭ jənòk] n. grandmother. ဘွတ့်(တ်) [ĭ tɔh] id. ဓ [bèa'] id. မိတ့်(တ်) [mĭ tɔh] id. မိဓနှ်(က်) [mĭ nòk] id.

မိတ့်(တ်) [mĭ tɔh] n. nurse, grandmother.

မိတူကောန်တ့်(တ်) [mĭ tlɑ̏ kɒn tɔh] n. mother with a sucking child.

မိနီ [mĭ nĭ] n. nurse.

မိဓနှ်(က်) [mĭ nòk] n. grandmother. Syn. အဓမဇွန်(က်) [ɑ̏ me jənòk], ဘွတ့်(တ်) [ĭ tɔh], ဘွ ဓနှ်(က်) [ĭ nòk], ဓ [bèa'].

မိဓနှ်ပါဓနှ်(က်) [mĭ nòk pɑ nòk] n. grand parent. ဓလ [bèa' lĭ

မိုပို(ယ်) [mĭ poi] n. my mother, our mother.

မိဗွတ့်(တ်) [mĭ bəmèa' tɔh] n. wet nurse.

မိဗ [mĭ mɛ̏] n. parents.

မိဗကောန်တာတ် [mĭ mɛ̏ kɒn jàt] n. family, household.

မိမချင် [mǐ mɛ̌ ʤɜŋ] n. city elders.
မိမချင်ကွာန် [mǐ mɛ̌ ʤɜŋ kwɑn] n. elders of the community.
မိမလွိပ္ပ [mǐ mɛ̌ lwì bɛ̌ cɛ̌] n. foster-parents.
မိမဟွံလော် [mǐ mɛ̌ hɔ̌ jìt] n. abusive term, meaning " bastard"
မိမိန် [mǐ mèn] n. nurse.
မိမိန်မွဲဝွဲ့ [mǐ mèn bòa' bəmèa'] n. nurse.
မိမိန်မွဲလေင် [mǐ mèn bòa' lèaŋ] n. nurse.
မိလွိပ္ပ [mǐ lwì bɛ̌ cɛ̌] n. foster-mother.
မိ [mì] n. မိမာ [mì mèa] n. sediment.
မိတာ [mì ta] n. (Eng.) metre.
မိမာနာင် [mì mèa nàiŋ] n. soot deposited above hearth ဖ [phɑo^{3}]. Cf. အိုက်ယက် [oik yèak], ဂြိုင် [gròiŋ], မိလ္ဟာ [mì ləmèa], မိလ္ဟာနာင် [mì ləmèa nàiŋ], လ္ဟိမာ [ləmì mèa], လ္ဟိလ္ဟာ [ləmì ləmèa].
မိလိဂြာမ် [mì lì gràm] n. (Eng.) milligram.
မိလိမိတာ [mì lì mì ta] n. (Eng.) millimetre.
မိလုံင် [mi lɔŋ] n. မိလုံင်ဒဗြာတ် [mi lɔŋ dɔ̀mràt] n. cyclone, typhoon. ကျာမိလုံင် [kyɑ mi lɔŋ] id. လဒိတ် [lɛ̌ bɜt] id. Var. မေလုံင် [me lɔŋ].
မု^{3} [mɑǒ] v. become mouldy, mildewed. မုတိုန် [mɑǒ ton] id.
မု^{J} [mʊ̌] int. pron. what.
မုဝရှ်ရော [mʊ̌ bɛ̌ rʊ̌ gɔ̀h rɑo^{2}] int. pron. what sound was that?
မုချ [mʊ̌ chǎ] adv. without fail, surely, definitely, inevitably, actually. ကွတ်ကွတ်လောလော [kǎ tɑo^{3} kǎ tɑo^{3} gɛ̌ lèa gɛ̌ lèa] id. ခွတ်ခုံ(ခ်) [cəmɔt ʤam] id. ခုံခုံ(ခ်) [ʤam ʤam] id. ဇတ်ဇတ်တေံ(အ်) [jìt jìt tɛ̌] id. ခုံခုံတေံ(အ်) [ʤam ʤam tɛ̌] id.
မုဂကူမု [mʊ̌ gɛ̌ kɑo' mʊ̌] n. what kind? what race?
မုဂ်ရော [mʊ̌ gɔ̀h rɑo^{2}] n. what is it? မုဂ်ရော [mù gɔ̀h rɑo^{2}] i...
မုစကိုသွမု [mʊ̌ cɛ̌ kɒ swǎ mʊ̌] n. what is eaten at meals? အစေ(ယ်) [ǎ màì] id.
မုတာ [mʊ̌ tǎ] n. (P.) the three senses of smell, taste, and touch, personal experience.
မုဒိတာ [mʊ̌ ʤǐ ta] n. (P.) rejoicing at somebody's success or prosperity.
မုဒုတာ [mʊ̌ dʊ̌ ta] n. (P.) softness.
မုဒ်မူးသွးအောမံင်ဂ်ရော [mʊ̌ dɔ̀h mənèh sǎ dèh ɑ mɔ̀ŋ gɔ̀h rɑo^{2}] adv. why are you going?
မုဒ်ရော [mʊ̌ dɔ̀h rɑo^{2}] n. what is the matter?
မုနိ [mʊ̌ nǐ] n. (P.) saint, holy man.
မုနိနွာ [mʊ̌ nèn dò'] n. (P.) chief of sages, an epithet, epithet of Buddha.
မုဝရော [mʊ̌ bɛ̌ rʊ̌ rɑo^{2}] n. what sound was that? မုဝရှ်ရော [mʊ̌ bɛ̌ rʊ̌ gɔ̀h rɑo^{2}] id.
မုမညာတ်ရော [mʊ̌ mɛ̌ ɲàt rɑo^{2}] n. what is seen? မုမညာတ် [mʊ̌ mɛ̌ ɲàt] id.
မုမတုပ်ဗိုလိုရော [mʊ̌ mɛ̌ tup bɜ̀m lɒ rɑo^{2}] n. what is it like?

မုဒ္ဓးသွး [mŭ mənèh sŏ gèh] n. what do you say?

မုယဝ် [mŭ yɔ̀] n. barley.

မုရာန်° [mŭ ràn] n. what do you buy?

မုရာန်ᴶ [mŭ ràn] n. (ထ္ဒိုတ်ထု [thəpot chŭ] n. gum of some tree) myrrh. ကဗညာန် [kŏ mŏ ɲan] id. ဇနိတ်သွန် [jĕ pot sŏ pɔn] id.

မုတိုတ် [mŭ hot] adv. wherefore. မုန်သဒ်လို(ဒ်) [mŭ dɔ̀h saik lɒ] conj. ဒွာနုဒ်(ဟ်) [dəmèa nŭ gɔ̀h] id. ဟုတ်နုဒ်(ဟ်) [hot nù gɔ̀h] id.

မုသာ [mŭ sɑ] n. (LF) lie, falsehood. Cf. ထ္ဒုန် [thəmun].

မုသုံ(ဒ်) [mŭ sum] n. (Ar.) mawsin, (Malay) musin, monsoon. ကျာမုသုံ(ဒ်) [kyɑ mŭ sum] id. ဥတုမုသုံ(ဒ်) [ŭ taŏ mŭ sum] n. cold season. Var. ဥတုမုဟ်ကျာ [ŭ taŏ mùh kyɑ].

မူ° [mɑo'] n. unit of weight or coinage equal to two annas ခဲ(ဃ်) [poɑ] or one eighth ဒဇတဒ် [dĕ kie], two annas, small weight, {(သ္လုံ(ယ်) [slui] n. money) two annas, small weight used by gold smith and medicine men (be care it pronounce)}.

မူဇွဒ်(ကာ်) [mɑo' jənɔ̀k] n. weight equal to two great ခဲ(ဃ်) [poɑ] anna.

မူဆုတာတ် [mɑo' dɒt] n. weight equal to two small ခဲ(ဃ်) [poɑ] anna. ခဲမူ [mɔ̀ɑ' mɑo'] n. two annas. Cf. ဓး [mèh].

မူᴶ [mɑo'] n. (colonial currency) one eight of a rupee, (weight) one eight of a tical, one eight of an inch or acre.

မူ° [mù] n. principle, policy.

မူအာပြေဒံ(ဒ်) [mù ŏ prɒm] n. draft.

မူဂ့်ဟွံသ့် [mù gɔh hŏ sənɑo^3] adv. purely. အိုတ်သို(ဒ်) [ot som] id. သက်သတ် [sɛk sɛk] id.

မူဆုံဆုံ(ဒ်) [mù dɑm dɑm] n. norm, standard.

မူတွံ(ဒ်) [mù tənɔm] n. original. မူတဲ(ဒ်) [mù tɔm] id. Cf. တ္ဒးချဲ(ယ်) [tənah chɑi].

မူတ္ဒတ်ခြာ [mù tənɔh khrɑ] n. different rendition of a piece of literary work, version.

မူလ [mù lŏ] n. (P.) origin, foundation, the main thing. Cf. တဲ(ဒ်) [tɔm], သ္ဒိုင် [sŏ jèŋ].

မူလဘူတ [mù lŏ bù tŏ] n. (P.) root cause.

မူᴶ [mù] n. parent's younger brother, uncle, uncle younger than one's parents.

မူတရ [mù tŏ rŏ] n. uncles generally.

မူဇဲဓိ [mù ðiĕ mĭ] n. the youngest uncle (the youngest brother of one's father or mother), uncle who is the younger brother of one's mother.

မူနဲဲ(ယ်) [mù nɑ̀i] n. uncle (polite). Cf. အနဲ(ယ်) [ŏ nɑ̀i], ဏ္ဍီ [ĭ ci], တရုနဲ(ယ်) [tŏ rŏ nɑ̀i]. Var. အမူ [əmù].

မူ^{2} [mù] int. pron. what, anything, any. ကဝမ္ဒာန်ဒးကိုအဲဂ့်, မုကဇ္ဒာန်ဟွံန်အဲဇကွာန်ရ [kɔmlɒn dèh kɒ oɑ gɔ̀h mù kɔmlɒn hŏ dɔ̀h oɑ klɒn rŏ] int. pron. I will do any kind of work I am fitted for. နိဝ်မုဓိတန်ဇရာ [cop mù cĭ tɔn rɑo^2] int. pron. what standard did you get to? တာန်ကိုမုဇရာ [tɑn kɒ mŭ rɑo^2] int. pron. what is it made of? ပိန္ဒုဝ်မုလွဇည် [pɑi nù

pɜŋ mù lɛ̌ pɑ̌ cɛ̌ jǐ˥] int. pron. do not eat anything but rice. မိခင်မူနှိုးရော [mǐ˥ bìh mù dɔ̀h rɑo²] int. pron. what has happened to your mother? လကျွန်ုမူဓိကုးရော [lɛ̌ kyaik nùm mòa' cí jɛ̌ kaɑ̌ rɑo²] int. pron. how many monks are there? ဆြွဲခံအိတ်မူဒင်ဘုာ [srɔ̌' tet mù cǐ rɑo²] int. pron. how much paddy do you grow? Cf. ဇမို့(ခ်) [lɒ]. Var. မု [mǔ˥], မံ(ခ်) [mɔ̌].

မူကွာန်မံင်ရော [mù kɒn mòŋ rɑo²] int. pron. what are you doing?

မူဂ့်ရော [mù gɔ̀h rɑo²] int. pron. what is it?

မူစိ [mù cí] int. pron. how much? so much. ဂုခိဒးကိုး(ခ်) [mù cǐ dɛ̀h kɒ] int. pron. how much did it cost?

မူညွှင်ဓတုပ်ရော [mù ɲɔ̀ŋ mɛ̌ tup rɑo²] int. pron. what is he or it like?

မူဒေ့ကွာန်အဲဟွံတိ(ခ်) [mù dɛ̏h klɒn oɑ hɔ̌ tem] int. pron. I do not know what he is doing.

မူတူ [mù tlɑ̌] n. what owner?

မူခ့် [mù dɔ̀h] int. pron. why, why not.

မူခ့်ကြိပ်အာဝရော [mù dɔ̀h grɛ̀p ɑ rɑo²] int. pron. why are you running?

မူခ့်ဒှေ်တွံအာကောဒ်အဟိဒှေ်ဂွံထွင်ကိုဒှေ်(တ်) [mù dɔ̀h hɔ̌ ɑ kok ɑ̌ pɑ bìh gɔ̌ thəpɛŋ kɒ bìh] int. pron. why do you not call your father and get him to lift it for you?

မူခ့်ရော [mù dɔ̀h rɑo²] int. pron. what is the matter?

မူခ့်သင်လို(ဝ်) [mù dɔ̀h saik lɒ] int. pron. why, how. မူခ့်သင်လိုဒေ့ဟွံကျုင်ဂ့်အဲတွေင်ကွဲရ [mù dɔ̀h saik lɒ dɛ̏h hɔ̌ klɜŋ gɔ̀h oɑ təmeaŋ kwɛ̏h rɑ̌] int. pron. I cannot think why he has not come.

မူခ့်ဟွံကွာန်ရော [mù dɔ̀h hɔ̌ klɒn rɑo²] int. pron. why have you not done it?

မူဒွဲ(ယိ) [mù dənài] int. pron. where? မူဒွဲဒွံပုင်ဓရော [mù dənài mɛ̌ gɔ̌ pɜŋ rɑo²] n. where am I to get food?

မူဦ [mù nù] int. pron. where? whence? မူဦပုင်အဲဓွံရာအံ [mù nù pɜŋ oɑ mɛ̌ gɔ̌ rɑ̌ ɑo³] int. pron. where am I to get food?

မူပရောဒေ့ဟို(ခ်) [mù pɑ̌ rɑo² dɛ̏h hom] int. pro. What did he talk about?

မူ,မူအရေဝ်ဟိဏိုရော [mù, mù ɑ̌ rie hom nem rɑo²] int. pron. what other expressions do they used?

မူရော [mù rɑo²] int. pron. what is this?

မူလာ [mù lɑ] n. radish. Cf. ရဲ(ယိ) [rài].

မူလီ [mù lì] n. (Hindi) bolt (of nuts and bolts).

မူလို(ခ်) [mù lɜm] v. deviate from the original, lose composure.

မူသွသင်လိုဒှေ်တိရော [mù sɑ̌ pɑ̌ saik lɒ bìh tem rɑo²] int. pron. how do you know?

မူသွသင်လိုဒှေ်ဟွံကွာန်ရော [mù sɑ̌ pɑ̌ saik lɒ bìh hɔ̌ klɒn rɑo²] int. pron. why did you not do it?

မူသင်လေဝ်ဟွံမွဲ(ယိ) [mù saik le hɔ̌ moɑ] int. pron. there was nothing there.

မူသွရော [mù swă rɑo^{2}] int. pron. what curry is it?

မူဟုတ် [mù hot] int. pron. why? wherefore?

မူဟွဲဆုံး(ဒ်) [mù hŏ dɑm] v. act odd, be abnormal (mind).

ဓဓ [mè] n. (Eng.) May (month).

ဓဓဃ [mè ghĕ] n. (P.) sky.

ဓဓဒွဲဂလဝ [mè tənoɑ gĕ lèɑ] n. a kind of plant, the leaves of which are used as condiment in curry. Clausena excavata.

ဓဓတူ [mè tlă] n. queen mother.

ဓဓထုန်^{3} [mè thun] n. (P. methuno) sexual relations, sexual intercourse. အဆက်အဓဆံ့ ကာဒဂုန် [ă chɛk ă chɒm kɑ mă gùn] id.

ဓဓထုန်^{J} [mè thun] n. (LF) (P. mithumam) the zodiacal sign Gemini, the third sign of zodiac.

ဓဓဒေ [mè dè] n. (Eng.) May Day.

ဓဓဓ [mè dhĕ] n. (P.) wisdom, learning.

ဓလံင် [me lɔŋ] n. storm. ဝဒိတ်ဓလံင် [gĕ bàt me lɔŋ] n. cyclone. Var. ဒိလံင် [mi lɔŋ].

ဓလံင်ဓဖြာတ် [me lɔŋ dhɔ̀m rɑ̀t] n. hurricane. ကျာဓဖြာတ် [kyɑ dhɔ̀mrɑ̀t] id. ကျာဖြာတ် [kyɑ mrɑ̀t] id. လဒိတ်ဓလံင် [lĕ bàt me lɔŋ] id.

ဓလံင်ဖြကျာ, ဝဒိတးဖြကွင်ဒွေခ်ကိုဖြတာတ် [me lɔŋ brɔ̀ɑ' kyɑ, gĕ gə̀ tɑh brŭ klɔŋ jənɔ̀k kɒ jrĕ hɔ̀h] n. thunder storm.

ဓဝ့ဓနာ [mɔ̀' dĕ nĕ] n. (P.) rejoicing.

ဓဝဟ [mɔ̀' hă] n. (P.) darkness, ignorance.

ဓ် [mèɑ'] v. to suck. Cf. ခဓတ် [khəpit], ဖြဒ် [jrɔ̀t], ဓဖြာတ် [jrɔ̀t], ဗဓတ် [bəpit]. Der. ဓ့် [bəmèɑ'] v. to suckle.

ဓ်တို့(ဟ်) [mèɑ' tɔh] v. to suck at the breast.

ဓ်သ [mɔ̀ŋ sɑ̆] n. (P.) meat.

ဓး [mèh] n. a quarter (of a tical, one tical weight, an hour, an inch, an acre), quarter of a rupee (a tical in Siam), weight equal to two great mus.

ဓက်^{2} [mɛk] n. (Ger.) (currency unit) (Ger. Deutsch Mark) mark.

ဓက်^{J} [mɛk] n. generic name of class of fruit bearing trees.

ဓက်ကံက် [mɛk kɔk] n. hog plum, Spondias margifera will be now. တွဲဓက်ကံက် [tənɔm mɛk kɔk] id. Syn. အီ [i], ပကံက် [pă kɔk].

ဓက်ကွဲ(ယ်) [mɛk kui] n. pomegranate, Punica granalum L. Syn. ဒလန် [dĕ lɔn].

ဓက်ကြုတ် [mɛk krut] n. small variety of lemon, warted lime, a variety of Citrus medica L. or Citrus hystrix De Condolla. Var. ဓက်ကြတ် [mɛk krɔt], ဓင်ကြတ် [mèɑŋ krɔt].

ဓက်ဥက် [mèɑk glèɑk] n. lust, desire, have a passion for, love. တာကာ [tɔn hnɑ] id.

ဓက်ဓနိ [mɛk cin] n. eye drops, collyrium, eyesalve.

မက်ခိုဏ်(ဒ်) [mèak phɒ] n. (P. maggo & phalan) the benefits gained by merit literaily, the paths and their fruits, benefits gained by deeds of merit, paths and their fruits.

မက်မတ် [mèak mòt] v. to desire, to covet.

မဂ္ဂ [mèak gĕ] n. (P.) passage, way, course of duty, the perception of, the paths that lead to Nirvana. ဂွဲဒ် [glòŋ] id. ဂွဲဒ်တရံ့ [glòŋ tə̆ rɑo^{3}] id. path, way, passage.

မဂ္ဂဇြိန် [mèak gĕ jrĭn] n. (Eng.) magazine (periodical), magazine (of a firearm). ဓဓျတ်(ဝ်) [phea kɔm] id.

မင်(က်)$^{\circ}$ [màik] n. eleventh lunar month of the Mon, roughly corresponding to February. ဓာဃ [mèa ghĕ] id. ဒီတုမင်(က်) [gĭ̆ tɑŏ̆ màik] id.

မင်(က်)^{J} [màik] n. Job's tears (plant), Coixlochryma, Jobi. L.

မင်ဗွစိင် [màik bĕ̆ tə̆ coiŋ] n. varieties of millet. မင်လဖုံစိင် [màik lĕ̆ pɔh coiŋ] id.

မင်(က်)^{R} [màik] v. to hook, catch with a hook, hang up, to catch with a fish spear. တွက် [kwɛk] id. ထွက် [thəpɛk] id. မင်ကွက် [màik kwɛk] id. မင်ချိုက် [màik choik] id. မင်ဒွင် [màik bĕ̆ gèaŋ] id. သွက် [səpɛk] id. ဍွင်(က်) [gəmàik] v. to paddle towards gunwale so as to bring head of canoe round to port. Cf. second sense, ဍဟ် [glòh], လ္ဟုဓသွင် [lĕ̆ gù sənie].

မင်ကာ [màik kə̆] v. to catch fish with a fish spear.

မင်ကွက် [màik kwɛk] v. hang up, catch with a hook.

မိက် [mòik] va. in neg. only except in phr. listed, (not) to want, wish to, to desire, to dun. မုတ်ဝဲ့ဆဲအံ့မိက်ရုံင် [mɜ̀k dĕ̆h oɑ hŏ̆ mòik rɔ̀ŋ] v. I do not want to set eyes on him. ရာဒနာမိက် [rèa dĕ̆ nèa mòik] v. to pray. ဟ့မိက်ဓ [hŏ̆ mòik cɛ̆] v. I do not want (to eat) any. Der. ဒ္ဍက် [pəmoik] v. wish. ဓဍ်(ဆ်) [mĕ̆ gŏ̆] v. to want to.

မိက်ဍ်(ဆ်) [mòik gŏ̆] v. to want to.

မိက်ဍ်ချိုတ်ဓထဝ်(ဆ်) [mòik gŏ̆ chot thŏ^{1}] v. be dead tried, be fed up (sl).

မိက်ဍ်ဇူး [mòik gŏ̆ jənèh] n. wish to gain.

မိက်ဍ်တီဒန်ိတဲ့ကွတ်ဓကျာဝ် [mòik gŏ̆ tem dĕ̆ dɔh tui klɔt kyo] v. pry about. ရုံင်ကွိန်ဒ္ဍတ်ဓဓဓ ဓဃိတ်ဓဃိတ် [rɔ̀ŋ kɒ dĕ̆ kɑo^{3} mɔ̀t cɑĕ cɑĕ pɒt pɒt] id.

မိဍာ$^{\circ}$ [mòik gèa] adv. that is to say, to wit. Syn. မိဇ္ဇး [mòik gèh] id.

မိဍာ^{J} [mòik gèa] n. (P.) deer.

မုက်$^{\circ}$ [mɜ̀k] n. persimmon, Diospyros kaki L. f.

မုက်^{J} [mɜ̀k] n. face, (in) front (of), cutting edge, (Siam) season. ဝတမုက်ဒွေ [gĕ̆ tə̆ mɜ̀k sənæ̆] n. in front of the house. ဓဖျင်မုတ် [phyeaŋ mɜ̀k] n. avert one's face. ဒွေ့တ်မုတ် [səɗak mɜ̀k] v. to insult. Cf. second sense, ဝတ [gĕ̆ tə̆]. third sense, ဒနီ(ဝ်) [dĕ̆ rɜ̀m], မတ် [mɔ̀t], မုဟ် [mùh], ဓသွာန် [səmɒn]. fourth sense, ဍတု [lŏ̆ tɑŏ̆], မုဟ် [mùh], ရာသီ [rèa sæ].

မုက်ဆတ်ခွံ(တ်) [mɜ̀k ɑ̆ tɔh] n. gateway to a pagoda, decorated archway.

မုက်အတ်ခွုပ် [mɜ̀k ʔə̆ tɔh khlup] n. arched entrance of gate.

မုက်ကွဲ [mɜ̀k kə̆ tɑo^{3}] v. be flushed with embarrassment.

မုက်ကိုဆင်ရုဖတ် [mɜ̀k kɒ ɗɑik rə̆ mɔt] adv. continually in tears.

မုက်ကိုမုက်တစ်ဖင် [mɜ̀k kɒ mɜ̀k tɔ mɔŋ] adv. facing each other, face to face.

မုက်ကွဲ့(ယ်) [mɜ̀k kənui] n. Indian ebony. Diospyros melanoxylon.

မုက်ကျာ [mɜ̀k kyɑ] n. head wind.

မုက်ကွိ [mɜ̀k kwi] n. front of cart.

မုက်ခဒါ [mɜ̀k khə̆ wɑ] n. face.

မုက်ဂိ [mɜ̀k gĭ] v. feel constrained to do or not to do something owing to personal consideration.

မုက်ဂွးတိ [mɜ̀k glɛ̀h tæ̆] n. (geog.) physical features of the land.

မုက်ဇောတ် [mɜ̀k cɒt] n. up curved part of sledge runner.

မုက်ဆု [mɜ̀k chŭ] n. cut face of log.

မုက်ဇြဉ်ကျတ် [mɜ̀k jrə̆ sə̆ kɔh] n. to be set.

မုက်ညီးဂမ်ျိုင်ဗတိုန်သိကွဲ [mɜ̀k ɲɛ̀h gɔ̀mlɛ̀ŋ mɛ̆ ton sæ klæ] adj. (meeting) plenary.

မုက်ဆုန်(က်) [mɜ̀k ɗɑik] n. seasonal floods, strong current of water which flows into the main stream, face of the tide.

မုက်ဆောတ်ဗတ်သဝ် [mɜ̀k ɗɒt mɔt sɔ] n. the lowly, downcast look, forlorn look.

မုက်ဆဲ့အဲပွံမိက်ရုင် [mɜ̀k ɗɛ̆h oɑ hɔ̆ mɔ̀ik rɔ̀ŋ] n. I do not want to set eyes on him.

မုက်ဆဲ့ဂေါ် [mɜ̀k ɗɛ̆h gɔ̀^{2}] n. he is good looking.

မုက်နုန် [mɜ̀k nɔn] n. hall of audience.

မုက်ပ္ဝန် [mɜ̀k pənɑn] n. front line.

မုက်ပု [mɜ̀k bŭ] n. (printing) light face, person of white face, Caucasian.

မုက်ဗွောတ် [mɜ̀k bənɒt] n. point of an awl.

မုက်ဗြဲ(ယ်) [mɜ̀k brɔ̀ɑ^{1}] n. face of the rain, rainy season.

မုက်ဗတ် [mɜ̀k mɔt] n. face, expression shown on the face, countenance, visage, facade, super facial or outward appearance.

မုက်ဗတ်ဇအဲဇြဲ [mɜ̀k mɔt ɛɑ jrə̆] v. look unhappy, displeased.

မုက်ဗတ်ကျော် [mɜ̀k mɔt kyɑe] v. be attractive in appearance, enjoy approbation.

မုက်ဗတ်ဇလံက် [mɜ̀k mɔt khə̆ lɔk] v. age, look haggard.

မုက်ဗတ်ချုတ် [mɜ̀k mɔt chot] n. poker face, straight face, deadpan look, unhappy or pathetic look.

မုက်ဗတ်ဇွေ့(က်) [mɜ̀k mɔt jənɔ̀k] n. person of position or influence.

မုက်ဗတ်ဇော်တ် [mɜ̀k mɔt ɗɒt] n. small fry. v. feel inferior, feel small.

မုက်ဗတ်တွို [mɜ̀k mɔt təmæ̆] n. stranger.

မုက်ဗတ်ဒး [mɜ̀k mɔt dɛ̀h] v. see eye-to-eye, be compatible.

မုက်မတ်ပဓရဲ(အ်) [mɜ̀k mɔ̀t pɑ̆ rɑɛ̌] n. person with a silly unabashed look.

မုက်မတ်နှိုဟ်ခြက် [mɜ̀k mɔ̀t məŋɜ̀h khrɛk] v. have astern mien.

မုက်မတ်ယး [mɜ̀k mɔ̀t yɛ̀h] v. be attractive in appearance, enjoy approbation.

မုက်မတ်ရာင်ဆဲ(ယ်) [mɜ̀k mɔ̀t rɑ̀iŋ chɑi] v. be popular, be admired or enjoyed by many people, enjoy recognition and popularity.

မုက်မတ်လို(ဓ်) [mɜ̀k mɔ̀t] v. lose one's facial composure, lose composure, lose face, suffer degradation.

မုက်မတ်ဟွံခိုဟ် [mɜ̀k mɔ̀t hɔ̆ khoh] v. wear a long face, look cheerless, look sad, feel disturbed, upset, dejected.

မုက်မတ်ဟွံကျေဝ် [mɜ̀k mɔ̀t hɔ̆ kyɑe] v. feel embarrassed.

မုက်မတ်ဟွံမွဲ(ယ်) [mɜ̀k mɔ̀t hɔ̆ moɑ] v. be without social recognition.

မုက်မတ်ဟွံလိုလးလး [mɜ̀k mɔ̀t hɔ̆ lɜ̀m lɛ̀h lɛ̀h] n. he was not at all put out of countenance one's steps.

မုက်ရင် [mɜ̀k rɛɑŋ] n. porch.

မုက်ရင်သွိုင် [mɜ̀k rɛɑŋ səmoiŋ] n. hall or place of audience.

မုက်ရုင် [mɜ̀k rɜ̀ŋ] n. justice hall.

မုက်လွှဉ်ဂတာ [mɜ̀k lɛ̆ pɑik gɛ̆ tɑ̆] n. façade, frontage.

မုက်လွှဉ်လုပ် [mɜ̀k lɛ̆ pɑik lùp] n. archway.

မုက်လိက်မခွံက်ထွးလိက်အုပ်ကိုယ့ုအွာဂာဝ် [mɜ̀k lòik mɛ̆ dhəmɔ̀k thəpɑh lòik up kɒ yəmɯ̆ ɑ̆ cɑ kɑ̆ wæ̆] n. title page.

မုက်လမွံက် [mɜ̀k lɔ̀mcɔk] n. (printing) bold face. Cf. light face.

မုက်သွို [mɜ̀k səŋæ̆] n. house front, in front of the house.

မုက်စုန် [mɜ̀k pun] n. edge of knife.

ဓမက် [mɛɑk] v. (colloq) to be chipped, notched, worn to a jagged edge. ဓတ္ဒက် [təmɛɑk] id. မွာန်ဓတ္ဒက် [pəŋɑn təmɛɑk] v. chipped plate. ခြဲးဓဒ္ဓက်ဓတ္ဒက်မံဒ်ဝက္ဒဝက္ဒဲ(ဟ်) [mrɛ̆ nɔ̆ ŋèɑk təmɛɑk mɔ̀ŋ kwɛ̆h kwɛ̆h] v. this sword has a very jagged edge. Syn. ဓတ္ဒက် [təmɛɑk].

မဲက်° [mɔ̀k] n. day of moon's waxing period, waxing of the moon. ပုဟ်နှိမွဲမဲက် [pŭh cɔh mɔɑ' mɔ̀k] n. the eleventh waxing of ပုဟ် [pŭh]. opp. ဓခွက် [cwɛɑk].

မဲက်ᴶ [mɔ̀k] v. to appear, come to light, to wax, (of the moon) wax, (of month) begin, the light half of the moon, come to light. ဩဓရဲဏ်ဓုက်ဟွံဒွံမဲက်တ္ဒာဂ်လဝ်ဝိဒ်ဓဍ်(ဟ်) [ɑ̆ rïe nɔ̆ hmɛk hɔ̆ gɔ̆ mɔ̀k təmɑt lɔ̀ pɑiŋ dɛ̆h] v. keep quiet about this so that it does not get about. က,မဲက်တိုန် [kɑ̆ mɔ̀k ton] v. a fish broke surface. ဒီဟ္ဂုမဲက် [gĭ tɑɔ̆ mɔ̀k] v. waxing moon. တ္ဒဲမဲက် [təŋɑɑ mɔ̀k] v. the sun is coming out. Cf. ဓခွက် [cwɛɑk]. Der. ဗွံက် [bəmɔ̀k] n. east. ဒွံက် [dhəmɔ̀k] v. to reveal. Der. မဲက် [mɔ̀k] n. day of moon's waxing period.

မဲက်တိုန် [mɔ̀k ton] v. to come to the surface.

မဲက်ရုပ်ရာ [mɔ̀k rùp rɛ̀a] v. take shape, be come distinct (of character), appear in true colour, materialize, take bodily form, be come visible, appear.

မင်[2] [mɛ̀aŋ] n. red deer, brow-antlered rusa, Rucervus thamin. Cf. ကြဲ(ယိ) [grài], ဒြဲ(ယိ) [drài], ဖုံ(ဟ်) [pɔh], ဖုံ(ဟ်) [pɛ̌h]. Der. တ္ဂျိုင် [təpaŋ] n. sambhur (a kind of deer). ဖိုင် [paŋ] id.

မင်[1] [mɛ̀aŋ] n. မင်ခကြံ(အိ်) [mɛ̀aŋ kraɛ̌] n. cactus, prickly pear, euphorbia nerifolia L. တ္ဂံ မင်ခကြံ(အိ်) [tənɔm mɛ̀aŋ kraɛ̌] id.

မင်ဂွန် [mɛ̀aŋ glɔ̀n] n. tamarind, Tamarindus idica L. တ္ဂံမင်ဂွန် [tənɔm mɛ̀aŋ glɔ̀n] id.

မင်ခွေဝ် [mɛ̀aŋ glĭe] n. large timber tree, Albizzia odoratissima Bentham.

မင်[3] [mɛ̀aŋ] n. မင်ဂဝ် [mɛ̀aŋ gɔ̀] n. large black squirrel, Sciurus giganteus. Mc Clelland.

မင်[4] [mɛ̀aŋ] n. မင်ခဂြိန် [mɛ̀aŋ jrĭn] n. traditional cryptic prophecy of Nostradamic type. Syn. သတ် [sɔt].

မင်ခနှိန် [mɛ̀aŋ jĭn] n. forecast of history.

မင်[5] [mɛ̀aŋ] n. မင်ဗွဲ(ယိ) [mɛ̀aŋ blài] n. title prefixed to names of unmarried men in formal speech, youth, young man. Cf. မံ(ဒ်) [màm] n. Mearm, Mehm.

မင်[6] [mɛ̀aŋ] v. to wait, wait for, remain in one place, watch (for, over), lie in wait for, guard, to observe, to take care of. ဆဆင် [chɔiŋ] id. မင်လာ [mɛ̀aŋ lɛ̆ jɛ̆] id. အံ့မင်နဲ့ကျိုနိုပ် [oa mɛ̀aŋ nài klɒ cop] v. I am waiting for Nai Klaw to arrive. နိုကိုခဲ့နိုပ်အံ့မင်ဖင် [cɑɒ kɒ bĭh cop oa mɛ̀aŋ mɔ̀ŋ] v. I am waiting till you arrive. ညားကိုမင်မဲ့ဒိုဝဲ့ဒ်(ဂ်) [ɲèh kɒ mɛ̀aŋ mɔ̀a' bɜ̀ jənɔ̀k] v. they have put the commanding officer under guard. ဇဲ့ခံကျဲ့ဒ် မင်ဖင် [pədɔa khɔk ɗaik mɛ̀aŋ mɔ̀ŋ] v. water lies in the compartments of the paddy fields. ရံင်ဖင်ဖင်ဒွဲ့(ယိ) [rɔ̀ŋ cɔŋ mɛ̀aŋ mɔ̀a'] v. to keep an eye on. လွဒွိင်အံ့မင်သွီ [lɛ̆ pɑ̆ gwɔ̀iŋ oa mɛ̀aŋ səŋæ̆] v. do not worry, I will take after the house. Cf. ဖွင် [pəmɛŋ] n. guardian.

မင်ကင် [mɛ̀aŋ kɛŋ] v. to stand guard, to stand sentry, to keep watch at a watch post, to patrol.

မင်ကြဲဂတာဝတဲ့(ယိ) [mɛ̀aŋ kraɛ̆ gɛ̆ ta toa] n. species of spurge, Euphorbia trigona.

မင်ကြဲဂဖွင် [mɛ̀aŋ kraɛ̆ gɔ̀mtɛŋ] n. bitter variety of edible sour cactus.

မင်ကြဲဒူး [mɛ̀aŋ kraɛ̆ bɛ̆ cah] n. edible sour cactus.

မင်ဂဇဲ့(ဒ်) [mɛ̀aŋ gɛ̆ cim] v. to lie in wait for wildfowl.

မင်္ဂလ [mɛ̀aŋ gɛ̆ lɛ̆] n. (P.) blessing, blessedness, festival, ceremony.

မင်္ဂလတ္ထိန်တဲ့(ယိ) [mɛ̀aŋ gɛ̆ lɛ̆ pɑ̆ ton toa] n. ordination ceremony.

မင်ဂုင် [mɛ̀aŋ gɜ̀ŋ] n. camp fireplace, it is made by two saplings length wise, by mean of stakes driven into the ground wide enough to hold the pots and high enough to make the fires below. မာင်ဂုင် [màiŋ gɜ̀ŋ] id.

မင်ဂုတ် [mɛ̀aŋ gùt] n. mangosteen. သတ်မင်ဂုတ် [sɔt mɛ̀aŋ gùt] id.

မင်ကြဲတာနိန [mɛ̀aŋ grài tan nɛ̆] n. osier, type of willow tree, the twigs of which are used

to make baskets.

ဓင်ဥန် [mèaŋ glòn] n. tamarind. ဇွဲဓင်ဥန် [tənɔm mèaŋ glòn] id.

ဓင်ဥန်ကြိုး(ဒ်) [mèaŋ glòn kə̆ tɒ] n. senna, dried leaves of a tropical plant, used as a laxative, Cassia acuti folia, Conguslifolia. ဇွဲဒိင် [pwe gèŋ] id.

ဓင်ဥန်ပုပု [mèaŋ glòn paŏ paŏ] n. nearly ripe tamarind fruit.

ဓင်ဇွဘတ် [mèaŋ jəmòt] v. to expect, to look for.

ဓင်ခွဲဘး(ဒ်) [mèaŋ dənài nŏ] v. wait here.

ဓင်ဝန် [mèaŋ pɔn] v. to lie in wait for, go hunting.

ဓင်ဝန်ဒြဲ(ယ်) [mèaŋ pɔn drài] v. to lie in wait for hog deer.

ဓင်ဝှ်(ဟ်) [mèaŋ pɔh] v. to watch for barking deer (in garden).

ဓင်ဗွဲ(ယ်) [mèaŋ blài] n. high young man, young man, youth, ...

ဓင်ဗွဲအာရိုးဓင်ဝဲရှင် [mèaŋ blài ă rèm ă bèaŋ pəɗoa rèŋ] n. office boy.

ဓင်ဗွဲကွင်ကျာ [mèaŋ blài kəpɛŋ kya] n. airline steward.

ဓင်ဗွဲပလံင်လိက် [mèaŋ blài pă lɔŋ lòik] n. postman.

ဓင်ဓွဲ(ယ်) [mèaŋ mòa'] v. to wait, to watch, to guard, to protect, to keep, to take care of, to watch over. ဓင်အုဝ်ပကာ [mèaŋ up pă ka] id. ဥပ္ပကာ [up pă ka] id. ဓင်ဥပ္ပကာ [mèaŋ up pă ka] id. မြိုမြန် [mrĭ mrɔn] id. မြိသ္ဆိ [mrì să ì] id. ဇုင်ဓွဲ(ယ်) [rɔ̀ŋ mòa'] id. လွိဝရာ [lwì pă ra] id.

ဓင်ဓွဲစုတ် [mèaŋ mòa' cut] v. wait a moment.

ဓင်ဓွဲမုတ်ဗိုင် [mèaŋ mòa' mùh paiŋ] v. to put a guard on one's tongue, contain oneself in silence.

ဓင်ဓွဲသစ္ဆ [mèaŋ mòa' sɔt cĕ] v. be true, be faithful.

ဓင်ယန် [mèaŋ yòn] n. tattooing. Syn. ဓင်ဓသ်(ဒ်) [mèaŋ sɑĕ] id.

ဓင်လွ [mèaŋ lĕ jĕ] v. to wait for.

ဓင်လင် [mèaŋ lɔŋ] n. measure of length equal to seven cubits. တာ [ta] id.

ဓင်သိ [mèaŋ sæ] v. to keep precepts, esp. the eight precepts as sabbath observance. Cf. ဒွိန်သိ [dĕ gàn sæ].

ဓင်သိလ [mèaŋ sæ lă] v. keep the precepts. ဓင်သိ [mèaŋ sæ] id.

ဓာင် [maiŋ] n. (Eng.) mine, bomb, explosive device.

ဓာင်ဝုင် [màiŋ gàŋ] n. camp fireplace. see ဓင်ဝုင် [mèaŋ gàŋ] n.

ဒိင်° [mòiŋ] v. to hear. အဲဒိင်ဓျက္ခင်ဝုတ်ဝဲဓသ္ဆမ်ကွင် [oa mòiŋ bĕ rŭ kəpɛŋ tut pəɗoa sənih kəpɛŋ] v. I heard a ship hooting down by the harbuor. အဲဒိင်ဖြဝဲဝကျဲဂ်ကို(ဒ်) [oa mòiŋ brèa' dĕh kyae kom] v. I hear his wife is pretty too. အဲဒိင်ရချာင် [oa mòiŋ rɔ̀myaiŋ] v. I heard a sound. ဝဲဒိင်ဏ်ဝခိုဒိင်ကျင်ဒုလိုဝရာ [pă raŋ nɔ̆ bĭh mòiŋ klɛŋ nù lɒ rao^{2}] v. where did you get to hear that? ပဇရာဖဝဲဝသာင်အာဒျင်ဝသ်ဝခိုဒိင်ဏ္ဍရာ [pă rao^{2} màm soŋ a ɗɔŋ sim bĭh mòiŋ ĭ ră ha] v. have you heard that Mearm Saong is going to Siam?

ပင်နှိင် [pɛŋ hmoiŋ] v. to listen to. သွိပ်မိန် [səmep mòiŋ] v. to overhear. Cf. ကလင် [kɑ̆ lɛŋ]. Der. ဖွိင် [pəmoiŋ] v. to announce.

မိန်ညွှးဟို(ဒ်) [mòiŋ ɲèh hom] v. hearsay.

မိန်ညွှတက်ဂျိုင် [mòiŋ ɲàt glèŋ] v. well informed.

မိန်မံင်မွဲဇွတ်ဝဒ် [mòiŋ mòŋ pəɗoɑ kɑ̆ to] v. be thoroughly familiar with things as a result of hearing them repeatedly.

မိန်[၂] [mòiŋ] n. harpoon. မိန်ရပ်က [mòiŋ rɔ̀p kɑ̆] id. Var. နှိင် [hmòiŋ].

ဧမောင်ဖ [mòŋ mɑ̆] n. lesser wife of a king below the status of female personal attendant to a king or queen. ဧနှောင်နှ [hmòŋ hmɑ̆] id. Syn. ဧစပ်ပြုဧဝင် [bòk brèɑ' wèaŋ] id. ဧမောင်ဖ နုင်ဧန် [mòŋ mɑ̆ nèaŋ cɛŋ] id.

မံင်[၀] [mòŋ] n. crane (machine).

မံင်[၂] [mòŋ] n. gong (arch), unit of time (60 gongs or 24 hours).

မံင်[၃] [mòŋ] n. lever that plays on a pivot.

မံင်[၄] [mòŋ] n. circular gong with central boss. Cf, ကင် [kɛŋ].

မံင်[၅] [mòŋ] n. lever with fixed pivot. Cf. ရုက် [rɔ̀k].

မံင်[၆] [mɔ̀ŋ] n. ဂျင်မံင် [jyèaŋ mòŋ] n. pelican. နှိင်မံင် [dèŋ mòŋ] id. ယင်မံင် [yèaŋ mòŋ] id.

မံင်[၇] [mòŋ] v. to remain, to stay, continue in a place or state, live, reside, to remain quiet, to tarry, to dwell, to be. အွာဝဧလဝ်နာဆိုဖွပ်မံင်ဧက်နာဆို [ɑ̆ cɑ pɑ̆ lɑe nèɑ dĭ bɛ̆ gɔ̀p mòŋ cek nèɑ dĭ] v. the watch repairer is putting the works together. အဧရုဝ်ရဲဂုနိုဟိုဂ်ဂဲရှိုင်ကွိုဟ် မံင်နိုတ်ဟာ [ɑ̆ rïe ròɑ' gɛ̆ dɜ̀ hom gɔ̀h ròɑ' khəmaŋ kloh mòŋ cot hɑ] v. do Roa Khamiung (Bilugyun people) understand the speech of Roa Kaday (Kado people)? အဲဥဲမံင်ဧဝ်ဧလံဧကွံရ [oɑ glài mòŋ bĭh lĭ kwĕh rɑ̆] v. I have been looking for you for a long time. အဲနိုမ်မံင်အဏ်ဧသုန်သွံဧလာန်ကျင်တဲ့ဖွာရ [oɑ cop mòŋ ɑ̆ nɔ̆ mɛ̆ sun sənam lɔ̀n klaŋ tui ĭ rɑ̆] v. it is five years since I came here. ဧကာန်ဒွန်ဏ်မံင်ဧကွံညီဟွံလဂျီ(ဒ်) [kɒn ŋaik nɔ̆ mòŋ kwĕh ɲĭ hɔ̀ lĭ rɜ̆] v. your baby is very quiet, he does not cry at all. ခိုင်ဧခုံဝိမံင်ကျိုကိတ်လဝ် [jèŋ dĕh gĭ mòŋ klɒ ket là] v. he has a bad leg, a dog bit it. ဧခုံ မံင်ဟွံမိဝ် [dĕh mòŋ hɔ̀ mèp] v. he is not well. ဧခုံမံင်ဧဟွံနိုဟ် [dĕh mòŋ cɛ̆ hɔ̀ khoh] id. ဧခုံသွားဒုင်မံင်ဘဲဧဒွက်ဂိအွာ [dĕh sɑ̆ dèh dɜ̀ŋ mòŋ bhòɑ' ŋèak gĭ ɑ̆ cɑ] v. he is suffering from toothache, sir. ဧခုံဟုံမံင်ချဉ်(ဂ်) [dĕh hum mòŋ ɗaik] v. he was having his bath. ဧကိနိုတ်ဧလဝ်ကိတ်မံင်ကိုရ [tæ̆ khoh le tet mòŋ kom rɑ̆] v. on good land you do get that much yield. တုတ်မိတ်ကိုအားမံင် [tuh mèh kɒ ɑh mòŋ] v. scrub the dirt till he is clean. နုဂယားသွားချုန်မံင်ဝုင် [nù gɛ̆ yèh sɑ̆ dèh ɗun mòŋ psŋ] v. I shall be cooking the dinner in the morning. ဧခွံတ်မံင်မိမ်ဧမိမ်မံင်ရဟာ [bĭh tɔ̆ mòŋ mèp cɛ̆ mèp mòŋ rɑ̆ hɑ] v. are you all in good health? ဧခွံမံင်အဏ်ကွာ, အဲအာသွိုဧဉ်မွဲလစုတ်ကီ(ဒ်) [bĭh mòŋ ɑ̆ nɔ̆ klɑ oɑ ɑ səŋæ̆ ɗaik mòɑ' lĭ cut nem] v. you stay here a minute or two, I am just going to lavatory. as va. shows durative aspect usually embracing or extending up to, to point out time, rarely generic. ဧခွံမံင်အဏ်လံမံင်ရဟာ [bĭh mòŋ ɑ̆ nɔ̆ lĭ mòŋ rɑ̆ hɑ] v. have you been

living here long. မိကိုအဲ့ဉိုးဉ်ဝဲ့ဉ်(ဟ်) [mĭ̀ kɒ ʊa glɛ̀ŋ mɔ̀ŋ gɔ̀h] v. you have given me a lot, Mummy. ဖာန်ဖဲ့ဒ် [màn mɔ̀ŋ rɑ̆] v. they keep on winning. ဖိုဟ်ဃဲဖဲ့ဉ်ဒိုဟ်အာဏ္ဍရဟာ [mənèh yòa mɔ̀ŋ gɔ̀h khoh a ĭ rɑ̆ ha] v. are the sick man has recovered? Syn. ဒိုဟ်အာ [khoh a], ခိုဟ်တိုန် [khoh ton]. လွဖဲ့ဖဲ့ဇကုဇခိုဉ်ဉိုးဉ်ဉ်(ဟ်) [lĭ̀ pɑ̆ phyaɛ̆ mɔ̀ŋ jɛ̆ kaɔ̆ bïh glɛ̀ŋ gɔ̀h] v. do not spend too much time making yourself look nice. ဆွက်ဘွဲ့ဩာကျုင်ဖွံဖဲ့ဖျဲလခ်သွိုကျာခိုဟ်ခိုဟ် [swɛk təmui a klɔŋ gɔ̆ mɔ̀ŋ phyaɛ̆ lɔ̀ səŋæ̆ kya khoh khoh] v. make the verandah look nice so that our guests can use it. occasionally this aspect applies to the result of the act specified. Cf. ထတ်ယုက် [thɔt yɔ̀k]. Cf. first sense, တ် [tɑo^{3}], သွဒတ် [sɑ̆ pɑ̆ dɛ̆ tɑo^{3}], သွဒတန် [sɑ̆ pɑ̆ dɛ̆ tɔn]. Der. ခွဲဒ် [dəmɔ̀ŋ] n. dwelling place. ခွဲဒ် [bəmɔ̀ŋ] v. to house.

မဲ့အကြာ [mɔ̀ŋ ă kra] n. stay neutral. adj. neutral.

မဲ့ကြပ်ကြပ်သွက်ဖွံဂိုကွို(ဒ်) [mɔ̀ŋ krɔp krɔp swɛk gɔ̆ gɔ̀m klom] v. snuggle.

မဲ့ခိုဟ် [mɔ̀ŋ khoh] v. to get well.

မဲ့ဇဂတ် [mɔ̀ŋ gĭt] n. pivot, swivel, revolving mechanism (such as chamber of revolver, revolving door, etc).

မဲ့ကြုံ(ဟ်) [mɔ̀ŋ trŭh] n. take a husband.

မဲ့ကြုံချောတ် [mɔ̀ŋ trŭh dɒt] n. (of married woman) keep a paramour, a lover.

မဲ့ဝဲ့ချုင်လွှုင် [mɔ̀ŋ pəɗoa ɗɔŋ lɛ̆ gɔ̀ŋ] v. he live in Rangoon. မဲ့ဝဲ့ချုင်ခွုင် [mɔ̀ŋ pəɗoa ɗɔŋ dɛ̆ gɔ̀ŋ] id.

မဲ့ဝွတ် [mɔ̀ŋ pəmɔt] n. electric light switch, beam of bright light, lime light, search light. ဝွတ်သွက်ဖွံရုံးအရာဇဖွံဝဲ့ဆွဲခဲခြာကိုဇုဇုတ္ဆုးတ္ဆု [pəmɔt swɛk gɔ̆ rɔ̀ŋ ă rèa mənùm pəɗoa than jɔmŋɔ̀a^{2} jrɛ̆ hɔ̀t cu cu təmah təmah] id.

မဲ့ကြဂတိ(ဒ်) [mɔ̀ŋ brĭ̀ gɛ̆ hèm] v. gongs clanged out.

မဲ့ကြ် [mɔ̀ŋ brèa^{1}] v. take a wife. ကေတ်ကြ် [kit brèa^{1}] id.

မဲ့ဝွးဝွးစးစး [mɔ̀ŋ blèh blèh pah pah] v, stand off. မဲ့ခွဲဝွးခွဲးစးစး [mɔ̀ŋ dənài blèh blèh pah pah] id. ခုင်ဘင်ဖခွတ်ညှင်ရံကျုင်ဟွံဖွံ(ဒ်) [dɔ̀ŋ tɔ cənĕh ɲɔ̀ŋ rèa^{1} klɔŋ hɔ̆ gɔ̆] id.

မဲ့ဘာ [mɔ̀ŋ bhèa] v. to live in a monastery (as a schoolboy or novice).

မဲ့ဓသွိုင် [mɔ̀ŋ mĭ̆ səmoiŋ] n. royal concubine.

မဲ့မိပ်ဇမိပ် [mɔ̀ŋ mèp cĕ̆ mèp] v. to be in good health.

မဲ့မိပ်မဲ့ [mɔ̀ŋ mèp mɔ̀ŋ] v. is good, customary form of greeting exchanged between persons who meet occasionally. မဲ့မိပ်မဲ့ဟာ [mɔ̀ŋ mèp mɔ̀ŋ ha] v. how are you?

မဲ့ခွဲခွံ(ဇ်) [mɔ̀ŋ mòa^{1} cɒ^{1}] v. living with, living together. သန်ခိသ [sɔn nĭ̀ wèa sɑ̆] (P.)id. သင်ခိသ [sɔŋ wèa sɑ̆] id.

မဲ့လိုန် [mɔ̀ŋ lɔ̀n] n. tread-mill

မဲ့သင် [mɔ̀ŋ sɔŋ] n. (P. mamsam) flesh, meat. Syn. ဓသ(ဒ်) [mɔ̀m sɔm] id.

မဲ့သွိတ်သွိတ် [mɔ̀ŋ səŋet səŋet] v. keep quiet.

မဲ့ဝေ့ဒဝ် [mɔ̀ŋ səno] n. lever of prise.

မဲင်ဟွံတန် [mɔ̀ŋ hɔ̌ tɔn] v. be beside oneself with excitement. မဲင်ဟွံဒး [mɔ̀ŋ hɔ̌ dɛ̀h] id.
မဲင်ဟွံဒးရး [mɔ̀ŋ hɔ̌ dɛ̀h rɛ̀h] v. feel ill at ease.
မိုင်³ [mɛ̀ŋ] n. lair, den. ဒွဲဓိတုပ်ကိုမိုင် [dɔnɔ̀i wɔ̀i mɛ̌ tup kɒ mɛ̀ŋ] n. den-like shelter.
မိုင်ကွို(မ်) [mɛ̀ŋ kəmem] n. bear's den.
မိုင်ကွိုက်ကြိုပ် [mɛ̀ŋ kloik grɔ̀p] n. wild boar's lair.
မိုင်⁴ [mɛ̀ŋ] v. to cause the roots come up, up rooted.
မစ္စု [mɔ̀t cŭ] n. (P.) death. ဘဝစ္စု [bhòa' mɔ̀t cŭ] n. danger of death.
မဆ္ဆရိယ [mɔ̀t chă ræ̌ yă] n. (P.) envy.
မဆ္ဆေရ [mɔ̀t che ră] n. (P.) niggardliness.
မဇ္ဈိမ [mɔ̀t jўĭ mɛ̌] n. middle, moderate.
မဇ္ဈိမထေဝ် [mɔ̀t jўĭ mă the] n. monk who has been in the Order for ten to twenty years.
မဇ္ဈိမဒိဟ် [mɔ̀t jўĭ mă dɔ̀h] n. (P. majjhima dasa) the central region, central India, the Holy Land of Buddhism, central region, Central India.
မဇ္ဈိမဒေသ [mɔ̀t jўĭ mă dè să] n. Holy land of Buddhism, central India. ဌာန်ဒေသကျင်္ကွိုဒ် (ဟ်) [thɑn dè să kyɑik kă̌ tɒ dɔ̀h] id.
မဇ္ဈိမနိကာဝ်(ယ်) [mɔ̀t jўĭ mɛ̌ nĭ kɑi] n. (P. majji ma nikayo) division of the Suttas.
မဇ္ဈိမပဋိပဒါ [mɔ̀t jўĭ mă pă̌ tæ̌ pă̌ dèɑ] n. the middle path.
မဇ္ဈိမယာဝ်(မ်) [mɔ̀t jўĭ mă yàm] n. time between 10 pm and 2 am.
မဇ္ဈိမာ [mɔ̀t jўĭ mèɑ] n. (P.) the middle.
မဇ္ဈတ် [mɔ̀t jɔ̀h] v. neglect, ignore, shelve.
မတ်³ [mɔ̀t] n. jewel, precious stone. ရတ် [rɔ̀t] id. မိုတ် [mənɔ̀ik] id.
မတ်⁴ [mɔ̀t] num. aux. in medical prescriptions. ဝဲဒွဲဃသုန်မတ် [gɛ̌ ui mɛ̌ sun mɔ̀t] num. aux. five portions of medicine.
မတ်⁵ [mɔ̀t] n. the edge of any cutting instrument.
မတ်တွုန် [mɔ̀t təpun] n. the edge of a knife, the cutting edge of a knife.
မတ်မြ [mɔ̀t mrɛ̌] n. the edge of a sword.
မတ်⁶ [mɔ̀t] n. eye, precious stone, cutting edge, edge of cutting instrument. ကောန်မတ် [kɒn mɔ̀t] n. pupil. ခမ်းမတ် [khok mɔ̀t] n. depression round eyes. ချုမတ် [chu mɔ̀t] n. to engrave a stone. ဂတိုပ်မတ် [gɛ̌ top mɔ̀t] n. eyelid. ဂျုမတ် [glŭ mɔ̀t] n. to be blind. ဂွေဉ်မတ် [gwèɑŋ mɔ̀t] n. depression around the eyes. ထွက်မတ် [thəpoik mɔ̀t] n. to close one's eyes. ဗွက်မတ် [bəpoik mɔ̀t] id. ဒဉာဝ်မတ် [dəŋɔ̀² mɔ̀t] n. spectacles, field of vision. ဖွန်မတ် [phəɗɔn mɔ̀t] n. eyeball. ဗွေဉ်မတ် [bɛ̌ gèɑŋ mɔ̀t] n. to glance round one. မွာ်မတ် [mlɔ̀ik mɔ̀t] n. to open one's eyes. သွတ္ထမတ်ခိဒ် [să pă̌ tlă̌ mɔ̀t dèp] n. to have the divine eye. ဓသ္ဉေမတ် [sənɛɑŋ mɔ̀t] n. eye brow. (place-name) ဓတ်လမ္ဘိုလ်(မ်) [mɔ̀t lɔmlɔ̀m] n. Maodlaomlame, Moulmein. Cf. second sense, တ္ဒံ(အ်) [təmɔ̆], ရတ် [rɔ̀t]. third sense, ဓဒိုး(မ်) [dhɛ̌ rɔ̀m], မုတ် [mɔ̀k], မုတ် [mùh], ဓသ္ဒာန် [səmɒn].

မတ်ခေါ(ယ်) [mɔ̀t ea] n. narrow-eyed person.
မတ်ဥဿရာ [mɔ̀t ut sa̰ ra] n. topaz.
မတ်က [mɔ̀t ka̰] n. corn, callus. ယဲမတ်က [yɔ̀a¹ mɔ̀t ka̰] id.
မတ်ကလိုင်အာ [mɔ̀t ka̰ loiŋ a] v. be lost, lose one's way.
မတ်ကောက် [mɔ̀t keak] v. be sharp-eyed, be dazzled.
မတ်ကင် [mɔ̀t kɛŋ] v. have insomnia.
မတ်ကခွောန် [mɔ̀t kɔmlɒn] n. artificial gem, paste jewel.
မတ်ကျာ [mɔ̀t kya] n. cirrus.
မတ်ကွက် [mɔ̀t klɛk] n. to be blind. Syn. ဂျုံမော် [glṵ mɔ̀t], ပလက် [pa̰ lɛk], မတ်ဂျုံ [mɔ̀t glṵ].
မတ်ကွက်ခွင် [mɔ̀t klɛk khlɛŋ] n. to have poor side.
မတ်ကွိုင် [mɔ̀t kwaŋ] v. be tired-eyed.
မတ်ခနှော်(ဟ်) [mɔ̀t kha̰ cɛ̄h] n. stratus.
မတ်ခလဲက် [mɔ̀t kha̰ lɔk] v. be hollow-eyed, have sunken eyes.
မတ်ချုတ် [mɔ̀t chot] n. to gaze fixedly (ကို [kɒ] prep. at). Cf. ပဓိရုဒ် [pa̰ cɛŋ rɔ̀ŋ], ပဓံရုဒ် [pa̰ caĕ rɔ̀ŋ].
မတ်ဂဒ္ဒါ(ယ်) [mɔ̀t gɛ̆ ui] n. medical prescription.
မတ်ဂင် [mɔ̀t gɛ̀aŋ] n. to be entranced.
မတ်ဂေတ်အာ [mɔ̀t gɪ̀t a] v. lose one's bearings, find something confusing, go round in circles, be bewildered.
မတ်ဂေတ်တိုင်တွဲအာ [mɔ̀t gɪ̀t tloiŋ tlai a] v. be confused.
မတ်ဂျုံ [mɔ̀t glṵ] n. to be blind. Cf. မတ်ကွက် [mɔ̀t klɛk].
မတ်ဂျုံရိုဂြိုင် [mɔ̀t glṵ rèa¹ gròiŋ] n. dark like soot.
မတ်ဂျုံသွာ [mɔ̀t glṵ sa̰ pa] n. to be dim-sighted, to be purblind.
မတ်ခိုင် [mɔ̀t coiŋ] n. ankle-bone, elephant's eye. ဇုတ်မတ်ခိုင် [jùt mɔ̀t coiŋ] n. the ankle-bone.
မတ်ဆု [mɔ̀t chṵ] n. knot in wood. Syn. ဇာင်ဆု [tɛŋ chṵ], တ္ဆုတ်ဆု [tənɔh chṵ].
မတ်ညူးညာတ်မံင်ကိတာ [mɔ̀t ɲɛ̀h ɲɔ̀t mɔ̀ŋ nem ha] n. can he still see?
မတ်ညာတ်တွံသွူး [mɔ̀t ɲɔ̀t hɔ̆ sa̰ ah] v. have poor sight.
မတ်ဒျို(မ်) [mɔ̀t ɗom] n. amethyst. Syn. တွံတ်ခွောင် [təmɔ̆ kao³ khəɗoŋ].
မတ်ဒဲ့လေဝ်တွံရော့ဆ [mɔ̀t ɗɛ̄h le hɔ̆ rɔ̀m cha̰] n. his eyes too, do not pair.
မတ်တကာ [mɔ̀t ta̰ ka] n. (colloq) motor-car. Syn. ကာ [ka].
မတ်တကန် [mɔ̀t ta̰ kɔn] n. (LF) a kind of medicinal plant.
မတ်တွံဒုဝ်(က်) [mɔ̀t tənɔ̆ ɗaik] n. glaucoma.
မတ်တွူး [mɔ̀t təmah] v. be unable to sleep.
မတ်တွံ(ခ်) [mɔ̀t təmɔ̆] n. precious stone.

www.monlibrary.com

မတ်တွုန် [mɔ̀t təpun] n. the cutting of a knife.

မတ်ထွေက်နေ့ခွဲလဒုတ် [mɔ̀t thəpɔik cih mɔ̀a' lɛ̌ cut] v. doze, take a short nap.

မတ်ဒိပ် [mɔ̀t dɛ̀p] n. divine eye, super human vision, supernatural vision, one of the six abhinnas.

မတ်နှံယဲစၥင်စပ် [mɔ̀t dɔ̀h pɔ̀a' caiŋ cɔp] v. mistake ugliness for beauty, be cockeyed.

မတ်နီလာ [mɔ̀t nì la] n. sapphire. ဖုဿရာ [phut sʊ̌ ra] id. မတ်အိန္ဒနီလာ [mɔ̀t ɛn dɛ̌ nì la] id.

မတ်ပကတိ [mɔ̀t pʊ̌ kʊ̌ tɛ̌] n. naked eye.

မတ်ပွတ် [mɔ̀t pʊ̌ cɔk] n. jet. မတ်လမ္ဘက် [mɔ̀t lɔ̀mcɔk] id.

မတ်ပဓလဲဗံဒ် [mɔ̀t pʊ̌ lea mɔ̀ŋ] v. be wide eyed with shock and fear.

မတ်ပဲတ် [mɔ̀t pɔk] v. be sophisticated. မတ်ညာတ် [mɔ̀t ɲàt] id.

မတ်ပၢန် [mɔ̀t phan] n. rock-crystal. Syn. တ္ဆံပၢန် [təmɔ̌ phan].

မတ်ဗွတ် [mɔ̀t bɛ̌ kit] n. spinel, balas ruby.

မတ်ခွဲ(ယ်) [mɔ̀t bɛ̌ gòa'] n. cats-eye, opal, bluish-white or milky-white semi-precious stone, after used in jewellery in which changes of colour are seen (cat's eye gem). ခွဲ (ယ်) [bɛ̌ gòa'] id. ဝဲလု [wè lɨ̌] id.

မတ်ဒိတ် [mɔ̀t bàt] n. diamond.

မတ်ဗြဲ(ယ်) [mɔ̀t bròa'] n. cloud, cumulus.

မတ်ဗြဲဂျူ [mɔ̀t bròa' glɨ̌] v. be cloudy or overcast.

မတ်ဗြဲတိုန် [mɔ̀t bròa' ton] n. the clouds are gathering

မတ်ဗျိုက်တိုန် [mɔ̀t blɛ̀k ton] v. show the white of the eyes (as in sudden fright or when nearly death), be at death, be in a very serious predicament.

မတ်မဏ္ဍအရံဉ်သင်္ဂီဂု [mɔ̀t mɛ̌ nùm ɑ̌ rɔ̀ŋ saik ɗom bɨ̌] n. zircon. မတ်ဒိတ်မဏ္ဍအရံဉ်သင်္ဂီဂု [mɔ̀t mənɔ̀ik mɛ̌ nùm ɑ̌ rɔ̀ŋ saik ɗom bù] id. ဒိတ်ခွဲဂကူ [mənɔ̀ik mɔ̀a' gɛ̌ kao'] n. a kind of gem.

မတ်မဏ္ဍကိုဋ္ဌဟ်မး [mɔ̀t mɛ̌ nùm kɒ ŋùh mèh] n. floor beam. ရတ် [rɔ̀t] id.

မတ်မဟူရာ [mɔ̀t mɛ̌ hù ra] n. jet, hard black mineral that can be polished brightly and used for jewellery.

မတ်မဲ့(ယ်) [mɔ̀t mùi] n. edge of axe.

မတ်မြ [mɔ̀t mrɛ̌] n. emerald. တ္ဆံမြ [təmɔ̌ mrɛ̌] id.

မတ်မြက် [mɔ̀t mrɛ̀ak] v. be quick-eyed.

မတ်မွဲခိုဟ် [mɔ̀t mɔ̀a' dɔ̀h] n. he is blind in one eye.

မတ်ရတ်မဏေက်တန်ကိုဋ္ဌဟ်မး [mɔ̀t rɔ̀t mɛ̌ thɔik tɔn kɒ ŋùh mèh] n. precious stone.

မတ်လဲ့အာ [mɔ̀t lùi a] v. mistake some body or some thing for another, fail to see something through oversight. ကလိဒ်ဓ [kʊ̌ loiŋ cɛ̌] id.

မတ်လှီ(ဓ်) [mɔ̀t hlom] v. be momentarily blinded (by strong side), (of sight) be blurred. မတ်ဂျူ [mɔ̀t glɨ̌] id.

မတ်လှီလှီ(ဓ်) [mɔ̀t hlom hlom] n. bleary-eyed. မတ်ဆိုဗွဲကွး [mɔ̀t chaɒ hɔ̌ klah] id.

www.monlibrary.com

မတ်ဝေလု [mɔ̀t wè lŭ] n. beryllium or lapis lazuli, the Mon explanation of the Pali term veluriyan is "a gem like the rind of bamboo"ie. green. မိုက်ဓုဝဲဒုန် [mənòik cənam dùn] id.

မတ်သင်္ကေက် [mɔ̀t saik təŋeak] n. jasper.

မတ်သွေ့ဝ် [mɔ̀t slae] n. to squint.

မတ်ဓိုဟ်ကွေ့ာဝ်ဓိုဟ် [mɔ̀t poh kă to poh] adv. in peace and tranquillity.

မဿိ [mɔ̀t sæ̆] n. (P. musiko) mouse, rat.

မာတ်° [mat] v. to be closed, to be shut, to close, to shut, stop up, turn off. အရေဝ်ကာမှတ်ဟွဲဖွဲ့ မံက်မာတ်လဝ်ဗိုင်ဒေ့(ဟ်) [ă rĭe nŏ hmɛk hŏ̆ gŏ̆ mɔ̀k mat lɔ̀ paiŋ dĕ̆h] v. keep quiet about this so that it does not get about. ဗျာမာတ် [phya mat] v. the market is close. Cf. ထွေက် [thəpɔik], ခဝ် [dɔ̀], သရတ် [să rɔt]. opp. ပံက် [pɔk]. Der. တ္ဂာတ် [təmat] n. stopper. တ္ဂာတ် [təmat] v. to close.

မာတ်တာရုင် [mat təreŋ] v. to lock a door.

မာတ်ဗိုင် [mat paiŋ] v. to keep one's mouth closed.

မာတ်မူတ် [mat pəmɔt] v. to switch a light off.

မာတ်ရုင် [mat rɔ̀ŋ] v. to shut up office.

မာတ်သိုင်ကွဲ [mat saŋ kənæ̆] n. to stop up rat holes.

မာတ်၂ [màt] pcs. although, in spite of the fact that (followed by the va. ဒွံ(အ်) [gŏ̆]) in order to. ဒေ့ဝ်,မာတ်ဒ္ဉသင်္ဂ်ဒေ့ဟွဲကွဲဟ် [dĕ̆h bɔ̀h màt dɔ̀h saik gɔ̀h dĕ̆h hŏ̆ kloh] pcs. he can read, but he does not understand what he is reading. Cf. first sense, ဓိုန် [pon]. second sense, ဇွဝ်(အ်) [jwŏ̆], ဘ့ိ(အ်) [bɔ̆], မှ [hmă̆], သွက် [swɛk]. မာတ်ဖွဲ့,သွေ့ာတ်ဒွတ်သွိုက် တုံအံစတ်မံဝ်သွိုက်ဇောာင် [màt gŏ̆ gŏ̆, sənɒt bĕ̆ pɒt səŋæ̆ nŏ̆ tui oa pɒt mɔ̀ŋ səŋæ̆ nŏ̆ noŋ] pcs. I am measuring up this house so as to have its measurements.

မာတ်ညးစိုပ်ကျင်ရ,အံလေဝ်ဟွဲတိ(ဒ်) [màt ɲĕh cop klɔŋ ră̆, oa le hŏ̆ tem] pcs. although he had arrived, I did not know he had.

မာတ်ဒ္ဉသင်္ဂ်(ဟ်) [màt dɔ̀h saik gɔ̀h] pcs. nevertheless.

မာတ်၃ [mat] v. to be odd numbered. opp. ခုံ(ဒ်) [cum]. ကွာတ် [kəmat] id.

မာတ်၄ [màt] ~ ·ာမာတ် [lĕ̆ màt] n. anagarika, white-robed acolyte. လွာတ် [ləmàt] id.

မိစ္ဆာ [mèt cha] n. (P.) falsehood, error, (of belief) wrong, heretical.

မိစ္ဆာဒိတ္ထိ [mèt cha dèt thĭ] n. (P) false belief, heresy, false or wrong views.

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ [mèt cha dèt thĭ] n. (P.) false belief, heresy, heretic. ရဲဒိဋ္ဌိ [ròa' dèt thĭ] id. ရဲဝတော့ဇကွတ်ဒိဋ္ဌိ [ròa' pətĕ̆h kwit dèt thĭ] id.

မိတ်° [mèt] n. (P. mitto) friendship, amity. ဆက်မိတ် [chɛk mèt] n. to introduce two persons to each other.

ဒက်မိတ် [dèak mèt] n. to strike up a friendship, make friends.

မိတ်ဖွဲ့ခြင်း [mèt gwèŋ] n. lover, sweetheart. ကာဝင် [kă̆ wɔiŋ] id. မ့ိတ်ဗလေဝ်ဒးစိုတ်ညး, [mənèh mĕ̆ lĭp dèh cot ɲèh] id.

မိတ္တာ [mèt ta] v. (P. metta) to love, love. ဖေတ္တာ [mɪ̀t ta] id.

မိတ်ခိုန် [mèt dàn] n. (future) husband.

မိတ်ခိုန်ကောန်အခဲ့ဂ့်ထွးကိုအခဲညီ [mèt dàn kɒn oɑ gɔ̀h thəpah kɒ oɑ jɪ̈́] n. please give a sign as to who my daughter's husband will be.

မိတ်ပြေါ် [mèt prɑ̄ wɑ] n. bosom companion, friend. မိတ်သဟဲ(ယ်) [mèt sɑ̄ hai] n. friend. မိတ်သဟဲယျ [mèt sɑ̄ hai yɑ̄] id.

မိတ်သဘာန် [mèt sɑ màn] n. ordinary friend.

မိတ်သွိုက် [mèt səɗak] n. friend.

မိတ်သွိုက်ဆာန် [mèt səɗak chan] n. lovely friend.

မိတ်ᴶ [mèt] n. ကွေးမိတ် [klɔiŋ mèt] n. serous secretion of muscles.

မိတ်ᵀ [mèt] n. turmeric plant, Curcuma longa Roxburgh.

မိတ်ကြုက် [mèt krɔk] n. large softwood tree used for boat-building , Swintonia floribunda Griffith.

မိတ်ကွ [mèt klɑ̄] n. wild turmeric, yellow jedoary, curcuma aromatica.

မိတ်ခပို(ဝ်) [mèt khɑ̄ pɒ] n. lime mixed with turmeric.

မိတ်ဂွမ်ငိ [mèt gɔ̀m teŋ] n. species of turmeric with medicinal properties.

မိတ်ထြေတ် [met trit] n. (Eng.) metric (weights and measures).

မိတ်သေ့(ခ်) [mèt səŋaɛ̄] n. a kind of turmeric.

မုတ်ဒွး [mùt dwèh] n. right and wrong.

မုဒ္ဓဇ [mùt dhɛ̆ jɛ̆] n. (P.) (gram) alveolar.

မုဒ္ဓဋ္ဌာန် [mùt dhɛ̆ than] n. (gram) place of articulation of alveolars.

ဖေတ္တာ [mɪ̀t ta] n. (P.) an act of mercy, love, kindness, affection, benevolence.

ဖေတ္တာအိုတ် [mɪ̀t ta ot] v. object of one's love, have no more feeling of love or affection for someone.

ဖေတ္တာလို(ဝ်) [mɪ̀t ta lɔ̀m] v. lose one's feeling of affection for someone.

ဖေတ်(သ) [mɪ̀t(s)] n. (Eng.) title. ဖခါဟာဖစုတ်ဂတာယ္ဆုံးပြုံးပြုံး [wɔ̀ˡ ha mɛ̆ cut gɛ̆ tɑ̄ yəmɪ̈ brèaˡ brèaˡ] n. the title which put before the name of full grown gills.

ဖေတ်(သ)ဖေရီပြီန် [mɪ̀t(s) me rɪ̄ grèn] n. Ms. Mary Green.

ဖေတ်သတာ [mɪ̀t sɑ̄ ta] n. (Eng.) title. ဖခါဟာဖစုတ်ဂတာယ္ဆုံးပြုံးပြုံး(တ်) [wɔ̀ˡ ha mɛ̆ cut gɛ̆ tɑ̄ yəmɪ̈ trɪ̄h trɪ̄h] n. the title which put before the name of a full grown man. ဖမတ်သတာဂျန်ဝဖရာ [mit sɑ̄ ta jyɔn bɛ̆ rao²] n. Mr. John Brown.

ဖေတ်သေတ်(သ) [mɪ̀t sit(s)] n. (Eng.) title. ဖခါဟာဖစုတ်ဂတာယ္ဆုံးပြုံးပြုံးဖခန်ဒွဲခဲ့ဝဲ့(ယ်) [wɔ̀ˡ ha mɛ̆ cut gɛ̆ tɑ̄ yəmɪ̈ brèaˡ brèaˡ mɛ̆ cih dənài tui] n. the title which put before the name of a married woman. ဖေတ်သေတ်(သ)ဂျန်ဝဖရာ [mit sit(s) jyɔn bɛ̆ rao²] n. Mrs.Jhon Brown.

မုတ်° [mùt] v. to be wrong.

မုတ်ᴶ [mùt] n. wrong, unfitness.

မုတ်ဒွး [mùt dwèh] n. right and wrong.

မုတ္ထကိတ် [mùt tʰ̆ ket] n. stricture of urethra. မုတ္ထကြိတ် [mùt tʰ̆ krɛt] id

မေတ္တာ [mĭt ta] n. (P. metta) friendship, kindness, affection.

မန်² [mɔ̀n] n. Mon, Peguan, (in old lit. Reman). ကောန်မန် [kɒn mɔ̀n] n. a Mon. ဘာသာမန် [bhèa sa mɔ̀n] n. Mon language. ရုးမန်ဒ် [rèh mɔ̀n pæ̆] n. three Mon provinces (namely, ဓာသိ(ဒ်) [pha sem], ဟံသာဝတီ [hɔm sa wĕ tæ], မုတ်တွံ(ဒ်) [mùh təmɔ̆]). ကောန်မန်ဒ် [kɒn mɔ̀m pæ̆] n. the three Mon tribes, {traditionally, မန်ည [mɔ̀n hɲɑ̆] n. the Mon Hnya, whose settle down in မုတ်တွံ(ဒ်) [mùh təmɔ̆] Muhtamoh or Mattaban province. မန်ဒ [mɔ̀n dĕ] n. the Mon Dae, whose settle down in ဟံသာဝတီ [hɔŋ sa wĕ tæ] Hongsarwaetoi or Pegu province. မန်ဒိုင် [mɔ̀n dèŋ] n. the Mon Diung, whose settle down in ဓာသိ(ဒ်) [pha sem] Pharsam or Bessein province}.Their traditionally worshipped were different. မန်ည [mɔ̀n hɲɑ̆] the Mon Hna, worshipped clothes, rings and other decorations. မန်ဒိုင် [mɔ̀n dèŋ] the Mon Diung, worshipped သ္ဝသိတ် [slɑ̆ sot] the leaf used in Bramancial rites, and မန်ဒ [mɔ̀n dĕ] the Mon Dae, worshipped coconut spirit. ဟုံအာဇရုဝ်မန် [hom ərĭe mɔ̀n] n. to speak Mon. ချင်မန်ဗွာ [ʤəŋ mɔ̀n bəmèa] n. Burma.

မန်³ [mɔ̀n] v. (Skt. mantra) to infuse healing viruse into (water, medicine) by recitation of mantras, to repeat a charm or magical formula, recite mantra, utter mystic words to heal or word of evil. ဗဲဟ်မန် [bè gɔ̀h mɔ̀n] id.

မန်ဥ်(ဒ်) [mɔ̀n um] v. to repeat a charm, using "ဥ်(ဒ်) [um] oom".

မန်² [mɔ̀n] n. charm or magical formula.

မန်ယန် [mɔ̀n yɔ̀n] n. to recite mantras in preparing magical diagrams, to repeat a charm using a diagram. Der. ဗွန် [pəmɔn] n. recitation of mantras.

မန်ကျင်ပွန် [mɔ̀n klɔiŋ pəmɔn] v. mutter continuously over oil.

မဓ္ဓာတ် [mɔ̀n dhàt] n. (Buddhist Scriptures) appellation for the sovereign of the cosmos ကြွေဝဲ [cɛk kʰ̆ wɔ] n. sovereign of four islands of the universe and possessor of a miraculous chariot and wondrous weapons. (P. Mahasammato) the traditional first king, appellation for the sovereign of the cosmos. သိုင်ကြွေဝဲ [səmoiŋ cɛk kʰ̆ wɔ] id. other form of the same name, ရာဇာမန္တာ [rèa jèa mɔ̀n ta] id. သိုင်မန္တာ [səmoiŋ mɔ̀n ta] id. သိုင်မဓ္ဓာတ် [səmoiŋ mɔ̀n dhàt] id.

မာန်² [mɑ̀n] v. win, conquer, prevail, domineer, overpower, overcome, part particle suffixed to verbs to denote capability, probability or possibility. (usually expressed in English with the auxiliary verbs " can" " may" " be able to" " be likely to" etc). ဇ္ဉ [jənèh] id.

မာန်¹ [mɑ̀n] n. pride, arrogance, torce of personality. မာန်မာန [mɑ̀n mèa nĕ̆] id. ဗွုမာန် [bəpu mɑ̀n] n. to be drunk with pride. Cf. မန [mĕ̆ nĕ̆]. မာန [mèa nĕ̆].

မာန်² [mɑ̀n] v. to win, to beat. ညးဂ့်ဓာန်ဓရဲ [ɲèh gɔ̀h mɑ̀n rɑo²] v. who won? ညးခွဲတွံမာန်ဓဍ် (ဟ်) [ɲèh mɔ̀a¹ hɔ̆ mɑ̀n dĕ̆h] v. no one could beat her. ဟွံမာန်ဩတ်ကွဉ်(ဟ်) [hɔ̆ mɑ̀n

jrɛ̆ hɔ̀t klɑ̆ gɔ̀h] v. his strength was no match for that of the tiger. as, va. occasionally combined with ဒွဲ(ဏ်) [gʊ̆] to be able to. esp. to be physically capable of, free from impediment. အဲဒိက်ဒွံတိုအာဧရဝ်ကိုသွိုင်ဧဒွန်ဒွဲနုတ်,ကိုအာဧဒိုင်ကိုအဲမာန်ဟာ [oɑ mòik gʊ̆ hom ɑ̆ rĭe kɒ səmoiŋ jənòk mòɑ' cut kɒ ɑ̆ khoŋ kɒ oɑ màn hɑ] v. may I have Your Honour's permission to speak to you for a moment? ဧခုံထွင်လျိုင်ဗသုန်ခုံဘသာမာန် [dɛ̆h thəpɛŋ lyèŋ mɛ̆ sun cɒh pɑ̆ sɑ màn] v. he can lift a weight of fifty viss. တန်ဒှံတိတ် မာန်ဝလဝ်တိတ်မာန်ဧကာဝင် [tɔn dɔ̀h tet mɑ̆n le tet màn noŋ] v. perhaps it will be possible for it to be produced. တွဲကာဝဝ့်မိက်ဒွံဧကွာန်ဒွးဧကွာန်မာန်ရ [təŋoɑ nʊ̆ bĭh mòik gʊ̆ klɒn mɛ̆ gèh klɒn màn rɑ̆] v. if you want to do it today, you can. ဝဝ်ဧအိသဝ့်ဗဝလဝ်ဧခုံမာန်ဒွးဟွံခ့် ဧသတ်ခိညွးသွံရ [dhɔ̀ dò' sɑ̆ gɔ̀h pɑ̆ lɑe dɛ̆h màn mɛ̆ gèh hʊ̆ dɔ̀h sɔik jɜ̀ ɲèh sɑ̆ kʊ̆ rɑ̆] v. if anger could be abolished, there would be no strife. ဧခုံအာအာတေမာန်ဟာ [bĭh ɑ ɑ̆ tɛ̆ màn hɑ] v. are you free to go there? ရုံင်တွဲတဲ့တိအဓိင်မာန်တာ [rɔ̀ŋ təŋoɑ tui tem ɑ̆ khoiŋ màn hɑ] v. can you tell the time by the sun? ရုန်ကိုဧဒွတ်ဧခုံပဧရုံတဲ့ဧခုံမ့ိတ်ဒိုတ်ခွဲတွဲ ဧသင်ဒ့်တိမာန်ရ [rɔ̀n kɒ dɛ̆ gĭt dɛ̆h pɑ̆ rɑɛ̆ tui dɛ̆h mənèh khoh mòɑ' hʊ̆ seɑŋ gɔ̀h tem màn rɑ̆] v. if you consider the defects of his conduct you can see he is not a good person. လွတွာ်ပြတ်အဲဝက်တွံမာန် [lɛ̆ pɑ̆ kwaik prɔh oɑ bɛ̀ak hʊ̆ màn] v. do not work so fast, I cannot keep up with you. ဒိတ်ဝခ့်ဧမာန်ဂ့်ဧညို [pot bĭh cɛ̆ màn gɔ̀h cɛ̆ ɲĭ'] v. eat as much as you can. Cf. ဒ္ဍး [jənèh]. va. ဒွဲ(ဏ်) [gʊ̆], လာဝ် [làp]. opp. ကျ [kyɑ̆].

မာန်ˀ [màn] v. to work (clay), to work clay with the hands in making pottery.

မာန်ဍီတ် [màn dot] v. to make bricks.

မာန်တွဲ(ယ်) [màn thəmai] v. to make pots. Der. လွှာန် [ləmàn] n. potter.

မာန်ဧခွဲ(တ်) [màn cih] v. become mellowed in temperament. မာနဧခွဲ(တ်) [mèɑ nɛ̆ cih] id.

မာန်ဇာတိ [màn jèɑ tɛ̆'] n. national spirit, pride of one's race and nation, pride of one's lineage.

မာန်ဏ [màn nɑ̆] n. bread from heaven.

မာန်ခါတ် [màn dàt] n. shed erected for ceremonial purpose. ကွာဃး [kənɑ thɑh] id.

မာန်ဧနကျာ [màn nè gyɑ] n. (Eng.) manager.

မာန်ပွာန် [màn pənɑn] v. to win a war.

မိန်ˀ [mèn] n. (P. mino) the zodiacal sign Pisces, Pisces, the twelfth sign of the zodiac, season which coincides with the Mon month of ဝဝ်ရဂ့ိုန် [phɔ rɑ̆ gèn]. (astrol) the twelfth sign of the zodiac.

မိန်ˬ [mèn] n. armful, bundle, faggot.

မိန်ဧခှံာ(တ်) [mèn ɒh] n. bundle of firewood.

မိန်ရျာ [mèn shɑo²] n. torch of bamboo splinters bound together, torch of splintered bamboo.

မိန်ရျာတဝ်ဖံင် [mèn shɑo² tɔ pɔŋ] n. torches flares.

မိန်လွှက် [mèn lɛ̆ tɛk] n. armful of clothes.

ꩻ [mèn] v. lift, carry or hold up in one's arms, with things gathered in arms, hug, embrace, gather in the arms, to gather in the arms (as grass), to carry in one's arm, clasp to one's body, to gather with the arms, particle used to represent certain Pali cases. Cf. ကဝ် [kɔ], ခွက် [khwɛk]. ဧနှ် [cəŋen], ခွဲ(ယ်) [cəmai], ဇဝဉ် [glèaŋ], ထျိန် [təŋen]. ဒယှိန် [dɛ̌ yèn], ဒလိင် [dɛ̌ lòiŋ], ဝရ္ [bɛ̌ rɛ̌], ဗာ [bèa], ဝန် [bàn], ယှိက် [yèk], ယှိ(ဒ်) [yè], ဧလင် [lèaŋ], သွက် [swɛk].

ꩻကောန်ဍဒ်(က်) [mèn kɒn ŋaik] v. to carry a child in one's arms.

ꩻဝဇေင် [mèn bɛ̌ bèaŋ] v. to carry an almsbowl in front of one.

ꩻ [mèn] n. ဗြဧန် [brèa' mèn] n. nun, anagariki.

ꩻကာဂကိုတဲ(ယ်) [mèn na kɒ toa] adv. carrying things in arms hugging the breast.

ꩻတဲ(ယ်) [mèn toa] v. fold one's arms.

ꩻတဲဝို(ဒ်) [mèn toa bè] v. look on with indifference.

ꩻဝန် [mèn bòn] v. hug, embrace.

ꩻဝန်တိုန် [mèn bòn ton] v. swarm. ဍွန်တိုန် [gwàn ton] id.

ꩻမ်(အ်) [mèn mɔ̃] v. press to one's bosom, cuddle, to gather in one's breast. adv. familiarly, intimately, fondly.

ꩻရော [mèn shao^{2}] n. a torch of splintered bamboo.

ꩻရောတဝ်ဇဒ်ဧင် [mèn shao^{2} tɔ pɔŋ] n. torches, flares.

ꩻလဝ်အပ္ဆဲသဗိြဳတ် [mèn lɔ̀ ɑ̌ pəɗoa sɑ̌ pɑ sroh] v. clasp it to her bosom.

ꩻသော [mèn sao^{2}] n. torch, lamp-post, flaming torch, flame beam.

ꩻဥညူစေတာနော [mùn jɛ̌ ce tɑ̌ na] n. honesty of intent while giving.

ꩻသွံ(အ်) [mèn sɔ̌'] v. paddle an armful of wares.

ဧောန် [mɒn] v. to be tight, tightly secured, wrapped round tightly, to be tight as a garment or hard as knot.

ဧောန်ခရောန် [mɒn khɑ̌ rɔ̀n] v. be safe, be secure. ရုင်ဇံဧတွေင်ဧောန်ဟာ [rɔ̀ŋ coin təneaŋ mɒn ha] v. see whether the lashing is secure. Var. ဧတွောန် [təmɒn]. Cf. ဧညွောန် [ɲɒn]. Der. ဧကွောန် [kəmɒn] v. to wrap tightly round one.

ဗာဝ် [map] v. to jump and land with the feet together. Cf. ကထေ(ဒ်) [kɑ̌ thim], ကထေ(အ်) [kɑ̌ thɑ̀ɛ̌], ထလန်(က်) [thɑ̌ laik], ဇဒ်(ဒ်) [dòŋ], ယူ [yù]. Der. ကွောဝ် [kəmap] v. to hop with the feet together. Var. တွောဝ် [təmap].

ဗောပ်ဎလော [map whɑ̌ la] n. (Eng.) muffler.

ꩻပ်^{2} [mèp] n. happiness, joy, enjoyment. ꩻပ်နှတ် [mèp sot] v. be glad, be happy, rejoice, be elated. ကာလဎ်ဧကောန်ဍဒ်ဝန္ဒိုင်, သိုကိုဧပ်နိုတ်တက်တဲဧသဲဧသဲ(ယ်) [ka lɑ̌ gòh kɒn ŋaĭk gòm lèŋ som kɒ mèp cot tɛk toa sea seq] v. then all the boys together clapped their hands for joy. ဧကိုဧပ် [cɛ̌ kɒ mèp] n. good appetite!

ꩻပ်^{1} [mèp] v. to be happy, to enjoy. အဲဍွဆိုဧဍ်အဲဧပ်နိုတ်ကွဲကွဲ(ယ်) [oa gɔ̌ chao bĭh oa mèp cot kwɛ̌h kwɛ̌h] v. I am very glad, I met you. ဧꩻပ် [cɛ̌ mèp] v. to enjoy one's food.

ဇဖိဝ်ဖိဝ်ဒြိဝ်ဒြိဝ် [cɛ̆ mèp mèp jrèp jrèp] v. he ate with evident enjoyment. နိုတ်ဖိဝ် [cot mèp] v. to be glad, to be happy. ဇဒှဲဇုင်ဖိဝ်ဖင်တာ [bĭh cɛ̆ pəŋ mèp mɔ̀ŋ ha] v. are you enjoy your meal? ဇဒှဲဖင်ဆွဲချင်ဇတ်လစ္ဆိုဖိဝ်ဖင်တာ [bĭh mɔ̀ŋ pəɗoɑ ɗəŋ mɔ̀t lɔ̀mlɔ̀m mèp mɔ̀ŋ ha] v. are you happy living in Moulmein? ဖင်ဖိဝ်ဇဖိဝ် [mɔ̀ŋ mèp cɛ̆ mèp] v. to be in good health. Cf. ဘ့ဉ် [sloiŋ]. Der. ဖိဝ် [mèp] n. happiness.

ဖိဝ်ဒွိဝ် [mèp gəmèp] v. to be pleased, to be satisfied in mind and heart.

ဖိဝ်ဇိဝ် [mèp ŋèp] v. to be pleased, to be satisfied in mind and heart.

ဖိဝ်နိုတ် [mèp cot] v. be glad, be happy, rejoice, be elated.

ဖိဝ်ဒွိဝ်ခိဝ်ကျိဝ် [mèp cəmɛp jèp klɛp] v. to be glad, to be well satisfied.

ဖိဝ်ဆိုတိုန် [mèp chɛ̆ ton] v. be overwhelmed. ဖိဝ်ဒွိဝ် [mèp jəmèt] id.

ဖိဝ်ဒွိဝ်ဒြိဝ်ကျိဝ် [mèp jəmèp jrèp klɛp] adj. well-satisfied. ဖိဝ်ဒြိဝ်ချင်ဆဲ(ယ်) [mèp jrèp ràiŋ chai] id.

ဖိဝ်ဒြိဝ် [mèp jrèp] v. to be thoroughly happy, in high spirits, satisfied in mind and heart. ဖိဝ်ဒွိဝ် [mèp gəmèp] id. ဖိဝ်ဇိဝ် [mèp ŋèp] id. ဖိဝ်ဒွိဝ် [mèp jəmèp] id. ဖိဝ်ဒြိဝ်ချင်ဆဲ(ယ်) [mèp jrèp ràiŋ chai] id. ဖိဝ်ဘ့ိဝ် [mèp səŋɛp] id.

ဖိဝ်ဒြိဝ်ပြုက်ဗၢ [mèp jrèp prɑk phɑ] v. effusively, very cordially, heartily.

ဖိဝ်ဖိဝ်ဒြိဝ်ဒြိဝ် [mèp mèp jrèp jrèp] v. joyously, happily.

ဖိဝ်မြ [mèp mrèɑ'] v. feel fresh and cheerful.

ဖိဝ်မြာ် [mèp mrɔ̀h] v. be jubilant, be joyous, be merry.

ဖိုဝ် [mɔ̀p] v. to lie face downwards, line on the face. ဖိုဝ်ဗၢ [mɔ̀p mɛɑ] id.

ဖိုဝ်ဖျိုကျိုဝ် [mɔ̀p phyih kəɗop] v. to lower head and lay face down. Syn. ဖွတ် [bɛ̆ tɛk]. opp. ဍ [glɛ̆], ဍဝ် [glɔ̀], လ့ၢ [ləŋɛ̀ɑ].

ဗဲ(ဓ်) [màm] n. title, title prefixed to the proper name of a male, Mehm, Mearm. ဗဲကောန် ဆၢန် [màm kɒn chɑn] n. Mhem Korncharn or Mearm Korncharn.

ဗဲ(ယ်)° [mài] n. indigo. တ့ံဗဲ(ယ်) [tənɔm mài] n. indigo plant, Indigofera tinctora. ဒ့ံဗဲ (ယ်) [mɔ̀h mài] n. indigo dye.

ဗဲကြဲ(ဓ်) [mài krɒm] n. indigo.

ဗဲဂြဲ(ယ်) [mài grài] n. willow, salix tetrasperma Roxburgh. Var. ဗၢဂြဲ(ယ်) [mèɑ grài].

ဗဲဇုက် [mài jɔ̀k] n. a kind of medicinal plant.

ဗဲ(ယ်)J [mài] n. anything used in casting lots, vote, ballot, lot, offering made to monks at end of Lent and distributed by lot among those assembled. နုတ်ဗဲ(ယ်) [cut mài] v. to cast one's vote. ထဝဲ(ယ်) [thŏ' mài] v. to cast lots. ဖျိုဗဲ(ယ်) [phyih mài] id. ရုံဗဲ (ယ်) [rùi mài] v. to vote, hold an electic~

ဗဲနှဲ(တ်) [mài cih] v. be chosen by lot.

ဗဲဆဒ္ဓ [mài chɑn dɛ̆] n. vote, ballot.

ဗဲထူ [mài thəmɑo'] n. lot (in the form of rolled up piece of paper).

မဲဝလာ [mài bɛ̌ la] n. (in drawing lots) blank ticket, blank.

မဲ(ယိ)^{ˇ} [mài] n. ဒုကျင်မဲ(ယိ) [gəɲɛ̌ kyaik mài] n. chief queen.

မဲ(ယိ)^{ˇ} [mài] n. ass, donkey. ကျား [kyah] id. ချား [chah] id. ဓနြစာ [gɛ̌ drɛ̌ bhɛ̌] id.

မဲတဉ်က် [mài təmɛk] n. jack ass.

မဲမဲ(ယိ) [mai mai] n. hoop. ခိုမဲမဲ(ယိ) [jɜ̀m mai mài] v. to bowl a hoop.

မဲဝေသာ [mài sao^{2}] n. torch made of bamboo splints. မဲဝေသြာ [mài srao^{2}] id.

မဲသုတ် [mài sut] n. silk handkerchief, or napkin. ပဒိသုတ် [pɑ̌ wɑ sut] id.

မဲဝေသြာ [mài sao^{2}] n. torch made of bamboo splints or of cloth saturated with oil and tied to bamboo.

မုံ(ယိ) [mùi] n. axe.

မုံကြုက် [mùi krɜk] n. hatchet.

မုံကွာန် [mùi kwan] n. a kind of axe or adze used in felling timber.

မဝ်^{ˇ} [mɔ̀] v. to be fragrant, sweet-smelling. ဖြမဝ် [mrɛ̌ mɔ̀] n. fragrance, scent, scented substance. Var. ဖောဝ် [mɔ̀^{2}]. opp. ပသ [pɑ̌ sɑ̌], ဖ,သ [mɛ̌ sɑ̌]. Der. သ္ဒုၤ [səmao^{1}] n. odour.

မဝ်^{J} [mɔ̀] v. to add to, to increase, plus.

မဝ်ဇူ [mɔ̀ jù] n. success, attainment.

မဝ်ဇဝ် [mɔ̀ jɔ̀] v. to smell sweet, to be fragrant.

မဝ်တာ^{ˇ} [mɔ̀ ta] n. (Eng.) (electric) motor.

မဝ်တာ^{J} [mɔ̀ ta] n. (Eng.) (weapon) mortar.

မဝ်တဝ် [mɔ̀ tɔ] n. (Eng.) motor boat.

မဝ်တဝ်ကား [mɔ̀ tɔ ka] n. (Eng.) motor car.

မဝ်တဝ်သာင်ကဝ် [mɔ̀ tɔ saiŋ kae] n. (Eng.) motor cycle.

မဝ်ဃိကျူ [mɔ̀ lɨ kyu] n. (Eng.) molecule.

မဝ်လူဲအာ [mɔ̀ ləmài ɑ] v. to be wafted abroad, to add to, tō increase.

မဝ်ဝှိယျာ [mɔ̀ whi yɑ] n. (Eng.) morphia.

ဖောဝ်^{ˇ} [mɔ̀^{2}] adj. fragrant. v. smell sweet, be fragrance, inhale the fragrance, emit an odour, sweet smell.

ဖောဝ်^{J} [mɔ̀^{2}] v. to emit odour, to smell sweetly, to be fragrant.

ဖောဝ်ဂလို(ဒ်) [mɔ̀^{2} gɛ̌ lɜm] v. to overspread.

ဖောဝ်ဇူ [mɔ̀^{2} jù] v. to attain.

ဖောဝ်တိုန် [mɔ̀^{2} ton] v. to increase, to grow.

ဖောဝ်တူဲ(ယိ) [mɔ̀^{2} təmai] v. to give forth fragrance, to be fragrant.

ဖောဝ်ထို(ဒ်) [mɔ̀^{2} thom] v. to emit perfume, to be fragrant. ဖောဝ်ဒူး [mɔ̀^{2} pəɗah] id.

ဖောဝ်လမှဲ(ယိ) [mɔ̀^{2} lɛ̌ hmai] v. to give forth fragrance, to emit perfume, to be fragrant. ဖောဝ်ဓလှောင် [mɔ̀^{2} hloŋ] id.

ဖောဝ်˧ [mɔ̀²] v. to increase in size or number, plus, add to. ဝဲ် [pɔŋ] id. ဝဲ်ဖုတ် [pɔŋ cut] id. လဲ်ဖုတ် [lɔ̀ŋ cut] id. ဟဲ့(ယ်) [hui] id. ဇုခ်ဖောဝ်အာ [jənɔ̀k mɔ̀² a] v. to grow to maturity. Der. ဖွဲ် [pəmɔ] v. to multiply. ဖွောဲ် [pəmo] id.

ဖောဝ်ဇဝ် [mɔ̀² jɔ̀] v. be aromatic.

ဖောဝ်ဇြိုက် [mɔ̀² jrɛ̀k] v. exude fragrance.

ဖောဝ်တိုန် [mɔ̀² ton] v. to increase in size, grow.

ဖောဝ်ဓိုဲ်(ဓ်) [mɔ̀² dhɜ̀m] v. be enduringly fragrance.

ဖောဝ်ပူး [mɔ̀² pəɗɑh] v. be redolent.

ဖောဝ်လွဲဲအာ [mɔ̀² ləmɑ̀i a] v. waft abroad.

ဖောဝ်ဓိုတ် [mɔ̀² poh] adj. sweet smelling, fragrant.

ဓိုဲ်(ဓ်)˧ [mɜ̀] v. to plant out (seedling).

ဓိုဲ်ဩဲ(အ်) [mɜ̀ srʊ̀ˀ] v. to plant out rice seedlings. Cf. ဖြာတ် [grɑ̀t], တိုဲ်(ဓ်) [tɒ], တ္လုတ် [tlut], ဝလဲ(ဓ်) [pɑ̆ lɔm]. Syn. ဖ္ဒဲ်(ဓ်) [pɑ̆ tɔm]. Der. တ္ဒိုဲ်(ဓ်) [təmɒ] n. clump.

ဓိုဲ်(ဓ်)˩ [mɜ̀] v. to be intractable, clumsy, to be lewd.

ဓိုဲ်ရုန် [mɜ̀ rùn] v. to be in subordinate. ရုန်ဓိုဲ်(ဓ်) [rùn mɜ̀] id.

ဓိုဲ်ဩ့ုန် [mɑɒ pɑ̆ ton] v. toss up. ဓိုတ်ဩ့ုန် [bɜ̀t pɑ̆ ton] id.

ဓုဲ်(တ်) [mɔ̀h] n. point, percent.

ဓုဲ်ဇွောတ် [mɔ̀h bənɔ̀t] n. point of an awl. ဖုတ်ပူုတ် [mùh pənuh] id.

ဓုဲ်မဲ့(ယ်) [mɔ̀h mɑ̀i] n. indigo dye, blue. မဲ့(ယ်) [mɑ̀i] id. Syn. ဖုတ် [mùh].

ဖုတ်ပူုတ် [mùh pənuh] n. point of an awl. ဓုဲ်ဇွောတ် [mɔ̀h bənɔ̀t] id.

ဓိတ်˧ [mèh] n. crucible. Cf. ဇောရုဲ်(က်) [khɑ̆ rok].

ဓိတ်˩ [mèh] n. measure of length equal to eight finger breadth, third of a cubit, unit of measurement for length equivalent to six inches, measure taken from tip of extended thumb across knuckles of clenched fist, reckoned as equal to eight finger's breadth. လဖုတ် [lɛ̆ puh] or one-third of cubit ဟတ် [hɔh] about six and a half inches.

ဓိတ်˧ [mèh] n. dirt adhering to the person or to surface, body-dirt. အိုက်ဓိတ် [oik mèh] n. dirt, filth. တုတ်ဓိတ်ဇုံတိုအးဝဲ်ဒ် [tuh mèh dɛ̆h kɒ ɑh mɔ̀ŋ] v. wash (the dirt of) him till he is clean. Cf. အဓိုက် [ɑ̆ hmoik], ကဝဒ် [kɑ̆ læ̆], ပဝဒ် [pɑ̆ læ̆], ဝလိုတ် [bɛ̆ lèk], ဒွိုက် [slɑk].

ဓိတ်˨ [mèh] n. the zodiacal sign Aries, Aries, the first sign of zodiac.

ဓိတ်˨ [mèh] v. to fidget, be restless, unable to keep still. Cf. ဖွာန် [glàn].

ဖုတ်˧ [mùh] n. nose. ဇွောင်ဖုတ် [thəmoŋ mùh] n. nostril. ပတောင်ဖုတ် [pɑ̆ thoŋ mùh] id. ဆိုင်ဖုတ် [sɑŋ mùh] id.

ဖုတ်ကွတ် [mùh klɛk] n. have a stuffed or blocked nose.

ဖုတ်˩ [mùh] n. (terminal) point, edge, fringe, end extremity, the end of a cape or promontory. Cf. တသဲ(ယ်) [tɑ̆ sɑi], တ္လုဲ် [tənəŋ], ဖုတ် [mɜ̀k], မတ် [mɔ̀t], သင် [sɛŋ].

(place-name) မုတ်ဍုင် [mùh ɗʒŋ] n. Muh Dtung or Mudon. မုတ်တမ်(အ်) [mùh təmɔ̆] n. Muh Tamoh or Marttaban. မုတ်ဒုန် [mùh dùn] n. Muh Doon. မုတ်ပန် [mùh pɔn] n. Muh Paon or Mutpun.

မုတ်ကျာ [mùh kyɑ] n. cold season. ကျာမုတ်သုန် [kyɑ mùh sun] id. မုတ်သုန်ကျာ [mùh sun kyɑ] id. ကျာမုသုန် [kyɑ mŭ sun] id. သင်္ကတ် [sə̆ kɔt] id. Syn. ဥတုသင်္ကတ် [ŭ tɑŏ sə̆ kɔt] id. ဥတုဖိုဟ် [ŭ tɑŏ poh] id.

မုတ်ဂဒုင် [mùh gɛ̆ dɜ̀ŋ] n. promontory, spit, point, triangular piece of land, tongue of land, any point of land jutting into the water. ခ္ဍာဝဲင် [khəmɑo³ kə̆ bɛ̆ gɔ̀ŋ] id. ခ္ဍာတ္ဝေက် [kʰəmɑo³ təŋeɑk] id.

မုတ်ဂြုပ် [mùh grɜ̀p] n. edge of jungle.

မုတ်ဂြုပ်ကွိုပ်ဝိ [mùh grɜ̀h kəɗop wèɑ] n. the edge of the forest.

မုတ်ဂြုဟ် [mùh grɜ̀h] n. hollow under breastbone.

မုတ်ဆုအတ့်တိုင်တရင် [mùh chŭ ă tɔh tɑŋ tă rɛŋ] n. the top of the post in front of the gate. တ္ဝေတ်ဆုအတ့်တိုင်တရင် [tənɒt chŭ ă tɔh tɑŋ tă rɛŋ] id.

မုတ်ဇိုင် [mùh jɛ̀ŋ] n. toes.

မုတ်တသဲ(ယ်) [mùh tă sɑi] n. fringe.

မုတ်ဒို(ဒ်) [mùh dɜ̀] n. end of the hills.

မုတ်ပါင် [mùh pɑiŋ] n. tip of the tongue.

မုတ်ပါင်ဆုတ် [mùh pɑiŋ ɗɑt] n. honey-tongued, be sociable, friendly, affable.

မုတ်ပါင်ဗိုန် [mùh pɑiŋ bɜ̀n] n. be able to keep secret.

မုတ်လ [mùh lɛ̀ɑˈ] n. point of arrow.

ဓနို(ဟ်) [mĭh] n. a kind of chisel with a long handle used in boat building.

မိုဟ် [moh] v. ခိုတ်မိုဟ် [khoh moh] v. to be pleasing, pretty.

မံ(အ်)˥ [mɔ̆] v. to embrace, encounter receive. မိန်မံ(အ်) [mɛ̀n mɔ̆] i

မံဂြုံ(အ်) [mɔ̆ grɔ̆] v. to take refuge in, to embrace, to seek refuge in

မံဂြုံကျင်(က်) [mɔ̆ grɔ̆ kyɑik] v. to take refuge in the Buddha.

မံဂြုံဓင် [mɔ̆ grɔ̆ dhɜ̀] v. sought refuge in the doctrine.

မံဂြုံသင် [mɔ̆ grɔ̆ sɛŋ] v. sought refuge in the assembly.

မံဂြုံသိင်သာ [mɔ̆ grɔ̆ soiŋ sɑ] v. to be lost in grief.

မံဂြုံသျှံသျှံ [mɔ̆ grɔ̆ sənim sənɑo³] v. to be jocular, to be sportive.

မံဘဲသတြူ [mɔ̆ bhɜ̀ɑˈ sɔt trɑŏ] v. to encounter enmity.

မံ(အ်)˩ [mɔ̆] v. tilt up, rise, go up (as in price).

မံတုံနှ် [mɔ̆ ton] v. look up.

ဓမံ(အ်) [mɑɛ̆] n. ကောန်ဓမံ(အ်) [kɒn mɑɛ̆] n. buffalo calf, a kind of plant.

ဒူ [məŋɛ̆] n. a kind of tree found in coastal areas, Heritiera fomes. ဆုဒူ [chŭ məŋɛ̆] n. Cynometra ramiflora tree.

မ္ရ [məŋɯ̀] n. stockade.

မ္ဴး[ဒ] [məŋèh] n. outside, besides, in addition to, outer. အာမ္ဴး [ɑ məŋèh] v. to go outside. ဆ္ဒိတ်ကာမ္ဴးတေံစ်(ဒ်) [pɑ̆ tet nɑ məŋèh tɛ̆ cɔm] v. take it outside. ပဧလံမ္ဴး [pɑ̆ lʊ̆ˈ məŋèh] n. over coat. ဖံဒ်မ္ဴးချုဒ် [mɔ̀ŋ məŋèh ɗəŋ] n. he lives outside the town. Cf. second sense, သ္ဆာင်နှဂ့်(တ်) [sɑ̆ ɑiŋ nù gɔ̀h]. opp. first sense, အမ္ဒဲ(ဃ်) [ɑ̆ pəɗoɑ], ဒ္ဒဲ(ဃ်) [pəɗoɑ].

မ္ဴးလိက်ဓန်တ်ဂ့်လိက်ဒ္ဒာဆ္ဒံဒ္ဒွဲပ္ဒုန် [məŋèh lòik mɔn tɔ̆ gɔ̀h lòik bəmèɑ nùm mòɑˈ plɔn] n. besides the Mon books there is Burmese one as well.

မ္ဴး[ၨ] [məŋèh] prep. without, outside.

မ္ဴးကြန် [məŋèh grɔ̀n] prep. without book, unsanctioned.

မ္ဴးသာသနာ [məŋèh sɑ sɑ̆ nɑ] prep. without religious, irreligious.

မ္ဒဝ် [məŋɔ̀] n. oleaster plum, Elaeagnus Lalifolia L.

မ္ဒို(ဝ်) [məŋɔ̀] n. invocation, blessing, religious ceremony, blessing. ပဧသက်ပသဝ် [pɑ̆ seɑk pɑ̆ sɔ] id. ဓဂ်လ [mèɑŋ gɛ̀ lɛ̀] id. လွိ(ဝ်) [lwɔ̀] id. ဒ်ဒ်ဒို(ဃ်) [coiŋ məŋɔ̀] n. royal elephant, the royal white elephant. သ္ဆကာဒ်ဒို(ဝ်) [sɑ̆ pɑ̆ kɑ wɑ məŋɔ̀] v. to invoke blessing on a marriage, perform a marriage ceremony. သ္ဆတာဝိဒို(ဝ်) [sɑ̆ pɑ̆ kɑ wɔ̀ məŋɔ̀] id.

မ္ဒိုဇိက်ဒ္ဆ [məŋɔ jòik bəŋɛ̀] n. royal ploughing ceremony.

မ္ဒိုဒီဒါဟ [məŋɔ̀ wɪ̆ wèɑ hɑ̆] n. marriage ceremony in which the bridge is given away. Cf. မ္ဒိုအာဒါဟ [məŋɔ̀ ɑ wèɑ hɑ̆] id.

မ္ဒုတ်ဒဝ် [məŋùh dɔp] v. put troop on alert. Der. ရဏ္ဍာင်ကိုဆ္ဆို [rɔ̀myɑiŋ kɒ sɑ̆ tæ̆] n. sound of alarm.

မ္ဒိုတ် [məŋɔ̀h] v. to be robust, stout, hard, stiff, stiffen. ကိုမ္ဒိုတ် [kɒ məŋɔ̀h] id. ကြုဂ်မ္ဒိုတ် အာ [krɔŋ məŋɔ̀h ɑ] id. သကိုမ္ဒိုတ် [sɑ̆ kɒ krɔŋ məŋɔ̀h] id. ဒ္ဒုဝဒ်တံဆံဝဒ္ဒ်မ္ဒိုတ်ကွဲ(တ်) [khəmɑi cɑiŋ tɔ̆ nɔ̆ khənok məŋɔ̀h kwɛ̆hˈ] v. these eggs have very hard shells. နိုတ်မ္ဒိုတ် [cot məŋɔ̀h] v. to be self-willed. Cf. ကဧလံ(ဆ်) [kɑ̆ lʊ̆ˈ], ကြုဂ် [krɔŋ], ဧကြံ(ဆ်) [krʊ̆ˈ], ခြုက် [khrɛk], တို(ဝ်) [tom], ထတ် [thɔt]. opp. ဒီန့် [ɗɔn]. Der. ဂုတ် [gùh] v. to swell up. မ္ဒိုတ်ကြုဂ် [məŋɔ̀h krɔŋ] v. to be coarse, rough.

မ္ဒိုတ်ခြုက် [məŋɔ̀h khrɛk] v. to be very hard. မ္ဒိုတ်နိုတ် [məŋɔ̀h cot] v. to be obstinate, stubborn, obdurate.

မ္ဴး [mənèh] pers. pron. you, thou and its cases, your. ဂြုဝ်မ္ဴး [grɔ̀p mənèh] pron. your's.

မ္ဴးတံ(ဆ်) [mənèh tɔ̆] pers. pron. ye or you and cases. pron. object form of thou. pron. yours. ကိုမ္ဴး [kɒ mənèh] id.

မ္ဴးတိဖံဒ်တာ [mənèh tem mɔ̀ŋ hɑ] pron. do you understand? မ္ဴးကျိတ်ဖံဒ်တာ [mənèh kloh mɔ̀ŋ hɑ] id.

မ္ဴးသွးဧကွာခ်ိဳဍိဟိုလဝ်ဂ့်(တ်) [mənèh sɑ̆ dɔ̀h klɒn bɔ̀m hom lɔ̀ gɔ̀h] pron. you must do what you are tqld.

မိုက် [mənòik] n. gem, jewel, ruby. ဗတ်မိုက် [mòt mənòik] id.

မိုက်ကာဗဒ [mənòik kɑ mɑ̆ dɛ̆] n. (P. manikamado) pleasure giving jewel.

မိုက်စုဝ်ဒုန် [mənòik cənɑm dùn] n. jade.

မိုက်ဒိုတ် [mənòik bɜ̀t] n. diamond.

မှုဝ်(ဒ်) [məmàm] n. ကမှုဝ်(ဒ်) [kɑ̆ məmàm] n. Burbus stigma fish.

မှုသ္သိ [mənɔ̀t sɛ̆] n. (P. manusso) man. ဗနုဿ [mɛ̆ nùt sɑ̆] id.

မိုဟ် [mənèh] n. man, human being, person, Homo sapiens, people in general. ကွိုုန့်မိုဟ် [kɑ̆ tɒ dɔ̀h mənèh] v. to be born. ဒုန်မိုဟ် [dɔ̀h mənèh] v. to attain one's majority. ရုဝ်မိုဟ် [rɑ̀m mənèh] v. to vert to lay status after period as novice. Cf. အွာ [ɑ̆ cɑ], အတြုံ(ဟ်) [ɑ̆ trŭh], ပ္ကုုံ [ĭ brɛ̀ɑ'], ညူး [ɲèh], တြုံ(ဟ်) [trŭh], ပ္ကုုံ [brɛ̀ɑ'], ခဲ့ [rɔ̀ɑ'], သ္ဗာ [səmɑ].

မိုဟ်အ [mənèh ɑ̆] n. mute.

မိုဟ်အရိုင် [mənèh ɑ̆ rɛ̀ŋ] n. savage, uncevilised person, uncouth or uncultivated person.

မိုဟ်အအ [mənèh ɑ̆ 'ɑ̆] n. simpleton. မိုဟ်အိုအို(အ်) [mənèh ɛ̆ ɛ̆] id. မိုဟ်လိုဟ်လိုဟ် [mənèh hloh hloh] id.

မိုဟ်အကြာ [mənèh ɑ̆ krɑ] n. middle man, non-partisan.

မိုဟ်အခေါင်အဝိုကိုမဲ့ဒွံ(မ်) [mənèh ɑ̆ khoŋ ɑ̆ wɜ̀ kɒ mài nùm] n. elector.

မိုဟ်အဝိုု(ဒ်) [mənèh ɑ̆ pɑɒ] n. (of person) super numeracy. မိုဟ်လဒ်,လဒ် [mənèh lɔ̀, lɔ̀] id.

မိုဟ်အပ္ဆဲ(ယ်) [mənèh ɑ̆ pəɗoɑ] n. trusted person, somebody can trust and rely on.

မိုဟ်အပြေဲ(မ်) [mənèh ɑ̆ prɒm] n. layman, the uninitiated commoner. မိုဟ်ဟွံဧသုင်ကိုဧတောဝ် ဧသ္ဒာဝ်သ္ဒိုင်ဖုာအမာတ် [mənèh hɔ̆ seɑŋ kɒ dɛ̆ to səno səmoiŋ hmɑ ɑ̆ màt] id.

မိုဟ်အရိုင် [mənèh ɑ̆ rɛ̀ŋ] n. uncivilized person, the uncultivated.

မိုဟ်အာကျုင် [mənèh ɑ klɜŋ] n. traffic in general, pedestrain traffic.

မိုဟ်အာဝတာ [mənèh ɑ gɛ̆ tɑ̆] n. royal herald, forerunner, precursor, harbinger, advance party.

မိုဟ်အာတရ် [mənèh ɑ tɑ̆ rɑo^{3}] n. sojourner. မိုဟ်နိုဝ်ကျုင်ခွဲချိုန်ဧက [mənèh cop klɜŋ mòɑ' chon khɑ̆ nɑ̆] id.

မိုဟ်အာဒွံင်လွဝ်ဂတားဏာဝက္ခိုဝ် [mənèh ɑ dəmòŋ ɲɛ̆ paik gɛ̆ tɑh nɑ kəɗop] n. straggler. မိုဟ်သေ့ဘွက်ပြားဖအာနုကျိုဝ် [mənèh sih təpɛk prɑh jèh ɑ nù kəɗop] id.

မိုဟ်အာဝိုဧလိုလ်ခြိုန် [mənèh ɑ bɜ̀ poɑ^{2} ləmɜ̀n] n. playgoer. မိုဟ်အာဝိုဧလိုတ္ခို(ဒ်) [mənèh ɑ bɜ̀ poɑ^{2} twɒ] id.

မိုဟ်အာလောန်စက်အာ [mənèh ɑ lɔ̀n pɛk ɑ] n. passer.

မိုဟ်အိုက်ဂနိုတ်ချေဲ(ယ်) [mənèh oik gɛ̆ cot choɑ^{2}] n. the scum of the earth. မိုဟ်ဟွံလုပ်ဧကင် ကာ [mənèh hɔ̆ lùp kɔiŋ kɑ] id.

မိုဟ်အင်္ဂအဝဲဆောတ်ယောင် [mənèh ɛŋ gɛ̆ ɑ̆ wòɑ' mɛ̆ ɕhɒt yòŋ] n. maimed person. အတိုတ် [ɑ̆ hot] id.

မိုတ်အင်ဒုး [mənèh ɔŋ jənèh] n. winner. မိုတ်ဒွံဝေါအင်ဒုး [mənèh gə̏ poɑ^{2} ɔŋ jənèh] id.

မိုတ်အုပ်လဒ်(ဓ်) [mənèh up lɛ̏ dɔm] n. ruler. ကွံန် [kəmɛn] id. ရာဇာ [rɛ̀a jɛ̀a] id. သွိင် [səmoiŋ] id. ဥကရာတ် [e kə̏ rat] id. တ္ဂအဒို(ဒ်) [tlə̏ ɑ̏ wɛ̀] id. ဇတ္ထိယ [khɔt tæ̏ yə̏] id. ဓာသ်က် [ɕa sɔk] id. ဓဍာန် [pənɒn] id. ဓဍာန်ဇွဒ်(ဓ်) [pənɒn thəpɒm] id.

မိုတ်ကဆင်အသွဝ် [mənèh kəchɔŋ ɑ̏ səmɔ] n. the lower chamber of a bicameral legisla-ture.

မိုတ်ကဆင်မလေပ်ပညာ [mənèh kə̏ chɔŋ mɛ̏ lĭp pɔn ɲɑ] n. intelligentsia.

မိုတ်ကဆင်ချဲသ္ဒာဆ္ဂ [mənèh kə̏ chɔŋ rɔ̀a' səmɑ bəŋɛ̏] n. peasantry.

မိုတ်ကဆင်တ္ဂဲကိုပြပ်ကသပ် [mənèh kə̏ chɔŋ həmoɑ kɒ grɔ̀p kə̏ sɔp] n. (pol) proletariat.

မိုတ်ကွိုန့်ယဲ(ယ်) [mənèh kə̏ tɒ dɔ̀h yɔ̀a'] n. the sick.

မိုတ်ကွိုဝေင်ဂရိုင် [mənèh kə̏ tɒ wɔ̀iŋ gɛ̏ rèŋ] n. comedian. မိုတ်ဓပျက် [mənèh pyeɑk] id. ညးခချိက်လတ် [ɲèh mɛ̏ ɗɑk jɑ̀t] id. လတ်ဥသွးလုပ်နိတ် [jɑ̀t plə̏ sə̏ dèh lùp cot] id. မိုတ် ချက်ချာ [mənèh chɔk chɑ] id.

မိုတ်ကွိုသပုန် [mənèh kə̏ tɒ sə̏ pun] n. mutineer.

မိုတ်ကဒ့်ကလှ်(ဟ်) [mənèh kə̏ pɔh kə̏ lɔh] n. vagrant, vagabond.

မိုတ်ပတော့်ဝိုင် [mənèh pə̏ tɛ̏h jèŋ] id. tramp. မိုတ်တွံခွဲကိုသွိဋ္ဌာန် [mənèh hɔ̏ moɑ kɒ səŋæ̏ thɑn] id.

မိုတ်ကလင် [mənèh kə̏ lɛŋ] n. listener. ပုရိသတ်ဓကလင် [pɑo' ræ̏ sɑt mɛ̏ kə̏ leŋ] id.

မိုတ်ကလိင်မုက် [mənèh kə̏ loiŋ mɜ̀k] n. stranger.

မိုတ်ကလေင်စွံဝဲသွို [mənèh kə̏ leɑŋ cɔ̏' dhɔ̀ sə̏ tæ̏] n. penitent. adj. ဓကလေင်ဒွံဝဲသွို [mɛ̏ kə̏ leɑŋ gɔ̏ dhɔ̀ sə̏ tæ̏] id. ဓဥိုက်ဟော်ဒွင်ခွဲနီတ် [mɛ̏ glɛ̀k hɒm dəmɔ̀ŋ pəɗoɑ cot] id.

မိုတ်ကလေင်လံတိုထွး [mənèh kə̏ leɑŋ lɛ̀a' hom thə̏ pɑh] n. narrator.

မိုတ်က်ဓပုင် [mənèh kɑo^{3} khə̏ pəŋ] n. person whose handsome appearance belies his lack of ability and character.

မိုတ်ကဓ္ဂက် [mənèh kɔmlɛk] n. the blind, blind man or person.

မိုတ်ကွံက်ကွိုပ် [mənèh kəpɔk kəɗop] n. leader. မိုတ်အာဂတဓ္ဂတာရ် [mənèh ɑ gɛ̏ tə̏ plə̏ tə̏ rɑo^{3}] id. မိုတ်သွိုပ်သ္ဂ [mənèh sə̏ kop sə̏ kə̏] id.

မိုတ်ကော်ချဲ(ယ်) [mənèh kok jyɔ̀a'] n. seducer. မိုတ်ဓချဲသွေသ္ဂန် [mənèh mɛ̏ jyɔ̀a' slɑɛ̏ slɔn] id.

မိုတ်ကောတ်ဓစပ်သ္ဒာဝ် [mənèh kit cie səno] n. law-abiding fello

မိုတ်ကောတ်ပရိုင် [mənèh kit pə̏ rɑŋ] n. pressman.

မိုတ်ကောန်ဂကောဲဟွံသေင် [mənèh kɒn gɛ̏ kɒm hɔ̏ seɑŋ] n. non-member.

မိုတ်ကောပ်ကဲ(ယ်) [mənèh kɒp kɑi] n. supervisor.

မိုတ်ကောပ်ကဲအုပ်ထိင် [mənèh kɒp kɑi up thoiŋ] n. warden. (ဘာတက္ကသို(ဒ်) [bhèɑ tɛk kə̏ sɒ] n. university). ဓဓွန်ဓဒေ(ဓ်) [jɔmnòk khə̏ dɔm] id.

မိုတ်ကောပ်ကဲသျိုပ်သ္ဂ [mənèh kɒp kɑi sə̏ kop sə̏ kə̏] n. controller.

မြိမ်ကိုအရိုအဝင် [mənèh kɒ ɑ̈ rɜ̀m ɑ̈ bèaŋ] n. helper. ကျောနိုသူ့ာအရိုအဝင် [kɒn səma ɑ̈ rɜ̀m ɑ̈ bèaŋ] id.

မြိမ်ကိုအဝဲတူ့ဝဲ(ယ်) [mənèh kɒ ai təmai] n. legator.

မြိမ်ကိုကသပ် [mənèh kɒ kɑ̈ sɔp] n. consultant, counsellor. မြိမ်ဝသွဲ့ခုံချပ်ဝှုနိုဝ [mənèh sɑ̈ gɔ̈ chɔp gɛ̈ nɔn cɛ̈] id. ဒါရုဒ့ာသခ်ဒဲ့ာ်(ဂ်) [pɑ rɛ̈ gù hmɑ sɔ jɔ̀k] id. counsellor. မြိမ်ဓမ့ာ်ကောဓသခ်လာ [mənèh jɔ̀mnɔ̀k kɑo² sɑe lɑ] id.

မြိမ်ကိုဂဠ့ဲ(ယ်) [mənèh kɒ gɛ̈ ui] n. dispenser.

မြိမ်ကိုဒုက် [mənèh kɒ jɜ̀k] n. hangman. မြိမ်ဂခိုဘ်မြိမ်နကိုဒုက်မးက့ဲ(ဘ်) [mənèh gɛ̈ cɔt mənèh nɛ̈ kɒ jɜk pɑh kɔ̀] id.

မြိမ်ကိုတောတ် [mənèh kɒ tit] n. marker.

မြိမ်ကိုဓဝ်သစ္ခ [mənèh kɒ dhɔ̀ sɔt cɛ̈] n. he who administered an oath of loyalty or fidelity.

မြိမ်ကိုပညာ [mənèh kɒ pɔn ɲɑ] n. educator. မြိမ်ပွတရ်ထွးကိုဒဲကဲ့(ယ်) [mənèh plɑ̈ tɑ̈ rɑo³ thəpɑh kɒ nɔɑ¹ koɑ] id.

မြိမ်ကိုပရိုင် [mənèh kɒ pɑ̈ rɑŋ] n. informer, reporter. မြိမ်ဝရင်မြို့(ဒ်) [mənèh gɛ̈ rɛ̀aŋ pɑ̈ tem] id. ခဲ့ကတ်ပရိုင် [rɔ̀a¹ kit pɑ̈ rɑŋ] id. မြိမ်ကျင်လ်ဝ [mənèh klɜŋ lɛ̀a¹ cɛ̈] id.

မြိမ်ကိုမဲ့ဲ(ယ်) [mənèh kɒ màì] n. voter.

မြိမ်ကျိုပ်ကတ္တြုံ(ဓ်) [mənèh kəɗop kɑ̈ bɛ̈ tɑ̈ jrùm] n. heedless, reckless person.

မြိမ်ကျိုပ်ထလာတ် [mənèh kəɗop thɑ̈ lat] n. hairless. မြိမ်တွံမွဲကိုတဓသခ်ကျိုပ် [mənèh hɔ̈ moɑ kɒ tɑ̈ sok kəɗop] id. ဓနှ်တဓသခ်ကျိုပ်တွံမွဲ(ယ်) [dɛ̈ dɔh tɑ̈ sok kəɗop hɔ̈ moɑ] id.

မြိမ်ကျ [mənèh kyɑ̈] n. loser. မြိမ်ဟာ့ခြော့(ဓ်) [mənèh hɒm brɔ̀m] id.

မြိမ်ကြဲကိုမြို့ [mənèh krɔ̈ kɒ brèa¹] n. person crazy about getting a wife, person who cannot get over the loss of his wife.

မြိမ်ကွတ်ဂုံက် [mənèh klɔt glɔ̀k] n. thief, burglar.

မြိမ်ကွတ်စကာလိက်ညးတ္ဝတ်သ္ဆာင်မခွံလဝ် [mənèh klɔt cɛ̈ ka lòik ɲèh tənɔh sɑ̈ aiŋ mɛ̈ khənɔn lɔ̀] n. plagiarist.

မြိမ်ကွတ်တောဝ်ကလင် [mənèh klɔt tɒp kɑ̈ leŋ] n. eavesdropper.

မြိမ်ကွတ်စိတ်ကေတ်ကာကလေါတ် [mənèh klɔt pot kit na kɑ̈ pɒt] n. shoplifter. မြိမ်သွပ္ဍရာန် ဗျာတဲ့ကွတ်စိတ်ဝကတ်ကာကဓေါတ် [mənèh sɑ̈ pɑ̈ pənɑ̈ ràn phya tui klɔt pot kit na kɑ̈ pɒt] id. မြိမ်ထလ့ [mənèh thɑ̈ lʊ̈] id.

မြိမ်ကျောန်ကျွ(ဒ်) [mənèh klɒn kɑ̈ sɔ̀] n. locksmith. မြိမ်ပဓလဝ်ကျွ(ဘ်) [mənèh pɑ̈ lae kɑ̈ sɔ̀] id.

မြိမ်ကျောန်ကဖျာန် [mənèh klɒn kɔmlɒn] n. working people.

မြိမ်ကျောန်ကဖျာန်အကုသို့(ဝ်) [mənèh klɒn kɔmlɒn ɑ̈ kɑɗ sɒ] n. sinner. မြိမ်ပ္ဍိုဧရာဝ်နှဟ် [mənèh pɑ̈ kom pɑ̈ rap dùh] id. မြိမ်သွပ္ဍအကုသို့(ဝ်) [mənèh sɑ̈ pɑ̈ pwɑ̈ ɑ̈ kɑɗ sɒ] id.

မြိမ်ကျောန်ကဖျာန်,ဓထဝိတ်လပ်ဌုဟ်ဖးဒတဲ့(ယ်) [mənèh klɒn kɔmlɒn mɛ̈ thɑ̈ pot lɔ̀ ŋùh

mèh dĕ̈ tui] n. contractor. နိမ်ကျောန်ဒွာဝ် [mənèh klɒn dənàp] id.

နိမ်ကျောန်ကဖျောန်သွိုင်သွိုင် [mənèh klɒn kɔmlɒn sɑ̆ jèŋ sɑ̆ jèŋ] n. labourer.

နိမ်ကျောန်ကဖျောန်သိုက်သိုက်သိသိ [mənèh klɒn kɔmlɒn sak sak sæ sæ] n. plodder.

နိမ်ကျောန်ဖုန်ချဲ့(တ်) [mənèh klɒn phun cheĕ̈h] n. saddler. နိမ်ကျောန်ပ်တ် ကဇေါတ်ဓွန်(ဝ်) [mənèh klɒn pɑ̆ tet kɑ̆ pɒt cənam] id.

နိမ်ကွဲဝစလော်ကိုအဇေ့ဝ် [mənèh klai cɑ̆ lɔ̆' kɒ ɑ̆ rĭe] n. interpreter.

နိမ်ကျိုတ်ခြုတ် [mənèh kloh ɗoh] n. (of a person) be smart, be canny, be savvy.

နိမ်ကျဲ့စိတ်ပ်တ်ခြဟတ် [mənèh klaĕ̈ cot pɑ̆ tet jrĕ̈ hòh] n. striver.

နိမ်ကျဲ့စိတ်လ်ပဓျောကျောန်စိတ် [mənèh klaĕ̈ cot lwĭ pɑ̆ rɑ klɒn pot] n. toiler. နိမ်ကျောန်ဒွင် နကိုချန်ဝတ် [mənèh klɒn dəmàŋ nĕ̈ kɒ ɗaik dhòt] id.

နိမ်ကျော်ဂွံင်ဟွံကောတ်ဓစဝ်သွောဝ် [mənèh klɔ̆' glòŋ hɔ̆ kit cie səno] n. jay walker.

နိမ်ဟ်,ကွားဘာမဆက်ဆော်,နကိုလိက်အာကျွင် [mənèh, kwah bhèa mĕ̈ chɛk chɒm nĕ̈ kɒ lòik ɑ klèŋ] n. correspondent. ညွားထျုန် [ɲèh thəmun] id. နိမ်ဆင်ဓရိုင် [mənèh thɔŋ pɑ̆ raŋ] id. နိမ်ကတ်ဓရိုင် [mənèh kit pɑ̆ raŋ] id.

နိမ်ကွဉ်အောကျွင်ဝဲဝဲလဲလဲ(ယ်) [mənèh kwaik ɑ klɛŋ jòa' jòa' jài jài] n. dodderer.

နိမ်ကွဉ်ချိုတ်အခိင် [mənèh kwaik phɑ̆ ot ɑ̆ khoiŋ] n. loiterer.

နိမ်ကွင်လို(ဒ်) [mənèh kəpɛŋ lèm] n. castaway.

နိမ်ခအိလော်ဝ် [mənèh khɑ̆ i lĭp] n. snorer.

နိမ်ခစုင်တွျင် [mənèh khɑ̆ cɛŋ tənɛŋ] n. busy body. နိမ်ကဓော်ကာသိ [mənèh kɑ̆ sok kɑ̆ si] id. နိမ်လုပ်လုံက်ပွဲကေင်ကာညွားဇန်ျိုင် [mənèh lùp hlɔk pəɗoɑ kɔiŋ kɑ ɲèh gòmlèŋ] id. နိမ်ဓလေပ်လုပ်လုံက် [mənèh mĕ̈ lĭp lùp hlɔk] id.

နိမ်ခလိုင်လောန် [mənèh khɑ̆ laŋ lòn] n. aggressor.

နိမ်ခလိုင်လောန်လုပ်ဇိုပ်အော [mənèh khɑ̆ laŋ lòn lùp cop ɑ] n. trespasser. နိမ်ခလိုင်လောန်လုပ် ဓဒ် [mənèh khɑ̆ laŋ lòn lùp màŋ] n. squatter. illegal tenant.

နိမ်ခလိုင်လုပ် [mənèh khɑ̆ laŋ lùp] n. invader.

နိမ်ခါခြားတွံ(အ်) [mənèh khai chah təmɔ̀] n. coal-miner.

နိမ်ခိုတ်နိမ်ချိုတ် [mənèh khoh mənèh ɗoh] n. exceptionally gifted person. နိမ်ချွက်ကြီ [mənèh sɑ̆ keak kræ] id.

နိမ်တ်ခွံချွဇောတ်ပွ [mənèh khənɔm chu jàt plɑ̆] n. play writer.

နိမ်တ်ခွံဝင် [mənèh khənɔm wèaŋ] n. historian. ဇွောဝင် [ɑ̆ ça wèaŋ] id.

နိမ်တ်ခွံလိက် [mənèh khənɔm lòik] n. compiler.

နိမ်တ်ခွံသတ်ဇာတ် [mənèh khənɔm sɔt jàt] n. writer, author.

နိမ်ဒ်ခိတ် [mənèh khəmeh] n. decent person, person of good character, well-to-do person, upright person, virtuous person.

နိမ်ချွန်ခွံလိက်အုပ်သွတ် [mənèh chu khənɔm lòik up səmɔtJ n. pamphleteer.

နိမ်ချွန်ခွံသတ်ဇာတ်သွားလေင်ဇွောဝ် [mənèh chu khənɔm sɔt jàt sɑ̆ dèh lèaŋ jwò²] n.

tragedian.

မွန်ချုဒက်ခွဲက်ထွးနကိုရုပ်ရာ [mənèh khu dĕ̀ jèak dhəmɔ̀k thəpah nĕ̀ kɒ rùp rèa] n. illustrator.

မွန်ချုတ် [mənèh chu mɔ̀t] n. gem engraver, lapidary.

မွန်ချုလိက်ပျိုင်ပျက် [mənèh khu lɔ̀ik pyaiŋ pyeak] n. satirist

မွန်ဂစိုတ် [mənèh gĕ̀ cot] n. killer.

မွန်ဂစိုတ်မွန်ဟ် [mənèh gĕ̀ cot mənèh] n. murderer.

မွန်ဂတ္ဂ်ာတင် [mənèh gĕ̀ tɔh teŋ] n. debtor.

မွန်ဂရိုက် [mənèh gĕ̀ rèk] n. (ဖျင်ဓဝင် [glèŋ pəwɔ̀iŋ]) steersman of racing canoe.

မွန်ဂေတ်ကြေဝ်သွံကဓေါတ် [mənèh gĭt krae sʊ̆' kă̆ pɒt] n. peddler.

မွန်ဂေတ်ဖွင်ဂျိုက်ဂွဲဝ်စ်စတ် [mənèh gĭt gəŋɔ̀iŋ glèk glài cɔm pɒt] n. explorer.

မွန်ဂေတ်ဝေင်အာကျုင် [mənèh gĭt wɔ̀iŋ a klɔŋ] n. wanderer.

မွန်ဂေတ်သွံဗျာတံကွာန်ကျောတ်ကွာန် [mənèh gĭt sʊ̆' phya tɔm kwan kənɒt kwan] n. roundsman. မွန်ဂေတ်သွံရာန်ဗျာ [mənèh gĭt sʊ̆' ràn phya] id.

မွန်ဂ်ဂ့်(ဟ်) [mənèh gɔ̀h] pron. that man.

မွန်တ်ဖွင်ချဉ်(က်) [mənèh glèaŋ ɗaik] n. water carrier, bhisti. Syn. ရဲတုက်ချဉ်(က်) [rɔ̀a' tɔk ɗaik].

မွန်တ်ဂွဲဝိုန်ပြုပ်နကိုနဲ့ကဲလိဝ်(မ်) [mənèh glài pon grɔ̀p nĕ̀ kɒ nɔ̀a' koa lèm plem] n. racketeer. မွန်တ်ဂွဲဝိုန်ပြုပ်နဲ့လိ(မ်) [mənèh glài pon grɔ̀p nɔ̀a' lèm] id.

မွန်တ်ဂွဲဝိုဂုန်ဇကု [mənèh glài phɒ gùn jĕ̀ kaɗ] n. opportunist.

မွန်တ်ဝိုခုပ်ကဓေါတ် [mənèh gwĭ dhùp kəpɒt] n. baler. ခ္နာတ် [khənat] id.

မွန်တ်ဝံဒ္ဍး [mənèh gʊ̆ jənèh] n. conqueror.

မွန်တ်ဝံခုင်ကောတ်တဲ့အခဲတ္ဂဲ(ယ်) [mənèh gʊ̆ dèŋ kit toa ài təmài] n. lega

မွန်တ်ဝံလာဝ်ခုတိယ [mənèh gʊ̆ làp dʊ̆ tæ̆ yă̆] n. runner-up.

မွန်တ်စအကြာ [mənèh cĕ̀ ă̆ kra] n. broker.

မွန်တ်စအကြာလ္လုဉ်ဝ်ဉ် [mənèh cĕ̀ ă̆ kra lĕ̀ tao' glèŋ] n. itinerant broke

မွန်တ်စအကြာသွံရာန် [mənèh cĕ̀ ă̆ kra sʊ̆' ràn] n. exchanger.

မွန်တ်စအိက်ဩန်ဝ်ုင် [mənèh cĕ̀ oik srɔn glèŋ] n. usurer.

မွန်တ်စကာ [mənèh cĕ̀ ka] n. servant.

မွန်တ်စဂုန်လ္လုသွံရာန်အရေင် [mənèh cĕ̀ gùn lĕ̀ tao' sʊ̆' ràn ă̆ rèaŋ] n. stock broker

မွန်တ်စပရဲ(ယ်) [mənèh cĕ̀ pă̆ roa] n. profiteer.

မွန်တ်စဘိင် [mənèh cĕ̀ bhòiŋ] n. opium-eater. Cf. မွန်တ်စဘိန် [mənèh cĕ̀ bhèn] id.

မွန်တ်စသုင် [mənèh cĕ̀ sɜŋ] n. consumer.

မွန်တ်စသတ်ဆုသတ်ဒုန်သွေဝ်ကောဝ် [mənèh cĕ̀ sɔt chŭ sɔt dùn sənie kie] n. vegetarian. မွန်ဝေင်ဗိစသတ်မန္ဒကိုလမျိုး(မ်) [mənèh wèaŋ pai cĕ̀ sɔt mĕ̀ nùm kɒ lɔ̀myèm] id.

မွန်တ်စီဝန်ကိုဓေါထွေးပျိုး [mənèh ci jɔn kɒ poa² thəpah pyah] n. showman. မွန်တ်မန္ဒဝန်စီဝန်ထွေးပျိုး

ကိုသာကာဝတ် [mənèh mɛ̌ khənɔm bɛ̌ dòh ci jɔ̀n thəpah pyah kɒ sa kat] id.

မြို့ဖိုးနှံသွက်ပွဲပလင်းကပေါက်နက်ကွင် [mənèh ci jɔ̀n swɛk gɔ̌ pɑ̌ lɔŋ kəppt nɛ̌ kɒ kəpɛn] n. shipper.

မြို့စးကုန်ကုန် [mənèh cah kun kun] n. humpback. မြို့မန္တံကိုတွင်ပွဲဒုစး [mənèh mɛ̌ nùm kɒ təmɔŋ pəɗoa dù cah] id.

မြို့စဉ်စဉ်မှဉ်မှဉ်(ကာ်) [mənèh caik caik hmaik hmaik] n. sloven.

မြို့စုတ်ဂျိ [mənèh cut gɣ̌ĩ] n. poisoner. မြို့သည်ဒုံဂျိ [mənèh sɑ̌ kɒ dòh gɣ̌ĩ] id.

မြို့ဓိုတ်ထတ်သန် [mənèh cot thɔt sɔn] n. enthusiast.

မြို့စန်ဒက် [mənèh cɔn dèak] n. organizer. မြို့ရုပ်စပ်ပဇရင်စန်ဒက် [mənèh rɔ̀p cɔp pɑ̌ reaŋ cɔn dèak] id.

မြို့စိုန်သည်ပွဲသေနင်ဗျူဟာပွာန် [mənèh con sɑ̌ kom pəɗoa se nèaŋ gɛ̌ byù hɑ̌ pənan] n. strategist. မြို့စိုန်သည်ပွဲပဇရင်ပြောင်ဗျူဟာပွာန် [mənèh con sɑ̌ kom pəɗoa pɑ̌ reaŋ preaŋ byù hɑ̌ pənan] id. ဇမြွန်ဒသနင်ဗျူဟာပွာန် [jɔ̀mnòk se nèaŋ gɛ̌ byù hɑ̌ pənan] id.

မြို့ဓိုပ်အဝဲ(ဃ်) [mənèh cop ɑ̌ wòa¹] n. adult, grown-up, elderly person (of home, community, department, etc), come of age, reach puberty, attain maturity.

မြို့စိုပ်အာဘူုင်တွေဘတ်မွဲလွဉ်(ကာ်) [mənèh cop a tənəŋ tənɒt mòa¹ lɛ̌ paik] n. extremist.

မြို့စိုပ်ကဆံင်မြို့တ် [mənèh cop kɑ̌ chɔŋ mənèh] n. (of social attributes) be of standard.

မြို့စဲလက်ပွဲမန္တံလျိုင်ဇကုဇကြာ(၁၄၇ ကို ၁၆၀ ကီလဝ်) [mənèh cai lèak plui mɛ̌ nùm lyèŋ jɛ̌ kaɑ̌ ɑ̌ kra (147–160 kilo)] n. middle weight.

မြို့စေဲဂပုတ် [mənèh coa² gɛ̌ bùt] n. suitor. မြို့စေဲအမူ [mənèh coa² ɑ̌ hmaɑ̌] id. မြို့ဇတ်သွးစိုတ် [mənèh bèak sɑ̌ dèh cot] id. မြို့လုပ်ကြေဝ်တက်ကျာကဇင် [mənèh lùp krae tɛk kya kɑ̌ wɔiŋ] id. မြို့လုပ်ဇင်ခန်(ခန်) [mənèh lùp wɔiŋ khraɛ̌] id.

မြို့စိုဒ္ဓာ [mənèh cap dənèa] n. protector. အရာမဇကွာန်လဝ်သွက်ပွဲစိုဒ္ဓာ [ɑ̌ rèa mɛ̌ klɒn lɔ̀ swɛk gɔ̌ cap dənèa] id. နာထ [nèa thɑ̌] (P.) id.

မြို့ခေ့်စိုတ်ကိုဝါဒကွေတ်,ဓဆောင်စပ်ကိုပရေင်စိုဝ်လလံ(ဓ်) [mənèh cih cot kɒ wèa ɗɛ̌ kwit mɛ̌ chɔiŋ cɔp kɒ pɑ̌ reaŋ poh lɛ̌ lɔ̀m] n. pacifist.

မြို့ခေ့်စိုတ်ပတော့်ကေတ်,လ္ဗျူဝါဒလွဉ်ချပ် [mənèh cih cot pɑ̌ tɛ̌h kit lɛ̌ tao¹ wèa ɗɛ̌ lɛ̌ paik rùp] n. materialist.

မြို့စ္ဒးသွံတရုးလိက်ပရိုင် [mənèh cənah sɒ̌¹ tɑ̌ rah lòik pɑ̌ raŋ] n. news agent. မြို့သွံလိက်ပရိုင် [mənèh sɒ̌¹ lòik pɑ̌ raŋ] id.

မြို့စ္ဒတ်သ္ဒာန် [mənèh cəmɔt səman] n. inspector.

မြို့ဆက်ကိုမွဲကဆံင်နုဖံင်ဓက်အကြာ [mənèh chɛk kɒ mòa¹ kɑ̌ chɔŋ nù mòŋ cɛk ɑ̌ kra] n. operator. မြို့ရုပ်ဓဝ်ဓက် [mənèh rɔ̀p cɔp cɛk] id.

မြို့ဆက်ဂဟော [mənèh chɛk gɛ̌ hɜ̀] n. welder. မြို့ဆက်ဒွန် [mənèh chɛk bɛ̌ cɛn] id.

မြို့ဆက်ဒုင်ကောတ် [mənèh chɛk dəŋ kit] n. successor. အရာဇကျွင်ခွဲကြံ [ɑ̌ rèa mɛ̌ klɜŋ bhòa¹ krao³].

မွိတ်ဆာန်ဂကူ [mənèh chan gĕ kao^{1}] n. nationalist.

မွိတ်ဇကူ [mənèh jĕ kaŏ] n. resident of a certain locality on whom one can depend sponsor.

မွိတ်ဇမ္ဒေဉ်(ကဲ) [mənèh jòmnòk] n. elder or responsible person, leader, dignitary. ဗွေဉ်မွိတ် [bŏ mənèh] id. elders of community.

မွိတ်ဇမ္ဒေဉ်ကိုဏ္ဍန္ဒိပလ [mənèh jòmnòk kɒ et dhĭ bĕ lĕ] n. potentate. စ္ဂကရာတ် [e kă rat] id.

မွိတ်ဇမ္ဒေဉ်ကျဉ်(ကဲ) [mənèh jòmnòk kyaik] n. trustee of a pagoda.

မွိတ်ဇမ္ဒေဉ်ဒေင် [mənèh jòmnòk dòiŋ] n. referee. မွိတ်ဇမ္ဒေဉ်ဃံဒ်သ္ဒာခိ [mənèh jòmnòk ghòŋ səma dhĭ] id. ယိုဒုင်နုဒုံမွိတ်ဇမ္ဒေဉ်ဒေင် [yè dèŋ nĕ dĕ dòh mənèh jòmnòk dòiŋ] id. ယိုဒုင်နုဒုံမွိတ်ဇမ္ဒေဉ်ဃံဒ်သ္ဒာခိ [yè dèŋ nĕ dĕ dòh mənèh jòmnòk ghòŋ səma dhĭ] id.

မွိတ်ဇမ္ဒေဉ်သ္ဂိုဝ်ချင် [mənèh jòmnòk sŏ kop dəŋ] n. councillor. မွိတ်ဇမ္ဒေဉ်ကောသေယ်လာ [mənèh jòmnòk kao^{2} sea la] id.

မွိတ်ဇမ္ဒေဉ်သိသြုန် [mənèh jòmnòk sem srɔn] n. treasurer. Syn. မွိတ်ထိဒ်ဂက်သြုန် [mənèh thoiŋ dèak srɔn], မွိတ်သိသြုန် [mənèh sem srɔn].

မွိတ်ဇမ္ဒိုင်အယုက် [mənèh jòmlòiŋ ă yèk] n. grown-up. မွိတ်ဇမ္ဒေဉ်အယုက် [mənèh jòmnòk ă yèk] id. မွိတ်ဇဒ္ဒေဉ်အယုက် [mənèh jənòk ă yèk] id.

မွိတ်ဇက်ဝတောက် [mənèh jèak gĕ toik] n. sawyer.

မွိတ်ဇက်ဝတှံ(ဟ်) [mənèh jèak gĕ tòh] n. debtor. မွိတ်ဇက်ကေတ်သွဲနုကိုအိဂ်သြုန် [mənèh jèak kit slui nĕ kɒ oik srɔn] id.

မွိတ်ဇိဂ်တိုလွိ [mənèh jòik tɒ lwĭ] n. tiller. ဖံဒ်ခေါ်ဧသ္ဒေဉ်ဂျုင် [mòŋ khip sənie glèŋ] id. စကာန်ဧရင်ခေါ်ဧသ္ဒေဉ်ဂျုင် [kɒn ɗeaŋ khip sənie glèŋ] id.

မွိတ်ဇိင်ဓ [mənèh jòiŋ cĕ] n. tailor. Syn. မွိတ်ဒွိင် [mənèh jəmòiŋ]. မွိတ်ဇိင်လဲက် [mənèh jòiŋ lòik] n. book binder. Syn. ခဲဇိင်လဲက် [ròa^{1} jòiŋ lòik]. မွိတ်ဇံသဝ်အာတ်မိက် [mənèh jĕ sɔ at mòik] n. suppliant. မွိတ်ဧဒုင်ဂုန်သွက်ဒွံဆာန်ချ [mənèh mĕ dèŋ gùn swɛk gŏ chan ɗu] id. မွိတ်ဧအာတ်မိက်ဇံသဝ် [məmèh mĕ at mòik jĕ sɔ] id. မွိတ်ဇြာတ်အောန် [mənèh jrĕ hòt ɒn] n. weakling. မွိတ်ဇတ် ဧအာန် [mənèh dhòt ɒn] id. သတ်တိရွှာန်ဇြာတ်အောန်ဧအာန် [sɔt tæ̆ rɔt chan jrĕ hɔt ɒn ɒn] id.

မွိတ်ဇြောတ်ကေတ်ကူတ်ညး [mənèh jròt kit kəɗɔh ɲèh] n. exploiter. မွိတ်ကွေက်စလ္လုသွေင်ဓတ်ညး [mənèh kəɗɔik cĕ lĕ tao^{1} səneaŋ mòt ɲèh] id. မွိတ်ဇြောတ်ကေတ်ဆိညး [mənèh jròt kit chem ɲèh] id. မွိတ်ဇြောတ်ဆိညး [mənèh jròt chem ɲèh] n. exploit others.

မွိတ်ညာန်ပညာစိတ်သမ္ဗိတ်ဟွံမွဲ(ယ်) [mənèh ɲàn pɔnɲa cot səmtem hŏ moa] n. ignoramus dolt.

မွိတ်ချိုက်ဧချဲ [mənèh ɗak chĕh] n. rider. တင်လညာတ်ဒွဲကြ [teŋ lĕ ɲàt bwòa^{1} krao^{3}] id. တင်ဧသ္ဒုတ်သ္ဒာတ်ဒွဲကြ [teŋ mĕ să gùt swat bwòa^{1} krao^{3}] id. တင်ဧစီဧရင်ဒွဲကြ [teŋ mĕ ci reaŋ bwòa^{1} krao^{3}] id.

မွိတ်ချန်အရက်ဗိယျာ [mənèh ɗun ă rèak bĭ ya] n. brewer.

မွိတ်ဏ(အဒ်) [mənèh nŏ] n. (referring to person in view) this person, he.

မိုဟ်ဏဲကွေၚန်ကဓွေၚန်စိုဟ်ကြိုဟ်ဖဲင် [mənèh nɔ̆ klɒn kɔmlɒn cot grɜ̀h mɔ̀ŋ] n. he is a resolute worker.

မိုဟ်ဏဲဇကုမ်ျိုဟ် [mənèh nɔ̆ jɛ̆ kaɔ̆ məŋɜ̀h] v. he is a burly fellow.

မိုဟ်တရုးပရံ(အိ်) [mənèh tɑ̆ rah pɑ̆ rɔ̆] n. distributor. မိုဟ်ကြုးပရံ(အိ်) [mənèh trah pɑ̆ rɔ̆ id. မိုဟ်ကြုးပရံကို(ဒ်) [mənèh trah pɑ̆ rɔ̆ kɒ] id.

မိုဟ်တဲဥၚန် [mənèh toa glàn] n. light-fingered. ဒန်ိတဲမဥၚန် [dɛ̆ dɔ̀h toa mɛ̆ glàn] id.

မိုဟ်တက်ကွိ [mənèh tɛk kwi] n. bullock driver or owner. နဲဒါ်ဖ [nài dèa mɛ̆] id. သွၚစဝ်ကွိ [səma cɔ kwi] id. မိုဟ်ဒိကွိ [mənèh di kwi] id.

မိုဟ်တက်,စက်တက်လိက် [mənèh tɛk cɛk tɛk lòik] n. typist. စစီတက်,စက်တက်လိက် [cɑ̆ khi tɛk cɛk tɛk lòik] id. မိုဟ်တက်ကြုးပြိတ်လိက် [mənèh tɛk trah pɑ̆ tet lòik] n. publisher.

မိုဟ်တက်ဗိတ် [mənèh tɛk bɛt] n. batsman, batter.

မိုဟ်တက်ဓိုံ(မ်) [mənèh tɛk bàm] n. photographer.

မိုဟ်တိင်တိုက်ကွိင်ကွိုက်ဓဒွံကိုပွံင်ကျာ [mənèh toiŋ tɑk kwoiŋ kwɑk mɛ̆ nùm kɒ plɔŋ kya] n. organist.

မိုဟ်တိင်တိုက်ထ္ဝဲင် [mənèh toiŋ tɑk thənɑ̆ mɔ̀ŋ] n. pianist.

မိုဟ်တတ်ကွေၚ်အာ [mənèh tɔt klɔ̆' a] n. passer by.

မိုဟ်တတ်ပြိုက် [mənèh tɔt bɛ̆ tɑk] n. interceptor. မိုဟ်ကြတ်ပြိုက် [mənèh krɔt bɛ̆ tɑk] id.

မိုဟ်တိတ်တရ် [mənèh tet tɑ̆ rɑo³] n. hiker. မိုဟ်အာတရ် [mənèh ɑ tɑ̆ tɑo³] id.

မိုဟ်တိတ်နုထဲင် [mənèh tet nù thɔŋ] n. exconvict.

မိုဟ်တုတ်တုတ် [mənèh tut tut] n. weaver. သွၚတုတ်တုတ် [səma tut tut] id. သွၚတုတ် [səma tut] id. သွၚထ္ဝုတ် [səma thəmut] id. သွၚယန်ဧသဝ် [səma yɔ̀n sie] id. သွၚယန်ဧသ [səma yɔ̀n se] id.

မိုဟ်တိုန်မိုန် [mənèh ton mon] n. boaster. မိုဟ်မကြိုဓ [mənèh mɛ̆ krom cɛ̆] id. မိုဟ်မကြိုဓဇကု ဇကု [mənèh mɛ̆ krom cɛ̆ jɛ̆ kaɔ̆ jɛ̆ kaɔ̆] id.

မိုဟ်တိုန်ဟွံစိုဝ် [mənèh ton hɔ̆ cop] n. defaulter. မိုဟ်လိုအာ [mənèh làm a] id.

မိုဟ်တီညၚတ်ဂျိုင် [mənèh tem ɲàt glèŋ] v. be popular with, well-liked by. မိုဟ်သျိုက်နျိုက်ဂျိုင် [mənèh səɗak mlèk glɛ̆ŋ] id.

မိုဟ်တောဲပုင် [mənèh tɒm pəŋ] n. cook. Syn. ဓတွောဲပုင် [təmɒm pəŋ]

မိုဟ်တောင်ကွင် [mənèh tae kəpɛŋ] n. shipwright. မိုဟ်ခွံဝန်ကွင် [mənèh khənɔm bɛ̆ dɔh kəpɛŋ] id.

မိုဟ်တိုတ္ဝံဂဲုဒမ္မ [mənèh tɒ təmɔm gɛ̆ ui dɔ̀p bɛ̆] n. herbalist.

မိုဟ်တဲဂွံ(ဟ်) [mənèh tɔ̆ gɔ̀h] pron. those men.

မိုဟ်တဲဏဲ(အိ်) [mənèh tɔ̆ nɔ̆] pron. these people, they.

မိုဟ်တွဲသိုက် [mənèh təŋɒa sɑk] n. Friday born, talkative perso၊

မိုဟ်တွံက် [mənèh təŋɔk] n. twister. မိုဟ်လိ(ဒ်) [mənèh lèm] id. မိုဟ်ဟွံတဝ်တ၊ [mənèh hɔ̆ tɔp tɑh] id.

မိုတ်တူင်တွောတ်ပိုတ် [mənèh tənəŋ tənɒt pot] v. (of one's potentials for progress and development, dignity, reputation, chastity) be ruined.

မိုတ်တွေင် [mənèh təmeɑŋ] n. person who is out of the ordinary, singular person.

မိုတ်တွေင်တွေင် [mənèh təmeɑŋ təmeɑn] n. peculiar person, idiosyncratic person, odd ball (Am.).

မိုတ်တူအစော်(မ်) [mənèh tlə̆ ă cɒm] n. hero.

မိုတ်တူကသပ် [mənèh tlə̆ kə̆ sɔp] n. schemer.

မိုတ်တူပြပ်ဟွံသေင် [mənèh tlə̆ grɔ̀p hə̆ seɑŋ] n. non-owner.

မိုတ်တူဒိန် [mənèh tlə̆ dàn] n. subscriber.

မိုတ်တွံတူတ် [mənèh twɔh təmɔh] n. sweeper. ဓက်တွံတူတ် [cɛk twɔh təmɔh] id.

မိုတ်တွံဒွော်လွောန်သွက်ဒွေတ်ပဒိုပတ်သွော်ခိုတ် [mənèh twɔh dlə̆ bɛ̆ tɒn swɛk dɛ̆ gït pă tæ̆ pot să gə̆ khoh] n. moralist.

မိုတ်တွံဓဝ်ခိုတ် [mənèh twɔh dhɔ̀ khoh] n. orator. မိုတ်ဟိုဂလောန်ခိုတ် [mənèh hom gă làn khoh] id.

မိုတ်ထွက်ကွိုက် [mənèh thă pɛk kloik] n. pig slaughterer, butcher (of pig). မိုတ်ဂစိုတ်ကွိုက် [mənèh gɛ̆ cot kloik] id.

မိုတ်ထွက်ဗွတ် [mənèh thɛ̆ pɛk pəmɔt] n. stoker. မိုတ်ခလုဗွတ် [mənèh dɛ̆ lù pəmɔt] id.

မိုတ်ထွင်လုပ်ကျင် [mənèh thă pɑik lùp klɜŋ] n. intruder.

မိုတ်ထက်ဂလောန် [mənèh thɔk gɛ̆ làn] n. adherent. မိုတ်ဒုတ်ခရုံင် [mənèh jùt dɛ̆ rɔ̀ŋ] id. မိုတ်တိုင် [mənèh taŋ] id.

မိုတ်ထက်ဂလောန်ကိုပ္ဒာန် [mənèh thɔk gɛ̆ làn kɒ pənɑn] n. militarist.

မိုတ်ထက်ဂလောန်ကိုအပြုံင်အလှာ်(ယ်) [mənèh thɔk gɛ̆ làn kɒ ă prɔŋ ă hlai] n. reformer. မိုတ်ထက်ဂလောန် လွှုပရောင်ကစွာန်, ပြုံပြင်ပြုံင်သွာ်(ယ်) [mənèh thɔk gɛ̆ làn lɛ̆ tɑo' pă reɑŋ kɔmlɒn, prɑŏ preɑŋ prɔŋ slɑi] id.

မိုတ်ထက်ဂလောန်ကိုကဆုံင်ပရောင်ချင်ကွောန်ဝိုမူလ [mənèh thɔk gɛ̆ làn kɒ pă reɑŋ ɗəŋ kwɑn bɜ̀m mù lă] n. reactionary. မိုတ်ထက်ဂလောန်သွက်ခသွာ်ကလေင်ဒွံ, ဝခရင်ချင်ကွောန်ဝိုကဆုံင်တံမူလ [mənèh thɔk gɛ̆ làn swɛk să gə̆ kă leɑŋ gə̆ pă reɑŋ ɗəŋ kwɑn bɜ̀m kă chɔŋ tɔm mù lă] id. သ္ဒာမဖေက်ပွန်ပခရေင် [səmɑ mɛ̆ phɔk plɔn pă reɑŋ] id.

မိုတ်ထက်ပင်ကိုဒွော်မ [mənèh thɔk pɛŋ kɒ jwə̆ mɛ̆] n. victualler. မိုတ်သွံကိုဒွော်မ [mənèh sʊ' kɒ jwə̆ mɛ̆] id.

မိုတ်ထက်ပင်ဒွော်(အ်) [mənèh thɔk pɛŋ jwə̆] n. purveyor.

မိုတ်ထိင်ခက်လိက်စရင် [mənèh thoiŋ dèɑk lòik că rɛŋ] n. registrar. မိုတ်ထိင်စရင် [mənèh thoiŋ că rɛŋ] id. ခခီစရင် [că khi că rɛŋ] id.

မိုတ်ထုံဂရွံ(ယ်) [mənèh thui gɛ̆ rùi] n. rowdy person.

မိုတ်ထောဲတိ [mənèh thoɑ^{2} tæ̆] n. ploughman.

မိုတ်ထွးဆဒွ [mənèh thəpɑh chɔn dɛ̆] n. demonstrator. အွာထွးကွတုံသပ်ပွဲဘာတက္ကသို(ဒ်) [ă cɑ

www.monlibrary.com

thəpah kwɔt sɛp pɑ̆ pəɗoa bhèa tɛk kɑ̆ sɒ] id. နိမ်ဆွးဇြာတ် [mənèh thəpah jrɛ̆ hɔ̀h] id. နိမ်ဩပ်ဝဝင်ဆွးဆန္ဒ [mənèh bɛ̆ kɔp bɛ̆ bèaŋ thəpah chɔn dɛ̆] id.

နိမ်ဒွတ်ပဒိုပတ်လို(ဓ်) [mənèh dɛ̆ gĭt pɑ̆ tæ̆ pɔt làm] n. the dissolute.

နိမ်ဒစိုဒစး [mənèh dɛ̆ cɑɒ dɛ̆ cɑh] n. deviationist, objector, opposition. adv. (speak) against, (act) counter to.

နိမ်ဒစိုဒစးကိုဂကူဏျ [mənèh dɛ̆ cɑɒ dɛ̆ cɑh kɒ gɛ̆ kɑo' gyù] n. anti-Semite. (Hebrew = ရဟူဒီ [rɛ̆ hù dì]. ဟီဝဏျ [hi bɑ̆ rù].)

နိမ်ဒစိုဒစးကိုဂကော်နိမ် [mənèh dɛ̆ cɑɒ dɛ̆ cɑh gɛ̆ kɒm mənèh] n. antisocial. ဝဝကော်လိုတ် [gɛ̆ kɒm lèk] id.

နိမ်ဒစိုဒစးလဝ်သွော်ဥပဒေ [mənèh dɛ̆ cɑɒ dɛ̆ cɑh lò sənɔ ŭ pɑ̆ dè] n. offender. နိမ်လုတ် ဝလာန်ကျိုဗရာဝ်လဝ်ဒုတ် [mənèh lùt lòn pɑ̆ kɔm pɑ̆ rɑp lò dùh] id.

နိမ်ဒတူရေင် [mənèh dɛ̆ tɑo' rèaŋ] n. queue up. နိမ်ဒဧန်ဒယှ်(တ်) [mənèh dɛ̆ đih dɛ̆ yòh] n. one who is familiar.

နိမ်ဒယှ်ဝွတ် [mənèh dɛ̆ yĭh gwèak] n. vocalist.

နိမ်ဒရိပ် [mənèh dɛ̆ rèp] n. runner. နိမ်ကိုပဗိုဒ် [mənèh kɒ pɑ̆ rɑŋ] id. နိမ်ဂြိဝ် [mənèh grèp] id. နိမ်ဒဖြိဝ် [mənèh dɔm rèp] id. သ္ဝာဒရိပ် [səmɑ dɛ̆ rèp] id. သ္ဝာဒဖြိဝ် [səmɑ dɔmrèp] id. နိမ်သွံဇာန်ကဝဃိတ်ဒစ္ဆုက် [mənèh sɒ' ràn kəpɒt dɔmlɔ̀k] id.

နိမ်ဒီကွီခေ့ဝဒ်(ဓ်) [mənèh đi kwi chĕh gɛ̆ dɔm] n. coachman. ဆာရဒီ [sɑ rɑ̆ thi] id.

နိမ်ဒီကွင်ကျာ [mənèh đi kəpɛŋ kyɑ] n. airman. သ္ဂိုမ်ကွင်ကျာ [sɑ̆ kop kəpɛŋ kyɑ] id.

နိမ်ဒီဓက် [mənèh đi cɛk] n. machinist. နိမ်ရုဝ်ဓက် [mənèh rɔp cɛk] id.

နိမ်ဒီယာန် [mənèh đi yàn] n. driver (of motor, car, etc).

နိမ်ဒ်ထော်ချင် [mənèh dèa' thɔ̆' dɔŋ] n. person who deserts his own country, expatriate.

နိမ်ဒ်လုပ်ကျင်ဘဲပ္ဍာန် [mənèh dèa' lùp klɔŋ bhòa' pənɑn] n. refugee. နိမ်ခွဲုဓွန်(က်) [mənèh cəpui cəpok] id. နိမ်နှ်ဒနိုက် [mənèh dòh dɛ̆ dèk] id. နိမ်ဒပွဲဘဓ [mənèh bɛ̆ dɛ̆ bɛ̆ dài cɛ̆] id.

နိမ်ဒးထံင်ပယျတ်ပယျတ် [mənèh dèh thoŋ pɑ̆ yɔt pɑ̆ yɔt] n. gaolbird. နိမ်ဓဧလဝ်ကျိုဗရာဝ်အပ္ဓ ရာဓဝတ် [mənèh mɛ̆ lĭp pɑ̆ kom pɑ̆ rɑp ă hmɑ̆ð rèa jɛ̆ wɔ̀t] id.

နိမ်ဒးဒုင်ဝိပက် [mənèh dèh dɔŋ wĭ̆ pɛk] n. person suffering or atoning for past evil deeds.

နိမ်နိုက်ဒိန် [mənèh dèk dèn] n. destitute, penniless, moneyless person, impoverished person.

နိမ်ဒုင်ကဝံင် [mənèh dɔŋ kɑ̆ wɔŋ] n. pawn broker. နိမ်ဒုင်ကာ [mənèh dɔŋ kɑ] n. personnel. သ္ဝဲဒ [sənɑi dèa'] id.

နိမ်ဒုင်ကောတ်တဲဝိုက် [mənèh dɔŋ kit toa bənɔ̀ik] n. consignee.

နိမ်ဒုင်ကောတ်ဒုင်ကို(ဝ်) [mənèh dɔŋ kit dɔŋ kɒ] n. person who receives handouts. နိမ်ဒုင်ကို ဒုင်ကောတ် [mənèh dɔŋ kɒ dɔŋ kit] id.

နိမ်ဒုင်တဲဩန်လဲင်·[mənèh dɔŋ toa srɔn lɔŋ] n. taker. နိမ်ဒုင်ကောတ်တဲ(ယ်) [mənèh dɔŋ kit

www.monlibrary.com

toɑ] id.

မြို့တ်ခုင်တဲ့ကဇေါတ်ပလတ် [mənèh dɜŋ toɑ kə̆ pɒt pə̆ lɔt] n. receiver. ခေါ်ကလင်တစ်ဟို(ဒ်) [khok kə̆ lɛŋ tɔ hom] id. ဒူင် [dəmɜŋ] id. မြို့တ်ခုင်ဂိုင်ဇဝ်ကဇေါတ် [mənèh dɜŋ gɛŋ ðip kə̆ pɒt] id.

မြို့တ်ခုင်လျှိုင် [mənèh dɜŋ lyɛŋ] n. guarantor. မြို့တ်ဇခုင်တာလျှိုင် [mənèh mɛ̆ dɜŋ tɑ lyɛŋ] id. မြို့တ်လျှိုင် [mənèh lyɛŋ] id.

မြို့တ်ခုင်လျှိုင်သွက်ကဇေါတ်ကညောတ်,ဓဟောဲဖြေဲလေင်ဒိုက်အာ [mənèh dɜŋ lyɛŋ swɛk kə̆ pɒt kə̆ ɲɒt mɛ̆ hɒm brɔ̀m lɔiŋ dɛ̀k ɑ] n. underwriter.

မြို့တ်ခုင်သွိုင် [mənèh dɜŋ sə̆ jɛŋ] n. the person responsible, person who assumes responsibility.

မြို့တ်ခှိုမြို့တ်ခွဲဒွံ(အ်) [mənèh dɔ̀h mənèh mɔɑ' cɔ̆'] n. persons born at the same moment.

မြို့တ်ခှိုယဲကသဲ(အ်) [mənèh dɔ̀h yɔɑ' kə̆ sɔ̆] n. consumptive.

မြို့တ်ခှိုယဲသွိုဥတ် [mənèh dɔ̀h yɔɑ' sənjæ̆ pəmɔt] n. woman suffering from menstrual disorders.

မြို့တ်ဒွုင်တနှိတ် [mənèh dəmɔ̀ŋ tɔn tɑo³] n. inhabitant. မြို့တ်တနှိတ်ဒွုင် [mənèh tɔn tɑo³ dəmɔ̀ŋ] id.

မြို့တ်ဖြုပ်ဒဏေဲ(အ်) [mənèh drèp dèɑ' thɔ̆'] n. deserter. ဒန့်ဖြုပ်ဒဝ် [ðɛ̆ dɔ̀h mɛ̆ grèp dɔ̀p] id. မြို့တ်ဖြုပ်ဒဏေဲ(အ်) [mənèh grèp dèɑ' thɔ̆'] id. မြို့တ်ဖြုပ်ဒန့ဝ် [mənèh drèp dèɑ' nù dɔ̀p] id. မြို့တ်ဖြုပ်ဒဓါနှ် [mənèh drèp dèɑ' wèɑ ràn] n. absconder from the law.

မြို့တ်ဓမ္မတာ [mənèh dhɔ̀m mɛ̆ tɑ] n. ordinary human being, every man. မြို့တ်အဝဖြဲး(ဒ်) [mənèh ɑ̆ prɒm] id. ခန့်(တ်) [khɑ̆ rɔh] id. ပုထုဇန် [pɑ̆ð thɑð jɔ̀n] id.

မြို့တ်ဓုက် [mənèh dhəmèɑk] n. wag.

မြို့တ်နိဓိတ်ဗန္ဓု(တ်) [mənèh nɪ̆ mèt bɛ̆ dɔ̀h] n. creator. မြို့တ်ဏ္ဍုံဗန္ဓု(တ်) [mənèh kə̆ tɒ bɛ̆ dɔ̀h] id. မြို့တ်မှန်ဗန္ဓု(တ်) [mənèh pə̆ tɔn bɛ̆ dɔ̀h] id.

မြို့တ်ပ္ကတ်ဇ္ကေင်ကို(ဒ်) [mənèh pə̆ kɔt pə̆ keɑŋ kɒ] n. trainer.

မြို့တ်ပ္ကတ်ဇ္ကေင်ကိုသတ်အရိုင်ညှဲင်ဝံဒဒ္ဒေါ်အာ [mənèh pə̆ kɔt pə̆ keɑŋ kɒ sɔt ɑ̆ rèŋ ɲɔ̀ŋ gɔ̆ ðɛ̆ ðih ɑ] n. tamer.

မြို့တ်ဇ္ကေဲကျိုပ်ဈပ် [mənèh pə̆ kɒm kəɗop rùp] n. philatelist.

မြို့တ်မြိုသရုံပါပ် [mənèh pə̆ kom sə̆ ram pɑp] n. wrongdoer.

မြို့တ်မြိုတ်ကဇေါတ် [mənèh pə̆ tet kə̆ pɒt] n. producer. မြို့တ်မြိုတ်ဂျပ်ဝရှိုင် [mənèh pə̆ tet rùp gɔ̀myèŋ] id.

မြို့တ်မြိုတ်ကဇေါတ်ဒို့ကိ် [mənèh pə̆ tet kə̆ pɒt bənɔ̀ik] n. manufacture

မြို့တ်မြိုတ်ဒို(ဓ်) [mənèh pə̆ tet bɜm] n. designer. မြို့တ်မြိုတ်ဒို့ကဇေါတ် [mənèh pə̆ tet bɜm kə̆ pɒt] id. မြို့တ်မြိုတ်ဒို့ကရိုန် [mənèh pə̆ tet bɜm kə̆ ron] id

မြို့တ်မှန်ဇွတ်ဝ် [mənèh pə̆ tɔn pə̆ tɑe] n. founder. မြို့တ်မှန်ဗန္ဓု(တ်) [mənèh pə̆ tɔn bɛ̆ dɔ̀h] id.

မြို့တ်မှန်ဗန္ဓု(တ်) [mənèh pə̆ tɔn bɛ̆ dɔ̀h] n. inventor.

မွီဟ်ပွန်ဝန်ဉည်ဉ်ရ်ကဓ္ဍာန်သွဲာ်ဖော်ပြေဝ်တိုန် [mənèh pɑ̆ tɔn bɛ̆ dɔ̀h ɲɔ̀ŋ rèɑ' kɔmlɒn sɑ̆ gɔ̆ phɔ̆ brĭe ton] n. promoter.

မွီဟ်ပတုပ်ကွောန် [mənèh pɑ̆ tup klɒn] n. forger. မွီဟ်ကွောန်ကဖေါတ်အလီ(ဒ်) [mənèh klɒn kɑ̆ pɒt ɑ̆ lèm] id.

မွီဟ်ပတော့်(တ်) [mənèh pɑ̆ tĕh] n. confidant, trusted person. မွီဟ်သွဲာ်ပတော့်ဓ [mənèh sɑ̆ gɔ̆ pɑ̆ tĕh cĕ] id.

မွီဟ်ပတော့်ကွတ်အွာမုဝ် [mənèh pɑ̆ tĕh kwɔt ɑ̆ cɑ hmɔ] n. spiritualist. မွီဟ်ပတော့်သွအဓိကကိုနာ်ဒ်ညာန် [mənèh pɑ̆ tĕh sɑ̆ pɑ̆ ɑ̆ dhĭ kɑ̆ kɒ nàm wĭ ɲàn] id.

မွီဟ်ပတော့်ဂဒိတ် [mənèh pɑ̆ tĕh gɛ̆ cot] v. be betrayed by one's trusted person or confidant. မွီဟ်အပ္ဒဲဂဒိတ် [mənèh ɑ̆ pəɗoɑ gɛ̆ cot] id.

မွီဟ်ပပ္ဒ [mənèh pɑ̆ pənɑ̆] n. impersonator. မွီဟ်ကလော်ပ [mənèh kɑ̆ lok pɑ̆ pɑ̆] id.

မွီဟ်ပရေပရုံင် [mənèh pɑ̆ rɒɒ pɑ̆ rɔŋ] n. mediator. နဲဒွာ [nài bɛ̆ cɑ] id. ပတုန် [phɑ̆ tun] id. မွီဟ်ကွိုက့(ဒ်) [mənèh kənæ kənɔm] id.

မွီဟ်ပရံကောန်ဂိုန်ခွဲ(ယ်) [mənèh pɑ̆ rɔm kɒn gàn mòɑ'] n. gangster. မွီဟ်ဝေင် [mənèh wɔ̀iŋ] id.

မွီဟ်ပရံခွဲကိုရာဇဝင် [mənèh pɑ̆ rɔm nùm kɒ rèɑ jɛ̆ wèɑŋ] n. history sheet criminal man with a long criminal record.

မွီဟ်ပရုင် [mənèh pɑ̆ rɛŋ] n. chance messenger.

မွီဟ်ပရာန်တဲင် [mənèh pɑ̆ rɑn tɔŋ] n. ill-mannered and uncouth person, strong and tough person.

မွီဟ်ပလံင်ကဖေါတ်ဒ္ဒိက် [mənèh pɑ̆ lɔŋ kɑ̆ pɒt bənɔ̀ik] n. consignor.

မွီဟ်ပလံင်ကဖွဲဍာန် [mənèh pɑ̆ lɔŋ kɔm mɑ̆ thɑn] n. mourner. မွီဟ်ဓဍ်ကာ်ဓသွဲာ်ဒွင်ပွဲန်တ် [mənèh mĕ̀ glèk səŋɒm dəmɔ̀ŋ pəɗoɑ cot] id.

မွီဟ်ပလံင်ချာ်တ့်(တ်) [mənèh pɑ̆ lɔŋ ɗaik tɔh] n. milk maid. [ဗ်ုဗ်ုပလံင်ချာ်တ့်(တ်) [brèɑ' brèɑ' pɑ̆ lɔŋ ɗaik tɔh] id. မွီဟ်ပလံင်လိက် [mənèh pɑ̆ lɔŋ lòik] n. sender.

မွီဟ်ပလာပ်ပထုပလိုပလာ်(က်) [mənèh pɑ̆ lap pɑ̆ thui pɑ̆ lom pɑ̆ laik] n. saboteur. မွီဟ်ပလို ပလာ်(က်) [mənèh pɑ̆ lom pɑ̆ laik] id.

မွီဟ်ပလိုပလာ်(က်) [mənèh pɑ̆ lom pɑ̆ laik] n. transgressor. မွီဟ်ဓလိုင်လောန် [mənèh khɑ̆ laŋ lòn] id. မွီဟ်လုတ်လောန် [mənèh lùt lòn] id.

မွီဟ်ပလိုသစ္စ [mənèh pɑ̆ lom sɔt cĕ] n. faithless person, turncoat, renegade, traitor.

မွီဟ်ပလေဝ်ဂပဲက် [mənèh pɑ̆ lɑe gɛ̆ bɔ̀k] n. table servant, waiter.

မွီဟ်ပလေဝ်ပလေတ်ဖျဲဖျောန်ကိုဂဒ်(ဒ်) [mənèh pɑ̆ lɑe pɑ̆ lit phyɑĕ phyɒn kɒ gɛ̆ dɔ̀m] n. upholsterer.

မွီဟ်ဗျိပျိတ္တိုန်ဒုဟ်ဖျဲကာဝ့ [mənèh pɑik pɑi pɑ̆ ton dùh phyih kɑ̆ wɑɑ̆] n. attacker

မွီဟ်ပင်ခိုင် [mənèh pɛŋ hmoiŋ] n. listener.

မွီဟ်ဝိတ် [mənèh pot] v. (of a road or place) be deserted, be desolate. (of attendance)

come to a stop, cease.

မိုတ်ပိုတ်တူင်တော့ဘတ် [mənèh pot tənɜŋ tənɒt] n. (of one's potentials for progress and development, dignity, reputation, chastity) be damage.

မိုတ်ပန်ပြကာ [mənèh pɒn prɑ̆ ka] n. four classes of society, people from all works of life, people in general.

မိုတ်ပျိုပျိုက် [mənèh pəɗɒn pəɗak] n. oppressor.

မိုတ်ပျိုပျိုက်ပျဲဗျုံ(ဓ်) [mənèh pəɗɒn pəɗak pyoɑ pyɑm] n. tormentor.

မိုတ်ပဲ့ပဲ့(ဃ်) [mənèh pənea pənea] n. be stunted in physique or deficient in faculties, below norm.

မိုတ်ပူင်ပွဲ(ဃ်) [mənèh pəmɛŋ pəmoɑ] n. guardian. မိုတ်အုပ်လဒ်(ဓ်) [mənèh up lɛ̆ dɔ̀m] id. မိုတ်ဓင်ခွဲ(ဃ်) [mənèh mèaŋ mòa'] id.

မိုတ်ပျိုင်ပွတ် [mənèh pəmoiŋ pəmɔh] n. crier, public crier.

မိုတ်ပျဲပျုံ(ဓ်) [mənèh pyoɑ pyɑm] n. torturer, oppressive ruler, tyrant.

မိုတ်ပျဲပျုံပျိုပျိုက် [mənèh pyoɑ pyɑm pəɗɒn pəɗak] n. persecutor.

မိုတ်ပျေက် [mənèh pyeɑk] n. comedian, stage comedian, clown. မိုတ်ပျိုင်ပျေက် [mənèh pyaŋ pyeɑk] id.

မိုတ်ပြေင်လိတ်ပွဲစက်တက်လိက် [mənèh preaŋ lòik pəɗoɑ cɛk tɛk lòik] n. compositor.

မိုတ်ပြံင်ဖံင်ပွဲချင်သွာင်,ပွဲကွာန်တူတ်သွာင် [mənèh prɔŋ mòŋ pəɗoɑ ɗɔŋ sɑ̆ aiŋ, pəɗoɑ kwan tənɔh sɑ̆ aiŋ] n. immigrant.

မိုတ်ပြိုင်ပွာန် [mənèh praŋ pɑ̆ kan] n. competitor.

မိုတ်ပွေင်အခိင် [mənèh ploiŋ ă khoiŋ] n. idler.

မိုတ်ပွေင်ဩန် [mənèh ploiŋ srɔn] n. spendthrift. မိုတ်ပွေင်သွဲ(ဃ်) [mənèh ploiŋ slui] id.

မိုတ်ပျိုင်ပျိုင် [mənèh plaŋ plaŋ] n. small fry. မိုတ်အပြဲ(ဓ်) [mənèh ă prɒm] id. မိုတ်မွံလုပ် အဇါင်ကေင်ကာ [mənèh hɔ̀ lùp ɑ̆ wòŋ kɔiŋ ka] id.

မိုတ်ပွေဝ် [mənèh plɒp] n. match maker. မိုတ်ကာနင်ဟိုဂၤသွကိတ်ဖွံနိုကဓေင်ဂနိုင် [mənèh na nèaŋ hom gèh swɛk gɔ̆ dɔ̀h kɑ̆ wɔiŋ gɛ̆ rèŋ] id.

မိုတ်ဖက်ပလိုလုပ်သွိအခိင်တွဲ(ဃ်) [mənèh phɔk pɑ̆ lom lùp səŋæ̆ ă khoiŋ təŋoɑ] n. house breaker.

မိုတ်ဗျေပလိုက်တံရိုတ် [mənèh phyih bɛ̆ lèk tɔm rèh] n. investor.

မိုတ်ပ္လပ်ဓေဝင် [mənèh bɛ̆ kɔp bɛ̆ bèaŋ] n. striker. ဇဓွန်ထွက်ပွောပ်ဝဒ်ပွဲဂကောဝ်ဓဒ်ပွဲခွဲ(ဃ်) [jɔ̀mnɔ̀k thɑ̆ pɛk plɒp gɔ̀ pəɗoɑ gɛ̆ kɒm bɔ̀ mòa' mòa'] id.

မိုတ်ပ္ဆိုက် [mənèh bɛ̆ tak] n. fighter. မိုတ်ပြိုင်ပ္ဆာန် [mənèh praŋ pɑ̆ kan] id.

မိုတ်ပ္ဆိုက်ပွဲင်စးကေတ် [mənèh bɛ̆ tak ploŋ pah kit] n. plunderer. မိုတ်ပလိုပလာ်ပွဲင်စးစ [mənèh pɑ̆ lom pɑ̆ laik ploŋ pah cɛ̆] id.

မိုတ်ပ္ဆိုက်ဆွေဝ် [mənèh bɛ̆ tak phɑ̆ o] n. convener, organizer.

မိုတ်ဗလးဖချိင်တွံဆုံ(ဓ်) [mənèh bɛ̆ lèh pɑ̆ raŋ hɔ̆ ɗam] n. scaremonger. မိုတ်ကွာန်သွည်ဉ်ရံ ဆွာ်လကိုတ်ကလိုက်ကျို(ဒ်) [mənèh klɒn sɑ̆ pɑ̆ ɲòŋ rèa' sɑ̆ gɔ̆ lɛ̆ kot kɑ̆ lak kəmɒ] id.

မြန်မာလေတ်တာလျှိင် [mənèh bĕ̀ lĭt ta lyèŋ] n. slacker. မြန်မာလီ [mənèh pă̰ li] id. မြန်မာခြံ(ခ်) [mənèh dhəmèm] id. မြန်မာတ်ဆုံ(က်) [mənèh bèak ɗaik] id. မြန်မာတ်ဆုံသာသာ [mənèh bèak ɗaik sa sa] id.

မြန်မာကာအကဲက် [mənèh bèak ă̰ kɔk] n. collector.

မြန်မာကာသေဒ်ကာသိပ္ပဲအရာကိစ္စပရောပရှာညွှးတ္ဍဟ် [mənèh bèak kă̰ sok kă̰ si pəɗoa ă̰ rèa kɛt cḛ̆ pă̰ rao^{2} pă̰ ra ɲèh tənɔh] n. snooper.

မြန်မာတ်ကွောန်စနကိုလိင်ခွာင် [mənèh bèak klɒn cḛ̆ nḛ̆ kɒ lòiŋ khəmaiŋ] n. hireling. မြန်မာလိင်ခွာင် [mənèh cḛ̆ lòiŋ khəmaiŋ] id. မြန်မာတ်ဂျုင် [mənèh bèak glèŋ] n. oarsman. မြန်ဒုန်ဂျုင် [mənèh dùn glèŋ] id. သ္ဒာဂျုင် [səma glèŋ] id.

မြန်မာတ်စအရိကာမဝုန် [mənèh bèak cḛ̆ ă̰ rèm ka mă̰ gùn] n. sensualist.

မြန်မာတ်စခုဉ်သာသာ [mənèh bèak cḛ̆ ɗaik sa sa] n. skulker. မြန်မာလေတ်တာလျှိင် [mənèh bĕ̀ lĭt ta lyèŋ] id.

မြန်မာတ်တောဝ်ပန်စ [mənèh bèak tɒp pɒn cḛ̆] n. sniper. စကာန်ခပ်ပန်ဝန်ာတဲတဝ်ဆုံ(ခ်) [kɒn dɔ̀p mĕ̀ pɒn pɒh toa tɒp ɗam] id.

မြန်မာတ်ပာန်လိက်လလောင်တာရး [mənèh bèak bàn lòik lĕ̀ lòŋ tă̰ rah] n. bill-poster, bill-sticker.

မြန်မာတ်လူတ် [mənèh bèak ləŋòt] n. observer.

မြန်ဝိုင်ကရိုင်ရိုမင် [mənèh bèŋ kă̰ raŋ rèm bèaŋ] n. helpmate. ကြဲကိုဖြ [trŭh kɒ brèa'] id. သမ္ဘာကိုတ္ဍာသို့ [sɔm bhèa kɒ tlă̰ səŋæ̀] id.

မြန်မာဒ်လိက် [mənèh bɔ̀h lòik] n. reader. မြန်မာဒ်လိက်ဂျုင် [mənèh bɔ̀h lòik glèŋ] id. အွာဘာတက္ကသိုမန်ကဆင်အသွင်အွာဟိစောက္ခ [ă̰ ca bèa tɛk kă̰ sɒ mĕ̀ nùm kă̰ chɔŋ ă̰ səmɔ ,ă̰ ca pɑ mɔk khă̰] id.

မြန်မာ့ [mənèh bəŋĕ̀] n. agriculturist, farmer. Syn. ညွှးန့ [ɲèh bəŋĕ̀].

မြန်ဝိုက် [mənèh bənòik] n. trader, merchant. Syn. ခဲ့ရိုက် [rɔ̀a' bənòik].

မြန်ဗျူဗျူ [mənèh byŭ byŭ] n. old person, the aged, married man.

မြန်ဗျိုဗျက်ညး [mənèh byɜ̀ byɔ̀k ɲèh] n. mischief-maker.

မြန်ပြ်မလုတ်လောန်ကိုကြုံတူဒ္ဍီညွှးတ္ဍဟ်သ္ဆာင် [mənèh brèa' mĕ̀ lùt lɔ̀n kɒ trŭh tlă̰ səŋæ̀ ɲèh tənɔh să̰ aiŋ] n. adulteress.

မြန်ဗွးစး [mənèh blèh ɲah] n. unmarried person, person at large.

မြန်ဗွဲ(ယ်) [mənèh blài] n. lad, young man.

မြန်ဘကြွပ် [mənèh bhĕ̀ grèp] n. beater.

မြန်မအာတ်မိက်သွက်သွေ့ဝဲဖွဲ့အခေါင်ဝိုင်ပြီ [mənèh mĕ̀ at mɔ̀ik swɛk să̰ gŏ̰ gŏ̰ ă̰ khoŋ paŋ præ] n. claimant.

မြန်မအုပ်ခုပ်စွး [mənèh mĕ̀ up dhùp cənah] n. regent, regency.

မြန်မကလင်ပင့်နိုင် [mənèh mĕ̀ kă̰ lɛŋ pɛŋ hmoiŋ] n. hearkener. ညွှးမကလင် [ɲèh mĕ̀ kă̰ lɛŋ] id.

မြန်မကလေင်လံဟိုထွး [mənèh mĕ̀ kă̰ leaŋ lèa' hom thəpah] n. narrator.

မိုဟ်မကၜလေင်ပွဲစဝ်သွိ [mənèh mĕ̀ kə̆ leaŋ gə̀ dhɔ̀ sə̆ tæ̆] n. penitent. adj. ၜကၜလေင်ပွဲဝဲသွိ [mĕ̀ kə̆ leaŋ gə̀ dhɔ̀ sə̆ tæ̆] id. ၜကွိုက်ဟော်ဝဲဝဲဒွဲဒွင်မွဲခိုတ် [mĕ̀ glèk hɒm gĕ̀ gùi dəmɔ̀ŋ pəɗoa cot] id.

မိုဟ်မကြိုစ [mənèh mĕ̀ krom cĕ̀] n. boaster.

မိုဟ်မကြဲကြယုတ်မာ [mənèh mĕ̀ krɔm krə̆ yùt mèa] n. profligate, scoundrel.

မိုဟ်မကျောန်ကမ္ဘောန်သွဲရာန်စသွို [mənèh mĕ̀ klɒn kɔmlɒn sɔ̆' rɔ̀n cĕ̀ səŋæ̆] n. house-agent.

မိုဟ်မကျောန်သျောဝ်ဥပဒေ [mənèh mĕ̀ klɒn sənɔ ŭ pə̆ dè] n. legislator.

မိုဟ်မကွက်ဒွေင်ဂွဲင်မတွဲကိုတင်ရန်တွံ(ဒ်) [mənèh mĕ̀ kwaik gəŋèaŋ glɔ̀ŋ mĕ̀ həmoa kɒ teŋ rɔ̀n təmɔ̀] n. rambler.

မိုဟ်မချွန်လဝ်လိက်မဆောင်စဝ်ကိုအဝဲ(ယ်) [mənèh mĕ̀ chu cɔ̆' lɔ̀ lòik mĕ̀ chɔiŋ cɔp kɒ ai] n. testator.

မိုဟ်မချုပရောပရာပွဲဒွေင်မွဲတွဲ(ယ်) [mənèh mĕ̀ chu pə̆ rao^{2} pə̆ ra pəɗoa gwèaŋ mòa' təŋoa] n. diarist.

မိုဟ်မချုသွိုန် [mənèh mĕ̀ chu səpon] n. portrayer.

မိုဟ်မချပ်ကသပ်မွဲကရော်မွဲဂကူ [mənèh mĕ̀ chɔp kə̆ sɔp mòa' kə̆ rɒm mòa' gĕ̀ kao'] n. conspirator.

မိုဟ်မဂယိုင်လဈိုနှကိုကွတ်ပညာဥပဒေ,ကွတ်ပညာဂဠုဲ(ယ်) [mənèh mĕ̀ gĕ̀ yèŋ lɔ̀myɔ̀m nĕ̀ kɒ kwɔt pɔn ɲa ŭ pə̆ dè, kwɔt pɔn ɲa gĕ̀ ui] n. practitioner.

မိုဟ်မဂေတ်အဂေါန်တိသုဖြိ [mənèh mĕ̀ gĭt ă wɔ̀n tæ̆ sun drĭ] n. globe-trotter.

မိုဟ်မဂွဲဝဲဗွေဝဝ်မဒွံတ်ကိုဋုတ်မး [mənèh mĕ̀ glài phə̆ ko mĕ̀ nùm tao^{3} kɒ ŋùh mèh] n. prospector.

မိုဟ်မစိုန်သွိုပွဲအရာကွတ်ပ်ိတ်ိတ်သွးတ်ိတ်ဖွေဝဝ် [mənèh mĕ̀ con sə̆ kɔm pəɗoa ă rèa kwɔt paik pə̆ tet sə̆ ah pə̆ tet phə̆ ko] n. metallurgist.

မိုဟ်မစိုန်သွိုပွဲအရာကွတ်ပေဒအဗူရာဇဝတ် [mənèh mĕ̀ con sə̆ kɔm pəɗoa ă rèa kwɔt bè dĕ̀ ă hmaŏ rèa jĕ̀ wɔ̀t] n. criminologist.

မိုဟ်မစိုန်သွိုပွဲအရာပြိယာဲပွာန် [mənèh mĕ̀ con sə̆ kɔm pəɗoa ă rèa prə̆ yài pənan] n. tactician. နဲကဲပြိယာဲပွာန် [nòa' kɔa prə̆ yài pənan] id.

မိုဟ်မစိုန်သွိုပွဲအရာကမ္ဘောန်ဇော်ဓာတ်လလီ [mənèh mĕ̀ con sə̆ kɔm pəɗoa ă rèa kɔmlɒn dhɔ̀t dhàt lĕ̀ lì] n. electrician. သ္ဒာကမ္ဘောန်မဆိုက်ဂွက်ပွဲဇော်ဓာတ်လလီ [səma kɔmlɒn mĕ̀ chak bĕ̀ dèak pəɗoa dhɔ̀t dhàt lĕ̀ lì] id.

မိုဟ်မစိုန်သွိုပွဲတွေင် [mənèh mĕ̀ con sə̆ kɔm bwòa' təmeaŋ] n. specialist. အွာသဝ်ဝန်မလွိပရာမာန်ပွဲတွေင် [ă ca sɔ wɔn mĕ̀ lwì pə̆ ra màn bwòa' təmeaŋ] id.

မိုဟ်မစိုန်သွိုလွင်ဂွဲင်ချာ်(က်) [mənèh mĕ̀ con sə̆ kɔm lĕ̀ paik glɔ̀ŋ ɗaik] n. navigator. မိုဟ်ဓွာန်ထွးကိုဂွဲင်ချာ်(က်) [mənèh cənɒn thəpah kɒ glɔ̀ŋ ɗaik] id. မိုဟ်ဒီကွင်ကျာ [mənèh dì kəpɛŋ kya] id.

မိုဟ်မစိုန်သွိုလွင်တိုန်ဒိုဝ်) [mənèh mĕ̀ con sə̆ kɔm lĕ̀ paik ton dà] n. mountaineer. မိုဟ်

မတန်တံဆိုးထားနှံစသည်တို့(ဝ်) [mənèh mɛ̏ tɔn tao^{3} pəʃoa than dè sɑ̃ lɛ̏ tao^{1} dɜ̀] id.

မြို့မစစ်ဗျပ် [mənèh mɛ̏ cɔp phyɔp] n. co-ordinator. မြို့မပ [mənèh mɛ̏ pɑ̃́] id.

မြို့မစေ့ဝဲလေ့ဝ်လေ့ဝ်, လေ့ာန်အာကိုသွေ့ာတ် [mənèh mɛ̏ coa^{2} làm lĭp, lòn a kɒ sənɒt] n. maniac. ပနံမန္တလေးကိုနိုတ်ပဲက်ပွန်နှံင်ဒွဲမလေ့ာန် [pɑ̃ rɔ̃ mɛ̏ nùm kɒ cot phɔk plɔn dəmɔ̀ŋ bwɔ̀a^{1} mɛ̏ lɔ̀n] id.

မြို့မစေ့်နိုတ်ကိုဝိုဒလွှဝ်ရုပ် [mənèh mɛ̏ cih cot kɒ wèa dɛ̏ lɛ̏ paik rùp] n. materialist.

မြို့မဆောင်စပ် [mənèh mɛ̏ chɔiŋ cɔp] n. relevant (place or thing)..

မြို့မဇွေ့ဝ်ကိုတ္တန္ဒိဝလ [mənèh mɛ̏ jənɔ̀k kɒ ɛt dhĭ bɛ̏ lɛ̏] n. potentate. ဥကရာတ် [e kɑ̃ rat] id. ရာတ် [mɛ̏ rɑ̀t] id.

မြို့မဇွေ့ဝ်ကိုမာန [mənèh mɛ̏ jənɔ̀k kɒ mèa nɛ̏] n. bumptious perso1..

မြို့မတိတ်တရုံမဟာပ်စဝေင်ပုင်အဒွဲဥင် [mənèh mɛ̏ tet tɑ̃ rao^{3} mɛ̏ hap cɛ̏ wòiŋ pɜŋ ɑ̃ pəʃoa glɔ̀ŋ] n. picnicker. မြို့မတိတ်တရုံမဟာပ်စဝေင်ပုင်အဒွဲဇာန် [mənèh mɛ̏ tet tɑ̃ rao^{3} cɛ̏ hap wòiŋ pɜŋ ɑ̃ pəʃoa ʃan] id.

မြို့မတိစကိုတိက် [mənèh mɛ̏ tem cɛ̏ kɒ toik] n. loafer. မြို့မသာသွံ(အံ်) [mənèh sa sɑ̃ pɔ̃] id. မြို့မဟွဲဒွဲကိုကဖွေ့ာန်ကွိတ် [mənèh hɔ̏ moa kɒ kɔmlɒn kəmet] id.

မြို့မထေအင်ယွိုန်စလေ့ဝ် [mənèh mɛ̏ thɑ̃ eŋ pɑ̃ ton cɛ̏ lĭp] n. flatterer. မြို့မထွေယွိုန်စလေ့ဝ် [mənèh mɛ̏ thɑ̃ pɑ̃ pɑ̃ ton cɛ̏ lĭp] id.

မြို့မထေက်ကိုသွံးကိုခန်ဇုက် [mənèh mɛ̏ thɔik kɒ sɑ̃ dèh kɒ dɔ̀n jɜ̀k] n. gallows bird. မြို့မန(ဝ်) [mənèh pɑ̃ rɔm] id.

မြို့မထဝပ်စုတ်ဒွဲဝအဇာမြို့ဟ်ယွပ်ဖဖေင် [mənèh mɛ̏ thɔp cut dənɑ̀i ɑ̃ jèa mənèh bɛ̏ kɔp bɛ̏ bèaŋ] n. strike-breaker.

မြို့မထွးဂွံင် [mənèh mɛ̏ thəpah glɔ̀ŋ] n. guide.

မြို့မဒယှ်(ဟ်) [mənèh mɛ̏ dɛ̏ yɔ̀h] n. person known to fame. မြို့မယှ်(ဟ်) [mənèh mɛ̏ yɔ̀h] id.

မြို့မဒယှ်တှိပြာကတ်ပွဲဝကောဲသွံမြို့ဟ်ကဆောင်လွှ [mənèh mɛ̏ dɛ̏ yɔ̀h tɔh prɑ kɔt pəʃoa gɛ̏ kɒm sɑ̃ kɔ̃ mənèh kɑ̃ chɔŋ lɛ̏ tao^{1}] n. socialite.

မြို့မဒးဂွပ်သွက်ဂွံမျဲမျာဲညး [mənèh mɛ̏ dèh gənɔ̀p swɛk gɔ̏ pyoa pyam ɲèh] n. sadist.

မြို့မဒုင်ဗလှာ [mənèh mɛ̏ dɜŋ phɑ̃ hla] n. tax collector, tax gatherer. Syn. မြို့မဘုံအကတ် [mənèh kɑ̃ poh ɑ̃ kɔk]. မြို့မလဲ့ကတ်ပြန်အဒေါန်ဗလှာ [mənèh lɛ̏ poh kɔk srɔn ɑ̃ khɒn phɑ̃ hla] id.

မြို့မဒုင်သက်သီ [mənèh mɛ̏ dɜŋ sɛk sæ] n. witness, one who bears testimony.

မြို့မမန္တလေးယုကာ်နှ်သွဲာ်ပြင် [mənèh mɛ̏ nùm ɑ̃ yɜ̀k coh sənam prɛŋ] n. teenager. မြို့မ်ွိုင်ွိုင် [mənèh plaŋ plaŋ] id.

မြို့မမန္တလေးဆောင်သွးကြိုင် [mənèh mɛ̏ nùm kɑ̃ chɔŋ sɑ̃ dèh grèŋ] n. laughingstock.

မြို့မမန္တလေးကိုကျာ်သီစရဲဝုန် [mənèh mɛ̏ nùm kɒ kyaik sæ cɑ̃ rai gùn] n. gentleman, person of dignity and character.

မြို့မမန္တလေးကိုကွေတ်ဝိုနိုဗိုနိုန် [mənèh mɛ̏ nùm kɒ kwit bàn bàn] n. bigot. သွာဖစ်တ်မဲလွှာ်ဝစ်

[səma mɛ̀ khɔŋ tao^{3} mòa^{1} lɛ̀ paik dhɔ̀] id.

မြို့မန္တလေးတိုင်းသွေးခင်းသွေးတမ်းစာတမ် [mənèh mɛ̀ nùm kɒ pəmoik səno sənɒt mɛ̀ ràt] n. monarchist.

မြို့မန္တလေးတိုင်းသွက်ခွံမင်းမဟွဲကိုင်လွှက် [mənèh mɛ̀ nùm kɒ pəmoik swɛk gɔ̀ mɔ̀ŋ mɛ̀ həmoa kɒ bwèk lɛ̀ tɛk] n. nudist.

မြို့မန္တလေးကိုင်ချက်လွှက်စင်းစင်းမှင်းမှင်း(ကဲ) [mənèh mɛ̀ nùm kɒ bwèk lɛ̀ tɛk caik caik hmaik hmaik] n. ragamuffin, သွတ်မန္တလေးကိုင်ချက်လွှက်စင်းစင်းမှင်းမှင်း(ကဲ) [səmɔt mɛ̀ nùm kɒ bwèk lɛ̀ tɛk caik caik hmaik hmaik] id.

မြို့မန္တလေးကိုသစ္စလွင်ဇကု [mənèh mɛ̀ nùm kɒ sɔt cɛ̀ lɛ̀ paik jɛ̀ kaɒ̀] n. loyalist.

မြို့မမြို့ပရာပိပွကြောန်ကြောန် [mənèh mɛ̀ pɑ̀ kom pɑ̀ rap pwɑ̀ kran kran] n. terrorist.

မြို့မပတော့်ကောတ်စကိုအရာဝန္ဓပ်ခယျစင်ခြင် [mənèh mɛ̀ pɑ̀ tɛ̀h kit cɛ̀ kɒ ɑ̀ rèa mɛ̀ chɔp khɑ̀ yɑ̀ cɛŋ khrɛŋ] n. theorist.

မြို့မပပ္ပလေပ် [mənèh mɛ̀ pɑ̀ pənɑ̀ lip] n. wiseacre.

မြို့မပလံင်နင်ကိုပရိုင် [mənèh mɛ̀ pɑ̀ loŋ nèaŋ kɒ pɑ̀ raŋ] n. messenger. မြို့မယိုက်နင်ကိုပရိုင် [mənèh yèk nèaŋ kɒ pɑ̀ raŋ] id. ကလုတ် [kɑ̀ lut] id. စာခုတ် [jèa dùt] id. ခုတ [dù tɑ̀] id. သွဲခဲ [sənai dèa^{1}] id.

မြို့မပါလုပ်ကရော်ကမွောန်လုပ်ဝေါ်ခွိုက် [mənèh mɛ̀ pa lùp kɑ̀ rɒm kɔmlɒn lùp poa^{2} bɛ̀ tak] n. campaigner.

မြို့မပါလုပ်ကရော်ဝေါ်သေက်ဂိညှာန်ညွှဲ(ယဲ) [mənèh mɛ̀ pa lùp kɑ̀ rɒm poa^{2} səik jɛ̀ ɲan ɲea] n. brawler.

မြို့မပါဥဝဲသတ်တိရွှာန်သွက်တသော်(ကဲ) [mənèh mɛ̀ pam glài sɔt tæ̀ rɔt chan swɛk tɑ̀ sok] n. trapper.

မြို့မပြာကတ်ပွဲဝင် [mənèh mɛ̀ pra kɔt pəɗoa wèaŋ] n. he who be well-known in history.

မြို့မပျောင်ပဒိုက်ရုပ်စပ်ဆဆိုညီပွဲမွဲကိုဝင်ဝမြင်တိ(ခိ) [mənèh mɛ̀ ploiŋ bɛ̀ dèk rɔp cɔp chɑ̀ chan jiɪ̀ hɔ̀ moa kɒ dhɔ̀ gɔmrèaŋ tem] n. waster, wastrel.

မြို့မဖျဲသွိုင်ဌာန်ဒေသတိတွို [mənèh mɛ̀ phyih sɑ̀ jèŋ than dè sɑ̀ tæ̀ təmæ̀] n. settler. မြို့မ္ဘန်ဝန်ဌာန်ဒေသတွို [mənèh pɑ̀ tɔn bɛ̀ dɔ̀h than dè sɑ̀ təmæ̀] id.

မြို့မယိုဒုင်လျှော်ထွး [mənèh mɛ̀ yà dèŋ lih thəpah] n. performer.

မြို့မရုပ်အလင်(ခိ) [mənèh mɛ̀ rɔ̀p ɑ̀ làm] n. standard beares.

မြို့မရုပ်စပ်သွဲ့ဥိုင် [mənèh mɛ̀ rɔ̀p cɔp slui glèŋ] n. prodigality.

မြို့မရုပ်ဖေဝင် [mənèh mɛ̀ rɔ̀p phaɛ̀ gèaŋ] n. sealer.

မြို့မလေးဥုင်ကွိပ္ပတ် [mənèh mɛ̀ lèh glòŋ kwi pəmɔt] n. platelayer. ဥုင်ဥုင်ကွိပ္ပတ် [pəmɛŋ glòŋ kwi pəmɔt] id.

မြို့မလုပ်ခုင်ရုန်မဲ့(ယဲ) [mənèh mɛ̀ lùp dèŋ rùi cɔh màiɪ] n. candidate. မြို့မလုပ်သွတ်ဇိ သွာန်လိတ် [mənèh lùp swɔh poa^{2} səman lòik] id

မြို့မလေပ်ညွှာတ်ဆိုလွှဲပစေ့(ခန်) [mənèh mɛ̀ lip ɲɑ̀t chan lɛ̀ paik pɑ̀ raɛ̀] n. pessimist.

ပုဂိုဗညွာတ်ထိုလွှန်ဝဇရ်(ဒန်) [pao¹ gɜ̀ mɛ̏ ɲàt chan lɛ̏ paik pɑ̏ raɛ̏] id.

မွိတ်ဗလေပ်တီညီညွှသို့ဖြိုတ် [mənèh mɛ̏ lip tem jɪ̏ɾ̀ ɲɛ̏ som phɑ̏ ot] n. a jack of all trades.

ဓနှိမ့်မွိတ်ဗတီညီညွှသို့ဖြိုတ် [dɛ̏ dɔ̀h mɛ̏ dɔ̀h mənèh mɛ̏ tem jɪ̏ɾ̀ ɲɛ̏ som phɑ̏ ot] id.

မွိတ်ဗလေပ်ရပ်စပ်အသံအဝိုဝ်(ဝ်) [mənèh mɛ̏ lip rɔ̀p cɔp ɑ̏ sɔm ɑ̏ wɜ̀] n. officious person.

မွိတ်ကဲကဲ(ယ်) [mənèh kai kai] id.

မွိတ်ဗလေပ်လိလာန် [mənèh mɛ̏ lip lèm lan] n. slicker.

မွိတ်ဗလေပ်တီသွပ်ပွဲနိုတ် [mənèh mɛ̏ lip hi sɑ̏ pɔ pəɗoa cot] n. sentimentalist. မွိတ်ဗလေပ်ကွေးနံအတိုင်ဒိဇနွနိုတ်သွားဒုင်ဓသိုင် [mənèh mɛ̏ lip klɒn ɑ̏ taŋ bɜ̀m chɔn dɛ̏ cot sɑ̏ dèh dɜŋ cɛ̏ saŋ] id.

မွိတ်ဗလေပ်တိုထွုတ်ထွေင် [mənèh mɛ̏ lip hom thəput thəpɔiŋ] n. grumbler. မွိတ်ဗလေပ်တို ထွုတ်ဝဇွဲ(ယ်) [mənèh mɛ̏ lip hom thəput thəpea] id. မွိတ်ဒုတ်ဝဓိ [mənèh dùt dɔ̀¹] id.

မွိတ်ဗလုတ်ကိုဝေင် [mənèh mɛ̏ lùh kɒ wɔ̀iŋ] n. gamesters. မွိတ်ဝေင် [mənèh wɔ̀iŋ] id.

မွိတ်ဗသွပ္ပ [mənèh mɛ̏ sɑ̏ pɑ̏ pənɑ̏] n. poseur. မွိတ်ဗသွုင်ဝသဲ(ယ်) [mənèh mɛ̏ slɜŋ soa²] n. scrag. သတ်တိဂျွာန်သွုင်သွုင်ဝသဲဝသဲ(ယ်) [sɔt tæ̏ rɔt chan slɜŋ slɜŋ soa² soa²] id.

မွိတ်ဗဟိုဂလာန်ခိုတ် [mənèh mɛ̏ hom gɛ̏ làn khoh] n. elocutionary.

မွိတ်ဓင်ကင် [mənèh mɛ̀aŋ kɛŋ] n. watch man, sentry, patrol.

မွိတ်ဓင်ဂဝ် [mənèh mɛ̀aŋ gɜ̀] n. goalkeeper, goalie.

မွိတ်ဓင်ဒွင်အဇေခိင်အဝိုဝ်(ဝ်) [mənèh mɛ̀aŋ dəmɔ̀ŋ ɑ̏ khòŋ ɑ̏ wɜ̀] n. opportunist, self-seeker, person who practises one-upmanship.

မွိတ်ဖံင်ကွုင်လဝ်ဘာမွဲစွ်(ဒန်) [mənèh mɔ̀ŋ klɜŋ lɔ̀ bèa mòa¹ cʊ̏¹] n. schoolmate, school-fellow.

မွိတ်ဖံင်ချင်ဂှ်(ဟ်) [mənèh mɔ̀ŋ ɗɜŋ gɔ̀h] n. resident of a town, who acts as a host.

မွိတ်ဖံင်ဖြုတြုံစာ [mənèh mɔ̀ŋ brèa¹ trʊ̏h pa] n. bigamist.

မွိတ်မွှး [mənèh mənɟèh] n. outsider, bystander. ဇွဲ(ယ်) [təmui] id. ပုဂိုမွှး [pao¹ gɜ̀ mənɟèh] id. မွိတ်ပွဲသွိုးဇွံဓသင် [mənèh pəɗoa səŋæ̏ hʊ̏ seaŋ] id.

မွိတ်မွှး [mənèh mənèh] n. people in general, humanity, the people.

မွိတ်ဖြက်စာ [mənèh mrèak ca] n. quick and alert person.

မွိတ်ဖြက်စာပြဟ်ပြေဟ် [mənèh mrèak ca proh prɛ̏h] n. astute person.

မွိတ်မွဲကျင်နူကွာန်ယိုက် [mənèh mòa¹ klɜŋ nù kwan yèk] n. there is some body come from Kwanyuig.

မွိတ်မှာဝေင်ဖံင်ထလက်ဂြိဝ် [mənèh hma wɔ̀iŋ dɔ̀ŋ thɑ̏ laik grèp] n. player. မွိတ်သွာဝေင်ဖံင် ထလက်ဂြိဝ် [mənèh səma wɔ̀iŋ dɔ̀ŋ thɑ̏ laik grèp] id. မွိတ်သွာတိုင်တိုက်တွိုင်ကွုက်မွဲမွဲ(ယ်) [mənèh səma toiŋ tak kwoiŋ kwak mòa¹ mòa¹] id.

မွိတ်ယဲဓချိန်ဝိုန် [mənèh yòa¹ mɛ̏ don bɜ̀n] n. sickly person.

မွိတ်ယဲမွှး [mənèh yòa¹ mənɟèh] n. outpatient.

မွိတ်ယဲစံင်ပွတ်မွံဘင် [mənèh yòa¹ pɔŋ pəmɔt pənɑiŋ] n. patient admitted to a maternity ward.

မိုတ်ယိုက် [mənèh yèk] n. porter, bearer. မိုတ်ယိုက်နင် [mənèh yèk nèaŋ] id.

မိုတ်ယိုက်ပလဲင်ဒွိုဉ်ကို(ဝ်) [mənèh yèk pŏ loŋ bəcop kɒ] n. carrier. ကမွန်ဓယိုက်ပလဲင်ကိုကဓဖိတ် ကဓညာတ် [kɔm pŏ ni mɛ̌ yèk pŏ loŋ kɒ kŏ pɒt kŏ ɲɒt] id. ကွင်ဒွိုကြ်ကွင်ကျာ [kəpɛŋ pəɗak kəpɛŋ kya] id. ခွဲဒွိုန်ဓကဓဖိတ်လွူကွိဓတ် [dənài pŏ ton cɛ̌ kŏ pɒt lɛ̌ tao' kwi cɛk] id. ခွဲဒွိုန်ဓကဓဖိတ်လွူကွိလိုန် [dənài pŏ ton cɛ̌ kŏ pɒt lɛ̌ tao' kwi lèn] id. မိုတ်ဓယိုက်ပလဲင်ဒွိုဉ်ဓကဓဖိတ် [mənèh mɛ̌ yèk pŏ loŋ bɛ̌ cop cɛ̌ kŏ pɒt] id. ဃာန်ဓယိုက်ပလဲင် ကိုတဓဖိတ် [yàn mɛ̌ yèk pŏ loŋ kɒ kŏ pɒt] id.

မိုတ်ယုတ်မာ [mənèh yùt mèa] n. knave, rake, wicked and evil person, scoundrel, unscrupulous person.

မိုတ်ယိုကြြော်သွံဗျာ [mənèh yè krae sʊ̌' phya] n. hawker.

မိုတ်ခဲသွိုင် [mənèh ròa' səmoiŋ] n. government servant. Cf. နိုင် [hmoiŋ], ဝန် [wɔ̀n].

မိုတ်ရံင်လက်သန်ဂတာတဲ(ယ်) [mənèh rɔ̀ŋ lèak sɔn gɛ̌ ta toa] n. palmist.

မိုတ်ရံင်လူတ် [mənèh rɔ̀ŋ ləŋɔ̀t] n. observer. မိုတ်လူတ် [mənèh ləŋɔ̀t] id.

မိုတ်ရတ်ခြြော်(အ်) [mənèh rɔ̀t srʊ̌'] n. reaper. ဓက်ရတ်ဓခြြော်(အ်) [cɛk rɔ̀t srʊ̌'] id.

မိုတ်ရုပ်ဓပ်ဓကာ [mənèh rɔ̀p cɔp cɛ̌ ka] n. user.

မိုတ်ရုပ်ဓပ်ဓသုင် [mənèh rɔ̀p cɔp cɛ̌ sɔŋ] n. consumer.

မိုတ်ရုပ်တဲင်မိုတ်တုံအာတ်ဩန် [mənèh rɔ̀p tɔŋ mənèh tui at srɔn] n. kidnapper. မိုတ်ရုပ်တဲင် မိုတ်တုံအာတ်သွဲ့(ယ်) [mənèh rɔ̀p tɔŋ mənèh tui at sluị] id.

မိုတ်ရုပ်မိုတ်နတဲနဉိင် [mənèh rɔ̀p mənèh nɛ̌ toa nɛ̌ jèŋ] n. captor. မိုတ်ရုပ်ဧတ်မိုတ်ဒွဲဝုတ် [mənèh rɔ̀p cut mənèh pəɗoa gɜ̀k] id.

မိုတ်ရုပ်သွေဝ်ကွင် [mənèh sənie kəpɛŋ] n. steersman, steer. မိုတ်ရုပ်ဓသွေဝ် [mənèh rɔ̀p sənie] id. သွဒ္ဓသွေဝ် [səma sənie] id. ဂွဒ်(ဝ်) [glèa' dòm] id. ဂွပရိုက် [glèa' pŏ rak] id.

မိုတ်ရုဲတိတ် [mənèh ràm tet] n. ex-monk.

မိုတ်ရိုဝင်ဓခင်ပွဲသွင်ဝေင်ဖြိပ်ဒင်ထလဉ်(က်) [mənèh rɜ̀m bèaŋ dòiŋ pəɗoa sŏ bhèaŋ wɔ̀iŋ drèp dɔ̀ŋ thŏ laik] n. linesman. လဒင်သဓိန် [laiŋ sŏ men] id.

မိုတ်ရိုဝင်ဟဲင်ပြြဉ်(က်) [mənèh rɜ̀m bèaŋ hɔŋ praik] n. rescuer. မိုတ်ဟဲင်ပြြဉ်(က်) [mənèh hɔŋ praik] id.

မိုတ်ရှေ်သေ့ကျာ်ပတ္တိဓာရုပ် [mənèh rĭh sih kyaik pɒt tæ̌ ma rùp] n. idolater.

မိုတ်ရှေ်သေ့ပုဇ် [mənèh rĭh sih pao' jèa] n. worshiper. မိုတ်ခွဲဧွေဉ်(က်) [mənèh cəpui cəpok] id.

မိုတ်ရှေ်သေ့ဘာသာဗုဒ္ဓ [mənèh rĭh sih bhèa sa bùt dhɛ̌] n. Buddhist.

မိုတ်ရှေ်သေ့သင်ရှေ်သေ့(ဟ်) [mənèh rĭh sih sɛŋ rĭh sih] n. respectability

မိုတ်ရှေ်ဒ(ဟ်) [mənèh rɒh] n. rash and wayward person.

မိုတ်ရိုဟ်တောတ်ပွဲဓဝေါဧဝင်ဖြိပ်ဒင်ထလဉ်(က်) [mənèh rèh tit pəɗoa poa^{2} wɔ̀iŋ grèp dɔ̀ŋ thŏ laik] n. scorer.

မိုတ်လူ [mənèh lɛ̌ gù] n. honest and upright person, simple person.

နိမ်လူးနိမ်အ [mənèh lɛ̈ gù mənèh ɑ̈] n. naive or artless person.

နိမ်လဖဲလဇ [mənèh lɛ̈ jùi lɛ̈ jɛ̈] n. procrastination. ဒနိမတံဝ်ဃျ [dɛ̈ dòh mɛ̈ toŋ khɑ̈ yɑ̈] id. ဒနိမသွ, ပဆဲပဏဲခွဲဝ်ဖွံဆွဲ(ယ်) [dɛ̈ dòh mɛ̈ sɑ̈ pɑ̈, pɑ̈ chui pɑ̈ chai dəmòŋ bɛ̈ tɔm təŋɔɑ] id.

နိမ်လွပဇော့်နိမ်တ် [mənèh lɛ̈ pɑ̈ pɑ̈ tɛ̈h mənèh] n. (proverb) trust no one.

နိမ်လွဉ်စုကရာတ် [mənèh lɛ̈ paik e kɑ̈ rat] n. royalist. နိမ်ဓနွံဉ်က်ထံက်ဂလၥန်ကိုဓသွၥတ်ဓသွၥဝ် စုကရာတ် [mənèh mɛ̈ nùm pəmoik thɔk gɛ̈ làn kɒ sənɒt səno e kɑ̈ rat] id.

နိမ်လွဉ်စုကရာတ်ဇြာ [mənèh lɛ̈ paik e kɑ̈ rat jrèa] n. tzarist.

နိမ်လိင် [mənèh lòiŋ] n. hired hand, tenant.

နိမ်ိလိင်ကို(ဝ်) [mənèh lòiŋ kɒ] n. lender. နိမ်လိင်ဓ [mənèh lòiŋ cɛ̈] id.

နိမ်လိင်ဓတဲ့(ယ်) [mənèh lòiŋ dɛ̈ tui] n. contractor. Var. နိမ်ကွေၥန်ဒွၥဝ် [mənèh klɒn dənàp].

နိမ်လိင်ဒွၥဝ် [mənèh lòiŋ dənàp] n. labourer, (usually farm land) who hires himself out for the entire season.

နိမ်လုတ်လေၥန် [mənèh lùt lɔ̀n] n. perpetrator.

နိမ်လုတ်လေၥန်ကိုကောၥန်သန္ဓာညးတွမ်သ္ဆာင် [mənèh lùt lɔ̀n kɒ kɒn sɔm bhèɑ ɲèh tənɔh sɑ̈ aiŋ] n. adulterer.

နိမ်လုပ်အရုင် [mənèh lùp ɑ̈ rɛ̀ɑŋ] n. partnership.

နိမ်လုပ်ကွေၥန်ခွဲဂကောဲခွဲကရော့(ဝ်) [mənèh lùp klɒn mòɑ' gɛ̈ kɒm mòɑ' kɑ̈ rɒm] n. participant.

နိမ်လုပ်ဓ [mənèh lùp cɛ̈] n. person reincarnate.

နိမ်လုပ်တိတ် [mənèh lùp tet] n. immigration and emigration, comings and goings.

နိမ်လုပ်တွို(ဝ်) [mənèh lùp təŋom] n. assailant. နိမ်ိတွို်က် [mənèh bɛ̈ tak] id.

နိမ်လုပ်ပြိုင်ပွာန် [mənèh lùp prɑŋ pɑ̈ kɑn] n. contestant.

နိမ်လုပ်ဖျဲသွို်ဒ်ဓင် [mənèh lùp phyih sɑ̈ jèŋ mòŋ] n. occupant, occupier. နိမ်လုပ်တန်တ် [mənèh lùp tɔn tɑo^{3}].

နိမ်လုပ်ွို်က်ပွဲခွဲဖရေပ်ဓတ် [mənèh lùp bɛ̈ tak pəɗoɑ mòɑ' phɑ̈ rip mɔ̀t] n. raider. ကွင်, ကွင်ကျာလေုပ်ွို်က်ချိန်လွဲဝဲ့(တ်) [kəpɛŋ, kəpɛŋ kyɑ mɛ̈ lùp bɛ̈ tak chon lwài gɔ̀h] id. နိမ်လုပ်ွို်က်ချိန်လွဲဝဲ့(တ်) [mənèh lùp bɛ̈ tak chon lwài gɔ̀h] id.

နိမ်လေပ်ညၥတ်လွဉ်ခိုတ် [mənèh lip ɲɑ̀t lɛ̈ paik khoh] n. optimist.

နိမ်လေပ်တောဲလီလကုလကု [mənèh lip tɔ̈ lèm jɑ̈ kaɑ̈ jɑ̈ kaɑ̈] n. contortion

နိမ်လေပ်လိက် [mənèh lip lòik] n. literrate people. adj. ဓလေပ်လိတ် [mɛ̈ lip lòik] adj. literrate.

နိမ်လီ(ဝ်) [mənèh lèm] n. hypocrite, twister, trickster, crook, swindler, cheat confidence trickster. နွာ်ဓကျာ [khəɗaik cɛ̈ kyɑ] id. နိမ်ဆုံက် [mənèh təŋɔk] id. နိမ်တွံတဝ်တး [mənèh hɔ̈ tɔp tah] id.

နိမ်လီတက်စဖေဝ် [mənèh lèm tɛk cɛ̈ phɑe] n. sharper. နိမ်လီ(ဝ်) [mənèh lèm] id.

မွိတ်လိလၢန် [mənèh lèm lan] n. swindler, deceiver. မွိတ်လိ(ဝ်) [mənèh lèm] id.

မွိတ်လိဇလ့ကဲဇ [mənèh lèm hleak cɛ̈] n. dodger. မွိတ်ဒွဲလိဇလ့ကဲဇ [mənèh cənai lèm hleak cɛ̈] id.

မွိတ်လိုလို(ဝ်) [mənèh lèm lɜm̀] n. bad character.

မွိတ်လူတ်ပဇေုင်သဘာဝ [mənèh ləŋɔ̀t pɑ̈ reaŋ sɑ̈ bhèa wɛ̈] n. naturalist. ကွတ်ဇေခရုကွ [kwɔt bè dɛ̈ rɜ̀k khɑ̈] id. တူပညာဇလူတ်ပဇရုင်တွံထုတွံဒုန် [tlɑ̈ pɔn ɲa mɛ̈ ləŋɔ̀t pɑ̈ reaŋ tənɔm chɯ̈ tənɔm dùn] id.

မွိတ်လျိုင် [mənèh lyèŋ] n. surety. Syn. မွိတ်လယိုင် [mənèh lɛ̈ yèŋ].

မွိတ်လွိဇင်အဒါ [mənèh lwï caiŋ ɑ̈ dèa] n. fowler.

မွိတ်လွိပရၢသွက်ဘဝဇကွသွေဒံတေၢတ့ကဲတိုန် [mənèh lwï pɑ̈ ra swɛk bhɛ̈ wɛ̈ jɛ̈ kaɑ̆ sɑ̈ gɔ̈ tao^{2} tɛk ton] n. careerist.

မွိတ်လှိုဟ်လှိုဟ် [mənèh hloh hloh] n. simpleton, person who is susceptible to flattery.

မွိတ်ဝေင် [mənèh wɔ̀iŋ] n. gambler. မွိတ်ဝေင်လံဒ်ဇ [mənèh wɔ̀iŋ lɔ̀ŋ cɛ̈] id. လဝေဝ်(ဝ်) [lɛ̈ mim] id. လဝေဝ်ဖိသ် [lɛ̈ màm pat] id. လဝေဝ်ပး [lɛ̈ màm pah] id.

မွိတ်ဝေင်ကျၤင်လင်မွဲစွ်(ဒန်) [mənèh wɔ̀iŋ klɔŋ lɔ̀ mòa^{1} cɔ̈^{1}] n. playfellow, playmate.

မွိတ်ဝေင်ကွတ်မြ [mənèh wɔ̀iŋ kwɔt mrɛ̈] n. fencer.

မွိတ်ဝေင်ကြိုင် [mənèh wɔ̀iŋ grèŋ] n. gambler.

မွိတ်ဝေင်ဝုတ်သွမိဝ်သွဝေင် [mənèh wɔ̀iŋ wùt sɑ̈ pɑ̈ mèp sɑ̈ pɑ̈ wɔ̀iŋ] n. philanderer. မွိတ်ဝေင်ဝုတ်ဇကတ်ကွဲကွဲဟွံဝသင် [mənèh wɔ̀iŋ wùt kit kwɛ̈h kwɛ̈h hɔ̀ seaŋ] id.

မွိတ်ဝေင်သွမိဝ် [mənèh wɔ̀iŋ sɑ̈ pɑ̈ mèp] n. philander, flirt, play the coquette. မွိတ်ဝေင်ကဝေင်သွမိဝ် [mənèh wɔ̀iŋ kɑ̈ wɔiŋ sɑ̈ pɑ̈ mèp] id.

မွိတ်ခိအ [mənèh wɛ̈ ɑ̈] n. blockhead, dullard.

မွိတ်သ္ကိုကွံင်ကွံ [mənèh sɑ̈ kɒ kɑ̈ tɔŋ kɑ̈ tao^{3}] n. rioter. မွိတ်ဖိကာဇရံအဝိကို(ဝ်) [mənèh pɑ kɑ̈ rɒm ɑ̈ dhï kɒ] id.

မွိတ်သ္ကိုကို့တ်တိအာအစုာမကွိုက်ဒွန်လဝ် [mənèh sɑ̈ kɒ kloh tem ɑ ɑ̈ rèa mɛ̈ kənoik bɛ̈ dɔn lɔ̀] n. telltale. adj. မသ္ကိုကို့တ်ဒွင်အာအစုာမကွိုက်ဒွန်လဝ် [mɛ̈ sɑ̈ kɒ kloh khleŋ ɑ ɑ̈ rèa mɛ̈ kənoik bɛ̈ dɔn lɔ̀] id. adj. မသ္ကိုတိအာအစုာမကွိုက်လခိုလဝ် [mɛ̈ sɑ̈ kɒ tem ɑ ɑ̈ rèa mɛ̈ kənoik lɛ̈ dɜ̀ lɔ̀] id. n. မွိတ်တိုဇဘဒနာဇည်း [mənèh hom cao^{2} dɛ̈ nèa cɛ̈ ɲèh] id.

မွိတ်သ္ကေက်သ္ကာ [mənèh sɑ̈ keak sɑ̈ kɑ] n. sharp and perspicacious person, person who knows which side of his bread is buttered, sharp person, person of out standing attainments, outstanding student or student of distinction.

မွိတ်သွး [mənèh sɑ̈ gèh] n. proposer, mover.

မွိတ်သွးဂလၢန်ဒ့ဉ်ခုဇကု [mənèh sɑ̈ gèh gɛ̈ làn jənɔ̀k nù jɛ̈ kaɑ̆] n. ranter.

မွိတ်သွေဒံစပိန်ယွေန် [mənèh sɛ̈ gɔ̈ cɛ̈ pen shin] n. pensioner. မွိတ်ဇသွဲဒုင်ဇသိုင်တာသိုက်သွိုင်ဝယု [mənèh sɑ̈ gɔ̈ dèŋ cɛ̈ saŋ tɑ̈ sak səmoiŋ bɛ̈ yɯ̈] id.

မွိတ်သွိုင် [mənèh sɑ̈ jèŋ] n. agent. Syn. မွိတ်ဒုင်သွိုင် [mənèh dèŋ sɑ̈ jèŋ].

မွိတ်သွးဒုင်အဝ်ပြၢဝ်ကဝဖိတ်ဒွၢနူဉ်ပဇတ့်ဇ [mənèh sɑ̈ dèh dèŋ ɔp prap kɑ̈ pɒt dəmèa nù gɔ̈

pɑ̆ tɛ̈h cɛ̆] n. trustee. မိုတ်ဇေါဝက [mənèh gò¹ pɑ̆ kɑ̆] id. မိုတ်သွားခုင်အစ်ပြာခ်ကစမွာန်ဒွာနွံပတော့ စ [mənèh sɑ̆ dèh dɔ̀ŋ op prap kɔmlɒn dəmèɑ nù gɔ̈ pɑ̆ tɛ̈h cɛ̆] id.

မိုတ်သွားခုင်ကိုတာလျှိုင်အခေါင်သွက်ဖွံ့ကျောနံပိုင် [mənèh sɑ̆ dèh dɔ̀ŋ kɒ tɑ lyèŋ ɑ̆ khoŋ swɛk gɔ̈ klɒn pɑŋ] n. warrantee.

မိုတ်သွားခုင်စွံ့လစ်စွားယာယီ [mənèh sɑ̆ dèh dɔ̀ŋ cɔ̈¹ lɔ̀ cənah yèɑ yï] n. stopgap. မိုတ်သွားခုင်ဆတ်စုတ်လစ်အစာယာယီ [mənèh sɑ̆ dèh dɔ̀ŋ chɔt cut lɔ̀ ɑ̆ jèɑ yèɑ yï] id. အရာဓသွားခုင်ဆတ်စုတ်လစ်စွားယာယီ [ɑ̆ rèɑ mɛ̈ sɑ̆ dèh dɔ̀ŋ chɔt cut lɔ̀ cənah yèɑ yï] id.

မိုတ်သွားခုင်နုင်စုတ်ခုတ်ရာဇဝတ် [mənèh sɑ̆ dèh dɔ̀ŋ nèɑŋ cut dùh rèɑ jɛ̈ wòt] n. person charged with criminal offence.

မိုတ်သွားခုင်တ္တိုန်စရင်ယူ [mənèh sɑ̆ dèh dɔ̀ŋ pɑ̆ ton cɑ̆ rɛŋ yəmɯ̈] n. nomination.

မိုတ်သွားခုင်ဝွဲထော်(အ်) [mənèh sɑ̆ dèh dɔ̀ŋ plea thɔ̈¹] n. rogue, outcast.

မိုတ်သွားခုင်သွုတ်အာကိုကျာ [mənèh sɑ̆ dèh dɔ̀ŋ sɑ̆ kut ɑ kɒ kyɑ] n. paralytic. adj. ဓသွားခုင်သွုတ်အာကိုကျာ [mɛ̈ sɑ̆ dèh dɔ̀ŋ sɑ̆ kut ɑ kɒ kyɑ] id.

မိုတ်သွအာမူ [mənèh sɑ̆ pɑ̆ ɑ̆ hmɑɔ̆] n. prosecutor. မိုတ်ဇမိုတ်စုတ်ခုတ် [mənèh gɛ̈ rɔ̀h cut dùh] id. မိုတ်စောဲအာမူ [mənèh coɑ² ɑ̆ hmɑɔ̆] id. သွာဇတ်အလိုအသီ [səmɑ gɛ̈ bùt ɑ̆ lɔ̀ ɑ̆ sæ] id.

မိုတ်သွအာရိုင် [mənèh sɑ̆ pɑ̆ ɑ̆ rèŋ] n. scoffer.

မိုတ်သွတူနာဲမုက် [mənèh sɑ̆ pɑ̆ tlɑ̆ nài mɔ̀k] n. snob, person who pays too much respect to social position and wealth, or who despises of a lower social position, person who feels he has superior tastes, knowledge, etc.

မိုတ်သီကွိကယျာန်စာန်စား,မယ်ွိန်ထွားကိုဂလာန်ခွဝ်ပလန်ဟွဲချဲ့ပြ [mənèh sæ klæ kɑ̆ yɑn cɑn cɑh mɛ̈ pɑ̆ ton thəpɑh kɒ gɛ̈ làn khlɑe pɑ̆ lɔn hɔ̈ dɑm prɑ̆] n. sophist

မိုတ်သိုက်ဘိုက် [mənèh sɑk bhɛ̀k] n. wealthy person, rich person.

မိုတ်သုင်စ [mənèh sɜŋ cɛ̆] n. hedonist. မိုတ်သုင်စဝေင်ဖြိုင် [mənèh sɜŋ cɛ̈ wɔiŋ grèŋ] n. libertine, drunkard.

မိုတ်သုင်စ်က် [mənèh sɜŋ pɔk] n. smoker.

မိုတ်, သတ်မဝွံနှင်ယဲ့ဂုန္ဓဝ် [mənèh sɔt mɛ̈ gɔ̈ nèɑŋ yòɑ¹ bɯ̈ nù gɔ̀] n. albino. ဓသတ [se tɑ̆] (P.) id.

မိုတ်သမ်ဖြုတ် [mənèh sɔmdɔ̀h] n. silly, stupid person, (street, village) toug

မိုတ်သီကောတ်မဟွဲကိုဗဲွခဝ် [mənèh sem kit mɛ̈ həmoɑ kɒ bɛ̈ bwòɑ¹ dhɔ̀] n. usurper.

မိုတ်သေဲသေဲပြဲပြဲ(ယ်) [mənèh soɑ² soɑ² brɔ̀ɑ¹ brɔ̀ɑ¹] n. person of small structure, runt. မိုတ်ဟွံန်ကာ [mənèh hɔ̈ dɔh kɑ] id.

မိုတ်သျော်တွက်ခွံင်လက်ကရ် [mənèh sih təpɛk dəmɔ̀ŋ lɛk kɑ̆ rɑo³] n. laggard.

မိုတ်သျိတ်ဖြ [mənèh sənet jrɛ̆] v. (of traffic) cease, subside.

မိုတ်သျိုက် [mənèh sədɑk] n. person of good character.

မိုတ်သွင်(က်) [mənèh səmɑik] n. lawless person, bad character.

မိုတ်သွုတ်လစ်တဲ့(ယ်) [mənèh səmɜk lɔ̀ tuí] n. betrothed.

မိုက်သူးစး [mənèh slah pah] n. person with no definite responsibility.
မိုက်သိုက် [mənèh slak] n. audience, crowd.
မိုက်သွံဝ.ဓ [mənèh sʊ̆ˈ cĕ mĕ̀] n. seedsman. မိုက်ဂြာတ်ဓ [mənèh grɑ̀t mĕ̀] id.
မိုက်သွံဒွေဝဝ်ဓတ် [mənèh sʊ̆ˈ dəŋò² mɔ̀t] n. optician.
မိုက်သွံဗျာ(တြုံ(ဟ်)) [mənèh sʊ̆ˈ phya (trʊ̆h)] n. salesman.
မိုက်သွံဗျာ(ဂြ်) [mənèh sʊ̆ˈ phya (brèaˈ)] n. saleswoman.
မိုက်သွံဝွိုက်လွှက် [mənèh sʊ̆ˈ bwèk lĕ tɛk] n. out fitter.
မိုက်သွံရာန်ကပေါတ်ဓမ္ဂုက် [mənèh sʊ̆ˈ rɑ̀n kɑ̆ pɒt dɔ̀mlɔ̀k] n. smuggler. ညးဒွိုတ်သွံရာန် ကပေါတ်ဓမ္ဂုက် [ɲèh bənɔ̀k sʊ̆ˈ rɑ̀n kɑ̆ pɒt dɔ̀mlɔ̀k] id.
မိုက်သွံရာန်ရန်တွံကိုပရဲပရာဒွေဒွေဝ်(က်) [mənèh sʊ̆ˈ rɑ̀n rɔ̀n təmɔ̆ kɒ pɑ̆ roa pɑ̆ ram jənɔ̀k jənɔ̀k] n. speculator.
မိုက်ဟေလေနေတ် [mənèh he le nit] n. Hellenist.
မိုက်ဟုံဒုဝ်(က်) [mənèh hum ɗaik] n. bather. ညးဟုံဒုဝ်(က်) [ɲèh hum ɗaik] id.
မိုက်ဟိုဂးဝဓိတ် [mənèh hom gèh cĕ wɑ̀t] n. wilful and temerarious person.
မိုက်ဟိုတွံ(ဟ်) [mənèh hom twɔh] n. speaker.
မိုက်ဟိုပ္ဒေဝပ်ကိုဒ်ကဝေင် [mənèh hom plɒp kɒ dɔ̀h kɑ̆ wɔiŋ] n. a go-between in love affairs. မိုက်ပ္ဒေဝပ် [mənèh plɒp] id.
မိုက်ဟွံကောတ်ဂွံငဒုန် [mənèh hʊ̆ kit glɔ̀ŋ ɗɑn] n. mulish. မိုက်ဟိုဂးဓဓိတ် [mənèh hom gèh cĕ wɑ̀t] id. မိုက်ကျိုဝ်မျိုက်မျိုတ် [mənèh kəɗop məŋɔ̀h məŋɔ̀h] id.
မိုက်ဟွံတိကဒွေဒုန်ကွိတ် [mənèh hʊ̆ tem kɔmlɒn kəmet] n. playboy, man about town.
မိုက်ဟွံတိခိုက်ကွင် [mənèh hʊ̆ tem dɔ̀h klɛŋ] n. minor, child.
မိုက်ဟွံထတ်ယုက် [mənèh hʊ̆ thɑt yɔ̀k] n. person in poor health, invalid.
မိုက်ဟွံဗါကရော်ဝေါ်ဖြိုက်နကိုလွှတ် [mənèh hʊ̆ pɑ kɑ̆ rɒm poɑ² bĕ̀ tɑk nĕ̀ kɒ ləwɔ̀h] n. non-combatant.
မိုက်ဟွံဓိက်ပြုင်သွဲလွှုကာသပ်ဝှန်တွဲ [mənèh hʊ̆ mɔ̀ik prɔŋ slai lĕ tɑoˈ kɑ̆ sɔp gənɔ̀n təmæ̆] n. stick-in-the-mud. (colloq) မိုက်နိုတ်ဟွံလုပ်ဓကိုအရာဓတွိုန်ကျုင်တွိုတွဲ [mənèh cot hʊ̆ lùp cĕ kɒ ɗ rèɑ mĕ̀ kɑ̆ tɒ dɔ̀h klɔŋ təmæ̆ təmæ̆] id.
မိုက်ဟွံလေပ်လိက် [mənèh hʊ̆ lĭp lɔ̀ik] n. illiterate.
မိုက်ဟွံသုင်ဇ်က် [mənèh hʊ̆ sɔŋ pɔk] n. non-smoker.
မိုက်ဓတ်တိ [mənèh pɔt tæ̆] n. surveyor. မိုက်နီဥတ်ဓတ်ကွာတ် [mənèh cəmæ cəmɔt pɔt kənɑt] id.
မိုက်နိုဟ်နိုဟ် [mənèh pɔh pɔh] n. quiet, unassuming person.
မုံက် [məmɔ̀k] n. the light half of the moon.
မျုနီသိဓေဝ် [myu nĭ si pɑe] n. (Eng.) municipal corporation.
မျဲက် [myɔ̀k] n. over hanging shade. ဒမျဲက် [dɔ̀myɔ̀k] id.
မျိုဟ် [myɔ̀h] v. to be deep. ကြုင်မျိုဟ်ကွံဖိဟ် [krɔŋ myɔ̀h klɔm pheh] v. a river is a hundred

fathoms deep. ဒမျှိတ် [dɔ̀myɜ̀h] id.

မှီမှ [hmyæ hmyǎ] v. be even, equal, propotionate, commensurate

မြိ° [mrɪ̌] n. clever.

မြိတ္ထုန်အနှံက်သ္ဒာတ် [mrɪ̌ təpun ɔmlɔ̀k sənat] n. artillery.

မြိ[J] [mrɪ̌] n. large knife or cleaver. မြိဒ် [mrɪ̌ pɔŋ] n. choper, large knife or cleaver.

မြိတက်ဂြိုပ် [mrɪ̌ bɛ̀ak grɜ̀p] n. hunting knife.

မြိတ်ချော်(ယ်) [mrɪ̌ bàik choa[2]] n. scythe.

မြိ[ˇ] [mrɪ̌] n. emerald.

မြိတတ် [mrɪ̌ mɔt] n. tears. ချဉ်မြိတတ် [ʤaik mrɪ̌ mɔt] id.

မြိဖောဝ်° [mrɪ̌ mɔ̀[2]] adj. savoury aroma. သ္ဒူမြိဖောဝ် [səmaɔ mrɪ̌ mɔ̀[2]] adj. savoury smell.

မြိဖောဝ်[J] [mrɪ̌ mɔ̀[2]] n. fragrance, perfume, savoury smell, advantage, benefit, profit.

မြိဖောဝ်ဗဒိုဟ် [mrɪ̌ mɔ̀[2] bɛ̌ bɜ̀h] n. toilet perfume. လကောတ်မြိဖောဝ် [lɛ̌ kɒt mrɪ̌ mɔ̀[2]] id.

မြာ [mrɛ̀a] v. reover one's strength, proper, to prosper, to get on, to gain, to win

မြာကလိဂွ်(ဒန်) [mrɛ̀a kǎ læ̌ gɔ̌] v. get on, to prosper, gain, attain. ဓမြာမြာ [mrɔ̀m mrɛ̀a] v. to convalesce, recover one's strength. Cf. ခိုဟ်ဓ [khoh cɛ̌], ခိုဟ်တိုန် [khoh ton], (ယဲ) (yɔ̀a') သာတိုန် [sa ton], ယိုဗ်ယာတိုန် [yɜ̀p yɛ̀a ton] id.

ခြိ° [mrɪ̌] v. ခြိဒ္ဒို [mrɪ̌ thədɪ̌] v. to loose pace by dashing the foot. ခြိတတ် [mrɪ̌ pɔt], လိတ်ဝိ ကြြော်ခြိတတ်ကျုင် [lòik poi trim gɔ̀h mrɪ̌ pɔ̀t klɜŋ] v. our old literature has been destroyed. Cf. ဒိတတ် [wɪ̌ pɔt], သ္ဒုဝဲသ္ဒု [səmai səmǎ], ဖှဲဖှ [hmai hmǎ]. ခြိဒ္ဒိုင် [mrɪ̌ thə ɗoiŋ] id.

ခြိတ္ထိုပ် [mrɪ̌ thəpop] v. to be hindered.

ခြိဝါ [mrɪ̌ pa] v. to fail, be ineffective, abortive, to be futile, to be without result.

ခြိပတ် [mrɪ̌ pɔt] n. become corrupt, to be destroyed, corrupt, lost. ခြိတတ် [mrɪ̌ pɔt] id. ဒိတတ် [wɪ̌ pɔt] id. ဒိတတ်အာ [wɪ̌ pɔt a] id. ဒွန်ုဧဒ္ဓုင် [sǎ ui sǎ eɑŋ] id

ခြိ[J] [mrɪ̌] n. make ineffective. prep. without result or effect. ခြိဒ္ဒို [mərɪ̌ thədɪ̌] id.

ခြိတ္ထိုင် [mrɪ̌ thəɗoiŋ] n. loose pace by dashing the foot.

ခြိခြန်° [mrɪ̌ mrɔ̀n] n. serve one's parents or elders dutifully serve the interests of someone, take responsibility of looking after a dependent, care for, look after.

ခြိခြန်[J] [mrɪ̌ mrɔ̀n] v. to bring up, foster, to take care of. ခွတ်ခြိခြန်တောန်ကွင်ဂ္ဂ်(ဟ်) [mənèh mrɪ̌ mrɔ̀n kɒn klɛn gɔ̀h] v. a bringer-up of orphans. Cf. ခြိခြန် [mrɛ̀m mrɔ̀n], ဒိပရာ [wɪ̀ pɑ̌ ra], လွိပရာ [lwɪ̀ pɑ̌ ra].

ခြိခြန်ကျောန်ခိုတ် [mrɪ̌ mrɔ̀n klɒn pot] n. care for, look after (one's elders).

ခြီ [mrɪ̀] n. sweet meat of fried glutinous rice, a kind of cake made of cooked rice fried, a kind of cake made of cooked glutinous rice fried with palm sugar, parched millet.

ခြု [mrʊ̀] n. defences, fortifications. ခြုအတာ [mrʊ̀ ɑ̌ ta] id.

ခြုတာ [mərʊ̀ ta] n. fortified camp.

မြေတဲ(ယိ) [mrɤ̀ tai] n. stockade, fortified camp.
မြေဒပ် [mərɤ̀ dɔ̀p] n. (orch) fort, garrison town.
မြေနန် [mərɤ̀ nɔ̀n] n. walled palace grounds.
မြေပြ [mrɤ̀ prə̀] n. defence, fortifications.
မြော [mərɔ̀ˈ] n. fence post, a fence made of small upright posts.
မြွ် [mrèaˈ] v. to renew vigour, fresher up.
မုံမြွ် [mrɔ̀m mrèaˈ] v. to renew strength, as after an illness. မုံမြွဲ(ယိ) [mrɔ̀m mrài] id. Der. မြွ် [mrèaˈ] v. freshen up, renew vigour.
မြွဲဝွဲ(အိ်) [mrèaˈ wə̆] adv. thus, after this manner. ရဲဝွဲ(အိ်) [rèaˈ wə̆] id. သဲဝွဲ(အိ်) [saik wə̆] id. ရဲသဲဝွဲ(အိ်) [rèaˈ saik wə̆] id.
မြက်ˀ [mrèak] adj. brisk, active.
မြက်ˀ [mrèak] v. to be active, nimble, quick. မြက်စာ [mrèak ca] id. Var. ပြဟ် [prɔh]. opp. ဇာ [jèa], ဇျာ [jyèa].
မြက်စာ [mrèak ca] v. be quick, be nimble, be lively, be smart, be vivacious, move, act or speak briskly.
မြွန်(က်) [mràik] n. peacock, pea fowl, Pavo muticus L.
မြွန်တွေက် [mràik təmɛk] n. peacock.
မြွန်မွေး(အိ်) [mràik bə̆] n. peahen.
မြက် [mrɔ̀ik] n. red pepper, chilli.
မြေတ္တသို(ဒ်) [mrɔ̀ik kə̆ sɒ] n. (Skt. margasira) nine lunar month of the Mon, roughly corresponding to December. ဒ်ဝုမြေတ္တသို(ဒ်) [gɤ̆ taŏ mrɔ̀ik kə̆ sɒ] id.
မြေက်ခွေမဲ် [mrɔ̀ik khəmeh] n. black pepper, Piper nigrum L., pepper (black or white). မြေကွမဲ် [mərɔ̀ik khə̆ meh] id.
မြေက်ဝွဝ် [mərɔ̀ik gwɔ̀] n. moonseed vine, creeper used in medicine. မြေက်ဒွဝ် [mərɔ̀ik dwɔ̀] id.
မြေက်ထမ်နောက် [mrɔ̀ik thɔmneak] n. green chilli.
မြေက်ဒွဝ် [mrɔ̀ik dwɔ̀] n. creeper used in medicine. မြေက်ဒွဝ်ဇုက် [mrɔ̀ik dwɔ̀ jɔ̀k] id.
မြေက်ဒွဝ်ဝဒါ [mrɔ̀ik dwɔ̀ bɛ̆ dèa] n. a kind of creeper, Streptocaulon tomentosum wight and amott.
မြေက်ဒွဝ်ဂူင်စိုင် [mrɔ̀ik dwɔ̀ bàŋ coiŋ] n. a kind of creeper, Tinospora nudiflora Kurz. မြေက်ဝဒါ [mrɔ̀ik bɛ̆ dèa] id.
မြေက်ထမ်နောက် [mrɔ̀ik thɔmneak] n. green chilli.
မြေက်ဝ [mrɔ̀ik wɛ̆] n. varieties of the chilli plant.
မြွန်(က်)¹ [mrɔ̀k] n. (formal) speak, utter.
မြွန်(က်)² [mrɔ̀k] n. trick, stratagem.
မြွန်(က်)³ [mrɔ̀k] v. to speak, to utter.

ဓမြှောဂလာန် [mrɔ̀k gɛ̌ làn] v. address an audience, give a speech.

ဓမြှောအာသံ(ဓ်) [mrɔ̀k ʔ̌ sɔm] n. give a speech. ဓမြှောဂလာန် [mrɔ̀k gɛ̌ làn] id

ဓမြှောဂလာန်ဆက်မုတ်ဗိုင် [mrɔ̀k gɛ̌ làn chɛk mùh paiŋ] n. greeting. ဟုံဂလာန်ဆက်မုတ်ဗိုင် [hom gɛ̌ làn chɛk mùh paiŋ] id.

ဓမြှောဂး [mrɔ̀k gèh] n. utter.

ဓမြှောနိုဒိန် [mrɔ̀k nɨ̌ dàn] n. introduce a subject, say or write introductory remarks.

ဓမြှောပွိုင် [mrɔ̀k pəmoiŋ] n. address an audience, give a speech.

ဓမြှောပွဲက် [mrɔ̀k pwɔk] n. speak out.

မြှောင် [mrɔ̀iŋ] n. marian plum, marian tree, Bouca burma nica Griffith.

မြှောင်ဇုံ(ဓ်) [mrɔ̀iŋ jɔ̀m] n. a kind of palm yielding edible fruit, Zalacca wallichiana Martin. Syn. လွှံ(ဓ်) [lɛ̌ kɔm], တံလွှံ(ဓ်) [tənɔm lɛ̌ kɔm]. တံမြှောင် [tənɔm mrɔ̀iŋ] n. marian tree. သတ်မြှောင် [sɔt mrɔ̀iŋ] n. marian fruit.

မြှောင်ထမ္ဘာတ် [mrɔ̀iŋ thɔmnat] n. sweet marian plum.

မြုံင်ကိုဇုဉ်(က်) [mrɔ̀ŋ kɒ ɗaik] n. canal.

မြုံင်တံငဇုဉ်(က်) [mrɔ̀ŋ tɔŋ ɗaik] n. drainage, sluice gate, overflow drain.

မြုံင်ပို့တ်ဇုဉ်(က်) [mrɔ̀ŋ pɑ̌ tet ɗaik] n. drain.

မြုံင်ဗျောဝ်ဇုဉ်(က်) [mrɔ̀ŋ plɒp ɗaik] n. irrigation canal.

မြှောတ် [mrɑ̀t] v. to be violent. ဒမြှောတ် [dɔ̀mrɑ̀t] id. ဝမြှောတ် [dhɔ̀mrɑ̀t] id. Der. ကျောမြှောတ် [kyɑ mrɑ̀t] n. hurricane. မီးဝင်မြှောတ် [mi lɔŋ mrɑ̀t] n. typhoon.

မြှိုတ် [mrɔ̀t] n. custard-apple, soursop, Annona muricata, bullock's heart. မြှိုတ်ကုင် [mrɔ̀t kəpɛŋ] id. မြှိုတ်ဒုဇုန် [mrɔ̀t dù rɨ̀n] id.

မြှိုတ်ဓနိုက် [mərɔ̀t ʔɛ̌ jèk] n. (astrol.) propituous time, opportune moment.

မြှန် [mrɔ̀n] n. contagious disease, particularly smallpox, chicken pox.

မြှန်ဠ [mrɔ̀n glèɑ¹] n. cowpox.

မြှန်ဓဒွဉ်(က်) [mrɔ̀n jənɔ̀k] n. form of smallpox, in which pustules are confluent.

မြှန်ဆုဉ်(က်) [mrɔ̀n ɗaik] n. chicken pox. မြှန်ပုင် [mrɔ̀n pɔŋ] id. မြှန်ဗု [mrɔ̀n bʊ̌] id.

မြှန်ပုင် [mrɔ̀n pɔŋ] n. form of smallpox in which pustules are distinct.

မြှုန် [mrʊ̀n] n. hook worm, intestinal worms. ဝဂုန် [bɛ̌ rʊ̀n] ic

မြှိဝ် [mrɛ̀p] n. wink, ten of which are equal to one nara.

မြှိ(ဓ်) [mrɛ̀m] v. to be pretty, handsome.

မြှိဆဝ်(ယ်) [mrɛ̀m chai] v. to be pretty, handsome, arrayed, adorned. မြှိညာ [mrɛ̀m ɲɑ] id. မြှိသျှင် [mrɛ̀m sɑ̌ jɔ̀ŋ] id. Der. မြှိချို့ [mrɛ̀m sɑ̌ i] v. to take care of, to attend.

မြှဝ် [mrɔ̀] n. Mro, name of an ethnic group speaking a Tibeto-Burman language, inhabiting parts of the Rakhine and Chin state.

မြှော် [mrɔ̀h] v. to be lazed, spread abroad, to approve, praise, to express satisfaction, to be merry, to be famous.

မြဟ်မြဟ်မြ်မြ် [mrɔ̀h mrɔ̀h mrɛ̀aˈ mrɛ̀aˈ] adv. freshly. တ်ဒ်တ်ဒ်ကယျာကယျာ [təmæ̆ təmæ̆ kɑ̆ ya kɑ̆ ya] id. လတ်လတ်ဘတ်ဘတ် [lɔ̀t lɔ̀t bhɔ̀t bhɔ̀t] id.

ဧမြောဟ် [mrɔ̀h] v. to be merry, carefree, to approve, appraise. ဧမြောဟ်ခိုဟ် [mrɔ̀h khoh] id. အဲတိုက်ဧမြောဟ်ခိုဟ်မဲန် [oa toik mrɔ̀h khoh mɔ̀ŋ] v. I sleep well.

ဧမြောဟ်ကိုစိုတ်သ္ဒတ်မြ် [mrɔ̀h kɒ cot səmɔt brɛ̀aˈ] v. approved of by the young girl or woman.

မ္ဒဉ်(က်) [mlɑ̀ik] v. to open (the eyes). Cf. ကဒ် [kɛŋ], ဝထ္ထက် [thəpɔik], ပဲက် [pɔk], ဝဒ္ဓက် [bəpɔik]. Var. လမ္ဒဉ်(က်) [lɔ̀mlɑ̀ik].

မ္ဒဉ်ဓတ် [mlɑ̀ik mɔ̀t] v. open the eyes, to open one's eyes. ပဲက်ဓတ် [pɔk mɔ̀t] id. မ္ဒဉ်(က်) [mlɑ̀ik] id. လမ္ဒဉ်(က်) [lɔ̀mlɑ̀ik] id. လွဲ(ယ်) [ləpoa] id. လွဲဓတ် [ləpoa mɔ̀t] id. လွဲသ္ဒီ [ləpoa səŋ̈ĭ] id. လွဲဝသ္ဒဝ် [ləpoa səŋ̈ĭe] id.

မ္ဒဉ်မွဲ(ယ်) [mlɑ̀ik mɔ̀aˈ] v. to catch sight of, to lift up the eyes, to look.

မ္ဒီက် [mlɛ̀k] n. dust, dirt, pollution, sin, guilt, desire. Cf. အဒိုက် [ɑ̆ hmoik], ခ္ဒိုက် [khənoik], ဂဒိုက် [gɛ̆ bɛ̀k], ပလိ [pɑ̆ læ̆], ဓိတ် [mɛ̀h], သရုံ(ဒ်) [sɑ̆ rɑm], ဘ္ဒီက် [slɑk]. Var. ကမ္ဒီက် [kɔmlɑk], တမ္ဒီက် [tɔmlɑk], ပလိုက် [pɑ̆ lɑ̀k], ပလိုက် [bɛ̆ lɛ̀k].

မ္ဒီ((ဒ်) [mlɜ̀] n. jasmine. ကမ္ဒီ(ဒ်) [kɑo³ mlɜ̀] n. jasmine. Cf. မုလို(ဒ်) [mɯ̆ lɜ̀].

မ္ဒီကြွိဝ် [mlɜ̀ grɜ̀p] n. wild jasmine, periwinkle Kopsia frulicasa De Canddle.

မ္ဒီဧစဝ် [mlɜ̀ cie] n. great flowered jasmine, Arbian jasmine, Jasminum smbac, jasminum grandiflorum L.

မ္ဒီဇုက် [mlɜ̀ jɜ̀k] n. common jasmine.

ဧမုံ(အ်) [mlĭɛ̆] v. to hate, dislike, reject, spurn. ကျုတ်ဧမုံ(အ်) [kəɗuh mlĭɛ̆] id.

မွဲ(ယ်)˚ [mɔ̀aˈ] n. one, 1, ə ॥ a, other, only, entirety. (Siam) neg. reinforcing p. အလုံမွဲချင်ရ [ɑ̆ lùm mɔ̀aˈ ɗɜŋ rɛ̀h] n. the whole country. အာမွဲကဧရုံတိုအဲတိုဟာ [ɑ mɔ̀aˈ kɑ̆ rɒm kɒ oa kom ha] n. will you travel with me? အဲအာကဧရုံလကျာ်မွဲန္ဒ်(အ်) [oa ɑ kɑ̆ rɒm lĭɛ̆ kyaik mɔ̀aˈ cʊ̆ˈ] n. I am going in company with His Reverence. ဧကာန်မွဲချင်မွဲတ္ထ(အ်) [kɒn mɔ̀aˈ ɗɜŋ mɔ̀aˈ tɑ̆ kʊ̆] n. foreigners, strangers. ညးမွဲ(ယ်) [ɲèh mɔ̀aˈ] n. someone, anyone, each. ညးမွဲဂကုကိုမွဲဂကုလွယ်ဆီညးသွံညီ [ɲèh mɔ̀aˈ gɛ̆ kɑoˈ kɒ mɔ̀aˈ gɛ̆ kɑoˈ lĭɛ̆ pɑ̆ paik chem ɲèh sɑ̆ kʊ̆ ɲĭĭ] n. do not stir up strife between one race and anther. နာဒီမွဲ(ယ်) [nèa dĭ mɔ̀aˈ] n. a clock, one clock. နာဒီမွဲဓ [nèa dĭ mɔ̀aˈ mɛ̆ˈ] id. ဗိနုကုအဲမွဲတုံ ကိုညးမွဲအဲတွံသွဒွဲ(ယ်) [pai nù jɛ̆ kɑɗ oa mɔ̀aˈ tui kɒ ɲèh mɔ̀aˈ oa hʊ̆ sɑ̆ pɑ̆ bɛ̆ dài] n. I am dependent on no one but myself alone. ဓင်မွဲစုတ် [mɛ̀aŋ mɔ̀aˈ cut] n. wait a moment. တွံကတ်မွဲ(ယ်) [hʊ̆ kit mɔ̀aˈ] n. he did not take any. in some constructions, မွဲ(ယ်) [mɔ̀aˈ] n. functions as v. တွံမွဲ(ယ်) [hʊ̆ moa] n. there is none. မွဲအဲညြန်တွံမွဲ(ယ်) [pədoa oa srɔn hʊ̆ moa] n. I have no money. တွံမွဲကို(ဒ်) [hʊ̆ moa kɒ] n. to be with-out. ပချိင်ဂ်ံတွံမွဲကိုချိတ်ကွက် [pɑ̆ raŋ gòh hʊ̆ moa kɒ rèh kənɛk] n. the report is quite without foundation. Cf. third sense, ဆ [chɑ̆], မှ [hmɑ̆]. fourth sense, အလုံ(ဒ်) [ɑ̆ lùm]. fifth sense, ဝုတ် [bùh], ပုတ် [puh].

မွဲအဒိုတ်မွဲလန် [mòaˈ ʔ̆ dɜ̀t mòaˈ lɔ̀n] n. weekly. ဂိုတ်အဒိုတ် [rɜ̀h ʔ̆ dɜ̀t] adv. every Sunday. adj. ဗဒေဆင်ဗမ်ကိုတဲ့သတ္တဟ [mɛ̌ chɔiŋ cɔp kɒ təŋoɑ sɔt tɑ̆ hɑ́] id. ဗနှံသွက်တဲ့သတ္တဟ [mɛ̌ dɔ̀h swɛk təŋoɑ sɔt tɑ̆ hɑ́] id. ဗလံကိုသတ္တဟ [mɛ̌ lɔ̆ kɒ sɔt tɑ̆ hɑ́] id. n. လိတ်ပွိတ်ရိုတ် အဒိုတ် [lòik pɑ̆ tet rɜ̀h ʔ̆ dɜ̀t] id.

မွဲအယုက် [mòaˈ ʔ̆ yɛ̀k] adv. for life.

မွဲအယုက်အဲတဲ့ဏ်ဓိပ်အိုတ်ရ [mòaˈ ʔ̆ yɜ̀k oɑ təŋoɑ nɔ̆ mɛ̀p ot rɑ̆] n. this is the happiest day of my whole life.

မွဲကိုတ် [mòaˈ kot] n. hundred thousand. ကိုတ် [cot] id.

မွဲကေ(ဓ်) [mòaˈ kim] n. handful. မွဲခံက်တဲ(ယ်) [mòaˈ khɔk toɑ] id. မွဲခွံတဲ(ယ်) [mòaˈ khlɔ̆ toɑ] id. မွဲဂုန် [mòaˈ gɔ̀n] id. မွဲလာင်တဲ(ယ်) [mòaˈ jɛ̆ hɑ̀iŋ toɑ] id. မွဲဈာဝ် [mòaˈ jyàp] id. မွဲလွှံက် [mòaˈ ləmɔ̀k] id.

မွဲကဝ် [mòaˈ kɔ] n. record of a significant event meant to last.

မွဲခွန်ဆော့ကိုကွိုဗွာ [mòaˈ khəʤh chɔ̆ kɒ kwɒ plɑ] n. shovelful.

မွဲချိုန်ဇာ [mòaˈ chon khɑ̆ nɑ́] adv. suddenly.

မွဲဂကော့(ဓ်) [mòaˈ gɛ̆ kɒm] n. together. အာမွဲဂကော့(ဓ်) [ɑ mòaˈ gɛ̆ kɒm] n. to travel together. ဓင်ဓအာမွဲဂကော့(ဓ်) [mɔ̀ŋ cɛ̆ ɑ mòaˈ gɛ̆ kɒm] n. they all lived together. ဓင်ဓအာမွဲဂကော့ညားသွံအိုတ်ရ [mɔ̀ŋ cɛ̆ ɑ mòaˈ gɛ̆ kɒm ɲèh sɑ̆ kɔ̆ ot rɑ̆] n. they all lived together from then on. Syn. မွဲခွံ(အ်) [mòaˈ cʊ̆ˈ].

မွဲဂကော့မွဲကာရော့(ဓ်) [mɔ̀ɑˈ gɛ̆ kɒm mòaˈ kɑ̆ rɒm] adv. in comradely, association.

မွဲခွီကောန်ဓတ် [mòaˈ cəmæ kɒn mɔ̀t] adv. as far as one's eye can see. မွဲဓရုံင်ဆိုအာနကို ကောန်ဓတ် [mòaˈ mɛ̆ rɔ̀ŋ chɑɒ ɑ nɛ̆ kɒ kɒn mɔ̀t] id.

မွဲဇွေက် [mòaˈ cweak] adj. dark half of the moon. n. the first of the waning or dark half of the moon.

မွဲခွံ(အ်) [mòaˈ cʊ̆ˈ] n. together. ဓင်မွဲခွံ(အ်) [mɔ̀ŋ mòaˈ cʊ̆ˈ] n. they live together. အာမွဲခွံ(အ်) [ɑ mòaˈ cʊ̆ˈ] n. they go together.

မွဲခွံ.....မွဲခွံ [mòaˈ cʊ̆ˈ .....mòaˈ cʊ̆ˈ] n. one part .....the other part. မွဲခွံဓကြံ့, မွဲခွံတွီ [mòaˈ cʊ̆ˈ trim, mòaˈ cʊ̆ˈ təmæ̀] n. it is partly old and partly new. မွဲခွံညားဓညာဂျိုင်, မွဲခွံကြိုတ်သွံ(အ်) [mòaˈ cʊ̆ˈ ɲèh pɔn ɲɑ glɛ̀ŋ, mòaˈ cʊ̆ˈ grɜ̀h sʊ̆ˈ] n. on the one hand he is very learned but then on the other he is terribly severe. Cf. မွဲဂကော့(ဓ်) [mòaˈ gɛ̆ kɒm].

မွဲဇန်ပေင်ပေင် [mòaˈ jɔ̀n pɔiŋ pɔiŋ] n. spoonful. ဇိုတ်မွဲခန် [pot mòaˈ jɔ̀n] id.

မွဲချင်မွဲတွံ(အ်) [mòaˈ ʤɜŋ mòaˈ tɑ̆ kɔ̆] n. other places, foreign countries, foreign land. မွဲချင်မွဲလွံ(အ်) [mòaˈ ʤɜŋ mòaˈ lɛ̆ kɔ̆] id.

မွဲတာဆင် [mòaˈ tɑ̆ chɛŋ] adv. through, care of.

မွဲတောင် [mòaˈ toŋ] n. another thing.

မွဲတဲ့မွဲ(ယ်)ᵌ [mòaˈ tui mòaˈ] adv. singly. ညားမွဲတဲ့ညားမွဲ(ယ်) [ɲèh mɔ̀aˈ tui ɲèh mòaˈ] id.

မွဲတဲ့မွဲ(ယ်)ᴶ [mòaˈ tui mɔ̀aˈ] n. one after another, one by one.

မွဲတွဲတေး(အခ်) [mòa' təŋoa tɛ̌] n. the other day.

မွဲကုတ်မွဲဆွဲ [mòa' dɛ̌ kut mòa' dɛ̌ kao³] n. disjointedly, incoherently. ဟိုအဝရုခ်ကိုကျိုကျိုကော်ဝေဒီ ဖင်လွတိုမွဲကုတ်မွဲဆွဲ [hom ă rïe kɒ kă ɗak pɔiŋ màŋ lɛ̌ pă hom mòa' dɛ̌ kut mòa' dɛ̌ kao³] n. let your speech be rounded out and not disjointed.

မွဲခြိုပ် [mòa' dɔmrèp] adv. immediately.

မွဲခြိုပ်J [mòa' dɔmrèp] n. in the twinkling of an eye. မွဲမွဲခြိုပ်ဖတ် [pəɗoa mòa' dɔmrèp màt] id. ဇွင်မွဲခြိုပ်ဖတ် [gwèaŋ mòa' dɔmrèp màt] id.

မွဲဝဒ် [mòa' dhɔ̀] n. alone. အာညားမွဲဝဒ် [a ɲèh mòa' dhɔ̀] n. he is going alone. ဆတ္ထကုမွဲဝဒ် [chă ĭ nŭ mòa' dhɔ̀] n. Inao all by herself. ညားမွဲဝဒ် [ɲèh mòa' dhɔ̀] id. လွန်လဝဒ်ခဲ့သို့ညား မွဲဝဒ် [lɛ̌ pă cʊ̀ lɔ̀ dɛ̌h pəɗoa səŋæ̌ ɲèh mòa' dhɔ̀] n. do not leave him in the house by himself.

မွဲနာဒို [mòa' nèa dĭ] n. one o'clock.

မွဲနာဒေါက် [mòa' nèa ɗeak] n. second. မွဲသိတ်ကိန် [mòa' set ken] id. တြာဓနောဒအုံမွဲဝအုံနာဆာ [trao³ cɒh gɛ̌ um mòa' gɛ̌ um nèa ɗa] id. (မိဓနတ် [mĭ̌ nit] n. minute). ဗိကွဲတြာဓနောဒအုံ မွဲဝအုံနာဒို [pæ̌ klɔm trao³ cɒh gɛ̌ um mòa' gɛ̌ um nèa dĭ] id. မွဲချိုန်ကာ [mòa' chon khă nɑ̌] id.

မွဲနိုလဟုတ်တဲင် [mòa' nĭ lɛ̌ hùt tɔŋ] n. hundred million.

မွဲနဲတုန် [mòa' nòa' tun] n. again, moreover.

မွဲပါင် [mòa' paiŋ] n. a mouthful, one word.

မွဲပလော [mòa' pă lao²] n. one turn.

မွဲပေ [mòa' pe] v. one foot. ဓွိင်နှိဓာဓွေဒဲတဲ(ယိ) [jɔ̀mlòiŋ cɒh pa bŏ toa] id.

မွဲပါင်ပေင်ပေင် [mòa' paiŋ pɔiŋ pɔiŋ] v. mouthful. မွဲဖွံ(ခိ) [mòa' blɔ̀m] id.

မွဲဓဉ်ာတဲ(ယိ) [mòa' pɒh toa] n. measure of time equivalent to the duration occupied by a snap of the fingers, split second. adv. in a flash.

မွဲပွနိတူ [mòa' pwɔn təŋɑ̌] n. a bow shot's length, a bowshot off.

မွဲပွနိသွာဝတ် [mòa' pwɔn sənat] n. a gun shot's range.

မွဲပဇေဝ်ဓတ် [mòa' phă rip màt] n. twinkling of an eye, a very short time, a moment.

မွဲဖူတ်တဲ(ယိ) [mòa' phəɗɔt toa] n. for an instant, for a moment. မွဲကဲဒွိတ် [mòa' kă woa pənoik] id.

မွဲဂွာဝ် [mòa' bɛ̌ gàp] n. halfday. ဂွာဝ် [bɛ̌ gàp] id.

မွဲဝုင်မွဲကြွတ် [mòa' bɔ̀ŋ mòa' krut] n. sibling.

မွဲဝိုဝဒ် [mòa' bɔ̀m dhɔ̀] n. uniformly. မွဲအာရုံဝဒ် [mòa' ă rɔŋ dhɔ̀] id.

မွဲဘာာ [mòa' bhèa] n. co-education.

မွဲဓိတ် [mòa' mèh] n. half-foot. ဓိတ် [mèh] id.

မွဲမွဲ(ယိ) [mòa' mòa'] n. something, anything, some, any, somewhat. ဓကာခန်ဒွဉ်တံယဝ်ရအာဓတ် ဓဒွံဒွံဓဝင်ကိုဒရုံတံနွံမွဲမွဲဓွူးနိုတ်ရ [kɒn ŋaik tŏ yɔ̀ ră ă phek jwŏ gŏ wɔ̀iŋ kɒ dɛ̌h tŏ nùm

www.monlibrary.com

mòaˈ mòaˈ mĕ gèh khoh rɑ̆] n. and it will be a good thing if the children have some companions to play with.

မွဲမွဲက(အ်) [mòaˈ mòaˈ kɔ̆] adv. (speak) loudly and indiscreetly.

မွဲမွဲနဲ(ယ်) [mòaˈ mòaˈ nòaˈ] adv. any how.

မွဲလဝိတ်တွံ(အ်) [mòaˈ lĕ bɜ̀t təmɔ̆] n. art. a stone throw. မွဲကွာတ်တွံ(အ်) [mòaˈ klɔh təmɔ̆] id. မွဲထေဒ်တွံ(အ်) [mòaˈ thie təmɔ̆] id.

မွဲလွှိတ် [mòaˈ ləŋɜ̀t] n. one swallow at a time, as much as is swallowed at one time. လွှိတ် [ləŋɜ̀t] id.

မွဲလှေ့(တ်) [mòaˈ lĭh] n. once, ever. အဲမွဲဝလှ့်တွံဝကောင်ဒ်ဒ် [oɑ mòaˈ lĭh hɔ̆ keaŋ mòiŋ] n. I never heard it.

မွဲဇိ [mòaˈ wèɑ] adv. one time. မွဲလှေ့(တ်) [mòaˈ lĭh] id.

မွဲဇိဓဒ် [mòaˈ wèɑ dhɔ̀] adv. all at one. n. all at once.

မွဲဇိပွန် [mòaˈ wèɑ plɔn] adv. again, further, moreover. မွဲဝလှ့်ပွန် [mòaˈ lĭh plɔn] id.

မွဲသင်(က်) [mòaˈ saik] n. (in neg. sent.) anything.

မွဲသင်တွံဆို(ဝ်) [mòaˈ saik hɔ̆ chaɒ] n. I did not find any thing.

မွဲသွုင် [mòaˈ swɜŋ] n. a drink, a dose as of medicine. ကိုသုင်ချဲမွဲသွုင် [kɒ sɜŋ ɗaik mòaˈ swɜŋ] n. give me a drink, please.

မွဲဟာန်² [mòaˈ hàn] n. in one company, together with.

မွဲဟာန်ᴶ [mòaˈ hàn] adv. in one's company. မွဲန္ဒ်(အ်) [mòaˈ cɔ̆ˈ] id. မွဲဂကော(ဓ်) [mòaˈ gĕ kɒm] id.

မွဲဟောဝ် [mòaˈ ho] n. measure of equivalent to the height from the feet to the top of the tip of the up-stretched hand, arm's length with the one's reach.

မွဲ(ယ်)ᴶ [mòaˈ] v. to guard, watch over. ကိုမွဲ(ယ်) [kɒ mòaˈ] v. to put under guard. ဦမွဲ(ယ်) [ŋĭ mòaˈ] v. to glance at. ဇွတ်မွဲ(ယ်) [cəmɔt mòaˈ] v. to interrogate. ဗင်မွဲ(ယ်) [mèaŋ mòaˈ] v. to wait, to watch, to guard. ဇွန်မွဲ(ယ်) [məlɑ̀ik mòaˈ] v. to catch sight of. ချဲ့မွဲ(ယ်) [rɔ̀ŋ mòaˈ] v. to have a look. စသွေ့မွဲ(ယ်) [səŋĭe mòaˈ] v. to look carefully for. Cf. ထိဒ် [thoiŋ], ဗဒ် [mèaŋ], ချဲ့ဒ်ဒ် [rɔ̀ŋ cɔŋ]. Der. ဇွဲ့မွဲ(ယ်) [pəmeŋ pəmoɑ] n. guard.

မှ³ [hmɑ̆] conj. only, only if, unless, only when. part partical infixed between replicated nouns and verbs to denote emphasis as in အဲမှအဲ(ယ်) [oɑ hmɑ̆ oɑ], ဝိဟ်မှနိုဟ် [khoh hmɑ̆ khoh], နှိမှနှိအာဝကွဲ(တ်) [dɔ̀h hmɑ̆ dɔ̀h ɑ kwĕh], ဖာန်မှဖာန်ညီဟာ [màn hmɑ̆ màn ɲĭˈ hɑ], ဟုိမှတိုဖာန် [hom hmɑ̆ hom màn].

မှᴶ [hmɑ̆] p. n. only. အဇရှင်ဝဒ်နွံလဒ်ကွာလက်ကရ်မှဟို(ဓ်) [ɑ̆ rĭe bĭh cɔ̆ˈ lɔ̀ kla lèak kɑ̆ raoᵌ hmɑ̆ hom] p. n. stop your chatter for now, you can talk later. အဲနွီမံဒ်ဝဒ်လံကွဲရ,လျုဟ်မှ ဝဒ်နိုဒ် [oɑ cəmæ mɔ̀ŋ bĭh lɔ̆ kwĕh ɑ̆, ləmùh hmɑ̆ bĭh cop] p. n. I have been waiting for you a long time and you have only just got here. ညာတ်မှပကွော်(ဟ်) [ɲàt hmɑ̆ pɑ̆ tĕh] p. n. believe only what you see. Cf. ဆ [chɑ̆], မွဲ(ယ်) [mòaˈ].

မှ² [hmɑ̆] pes. with neg. cl. in order to, so as to, so that. အဇရှင်ကမှတွဲဂွံမံတ်တွာတ်လဝ်ဗိဒ်ဒ္ဒ(ဟ်)

www.monlibrary.com

[ɑ̆ rìe nɔ̆ hmɑ̆ hɔ̀ gɔ̀ màk təmat lɔ̀ paiŋ dɛ̋h] pes. keep quiet about this so that it does not get about. ကွာင်ပွဲနှုန်းအမှိုက်မှတ္ပံုတွဲလုပ်ခြင်းစေသော်ကိုယ်တော်ညီ [kwaiŋ pədoa nɛ̆ gòh ɑ̆ hmoik hmɑ̆ hɔ̀ gɔ̀ lùp grɔ̀p thɔ̆ˈ kɒ yàt jɪ̀ʔ] pes. cover the cakes in the basket with a cloth so that no dirt gets in.

မှတ္ပံုတွဲစေတတ်ဝေးတဲ့ရိုက်လွှဲတင်ဆေးရုံ(ဟင်း) [hmɑ̆ hɔ̀ gɔ̀ blɪt wèh toa tui rɔ̀h ləmèh dɛ̋h gòh] pes. count them on your fingers so as not to make a mistake. Cf. ဘို(အခ်) [bhɔ̀ʊ̀], ဗာတ် [màt], သွက် [swɛk].

မှ[ʔ] [hmɑ̆] v. to be decayed, rotten. အိုတ်မှ [oh hmɑ̆] v. to be corrupted. Var. သ္မ [səmɑ̆].

မှ[3] [hmɑ̆] adv. if. မှးယဲ့မှဦစမုင် [mənèh tui hmɑ̆ poi cɛ̆ pəŋ] adv. if you have finished we can have a meal.

မှာ[ˀ] [hmɑ] n. lord, noble, great, great-one. ဗဟာ [mɛ̀ hɑ] id.

မှာဂေါတမ [hmɑ gɔ̀ˈ tɑ̆ mɑ̆] n. Lord Gotama.

မှာဇန် [hmɑ jɔ̀n] n. men in general.

မှာဘုတ် [hmɑ bhùt] n. principal element.

မှာလက္ခ္မီ [hmɑ lèak khɑɔ̆ mæ] n. Lakshmi.

မှာဝဒ် [hmɑ wɔ̀] n. (P. Maha vaggo) one of the Vinayas.

မှာသမုဒ် [hmɑ səmet] n. the sea, the ocean. မှာသမုဒ်ဒြာ [hmɑ səmet drèɑ] id. ကပ္ပိဇဉ်(က်) [kəpi jənòk] id. ကပ္ပိမှာသမုဒ် [kəpi mɑ səmet] id.

မှာ[ˬ] [hmɑ] v. to miss the mark, to go astray, to be forgetful, err, make a mistake, do wrong, go wrong, miss the mark. adj. wrong, incorrect, erroneous. v. err, make a mistake, do wrong, go wrong. ယောင်မှာ [yoŋ hmɑ] id. ခုမှာအာ [cənɑ̆ hmɑ ɑ] v. food which disagrees with one.

မှာရာ [hmɑ rèɑ] v. to err, to go astray. Cf. ဗျတ် [blɪt], ယော်ဒ် [yòŋ].

မှာ[ˀ] [hmɑ] n. craftsman, worker, player (in compaq). သ္မာ[ˀ] [səmɑ] id.

မှာကား [hmɑ kah] n. (LF) မှာကားဆုဝဲ့(ဃ်) [hmɑ kah chɪ̆ gɛ̆ ui] n. a kind of tree, Dalbergia kurzii Prain.

မှာကားတောဝ်ကျောင် [hmɑ kah to kəneaŋ] n. a kind of creeper, Linos toma decan drum wallich.

မှာကားတွံ(အခ်) [hmɑ kah təmɔ̆] n. a kind of medicinal plant.

မှာကျုံသင် [hmɑ kənaɔ̆ sɛŋ] n. conch shell player.

မှာထေ [hmɑ the] n. (LF) senior monk of ten years standing, Mahathera.

မှာပဝက်ကဲ(အခ်) [hmɑ pɑ̆ wɛk kɔ̆] n. pearl necklace.

မှာလိ်(ဒ်) [hmɑ lèm] n. ship's officer, mate of vessel, ship's officer below the rank of captain (from Bengali), pilot, in present day usage ship's officer. ရိုက်မှာလိ်တ်ဒကောဝ်ကျာ [dhɛ̆ rèk hmɑ lèm tem dɛ̆ kie kyɑ] n. according to the pilot who knows the winds way.

မှာသင်္ဘောကုန်ကစရက် [hmɑ sɔ lɛ̆ paik kɑ̆ reak] n. surgeon.

မိ [hmæ̀] n. a kind of plant, Caryota sobolifera Wallich. တော်မိ [tɔ̀tɔm hmæ̀] id.

မဲ့(ယ်) [hmoɑ] n. space.

မဲ့အာကး [hmoɑ ɑ̆ kɑh] n. the sky. မဲ့တာကး [hmoɑ tɑ̆ kɑh] id.

မှးမှး [hmɑh hmɑh] adv. uselessly, without profit, no thing of importance, for nothing, gratis. အဝတ္တာန်ကိုဝင်ပှ်းမှး [oɑ bɛ̆ tɒn kɒ bïh hmɑh hmɑh] adv. I will give you lessons free. ဝသူ့ဖံဝင်ဝသုံပှ်းမှးလ့ [slɑɛ̆ mɔ̀ŋ dɛ̈h gɔ̀h hmɑh hmɑh rɑ̆] adv. console him, it is nothing really. Cf. သ္ဘ [səmɑh], ဒုးဒ္ဘး [cəmɑh cəmɑh], သ္ဘးသ္ဘး [səmɑh səmɑh].

မှက် [hmɛk] int. whose (colloq). Var. သ္ဘက် [səmɛk].

မှက္ခရ္ [hmɛk khɑ̆ rŭ] n. thrush (oral infection in infants).

မှက်ည်းဂ့်(ဟ်) [hmɛk ɲèh gɔ̀h] pron. whose (possessive of who). သ္ဘက်ည်းဂ့်(ဟ်) [səmɛk ɲèh gɔ̀h] id.

မှက်ဗိုု(ယ်) [hmɛk poi] poss. pron. ours. ဖြဝ်ဗိုု(ယ်) [grɔ̀p poi] id. ဇွဝ်ဗိုု(ယ်) [jwɔ̆ poi] id. သ္ဘက်ဗိုု(ယ်) [səmɛk poi] id.

မှဉ်(က်) [hmɑik] n. (Eng.) mic (microphone).

မ္ဘက်° [hmɜk] v. measles. ယဝ်မ္ဘက် [yɔ̀ɑ' hmɜk] id.

မ္ဘက်J [hmɜk] v. to look through a restricted aperture, peep, to look from a confined space. ကျောဝ် [kyo] id.

မ္ဘက်ရုံင် [hmɜk rɔ̀ŋ] v. to peep out as from the window.

မှံက် [hmɔk] int. (colloq) whose. Var. သ္ဘံက် [səmɔk].

မှင် [hmɛŋ] n. ink, casket, wicker work box. တ့ောက်မှင် [klɔk hmɛŋ] n. inkwell. ဝဆ်မှင် [khok hmɛŋ] id. ပလဝ်မှင် [pɑ̆ lɛŋ hmɛŋ] id. ဗီမှင် [bï hmɛŋ] id.

မှိုင်° [hmoiŋ] n. (colloq) ruler, member of royal house, king, prince, person in authority, government servant. သ္ဘိုင် [səmoiŋ] id. ဝတောန်သ္ဘိုင် [kɒn səmoiŋ] n. prince, king's son, leading male performer of stage or screen. ဝတောန်သ္ဘိုင်ထြုံ(ဟ်) [kɒn səmoiŋ trŭh] id. တုိန်သ္ဘသ္ဘိုင် [ton sɑ̆ pɑ̆ səmoiŋ] v. to be come king. ဘာသ္ဘိုင် [bhèɑ səmoiŋ] n. government school. မ္ဒိဟ်ခဲသ္ဘိုင် [mənèh ròɑ' səmoiŋ] n. government servant. သ္ဘသ္ဘိုင် [sɑ̆ pɑ̆ səmoiŋ] v. to be king, reign. (place-name) မှိုင်ဂ္ဘိုင် [hmoiŋ gənòiŋ] n. Hmoing Gaenoing. သ္ဘိုင်ဂ္ဘိုင် [səmoiŋ gənòiŋ] id. Cf. first sense, ဥတရတ် [e kɑ̆ rɑt]. second sense, အလုံအသီ [ɑ̆ lɜ̀ ɑ̆ sæ]. Der. ဝန် [wɔ̀n] n. minister. Var. သ္ဘိုင် [səmoiŋ]. သ္ဘိုင်ဣန် [səmoiŋ ɛn] n. Lord Indra. သ္ဘိုင်ကျင် [səmoiŋ klɔiŋ] n. a kind of creeper, Millettia cineca Bentham. သ္ဘိုင်ဇောဝင် [səmoiŋ cɛ̆ thoŋ] n. small tree planted for hedges, Sesbania Sesban L. သ္ဘိုင်ဆု [səmoiŋ chŭ] n. dammar pine, Podocarpus latifalius R. Brown. သ္ဘိုင်တာဖေင် [səmoiŋ tɑ̆ khɔiŋ] n. a kind of medicinal plant. သ္ဘိုင်တံ(ဆ်) [səmoiŋ tɔ̆] n. the authorities. သ္ဘိုင်တံရုပ်ကာခဲ့ကောင် [səmoiŋ tɔ̆ rɔ̀p nɑ bïh noŋ] n. you will be arrested by the authorities. သ္ဘိုင်တဲ့(ယ်) [səmoiŋ tənɔɑ] n. our lord the sun. သ္ဘိုင်ဓမ္မဝေတီ [səmoiŋ dhòm mɛ̆ ce tæ] n. king Dhaommaecaytoi. သ္ဘိုင်လဗိုဟ် [səmoiŋ lɛ̆ poh] n. a kind of reed, Arundo donax L.

ခိုင်၂ [hmòiŋ] n. two pronged spear, harpoon.

ဖောင်မ [hmoŋ mă] n. palace woman. ဖောင်မှ [hmoŋ hmă] id. နင်ဓင် [nèaŋ cɛŋ] id. ဗဝ်ကမွှာန် [bòk kɔmlɒn] id. ဗဝ်ပြုဝင် [bòk brèa' wèaŋ] id. ဗောင်မ [mòŋ mă] id.

ဖောင်မှ [hmoŋ hmă] n. lesser wife of a king below the status of a queen, female attendants to the king and queen, palace women.

မှတ် [hmɔt] v. to put forth effort, used mostly with other verbs. ဝ်ကသိမှတ်ယ်ုကသိင်လဝ်ည် [dhò kɑŏ sɒ hmɔt pă tui gɛ̈ lèŋ lò jĭ] v. grow diligently in good works.

မှတ်ကောတ် [hmɔt kit] v. to endeavour.

မှတ်ခွင် [hmɔt khəɗɛŋ] v. to be insistent.

မှတ်ဂိုင်လဲ့(တ်) [hmɔt gèŋ lɛ̈ pɔh] v. to diligently take to oneself.

မှတ်ချတ်ဖုတ်ဖ် [hmɔt jyòh phut phɑo³] v. to put forth effort to endeavour.

မှတ်ယ်ုု(ယ်) [hmɔt pă tui] v. to effect with effort, to be diligent.

မှတ်လွတ် [hmɔt ləŋòt] v. practise diligently.

မှာတ်° [hmàt] v. to ruffle (colloq). ဇွာတ် [jəmàt] id. ဇဲ့မှာတ်ဖင်ဧသဲ်ကွိုပ် [dĕh hmàt mòŋ sok kəɗop] v. he kept ruffling his hair. Cf. ပဆဲ့(ယ်) [pă thui]. Var. ဇွာတ် [jəmàt].

မှာတ်၂ [hmɑt] n. touch stone, hone, whetstone, honing stone.

မှာန်° [hmɑn] n. inflammation.

မှာန်၂ [hmɑn] v. to inquire (colloq). သွာန် [səmɑn] id. မှာန်ဇဲ့ဒးစိုတ်ကွာဏ်ဟာ [hmɑn dĕh dèh cot ĭ nŏ hɑ] v. ask him if he likes this one. သွာန်မှက် [səmɑn hmɜk] v. to question, to go through the betrothal ceremony. သွာန်ရုန် [səmɑn rɔ̀ŋ] v. to inquire. သွာန် [səmɑn] id. သွာန်သွုက် [səmɑn səmɜk] id.

မှာန်လုပ် [hmɑn lùp] v. (of festering wounds) become less inflamed before sepsis.

မိုန် [hmen] n. kinsman (colloq). ကွိုန် [kəmen] id. esp. offspring of sibling. ဝကာန်သွိုင်သိခွဆ္ဆ ကျုတ်ဓွဲသွိုကွိုန်တုံဒ်တိတ်ကြိုပ် [kɒn səmoiŋ sɛt dhɔ̀t tă kəɗuh mlĭɛ̈ səŋæ̀ kəmen tui dèa' tet grɔ̀p] n. Prince Siddhatta, spurning the house of his kinsmen, fled to the jungle. ဝကာန်ကွိုန် [kɒn kəmen] n. offspring of sibling. သွိုန် [səmen].

မှန် [hmin] n. tick.

မှန်ကိတ် [hmin ket] v. to have been bitten by a tick, parasitic mite which infests bullocks, horses and goats, etc.

ဖှာန် [hmɒn] v. to be distressed in mind.

ခိုပ်° [hmep] v. to gather up with two hands.

ခိုပ်၂ [hmep] n. double handful as measure of capacity as much as can be put in the cupped hands, sometimes reckoned as half a ကဝန်(တ်) [kă rih].

မှဲ့(ယ်) [hmɑi] v. မှဲ့ဒူ [hmài pəɗu] v. to be corrupted, suffer corruption, useless. မှဲ့မှ [hmɑi hmă] id.

မှဲ့မှ [hmɑi hmă] adj. rotten. ဂြူ [grùi] id. ဖဲ့(ယ်) [mɛ̈ ui] id. ဖခိုတ်မှဲ့မှ [mɛ̈ oh hmɑi hmă] id. ဖချို(ဒ်) [mɛ̈ chɒ] id. ဖဖလောင်လောလိုလဲ့(က်) [mɛ̈ yoŋ yèɑ lɜ̀m lɑ̀ik] id. မှ [hmă]

id. မှဲ့(ယ်) [hmai] id. မှဲ့ပဒူ [hmai pəđu] id. ဆွိုဟ် [sđ̆ oh] id. ဆွိုဟ်ဂြူ(ယ်) [sđ̆ oh grùi] id. ဆွိုဟ်သမ် [sđ̆ oh səmđ̆] id. သမ္ဒဲသမ် [səmai səmđ̆] id. ဖတ္ဒံတုပ်သုတ်ခိုတ် [mɛ̆ hɔ̆ tup səmɔh cot] id. ဖတ္ဒံဒးရးဒဲ့ခန္ဓ [mɛ̆ hɔ̆ dèh rèh pəđoa khɔn dhɛ̆] id. ဖတ္ဒံဒဲ့ဝိုတ် [mɛ̆ hɔ̆ moa pəmoik] id.

ဖွဲ့(ယ်)˚ [hmui] v. to be pliant. ကျာဒိုက်တဲ့သဒိုတ်ဖွဲ့ဂဲ့(ယ်) [kyɑ pɑk tui sđ̆ poh hmui gɛ̆ wùi] v. the reeds swayed in the wind. ဖွဲ့ဂဲ့(ယ်) [hmui gɛ̆ wùi] v. to sway in the wind.

ဖွဲ့(ယ်)ᴶ [hmui] adj. yielding, bending. သဲ့(ယ်) [sənui] id. Cf. ဒြုန် [đon]. Der. သဲ့လေဒ် [səmui leaŋ] n. (to be at teenage) age of puberty. ဒြုန်ဖွဲ့(ယ်) [đon hmui] adj. soft, render, yielding.

ဖွဲ့ဂဲ့(ယ်) [hmui gɛ̆ wùi] v. to bend and swing as the branches of a tree.

မှဝ်˚ [hmɔ] n. place where jade is mined.

မှဝ်ᴶ [hmɔ] n. ဆွာမှဝ် [đ̆ cɑ hmɔ] n. conjurer.

ဖျောဝ် [hmo] v. to be gratified, to be satisfied, to be highly pleased, be enraptured. ဖျောဝ်ဇာ [hmo jèɑ] id. ဖျောဝ်မှ [hmo hmđ̆] id.

ဖျောဝ်ဇာ [hmo jèɑ] adj. pleasant, satisfied. ဖျောဝ် [hmo] id. ဖျောဝ်မှ [hmo hmđ̆] id. လျှင် [lyèŋ] id. လျှင်ခိုတ် [lyèŋ cot] id. လျှင်ဗိ [lyèŋ phĭ] id. လျှင်သွိုက် [lyèŋ səđɑk] id. သွီ [səŋ̈ĭ] id. သွီလလံ(ဒ်) [səŋ̈ĭ lɛ̆ lɔ̀m] id.

ဖျောဝ်ဇာလဟိုင်လဟာဲ့(ယ်) [hmo jèɑ lɛ̆ hoiŋ lɛ̆ hɑi] adv. pleasingly, melodiously, persuasively.

ဖျောဝ်ဇာသ္ဆီဝ္ဂ [hmo jèɑ sđ̆ i bɛ̆ gèɑ] adj. prosperous. ဗိဝ်ဇြိဝ်ဗဲလဲ(ယ်) [mèp jrèp phoɑ loɑ] id. ဗိဝ်ဇြိဝ်အိုတ်တွိုမ် [mèp jrèp oh təmoh] id.

မှတ် [hmɔh] v. သွတ် [səmɔh] id. မှတ်ခိုတ် [hmɔh cot] v. to agree. Cf. တုပ်ခိုတ် [tup cot], ဝေင်ခိုတ် [poiŋ cot], သွတ်ခိုတ် [səmɔh cot].

ဖျှတ် [hmih] n. name given to common rice to distinguish it from glutinous kind. ဖျှ(တ်) [hmih] id.

ဖျှဒ် [hmɑđ̆] n. tick. ဖျှ(တ်) [hmih] id.

[ယ]

ယ˚ [yɛ̆] the twenty-sixth consonant of the Mon alphabet.

ယ်ᴶ [yɛ̆] n. resin of resinous wood, used in caulking, tar, pitch, tar substitute prepared by mixing wax of dammar bee with petrol or wood-oil, is used as a substitute for pitch. ယ်တဝ့ဝ် [yɛ̆ tɔ glɔ̀] n. gum of ဓနင် [ɛŋ] tree or lard shorea tree.

ယ်˘ [yɛ̆] pers. pron. you.

ယခေင် [yɛ̆ khɔiŋ] n. Arakanese. ရက္ခေင် [rèɑk khɔiŋ] id.

ယတိ [yɛ̆ tɛ̆] n. (P) measure (in verse), rythm, caesura.

ယကြာ [yɛ̆ trɑ] n. something done in keeping with an astrologer's advice to avert

impending misfortune or to realize what one wishes.

ယထာဘူတ [yɛ̏ tha bhù tɑ̌] n. objectivity.

ယတ် [yɛ̏ thaɔ^{3}] n. bride groom. Der. လတ် [lɛ̏ thaɔ^{3}] n. an old man, married man.

ယဒဈျိုင် [yɛ̏ dɔ̀myàiŋ] n. asphalt, coal-tar. ကာတ္တရာ [kat tɑ̌ ra] id.

ယဖြ [yɛ̏ brèa'] n. bride. Der. လဖြ [lɛ̏ brèa'] n. an old woman, married woman.

ယဖြမကျောန်ကဓျောန်ဒုးတားကြာတ်ကြံသွား [yɛ̏ brèa' mɛ̏ klɔn kɔmlɔn ŋèh tah krat kraɔ^{3} sɑ̌ ah] n. charwoman.

ယဖြမသွေဒုဉ်စအာဝဲတွေဲ(ယိ်) [yɛ̏ brèa' mɛ̏ sɑ̌ gɔ̏ dɔ̀ŋ cɛ̏ ai təmai] n. heiress.

ယဓက [yɛ̏ mɛ̏ kɑ̌] n. (P.) duo, pair, couple.

ယဓကာ [yɛ̏ mɛ̏ ka] n. (P.) beverage.

ယဓုနာ [yɛ̏ mɯ̏ nèa] n. Jumna river.

ယဓိက် [yɛ̏ mòik] n. (P. yamakam) one of the Abhidhammas.

ယရ် [yɛ̏ rèa'] adj. any. ယြ [yrèa'] id. Cf. ယြ [yrèa']. ယြမွဲတာလမွဲ(ယိ်) [yrèa' pəɗoa ka lɑ̌ mòa'] adj. whenever, anytime.

ယလမ်ွက် [yɛ̏ lɔ̀mcɔk] n. pitch, tar, coal tar. ကာတ္တရာ [kat tərɑ] id.

ယဝါ(ဒ်) [yɛ̏ wàm] n. weeping, lamentation. ယွဝ်(ဒ်) [ywàm] id. ယဝ်(ဒ်) [yàm] v. to weep.

ယဝှိ(ဒ်) [yɛ̏ wɔ̀m] n. breath, breathing. ယွှိ(ဒ်) [ywɔ̀m] id.

ယဝှိတိတ် [yɛ̏ wɔ̀m tet] n. exhalation, exhaled breath. ယွှိတိတ် [ywɔ̀m tet] id.

ယဝှိလုပ် [yɛ̏ wɔ̀m lùp] n. inhalation. ယွှိလုပ် [ywɔ̀m lùp] id. ယှိလုပ် [yɔ̀m lùp] id. Der. ယှိ (ဒ်) [yɔ̀m] v. to breathe. လဝှိ(ဒ်) [lɛ̏ wɔ̀m] id. လွှိ(ဒ်) [lwɔ̀m] id.

ယသ [yɛ̏ sɑ̌] n. (P.) fame, reputation.

ယာ^{3} [yèa] n. sail. ဇုံယာ [jɔ̀ yèa] n. yard. ဇက်ယာ [jèak yèa] v. to sail. တဉ်ယာ [taŋ yèa] n. mast. ဒယှိင်ယာ [dɛ̏ yèŋ yèa] id. သွယာ [slɑ̌ yèa] n. sail.

ယာ^{4} [yèa] n. ဂုယာ [gù yèa] n. forest cleaning.

ယာ^{2} [yèa] v. to be of poor quality, to deteriorate. ကြက်ယာ [krɔk yèa] n. inferior variety of mango. နိုတ်ယောင်ယာ [cot yòŋ yèa] v. to be deranged, out of one's mind.

ယာ^{5} [yèa] v. to lift up, raise, elevate. ယာတိုန် [yèa ton] id. ယာပွိုန် [yèa pɑ̌ ton] id. Cf. ထွ [thəpɑ̌], ထွင် [thəpɛŋ], ပွိုန် [pɑ̌ ton], ပင် [pɛŋ], ဗွိုန် [bɛ̏ ton], ယှိ(ဒ်) [yɔ̀]. Der. ကယျာ [kɑ̌ ya] v. to lift up, be lift up. ယာပွိုန်ကျိုပ်ညီတဲ့(ယိ်) [yèa pɑ̌ ton kəɗop ɲɨ̏ tui] v. raising his head slightly. ယာပွိုန်သျိုပ်တလာ [yèa pɑ̌ ton sɑ̌ kop tɑ̌ la] v. to lift the lid of the box.

ယာကြာ [yèa kra] v. to proceed, to move on (honorific). ထက်အာ [chɛk a] id. ထက်ချီဒရောင် [chɛk chi dɛ̏ ràiŋ] id.

ယာကြာအာ [yèa kra a] v. to make a progress away from the speaker.

ယာကြာကျွင် [yèa kra klɔŋ] v. to make a progress towards the speaker.

ယာဂု [yèa gɯ̏] n. (P.) gruel, rice porridge, delicacy made of glutinous rice, oil, sesame, ground nut.

ယာဂုဖျန်ဖွဝ် [yèa gŭ mĕ̆ phəɗɔn bĕ̆ dɔ̀] n. gruel made with the kernel of the jujube fruit.

ယာဓကာ [yèa cɑ̆ ka] n. beggar, mendicant.

ယာဆုဉ်(က်) [yèa ɗaik] n. under water sail of bamboo matting, jury-rigged to a sailing boat to take advantage of a favourable current.

ယာဖ [yèa mĕ̀] n. sweetened juice of citrus or other sour fruit, sweet drink made with any sourish fruit such as lime, tamarind etc, and plenty of sugar.

ယာဖာ [yèa mèa] n. third of the six levels inhabited by Indra or celestial lords.

ယာယီ [yèa yi] adj. (P.) temporary, for a time only. adv. temporarily, for a short time. n. temporary change or move.

ယုဂန်ဓဝ် [yŭ gòn dhò] n. Yugom dharo, one of the seven great mountains and the nearest to Mt. Maru. ယုဂန္ဓဝ် [yŭ gòn dhò] id.

ယုဝ [yŭ wĕ̀] n. (P.) young man.

ယုဝတီ [yŭ wĕ̀ tæ] n. (P.) young woman.

ယူ [yù] v. to leap in the air, to dance under daemonic possession, to hop, skip. ယူထလက်(က်) [yù thɑ̆ laik] v. to leap, dance, caper. ယူသလက်(က်) [yù sɑ̆ laik] id. ယူယက်(က်) [yù yèk] v. skip. ယူဟုပ် [yù hop] v. to caper about in delirium. Cf. ကဆတ်(ဒ်) [kɑ̆ thaĕ̀], ကွာဝ်ပ် [kəmap], ကြုပ် [kəmop], ထလက်(က်) [thɑ̆ laik], ဒင် [dɔ̀ŋ], ဧလှ(ဟ်) [lĭh].

ယူကလေပ်တာတ် [yù kɑ̆ lip tat] n. (Eng.) eucalyptus.

ယူနိယာန် [yù nĭ yàn] n. (Eng.) union.

ယူနိဝါသိတီ [yù nĭ wa si ti] n. (Eng.) university.

ယူနိဝှ်(ဒ်) [yù nĭ whom] n. (Eng.) uniform.

ယူနေတ် [yù nit] n. (Eng.) unit (of things, time, strength, etc).

ယူဝတ် [yù bɔ̀t] n. (Eng.) U-boat, German Submarine.

ယူရိယျာ [yù ri ya] n. (Eng.) urea (carbamide chemical fertilizer).

ဧယဘုယျ [yè bhŭ yɑ̆] adv. generally, for the most part, in the main.

ယဲ(ယ်)ꞏ [yòa'] n. illness, disease, symptom of disease. ခွယဲ [cəmɑ̆ yòa'] id. ဒိယဲ(ယ်) [ɡĭ yòa'] n. sickness. ဒိယဲတိုန် [ɡĭ yòa' ton] v. to develop symptoms of illness. ဂျိုင်ဃန်ယဲဃ [glèŋ sɔn yòa' sɑ̆] adv. in great number. ခဲကောန်ဓဲယဲကံန္ဓဝ်ဒ် [pəɗɔa kɒn oa yòa' kɔ̆ nùm mɔ̀ŋ] n. my son has something wrong with his throat. ဒိယဲ(ယ်) [wĭ yòa'] v. to treat an illness, treat the sick. Cf. ဒုံ(ဟ်) [jɔ̀h]. Der. ခဲ့(ယ်) [pyoa] v. to harm.

ယဲအတီဃရ [yòa' ɑ̆ tæ̆ sɑ̆ rɑ̆] n. diarrhoea bloody flux.

ယဲအိုတ်သိုဒုံကျုင်ထူစူယဲရ [yòa' ot som dɔ̀h klɔŋ nù cəmɑ̆ yòa' rɑ̆] n. all diseases are caused by microbes.

ယဲအင် [yòa' ɛŋ] n. umbilical hernia, rupture in children.

ယဲကွဲ [yòa' kɑ̆ tao^{3}] n. skin irruption endemic in cold weather.

ယဲကတောတ် [yòa' kɑ̆ tɒt] n. pimple, pustule. Cf. ယဲသွတ် [yòa' səɗɔt].

ယဲကွာဝ်ပြိုတ်တိတ် [yòa' kɑ̆ to pɑ̆ toh tet] n. otorrhoea.

ယဲကလေဝ်မန်ဝ်ဒ်ဒ် [yòa' kə̆ lok mɔ̀n cɔŋ] n. angular stomatitis.

ယဲကလိဒ်ဝ်က် [yòa' kə̆ loiŋ pɔk] n. carbuncle.

ယဲကလေန် [yòa' kə̆ lin] n. tumor on the lower jaw, black quarter disease, plague. ယဲပလိက် [yòa' pə̆ loik] id. ယဲကဝ်ကလေန် [yòa' kɔp kə̆ lin] id. ယဲကွတ်ထတ်ခွဲတကူ [yòa' gɔ̀m tao³ thɔt mòa' gɛ̆ kao'] id.

ယဲကလေန်ခွင်ဂုတ် [yòa' kə̆ lin khəmɛŋ gùh] n. tonsillitis.

ယဲကလေဝ်ကလေန် [yòa' kə̆ lɔ̆' kə̆ lin] n. tumor, growth. ကလေဝ်ကလေန် [kə̆ lɔ̆' kə̆ lin] id. ယဲပွတ် [yòa' phə̆ ɗɔt] id. ယဲပွတ်ကလေန် [yòa' phəɗɔt kə̆ lin] id.

ယဲကသေန် [yòa' kə̆ sin] n. herpes facialis, herpes.

ယဲကသဲ(ဒန်) [yòa' kə̆ sɔ̆] n. lung disease, tuberculosis. ယဲခွက်ဆိတိတ် [yòa' khəɗɛk chɛm tet] id. pulmonary tuberculosis, phthisis, tuberculosis of the lung.

ယဲကသဲဂုတ် [yòa' kə̆ sɔ̆ gùh] n. pneumonia. ယဲကသဲပွဲဒ် [yòa' kə̆ sɔ̆ phəɗɔŋ] id.

ယဲကာလ [yòa' ka lə̆] n. epidemic disease, pestilence, esp. cholera or often applied to cholera. Cf. ယဲဒွံ [yòa' gənèa'], ယဲဒိဒသာ [yòa' jĭ dɛ̆ sa].

ယဲကံဇြ [yòa' kao³ jrɛ̆] n. impotency.

ယဲကောန်ဒွဒ်(ကဒ်) [yòa' kɒn ŋaik] n. infantile ailments resulting in nervous disorders and muscular dysfunction.

ယဲကောန်တွံ(ဒန်) [yòa' kɒn təmɔ̆] n. heart disease, disease of the kidney.

ယဲကဝ်ဖကွေဝ်သွဒန်လေဝ်(ယဒ်) [yòa' kɔp mɛ̆ klɔ̆' sənan lòa'] n. pest. ဓွဖလစ်ဖလိုဖလဒ်(ကဒ်) [cəmə̆ mɛ̆ lĭp pə̆ lom pə̆ laik] id..

ယဲကံ(ဒန်) [yòa' kɔ̆] n. sore throat, any disease of the throat.

ယဲကံကဝ်(ယဒ်) [yòa' kɔ̆ kə̆ woa] n. (hen) Newcastle disease.

ယဲကံကွက် [yòa' kɔ̆ klɛk] n. anthrax (in animals, ခွဲဓပြဒ်ဍွ် [pəɗoa preaŋ glèa'] in cows and buffaloes).

ယဲကံနှဂ်ရှိ(တဒ်) [yòa' kɔ̆ dɔ̀h gɛ̆ rɔ̀h] n. diptheria.

ယဲကံဖစရော်(ကဒ်) [yòa' kɔ̆ phə̆ rɔ̀k] n. goitre. ယဲတံဖစရော်(ကဒ်) [yòa' kɔ̆ bɛ̆ rɔ̀k] id.

ယဲကွိုပ်ကွူတ် [yòa' kəɗop kənŭh] n. (external) piles, hemorrhoids. ယဲဖဒ်သရိတ် [yòa' mèaŋ sə̆ rot] id.

ယဲကွိုပ်ကွူတ်အဓွဲ(ယဒ်) [yòa' kəɗop kənŭh ə̆ pəɗoa] n. internal piles, internal haemorrhoids.

ယဲကွိုပ်ဂိ [yòa' kəɗop gĭ] n. headache, migraine.

ယဲကျာ [yòa' kya] n. flatulence, ailment caused by flatus.

ယဲကျာထပက် [yòa' kya thə̆ pɛk] n. sharp pain caused by flatulence.

ယဲကျာဖစရော်(ကဒ်) [yòa' kya phə̆ rɔ̀k] n. oedenia.

ယဲကွသရီ(ဒ်) [yòa' klə̆ sə̆ rem] n. a kind of infantile disease. ကွသရီ(ဒ်) [klə̆ sə̆ rem] n. shrub, the root of which is used as remedy for epilepsy Flemingia chappar.

ယဲကွင်ပွတ် [yòɑˈ klɛŋ pəmɔt] n. disease of the gall, disease of the bile. ယဲကွင်ကွတ် [yòɑˈ klɛŋ kəmɔt] id.

ယဲကွန် [yòɑˈ klɔn] n. hernia, rupture, esp. one caused by a part of the bowel being pushed through a weak point of the muscle wall of the abdomen, rupture in children. ယဲဆွဲဝဲလိင် ဝုတ် [yòɑˈ thɑ̆ mai loiŋ gùh] id. ယဲမကြွတ်အိုင် [yòɑˈ mɛ̆ krak ɑŋ] id.

ယဲကျိုပရံကိတ်ကွို(ဝ်) [yòɑˈ klɒ pɑ̆ rɔ̆ kɛt kɑ̆ tɒ] n. be seized with a fit of epilepsy.

ယဲဓတုက်ကွိုက် [yòɑˈ khɑ̆ tɜk kloik] n. epilepsy. Syn. ယဲတုက်ကွိုက် [yòɑˈ tɜk kloik].

ယဲခိုဒုတ် [yòɑˈ khai dùt] n. leprosy. ခိုဒုတ် [khai dùt] id.

ယဲဆူက် [yòɑˈ khəɗɛk] n. cough. Cf. ယဲသူက် [yòɑˈ səɗɛk].

ယဲခေ့ဉ်(က်) [yòɑˈ khənok] n. scabies, herps. Syn. ယဲဓေ့ဉ်(က်) [yòɑˈ cənok], ယဲဓော်(က်) [yòɑˈ cok]. ယဲဓသေ့ဉ်(က်) [yòɑˈ sənok].

ယဲခွင်နိုင် [yòɑˈ khəmɛŋ khɑŋ] n. lockjaw, tetanus of the lower jaw, trismus.

ယဲခွင်ဝုတ် [yòɑˈ khəmɛŋ gùh] n. mumps. Cf. ယဲခွင်ကွိုက် [yòɑˈ khəmɛŋ kloik]. ယဲထွင်ဝုတ် [yòɑˈ thəmɛŋ kloik] id. ယဲထွင်ဝုတ် [yòɑˈ thəmɛŋ gùh] id.

ယဲခွဲဝဲလိင်ဓဝုတ် [yòɑˈ khəmai loiŋ mɛ̆ gùh] n. elephantiasis of the scrotum.

ယဲချိုတ်အာခွဲကရေုက် [yòɑˈ chot ɑ mòɑˈ kɑ̆ reɑk] n. hemiplegia. ယဲချိုတ်ခွဲဓကုတ် [yòɑˈ chot mòɑˈ dɛ̆ kut] id.

ယဲချံ(ဓ်) [yòɑˈ chɑm] n. a head cold, cold in the head.

ယဲဂကိတ်အတိသရ [yòɑˈ gɛ̆ kɛt ɑ̆ tæ̆ sɑ̆ rɑ̆] n. dysentery.

ယဲဂရှိဂရုတ် [yòɑˈ gɛ̆ rĭh gɛ̆ rɔ̀t] n. chronic illness.

ယဲဂွဓာလာ [yòɑˈ gòn dhɛ̆ mèɑ̀ lɑ̀] n. cancer, ယဲရှိဟ် [yòɑˈ rɜ̀h] id.

ယဲဂွမ် [yòɑˈ gòm tɑo^{3}] n. inflammation.

ယဲဝုတ် [yòɑˈ gùh] n. swelling, swelling elephantiasis. ယဲဖွံ့(ဓ်) [yòɑˈ phəɗɔ̆] id. သရုဓဝုတ်ဖွံ့ဒ်ခွဒ် [sɑ̆ rɑ̆ mɛ̆ gùh phəɗɔŋ dəmɔ̀ŋ] id. သရုဝ်ဓဝုတ်ဖွံ့ဒ်ခွဒ် [sɑ̆ rɑ̆ wɔ̀p mɛ̆ gùh phəɗɔŋ dəmɔ̀ŋ] id.

ယဲဂွ်ကိတ် [yòɑˈ gənèɑˈ kɛt] n. dysentery. ဂကိတ် [gɛ̆ kɛt] id. ဂွ်ကိတ် [gənèɑˈ kɛt] id. ထကိတ် [thɑ̆ kɛt] id. ထကိတ်မုလဗျာတ် [thɑ̆ kɛt mù lɑ̆ byɑ̀t] id. ယဲထကိတ်အတိသရ [yòɑˈ thɑ̆ kɛt ɑ̆ tæ̆ sɑ̆ rɑ̆] id.

ယဲဂွ်ဆိစေ့(ဟ်) [yòɑˈ gənèɑˈ chɛm cih] n. dysentery (with frequent passage of blood).

ယဲဂွ်လို(ဓ်) [yòɑˈ gənèɑˈ lɜ̀m] n. diarrhoea, (US) diarrhea.

ယဲဂွ်သွိပွတ် [yòɑˈ gənèɑˈ səŋæ̆ pəmɔt] n. post-natal diarrhoea.

ယဲဒွိင်ဂိ [yòɑˈ gəndoiŋ gĭˀ] n. lumbago, pain in the muscles of the lower part of the back, caused by rheumatism.

ယဲဂျိ [yòɑˈ gɣĭˀ] n. poisoning.

ယဲကြွတ်ချီ [yòɑˈ grɜ̀h chi] n. palpitation of the heart. ယဲကြွတ်ဓတဝ် [yòɑˈ grɜ̀h jɛ̆ tɔ] id. ဒနှံကောန်နိတ်ဓချိတဝ် [dɛ̆ dɔ̀h kɒn cot mɛ̆ chi jɛ̆ tɔ] id. ဒနှံကောန်တွံမချိ [dədɔ̀h kɒn təmɔ̆ mɛ̆

chi] id.

ယဲဂြိတ်ဝုတ် [yòa' grɜ̀h gùh] n. swelling of the liver.

ယဲဂြိတ်ဓတာဝ် [yòa' grɜ̀h jɛ̆ tɔ] n. palpitations of the heart.

ယဲဂြိတ်ခုတ် [yòa' grɜ̀h dùh] n. enlarged liver.

ယဲဂွိုင်တိုန် [yòa' glɛ̀ŋ ton] v. (of disease) get worse.

ယဲဍာန် [yòa' ŋàn] n. class of virulent diseases, a virulent disease. ဍာန် [ŋàn] id.

ယဲဍာန်ကြုတ်ဝုတ် [yòa' ŋàn krut gùh] n. typhoid. ဇွတ်သန္ဓိတ် [jwɔ̀h sɔn nɪ̆ pat] id. ယဲဍာန်ကြုတ်မှုန် [yòa' ŋàn krut phɑ̆ dɔŋ] id. ယဲဍာန်သန္ဓိတ် [yòa' ŋàn sɔn nɪ̆ pat] id. ယဲတခိုင် (က်) [yòa' taik whaik] id.

ယဲဍာန်ဇွှဲတ်ဗွတ်ဗွတ်မတိတ်အလုံဇကု [yòa' ŋàn jənòk phəɗɔt bɛ̆ kit bɛ̆ kit mɛ̆ tet ɑ̆ lùm jɛ̆ kaɑ̆] n. typhus.

ယဲဍာန်ပဇံ(အိ) [yòa' ŋàn pɑ̆ rɔ̆] n. delirious fever. ဍာန်သန္ဓိတ် [ŋàn sɔn nɪ̆ pat] id. person mentally affected as a result of fever.

ယဲဓောဲ(က်) [yòa' cok] n. scab.

ယဲဓောဲဇွှဲ(က်) [yòa' cok jənòk] n. herpes, virus disease that causes blisters on the skin.

ယဲစိတ် [yòa' cot] n. mental illness, insainity.

ယဲစိတ်မကွိုးဖြှဲတိုန်,တိုတ်နုဖေက်လကိုတ်အာ,မကဲ့ဂြိုတ်ပြူ [yòa' cot mɛ̆ kɑ̆ tɒ dɔ̀h ton, hot nù phɔik lɛ̆ kot ɑ, mɛ̆ kɔm bɛ̆ toh brʊ̆] n. shell shock.

ယဲဒုတွံလူတ် [yòa' cənɑ̆ hɔ̀ ləŋɔ̀t] n. dyspepsia. ယဲဒုတ်ဂြိုတ်ဓ [yòa' mùh grɜ̀h gɪ̆] id. ယဲဒုတ်ဂြိုတ်ခအင် [yòa' mùh grɜ̀h khɑ̆ ɔŋ] id.

ယဲဒုအိုက် [yòa' cəmɑ̆ oik] n. whitlow. Syn. ယဲခု [yòa' khao'].

ယဲဒုတသံက် [yòa' cəmɑ̆ tɑ̆ sɔk] n. ring worm. Syn. ယဲကသံက် [yòa' kɑ̆ sɔk]. ယဲတသံက် [yòa' tɑ̆ sɔk].

ယဲဒုန်ဇို [yòa' clɔn clæ] n. dry leprosy, cutaneous disease. ယဲစလုန်စလို [yòa' cɑ̆ hlɔn cɑ̆ hlæ] id. ယဲပုဏက် [yòa' pao' nɔk] id.

ယဲဆိဂစာန်ထတိ(က်) [yòa' chɛm gɛ̆ can thɑ̆ paik] n. hypertension.

ယဲဇကျိုတ် [yòa' jɛ̆ kaɑ̆ phyoh] n. anaemia.

ယဲဇီချဲ(ဓ်) [yòa' jĭ cham] n. cold, cold in the head.

ယဲဇီဒသာ [yòa' jĭ dɛ̆ sa] n. cholera.

ယဲဇိုင်တွိုဝ် [yòa' jèŋ tɑ̆ ɗop] n. elephantiasis of the leg. ယဲဇိုင်တွိုဝ် [yòa' jèŋ tlop] id. ယဲဇိုင်ထွိုဝ် [yòa' jèŋ thɑ̆ ɗop] id.

ယဲဒုတ်ခိုန်ဌာ [yòa' jùt ɗon blèa'] n. reckets.

ယဲဒုတ်မကာဝ် [yòa' jùt mɛ̆ kɔ] n. fracture.

ယဲဒှ်(တ်) [yòa' jɔ̀h] n. have a fever. ဒှ်(တ်) [jɔ̀h] id. ယဲတွေက် [yòa' təŋeak] n. jungle fever.

ယဲဒှ်ချဲ(ဓ်) [yòa' jɔ̀h cham] n. feverish cold, cold in the head.

ယဲဓွန်(က်) [yòa' jənòk] n. leper. v. be seriously ill. ယဲခိုတ် [yòa' khai dùt] id. ယဲတွိုဓ်

[yòa' tənem] id. ယဲဝနုတ် [yòa' gĕ dùt] id.

ယဲဇြေတ်ဇြဲ(ယိ်) [yòa' jrĭh jrùi] n. emaciated disease.

ယဲချင်ဓခွိုင် [yòa' ɗaik jɔmlòiŋ] n. lingering. ယဲဓခွိုင်ဝသွဲ(ယိ်) [yòa' mĕ glòiŋ səŋòa^{2}] id.

ယဲတသံက် [yòa' tă̆ sɔk] n. ringworm. ယဲကသံက် [yòa' kă̆ sɔk] id. ယဲခွတသံက် [yòa' cəmă̆ tă̆ sɔk] id. ယဲတသံက်လှာ [yòa' tă̆ sɔk khă̆ hla] id.

ယဲတင်ကိုတ် [yòa' tɔŋ kot] n. venereal disease. Syn. ယဲချုင် [yòa' ɗɜŋ] n. ယဲဗွဲ(ယိ်) [yòa' blài].

ယဲတဖြိုက် [yòa' tɔmrak] n. elephantiasis of the scrotum.

ယဲတွို့(ဒ်) [yòa' tənem] n. a kind of leprosy. ယဲဒို့(ဒ်) [yòa' pənem] id. ယဲပြိုင်ဏီ(ဒ်) [yòa' preŋ nem] id.

ယဲတုတ်ဓထပ်လုပ်ကျုင်,ထွေ့ယဲဓကွိုးဒုံခွင်ဂုံ(တ်) [yòa' tă̆ nɔh mĕ thɔp lùp klɜŋ, lĕ taoˈ yòa' mĕ kă̆ tɒ dɔh ɗĕ mɔŋ gɔh] n. compliction. ယဲဓထပ်ဓပြဉ်တိုန်ဓွဲဝကု [yòa' mĕ thɔp brĭe ton mòa' gĕ kaoˈ] id.

ယဲတွိုန်ဓက် [yòa' twon jèak] n. rheumatism, backache. Cf. ယဲတိုန်ဓက် [yòa' ton jèak].

ယဲထွဲ့(ဓာ်) [yòa' thă̆ ɔ̆] n. vomiting.

ယဲထွဲဝဲလိင်ဂုတ် [yòa' thəmai loiŋ gùh] n. elephantiasis of the scrotum. ယဲတဖြိုက် [yòa' tɔmrak] id.

ယဲဓတုတလဲဝဲ(ယိ်) [yòa' ɗĕ taoˈ tă̆ lai] n. inflammation.

ယဲဒုလာဝဩ့ [yòa' dŭ la srao^{3}] n. urinary disease, urinary infection. Cf. ယဲဒုလာဝဩ့ [yòa' dù la pɔt sao^{3}], ယဲဒုလာဝဩ့ [yòa' dù la pɔt srao^{3}], ယဲဗျာဒွိုင် [yòa' phya glèŋ].

ယဲဒုလာ [yòa' dù la] n. rheumatism, name for rheumatic complaints of male sufferer.

ယဲဒုလာဆီဓခွံ(တ်) [yòa' dù la chɛm cih] n. dysentery (with frequent passage of blood), consumption. Cf. ယဲကသံ(ဓာ်) [yòa' kă̆ sŏ̆] id. ယဲဥက်ဆီတိတ် [yòa' khəɗɛk chɛm tet] id. ယဲတီဒီ [yòa' ti bĭ] id.

ယဲဓးချဲ(ဒ်) [yòa' dèh cham] n. catarrh.

ယဲဓင်ခိုတ် [yòa' dòiŋ dɜh] n. arthritis.

ယဲဓပ်လင်(က်) [yòa' dɔp làik] n. Aids, AIDS.

ယဲခွံဂျိ [yòa' dɔh gyĭˀ] n. poisoning. ဂျိ [gyĭˀ] id. ယဲဂျိ [yòa' gyĭˀ] id.

ယဲဓချိဥုက်လင်ဓ [yòa' dhĕ rɜm ŋèak làik cĕ] n. pyorrhoea.

ယဲဓချိမတ် [yòa' dhĕ rɜm mɔt] n. trachoma.

ယဲပရံ(ဓာ်) [yòa' pă̆ rŏ̆] n. insanity.

ယဲပုဓခုန်(တ်) [yòa' paŏ cih] n. diarrhoea.

ယဲပူဏ်က် [yòa' paoˈ nɔk] n. yaws. ယဲသရသဝရုန်,ဓကွဲသွဲခန်ဝလပ်ပွဲဌခန်ဝဓသဂွတ် [yòa' să̆ ră̆ să̆ rin mĕ klŏ̆ˈ sənan lĭp pəɗoa than dè să̆ gɔmtao^{3}] id.

ယဲပူန်(တ်) [yòa' paoˈ mɔh] n. sorrow, mourning. ဓတ်သန္ဓိဓခုန်ဓလင်ဝဌာဝ်ဓအာနုန်ဒုတ်ဂျိုက်ဝသွဲ(ဒ်) [cəmɔt sɔmtem ɗĕ dɔh mĕ lèaŋ jwò ɒn cot glèk səŋɒm] id. ဌဓဂျိုက်ဝသွဲဝအာဝနုန်ဒုတ်

[pwɑ̆ mɛ̆ glèk səŋɒm ɒn cot] id. မွမလရိုကတော်ဝလင်ဓွာဝ် [pwɑ̆ mɛ̆ lɛ̆ rɔ̆ gɛ̆ tie lèaŋ jwò^{2}] id.

ယဲပုင် [yòɑ˙ pɜŋ] n. dengue fever.

ယဲပုင်ဆီလုတ် [yòɑ˙ pɜŋ chɛm lùt] n. dengue hemorrhagic fever.

ယဲပိုတွဲကြွတ် [yòɑ˙ pom tənoɑ krut] n. appendicitis.

ယဲမူဝ်နိုင်တဲဓကဝ် [yòɑ˙ pəŋɔp jèŋ toɑ mɛ̆ kɔ] n. dislocation. ယဲမူဝ်နိုင်တဲကလဝ် [yòɑ˙ pəŋɔp jèŋ toɑ kɑ̆ lɔp] id. ယဲမူဝ်နိုင်တဲဓဒွတ် [yòɑ˙ pəŋɔp jèŋ toɑ mɛ̆ blĭt] id.

ယဲဒို့(ဒ်) [yòɑ˙ pənem] n. yaws.

ယဲပြင်ကဲ [yòɑ˙ prɛŋ næ] n. a kind of leprosy, a form of leprosy. ယဲတွို့(ဒ်) [yòɑ˙ tənem] id. ယဲဒို့(ဒ်) [yòɑ˙ pənem] id.

ယဲဍို [yòɑ˙ plæ̆] n. disease of the spleen. ယဲသူကြွက် [yòɑ˙ slɑ̆ krɜk] id.

ယဲမှုဒ် [yòɑ˙ phəɗɔŋ] n. a swelling of the skin.

ယဲမှုတ် [yòɑ˙ phəɗɔt] n. pimple, pustule. Cf. ဇွန် [ləmɔ̀n]. Syn. ဇွတ် [təɗɔt], ယဲကတောတ် [yòɑ˙ kɑ̆ tɒt], ယဲနှတ် [yòɑ˙ khəɗɔt], ယဲဗြိ(ဒ်) [yòɑ˙ brĭ̆], ယဲသူတ် [yòɑ˙ səɗɔt].

ယဲမှုဒ်(ဒ်) [yòɑ˙ phəɗɔ̆] n. swelling, tumour. ယဲဂုတ် [yòɑ˙ gùh] id. သရဓုတ်မှုဒ်ဒွဒ် [sɑ̆ rɑ̆ mɛ̆ gùh phəɗɔŋ dəmɔ̀ŋ] id. သရဝ်ဓဂုတ်မှုဒ်ဒွဒ် [sɑ̆ rɑ̆ wɔ̀p mɛ̆ gùh phəɗɔŋ dəmɔ̀ŋ] id.

ယဲဓွံ့(ဟ်) [yòɑ˙ phənɛ̆h] n. gravel or stone on the bladder. Syn. ယဲဓွံ့သယျာကွဝ် [yòɑ˙ phənɛ̆h sɑ̆ yɑ kəɗɔ] n. ယဲသယျာကွဝ် [yòɑ˙ sɑ̆ yɑ kəɗɔ], ယဲဗျာဍြိုင် [yòɑ˙ phyɑ glèŋ].

ယဲဗျုန်သွန်သင်ဓိတ် [yòɑ˙ phyun swɑ̆ dɔh saik mèt] n. jaundice.

ယဲဝလောဝ် [yòɑ˙ bɛ̆ lɔ^{2}] n. chronic abscess. ယဲဓာဂဏ္ဍီ(ဒ်) [yòɑ˙ mèɑ gɔn ɗɑɒ] id.

ယဲဝုဝထလိန်ထလိန်ဓဒ့်(ဟ်) [yòɑ˙ bŭ bŭ thɑ̆ lɛn thɑ̆ lɛn cih] n. gleet, gonorrhoea.

ယဲဝုင်ဓင်ထွို(ဒ်) [yòɑ˙ bèŋ cɔŋ kɑ̆ tɒ] n. suffer from heartburn.

ယဲဒှိဍြုကိစိတ် [yòɑ˙ bɔ̀h glèk cot] n. pine, languish with longing.

ယဲဒှိသွာသို့ [yòɑ˙ bɔ̀h sənɑ səŋæ̆] n. home sick.

ယဲဍြင် [yòɑ˙ brɔ̀iŋ] n. dropsy, abdominal dropsy, oedema, ascitis.

ယဲမချုတ်မာန် [yòɑ˙ mɛ̆ chot màn] n. fatal or disfiguring disease.

ယဲမထွဲ့(ဓာ်) [yòɑ˙ mɛ̆ thɑ̆ ʊ̆] n. vomiting sickness, nausea.

ယဲမဒှံ့တိုန် [yòɑ˙ mɛ̆ phəɗɔ̆ ton] n. blister, swelling of the skin.

ယဲမလေဝ်ကွဲာသွာန် [yòɑ˙ mɛ̆ lĭp klŭ˙ sənɑn] n. epidemic, contagious disease, communicable disease.

ယဲဓာဂဏ္ဍီ(ဒ်) [yòɑ˙ mèɑ gɔn ɗɑɒ] n. fistula, chronic abscess.

ယဲမင်သရိတ် [yòɑ˙ mèaŋ sɑ̆ rot] n. heamorrhoids, piles.

ယဲမတ် [yòɑ˙ mɔt] n. ophthalmic, cataract of the eye, eye cataract. Cf. ယဲမတ်တွဲ့(ဓာ်) [yòɑ˙ mɔt tənʊ̆].

ယဲမတ်သွာ [yòɑ mɔt sɑ̆ pɑ] n. failing sight, dimness of vision.

ယဲမုတ္ထကြိတ် [yòɑ˙ mùt tɑ̆ krɛt] n. stricture of the urethra. ယဲမုတ္ထကိတ် [yòɑ˙ mùt tɑ̆ kɛt] id.

ယဲမုတ် [yòa˧˥ mùh] n. nasal catarrh. ယဲဒးဇုံ(ဒ်) [yòa˧˥ dɛ̀h cham] id. ယဲဒးဇုံသုဉ်မုတ်တိတ် [yòa˧˥ dɛ̀h cham ɗaik mùh tet] id. ယဲသနဉာ [yòa˧˥ sɔn hɲna] id.

ယဲမုတ်ကြိုတ်ဓိ [yòa˧˥ mùh grɔ̀h ɠǐ] n. dyspepsia. ယဲမုတ်ကြိုတ်ခော်ဒ် [yòa˧˥ mùh grɔ̀h khɑ̌ ɔŋ] id.

ယဲမုတ်စိုဒ်ကြိုက် [yòa˧˥ mùh paŋ jrɛ̀k] n. sinusistis.

ယဲမြန် [yòa˧˥ mrɔ̀n] n. smallpox.

ယဲဟ္ဂက် [yòa˧˥ hmɜk] n. measles.

ယဲဒ္ဓောတ် [yòa˧˥ hmɒt] n. asthma. Cf. ယဲဒုတ် [yòa˧˥ hmɔt]. ယဲယိုကြတ် [yòa˧˥ yɜ̀m grɛ̀ak] id. ယဲကြိုတ်ကြတ် [yòa˧˥ sroh grɛ̀ak] id.

ယဲရောဂါ [yòa˧˥ raò˧˥ gɛ̀a] n. disease, sickness.

ယဲရိုတ် [yòa˧˥ rɜ̀h] n. cancer. ယဲဝန္ဓမောလာ [yòa˧˥ gɔ̀ndhɛ̌ mɛ̀a la] id. ယဲကိန်သာ [yòa˧˥ ken sa] id. malignant tumour.

ယဲလဟုတ်ဗျုန်ဆိ(ဒ်) [yòa˧˥ lɛ̌ hut phyun chem] n. phthisis.

ယဲလက်ဋ္ဌ [yòa˧˥ lɛ̀ak ɗɛ̌ tao^{3}] n. illness not bad enough to confine one to bed.

ယဲဝိပက်ယဲက(ဒ်) [yòa˧˥ wǐ pɛk yòa˧˥ kɔm] n. incurable ailment (which is considered a result of past misdeeds).

ယဲဓိ(ယ်) [yòa˧˥ wài] n. scabies. ယဲဓေဒ်(က်) [yòa˧˥ cok] id.

ယဲဓိဆုဒ်(က်) [yòa˧˥ wài ɗaik] n. scabies caused by constant exposure to contaminated water.

ယဲဝှရိန်ဂျီ [yòa˧˥ whɑ̌ ren gyì] n. (Hin.) fistula. ယဲသိုင်ဓလုင် [yòa˧˥ saŋ dɛ̌ lɜ̀ŋ] id.

ယဲသကောတ်စာင် [yòa˧˥] n. person's nose, discoloured blotch appearing on the face.

ယဲသတုတ်ကွိုက် [yòa˧˥ sɑ̌ tɜk kloik] n. epilepsy.

ယဲသရ [yòa˧˥ sɑ̌ rɑ̌] n. ulcer, ulceration.

ယဲသိုင်ဓလုင် [yòa˧˥ saŋ dɛ̌ lɜ̀ŋ] n. fistula.

ယဲသနဉာ [yòa˧˥ sɔn hɲna] n. nasal catarrh.

ယဲသန္ဓိတိတ် [yòa˧˥ sɔn nǐ pat] n. virulent fever.

ယဲသွိုဒ္ဓတ် [yòa˧˥ səŋæ̌ pəmɔt] n. irregular menstruation, menstrual disease, menstrual disorders. ယဲသွိုက္ခတ် [yòa˧˥ ʂəŋæ̌ kəmɔt] id.

ယဲသွိုဒ္ဓတ်ဇမ္ဗတ်ကြဲခြေတ် [yòa˧˥ səŋæ̌ pəmɔt jɔ̀mkɔh jrɜ̀i jrǐh] n. woman of thin and withered appearance caused by menstrual disorders.

ယဲသူက် [yòa˧˥ sədɛk] n. cough. ယဲခူက် [yòa˧˥ khədɛk] id.

ယဲသူက်ကြိုတ် [yòa˧˥ sədɛk srot] n. phthisis.

ယဲသွေဒ်(က်) [yòa˧˥ sənok] n. itch, prurigo, pruritus.

ယဲသွာန် [yòa˧˥ sənan] n. contract disease.

ယဲသွာန်လေပ် [yòa˧˥ sənan lip] n. contagious disease, communicable disease.

ယဲသွေပ် [yòa˧˥ sənip] n. foot and mouth disease, hoof and mouth disease.

ယဲသူတ် [yòa˧˥ sɜ̀mɔt] n. colic, rheumatism, asthma. Syn. ယဲကျာဆာဝတ် [yòa˧˥ kya am

bàt].

ယဆြ [yòa' srǎ] n. sore, ill and sore, ulceration. ယဆရ [yòa' sǎ rǎ] id.

ယဆြိုတ်ဂြက်ဂြတ် [yòa' sroh grèak gròt] n. scrofula, disease causing swelling of glands, probably a form of tuberculosis. ယဆြိုတ်ကွန် [yòa' sroh kəɗɔn] id. ယကသဲခွဲဂကု [yòa' kǎ sɔ̌ mòa' gɛ̌ kao'] n. a kind of tuberculosis.

ယဓင်္ဂြိုက် [yòa' pɛŋ jrèk] n. chronic catarrh, chronic nasal catarrh, catarrh of the nose. Cf. ယနုတ် [yòa' mùh], ယတွိုင်ဂြိုက် [yòa' təpaŋ jrèk], ယသညှာ [yòa' sɔn ɲa], ယဓင်သိုက် [yòa' pɛŋ sak], ယနိုင်ဂြိုက်သုညှာ [yòa' paŋ jrèk sun ɲɲa]. Cf. ယကသာ [yòa' kǎ sa] libial form ကသက်ကသာ [kǎ sɛk kǎ sa] v. to be in pain.

ယဲ(ယ်)ᴶ [yòa'] v. be sick, to be ill. နံ့ဲ(ယ်) [dɔ̀h yòa'] id.

ယဲတ္ထိုုန်ဗွိုင် [yòa' kǎ tɒ dɔ̀h glɛ̀ŋ] v. be sickly.

ယဲကွင် [yòa' kəɗɛŋ] v. be in an advanced condition of illness.

ယဲကြံတိုန် [yòa' krɔm tɔn] v. to be seriously ill.

ယဲဒုန်ဓရုပ် [yòa' ŋàn mɛ̌ rɔ̀p] v. to be in the grips of a violent fever.

ယဲထွေန်ဓပ် [yòa' thənin cɔp] v. be stricken with disease.

ယဲဗူးဏ္ဍရဟာ [yòa' blèh ĭ rǎ ha] v. is your complaint any better?

ယဲလောန်ဇာ [yòa' lɔ̀n a] v. be incurably stricken (with some disease).

ယဲသာတိုန် [yòa' sa tɔn] v. to get better, recuperate. Cf. နိုတ်တိုန် [khoh tɔn], မြဲ [mrèa'].

ယဲသက်သာ [yòa' sɛk sa] v. his condition has improved.

ယောဂ [yò' gɛ̌] n. (P.) junction, attachment. ယောဂပန် [yò' gɛ̌ pɔn] n. four yogas or attachments, namely, to sensual pleasure, to existence, false doctrine, to ignorance. သဓယောဂိုန်ပန်ဗြကာ [sɔŋ yò' jɛ̀n pɔn prǎ ka] id.

ယောဂိ [yò' gĭ] n. (P.) ascetic, fakir, Yogi, one who practises yoga, one who practises religious meditation.

ယောဂိအထုပ် [yò' gĭ ǎ thup] n. a kind of fern parasitic on trees, Polypodium quercefolium L.

ယောဇနာ° [yò' jɛ̌ nèa] n. (LF) old measure of distance, equal to six thousand four hundred ta or about thirteen and a half miles, measure of distance equal to eight miles according to Childers. n. (P.) (Literature) measure of distance equal to 12.72 miles.

ယောဇနာᴶ [yò' jɛ̌ nèa] v. (P.) translate. n. translation.

ယောနိ [yò' nĭ] n. (P.) conception, pregnancy, vagina.

ယ်° [yèa'] n. brother by marriage, brother-in-law, elder sisters husband, spouse's elder brother. ကောယ် [kao² yèa'] id. brother-in-law, the elder brother of a husband or wife or the husband of an elder sister. Cf. second esnse, ဲ(ယ်) [bài], ဖြနီ [jɛ̌ nĭ].

ယ်ᴶ [yèa'] n. scorpion. Syn. အယ်ဒိုင် [ǎ yèa' phaŋ], ဇာဒိုင် [jèa phaŋ], ဒိုင်ဇာ [phaŋ jèa], ဓွလဟုင် [cəmǎ lɛ̌ hèŋ]. Var. အယ် [ǎ yèa'], ဇာ [jèa].

ယ်ဒိုင် [yèa phaŋ] n. spider.

ယံဒိုင်ကွ [yèa' phaŋ klʊ̏] n. tarantula.

ယး° [yèh] n. morrow, dawn, tomorrow. ဝယ်ျိုယး [pʊ̏ yɒ yèh] n. period before dawn. Var. အယး [ɑ̏ yèh], လယး [lɛ̏ yèh]. ယးဝတံအဲအာဥဲကာဝဖွာန်ဝကာင် [yèh tɛ̏ oɑ ɑ glài kɔmɪɒn noŋ] n. tomorrow I am going to look for a job.

ယးဂတာ [yèh gɛ̏ tʊ̏] adv. next morning, tomorrow.

ယးဂုံ(ဟ်) [yèh gòh] adv. next day, tomorrow.

ယးသဝ်တွဲ(ယ်) [yèh sɔ təŋoɑ] adv. next evening, tomorrow evening. ယးဧာသဝ်တွဲ(ယ်) [yèh phɑ sɔ təŋoɑ] id.

ယးသွံဒ်(ဒ်) [yèh sənam] n. adv. next year.

ယး[၂] [yèh] v. to shine, to give light, to dawn, shine. Cf. တွး [təmɑh]. တွဲယး [təŋoɑ yèh] v. the sun is rising dawn. adv. tomorrow, closing particle. တွဲယးဆုံကွၤ်ဒ် [təŋoɑ yèh dɛ̏h klɜŋ] adv. he will come tomorrow. ဧလှာဒ်ယး [phʊ̏ hlaiŋ yèh] adv. early morning. Cf. ဂုံ(ဒ်) [gɜ̀], ဒ္ဍ [bɛ̏ ci]. Var. ဇး [jèh]. Der. အယး [ɑ̏ yèh] n. dawn, morrow. ဂယး [gɛ̏ yèh] n. morning. လျး [lyèh] n. light, morrow. ပျ [pyɑh] v. to show, to shine. ဃး [yèh] n. dawn, morrow. ဇီယး [lì yèh] n. morrow.

ယးဂတာ [yèh gɛ̏ tʊ̏] n. adv. next morning.

ယးတွး [yèh təmɑh] v. to shine brightly, be light.

ယက် [yèɑk] n. smoke. အိုက်ယက် [oik yèɑk] n. soot.

ယကွ [yèɑk khʊ̏] n. (P.) yakkha, super natural being. ကုဿန် [kun bhòn] id. လကိုဟ် [lɛ̏ koh] id.

ယက်ဂျိုက်ဖဲ့(ယ်) [yèɑk glèk dɛ̏ gùi] v. the smoke rises. ယက်ဖဲ့(ယ်) [yèɑk dɛ̏ gùi] id.

ယဉ်(က်) [yàik] v. to pound in a mortar, in order to remove inner pellicle. ဒုတ်ခြဲဒဲ့ယဉ်ဆီ [bùt srʊ̏ tui yàik pəɗoɑ khʊ̏ i] v. after the paddy is ground it is pounded in the mortar. Cf. ခ္နက် [khənek], ခြ [crɑh], ထွေက် [thəmɜk], ဆွဲ [sʊ̏ ɑh], သ [sɑh], ဿ [srɑh]. ယဉ်သး [yàik sɑh] id.

ယဉ်ဆွဲးသူ [yàik sʊ̏ ɑh səŋɑʊ̏] v. husk and clean rice by pounding.

ယဉ်ခြဲဒဲ့(အ်) [yàik srʊ̏] v. to pound paddy in a mortar.

ယုက် [yàk] v. ဒတ်ယုက် [thɑt yàk] v. to be in good health.

ယုဂ် [yàk] n. (P.) (Buddhist scriptures) age, a great division of time in the world's history.

ယေဉ်(က်)° [yòk] n. ladle, shovel.

ယေဉ်ဆဝ် [yòk chɔ] n. scoop for ladling metals into crucible

ယေဉ်တုက်ဈး [yòk tɜk chɑh] n. shovel.

ယေဉ်ခွေဒ်(က်) [yòk dənòk] n. ladle.

ယေဉ်(က်)[၂] [yòk] v. to raise, to lift up, to promote, exalt. ယေဉ်ဒေါ်(က်) [yòk dòk] id. ယိုက်ခိုက် [yèk dèk] id.

ယောဝ် [yòk] n. (P.) a measure of distance. ယောဇနာ [yò' jənèɑ] id. ဖွတ်ဇျာဧဖွဲ့ဒဲ့(ယ်) [bəpɔt

khǎ ra jɔ̀mŋɔ̀a'] id.

ယံက် [yɔ̀k] n. cooking spoon, ladle. ယံက်ခွံက် [yɔ̀k dənɔ̀k] id.

ယိုက် [yèk] n. to lift, support, carry, esp. in one's arms or on one's shoulder. ဒြုၣ်ဘ်ယိုက် ဧခွဲ(က်) [jrùm jàt yèk dənɔ̀k] v. the cobra spread its hook. နီမ်ယိုက် [mənèh yèk] n. porter. Cf. ကဝ် [kɔ], ဧဂွင် [glèaŋ], နီနှ် [cəŋen], နွဲ(ဃ်) [cəmai] ဧယိုနှ် [dɛ̌ yèn], ဧလိင် [dɛ̌ lòiŋ], ဧရ [bɛ̌ rɛ̌], ဧၣ [bèa], ဒိန် [mèn], ယို(ဒ်) [yè], ဧလင် [lèaŋ], သွက် [swɛk].

ယိုက်ဂုန် [yèk gùn] v. to acknowledge the favourable influence of.

ယိုက်ဂုန်ကျွိ(က်) [yèk gùn kyaik] v. to acknowledge the favourable influence of the Buddha. Syn. ယိုဂုန် [yè gùn].

ယိုက်ဧဂွင် [yèk glèaŋ] v. to carry on one's shoulder, assume responsibility.

ယိုက်ဧဧင် [yèk dɛ̌ mèaŋ] v. to carry a beam.

ယိုက်ဒိုက် [yèh dèk] v. to honour, hold in reverence. Cf. ကလဲ(ဏ်) [kǎ lɔ̌], ဧညူ [dɛ̌ ɲɛ̌], ဧဖျ ကျိုဝ် [phyih kəʃop], ယွဲသွဲ(ဏ်) [yɔ̌ sɔ̌], ရံဒ် [rèa' gèa'], ဧရာ်(ဝ်) [rɔ̀m], ဧရှိဧသှိ(တ်) [rɨ̀h sih], ဧလွၣဝ် [ləŋɔ̀²].

ယိုက်ဧခွင်(က်) [yèk dənɔ̀k] v. raise hood (ဒြုဝ်) [jərùm] n. snake).

ယိုက်ပွိုန့် [yèk pǎ ton] v. to lift up, to assist.

ယိုက်ပွိုန့်ဧၣယော [yèk pǎ ton ǎ yɔ'] v. to be haughty, proud, to be contemptuous.

ယိုက်ပွိုန့်ဧကု [yèk pǎ ton jɛ̌ kaɔ̌] v. to deceive, to cheat, to use hypocrisy.

ယိုက်ပဲ(ဏ်) [yèk bɔ̌] v. carry on one's back or shoulder.

ယိုက်ဖၣနှ [yèk mèa nɛ̌] v. to be proud, arrogant, contemptuous. ယိုတ်ဝေန့် [yèk màn] id.

ယိုက်လဝ်ဖၣနှ [yèk lɔ̀ mèa nɛ̌] v. steel ourselves. ပွိလဝ်ဖၣနှ [pǎ tao³ lɔ̀ mèa nɛ̌] id.

ယိုက်လဝ်ဖၣန့် [yèk lɔ̀ màn] v. be haughty.

ယင် [yɛ̀aŋ] n. sign of the nominative case in word for word translation from the Pali. pron. (sign of nominative case) it, that. ဧ [yɛ̀aŋ] id.

ယင်ဍိန့် [yèaŋ ŋen] n. (place-name) Yeang Ngean.(Bur. Yinnyein)

ယင်ဖံင် [yèaŋ mɔ̀ŋ] n. pelican. Syn. နိုင်ဖၣင် [dèŋ mɔ̀ŋ], နိုင်ဖံင် [dèŋ mɔ̀ŋ]. Var. ဇင်ဖံင် [jèaŋ mɔ̀ŋ].

ယုင် [yɔ̀ŋ] v. to smell. ယုင်ဒြုဖၣဝ် [yɔ̀ŋ mrɛ̌ mɔ̀²] v. to smell perfume. Var. ဆုဧ် [chɔŋ].

ဧယၢင် [yòŋ] v. to turn from one's course, to go astray, fail in one's duty, to be wanting, to swerve, to turn aside. နိုတ်ဧယၢင်ယော [cot yòŋ yèa] v. to be deranged, out of one's mind. ဧဆၢတ်ဧယၢင် [chɒt yòŋ] v. to be wrong, to be in disrepair, be not in good order, short comings. Cf. ဧဒွတ် [blɨt], ဖှၢ [hmɑ].

ဧယၢင်အၢ [yòŋ ɑ] v. deteriorate in conduct, fall off, to withdraw, to degenerate.

ဧယၢင်ဒိတ် [yòŋ cot] v. consciously.

ဧယၢင်ပါမှဲခု [yòŋ pai hmai hmɑ̌] v. to be corrupt.

ဧယၢင်ဖှၢ [yòŋ hmɑ] v. to go astray, to err, err unwittingly, make an untoward move

reflexively.

ယေးဉ်ယာ [yòŋ yèa] v. to be depraved.

ယံဉ်° [yòŋ] n. သန်ယံဉ် [sok yòŋ] n. top knot (of hair).

ယံဉ်၂ [yòŋ] v. uncertain, confused, bewilder, to imitate without consideration, to do because of other do.

ယံဉ်စိုတ် [yòŋ cot] v. to distrust.

ယတ် [yòt] n. (Skt. yajna) sacrifice, sacrificial offerings. ယန် [yòt] id.

ယတ်ပရောဟိတ် [yòt pə̆ rao^2 het] n. (P. parohito) Jewish priest.

ယသ္သုပတ် [yòt sə̆ pot] n. (P.) pleasure, enjoyment, property, possessior

ယာတ် [yàt] n. cloth, clothes,(upper)garments, clothing. ဒွိန်ယာတ် [gənɛ̀n yàt] n. women's clothing. ဒွိက်ယာတ် [glòik yàt] n. men's clothing. ဇိဉ်ယာတ် [jòiŋ yàt] v. to make clothes. ဇိဉ်ဒွိက် [jòiŋ glòik] id. တူးဒွိက်ယာတ် [təpah glòik yàt] n. to change one's clothes.

ယာတ်အုပ် [yàt up] n. cotton blanket. Cf. ယာတ်ကွပ် [yàt kəmɔ].

ယာတ်အင်သဇက္ကတ် [yàt ɛŋ sə̆ dɛ̆ kut] n. a piece cloth.

ယာတ်ကသိကရး [yàt kə̆ sæ kə̆ rèh] n. Benares cloth.

ယာတ်ကာသာဝ [yàt ka sa wə̆] n. yellow robes of a Buddhist monk.

ယာတ်ကာန် [yàt kan] n. linen.

ယာတ်ကာန်ကြီကြီ [yàt kan kræ kræ] n. fine linen.

ယာတ်ကာန်လးဂဗက် [yàt kan lèh gɛ̆ bɔ̀k] n. table linen.

ယာတ်ကာန်လးခွံင်သွိက် [yàt kan lèh dəmɔ̀ŋ sə̆ toik] n. bed linen.

ယာတ်ကွပ် [yàt kəmɔ] n. woollen blanket, blanket, mat.

ယာတ်ကြိုဒလိုန်) [yàt klom dɛ̆ lɔ̀m] n. sackcloth. ယာတ်ကြီဒလိုန် [yàt klem dɛ̆ lɔ̀n].

ယာတ်ကွေတ် [yàt klɛ̆h] n. upper garment. ယာတ်ဝဒုတ် [yàt cənɛ̆h] id. ယာတ်ဟနှ်(တ်) [yàt tə̆ hnɛ̆h] id.

ယာတ်ကွိင်ကျိုပ် [yàt kwoiŋ kəɗop] n. head-dress.

ယာတ်ကွင် [yàt kəpɛŋ] n. foreign cloth, sea-borne cloth.

ယာတ်ကွင်ကိုယာတ်ယန် [yàt kəpɛŋ kɒ yàt yɔn] n. foreign cloth and home spun.

ယာတ်ခေါဓက္ကရး [yàt khao^2 mɛk kə̆ rèh] n. linen cloth.

ယာတ်ဂ [yàt gɛ̆] n. cotton blanket.

ယာတ်ဂဇော်ပ် [yàt gɛ̆ rɔ̀p] n. apron, overall. ယာတ်ဂဇော်ပ်ဓာမုက် [yàt gɛ̆ rɔ̀p gɛ̆ tə̆ mɔ̀k] id.

ယာတ်ဂဇော်ပ်နီ [yàt gɛ̆ rɔ̀p dənĭ] n. pillow case. Syn. ဇော်ပ်နီ [gɛ̆ rɔ̀p dənĭ].

ယာတ်ဂ,ရှာ [yàt gɛ̆ sha] n. red cotton blanket.

ယာတ်စရိုတ် [yàt cə̆ roh] n. warp, shawl, towel.

ယာတ်ဆင် [yàt cɔŋ] n. sheet.

ယာတ်ဇဒုတ် [yàt cənɛ̆h] n. upper-garment, shawl.

ယာတ်ခြုက် [yàt crɔk] n. cloth worn on the breast.

ယာတ်ခိတ်တဲ(ယ်) [yàt jɜ̀t toɑ] n. napkin, handkerchief, serviette. Syn. ယာတ်သ့ာတဲ(ယ်) [yàt sənɑ toɑ], ယာတ်သ့တဲ(ယ်) [yàt slɑ̆ toɑ].

ယာတ်ခိတ်မုက် [yàt jɜ̀t mɜ̀k] n. towel, face towel.

ယာတ်ခွဲင်ဂ္ဂ် [yàt jəmòiŋ pɑ̆ kɑo^{3}] n. embroidered cloth, brocade.

ယာတ်ခွဲ့တ်ခိုင် [yàt jəmɜ̀t jèŋ] n. doormat. Syn. ယာတ်ခိတ်ခိုင် [yàt jɜ̀t jèŋ].

ယာတ်ချောင်ဂ္ဂ် [yàt ɗoŋ pɑ̆ kɑo^{3}] n. embroidered cloth.

ယာတ်ချောတ် [yàt ɗɒt] n. cloth worn on the breasts.

ယာတ်တဖ္ခိ(ဟ်) [yàt tɑ̆ hnɛ̆h] n. upper-garment, shawl.

ယာတ်တရင် [yàt tɑ̆ rɛŋ] n. door curtain. Cf. ခွိက် [jənòik].

ယာတ်တသောဉ်သို(ဝ်) [yàt tɑ̆ sok sɒ] n. woollen cloth, tweed.

ယာတ်တတ် [yàt tɔt] n. country cloth, homespun. ယာတ်တုတ် [yàt tut] id.

ယာတ်တုတ်တဲ(ယ်) [yàt tut toɑ] n. hand woven cloth.

ယာတ်တမြုံ(မ်) [yàt tɔmrɔm] n. coarse cloth. ယာတ်သင်မာန် [yàt sɛŋ màn] id.

ယာတ်တောဝ် [yàt to] n. cotton material. Syn. ဗိက် [poik], ယာတ်ဗိက် [yàt poik], ယာတ်ဗိက်ပရီ [yàt poik pɑ̆ ræ].

ယာတ်ထွက် [yàt thəpɛk] n. scarf, stole, worn on formal occasions. Cf. ယာတ်ဝချတ် [yàt ɗɒt], n. scarf, stole, worn hanging round neck on formal occasions, also used as pad under head loads and by women in Siam, to cover breasts.

ယာတ်ဒုကူလ [yàt dɯ̆ ku lɑ̆] n. (P. dukulam) fine cloth. ယာတ်ဒုကူလဗိဒ် [yàt dɯ̆ ku lɑ̆ dèp] n. (P. dukujam & dibbam) id.

ယာတ်ဒုင်ချိ(က်) [yàt dèŋ ɗaik] n. cloth lining of coat.

ယာတ်ခွဲင်သွိက် [yàt dəmòŋ sɑ̆ toik] n. blanket, cotton blanket, coverlet. ယာတ်လွက် [yàt lɛ̆ tɛk]. Der. ယာတ်ဝ [yàt gɛ̀] n. cotton blanket.

ယာတ်ပဓိတဲ(ယ်) [yàt pɑ̆ wɑ toɑ] n. handkerchief.

ယာတ်ဗိက် [yàt poik] n. cotton material, cotton cloth. ဗိက် [poik] id.

ယာတ်ဗိက်ပရီ [yàt poik pɑ̆ ræ] n. muslin.

ယာတ်ပွဲ့(ယ်) [yàt plui] n. wax cloth, American cloth, linoleum, cerecloth.

ယာတ်ဖေင် [yàt pheɑŋ] n. cloak.

ယာတ်ဖေဝ် [yàt phɑe] n. satin. ယာတ်ဗြေဒ် [yàt brĭe] id. ယာတ်သုတ် [yàt sut] id.

ယာတ်ဗ္ဂင် [yàt bɛ̆ teŋ] n. window curtain. Cf. ခွိက် [jənòik].

ယာတ်ဝလဲ(ယ်) [yàt bɛ̆ lòɑ^{1}] n. long cloth hung from centre of ceiling in ကဓလော်(က်) [kɑ̆ lok] spirit dance pavilion and grasped by တံကဓလော်(က်) [tɔm kɑ̆ lok] youth acting as ritual representative of ကဓလော်(က်) [kɑ̆ lok] spirit in ceremonies attaching to ကဓလော်(က်) [kɑ̆ lok] spirit dance during parts of ceremony.

ယာတ်ဗွိတ် [yàt bwɛ̀k] n. clothing, garments.

ယာတ်ဗသ့်ကုံဝတောင်ဆိမ [yàt mɛ̆ sənɑo^{3} kɒm kɑ̆ to khɑo^{2} mɑ̆] n. hempen cloth.

ယာတ်မွဲအုပ် [yàt mòaˈ up] n. a length of cloth.

ယာတ်မွဲဂတော့(တ်) [yàt mòaˈ gɛ̌ tɛ̌h] n. a piece of cloth.

ယာတ်ယန် [yàt yɔn] n. homespun. ယာတ်တုတ်ခွဲသို့ [yàt tut pədoa səŋæ] id.

ယာတ်ရှာ [yàt sha] n. cloth usually dyed red.

ယာတ်ရှာတ် [yàt shat] n. shirting.

ယာတ်လွှက် [yàt lɛ̌ tɛk] n. clothing, garment, cotton blanket, blanket worn as garment, blanket or sleeping cloth.

ယာတ်လး [yàt lèh] n. sheet.

ယာတ်လးခုင် [yàt lèh khəŋ] n. table cloth.

ယာတ်လးခွင်ဆွဲက် [yàt lèh dəmòŋ sə̌ toik] n. coverlet. ယာတ်အုပ် [yàt up] id. ယာတ်ခုပ် [yàt khup] id.

ယာတ်လးဖုန် [yàt lèh phun] n. bed-clothes.

ယာတ်လးလွဲက် [yàt lèh lɛ̌ bɔ̀k] n. table cloth. ယာတ်လးဂဖက် [yàt lèh gɛ̌ bɔ̀k] id.

ယာတ်လးလွဲက်ခုင်လက်ဖက် [yàt lèh lɛ̌ bɔ̀k ɗaik lèak phɛk] n. tea-cloth.

ယာတ်လွှာတ်သွားလကျင်(က်) [yàt ləmàt səŋa lɛ̌ kyaik] n. monkish robes. ယာတ်လွှာတ်သွာ [yàt ləmàt səŋa] id.

ယာတ်လွဲက် [yàt lwɔ̀k] n. the yellow robes worn by the monks. သွားခွိုတ် [səŋa bɛ̌ cot] id.

ယာတ်ဓိ(ယ်) [yàt wài] n. (Eng.) wile. ယာတ်ဓတာတ်လခ်ကြိုကြီ [yàt mɛ̌ tɔt lɔ̀ kræ kræ] id. ယာတ်ဖရိ [yàt pə̌ ræ] id.

ယာတ်ချွေဂခ်ဆု [yàt sə̌ ko chɯ̌] n. linen (at one place) though one would think of some coarser cloth.

ယာတ်သင်ဓာန် [yàt sɛŋ màn] n. coarse cloth of some kind.

ယာတ်သုတ် [yàt sut] n. silk fabric, silk (cloth), silken stuff or cloth. ဖဖခ [pnɑɛ] id. ဗြခ် [brĭe] id.

ယာတ်သွားလွှာတ် [yàt səŋa ləmàt] n. monkish robes.

ယာတ်သွာတဲ(ယ်) [yàt sənɑ toɑ] n. holder, napkin. သွာတဲ(ယ်) [sənɑ toɑ] ɪ

ယာတ်သွူက်ပြဲ(ယ့်) [yàt sənɜk brɔ̀aˈ] n. cloak for raining season.

ယာတ်သွှင်(က်) [yàt səmaik] n. rug, duster.

ယာတ်ဩိုမ် [yàt sr̆oh] n. scarf worn by women to cover breasts, now only in Siam. Cf. ယာတ်ဓလာတ် [yàt ɗɒt]. Syn. ယာတ်ဂဓလာဝ်ဩိုမ် [yàt gɛ̌ rɔ̀p sroh]. ယာတ်ထွက် [yàt thəpɛk].

ယာတ်သွတဲ(ယ်) [yàt slɑ̆ toɑ] n. napkin, pot holder, cloth used when handling hot cooking utensils.

ယာတ်သွက်ဖွဲဇီင်ထိုင် [yàt swɛk gɔ̌ jòiŋ thaŋ] n. sackcloth. ယာတ်ကိုးလို(ဒ်) [yàt klom ɗɛ̌ lɜ̀m] id.

ယုတ်ˇ [yùt] v. to be depraved of despicable character, to degenerate, to diminish, fall

short in quantity. ကြွပ်ပိုန်ချင်ဒိုယုတ်အာ [grɔ̀p pon dɔŋ poi yùt ɑ] v. our country's wealth has been dissipated. ခွဲဃုတ် [bwɔ̀ɑ' mɛ̏ yùt] adv. at least. နွှဲဟိုးဟ်ယုတ်ခဲ့ဟုံ(ဒ်) [məȟeh nɔ̏ yùt dɛ̏h hom] v. he said that man was a good-for-nothing character. Cf. first sense, ကြွ(ဒ်) [krɔm], ပခဲ့(အ်) [pɑ̏ rɑɛ̏], ဓိပ [pɑ pɑ̏], ဗျာဒ် [byɔ̀h]. second sense, ဒေက် [dɔ̀ik], ယ(အ်) [yɔ̏], ဟုတ် [hut]. Der. ပျုတ် [pyut] v. to malign.

ယုတ်အာ [yùt ɑ] v. to decrease.

ယုတ်ခလဲက်အာ [yùt khɑ̏ lɔk ɑ] v. to diminish, to shrink.

ယုတ်ဒေက် [yùt dɔ̀ik] v. to be deficient in quantity.

ယုတ်ဒေက်အာ [yùt dɔ̀ik ɑ] v. to be deficient, wanting, less than.

ယုတ်ဓာ [yùt mèɑ] v. to be wicked, depraved.

ယုတ်[၂] [yùt] v. be less, be deficient, decrease, be inferior.

ယုတ်[၃] [yùt] adj. mean, base, despicable.

ယုတ်အိုတ်တဲ့(ယ်) [yùt ot toɑ] adj. utterly despicable.

ယုတ္တိ [yùt tɛ̏] n. (P.) credibility, use, fitness, reason, logic. ယုတ္တိန္ဒဲ(ဒ်) [yùt tɛ̏ nùm] v. be acceptable, be credible, be logical. ယုတ္တိဟ္ဒဲန္ဒဲ(ယ်) [yùt tɛ̏ hɔ̏ moɑ] n. it is not to believed, it is absurd.

ယုဒ္ဓ [yùt dhè] n. (P.) war, conflict. ယုဒ္ဓနာာ [yùt dhɛ̏ nɛ̏ kɑ] id.

ယုတ်ဒေက် [yùt dɔ̀ik] v. get less, lessen, decrease.

ယုတ်ဒေက်အာ [yùt dɔ̀ik ɑ] adv. less than.

ယုတ်ဓာ [yùt mèɑ] adj. mean, base, despicable.

ယုတ်သဝ် [yùt sɔ] adj. inferior, mean.

ယုတ်သွတ် [yùt swɔt] adj. be of inferior, status.

ယိုတ် [yɔ̀t] v. to move, to shake. တိဒ္ဓဝ်ခြိယိုတ် [tɛ̏ jənɔ̀k chi yɔ̀t] v. the earth shook.

ယန်[၁] [yɔ̀n] n. Yun, name of ethnic group speaking a Shan dialect and inhabiting the eastern most parts of the Shan State.

ယန်[၂] [yɔ̀n] n. climbing shrub bearing bright blue flowers with a yellow centre, butterfly pea, upside-down pea.

ယန်ဖွာင် [yɔ̀n bɛ̏ tɑiŋ] n. a variety of that climbing shrub which bearing white flower.

ယန်[၃] [yɔ̀n] n. magical diagram. အင်ယန် [ɛŋ yɔ̀n] n. magic square. ဗျိုယန် [phyiȟ yɔ̀n] v. to draw up a magical diagram.

ယန်[၄] [yɔ̀n] n. tattooing. ဓင်ယန် [mɛ̀ɑŋ yɔ̀n] id. ဓင်ဆေ(အ်) [mɛ̀ɑŋ sɑɛ̏] id

ယန်[၅] [yɔ̀n] n. Vietnamese. ချင်ယန် [dɔŋ yɔ̀n] n. Vietnam.

ယန်[၆] [yɔ̀n] n. Yuan (Chinese Yuan). The currency of Chinese.

ယန်[၇] [yɔ̀n] n. ဝဲဥယန်ဓတ် [gɛ̏ ui yɔ̀n mɔ̀t] n. eye salve.

ယန်[၈] [yɔ̀n] n. ဝတိုယန် [gɛ̏ tɒ yɔ̀n] n. weaver's bench. ဍုင်ယန် [dhəmɔ̀ŋ yɔ̀n] n. loom. သွာယန်ဝသဝ် [səmɑ yɔ̀n sie] n. weaver.

ယန်[၉] [yɔ̀n] n.vehicle, machine, engine.Var. ဇက် [cɛk]. ယန္တဇက် [yɔ̀n tɑ̏ cɛk] n. implement.

www.monlibrary.com

ယန်ဓက်ပွဲ(ဃ်) [yɔ̀n cɛk pɑ̆ koɑ] n. machine, engine. ယန်ဓက်မဇ္ဈ(ဃ်) [yɔ̀n cɛk mɛ̆ tɑ̆ koɑ] id.

ယန်မန် [yɔ̀n mɔ̀n] v. repeat a charm using a diagram.

ယာန် [yàn] n. carriage, coach, vehicle, equipage, mount, craft, etc. elephant, horse, cart, etc. used for riding or ritual ceremonial occasion. Cf. ကွီ [kwi], ယဇော [yɛ̆ thɑ].

ယာန်ချေ(ဟ်) [yàn chɛ̆h] n. horse back.

ယာန်စိင် [yàn coiŋ] n. travel by elephant.

ယာန်နိုဗ္ဗာန် [yàn nèp bàn] n. hearse.

ယာန်ပင်ကာ [yàn pɛŋ kɑ] n. helicopter, chopper. ယာန်ဓသွင်ဝန် [yàn sənɛɑŋ wɔ] id.

ယာန်ဖျိုက် [yàn phəɗak] n. vehicle, equipage, mount.

ယာန်ဓဆက်ဆုံင်တောဲစုတ်လဝ်ဖွဲလက်ကရုံ [yàn mɛ̆ chɛk ɗɔŋ toɑ^{2} cut lɔ̀ bwòɑ^{1} lèak kɑ̆ rɑo^{3}] n. trailer. နဗုနာဂုဝ်ဂဗျိုင် [nɛ̆ mù nɑ rùp gɔ̀myèŋ] id.

ယာန်ဓဝ်တဝ် [yàn mɔ̀ tɔ] n. motor vehicle.

ယာန်ရတ် [yàn rɔ̀t] n. state coach.

ယေန်° [yĭn] v. to be courteous, polite. သာဓယေန် [sɑ yĭn] v. to be pleasant, melodious.

ယေန်လ္ဂျ [yĭn lɛ̆ gù] v. have polished manners. ဟုံအဝရုဝ်ဓယေန်လ္ဂျ [hom ɑ̆ rĭe yĭn lɛ̆ gù] v. to be politely spoken.

ယေန်သ္ဒၚင်° [yĭn sənɑiŋ] v. to be courteous, polite, have polished manner. n. culture.

ယေန်သ္ဒၚင်J [yĭn sənɑiŋ] adj. polite, courteous, gentle, well bred, civilized. n. civilization,-isation.

ယေန်J [yĭn] n. adj. cultured, gentle, charming, graceful, tame.

ယေန်ဦးဦ(ဇာ်) [yĭn blɛ̆ blɛ̆] adj. charming, graceful.

ယောန် [yɔ̀n] n. to proceed with caution, to stalk, to exercise with caution

ယောန်အာ [yɔ̀n ɑ] v. to proceed with caution.

ယောန်ချှာ်အာ [yɔ̀n cih ɑ] v. go down cautiously.

ယောန်လုပ် [yɔ̀n lùp] v. to enter cautiously.

ယာဝ်° [yàp] v. to be speckled. ဇကာန်ဓာင်ယာဝ်ယာဝ် [kɒn cɑiŋ yàp yàp] v. speckled chicks. Cf. ဝဓာန် [cɒn], ဒုက် [ɗɔk], ဒုဝ် [ɗɑp], ပြက် [prɔk], ဗျုဝ် [yip]. Syn. ဖ္ဍ [phɑ̆ kɑ̆], ဆ္ဍ [sɑ̆ kɑ̆].

ယာဝ်J [yàp] n. a large timber tree, caraffia brachiata.

ယဝ်ယာဝ် [yèp yàp] v. (P. yapanam) to have a sufficienc

ယုဝ်ယာဝ် [yèp yàp] v. (P. yapanam) to have enough, to get a living, have a sufficiency, have enough. ဖ္ဍိုက်ဖုံဖုံဝဝ်ဝဝ် [phɑ̆ ɗak rùm rùm gɔ̀p gɔ̀p] id. ယဝ်ယာဝ် [yèp yàp] id. လ္ဒီမ်ာ်ဖုံဖုံဝဝ်ဝဝ် [ləmèh rùm rùm gɔ̀p gɔ̀p] id.

ယောဝ် [yɔ̀p] v. to be over ripe (of fruit). ဋ္ဌာတ်ယောဝ် [brɑ̀t yɔ̀p] v. over ripe plantain. Cf. ကြုဝ် [krɔŋ], ဇုံ(ဇာ်) [jrɔ̆], ချုတ် [ɗuh], ပု [pɑɗ], ဓတ် [pɔt].

ယာံ(ဒ်)° [yàm] n. ယာံဓန် [yàm dɔ̀n] n. a kind of medicinal plant.

www.monlibrary.com

ယာ(ဒ်)၂ [yàm] n. (P. yamo) watch of three hours, a quarter of a day or night.

ယာ(ဒ်)³ [yàm] adv. (P. yamo) at the time, as soon as. ယာ...ဇက် [yàm...bèak] adv. as soon as. ယာမိင်ဂလာန်သွိင်ဇက် [yàm mòiŋ gĕ làn səmoiŋ bèak] adv. as soon as he heard what the prince said.

ယာဒ္ဓတ် [yàm bənɔ̀t] adv. just, about.

ယာရ္ [yàm rɑ̆] adv. if. ယဒ်ရ္ [yɔ̀ rɑ̆] id.

ယာ(ဒ်)⁵ [yàm] v. to weep, to cry, grieve tearfully. ယာဂအုတ် [yàm gĕ ɔt] id. ယာဂကဒ် [yàm gĕ kɔ] id. ယာဂဂတဒ် [yàm gĕ tie] id. ယာဒ္ဓွာဒ်ရုတ် [yàm jwɔ̀² rɑ̆ mɔt] id. ယာ တွိုက် [yàm təmoik] id.

ယာဒ်ဂြတ် [yàm grɔ̀h] v. to weep or cry with sobbing.

ယာဒ်တွိုက် [yàm thəmoik] v. weep or cry with sobbing.

ယာဒ်ဓာန် [yàm dĕ màm] v. to wail, lament.

ယာဒ်ပါန်ဧရေရောတ် [yàm pɑn rè rɔ̀t] v. weeping and make complain.

ယာဒ်ဟိ [yàm hi] v. to weep, to cry.

ဧယာဒ်(ဒ်) [yɔ̀m] v. to be dark, deep, in colour. ဧကွတ်ဧယာဒ်(ဒ်) [bĕ kit yɔ̀m] v. to be purple. Cf. ကြံဒ် [krɔŋ], ကျ [klɑ̆ð].

ယိုဒ်(ဒ်)° [yɔ̀m] n. to breathe. Der. ဏ္ဍဒိုဒ်(ဒ်) [ĭ wɔ̀m] n. breath. လမျိုဒ်(ဒ်) [lɔ̀myɔ̀m] n. life.

ယိုဧရောတ် [yɔ̀m khɑ̆ rɒt] v. breathe, respire.

ယိုဧနှိုဒ်(တဒ်) [yɔ̀m cih] v. to breathe in, to inhale.

ယိုတိတ် [yɔ̀m tet] v. to breathe out, exhale. ယိုပ္ဍိတ် [yɔ̀m pɑ̆ tet] id. ယိုတ္ဒိုန် [yɔ̀m ton] id.

ယိုထောင်အာ [yɔ̀m thoŋ ɑ] v. have a breathing space.

ယိုလုပ် [yɔ̀m lùp] v. to inhale, to breathe in. Syn. ယိုဧနှိုဒ်(တဒ်) [yɔ̀m cih], ယိုဧပွာပ် [yɔ̀m plɒp].

ယိုလုပ်ယိုတိတ် [yɔ̀m lùp yɔ̀m tet] n. breathing being.

ယိုတွံဂွံ(အဒ်) [yɔ̀m hɔ̆ gɔ̆] v. smother. ဂ္ဂြတ်ခုဒ်(ကဒ်) [glĕk ɗaik] id.

ယို(ဒ်)၂ [yɔ̀m] n. Yama. ဒွိုင်ယို(ဒ်) [səmoiŋ yɔ̀m] id. (there is more usual form).

ယာဲ(ဃဒ်) [yài] n. mother, dam. ဧကောန်ဧမဲပြီပိတ်ယာဲဝဒ္ဍ(ဟဒ်) [kɒn mɑĕ grèp bèak yài dĕh] n. the buffalo calf ran after its mother. ဧကောန်ယာဲတွံဝဝတ် [kɒn yài hɔ̆ wĭt] n. a child whose mother does not restrain him, a badly brought up child. တုံအာရေဒ်တွံရော်ဒညူကိုယာဲတာ [hom ɗ rĭe hɔ̆ rɔ̀m dĕ ɲĕ kɒ yài tɑ̆] n. he speaks disrespectfully to his parents. Cf, တာ [tɑ̆], ဒ် [mĭ̆].

ယာဲတာ [yài tɑ̆] n. mother and father, parents. ဒ်ဓ [mĭ̆ mĕ] id

ယာဲသွို(ဒ်) [yài swom] n. step mother. Cf. အဖါသွို(ဒ်) [ɑ̆ pa swom].

ယဒ်° [yɔ̀] pcs. ယဒ်ရ္ [yɔ̀ rɑ̆] n. if. ဘွဲ့ထံယဒ်ရဒုံအာဒွားဘွဲ့ယားစိုဒ်ဧကာဒ် [tənɔa nɔ̆ yɔ̀ rɑ̆ bĭh ɑ mĕ gèh tənɔa yèh cop noŋ] n. if you leaf to day you will get there to morrow. Cf. ဓွး [mĕ gèh], ဧလဒ် [lae].

ယဝ်ရအဲသွးချိုတ်မွး [yɔ̀ rə̆ oɑ sə̆ dɛ̀h chot mɛ̏ gɛ̀h] conj. if I should die.

ယဝ်ရမတ္လိုဒ့်တိုတ်ဖွဲ့မွဲ့မွး [yɔ̀ rə̆ mɛ̏ kə̆ tɒ dɔ̀h hot mòɑˈ mòɑˈ mɛ̏ gɛ̀h] conj. providing provided.

ယဝ်ရသန့်(တ်) [yɔ̀ rə̆ sə̆ dɔ̀h] conj. if it be.

ယဝ်ˬ [yɔ̀] n. ကြွက်ဒူယဒ် [krɔk gənɛ̏ yɔ̀] n. a wild variety of mango.

ယို(ဝ်) [yɛ̀] v. to support, carry, on one's head, to lift, to carry on the head.

ပဝ်ယို(ဝ်) [pɛŋ yɛ̀] v. to lift (on to one's head). ခို်တ်ကြုံယိုတ့ဲဝလဝ်ဒုတ် [mənèh trŭh yɛ̀ hə̏ lĭp bùh] v. men do not usually carry things on their heads.

ယိုဂုန် [yɛ̀ gùn] v. acknowledge indebtedness, to acknowledge the favourable influence of. Syn. ယိုက်ဂုန် [yɛ̀k gùn].

ယိုထ [yɛ̀ thə̆] v. to bear up, to reverence.

ယိုခုင် [yɛ̀ dɛ̀ŋ] v. to assent, to agree, to accept, to receive, to take. ယိုခုင်လဒ် [yɛ̀ dɛ̀ŋ lɔ̀] id.

ယိုခုင်ပြတ်ပြတ်ဖြက်ဖြက် [yɛ̀ dɛ̀ŋ prɔh prɔh mrɛ̀ak mrɛ̀ak] v. hasten. အဲာပြတ်ပြတ် [ɑ prɔh prɔh] id. ကွမ်ုန် [kəmɔn] id. ခကွာန် [kəmɒn] id. ခရက် [khə̆ rɛ̀ak] id. ယိုခုင်ဖြက်ဖြက် [yɛ̀ dɛ̀ŋ mrɛ̀ak mrɛ̀ak] id. ဆ္ဂိုးဈီးရာင်ဖြက်ဖြက် [sə̆ kɒ chi dɛ̏ rài mrɛ̀ak mrɛ̀ak] id.

ယိုခုင် [yɛ̀ nɛ̀ŋ] v. to carry a water-pot on one's head.

ယိုသွာ [yɛ̀ sə̆ cɑ] v. to take the oath when giving evidence, to take an oath on a sacred book. ယိုခဒာ [yɛ̀ khə̆ cɑ] id.

ယ့ာ(တ်) [yɔ̀h] v. (P.yaso) to be famed, to be famous. ကဖွိုလဝ်ချင်ဒယ့ာတ် [kɔp pæ̏ lə̆ wɔh dɛ̀ŋ mɛ̏ yɔ̀h tɑɔ³] v. Kaop paoy la waoh is a city known of fame.

ယိုတ် [yɛ̀h] v. preserved fruit, compote, jam, candied fruit, fruits preserved in sugar. Cf. ယိုတ်သွန် [yɛ̀h səpɔn].

ယိုတ်ခပဲဩံ(ခ်) [yɛ̀h khə̆ pæ srʊ̏] n. crystallized pumpkin, vegetable marrow candy.

ယိုတ်တွန် [yɛ̀h təpɔn] n. fruits preserved in sugar and squeezed dry.

ယိုတ်တွန်ဗျူန်စုတ်လဝ်လွှုကျိုပ်ကွာင် [yɛ̀h təpɔn mɛ̏ phədun cut lɔ̀ lɛ̏ tɑoˈ kədop kwɑiŋ] n. the topping on the cake.

ယိုတ်ဒူဧရန် [yɛ̀h dù rĭn] n. durian compote.

ယ(ခ်) [yɔ̏] v. to be deficient in quantity or content, partly empty. သြန်ယဲအာဝစာခုန်ဝဏ္ဍဝ် [srɔn yɔ̏ ɑ pɑ cɒh dɛ̏ kie] v. the money is twenty rupees short. သြန်စာခုန်ဝဏ္ဍဝ်, ယ အာဗသုန်ဝဏ္ဍဝ်, ဧသ့်ုန်သုန်ဝဏ္ဍဝ် [srɔn pɑ cɒh dɛ̏ kie, yɔ̏ ɑ mɛ̏ sun dɛ̏ kie, sih cɒh sun dɛ̏ kie] n. twenty rupees less five leaves fifteen. ချဉ်နှင်ယဲန်ံတဲ့ဂ့်စုတ်ထဗဝင်ဧထဲလဝ် [dɑik nɛ̀ŋ yɔ̏ mɛ̀ŋ tɔ̏ gɔ̀h cut thə̆ pɔiŋ thʊ̏ lɔ̀] v. and fill up any waters pots that are not full. Cf. ဧဒုတ် [blĭt], ဖှာ [hmɑ].

ယူ [yəmŭ] n. name. ကိုယူ [kɒ yəmŭ] v. to give a name. Cf. ဗမိမုံ [mɛ̏ hæ̏ mŭ], ဗဧကာ်ဝ် [mɛ̏ kok khɑo³], ဗခုင်ယူ [mɛ̏ dɛ̀ŋ yəmŭ].

ယူဘခိုက်ကွာ [yəmŭ ə̆ khɑk kənɑ] n. family name, surname, clan name. ယူဘဧတာ်ဝ်

[yəmɯ̆ dɛ̆ to] id.

ယူအွာကွေ့ဟ် [yəmɯ̆ ă ca kənih] n. pen name, nom de plume.

ယူခိုတ် [yəmɯ̆ khoh] v. have or earn a good name or reputation.

ယူဇွင်(က်) [yəmɯ̆ jənòk] v. be noted for something, be well-known. n. well-known person or thing. ယူတိတ် [yəmɯ̆ tet] v. become well-known, be rumoured.

ယူတ(်) [yəmɯ̆ təm] n. original name, real name.

ယူဒမ္ဘုက် [yəmɯ̆ dòmlɜ̀k] n. pseudonym, assumed name.

ယူဖတီမု [yəmɯ̆ mɛ̆ hæ̆ mɯ̆] n. designation. ယူဥ်ကဆင်ခွဲဝဲ(ယ်) [yəmɯ̆ dəmɔ̀ŋ kă chɔŋ dənài wài] id.

ယူယူဘ [yəmɯ̆ yəmèa] n. name, whatever name. ယူ [yəmɯ̆] id.

ယူလိုဲ(ဲ်) [yəmɯ̆ lɜ̀m] v. get a bad name, lose one's good reputation, notoriety.

ယူသူဒ်(က်) [yəmɯ̆ səmaik] v. be notorious. n. notoriety.

ယျ [yă] n. ဇင်ယျ [tɔŋ yă] n. shin.

ယျထာ [yă tha] n. (Bur) vehicle. esp. train. ယျထာချင်ဇာဝ [yă tha ɗəŋ ă wɛ̆] n. the Awae train or Mandalay train. Cf. ကွီ [kwi], ယာန် [yàn].

ယျာ [ya] v. expletive in သာယျာ [sa ya] v. to be pleasant. ခီယျာ [ji ya] n. cumin.

ယျူယျောင် [yaă yoŋ] v. (Siam) to inflame against, to incite.

ယျံက်ဧယျွဲ [yɔk yae] n. butterfly. Syn. ကလေဒ်ဂလာ [kă lok gɛ̆ lèa], ဆာဝ်ဧဆုဲ [ɗap ɗae], ဧွလေဝ်ဧလေဒ်(က်) [cəmă lie lok] id.

ယျင်° [yɛŋ] n. (Siam) kind, sort.

ယျင်၂ [yɛŋ] prefix. old man. Cf. ဝယ့ [bɛ̆ yŭ], ဟယ့ [hă yŭ] (colloq). ဒျိုယျင်ယျုန်ဧာတ် [səŋæ̆ yɛŋ yin pat] n. the house of the old man who called Yeang Yin Pbart.

ယျောဲ်ယျွဲ် [yok yɔ] v. (Siam) to flatter, to praise.

ယျတ်တိတ် [yɔt tet] v. slowly come into view, peep, appear.

ယျုန် [yɔn] n. ကွဲယျုန် [kənæ̆ yɔn] n. musk-shrew.

ယျိုန် [yen] n. Yen (Japanese Yen), The currency of Japanese.

ယျုန်ကျာ [yin kya] n. Yingya, name of an ethnic group speaking a kind of Mon-Khmer language and inhabiting parts of the Kayah State.

ယျုန်တလေဒ် [yin tă lae] n. Yintale, name of an ethnic group speaking Tibeto-Burman language and inhabiting parts of in the Kayah State.

ယျုန်နိတ် [yin net] n. Yinnet, name of an ethnic group speaking Mon-Khmer language and inhabiting the Namsang area in the southern Shan State.

ယျုန်ဗဝ် [yin pɔ] n. Yinbaw, name of an ethnic group speaking a kind of Tibeto-Burman language and inhabiting parts of in the Kayah State.

ယျုန် [yon] v. (Siam) indeed.

ယျို(ဲ်) [yɑɒ] v. ဃျိုတဝ် [yɑɒ tɔp] v. to be strictly true. Cf. ဧွတ်ဆုံ(ုံ်) [cəmɔt ɗam].

ယျိုးယျိုးတဝ်တဝ် [yɑɒ yɑɒ tɔp tɔp] adv. simply. ဃျိုးဃျိုးကွးကွး [yɑɒ yɑɒ klɑh klɑh] id. နဒန်

ဗမဲ့ကိုပကာသန [nĕ̈ dĕ̈ dɔ̀h mĕ̈ həmoɑ kɒ pɑ̆ kɑ sɑ̆ nɑ̆] id. နုခန့်မဟွဲ့ခွံက်ထွေးစကုသက်သက် [nĕ̈ dĕ̈ dɔ̀h mĕ̈ hɔ̆ dhəmɔ̀k thəpɑh cĕ̈ jĕ̈ kɑɑ̆ sɛk sɛk] id.

ဃျိုလွှ [yɑɒ lĕ̈ gù] v. to be cuurteous, polite, straight forward. adj. naive, simple. Cf. ဗယုန် [yìn].

ယြ [yrèɑ^{1}] adj. any. ယြညွှးမွဲ့(ယိ) [yrèɑ^{1} ɲèh mòɑ^{1}] pron. whoever, whosoever. ယြညွှးမွဲ့မွဲ့(ယိ) [yrèɑ^{1} ɲèh mòɑ^{1} mòɑ^{1}] pron. so and so.

ယွံ့(အိ်)^{3} [yŏ̆] adv. yes, also used in beginning a formal address. ယွံ့အွှာအဲ့ခိုက်ဓကတ်နင်းသိုစာ [yŏ̆ ɑ̆ cɑ oɑ ɗoik kit nèaŋ som pɑ] adv. yes sir, I have brought both of them.

ယွံ့(အိ်)^{J} [yŏ̆] ps. particle of formal address, prefixed to respect title, indicates assent. ယွံ့ကဓလာတံ(အိ်) [yŏ̆ kɑ̆ lɑo^{2} tɔ̆] ps. (addressing audience) my friends!

ယွံ့သွံ့(အိ်) [yŏ̆ sŏ̆] v. to (show) respect (towards). ဓကာနိ်ဓာတ်သွးယွံ့သွံ့ယဲဝဲတာဓထားင် [kɒn jàt sɑ̆ dèh yŏ̆ sŏ̆ yài tɑ̆ noŋ] v. sons and daughters should show respect towards their parents. ဒွးယွံ့သွံ့(အိ်) [sɑ̆ pɑ̆ yŏ̆ sŏ̆] id. Cf. ဓညူ [dĕ̈ ɲĕ̈], ယိုက်ခိုက် [yèk dèk], ရုဂ် [rèɑ^{1} gèɑ^{1}], ဓရုံ(ဒ်) [ràm], ဓရှိဓသှံ(ဟ်) [rĭh sih].

[ရ]

ရ^{3} [rĕ̈] the twenty-seven consonant of the Mon alphabet.

ရ^{J} [rɑ̆] ps. particle of unqualified assertion. v.a. assertive. closing the sentence, in questions it preceeds the interrogative particle also used with the imperative. အန္ဓဝင့်ညွှးတဲ့ဖျို ဝထဝံတွဲ့ဖွာရဟာ [ɑ̆ hmɑɑ̆ bĭh ɲèh tɔ̆ phyui thɔ̆^{1} təŋoɑ ĭ rɑ̆ hɑ] v.a. have they adjourned your case? ဥကင့်ဓခွဝံခွံစတ်သွဲ့ရ [e kɑ̆ gɔ̀h jwɔ̆ gɔ̆ pɔt sloɑ rɑ̆] v.a. the acre is a measure of area. ဖွာင့်ရဘြိင်ကျိုပ်အဲ(ယိ) [ĭ gɔ̀h rɑ̆ thəmoiŋ kəɗop oɑ] v.a. that is my turban! ဖွာဏာမတ်ဒိတ်ဓစော်ဓစော်ရဟာ [ĭ nɔ̆ mɔt bɔt jĭt jĭt rɑ̆ hɑ] v.a. is this a genuine diamond? အဲကွောန်ဖွာင့်မာန်ချိတ်ဗြိုတ်ရ [oɑ klɒn ĭ gɔ̀h màn chot plot rɑ̆] v.a. certainly, I can do it. အဲခိုပ်သွိတဲ့အဲချန်ဓရ [oɑ cop səŋæ̆ tui oɑ ɗəŋ cĕ̈ rɑ̆] v.a. I shall cook when I get home. ဓကာအဲအွှာဘာရ [kɑo^{2} oɑ ɑ̆ cɑ bhèɑ rɑ̆] v.a. my brother is a school master. ဖျင်လမုရ [glèŋ lĕ̈ mŭ rɑ̆] v.a. it is Lamu's canoe. ဆအာယဲခာတ်ညွှးခိုပ်ဂျင်ရဖွာအဲတွံတိ(ဒ်) [chɑ̆ ɑ̆ yàm màt ɲèh cop klɜŋ rɑ̆ gɔ̀h oɑ hɔ̆ tem] v.a. although he had arrived, I did not know he had. in emphatic use sometimes follows word or phr. in initial prominence position. ထဝခွံခိုင်ကဝ်ဏ်ရ,အဲကိုဝင့်ခာန် [chɑ̆ bəpɑɛ̆ jèŋ kɔ nɔ̆ rɑ̆, oɑ kɒ bĭh màn] v.a. I can only give you this goat with the broken leg. ညွှးတဲ့သိုင်လဝ်ရုင်ဝခွဲ့ရ [ɲèh tɔ̆ sɑŋ lɔ̀ rɜ̀ŋ gĕ̈ ui rɑ̆] v.a. they built a hospital. ဓခုံဖျင်ရ [ɗĕ̈h klɜŋ rɑ̆] v.a. he has come. ဓခုံဗျုတဲ့ဖွာရ [ɗĕ̈h chu tui ĭ rɑ̆] v.a. he has finished writing it. ချင်ဝလာဂိုချင်ဓန်ဒွာ,ဗိုဓထာဉ်ဖုစီသွာ်ရဓရာ [ɗɜŋ gĕ̈ lèɑ kɒ ɗɜŋ màn bəmèa pɑik thɔ̆ gɔ̀h mù cĭ̆ sənam rɑ̆ rɑo^{2}] v.a. how many years ago was Burma separated from India? ဓခုံတ်မာန်ဝ်ဒ်ရ [ɗĕ̈h tɔ̆ màn mɔ̀ŋ rɑ̆] v.a. they keep on winning. တိုခိတ်ဖွးတိတ်ဝ်ဒ်ဂိုရ [tæ̆ khoh mĕ̈ gèh tet mɔ̀ŋ kom rɑ̆] v.a

if the land is good you do get that much yield. ဦဥ်ရန်မ်ာ်ခူးကျဲာ်ဂုံ(တ်) [poi gɔ̈ rɑ̈ mənèh jɛ̈ nèh kyɑm gɔ̀h] v.a. we have got somebody to take on the crocodile. ဓဒုံပဓတ့ံဂလၢာန် ကျာ်ခွးဓဒုံဥးဓဒိုက်ရ် [bïh pɑ̈ tɛ̈h gɛ̈ làn kyɑik mɛ̈ gèh bïh blèh dɛ̈ dèk rɑ̈] v.a. if you heed the words of Buddha you will be free from misery. ဓဒုံဖ်ဒ်အဏ်တ္ဌာလလံရဟာ [bïh mɔ̀ŋ ɑ̈ nɔ̈ təmɑ lɛ̈ lɔ̈ rɑ̈ hɑ] v.a. have you lived here long? လကျာ်အယုက်ဝဒ္ဓဉ်ရ် [lɛ̈ kyɑik ɑ̈ yɔ̀k jənɔ̀k rɑ̈] v.a. His Reverence is very old. ဓသြံဒ်ချုတ်ခုကာလဂုံရတ်ရ် [srɔ̈' ɗuh hmɑ̈ kɑ lɑ̈ gɔ̀h rɔ̀t rɑ̈] v.a. when the paddy is ripe then we shall reap it. Cf. ဏောဉ် [noŋ].

ရကုိဟ့် [rɛ̈ koh] n. legendary monster emerging from unsettled places to devour men, ogre, demon (P. rakkasa), they are said to have staring eyes, hair standing on end, bellies and spreading tusks, they are said to come out of the water and are otherwise named ကလေဉ်ခုဉ်(က်) [kɑ̈ lok ɗɑik] water demons. Cf. တကုိတ် [tɑ̈ koh], လကုိတ် [lɛ̈ koh].

ရဒေၚန်ရထောၚန် [rɛ̈ cɒn rɛ̈ nɒn] adv. with musical sound as the tingling of pagoda bells or the singing of birds. ဇရုရဒေၚန်ရထောၚန် [bɛ̈ rʊ̈ rɛ̈ cɒn rɛ̈ nɒn] adv. to make melodious sounds.

ရတိ [rɛ̈ tæ̈] n. (P.) pleasure, love, attachment.

ရတု [rɛ̈ tɑɗ] n. (Skt.) the three season. (ie. summer, raining season, winter). seasonal festival, anniversary jubilee.

ရထ [rɛ̈ thɑ̈] n. (P.) interpretation, the vernacular.

ရနုက် [rɛ̈ nɔ̀k] v. to be full, to be concealed, hidden.

ရနုက်ဒုန် [rɛ̈ nɔ̀k bɛ̈ dɔn] v. to be concealed, hidden, keep something hidden or cover up.

ရနုက်ဝပေင် [rɛ̈ nɔ̀k bɛ̈ pɔiŋ] v. to fill, to fulfil.

ရဓောင် [rɛ̈ moŋ] n. Ramong, folk dance of the Thai origin, extant in the eastern part of the Shan State.

ရမတ် [rɛ̈ mɔt] n. ခုဉ်ရမတ် [ɗɑik rɛ̈ mɔt] n. tears. ဖ်ိုခုဉ်ရမတ် [plæ ɗɑik rɛ̈ mɔt] n. to be bathed in tears. Cf. မြမတ် [mrɛ̈ mɔ̀t].

ရမာန် [rɛ̈ mɑ̀n] n. (Eng.) remand, old Mon name.

ရဝင် [rɛ̈ wèɑŋ] n. Rawang, ethnic group of Kachin nationals residing mainly in the Putao township in the northern part of Kachin State.

ရဲဉ်ရဲဉ်(ယ်) [rɛ̈ whɛŋ rɛ̈ whɑi] v. (Siam) to take heed, to be careful.

ရသ [rɛ̈ sɑ̈] n. (P.) taste, flavour, pleasure, savour.

ရသိ [rɛ̈ sæ̈] n. (LF) hermit, rishi. Var. ဣသိ [ɪ̀ sæ̈], သိ [sæ̈].

ရသိမြံ့ [rɛ̈ sæ̈ brèɑ'] n. female devotee (anchorite).

ရသွံ့(အိ်) [rɑ̈ sʊ̈'] v.a. expressive of surprise or interrogation. ဩဂုံဝကျံရသဲ့(အိ်) [ɑo proɑ kwɛ̈h rɑ̈ sʊ̈'] v.a. Oh! it is excellent!

ရာ် [rɑ] n. ခွဉ်ရာ [khəɗɛŋ rɑ] n. cinnamon.

ရာ၂ [rèa] n. thing, place. ခဲ့သင်္ဘောရာနှစ်လခဲ [mòa' saik pa rèa nùm le] n. if anything crops up. စုံစုံရာရာ [cum cum rèa rèa] adv. with all complete. Var. အရာ [ʔə̆ rèa].

ရာ၃ [rèa] v. gauge, size-up, earmark.

ၫ် [rèa] v. to cut up, cut into long thin strips or strands. Cf. ကုတ် [kut], ခဲပ် [khip], ဂဲ့ (ဇ်) [gɛ̏ jèm], တတ် [tɔt], ထဲလက် [thə̏ tɔik], ထဲလလ်ိ [thə̏ lɔik], ဒဂး [dɛ̏ gèh], ဒန့် [dɔ̀n], ပလှ်(တ်) [pə̏ lɔh], ဝရုတ် [rɔ̀ik], သ္လုတ် [sə̏ kut].

ၫကွတ် [rèa kwɔt] n. subject of learning, study, branch of study, discipline.

ၫစဲ(ယ်) [rèa coa] v. to cut up and dry.

ၫစဲဖျုန် [rèa coa phyun] v. to cut meat into strips and dry it.

ၫဆု [rèa chŭ] v. to saw wood into blocks.

ၫဖျုန် [rèa phyun] v. to cut meat into strips.

ၫဝ [rèa gɛ̏] n. (P.) human passion, lust. တဏှာ [tɔn hna] id. တနှာ [tɔn hna] id. လက်ကိုလ်ထူက်ဝလွှင် [lèak klak thəd̀ek ləŋèaŋ] id. n. (P.) strong desire, passion, lust.

ၫဝိ [rèa gɛ̏ĭ] n. (P.) encrusted foreign matter on gold, silver, etc.

ၫဇ [rèa jɛ̏] n. (P.) king, ruler, monarch, sovereign, Raja.

ၫဇဋ္ဌာနိ [rèa jɛ̏ tha ni] n. capital of the kingdom, royal city. ရာဇဓာနီ [rèa jèa dhənĭ] id.

ၫဇတ္ထာန် [rèa jɛ̏ təman] n. clever kind of wattle work. ရာဇတာန် [rèa jɛ̏ tan] id.

ၫဇနီတိ [rèa jɛ̏ nĭ tæ̏] n. code of conduct to be observed by a king.

ၫဇာ [rèa jèa] n. see ရာဇ [rèa jɛ̏] n.

ၫဇာတ္ထာန် [rèa jèa təman] n. a clever kind of wattle work.

ၫဇာဒုတ် [rèa jèa dùt] n. (P. duto) king's messenger, envoy. ဇာဒုတ် [jèa dùt] id.

ၫဇာဒဏ် [rèa jèa dòn] n. (LF) judicial penalty. ဖျဲ့ရာဇာဒဏ် [phyih rèa jèa dòn] v. to pass sentence, punishment by governmental authority.

ၫဇာဓနီ [rèa jèa dhɛ̏ nĭ] n. (P.) royal city, capital of a kingdom. Cf. ရာဇဋ္ဌာနိ [rèa jèa tha nĭ].

ၫဇာဓီတာ [rèa jèa dhĭ̏ ta] n. (P.) king's daughter.

ၫဇာဓိရာဇ် [rèa jèa dhĭ̏ ràt] n. (P. raja dhi raja) a wise and brave Mon king, the name of a famous king of Hongsarweatoi (Pegu).

ၫဇာဓ္ဌာတ် [rèa jèa dhəmàt] n. lattice on both sides of a road along which the king is to pass. ရာဇ္ဌာတ် [rèa jəmàt] id.

ၫဇာဘိသေက် [rèa jèa bhĭ̏ seak] n. (P. raja abhi sek) kingly consecration, coronation.

ၫဇာမ္ဗ္ဗာ [rèa jèa mòn ta] n. traditional first king.

ၫဇာဝင် [rèa jèa wèaŋ] n. (P. raja wan sa) (secular) chronicle of kings, history, historical work, royal line.

ၫဇာဓိင်သ [rèa jèa wòŋ sə̏] n. (LF) (P. raja wam sa) royal family, royal house. ခေနှ် ဆက်ကိုရာဇာဓိင်သဝတြံ့ဂုံ(တ်) [chin chɛk kɒ rèa jèa wòŋ sə̏ trim gòh] n. he is descended from the old royal house.

ရာဇာဝတ် [rèa jèa wòt] n. (P. raja vatta) duty of king, the duties of the ruler, kingly duties and morals, law of state, royal edict, judicial penalty. adj. criminal. အမှုရာဇာဝတ် [ʔ hmaʔ rèa jèa wòt] n. criminal case. ဒဏ်ရာဇာဝတ် [dèh rèa jèa wòt] n. to suffer a judicial penalty, be sentenced. Cf. ဒဏ် [dàn], ဒါဏ် [dàn], ရာဇာဒဏ် [rèa jèa dàn].

ရာဇဓိဇ္ဇ [rèa jèn drè] n. kingly dignity.

ရာတရံ့ခွဲ(ယဉ်) [rèa tʔ raoˢ mòaˡ]n. whichever road.

ရာဒနာ° [rèa dĕ nèa] n. (P. ara dha nam) expression in a religious context of desire or hope, prayer, wish. Der. ရာဒနာ [rèa dənèa] v. to pray. Var. ရာဓနာ [rèa dhĕ nèa].

ရာဒနာ၂ [rèa dĕ nèa] v. (LF) entreat favour, to express desire in a religious context, pray, to entreat favour.

ရာဒနာဓိက် [rèa dĕ nèa mòik] v. to wish, to desire, to pray. Var. ရာဓနာဓိက် [rèa dhĕ nèa mòik].

ရာဇံင် [rèa rəŋ] v. estimate, try out, take a rough measure.

ရာရှင်း [ra shin] n. (Eng.) ration.

ရာလဝ် [rèa lɔ] n. appropriate.

ရာသီ [rèa sæ] n. (P.) house, sign, of zodiac, any one of the twelve signs of zodiac, season, month, period of time. ဒွာ [dwèa] id. ဆယ်ရာသီ [cɛk rèa sæ] n. zodiac. ခုဒ္ဓာရာသီ [cɔh pa rèa sæ] n. the twelve signs of the zodiac. (P. rasi) ရာသီ [rèa sæ] n. season.

ရာသူ [rèa saoˡ] n. appraiser.

ရာသူငှါ [rèa saoˡ ŋùh] n. set prices for goods, appraise the price of goods.

ရာဟု [rèa haʔ] n. (LF) (Skt.) astro. Rahu, ascending node of the moon, name of an Asura who causes eclipses, a dark planet believed to cause eclipses.

ရာဟုဂြိး [rèa haʔ grèh] v. eclipse (moon or sun).

ရာဟုဇော [rèa haʔ la] n. name of the Buddha's son.

ရိ [ɾĭ] n. long cylindrical wooden object, pestle, axle. Cf. ခိ(ဒ်) [jə̀], တဒ် [tɔ], ဇလ်(ဆ်) [lĭɛ̆].

ရိကွီ [ɾĭ kwi] n. axle of cart or carriage.

ရိဒုတ် [ɾĭ dɔk] n. hammer. Syn. ထိုဒုတ် [thədɔk], ဇလဒုတ် [lĭɛ̆ dɔk].

ရိတာ [ɾĭ ta] n. yellow orpiment.

ရိတော(ယဉ်) [ɾĭ toa] n. pestle.

ရိပလော [ɾĭ pʔ laoˢ] n. roller, အကာဝဒ် [ʔ kap] id. ရိပိုဟ် [ɾĭ poh] id.

ရိပလောသွက်ဒွဲဗုတ်ကွာင် [ɾĭ pʔ laoˢ swɛk gŏ bùt kwaiŋ] n. rolling pin.

ရိပွဟ် [ɾĭ pənɔh] n. the stem that passed through the jack fruit, woody fibres along longitudinal axis of jack fruit.

ရိမံင် [ɾĭ mòŋ] n. (LF) a kind of medicinal plant.

ရိသီ [ɾĭ sæ] v. see ရသီ [rĕ sæ̆] n.

ရိစိတ် [ɾĭ pak] n. pestle. Syn. ဇလစိတ် [lĭɛ̆ pak].

ရီကဝ်တာ [ɾi kɔta] n. (Eng.) recorder (of sound).

ရှိ [rɪ̀ʔ] n. sound, noise, tumult.

ရှိ [rɪ̀ʔ] v. to make a sound.

ရှင်ဒ [rɪ̀ʔ gòh dɛ̀ʔ] n. the equivalent of the Pali တ္ထာ [ɪ́ tæ̀] n. thus. ရိုးသင်္ခ(ဓာ်) [rèa' saik wʊ̀] id.

ရှရှသံသံ [rɪ̀ʔ rɪ̀ʔ soŋ soŋ] adv. tumultuously. adj. tumultuous.

ရှသံ [rɪ̀ʔ soŋ] v. to make a tumultuous noise. Syn. ရှသံ(ဒ်) [rɪ̀ʔ sɔm].

ရှသံညှာနိုင်ညဲ(ယ်) [rɪ̀ʔ soŋ ɲan ɲeɑ] adv. tumultuously.

ရှပ [rù pɑ́] n. (P.) appearance, looks.

ရှပကာအလင်္ကာ [rù pɑ́ kɑ̌ ɑ̌ lèaŋ ka] n. (P) (rhet) metaphor.

ရှပကာ [rù pɑ́ ka] n. (P.) looks, appearance.

ရှပနိုကဲ(ယ်) [rù pɑ́ nɪ́ kai] n. (P.) personality as projected by a person's physical appearance.

ရှပဗေဒ [rù pɑ́ bè dɛ̀ʔ] n. physics. ဗေဒရှပ [bè dɛ̀ʔ rù pɑ́] id

ရှဗိရှိ(ဒ်) [rù pɑ rɔ̀m] n. (P.) appearance.

ရှဝိ [rù pi] n. rupee (unit of money in India).

ရှပက္ခန္ဓာ [rù pɛk khɔn dhèa] n. (P.) physical aspect of a being forming one of its five aggregates.

ရှဗေဒ် [rù bɪ̈e] n. rouble (unit of money in Russia).

ဒရေဒါ [rè da] n. (Eng.) radar.

ဒရေဒီယာဒ် [rè dì yàm] n. (Eng.) radium.

ဒရေဒီယဝ် [rè dì yɔ̀] n. (Eng.) radio. အဲဒွဝ်ဒိုင်ဒွဲဒရေဒီယဝ် [oɑ gɔ̌ mòiŋ pəɗoɑ rè dì yɔ̀] n. I heard it on radio.

ဒရေဒီယဝ်တေဝ်လီသကဝ် [rè dì yɔ̀ tɑe lɪ sɑ̌ kɔp] n. (Eng.) radio telescope.

ဒရေယန် [rè yɔ̀n] n. (Eng) rayon.

ဒရေရောတ် [rè rɔ̀t] v. to murmur, to complain. ယာဝ်ဗါန်ဝဒရေရောတ် [yàm pɑn rè rɔ̀t] v. the weeping made his complaint.

ဒရေဝတီ [rè wɛ̆ tæ] n. (Skt.) (astron) asterism of nine stars in Pisces resembling a cylindrical fish-trap, the 27th lunar mansion.

ရဲ(ယ်) [rɔ̀ɑ'] n. one of the following, dependant, follower, companion, associate, member of social or occupational group, one of a race or tribe, one of a collection. ဒင်္ဂန်ရဲဝသင်္ဘီ ဒွဲကွာန်ယိုက်ဒွဲ(ယ်) [ɗɛ̆h dɔ̀h rɔ̀ɑ' se thi pəɗoɑ kwɑn yɛ̀k mɔ̀ɑ'] n. he is a protégé of one of the rich men at Kwanyuig. ဒင်္ဂရဲအာဟွဲဝသင် [ɗɛ̆h rɔ̀ɑ' oɑ hʊ̌ seaŋ] n. he is not one of my set. Cf. အဝက် [ɑ̆ phɛk], ဝကာန် [kɒn], ဇွာ [jwèa], ဗဓိ [pɑ̆ wɑ], ဝပြဲ(ယ်) [prɔ̀ɑ²], ဖွံ [pwɔŋ], ဗဝက် [phɑ̆ wɛk], ဗော်(တ်) [bɔ̀k], ဇဲ(ယ်) [lɔ̀ɑ'], သ္မာ [səmɑ].

ရဲအခိုက်ကွာ [rɔ̀ɑ' ɑ̌ khak kənɑ] n. traditionalist, conventionalist.

ရဲအဝံဝွီဝွိုင်ဒွိုင် [rɔ̀ɑ' ɑ̌ phɑo³ pwi bwèŋ səmoiŋ] n. high official circle.

ရဲအရာခံ [rɔ̀ɑ' ɑ̌ ràp] n. civilian, local resident.

ရဲအာဘာရံဂေတ်ဥးတိ [rɔ̀a' a tɤ̆ rao^{3} gɨt glɛ̀h tæ̆] n. tourist. ရဲတိတ်တရံဂေတ်ဓသ [rɔ̀a' tet tɤ̆ rao^{3} gɨt dè sɤ̆] id.

ရဲကောတ်ပရိုင် [rɔ̀a' kit pɤ̆ raŋ] n. news reporter.

ရဲကွံ့(အစ်) [rɔ̀a' klɔ̏] n. (market) gardener. Cf. ဓာလီ [mèa lì], ဖုာကွံ့(အစ်) [hma klɔ̏], သ္ဘာကွံ့(အစ်) [səma klɔ̏].

ရဲကွာန် [rɔ̀a' kwan] n. villager, permanent resident of a village. ကောန်ကွာန် [kɒn kwan] id. ဥးကွာန် [ɲɛ̀h kwan] id.

ရဲခရှိ(ဟ်) [rɔ̀a' khɤ̆ rɨ̏h] n. convict man in fetters.

ရဲခဝါ [rɔ̀a' khɤ̆ wa] n. washer man.

ရဲခွာ [rɔ̀a' khwa] n. follower of a man of rank.

ရဲဂရင်စ [rɔ̀a' gɛ̆ rɛ̀aŋ cɛ̆] n. vagrant mendicant. Cf. ရဲလဓာတ် [rɔ̀a' lɛ̆ at].

ရဲဂူ [rɔ̀a' gù] n. market gardener, gardener. ဇဝမ္ဘဉ်ဥဈာန် [jɔ̀mnòk ʉ̆ dyàn] id.

ရဲစသြန်ဂိတု [rɔ̀a' cɛ̆ srɔn gɨ̆ taɔ̏] n. worker on payroll, salary earner, salaried worker.

ရဲဇိင်စက် [rɔ̀a' jòiŋ cɛk] n. tailor. Syn. သ္ဘာဒွိင် [səma jəmòiŋ].

ရဲဇိင်လိက် [rɔ̀a' jòiŋ lòik] n. bookbinder. Syn. နွိမ်ဇိင်လိက် [mənèh jòiŋ lòik].

ရဲဇာတ် [rɔ̀a' jàt] n. actor. Cf. ဘ္ဘြာဇာတ် [ɨ brɛ̀a' jàt]. Syn. ဇကောန်သွိင် [kɒn səmoiŋ].

ရဲဆျင် [rɔ̀a' dɔŋ] n. citizen. ဇကောန်ဆျင် [kɒn dɔŋ] id.

ရဲဆျင်ဓတ်လစ္ဆိ(ဒ်) [rɔ̀a' dɔŋ mɔ̀t lɔ̀mlɔ̀m] n. a Moulmein man.

ရဲတုက်ဆုာ်(က်) [rɔ̀a' tɔk ɗaik] n. water-carrier. Syn. နွိမ်ဓွင်ဆုာ်(က်) [mənèh glèaŋ ɗaik], ဘိသတိ [bhɨ̏ sɤ̆ ti].

ရဲတာမ္ဘာ [rɔ̀a' tɔmŋa] n. fisherman.

ရဲထွဲ(ယ်) [rɔ̀a' thəɗoa] n. close companions, intimate friend. ဇွာ [jwɛ̀a] id.

ရဲနှိဇနိုက် [rɔ̀a' dɔ̀h dɛ̆ dɛ̀k] n. refugee, victim of disasters.

ရဲပလိက် [rɔ̀a' pɤ̆ loik] n. policeman. Var. ဖွဲဝသြိင် [blài səmoiŋ], ရဲကဆ် [rɔ̀a' næ̆] (colloq) id. သရဲဝဓက် [sɤ̆ rai pɤ̆ khɛk] (colloq)id.

ရဲပလုင် [rɔ̀a' pɤ̆ lɜŋ] n. stranger, guest from distant place.

ရဲပါဒိုန် [rɔ̀a' paik gɜ̀n] n. sectarian, factionalist.

ရဲပြာ်ပွတ် [rɔ̀a' praik pəmɔt] n. fireman.

ရဲဖျာ [rɔ̀a' phya] n. shopkeeper, bazaar seller, vendor.

ရဲဗူ [rɔ̀a' bəŋɛ̆] n. cultivator, paddy farmer. Cf. ရဲန္ [rɔ̀a' ŋɛ̆]

ရဲဗွိုက် [rɔ̀a' bənòik] n. trader, broker.

ရဲဗွိုက်သြန် [rɔ̀a' bənòik srɔn] n. money broker.

ရဲဗွဲဝသွိင် [rɔ̀a' blài səmoiŋ] n. police man. ရဲကဆ် [rɔ̀a' næ̆] (colloq)id.

ရဲ့ဖဲ့ကျင်လင်ဒွဲကြ် [rɔ̀a' mɛ̆ gɔ̆ klɜŋ lɔ̀ bwòa' krao^{3}] n. friend made in one's later life.

ရဲဓင်တရင် [rɔ̀a' mèaŋ tɤ̆ reŋ] n. watch man.

ရဲရး [rɔ̀a' rèh] n. countryman, rustic.

ခဲလအာတ် [rɔàˈ lɛ̆ at] n. beggar. Cf. ခဲဂရင်ဓ [rɔàˈ gɛ̆ rɛaŋ cɛ̆].

ခဲလိင်ကွောန်စတိပ္ဓ [rɔàˈ lɔiŋ klɒn cɛ̆ tæ̆ bəŋɛ̆] n. tenant farmer.

ခဲဝေင်ကျင်လခ်ခွဲဒွံ(အင်) [rɔàˈ wɔ̀iŋ klɜŋ lɔ̀ mɔ̀aˈ cʊ̆ˈ] n. childhood friend.

ခဲသပုန် [rɔàˈ sʊ̆ pun] n. rebel.

ခဲသာ [rɔàˈ sa] n. follower. Cf. အဓက် [ʊ̆ phɛk].

ခဲသြိင် [rɔàˈ səmoiŋ] n. government servant. Cf. နွိတ်ခဲသြိင် [mənèh rɔàˈ səmoiŋ].

ဓရာ [raoˀ] ps. relative question particle, sign of indirect question. အဒအလိုဓရာ [a ʊ̆ lɒ raoˀ] ps. where are you going? ဘ္ဘလိုသွိအမူဓရာ [ɪ́ lɒ səŋæ̆ ʊ̆ mù raoˀ] ps. which is your house? ကျင်ဖုလိုဓရာ [klɜŋ nù lɒ raoˀ] ps. where have you come from? ဓဆောခ်လံညးဓဖျဲ ကဒ္ဓဆောန်ဓရာ [cho lɔ̆ ɲèh phyih kɔm mʊ̆ than raoˀ] ps. when did they hold the funeral? မုန်ဓရာ [mɯ̆ dɔ̀h raoˀ] n. what is the matter? ဓုဓရာဘ္ဘဆေ(အင်) [mɯ̆ raoˀ ɪ́ tɛ̆] ps. what is that? ဓဉ်ဖိပ်ဓရာဂွိင်သွိက်လိုင်ဓရာဒ္ဓုဟုံ [mɔ̀ŋ mèp raoˀ gwòiŋ sʊ̆ toik hloiŋ raoˀ ŋùh] ps. he is well without care and is not wakeful in his sleep. သွးကိုမုဓိဓရာ [sʊ̆ dèh kɒ mù cɪ́ raoˀ] ps. how much did it cost? သင်္ဘလိုဓခ်ဓန်ဖိတ်ကိုဘာဓရာ [saik lɒ bɪ̀h cih cɔt kɒ bèa raoˀ] ps. how do you like it at school? Cf. ဟာ [ha].

ဓရာ [raoˀ] pv. intensive neg. p. esp, in correlative construction. အဲဓရာဟွံညာတ် [oa rao hɔ̆ ɲàt] pv. I saw none of it. ညးရုပ်ဓရာဟွံဒွံ,ဇီဓရာဟွံလုပ်,ပန်ဓရာဟွံတိတ် [ɲèh rɔ̀p raoˀ hɔ̆ gɔ̆, bàik raoˀ hɔ̆ lùp, pɔn raoˀ hɔ̆ tet] pv. no one can catch him, no sword nor bullet wound him. ခံဓရာခ်ဟွံလခ်,ဈုဓရာဈုဟွံလခ် [bɔ̀h raoˀ bɔ̀h hɔ̆ lɪ̀p, chu raoˀ chu hɔ̆ lɪ̀p] pv. he can neither read nor write. ခွဲသင်္ဘဓရာဟွံကွောန်ဓ,ခြြောတ်ဘိင်သွး [mɔ̀aˈ saik raoˀ hɔ̆ klɒn cɛ̆, jrɔ̀t bhɔ̀iŋ səmah] n. he does no work at all, but just smokes opium.

ဓရာ [raoˀ] v. see ဓတာဓရာ [taoˀ raoˀ] v.

ဓရာဓ [rɔ̀ˈ dhɛ̆] n. (P.) shore, bank.

ရံ [rɛàˈ] n. openwork basket, crate, cane-ball, basket football. ဓတံရံ [taɛ̆ rɛàˈ] n. to play cane-ball.

ရံစာင် [rɛàˈ caiŋ] n. large open work basket turned upside down, used to confine fowls.

ရံဓေါ်ခ် [rɛàˈ dɔ̀ˀ] n. small circle in middle of vowel sign (ុ). Cf. ဓရိကွိုခ် [khʊ̆ ræ̆ kəɗop].

ရံ [rɛàˈ] n. manner. (formal) as, like. ညဉ်ရံ [ɲɔ̀ŋ rɛàˈ] adv. as. တံရံ [taoˀ rɛàˈ] adv. whatever. Cf. ညဉ်ဉ် [ɲɔ̀ŋ].

ရံ [rɛàˈ] v. သ့ံရံ [sənaoˀ rɛàˈ] v. to be mixed, mingled.

ရံ [rɛàˈ] v. ရံဒ [rɛàˈ gɛàˈ] v. to hold in reverence, worship. ဓရှ်သေ့ရံဒ [rɪ̀h sih rɛàˈ gɛàˈ] v. to hold in reverence, in respect. Cf. ကလဲ(အင်) [kʊ̆ lɔ̀], ဒညူ [dɛ̆ ɲɛ̆], ဖျဲကွိုခ် [phyih kəɗop], ယိုက်နိုက် [yɛ̀k dɛ̀k], ယွံသွံ(အင်) [yʊ̀ sʊ̀], ဓလွောဉ် [ləŋɔ̀ˀ], ဓရှ်သေ့(ဟ်) [rɪ̀h sih], ဓရုံ(ခ်) [rɔ̀m].

ရံတွင်ခြိုး(ခ််) [rɛàˈ twaik jrùm] adv. in twist and turns, in a zigzag. adj. sinuous, tortuous.

ရံဒလူဒုန် [rɛàˈ dɛ̆ lù dùn] adv. torrentially (of current); ညဉ်ရံစိဉ်ထွိက် [ɲɔ̀ŋ rɛàˈ coiŋ thənoik] id.

ရုပတံသူ [rèa' bòt səmɑ̆] prep. after the manner of. ညွှင်ဖတံသူ [ɲòŋ bòt səmɑ̆] id. နဲဖတံသူ [nòa' bòt səmɑ̆] id.

ရုမဟွဲကိုတာဒလျှိုင် [rèa' mɛ̆ həmoɑ kɒ tɑ lyèŋ] adv. irresponsibly.

ရုသဒ်ဥ်(အ်) [rèa' saik wɔ̆] adv. like this. ရုဥ်(အ်) [rèa' wɔ̆] id. နိုဉ်(ဟ်) [bòm gɔ̀h] id.

ရုဥ်(အ်) [rèa' wɔ̆] adv. thus, like this.

ရုံ(ဒ်) [ràm] n. scaffold for support of workman. ဒက်ရုံ(ဒ်) [dèak ràm] v. to erect scaffold.

ရး [rèh] n. outlying or tributary parts of country, country-side, provinces, country, state, sovereign state, the country in distinction from the city. ကွာန်ရး [kwɑn rèh] n. village circle (headquarters). ညွှးရုးဃး [ɲèh rèh pɑh] id. ချင်ရး [ʤəŋ rèh] n. capital and provinces, country, state. တွိုရး [twɒ rèh] n. administrative district. ဗြီရး [bəni̱ rèh] n. district, province. ခဲရး [ròa' rèh] n. rustic, countryman.

ရးဥကာရာတ်ဓအုပ်ဓုပ် [rèh e kɑ̆ rɑt mɛ̆ up dhùp] n. kingdom. ရးဥကာရာတ်ဓဖွဲ့(အ်) [rèh e kɑ̆ rɑt bɔ̆] id. ကွိန်ချင် [kəmen ʤəŋ] id. ကွိန်ပြြ [kəmem mrɯ̆] id. ချင်အီဃိယျာ [ʤəŋ em pɑi yɑ] id. ချင်ရး [ʤəŋ rèh] id. နိုဉ်(ဒ်) [ni̱ gɔ̀m] id. ရးနိုဉ်(ဒ်) [rèh ni̱ gɔ̀m] id.

ရးကရေင် [rèh kɑ̆ reaŋ] n. the Karen State. တွိုရးကရေင် [twɒ èh kɑ̆ reaŋ] n.

ရးကး [rèh kɑh] n. hamlet.

ရးကြွက် [rèh krɔk] n. China. ရးအဇိတ် [rèh ɑ̆ jòik] id. ရးဓိန် [rèh cɛn] id.

ရးတူလွမ် [rèh tlɑ̆ lwɔ̀h] n. territory acquired force of arms.

ရးဒေသ [rèh dè sɑ̆] n. (P. deso) country.

ရးနိုဉ်(ဒ်) [rèh ni̱ gɔ̀m] n. empire, kingdom.

ရးဃး [rèh pɑh] n. inhabitants.

ရးဗွာ [rèh bəmèa] n. Burma or upper Burma.

ရးမန် [rèh mɔ̀n] n. the Mon country, land of the Mon or Peguans, Daysa Reh Maenyae, Reh Hongsar Waetoi, Monland (including Pegu, Irrawaddy and Tenasserim Divisions), lower Burma.

ရးသမ္မတ [rèh sɔm mɑ̆ tɑ̆] n. republic.

ရး [rèh] v. to come to an end, terminate. ဗျာရး [phyɑ rèh] n. the market is over. Cf. ဟဲ (ဃ်) [hoɑ], တဲ့(ဃ်) [tui].

ရးခုဟ် [rèh dùh] v. forgive mistakes.

ရး [rèh] v. expletive in ဒးရး [dèh rèh] v. to be eminently, suitable, handsome.

ရက် [rèak] n. see ရုက်ရက် [rɔ̀k rèak]. n. a. thin crisp kind of cake. ကွာင်ရုက်ရက် [kwɑiŋ rɔ̀k rèak]. id.

ရကွိတ [rèak khæ̆ tɑ̆] adj. protected.

ရကွေ့ [rɛɑ̀k khɔiŋ] n. Rakhain, name of one of the national group of the Union of Burma.

ရဉ်(ကဉ်) [rɑ̀ik] n. field hut, used as temporary dwelling during harvest season, cabin or

lodge, temporary house in field or clearing. Cf. ဝဒုက် [gɛ̏ dɜ̀k]. Syn. တာဲ(ယ်) [tai].

ရုက္ခ [rɜ̀k khă] n. (P.) tree. ရုက္ခဇီ(ဒ်) [rɜ̀k khă jɜ̀] n. (P. rukha jivo) guardian spirit of tree, spirit or demon of the woods.

ရေက် [rɔ̀ik] v. to slice, cut with a sawing motion, to peel. Cf. ဝစ် [khip], တတ် [tɔt], ဒူး [dɛ̏ gè h], ဒန်(ဒ်) [dɛ̏ jèm], ဒန် [dɔ̀n], ဝလှံ(ဟ်) [pă lɔh], ရာ [rèɑ], ဆွဲတော် [să kut], သွိုတော် [să pot], သတ် [sɔk].

ရေက်ကဲ(အခ်) [rɔ̀ik kɔ̆] v. gash the throat of an animal, cut the throat off.

ရေက်ကြိုကြို [rɔ̀ik kræ kræ] v. shred or slice thinly.

ရေက်ကွာင် [rɔ̀ik kwɑiŋ] v. to slice bread. ရေက်ကွာင်ဂျွင် [rɔ̀ik kwɑiŋ gyɜ̀ŋ] id.

ရေက်တာသိုန် [rɔ̀ik tă son] v. to peel onions.

ရေက်ဗျုန် [rɔ̀ik phyun] v. to slice meat.

ရေက်သေဒ်(က်) [rɔ̀ik sok] v. to cut hair, this probably goes back to the time when a knife and not scissors was used. ဝစ်သေဒ်(က်) [khip sok]. id.

ရေက်သွံတဲ(ယ်) [rɔ̀ik sənim toɑ] v. to pare one's nails.

ရေဒ်(က်) [rɔ̀k] v. to repay, to reply, to return, to render. ရေဒ်ခွင် [rɔ̀k khlɑe] id. Cf. ခွင် [khlɑe], ဆာပ် [chɑp], ပလုန် [pă lɔn].

ရေဒ်ဂုန် [rɔ̀k gùn] v. to return a favour, to render thanks.

ရေဒ်ဂုန်အမူညီ [rɔ̀k gùn ă mù ɲĭ] v. I will try to repay your kindness.

ရံက် [rɔ̀k] n. tilt-lever with weighted butt, used for raising water or tethering cattle at pasture, tilt-hammer, pulley, roller from which heddles of loom are suspended. Der. ဖဲ [mɜ̀ŋ] n. tilt hammer, tilt-lever working with a back balance.

ရံက်တဝါင့် [rɔ̀k tă wɑ glèɑ'] n. tilt-lever for tethering cattle.

ရံက်ရက် [rɔ̀k rèɑk] n. a thin crisp kind of cake. ကွာင်ရံက်ရက် [kwɑiŋ rɔ̀k rèɑk] id.

ရိုက်° [rèk] v. to be plentiful, abundant. သွံဏာသတ်ကြုက်ရိုက်ခွင် [sənɑm nɔ̆ sɔt krɔk rèk dəmɜ̀ŋ] v. the mangoes are plentiful this year.

ရိုက်J [rèk] v. to beat, to sound. Cf. ဂတို(ဒ်) [gɛ̏ tom], ဂဗ [gɛ̏ bèh], တတ် [tɛk], ထု [thŭ], ထွတ် [thənɛk], ဒဒု [dɛ̏ dŭ], ဒါတ် [dɑ̀t], ဒုင် [pɜŋ].

ရိုက်တိုန်ဂမြုံ(ဓ်) [rèk ton gɜ̀mrɔm] v. to rattle out a sound.

ရိုက်ဗံ(မ်) [rèk phɔm] v. to beat the drum. တက်ဗံ(ဒ်) [tɛk phɔm] ;

ရိုက်လလောင် [rèk lɛ̏ lɔ̀ŋ] v. to sound out.

ရိုက်ိ [rèk] n. sack, bag. Cf. ထိုင် [thɑŋ].

ရိုက်ကာန် [rèk kɑn] n. gunny bag.

ရိုက်ဘွဲ့ [rèk bɛ̏ tæ] n. sandbag. ထိုင်ဘွဲ့ [thɑŋ bɛ̏ tæ] id.

ရိုက်သွူ [rèk səŋɑŏ] n. rice sack.

ရင်္° [rèɑŋ] v. to form a row, extend in line, to place in row, arrange, stand in a row, to stand in a row to be together. ဇီရင် [ci rèɑŋ] v. to make arrangements. နှိုက်ဖွဲ့ရင်

[mənèh thə̆ tao^{3} rèaŋ] v. people standing in line, queue. ရိတ်ရန် [rèh rèaŋ] v. to enumerate. သို့ရင်တွေ့ဆက် [səŋæ̆ rèaŋ təmeaŋ chɛk] v. terrace of houses with continuous veranda.

ꩻꩻꩻ(ယင်) [rèaŋ glòa^{2}] v. to be ranged together.

ꩻꩻ [rèaŋ ta] v. palisade outside a fortification, a palisade surrounds the fortification, palisade or strong barricade outside the gate of a fortification

ရင်ဆို့(အစ်) [rèaŋ sə̆ kɔ̆] v. mutually, one with another.

ရင်^{1} [rèaŋ] v. to bring align, together, to conduct, to conduct proceedings, preside over. ညွှန်ကြားရေးတွင်ဒို(ဒ်) [ɲèh mɛ̆ rèaŋ tlɜŋ phɒ] n. secretary. ဖွင့်ရန် [pə̆ kɛŋ reŋ] v. to rule.

ရင်ကာန် [rèaŋ kan] v. to bring, to align, together.

ရင်တွင်း [rèaŋ tlɜŋ] v. to convey, to bring, to go to meet, to preside over.

ရင်တွင်းကို(ဒ်) [rèaŋ tlɜŋ kɒ] v. to bring to.

ရင်တွင်းကျောန် [rèaŋ tlɜŋ klɒn] v. carry out, perform (a task).

ရင်တွင်းနကို၀ေတနာ [rèaŋ tlɜŋ nɛ̆ kɒ cao tə̆ na] v. volunteer.

ရင်တွင်းနင် [rèaŋ tlɜŋ nèaŋ] v. to bring from.

ရင်တွင်းဒို(ဒ်) [rèaŋ tlɜŋ phɒ] v. do service to others. adj. honorary. n. secretary.

ရင်ဖွဲ့(ဖ်) [rèaŋ pə̆ kɒm] v. to bring together.

ရင်^{2} [rèaŋ] n. ၾင်ရန် [ɛŋ rèaŋ] n. lord shorea tree.

ရာင် [ràiŋ] v. to open (a flower opens), unfold, expand. ချင်ကွာန်တို့ရာင်ဆေး(ယ်) [dɜŋ kwan təmæ̆ ràiŋ chai] v. new towns and villages flourished. ခရာင်တံဆွဲရာင်ကို(ဒ်) [dɒŋ kao^{3} hɔ̆ ràiŋ nem] v. the blossoms have not yet opened. Der. ဗရာင် [bɛ̆ ràiŋ] v. to splay.

ရာင်ဆေး(ယ်) [ràiŋ chai] v. prosper, be in a prosperous sate, luxuriant, to become established, to flourish, to prevail, to shine, to be brilliant, to be eminent, to be conspicuous.

ရာင်ဆေးတွန်တွေး(ယ်) [ràiŋ chai təpɔn təpoa^{2}] v. to proliferate.

ရာင်ည်ဉ်က် [ràiŋ ɲɔŋ kao^{3}] adv. open as flower.

ရာင်ဝှပ် [ràiŋ whae] n. (Eng.) rifle (gun).

ရိုင် [ròiŋ] v. to taste pungent, peppery, hot, to experience a pungent tease. ၯရိုင်ကြိတ် [oa ròiŋ mrɔ̀ik] v. I burnt my mouth eating a chilli. လလာတံဒးနိုတ်ခွရိုင်ရိုင် [gɛ̆ lèa tɔ̆ dèh cot cənd̆ ròiŋ ròiŋ] v. Indians are fond of peppery food. ဖြေက်ရိုင်ကွေ(ဟ်) [mrɔ̀ik ròiŋ kwɛ̆h] v. the chillies are very hot!

ရိုင်ကွဲ [ròiŋ kə̆ tao^{3}] v. hot. adj. peppery, minty. n. peppermint.

ရိုင်ကွင် [ròiŋ kə̆ tɛŋ] v. to be harsh, serve, to be pungent acrid.

ရှင်^{3} [rèŋ] v. to arrange (monastic robe) so as to cover both arms and shoulders before leaving monastery precincts. ၯတံညွှတ်ရှင်သွားညွှတ်တဲ့ဗဒိဿုပါတ် [khə̆ hmæ tɔ̆ ɲèh tɔ̆ rèŋ səŋa ɲèh tɔ̆ tui cao^{3} pen də̆ pat] v. the monks arrange their robes before going on almsround. Cf. ခကွဲ(ဟ်) [klɛ̆h].

ရုင်သွေ့(မ်) [rɔ̀ŋ slɒm] v. to adjust a (monk) garment. ရုင်သွေ့သ္ဝာ [rɔ̀ŋ slɒm səŋɑ] id.

ရုင်[J] [rɔ̀ŋ] n. generic term for shelter, large building usually without partition, public building, building, office, court, court house, shed. ဇမ္ဗုဒ်ရုင် [jɔ̀mnòk rɔ̀ŋ] n. station-master. ဝက်ရုင်အခိုင်လုံရော [pɔk rɔ̀ŋ ʔ̆ khoiŋ lɒ rɑo^{2}] n. what time does the office open? Cf. သို့ [səŋæ̀], တိုက် [tak].

ရုင်အပိုအမှုရာဇဝတ် [rɔ̀ŋ ʔ̆ pɑɒ ʔ̆ hmɑɔ̀ rèɑ jɛ̆ wɔ̀t] n. additional criminal court.

ရုင်အမှု [rɔ̀ŋ ʔ̆ hmɑɔ̀] n. court house, hall of justice. ရိုင်အမှု [rɔ̀ŋ ʔ̆ hmɑɔ̀] id. Syn. ရုင်ဝတ် [rɔ̀ŋ wɔ̀t], ရုင်သူ့တော်သွာတ် [rɔ̀ŋ sʔ̆ gùt swɑt].

ရုင်ကမ္ဘောန် [rɔ̀ŋ kɔmlɒn] n. workshop. ရုင်သ္ဝာကွတ်ဝက်ရှိဝ် [rɔ̀ŋ səmɑ kwɔt wɔk shop] id.

ရုင်ကမ္ဘောန်ဓွာတ်သွဲ(ယ်) [rɔ̀ŋ kɔmlɒn dhəmàt pʔ̆ soɑ] n. smithy. ဖုန်ဝတ်သွဲ(ယ်) [phɑo^{3} dhəmàt pʔ̆ soɑ] id.

ရုင်ကုတ်ဒန်သွေ့ဝ် [rɔ̀ŋ kut dɔ̀n səno] n. law court. ရုင်သွေ့ဝ် [rɔ̀ŋ səno] id.

ရုင်ကွာဆုံအိန် [rɔ̀ŋ kəna ɗaik dàn] n. shed by the road side, where travellers are supplied with water.

ရုင်ကွတ်ထဝ် [rɔ̀ŋ klɔt thɔ] n. legislative assembly, parliament.

ရုင်ကွိပ္ဒုတ် [rɔ̀ŋ kwi pəmɔt] n. railway station.

ရုင်ချေ့(တ်) [rɔ̀ŋ chĕh] n. stable.

ရုင်ဂဠုဲ(ယ်) [rɔ̀ŋ gɛ̆ ui] n. hospital, sanatorium.

ရုင်ဂဠုဲပရုံ(အိ်) [rɔ̀ŋ gɛ̆ ui pʔ̆ rʔ̆] n. loony-bin.

ရုင်ဂစိုတ် [rɔ̀ŋ gɛ̆ cot] n. (ဖြေန့်ဂွ် [preɑŋ, glèɑ^{l}] n.. buffalo, [illegible] chery, abattoir.

ရုင်ဂွ် [rɔ̀ŋ glèɑ^{l}] n. cowshed.

ရုင်စက်စုတ်စေဝ်ဝီသွေ့ဝ် [rɔ̀ŋ cɛk cut cie bï sʔ̆ ko] n. cannery.

ရုင်စက်ချုန်အရက်ဝီယျာ [rɔ̀ŋ cɛk ɗun ʔ̆ rèak bï ya] n. brewery.

ရုင်စက်မသ္ဆးဖိတ်ကိုအရာခွဲမွဲ(ယ်) [rɔ̀ŋ cɛk mɛ̆ sʔ̆ ɑh mèh kɒ ʔ̆ rèɑ mòɑ^{l} mòɑ^{l}] n. refinery

ရုင်ဇိုင် [rɔ̀ŋ coiŋ] n. elephant stable, elephant lines.

ရုင်ဇွံကဖေါတ် [rɔ̀ŋ cʊ̆^{l} kʔ̆ pɒt] n. a tool shed.

ရုင်ဇွံလဝ်လိက်သမ္ဒိ(မ်) [rɔ̀ŋ cʊ̆^{l} lɔ̀ lòik səm tem] n. registry.

ရုင်ဇာတ်ပလားပလား [rɔ̀ŋ jàt pʔ̆ lɑh bɛ̆ lèh] n. open air theatre. ရုင်ဇာတ်ဝက်လတာ်(တ်) [rɔ̀ŋ jàt pɔk lɛ̆ hàik] id.

ရုင်ဇမ္ဘိုင် [rɔ̀ŋ jɔ̀mlòiŋ] n. long palace building. နုန်ဇမ္ဘိုင် [nɔ̀n jɔ̀mlòiŋ] i

ရုင်ဆုံသွုင် [rɔ̀ŋ ɗaik swɔŋ] n. shed where drinking water is placed.

ရုင်တလုတ် [rɔ̀ŋ tʔ̆ lut] n. embassy.

ရုင်ထေဝ်လိက် [rɔ̀ŋ thʊ̆^{l} lòik] n. post office.

ရုင်အိန် [rɔ̀ŋ dàn] n. almshouse, covered stand at road side with jar of drinking water for used of travellers. ဆုံရုင်အိန် [ɗaik rɔ̀ŋ dàn] id.

ရုဗ်မ္ဗိုနိုဗ်စရုဗ် [rɔ̀ŋ pə̆ ton cə̆ rɛŋ] n. registration.

ဒုဗ်ပုဗ် [rɔ̀ŋ pɔŋ] n. refectory.

ရုဗ်ပုဗ်ဇွဲဝ်(က်) [rɔ̀ŋ pɔŋ jənòk] n. hotel.

ဒုဗ်ပဇ္ဇသာ [rɔ̀ŋ pɔn nə̆ sɑ] n. (P. panna sala) hermitage.

ရုဗ်ဗေါ(ယ်) [rɔ̀ŋ poɑ²] n. shed, booth, erecting rooms and sometimes cover for female members of audience, theatre.

ရုဗ်မ္ဗုတ် [rɔ̀ŋ pəmɔt] n. fire station, room in a house where a fire is kept.

ရုဗ်ဗျာ [rɔ̀ŋ phyɑ] n. covered market, bazaar or market, shop.

ရုဗ်ဓို်က် [rɔ̀ŋ bənòik] n. ware house, goods shed.

ရုဗ်ဗွဲသြိုဗ် [rɔ̀ŋ blài səmoiŋ] n. police station. ရုဗ်ဗလိုက် [rɔ̀ŋ pə̆ loik] id.

ရုဗ်မကြိုဗ်ဇွဲဝ်မဘာဝတာက္ကသို့(ဝ်) [rɔ̀ŋ mɛ̆ krɑŋ jwɔ̆ mɛ̆ bhèɑ tɛk kə̆ sɑ] n. buttery.

ရုဗ်ရဲုမဲ့(ယ်) [rɔ̀ŋ rùi mài] n. polling-booth, polling-station. ရုဗ်မဲ့(ယ်) [rɔ̀ŋ mài] id.

ရုဗ်ဝတ် [rɔ̀ŋ wɔt] n. courthouse. Syn. ရုဗ်အမ္ဗ [rɔ̀ŋ ə̆ hmɑɔ̆].

ရုဗ်ဝန်ရိုဇ်(အ်) [rɔ̀ŋ wòn rɔ̀m jɔ̆] n. consulate.

ရုဗ်သ္ဂုတ်သွဲဒတ် [rɔ̀ŋ sə̆ gùt swɑt] n. courthouse.

ရုဗ်သမဒဓိသ္ဂုတ်သွဲဒတ်သွေဒဝ် [rɔ̀ŋ sə̆ mɑ dhĭ sə̆ gùt swɑt sənɑ] n. Honorary Magistrates Court, Arbitration Tribunal.

ရုဗ်သတ်တိရစ္ဆာန် [rɔ̀ŋ sɔt tæ̆ rɔt chɑn] n. zoological garden.

ရုဗ်သွဒတွတ် [rɔ̀ŋ səmɑ kwɔ̀t] n. workshop.

ရုဗ်သွေဒံ(မ်) [rɔ̀ŋ slɒm] v. adjust a garment. ရုဗ်ဓသွေဒံသွေ [rɔ̀ŋ slɒ̄m səŋɑ] id.

ဇေုဗ် [rèɑŋ] v. to set in row, to arrange.

ဇေုဗ်ကောတ် [rèɑŋ kit] v. to range round. adv. all round.

ဇေုဗ်ကာန် [rèɑŋ kɑn] v. to bring together, to unite. adv. mutually.

ဇေုဗ်ဋ္ဌိလကတ်လဝ် [rèɑŋ gɛ̆ jĭ lɛ̆ kɔt lɔ̀] v. to set.

ဇေုဗ်ဇွဲဝ်(ယ်) [rèɑŋ glòɑ²] v. to be ranged together.

ဇေုဗ်စေန် [rèɑŋ cin] v. to put in orderly arrangement. ဇေုဗ်ဗွာ [rèɑŋ bɛ̆ gèɑ] id. ဇေုဗ်ဗြက် [rèɑŋ brɔ̀k] id.

ဇေုဗ်ပု [rèɑŋ bŭ] v. to be arranged in one line so that all can be seen at once.

ဇေုဗ်ယေဝ် [rɔ̀iŋ yɑe] n. (Eng.) (of paper size) royal. Cf. foolscap.

ဇောဗ် [roŋ] v.a. of the future tense, assertive emphatic. ps. particle of future, inferential or limited assertion. ဏ္ဍုဗြက်ဗြယ်ကယ်ယ်ကယ်ဆဲထဲဇောဗ် [ĭ brèɑ¹ nɔ̆ brèɑ¹ shɔk shɔk thui thui roŋ] v. she has the reputation of being a woman without regard for the proprieties. အဲကျုဗ်ဇောဗ် [oɑ klɔŋ roŋ] v.a. I will come. အဲမ္ဗိတ်တွိသက်သက်ဇောဗ်အဇာ်(ဒ်) [oɑ mənèh təmæ̆ sɛk sɛk roŋ ə̆ nɔ̆] v. I am a complete newcomer here. အဲဇောဗ်ဓလေလဝ်ဓုံ(ဟ်) [oɑ roŋ blèh lɔ̀ bĭh] v. it was I who let you out. အဲသွးအာသွက်ဓုံဇောဗ် [oɑ sə̆ dèh ɑ swɛk bĭh roŋ] v. I shall have to go for your sake, I suppose. ဝကောန်အဲဇောဗ် ဇလဝ်ဏ္ဍုဇာဝ်ဂုံ(ဟ်)

[kɒn oɑ roŋ le ǐ nɔ̆ gɔ̀h] v. this is my son. ခုက်လဲအာဗဒွံဝသင်ထဝိတ်လဝ်ကိုမြဲဝရောင် [jɔ̀k lɑ̀i ɑ hɔ̆ seɑŋ thəpot lɔ̀ kɒ mrɛ̆ roŋ] v. the rope did not break, you can see it was cut with a knife. ညးနွံခွဲဗျာဝရောင် [ɲɛ̀h nùm pʻoɑ phyɑ roŋ] v. he will be in the market, I imagine he is in the market. ဝဲဥ်ဒ်ိန်ဧကာခန်ဧကာဝကာခန်ဧဝ်ကိုအဲဝရောင် [dɛ̃h gɔ̀h dɔ̀h kɒn kɑo^{2} kɒn dĭɛ̆ kɒ oɑ roŋ] v. he is my cousin, after all. ဩန်ကဲအဲရန်တွံလဝ်ကိုသင်ဝရောင် [srɔn nɔ̆ oɑ rɔ̀n təmɔ̆ lɔ̀ kɒ seŋ roŋ] v. I shall assign this money to the monks. သွိင်ဟ်ခီဝရင်ဝဝါ ခွဲမဲ့ဝရောင် [səmoiŋ tɔ̆ ci reɑŋ poɑ^{2} rùi mài roŋ] v. the government will hold elections. ဖွဏ်ဧကာခန်တွတာသိုက်ဝရောင်ခိုဲ(ဟ်) [bɛ̆ nɔ̆ kɒn tlɑ̆ tɑ̆ sɑk roŋ dɔ̀h] v. he is some rich man's son. Cf, ရ့[rɑ̆], ဧကာင် [noŋ].

ရဲ့° [rɔ̀ŋ] v. to look, to be hold, to look (at). အဲရဲ့ဂျုင် [oɑ rɔ̀ŋ glɛ̀ŋ] v. I was looking at the canoes. အဲရဲ့ဟွံညာတ် [oɑ rɔ̀ŋ hɔ̆ ɲɑ̀t] v. I cannot see. ကဧလေင်ရဲ့ [kɑ̆ leɑŋ rɔ̀ŋ] v. to look over, revise. ဧကောဲရဲ့ [kie rɔ̀ŋ] v. to check the weight of. ဧကျောဲရဲ့ [kyo rɔ̀ŋ] v. to peep at. ဧယ့ရဲ့ဝ်လျှိုင်ခဲ့နွံနုဗီဧရာ [khɑ̆ yɑ̆ rɔ̀ŋ com lyèŋ dɛ̃h nùm mù cĭ rɑo^{2}] v. guess how much it weights. ဝနိုင်ရဲ့ [gɛ̆ cɑŋ rɔ̀ŋ] v. to look down (at). ဥဲရဲ့ [glɑ̀i rɔ̀ŋ] v. to look for, to search for. ခွဲရဲ့ [cəmæ rɔ̀ŋ] v. to watch for. ဧထင်ရဲ့ [theɑŋ rɔ̀ŋ] v. to guess. ဧခွးဝ်ရဲ့ [dəŋò^{2} rɔ̀ŋ] n. looking glass, mirror. ဧဧင်ရဲ့ [pɑ̆ ceŋ rɔ̀ŋ] v. to stare at. ဧဧရဲ့ [pɑ̆ ciɛ̆ rɔ̀ŋ] id. ဖုက်ခဲ့အဲဟွံမိက်ရဲ့ [mɔ̀k dɛ̃h oɑ hɔ̆ mòik rɔ̀ŋ] v. I do not want to set eyes on him. final in v. phr. often to make trial, try doing. လွှက်ရဲ့ဏ္ဍာဧ(ဒ်) [lɛ̆ tɛk rɔ̀ŋ ǐ nɔ̆ com] v. try this one on. လွဒ္ဒန်ဧထဝ်အဲ,အဲရဲ့ဟွံညာတ် [lɛ̆ pɑ̆ bɛ̆ dɔ̀n thɔ̆' oɑ, oɑ rɔ̀ŋ hɔ̆ ɲɑ̀t] v. do not stand in front of me, I cannot see. လွခ်ရဲ့ [ləŋɑ̀ik rɔ̀ŋ] v. to look up, to look upwards. သတ်ဖြာဧဗျိုရဲ့ခဲ့ဇဝ်ခဲ့နွံဟာ [sɔt brɛ̀a' nɔ̆ pɑ̆ chi rɔ̀ŋ com ɗaik nùm ha] v. shake that coconut and see if there is any water in it. သွခန်ရဲ့ [səmɑn rɔ̀ŋ] v. to inquire. Cf. ဧကျောဲ [kyo], ညာတ် [ɲɑ̀t], ဒို(ဒ်) [bɔ̀], လွခ်(ဂ်) [ləŋɑ̀ik], သွဒ် [sɑ̆ gɔ̀], ဧသွဒ် [səŋ̈ie].

ရဲ့J [rɔ̀ŋ] adv. see ဧဧင်ရဲ့ [mɑe rɔ̀ŋ]. adv. look with concentrated effort.

ရဲ့အာလွဒ်ဧမွေဲ(ယ်) [rɔ̀ŋ ɑ lɛ̆ paik jɔmŋɔ̀ɑ^{2}] v. look away. ဧဗျင်ဧတ် [phyeɑŋ mɔ̀t] id.

ရဲ့ခိတ်အကာဝဲတုံဧကွာန် [rɔ̀ŋ khat ɗʻkai tui klɒn] v. act according to circumstances.

ရဲ့ဧင် [rɔ̀ŋ coŋ] v. to watch over, to look after, keep an eye on. ဧင်ခွဲ(ယ်) [mɛ̀aŋ mòaˈ] id. Cf. ဆိုင် [thoiŋ], ဧင် [mɛ̀aŋ], ခွဲ(ယ်) [mòaˈ], ရဲ့ [rɔ̀ŋ].

ရဲ့ဧ(ဒ်) [rɔ̀ŋ com] v. look! to see, to be hold, see here!

ရဲ့ဧနိုတ်လိုပဧရဲ့(အ်) [rɔ̀ŋ com pɑt lɒ pɑ̆ raɛ̃] v. look what a botched job it is!

ရဲ့ခွဲ [rɔ̀ŋ cəmæ] v. to watch for. ဗိုရုံင်ခွဲခဝ်ဖွာန်နိုဝ်ဂ့်(ဟ်) [poi rɔ̀ŋ cəmæ dɔ̀p pənan cop gɔ̀h] v. we are watching for the arrival of the troops. Cf. ခွဲရဲ့ [cəmæ rɔ̀ŋ].

ရဲ့ဝရုက်ဝရုက် [rɔ̀ŋ bɛ̆ rɛ̀ak bɛ̆ rɛ̀ak] v. run through. ခံဝရုက်ဝရုက် [bɔ̀h bɛ̆ rɛ̀ak bɛ̆ rɛ̀ak] id. ဖွင်ဧထဝ်ရဝ်ဧထဝ်ကြာန်ကြာန် [plɔiŋ thɔ̆' rɔ̀p thɔ̆' kran kran] id.

ရဲ့မုက်မတ် [rɔ̀ŋ mɔ̀k mɔ̀t] v. size up the prevailing rapport with someone.

ရဲ့ခွဲ(ယ်) [rɔ̀ŋ mòaˈ] v. to have a look, to see, find out. ကျွင်ရဲ့ခွဲဗ်ျာတူပွတ် [klɑŋ rɔ̀ŋ mòaˈ

cɔm phyɑ tɑo' pəmɔt] v. come and look the market is on fire.

ရုံးလက္ခဏာ [rɔ̀ŋ lèɑk khɑ̆ nɑ] v. read the palm and interpret his character , have one's palm read, predict a person future.

ရုံးလိက် [rɔ̀ŋ lòik] v. to study, to apply the mind to books.

ရုံးလို [rɔ̀ŋ ləmĭ] v. to expect, to look for.

ရုံးဝန်းဝှေ့ [rɔ̀ŋ səŋ̀ie] v. to look around.

ရုံးဝန်းဝှေ့လေ့ကာ [rɔ̀ŋ sən̆ie lɔ̀' kɑ̆] v. look around the world.

ရိုင်း° [rèŋ] v. to be wild, to be rude, to be uncouth, untame, savage, uncultivated, coarse, ill-bred, rude, not tight. ကျောရိုင်းစ် [kyɑ rèŋ mɔ̀ŋ] v. the wind is wild, it is not air tight. ဥရိုင်းစ်လွှအာဒွဲခဲ့ခဲ့,ခဲ့ဖိး [glèɑ' rèŋ mɔ̀ŋ lɛ̆ pɑ̆ ɑ bɛ̆ dài dɛ̆h, dɛ̆h dĭ dèh] v. the bull is savage, do not go near it or it will charge you. မိုမ်ကဆိုင်ကွဲတိုအစရေခ်ဟွံရေဝံခညာကိုယဝဲတ [mənèh nɔ̆ rèŋ kwɛ̆h hom ɑ̆ rre hɔ̀ rɔ̀m dɛ̆ ɲɛ̆ kɒ yài tɑ̆] v. what a savage he is! he speaks disrespectfully to his parents.

ရိုင်ဇိုင် [rèŋ jèŋ] v. to be wild, savage, coarse, ill-bred, rude, imprudent.

ရိုင်၂ [rèŋ] adj. rude, uncouth, uncivilized, wild, untamed virgin (soil).

ရိုင်ကွေ့ဝ် [rèŋ kɑ̆ to] v. (of particular kind of music, turn of phrase etc.) be unfamiliar or strange to the ear.

ရိုင်ပွဲရာဇဝင် [rèŋ pəɗoɑ rèɑ jɛ̆ wèɑŋ] v. be a disgrace, set a shameful record.

ရိုင်ဖတ် [rèŋ mɔ̀t] v. look outrageous or bizarre.

ရတ်° [rɔ̀t] n. jewel, jewellery, precious stone, gem, any thing precious, floor beam. ပွင်ရတ် [pənɛŋ rɔ̀t] n. jewelled throne. ဖတ်မန္တကိုဋ္ဌုတ်ဖး [mɔ̀t mɛ̆ nùm kɒ ŋùh mèh] n. precious stone. Cf. ဖတ် [mɔ̀t].

ရတ်ဓိ [rɔ̀t pæ̆] n. the Three Jewells (ကျွဲ(တ်) [kyɑik] n. Buddha, ဝဒ် [dhɔ̀] n. the Law (the Dharma) and သင် [sɛŋ] n. the Monastic Order (the Assembly or the Monks), or the Three Gems or object of veneration of the Buddhists namely, the Buddha, the doctrine and the assembly.

ရတ်၂ [rɔ̀t] v. to reap, to cut (standing crops). Der. နှတ် [nɔ̀t] n. sickle.

ရတ်ချဲ့(ယ်) [rɔ̀t choɑ[2]] n. to cut grass (for fodder).

ရတ်သြဲ့(အ်) [rɔ̀t srʊ̆'] v. to reap paddy.

ရတ်° [rɔ̀t] n. တွံရတ် [tənɔm rɔ̀t] n. Croton oblongifolius tree.

ရတ်တိ [rɔ̀t tæ̆] n. minerals, mineral resources.

ရတ်ထပ္ပံပြကာ [rɔ̀t thɑ̆ pɔh prɑ̆ kɑ] n. the seven precious things, viz. (1) ခဲ့ရတ် [chɛ̆h rɔ̀t] n. the horse. (2) ဂဟပတိရတ် [gɛ̆ hɑ̆ pɑ̆ tæ̆ rɔ̀t] n. retinue of householders. (3) ဧကွ ရတ် [cɛk kɑ̆ rɔ̀t] n. the wheel of the empire. (4) ခိဉ်ရတ် [coiŋ rɔ̀t] n. the elephant. (5) ပရိနယကရတ် [pɑ̆ ræ̆ nɛ̆ yɛ̆ kɑ̆ rɔ̀t] n. the crown prince. (6) ဗြဏရတ် [brèɑ' rɔ̀t] n. the empress. (7) မိုက်ရတ် [mənòik rɔ̀t] n. the gem.

ရတ်ခိုတ် [rɔ̀t dəcɛt] n. the nine ratanas or precious things. namely came from ဂဟ်ဝဒိုင်အသး

[lòik səmoiŋ ɑ̆ sah] n. poet of king Asah. (1) ဓဇိမုတ် [gò' mùt] n. (Skt. gomeda) topaz. (2) ဖုဇ္ဇရာ [phut sɑ̆ ra] n. (Skt. uazra) sapphire. (3) မနီ [mɛ̀ nǐ] n. (P.) gems, as sapphire, ruby etc. (4) မုတ္တ [mùt tɑ̆] n. (P.) pearl. (5) မြ [mrɛ̀] n. (Skt. marakata) emerald. (6) ရာဇိ [rèa jǐ] n. (P. rajatam) silver. (7) ဝေလု [wè lŭ] n. (P.veluriyam) cat's eyes. (8) သဒ္ဒလွာ [sin la] n. coral. (9) ဟေဝ [he mɑ̆] n. (P.) gold.

ရတ္ထရာဇိ [rɔ̀t thɑ̆ rèa jǐ] n. (P. rattham rajigam) kingly realm.

ရဿသရ [rɔ̀t sɑ̆ sɑ̆ rɑ̆] n. short vowel. Cf. ဒီဃသရ [dì ghɛ̀ sɑ̆ rɑ̆].

ရာတ်ရှာ [rɑ̀t sha] n. (place-name) Russia.

ရိတ်ကိတ် [ret ket] n. (Eng.) racquet, racket (tennis or badminton).

ရေတ် [rǐt] v. to go round , to go about. ရေတ်ဝပ် [rǐt gɛ̀ pɔ] v. to go, to make a detour round, go about. ရေတ်ဝပ်အသုံဘာ [rǐt gɛ̀ pɔ ɑ̆ hsam bhèa] v. to make a detour round monastery precincts. ရေတ်ပွဲ(ယ်) [rǐt glài] v. to go about seeking. ရေတ်ပွဲရဲင် [rǐt. glài rɔŋ] id. ရေတ်ချင် [rǐt dɜŋ] v. to go about the country or city. ရေတ်ခွဲချင် [rǐt mòa' dɜŋ] id. ရေတ်ပု [rǐt pɑo'] v. entangle, enfold. ထဲဝဲ့(ယ်) [thui gɛ̀ rùi] id. Cf. ကွေး(ဘ်) [klŏ'], ဝပ် [gɛ̀ pɔ], ဝတ် [gìt], ဧင် [dɛaŋ], ဧဝင် [wèaŋ], ဧဝင်ဝပ် [wèaŋ gɛ̀ pɔ].

ရိုတ် [rɜ̀t] n. talipot palm, Corypha umbraculifera L. leaf of talipot or other palm used for writing manuscrip. Corypha or book palm. တံ့ရိုတ် [tənɔm rɜ̀t] n. talipot palm. သွရိုတ် [slɑ̆ rɜ̀t] n. palm leaf.

ရုန်[3] [rɔ̀n] n. see ဓဏရုန် [chaɒ rɔ̀n] n..

ရုန်[4] [rɔ̀n] v. to (have) regard (to), consider, be concerned with, have reference to, have relation to. ရုန်ဓာတ် [rɔ̀n kit] id. ကဓါတ်ကံရုန်တွဲကိုညွှးဂုံဧရာ [kɑ̆ pɒt nɔ̆ rɔ̀n təmɔ̆ kɒ ɲèh gòh rao²] v. who is this stuff meant for? ဧရုဂ်ဒုန်ဒွိဟ်ဟွံရုန်,ဟွံသွကာ [dɛ̆h gòh dòh mənèh hŏ rɔ̀n, hŏ sɑ̆ pɑ kɑ] v. he is an unthinking sort of fellow. ဩန်ကံအဲရုန်တွံလဝ်ကိုသင်ဧကာဒ် [srɔn nɔ̆ oɑ rɔ̀n təmɔ̆ lɔ̀ kɒ seŋ noŋ] v. I shall assign this money to the monks. သွက်ဝံကိုဓါန်အဲရုန်တွံလဝ်ဩန်ဒွံလွီ(ဒ်) [swɛk gɔ̆ kɒ dàn oɑ rɔ̀n təmɔ̆ lɔ̀ srɔn mòa' ləŋèm] v. I have put a thousand rupees aside for charitable perposes. ဟွံရုန်ဟွံသွကာ [hŏ rɔ̀n hŏ sɑ̆ pɑ̆ kɑ] v. indifferent, taking no heed to consequence.

ရုန်ကို(ဝ်) [rɔ̀n kɒ] v. to have regard to, to have regard for, to have reference to, to have relation to. ရုန်ကိုဧဒွတ်ဧဒုံပဧရံတဲ့ဧဒုံဂ့်ဒွိဟ်ဒိုဟ်ဒွဲဟွံဧသင် [rɔ̀n kɒ dɛ̆ gìt dɛ̆h pɑ̆ raɛ̆ tui dɛ̆h gòh mənèh khoh mòa' hŏ seaŋ] v. if you consider the defects of his conduct, you can see he is not a good person. ရုန်ကိုဒွိဟ်ယဲတဲ့ညှတ်သိုဝ်လဝ်ချင်ဝဲ့ဩ် [rɔ̀n kɒ mənèh yòa' tui ɲèh tŏ saŋ lɔ̀ rɜ̀ŋ gɛ̀ ui rɑ̆] v. with the sick in mind they built a hospital.

ရုန်ဧဒ္ဒာန် [rɔ̀n cənɒn] v. refer to, make a reference to.

ရုန်တွံ(ဘ်) [rɔ̀n təmɔ̆] v. aim at, dedicate to, be meant for, to assign for the use of, for a purpose, to have to regard for, earmark.

ရာန် [ràn] v. buy, to buy, purchase. ရာန်ပါန် [ràn pan] id. အဲအာရာန်ဗျာ [oɑ ɑ ràn phya] v. I am going out to do the shopping. အဲရာန်နင်ကဖျဲဝ် [oɑ ràn nèaŋ kɑ̆ yɔ] v. I got some

aloes. အဲရာန်းသာတ်ခဲ့အုပ် [oɑ ràn yàt mòɑ^{l} up] v. I bought a length of cloth. လွှဲခွဲရာန် [lɛ̌ pɑik sʊ̌^{l} ràn] n. trading association. ခွဲရာန်း [sʊ̌^{l} ràn cɛ̌] v. market conditions. Cf. လိုင် [lòiŋ], ခွဲ(ခန်) [sʊ̌^{l}].

ရာန်ဗျာ [ràn phyɑ] v. to buy in the market.

ရာန်ဗျင် [ràn phyɜŋ] v. to buy someone a drink.

ရာန်ဗျင်ချဉ်လက်ဖက်ကိုအဲတာ [ràn phyɜŋ ɗaik lèak phɛk kɒ oɑ hɑ] v. are you going to stand me a cup of tea?

ရာန်သ္ကိုတ် [ràn sʊ̌ kot] v. to be violent, hush.

ရုန် [rùn] v. to strain away, attempt to get loose, to be intractable, to be insubordinate, to pull contrarily, as an animal trying to get loose (as buffalo and cow). ဥ်ရုန် [glèɑ^{l} rùn] v. unruly bullock. ခိဉ်ရုန်တွာဉ် [coiŋ rùn təmaiŋ] v. the elephant was straining at the foot-chain. ဝဲ့ရုန်တွဲဒူ [ɗɛ̌h rùn hʊ̌ blèh] v. it could not get free.

ရုန်မို့(ဒ်) [rùn mɜ̀] v. rude, coarse, violent, rough, harsh, to be wild, out of hand intractable, be rude and insulting. ရုန်မို့ကြုဉ်နှုတ် [rùn mɜ̀ krɔŋ məŋɜ̀h] id.

ရေန်^{3} [rĭin] v. (ဓ္ [cəmɑ̀] n. insect) sand-fly. ဓကာန်ရေန် [kɒn rĭin] id.

ရေန်^{4} [rĭin] v. to smooth and round the end of a stick. ဒဂ [dɛ̀ gɛ̀h] id.

ရုပ် [rɔ̀p] v. to hold, to handle, take hold of, seize, catch, arrest, to be witch, to use, to spend, to expend. ဟ္ဟုဉ်ရုပ်ကိုသွီည် [ĭ gɔ̀h rɔ̀p kɒ sʊ̌ tæ̌ jĭĭ] v. please handle that carefully. အဲအာရုပ်ဥ်အဲကိ(ဒ်) [oɑ ɑ rɔ̀p glèɑ^{l} oɑ nem] v. I will just go and fetch my bullocks. အဲရုပ်ဓပ်ကြန်ဥ်ုင် [oɑ rɔ̀p cɔp srɔn glèŋ] v. I have spent a lot of money. ဥးတဲ့ရုပ်ဓပ်ဓထဲ့ ဂဂ္ [nèh tʊ̌ rɔ̀p cɔp cɛ̌ thoɑ^{2} gɛ̌ rèh] v. they use ploughs and harrow. တဲအဲတွဲသွးရုပ်လပ် ပဓလံးအဲခဲ့ဒုတ်ခံ(ဒ်) [toɑ oɑ hʊ̌ slɑh rɔ̀p lɔ̀ pʊ̌ lʊ̌^{l} oɑ mòɑ^{l} cut cɔm] v. hold my coat a moment, I have not got a hand free. ဒ္ဓာရုပ် [dəèɑ rɔ̀p] v. to lay hands on, arrest. ဓက်ရုပ် [bèɑk rɔ̀p] v. to hunt down, catch. Cf. first sense, ဓကပ် [kip], ဓက်(ဒ်) [kim], ဝံ(ဒ်) [khɔm], ဝုံဒ် [gèŋ]. third sense, ဓကာ [cɛ̌ kɑ].

ရုပ်အရေဝ် [rɔ̀p ɗ rĭe] v. to take someone up on point, argue. Cf. ကယျာန် [kɑ̌ yɑn].

ရုပ်အလံင် [rɔ̀p ɗ lɔ̀ŋ] v. affect modesty, be snobbish.

ရုပ်ကောတ်ကိုတဲ့(ယ်) [rɔ̀p kit kɒ toɑ] v. seize, apprehend, catch.

ရုပ်ကောတ်ကြဲ(ဟ်) [rɔ̀p kit trŭh] v. lure and catch a husband.

ရုပ်ကွာတ် [rɔ̀p kəkɑt] v. to take hold of.

ရုပ်ဂတ် [rɔ̀p gɔ̀t] v. prevent someone from escape, arrest and keep someone in custody.

ရုပ်ဥ(အ်) [rɔ̀p gʊ̌] v. to catch.

ရုပ်ဥချောပ်ချောပ် [rɔ̀p gʊ̌ chɒp chɒp] adv. (catch somebody or be caught) in the very act (red-handed).

ရုပ်ဥဲ့(ယ်) [rɔ̀p gʊ̌ glùi] v. take prisoner in war. သီဥဲ့(ယ်) [sem gʊ̌ glùi] id. ဲ့(ယ်) [glùi] id.

ရုပ်ဥဓမ္ [rɔ̀p gʊ̌ dɔmlɛ̌] v. to catch dacoits.

www.monlibrary.com

ရုပ်ဒွဲခဲ့(ယ်) [rɔ̀p gʊ̏ rùi] v. to catch flies.

ရုပ်ဓ [rɔ̀p cɛ̏] v. cast a magic spell over somebody to cause him harm, be witch, enthral, captivate.

ရုပ်ဓရုဒ် [rɔ̀p cʊ̏ rɛŋ] v. to keep accounts, keep the accounts of an undertaking.

ရုပ်ဓိဒ်ကောင်, ရုပ်ကွကောင် [rɔ̀p coiŋ noŋ, rɔ̀p klʊ̏ noŋ] adv. pretentiously, (speak) boastfully.

ရုပ်ဓဝ် [rɔ̀p cɔp] v. to catch hold of, to use, to spend, (ဓကာ [cɛ̏ kɑ] v. use) use in speaking or writing, utilize.

ရုပ်ဓဝ်အာခုဒန်ဝ်ရိုဟ် [rɔ̀p cɔp ɑ nɛ̏ dɛ̏ dɔ̀h tɔm rɔ̀h] v. capitalize. ဆ္ဆီုန်ိုဝ်အာအဝုဒန်ဝ်ရိုဟ် [sʊ̏ kɒ cop ɑ ʊ̏ ne dɛ̏ dɔ̀h tɔm rɔ̀h] id.

ရုပ်ဓဝ်ဓကာ [rɔ̀p cɔp cɛ̏ kɑ] id. make use of. ဓကာရုပ်ဓဝ် [cɛ̏ kɑ rɔ̀p cɔp] id

ရုပ်ခိုင် [rɔ̀p jèŋ] v. to geld.

ရုပ်ထဝ် [rɔ̀p thɔ] v. to gild, apply gold leaf, lay on gold leaf. Cf. ဝရျုထဝ် [phyih thɔ], လ်တ် ထဝ် [lɔ̀k thɔ] id.

ရုပ်ပျောင် [rɔ̀p plɔiŋ] v. waste, squander.

ရုပ်ဗို(ဝ်) [rɔ̀p bɔ̀m] v. to use fictions, dissemble.

ရုပ်ဗိုရုဝ် [rɔ̀p bɔ̀m rùp] v. guess the identity of a person, assume the mannerisms of another person.

ရုပ်ဘဝင် [rɔ̀p bhɛ̏ wɛ̀aŋ] v. be proud, be conceited.

ရုပ်လက်ဝန် [rɔ̀p lɛ̀ak bɔ̀n] v. to wrestle.

ရုပ်လဝ်ဇင်ကွိကိုဒိုန်ဖဲင် [rɔ̀p lɔ̀ jɔ̀ŋ kwi kɒ bɔ̀n mɔ̀ŋ] v. hlod on tight to the side of the cart.

ရုပ်ဝေင်လက်ဝန် [rɔ̀p wɔ̀iŋ lɛ̀ak bɔ̀n] v. to wrestle, hold a wrestling match. Syn. တွိုတ် [twot].

ရုပ်သာန် [rɔ̀p sɑn] v. coat a work crafted from cane, bamboo or wood with oleo-resin.

ရုပ်သွဝ် [rɔ̀p sənie] v. to steer, direct the course of a vessel.

ရုပ်သြောတ် [rɔ̀p srɒt] v. plaster, coat.

ရုပ်သြုန် [rɔ̀p srɔn] v. to spend money, special uses.

ရာဝ် [rɑ̀p] n. clump, thicket, covert, refuge, brush wood. နိုဝ်ရာဝ် [cop rɑ̀p] v. to reach, attain, to be attained. တွိုရာဝ် [tɔmɒ rɑ̀p] n. thicket. Cf. အုဝ် [up], ခြုံ(ဝ်) [khrum], တွိုံ(ဝ်) [tɔmɒ], ရံ(ဝ်) [rɑ̀m].

ရာဝ်စာဝ် [rɑ̀p cɑp] n. undergrowth.

ရာဝ်ဒုန် [rɑ̀p dùn] n. clump of bamboo.

ရာဝ်ဗာ [rɑp bɑ] n. (Eng.) rubber.

ရိုဝ် [rɛ̀p] v. ရိုဝ်တီ [rɛ̀p tem] v. conjecture, to have and inkling of, to conjecture suspect, have a slight knowledge. ဓဒုတ်ဓသက်ညူးဆွဲဂ့်အဲရိုဝ်တီ(ဝ်) [dɛ̏h tʊ̏ sɔik ɲɛ̀h sʊ̏ kʊ̏ gɔ̀h oɑ rɛ̀p tem] v. I have an idea that they quarrelled.

ရွဝ် [rùp] n. image, portrait, statue, picture, shape, form, looks, appearance, figure,

www.monlibrary.com

matter, physical form. အဲရုပ်ပစ်ရဲအိုတ် [oɑ rùp pɑ̆ rɑɛ̆ ot] v. I look quiet ugly. ခေါန်ရုပ် [kɒn rùp] n. puppet, doll. ပတ္တိမာရုပ် [pɔt tɑ̆ mɑ rùp] n. image. သွရုပ် [sɑ̆ pɑ̆ rùp] v. to assume the shape of. ဖွဲ့ရုပ် [pətʊ̆ rùp] id. ခွဲ့ဆွေရုပ်သွပ္ပတ် [bəmùi sɑ̆ pɑ̆ rùp səmɑ̆ pəmɔt] v. the witch assume the shape of a flame. Cf. ဦ(ဓ်) [bɜ̀m]. first sense, ကျင်(က်) [kyaik].

ရုပ်ကျေဇင်း [rùp kyae gò[2]] adj. pretty, good looking, handsome.

ရုပ်ငစေ်(မ်) [rùp gɛ̆ cim] n. figure of bird. Cf. ရုပ်ဖွုန် [rùp phəʊ̀un].

ရုပ်ငခွိုတ် [rùp gɔ̀m cot] n. still picture, tableau.

ရုပ်ငမျိုင် [rùp gɔ̀myèŋ] n. motion picture, movie.

ရုပ်ငမျိုင်ထွးပရိုင် [rùp gɔ̀myèŋ thəpɑh pɑ̆ rɑŋ] n. news reel.

ရုပ်ငမျိုင်ဒွိုန်လဝ်စွတ်သဒွိ(မ်) [rùp gɔ̀myèŋ pɑ̆ ton lɔ̀ cəmɔt sɔm tem] n. documentary. adj. ဓန်သာဓက [mɛ̆ dɔ̀h sɑ dhɛ̆ kɑ̆], ဓနိုင်ကွိုက် [mɛ̆ khɑŋ klɑk].

ရုပ်ချဲ့ကောန်ဋ္ဌဝေင် [rùp chɛ̆h kɒn ŋɑik wɔ̀iŋ] n. hobby-horse.

ရုပ်ဆုပ္ပုတ် [rùp chʊ̆ pənut] n. doll.

ရုပ်ဇ [rùp jɛ̆] n. cause of birth.

ရုပ်ဒဲ့ဂဝ် [rùp dɛ̆h gɔ̀] n. he is of comely appearance.

ရုပ်ဒေဝတ် [rùp dè wɛ̆ tɑo[3]] n. image, picture of devata.

ရုပ်ဒှ်ဒွင်တွဲ့(အ်) [rùp dɔ̀h dəmɔ̀ŋ təmɔ̆] n. fossil.

ရုပ္ပဓရာ [rùp pɑ̆ dhɛ̆ rèɑ] adj. (P.) having form, beautiful. ရုပ္ပ [rùp pɑ] id.

ရုပ္ပာရိ(မ်) [rùp pɑ rɜ̀m] n. (P.) one of the six objects of sense, form appearance, vision.

ရုပ်ပင်ခွော [rùp pɜŋ khəmɑo[2]] n. the spirit or fairy of a person, one's reflection in mirror. ရုပ်ပုင်သူ့ [rùp pɜŋ səmɑo[1]] id.

ရုပ်ပုတ်ဂွတ် [rùp put glɔ̀t] n. statue, sculpture.

ရုပ်ပိုတ်ဇုက် [rùp pot jɜ̀k] v. collapse.

ရုပ်ပျောက် [rùp pyeɑk] n. cartoon, comic strip.

ရုပ်ပွဲ့(ယ်) [rùp plui] n. waxwork.

ရုပ်ဖွဲင်ကွို့(ဝ်) [rùp phəʊ̀ɔŋ kɑ̆ tɒ] n. figure in relief, repouss

ရုပ်ဖွုန် [rùp phəʊ̀uŋ] n. the figure of a bird.

ရုပ်ဝိုဓသူ့ဒွိုန်စုတ်လဝ်အရုံင်အရာ [rùp bɜ̀m mɛ̆ chu səpon cut lɔ̀ ɑ̆ rɔ̀ŋ ɑ̆ rèɑ] n. colouring. ဝိုခွဲန့်ကောတ်အရုံင် [bɜ̀m rùi cɔh kit ɑ̆ rɔ̀ŋ] id.

ရုပ်ရာ [rùp rèɑ] n. body structure, visible form, figure or statue in the round. form, appearence, nature, character. ဝိုပြင် [bɜ̀m prɛŋ] id.

ရုပ်ရာတ္ဆုတ်ခြာ [rùp rèɑ tənɔh khrɑ] n. different form, distinctive form.

ရုပ်ရာမံက် [rùp rèɑ mɔ̀k] v. become appearent or manifest.

ရုပ်ရာလက်သန်မဆိုဉာဏ်မာန် [rùp rèɑ lèɑk sɔn mɛ̆ chɑɒ ɲàt mɑ̀n] n. appearence, nature, visible characteristics.

ရုပ်ရာဇိုး(ဒ်) [rùp rèɑ lɜ̀m] adj. decadent, in contrast to the standard norm.

ရုပ်ရာသီ [rùp rèɑ sæ] n. signs of the zodiac.

ရုပ်သင်္ကန်(က်) [rùp saik] n. personal appearance, cast of countenance, form, appearance, looks, the complexion.

ရုပ်သနှ် [rùp sɔn] n. statuette. ရုပ်ဆြှန် [rùp srɔn] id.

ရုပ်သေ်ာ်တွက် [rùp sih təpɛk] n. remains (of a deceased person).

ရုပ်သွင်(က်) [rùp slaik] n. bronze image.

ရုပ်[J] [rùp] v. to collect up (things put out to dry), to take in anything that has been put out, as things to dry in the sun, take in that has been out to dry. Cf. ဂြ [grɛ̆], ဖွာဝ် [phəpo], သီ(ဒ်) [sem].

ရုပ်ထာတ် [rùp yàt] v. to take in clothes that have been out to dry, take in laundry.

ရုပ်သိ(ဒ်) [rùp sem] v. to take in anything that has been put out, as thing to dry in the sun.

ရုပ်သိပုင်ဖောဝ် [rùp sem pəŋ mɔ̀^{2}] v. to collect up rice which has been dried in the sun.

ရုပ်သိထာတ် [rùp sem yàt] v. to get the washing clothes in.

ရုပ်ဆြေး(အ်) [rùp srɔ̆^{1}] v. to take in paddy that has been dried in the sun or laid in the sun. Cf. ဂြ [grɛ̆], ဖွာဝ် [phəpo], သီ(ဒ်) [sem].

ရောဝ် [rɔ̀p] v. suffer pain, be hurt, to feel pain, suffer muscular stiffness from sedentary work or living. ရောဝ်ရေင် [rɔ̀p rɔ̀iŋ] id.

ရောဝ်ရေင်ဇကု [rɔ̀p rɔ̀iŋ jɛ̆ kɑ̆ʔ] v. suffer pain in the body.

ရောဝ်ရေင်လွေ့ဉ် [rɔ̀p rɔ̀iŋ lɛ̆ teɑŋ] v. suffer from muscular tension.

ရှိဝ် [rɜ̀p] v. be violent, be strong. ဖြရှိဒ် [brɔ̀ɑ^{1} rɜ̀p] v. it is heavy rain.

ရမ္ဘာ [rɔ̀m mɑ] n. clogwood, Gmelina arborea L. ဆုရမ္ဘာ [chŭ rɔ̀m mɑ̆] id.

ရမျာင် [rɔ̀myɑiŋ] n. voice, vocal or musical sound, sound. အဲခိုင်ရမျာင် [ʔɑ mòiŋ rɔ̀myɑiŋ] n. I heard a sound. ပထတ်ရမျာင် [pɑ̆ thɑt rɔ̀myɑiŋ] n. to raise one's voice. ဖျိုရမျာင် [phyih rɔ̀myɑiŋ] n. to pause in speaking. Cf. ဝရု [bɛ̆ rŭ].

ရမျာင်အသံသ္ဒိင် [rɔ̀myɑiŋ ɑ̆ sɔn səmoiŋ] n. authoritative tone used by an official.

ရမျာင်ကမ္ဘွဝ် [rɔ̀myɑiŋ kɔmle] n. loud noise. အသံကမ္ဘွဝ် [ɑ̆ sɔm kɔmle] id. ကရှိ(ဒ်) [kɑ̆ rom] id.

ရမျာင်ကြိုဇာ [rɔ̀myɑiŋ krɒ jèɑ] n. motto, slogan, catchword. အရေဝ်မသ္ဒိုးဒွံကျုင်သွို့ [ɑ̆ rìe mɛ̆ sɑ̆ kɒ gɔ̆ klɜŋ sɑ̆ tæ̆] id. ဝလာန်ကြိုဇာ [gɛ̆ làn krɒ jèɑ] id. ပရောပရာ [pɑ̆ rɑo^{2} pɑ̆ rɑ] id.

ရမျာင်ကွံချိ [rɔ̀myɑiŋ kəmɔ̆ chi] n. heart beat. ရမျာင်ကြိုကြိုး(ဒ်) [rɔ̀myɑiŋ krɒ krom] id.

ရမျာင်ကွး [rɔ̀myɑiŋ klɑh] n. distinct utterance, clear articulation.

ရမျာင်ခွောင်ကံ(အ်) [rɔ̀myɑiŋ khəɗoŋ kɔ̆] n. guttural voice.

ရမျာင်ခွိုပ်ထူက် [rɔ̀myɑiŋ khəmep thəmɜk] n. trill of the voice in singing.

ရမျာင်ဂယော်(တ်) [rɔ̀myɑiŋ gɛ̆ yĭh] n. the sound of song. ဂယော်(တ်) [gɛ̆ yĭh] id.

ရမျာင်ပြဒ်သာစယျုန် [rɔ̀myɑiŋ grɔ̀ sɑ yin] n. the melodious sound of violins.

ရမျာင်ဥမဇြိုဟ် [rɔ̀myaiŋ glɛ̀a' mɛ̌ drɔ̀h] n. the low of the cattle. ဝဒုဥ်လဂို(ဒ်) [bɛ̌ rɨ̌ glɛ̀a' lɛ̌ rɨ̌] id.

ရမျာင်ညူးဟွံကူး [rɔ̀myaiŋ ɲɛ̀h hɔ̌ klah] n. he does not speak clearly.

ရမျာင်တုပ်အစိပွဲဝဲတ့ဟ်ခြာ [rɔ̀myaiŋ tup.ɑ̌ dhɛ̀p pai tənɔh khra] n. homonym.

ရမျာင်တ့ဟ်ခြာလ္ဟာအစိပွဲဝဲတုပ် [rɔ̀myaiŋ tənɔh khra lɛ̌ ɑ ɑ̌ dhɛ̀p pai tup] n. synonym.

ရမျာင်တွေင် [rɔ̀myaiŋ təmeaŋ] n. modern song, modern tune.

ရမျာင်တ္ဝုလ္လာ်(က်) [rɔ̀myaiŋ thəmao' lɛ̌ taik] n. roll, trill or burr (of the {r} sound).

ရမျာင်ဒယော်ခွဲင်ထပ်တဲ့ထပ်ပွန်မည္လိုစိုတ်လူုလူန် [rɔ̀myaiŋ dɛ̌ yïh dəmɔ̀ŋ thɔp tui thɔp plɔn mɛ̌ sɑ̌ kɒ cot ləŋɨ̌ ləŋɔ̀n] n. singing song repeatedly to be dull in mind. adj. ဝဒယော်ဗျာင်ဗျာင်နကိုရမျာင်ခွိမ်ဂဓွိုင် [mɛ̌ dɛ̌ yïh byàiŋ byàiŋ nɛ̌ kɒ rɔ̀myaiŋ mənèh gɔ̀mlɛ̀ŋ] id.

ရမျာင်ခဲလဟဲ့လက္ [rɔ̀myaiŋ dhɛ̌ wùi lɛ̌ hùi jɛ̌ kɑɑ̌] n. the sound of monkeys swinging themselves.

ရမျာင်ဗျာင် [rɔ̀myaiŋ byàiŋ] n. chorus, adv. in chorus.

ရမျာင်ဓလံင် [rɔ̀myaiŋ mɛ̀ lɔ̀ŋ] n. echo.

ရမ္လာင် [rɔ̀m saiŋ] n. sound, voice.

ရုံ(ဒ်)° [rùm] n. (Skt. Rama) the hero Rama. သွံင်ရုံ(ဒ်) [səmoiŋ rùm] id.

ရုံ(ဒ်)ᴶ [rùm] adv. by itself, on its own accord, automatically. ဂကာ်ဧြုတ်ရုံ(ဒ်) [gɛ̌ cɛk chot rùm] adv. the house lizard, which is dying by itself. ထုချုတ်ရုံ(ဒ်) [chɨ̌ chot rùm] adv. the tree that is dying by itself.

ရုံ(ဒ်)ᵛ [rùm] n. copse, patch of woodland. လုပ်ဒွဲရုံတို(ဒ်) [lùp pəɗoa rùm tom] n. went into thicket wood. Cf. အုပ် [up], ကွိုု(ဒ်) [kəmɒ], ဖြုပ် [grɔ̀p], ရုပ် [ràp].

ရုံ(ဒ်)ᵛ [rùm] v. to return to lay status after period as novice or monk, to return to house hold life, as a monk who has tried of the religious life. ရုံတိတ် [rùm tet] id. ရုံခွိမ် [rùm mənèh] id.

ရုံနုဘဝဓီ [rùm nù bhɛ̌ wɛ̌ khɑ̌ mæ] v. leave the priest hood. သရုံ(ဒ်) [sɑ̌ rùm] id. ဩံ(ဒ်) [srùm] id.

ရီရီ(ဒ်) [rɛ̀m rɛ̀m] adv. gently, moderately. ဂြိတိုန်ကျုင်ရီရီ(ဒ်) [gyï̀ ton klɔŋ rɛ̀m rɛ̀m] adv. the poisoning is rising gently. ပရင်ဆွီတာဓသာဒ်ဝန်အာခီရီရီ(ဒ်) [pɑ̌ rɛŋ bɛ̌ tæ tɑ̌ so cih ɑ pi rɛ̀m rɛ̀m] adv. the beach slopes gently to the sea. Cf. ဧရံဧရံ(ဒ်) [rim rim].

ရုံ(ဒ်) [rùm] v. to suffice, be enough. ရုံဂဒ် [rùm gɔ̀p] id. ဝဒ်ရုံ(ဒ်) [gɔ̀p rùm] id. သွက်ဒွံအာချုင်လန်ခန်ဒ်သွဲုဆွဲလက်ရုံဂဒ်ရဟာ [swɛk gɔ̌ ɑ ɗəŋ lɔn dɔ̀n gɔ̀h slui mɔ̀ɑ' lɛk rùm gɔ̀p rɑ̌ ha] v. is ten thousand rupees enough for a trip to London?

ရုံဟွံကဗိသုာတ်အာတ္ထရ [rùm hɔ̌ kɑ̌ pɒ shat ɑ ĩ rɑ̌] v. there is enough and to spare. ရုံဟွံကဗိသာန်ခွင်ကီ(ဒ်) [rùm hɔ̌ kɑ̌ pɒ san dəmɔ̀ŋ nem] id.

ဧရံ(ဒ်)° [rɔ̀m] n. company, companion. ဧရံပြဒါ [rɔ̀m prɑ̌ wa] id. သိုဧရံပြဒါဂကူသာကျ [som rɔ̀m prɑ̌ wa gɛ̌ kao' sa kyɑ̌] n. with companions of the Sakya race.

ရော်ဆ [rɔ̀m chɑ̌] v. to come together as a pair. မတ်ဝဲခုံလေဒ်ဟွံဝရော်ဆ [mɔ̀t dɛ̌h le hɔ̌ rɔ̀m chɑ̌] v. his eyes too, do not pair. ရော်ဆော [rɔ̀m chɑo^{2}] id. ရော်လဒ် [rɔ̀m lɔ̀] id. ဝဆဲ ဆက် [chɒm chɛk] id. သွိုဟ် [swoh] id.

ရော်(ဒ်)^{J} [rɔ̀m] n. Rome (Italian Roma).

ရော်(ဒ်)^{R} [rɔ̀m] v. to reverence, to respect, to fear.

ရော်ဝည္ဆ [rɔ̀m dhɛ̌ ɲɛ̌] v. fear with respect.

ရှိ(ဒ်)$^{\circ}$ [rɔ̀m] v. to help, assist, to run to one's assistance (this is the word used when a cry goes out for help in an emergency). ဒိုဒ်ရှိ(ဒ်) [bɛ̀ŋ rɔ̀m] id. ညးဂ့်ဟွံရှိအဲ(ယ်) [ɲɛ̀h gɔ̀h hɔ̌ rɔ̀m oɑ] v. nobody help me. Cf. ထွသွန်(က်) [thəpɑ̌ sɑ̌ bhɑ̀ik].

ရှိအဲညို [rɔ̀m oɑ ɲɨ́] v. come and help me, please.

ရှိဇ်(အ်) [rɔ̀m jɔ̀] v. to render help, to assist. ရှိထက် [rɔ̀m thɔk] id. ရှိထက်ဝဒ် [rɔ̀m thɔk pɛŋ] id. ရှိဝဒ် [rɔ̀m bɛ̀aŋ] id.

ရှိသွန်(က်) [rɔ̀m sɑ̌ bhɑ̀ik] id. rally round, come to aid of, help.

ရှိ(ဒ်)^{J} [rɔ̀m] n. ထုရှိ(ဒ်) [chɨ̌ rɔ̀m] n. a kind of medium-sized timber tree, Crypteronia pube seens tree.

ရဲ(ယ်)$^{\circ}$ [rɑ̀i] n. mustard plant, radish, Raphanus sativus L. ခွဲရဲဝတ်တ် [khəmai rɑ̀i bɛ̌ kit] n. beet root. ဝကွင်ရဲသီဝတ် [klɔiŋ rɑ̀i sæ dhɔ̀t] n. mustard oil. ခွဲရဲ(ယ်) [khəmai rɑ̀i] n. mustard.

ရဲသီဝတ် [rɑ̀i sæ dhɔ̀t] n. mustard.

ရဲကြုက် [rɑ̀i krɔk] n. cabbage, Brassica oleracea L. ရဲအထုပ် [rɑ̀i ɑ̌ thup] id

ရဲခွဲခဲ့ခ့(ဒ်) [rɑ̀i khəmai khəɗɔm khəɗɔm] n. rape.

ရဲချဲမိတ် [rɑ̀i ɗaik mèt] n. carrot.

ရဲထဓ္ဓာတ် [rɑ̀i thɔmnat] n. sugar beet. ရဲသဖြဴ [rɑ̀i sɑ̌ grèa] id.

ရဲဝတ်တ် [rɑ̀i bɛ̌ kit] n. beet.

ရဲ(ယ်)^{J} [rɑ̀i] n. ဇဲရဲ(ယ်) [jèŋ rɑ̀i] n. small variety of housefly.

ရဲ(ယ်)^{R} [rɑ̀i] n. (Siam) area of measure approximately two-fifths of an acre.

ရဲဇိုန် [rɑ̀i jɔ̀n] n. scented wood.

ရဲဇ္ဈာတ် [rɑ̀i jəmàt] n. lattice. Cf. ရာဇာဇ္ဈာတ် [rèa jèa dhəmàt] id.

ရဲတံငဲဆိန် [rɑ̀i tɔŋ khɒn] n. bunting.

ရဲရှာတ်$^{\circ}$ [rɑ̀i shɑt] v. to be severed from, to be different from.

ရဲရှာတ်^{J} [rɑ̀i shɑt] adj. uncommon, rare. Cf. ရဲသာတ် [rɑ̀i sɑt] id.

ရဲ(ယ်)$^{\circ}$ [rùi] n. housefly, common housefly.

ရဲဂွေဒ် [rùi gwèaŋ] n. blue-bottle fly.

ရဲဝဒ် [rùi wèaŋ] n. swarm of flies.

ရဲ(ယ်)^{J} [rùi] v. to choose, select, elect.

ရဲကဲက် [rùi kɔk] v. to choose, to take one's choice. ရဲကတ် [rùi kit] id. ရဲန့်(ဟ်) [rùi cɔh]

id. ခဲ့နှံ့ဥဟ်ဝကတ် [rùi coh glɔ̀h kit] id.

ခဲ့နှံ့ခွင် [rùi coh dəmɔ̀ŋ] v. choose to stay. ခွင်ကတ် [dəmɔ̀ŋ kit] id.

ခဲ့ဂုက် [rùi nɔ̀k] v. to redeem, to ransom.

ခဲ့ဂုက်မတ် [rùi mɔ̀k mɔ̀t] v. be partial in the choice of friends, associates etc.

ခဲ့ဗိုတ် [rùi pot] n. to pick, to choose.

ခရဲ(ယ်) [rèa] v. to cut up into ribbons, as flesh or fish, cut to ribbons. ကဝရုက် [kɑ̆ reak] id. ကး [kah] id. ကုတ် [kut] id. ဝဝဲ [khip] id. ဓဥတ် [glĭh] id. ထဗိုတ် [thɑ̆ pot] id. ဒတ် [dɔ̀t] id. ဓဒတ် [dĭt] id. ဝဒ်(က်) [bɑ̀ik] id. ဝရုက်ကြီကြီ [rɔ̀ik kræ kræ] id. ဝရုတ် [rĭt] id.

ခရဲစဲ(ယ်) [rèa coa] v. to cut up and put in the sun to dry.

ရဝ်မ [rɔ̀ mɑ̆] n. (Eng.) Roma.

ရဝ်မိန်ကိတ်သလေတ် [rɔ̀ men ket sɑ̆ lit] n. (Eng.) Roman Catholic.

ရေဝ် [rĭe] n. (place-name) Rie, (Bur.)Ye.

ရေဝ်ဂျေတ်သတာ [rùe gyĭt sɑ̆ ta] n. (Eng.) register.

ရိုဲ(ဒ်) [raɒ] v. to speak with foreign accent or brogue.

ရှ်(ဟ်) [rɔ̀h] n. flavour scent, odour, quality. အရာဝ်ကာရှ်တိဟ္ဒုနိုဟ်စဝအုံ့(ဟ်) [ɑ̆ rùp nɔ̆ rɔ̀h tæ̆ hɔ̆ khoh cɛ̆ ih] n. the soil is not very good round here. သန်ရှ်(ဟ်) [sɛŋ rɔ̀h] n. to give off scent.

ရှ်အရုက်ကာဝတ်ဖံဒ် [rɔ̀h ɑ̆ rèak kat mɔ̀ŋ] n. spirits have harsh flavour.

ရှ်တိ [rɔ̀h tæ̆] n. fertility, fecundity, richness (of soil).

ရှ်ရိုင်ခွင်ဒြုဒြို(အ်) [rɔ̀h rɔ̀iŋ dəmɔ̀ŋ blɜ̆ blɜ̆] n. peppermint.

ရှ်သာ [rɔ̀h sɑ] n. fine flavour, taste.

ရှ်သုဓာဘုတ် [rɔ̀h sɑɒ̆ dhèa bhùt] n. ambrosia.

ရုတ် [rùh] adv. instantly, unexpectedly, at once, suddenly, abruptly, immediately. ကြိုဒုတ် [kɑ̆ tɒ rùh] idv. get up suddenly.

ရှ်သေ့(ဟ်) [rĭh sih] v. respect, to reverence, to worship, to hold in respect. ဂပ်ဂဝ်ခွ်သေ့ဒ်မ အဓ်ဒ်အွာ [gɔ̀p gɔ̀ rĭh sih mĭ̆ mɛ̆ ɑ̆ coŋ ɑ̆ ca] v. parents and teachers should be held in respect. Cf. ကလံ(အ်) [kɑ̆ lɔ̆], ဒညူ [dɛ̆ jŭɛ̆], ဓဖျုကွ်ုပ် [phyih kəɗop], ယိုက်ခိုက် [yèk dèk], ယို(ဒ်) [yɜ̀], ရုံဝ် [rèa' gèa'], ဝရုဝ်(ဒ်) [rɔ̀m], ဝလွောဝ် [ləŋɔ̀²].

ရှ်သေ့အဲပရဲ(ယ်) [rĭh sih oɑ pɑ̆ roa] v. be have respectfully, to hold in respect, in reverence. ဝရှ်သေ့ဝအောဝ်ဗာ [rĭh sih ɒp mèa] id. ဝရှ်သေ့ရုံဝ် [rĭh sih rèa' gèa'] id.

ဓရှ်ာ(ဟ်) [rɔ̀h] v. be unruly, act thoughtlessly.

ရိုဟ်° [rɜ̀h] n. root, foundation. ခွဲ(ယ်) [khəmai] id. ရိုတ်ကွတ် [rɜ̀h kənek] n. tap root, the main root of a tree, foundation. တံမုလ [tɔm mù lɑ̆] id. မုလ [mù lɑ̆] id. သွိုင် [sɑ̆ jèŋ] id. သွိုင်တံ(ဒ်) [sɑ̆ jèŋ tɔm] id. ဝရိုင်ဂ့်တွဲခွဲကိုရိုတ်ကွတ်ရ [pəraŋ gɔ̀h hɔ̆ moɑ kɒ rɜ̀h kənek rɑ̆] n. the report is quite without foundation.

ရိုဟ်ကျာ [rɜ̀h kyɑ] n. lateral root.

ရိုတ်ဇုတ် [rɜh jɜk] n. climber cultivated for its edible succulent tuberous roots, Pachyrhizus angulstus, succulent edible tuber.

ရိုတ်ခြိုတ် [rɜh ʤot] n. foundations of building. ရိုတ်တိုက် [rɜh tak] n. foundation of a building.

ရိုတ်ယိုကျာ [rɜh yɜm kya] n. aerial root.

ရိုတ်[J] [rɜh] v. to damage, demolish, break into, to pull to pieces. ကာခင်ဗျိုတ်လပ်ဂိုင်ငံထော်တဲ့ဟ္ဟရဲ့ ကာ [ka bĭh rɜh lɔ̀ gɔ̀h bɛ̆ gɔ̀p thʊ̆[1] tui ĭ rʊ̆ ha] v. have you finished repairing the damage to your car? ပလတ်ရိုတ်လုပ်သို့ [pʊ̆ lɔt rɜh lùp səŋæ̆] v. the thief broke into the house. သွတ်ခွံသွဲ့ငွံညားတဲ့ရိုတ်ဖွေ့ခွံငျာခြြံ(ခ်) [swɛk gʊ̆ sloa glɔ̀ŋ ɲɛ̀h tʊ̆ rɜh bɛ̆ dɔ̀m dəmɔ̀ŋ phya trim] v. they are pulling the old market down to widen the road. Cf. ပလို(ခ်) [pʊ̆ lom], ပလက်(က်) [bɛ̆ làik], ပလို(ခ်) [bɛ̆ lɜm]. Der. ထရိုတ် [thʊ̆ roh] n. to collapse, to demolish.

ရိုတ်တိုက် [rɜh tak] v. to raze, to level with the ground, to destroy.

ရိုတ်ထော(ခ်) [rɜh thʊ̆[1]] n. to pull down, as an old building or to take of as an old roof.

ရိုတ်ထွဲ(ယ်) [rɜh thəwai] v. to uncross one's legs, to take one's legs out of sitting posture.

ရိုတ်ပလို(ခ်) [rɜh pʊ̆ lom] n. to pull to pieces, to destroy.

ရိုတ်သဲ(ယ်) [rɜh sai] v. gather honey from bee heives.

ရိုတ်[2] [rɜh] v. to count, enumerate. ညားတဲ့ဖုင်ခွံခွဲနှာဦရိုတ်တွဲ(ယ်) [ɲɛ̀h tʊ̆ cɛ̆ pəŋ coh mòa[1] nèa dĭ rɜh təŋoa] adj. they eat at eleven every day. ညာတ်ခိုဝ်အာဒါရိုတ်တွံမာန် [ɲàt pop ʊ̆ dèa rɜh hʊ̆ màn] v. you see countless wild fowls. တောဝ်ရိုတ် [tok rɜh] v. to add up. quasi. pn. with measures of time, every, as follows;

ရိုတ်အနိုတ် [rɜh ʊ̆ dɜt] adj. every Sunday, every week, weekly.

ရိုတ်စ [rɜh cɛ̆] v. to reckon, to respect.

ရိုတ်ခွံ(ခ်) [rɜh cəmʊ̆] adj. every.

ရိုတ်ခွံသီ [rɜh cəmʊ̆ sæ] adj. every sabbath day, every uposatha day.

ရိုတ်ဂိတု [rɜh gĭ taʊ̆] adj. every month, monthly.

ရိုတ်ဒိုတ် [rɜh gɜt] v. to respect.

ရိုတ်တွဲ(ယ်) [rɜh təŋoa] v. every day, daily. ရိုတ်ခန့်တွဲ(ယ်) [rɜh dɛ̆ dɔ̀h təŋoa] id. ရိုတ်ရိုတ်တွဲ(ယ်) [rɜh rɜh təŋoa] id.

ရိုတ်ဇွံ(ခ်) [rɜh bɛ̆ tɔm] v. every night, nightly. ရိုတ်ခန့်ဇွံ(ခ်) [rɜh dɛ̆ dɔ̀h bɛ̆ tɔm] id. ရိုတ်ရိုတ်ဇွံ(ခ်) [rɜh rɜt bɛ̆ tɔm] id.

ရိုတ်ရေင် [rɜh rèan] v. to murmur, to lament, to mourn, mutter, revile, rebuke, to enumerate.

ရိုတ်လွှိတ် [rɜh ləmèh] v. to number, to count number.

ရိုတ်လွှိတ်ဒေံတ်တဲ့ဟ္ဟရဟာ [rɜh ləmèh dĕh tʊ̆ tui ĭ rʊ̆ ha] v. have you counted them?

ရိုတ်သီ [rɜh sæ] adv. every sabbath.

ရိုဟ်သ့ဲ(ဒ်) [rɜ̀h sənam] adj. every year. ရိုဟ်ခန့်သ့ဲ(ဒ်) [rɜ̀h dɛ̆ dɔ̀h sənam] id. ရိုဟ်ရိုဟ်သ့ဲ(ဒ်) [rɜ̀h rɜ̀h sənam] id.

ရိုဟ်ဩ့ [rɜ̀h srɔn] v. to count money.

ရိုဟ်တွံဓာန် [rɜ̀h hɔ̆ màn] v. innumerable.

ဇေုဲ(ဒ်) [rɔ̆] v. to be loosely, packed, porous. တိဇေုဲ(ဒ်) [tæ̆ rɔ̆] v. porous soil.

ရီလိန် [shi lɛn] n. (Eng.) shilling (currency).

ရီတ်တိန် [shɛt tɛn] n. (Eng.) sheeting (cloth).

ရှောတ် [shɒt] n. adj. light headed.

ရှောတ်ရှောတ်လိုဟ်လိုဟ် [shɒt shɒt lɜ̀h lɜ̀h] adv. slightly deranged.

ရှဲ(ယ်) [shai] v. to be separate, apart.

ရှဲစ္ဍး [shai cəɗah] v. to be parted, separated, to separate. Cf. စ္ဍးရှဲ(ယ်) [cəɗah shai].

ရှဲခြော [shai khrɑ] v. to be parted. Cf. ခြောရှဲ(ယ်) [khrɑ shai].

ရှဲဓး [shai ɒah] v. to change one's state. ဓး [ɒah] id.

ရှေဲ(ယ်) [shoɑ²] v. to glide, to sail. ဓသ့ဟ်ဇရောဓသ့တ်ရှေဲခုတ်ဓဒ့ဲ(ဒ်) [sənih rao dhɛ̆ səmɔt shoɑ² hmɔt pɑ̆ ŋʊ̆¹] v. glides surely into the heaven of rest (Nirvana).

ရှေဝ်ယျာ [shɑe yɑ] n. (Eng.) share.

[လ]

လ° [lɛ̆] the twenty-eighth consonant of the Mon alphabet.

လ¹ [lɛ̆] n. grandfather, elderly person. ဇုဇ်လ [jʊ̀ jɛ̆ bèɑ¹ lɛ̆] n. ancestors.

လအာ° [lɛ̆ ɑ] n. going, gait. လ္ဂာ [lɛ̆ ɑ] id. ဇတိလ္ဂာ [gɛ̆ tæ̆ lɛ̆ ɑ] n. transition from one existence to another. လ္ဂာဇာတ် [lɛ̆ ɑ jɑ̀t] n. plot or story (of a play, film, etc). လ္ဂာဒွက် [lɛ̆ ɑ dwèak] n. tune of a song. အဇ္ဈဒွက် [ɑ̆ chɔ dwèak] id. လ္ဂာဝဍ် [lɛ̆ ɑ wèaŋ] n. source of history, annals. လ္ဂာဝတ္ထု [lɛ̆ ɑ wɔt thʊ̆] n. outline of story.

လအာ¹ [lɛ̆ ɑ] v. frame work covered with leaves shaped, so as to protect head and back from rain. လ္ဂာ [lɛ̆ ɑ] id. ဇုလ္ဂာ [gɛ̆ dù lɛ̆ ɑ] n. a kind of medicinal plant. Syn. pref. ဇု [gɛ̆ dù].

လအာက် [lɛ̆ ɛk] v. to be single minded. လ္ဂက် [lɛ̆ ɛk] id.

လအောင်° [lɛ̆ ɔiŋ] v. to deprive of food, to endure, to be patient. ဝလ္ဂေင် [lɛ̆ ɔiŋ] id.

လအောင်¹ [lɛ̆ ɔiŋ] v. long-suffering equanimity in face of provocation, patience. ဝလ္ဂေင် [lɛ̆ ɔiŋ] id. ဒုင်ဝလ္ဂေင် [dɜ̀ŋ lɛ̆ ɔiŋ] v. to endure, suffer patiently. Der. ဝအင် [ɔiŋ] v. to endure.

လအာတ် [lɛ̆ ɑt] n. beggar. လ္ဂာတ် [lɛ̆ ɑt] n. ခဲလ္ဂာတ် [rɔ̀ɑ¹ lɛ̆ ɑt] id. တဒွင်လ္ဂာတ် [tɔmleŋ lɛ̆ ɑt] n. beggar. Der. အာတ် [ɑ] v. to ask.

လအိတ် [lɛ̆ ɛt] n. end, limit, boundary, verge. လ္ဂိတ် [lɛ̆ ɛt] id. ခွဲလ္ဂိတ် [bwɔ̀ɑ¹ lɛ̆ ɛt] adv. in the end. လ္ဂိတ်ကာလ [lɛ̆ ɛt kɑ lɑ̆] adv. forever, to the end of the world, to the end of

time. လွိတ်ကဲကဒ် [lɛ̈ ɛt kai kɔ] adv. to the end of the world. လွိတ်တွို့(ဒ်) [lɛ̈ ɛt twɒ] adv. continually, always.

လက္ကတ [lɛ̈ ɾ tɑ̈] n. paternal great-grandfather. Cf. အဓနှဒ်(က်) [ɑ̈ nɔ̀k], အဖိဓနှဒ်(က်) [ɑ̈ pɑ nɔ̀k], ဖ [bɛ̀ɑ¹].

လကာ [lɛ̈ kɑ] n. alternative. လ္ကာ [lɛ̈ kɑ] id.

လကဲ(ယ်) [lɛ̈ koɑ] v. to trail, hang down. လ္ကဲ(ယ်) [lɛ̈ koɑ] id. ယာတ်တာဂုင်လ္ကဲဖင် [yàt tɑ̈ rɛŋ lɛ̈ koɑ mɔ̀ŋ] n. the door-curtain is hanging down. Cf. ဒုင် [dɔŋ]. Der. ဇ္ကဲ(ယ်) [tɑ̈ koɑ] v. to let down. လ္ကဲဒုင်ခို့(ယ်) [lɛ̈ koɑ dɔŋ duì] v. to hand by one's hands. adv. in a hangling position.

လကား [lɛ̈ kɑh] n. sky, upper air. လ္ကား [lɛ̈ kɑh] id. အခဲလ္ကား [ɑ̈ hmoɑ lɛ̈ kɑh] n. sky, space. ဝဇဲပဝ်လ္ကုလ္ကား [gɛ̈ cim pɔ lɛ̈ tɑo¹ lɛ̈ kɑh] n. birds are flying in the air. သဂ်လ္ကား [sɑik lɛ̈ kɑh] n. sky-blue. Cf. အခဲ(ယ်) [ɑ̈ hmoɑ]. Var. အကား [ɑ̈ kɑh], ဇ္ကား [tɑ̈ kɑh]. လ္ကားချိပ်ဖင် [lɛ̈ kɑh jyɛ̀p mɔ̀ŋ] n. the sky is overcast. လ္ကားသူဒ်ဝကဒ်ဝက္ခံ(ဟ်) [lɛ̈ kɑh sɑ̈ jɛ̀ŋ kie kwɛ̌h] n. how clear the sky is!

လက်က် [lɛ̈ kɔk] n. ring round haft of knife at point where it joins blade, a thing that goes round and grips as a bracelet or socket. လ္ကက် [lɛ̈ kɔk] id. Cf. အဝကာဒ် [ɑ̈ kɒp]. Var. အကဲက် [ɑ̈ kɔk], ကဲတ် [kɔk], ဇ္ကက် [tɑ̈ kɔk]. လ္ကက်ခြုံ(ယ်) [lɛ̈ kɔk ɕɑrui] n. socket, mortise. လ္ကက်ခိုင် [lɛ̈ kɔk jɛ̀ŋ] n. anklet or ornamental ankle ring. လိုဒ်) [lɜ̀m] id. လ္ကက်တဲ(ယ်) [lɛ̈ kɔk toɑ] n. bracelet, wristlet. လ္ကက်ခြင်ဒက် [lɛ̈ kɔk drɛ̀ɑŋ bɔ̀k] id.

လကောတ်° [lɛ̈ kɒt] v. to crumble, dissolve, to form a sediment. ဓလ္ကောတ် [lɛ̈ kɒt] id.

လကောတ်J [lɛ̈ kɒt] n. paste, plaster, unguent, sediment. ဓလ္ကောတ် [lɛ̈ kɒt] id. ဓလ္ကောတ်ခြဓောဒ် [lɛ̈ kɒt mɾɛ̈ mɔ̀²] n. toilet perfume, paste prepared from bark and root of Murraya exotica and smeared on skin by women to preserve complexion (သ္ဂက်ခိ [sənɛk khɑ] n. a kind of tree, the bark and root of which are used in making a fragrant paste for cosmetic purposes, Limonia acidissima). Cf. ကဒ် [kɔ], ဓလ္ကောတ် [sɑ̈ kɒt].

လကိုတ် [lɛ̈ kot] v. to take fright, be frightened, be dismayed, to startle, to dismay, to be terrified. ညောတ်လကိုတ်ဓဲ့တ်လကိုတ်ဒ်အာ [ɲɑ̀t lɛ̈ koh dɛ̈h tɔ̆ lɛ̈ kot dɛ̀ɑ¹ ɑ] v. when they saw the ogre they took fright and ran away. လွလကိုတ်ဓဲ့(တ်) [lɛ̈ pɑ̈ lɛ̈ kot dɛ̈h] v. do not startle it. Cf. ကကိုတ် [tɑ̈ kɑt]. Der. ထကိုတ် [thɑ̈ kot] v. to scare with noise.

လကိုတ်တွို့(ဒ်) [lɛ̈ kot tɑŋɒ] v. to amaze, to shock.

လကိုတ်ပွတ် [lɛ̈ kot pɑmɔt] v. be agitated by a false fire alarm. လကိုတ်လချိ(ဒ်) [lɛ̈ kot lɛ̈ rɜ̀m] id. လကိုတ်သမ္ဗံက်သမ္ဗာတ် [lɛ̈ kot sɑmɲɔk sɑmɲɑt] id.

လကောန် [lɛ̈ kin] n. little finger, digit, upper joint of little finger as measure of length. ဇ္လန် [lɛ̈ kin] id. ဓလ္လန်ခိုင် [lɛ̈ kin jɛ̀ŋ] n. toe. Var. ဓကာန်ခိုင် [kɒn jɛ̀ŋ]. ဓလ္လန်တဲ(ယ်) [lɛ̈ kin toɑ] n. finger. Var. ဓကာန်တဲ(ယ်) [kɒn toɑ]. Var. ဓဇ္ဇန် [tɑ̈ kin], ဓသ္ဇန် [sɑ̈ kin].

လကိုန် [lɛ̈ kon] n. a kind of lily. ကိုန် [kon] n. species of water lily. လွန်ဒ် [lɛ̈ cɔŋ] id.

လက်(ဓ်)° [lɛ̈ kɔm] n. a kind of palm yielding edible fruit, Zalacca wallichiana Martin,

thorny, short-slemmed plant of the palm family, bearing scaly red, edible fruit. ကွမ်(ခ်) [lɛ̆ kɔm] id. တံ့ကွမ်(ခ်) [tənɔm lɛ̆ kɔm] id. Syn. ထွမ်(ခ်) [tɑ̆ kɔm], ဇရာင်ဒိုး(ခ်) [mɛ̆ ràiŋ jɛ̀m].

လက်(ခ်)² [lɛ̆ kɔm] n. acacia catechu. ကွမ်(ခ်) [lɛ̆ kɔm] id.

လကိုး(ခ်) [lɛ̆ kom] n. a kind of medicinal plant. Var. တကိုး(ခ်) [tɑ̆ kom].

လကိုဟ် [lɛ̆ koh] n. (Skt. rakshasa) (P. rakkasa) giant, legendary monster emerging from unsettled place to devour men, ogre, demon. Syn. တကိုဟ် [tɑ̆ koh], ရကိုဟ် [rɛ̆ koh].

လကိုဟ်ဘုတ်တိ [lɛ̆ koh bhùt tæ̆] n. demon infesting the earth. ရကိုဟ်ဘုတ်တိ [rɛ̆ koh bhùt tæ̆] id. ပုဒ်တိ [pəmɛŋ tæ̆] id.

လကိုဟ်မွေဒ်(အ်) [lɛ̆ koh bŏ] n. giantess.

လက်(အ်) [lɛ̆ kŏ] n. island, raised mound formed by village site in low-lying areas, a piece of ground that is at anytime surrounded by water. ကွမ်(အ်) [lɛ̆ kŏ]. ထွမ်(အ်) [tɑ̆ kŏ] id. ကွမ် ဆက်တိတ် [lɛ̆ kŏ chɛk tet] n. peninsula. ကွမ်ပရင် [lɛ̆ kŏ pɑ̆ rɔŋ] n. land village site, not subject to flooding. ကွမ်ပတ် [lɛ̆ kŏ pɔt] n. land village site, subject to seasonal flooding. Cf. prec. (place-name), ကွမ်ကြိုက် [lɛ̆ kŏ kroik] n. Red silk cotton tree island or Koh Kroik. ကွမ်ခွိုင် [lɛ̆ kŏ khəmɑŋ] n. Koh Khamiung. ကွမ်ဂဲ့(အ်) [lɛ̆ kŏ gəñɛ̆] n. Entada island or Koh Ggaenih. ကွမ်ဒုတ် [lɛ̆ kŏ dʊt] n. Koh Dtoot. ကွမ်နှာတ် [lɛ̆ kŏ hnɑt] n. Koh Hnart. ကွမ်ဗဲန် [lɛ̆ kŏ bèn] n. Koh Been. ကွမ်သိုင်ဃိုး(ခ်) [lɛ̆ kŏ soiŋ ghɜ̀] n. Ceylon or Koh Soingghay. ကွမ်ပိုပ်ကွင် [lɛ̆ kŏ pop kəpɛŋ] n. Muscovy duck island or Koh Pbop pbang. ကွမ်ဟော်သာ [lɛ̆ kŏ hɔm sɑ] n. Brahminy duck island or Koh Hongsar. Var. တ(အ်) [kŏ], ထွမ်(အ်) [tɑ̆ kŏ].

လက်ဗွး [lɛ̆ kŏ bɛ̆ dèh] n. refuge. ကွမ်ဗွး [lɛ̆ kŏ bɛ̆ dèh] id. သွားကွမ်ဗွး [sɑ̆ pɑ̆ lɛ̆ kŏ bɛ̆ dèh] n. to be a refuge, to take refuge.

လကျိုက်(က်) [lɛ̆ kyaik] n. Buddhist monk, monk of many years standing, term of reference and reference-in-address to monks. သင်္ဘာသာဝုဿ [sɛŋ bhɛ̀ɑ sɑ̀ bùt dhɛ̆] id. ကိုလကျိုက်တံ ဇဒိန်မှးတံတာ [kɒ lɛ̆ kyaik tɔ̆ pɒn mənèh tɔ̆ hɑ] n. will your Reverences refresh yourselves? Cf. ကျိုက်(က်) [kyaik], တွ [tlɑ̆] n. lord, တွဝုန် [tlɑ̆ gùn]. Der. ကျိုက်(က်) [kyaik] n. sacredness.

လကျိုပဝ်အာ [lɛ̆ kyaik pɔ ɑ] v. monk has passed away.

လကျိုသင်ဓရေတ် [lɛ̆ kyaik sɛŋ khɑ̆ rit] n. clergyman.

လကျိန် [lɛ̀ak kyɔn] n. (Skt. lakshana) symptom, sign, characteristic or prognosticating mark. အဲတလေးလကျိန် [ɒɑ tɑ̆ làh lɛ̀ak kyɔn] n. I will explain what the signs mean. Var. လက်ကျိန် [lɛ̀ak kyɔn], လက်သန် [lɛ̀ak sɔn].

လကျိန်ယဲ(ဃ်) [lɛ̀ak kyɔn yɔ̀ɑ'] n. symptom of disease.

လစောင် [lɛ̆ khɔiŋ] n. ပြာတ်လစောင် [brɑ̀t lɛ̆ khɔiŋ] n. a variety of plantain. သဲ့ဉ်လစောင် [səmɔiŋ lɛ̆ khɔiŋ] n. a kind of medicinal plant.

လစ့် [lɛ̆ chɑo³] n. red ant. Cf. ခတောတ် [khəmɒt], ပြုန် [grùn]. Var. အစ့် [ɑ̆ chɑo³].

လခြိုင် [lɛ̌ choiŋ] n. female dancer. Cf. ကခြိုင် [kɑ̌ choiŋ], ဂခြိုင် [gɛ̌ choiŋ], တခြိုင် [tɑ̌ choiŋ], သ္ဘာဝလှ်(တ်) [səmɑ̀ lɨ̀h].

လချတ် [lɛ̌ chɔh] n. လဘာဝလချတ်ကြဲ(ယ်) [lɛ̌ ɑ lɛ̌ chɔh grɑ̀i] v. to trot.

လွ [lɛ̌ gɛ̌] v.a. intensive. adv. very.

လွဝူ [lɛ̌ gɛ̌ glʊ̀] adv. it is very dark. ခန့်ဝခံလွသွဲ(ဓ်) [bɨ̀h pɔh lɛ̌ gɛ̌ ɗɑm] adv. you shoot very straight. Cf. ကွန် [kəɗɛŋ], ဒုန် [ɗɛŋ].

လွဖေက်အဓါဝ်ဂှ်(တ်) [lɛ̌ gɛ̌ phɔik ɑ̌ dɔ̀² gɔ̀h] adv. they were very much afraid of Ado.

လွာ [lɛ̌ gɛ̀ɑ] n. a kind of timber tree, Gardenia coronaria Hamilton, a tall tree bearing fragrant flowers in the month of ခဲ(ယ်) [coɑ] April, Gardenia coronaria Gobtusifolia. တ့ံလွာ [tənɔm lɛ̌ gɛ̀ɑ] id. Var. ဒွာ [ɗɛ̌ gɛ̀ɑ], ဓလိ [dhɛ̌ gɛ̀ɑ].

လွ့ [lɛ̌ gù] v. to be straight, to be straight forwards, be simple, to be honest, be righteous, be upright, be just, to be tame, to keep straight, to be opposite, to direct, to be just. ဧအာဇူဂှ်လွ့ဓကွံ(တ်) [e ɑ̌ hmɑɔ̌ gɔ̀h lɛ̌ gù kwɛ̌h] v. the case was quite simple really. ကွမ္ဒဲဂှုန်ဇီဏ္ဍာန်ဂှ်လွ့ကိုန်ဓ်တ်ဓကွံ(တ်) [klɑ̌ pəɗoɑ rɔ̀ŋ tɛ̌ rɔt chɑn gɔ̀h lɛ̌ gù kɒ mɔ̀neh kwɛ̌h] v. the tiger in the zoo is very tame. တဝ်လွ့ [tɔp lɛ̌ gù] v. to be honest. နဲဲလှ့ဂှ်ဓ်တ်လွ့ဓ်တ်တဝ် [nɑ̀i hlɑ̌ gɔ̀h mənèh lɛ̌ gù mənèh tɔp] v. Nai Hla is a good man. ယေန်လွ့ [yɨ̀n lɛ̌ gù] v. to be courteous, polite, have polished manners. ယျိုလွ့ [yɑɒ lɛ̌ gù] id. Der. ဓဋ္ဌဲ(ဒ်) [pəŋʊ̌¹] v. to be straight. Cf. တဝ် [tɔp], ဒွ့ [ɗɛ̌ gù].

လွ့ဆွေဝ် [lɛ̌ gù səniɛ] v. to steer in a straight course. Cf. ဍဟ် [glɔ̀h], တ့ဂု [tɑɒ¹ rɑɒ¹], ဓဒ်(က်) [mɑ̀ik], ဖှဒ်(က်) [hmɑ̀ik].

လွ့ဖုက် [lɛ̌ gù mɔ̀k] v. to be opposite.

လွ့[ု] [lɛ̌ gù] adj. simple, honest, guileless, naive. Var. ယျိုဓ် [yɑɒ].

လွ့တဝ် [lɛ̌ gù tɔp] adj. honest, upright.

လွ့တဝ်တား [lɛ̌ gù tɔp tɑh] adj. honest, upright, straight.

လွ့လွ့ [lɛ̌ gù lɛ̌ gù] adv. honestly, simply.

လွ့လွ့တဝ်တဝ် [lɛ̌ gù lɛ̌ gù tɔp tɔp] adv. simply, straight forwardly.

လွ့လွ့ဖွေဝ်ဖွေဝ် [lɛ̌ gù lɛ̌ gù phəɗɨp phəɗɨp] adv. modestly. လွ့လွ့ခွေဝ်ခွေဝ် [lɛ̌ gù lɛ̌ gù khəɗɨp khəɗɨp] id.

လွ့[ှ] [lɛ̌ gɔ̀ŋ] n. (place-name) Daegung, Laegung, Rangoon. ဒွန် [ɗɛ̌ gɔ̀ŋ] id. ကျွင်လွ့ [kyɑik lɛ̌ gɔ̀ŋ] n. Laegung pagoda. ကျွင်ဒွန် [kyɑik ɗɛ̌ gɔ̀ŋ] id. ဍင်လွ့ [ɗɔŋ lɛ̌ gɔ̀ŋ] n. Rangoon. ဍင်ဒွန် [ɗɔŋ ɗɛ̌ gɔ̀ŋ] id. Cf. ဒွန် [ɗɛ̌ gɔ̀ŋ].

လွ့[ု] [lɛ̌ gɔ̀ŋ] v. to lie across, lie across, to lay across, lay upon, span. ဆုလွ့ဝေဝ် [chʊ̌ lɛ̌ gɔ̀ŋ co] v. the tree trunk placed across creek. ဓဲတံလွ့ဝေဝ်ဆုန္ဓဲ(ယ်) [ɗɛ̌h tɔ̌ lɛ̌ gɔ̀ŋ lənèɑŋ chʊ̌ mɔ̀ɑ¹] v. they laid a log across. Cf. ဓနဲဝ် [dənèɑŋ].

လွ့ဝ်ဝေဝ် [lɛ̌ gɔ̀ŋ lənèɑŋ] v. to lay across, to place transverse.

လွဲ(ဓ်) [lɛ̌ gàm] n. pace, step. Der. ဓ်(ဓ်) [gàm] v. to step.

လွီ(ဓ်) [lɛ̌ gɔ̀m] n. pleasant grove, thickly wooded forest.

လွိုလွေခ် [lĕ gɜ̀m lĕ gò^{2}] n. cool grotto. v. cool. နိုတ် [poh] id. လွိုတ် [ləpoh] id. လွိုဟ်ကို (ဒ်) [ləpoh kɒ] id. ဝလွေတ် [ləpɒh] id. သွိုဂ်က် [sɑ̆ kɒ gòk] id. သွိုဝတဲ့ဝရေနိုတ် [sɑ̆ kɒ pɑ̆ hoɑ pɑ̆ re cot] id. သွိုနိုတ်ဩ်ဟ် [sɑ̆ kɒ poh sroh] id.

လွဝ် [lĕ gò] n. root ginger, ginger. Var: တဂၚ် [tɑ̆ gò].

လွဝ်ကွင် [lĕ gò kəpɛŋ] n. dry ginger. (lit. ship ginger or foreign ginger).

လွဝ်ဇွန်(က်) [lĕ gò jənòk] n. herb used in medicine. လွန်ဗြာတ် [lĕ gò brɑ̆t] id.

ဝလွေခ် [lĕ gò^{2}] n. hill stream, mountain stream, grotto.

လွိုု(ဝ်) [lĕ gɜ̀] n. pleasant grove.

လွ [lĕ cĕ] n. lake.

လွအနုတာတ် [lĕ cĕ ɑ̆ nŭ tɔt] n. Anotatto, one of the seven Mahasaras or great lakes.

လွး [lĕ cah] v. to shine, to glow.

လွးလွး [lĕ cah ləmah] v. to shine, to be radiant. လွးတွး [lĕ cah təmah] id.

လွက် [lĕ cɛk] n. sink in mire. လွက်ချိ(ဝ်) [lənɛ̀ak khɑ̆ rom] id.

လွဝ်(က်) [lĕ caik] v. to tear. esp. inadvertently. လွလွဝ်ဝထဝ်ခုက်လိက်တဲ့ဝ်(တ်) [lɑ̆ pɑ̆ lĕ caik thʊ̆' mɜ̀k lòik tʊ̆ gòh] v. do not tear the pages. လဂျလွဝ်(က်) [lĕ rŭ lĕ caik] v. to stir up (dust). adv. in a turmoil, in an uproar. Cf. ဂဇဝ်(က်) [gɛ̀ caik], ဇျာ်(က်) [jyɑ̀ik], ထဝလက် [thɑ̆ lɔik], ဗွဝ်(က်) [bɛ̆ caik], သဝ်(က်) [saik]. Der. ဧဝ်(က်) [caik] v. to get torn.

လွဝ်ဝိုက် [lĕ caik glòik] v. to get one's waistcloth torn.

လွံက် [lĕ cɔk] v. to be black, to add to. အရုံဒ်လွံက်လွံက် [ɑ̆ rɔŋ lĕ cɔk lĕ cɔk] v. it is black. ပဝလဒ်လွံက် [pɑ̆ lɔiŋ lĕ cɔk] v. black glutinous rice. Cf. လမွံက် [lɔ̀mcɔk]. Der. ပွံက် [pɑ̆ cɔk] v. to be black.

လွံက်ခရို(ဝ်) [lĕ cɔk khɑ̆ rem] v. greyish.

လွံက်ချာဝ်ဍ် [lĕ cɔk ɗap ɗɑo^{3}] v. dark green.

လွင်ဗွင် [lĕ cɛŋ bɛ̆ pɛŋ] n. to be clear, to be bright.

လွံင် [lĕ cɔŋ] n. a kind of water lily, species of water lily.

ဝလွေင် [lĕ ceaŋ] n. sloth, slow loris, Nyeticebus tariodgradus F. Cuvier. Var. less frequent, အခိုင် [ɑ̆ caŋ], ကဝဓင် [kɑ̆ cɔiŋ].

လွူတ် [lĕ cut] n. repeated action in series, stroke, stripe, round of gunfire, (rare) short time, moment. အမွံက်ပန်ဝဂျရဖျာင်ကိုအဝရှိအဝသွံဂ္ဂကရာတ်, ပန်ဓခွ်ာခွဲလွူတ်ရ [ɔmlɔ̀k pɔn bɛ̆ rŭ rɔ̀myɑiŋ kɒ ɑ̆ rĭh ɑ̆ sih e kɑ̆ rɑt pɔn cɔh mòɑ' lĕ cut rɑ̆] n. a forty-one gun salute was fired in honour of the king. ဓင်ခွဲလွူတ် [mèaŋ mòɑ' lĕ cut] n. wait a moment. လဂျာ်ဝခွဝ်ကိုဓန်လေ်ဓဝ်တရံလွူတ် [lĕ kyɑik jənòk kɒ dɔ̀n lĭĕ pɔ tɑ̆ rɑo^{3} lĕ cut] n. the abbot gave him six strokes with the cane. Cf. first sense, ကွင် [klɛŋ], ငဏ [khɑ̆ nɑ̆], ချိုန် [chon], တဲ့(ဃ်) [toɑ], ဓနှ(ဆ်) [hnɑé], လွဲ့(ဃ်) [lwɑ̀i], ဇိ [wèa]. Var. second sense, ကစုတ် [kɑ̆ cut], စုတ် [cut] id. (pref.) အစုတ် [ɑ̆ cut] n. a time, a stripe, a stroke.

ဝလွေတ်ဝလွေခ် [lĕ cɒt lĕ mò^{2}] adj. tractable, submissive.

လွိန် [l̃ɛ̆ cɛn] n. ring, ring for the finger, thimble. နှတ်လွိန် [cut l̃ɛ̆ cɛn] v. to put on a ring. သံဇ်လွိန် [sɔk l̃ɛ̆ cɛn] id. Cf. ကစိန် [kɑ̆ cɛn].

လွိန်ခြုက် [l̃ɛ̆ cɛn crɔk] n. finger ring.

လွိန်ဇိင်ယာတ် [l̃ɛ̆ cɛn jòiŋ yàt] n. thimble.

လွိန်ပလော [l̃ɛ̆ cɛn pɑ̆ lɑo^{2}] n. plain ring.

လွိန်မတ် [l̃ɛ̆ cɛn mɔ̀t] n. ring set with stone(s).

လွိန်ခွဲခြေတ် [l̃ɛ̆ cɛn mòɑ' jrĭh] n. a ring.

လွှာန် [l̃ɛ̆ con] n. summit, extremity, limit.

လဓန်(တ်) [l̃ɛ̆ cih] n. region, quarter, side, apart, fragment.

လဓန်ကြိုပ် [l̃ɛ̆ cih grɔ̀p] adv. in the forest side, in the forest.

လွှူ [l̃ɛ̆ chu] v. to reel, to stagger. လွှူလေ့ [l̃ɛ̆ chu dɛ̆ lù] id.

လွှိုင် [l̃ɛ̆ choiŋ] n. female dancer. သွာလွှိုင် [səmɑ l̃ɛ̆ choiŋ] id. Cf. သွာလန့်(တ်) [səmɑ l̃ih] id. Var. ကဆိုင် [kɑ̆ choiŋ], ဇဆိုင် [gɛ̆ choiŋ], တဆိုင် [tɑ̆ chɔiŋ].

လွှင် [l̃ɛ̆ chɔŋ] n. step, standard, stage in educational system. ဘာလွှင်သျှုန် [bhèɑ l̃ɛ̆ chɔŋ slɔŋ] n. High School. ဘာကျွင်သျှုန် [bhèɑ kɑ̆ chɔŋ slɔŋ] id. ဘာတန်သျှုန် [bhèɑ tɔn slɔŋ] id. Cf. ကထင် [kɑ̆ chɔŋ], ကွင် [kɔnɛŋ], တန် [tɔn], တာန် [tɑn]. Der. ထင် [chɔŋ] n. to build in tiers. လွှင်ခိုင်တွိန်လိုဘာခွဲ(ယ်) [l̃ɛ̆ chɔŋ jèŋ tənen lɜ̀m ɑ mòɑ'] n. one of the treads of the stair is broken.

လွှန် [l̃ɛ̆ chɔn] adv. လွှန်ထိ [l̃ɛ̆ chɔn thĭ] adv. swiftly.

လျှော် [l̃ɛ̆ cho] adv. လျှောလျှော် [l̃ɛ̆ cho l̃ɛ̆ cho] adv. sometimes. Der. လ [l̃ɛ̆] adv. time when. ထောလ [cho lɑ̆] adv. sometimes. ထောလထော်လ [cho lɑ̆ cho lɑ̆] id. ခံလှိခွဲလှိ(တ်) [coh l̃ih mòɑ' l̃ih] id. ဆောကာ [so kɑ] id. Der. ထောလ်(ဒ်) [cho lɔ̆] adv. when.

လွှ [l̃ɛ̆ jɛ̆] v. to pause, to suspend, interrupt, to wait, to tarry. ဧင်လွှ [mɛ̀ɑŋ l̃ɛ̆ jɛ̆] v. to wait for. လွှဇွတ် [l̃ɛ̆ jɛ̆ jəmĭt] id.

လွှထောဝ်ရမျှာင် [l̃ɛ̆ jɛ̆ thɔ̆' rɔ̀myɑiŋ] v. to interrupt one's utterance, pause in speaking.

လဇု [l̃ɛ̆ jŭ] n. grand father. လဇုမအက် [l̃ɛ̆ jŭ mɛ̆ ɔk] n. great grand father and father.

လဇု [l̃ɛ̆ jŭ] n. great-uncle.

လွှက် [l̃ɛ̆ jɔk] n. tier. နာရီလွှက် [nèɑ dī l̃ɛ̆ jɔk] n. pedestal clock. ဇလှုက်ပန်လွှက် [sɔneɑk pɔn l̃ɛ̆ jɔk] n. four-tiered ear-rings.

လွှက် [l̃ɛ̆ jɔk] v. to build in tiers, build tier on tier. လွှက်ပြာသာတ် [l̃ɛ̆ jɔk prɑ sɑt] v. to build a prasada, to make a graduated steeple. Syn. ထင် [chɔŋ]. Der. ဇက်် [gɛ̆ jɔk] n. tier.

ဇလွှာတ်ဇလွှော် [l̃ɛ̆ jɔt l̃ɛ̆ mɔ̀^{2}] v. to be pliant, meek.

လဲ့(ယ်) [l̃ɛ̆ jùi] v. to be arrive late, be slow. ကဇလဲ့လဲ့(ယ်) [kɑ̆ leɑŋ l̃ɛ̆ jùi] v. to put (clock) back. နာရီလဲ့ခံ [nèɑ dī l̃ɛ̆ jùi mɔŋ] v. the clock is slow.

လဲ့လွှ [l̃ɛ̆ jùi l̃ɛ̆ jɛ̆] v. to be late.

လဲ့လလဲ့(ယ်) [l̃ɛ̆ jùi l̃ɛ̆ lùi] v. to be behind hand, to be slothful, lazy.

လခဲ့သကဲ့(ယ်) [lɛ̈ jùi sɑ̆ nui] v. to be behind hand.

လွှံ(အ်) [lɛ̈ jɔ̀] n. wild indigo.

လညှင် [lɛ̈ ɲɛŋ] n. dry season. Var. ကညှင် [kɑ̆ ɲɛŋ], တညှင် [tɑ̆ ɲɛŋ].

လညှာတ် [lɛ̈ ɲàt] n. view, sight, what is seen, point of view, standing point, scope, field of vision. ဖွိုင်လညှာတ် [pwaŋ lɛ̈ ɲàt] id. ဧသွဲင်ဖွဲင် [səŋ̀ie glɛ̀p] id. ဧသွဲင်ဗွဲင် [səŋ̀ie glɛ̀p] id.

လညှာတ်ကွန် [lɛ̈ ɲàt kəɗɔn] n. be provincial in out look, hold parochial view, be narrow-minded.

လညှာတ်ဂတားအာ [lɛ̈ ɲàt gɛ̈ tah ɑ] n. wrong view.

လညှာတ်ဗွဲ့(အ်) [lɛ̈ ɲàt glɪ̀t] v. be short sighted.

လညှာတ်ဆုံ(ဖ်) [lɛ̈ ɲàt ɗam] n. right view, right way of thinking, truth

လညှာတ်ဗွတ် [lɛ̈ ɲàt bl̀ɪt] v. have a wrong view.

လညှာတ်ဖပြဲ(ယ်) [lɛ̈ ɲàt mɛ̈ proɑ] n. right views.

လညှာတ်သွဲ့(ယ်) [lɛ̈ ɲàt sloɑ] n. be experienced and knowledgeable, panorama, cinema-scope, cinerama.

လညှောတ် [lɛ̈ ɲɔ̀t] n. expletive in လဖေါတ်လညှောတ် [lɛ̈ pɒt lɛ̈ ɲàt] n. gear. အဝေါတ်လညှောတ် [ɑ̆ pɒt lɑ̆ ɲàt] id. ကဝေါတ်လညှောတ် [kɑ̆ pɒt lɑ̆ ɲàt] id.

လညှဲ့(အ်) [lɛ̈ ɲɔ̀] v. to be loose, to be loosen, slacken. ခုက်လညှဲ့ဓံဒ် [jɔ̀k lɛ̈ ɲɔ̀ mɔ̀ŋ] v. the string is loose. Cf. ကယျာ [kɑ̆ yɑ], ကွာ [kwɑ], တလဲ့(ယ်) [tɑ̆ lai], ပွဲ့(အ်) [plɔ̀], ဗလဲ့(ယ်) [bɛ̈ làɪ], လဲ့(ယ်) [làɪ]. opp. ဧတာဒ် [teaŋ], ဒ္ဍွဒ် [pɑ̆ teaŋ].

လညှဲ့ခုက် [lɛ̈ ɲɔ̀ jɔ̀k] v. to slacken a rope.

လဒီလျုတ် [lɛ̈ dɪ̄ lyɔ̀t] v. to dash, to clash, to jar. ဒ္ဍီလျုတ် [səɗɪ̄ lyɔ̀t] id.

လ္ဍာ [lɛ̈ ta] n. alluvial soil. တီလ္ဍာ [tæ̆ lɛ̈ ta] id.

လ္ဍူ [lɛ̈ taoˈ] prep. on, upper part, top, on the top of, over, above, upon. used variously to denote relationship between quality and person possess it. အာလွဲလ္ဍူဖိတ်တေဉ်ဉ် [ɑ lɛ̈ jɔ̀ lɛ̈ taoˈ khat tɛ̆ ɲɪ̄] prep. sit over there on the bed. အဝဲလတ်ဓုတ်ဆုဉ်သဲလ္ဍူကွာဒ် [oɑ l̀ɪt cut ɗaik sai lɛ̈ taoˈ kwaŋ] prep. I spread honey on my bread. ဧဧဲ့ပဉ်အာလ္ဍူအကား [gɛ̈ cim pɔ ɑ lɛ̈ taoˈ ɑ̆ kah] prep. birds are flying in the air. ဍဲဓုတ်လ္ဍူညွှးထွတ် [glɑ̀i dùh lɛ̈ taoˈ ɲèh tənɔh] prep. to seek out faults in others. ချုင်ဍာလွှဉ်လ္ဍူတော်(အ်) [ɗɜŋ bəmɛ̀a lɛ̈ paik lɛ̈ taoˈ tɛ̄] prep. upper Burma. ထပ်လ္ဍူ [thɔp lɛ̈ taoˈ] perp. upper storey. ထွက် လဝ်ပဇလဲ့လ္ဍူဂုက်တေဉ်ဒုံ [thɑ̆ pɛk lɔ̀ pɑ̆ lɔ̄ lɛ̈ taoˈ jɔ̀k teaŋ gɔ̀h] prep. hang your shirt on the line. ဓဲလ္ဍူတ္ဆုံဆု [pəɗoa lɛ̈ taoˈ tənɔm chɯ̄] prep. on the top of the tree. လွေသွေတ်ဍာ လ္ဍူခရံညီ [lɛ̈ pɑ̆ slɛ̄h pəma lɛ̈ taoˈ ɗɛ̄h ɲɪ̄] prep. you need have no doubts about him. Cf. အထောတ် [ɑ̆ thɒt], ဝတ္ဆောတ် [tənɒt], ဘ္ဍုဉ် [slɜŋ]. Der. တူ [taoˈ] v. to be superior.

ဍူးကွီ [lɛ̈ taoˈ kənæ] prep. on the floor.

ဍူးဘိ [lɛ̈ taoˈ tæ̆] prep. above the ground. opp. သွဝ်တ် [səmɔ tæ̆] prep. under the ground.

ဍူးခုင်ဗပ်ဘွုင် [lɛ̈ taoˈ nèaŋ cɔp glɜ̀ŋ] prep. on the gun wale (ကွင်းသွတ် [kəpɛŋ səmɔt] n. small ship).

လွှုပရင်ဒြတ် [lɛ̈ tao' pɑ̈ rɛŋ jrɔ̀h] prep. over a cliff.

လွှုသို့ [lɛ̈ tao' sɔŋæ̀] prep. (up) in the house.

လွှး[3] [lɛ̈ tah] n. water festival making in the beginning of year and attended by rain-marking and fertility ceremonies. Cf. သင်ကြာန် [sɛŋ kran]. Var. ဘတား [ɑ̈ tah].

လွှး[4] [lɛ̈ tah] n. ဇုံလွှး [gɛ̀ gɜ̀ lɛ̈ tah] n. thunder bolt. လွှး [lɛ̈ tah] v. to explode.

လွှက် [lɛ̈ tɛk] v. to put on oneself or another, to wear, to dress, to put on clothes. ခိုက်လွှက် [bɛ̀k lɛ̈ tɛk] v. to put on, wear. ဒွိုက်လွှက် [bwɛ̀k lɛ̈ tɛk] n. clothing, to put on, wear. ယာတ်လွှက် [yàt lɛ̈ tɛk] n. blanket worn as outer garment. Cf. ခိုက် [bɛ̀k], ဒွိုက် [bwɛ̀k], ဘျိုက် [slak], ဘျိုင် [slaŋ], ဟို့(ဒ်) [hɜ̀].

လွှက်ဥိုက်ယာတ် [lɛ̈ tɛk glòik yàt] v. to put one's clothes on.

လွှက်ထေဝ်ပလေဝ်ကိုကောန်ဒူဝ်ညီ [lɛ̈ tɛk thʊ̈' pɑ̈ lʊ̈' kɒ kɒn ŋaik ɲɨ̈'] v. please put the baby's shirt on him. လွှက်ဝလေဝ်(ဒန်) [lɛ̈ tɛk pɑ̈ lʊ̈'] v. to put on, wear an upper garment. လွှက်သွာ [lɛ̈ tɛk sɔŋɑ] v. to put on a monk's robe.

လွှက်ဥိုက် [lɛ̈ tɛk bɛ̀k] n. put on clothes.

လွှဉ်(က်) [lɛ̈ taik] n. tongue. ဇောန်လွှဉ်(က်) [kɒn lɛ̈ taik] n. uvula. ဥလွှဉ်(က်) [glɔ̀m lɛ̈ taik] n. palate. Cf. ကွှဉ်(က်) [kɑ̈ taik].

လွှဉ်ကျဝ်(ဓ်) [lɛ̈ taik kyam] n. aloe, species of pandanus, medicinal preparation concocted from the pulp of the plant, Aloevera.

လွှဉ်ကွေဝ်(ဒန်) [lɛ̈ taik klʊ̈'] n. develop a liking for some kind of food or drink, develop a taste for something. လွှဉ်ချုက် [lɛ̈ taik ʤɜk] id.

လွှဉ်ဥ် [lɛ̈ taik glèa'] n. cow's tongue, assafras, Lindera neesiana Bentham.

လွှဉ်ဥိုင် [lɛ̈ taik glòiŋ] v. be longwinded. ကျာဥိုင် [kya glòiŋ] id.

လွှဉ်စက် [lɛ̈ taik cɛk] n. dominion, authority.

လွှဉ်စက်အဝိုစက် [lɛ̈ taik cɛk ɑ̈ wɜ̀ cɛk] n. power of command, obedience, charisma.

လွှဉ်ကြိုင် [lɛ̈ taik jrɛ̀ŋ] v. be slow in speech.

လွှဉ်ကြိုင်ဖါင်ကြိုင် [lɛ̈ taik jrɛ̀ŋ paiŋ jrɛ̀ŋ] n. slowness of speech.

လွှဉ်ခုင်လဝ်ပွဲဒွဝ် [lɛ̈ taik dɜŋ lɜ̀ pəʤoɑ dənɔ̀p] n. tongue of the shoe.

လွှဉ်ပေဝ် [lɛ̈ taik pie] n. uvula, reed (of some wind instruments), mouth-piece, the mouth-piece of wind instrument, mouth-piece of a clarionet. ပေဝ် [pie] id. လွှဉ်(က်) [lɛ̈ taik] id. ဇောန်လွှဉ်(က်) [kɒn lɛ̈ taik] id. နွိုတ်ခွားသွက်ညွားသွေဉ် [mənɛ̀h cənah swɛk ɲɛ̀h sɑ̈ aiŋ] id. လဟို့(ဒ်) [lɛ̈ hom] id. သွး [sɑ̈ gɛ̀h] id. လွှဉ်ခဒှဝ်(ဃ်) [lɛ̈ taik khənoɑ[2]] id. လွှဉ်ခသွဉ်(က်) [lɛ̈ taik sənok] v. have an irrepressible desire to butt in, feel uncomfortable in having to use unfamiliar expressions. လွှဉ်ခသွဝ်(ဃ်) [lɛ̈ taik sənoɑ[2]] id.

လွှဉ်ဘီ [lɛ̈ taik pi] n. reed of oboe, sea weed.

ဇလွှင် [lɛ̈ teaŋ] n. cord-like part of anatomy, nerve, sinew muscle. Syn. ဥင်ဆီ(ဒ်) [glɔ̀ŋ chɛm]. Der. ဖျုန်ဝန်(ဓာ်) [phyun gɛ̀ ʤɔ̀] n. muscle, ဇောင် [teaŋ] v. to be taut. Var. ဝကွှင် [kɑ̈ teaŋ].

လွှောင်ကျို(ဝ်) [lɛ̆ teaŋ kă tɒ] v. (of muscles) be stuff, sore, be flighty, be salacious.

လွှောင်ကြုံင် [lɛ̆ teaŋ krɔŋ] v. suffer a stiffness in the muscles or veins or artery.

လွှောင်ခလပ် [lɛ̆ teaŋ khă lɔp] v. sprain.

လွှောင်ချိုတ် [lɛ̆ teaŋ chot] v. become paralysed.

လွှောင်ဂခိတဲဝူကာ်အာ [lɛ̆ teaŋ gɛ̆ đi toa glɜ̀k a] v. have a crick in the scapular region.

လွှောင်ဆိ(ဒ်) [lɛ̆ teaŋ chɛm] n. artery, vein, blood vessel.

လွှောင်ဆိကလောင် [lɛ̆ teaŋ chɛm kă leaŋ] n. vein.

လွှောင်ဆိမသေဉ်(ကာ်) [lɛ̆ teaŋ chɛm mɛ̆ sok] n. capillary (blood vessel). လွဲဲလွှောင် [lɛ̆ sai lɛ̆ teaŋ] id.

လွှောင်ဇွှဉ်(ကာ်) [lɛ̆ teaŋ jənòk] n. tendon.

လွှောင်တံင် [lɛ̆ teaŋ tɔŋ] v. suffer from an uncontrollable contraction of muscle (of muscles) twitch, muscular cramp.

လွှောင်တိုန် [lɛ̆ teaŋ ton] v. suffer stiffness in the neck or back.

လွှောင်ထ္ကတ် [lɛ̆ teaŋ thă kɔt] v. (of muscles) swell (of vein), become varicose.

လွှောင်ဒေင် [lɛ̆ teaŋ dòiŋ] v. (of muscles) lose sensitivity become numb.

လွှောင်ဗလးဆိ(ဒ်) [lɛ̆ teaŋ bɛ̆ lèh chɛm] n. artery.

လွှောင်ဗွေတ် [lɛ̆ teaŋ blĭt] v. have a tendon displaced.

လွှောင်ဗတ်ချိုတ် [lɛ̆ teaŋ mɔ̀t chot] v. have ptosis.

လွှောင်မျိုတ် [lɛ̆ teaŋ məŋɜ̀h] v. see လွှောင်ကြုံင် [lɛ̆ teaŋ krɔŋ] v.

လွှောင်လွှောင် [lɛ̀ teaŋ lwèaŋ] n. muscles.

လွှောင်ဝိတ် [lɛ̀ teaŋ wɜ̀t] n. carotid artery.

လွှိုင်[ə] [lɛ̆ taŋ] n. excavation, pit, quarry, mine, hole. ဂုံင်ကွီဓာတ်လွှိုင်တိ [glɔ̀ŋ kwi dhàt lɛ̆ taŋ tæ̆] n. underground railway. ဂုံင်ကွီဒူတ်သွဝ်တိ [glɔ̀ŋ kwi pəmɔt səmɔ tæ̆] id. နဈက် ဇွှဉ်ဒွှာ်လွှိုင် [nɛ̆ rèak jənòk dɛ̆ cam lɛ̆ taŋ] n. eight principal hells. Cf. ကတိုင် [kă taŋ], တသိုင် [tă saŋ], သိုင် [saŋ].

လွှိုင်ဂေါ်(ကာ်) [lɛ̆ taŋ gòk] n. kilm.

လွှိုင်စင်ခတောက် [lɛ̆ taŋ cɛŋ khă tɔik] n. saw pit.

လွှိုင်တွံ(အ်) [lɛ̆ taŋ təmɔ̆] n. quarry.

လွှိုင်[J] [lɛ̆ taŋ] v. to toss up.

လွှိုင်လွှိုန် [lɛ̆ taŋ pă ton] v. to toss up. n. toss-up. ခန်ခန်အတိုင်ကုသိုမခန်လဝ် [đɛ̆ dòh mɛ̆ dòh đ taŋ kaɔ̆ sɒ mɛ̆ phɒn lɔ̀] id.

လွှိုင်ဝေင် [lɛ̆ taŋ wɔ̀iŋ] v. to toss.

လွှုန် [lɛ̆ tun] n. repeated action, visit, time, turn. ကျွင်ခွဲလွှုန် [klɜŋ mòa' lɛ̆ tun] n. come and see us one time. ညးဟိုဒိုကဝ်ဒ်လွှုန် [ɲèh hom bɜ̀m nɔ̆ pæ̆ lɛ̆ tun] n. he repeated this three times. ဒ်လွှုန် [pæ̆ lɛ̆ tun] n. three times.

လွှုန်အွာသဝ် [lɛ̆ tun đ ca sɔ] n. a visit from the doctor.

လွုန်ဒါဒွ(အ်) [lɛ̈ tun wèɑ wʊ̈] n. this time, this occasion.
လွုန်ဒွ(အ်) [lətun wʊ̈] n. this time. ဒါဒွ(အ်) [wèɑ wʊ̈] id.
လွိုပ် [lɛ̈ top] n. dew, fog. Cf. ကွိုပ် [kʊ̈ top].
လွိုပ်ခေ့(ဟ်) [lɛ̈ top cih] v. (of snow) fall, (of mist) set in.
လွိုပ်ပြဲ(ယ်) [lɛ̈ top brɔɑ'] n. sleet. လွိုပ်လမ္ဒာင် [lɛ̈ top lɔmlɑ̀iŋ] id.
လွို(ဝ်) [lɛ̈ tɒ] n. Cassia fistula. တ့ံလွို(ဝ်) [tənɔm lɛ̈ tɒ] id.
လတေ(အ်) [lʊ̈ tɛ̈] pro. adj. that, at that time.
လထ်ာ [lɛ̈ thɑo³] n. an old man. လထ်ဗျူ [lɛ̈ thɑo³ byʊ̈] id.
လထ်ျ [lɛ̈ thɑo³] n. old man, married man.
လထုပ် [lɛ̈ thup] n. hat. Cf. ခွမ်(က်) [khəmok], ထွိုင် [thəmoiŋ]. Syn. ခဗဲ(ယ်) [khʊ̈ peɑ]. Var. အထုပ် [ʊ̈ thup].
လွ [lɛ̈ dɛ̈] v. to screen, to shelter, to conceal.
လဒု [lɛ̈ dʊ̈] v. to make noise, to give forth a sound. လေးရမ္ဗာင် [bɛ̈ lèh rɔmyɑiŋ] id.
လွို [lɛ̈ di] n. တ့ံလွို [tənɔm lɛ̈ di] n. a kind of plant with hollow stem.
လွက်သွုပ် [lɛ̈ dèɑk sʊ̈ ɔ] v. to grieve, to lament.
လွပ် [lɛ̈ dɔp] v. crouch, be prostrate with fear, to brood, hatch, to sit as a bird on eggs, to meditate in silence. ဓာင်လွပ်ခွန်ခွဲ(ယ်) [cɑiŋ lɛ̈ dɔp dəmɔŋ khəmɑi] v. the hen is sitting on a clutch of eggs. Cf. ခွတ် [khəɗɔt]. Var. ဂခ် [gɛ̈ dɔp].
လွပ်သွိုန်ပဝိုန် [lɛ̈ dɔp swon bɛ̈ pon] v. meditate in silence.
လွံ(ဇ်) [lɛ̈ dɔ̀m] v. control, to rule, to govern, to subdue, to pacify, to quilt, to cherish, to foster, to nourish.
လွံဂမ်္ဂပွတ် [lɛ̈ dɔ̀m gɔ̀m tɑo³ pəmɔt] v. to control heat.
လွံဖင်ခွဲလခ် [lɛ̈ dɔ̀m mèɑŋ mòɑ' lɔ̀] v. to foster, to nourish, to cherish.
လွံရး [lɛ̈ dɔ̀m rèh] v. to exercise authority, to subdue, to control.
လွံလွို [lɛ̈ dɔ̀m lwï] v. to strenuously exert oneself, to make strenuous exertions.
လခိုတ်ာ [lɛ̈ dɔ̀h] v. to reply, to repay.
လခိုတ်ျ [lɛ̈ dɔ̀h] n. rebus, enigma.
လွ [lɛ̈ pʊ̈] pv. prohibitory particle. prohibitory. ထိနုဝ်နုလွစည်ို [pɑi nù pɔŋ mɯ̈ lɛ̈ pʊ̈ cɛ̈ ɲɯ̈] pv. do not eat anything but rice. အရေခ်လွဉ်ုိင်, ဝ [ʊ̈ rïe lɛ̈ pʊ̈ glèŋ, cɛ̈] pv. do not talk so much, get on your meal. ဟုိအရေခ်လွဝိုဉ်ုိင် [hom ʊ̈ rïe lɛ̈ pʊ̈ pɑɒ glèŋ] pv. do not talk too much. occasionally in indirect imperatives. Var. ဝ [pʊ̈].
လွအာလးလး [lɛ̈ pʊ̈ ɑ lèh lèh] pv. do not go at all. ပအာလးလး [pʊ̈ ɑ lèh lèh] id.
လွဝွိင် [lɛ̈ pʊ̈ gwòiŋ] pv. do not worry.
လွစုတ်ဖိုဉ်ုိင် [lɛ̈ pʊ̈ cut pɑɒ glèŋ] pv. do not put too much salt in.
လွပ [lɛ̈ pʊ̈ pʊ̈] pv. do not.
လွသျုင်ကုစ္ဆး [lɛ̈ pʊ̈ slɔŋ jɛ̈ kɑʊ̈ nù ɲèh] pv. do not exalt yourself above others.

လွး [lɛ̏ pah] n. လွးခွာတ် [lɛ̏ pah dhəmàt] n. anvil. လွးပွဲ(ယ်) [lɛ̏ pah pɑ̏ soa] id. Syn. ခြဲခွာတ် [dəni̱ dhəmàt]. Var. ကလး [kɑ̏ pah], ပး [pah].

လွှဲ(က်) [lɛ̏ paik] n. side, direction, one of the two sides, half-part, segment, division. အာလွှဲတာဝဲဂုံညီ [ɑ lɛ̏ paik tai gɔ̀h ɲɪ̏] n. go towards the hut. ဒဲ့ကွီးခွံစာလွှဲ(က်) [dɛ̏h kəpi nùm pɑ lɛ̏ paik] n. it has the river on both sides. ယီအာဆဝှံလွှဲ(က်) [paik ɑ thɑ̏ pɔh lɛ̏ paik] n. divided into seven. ယီအာထဝှံကာဧက် [paik ɑ thɑ̏ pɔh kɑ̏ reak] id. ပန်လွှဲဝဲ့ယီရ့ [pɔn lɛ̏ paik dɛ̏h paik rɑ̏] n. he divided it into four shares. ဝဲ့ယီဧထဝံပန်ဝအုံရ့ [dɛ̏h paik thʊ̏ pɔn gɛ̏ um rɑ̏] id. ဗသုန်ကွဲလွှဲ(က်) [mɛ̏ sun klɔm lɛ̏ paik] n. five hundred and fifty. ဒိုင်လွှဲဗာဧတ်(အ်) [wèŋ lɛ̏ paik pha tɛ̏] n. go round that way. ဧဝတ်လွှဲဗာဧတ် (အ်) [gɪ̏t lɛ̏ paik pha tɛ̏] id. Cf. ကဧရက် [kɑ̏ reak], ကလင် [kɑ̏ leŋ], ကဧက် [kɑ̏ wɛk], ကဒိ(က်) [kɑ̏ waik], ကွင် [kleŋ], ဧတွံ့(တ်) [khɑ̏ tɛ̏h], နွံ(အ်) [sʊ̏], ကဧရက် [tɑ̏ reak], ကဧက် [tɑ̏ wɛk], တွဲ(က်) [twaik], ထက် [thɑ̏ kao³], ဧထဝ် [thie], ဧကုတ် [dɛ̏ kut], နှီဟ် [dɔ̀h], ဗာ [pha], ဘာ်(က်) [bhàik]. Var. ကဒိ(က်) [kɑ̏ paik], Der. ဒိ(က်) [paik] v. to divide. လွှဲက်(အ်) [lɛ̏ paik nʊ̏] n. on this side.

လွှဲတေ(အ်) [lɛ̏ paik tɛ̏] n. on the other side. လွှဲဧတဧလဝ်ဟွံနှံ,လွှဲက်ဧလဝ်တွံနှံ(တ်) [lɛ̏ paik tɛ̏ le hʊ̏ dɔ̀h, lɛ̏ paik nʊ̏ le hʊ̏ dɔ̀h] adv. hardly enough, scant, scantily. ဟွံဏုဝ် [hʊ̏ rùm gɔ̀p] id.

လွှဲဂ်ိန် [lɛ̏ paik dɛ̏ kao³] adv. side ways. နုကိုလွှဲဧဧဧ် [nù kɒ lɛ̏ paik dɛ̏ ceaŋ] id. နုသွဲ့(ယ်) [nù sɑ̏ koa] id. လွှဲသွဲ့(ယ်) [lɛ̏ paik sɑ̏ koa] id. လက်ဧဧဧ် [lɛ̀ak gɛ̏ ceaŋ] id. လက်ဧဧဧ် [lɛ̀ak dɛ̏ ceaŋ] id.

လွှဲပုဉ် [lɛ̏ paik pɜŋ] adv. on the right. လက်ပုဉ် [lɛ̀ak pɜŋ] id. သတုံ(ဒ်) [sɑ̏ tum] id.

လွှဲဗီ(ယ်) [lɛ̏ paik pai] adv. on the left. လက်ဗီ(ယ်) [lɛ̀ak pai] id. ဇွ [jwɪ̏] id.

လွှဲဗာ [lɛ̏ paik pha] n. side, direction.

လွှဲဝွံ(အ်) [lɛ̏ paik wʊ̏] n. this side.

လွှဲသွံ့(ဒ်) [lɛ̏ paik sɑ̏ tum] adv. right hand side. သတုံ(ဒ်) [sɑ̏ tum] id. right hand side of anything.

လွှဲသွံချာန် [lɛ̏ paik sʊ̏ ràn] n. trading association.

လွံက် [lɛ̏ pɔk] v. to be open, uncovered, (lightning) to flash, to poem, uncover, lift (cover) to turn on, to expound, to explanation, comment. ဧထဝ်ပဧလဝ်လွံက် [chie pɑ̏ lie lɛ̏ pɔk] v. the lightning fleshed. ဆိုခုင်သွုင်လွံက်ဖင် [dɑ̀ik nɜ̀ŋ swɜŋ lɛ̏ pɔk mɔ̀ŋ] v. the drinking water jar is uncovered တလောလွံက်ဖင် [tɑ̏ la lɛ̏ pɔk mɔ̀ŋ] v. the box is open. Cf. ဧလိုက် [bɛ̏ lɛ̀k], ဟာ [ha]. opp. တွာတ် [təmat], ခဝ် [dɔ̀]. Der. ဧပွဉ်(က်) [pənok] n. aperture. Var. ဒိ(က်) [paik].

လွံက်အခိပွဲ(ယ်) [lɛ̏ pɔk ɑ̏ dhɛ̀p pai] v. to expound a passage. ပွံက်အခိပွဲ(ဖ်) [pwɔk ɑ̏ dhɛ̀p pai] id.

လွံက်ကို(ဝ်) [lɛ̏ pɔk kɒ] v. to found, to open.

လွံတ်ဘိုဘာ [lɛ̏ pɔk kɒ bhèa] v. to open a school.

လွှတ်ကွဲ(အ်) [lɛ̆ pɔk klɑɛ̆] v. to uncover, lift off.

လွှတ်ကွဲသွှိပ် [lɛ̆ pɔk klɑɛ̆ sɑ̆ kop] v. to take a lid off.

လွှတ်ခအီဆိုဒးကွဲ့(ယ်) [lɛ̆ pɔk khɑ̆ i chɑɒ dèh kənui] v. lifted up the mortar found the monkey underneath.

လွှတ်တရုင် [lɛ̆ pɔk tɑ̆ rɛŋ] v. to open the door.

လွှတ်ထွး [lɛ̆ pɔk thəpɑh] v. to expound.

လွှတ်ဟိုင် [lɛ̆ pɔk pɑiŋ] v. to open one's mouth.

လွှတ်မွတ် [lɛ̆ pɔk pəmɔt] v. to switch a light on.

လွှတ်ဗျောန် [lɛ̆ pɔk pyɒn] v. to turn a tap on.

လွှတ်ရုင်အခိခ်လိုဇော [lɛ̆ pɔk rɔ̀ŋ ɑ̆ khoiŋ ìɒ rɑo^{2}] v. what time does the office open?

လဝိုက် [lɛ̆ pɑk] v. to strike, to dash, to launder by beating on a stone, to be torn of, uprooted, to tear out, to tear off, to wash clothes Indian fashin. လဝိုက်ကြာတ်ကြ [lɛ̆ pɑk krɑt krɑo^{3}] v. to launder, to wash clothes by striking. Syn. second sense, ကဆင် [kɑ̆ chɔŋ], လဆင် [lɛ̆ chɔŋ]. Cf. ကဝိုက် [kɑ̆ pɑk].

လဝိုက်ကဆင် [lɛ̆ pɑk kɑ̆ chɔŋ] v. show signs of dissatisfaction and annoyance (by stamping or by banging things).

လဝိုက်ဗျို(ဟ်) [lɛ̆ pɑk phyih] v. to throw down violently, dash down.

လဝုင် [lɛ̆ pɔŋ] n. earthenware pot in which brine is boiled to extract salt, earthen pot for boiling salt.

လွတ် [lɛ̆ pɔt] n. canal, creek, connecting main waterways. ကြုင်လွတ် [krɔŋ lɛ̆ pɔt] id. Cf. ကပတ် [kɑ̆ pɔt].

ဧလွဒတ် [lɛ̆ pɒt] n. tools, instruments, gear. ဧလွဒတ်ကြိယာ [lɛ̆ pɒt krɑ̆ yɑ] n. gear, instruments. ကဧါတ်ကဧည်ဒတ် [kɑ̆ pɒt kɑ̆ ɲɒt] id. Var. pref. အဧါတ် [ɑ̆ pɒt], ကဧါတ် [kɑ̆ pɒt].

ဧလွဒဲ(ယ်) [lɛ̆ poɑ^{2}] n. a kind of flowering creeper Jasminum pubscens willderow, many flowered jasmine.

ဧလွဒဝ် [lɛ̆ po] n. soap acacia creeper, Acacia concinna D Candolle. သွံကဧါဝ် [tənɔm kɑ̆ po] id. Syn. ခအီလင် [khɑ̆ i lɛŋ], ဧဧရာဝ် [pɑ̆ rɒp].

လမှ်(ဟ်)° [lɛ̆ pɔh] v. to pick up, pick out. လမှ်ကတ် [lɛ̆ pɔh kit] v. to pick up. Cf. ထွ [thəpɑ̆], ထွင် [thəpɛŋ], ဝှ်(ဟ်) [lɔ̀h], ဖှ်ဒ် [pot]. Var. ကမှ်(ဟ်) [kɑ̆ pɔh], ခမှ်(ဟ်) [khɑ̆ pɔh].

လမှ်ကောတ်သွဲ့ထုံးဖုံးမှ်(ဟ်) [lɛ̆ pɔh kit slui dɛ̆ tum cih gɔ̀h] v. picked up the money that had fallen on the floor.

လမှ်ဝိုင် [lɛ̆ pɔh gèŋ] v. to take and keep, take for one's use, take for oneself.

လမှ်ဗွာန် [lɛ̆ pɔh pəŋɑn] v. to pick a plate.

လမှ်မွ [lɛ̆ pɔh.pɑ̆ cɛ̆] v. to adopt. လမှ်မွ [lɛ̆ pɔh bɛ̆ cɛ̆] id. နဲဂကွိုလမှ်မွဧကောန်ဒွန်ခွဲ(ယ်) [nɑ̀i klɒ lɛ̆ pɔh pɑ̆ cɛ̆ kɒn ŋɑik mòɑ'] v. Nai Klaw has adopted a child.

လပုံပင်သူ့ [lɛ̃ pòh pɔŋ sʊ̌ kɑo^{1}] v. pick up a thing which has been discarded.

လပုံပင်စောင်ပွဲဖ(တ်) [lɛ̃ pɔh mɔ̀ŋ coŋ pəʊ̀oɑ phɑo^{3}] v. she is in the kitchen picking out grains of paddy from the rice.

လပုံ(တ်)^{J} [lɛ̃ pɔh] n. wave. ရွှန်လပုံ(တ်) [jwɔ̀n lɛ̃ pɔh] n. swell. ထွေးလပုံ(တ်) [thəpu lɛ̃ pɔh] n. to be seasick.

လပုံဇူး [lɛ̃ pɔh jəmɛ̀h] n. surf.

လပုံပက်ဗိ [lɛ̃ pɔh pɛk pɑ] n. the waves were breaking.

လပုံ(တ်)^{E} [lɛ̃ pɔh] n. elephant's trunk.

လပုံဓိင် [lɛ̃ pɔh coiŋ] n. elephant's trunk, proboscis, trunk, the name of a plant used in medicine, Tournefortia roxburgii Clarke, an instrument which used for winding out pipe joint. Var. ခပုံဓိင် [dɛ̃ pɔh coiŋ], လပုံ(တ်) [lɛ̃ pɔh]. Syn. ခီလပုံဓိင် [khɑ lɛ̃ pɔh coiŋ].

လပုံ(တ်)^{F} [lɛ̃ pɔh] v. ကဝ်လပုံ(တ်) [kɔ lɛ̃ pɔh] v. to be broken off. Der. ပုံ(တ်) [pɔh] v. to be displaced.

လပုံအလာအခေါဝ် [lɛ̃ pɔh ʊ̌ jɛ̀ɑ ʊ̌ dɔ̀^{2}] n. (of radio) medium wave.

လပုံအလိုန်ပက်ဗိ [lɛ̃ pɔh ʊ̌ lɛ̀n pɛk pɑ] v billowy waves dash up.

လပုံကြိုဝ်) [lɛ̃ pɔh kʊ̌ tɒ] v. (of sea) swell.

လပုံကျာ [lɛ̃ pɔh kyɑ] n. air wave.

လပုံဓမ္မိင် [lɛ̃ pɔh jɔmlɔ̀iŋ] n. (of radio) long wave.

လပုံထတ် [lɛ̃ pɔh thɔt] n. (of sea) be tempestuous.

လပုံဒိ [lɛ̃ pɔh dĭ] n. tidal wave. ဆံဒိ [dɑik dĭ] id. ခဒိဓဍိဒရုဒင်တိုန်ကျုင် [dɛ̃ dɔ̀h dĭ mɛ̃ chi dɛ̃ rɔ̀iŋ ton klɔŋ] id.

လပုံဒဓ္ဒံ(အိ်) [lɛ̃ pɔh dɔ̀mlĭɛ̃] n. (of radio) short wave.

လပုံပဆုံ(ယ်) [lɛ̃ pɔh pʊ̌ chui] n. lift and remove from a place. လပုံ(တ်) [lɛ̃ pɔh] id. လပုံကာ [lɛ̃ pɔh nɑ] id.

လပုံသွာန်ဂွမ် [lɛ̃ pɔh pʊ̌ sɑn gɔ̀mtɑo^{3}] n. heat wave. ဘကဲအရာဥတုရာသီ,လပုံသွာန်ဂွမ်သွားတ်ဖြတ် [ʊ̌ kɑi ʊ̌ rɛ̀a ŭ tɑʊ̌ rɛ̀a sæ lɛ̃ pɔh pʊ̌ sɑn gɔ̀mtɑo^{3} sʊ̌ kɑt mɾɔ̀h] id.

လပုတ် [lɛ̃ puh] n. index finger, breadth of index finger (in some areas of thumb) as linear measure, inch. Cf. ဓိတ် [mɛ̀h], ခခွဲတဲ(ယ်) [bʊ̌ tɑɑ]. Syn. ခခွဲနံတဲ(ယ်) [cənɒn tɑo], တဲခခွဲန် [tɑɑ cənɒn]. Var. လဝဲ့ာ(တ်) [lɛ̃ pɒh]. Der. ဝဲ့ာ(တ်) [pɒh] v. to fillip.

လပုတ်ခိုင် [lɛ̃ puh jɛ̀ŋ] n. second toe.

လပုတ်တဲ(ယ်) [lɛ̃ puh tɑɑ] n. index finger.

လွံ(အိ်)^{O} [lɛ̃ pɔ̃] n. dream.

လွံ(အိ်)^{J} [lɛ̃ pɔ̃] v. to dream. သွပ်လွံ(အိ်) [swɔp lɛ̃ pɔ̃] v. dream, to dream. Cf. သွပ် [swɔp]. Der. လွံညာတ် [lɛ̃ pɔ̃ ɲɑ̀t] v. to dream.

လွံညာတ် [lɛ̃ pɔ̃ ɲɑ̀t] v. to dream of.

www.monlibrary.com

လွဲညောတ်ပြုတတ် [lɛ̌ pɔ̌ ɲàt jrùm jàt] v. to dream of a cobra.

လွဲ(ဇာ်)^{R} [lɛ̌ pɔ̌] adj. light empty.

လွဲသာ [lɛ̌ pɔ̌ sɑ] adj. light empty, vain, foolish.

လွဲဩြဒ်(ဇာ်) [lɛ̌ pɔ̌ srɔ̌^{l}] n. wizened grains, chaff and other refuse.

လဖဝ် [lɛ̌ phɔ] v. to let down, put down. ဝထာ်လဖဝ် [thɔ̌^{l} lɛ̌ phɔ] v. to throw, drop down. ဝလိလဖဝ် [bɛ̌ lɛ̌ lɛ̌ phɔ] v. to put down offerings for spirits.

လဖဝ်ကျိုပ် [lɛ̌ phɔ kəɗop] v. bow one's head.

လဖဝ်ဇိုင်တဲ(ယိ) [lɛ̌ phɔ jèŋ toɑ] v. relieve oneself.

လဖဝ်ထောဒ်(ဇာ်) [lɛ̌ phɔ thɔ̌^{l}] v. to set down.

လဖဝ်သိသ [lɛ̌ phɔ sæ sɑ̌] v. to bow the head.

လဖို(တ်) [lɛ̌ phɔh] v. to ask a question, to question.

လဖိုဝိုင် [lɛ̌ phɔh gèŋ] v. to take for oneself.

လဖိုဂွဲဟုံ(မ်) [lɛ̌ phɔh glài hom] v. to search, to investigate.

လဖိုခိသ္ဘာ [lɛ̌ phɔh bɔ̀h sənɑ] v. to consider, to reflect.

လဖိုဖ္ဟုတ် [lɛ̌ phɔh bənùh] v. to meditate.

လဖိုသ္ဘာန် [lɛ̌ phɔh səmɑn] v. to ask a question, to question, ask a question.

လွာ [lɛ̌ bèɑ] n. see ဒုလွာ [dɯ̀ lɛ̌ bèɑ]. n. a kind of medicinal plant.

လွး^{O} [lɛ̌ bèh] n. ဝိုလွး [bɜ̀ lɛ̌ bèh] n. military escort.

လွး^{J} [lɛ̌ bèh] n. plain, place of level ground. လွးကြိုဒ်ဓိ [lɛ̌ bèh grɜ̀p wèɑ] id. လွးဃထီ [lɛ̌ bèh pɑ̌ thɑ̌ wi] id.

လွးယတ် [lɛ̌ bèh yɔ̀t] n. place where sacrificial rites are performed.

လဓေဒ်(က်) [lɛ̌ bɔ̀k] n. table, dining table with short legs, round, which diners set on mats. ဝလွှဒ်(က်) [lɛ̌ bɔ̀k] id. လွှက် [lɛ̌ bɔ̀k] id. ဏ္ဍာ်ပြတ်ပဓလစ်လွှက်ဖွဲ့ဝတ့ဲဝဖျဲနုင်အာဝဓိစ်တ္ဂါတ်(ဇာ်) [ɪ̀ brɛ̀ɑ^{l} tɔ̌ pɑ̌ lɑe lɛ̌ bɔ̀k pəɗoɑ phɑo^{3} tui phyih nèaŋ ɑ̌ dò^{2} təmui tɔ̌] v. the women laid the table in the kitchen and then brought it in and set it down between the guests. ပဓလစ်လွှက် [pɑ̌ lɑe lɛ̌ bɔ̀k] v. to lay the table. ဝဖျဲလွှက် [pyhih lɛ̌ bɔ̀k] v. to set down the table. ဝဖျဲလွှက် [phyɑɛ̌ lɛ̌ bɔ̀k] v. to decorate a dining table. ယာတ်လေးလွှတ် [yɑ̀t lèh lɛ̌ bɔ̀k] n. tablecloth. လွီဝခွန်ယဲတ်လွှက်ပြုးစ [ləmɪ̀ dənɔ̀k yɔ̀k lɛ̌ bɔ̀k prɑh jèh] n. lid, ladle, cooking spoon and table scattered about. Cf. ဝဲတ် [khɑ̌ bɔ̀k], ဝုန်ဝပုန် [khɜŋ cɛ̌ pɜŋ].

လွှက်ပုန် [lɛ̌ bɔ̀k pɜŋ] n. table laid with food.

လွင် [lɛ̌ bèaŋ] n. festival, jollification. သွင် [sɑ̌ bèaŋ] id. သွင်ဝဖိသုင်ဓဖိဒ်ပြြိဒ်ဝဝင်ပြြိုင် [sɛ̌ bhèaŋ poɑ sɜŋ cɛ̌ mèp jrèp wòiŋ grèŋ] id. Cf. ဝဖိ(ယိ) [poɑ^{2}], ဘင် [bhèaŋ], သွင် [sɑ̌ bèaŋ].

လွင်သွုင် [lɛ̌ bèaŋ səmɜ̀ŋ] n. drinking feast.

လွဘင် [lɛ̌ bɑ̀iŋ] n. large branch of a tree, an over hanging cliff.

ဝလွင် [lɛ̌ bɔ̀iŋ] n. mire, thick mud.

www.monlibrary.com

လခိုတ်˚ [lɛ̌ bɜ̀t] n. gale, storm. ကျာလခိုတ် [kya lɛ̌ bɜ̀t] n. squall, tempest. လခိုတ်ကျာ [lɛ̌ bɜ̀t kya] id.

လခိုတ်ကျာဓကွိုန့်(တ်) [lɛ̌ bɜ̀t kya mɛ̌ kɑ̌ tɒ dɔ̀h] n. a storm arose.

လခိုတ်ကျာဓကွိုန့်တိုန်ဒွင်ပဲ့ခိုင်တာကး [lɛ̌ bɜ̀t kya mɛ̌ kɑ̌ tɒ dɔ̀h ton dəmɔ̀ŋ pəɗoa jɛ̀ŋ tɑ̌ kah] n. a storm looms on the horizon.

လခိုတ်ကျာခီလံင် [lɛ̌ bɜ̀t kya mi lɔŋ] n. cyclone, typhoon. လခိုတ်ကျာဓလံင် [lɛ̌ bɜ̀t kya me lɔŋ] id.

လခိုတ်လတိုပ် [lɛ̌ bɜ̀t lɛ̌ top] n. snowstorm.

လခိုတ်˩ [lɛ̌ bɜ̀t] v. to cast, throw fling, to throw. ခြာခဲ့လခိုတ်တွံ့(အံ်) [khra mɔ̀aˈ lɛ̌ bɜ̀t təmɔ̌] v. they are only a stone's throw apart. တိတ်အာခဲ့လခိုတ်တွံ့(အံ်) [tet a mɔ̀aˈ lɛ̌ bɜ̀t təmɔ̌] v. he went forward as far as a stone can be thrown. ခဲ့လခိုတ်တွံ့(အံ်) [mɔ̀aˈ lɛ̌ bɜ̀t təmɔ̌] v. distance to which a stone can be thrown. Cf. ကွမ် [klɔh], ခိုဲ(ဒ်) [jɜ̀m], ထဓဝင် [thɑ̌ weaŋ], ဓထခဲ့(ယ်) [thoa²], ဓထခဲ့(အ်) [thɔ̌ˈ], ခိုတ် [bɜ̀t], ဓသွာဒ် [slo]. Der. ခိုတ် [bɜ̀t] v. to throw.

လခိုန် [lɛ̌ bɜ̀n] v. to secure, fix, nail on, screw on, to make firm, to establish. ကဲ့ကဃျာခုံအဲ လခိုန်ဓထခံ့ကဲ့ဏ္ဍရ် [kənæ kɑ̌ ya gɔ̀h oa lɛ̌ bɜ̀n thɔ̌ˈ tui ĭ rɑ̌] v. I have fixed the floor board that has loose. ဓကွင်လခိုန် [kleaŋ lɛ̌ bɜ̀n] v. to bind fast. သွာဝခဲ့လခိုန်ဒွင်ဓတာ်ိ(အ်) [səma dhɛ̌ jɔ̀aˈ lɛ̌ bɜ̀n dəmɔ̀ŋ thɑ̌ ɔ̌ˈ] v. the carpenter is fixing the rafters. Cf. ခြြဒ်ဒ် [krap], ပခိုဒ် [pɑ̌ khaŋ], ဝာန် [bàn]. Der. ခိုန် [bɜ̀n] v. to be firm.

လခိုန်ထေဒ်ခဲ့ကိုကြွတ်ကွိုက် [lɛ̌ bɜ̀n thɔ̌ˈ dɛ̌h kɒ krut kloik] v. fix it with screws.

လွှဝ် [lɛ̌ bɔ̀p] v. လွှပိုဒ်(ဝ်) [lɛ̌ bɔ̀p pɑ̌ kom] v. to censure, denigrate. တိုလွှဝ် [hom lɛ̌ bɔ̀p] v. to reprove, censure. ဒ်ိုလွှဝ် [pɑ̌ kom lɛ̌ bɔ̀p] v. to censure, denigrate, to blame, defame.

လခဲ့ဓကဲ့(ယ်) [lɛ̌ bù dɛ̌ kui] v. over come with sleep. လခဲ့ထကဲ့(ယ်) [lɛ̌ bù thɑ̌ kui] id. လခဲ့သကဲ့(ယ်) [lɛ̌ bù sɑ̌ kui] id. လခဲ့ဒွိုင် [lɛ̌ bù sloiŋ] id.

လဖြ်˚ [lɛ̌ brɛ̀aˈ] n. an old woman.

လဖြ်˩ [lɛ̌ rɛ̀aˈ] n. old woman, married woman.

လွှာ်(က်) [lɛ̌ bhɑ̀ik] v. to help walk. ထွလွှာ်(က်) [thəpɑ̌ lɛ̌ bhɑ̀ik] id. ထွင်လွှာ်(က်) [thəpɛŋ lɛ̌ bhɑ̀ik] id. Var. ဒွှာ်(က်) [sɑ̌ bhɑ̌ik].

လွှင် [lɛ̌ bhɛ̀aŋ] n. festival. Cf. ဓဝိ(ယ်) [poa²], ဒွှင် [sɑ̌ bhɛ̀aŋ]. Var. pref. ဘင် [bhɛ̀aŋ], ဒွှင် [sɑ̌ bhɛ̀aŋ].

လွှင်ကျာ်(က်) [lɛ̌ bhɛ̀aŋ kyaik] n. pagoda festival. ဒွှင်ကျာ်(က်) [sɑ̌ bhɛ̀aŋ kyaik]ˈid.

လဓဝတ် [lɛ̌ màt] n. white-robed acolyte, white-robed religious devotee, layman observing first eight precepts and leading religious life without entering the member of Buddhist Order (ဒသင်ဓသ, ဓနတိရိုက [sɛŋ ghɛ̌ ɑ̌ nɛ̌ gèa rĭ kɑ̌] n. member of Buddhist Order). Cf. ဖြ ခိန် [brɛ̀aˈ mèn].

လဎ [lɛ̌ rŭ] v. to shake (out). Var. ဎ [gɛ̌ rŭ].

လရုကသိ [lɛ̌ rɯ̌ kə̌ sæ] v. to shake.

လရုကသိသွိက်လး [lɛ̌ rɯ̌ kə̌ sæ səmoik lèh] v. shake out to straighten.

လရုချဲဖွဲ့(ယ်) [lɛ̌ rɯ̌ chai phəɗai] v. to shake off.

လရုလစ်(က်) [lɛ̌ rɯ̌ lɛ̌ caik] v. to scatter, to stir up, to stir as a dust, stir up a dust. ဝရုဝစ်(က်) [gɛ̌ rɯ̌ gɛ̌ caik] id.

လရုလစ်မျိုက် [lɛ̌ rɯ̌ lɛ̌ caik mlèk] v. to sir up a dust. ဝရုဝစ်မျိုက် [gɛ̌ rɯ̌ gɛ̌ caik mlèk] id.

လရုယာတ် [lɛ̌ rɯ̌ yàt] v. to shake out a cloth.

လရုသူးဖူဂရု [lɛ̌ rɯ̌ səŋaŏ nù gɛ̌ rɛ̌] v. to shake out grains of rice from the bowl. Var. ဝရု [gɛ̌ rɯ̌].

လရိုက် [lɛ̌ rèk] v. to shake. ဇာဝ်လရိုက် [jɛ̌ tɔ lɛ̌ rèk] v. to shake, to quake. Cf. ခရိုက် [khə̌ rèk], ဂရိုက် [gɛ̌ rèk], ဒရိုက် [dɛ̌ rèk], ဓရိုက် [dhɛ̌ rèk], ပချိ [pə̌ chi], ပုိက် [pɑk], လရု [lɛ̌ rɯ̌], လျတ် [lyɔ̀t], လွှိုက် [lwèk].

လရိုက်ကွိုဝ် [lɛ̌ rèk kəɗop] v. to shake one's head.

လရိုက်တဲ့(ယ်) [lɛ̌ rèk toɑ] v. to shake hands.

လရိုက်တံ့ဆု [lɛ̌ rèk tənɔm chɯ̌] v. to shake the tree.

လရိုက်ပလင် [lɛ̌ rèk pə̌ lɛŋ] v. to shake a bottle.

လရိုက်ပရှိ(ဟ်) [lɛ̌ rèk pə̌ rɔh] v. to shake down.

လရိုက်ပရှိသတ် [lɛ̌ rèk pə̌ rɔh sɔt] v. to shake down fruit from a tree.

လရိုင် [lɛ̌ ròiŋ] v. to taste pungent, to experience a pungent taste. Var. perf. ရိုင် [ròiŋ].

လရှိတ် [lɛ̌ rɜ̀h] v. to defecate. လဖဝ် [lɛ̌ phɔ] id. Cf. ဓိုက်ခုတ် [oik cut], ဓိုက်ဓထဝ်(ဓ်) [oik thŏ'], ဝတ္ထုခုတ် [kə̌ nɑĕ cut], ဃဝ်ခုတ်ခိုင်ဝဲ(ယ်) [khə̌ pɔ cut jèŋ toɑ].

လရှိတ် [lɛ̌ rɜ̀k] v. push. Var. ဂရှိတ် [gɛ̌ rɜ̀k].

လရှိတ်ဖျေ့(ဟ်) [lɛ̌ rɜ̀k phyih] v. push down.

လရှိ(ဓ်) [lɛ̌ rɜ̌] v. to cry, weep, shriek, squeak, mew, make a plaintive noise. ဇကာန်ဋ္ဌ်လရှိဗ်ဒ် [kɒn ŋaik lɛ̌ rɜ̌ màŋ] v. the child is crying. ကွိုလရှိ(ဓ်) [kənæ̌ lɛ̌ rɜ̌] v. a rat squeaked. ခွဲလရှိ(ဓ်) [bɛ̌ gòɑ' lɛ̌ rɜ̌] v. the cat was mewing. ဝရုလရှိ(ဓ်) [bɛ̌ rɯ̌ lɛ̌ rɜ̌] v. to squeak. n. a sound of cry.

လရှိဂတောဝ် [lɛ̌ rɜ̌ gɛ̌ tie] v. to cry continuously, to cry aloud, to weep with a loud voice.

လရှိယာဲ(ဓ်) [lɛ̌ rɜ̌ yàm] v. to weep, to weep and cry.

လလီ [lɛ̌ lì] n. lightning. Syn. pref. ဇဆဝ်ပလလဝ် [chie pə̌ lie]. ဂုတ်လလီ [jɜ̀k lɛ̌ lì] n. forked lightning.

လလာ [lɛ̌ lèɑ] v. to spread out, to exceed, to excel.

လလ် [lɛ̌ lèɑ'] v. to spread, to spread out. with other verbs it has the meaning of away from, movement away, flight. ကွတ်လလ် [klɔt lɛ̌ lèɑ'] v. to steal away. ယိုတ်ဒ်လလ် ဓဘာဝယလှိုက် [yɜ̀m tɔŋ lɛ̌ lèɑ' cɑo³ bhɛ̌ wɛ̌ pə̌ lɑk] v. dead drew him away and he returned to extinction. ဒွိဒ်ဓလလ်လချိ(ဓ်) [səmoiŋ dèɑ' lɛ̌ lèɑ' lɔmyɜ̀m] v. the king fled

from life. ie. died.

လလံကျိုပ် [lɛ̈ lèa¹ kəʃop] n. the vowel sign (ိ).

လလံ(ဝ်) [lɛ̈ lɔ̀m] n. peace, rest, cessation. ဟွဲဖွဲ့လလံ(ဝ်) [hɔ̌ gɔ̌ lɛ̈ lɔ̀m] v. could not be appeared (of parents grief).

လလံကို(ဝ်) [lɛ̈ lɔ̀m kɒ] v. to give peace, to soothe, to give rest from disease.

လလံကွဲ(အင််) [lɛ̈ lɔ̀m klaɛ̌] v. to suppress, quiet, assuage, extinguish.

လလံဒွဝဒိ [lɛ̈ lɔ̀m dwèa pæ̌] v. to be stead fast, tranquil, lit. to have control of the three apertures namely, body, speech and mind.

လလံသွာ [lɛ̈ lɔ̀m swɑ] v. mental relief, recovery from illness, relief of mind.

လလး [lɛ̈ lèh] v. to spread , to stretch out, to receive.

လလးထ္ဆိုန် [lɛ̈ lèh kɑ̌ thon] v. robe presented to the monks at the end of the Lent.

လလးကာလမလွဲ့ဟ် [lɛ̈ lèh kɑ yɑ̌ mɛ̈ lənùh] v. to exercise, to stretch the limbs. ပ္လးကဒိဉ် [plah kɑ̌ wɑŋ] id. ပ္လးဒိဉ်ဇဲ(ဃ်) [plah jèŋ toɑ] id.

လလးဂကော်(ဝ်) [lɛ̈ lèh gɛ̈ kɒm] v. held by public contributions.

လ့လဒိဉ် [lɑ̌ loiŋ] n. firefly, glow-worm.

လလဒိဉ်ဂစာတ် [lɛ̈ loiŋ gɛ̈ cɑt] n. the flash which come out of the eye (when the head has been stricken violently by something).

လဇလဉ် [lɛ̈ lɔ̀iŋ] n. trading loss, dissolution, destruction, effacement.

လဇလဉ်ကဝ် [lɛ̈ lɔ̀iŋ kɔ] n. the destruction of the kalpa or of the world. လဟုတ်ကဝ် [lɛ̈ hut kɔ] id. လဟုတ်ပ္လးတိ [lɛ̈ hut glèh tæ̌] id.

လဇလောဉ် [lɛ̈ lɔ̀ŋ] v. to cry aloud, to lift up the voice, to call out. လိတ်လဇလောဉ်ြ [lɔ̀ik lɛ̈ lɔ̀ŋ tɑ̌ rɑh] n. notice, poster.

လဇလောဉ်ကမြ် [lɛ̈ lɔ̀ŋ kɔmrɑo³] v. to proclaim aloud, to call out.

လဇလောဉ်ကဖွေဝ် [lɛ̈ lɔ̀ŋ kɔmle] v. to make a loud noise.

လဇလောဉ်ြ [lɛ̈ lɔ̀ŋ tɑ̌ rɑh] v. to noise abroad, to be noised abroad.

လလောတ် [lɛ̈ lɑ̀t] n. bolt. Syn. စသ္ဒာဝ် [səno] id. ပ္ဒတ် [pənɔk] id.

လလဲ့(ယ်) [lɛ̈ lùi] v. to leave (behind), to be left behind, to leave or drop anything involuntarily. အဲလလဲ့စဒုံလ္ဆုတလောဇ္ဆ် [oɑ lɛ̈ lùi cɛ̌ dɛ̌h lɛ̈ tɑo¹ tɑ̌ lɑ thɑ̌ tɑo³] v. I left it on the top of the almirah. ကဇိတ်ကညွောတ်တဲ့ဂ့်လလဲ့အာအိုတ်ရ [kɑ̌ pɒt kɑ̌ ɲɒt iɔ̌ gòh lɛ̈ lùi ɑ ot rɑ̌] v. all gear was left behind. ဒိတ်လလဲ့(ယ်) [wɜt lɛ̈ lùi] v. to leave behind. Cf. ဒွ(အင််) [cʊ̌¹].

လလဲ့ကွဲ့(ဝ်) [lɛ̈ lùi kənɔm] v. to urinate involuntarily, urinate without volition.

လလဲ့သွဲ့(ယ်) [lɛ̈ lùi sənui] v. to drop, to fall away, to miscarry. လလဲ့နှ် [lɛ̈ lùi hnæ] id လလဲ့သ္ဒိ [lɛ̈ lùí sənæ] id.

လလံ(အင််) [lɛ̈ lɔ̄] n. duration. ဓဉ်အကဲခွဲဒိလလံဇော [mɔ̀ŋ ɑ̌ nɔ̌ mòɑ¹ cɛ̌ lɛ̈ lɔ̄ rɑo²] n. how long have you lived here? Var. ဂလံ(အင််) [gɛ̈ lɔ̄]. Der. လံ(အင််) [lɔ̄] v. to be long.

လလံလိုရော [lɛ̈ lɔ̄ lɒ rɑo²] n. how long ago?

လလဲ့(ယိ) [lɛ̌ hloɑ] n. width, extent in horizontal plane, area. ဥကဋ္ဌခေဒံဥစတ်လလဲ့ရ [e kɑ̌ gɔ̀h jwɔ̌ gɔ̌ ɲɔt lɛ̌ hloɑ rɑ̌] n. the acre is a measure of area. Cf. အနုံ(ဒ်) [ɑ̌ nàm], ဝမ္ဒန် (က်) [jɔ̀mnòk], လ္ဒင် [lənèaŋ]. Der. လဲ့(ယိ) [hloɑ] v. to be broad.

လလဲ့ခေါ့စိတ်ခွဲဝေ [lɛ̌ hloɑ ɗɛ̌h ɲɔt mòa' pe] n. it is a foot wide.

လလဲ့တိဒုခေါ့တံသွဲ့ခွဲစီဥကရော [lɛ̌ hloɑ tǎ̌ bəŋɛ̌ bǐh tɔ̌ sloɑ mòa' cɨ̌ e kɑ̌ rɑo²] n. what is the acreage of you holding?

လလဲ့ဝလး [lɛ̌ hloɑ bɛ̌ lɛ̀h] n. area, extent.

လသာ [lɛ̌ sɑ] v. to leave, forsake, abandon.

လသာဝန္ဓ [lɛ̌ sɑ gɔ̀n dhɛ̌] v. to die, to give up the ghost, give up the spirit. lit. to leave the skandhas of five elements of being.

လသာလဝ် [lɛ̌ sɑ lɔ̀] v. to leave behind.

လသာသ္ကန် [lɛ̌ sɑ sɑ̌ kɔn] v. to die, to give up the ghost, leave the body, leave skandhas.

လသု [lɛ̌ sɑɔ̌] n. paddle. Var. ကသု [kɑ̌ sɑɔ̌], တသု [tɑ̌ sɑɔ̌].

လသုသ္ဝဝ် [lɛ̌ sɑɔ̌ sənie] n. steering paddle.

လသာတ်˚ [lɛ̌ sɑt] v. to propel obliquely, to over shoot, to go beyond. Var. တသာတ် [tɑ̌ sɑt]. Der. သာတ် [sɑt] v. to go past.

လသာတ်ဂျင် [lɛ̌ sɑt glɔ̀ŋ] v. to bring a boat's head across the strean

လသာတ်˩ [lɛ̌ sɑt] v. to bale.

လသာတ်ဩိန်ချဉ်(က်) [lɛ̌ sɑt pɑ̌ ton ɗaik] v. baled out water.

လသိုတ်˚ [lɛ̌ sot] v. to go beyond, decline, slant, go aside. Cf. ဒသိုတ် [ɗɛ̌ sot], လောန် [lɔ̀n], ဓဓဲ(ယိ) [pɛɑ]. Var. တသိုတ် [tɑ̌ sot], ဒသိုတ် [ɗɛ̌ sot], လသာတ် [lɛ̌ sɑt].

လသိုတ်ဓူး [lɛ̌ sot cəɗah] v. to move away. လသိုတ်ဓူးအာ [lɛ̌ sot cəɗah ɑ] id.

လသိုတ်˩ [lɛ̌ sot] v. loose, shed, fall. သွဲ့ဆုလသိုတ်နှံဖဒ် [slɑ̌ chɨ̌ lɛ̌ sot cih mɔ̀ŋ] v. the leaves are falling.

လသိုတ်နှံ(ဟ်) [lɛ̌ sot cih] v. to be shed.

လသိုတ်လဲ(ယိ) [lɛ̌ sot lài] v. to come loose as hair.

လသိုန် [lɛ̌ son] n. onion. လသိုန်ဓွတ် [lɛ̌ son bɛ̌ kit] id. Var. ကသိုန် [kɑ̌ son], တသိုန် [tɑ̌ son].

လသိုန်ဗွာင် [lɛ̌ son bɛ̌ taiŋ] n. garlic.

လသို(ဒ်) [lɛ̌ som] n. rainy season. ဥတုလသို(ဒ်) [ɨ̌ taɔ̌ lɛ̌ som] id. အဝိဒ်လသို(ဒ်) [ɑ̌ khoiŋ lɛ̌ som] id. Syn. ဥတုဗြဲ(ယိ) [ɨ̌ taɔ̌ bròa'], ကသို(ဒ်) [kɑ̌ som], ဒသို(ဒ်) [ɗɛ̌ som].

လသို(ဝ်) [lɛ̌ sɒ] v. to fluff out, to spread. ဂဓဲလသို့ပ်တ်ချေဒခုံ(ဟ်) [gəcim lɛ̌ sɒ pɑ̌ tet səneaŋ ɗɛ̌h] v. the bird fluffed (out) its feathers. ဂဓဲဗူးပ်တ်ဓသွဲဒခုံ(ဟ်) [gɛ̌ cim plah pɑ̌ tet səneaŋ ɗɛ̌h] id. Var. ကသို(ဝ်) [kɑ̌ sɒ], တသို(ဝ်) [tɑ̌ sɒ].

လသိုခိုင် [lɛ̌ sɒ jèŋ] v. to spread out legs.

လဟး [lɛ̌ hèh] v. harness, trappings. Var. တဟး [tɑ̌ hèh], ထဟး [thɑ̌ ____].

လဟားဓိင် [lɛ̈ hɛ̀h coiŋ] n. elephant harness.

လဟာက်˚ [lɛ̈ hɛ̀ak] v. to pant. ဇောင်ဒိုတ်လွိုင်လွေ [ɗoŋ pot ləŋɛ̀p ləŋɛ̀a] id.

လဟာက်ˀ [lɛ̈ hɛ̀ak] n. bridle, bridle bit, halter. ဇုက်လဟာက် [jɛ̀k lɛ̈ hɛ̀ak] n. rein. Cf. လဓာက် [ləhɛ̀ak].

လဟာင်(က်) [lɛ̈ hàik] adv. gapingly, without hindrance, obstruction, etc. adj. gaping, yawning, bare.

လဟုက် [lɛ̈ hɛ̀k] v. to be vexed, annoyed. Var. ဝဟုက် [gɛ̈ hɛ̀k].

လဟုက်ညံ့ဉ်ကွ [lɛ̈ hɛ̀k ɲɔ̀ŋ klɑ̆] v. roused like a tiger.

လဟုက်ပွေဘတ် [lɛ̈ hɛ̀k pənɒt] v. to be vexed, to be angry.

လဟုက်မံဉ်ပွဲနိုတ် [lɛ̈ hɛ̀k mɔ̀ŋ pəɗoa cot] v. vexed in heart.

လဟုက်ဓေဉ်ကွ [lɛ̈ hɛ̀k wɔ̀iŋ klɑ̆] v. rouse a sleeping tiger. ဒွက်ဓဆဲကြိုဓေဉ်ကွ [dhəmɛ̀ak chɔ̆ kɑ̆ tɒ wɔ̀iŋ klɑ̆] id. ဒွက်ဓဆဲကြိုဓေဉ်ကွတိက်နိုမံဉ် [dhəmɛ̀ak chɔ̆ kɑ̆ tɒ wɔ̀iŋ klɑ̆ toik dɜ̀m mɔ̀ŋ] id.

လဟောက် [lɛ̈ hɛ̀ak] n. bridle-bit, halter. ဇုက်လဓောက် [jɛ̀k lɛ̈ hɛ̀ak] n. rein.

လဟာဉ် [lɛ̈ hàiŋ] n. cupped hand, handful, the open hand. စုတ်ပွဲလဟာဉ်ဒေ့(ဟ်) [cut pəɗoa lɛ̈ hàiŋ ɗɛ̆h] n. put in his hand. ပုင်ဒွဲလဟာဉ် [pɜŋ mɔ̀aˈ lɛ̈ hàiŋ] n. a handful of rice. ဒွဲလဟာဉ်တဲ(ယ်) [mɔ̀aˈ lɛ̈ hàiŋ toa] n. a handful. Cf. first sense, လ့ဉ်က် [ləmɔ̀k]. Syn. ခံက်တဲ(ယ်) [khɔk toa], ခွိုင်တဲ(ယ်) [khlaŋ toa], ဂျိုင်တဲ(ယ်) [glɜ̀ŋ toa], လဟာဉ်တဲ(ယ်) [jɛ̈ hàiŋ toa].

လဟိုင်˚ [lɛ̈ hoiŋ] n. cessation, peace.

လဟိုင်နိုတ် [lɛ̈hoiŋ cot] n. pleasure, love, attachment.

လဟိုင်ˀ [lɛ̈ hoiŋ] v. be happy.

လဟိုင်နိုတ် [lɛ̈ hoiŋ cot] v. to be pappy, to entertain, to amuse. ခုင်တွုင် [dɜ̀ŋ tlɜŋ] id.

လဟုတ် [lɛ̈ hut] n. loss, decay, diminution.

လဟုတ်ကဝ် [lɛ̈ hut kɔ] n. the destruction of the world.

လဟုတ်လမျှိ(ဓ်) [lɛ̈ hut lɔ̀myɜ̀m] n. loss of life.

လဟို(မ်) [lɛ̈ hom] n. speech, saying, statement, motion, written statement.

လဟိုလဂး [lɛ̈ hom lɛ̈ gèh] n. speech words.

လဟဲ့(ယ်) [lɛ̈ hùi] v. to sway, to swing, to cause to swing. အဲ့လဟဲ့(ယ်) [ui lɛ̈ hùi] v. to swing, to rock. Cf. အဲ့(ယ်) [ui], ကဲ့(ယ်) [kui], ဂဲ့(ယ်) [gɛ̈ wùi], ဒုံ [ɗɔŋ], ခဲ့(ယ်) [ɗui]. Var. ဂဟဲ့(ယ်) [gɛ̈ hùi].

လဟဲ့ဂဟဲ့(ယ်) [lɛ̈ hùi gɛ̈ hùi] v. to swing back and forth.

လဟဲ့ဇုန်ဓာ [lɛ̈ hùi jùn jèa] v. to rock a baby's swing.

လဟော့်(ဟ်) [lɛ̈ hĭh] n. harness, trappings. Var. ဓာဟး [tɑ̆ hèh], လဟး [lɛ̈ hèh].

လဟော့်ဓိင် [lɛ̈ hĭh coiŋ] n. elephant harness.

လဟို(ဒ်)˚ [lɛ̈ hà] v. to blaze, to shine, to glow. chiefly in foll. phr. ဒိုလဟို(ဒ်) [gà lɛ̈ hà] v.

to blaze up. တူဒိုလဟိုး(ဒ်) [tɑoˡ gə̀ lɛ̌ hə̀] v. to burn brightly. Cf. သွဲဒ် [slɔŋ]. Der. ဒိုး(ဒ်) [gə̀] v. to blaze up.

လဟိုး(ဒ်)ᐟ [lɛ̌ hə̀] v. raise, upgrade, enhance the quality, to renovate, restore, renew. Cf. နာဝ် [nàp], ဝဧလဒ် [pɑ̌ lae], ဗွဝ် [bɛ̌ gɔ̀p], ဗွံ(ဖာ်) [blɔ̃]. Var. ဂဟိုး(ဒ်) [gɛ̌ hə̀], ဒဟိုး(ဒ်) [dɛ̌ hə̀].

လဟိုးပ္ဍတ်ဇ္ဍင် [lɛ̌ hə̀ p̣ɑ̌ kɔt pɑ̌ keaŋ] v. refresher course, upgrading course. လဟိုးပဧလဒ် [lɛ̌ hə̀ pɑ̌ lae] id.

လဟိုးပလေဒ်ကျွာ်(က်) [lɛ̌ hə̀ pɑ̌ lae kyɑik] v. to restore a pagoda.

လဟိုတ် [lɛ̌ hə̀h] v. to plaster, overlay, to be overlaid, decorate, adorned.

လဟိုတ်ပ္ဍိုန် [lɛ̌ hə̀h pɑ̌ ton] v. to rebuild and adorned.

လဘအဝ် [lɛ̀a ɔp] n. edible succulent, acidulous climber which thrives on bamboo groves.

လဘာ [lɛ̀a bhɛ̌] n. (P. labho) something received, a reward, a prize.

လဘာပခဲ့(ယ်) [lɛ̀a bhɛ̌ pɑ̌ roa] n. extra allowance.

လဳဖ် [lɨ̌ maoˀ] n. orange. လီဖ် [lɨ̀ maoˀ] id.

လီ˚ [lɨ̀] v. (in many areas subject to bilingual tabu occasioned by Burmese " li " penis) to wash.

လီမုက် [lɨ̀ mə̀k] v. to wash one's face. လဘဲမုက် [lə̀aiŋ mə̀k] id. Cf. ကြဲ [kraoˀ] v. ကြာတ် [krɑt], သ္ဂျ [slɑð], တုံ(ဒ်) [hum].

လီᐟ [lɨ̀] n. လ့ုတ်လီ [lənùh lɨ̀] v. to be lazy, idle.

လီတာ [lɨ̀ ta] n. (Eng.) litre.

လီဖ် [lɨ̀ maoˀ] n. tangerine, orange with loose skin. လီဖ် [lɨ̌ maoˀ] id. လီဖ်ဟဲ(ယ်) [lɨ̀ maọˀ hoa] v. the orange season is over. လီဖ်ဧတာံ(ဒ်) [lɨ̀ maoˀ hɒm] id.

လီယား˚ [lɨ̀ yèh] n. the morrow.

လီယားᐟ [lɨ̀ yèh] adv. tomorrow. လီယားဧတ [lɨ̀ yèh gɛ̌ tɑ̌] adv. tomorrow.

လီဝါ [lɨ̀ wa] n. (Eng.) lever (of machines), accelerator (of motor vehicles).

လီသူ [lɨ̀ su] n. Lisu, One of the Kachin ethnic groups inhabiting parts of the northern Kachin State.

လု˚ [lɨ̆] v. turned down and loose. ဧဗြဒ်လု [preaŋ lɨ̆] n. boffalo having a horn or horns turned down and loose.

လုᐟ [lɨ̆] v. to be unstable, unsteady.

လုဧလာန် [lɨ̆ làn] v. to wander, to be fickle, be guilty of adultery, unsteady, addicted to vice, to be addicted to.

လုက် [lɨ̆ kaoˀ] prep. during, as. လုက်ဒ်ဘ့ဲ(ယ်) [lɨ̆ kaoˀ pɛ̆ təŋoa] prep. for three days. လုက်ဧပဒ်အာဝ်သ့ံ(ဒ်) [lɨ̆ kaoˀ pɔiŋ ɑ pɛ̆ sənam] prep. for three full years. လုတ်ခွဲအယုက် [lɨ̆ kaoˀ mòɑˡ ɑ̌ yèk] adv. for life, for all the life.

ဧလ [le] pn. also, too. အဲအာအဧတ်ဧကာဒ်,ဧခံဧလအာဂိုဟာ [oa ɑ ɑ̌ tɛ̌ noŋ, bɨ̀h le ɑ kom ha] pn. I shall be going there, do you want to come too? တိုလခ်ဧယိုင်ကွာ့ဖွဲ့လခ်အလာ်ဧခွာခ်တ်ဂ့်

ဧလေ [tɒ lɔ̀ dɛ̆ yèŋ kənɑ pɑ̆ tɑo³ lɔ̀ ɑ̆ làm jənɔ̀² tɔ̆ gɔ̀h le] pn. they set up the posts for the pavilion, and hung up banners and streamers. ညွှင်ရ်ကျွန်ထာန်သတ်တဲ့ဝှ်ဝန်ဝလသွးထာန် ဂကူဝန်ဝကာင် [ɲɔ̀ŋ rèɑ' kyɑik chɑn sɔt tɔ̆ gɔ̀h bïh le sɑ̆ dèh chɑn gɛ̆ kɑo' bïh noŋ] pn. just as the Buddha loved all creatures, so you, too, should love your neighbours. sometimes merely oppositive, marking newly introduced subject of discourse. ဖြဝဲ့ဝလ အဲဟွံတိ(ဒ်) [brèɑ' dɛ̆h le oɑ hɔ̆ tem] pn. also I do not know his wife. ဓာတ်ညွှးစိုပ်ကျုင်ရုအဲ ဧလဟွံတိ(ဒ်) [màt ɲèh cop klɔŋ rɑ̆ oɑ̄le hɔ̆ tem] pn. although he had arrived, I did not know he had. ခွဲတ္ကဧလဝသြဲခံစာတ္ထူသုန်တိတ် [mòɑ' e kɑ̆ le srɔ̆' pɑ ĭ sun tet] pn. per acre it yields twenty-five baskets. Qualifying cl. if. ဒိဝလ, ဓုခ့်သခ်လိုဝခ့်လိင်ဝရှာ [gĭ le, mŭ dɔ̀h saik lɒ bïh lòiŋ rɑo²] pn. if you do not like it, why do you rent the land? ဓကုကျုင် ပြတ်ပြတ်, ဓာန်ဧလကျုင်ညီ [jɛ̆ kɑɑ̆ klɔŋ prɔh prɔh màn le klɔŋ ɲĭ] pn. if you can, please come soon. တိခိုတ်ဝလတိတ်ဖဲင်ကိုရ် [tæ̆ khoh le tet mɔ̀ŋ kom rɑ̆] pn. if the land is good you do get that much yield. ခွဲဂးတိတဲ့ဝလ, ယးသွဲဒံတိခွံဏီဟာ [dənɑ̀i nɔ̆ tɒ tui le yèh sənam tɒ gĭ nem hɑ] pn. having planted this patch, will you be able to plant it again next year? ဟွံချူ, လံဝလခိတ်အာဝကာင် [hɔ̆ chu, lɔ̆ le wɔ̀t ɑ noŋ] pn. if you do not write it down you will forget it. ဟွံခွံစဝှင်ဏီဝလစစ်, ကဲဝခ့်လို့ဝကာင် [hɔ̆ gɔ̆ cɛ̆ pɔŋ nem le cɛ̆ ɲɑo³ kɔ̆ bïh lɔ̀m noŋ] pn. if you have not had your dinner and eat sugar-cane it will spoil your appetite. စင်ခိုချန်ဝသွဝလ, ချတ်ဖံင် [pɛŋ gɔ̀h dun cɛ̆ swɑ̆ le ɗɑt mɔ̀ŋ] pn. if one put bamboo shoots in a curry, it gives it a sweet taste. ကိုဝလ [kom le] adv. even. ကိုဝလ...ခ့်ဝလ [kom le...gɔ̀h le] adv. either...or, neither...nor. Cf. ကို(ဒ်) [kom], မွး [mɛ̆ gèh], ယွံ...ရ [yɔ̆...rɑ̆], ဧလဒ် [lɑe].

ဧလလာနှ် [le lɑn] n. auction. ခိတ်ဧလလာနှ် [bɔ̀t le lɑn] v. to put up to auction. ဧထင်ဧလလာနှ် [chɔiŋ le lɑn] id. Ult. from Portuguese (lei lao).

ဧလသ [le sɑ̆] n. (P.) trick, stratagem.

လဲ(ယ်) [lòɑ'] n. friend. Cf. အဖက် [ɑ̆ phɛk], ဇွာ [jwèɑ], ဖြဲ(ယ်) [proɑ²], ပွင် [pwɔŋ], ဖတ္ထော [mĭt tɑ], ခဲ(ယ်) [ròɑ'], သဟဲ(ယ်) [sɑ̆ hɑi].

ဧလာ° [lɔ̀'] v. roll over, to roll over and over. ပ္ဍာ [plɑo²] id. n. ဂဲ့(ဒ်)[gɛ̆ gɔ̀] id. ဧရင်ယူ့ [cɑ̆ rɛŋ yəmŭ] id. ထူ့ [thəmɑo'] id. ဝထွဲ(ဒ်) [thəpɒm] id. ခနှ်ဖထူ့ [dɛ̆ dɔ̀h mɛ̆ thəpu] id. ခနှ်ဝဝင်ဝလာခွံင် [dɛ̆ dɔ̀h wɔ̀iŋ lɔ̀' dəmɔ̀ŋ] id. (ဍွင် [glɔ̀ŋ] n. canoe, ကွင် [kəpɛŋ] n. ship). ဧဂုဧရိင် [bɛ̆ rŭ gɛ̆ rɔ̀iŋ] id. သ္ဍူ [səmɑo'] id.

ဧလာ° [lɔ̀'] v. to be prostrate, to lie on one's back. ခြံလာအာ [jrùm lɔ̀' ɑ] v. the snake wriggle along. Syn. ပွံအာ [plɑm ɑ̄]; လံအာ [làm ɑ]. တင်ဧလာ [tɛŋ lɔ̀'] v. (honorific) to go to bed. Syn. ဍ [glɛ̆], ဝပ္ဍာ [glɔ̀'], လ္ဍာ [ləŋèɑ].

ဧလာအာ [lɔ̀' ɑ] v. to wriggle along.

ဧလာက [lɔ̀' kɑ̆] n. (P.) universe, the world of man. ပညာဝလာကဝဒေါ် [pɔn ɲɑ lɔ̀' kɑ̆ dhàt] n. natural science.

ဧလာကပိလ [lɔ̀' kɑ̆ pɑ lɑ̆] n. (P.) guardian of the world. ဗွင်ဍုးတိ [pəmeŋ glèh tæ̆] id.

ဧလာကဖဝ် [lɔ̀' kɑ̆ mɔ] n. lot, destiny.

လောကဓာတ် [lɔ̀' kə̆ dhàt] n. (LF) element, constituent, of the physical world.

လောကရုပ် [lɔ̀' kə̆ rùp] n. material world.

လောကဝတ် [lɔ̀' kə̆ wɔ̀t] n. worldly practice.

လောကီ [lɔ̀' ki] n. worldly, the secular world.

လောကုတ္တို(ဝ်) [lɔ̀' kut tɒ] n. the way to escape from worldly desires and attachments, transcord the world, transcending the world, supernatural, spiritual.

လောခတ္ခေ့အာ [lɔ̀' khə̆ tɑo' cih ɑ] v. to roll down.

လောဥပ် [lɔ̀' glɔ̀] v. to be prostrate.

လောဘ [lɔ̀' bhĕ̀] n. (P.) rapacity, avarice, covetousness, desire, cupidity, greedy, selfish. ဦက်နွံတ်ခေ့ဉ်ကိုဩတ် [pəmoik num tɑo^{3} mĕ̀ jənɔ̀k kɒ jrĕ̀ hɔ̀t] id. Cf. ဒွပ် [gənɔ̀p], ဦက် [pəmoik].

လောဘဝိသမ [lɔ̀' bhĕ̀ wĭ sə̆ mə̆] n. avarice.

လောရီ [lɔ̀' rì] n. (Eng.) lorry, truck.

လောလိန် [lɔ̀' lèn] v. to roll about.

လောဟ [lɔ̀' hə̆] n. alloy, iron, brass, metal alloy.

လောဟိတ^{3} [lɔ̀' hæ̆ tə̆] n. (P) blood.

လောဟိတ^{4} [lɔ̀' hæ̆ tə̆] adj. (P) red.

လံ^{3} [lèɑ'] n. arrow. တလိုဟ်လံ [tə̆ loh lèɑ'] v. to pierce with an arrow.

လံဓဥန်ထွးဥ်ကျာကျင် [lèɑ' mĕ̀ cənɒn thəpɑh glɔ̀ŋ kyɑ klɜŋ] n. weather-cock, weather vane, wind vane. ဧ္ကဦက်လွှကျိုင်ကျာ်(က်) [bĕ̀ tə̆ kə̆ blɔ̀ik lĕ̀ tɑo' kəɗɑŋ kyɑik] id.

လံ^{4} [lèɑ'] n. Lao. a race of northern Siam, Laotain.

လံ^{5} [lèɑ'] v. to tell, relate, recount.

လံပုံ(ဒ်) [lèɑ' pum] v. to tell a story. လံဒ္မ [lèɑ' bĕ̀ cĕ̀] id. ဟိုလံ [hom lèɑ'] id. ဂရုန် [gĕ̀ rèɑŋ], ဟို(ဒ်) [hom].

လး [lèh] v. to spread, lay out, unroll, lay down to the floor, to be stretched, to be straightened, to be flat, level. ကိုလးဝဝေန် [kɒ lèh bĕ̀ pɔiŋ] v. let them level up. ဝလးကျွိုန် [gĕ̀ lèh kə̆ thon] n. robe presented to monk. ဥ်ဉ်ဒုံခဲ့တံတွံအာလးတွံပုတ်တာ [glɔ̀ŋ gɔ̀h ɗĕ̀h tɔ̆ hɔ̆ ɑ lèh təmɔ̆ puh hɑ] v. are they not going to pave the road? တွံလး [təmɔ̆ lèh] n. surface of rock, a flat of stone. ဝလး [bĕ̀ lèh] n. horizontal surface. ဝလွန်ဝဝန်လးကွာ်အာ [ləmĭn wĭn lèh kwɑik ɑ] v. the lame are made straight and walk. ဝဝန်ဝတ်လးအာ [wĭn wɔ̀k lèh ɑ] v. the deformed are straighten. ခဲ့လး [slɔɑ lèh] v. to be extensive, plentiful. Cf. ခုံ(ယိ) [gùi], ဃာ [sɑ]. Der. ဍ္ဍ [glèh] n. surface. ဝလး [pə̆ lɑh] v. to lay open. ဍ္ဍ [plɑh] v. to spread out.

လးဥ်ဉ် [lèh glɔ̀ŋ] v. build a road, pave the way.

လးဇာတ် [lèh jàt] v. state or present a play or drama, narrate an episode etc. live like (kings animals).

လးတွံ့(အိန်) [lèh təmɔ̆] v. macadmize.-ise.

လးထွး [lèh thəpah] v. portray a character, act the part of, describe, illustrate.
လးဒပ် [lèh dɔ̀p] v. spread out or deploy troop.
လးနိဿိတ် [lèh nɪ̏ pat] v. state one of the Buddha's birth stories.
လးဖုန် [lèh phun] v. make a bed, prepare a bed, to put down a mattress.
လးဖျိုထွးလစ် [lèh phyih thəpah lɪ̀] v. expose to view. ပလားတန် [pə̏ lah tɔn] id.
လးဖဆယ် [lèh bə̏ pɔiŋ] v. to fill up, to make level.
လးဗျူဟာ [lèh byù hə̀] v. deploy troop for battle, go to war.
လးယာတ် [lèh yàt] v. to be spread a cloth or a table cloth.
လးလွှဲက် [lèh lɪ̏ bɔ̀k] v. to lay the table.
လးလစ် [lèh lɔ̀] v. lay down. ခွဲလစ် [cɔ̏¹ lɔ̀] id.
လးသွာန် [lèh sə̏ bàn] v. pave the way. လးဆာန်သွာန် [lèh ɗan sə̏ bàn] id.
လးသို့ [lèh səŋɛ̏] v. to put in the floor of a house.
လးသွာ [lèh sənɑ] v. to put down one's mat.
လးသွာဝွံ့(အခ်) [lèh sənɑ gɛ̏ jɔ̏] v. make a seat spreading mats or leaves.
လးလး [lèh lèh] n. neg. intensifier, at all, used in prohibition and denial. ဝဲ့ဟွံဟိုလးလး [ɗɛ̏h hɔ̏ hom lèh lèh] n. he did not speak at all. လွှာလးလး [lɪ̏ pə̏ ɑ lèh lèh] n. do not go at all. Cf. ကွးကွး [klah klah], သက်သက် [sɛk sɛk].
လးဧလင် [lèh lèaŋ] v. to enjoy.
လက်[2] [lèak] n. a kind of tree, Heterophragma adenophyllum Seemann.
လက်[4] [lɛk] n. (P. lakkham) ten thousand.
လက်[2] [lèak] n. လက်နုက် [lèak nèak] n. weapon. Syn. နုက်ဝဒ် [nèak wɔ̀p] n. ဝပ်တဲ(ယ်) [wɔ̀p toa].
လက်[7] [lèak] n. side, direction, towards, in the direction of, in composition to form - adverbs.
လက်[3] [lèak] v. to abuse, use abusive language to.
လက်ချ် [lèak chao[3]] v. to curse. ချ်လက် [chao[3] lèak] id. တဝ့်လက် [təpɛ̏h èak] id. ချ် [chao[3]] id.
လက်ပေတ် [lèak pit] n. dice. Syn. ခတ်ပး [khɔt pah].
လက်ပ္ဆုံ(ယ်) [lèak plui] n. boxing, a fist fight. ခဲလက်ပ္ဆုံ(ယ်) [cai lèak plui] v. to box. ပေါ် လက်ပ္ဆုံ(ယ်) [poa[2] lèak plui] n. boxing match. ဖွဲ့ခဲလက်ပ္ဆုံ(ယ်) [pwɑ̏ mɛ̏ cai lèak plui] id. Cf. ခိုင်ထွိုက် [jèŋ thənoik].
လက်ဝန် [lèak bɔ̀n] n. wrestling. ရုပ်လက်ဝန် [rɔ̀p lèak bɔ̀n] v. to wrestle. သွာလက်ဝန် [səma lèak bɔ̀n] n. wrestler.
လက်ကနိ [lèak kə̏ nɪ̏] adv. the day before yesterday. လက်ကနိတဲ(အခ်) [lèak kə̏ nɪ̏ tɛ̏] id.
လက်ကနေ့(အခ်) [lèak kə̏ naɛ̏] adv. yesterday.
လက်ကရံ [lèak kə̏ rao[3]] adv. after, after words, behind.

လက်ကရိုဟုန်ဆောခ်လဲမှ [lèak kə̆ rao^{3} plɔn cho lɔ̃ hmə̃] adv. nevermore.

လက်ကရိုမတ် [lèak kə̆ rao^{3} mɔ̀t] adv. somewhere behind one's back, somewhere out of sight, cover from view.

လက်ဂျိုပ် [lèak kəɗop] adv. forward, as on shipboard in the direction of the bows, towards the head of any body.

လက်ဂစောင် [lèak gɛ̆ ceaŋ] adv. sideways.

လက်ဂတာ [lèak gɛ̆ tə̆] adv. forward, in front.

လက်ဂတား [lèak gɛ̆ tah] adv. wrong side out.

လက်ဂွင် [lèak gənèaŋ] adv. transversely, crosswise.

လက်ထွဲ(ယဲ) [lèak thəɗoa] adv. in side.

လက်ဒစောင် [lèak ɗɛ̆ ceaŋ] adv. sideways, on the side.

လက်ပုင် [lèak pɜŋ] adv. right side, on the right. လွှဲပုင် [lɛ̆ paik pɜŋ] id.

လက်ပိ(ယဲ) [lèak pai] adv. left side, on the left. လွှဲပိ(ယဲ) [lɛ̆ paik pai] id.

လက်ဖာ [lèak pha] adv. at this side, at that side.

လက်ဖာဏ်(အံ်) [lèak pha nɔ̃] adv. at this side.

လက်ဖာတော်(အံ်) [lèak pha tɛ̆] adv. at that side.

လက်ဗွတ် [lèak bɛ̆ kɔp] adv. pronely, with face down, in a prone position.

လက်ဗွက် [lèak bɛ̆ tɛk] adv. with head down.

လက်ဗျိုက် [lèak blèk] adv. wrong side out, one end for the other. counter (prefix) upside down, out side in, contrariwise. လက်ဗွား [lèak bɛ̆ tah] id. လွှဲလက်ဗွား [lɛ̆ paik lèak bɛ̆ tah] id.

လက်လွာ [lèak ləŋèa] adv. supinely, with face up.

လက်လွင် [lèak leneaŋ] adv. transverse, across, crosswise.

လက်[6] [lèak] n. n. phr. head in expressions position, time and motion. ဂေတ်လက်ဖာတော်(အံ်) [gìt lèak pha tɛ̆] n. go round that way. ဒဲ့အာလက်ကရိ [ɗɛ̆h a lèak kə̆ rao^{3}] n. he went round to the back. ဒဲ့တ်ဓလက်ကရိုဥိင် [ɗɛ̆h bèak cɛ̆ lèak kə̆ rao^{3} səmoiŋ] n. he followed after the king. နုလက်ကနေ့တော်(အံ်) [nù lèak kə̆ naɛ̆ tɛ̆] n. since yesterday. မုဒ်ဖွဲ့ ဂရုတ်လက်ဂဖြိုင်ကာစရာ [mʊ̆ dɔ̀h gɔ̆ gɛ̆ rèak lèak gɔmlèŋ nɔ̆ rao^{2}] n. why are you in such a hurry? ဟွဲနိုတ်စိုတ်ဂဖြိုင်လက်ကဓနုပုဟ် [hɔ̆ khoh pot gɔmlèŋ lèak kə̆ naɛ̆ puh] n. it is not as good as yesterday. Cf. ခွဲ(ယဲ) [bwɔ̀a^{1}]. လက်ကရိုဂ်ညားကော်ဓဒဲ့ခိလာတ်ထောန်လှ [lèak kə̆ rao^{3} gɔh ɲèh kok cɛ̆ ɗɛ̆h bɨ̆ làt thɒn hlə̃] n. afterwards he was called Bilard Htorn hla.

လက်ဂျိုပ် [lèak kəɗop] n. forepart of the ship, bows) (Cf. foll.) လက်ဆွေဝ် [lèak sənie] n. after-part, stern (of prec.). prep. towards the stern.

လက်ဂစောင် [lèak gɛ̆ ceaŋ] n. to the side.

လက်ဂတာ [lèak gɛ̆ tə̆] n. forwards.

လက်ဂတား [lèak gɛ̆ tah] n. topsy-turvy, inside out.

လက်ဝန်ိုင် [lɛ̀ak gɔ̀mlɛ̀ŋ] n. so much.

လက်ထက်သွိင်ဓမ္မဓေတိ [lɛ̀ak thɛk səmoiŋ dhɔ̀m mɛ̏ ce tæ] n. in the time of king Dhaommaecaytoi. Var. ဘထက် [ɑ̌ thɛk].

လက်ဖာ [lɛ̀ak pha] n. side, direction. လက်ဖာဝလိုတ်ဝတ်(ဘ်) [lɛ̀ak pha pɑ̌ lot tɛ̏] n. west of here.

လက်ဒွက် [lɛ̀ak bɛ̏ tɛk] n. upside-down.

လက်[9] [lɛ̀ak] n. (Skt. lagna) point of intersection, point where the sun and the planets rise, horoscope, the auspicious or lucky moment. လဒ် [lɛ̀ak] id.

လက္ခဏာဒိ [lɛ̀ak khɑ̌ nɑ̌ pæ̏] n. the three characteristics of existence. ie. (1) အနိစ္စ [ɑ̌ nèt cɛ̏] n. (P. anicca) impermanency. (2) ဒုက္ခ [dɜ̀k khɑ̌] n. (P. dukkha) suffering. (3) အနတ္တ [ɑ̌ nɔ̀t tɑ̌] n. (P. anatta) not self.

လက္ခဏာ [lɛ̀ak khɑ̌ na] n. mark, sign, symptom, characteristic, token, indication, lines and configurations on one's palms.

လက္ခ္မိ [lɛ̀ak khɯ̌ mi] n. Lakshmi, the goddess of prosperity. ပြဒတိုန်ဓက်မှာလက္ခ္မိ [prɑ̌ dɛ̏ ton bèak hma lɛ̀ak khɯ̌ mi] id.

လက်ကျန် [lɛ̀ak kyɔn] n. characteristic, symptom, sign. လက္ခဏာ [lɛ̀ak khɑ̌ na] id. လက်သန် [lɛ̀ak sɔn] id. လက်သဏ [lɛ̀ak sɑ̌ nɑ̌] id.

လက်ကြာဝ် [lɛ̀ak krap] n. sash, an ornament worn on the arm above the elbow, an ornamental arm band. လဗက် [lɛ̏ bɔ̀k] id.

လက်ကွိုက် [lɛ̀ak klak] n. dust, pollen, powder, dirt, filth.

လက်ကွိုက်ထွက်လွေ့ဝ် [lɛ̀ak klak thəɗɛk ləŋɛ̀aŋ] n. human passion.

လက်ချာ [lɛ̀ak cha] n. fermented preparation of glutinous rice. In Burma it seem to be an intoxicant and comes under the scope of the liquor laws. In Siam it is a food and is exposed for sale on marker stalls and at railway stations as well as being made at home for family use. Cf. လဗက်ချာ [lɔ̀k cha].

လက်ထက် [lɛ̀ak thɛk] n. span of time associated with a personality, reign, time during which a person live or flourished.

လက်ဖက် [lɛ̀ak phɛk] n. tea, tea plant, Camellia thea Link, tea-leaves. စလက်ဖက် [cɛ̏ lɛ̀ak phɛk] n. to eat pickled tea. ခွဲလက်ဖက် [ɗaik lɛ̀ak phɛk] n. tea with milk and sugar. လဖက် [lɛ̏ phɛk] id.

လက်ဖက်ချက်ချက် [lɛ̀ak phɛk ɗɜ̀k ɗɜ̀k] n. pickled tea leaves.

ဇာ်ကဖက်တွးပြင်ဒွံ(ဘ်) [lɛ̀ak phɛk tənah grèaŋ bəpaɛ̏] n. dish of wild coffee, leaves concocted to resemble pickled tea-leaves.

လက်ရာန် [lɛ̀ak rɑ̀n] n. some part of fortifications.

လက်လှိုင် [lɛ̀ak hloiŋ] n. glow-worm, firefly. Cf. လလိုဲ [lɑ̌ loiŋ], လလှိုဲ [lɑ̌ hloiŋ].

လက်သန် [lɛ̀ak sɔn] n. characteristic, symptom, sign.

လက်သန်တဆိပ်လွှဲဂခံင်ဒွံက်လင်အနိုက်တမွာ [lɛ̀ak sɔn tɑ̌ chɛp lɛ̏ tao' gɛ̏ dɔ̀ŋ bəmɔ̀k lɔ̀ ɑ̌

khak kəna tɔmla] n. coat of arms.

လက်သန့်မထွေးနှဤမှုက်မတ် [lèak sɔn mɛ̌ thəpah nɛ̌ kɒ mɔ̀k mɔ̀t] n. facial expression or sign.

လက်ဟတ် [lèak hɔt] n. reed of loom.

လဂ် [lèak] n. (astrol) position of the sun at the time a person is born.

လဝ်ဂုန် [lèak gɔ̀n] n. love. adj. lovable, lovely.

လဒ်(က်)[°] [làik] v. to split into fibres.

လဒ်ချာ [làik cha] v. to split bamboo into fibres (for tying), cut into thin layers or slices. လဒ်ဧန် [làik pɛŋ] v. slices bamboo shoot.

လဒ်(က်)[J] [làik] v. see သင်္ဃန်(က်) [sɛŋ làik] v.

လဒ်(က်)[S] [làik] v. to fall down through decay, fall to pieces, to cave in, to crumble, as an old brick building, to cave in as the bank of a stream undermined by the water. တိုက် လဒ်ဗန် [tak làik mɔ̀ŋ] v. the building is falling to pieces. နိုလဒ်အာ [dɔ̀ làik a] v. there has been a landslide. Cf. ထရိုဟ် [thɛ̌ roh], လိုဗ်) [lɔ̀m]. Der. ပလိုဝလဒ်(က်) [pɛ̌ lom pɛ̌ laik] v. to destroy. ပ္လဒ်(က်) [plàik] v. to demolish. ဝလဒ်(က်) [bɛ̌ làik] v. to blast away.

လိက် [lòik] n. (P. lekho, likhanam) written matter, writing, book, letter. တိုကာလိက် [kɒ na lòik] n. to send a letter. ချုဗ်ဒ်လိက် [chu mɔ̀ŋ lòik] n. he is writing. ဒွ်လိက် [gɔ̌ lòik] n. to get a passage by heart. ဝက်တက်လိက် [cɛk tɛk lòik] n. type writer. Cf. ဝက်ဗအကွဝ် [cɛk mɛ̌ ɛkkhɔ]. ဝက်ဒ္ဍုလိက် [cɛk pəɗɒ lòik] n. printing-press. တာလာလိက် [tɛ̌ la lòik] n. pillar-box. Var. ဝဝ်ဒုတ်လိက် [cie cut lòik]. ထိုဒ်လိက် [thaŋ lòik] n. envelope. ဒ္ဍုလိက် [pəɗɒ lòik] v. to print. နှဗ်ဒ်လိက် [bɔ̀h mɔ̀ŋ lòik] n. he is reading. မုက်လိက် [mɔ̀k lòik] n. page. ဂုဒ်ဝထာ်လိက် [rɔ̀ŋ thɔ̌' lòik] n. post office. Var. တိုက်ပလဵဒ်လိက် [tak pɛ̌ lɔŋ lòik]. ဝလဵလိက် [lɨp lòik] v. to be literate. Cf. ပြကိုတ် [prɛ̌ koh], သူပတ် [slɛ̌ pɔt]. လိက်ဏာသွက်ညူးန့်(တ်) [lòik nɔ̌ swɛk ɲèh gɔ̀h] pron. whose book is this?

လိက်အထုပ္ပတ္တိညူး, ညူးချုလဝ် [lòik ɑ̌ thup pɔt tɛ̌ ɲèh, ɲèh chu lɔ̀] n. outobiography.

လိက်အပ္ဆဲချင် [lòik ɑ̌ pəɗoa rɔ̀ŋ] n. intra-office note.

လိက်အုပ် [lòik up] n. book, codex.

လိက်အုပ်စရင် [lòik up cɑ̌ rɛŋ] n. ledger. လိက်လိတ်ဂျာ [lòik let gyɑ] id.

လိက်အုပ်ဓုတ်သန္တိ ဓုတ်ထိုင်ပလောဲ့ဒွံ(အ်) [lòik up cəmɔt sɔntem ɕut thaŋ pɛ̌ lɔ̌' gɔ̌] n. pocket-book.

လိက်အုပ်ပ္ကတ်ပယျော်မလိက် [lòik up pɛ̌ kɔt pɛ̌ yae mɛ̌ lòik] n. copy book writing penmanship, caligraphy.

လိက်အုပ်သွားသွားမဖာန်ဒုတ်လဝ်ဂျပ်ဓူလိက်ပရှိင် [lòik up slah slah mɛ̌ bàn cut lɔ̀ rùp nù lòik pɛ̌ raŋ] n. scrap-book.

လိက်ကဖေါတ်ပလံဒ်ခွိုပ်နကိုတရံကွင်ကျာ [lòik kɑ̌ pɔt pɛ̌ lɔŋ bɛ̌ cop nɛ̌ kɒ tɑ̌ rao[3] kəpɛŋ kyɑ] n. air.mail.

လိက်ကသုက် [lòik kɑ̌ sɔk] n. (deed of) contract, bond, deed of agreement.

လိက်ကသုက်အခေါင်ပိုင်ပြီ [lòik kə̆ sɜk ə̆ khoŋ paŋ præ] n. titled deed.

လိက်ကောင်နကိုအသံ(မ်) [lòik kok nə̆ kɒ ə̆ sɔm] n. summons. လိက်သံမိုန် [lòik sam mon] id. လိက်အသံ(မ်) [lòik ə̆ sɔm] id. လိက်ကောင်ကျုင် [lòik kok klɜŋ] id. Der. ဖျိလိက်အသံကောင်(က်) [phyih lòik ə̆ sɔm kok] v. send summons.

လိက်ကတ္တိက [lòik kɔt tæ̆ kə̆] n. covenant.

လိက်ကဒ္ဒေခန် [lòik kɔmlɒn] n. business correspondence. Cf. လိက်ချိုင် [lòik choiŋ].

လိက်ကဝ်ပိ [lòik kɔ pi] n. (Eng) copy (book).

လိက်ကိုအခေါင် [lòik kɒ ə̆ khoŋ] n. chit, written authority admission slip, ticket.

လိက်ကိုဏာ [lòik kɒ nɑ] n. letter, epistle, love letter. Syn. လိက်ပရုင် [lòik pə̆ rɛŋ].

လိက်ကွပ်ပထမ [lòik kənɔp pə̆ thə̆ mə̆] n. book one.

လိက်ခတိုဒွေဉ်(က်) [lòik khə̆ tɒ jənòk] n. spelling book. ခတိုဒွေဉ်(က်) [khə̆ tɒ jənòk] id. ဂတိုဒွေဉ်(က်) [gə̆ tɒ jənòk] id. လိက်ဝိုတိုန်ဂ် [lòik bàm khə̆ tɒ khəɗɔk] id.

လိက်ချူ [lòik chu] n. hand writing.

လိက်ချူကော့်လဝ်နကိုတဲ့(ယ်) [lòik chu kih lə̀ nə̆ kɒ toɑ] n. writing. တံလိက် [tɔm lòik] id. လိက်ချူကိုတဲ့(ယ်) [lòik chu kɒ toɑ] id. လိက်ချူခရက်လဝ်ကိုတဲ့(ယ်) [lòik chu khə̆ rɛk lə̀ kɒ toɑ] id. အရားဆွေးဆွေးဝိုင်ချူလဝ် [ə̆ rɛ̀ɑ mə̆ pə̆ kɒm pə̆ kie khənɔm chu lə̀] id. ကသုမတြော [kə̆ sao' pɔt trɑ] id.

လိက်ချူတဲ့ဖြက်ဖြက် [lòik chu toɑ mrɛ̀ak mrɛ̀ak] n. scrawl.

လိက်ချူတဲ့ဒစေင်ဒစေင် [lòik chu toɑ də̆ ceaŋ də̆ ceaŋ] n. slanting hand writing.

လိက်ချူနဲ့ဒဇွဲ့(ဒ်) [lòik chu nòɑ' dɔmlĭə̆] n. short hand, stenography.

လိက်ဂတိ [lòik gə̆ tæ̆] n. promissory note.

လိက်စရုင်ခှိမ်တ် [lòik cə̆ rɛŋ dɔ̀h mənèh] n. birth register.

လိက်စကျူသဝ်ချို(မ်) [lòik cɛk khao' saik chom] n. blue-book. လိက်အုပ်ဝွဲ့ခုင်စီစရုင်ကိုအလို အဒိ [lòik up jwɔ̆ dɜŋ ci reaŋ kɒ ə̆ lɜ ə̆ sæ] id.

လိက်ဒ္ဍ: [lòik cənah] n. letter of authority, agency.

လိက်စွတ်သမ္တိ(မ်) [lòik cəmɔt sɔmtem] n. record, register, log.

လိက်စွတ်သမ္တိမ်ိုမ်ိုတ်ယဲ(ယ်) [lòik cəmɔt sɔmtem mənèh yòɑ'] n. temperature chart.

လိက်စွတ်သမ္တိသွက်ဍ်ရပ်စပ်အာလ်ုံန်ကာလ [lòik cəmɔt sɔmtem swɛk gɔ̆ rɔp cɔp ɑ ləmɜ̀n kɑ lə̆] n. memorandum. ဂလာန်ခွန် [gə̆ làn bə̆ cɔn] id.

လိက်ဆောင် [lòik chɔiŋ] n. commercial correspondence. Cf. လိက်ကဒ္ဒေခန် [lòik kɔmlɒn].

လိက်ဆဝ်ပျုတ် [lòik chɔ pəŋùh] n. reminder. အရာဇည်ဖြဉ်ဆို [ə̆ rɛ̀ɑ mə̆ sə̆ kɒ gɔ̆ sə̆ tæ̆] id. notice.

လိက်ဒုက်လောတ် [lòik jɜk lɔ̀t] n. telegram. Var. (Bur) လိက်ခကျုနာန် [lòik kye nɑn] id. (Siam) လိက်သဲ(ယ်) [lòik sɑi] id.

လိက်ဓေါ်(ဟ်) [lòik jĭh] n. inscription. လိက်ခဖြဟ် [lòik jrĭh] id. writing.

လိက်ချဉ်(က်) [lòik ɗaik] n. water mark (on paper) any writing or mark which appears

only when the paper is immersed in water.

လိက်တူး [lòik tənah] n. printed sheet, label, leaflet, display bill.

လိက်တူးတွဲ(ဟ်) [lòik tənah twɔh] n. palmist's or astrologer's forecast or horoscope in writing.

လိက်တူးပရိုင် [lòik tənah pă raŋ] n. news bulletin, news letter.

လိက်တွဲ(ဟ်) [lòik twɔh] n. script with embellishment for oral presentation of Jataka stories.

လိက်ထဲက်ဂလၢန် [lòik thɔk gĕ làn] n. testimonial, letter of recommendation, credentials.

လိက်ထေဝ်ရၢန် [lòik thʊ̆ ràn] n. (obs) judgement, decree, document of divorce, divorce paper.

လိက်ဒကုတ် [lòik dĕ kut] n. voucher, receipt. လိက်ဒကုတ်ဒွတ်တဲသက်သိ ဒၣ်ရမကိုလဝ်သဲ့တုံ့(ယ်) [lòik dĕ kut cəmɔt toɑ sɛk sæ dĕ dɔ̀h ră mɛ̆ kɒ lɔ̀ slui tuiˀ] id.

လိက်ဒကုတ်ခုင်တဲ့(ယ်) [lòik dĕ kut dɔ̀ŋ toɑ] n. counter foil of a receipt.

လိက်ခုင်ဂုန်သွက်ဂွံဆၢန်ချ [lòik dɔ̀ŋ gùn swɛk gʊ̆ chɑn dù] n. petition.

လိက်ခုင်စီရေင် [lòik dɔ̀ŋ ci reɑŋ] n. report.

လိက်ခုင်စီရေင်ပွိုင်သွဲ့(ဒ်) [lòik dɔ̀ŋ ci reɑŋ pwɑŋ sənɑm] n. annual report.

လိက်ခုင်သက်သိ [lòik dɔ̀ŋ sɛk sæ] n. diploma, certificate. Cf. လိက်သွဒွတ် [lòik să pă cəmɔt].

လိက်ဒမ္ဘုက် [lòik dɔmlɔ̀k] n. cryptogram, coded letter.

လိက်ဒမ္ဒေံ့(ဒန်) [lòik dɔmlĭɛ̆] n. short hand.

လိက်ဒွေၵဝ် [lòik dəŋɔ̀^{2}] n. mirror writing.

လိက်ဒွက် [lòik dwɛ̀ak] n. verse work, poetic epistle, poetical epistle.

လိက်ဓမ္မသၢတ် [lòik dhɔm mɛ̆ sɑt] n. statute-book. ဓမ္မသၢတ် [dhɔm mɛ̆ sɑt] id.

လိက်နုက်တိတ် [lòik nɔ̀k tet] n. letter of resignation.

လိက်ပ္ဒပ်ပြၢပ်ကိုသွက်ညးစူး [lòik pă ɔp prɑp kɒ swɛk ɲɛ̀h cənah] n. (law) power of attorney, letter of authority.

လိက်ပ္လိတ်နုကိုန္ဒဓိင် [lòik pă tet nɛ̆ kɒ ă khoiŋ] n. periodical. လိက်ဂျၢဓနဝ် [lòik gyɑ nàe] id. လိက်ဓဍဖြန် [lòik mɛ̀ak gĕ jrĭn] id.

လိက်ပ္လိ(ဒ်) [lòik pă tem] n. petition.

လိက်ပရုင် [lòik pă reŋ] n. article (in a newspaper or magazine), epistle. Syn. လိက် [lòik], *လိက်ကုၢ် (lòík kɒ nɑ̀)*, *လိက်ပြုင်ကုၢ် (lòík prɛŋ kɒ nɑ̀)*.

လိက်ပရေင် [lòik pă reɑŋ] n. fact or matter about an event.

လိက်ပရိုင် [lòik pă raŋ] n. newspaper. လိက်ဗိမ္ဘ [lòik bɛ̀m bĕ] id.

လိက်ပလဲင်ဒွိုက် [lòik pă lɔŋ bənɔ̀ik] n. invoice.

လိက်ပိစ်ငိ [lòik pæ̆ cɔŋ] n. three writings.

လိက်ပတ် [lòìk pɔt] n. palm-leaf manuscript.

လိက်ပတ်ရသ [lòik pɔt rĕ să] n. branch of literature catering to aesthetic enjoyment (as

opposed to purely informative or educative piece of writing).

လိက်ရှိုဒို(ဓ်) [lòik pəɗɑɒ bə̀m] n. printed matter, printed book. လိက်ရှိုဒို(ဓ်) [lòik ɗɑɒ bə̀m] id.

လိက်ဖိ [lòik phi] n. rafting permit to float down logs, bamboos, etc. permit to transport certain goods, interdepartmental letter.

လိက်ဘ္လန် [lòik bɛ̌ kɔn] n. written communication, letter. Cf. လိက်ဒွန် [lòik bɛ̌ cɔn].

လိက်ဘ္လန်ဒွိက် [lòik bɛ̌ kɔn bənɔ̀ik] n. indent.

လိက်ဗွဓဝတ် [lòik bɛ̌ cɛ̌ dhàt] n. set of rules, set of rules for treating disease by means of diet.

လိက်ဗွန် [lòik bɛ̌ cɔn] n. written communication. လိက်ဘ္လန် [lòik bɛ̌ kɔn] id.

လိက်ဗွန်ဗဒွံဓဝ် [lòik bɛ̌ cɔn bɛ̌ bwɔ̀a' dhɔ̀] n. formal message.

လိက်ဝလာ [lòik bɛ̌ la] n. copy book, exercise book.

လိက်ဝာန်လဝ်ပွဲကွာင်ဂှ်(ဟ်) [lòik bàn lɔ̀ pəɗoa kəmaiŋ gɔ̀h] n. the notices on the wall.

လိက်ဗိုဓတိုဆုံက် [lòik bə̀m khɑ̆ tɒ khəɗɔk] n. spelling book.

လိက်ဗိုရုပ် [lòik bə̀m rùp] n. hieroglyph.

လိက်ဗွဟ် [lòik bwɔ̀h] n. reader (ie. prescribed text book for use in schools), text book. လိက်ဗွိန်ပြဓာန်လခ် [lòik cəmɛn prɑ̆ màn lɔ̀] id.

လိက်ဘိက် [lòik bhòik] n. invitation card or letter.

လိက်ဓရိုက်ပေင်ကိုပဓျောပရုာနုာသာခ်(က်) [lòik mɛ̌ ɗak pɔiŋ kɒ pɑ̆ rao^2 pɑ̆ ra nèa nèa saik] n. miscellany. လိက်အွဓကဓိခွဲဓဂ္ဂိုင်ပင်ကေဒ်တဲ့ဇူုတ္တိတ် [lòik ɑ̆ ca kɑ̆ wæ̌ bwɔ̀a' mɛ̌ glèŋ pɔŋ kɒm tui chu pɑ̆ tet] id.

လိက်ဓတက်ကြွးတ္တိတ် [lòik mɛ̌ tɛk trah pɑ̆ tet] n. the printed page.

လိက်ဓေတ္တာ [lòik mĭt ta] n. friendly epistle, homily written in a sympathetic vein, love letter.

လိက်ခွဲအုဝ် [lòik mòa' up] n. one book. လိက်မွဲဝက် [lòik mòa' wɛ̀ak] id.

လိက်ခွဲတွ့း [lòik mòa' tənah] n. one page.

လိက်လဓလာင်ကြွး [lòik lɛ̌ lòŋ trah] n. notice, poster, advertisement.

လိက်လဓလာင်ကြွးနကိုတဲ့(ယ်) [lòik lɛ̌ lòŋ trah nɛ̌ kɒ toa] n. hand bill, leaflet. လိက်တွ့းဓသဲ ဓသဲ(ယ်) [lòik tənah soa^2 soa^2] id. လိက်လဓလာင်ကြွး [lòik lɛ̌ lòŋ trah] id.

လိက်ဓိရာန် [lòik wa ràn] n. (Eng.) warrant.

လိက်ဓိရာန်သ္ဂိုအာဆိုင်ဂ္ဂိုက်ဂွဲ(ယ်) [lòik wa ràn sɑ̆ kɒ ɑ̆ khoŋ glèk glài] n. search warrant.

လိက်ဒွေ့တဲ့(ယ်) [lòik sɑ̆ kim toa] n. handbook.

လိက်ဒွေ့သွေ့တဲ့(ယ်) [lòik sɑ̆ kim sɑ̆ kɔ̆ toa] n. dairy, daily record of events.

လိက်သုတ [lòik saɑ̆ tɑ̆] n. branch of literature dealing with knowledge.

လိက်သင်ကြာန် [lòik seŋ kran] n. bulletin predicting the time of transitions to be expected in that year. လိက်သကြာန် [lòik seŋ kran] id. လိက်သံဓဆင် [lòik sɔm wɛ̌ cha] id.

လိက်သောင်တလး [lòik soŋ tɑ̌ lɑh] n. letter of explanation, refutation, clarification, statement (of accounts).

လိက်သတ္ထိ(ဓ်) [lòik sɔmtem] n. jottings, note, directive, record of ancient tradition and customs, treatise, monograph.

လိက်သဒ်ဓာန် [lòik sɑm mɑn] n. summons.

လိက်သဲ(ယ်) [lòik sɑi] n. (Siam) telegram.

လိက်နှောဲ(တ်) [lòik pɛ̌h] n. satire.

လုက် [lɜ̀k] v. to touch, come to contact with, collide with, to strike against. လုက်ဒး [lɜ̀k dɛ̀h] id. Cf. ဒုက် [cɜk], ဝပ် [cɔp], နိုဲ(ဓ်) [jɜ̀m], ဝေါက် [tɔik], ဒိ [dǐ], ဒး [dɛ̀h], ဒွဲ(ဒ်) [dwʊ̌].

လုက်ဒးကိုခိုတ် [lɜ̀k dɛ̀h kɒ cot] v. be delighted, be pleased, be tickled. ဒုက်လုက် [cɜk lɜ̀k] id. ဒိဒး [dǐ dɛ̀h] id.

လံက်³ [lɔ̀k] n. tadpole. Var. ဝကာနှံလံက် [kɒn lɔ̀k].

လံက်⁴ [lɔ̀k] v. to be smear, to paint, apply liquid to. ချုလံက် [chu lɔ̀k] v. to paint (picture). ဝဲဥုးသွက်ဖွံလံက်ဖွး [gɛ̌ ui nʊ̌ swɛk gʊ̀ lɔ̀k məŋɛ̀h] v. this medicine is for external application. ခေံလံက်ဗံဒ်ချှဉ်ဝဲဥုး(ယ်) [dɛ̌h lɔ̀k mɔ̀ŋ ɗaik gɛ̌ ui] v. he is painting. Cf. ကလေတ် [kɑ̌ lit], ချာဝ် [ɗap], ဖြုန်အဇုံဒ် [pɑ̌ ton ɑ̌ rɔ̀ŋ], လေတ် [lit]. လံက်ဝထေံဖွင်ဂှံအဇုံဒ်ချှဉ်မိတ် [lɔ̀k thʊ̌' pənɛŋ gɔ̀h ɑ̌ rɔ̀ŋ ɗaik mɛ̀t] v. paint the pulpit yellow.

လံက်ကိတ် [lɔ̀k ket] n. (Eng.) locket.

လံက်ချာ [lɔ̀k chɑ] n. intoxicating preparation of fermented glutinous rice, fermented glutinous rice.

လံက်ဝရေတ်သေံ(ဓ်) [lɔ̀k gɛ̌ rit sĭm] n. (Eng.) logarithm.

လံက်ဇုံင် [lɔ̀k jyɔ̀ŋ] n. sweeten infusion or gruel made from rice, distributed by leading families at end of harvest, drink made of sugar or jaggery and coconut milk mixed with small lumps of rice jelly.

လံက်ချှဉ်ဝဲဥုး(ယ်) [lɔ̀k ɗaik gɛ̌ ui] v. to paint.

လံက်ပွေတ်ယလမ္ဒံက် [lɔ̀k plit yɛ̌ lɔ̀mcɔk] v. put pitch on something.

လံက်လင်(က်) [lɔ̀k lɑ̀ik] v. to be shiftless, without expedient. အဝေံဝရဲခိုခို(ဓ်) [ɑ̌ cɒm cɑ̌ rɑi dhɔ̀m pom] id.

လံက်သိ [lɔ̀k si] v. (Siam) to paint.

လိုက်³ [lɛ̀k] n. the physical world, the world of men. Cf. ဝလောက [lò' kɑ̌] n. (Skt/P. loka).

လိုက်⁴ [lɛ̀k] n. a flowering tree bearing long twisted pods, Dolichand ronestipulata bentham, a kind of tree bearing trumpet flowers and long twisted pods, the Spathodea Serrulate, the fruit is cooked and eaten as a vegetable with the fish paste.

လိုက်² [lɛ̀k] v. to be torn, punctured, to come through, to go through, to appear, to reach the end of, reach to the end of, arrive at ultimately. ကျိုးလိုက် [kloh lɛ̀k] v. mundane world, earthly world (as distinguished from the celestial world). ဝလောတော်တကာဝခွံလိုက်

ဖဲ့ [khă hla màt tă ka bïh lèk màŋ] v. you have got a puncture. ဥင်းလိုက်အလိုဝေး [glàŋ nă lèk ă lɒ rao^{2}] v. where does this road lead to? ဝာဖံဝခိုလိုက်ဖဲ့ [dhàp bïh lòk màŋ] v. the head of your drum is torn. Cf. ကျိုဟ် [kloh], ဥဲ့ [khleŋ], ဝဒ်(က်) [caik], ဝထောင် [thoŋ].

လိုက်ကျင် [lèk klɜŋ] v. turn up. ခိုဖ်ကျင် [cop klɜŋ] id. ဖက်ကျင် [màk klɜŋ] id. ဖက်ညာတ်ဇုံကျင် [màk ɲàt ton klɜŋ] id. ရမျာင်ချင် [rɔ̀myaiŋ slɜŋ] id. ချင်မြိုံရမျာင် [slɜŋ pă ton rɔ̀myaiŋ] id.

လိုက်ပလိုက် [lèk pă lak] n. (P. paraloka) this world and the next, this life and the here after. ဝလောကလိုက် [lò' kă lèk] id. လိုက်ပြလိုက် [lèk pră lèk] id. လိုက်ကိုပရလိုက် [lèk kɒ pă ră lèk] id. လိုက်ဗာ [lèk bèa] n. the world of men.

လိုက်ဝိုက်သွိုင် [lèk pak səmoiŋ] v. person who has influence and enjoys free access to officials.

လိုက်လ် [lèk lèa'] v. to be distressed, to be spent wearied. adj. hearty, whole-hearted, warm. လိုက်လိုက်လ်လ် [lèk lèk lèa' lèa'] adv. heartily, whole-heartedly, warmly.

လိုက်ခ့်(တ်) [lèk wòh] v. the end of Lent, at the end of the Lent, end of the Buddhist Lent or monsoon retreat. တိတ်ခ့်(တ်) [tet wòh] id.

လင်^{3} [lèaŋ] v. to melt, run into liquid, to turn into liquid. ခွဲလင်ခဲ့ထူး [plui lèaŋ tui ĭ ră] v. the wax has melted. Der. ဗလင် [bĕ lèaŋ] v. to melt down. ပွင် [plɛŋ] id.

လင်ဇွဝဝ် [lèaŋ jwɔ̀^{2}] v. to melt in tears.

လင်J [lɛŋ] n. အိလင် [i lɛŋ] n. cringe tree, caram bola tree. Der. ဆအိလင် [khă i lɛŋ] n. soap acacia. Cf. အိလင် [ĭ lɛŋ], အိုက်လင် [oik lɛŋ].

လင်^{2} [lèaŋ] n. ဇုက်ဒီလင် [jɜk bï lèaŋ] n. Aridsia humilis creeper.

လင်^{9} [lèaŋ] v. pan for gold.

လင်ထဝ် [lèaŋ thɔ] id. to sift for gold.

လင်^{8} [lèaŋ] v. to carry on one's hip, to look after, feed, nourish. မိထဝ်လင်လဝ်ကောန်တ့်ဝခုံ(တ်) [mĭ̆ thɔ lèaŋ lɔ̀ kɒn tɔh dĕh] v. Mi Htuo had her youngest astride her hip. ယဝ်ချအဲ ချိုတ်အာ, ညားဂ့်ဖွဲ့လင်ကောန်အဲရော [yɔ̀ ră oa chot a, ɲèh gɔ̀h gŏ̀ lèaŋ kɒn oa rao^{2}] v. if I die who will look after my child? Cf. ကဝ် [kɔ], ခွက် [khwɛk], ဂရ [gĕ̀ rĕ̀], ဂလိုင် [gĕ̀ lòiŋ], ဝဖွင် [glèaŋ], ခွဲဝ်(ယ်) [cəmai], တ့ိုန် [təŋen], ဒယိုန် [dĕ̀ yɜ̀n], ဗာ [bèa], ဒိန် [mèn], ယိုက် [yèk], ယို(ဒ်) [yɜ̀], ဝီ [wĭ], လွိ [lwĭ], ဆွက် [swɛk]. Var. ဗလင် [lèaŋ].

လင်ကာ [lèaŋ ka] n. guava, Poiduim guajava.

လကာ [lèaŋ ka] n. poetry, verse.

လင်တဲ [lèaŋ tæ] n. hindrance.

လင်သကာ [lèaŋ să ka] adj. pliantive. n. plaint.

လင်ဟော်် [lèaŋ hae] v. gibbon.

လာင်^{3} [laiŋ] n. (Eng.) line, route.

လာင်J [làiŋ] v. to wash or lave.

လာင်မုက် [làiŋ màk] v. wash the face, wash or clean one's face.

လာင်[2] [làiŋ] n. တလဲလာင် [tɑ̆ lui làiŋ] n. a species of Phyllanthus. ဖြာတ်လာင် [brɑ̀t làiŋ] n. a wild variety of plantain.

လာင်နိန် [làiŋ nèn] n. (Eng.) lining, piping (trimming).

လာင်နို [làiŋ no] n. (Eng.) linotype.

လာင်ပွက် [làiŋ blɔ̀k] n. (Eng.) line block.

လာင်သိန် [làiŋ sen] n. (Eng.) licence.

လိင်[3] [lòiŋ] v. to hire, rent. ဓကာန်လိင် [kɒn lòiŋ] n. hired man. ငှေါ်လိင် [ŋùh lòiŋ] n. hire, rent, wages. မိုတ်လိင်မွဲ့(ယ်) [mənèh lòiŋ pɑ̆ tui] n. contractor. မိုတ်ဝကွာန်ခွာဝ် [mənèh klɒn dənɑ̀p] id. သွးလိင်ဝကွာန်ဓတိညး [sɑ̆ dèh lòiŋ klɒn cɛ̆ tæ̆ ɲèh] v. I have to work as a hired labourer. Cf. ရာန် [rɑ̀n]. လိင်ခွာင်ဗုဓ်ညာန် [lòiŋ khəmaiŋ pɑo' jèɑ' ɲàn] n. the present or hire for the predictor, honorarium.

လိင်ကွောန် [lòiŋ klɒn] v. to cultivate for hire.

လိင်ကွောန်တီဗူ [lòiŋ klɒn tæ̆ bəŋɛ̆] v. rent a plot for cultivation.

လိင်ကွိ [lòiŋ kwi] v. to hire a cart.

လိင်ခွာင် [lòiŋ khəmaiŋ] n. hire, wages.

လိင်ဝ [lòiŋ cɛ̆] v. to work for hire.

လိင်တီ [lòiŋ tæ̆] n. lease a piece of land.

လိင်သ္ဒိ [lòiŋ səŋæ̆] v. to rent a house.

လိင်[J] [loiŋ] n. feature, genitalia, sex, gender, the ten rules of conduct for novice monks. Var. ဓမ္ဗံကွက် [bɔ̆ kəmɛk]. လိင်ကြုံ(တ်) [loiŋ trʊ̆h] n. masculine, masculine gender.

လိင်ပြ [loiŋ brèɑ'] n. feminine, feminine gender.

လိင်ကြာင် [lòiŋ krɑiŋ] v. to be happy.

လိင်လင် [loiŋ lɛŋ] v. to be dazed.

လုင် [lɜŋ] v. be tight, to be watertight. ကွိလုင်ဖင်တာ [kəmæ lɜŋ mɔ̀ŋ hɑ] v. is the roof watertight?

ဝလင်[2] [lèɑŋ] v. to be dissolved, လဲဝလင် [lài lèɑŋ] v. to be dissolved, to suffer dissolution.

ဝလင်[3] [lɔ̀iŋ] v. dissipated, destruction, lost, to make a trading loss, to be exterminated, to be lost, to perish, to be destroyed, to be effaced. ဝိတုလောန်ကျုင်ဝတဲ အဲဝလင်အာဝန်ကွဲဇွန်ခ် [gĭ tɑŏ lɔ̀n klɜŋ tɛ̆ oɑ lɔ̀iŋ ɑ pɒn klɔm dɛ̆ kie] v. I lost four hundred rupees this last month. ဖြပ်ကာသပ်ဝလင်နိုက် [grɔ̀p kɑ̆ sɔp lɔ̀iŋ dèk] v. he has lost all he had. နိုပ်လဝလင်ကမွာ [cop lɛ̆ lɔ̀iŋ kɔp pɑ̆] v. to reach the end of the world. ဟောဲ့ဝလင် [hɒm lɔ̀iŋ] v. to be destroyed. Cf. လိုလင်(က်) [lɜ̀m làik], ဟောဲ့(ဓ်) [hɒm]. opp. second sense, ပြဲ(ယ်) [proɑ]. Der. လဝလင် [lɛ̆ lɔ̀iŋ] v. trading loss. ဓွင် [plɔiŋ] v. to squander.

ဝလင်ကဝ် [lɔ̀iŋ kɔ] v. the destruction of the world.

ဝလင်ခဒှ်ဂွဒှ်မွိတ် [lɔ̀iŋ dɛ̆ dɔ̀h gʊ̆ dɔ̀h mənèh] v. be unable to enjoy the normal privileges

of life.

လေင်ခိုက် [lɔ̀iŋ dɛ̀k] v. to be lost.

လေင်ချိုက် [lɔ̀iŋ blɛ̀k] v. to be lost, destroyed, obliterated.

လေင်၂ [lɔ̀iŋ] n. dissolution, destruction, effacement, undoing. ခိုပ်လေင် [cop lɔ̀iŋ] v. to meet with disaster. ဗိုခိုလေင် [poi dɔ̀h lɔ̀iŋ] v. we are done for.

လေင်း [lɛ̀aŋ] v. to carry on the hip.

လေင်ကာ [lɛ̀aŋ na] v. to carry away on the hip.

လေင်လး [lɔ̀iŋ lɛ̀h] v. to enjoy.

လောင် [lɔ̀ŋ] v. to sound, to clang.

လောင်ဆောင် [lɔ̀ŋ chaiŋ] v. to sound the cymbals.

လောင်ဆောင် [lɔ̀ŋ choŋ] v. to sound forth.

လံင်း [lɔ̀ŋ] v. to put in, to put into, to add to, to stake, wager. အဲလံင်ခွဲကွေ့ [oɑ lɔ̀ŋ mòɑ' ðɛ̆ kie] v. I will have a rupee on it. ထပ်လံင် [thɔp lɔ̀ŋ] v. to add to. ခွံလံင် [dwɔ̆ lɔ̀ŋ] v. wager, to wager. Cf. ခုတ် [cut], ထပ် [thɔp], ခွံ(အင်) [dwɔ̆], ပံင် [pɔŋ]. opp. နုက် [nɔ̀k].

လံင်ဇ [lɔ̀ŋ cɛ̆] v. to stake, to wager, to bet.

လံင်ခုတ် [lɔ̀ŋ cut] v. to put in, to add, to add to.

လံင်ဗေါခွေ့(ဟ်) [lɔ̀ŋ poɑ² chɛ̆h] v. bet on a horse race.

လံင်ပဝေင် [lɔ̀ŋ bɛ̆ bɛ̀aŋ] v. to put into the alms bowl (the expression has special reference to the occasions when the villagers combine to give the monks a big feast).

လံင်လွှဲမူး [lɔ̀ŋ lɛ̀ paik məŋɛ̀h] v. to the original stakes, side bet. n. the additional bet.

လံင်တာ [lɔ̀ŋ hɑ] v. will you bet?

လံင်၂ [lɔ̀ŋ] n. လံင်ဂျီကျွတ် [lɔ̀ŋ gyĭ kyut] n. (Eng.) longitude.

လိုင်း [lɑŋ] n. လိုင်ဝဆြဲး(အင်) [lɑŋ srʊ̆'] n. sheaf of paddy. Var. လိုန် [lon].

လိုင်၂ [lɛ̀ŋ] n. rock cell. လေင်း [lĭn] id.

လိုင်း [lɛ̀ŋ] v. to cause to stand.

လိုင်အာလိုင်ကျွင် [lɛ̀ŋ ɑ lɛ̀ŋ klɔŋ] adv. (stand) upright, (stand) conspicuously.

လိုင်ခွဲ(ဃ်) [lɛ̀ŋ blòɑ'] n. (place-name) Liung bloa. (Bur. Hlaing bwe)

လိုင်မင်(က်) [lɛ̀ŋ màik] n. a kind of grain, wild rice. ဝဆြဲးအခိုင် [srʊ̆' ɗ rɛ̀ŋ] id.

လဒ္ဓိပေသလ [lɔ̀t jì pe sɑ̆ lɑ̆] n. (P) monk who adheres strictly to the Vinayas.

လတ်း [lɔ̀t] v. to be fresh, not stale, to be white. ဝပြဲင်လံတ် [preɑŋ lɔ̀t] adj. white buffalo.

လတ်ထင်(ဟ်) [lɔ̀t thih] adv. freshly.

လတ်လတ် [lɔ̀t lɔ̀t] adj. fresh, white. ဖျုန်လတ်လတ် [phyun lɔ̀t lɔ̀t] adj. fresh killed meat.

လတ်၂ [lɔ̀t] v. to fall prone, esp. as result of exhaustion or weakness. ဂွံလတ်တဲ့ထွံးဟွံဝေန် [glèɑ' lɔ̀t tui thɑ̆ tɑo³ hʊ̆ màn] v. the bullock fell down and could not get up again. ခိုင်ကဆေင်အာဇဲ့းဆင်ခွံဒွန်ဂွံန် [jèŋ kɑ̆ chie ɑ tui lɔ̀t cih lɛ̆ tɑɑ' glɔ̀ŋ] v. he slipped and fell flat on the pavement. မွိတ်ခွဲလတ်ဖံန်ခွဲဂွံန် [mənèh mòɑ' lɔ̀t mɔ̀ŋ pəɗoɑ glɔ̀ŋ] v.

www.monlibrary.com

somebody has collapsed in the street. Cf. ဇတုံ(ဒ်) [gɛ̆ tum], ဒတုံ(ဒ်) [dɛ̆ tum]. Der. ဇပ္ဒာတ် [plɒt] v. to cause to fall.

လတ်ဂွဝ် [lɔ̀t glɔ̀] v. to fall flat on one's back.

လတ်ဇဒှ်(ဟ်) [lɔ̀t cih] v. to fall down, fall flat.

လာတ် [lat] n. လာတ်ကျိုကျွတ် [lat kyi kyut] n. (Eng.) latitude.

လိတ်တေန် [let tin] n. (Eng.) Latin.

လုတ် [lùt] v. to commit a fault, offence, to sin, to err, to come short, come up short. နုဉ်လုတ် [dɔ̀ŋ lùt] v. to suffer wrong. Der. ပ္လုတ် [plut] v. to slander.

လုတ်ကြိုဟ် [lùt grɔ̀h] v. to be hardened sinner.

လုတ်မှာ [lùt hmɑ] v. err, entertain erroneous sentiment, commit adultery, do wrong, sin.

လုတ်လှိ(ဒ်) [lùt lɔ̀m] v. to have irregular sexual relations, to commit adultery or fornication. လုလောန် [lɯ̀ lɔ̀m] id.

လေတ်° [lɪ̀t] v. to apply plaster, ointment or lotion to, to smear, to plaster. အဲလေတ်စုတ်ဆုဉ်သဲ သွုကွောင် [ɑɑ lɪ̀t cut ɗaik sai lɛ̆ taoˈ kwaiŋ] v. I spread honey on my bread. Cf. ကလေတ် [kɑ̆ lit], ဆုပ် [ɗɑp], တလေတ် [tɑ̆ lit], ပ္လဲ [plæ], ဇလဲ(က်) [lɔ̀k], လဲက် [lɔ̀k].

လေတ်ကွောင် [lɪ̀t kɔmaiŋ] v. to plaster the wall.

လေတ်စုတ် [lɪ̀t cut] v. to smear on spread.

လေတ်သရ [lɪ̀t sɑ̆ rɑ̆] v. to rub ointment on the sore.

လေတ်ၣ [lɪ̀t] v. be indistinct. လေတ်ဒိုဟ် [lɪ̀t bɔ̀h] id. လေတ်လှိ(ဒ်) [lɪ̀t hlom] id.

လောတ်° [lɔ̀t] v. to fall down from an erect posture.

လောတ်ဂွဝ် [lɔ̀t glɔ̀] v. to fall prostrate. လောတ်ဓွဝ် [lɔ̀t glɪe] id.

လောတ်ဇဒှ်(ဟ်) [lɔ̀t cih] v. to fall down as in walking.

လောတ်တွဝ် [lɔ̀t təmɔ] v. to fall prostrate. လောတ်ဝတွောဝ် [lɔ̀t təmo] id.

လောတ်ယဲ(ယ်) [lɔ̀t yɔɑˈ] v. to fall ill.

လောတ်ၣ [lɔ̀t] n. a draw plate used in wire manufacture, a plate for drawing wire. ဇုက် လောတ် [jɔ̀k lɔ̀t] n. single-strand wire, telegraph wire.

လောတ်ဇွေဉ်(က်) [lɔ̀t jənɔ̀k] n. thick noodel.

လောတ်² [lɔ̀t] n. thin thread of gold or other metal, filigree.

လုိတ် [lot] n. see ဝဲ်လုိတ် [poŋ lot] n. the navel. ဝဗိုဲ်လုိတ် [poŋ lot] id.

လန်° [lɔ̀n] v. to go from place to place, esp. making a proclamation, to itinerate. Cf. ဝဝဲ် [gɔ̀iŋ].

လန်ဝပဝ် [lɔ̀n gɛ̆ pɔ] v. to make a circular tour, to make a circuit, to go round.

လန်ဓွေဲ် [lɔ̀n gəŋɔ̀iŋ] v. to go from place to place.

လန်ၣ [lɔ̀n] n. time. ပန်ဗိလန် [pɔn pæ̆ lɔ̀n] n. four three times or three times four. ဗသုန်သွဲ့ မွဲလန်, ညူးဗန်ဝဗိုဲ့မဲ့(ယ်) [mɛ̆ sun sənɑm mòɑˈ lɔ̀n, ɲèh bɛ̆ dɔ̀h poɑ² rùi mài] n. they

www.monlibrary.com

hold elections once every five years. Cf. အငိုင် [ʔ̆ khoiŋ], လတုန် [lɛ̆ tun], ဝလုံ(ဟ်) [lɨh], ဒိ [wèɑ].

ခန့်˚ [lan] v. to be deceitful, evasive, dishonest. Cf. ပလီ [pʔ̆ li], ဓဒ္ဓတ် [bɛ̆ gɨt], လီ(ဝ်) [lèm], ဝှ်(ဝ်) [wɜ̀].

ခန့်˩ [lan] adj. see ဆာန့်လာန် [chan lan] adj.

ခန့်ကောတ်တိ [làn kɒt ti] n. (Hindi) loincloth.

ခန့်ချာ [làn chɑ] n. (Chinese) rickshaw.

ခန့်ပာ [làn bɑ] adj. (Hindi) tall, long. n. a tall man.

ခုန် [lùn] n. protruding of the bowel, as in obstinate, cases of chronic dysentery,. piles. hemorrhoids.

ခန် [lɨn] n. (P. lenan) rock cavern, retreat, rock cell. ဧလဏ် [lɨn] id.

ခန်ဂိုဖိန် [lɨn nɨ̀ men] n. (Eng.) liniment.

ခာန်˚ [lɔ̀n] n. shuttle, weaver's shuttle. ဓတာခ်ခေလာန် [to lɔ̀n] n. shuttle thread.

ခာန်˩ [lɔ̀n] v. to come to an end, elapse, to exceed, pass, go past, to pass in time or place. အသာ်ဘာခေလာန်အာ [ʔ̆ sɑm bhèɑ lɔ̀n ɑ] v. we are out side the precincts now. အဲဒိုပ်အဏ်ဓသုန်သွာ်ခလာန်ကျုင်တဲ့ဏ္ဍာရ် [oɑ cop ʔ̆ nʊ̆ mɛ̆ sun sənɑm lɔ̀n klɜŋ tui ɾ̆ rʔ̆] v. I arrived here five years ago. ကလီခလာန်အာ [kʔ̆ lɛ̆ lɔ̀n ɑ] v. to elapse. ခုံသွာ်ခလာန်ဂ့်(ဟ်) [cɔh sənɑm lɔ̀n gɔ̀h] v. ten years later. တက်ထဝ့်လာန်အာဓသုန်ဖိခုတ် [tɛk thʔ̆ pɔh lɔ̀n ɑ mɛ̆ sun mɨ̆ nit] v. it is five pass seven. ပခ်ခလာန်အာ [pɔ lɔ̀n ɑ] v. to fly over, to pass away, to die (used of monk). ခွဲဓခေလာန် [bwòɑ' mɛ̆ lɔ̀n] adv. exceedingly. လွှခေလာန် ကရိုက် [lɛ̆ pʔ̆ lɔ̀n kʔ̆ rɑk] v. do not exceed the exact quantity. ဟုံအဇရင်ထဒးကရိုက်ဂ့် ခလာန်တဲ့လွှဟို(ဝ်) [hom ʔ̆ rie chʔ̆ dèh kʔ̆ rɑk gɔ̀h lɔ̀n tui lɛ̆ pʔ̆ hom] v. say just enough and no more. Cf. ကလီ [kʔ̆ lɛ̆], ဇလိုင် [gɛ̆ lèŋ], ဝှ်(ဝ်) [pɑɒ], သဘတ် [sɑt], ဓက် [pɛk].

ခာန်အာ [lɔ̀n ɑ] v. to go beyond, to exceed.

ခာန်ကျုင် [lɔ̀n klɜŋ] v. to elapse.

ခာန်ကျုင်ဖိတ်ပိသွာ်တေ(အ်) [lɔ̀n klɜŋ pot pɛ̆ sənɑm tɛ̆] v. it happened about three years ago.

ခာန်တိုန် [lɔ̀n ton] v. to pass, overtake.

ခာန်တိုန်မဲင်ကာတူမ် [lɔ̀n ton mɔ̀ŋ kɑ tənɔh] v. we kept over taking other car. Cf. ဓတာခ် [gɛ̆ tɑp].

ခာန်˩ [lɔ̀n] adv. very, sign of the comparative degree.

ခာန်အာကိသွာတ် [lɔ̀n ɑ kɒ sənɒt] adv. beyond reasonable limit, exorbitantly, excessively.

ခာန်အာနုသွာတ်ပွတ် [lɔ̀n ɑ nù sənɒt bəpɒt] v. excessively in excess.

ခာန်ကဲ(ဃ်) [lɔ̀n kai] adv. very.

ခာန်ရုံ(ဟ်) [lɔ̀n nù gɔ̀h] adv. still more.

လေးနှိုက် [lòn sʊ̀ tot] adv. exceedingly, very. လေးသန် [lòn sɔn] id. လေး [lòn] id. ခွဲလေးသန် [bwɔ̀aˈ mɛ̀ lòn] id.

လေးပတ် [lòn gɛ̀ pɔ] v. make a circuit. လှည့်ပတ် [lòn gɛ̀ pɔ] id.

လေးနှိုက်မုတ် [lòn tʊ̀ mut] n. shuttle, loom.

လိုန်˚ [lon] n. တင်လိုန် [tɛŋ lon] n. stubble. အမှု [ʊ̀ hŭ] id.

လိုန်J [lɔ̀n] v. to tread, to tread upon, to walk on, to massage by treading, to trample, to tread under foot. ကွီလိုန် [kwi lɔ̀n] n. bicycle. ဥလိုန်ခဲ့ခိုင်အဲသအာ [glɛ̀aˈ lɔ̀n dɛ̀h jɛŋ ɔɑ sʊ̀ ɑ] v. I have a place on my leg where a bullock trod on it. ဖော်ပြင်လိုန်ဖင်အဖါခဲ့(ဟ်) [màm preɑŋ lɔ̀n mɔ̀ŋ ʊ̀ pɑ dɛ̆h] v. Preang is giving his father foot massage. လွှလိုန် တွံတ် [lɛ̆ pʊ̀ lɔ̀n tənɔm kɑɔ³] v. do not tread on the flowers! Cf. ကချိုန် [kʊ̀ chon], ဒိုက် [dɑk]. Der. ပွိုန် [plɔ̀n] v. to drive cattle over (paddy) to tread it out.

လိုန်ချဉ်(က်) [lɔ̀n ɗaik] n. draught, depth of water a ship draws.

လိုန်တိ [lɔ̀n tæ̆] v. to tread the ground, go on foot.

လိုန်ဒး [lɔ̀n dɛ̀h] v. to tread. လိုန်ဒးလွှပ္ပတ်ခိုင်ခွံအာ [lɔ̀n dɛ̀h lənɟɛ̆ pəmɔt jɛŋ khəɗʊ̆ ɑ] v. he has a blister on his foot from treading on a coal.

လိုန်ဒုန် [lɔ̀n dùn] v. to walk on stilts.

လိုန်ဒှပ် [lɔ̀n dənɔ̀p] v. to wear shoes.

လိုန်ပိန် [lɔ̀n pɛn] v. to tread, to trample, put down, suppress (rebellion), subdue (enemy). လိုန်ပိန်ဒုတ် [lɔ̀n pɛn cut] id.

လိုန်ဖံင် [lɔ̀n mɔ̀ŋ] n. proclaim by striking of a gong, spread news by word of mouth. လိုန်လွှိန် [lɔ̀n lənèn] id.

လိုန်သွေဘန်ဂျုင်စာလွှဉ်(က်) [lɔ̀n səmɒn glɔ̀ŋ ɲɑ lɛ̆ paik] v. run with hare and hunt with the hounds.

လိုန်သွေဘန်ထံင် [lɔ̀n səmɒn thɔŋ] n. do something which might result in being sent to jail.

လာပ် [làp] n. reward, gift made by employer or superior in consideration of services, prize. ဖျဲလာပ် [phyih làp] n. to reward.

လာပ်အအာ [làp ʊ́ ɑ] n. bring about a hindrance to one's chances in business or venture, bring ill luck.

လာပ်အယုက်ကမွေဘန် [làp ʊ́ yɔ̀k kɔmlɒn] n. gratuity or retirement.

လာပ်နိုတ် [làp khoh] v. have a lucky break, be auspicious.

လာပ်ဂိတု [làp gĭ taʊ̆] n. monthly salary.

လာပ်ဒွံ(အံ်) [làp gʊ̆] n. (maths) result, effect, consequence, out come.

လာပ်ဓ [làp cɛ̆] n. (maths) quotient.

လာပ်တူာတ် [làp təmat] v. cease to enjoy good luck.

လာပ်ထဝ်ထမ္ဘး [làp thɔ thɔmɑh] n. gold statuette award (in film industry)

လာပ်ပညာသွေကံသွာ [làp pɒn ɲɑ sʊ̀ keɑk sʊ̀ kɑ] n. scholastic award.

လာပ်ပသွားလာ [làp pɒt sʊ̀ kɑ] n. reward, present, gift.

လာပ်သွိဒ္ဓာ [làp sɑ̆ i bɛ̆ gèɑ] n. enjoy an inflow of gifts in money or kind.

လာပ်သ္ဆာ [làp sɑ̆ kɑ] n. offering, bribe.

လာပ်သွိုက်ခ်ိုက် [làp səɗak mlɛ̀k] n. consolation prize.

လာပ်သ္ဆုံ(ယ်) [làp slui] n. bonus.

လုပ် [lùp] v. to go in, enter, to go into. ဥုင်ဆုံလုပ်ဓ်ဒ် [glɔ̀ŋ ɗaik lùp mɔ̀ŋ] v. the canoe is shipping water. ဓဆုံလုပ်အာသ္ဆုပ်တ့ုံဒြုံ(ဟ်) [ɗɛ̆h lùp ɑ səmɔ tənɔm jrɔɑ' gɔ̀h] v. he went in under the pipal tree. တ္ဆုံလုပ်ရ [təŋɔɑ lùp rɑ̆] v. the sun is setting. ထ္ဆုံလုပ်သ္ဆုံဖ္ဆုတ်ဒ့ုံ(ဟ်) [thəmai lùp səŋɑɑ̆ mòa' tlɔt gɔ̀h] v. a pot which will hold one တလတ် [tɑ̆ lɔt] of rice. special uses. နိုတ်လုပ်ဓ [cot lùp cɛ̆] v. to be enthusiastic. ယိုလုပ် [yɔ̀m lùp] v. to breathe in. လ္ဆလုပ်ထုံအကြာန္ဒိုတ်လေ့ိတ် [lɛ̆ pɑ̆ lùp thui ɑ kra mənèh khɑ̆ loh] v. do not associated with foolish people. ဆ္ဆလုပ်ပလောပ်ဖုံကစ္ဆာန်ဓဒုံ(တ်) [lɛ̆ pɑ̆ lùp pɑ̆ lap pəɗoɑ kɔmlɒn ɗɛ̆h] v. do not interfere with the work he is doing. လ္ဆလုပ်ယ္ဂက်အဲ(ယ်) [lɛ̆ pɑ̆ lùp shɜk oɑ] v. do not interrupt me. opp. တိတ် [tet]. Der. ဓပ္ဆာပ် [plɒp] v. to introduce. ပလုပ် [pɑ̆ lùp] id. ဓလောပ်ံ [lɔ̀p] v. go in (be excessive).

လုပ်အကြာ [lùp ɑ̆ kra] v. intervene, come in between.

လုပ်အကြာန္ဒိုတ်လေပ် [lùp ɑ̆ kra mənèh lip] v. get on well with people, mix well, be sociable.

လုပ်အ္ဂဆိုင် [lùp ɑ̆ khoŋ] v. be inclusive.

လုပ်အဓဝိင်္ဒိုတ် [lùp ɑ̆ wòŋ mənèh] v. come of age.

လုပ်အသုင် [lùp ɑ̆ sɜŋ] v. to be of use.

လုပ်အာ [lùp ɑ] v. to go in doors.

လုပ်အာသွဲဇ္ဈိပ် [lùp ɑ pəɗoɑ grɜ̀p] v. enter the wood.

လုပ်ကျုင် [lùp klɜŋ] v. to come in.

လုပ်ကျုင်ကရော့ကရာန္ဒိုတ် [lùp klɜŋ kɑ̆ rɒm kɑ̆ rɑ mənèh] v. be popular, attain social acceptance, attain social standing.

လုပ်ကွာန်ခုဒ့ုံန္ဒိုတ်ဒ္ဍ: [lùp klɒn nɛ̆ ɗɛ̆ dɔ̀h mənèh cənɑh] v. stand in.

လုပ်ဂ္ဂွဲ(ယ်) [lùp gɛ̆ ui] v. have medicinal properties.

လုပ်ဓ [lùp cɛ̆] v. come under (some body) flag (ie. Pledge allegiance), absorb (one's interest), hold (one's attention), enter (state of deep meditation or spiritual abstraction) undergo reincarnation, incarnate a new.

လုပ်ဓရင်ဒယ့်တ့ုံမ္ဒဲပရေင်ဍ္ဍ:ဓ: [lùp cɑ̆ rɛŋ ɗɛ̆ yɔ̀h tɔh pəɗoɑ pɑ̆ reɑŋ blèh ɲɑh] n. Star of Independence.

လုပ်ဓကာ်ချ်ဓတ် [lùp cɔik ɗaik dhɔt] v. contribute one's service as part of an investment supply manpower.

လုပ်နိုတ် [lùp cot] v. (of audience) give hearty response, applaud lustily.

လုပ်နိုဒ္ဒာ [lùp cɑɒ dənɛ̀ɑ] v. come between. လုပ်ဒွန် [lùp bɛ̆ dɔn] id.

လုပ်ချိုက်ကေတ် [lùp ɗak kit] v. (derog) usurp, take possession of something forcibly

misappropriate.

လုပ်တရုပ် [lùp tə̆ rɔp] v. to come near, to approach. ဩပ်ကျုင် [srɔp klɔŋ] id.

လုပ်တျိုး(ဒ်) [lùp təŋom] v. make an effort to seize. လုပ်သီ(ဒ်) [lùp sem].

လုပ်ထဲ့(ယ်) [lùp thui] v. to enter the society of, associate with.

လုပ်ဒ္ဓိုန် [lùp dĕ gèn] v. period of the Buddhist Lent, rainy season or Buddhist Lent, beginning of the Buddhist Lent or monsoon started. ကဒိန်ဖြဲ(ယ်) [ʔə̆ khoiŋ brɔ̀aˈ] id. ဒ့် (ဟ်) [wɔ̀h] id.

လုပ်ဒးဒ့ကိ် [lùp dèh dənèak] v. take in a snare. ဒးဒ့ကိ် [dèh dənèak] id.

လုပ်ဒုင်ယ္ဍက်ဦ(ဒ်) [lùp dəŋ pə̆ seak bə̀] v. (of a prince, chief or leader) recruit troops under his banner.

လုပ်ဒုံင်သ္ဂိုက် [lùp dəmɔ̀ŋ sə̆ toik] v. hit the back (slang), go to bed.

လုပ်ပလာပ် [lùp pə̆ lap] v. to interrupt, interfere.

လုပ်ပ္ဍာန် [lùp pənan] v. to enter a war, serve in armed forces.

လုပ်ပတ် [lùp mɔt] v. cast covetous eye at.

လုပ်ပ္ယက် [lùp shɔk] v. to interrupt.

လုပ်ရုင် [lùp rɔ̀ŋ] v. stage a premiere show, enter into the theatre.

လုပ်လဲ့(တ်) [lùp lĭh] v. portray a character, act the part of.

လုပ်ဝင် [lùp wèaŋ] v. be historic. adj. historic.

လုပ်ဝေင်ခွဲချုန်ဇာ [lùp wèaŋ mɔ̀aˈ chon khə̆ nə̆] v. run in. ရပ်တဲ့ဒုတ်လပ်ခွဲဝုက် [rɔ̀p tui cut lɔ̀ pəʔɔa gɔ̀k] id.

လုပ်သ္ဂြတဲ့(ယ်) [lùp sə̆ kim toa] v. under the control of. ဗျာပ်သ္ဂြတဲ့(ယ်) [plɒp sə̆ kim toa] id.

လုပ်သ္ဂး [lùp sə̆ gèh] v. propose, suggest, nominate, recommend.

လုပ်သ္ဂပယျင် [lùp sə̆ pə̆, pə̆ yeŋ] v. to be come a monk, receive the upasampada ordination.

လုပ်သိင် [lùp soiŋ] v. be according to prescribed rules, be admissible. လုပ်သ္ဂာဒ် [lùp sənɔ] id. ဇန်သ္ဂာတ် [cih sənɒt] id.

လုပ်သ္ဂိ [lùp sənjæ̆] v. to enter a house.

လုပ်သ္ဂိပ္ဍတ် [lùp sənjæ̆ pəmɔt] v. (of a woman) birth while lying-in.

လုပ်ဩင် [lùp srɛŋ] v. to come in shore.

လုပ်ဩန် [lùp srɔn] v. to put in money, contribute financially.

လေပ်° [lĭp] v. to be versed in, to be skilled in, to understand, to be accustomed to. ဥးလေပ် ကဇေဒ်ဇေး(ဒ်) [ɲèh lĭp ʔə̆ rĭe sim] v. he speaks Siamese. as, v.a. to know how to, to have learn to, be capable of through training, to be want to. ဆဲတိုတွ်လေပ်ဒိတ်ဒိတ် [oa hom hə̆ lĭp khoh khoh] v. I can not speak it very well. ကလေဒ်ဘဒ္ဓိတ်လေပ် [kə̆ lok bhĕ mənèh lĭp] v. spirits are given to frightening people. ဩ်ဒ်ဒိလေပ်ဲ့(ယ်) [prep gɔ̀h lĭp

tui] v. when the squirrel had learnt to do this. ပြုဒ္ဓဗွဲလေပ်ဒုံ(ဟ်) [brèa' gwĕ̀ hŏ̀ lĭp gòh] v. a woman not given to shyness. ဒွိတ်ကြုံဃိုဗွဲလေပ်ပုတ် [mənèh trŭ̀h yə̀ hŏ̀ lĭp puh] v. men do not usually carry things on their heads. (သို(ဒ်)) လေပ်ဗွဲဗာန် [(som) lĭp hŏ̀ màn] v. willy-nilly. ဒိန်ဒုန်လေပ်ဟာ [poiŋ ɗaik lĭp ha] v. can you swim? Cf. (va) ဍွ(ဒ်) [gŏ], ဗာန် [màn]. လေပ်ဗွဲဗာန်ဏ္ဍုရသ္ဆးနိုဟ်ဇတုာ်ဃဝ်ဒုံရ် [lĭp hŏ̀ màn ɨ̀ naŏ sŭ̆ dèh poh gĕ̀ tam thɔ gòh rŭ̀] v. I'nao had willy-nilly to boil the golden crab.

လေပ်ပည္ဘာ [lĭp pɔn ɲa] v. to be learned, be educated. n. educated person.

လေပ်ပည္ဘာသ္လေက်သ္လာ [lĭp pɔn ɲa sŭ̆ keak sŭ̆ ka] v. be outstanding in studies. n. person who is outstanding in studies.

လေပ်ပြကိုတ်ကျဝ် [lĭp prŭ̆ koh kənɔp] v. to know books, to be a scholar.

လေပ်လိက် [lĭp lòik] v. to be literate, to understand the books, to be able to read.

လေပ်လိက်ပတ် [lĭp lòik pɔt] v. scholar.

လေပ်လိက်မန် [lĭp lòik mɔ̀n] v. to be literate in Mon.

လေပ်[၂] [lĭp] adj. skilled in. ဓနိုန်သ္လိ(ဒ်) [mĕ̀ con sŭ̆ kom] id.

လဈ္ဂ [lɔ̀mŋ̀ŭ] v. to be lonely, solitary, forsaken, desolate, to be empty, void. အဲလဈ္ဂမုံင်အဲဗွဲဒ်ဒ်ဒုတ် [oa lɔ̀mŋ̀ŭ mɔ̀ŋ oa hŏ̀ mèp cot] v. I feel lonely and unhappy. ဓဲလဈ္ဂမုံင်ဇ္ဂြိဒ် [ɗĕ̀h lɔ̀mŋ̀ŭ mɔ̀ŋ grɔ̀p] v. he stayed alone in the jungle. ဘဲလဈ္ဂလွအာ [toa lɔ̀mŋ̀ŭ lĕ̀ pŭ̆ a] v. do not go empty handed. ဒွဲဒ်ုလဈ္ဂ, ဝေင်ဓွးခိုဟ် [dənài gòh lɔ̀mŋ̀ŭ rŭ̀, wèaŋ mĕ̀ gèh khoh] v. that place is pretty desolate, it would be a good thing to avoid it. Cf. လ္ဂ [lɔŋ̀ŭ], သိန်သာ [soiŋ sɑ], သုန် [sun].

လဈ္ဂလဈ္ဂန် [lɔ̀mŋ̀ŭ lɔ̀mŋɔ̀n] v. to be lonely, to be desolate.

လပ်ုက်သရိ(ဒ်) [lɔ̀mcɔk sŭ̆ rem] adj. greyish. လပ်ုက်ရိ(ဒ်) [lɔ̀mcɔk khŭ̆ rem] id.

လပ်ုက်သေ့က် [lɔ̀mcɔk səŋeak] adj. dark green. လပ်ုက်ချိုဒ်ဍ [lɔ̀mcɔk ɗop ɗao^{3}] id. လပ်ုက်တွာဒ်(ဟ်) [lɔ̀mcɔk təpɒh] id. လပ်ုက်ဓတွေ(ဒ်) [lɔ̀mcɔk təpaɛ̆] id. လပ်ုက်ခမွဲ(ဒ်) [lɔ̀mcɔk bĭɛ̆] id.

လဈ္ဂဒ်(က်) [lɔ̀mŋɑ̀ik] v. to look up, to look upwards, to face upwards. Cf. ရုဒ် [rɔŋ]. opp. ဝုဒ်ဒ် [gĕ̀ caŋ], ဝုဒ်ရုဒ် [gĕ̀ caŋ rɔŋ]. Var. လန္ဒိက် [lɔ̀mŋɔ̀ik], လ္ဂဒ်(က်) [ləŋɑ̀ik].

လဈ္ဂဒ်ကျောဝ် [lɔ̀mŋɑ̀ik kyo] v. to peep or look with up face. လ္ဂဒ်ကျောဝ် [ləŋɑ̀ik kyo] id. လမ္ဂဒ်ရုဒ် [lɔ̀mŋɑ̀ik rɔŋ] id.

လမ္ဂဒ် [lɔ̀mnɛ̀aŋ] n. breadth. ဇ္ဂိဒ်လမ္ဂဒ်ဂုံမွဲခီဇရာ [jɔ̀mlòiŋ lɔ̀mnɛ̀aŋ gòh mòa' cĭ raɔ^{2}] n. what are its length and breadth. ဒွဲလမ္ဂဒ် [bwòa' lɔ̀mnɛ̀aŋ] adv. across. Cf. သွဲ့(ဃ်) [sloa]. Syn. ဘနဒ်(ဒ်) [ɗ nàm].

လဈ္ဂိဒ် [lɔ̀myɜ̀ŋ] v. to be clear, pure.

လဈ္ဂိ(ဒ်) [lɔ̀myɜ̀m] n. life, age, one's love, person to whom one entrusts one's life. ဝနိုတ် လဈ္ဂိ(ဒ်) [gĕ̀ cot lɔ̀myɜ̀m] v. to take life. ဇတုံလဈ္ဂိ(ဒ်) [ɗĕ̀ tum lɔ̀myɜ̀m] v. to execute, put to dead. ပွဒ်လဈ္ဂိ(ဒ်) [pəmɛŋ lɔ̀myɜ̀m] n. bodyguard. ပြဒ်လဈ္ဂိ(ဒ်) [praik lɔ̀myɜ̀m] v. to save someone's life. သွက်ဒွင်္ဂီလဈ္ဂိဇကု [swɛk gŏ̀ lwĭ lɔ̀myɜ̀m jĕ̀ kaŏ̀] adv. in order

to keep body and soul together. Der. ဃိုင်လမျှိ(ဒ်) [gɛ̆ yɛ̀ŋ lɔ̀myɜ̀m] labial prefixial form of ဃို(ဒ်) [yɜ̀m] v. to breathe.

လမျှိဟွံခွံ(ယ်) [lɔ̀myɜ̀m hŏ̰ moɑ] n. he is dead.

လမျှိဟ် [lɔ̀myɜ̀h] n. depth. ကွံလမျှိဟ်ပန်ဒိဟ် [kəpi lɔ̀myɜ̀h pɔn pheh] n. a river four fathoms deep. Cf. ခမျှိဟ် [dɔ̀myɜ̀h], နုက် [nèɑk], ဗယ်ိဟ် [bɛ̆ yɜ̀h], ဒုက် [bənèɑk]. Der. ဇြိဟ် [jrɜ̀h] v. to be deep.

လမျှိဟ်ကချိုင်ဂ်မူစိဇျာ [lɔ̀myɜ̀h kɔmlɑŋ gɔ̀h mù cɪ̆ rɑo˘] n. how deep is the well?

လမျှိဟ်ချဉ်ပလိုင်ကျာဖ်ဒ် [lɔ̀myɜ̀h ɗaik pɑ̆ lɑŋ kəɗɑ̀ mɔ̀ŋ] n. the well is not very deep.

လမ္ဒံ(ဒ်) [lɔ̀mlɔ̀m] n. mote, foreign body in eye. သ္ဃးလမ္ဒံမ္ဒဲဗတ် [səmɑh lɔ̀mlɔ̀m pəɗoɑ mɔ̀t] n. dear the eye of its mote.

လမ္ဃး [lɔ̀mlɛ̀h] n. horizontal surface, level surface, plane area, open plain, floor, deck, platform of pagoda. နွံဖဒ်လ္ဃုလမ္ဃး [nùm mɔ̀ŋ lɛ̆ tɑo' lɔ̀mlɛ̀h] n. it is on the floor. ဘ္ဃဲလမ္ဃး [sloɑ lɔ̀mlɛ̀h] n. the area or extent of the open plain. Cf. ကဲ့ [kənæ], ဥး [glɛ̀h], ဓိ [wɛ̀ɑ]. labial prefixial form of လး [lɛ̀h] v. to lay down. Var. အဲ့ [ɑ̆ plɑo³], ဖုက်ဥးချဉ်(က်) [mɜ̀k glɛ̀h ɗaik].

လမ္ဃးအင်္ဂိုဒ်(ဝ်) [lɔ̀mlɛ̀h ɛŋ gɛ̆ dɜ̀] n. cement floor.

လမ္ဃးကျင်လ္ဂျင် [lɔ̀mlɛ̀h kyaik lɛ̆ gàŋ] n. the platform of Dagon pagoda.

လမ္ဃးတိ [lɔ̀mlɛ̀h tæ̆] n. flat piece of ground, plain.

လမ္ဃးဓိ [lɔ̀mlɛ̀h wɛ̀ɑ] n. open pasture, expanse of paddy fields.

လမ္ဒွင်(က်) [lɔ̀mlàik] v. to open (eye). Cf. ကင် [kɛŋ], ပုက် [pɔk]. opp. ဗခွက် [bəpɔik].

လမ္ဒွင်မတ် [lɔ̀mlàik mɔ̀t] v. to open one's eyes.

လမ္ဒွင်မတ်မ္ဃး [lɔ̀mlàik mɔ̀t mənɛ̀h] v. open your eyes. မ္ဒွင်မတ်မ္ဃး [mlàik mɔ̀t mənɛ̀h] id. ပုက်မတ်မ္ဃး [pɔk mɔ̀t mənɛ̀h] id. လ္ဒဲမတ်မ္ဃး [ləpoɑ mɔ̀t mənɛ̀h] id.

လမ္ဒွင်ခွံ(ယ်) [lɔ̀mlàik mɔ̀ɑ'] v. to catch the sight of.

လမ္ဒွင် [lɔ̀mlàiŋ] n. dew, mist, fog.

လဇွင် [lɔ̀mlɛ̀ɑŋ] n. porcupine. ဗဇုင် [bɛ̆ lɛ̀ɑŋ] id., ဗလင် [bɛ̆ lɛ̀ɑŋ] id.

လမ္ဒံင် [lɔ̀mlɔ̀ŋ] n. echo. Var. ဗလံင် [bɛ̆ lɔ̀ŋ], ဓလံင် [mɛ̆ lɔ̀ŋ].

လမ္ဒံင်ဂြိုဝ် [lɔ̀mlɔ̀ŋ grɛ̀p] n. echo of the forest.

လမ္ဒံင်ကွိ [lɔ̀mlɔ̀ŋ kəpi] n. echo of the sea.

လမ္ဒံ(ဒ်) [lɔ̀mlɔ̀m] n. mote. Var. ဗလံ(ဒ်) [bɛ̆ lɔ̀m].

လမ္ဒံမ္ဒဲဗတ် [lɔ̀mlɔ̀m pəɗoɑ mɔ̀t] n. mote in the eye.

လဘံ(ဒ်)° [làm] v. to grow by putting out tendrils, to twine round, to palpate, to crawl. တ္ဒံဇုံလဘံ(ဒ်) [tənɔm ɗɛ̆h làm] v. the plant is a climber. ဒြိုင်ဇုံလဘံဆက်ဝဲယောဒ်ဇင့်(တ်) [blɛ̀ŋ ɗɛ̆h làm chɛk tɑ̆ yo cih] v. its shoots reached along and drooped down.

လဘံအာ [làm ɑ] v. to crawl, to creep.

လဘံတိုန် [làm ton] v. to climbing up, lay hold.

လံဝဲ့(ယ်) [làm thui] v. to trail and twine.

လံဝူ [làm pao^{1}] v. to climb and twine, a kind of creeping plant.

လံဧမုဒ် [làm mənae] n. a kind of medicinal plant.

လံဧလဒ် [làm lɨ̈e] v. interfere. adv. in a meddlesome way.

လံသံ [làm sao^{3}] n. a kind of flowering tree, Sesbania grandiflora Roxburgh. (place-name) ကွာန်လံသံ [kwan làm sao^{3}] n. Learmsow (Bur. Thayetkon).

လံ(ဒ်)^{J} [làm] v. feel with the hand. Var. ဍံ(ဒ်) [glàm], သ္လံ(ဒ်) [slàm].

လံကိုတဲ့(ယ်) [làm kɒ toa] v. to feel with the hand. လံစံ(ဒ်) [làm cam] id.

လံတဲ့(ယ်) [làm toa] v. to feel someone's arm.

လံဗေါတ် [làm pɒt] v. to stroke.

လိ(ဒ်)^{J} [lèm] v. to twist, be twisted. ဇက်လိဝဒ် [jèak lèm gĕ pɔ] v. to drive round. ရိုဟ်ဧဍုလိ (ဒ်) [rɔ̀h dĕh lèm] v. it has twisting roots. သွးကွဉ်ဂျုံဉ်ခိုဉ်လိအိုတ်ရ [sɑ̆ dèh kwaik glèŋ jèŋ lèm ot rɑ̆] v. having to walk a lot make your legs ache. Cf. first sense, လံ(ဒ်) [làm]. Der. ဖ္ဍ(ဒ်) [plem] v. to twist together.

လိခ္ဍ(အ်) [lèm khlɔ̆] v. be warped, be twisted, be contorted, be crooked.

လိဝဒ် [lèm gĕ pɔ] v. to go round, to make a wide circuit round the hill. လိတွန် [lèm təpɔn] id. လိတ္ဍုက် [lèm təŋɔk] v. be crooked, be untruthful.

လိတွန်တ္ဍူဗဲ့(ယ်) [lèm təpɔn təpu mai] v. completely infatuated.

လိဝတ် [lèm wɔ̀t] adv. (bodily movements) in a twisted or contorted manner, with a swivelling motion.

လိစန် [lèm pɔn] v. to be twisted together, entangled, deeply involved, be interwined. လိဖ္ဍ (ဒ်) [lèm plem] id.

လိ(ဒ်)^{J} [lèm] v. to be deceitful, to deceive, cheat, to defraud, to swindle. ညူးဂန္ဒိုင်လီကာဧဍုံ (ယ်) [ɲèh gɔmlèŋ lèm na dĕh] v. people cheat him. ဧဍုံဧဍ္ဍကာသြန်အဲတဲ့ဟ္ဍကိုဧဍုံန္ဒိမ်လီ(ဒ်) [dĕh glĭĕ na srɔn oa tui hɔ̆ kɒ dĕh dɔ̀h mənèh lèm] v. he is a cheat, he borrowed money from me and will not pay it back. ဧဍုံလီကာသြန်အဲဧခာကွံ(ဒ်) [dĕh lèm na srɔn oa pa klɔm] v. he cheated me of two hundred rupees. ဧခိုလွလီအဲဧခိုတိုဧဂုံဧဂုံ(ဒ်) [bĭh lĕ pɑ̆ lèm oa bĭh hom dam dam] v. you tell me the truth, and do not try to deceive me! Cf. second sense, ဝလီ [pɑ̆ li], ဧဌတ် [bĕ gĭt], လာန် [lan], ခို(ဒ်) [wɜ̀]. Der. ဖ္ဍ(ဒ်) [plem] v. to defraud.

လိကေတ်နကိုစ္ဆဲ့(ယ်) [lèm kit nĕ kɒ cənai] v. palm off. ဧဌတ်လီဧကတ် [bĕ gĭt lèm kit] id.

လိဍ္ဍကာ [lèm gɔ̆ na] v. to obtain by a trick.

လီကာ [lèm na] v. to cheat (of).

လီလာန် [lèm lan] v. to swindle.

လီဧလုက် [lèm hleak] v. to extort.

ဧလံသူ [lĭm sɑ̆ð] n. a kind of flowering tree, producing or providing edible leaves,

flowers buds and fruits, Sesbania grandiflora, the Agati tree.

လုံ(ဒ်) [lùm] prep. throughout.

လုံမွဲဂကူ [lùm mòa' gĕ kao'] prep. throughout the whole nation.

လုံမွဲရး [lùm mòa' rèh] prep. throughout the whole country.

ဧလဲ(ဒ်) [lòm] n. ခဲဧလဲ(ဒ်) [poa lòm] n. chickpea.

ဧလဲလဲ(ယ်) [lòm lài] v. to be anxious, distressed. ဧလဲလဲပူဆာ [lòm lài pao' cha] id.

လိုဒ်)˚ [lèm] v. to be damaged, spoilt, broken, destroyed, to be ruined, to be perverted. ကွီလိုအာဘ္ဘာ [kwi lèm a ĭ ră] n. the cart is smashed up. ဖြဝ်ကဲသဝ်ဓရုံလိုလဒ်အာ [gròp kă sop dĕh lèm làik a] v. his fortune has dwindled away. Cf. လဲဧလဒ် [lài lòiŋ]. ခိတ်လို (ဒ်) [cot lèm] v. to be disappointed in an expectation. မုက်ဓတ်လို(ဒ်) [mèk mòt lèm] v. he was put out of countenance. လုတ်လို(ဒ်) [lùt lèm] v. to have irregular sexual relations. Cf. ဆရိတ် [thă roh], လဒ်(က်) [làik]. Der. ပလို(ဒ်) [pă lom] v. to damage. ဝလို (ဒ်) [bĕ lèm] id.

လိုစိုတ် [lèm cot] v. to give up, to be discouraged.

လိုမှာ [lèm hma] v. to err, to transgress.

လိုလဒ်(က်) [lèm làik] v. to be destroyed, to fall into decay, ruined, spoiled.

လို(ဒ်)˩ [lèm] n. bright gem, coloured glass ball, woman's ornament, anklet, bracelet.

လိုဖြင်ဗက် [lèm drèaŋ bòk] n. bracelet.

လဲ(ယ်)˚ [lài] v. to dissolve, be dissolved, to come to loose united, to part, give way. အိုဟ်လဲအာ [oh lài a] v. to waste away. ဘဲ့ုလဲအိုဟ်ရဟာ [gĕ ui lài ot ră ha] v. has all medicine dissolved. ဍ်က်ဧ့လဲခန်(ဟ်) [glòik dĕh lài cih] v. his waist cloth fell down. ဒုက်လဲအာဟွံသေင်ထိုဟ်လဝ်ကိုဖြဇာဒ် [jèk lài a hŏ seaŋ thă pot lò ko mrĕ noŋ] v. the rope did not give way, you can see it was cut with a sword. ချင်ခြံကွီင်ဧတ်လဲဧလင်အိုဟ် [dèŋ trim gòmlèŋ tĕ lài lòiŋ ot] v. those old cities have vanished utterly. ထွိင်ကွီုဝ် ခန့်လဲခွံင် [thəmoiŋ kəɗop bĭh lài dəmòŋ] v. your turban is coming undone. လိုဟ်လဲ (ယ်) [lèh lài] v. to come undone. Cf. ကယျာ [kă ya], ကွာ [kwa], ခညော်(အ်) [khă ɲŏ], လး [lèh]. Der. တလဲ(ယ်) [tă lai] v. to come loose, to unbind. ပွဲ(ယ်) [plai] v. dissolve. ဝလဲ(ယ်) [bĕ lài] v. loosen.

လဲအာ [lài a] v. to be come loose, as a garment.

လဲခန်(ဟ်) [lài cih] v. to come undone and fall down.

လဲဧလင် [lài lòiŋ] v. to dissolve, be digested, to suffer dissolution, to disappear, to perish, to be lost, to destroyed.

လဲ(ယ်)˩ [lài] n. tiger grass. ကွီုဝ်လဲ(ယ်) [kəɗop lài] id. ခိုင်လဲ(ယ်) [bèŋ lài] id.

လဲ(ယ်) [lùi] v. to wade through. ဍ်လဲခုဝ်, ခုဝ်ခန် [glèa' lùi ɗaik, ɗaik khon] v. when cattle wade in water, it get muddy.

လဲလဒ် [lùi làiŋ] v. variety of Otaheite goose berry. Var. တလဲလဒ် [tă lui laiŋ].

ဧလဲ(ယ်)˚ [lèa] v. to pay back, to substitute, to compensate, make good a lose.

လဲလှိုင်း [lèa kɒ cənah] v. to give a substitute.

လဲ(ယ်)ˬ [lèa] v. to tell, relate, recount. Var. ဇ [lèa^{1}].

လဲပုံ(မ်) [lèa pum] v. to tell a story.

လဲပဒ္ [lèa bĕ cĕ] v. to relate, to recount, to tell.

လဲလဲ(ယ်) [lea lea] adv. (of sound) faintly, indistinctly.

လဲ(ယ်)˃ [lò^{2}] n. friend. Cf. အဖက် [ă phɛk], ကဝဲန် [kă wɔŋ], ဇွာ [jwèa], ပြဲ(ယ်) [proa^{2}], ဖွံန် [pwɔŋ], ဖဒ္ဍာ [mĭt ta], ရဲ(ယ်) [ròa^{1}], သတဲ(ယ်) [să hai], သာ [sa].

လဲ(ယ်)ˬ [lòa^{2}] v. to be easy, to be in easy circumstances, well off, not difficult. အဝရုဒ် ဓန်ကိုအရေဒ်ဍာဏ္ဍာလိုလဲဓရာ [ă rĭe màn kɒ ă rĭe bəmèa ĭ lɒ lòa^{2} rao^{2}] v. which is easier, Mon or Burmese? ဂွံနဒ်ဓလဲဓလဲ(ယ်) [gŏ nèaŋ lòa^{2} lòa^{2}] v. I shall get some easily. ဒေံလဲအာဏ္ဍရ် [dĕh lòa^{2} a ĭ ră] v. he has done well for himself, he became a rich man. Cf. first sense, သွာ [swa]. second sense, သိုက် [sak] v. rich, to be rich. opp. ဒိတ် [wàt] v. poor, to be poor.

လဲသိုက် [lòa^{2} sak] v. be in easy circumstance.

လဲသွာ [lòa^{2} swa] adv. easily, with ease.

လဝ်^{3} [lɔ̀] v. to pace, deposit, leave. ထဝိတ်လဝ်ကိုဖြဓကာင် [thă pot lɔ̀ kɒ mrĕ noŋ] v. you can see it has been cut with a sword. ညားတဲသိုင်လဝ်ချင်ဝဲဖွဲရ် [ɲèh tă saŋ lɔ̀ rèŋ gĕ ui mòa^{1} ră] v. they built a hospital. ထေဝ်လဝ် [thŏ^{1} lɔ̀] v. throw them away. လဝိတ်ကျာလွိုက် လဝ်တွံဆုဝ်တွံ(မ်) [lĕ bət kya lwèk lɔ̀ tənom chŭ pæ̆ tənom] v. the storm blew three trees down. လိက်ဓာန်လဝ်ပွဲကွာင်ဂ့်(ဟ်) [lòik bàn lɔ̀ pəɗoa kəmaiŋ gòh] v. the notices stuck on the wall. ဟွံနုတ်ဓဲဂ့်နိတ်အမှုလဝ်နိတ်တာ [hŏ cut mài gòh khoh ă mù lɔ̀ cot ha] v. do you feel it was better to abstain from voting? Cf. နွံ(အံ်) [cŏ^{1}], နုတ် [cut], ထေဝ်(အံ်) [thŏ^{1}], ပထေဝ်(အံ်) [pă thŏ^{1}].

လဝ်စိုတ် [lɔ̀ cot] v. to make one's mind, come to a conclusion, tend to a view, hold a view. Cf. ဓန်နိတ် [cih cot], ဗျဲနိတ် [phyih cot].

လဝ်ဓဝတ်မွဲကျင်မုတ်တ် [lɔ̀ dhàt màu^{1} kyaik mùh tao^{3}] v. he deposited one relic at Kyaik Muhtow. chiefly as v. a. making perfective aspect.

လဝ်ˬ [lɔ̀] v. to be prostrate, to line on one's back. ဇြုလဝ်အာ [jrùm lɔ̀ a] v. the snake wriggled along. တင်လဝ် [teŋ lɔ̀] v. (honorific) to go to bed. Var. ဓလာ [lɔ̀^{1}]. Syn. ပွံအာ [plam a], လာံအာ [làm a]. Var. ဍ [glĕ], ဍဝ် [glɔ̀], လ္ဂာ [ləŋèa].

လဝ်အာ [lɔ̀ a] v. to wriggle along.

လဝ်^{2} [lɔ̀] adj. signifying that a thing is done and remains.

လဝ်ကိုဒေံတန်တ်ပွဲဂ့်(ဟ်) [lɔ̀ kɒ dĕh tɔn tao^{3} pəɗoa gòh] v. let it stand at that.

လဝ်ကိုဒေံဍိုရ် [lɔ̀ kɒ dĕh dòh ră] v. let it be so. လဝ်ကိုရ် [lɔ̀ kɒ ră] id.

လဝ်လျာင် [lɔ̀ hloŋ] v. to entice, to be quite, to mislead.

ဧလဝ် [le or lae] pn. also, too. အဲအာအဓေံဧကာင်ဓဍ်လဝ်အာကိုဟာ [oa a ă tĕ noŋ bĭh le a

kom ha] pn. I shall be going there, do you want to come too? ညဉ်ဝ်ရံကျာ်ဆောနဲသတ်တဴဂ့် ဓဴခေလဝ်သွးဆောနဲဝတူဓဴခဴဇောဝ်ဒ် [ɲɔ̀ŋ rɛ̀a¹ kyɑik chɑn sɔt tɤ̆ gɔ̀h bɨ̀h le sɑ̆ dɛ̀h chɑn gɛ̆ kɑo¹ bɨ̀h noŋ] pn. just as the Buddha loved all creatures, so you too, should love your neighbours. sometimes merely oppositive, marking newly introduced subject of discourse. တိုလဝ်ဓယိုဝ်ကွာ်ဖွံ့လဝ်အလဝ်ဓခွာဝ်တဴဂ့်ဓလဝ် [tɒ lɔ̀ dɛ̆ yèŋ kɔna pɑ̆ tɑo³ lɔ̀ ɑ̆ làm jɔnɔ̀² tɤ̆ gɔ̀h le] pn. they set up the posts for the pavilion, and hung up banners and streamers. ဖြဒုံလေဝ်အဲဟွံတီ(ဝ်) [brɛ̀a¹ dɛ̈h le oɑ hɤ̆ tem] pn. also I do not know his wife. ဓဘဉ်ဥးဒိတ်ကျုင်ဈအဲလေဝ်ဟွံတီ(ဝ်) [mɑ̀t ɲɛ̀h cop klɔŋ rɑ̆ oɑ le hɤ̆ tem] pn. although he had arrived, I did not know he had. ခွဲစုတဓလေဝ်ခြေဒံဓဘ္ဆူသုန်တိတ် [mɔ̀a¹ e kɑ̆ le srɤ̆¹ pɑ ɾ̆ sun tet] pn. per acre it yields twenty-five baskets. Qualifying cl. if. ဂိဓလေဝ်, နုန့် သဝ်လို့ဓခွဲလိဝ်ဓဈာ [gɤ̈ le mɯ̈ dɔ̀h sɑik lɒ bɨ̀h lɔ̀iŋ rɑo²] pn. if you do not like it, why do you rent the land? ဓကုကျုင်ပြုဟ်ပြုဟ်ဓခန်ဓလေဝ်ကျုင်ညီ [jɛ̆ kɑɑ̆ klɔŋ prɔh prɔh màn le klɔŋ ɲɨ̈] pn. if you can, please come soon. တိနိုဟ်ဓလေဝ်တိတ်မဲဝ်ကိုရ [tæ̆ khoh le tet mɔ̀ŋ kom rɑ̆] pn. if the land is good you do get that much yield. ခွဲဝဲကဲတိုတဲ့ဓလေဝ်ဃးသွဲဝဲတိုခွံကီဟာ [dənàì nɔ̆ tɒ tui le yèh sənam tɒ gɔ̆ nem ha] pn. having planted this patch, will you be able to plant it again next year? ဟွံချ့,လဲဓလေဝ်ခိတ်အာဓဈာဝ်ဒ် [hɔ̆ chu, lɔ̆ le wɔ̀t ɑ noŋ] pn. if you do not write it down you will forget it. ဟွံဂွံဓပုင်ကီဓလေဝ်ဓဖ် ကဲဓခိုလိုဴဓဈာဝ်ဒ် [hɔ̆ gɔ̆ cɛ̆ pɔŋ nem le cɛ̆ pɑo³ kɔ̆ bɨ̀h làm noŋ] pn. if you have not had your dinner and eat sugar-cane it will spoil your appetite. ဧဝ်ဂ့်ချုန်ဓသွေလေဝ်ချာတ်မဲဝ်ဒ် [pɛŋ gɔ̀h ɗun cɛ̆ swɑ̆ le ɗat mɔ̀ŋ] pn. if one put bamboo shoots in a curry, it gives a sweet taste. ကိုဓလေဝ် [kom le] adv. even. ကိုဓလေဝ်...ဂ့်ဓလေဝ် [kom le...gɔ̀h le] adv. either...or, neither...nor. Cf. ကို(ဝ်) [kom], မ္ဂး [mɛ̆ gɛ̀h], လဝ်ရ [yɔ̀ rɑ̆], ဓလ [le].

ခေလဝ်ကျာ [lɑe gyɑ] n. (Eng.) ledger.

ဴ(ဝ်)⁵ [lɜ̀] n. gourd, gourd creeper, kind of vegetable morrow, calabash (utensil). တ္ဒာလိုဴ (ဝ်) [tənɑ lɜ̀] n. overhead trellis on which gourds grown.

ဴဂမ္ဘွင် [lɜ̀ gɔ̀mtɛŋ] n. bitter gourd, Lagenaria vulgaris.

ဴစက်တဝ် [lɜ̀ pɔk tɔ] n. bottle gourd.

ဴ(ဝ်)⁶ [lɜ̀] v. to roll (along). ဆဲ့လိုလွှ့ကိုဴ [slui lɜ̀ lɛ̆ tɑo¹ kənæ] n. the money rolled along the floor. Var. ဓလော [lɔ̀¹]. Der. ဓတ္ဒာ [plɑo²] v. to (to cause) roll.

ဴထတ် [lɜ̀ thɑ̆ tɑo³] v. (of ships and aircrafts) be pitching and tossing, be yawing, (of living things) toss and roll.

ဴဓတ္ဒာ [lɜ̀ plɑo²] v. writhe, toss and turn.

ဴဓဲ့(ယ်) [lɜ̀ mɑi] v. of itself, involuntarily, automatically.

ဴလိန် [lɜ̀ lɛ̀n] v. to roll about.

ဴ(ဝ်)⁷ [lɒ] pn. which, what, whichever, any. ဘခိဝ်လိုဴ(ဝ်) [ɑ̆ khoiŋ lɒ] pn. at what time? ကိုညးလိုမွဲလွတိုအုဓ့ရဲန် [kɒ ɲɛ̀h lɒ mɔ̀a¹ lɛ̆ pɑ̆ hom ɑ̆ rɨe] pn. do not speak to any one at all. ကျုင်ခုလို့ဓဈာ [klɔŋ nù lɒ rɑo²] pn. where have you come from? ဂလိုဴင်လိုဴ(ဝ်) [gɛ̆ lɛ̀ŋ

lɒ] pn. how much? (to) what extent? ဝဲခဲဂွာန်လိုဧရာ [dɛ̈h rɔ̀aˈ kwan lɒ raɔ²] pn. which village is he from? ဒွဲသွိုလိုဒွဲ(ယိ) [pəɗoa səŋæ̀ lɒ mɔ̀aˈ] pn. in some house or other. ဦလို(ဒ်) [bɜ̀m lɒ] pn. what sort of ? ဝဒ်ဝထင်အဲဒွိတ်ဝသာင်လိုဧရာ [bïh theaŋ oa mənèh soŋ lɒ raɔ²] pn. what sort of fellow do you take me for? ဒွိတ်ဂကူလွှုတ်လိအခြံ လိုဒွိတ်ဧတွံဧာန် [mənèh gɛ̈ kaɔˈ lənùh lï ɑ̈ kha lɒ khoh cɛ̈ hɔ̈ màn] pn. an idle man will never get rich. ဒွိတ်စိတ်ဦင်ဦင်ဂ်သွးဧကွာန်ကဧွာန်ဂလိုင်လိုကိုဝလခ်တွံကဝရာတ် [mənèh cot glòiŋ glòiŋ gɔ̀h sɑ̈ dèh klɒn kɔmlɒn gɛ̈ lèŋ lɒ kom le hɔ̈ kɑ̈ rɒt] pn. forbearing people do not complain, however much work they have to do. ဦတ်လို(ဒ်) [pot lɒ] pn. how much? in what degree? foll. နူ [nù] pn. where. Cf. ဏး(အ်) [nɔ̈], ဝတး(အ်) [tɛ̈], ဖ(အ်) [mɔ̈]. Der. အလို(ဒ်) [ɑ̈ lɒ] pn. where. ဖ္ဂလို(ဒ်) [ĭ lɒ] pn. which. သင်လို(ဒ်) [saik lɒ] pn. what sort of, what kind of, how. ဦလို(ဒ်) [bɜ̀m lɒ] pn. how.

လိုဒွဲ(ယိ) [lɒ mɔ̀aˈ] pn. any, some.

လ့်(တ်) [lɔ̀h] v. to pick up. Cf. လ(တ်) [lɛ̈ pɔh], ထွ [thəpɑ̈]. လ့်ဂွံသြန်အိတ်ဝဲ့(ယိ) [lɔ̀h gɔ̈ sron ot tui] v. when he had pick up all his money.

လုတ် [lùh] v. to be fond of, be overly fond of, to have a weakness for, to be addicted to. ဌာတဲလုတ်ကိုဗျုန်သန် [bəmɛ̀a tɔ̈ lùh kɒ phyun sɔn] v. the Burmese are very fond of meat. Var. ဝလ့ာ(တ်) [lɔ̀h].

လုတ်လို(မ်) [lùh lɜ̀m] v. commit for nication.

ဧလ့်(တ်)˚ [lïh] n. time, occasion, turn. ဂွိုင်ဧလ့်(တ်) [glɛ̀ŋ lïh] n. many times. ဧထဒဲဒွဲချဉ်ဝိဧလ့်(တ်) [thɔ̈ˈ pəɗoa ɗaik pæ̀ lïh] n. throw it in the water three times. ဒွဲဝလ့်အဲတွံဧကောင်ဩိုက် [mɔ̀aˈ lïh oa hɔ̈ keaŋ ɗak] n. I have never travelled in one. ဒွဲဧလ့်ဗွန်နဲ့ဝဲခုဒတ်တိုန်အာလွှုင် ကိုဂွုင် [mɔ̀aˈ lïh plɔn nài dɒt ton ɑ lɛ̈ gàŋ kɒ glàŋ] n. one another occasion Nai Dtoot was going up to Rangoon by boat. Cf. အဝိန် [ɑ̈ khoiŋ], အလန် [ɑ̈ lɔ̀n], လတုန် [lɛ̈ tun], လန် [lɔ̀n], ဓိ [wèa].

ဧလ့်(တ်)ᴶ [lïh] v. to dance. ကာလတ္ထကျာ်(ဧကောန်သွိုင်ဖြ်)ဧလ့်တဲ့(ယိ) [ka lɑ̈ gənɛ̈ kyaik(kɒn səmoiŋ brèaˈ) lïh tui] v. after that the actress danced. ချာန်တဲ့တဲ့ဧလ့်သွိုင်ဓိ(ယိ) [dyàn toa tui lïh swoiŋ gài] n. spread out the arms and danced with movement. ဒွိတ်ချိုင် ဧဗျက်ဧလ့်ဝတ်လကိုတ် [mənèh pyaŋ pyeak lïh bɔ̀t lɛ̈ koh] n. the clown danced as an ogre dance. သွာဝလ့်(တ်) [səma lïh] n. male dancer. Cf. ခံ [dɔ̀ŋ], ယူ [yù]. Der. ဝဧလ့် (တ်) [bɛ̈ lïh] v. to cause to dance.

ဧလ့်အခိုက်ရုးကး [lïh ɑ̈ khak rèh kah] n. folk-dance.

ဧလ့်ကွာ [lïh kəna] v. to a dance in which successive performers are possessed by ကဧလခ် (က်) [kɑ̈ lok] spirit, in order to secure a sick person's recovery.

ဧလ့်ကွဲဲ(ယိ) [lïh kwai] v. to perform a dance symbolic of courtship.

ဧလ့်သွိုင်ဓိ(ယိ) [lïh swoiŋ gài] n. to posture with the arms and body in dancing, to dance with movement of the body.

လိုတ် [lɜ̀h] n. to come untwisted, uncoiled, undone, to ravel. ခုက်လိုတ် [jɜ̀k lɜ̀h] v. ravelled

rope. သော်ခဲ့လိုပ်အာ [sok dɛ̌h lɜ̀h a] v. her hair came down. Cf. ကယျာ [kɛ̌ ya], ကွဲ (အိ်) [kəɲɔ̀], ကွာ [kwa], တလဲ(ယိ်) [tɛ̌ lai], လဲ(ယိ်) [lɜ̀i]. Der. ပလိုပ် [pɛ̌ loh] v. to unfasten, disentangle. ပလိုပ် [bɛ̌ lɜ̀h] id. ပွး [plah] v. to come unwound, to unwind. ပ္လိုတ် [ploh] id.

လိုပ်ကဝး [lɜ̀h kɛ̌ wah] v. to uncoil.

လိုပ်လဲ(ယိ်) [lɜ̀h lài] v. to come undone, to be loose.

လံ(အိ်)[3] [lɜ̃] n. to be long in time, be long. လံအခိုင် [lɜ̃ ɛ̌ khoiŋ] id. အဲစိုပ်ဖင်အကာသွံလံကွံရ် [ao cop màŋ ɛ̌ nɔ̌ sənam lɜ̃ kwɛ̌h rɛ̌] n. I have been here for many years. အဲပွံ ဆိုဇ်လံဇကွံရ် [oa hɔ̌ chao bɨh lɜ̃ kwɛ̌h rɛ̌] n. I have not seen you for such a long time. ခြာပွံလံ(အိ်) [khra hɔ̌ lɜ̃] n. soon. တနိ်ဒ္ဂ်ာပ္ဂ်လံစိတ်တရံဂိတုဟာမွဲသွံဟာပွံတီ(ဒ်) [tɔn dɔ̀h ɨ̀ gɔ̀h lɜ̃ pot tɛ̌ rao[3] gɨ̌ taɔ̌ ha màa[1] sənam ha hɔ̌ tem] n. that may will take six months or a year. ဇဒ်ဖံင်အကာလံဖံင်ရဟာ [bɨh màŋ a nɔ̌ lɜ̃ màŋ rɛ̌ ha] n. have you been living here long? ခွဲကြံပွံလံ(အိ်) [bwòa[1] krao[3] hɔ̌ lɜ̃] n. not long after. ပွံလံပွံလံ(အိ်) [hɔ̌ lɜ̃ hɔ̌ lɜ̃] adv. now and again, ever and anon. ပွံလံပွံလံခဲ့ကျုင်သွီအဲ(ယိ်) [hɔ̌ lɜ̃ hɔ̌ lɜ̃ dɛ̌h klɜŋ səŋæ̌ oa] n. he comes to my house fairly often. Der. လလံ(အိ်) [lɜ̌ lɜ̃] adv. long time. လံကာ [lɜ̃ ka] id. ကြံခွဲဇလံ(အိ်) [krao[3] bwòa[1] mɜ̌ lɜ̃] n. for a long time, a long while. ခွဲဇလံကာ [bwòa[1] mɜ̌ lɜ̃ ka] id.

လံ(အိ်)[4] [lɜ̃] pes. when, till. Cf. အခိ [ɛ̌ kha], အဃော [ɛ̌ ghò[1]], ခွဲ(ယိ်) [pəɗoa], လ [lɛ̌]. Der. ဆောင်လံ(အိ်) [cho lɜ̃] pes. whenever. လ [lɛ̌] id. လလို(ဒ်) [lɛ̌ lɒ] id. လံကျာ်ဂ့်ဇခွဲဂ်ိုန်တဲ့ (ယိ်) [lɜ̃ kyam gɔ̀h jənòk ton tui] pes. when the crocodile was fully grown. လံဥ်ဝေင် ထဒ်ကွဲညးဖွဲလွကျုင်ဘာ [lɜ̃ gɔ̃ pɔiŋ thɛ̌ pɔh təŋoa ɲèh mòa[1] lɜ̌ pɛ̌ klɜŋ bhèa] pes. let no one come to the monastery till seven days are past.

လေံ(အိ်)[2] [lɨ̃ɛ̌] n. stick, rod, walking stick. လေံခြံလွကိုကဝ်ချိုတ် [lɨ̃ɛ̌ jrùm lɛ̌ pɛ̌ kɒ kɔ chot] adv. (proverb) (decide, act) in a way to let neither party suffer. Cf. ဂဇုန် [gɜ̌ cun], ခိ (ဒ်) [jɜ̀], တဝ် [tɔ], ဒန် [dɔn], ရိ [rɨ̃].

လေံကပတ် [lɨ̃ɛ̌ kɛ̌ pɔt] n. walking stick.

လေံကလး [lɨ̃ɛ̌ kɛ̌ ah] n. goad, whip.

လေံကလးဇခွံ(တိ်) [lɨ̃ɛ̌ kɛ̌ lah chɛ̃h] n. whip.

လေံကလးဇလည်(ယိ်) [lɨ̃ɛ̌ kɛ̌ lah jɜ̌ lɜ̌ pɛ̌ soa] n. goad with iron spikes.

လေံကျောတ် [lɨ̃ɛ̌ kənɒt] n. skewer. လေံခွတ် [lɨ̃ɛ̌ cənɔt] id. လေံတျောတ် [lɨ̃ɛ̌ tənɒt] id.

လေံကွံ(တိ်) [lɨ̃ɛ̌ kənɔh] n. throwing stick, boomerang stick, stick thrown as missile, stick used to throw clay balls. လေံတွံ(တိ်) [lɨ̃ɛ̌ tənɔh] id.

လေံဇမေတ် [lɨ̃ɛ̌ khɛ̌ mit] n. switch.

လေံခွတ်အိက်ကွောဝ် [lɨ̃ɛ̌ khəɗɔh oik kɛ̌ to] n. ear-pick.

လေံဂဒုက် [lɨ̃ɛ̌ gɜ̌ dɜ̀k] n. strickle. လေံတဇိတ် [lɨ̃ɛ̌ tɛ̌ khɒt] id.

လေံစတ်ဇွက် [lɨ̃ɛ̌ cɔt ŋɜ̀ak] n. tooth-pick.

ဝလဲခိုဲ(ဝ်) [lĭĕ jɜ̀] n. rod. ဝလဲခိုဲခွၤနှဲ [lĭĕ jɜ̀ khənɒn] n. fishing rod.

ဝလဲဒုက် [lĭĕ ɗɔk] n. hammer. ဝလဲဒုက်သွဲ(ဃ်) [lĭĕ ɗɔk pɑ̆ soɑ] id. Syn. ထွံက် [thəɗɔk], ဂီဒုက် [ɾĭ ɗɔk].

ဝလဲဒုက်ခွေဉ်(က်) [lĭĕ ɗɔk jənɔ̀k] n. sledge, hammer. ဝလဲတွိသွဲ(ဃ်) [lĭĕ tənem pɑ̆ soɑ] id.

ဝလဲတခီတ် [lĭĕ tɑ̆ khɒt] n. stick used to level of grain, strickle. Syn. ဝလဲဝုက် [lĭĕ gĕ dɜ̀k]. &c. in measure, strike.

ဝလဲတက်ကွိ [lĭĕ tɛk kwi] n. goad, whip. Cf. ဝလဲဓကက် [lĭĕ dĕ keɑk].

ဝလဲတံခုန် [lĭĕ tɔm dùn] n. a staff of hand made of solid kind of bamboo.

ဝလဲတဝ်ကွိက် [lĭĕ tɔ kənoik] n. lath, strip of bamboo on which palm leaf is arranged for roofing.

ဝလဲတဝ်ပူး [lĭĕ tɔ pəmɑh] n. one of a pair of wooden pins used to harness a draught animal to the yoke.

ဝလဲတုတ်ဒွေက် [lĭĕ tuh ŋèɑk] n. twig, slip of wood for cleaning teeth. Syn. ဝတ္ဒၤတ်ဒွေက် [tənɒt ŋèɑk], ဝလဲဗျိတ်ဝဒွေက် [lĭĕ pɒt ŋèɑk], သဂ [sɑ̆ kɑ̆].

ဝလဲတုတ်ဆၢပ်ပျၢသွက်ဖွံကးဧသဉ်ခွဲပ်ဧသဉ်ဗိုင် [lĭĕ tuh chɑp pyɑ swɛk gə̆ kɑh sok khəmep sok pɑi] n. shaving brush.

ဝလဲဓကေက် [lĭĕ dĕ keɑk] n. goad, whip. Syn. ဝလဲတက်ကွိ [lĭĕ tɛk kwi].

ဝလဲဓကိုဍုဉ်တ့ံ(တ်) [lĭĕ dĕ kɒ ɗaik tɔh] n. churn-staff, churning stick.

ဝလဲဒုက် [lĭĕ dɜ̀k] n. cudgel, staff, walking stick.

ဝလဲဒန် [lĭĕ dɔ̀n] n. staff, rod.

ဝလဲဗျိတ်ဒွေက် [lĭĕ pɒt ŋèɑk] n. twig, &c. for cleaning teeth. Cf. ဝလဲတုတ်ဝဒွေက် [lĭĕ tuh ŋèɑk].

ဝလဲဝတ် [lĭĕ bɔ̀t] n. thunderbolt wielded by Indra (ခွိဉ်ဏ္ဍုန် [səmoiŋ ɛn] n. vajra). ခွိဉ်အိန်သွ တူဝလဲဝတ် [səmoiŋ ɛn sɑ̆ pɑ̆ tlɑ̆ lĭĕ bɔ̀t] n. Indra wields the thunderbolt, epithet of Indra.

ဝလဲလွိုတ် [lĭĕ ləmɜ̀t] n. lash, whip.

ဝလဲသွဲ့(ဃ်) [lĭĕ slui] n. copper rod.

ဝလဲသွက်ဖွံဇွေၤန်ထွးဇိတိလ္လ့ၤဓတိုတ့ံ(အ်) [lĭĕ swɛk gə̆ cənɒn thəpɑh bɜ̀m tæ̆ lĭ̆ tɑo¹ khɑ̆ tɒ təmɔ̀] n. pointer. တဲခုၤဦနိုတ် [toɑ nèɑ dī dɜ̀h] id. the hand of the compass.

ဝလဲစိုက် [lĭĕ pɑk] n. pestle. Syn. ဂီနိုက် [ɾĭ pɑk].

ဝလဲစဝ် [lĭĕ pɔ] n. cane, cane stick, stick of a cane.

လိုဲ(အ်) [lɜ̄] v. to cause to vomit. ကျၢလိုဲ(အ်) [kyɑ lɜ̄] v. to eructate.

လိုဲတိတ်ကျၤ် [lɜ̄ tet klɜŋ] v. pour out. ထဃျိုတိတ်ကျၤ် [thɑ̆ yɜ̄ tet klɜŋ] id.

လွ¹ [ləŋɛ̄] n. action, deed. ပွလွ [pwɑ̆ ləŋɛ̄] id. လွပွ [ləŋɛ̄ pwɑ̆] id.

လွ² [ləŋɛ̄] n. live coal, ember, firebrand, burning faggot, လွပူတ် [ləŋɛ̄ pəmɔt] id. ပူတ်လွ [pəmɔt ləŋɛ̄] id. Var. ဒွ [dəŋɛ̄].

လွင္မတ်ဖွယ်ဂြောဝ် [ləŋɛ̌ pəmɔt pətɔiŋ grɔ̀p] n. ash-covered cinders potential, latent capacity.

လွာ [ləŋɛ̀a] v. to line on one's back, to turn, the right way up, to be face up, right side up.

လွာဘွိုန် [ləŋɛ̀a pɑ̌ ton] v. to put the right way up, right, to restore to position any things overturned.

လွာလဝ် [ləŋɛ̀a lɔ̀] v. put it the right way up. ဤဏ်ဝတားဖံင်လွာထေး(အ်) [ĭ nɔ̌ khɑ̌ tɑh mɔ̀ŋ lɛ̌ ŋɛ̌ thɔ̌'] v. this is up side down, put it right way up. ဝခုတ်လွာဘွိုန်ကွီတဲ့ဒွန်ဝခုဒွန် [ɗɛ̌h tɔ̌ ləŋɛ̀a pɑ̌ ton kwi tui bɛ̌ gɔ̀n ɗɛ̌h plɔn] v. they righted the cart and harnessed the bullocks to it again. Cf. ဍ [glɛ̌], ဍဝ် [glɔ̀], ဝလာ [lɔ̀'] လဝ် [lɔ̀]. opp. ဝတား [gɛ̌ tɑh], ဘ္ဂဝ် [bɛ̌ kɔp], ဘ္ဂတ် [bɛ̌ tɛk], ဗိုဝ် [mɔ̀p].

လျု [ləŋʊ̌] v. to be lonely, solitary, forsaken, desolate, to be secret, to be private, to be empty, to be vain, to be foolish, to be useless. အဲလျုဖံင်, အဲဟွံဖိဝ်ခိုတ် [oɑ ləŋʊ̌ mɔ̀ŋ, oɑ hɔ̌ mɛ̀p cot] v. I feel lonely and unhappy. ဝခုလျုဖံင်ဂြိုဝ် [ɗɛ̌h ləŋʊ̌ mɔ̀ŋ grɛ̀p] v. he stay alone in the jungle. ဒွဲဝဲဂံလျုရ, ဝဝင်ဒွးဇိတ် [dənɑ̀i gɔ̀h ləŋʊ̌ rɑ̌, wɛ̀aŋ mɛ̌ gɛ̌h khoh] v. that place is desolate, it would be a good thing to avoid it. Cf. ဆိဒ်သာ [soiŋ sɑ], သန် [sɔn], သုန် [sun], သုန်ဂြဒ်(ဒ်) [sun grɑ̀m].

လျုကာယဇိတ် [ləŋʊ̌ kɑ yɑ̌ cot] v. to be retired, secluded.

လျုဂြိုဝ် [ləŋʊ̌ grɛ̀p] v. lonely.

လျုလွန် [ləŋʊ̌ ləŋɔ̀n] v. to be lonely, desolate.

လျုသွး [ləŋʊ̌ səmɑh] v. empty, void, deprived of.

လွှ် [ləŋɛ̀a'] n. sesamum, sesame, Sesamum indicum L. တွံလွှ် [tənɔm ləŋɛ̀a'] id. အိတ်လွှ် [oik ləŋɛ̀a'] n. sesame oil-cake. ကြဲလွှ် [krui ləŋɛ̀a'] v. sprinkle sesame seeds, add superfluous touches to someone else's work just to show off one's knowledge or skill.

လွှဗၚ်(ဟ်) [ləŋɛ̀a' pɑ̌ rɔh] n. variety of sesame which takes a shorter time to ripen.

လွှဘ္ဂာင် [ləŋɛ̀a' bɛ̌ taiŋ] n. white sesame.

လွှဇွဒ်(က်) [ləŋɛ̀a' jənɔ̀k] n. sesame that takes one hundred or one hundred and twenty days to ripen.

လွှပေတ် [ləŋɛ̀a' pit] n. sesame brittle.

လွှး [ləŋɛ̀h] v. harness, trappings, caparison. ဝဖျဲသိန်ဓက်လဝ်လွှးစိင်တဲ့(ဃ်) [chɛ̌h sen dhɛ̀a' dɛ̀ak lɔ̀ ləŋɛ̀h] n. saddled the Sindhian horse. ညးဓက်လဝ်လွှးစိင်တဲ့(ဃ်) [ɲɛ̀h dɛ̀ak lɔ̀ ləŋɛ̀h coiŋ tui] v. he having caparisoned the elephant. Cf. တား [tɑ̌ hɛ̀h], ထဥး [thɑ̌ ŋɛ̀h].

လွှးစိင် [ləŋɛ̀h soiŋ] n. elephant's harness, trappings of an elephant. ထဥးစိင် [thɑ̌ ŋɛ̀h coiŋ] id.

လွှဒ်(က်) [ləŋɑ̀ik] v. to look up, to look upwards, to turn up the face, turn face up. လွှဒ်ရုံင် [ləŋɑ̀ik rɔ̀ŋ] id. Cf. ရုံင် [rɔ̀ŋ]. opp. ဝခိုင် [gɛ̌ caŋ], ဝခိုင်ရုံင် [gɛ̌ caŋ rɔ̀ŋ].

လွှဒ်ကျော်ဝ် [ləŋɑ̀ik kyo] v. to peep or look with face up.

လျုင် [ləŋɛ̀ŋ] v. to be dull. n. abstraction of mind. ဓဒ်လျုင် [dɔ̀iŋ ləŋɛ̀ŋ] v. to fall into

abstraction. Der. ရှုံ [ŋɜ̀ŋ] v. to be lost in thought.

လျှင်လူ [ləŋɜ̀ŋ ləŋɜ̌] v. to be amazed, astonished.

လွှတ်[3] [ləŋɔ̀t] n. practice, training. တွတ်လွှတ် [kwɔt ləŋɔ̀t] n. profession.

လွှတ်[J] [ləŋɔ̀t] v. to study, to practise, to perform, to exercise, to train oneself, to investigate, wear away, acquire a habit, become accustomed to, take interest in, see into. ဂျိုက်ဥဝဲနီဒွတ် [glɛ̀k glɑ̀i cəmæ cəmɔt] id. ခွတ်ဖွံ့လွှတ်ဂှံဝဲဟုံဖွံ့ဖွံ့နှိုက်ဆာဒိဝဲဒုံရ့ [swɛk gɔ̌ lɛ̌ ŋɔ̀t gɔ̀h dɛ̌h hɔ̌ gɔ̌ phɑ̌ ot ɑ̌ khoiŋ dɛ̌h rɑ̌] v. he has not got all his time available for study. Cf. ကတ် [kɔt], ဖွှဒ် [pɑ̌ keɑŋ], ဒွှာန် [bɛ̌ tɒn]. Der. ဒွတ် [ŋɔ̀t] n. practice.

လွှတ်ဓန် [ləŋɔ̀t khɔn] v. to study a chapter.

လွှတ်ဒွက် [ləŋɔ̀t dwɛ̀ak] v. to practise a song.

လွှတ်[2] [ləŋɔ̀t] v. to be dissolved, to be digested, to dispelled, to go down, to wear away. စုတ်လွှတ်ကော်(ဒ်) [cənɑ̌ hɔ̌ ləŋɔ̀t nem] v. my meal is not digested yet. ချဉ်ကြွင်လွှတ်တတ်အာ [dɑik krɜŋ ləŋɔ̀t jɔ̀t ɑ] v. the water in the creek has dried up. ဝဇုန်ဂှံလွှတ်ဇန်ဥည် [bɛ̌ rɔ̀k gɔ̀h ləŋɔ̀t cih ɲĭ ɲɛ̌] v. the swelling is going down a little. Der. ဗွတ် [bəŋɔ̀t] v. to digest.

လွှတ်ဇန်(တ်) [ləŋɔ̀t cih] v. to go down, be consumed, decrease in quantity or size.

လွှတ်တတ် [ləŋɔ̀t jɔ̀t] v. to dry up, to abate, diminish, decrease as water. လွှတ်ဒုံ(တ်) [ləŋɔ̀t bɔ̀h] v. make a thoroughly study.

လွှိတ် [ləŋɛ̀t] n. mouthful, sip, what one swallows at one time. သုင်ခွဲလွှိတ် [sɜŋ mɔ̀ɑ' ləŋɛ̀t] n. have a sip. Cf. ဓိန် [pɑiŋ].

လွှတ်[3] [ləŋĭt] n. ကလွှတ် [kɑ̌ ləŋĭt] n. small mailed catfish.

လွှတ်[J] [ləŋĭt] v. to squeeze, crush, as sugar-cane is crushed to express the juice or sesame for oil. ပုလွှတ် [pɑo' ləŋĭt] v. (python) to crush. Cf. ချုတ် [dɑk], ချု(ဒ်) [dɑɒ]. Var. တတွတ် [təŋit].

လွှာတ် [ləŋɔ̀t] v. to exercise, to practise.

လွှာတ်သိလ [ləŋɔ̀t sæ lɑ̌] v. to practise precepts.

လွှဝ် [ləŋɔ̀p] n. a longing for. ဆွဝ် [ɑ̌ ŋɔ̀p] id. ထန္ဒသ္ဆာတ်သ္ဆာတ်ဖြတ်ဖြတ် [chɔn dɛ̌ sɑ̌ kɑt sɑ̌ kɑt mrɔ̀h mrɔ̀h] id.

လွှဝ် [ləŋɑ̀p] n. back tooth, molar, double tooth, grinder. ဓလွှတ်လွှာဝ် [ŋɛ̀ak ləŋɑ̀p] id. ဗွတ် [bwɑ̀t] id. Cf. ဓတ္ဝတ် [gənĭh], ဒွာဝ် [ŋɑ̀p], နွာဝ် [dəŋɑ̀p]. Var. ဆွာဝ် [ɑ̌ ŋɑ̀p].

လွှိုဝ်လွှာ [ləŋɔ̀p ləŋɛ̀ɑ] v. to be dazed, to be lost in thought. လွှိုဝ်သွင် [ləŋɔ̀p slɛŋ] id.

လွှိ(ဒ်) [ləŋɛ̀m] n. thousand. စာလွှိဟန်ကွံ(ဒ်) [pɑ ləŋɛ̀m pɔn klɔm] n. 2,400, two thousand and four hundred.

လွှိကိလဝ်ကြဲာ(ဒ်) [lŋɛ̀m ki lɔ̀ grɑ̀m] n. one metric ton. မွဲတာန်မိတ်ထရေတ် [mɔ̀ɑ' tɑn met thɑ̌ rit] id.

လွှဝ် [ləŋɔ̀] n. yoke, pair (of bullocks) couple, pair. ဂွံမွဲလွှဝ် [glɛ̀ɑ' mɔ̀ɑ' ləŋɔ̀] n. a yoke of bullocks. တဝ်လွှဝ် [tɔ ləŋɔ̀] n. shaft of cart. ပွးတဝ်လွှဝ် [pəmɑh tɔ ləŋɔ̀] n. yoke. Cf. နုံ(ဒ်)

[cum], ဝဆၢ [chɑo^{2}]. Var. ခွဒ် [dəŋɔ̀].

လူဝ်ကြုံကြုပန် [ləŋɔ̀ trŭh brɛ̀ɑ^{1} pɔn] n. four couples of men.

ဧလွၚဝ်(ဒ်) [ləŋɔ̀^{2}] v. to touch one's forehead with hands joined palm, to palm in token of respect, to kneel with joined hands against floor and touching forehead, to reverence, to worship by joining the palms, do obeisance (with palms raised together on the forehead), to make a reverence. ဘၢဝလွၚဝ်ကျာ်(က်) [bhɛ̀ɑ ləŋɔ̀^{2} kyaik] n. church. Cf. ကလံ(ဒ်) [kɑ̆ lɔ̃], ဒညူ [dɛ̆ ɲɛ̆], ပဝတ် [pɑ̆ wɔ̀t], ဗၢ [mɛ̀ɑ], ယိုက်ဒိုက် [yɛ̀k dɛ̀k], ရ်ၚ် [rɛ̀ɑ^{1} gɛ̀ɑ^{1}], ဝၚ်ဧသ်(ဟ်) [rĭh sih]. Syn. ဝဖျဲကျိုပ် [phyih kəɗop].

ဧလွၚဝ်ကျာ်(က်) [ləŋɔ̀^{2} kyaik] v. to worship.

ဧလွၚဝ်ပ္တိ(ဒ်) [ləŋɔ̀^{2} pɑ̆ tem] v. to petition respectfully.

ဧလွၚဝ်ပင်တဲ(ယ်) [ləŋɔ̀^{2} pɛŋ toɑ] v. make a gesture of respect by putting the palms together and raising them above the head or forehead. ဧလွၚဝ်ပင်တဲလ္ဟုဧကွဒ် [ləŋɔ̀^{2} pɛŋ toɑ lɛ̆ tɑo^{1} kəneɑŋ] adv. imploringly.

လွိုၚ်(ဝ်)^{3} [ləŋɒ] v. လကိုတ်လွိုၚ်(ဝ်) [lɛ̆ kot ləŋɒ] v. to amaze, shock.

လွိုၚ်(ဝ်)^{4} [ləŋɔ̀] v. pron. adj. some.

လွိုၚ်(ဝ်)^{5} [ləŋɔ̀] n. individual (case). ခွဲဝလွိုၚ်လွိုၚ်(ဝ်) [dənɑ̀i ləŋɔ̀ ləŋɔ̀] adv. in various places. ယျုတ္ဒံဧသ္ဒဝ်ကဝ်ဓဒ္ဒံလွိုၚ်တံဂ့်(ဟ်) [yəmɯ̆ tətɔm sənie kie cɛ̆ gɔ̆ ləŋɔ̀ tɔ̆ gɔ̀h] n. the names of various kinds of edible plants. Cf. နၵနၵ [nɛ̀ɑ nɛ̀ɑ], နၵနၵသဉ်(က်) [nɛ̀ɑ nɛ̀ɑ saik], နၵနၵပတ္ထာဇ္ [nɛ̀ɑ nɛ̀ɑ pɛk kɑ rɑ̆]. လွိုၚ်ခဲတွံဝကင်ညာတ် [ləŋɔ̀ gɔ̀h oɑ hɔ̆ keaŋ ɲɑ̀t] n. I never saw such a things. လွိုၚ်ဝၵဖိုင်လွိုၚ်ဖိုင်ဝ [ləŋɔ̀ gɔh jɛ̀ɑ phaŋ ləŋɔ̀ gɔ̀h phaŋ jɛ̀ɑ] n. some people call it ဝၵိုင် [jɛ̀ɑ phaŋ] others ဖိုင်ဝ [phaŋ jɛ̀ɑ]. လွိုၚ်ခဲဖိုန်,လွိုၚ်ဆေင်, လွိုၚ်ဝ်ခွဲဝ(ယ်) [ləŋɔ̀ gɔ̀h dɛ̆ bɔ̀n, ləŋɔ̀ gɔ̀h chɔiŋ, ləŋɔ̀ gɔ̀h khənoɑ^{2}] n. one took the drum, another the cymbals, another the oboe.

လွဟ် [ləŋɔ̀h] v. to be lost in thought.

လွ္ဟလွတ် [ləŋùh ləŋɔ̀t] v. to be lost in thought, to be bewildered.

လွံ(ဒ်) [ləŋɔ̃] v. to be assiduous, industrious. ကွးဘာတံဝ်လိက်ကိုလွံမဲင် [kwɑh bhɛ̀ɑ tɔ̆ bɔ̀h lɔ̀ik kɒ ləŋɔ̃ mɔ̀ŋ] v. read your books assiduously boys. opp. လွ္ဟ် [lənùh]. Var. တွံ (ဒ်) [təŋɔ̃].

လွ္ဟတ်^{6} [ləɗuh] v. to cause to ripen, to grow. တွဲလွ္ဟတ်သတ် [təŋoɑ ləɗuh sɔt] v. the sun ripen the fruit. ဒုဧရုန်ဝ်လွ္ဟတ်အဏ်ဒွံဟာ [dù rĭn gɔ̀h ləɗuh ɑ̆ nɔ̆ gɔ̆ hɑ] v. can you get durians to ripen here? Syn, ကြုဲင် [krɔŋ], ကြုဲင် [trɔŋ].

လွ္ဟတ်^{7} [ləɗuh] n. ကြုဲင်လွ္ဟတ် [trɔŋ ləɗuh] n. ripeness result. Der. ဒ္ဟတ် [ɗuh] v. to be ripe.

လွၚ [lənèɑ] v. to hinder, to obstruct, to prevent the passage of, stop the way. သွက်လွၚ်ဗိုဧသံ့ အသံတွံန္ဒဲ(ယ်) [swɛk lənèɑ poi ɗĕh ɑ̆ sɔm hɔ̆ moɑ] v. he has no authority to keep us out. Cf. ကြတ် [krɔt], ထို(ဒ်) [chɑɒ], တၢ [tɑ], ခဒ် [dɔ̀], ခွၚ [dənèɑ].

လွၚ်ကြတ် [lənèɑ krɔt] v. to stand in the way of. အဲလုပ်ကျင်ဖျာဧသံလွၚ်ကြတ်အဲ, ဧကွံနိုတ်သွဧသေက် [oɑ lùp klɔŋ phyɑ ɗĕh lənèɑ krɔt oɑ klɑĕ cot sɑ̆ cɑ̆ sɔik] v. as I went into

the bazaar he stood in my way trying to start a quarrel. ကြတ်လွှာ [krɔt lənèa] v. to hinder. တာလွှာ [ta lənèa] v. to (signal to) stop.

လွှာကြောင်ကောတ် [lənèa krap kit] v. to cut off, trap between two parties. ပွဲခဲ့ခိုင်တံလွှာကြောင်ကောတ်ခွတံ(အံ) [blùi səmoiŋ tɔ̃ lənèa krap kit dɔmlɛ̃ tɔ̃] v. the police parties got the dacoits between them.

လွှာဂွင် [lənèa glɔ̀ŋ] v. stop the way.

လွှာရုပ် [lənèa rɔ̀p] v. to lay hands on arrest.

လွှက် [lənèak] v. to be deep (in mud) to sink into, to bog down, to be miry, to sink in the mire, to have hollow in. ကွီလွှက်အာ [kwi lənèak a] v. the cart is bogged down. ကွီလွှက်ချိ(ဒံ) [kwi lənèak khɑ̆ rom] v. the cart sank into the mud. ချိလွှက်ကွေ(ဟ်) [khərom lənèak kwɛ̆h] v. the mud is very deep. ဂွင်လွှက်ဝင် [glɔ̀ŋ lənèak mɔ̀ŋ] v. the road is deep in mud. သွိုဟ်လွှက် [sɑ̆ jɔ̀h lənèak] v. to be profound, recondite. Cf. ကက် [khɛk], ဂွတ် [glèak], ဇြုတ် [jrɔ̀h]. opp. ချာ [dɑ]. Der. ဘွက် [bənèak] v. sinking in depth. ခလဲက် [khɑ̆ lɔk] v. to have hollow in. လွှတ် [ləmèak] n. mud. နှက် [nèak] n. depth. v. to sink in mire. ဂွတ် [gənèak] id. ဒွက် [dənèak] id. လွှက်ချိ(ဒံ) [lənèak khɑ̆ rom] id.

လွှင်° [lənèaŋ] v. to be transverse, to stand across, to lie across. ထုလွှင်ဝင်ဒွဲဂွင် [chʊ̆ lənèaŋ nèaŋ mɔ̀ŋ pədoa glɔ̀ŋ] v. there is a tree across the road. လွှုင်လွှင် [lɛ̆ gèŋ lənèaŋ] v. to lay across. လဲက်လွှင် [lèak lənèaŋ] v. crosswise, transversely. Cf. လွှုင် [lɛ̆ gèŋ], ဇလွှင် [lənèaŋ] v. Der. လွှင် [lənèaŋ] n. breadth.

လွှင်ဇတ် [lənèaŋ mɔ̀t] v. hate the side of (someone), cannot bear the side of a certain person, be disturbing or annoying to one's sight.

လွှင်ဇလွှာဝ် [lənèaŋ lənɔ̀²] v. to stand or lie across.

လွှင်¹ [lənèaŋ] n. breadth, width. ခွိုင်လွှင်ဂွဲခွဲခိုဇာ [jɔmlòiŋ lənèaŋ gʊ̆ mòa' cɨ̆ rao²] v. what are its length and breadth? Cf, သွဲ(ဃ်) [sloa]. Syn. ဇာနှဲ(ဒံ) [ɑ̆ nàm].

ဇလွှင်° [lənèaŋ] n. see လွှင်° [lənèaŋ] n.

ဇလွှင်¹ [lənèaŋ] n. kite. ဇလွှင်ကျိုဝ့ [lənèaŋ kəɗop bʊ̆] n. brahmiry kite, Holiastur indus Boddaert. Syn. ဝပြဲကျာ်(ဒံ) [proa kyam].

လွှိန် [lənèn] v. to trample, to trample upon. လွှိန်ဝိန် [lənèn pɛn] id.

လွှိန်ဖဇလှောက် [lənèn phɑ̆ hlɔik] v. to crush by treading.

လွှိ(ဒံ) [lənèm] n. lamentation, grief, distress.

လွှိစိုတ် [lənèm cot] n. grief.

လွှိလချိ(အံ) [lənèm lɛ̆ rɔ̆] v. to cry, to wail.

လွှိလွှာ်(က်) [lənèm lənɑ̀ik] n. to lament, to mourn.

လွှိသွိဆက် [lənèm səŋæ chɛk] n. to continue in lamentation.

လွှုဟ်° [lənùh] n. laziness. Cf. ဇလွှာဟ် [lənɔ̀h].

လွှုဟ်¹ [lənùh] v. to be lazy, indolent, too lazy to, slothful. ဇခံလွှုဟ်သဲက် [dɛ̆h lənùh sɔk] v. he was too lazy to peel them. opp. တွံ(အံ) [təŋɔ̆].

လွုဟ်ထကဲ့(ယ်) [lənùh thɑ̆ kui] n. to be indolent, languid. Cf. ထကဲ့လွုဟ် [thɑ̆ kui lənùh]. လွုဟ်ထကဲ့ဧတိဒးအာအဝိ(ယ်) [lənùh thɑ̆ kui cɯ̆ tæ̆ dèh ɑ ɑ̆ pai] adj. the indolent must go to the place of punishment after death.

လွုဟ်မိုင် [lənùh mòiŋ] v. having no desire to hear.

လွုဟ်လီ [lənùh lì] v. to be lazy, idle, to be habitually indolent. n. indolent fellow.

လွ [ləmɛ̆] n. hunter, huntsman. သွာက်(မိ်) [səmɑ kom] id. သွလွ [sɑ̆ pɑ̆ ləmɛ̆] v. to go hunting. Var. ဝက်ဂြိုဒ် [bèɑk grèp].

လွုဂြုဂြ [ləmɛ̆ brèɑ' brèɑ'] n. huntress.

လွာ [ləmèɑ] n. herdsman. လွာဝဖြိုင် [ləmèɑ preɑŋ] n. buffalo herd. Cf. ဍာ [gəmèɑ], ပွင် [pəmɛŋ].

လွီ [ləmĭ] n. trunk of tree, stem of tree or plant.

လွီဆု [ləmĭ chɯ̆] n. tree trunk, stem of tree, trunk of a tree.

လွီတွံဆု [ləmĭ tənɔm chɯ̆] n. bole, trunk of a tree.

လွီတွံပြာတ် [ləmĭ tənɔm brɑ̀t] n. plantain stem.

လွီ [ləmĭ] n. lid of a pot, pot lid. ဆသံခိုင်လွီ [sok jèŋ ləmĭ] n. pudding-basin haircut. Cf. အထုဒ် [ɑ̆ thup], ထကိုဒ် [thɑ̆ kop], ထတိုဒ် [thɑ̆ top]. Var. ဍီ [gəmĭ]. လွီကာ [ləmĭ kɑ] n. lid of tea-bottle.

လွီ [ləmæ] v. to wait, hope (for), look forward to, to look forward, to look ahead, look a head, expect. အဲလွီမံင်ခန့်လံစကွံရ [oɑ ləmæ mòŋ bĭh lɔ̆ kwɛ̆h ɑ̆] v. I have been waiting for you a long time. ခိုလွီခွုဟ်တွံချင်ခိုဍုးစးရ [poi ləmæ bənùh təŋoɑ ɗəŋ poi blèh pah rɑ̆] v. we awaited the day of our country's independence. Cf. ကွီ [kəmæ], စခိ [cɑ̆ hmæ], ဍီ [cəmæ], တခိ [tɑ̆ hmæ], တွီ [təmæ], ဖင် [mèɑŋ].

လွီညာတ် [ləmæ ɲɑ̀t] v. to catch sight of, make out. လွီခွုဟ် [ləmæ bənùh] v. to hope for, to a wait expectantly.

လွီရုံင် [ləmæ rɔ̀ŋ] v. to watch for, to look for, to expect. ရုံင်လွီ [rɔ̀ŋ ləmæ] id.

လွီ [ləmæ] n. roof. Syn. ကွီ [kəmæ].

လွီသို့ [ləmæ səŋæ̆] n. roof of a house.

လွီသူ [ləmæ slɑ̆] n. foliage.

လွီဓာနုာင် [ləmĭ mèɑ nàiŋ] n. soot, soot deposited above hearth (ó [phɑo^{3}] n. kitchen). Cf. အိုက်ယက် [oik yèɑk], ဂြိုင် [gròiŋ], ခီဓာနုာင် [mĭ mèɑ nàiŋ].

လွု [ləmɯ̆] n. crest, topknot. Cf. ဇွာန် [glòn].

လွု [ləmɯ̆] n. small tree of tidal forests, mangrove, Sonneratia L.f. တွံလွု [tənɔm ləmɯ̆] id. (place-name) ထ္ကံလွု [tɑ̆ kɔ̆ ləmɯ̆] n. Takoh Laemu. (Bur. Kaw Lamu)

လွု [ləmù] v. လွုဇျဲ(ဟ်) [ləmù] v. to stoop, to stoop down. လွုဇလွက် [ləmù ləmèɑk] v. to be puddled, to be messed.

လွ် [ləmɑo^{3}] n. orange.

လွး [ləmɑh] v. to be clear, bright, evident, to appear. တကးလွးစး [tɑ̆ kɑh ləmɑh jèh] v.

clear sky, the sky is clear. ကျးလွး [klah ləmah] v. to be clear, distinct. တဲ့လွးဖဲ် [təŋoa ləmah mòŋ] v. the sun is shining. ယဲးလွး [yèh ləmah] v. to shine brightly. Var. ကွး [kəmah], တွး [təmah]. Der. လွးခး [ləmah jèh] v. to be clear.

လွမ် [ləmèak] n. puddle, mud. Cf. ခရှိ(ဒ်) [khə̆ rom]. Der. နှမ် [nèak] v. to be deep in mud.

လွမ်ခရှိ(ဒ်) [ləmèak khə̆ rom] n. mud (under house), puddle.

လွဒ်(က်) [ləmàik] n. step, footprint, footstep.

လွဒ်ဇိုင် [ləmàik jèŋ] n. footprint, nasal form of ကွဒ်(က်) [kwaik] to walk.

လွုက် [ləmɜ̀k] v. to have nightmare.

ဧလွမ် [ləmèak] v. puddle, mud, mire, bog.

ဧလွဒ်(က်)˚ [ləmòk] v. to number, to count, to compute, to calculate, to eat rice by handful. Var. ဧတဒ်(က်) [tok], ဧကွဒ်(က်) [kəmòk], လွံမ် [ləmɔ̀k]

ဧလွဒ်သချိၵ [ləmòk sɛŋ cha] v. to count number.

ဧလွဒ်(က်)˩ [ləmòk] n. a number, calculation, account

လွံမ်˚ [ləmɔ̀k] n. handful, lump or ball of food.

လွံမ်˩ [ləmɔ̀k] v. to eat rice by handful. Var. ဧလွဒ်(က်) [ləmòk].

လွံမ်ပုင် [ləmɔ̀k pɜŋ] v. to eat rice. n. a handful of cooked rice.

လွဒင် [ləmaiŋ] v. wall of brick or stone. Cf. ဗဲင် [bə̆ bèaŋ], ဒဲင် [də̆ dèaŋ], ဍင် [bə̆ dèaŋ].

လွိုင်˚ [ləmòiŋ] v. လွိုင်ခုံတ် [ləmòiŋ cot] v. to be agreeable, to be pleasant.

လွိုင်˩ [ləmòiŋ] v. to announce, apprise of, to tell, to relate. နွံတ်လွိုင်လွတ် [mənèh ləmòiŋ ləmɔ̀h] v. public crier. ဟုံလွိုင် [hom ləmòiŋ] v. to announce. Der. ဒိုင် [mòiŋ] v. to hear.

ဧလွင်˚ [ləmèaŋ] n. line, row, regular order, succession.

ဧလွင်သွေဝဒ် [ləmèaŋ sənɔ] n. succession, lineage, line.

ဧလွင်˩ [ləmèaŋ] adv. accordingly, successively, in succession. ဧလွင်ဧလွင် [ləmèaŋ ləmèaŋ] id.

ဧလွင်ကစ္ဆောန် [ləmèaŋ kɔmlɒn] n. work programme, work schedule.

ဧလွင်ဂကူ [ləmèaŋ gə̆ kao˥] n. heredity, lineage (boi) order. ဖဝ [mə̆ jə̆] id.

ဧလွင်ဒခှိ(တ်) [ləmèaŋ də̆ dɔ̀h] n. process of event, record or account of what has happened.

ဧလွင်ဒခှိဆွဲအဆင်အဆင် [ləmèaŋ də̆ dɔ̀h bwɔ̀a˩ ə̆ chɛŋ ə̆ chɛŋ] n. evolution.

ဧလွင်ပရိုင် [ləmèaŋ pə̆ raŋ] n. news bulletin.

ဧလွင်ဗေါ်(ယ်) [ləmèaŋ poɑ²] n. programme of events (in sport).

ဧလွင်ဖျောတ်ဝတ် [ləmèaŋ phədɒt wɔ̀t] n. arrangement of prayers and verses for recitation.

ဧလွင်ရမျာင် [ləmèaŋ rɔ̀myaiŋ] n. scale (of music), melody.

www.monlibrary.com

လွေင်ရဈာင်သဝ်သျင်ပဲ့ကွိင်ကွိုက်တိင်တိုက် [ləmèaŋ rɔ̀myaiŋ sɔ slɔŋ pəɗoa kwoiŋ kwak toiŋ tak] n. keynote. v. ခ္ဍတ်ရဈာင် [pɗ̆ ket rɔ̀myaiŋ] id. ချိင်ရဈာင် [choiŋ rɔ̀myaiŋ] id.

လွေင်ရေင်ကိုန် [ləmèaŋ rèaŋ kon] n. (maths) series.

လွေင်လွေင် [ləmèaŋ ləmèaŋ] adv. in succession.

လွေင်လျး [ləmèaŋ lyèh] n. spectrum.

လွေင်ဒှ်(တ်) [ləmèaŋ wɔ̀h] n. order of seniority (esp. of monkhood).

လွောင်[ə] [ləmòŋ] n. weariness. တာမှောင် [tɑ̀ hmoŋ] id. ဒန်ဓလောင်ချိတ် [dɛ̆ dɔ̀h mɛ̆ ɗoŋ pot] id. နှံလွောင်နိုတ် [dɔ̀h ləmòŋ cot] v. to be discouraged, to be wearied in mind. ဗျူလွောင် [byù ləmòŋ] v. to rest one's weariness, rest when tired. Cf. ကွိုင် [kwaŋ], တလွောင် [təmòŋ]. Der. ကွိုင်ကွဲ(ယ်) [kwaŋ kwui] v. (of muscles) be stiff. ကွိုင်ကွဲ(ယ်) [twaŋ twui] id.

လွောင်နိုတ် [ləmòŋ cot] n. mental weariness.

လွောင်လွေတ် [ləmòŋ ləmɨ̀t] v. wearied, fatigued, be tired, be worn-out.

လွောင်ဓေင် [ləmòŋ wɔ̀iŋ] v. to be wearied with doing anything.

လွောင်[ɔ] [ləmòŋ] v. to be weary. Cf. ကွိုင် [kwaŋ], ဆောင် [ɗoŋ], နိုတ် [pot]. Der. လွောင် [ləmòŋ] n. weariness.

လွောင်လွေတ် [ləmòŋ ləmɨ̀t] v. wearied, fatigued, be tired, be worn-out.

လွှိုင်[ə] [ləmèŋ] v. to cause the head upside down, to uproot, to be uprooted. ဝုက်လွှိုင် [pak ləmèŋ] v. to blow down, to grup up, to be overthrown, storm. Var. ကွှိုင် [kəmaŋ].

လွှိုင်[ɔ] [ləmèŋ] n. (place-name) Lae Miung (a village in Rie township, Mon State).

လွတ် [ləmɔ̀t] adj. tender, sprouting, unripe.

လွတ်ကွတ် [ləmɔ̀t kəmɔt] n. vegetable, grass, weeds.

လွတ် [ləmɑ̀t] n. a person who separates himself from family life and pledges himself to keep the eight precepts.

လွတ်သွာ [ləmɑ̀t səŋɑ] n. one of the four cross became in a monk's robe.

လွှတ် [ləmèt] v. to make for the use of another, to create, to make. ဓကွောန်လွှတ် [klɒn ləmèt] v. trade, profession.

လွှတ်ဝဒှ်(တ်) [ləmèt bɛ̆ dɔ̀h] v. to form, to create.

လွှတ်လွံ(ဓ်) [ləmèt lɛ̆ pɔ̃] v. sign, portent.

လွှုတ်[ə] [ləmùt] v. to transgress. n. sin, trangression. Cf. လုတ် [lùt].

လွှုတ်[ɔ] [ləmùt] n. Sabodilla Achras zapota.

လွှုတ်လွတ် [ləmùt ləmɔ̀t] adj. mature and immature.

လွေတ်[ə] [ləmɨ̀t] v. to instruct, to reprove, to punish, to urge.

လွေတ်ဒှာ [ləmɨ̀t dənèɑ] v. to prohibit.

လွေတ်[ɔ] [ləmɨ̀t] v. ဖွောင်လွေတ် [phəɗoŋ ləmɨ̀t] v. to weary, tire out. လွောင်လွေတ် [ləmòŋ ləmɨ̀t] id. ဆောင်ချိတ် [ɗoŋ poh] v. to be tired.

www.monlibrary.com

လွိုတ် [ləmɜ̀t] v. to lash, whip, strike.

လွိုတ်စး [ləmɜ̀t cah] v. to lash the back.

လွိုတ်ကာ [ləmɜ̀t na] v. to follow with a whip. လွိုတ်ဓက်ခကိုလေ်ကလး [ləmɜ̀t bɛ̀ak nɛ̆ kɒ lĭɛ̆ kă lah] id.

လွန်ိ [ləmɔ̀n] v. (honorific) to invite to one's house, to invite as an officiant at ceremonial. အဲလွန်တူဝုန်ကျင်ဓမ္မာတ်ဓရိတ် [oɑ ləmɔ̀n tlă̆ gùn klɜŋ phəɗɒt pă̆ rot] v. I ask His Reverence to come and recite the Paritta. Cf. ဘိုက် [bhòik]. Var. (LF) နိုဓန် [nĭ̆ mɔ̀n].

လွန်ဖျ [ləmɔ̀n phɑo³] v. to (make) welcome.

လွန်² [ləmɔ̀n] n. pimple, acne. Cf. ကဓတာတ် [kă̆ tɒt], ခွတ် [khəɗɒt], ဖွတ် [phəɗɒt], သွတ် [səɗɔt].

လွန်ကုံကုံ(ဟ်) [ləmɔ̀n kɔh kɔh] n. freckle. အိတ်ခဲကုံကုံ(ဟ်) [ɒɪk rùɪ kɔh kɔh] id.

လွန်ဗျုန် [ləmɔ̀n phyun] n. pimple (that does not come to head).

လွာန်ိ [ləmàn] n. potter. ဓက်လွာန် [cɛk ləmàn] n. potter's wheel. Der. ဓာန် [màn] v. to work clay.

လွာန်² [ləmàn] n. wild rice. ကွတ်လွာန် [kəmɒt ləmàn] id. Syn. ခုဒိုဒ် [cənă̆ pop], ခြောဲအရိုင် [srʊ̀ ă̆ rɛ̀ŋ].

ဓလွန် [ləmĭn] n. cripple. v. to be crippled. ဓလွန်ဝဝန် [ləmĭn wĭn] id. nasalized k. prefix. ဝဝန် [wĭn] v. to be deformed. ဓလွန်ဝဝန်လကွဲအာ [ləmĭn wĭn lɛ̀h kwaik ɑ] n. the lames are made straight and walk.

လွိုန်ိ [ləmàn] v. to be continual, persistent, usually adverbial. regularly, always, continually. အခိုက်ပိုလွိုန်တွေသေင် [ă̆ khak poi ləmàn hŏ̆ seɑŋ] v. it is not regular, habit of ours. အဲကိုသမ္ဘိခန်လွိုန် [oɑ kɒ sɔmtem bĭh ləmàn] v. I always have to remind you. nasalized k. prefix, ဗိုန် [bàn] v. to be firm, steadfast.

လွိုန်ကာလ [ləmàn kɑ lă̆] adv. always.

လွိုန်² [ləmàn] prep. forever. ကဲကခ် [kai kɔ] id. တွိုဒ်) [twɒ] id. ဟွံတ်ဗွတ် [hŏ̆ tɛm bənɔt] id. n. permanence. နိစ္စ [nèt cĕ̆] id. ထာဝရ [tha wă̆ ră̆]

ဓလွံ(မ်) [ləmĭm] n. dicer, gambler, juggler.

ဓလွံပါသ် [ləmĭm pɑt] n. dicer.

လွဲ(ယ်)ိ [ləmài] v. to stir, to stir round, to stir up as in cooking. Syn. ထကို(ယ်) [thă̆ kɒ]. nasalized k. prefix. ဂါဲ(ယ်) [gài wài] v. to go from side to side.

လွဲထွိုလချုတ်ွိုဒ်) [ləmài thă̆ kɒ lĕ̆ rŭ̆ kă̆ tɒ] v. stir up. ကလိုက် [kă̆ lak] id. ကလိုက်ကွိုဒ်) [kă̆ lak kəmɒ] id.

လွဲပုင် [ləmài pɜŋ] v. to stir rice.

လွဲ(ယ်)¹ [ləmài] n. snake-charmer. အွာလွဲ(ယ်) [ă̆ cɑ ləmài] id.

လွဲ(ယ်)² [ləmài] n. present. လွဲဝဏ္ဏကာရ [ləmài pɒn nă̆ kɑ ră̆] id. လွဲလွဲ(ယ်) [ləmài lĕ̆ bài] id.

ꪣꪱꪀ꫁(ꪉꪒ)꫶ [ləmai] v. to carry on a shoulder-trap or sling, to suspend from the shoulder, to carry anything slung over the shoulder. Cf. ꪀꪒ [kɔ], ꪀꪱꪀ꫁(ꪉꪒ) [kəmai], ꪋꪊ [gɛ̌ rɛ̌], ꪋꪱꪉ [glèaŋ], ꪱꪉ꫁(ꪉꪒ) [cəmai], ꪑꪱꪒ [təŋen], ꪀꪱꪀ꫁(ꪉꪒ) [təmai], ꪋꪱꪒ [dɛ̌ yɜ̀n], ꪋꪒꪉ [dɛ̌ lòiŋ], ꪖꪗ [bèa], ꪒꪒ [mèn], ꪫꪖꪀ [yèk], ꪫꪖ(ꪒ) [yɜ̀], ꪋꪱꪉ [lèaŋ], ꪱꪎꪀ [swɛk].

ꪣꪱꪀ꫁ꪋꪖꪉ [ləmai thaŋ] v. to carry a Shan bag.

ꪣꪱꪉ꫁(ꪉꪒ) [ləmùi] v. wade. Cf. ꪣꪖꪉ(ꪉꪒ) [lùi].

ꪣꪱꪉ꫁ꪣꪱꪀ [ləmùi ləmèak] v. to be puddled.

ꪣꪱꪉ꫁ꪣꪱꪀ [ləmùi ləmèak] v. to speak lightly.

ꪣꪱꪒ꫶ [ləmɔ] n. see ꪋꪱꪗ [ləmɔ̀²] n.

ꪣꪱꪒ꫷ [ləmɔ] v. to begin to put out leaves. Cf. ꪗꪒ [jɔ̀]. Var. ꪀꪱꪒ [kəmɔ].

ꪣꪱꪒꪋꪖ [ləmɔ chɯ̌] n. young leaves. ꪀꪱꪒꪋꪖ [kəmɔ chɯ̌] id.

ꪋꪱꪒ [ləmae] n. sonneratia apetala of Symnis,' a kind of small tree rowing in brackish area. Sonneratia alba. ꪀꪋꪒ [kɑ̌ mae] id.

ꪋꪱꪗ꫶ [ləmɔ̀²] v. spring out. Var. ꪣꪒ [ləmɔ].

ꪋꪱꪗ꫷ [ləmɔ̀²] v. to droop, to let down, to incline, -- -----, -- ------, -- ---- ----, to spring up, to drop, to delight, to enjoy. ꪪꪊꪀ [hloiŋ] id. ꪪꪊꪀꪀ [hloiŋ tɑo³] id. ꪎꪊꪀ [sloiŋ] id. ꪎꪊꪀꪀ [sloiŋ tɑo³] id.

ꪋꪱꪗꪋꪗ [ləmɔ̀² ɑ] v. to be delight in, to enjoy oneself.

ꪋꪱꪗꪀꪖꪀꪀ [ləmɔ̀² kɑk kɔ] v. stooping low (of an aged person).

ꪋꪱꪗꪋꪷꪱ(ꪒꪀ) [ləmɔ̀² cih] v. to drop out, off. ꪎꪗꪊ [sɑ̌ hnæ] id. ꪎꪗꪉ(ꪫ) [sɑ̌ hnui] id.

ꪋꪱꪗꪀꪒꪋꪱ(ꪫ) [ləmɔ̀² tɑ̌ lɑi] v. to hand down, droop.

ꪋꪱꪗꪀꪖꪰ(ꪒꪀ) [ləmɔ̀² phyih] v. to let down, to bend low, to lower into place.

ꪋꪱꪗꪀꪖꪰꪀꪊ [ləmɔ̀² phyih jɛ̌ kɑ̌ŋ] v. to bow low, to bend low in making obeisance.

ꪋꪱꪗꪀ꫶ [ləmɔ̀²] n. embryo, shoot, young leaf emerging from bud, quater or section of citrus fruit. ꪑꪎꪋꪱꪗꪀꪀꪫ꫶(ꪀꪒ) [trɯ̌h ləmɔ̀² kyɑik] n. embryo of Lord Buddha, Budhisattava, future Buddha, one striving to attain Buddhahood. ꪖꪱꪀꪎꪒ [bɔ̀¹ dhɪ̌ sɔt] id. ꪶꪖꪎꪋꪱꪗꪀ꫶ [li mɑo³ pɑ ləmɔ̀²] n. two quarters of orange. Der. ꪀꪱꪒ [kəmɔ] v. to put out leaves. ꪣꪱꪒ [ləmɔ] id. nasalized k. prefix. ꪖꪱ [pɔ] n. internal cavity.

ꪋꪱꪗꪀꪀꪱꪊ [ləmɔ̀² kɒn] n. embryo.

ꪋꪱꪗꪀꪋꪖ [ləmɔ̀² chɯ̌] n. young leaf.

ꪋꪱꪗꪀꪑꪖꪫ(ꪒꪀ) [ləmɔ̀² thɑ̌ poi] n. would-be novice.

ꪋꪱꪗꪀꪓꪉ꫶ [ləmɔ̀² dùn] n. young bamboo, bamboo shoot. ꪑꪉꪱ [təpɛŋ] i

ꪋꪱꪗꪀꪓꪫ(ꪖ) [ləmɔ̀² bɜ̀] n. officer cadet.

ꪋꪱꪗꪀꪓꪉꪎꪊꪱ [ləmɔ̀² blùi səmoiŋ] n. cadet (for military duty).

ꪋꪱꪗꪀꪎꪊꪱ [ləmɔ̀² səmoiŋ] n. king-to-be, pretender.

ꪣꪱꪒ꫶ [ləmɔ̀h] n. bundle of twigs or rice stalks used for sweeping, besom, sweeping

brush. တွဲလွတ် [twɔh ləmɔ̀h] v. to sweep. Cf. ကွတ် [kəmɔ̀h], တွတ် [təmɔ̀h]. Der. တွတ် [twɔh] v. to sweep.

လွတ်J [ləmɔ̀h] n. နှိတ်လွှိင်လွတ် [mənèh ləmòiŋ ləmɔ̀h] n. public crier. nasal form of ကွတ် [kwɔh] v. to speak formally. တွတ် [twɔh] id. Var. နှိတ်ဒွိင်ပွတ် [mənèh pəmoiŋ pəmɔh].

လွှိတ် [ləmèh] n. total, number. နှိတ်လွှိတ်ဂွ် [rɔ̀h ləmèh glèa^{1}] v. to count cattle.

လွှိတ်ဍုန် [ləmèh gənɔ̀n] n. total, number.

လွှိတ်ထဝ့်(တ်) [ləmèh thə̆ pɔh] n. seventh. လွှိတ်ထဝ့်ဓိ [ləmèh thə̆ pɔh wèa] id. adj. သတ္တမ [sɔt tə̆ mə̆] id.

လွှိတ်ပူၚန်ချိုက်ချိုက်ပေင်ပေင် [ləmèh pəŋan ɗak ɗak pɔiŋ pɔiŋ] n. plateful.

လွှိတ်ပျိုဲ့(မ်) [ləmèh pəɗɑɒ bɔ̀m] n. impression. စရိတ်ပျိုဲ့ဖားတဲ့ဖစ်တိုန် [cə̆ ret pəɗɑɒ dèh tui mɛ̆ mɔk ton] id. ဒန့်ဖစလိုနတိုဩာ [ɗɛ̆ dɔ̀h mɛ̆ dhɛ̆ lɔ̀m nɛ̆ kɒ ao^{2} jèa] id. လစုတ်ပျိုဲ့(မ်) [lɛ̆ cut pəɗɑɒ bɔ̀m] id.

လွှိတ်စရုဝမ် [ləmèh mɛ̆ rùm gɔ̀p] n. sufficiency. ဝမ်ဓွိုင် [gɔ̀p mɛ̆ glèŋ] id. ပစာကာစရုဝမ် [pə̆ ma nə̆ mɛ̆ rùm gɔ̀p] id. ပရီယတ္တိ [pə̆ ræ̆ yɔ̀t tæ̆] id.

လွှိတ်နှိတ် [ləmèh mənèh] n. population, number of people (in house hold at meeting, etc).

လွှိတ်ဘွို [ləmèh səŋæ̆] n. number of dwellings in a settlement, region, area, etc.

လွှိတ်ဩွိန်ဒွိတ်လဝ်ဒွိုင်အာ [ləmèh srɔn pə̆ tet lɔ̀ glèŋ a] n. overdraft.

လွုတ်2 [ləmùh] adj. ripe. လွုတ်လွတ် [ləmùh ləmɔ̀t] adj. mature and immature.

လွုတ်J [ləmʊ̀h] v. to cool, to be cool. ဆုံလွုတ် [ɗaik ləmʊ̀h] n. cool water. ဇွတ်လွုတ် [jwɔh ləmʊ̀h] n. cold fit in fever. Cf. ဒွုတ် [bəpoh]. nasalized k. prifix. Der. နှိတ် [poh] v. to be cool.

လွုတ်နှိတ် [ləmʊ̀h cot] v. to be happy.

လွုတ်2 [ləmùh] n. now. အာလွုတ်တာ, ဧင်ခွဲတင်ပွနှံတာ [a ləmùh ha, mèaŋ mòa^{1} kə̆ waik plɔn ha] n. will you go now or wait another half-hour?

လွုတ်ဂှ်ခေ့(တ်) [ləmùh gɔ̀h jìh] n. it is now the month of ခန့်(တ်) [jìh] third lunar month of the Mon, roughly corresponding to June.

လွုတ်တက်ထဝ့်လောနှိအာ [ləmùh tɛk thə̆ pɔh lɒn a] n. it is now after seven.

လွုတ်3 [ləmùh] v. to sprinkle, asperge.

လွုတ်ဂဲ့ဒွုံ(ယ်) [ləmùh gɛ̆ ui] v. to sprinkle or scatter medicinal liquids or powders on the persons or trees. လခန့်ဂခွုံ(ယ်) [lɛ̆ mɔ̀h gɛ̆ ui] id. ခွဲအတားဂှ်ဒွဲဂနှိုင်လွုတ်ချဲ့ဖြခေဝ် [pəɗoa ă tah gɔ̀h blài gɔmlèŋ ləmùh ɗaik mrɛ̆ mò^{2}] v. at the new year festival the young men sprinkle scented water on people. Cf. စရိတ် [cə̆ roh], ဓပြောတ် [prɒh], ဖရဲ(ယ်) [phə̆ ròa^{1}], ဖခန့်ာ(တ်) [phə̆ pɒh]. nasalized k. prefix, ခန့်ာ(တ်) [pɒh] v. to sprinkle. လွုတ်သွုတ် ခေတ် [ləmùh səmuh dhàt] v. fumigate things with the fumes of certain chemicals.

လွုတ်3 [ləmùh] n. a kind of bamboo fish trap laid across tidal creeks.

လွှဲ(အ်)° [ləmĭĕ] v. to coax, to entice, to deceive. ဝသွဲ(အ်) [slĭĕ] id.

လွှဲစွဲဝဲ(ယ်) [ləmĭĕ cənai] v. to deceive, to delude, to elude. ဝလွှဲလွှဲနှံ [ləmĭĕ ləmòn] id. Cf. ဝသွဲ(အ်) [slaĕ].

လွှဲ(အ်)¹ [ləmĭĕ] v. to be full.

လွှဲ(အ်)² [ləmĭĕ] n. (obs) juggler

လျှ [lyĕ] n. shallow basket with cane sling for suspending from yoke ဇဝလေး [dĕ lèaŋ], sling used to suspend a load. Var. ဇဝလေး [gĕ lèaŋ].

လျှး [lyèh] n. shining, light, morrow, tomorrow. တံရုံလျှးဂ့်ထဝ်ဆ္ဂါတ်တွဲဝသေး [tao³ rèa¹ lyèh gòh thɔ phŏ ot hŏ̀ seaŋ] n. not everything that shines is gold. Cf. ဃလျှး [pŏ̀ yah], ဃသး [bĕ̀ yèh]. Var. အယး [ŏ̀ yèh], လယး [lĕ̀ yèh]. Der. ယး [yèh] v. to dawn.

လျှးအံ်သူ [lyèh ɔŋ saoˈ] n. sun bean, ray, sunlight, sunshine. လျှးတွဲ(ယ်) [lyèh təŋoa] id. ထွးတွဲ(ယ်) [thəpah təŋoa] id. ခုင်တွဲ(ယ်) [dàŋ təŋoa], ဓံ်တွဲ(ယ်) [pɔŋ təŋoa], ဥတုတွဲကာတ် [ŭ taŏ̀ təŋoa kat] id. တွဲ(ယ်) [təŋoa] id. ဇတိုန်တွဲ(ယ်) [dĕ̀ ton təŋoa] id. ပသာန်တွဲ(ယ်) [pŏ̀ san təŋoa] id.

လျှးကာယ [lyèh ka yŏ̀] n. splendour, ray.

လျှးဂ်တု [lyèh gĭ taŏ̀] n. moon light.

လျှးနုဂယး [lyèh nù gĕ̀ yèh] id. tomorrow morning.

လျှးပွတ်နုကိုသွိဇျင်ပွတ်ကာဝန် [lyèh pəmɔt nù kɒ səŋæ̆ jĕ̀ rèŋ pəmɔt ka bòn] n. arc light, arc lamp.

လျှးဒွဲအသွဝ်အဇုံင်ဏ္ဍတ် [lyèh bhwòaˈ ŏ̀ səmɔ ŏ̀ rɔŋ bĕ̀ kit] n. infra-red

လျှးဓဇင်သ္ဃာတ် [lyèh mĕ̀ cɛŋ sŏ̀ kat] n. lime light.

လျှးလေသာ [lyèh le sɑ] n. laser beam.

လျှုင် [lyèŋ] v. to be clear, to be bright, to clear the mind, to set one's heart on. လျှုင်ဝကဝ် [lyèŋ kie] id. Cf. ဘျှုင်ဝကဝ် [sŏ̀ jèŋ kie].

လျှုင်စိုတ် [lyèŋ cot] v. to be pleased, to be satisfied, clear the mind.

လျှုင်ဖို(ဝ်) [lyèŋ phɒ] v. to set the mind on acquiring merit.

လျှုင်သ္ဒိုက် [lyèŋ səɗak] v. to be pleased, to be satisfied.

လျှုင်သ္ဒိုက်စိုတ် [lyèŋ səɗak cot] v. faith.

လျှိုင်° [lyèŋ] n. weight, burden, load. ဍိုစိုက်ဏ်လျှိုင်ဓလာနှံဓံင် [gwì cak nŏ̀ lyèŋ lòn mòŋ] n. this baggage is overweight. ဝဒုတ္ထင်လျှိုင်ဓသုန်ဓခုံဝသာဒ္ဓဝာန် [ɗĕ̀h thəpɛŋ lyèŋ mĕ̀ sun cɒh pŏ̀ sɑ màn] n. he can lift a weight of fifty viss. လ္ဏက်ခိုင်ထဝ်လျှိုင်ဗသုန်ဓဏ္ဍဝ် [lĕ̀ kɔk jèŋ thɔ lyèŋ mŏ̀ sun dĕ̀ kie] n. a gold anklet weighing five ticals. Cf. first sense, ဏ္ဍဝ် [dĕ̀ kie]. Var. အယိုင် [ŏ̀ yèŋ], ဝယိုင် [gĕ̀ yèŋ]. Der. ဇြိုင် [jrèŋ] v. to be heavy.

လျှိုင်ဓောနှံ [lyèŋ ɒn] v. be not burdensome, need little room or space, be easily carried.

လျှိုင်ဂျိုင် [lyèŋ glèŋ] n. added burden.

လျှိုင်ဒုတ် [lyèŋ dùt] v. be burdensome, be bulky.

လျှင်နွံမွဲစိရော [lyèŋ nùm mòɑ^{1} cĭ rɑo^{2}] n. what does it weight?

လျှင်သွီင် [lyèŋ sŏ jèŋ] v. be burdnesome, be risksome. n. heavy load.

လျှင်သာ [lyèŋ sɑ] n. light load.

လျှင်^{J} [lyèŋ] n. assent, concern, responsibility, authority. နှင်လျှင် [dàŋ lyèŋ] v. to take responsibility, take in charge, be in charge, to give assent, to assume responsibility, to become surety. နှံလျှင်အဲ(ယ်) [dòh lyèŋ oɑ] n. is my concern. ဝိုဒုင်လျှင် [bò dàŋ lyèŋ] n. officer in charge. သွေးလျှင် [sŏ pŏ lyèŋ] v. to authorize, give consent. Var. သွီင် [sŏ jèŋ], အဝဲင် [ŏ woŋ].

လျှင်အောန် [lyèŋ ɒn] v. require little care or attention.

လျှင်ခှဲရ [lyèŋ bĭh rŏ] n. it is your responsibility.

လျှင်လွှုပ္ဘတ် [lyèŋ lĕ tɑo^{1} pəmɔt] n. fire risk insurance.

လျှင်သာ [lyèŋ sɑ] n. be relieved of heavy responsibility.

လျှတ် [lyɔ̀t] v. to oscillate, whip back and forth, to cause to oscillate, to cause to spring as a plank. ချီလျှတ် [chi lyɔ̀t] v. to quiver. လွှင်လျှတ် [lwòiŋ lyɔ̀t] v. to wave about. Cf. အုဲ(ယ်) [ui], ကုဲ(ယ်) [kui], ချီ [chi], ဂတာဒ် [gĕ tɔ], ဒုဲ(ယ်) [dui], ဒရာဒ် [dĕ ràiŋ], လဟုဲ(ယ်) [lĕ hùi], လွဲုဲ(ယ်) [lwùi], သွိုင် [swoiŋ].

လျှတ်စုတ် [lyɔ̀t cut] v. to sling, to swing, to throw.

လျှတ်စုတ်တွံ(အစ်) [lyɔ̀t cut təmɔ̆] v. to sling a stone, threw a stone. ကွတ်တွံ(အစ်) [klɔh təmɔ̆] id. ဒိုတ်တွံ(အစ်) [bɔ̀t təmɔ̆] id.

လျှတ်တွိုဒ္ဒာတ် [lyɔ̀t təŋem dəmɑ̀t] v. swung the sledge hammer, struck with the black smith hammer. လျှတ်တွိုဒ္ဒာတ် [lyɔ̀t təŋom dəmɑ̀t] id. ယဉ်ကိုတွိုဒ္ဒာတ် [yèk kɒ təŋom dəmɑ̀t] id.

လျှတ်တွာင်ဆု [lyɔ̀t təɑiŋ chŭ] v. to pull back a branch.

လျှော် [lyò^{2}] v. to stretch, reach for, to bend forward, to slope. Cf. ကဓယောဝ် [kă yo], ခနိုင် [khă cɑŋ], ဓဍာန် [glɔ̀n], ဓတျောဝ် [tyo].

လျှောဝ်ခန်(ဟ်) [lyò^{2} cih] v. to slope down, to incline.

လျှောဝ်လုပ် [lyò^{2} lùp] v. to enter stooping, to enter a room stooping as a mark of respect, to enter stooping.

လျှတ် [lyɔ̀h] v. to shake off, as dust from the feet. ဒွဒ်ဓဲလျှတ်ဩ်တ်နုတဲဓဲ(ဟ်) [cəmă gɔh·dĕh lyɔ̀h pă tet nù toɑ dĕh] v. he shook the insect from his hand.

လျှတ်တဲ(ယ်) [lyɔ̀h toɑ] v. to shake the hand, express amazement by flicking one's hand vigorously, marvel, show amazement, be awed.

လျှတ်ထော်(အစ်) [lyɔ̀h thŏ^{1}] v. to shake off.

လျှတ်ဖျဲ(တ်) [lyɔ̀h phyih] v. to shake off down, shake off. နှံဒွင်ဝတာဝ်ဝတာဝ်ဂဝဝ်ဂဝဝ် [dòh dəmɔ̀ŋ jĕ tɔ jĕ tɔ gĕ wɔ̀ gĕ wɔ̀] id. ဗိဓကွဲထော်(အစ်) [pai klɑĕ thŏ^{1}] id. ဗိဓထော်ဖျဲ(ဟ်) [pai thŏ^{1} phyih] id. ဓွဒ် [məɲɔ] id. ရဈာဝ်ဝတာဝ် [rɔ̀myɑiŋ jĕ tɔ] id. ဆ္ဍိုစိုဝ်ဓနိုက် [sŏ kɒ cop dĕ dèk] id. ဆ္ဍိုစတ်ဓအောန်ခန်(ဟ်) [sŏ kɒ dhɔ̀t ɒn cih] id. ဆ္ဍိုစတ်ဝတာဝ်ဂဝဝ် [sŏ kɒ

phɔik jɛ̈ tɔ gɛ̈ wɔ̀] id.

လျိုတ် [lyɔ̀h] n. depth. ကွဲလျိုတ်ဝန်ဖိတ် [kəpi lyɔ̀h pɔn pheh] n. a river four fathoms deep. မနှံ့လျိုတ် [mɛ̈ nùm lyɔ̀h] n. having depth, deep. Cf. နက် [nɛ̀ak], ဒှက် [bənɛ̀ak], ဓမျိုတ် [dɔ̀myɔ̀h], ဗယိုတ် [bɛ̈ yɔ̀h]. Der. ကြိုတ် [jrɔ̀h] v. to be deep.

လျိုတ်ကန္တိုင်ဂှ်မူစီရော [lyɔ̀h kɔmlaŋ gɔ̀h mù cɨ̈ rao^{2}] n. how deep is the well?

လျိုတ်ကန္တိုင်ကျာဖဲင် [lyɔ̀h kɔmlaŋ kəda màŋ] n. the well is not very deep.

လျဲ(အိ်) [lyɔ̈̀] n. snare. Cf. ကွဲန် [kəmen], ခွဲ(ယ်) [gəmùi], ဓတဝ် [tip], တိုဲ(ဝ်) [tom], တွဲန် [təmen], ဒှက် [dənɛ̀ak], ပး [pah].

လွာ [lwɛ̀a] n. bulb, bulbous root, stalk.

လွာကြော် [lwɛ̀a krao^{3}] n. edible root of arum.

လွာလကိုန် [lwɛ̀a lɛ̈ kon] n. edible root of a kind of water lily.

လွာသ္နာ [lwɛ̀a sənɑ] n. (P. vasana) impression left on the mind from past actions and producing pleasure or pain.

လွာသွာ [lwɛ̀a swɑ] n. bulbous root of a kind of water lily.

လွီ$^{\circ}$ [lwɨ̀] n. (P. viriyam) exertion, vigour, energy.

လွီရိုယ [lwɨ̀ rɨ̈ yɑ̆] n. diligence, exertion.

လွီပရာ [ləwɨ̀ pɑ̆ ra] n. ardour, zeal, energy, diligence.

လွီ^{J} [lwɨ̀] v. လွီလွှိုင် [lwɨ̀ lwɛ̀ŋ] v. to be surrounded, accompanied. ဓ္ကရာတ်လွီလွှိုင်ကောတ် ဒိုလွးအဆင်အလဲင် [e kɑ̆ rat lwɨ̀ lwɛ̀ŋ kit bɔ̀ lɛ̈ bèh ɑ̆ chɔŋ ɑ̆ lɔ̀ŋ] v. the king went in procession with his escort and retinue.

လွီ^{2} [lwɨ̀] v. to be industrious, to care for, to tend.

လွီအွာ [lwɨ̀ ɑ̆ ca] v. court patronage.

လွီဓတ် [lwɨ̀ dhɔ̀t] v. gather strength. ပထတ်ဂဂု [pɑ̆ thɔt jɛ̈ kaɑ̆] id. ဇွမ်းဓတ် [pɑ̆ kɔm dhɔ̀t] id. ဇွမ်းကြဟတ် [pɑ̆ kɔm jrɛ̈ hɔ̀t] id.

လွီပရာ [lwɨ̀ pɑ̆ ra] v. to be diligent, to care for, caring for, to tend. ဒီပရာ [wɨ̀ pɑ̆ ra] id.

လွီမိန်မံလဝ် [lwɨ̀ mèn mɔ̆ lɔ̀] v. raise as a pet, groom or train someone to be come one's confidant or trusted servant.

လွီလွတ် [lwɨ̀ lwɔ̀t] v. to cherish, to be industrious, to take care of support.

လွီ^{3} [lwɨ̀] n. retinue. Cf. အဆင်အလဲင် [ɑ̆ chɔŋ ɑ̆ lɔ̀ŋ]. Der. ဝွီဝွှိုင် [pwɨ̀ bwɛ̀ŋ] v. to be surrounded by. တွီ [twi] id. ဝွီ [pwi] id.

လွီဓိရ္ [lwɨ̀ wèa rɑ̆] n. house hold, family and dependants.

လွီဗာန် [lwɨ̀ màn] n. (P. vimanam) a temple, celestial mansion.

လွီမိုတ် [lwɨ̀ mənèh] v. recruit and groom henchmen, build up potential replacements.

လွီယဲ(ယ်) [lwɨ̀ yòa^{1}] v. administer or receive medical treatment, give or take medicinal treatment, care for a case of sickness.

လွီလဝ်ယဲ(ယ်) [lwɨ̀ lɔ̀ yòa^{1}] v. neglect a disease. ဒီယဲ(ယ်) [wɨ̀ yòa^{1}] id.

လွး$^{\circ}$ [lwèh] n. part, portion, segment, section, sector, fraction, fragment, broken length of

stick, broken pieces, part of fragments. ဒ်လွဲ [pæ̌ lwèh] n. three parts. ဖၢလွဲ [pɑ lwèh] n. two parts, two pieces. Var. ကဝဝက် [kɑ̌ weak]. Der. ဝ [wèh] v. to break.

လွဲ၂ [lwah] n. coil. ဒုတ်ခွဲလွဲ [jɔ̀k mɔ̀a' lwah] n. a coil of rope. Cf. ကဝူ [kɑ̌ wao'], ကဝ [kɑ̌ wah].

လွဲကြုတ် [lwah krut] n. intestines.

လွံက် [lwɔ̀k] v. to be dyed. ယၢတ်ချဉ်လွံက် [yàt ɗaik lwɔ̀k] n. dyed cloth.

လွိုက်˃ [lwèk] v. to blow away, down, to dash, to wag. ကျၢတိုနိုလွိုက် [kyɑ ton lwèk] v. the wind rises and begin to blow. ကျၢလွိုက်စက္ခူ [kyɑ lwèk cɛk khao'] v. the wind blew the paper away. ကျိုလွိုက်ဒ္ဍ [klɒ lwèk bɛ̏ tɑ̏] v. the dog wags its tail. လနိုတ်ကျၢလွိုက်လဝ်တွံ ထုဝ်တွံ(ဒ်) [lɛ̏ bɔ̀t kyɑ lwèk lɔ̀ tənɔm chɯ̏ pæ̌ tənɔm] v. the storm blew three trees down. Cf. နိုက် [pak].

လွိုက်၂ [lwèk] v. to wave.

လွိုက်နီဝ် [lwèk khəmep] v. tilt one's chin up as a gesture of distaste, disapproval censure, censure.

လွိုက်ယၢတ် [lwèk yàt] v. to wave a scarf.

လွိုင် [lwòiŋ] v. to whirl round the head, brandish, flourish, to wave, to swing, to sling. Var. ဝဒိုင် [gəwòiŋ].

လွိုင်တလး [lwòiŋ tɑ̏ lah] v. to shake a whip or goad.

လွိုင်တွိုန် [lwòiŋ pɑ̏ ton] v. to fling up.

လွိုင်ပူတ်တွိတ် [lwòiŋ pəmɔt təmet] v. to whirl a firebrand.

လွိုင်လေ်ကလး [lwòiŋ lɨɛ̏ kɑ̏ lah] v. shake a whip.

လွိုင်လွဲ(ဃ်) [lwòiŋ ləpoɑ] v. to lift up the eyes, to throw a look at.

လွိုင်လွဲစတ် [lwòiŋ ləpoɑ mɔ̀t] v. lift up the eyes.

လွိုင်သွင် [lwòiŋ sɑ̏ jèaŋ] v. to flourish a sword.

လွေင်˃ [lwèaŋ] n. abstinence, leaving off, order, succession, sequence. ခွဲဒလွေင် [bwɔ̀a' lwèaŋ] n. successively.

လွေင်ဂဒိုတး [lwèaŋ gɛ̏ gɔ̀ tah] n. lightning conductor.

လွေင်၂ [lwèaŋ] n. deep pool in stream. လွေင်ချဉ်(က်) [lwèaŋ ɗaik] id. လွေင်ချဉ်ဒမျိုတ် [lwèaŋ ɗaik dɔ̀myɔ̀h] id.

လွေင်˒ [lwèaŋ] v. to shun, to avoid, abstain from, hold off. အဒတရံစၢသွၚင်ပွးသွးလွေင်ဘဲဒဒွေစျၚင် [ɑ tɑ̏ rao³ pɑ swaiŋ mɛ̏ gèh sɑ̏ dèh lwèaŋ bhòa' dɔ̀mlɛ̏ roŋ] v. if you go by way of Pbar Swaing (Chaungzon), will avoid the risk of dacoits. ဗြဲလွေင် [brɔ̀a' lwèaŋ] v. the rain is holding off. Cf. ထထိုတ် [thɑ̏ pot], ဗိုကွံ(အ်) [pai klaɛ̏], ဒေင် [wèaŋ].

လွေင်ကွံ(အ်) [lwèaŋ klaɛ̏] v. to abstain, to refrain, to desist.

လွေင်နူ [lwèaŋ nù] v. apart from, except (for).

လွေင်နူလဲထားမုဟ္ခံဆို(ဒ်) [lwèaŋ nù lɨɛ̏ nɔ̏ mɯ̏ hɔ̏ chaɒ] n. I found nothing apart from this

stick. Syn. ဝိန္ [pai nù].

လွေင်ပး [lwèaŋ pah] v. to abstain from gambling.

လွေင်ဝိ(ယိ) [lwèaŋ pai] v. to abstain from, forswear.

လွေင်စန် [lwòŋ cɔn] adv. in vain. ကဆင်ဓိမိဘာဒန့်သွးသွး [kă chɔŋ mĕ cop ă dĕ dɔh səmah səmah] id.

လွှတ် [lwùt] n. unmarried girl past age of puberty, spinster, virgin, maiden. ဥလွှတ် [glèa' lwùt] n. heifer. Var. ဥတ် [wùt]. Cf. ကွဲ(ယိ) [kəmai], ပွဲ(ယိ) [blài], ဓဒိ [mĕ gì].

လွှတ်ဥ [lwùt e] n. white-handed gibbon, Hylobates Lar L. Var. ဝဋ်ဥ [lwɔ̀t e].

လွှတ်ဇွန်(ကိ) [lwùt jənòk] n. old maid. လွှတ်ဝရုံ [lwùt pă rɔŋ] id. လွှတ်ခဲ့(ယိ) [lwùt dùi] id. လွှတ်ပွဲ(ယိ) [lwùt blài] n. young people.

လွှတ်သွဲ့လေင် [lwùt səmui leaŋ] n. girl at the age of puberty. လွှတ်သွဲ့ဝလင် [lwùt səmai leaŋ] id.

လွှပ် [lwòp] n. weapon, implement, tool.

လွှပ်ကလေ(ကိ) [lwòp kă lok] n. the influence of demons, the power of evil.

လွှပ်ကလေဒဗြွတ် [lwòp kă lok dɔ̀mrɔ̀h] n. the power of an evil spirit. လွှပ်ကလေဒဗြွတ် [lwɔ̀h kă lok dɔ̀mrɔ̀h] id.

လွှပ်တဲ(ယိ) [lwòp toa] n. implement, tool. Cf. foll. and. လက်နက် [lèak nèak] n. weapon. နက်လွှပ် [nèak lwòp] id.

လွှဲ(ဓိ) [lwàm] n. weeping, lamentation. Cf. ယခါ(ဓိ) [yĕ wàm]. Der. ယဲ(ဓိ) [yàm] v. to weep.

လွှိ(ဓိ) [lwɔ̀m] n. breath, a breathing. Var. ဏ္ဍိ(ဓိ) [ĭ wɔ̀m], ယဒို(ဓိ) [yĕ wɔ̀m]. Der. ယို(ဓိ) [yɔ̀m] v. to breathe.

လွှိတိတ် [lwɔ̀m tet] n. he is exhaling.

လွှဲ(ယိ)° [lwài] n. conj. while. ဃောလွှဲ(ယိ) [ghò' lwài] id. Cf. လွှဲ(ယိ) [lwài], ခဲ့(ယိ) [pədoa]. Syn. ဃော [ghò'], ဆဃော [ă ghò']. Var. ဆဝိ(ယိ) [ă wài], ဝိ(ယိ) [wài].

လွှဲ(ယိ)ᴶ [lwài] adv. suddenly, at once, instantly. ခကာ့(ယိ) [khă nă gòh] id. ချိန်ခွ်(ယိ) [chon gòh] id. ဂျက်ဇွန် [jyèak jyèaŋ] id. ဗြက် [brèak] id. ခွဲဝတ်ခွ်(ယိ) [bwòa' bənɔt gòh] id. ခွဲဝပြတ် [bwòa' mĕ prɔh] id. ခွဲလခုတ်ဝဒ် [mòa' lĕ cut dhɔ̀] id. ခွဲချိန်ခကာ [mòa' chon khă nă] id. ခွဲဝဓရုဒ်ဝတ် [mòa' phă rip mɔ̀t] id. သက်ခွ [sɛk khənă] id.

လွှဲ(ယိ)° [lwùi] v. to attain to. ကြုံလွှဲကျွန်သိ [trŭh lwùi kyaik sæ] v. one who has attained honour. ကြုံလွှဲဝဓယ [trŭh lwùi mè ghĕ] v. one who has attained to the sky. ဗြဲလွှဲအဗြွတ် [brèa' lwùi ɔmrɔ̀t] v. she who has attained bliss.

လွှဲ(ယိ)ᴶ [lwùi] v. to shake, sway, to cause to sway, swing. ဇက်လွှဲဂဟုံဒ်ဒ် [jèk lwùi gĕ hùi mɔ̀ŋ] v. the rope swung backwards and forwards. နာဒီလွှဲ(ယိ) [nèa dì lwùi] v. pendulum clock. သွိုလွှဲဒ်ဒ် [səŋæ̀ lwùi mɔ̀ŋ] v. the house is shaking. Cf. အုံ(ယိ) [ui], ကုံ(ယိ) [kui], ဓတခ် [khă tɔ], ဇီ [chi], ဂဟုံ(ယိ) [gĕ hùi], ဒုဒ်ဒုံ(ယိ) [dɔŋ dui], ဓရာဒ် [dĕ ràiŋ],

ဝဲ့(ယ်) [dhĕ̀ wùi], ဝဲ့(ယ်) [bĕ̀ wùi].

လွဲ့ဂဟဲ့(ယ်) [lwùi gĕ̀ hùi] v. to swing backwards and forwards.

လွဲ့ဩဇေ့ဉ် [lwùi sɑ̆ rèɑŋ] v. to rock a cradle.

လွိ့(ဝ်)[3] [lwɜ̀] n. (P. varo) boon, blessing, beatitude. သွတာလွိ့ဖွို့(ဝ်) [sɑ̆ pɑ̆ kɑ lwɜ̀ məŋɜ̀] n. to perform a marriage ceremony. Var. ဓိ [wèɑ].

လွိ့ဖုံ(ဟ်) [lwɜ̀ cɔh] n. the ten boons or blessing. ဖွို့ဖုံပြကာ [məŋɜ̀ cɔh prɑ̆ kɑ] id.

လွိ့လှိုင် [lwɜ̀ hloiŋ] n. glow-worm, firefly.

လွိ့(ဝ်)[1] [lwɜ̀] n. authority, dominion, power.

လွိ့အခေါင် [lwɜ̀ ɑ̆ khoŋ] n. authority, permission, sanction.

လွိ့(ဝ်)[2] [lwɒ] adv. continually.

လွတ် [lwɔ̀h] n. weapon.

လွတ်ကျွန် [lwɔ̀h ɛn] n. Indra's bolt.

လွတ်ကလေဝ်(က်) [lwɔ̀h kɑ̆ lok] n. the power of demons.

လွတ်ကလေဝ်ဒဿိတ် [lwɔ̀h kɑ̆ lok dɔ̀mrɔ̀h] n. the power of an evil spirit.

လွတ်ဇုဝ်(က်) [lwɔ̀h jənɔ̀k] n. heavy weapon.

လွတ်တဲ့(ယ်) [lwɔ̀h toɑ] n. hand weapon.

လွတ်ပဇ္ဇတ်သွိုင်အိန် [lwɔ̀h pɔt jĕ̀ bɔ̀t səmoiŋ ɛŋ] n. Indra's thunderbolt. အသနိ [ɑ̆ sɑ̆ nĭ] id. ဓလံဓတ် [liĕ̀ bɔ̀t] id.

လွတ်ယန် [lwɔ̀h yɔn] n. weapon propelled by mechanical means.

လွတ်သွတ် [lwɔ̀h səmɔt] n. small arms.

ဧလွတ်[3] [lwĭh] n. (P. veso) disguise, impersonation. သွဧလွတ် [sɑ̆ pɑ̆ lwĭh] v. impersonate.

ဧလွတ်[1] [lwĭh] n. (P. vesso) person of the third class, merchant, prosperous person. ညူးဒိုက် ညူးဧလွတ် [ɲèh dèk ɲèh lwĭh] n. the poor and the rich.

လှ [hlɑ̆] n. (colloq) leaf, leaf-like object, object with broad flat surface. သွ [slɑ̆] id. သွ ဇတ္တာဝ် [slɑ̆ kɑ̆ to] n. external ear. သွကို့ [slɑ̆ kɑ̆ nɑ̆ĕ] n. the leaf of the nipa palm used for roofing. သွကြုက် [slɑ̆ krɔk] n. spleen. Syn. ဖွိ [plɑ̆ĕ]. သွခိုဟ် [slɑ̆ khoh] n. kusa grass, Eragrastis cynosuroides Retzuis. ကွတ်သွခိုဟ် [kəmɔt slɑ̆ khoh] id. သွဝန်း(ဆ်) [slɑ̆ cwʊ̆[4]] n. a kind of grass used in thatching where the nipa palm is not available. သွဇု [slɑ̆ chŭ] n. leaf. သွဧ [slɑ̆ jè] n. cutch, catechu. သွတရုဉ် [slɑ̆ tɑ̆ rɛŋ] n. (leaf of) door. သွဧကော်ဒ် [slɑ̆ dĕ̀ kie] n. scales, balance, weighing scales, weighing-machine. သွပတ် [slɑ̆ pɔt] n. palm-leaf prepared for writing, palm-leaf manuscript learned or religious work. Cf. ပြကိုတ် [prɑ̆ koh], လိုက် [lòik], သွရိုတ် [slɑ̆ rɜ̀t]. သွဖွာန် [slɑ̆ phəɗɑn] n. ceiling. သွဘွဒ် [slɑ̆ bĕ̀ teŋ] n. shutter, window. သွဧတက် [slɑ̆ mèɑk] n. green-brown leaf used for cheroot wrappers. သွဧာက် [slɑ̆ mĕ̀ ɛk] id. သွယာ [slɑ̆ yèɑ] n. sail. သွရိုတ် [slɑ̆ rɜ̀t] n. leaf of talipot or other palm prepared for writing. သွရိုတ်တာ [slɑ̆ rɜ̀t tɑ] n. palmyra leaf prepared for writing. Cf. သွပတ် [slɑ̆ pɔt]. သွဝေ့ဒ် [slɑ̆ sənie] n. rudder.

ထပက်ဘူ [thă pɛk slă] v. to thatch.

လ္ဘာ်[3] [hla] n. (colloq) lake, pond. သ္ဘာ [sla] id. Cf. အင် [ɛŋ], ကမ္ဘာ [kəma]. အင်လ္ဘာ [ɛŋ hla] n. chain of small ponds.

လ္ဘာ[4] [hla] n. mule. Cf. ချ [chah]. ဇရုလ္ဘာ [chĕh hla] n. donkey.

လ္ဘဲ(ယ်) [hloa] v. (colloq) to be broad, wide, extensive in the horizontal plane. သ္ဘဲ(ယ်) [sloa] id. အခိုင်းဒ်းသ္ဘဲဝိတ် [ă̆ phaŋ nă̆ sloa poik] v. this room is pretty large. ဂ္လဲင်သ္ဘဲ(ယ်) [glòŋ sloa] v. wide road. ဇွန်းဓသ္ဘဲလး [jwă̆ mĕ̆ sloa lèh] v. plentiful of rations. သ္ဘဲတီမူစခ်ံတန်ဖွဲ့ခ်ီဂ္ဂကဇျာ [sloa tæ̆ bəŋĕ̆ bĭh tă̆ nùm mòa' cĭ e kă̆ rao^{2}] v. what is acreage of your holdings? ဗီသ္ဘဲ(ယ်) [pi sloa] v. wide river. Cf. ဂ္လိဒ် [glòiŋ], ဇွန်း(က်) [jənòk], သ္ဘျင် [slɜŋ]. opp. ချန် [ʤɔn], ကွန် [kəʤɔn]. Der. သ္ဘဲ(ယ်) [sloa] n. width area. ဓလ္ဘဲ(ယ်) [phă̆ hloa] v. to widen, enlarge.

လ္ဘဲလး [hloa lèh] v. to be extensive, plentiful, vast. သ္ဘဲလး [sloa lèh] id.

လ္ဘ် [hlao^{3}] v. to have severe speech defect, to be dumb. နီဟ်လ္ဘ်လ္ဘ် [mənèh hlao^{3} hlao^{3}] n. dumb man. Cf. အ [ă̆], အိပ် [ep], ကျ် [klao^{3}].

လ္ဘ်ဂီ [hlao^{3} gèa] n. boat of state. ဂ္လုင်ဘ္ဘိုင် [glɜŋ səmoiŋ] id. (Bur) boat of state.

လ္ဘာ်(က်) [hlaik] n. (colloq) low grade copper alloy, latten, brass, bronze. သ္ဘာ်(က်) [slaik] id. ရှဲလ္ဘာ်(က်) [hlui hlaik] n. (colloq) money. သ္ဘဲသ္ဘာ်(က်) [slui slaik] id. Var. သ္ဘဲသ္ဘာ်(က်) [slui slaik]. Cf. ဒ္ဓိတ် [dhĕ rɜh].

လ္ဘိုက် [hloik] n. (colloq) edible moss, a kind of edible seaweed. သ္ဘိုက် [sloik] id. Var. သ္ဘိုက် [sloik].

လ္ဘောက် [hlɔik] v. (colloq) to be torn to bits, broken in pieces. သ္ဘောက် [slɔik] id. သ္ဘောက်သ္ဘုင် [slɔik slɔŋ] id. v. to be rent, rent or broken to pieces. Cf. ဗြောဝ် [prɒp]. Der. ပလ္ဘောက် [phă̆ hlɔik] v. to pull to pieces.

လ္ဘုက် [hlɔk] v. (colloq) to take out, to speak. သ္ဘုက် [slɔk] id. ဆွိတ်ထေဝ်(အ်) [pă̆ tet thŏ^{1}] id.

လ္ဘိုက်[3] [hlak] v. (colloq) to hiccough, hiccup. သ္ဘိုက် [slak] id. သ္ဘဲကြုတ် [sloa krut] id. သ္ဘိုက် ဇုံန် [slak ton] id.

လ္ဘိုက်[4] [hlak] v. (colloq) to be dirty, covered in dirt. သ္ဘိုက် [slak] id. ကောန်ဒွန်သ္ဘိုက်သ္ဘိုက် [kɒn ŋaik slak slak] n. small and dirty child. Cf. ကျိ [klæ̆], ကျိုက် [klak], ပဝ် [pɔp]. opp. အး [ah]. Der. သ္ဘိုက် [slak] v. to dirty. Var. ခ္ဘိုက် [khlak].

လ္ဘိုက်[5] [hlak] n. (colloq) mud, dirt, filth. သ္ဘိုက် [slak] id. သ္ဘိုက်ခရီ(ဒ်) [slak khă̆ rom] id. သ္ဘိုက်ထရီ(ဒ်) [slak thă̆ rom] id.

လ္ဘင် [hlɛŋ] v. (colloq) to be dazed by a shock, struck with amazement. သ္ဘင် [slɛŋ] id. သ္ဘင်ဒ [slɛŋ dĕ̆] id. ဓဒင်သ္ဘင် [dɔiŋ slɛŋ] v. to be amazed. Cf. ဒ [dĕ̆], ဓဒင် [dɔiŋ]. Der. ခလင် [khă̆ lɛŋ] v. (colloq) to have poor sight. Var. မတ်ကျက် [mɔt klɛk] id. သ္ဘင် [slɛŋ] id. သ္ဘင်ခိုဝ်အာ [slɛŋ dɜp a] v. be taken a break.

လ္ဘာင် [hlaiŋ] v. (colloq) to be hollow, hollowed out. သ္ဘာင် [slaiŋ] id. ဒုန်သ္ဘာင်သ္ဘာင် [dùn slaiŋ slaiŋ] n. hollow bamboo. Cf. ထောင် [thoŋ]. Der. ဃာဘင် [jĕ̆ hàiŋ] n. cupped

hand.Var. သွာင် [slaiŋ].

လိုင် [hloiŋ] v. (colloq) to rest, sleep, to be pappy, to have pleasure in, to enjoy, to delight in. သိုင် [sloiŋ] id. သိုင်ဇိတ် [sloiŋ cot] v. to enjoy oneself, to delight in. သိုင်တော် [sloiŋ tɑo^{3}] v. to enjoy, to take pleasure in.

လျှင် [hlɜŋ] n. (colloq) to be high, tall, in a possition of social eminence. သျှင် [slɜŋ] id.

လှောင် [hloŋ] v. to sail. ဒဲ့တဲ့လှောင်အာချင်ရဲ့ [ɗɛ̈h tɔ̆ hloŋ ɑ ɗɜŋ rïe] v. they sailed to Rie. Cf. ကော်ယား [jèɑk yèɑ].

လှောင်အာ [hloŋ ɑ] v. to sail, go by sailing-boat.

လှောင်ကွဲ(အခ်) [hloŋ klɔ̆^{1}] v. to sail across.

လှောင်ကွဲဝင် [hloŋ klɔ̆^{1} gèɑŋ] v. to sail across the sea.

လှောင်ဂျင် [hloŋ glɜŋ] v. to sail a boat.

လှောင်ပြ [hloŋ prɑ̆] v. to rejoice.

လျိုင် [hlɑiŋ] n. (colloq) bulb, metal cup or bowl, silver bowl with repoussé decoration. သျိုင် [slɑiŋ] id. Cf. ဘင် [ɛŋ].

လှောတ် [hlɒt] adv. (colloq) very. သွာတ် [slɒt] id. သွာတ်နိုဟ် [slɒt] adv. very good.

လှန် [hlɔn] v. (colloq) to influence, entice, to lead pieces. သွန် [slɔn] id. သဲ့သွန် [slɑĕ slɔn] v. to persuade (to accompany one). သွန်ဇ [slɔn cɛ̈] v. deceive, play one false. သွန်ဇွတ်တဲ့(ယ်) [slɔn bĕ gït toɑ] v. turning peg, wrest pin (of string instruments) sleight of hand. သွန်တော် [slɔn mòt] v. magic, sleight of hand legerdemain. သွန်ထော် [slɔn ɲɔt] v. to mislead, to deceive.

လှောန် [hlɒn] n. (colloq) inner pith of young ခုန်ဝေ [dùn gĕ lɛ̈] thorny bamboo inner skin, inner layer of skin, membrane, pellicle. သွောန် [slɒn] id. သွောန်ထှေး [slɒn khɑ̆ hlɑ] n. inner tube of tyre.

လျှိန်^{3} [hlon] n. red stemmed twining plant bearing edible fruit and leaves, Basella rubre.

လျှိန်^{4} [hlon] n. aromatic herb of ginger family, Hedychium spp.

လျှိန်^{2} [hlon] n. climber with bell-shaped flowers and betel-like leaves, with its roots used for medicinal purposes, Argyreia barbigera.

လှောပ် [hlɑp] v. (colloq) to be mature, firm. သွာပ် [slɑp] id. လွမ်ဆုသွာပ်အိုတ်ဖျူရ [ləmɔ̀ chŭ hlɑp ot ĭ rɑ̆] v. the tender leaves of the tree have been matured.

လှော်(မ်)^{3} [hlɒm] v. (colloq) to put round as a garment, to put on. သွော်(မ်) [slɒm] id.

လှော်(မ်)^{4} [hlɒm] v. to be dazed. သွော်(မ်) [slɒm] id.

လှိ(မ်)^{3} [hlem] n. (colloq) tragacanth tree. esp. neem, Persianlilac. သျိ(မ်) [slem] id.

လျှိ(မ်)^{4} [hlom] v. (colloq) to be faded, to be dim, weak (as eyes), become dim or dull. သျိ(မ်) [slom] id. သုတ်ထားအရုံင်သျိမ်ဒ် [sut nɔ̆ ɑ̆ rɔ̀ŋ slom mɔ̀ŋ] v. this silk is faded. Cf. ဖျိုဟ် [phyoh].

လှဲ(ယ်) [hlɑi] v. (colloq) to change, exchange. သွဲ(ယ်) [slɑi] id. သွဲဇ [slɑi cɛ̈] v. to

exchange, to barter.

လှဲ(ယ်) [hlui] n. (colloq) copper, copper coin. သွဲ(ယ်) [slui] id. သွဲခွဲဂဓတ့်(တ်) [slui mɔ̀ɑ' gɛ̏ tɛ̏h] n. one copper pice, a pice.

ဓလှာဝ် [hlo] v. (colloq) to propel, shoot, to move lengthwise, to throw lengthwise, hurl a missile. ဓသွာဝ် [slo] id. ဓသြာဝ်ဓလး [sro bɛ̏ lɛ̀h] id. ဓသွာဝ်ဗွုတ် [slo bənùh] v. to hurl a spear, to throw a spear. ဓသွာဝ်ဓလာဝ် [slo lɔ̀^{2}] v. to move away like a serpent. ဓလှ [khɑ̆ lù], ဓလှ [dɛ̏ lù], ဓလှ [dhɛ̏ lù]. Cf. ကွတ် [klɔh], ဂဒိတ် [gɛ̏ bɜ̀t], ခိုဲ(ဓ်) [jɜ̀m], ထဓဝ် [thɑ̆ weɑŋ], ထဆဲ(ယ်) [thoɑ^{2}], ဓထဝ် [thiɛ], ထဆး(အ်) [thɔ̏'], ပန် [pɔn], ဓပှာ(တ်) [pɒh], ဓျောဝ် [phyo], ခိုတ် [bɜ̀t].

ဓလှဲ(တ်) [hlɛ̏h] n. (colloq) phlegm. ဓသွဲ(တ်) [slɛ̏h] n. ဓသွဲထဓဒိန် [slɛ̏h thɑ̆ len] n. mucus. Syn. ဓဍွာဝ် [khəmo].

လှိတ် [hloh] v. (colloq) to be mad. သွိုတ် [sloh] id.

ဓလှဲ(ဓ်) [hlɑɛ̏] v. to coax, to soothe, to pet. ဓသွဲ(ဓ်) [slɑɛ̏] id. ဓသွဲသွန် [slɑɛ̏ slɔn] v. to entice, to persuade, to coax, lure, beguile.

လွဲ(ယ်) [ləpoɑ] v. to blink, to look, to open the eyes. လဓလွဲသွိဓ်ဝုတ်တဂှ်(တ်) [lɛ̏ mɯ̏ ləpoɑ səŋ̈ì mɔ̀ŋ wùt tɔ̆ gɔ̀h] v. Lamu was stealing glances at the girls. Cf. ကျောဝ် [kyo] ဓရေပ် [khɑ̆ rip], သဓရေပ် [sɑ̆ rip].

လွဲဓတ် [ləpoɑ mɔ̀t] v. to wink.

လွဲသွိ [ləpoɑ səŋ̈ì] v. to steal a glance, to look by the side of the eyes.

လွက် [ləpɛk] v. to cause to pass (limit), to let pass, to hang over a horizontal support, to wear round the neck, to hang over, as clothes are hang over the rope or pole or as a garment thrown over the shoulder. ယာတ်လွက် [yɜ̀t ləpɛk] v. scarf, stole. Cf. ကွက် [kwɛk], ထိုဲ် [thɑŋ], ပွက် [pəpɛk]. Der. ဓက် [pɛk] v. to pass beyond.

လွက်ဂရ [ləpɛk gɛ̏ rɛ̏] v. to wear round the neck.

လွက်တွဲ(ယ်) [ləpek təŋoɑ] v. to let the day go by.

လွက်ဓာ်(က်) [ləpɛk màik] v. hang over.

လွက်ယာတ် [ləpɛk yɜ̀t] v. to wear, put on, a scarf.

လွက်လဝ်ပလေဝ်လွှုတ်ကောင်ဒ့်(တ်) [ləpɛk lɔ̀ pɑ̆ lɔ̏' lɛ̏ tɑo jɜ̀k teɑŋ gɔ̀h] v. hang your shirt on the line.

လွက်လဝ်လွှုစးခုင် [ləpɛk lɔ̀ lɛ̏ tɑo' cɑh khɜŋ gɔ̀h] v. hang it on the back of the chair.

လွေဉ်(က်) [ləpok] v. to worship, to take refuge in.

လွတ် [ləpɔt] v. to render pleasing, to beautify.

လွတ်လဝ်တရ်သွာန် [ləpɔt lɔ̀ tɑ̆ rɑo^{3} sɑ̆ bàn] v. to make the road pleasing.

လွေဝဲမတ် [ləpoɑ^{2} mɔ̀t] v. look, view. (respectful learn used in conexion with royalty or dignitaries) look meditatively at something, enjoy the view, take in the sense.

လွောတ် [lɛ̏ pɒh] n. coldness, cold, chill. လဓန်ာ(တ်) [lɛ̏ pɒh] id. အဲဒးအာလဓန်ာညီ [oɑ dèh ɑ lɛ̏ pɒh ɲɪ̏] n. I have caught a slight chill. ဍုဉ်လဓန်ာ(တ်) [dɑik ləpɒh] n. cold water.

ဒးလခေ့ာ(ဟ်) [dɛ̆h lɛ̆ pɒh] n. to get a chill. Cf. လခေ့ာ(ဟ်) [lɛ̆ pɒh]. Der. ခိုဟ် [pɒh] v. to be cool.

လွေဘဲ [lɛ̆ pɒh] v. to sprinkle. လခေ့ာ(ဟ်) id.

လွေဘဲဂက့ [lɛ̆ pɒh jɛ̆ kɑ̆ʔ] v. to be sprinkle oneself with water. လခေ့ာဂက့ [lɛ̆ pɒh jɛ̆ kɑ̆ʔ] id. Cf. ဓရိုဟ် [cɑ̆ roh], ဝရဲ(ယ်) [bɛ̆ rɔ̀aˈ], လွုဟ် [ləmùh]. Var. တခေ့ာ(ဟ်) [tɑ̆ pɒh]. Cf. ဇွေဘဲ [ləpɒh], လွေဘဲ [lɛ̆ pɒh].

လွိုဟ်ˀ [ləpoh] v. to cool, to make cool, to make pleasant. ခေ့်လွိုဟ်ခိုတ်အဲဉိုင် [bɨ̀h ləpoh cot ɑɑ glɛ̀ŋ] v. you have make me very happy. Cf. ကွုဟ် [kəmʊ̀h], ထိုုဟ် [thəpoh], လွုဟ် [ləmʊ̀h].

လွိုဟ်ခိုတ် [ləpoh cot] v. to make comfortable, happy.

လွိုဟ်ˌ [ləpoh] v. to be cool, to make agreeable.

လွိုဟ်ကို(ဒ်) [ləpoh kɒ] v. to be cool, to make agreeable. ဆ္ဍိုတဝ်ခိုတ် [sɑ̆ kɒ tup cot] id.

[ဝ]

ဝˀ [wɛ̆ʔ] the twenty-ninth consonant of the Mon alphabet.

ဝˌ [wɛ̆] n. Wa, Lawa, pagan hill man practising slash-and-burn cultivation, a race of northern Burma and Siam formerly noted head hunters. They are closed by Mon writers, with the Karens as a people of more rudimentary culture, name of one of the Mon-Khmer language and its speakers found mainly in areas east of the Sawlween river in the Shan State. ကဝရဲ်ဝ [kɑ̆ rɛɑŋ wɛ̆] n. Karens and Wa.

ဝˀ [wɛ̆ʔ] n. see ခွာဝ [khəɗɑ wɛ̆ʔ]. n. kind of shrub, Baliaspermum axillare Blume.

ဝစန် [wɛ̆ cɑ̆ nɑ̆] n. (P.) word, speech. ဝစီ [wɛ̆ ci] id.

ဝစီ [wɛ̆ ci] n. (P.) utterance, speech, word.

ဝစီကံ(ဒ်) [wɛ̆ ci kɔm] n. something committed verbally, something said.

ဝနဝ [wɛ̆ nèɑ] n. (P.) jungle.

ဝယဝုမိ် [wɛ̆ yɛ̆ wùt dhɪ̆ʔ] n. seniority (in age) respect for elders.

ဝရ [wɛ̆ rɛ̆] adj. excellent, precious.

ဝရဒ [wɛ̆ rɛ̆ dɛ̆] n. (P.) a giver of good things, Buddha.

ဝရုဏ [wɛ̆ rʊ̆ nɑ̆] n. (P.) varuna. ဒေဝတ်ဝရုဏ [dè wɛ̆ tɑo³ wɛ̆ rʊ̆ nɑ̆] id.

ဝရာန်တာ [wɛ̆ ràn tɑ] n. (Hindi) verandah, veranda.

ဝသိ [wɛ̆ sæ] n. (P.) trait, nature, habit.

ဝသိဘာဝ [wè sæ bhèɑ wɛ̆] n. (P.) ingrained habit, inurement.

ဝဿန် [wɛ̆ sɔn] n. rainy season.

ဝဿန္တ [wɛ̆ sɔn tɑ̆] n. beginning of summer, spring.

ဝသုန် [wɛ̆ sun] n. earth.

ဝသုဓြေ [wɛ̆ sun drè] n. (poetic) earth, god of earth.

ဒိ° [wèa] n. open ground not under cultivation, pasture, an open plain, any flat open space in the midst of surrounding woods.

ဒိခလှာတ် [wèa khă hlat] n. open plain.

ဒိခလှာတ်ပန်သွဲာ်တဲ(ယ်) [wèa khă hlat pɔn səɗam toa] n. target zone, field of fire, range.

ဒိ¹ [wèa] n. time. အဲကောင်ဝေင်အတော်စာဒိ [oa keaŋ wòiŋ ă tĕ ɲa wèa] n. I have been there on two occasions. ကျုင်သို့ဖိုမွဲဒိ [klɛŋ səŋæ̀ poi mòa' wèa] n. come to our house some time. ဂျိုင်ကိုဒိ [glèŋ kɒ wèa] adv. frequently, repeatedly. မွဲဒိဘဉ်ဒိ [mòa' wèa bhàik wèa] n. once or twice. Cf. အခိုင် [ă khoiŋ], အလန် [ă lɔ̀n], လတန့် [lĕ tɔn], လတုန့် [lĕ tun], လး [lèh], လန် [lɔ̀n], ဓလှံ(ဟ်) [lìh].

ဒိရ [wèa ră] n. time, occasions.

ဒိရအလန် [wèa ră ă lɔ̀n] n. time, turn.

ဒိဒွံ(အဒ်) [wèa wŏ] n. this time, on this times.

ဒိ² [wèa] n. ဒိဒု [wèa bəŋĕ] n. fields, generally collection of paddy fields, pasture and tillage.

ဒိခိုံ(ဒ်) [wèa pɒɒ] n. salt-marsh.

ဒိကျ [wèa kyă] n. (LF) sentence. Cf. ဒုတ် [pot]. Var. ဝကဲကျ [wèak kyă], ဝကျ [wĕ kyă].

ဒိကျစထပ်ဝပေင်စုတ်လဝ် [wèa kyă mĕ thɔp bĕ pɔiŋ cut lɔ̀] n. postscript. ဒိကျးဆပ်ဝပေင်စုတ် လဝ်ကာလဝဆွက်နုတ်ခွတ်တဲတဲ့(ယ်) [wèa kyă mĕ thɔp bĕ pɔiŋ cut lɔ̀ ka lă mĕ thă pɛk cut lɔ̀ cəmɔt toa tui] id. လိုက်ဓသ့်သဒိတ် [lɔ̀ik mĕ sih səmih] id.

ဒိစက [wèa că kă] n. (P.) (gram) predicate.

ဒိစာ [wèa ca] n. (P.) word, speech.

ဒိစိ° [wèa ci] n. adze.

ဒိစိ¹ [wèa ci] n. ဒိစိဝိညတ် [wèa ci wĭ ɲɔ̀t] n. indication of meaning by speech.

ဒိစင် [wèa cɛŋ gĕ] n. (P.) (gram) parts of speech.

ဒိဒ [wèa dĕ] n. (P.) belief, doctrine, ideology, ideologyism, policy, doctrinal dispute, controversy, speech. ဒန့်ဓကယျာန်ဓဒိတ် [dĕ dɔ̀h mĕ kă yan dhĕ wàt] id. ပွဓကယျာန်စာန်ဇ [pwă mĕ kă yan can cah] id. Der. ဇကွတ်ဒိဒ [kwit wèa dĕ] n. policy.

ဒိဒကော်မျုနေတ် [wèa dĕ kɒm myu nit] n. communist policy.

ဒိဒကဝ်လဝ်နီ [wèa dĕ kɔ lɔ ni] n. colonialism.

ဒိဒကွေတ်မဟွဲကိုအရာအပြုင်အလှာ်(ယ်) [wèa dĕ kwit mĕ həmoa kɒ ă rèa ă prɔŋ ă hlai] n. dogmatism.

ဒိဒညးမသွဲတိုးဉ်(က်) [wèa dĕ ɲèh mĕ sloa tæ̆ ɗaik] n. imperialism. ဒသွာတ်ညးမဇုဉ်သွဲဖြိတ်ရ [sənɒt ɲèh mĕ jənòk slọa pă tet rèh] id.

ဒိဒတူအဦ(ဝ်) [wèa dĕ tlă ă wà] n. dictatorship.

ဒိဒတူဓန [wèa dĕ tlă dhĕ nĕ] n. capitalism.

ဒိဒမပတော့်လွှုသွောဝ်ဥပဒေ [wèa dĕ mĕ pă tĕh lĕ tao' səno ŭ pă dè] n. constitutionalism.

ဒါဝပေဝတ့်ဝကတ်, ပဝရုဒ်အုပ်ဝုပ်ချုင်ကွာန်နုကိုနုံကဲသဋ္ဌိုင်ဝသွာဝ်ဥဝဝေ [wèa dĕ̀ mĕ̀ pə̌ tə̂h kit pə̌ reaŋ up dhùp ɗəŋ kwan nĕ̀ kɒ nòa' koa sə̌ jèŋ səno ŭ pə̌ dè] id.

ဒါဒမည်္ဆိုကဋ္ဌိုပ်ကိုလွှဲချပ် [wèa dĕ̀ mĕ̀ sə̌ kɒ kəɗop kɒ lĕ̀ paik rùp] n. materialism. ဒါဝဥပ် [wèa dĕ̀ rùp] id. ဝကွတ်ချပ် [kwit rùp] id.

ဒါဒမသွဲတီချဲ်ဝတော်တ္ဌီ [wèa dĕ̀ mĕ̀ sloa tæ̆ ɗaik khit təmæ̆] n. neo-imperialism.

ဒါဒဝှိတ်ဝသတ် [wèa dĕ̀ whet sit] n. (Eng.) facism.

ဒါဒသရဲသွံင် [wèa dĕ̀ sə̌ rai sə̌ gòŋ] n. heroism.

ဒါဒသပ်ရျပ်လေတ် [wèa dĕ̀ sɔ shae lit] n. socialism. နံကဲဒါဒသပ်ရျပ်ဝလေတ် [nòa' koa wèa dĕ̀ sɔ shae lit] id. နို်ဟ်မပေတ့်ဝကွတ်ဒါဒသပ်ရျပ်ဝလေတ် [mənèh mĕ̀ pə̌ tə̂h kwit wèa dĕ̀ sɔ shae lit] id.

ဒါဒါ [wa da] n. (Eng.) warder (of jail).

ဒါဒိ [wèa dĭ] n. beginning, previous time. ဒိကာ်နုဒါဒိဝတံလွှသဉ်လုံဝဒုံဟွံဟုံဝရာ [bə̀m nɔ̆ nù wèa dĭ tə̆ lĕ̀ pə̌ saik lɒ bĭh hɔ̆ hom rao^{2}] n. why did you not tell me that before? တံဒိဒိ [tɔm wèa dĭ] id.

ဒါဒိ [wèa dĭ] n. person who subscribes to a certain doctrine or ideology (usually used in the form of an adjective suffix).

ဒါနိ်ဇ္ဈာ [wèa nèt jèa] n. (P. vanijjam) merchandise trade, commerce. ဒါနိ်ဇ္ဈ [wèa nèt jĕ̀] id. ဒါကိ်ဇ္ဈ [wèa nèt jĕ̀] id.

ဒါကိ်ဇ္ဈပဒိုပက္ခ [wèa nèt jĕ̀ pə̌ tæ̆ pɛk khə̂] n. tread dispute.

ဒါကိ်ဇ္ဈဝေဒ [wèa nèt jĕ̀ bè dĕ̀] n. commerce. ကွတ်ဝေဒါကိ်ဇ္ဈ [kwɔt bè dĕ̀ wèa nèt jĕ̀] id.

ဒါနေတ် [wa nit] n. (Eng.) varnish.

ဒါဇ္ဈ [wèa bəŋ̀ĕ̀] n. paddy field.

ဒါဇ္ဈဂုယာဝဓောဝ်ကြွင် [wèa bəŋ̀ĕ̀ gù yèa co krəŋ] n. land for cultivation including irrigated areas. ဒါ [wèa] id.

ဒါဓ [wèa mĕ̀] adj. (P.) beautiful, good, handsome.

ဒါယာဓ [wèa yèa mĕ̀] n. effort.

ဒါဃော [wèa yò'] n. (P.) volatility or mobility (commonly described as element of air) air, wind.

ဒါရ္ [wèa rə̂] adv. while. n. a turn. art. a time. အလန် [ə̆ lɔ̀n] id. ဌ္ဍိုင်ကဋိဒါ [glèŋ kɒ wèa] adv. many times, repeatedly. ဓာဒိဒါ [pa pæ̆ wèa] adv. two or three times.

ဒါရာန် [wèa ràn] n. (Eng.) warrant.

ဒါရှာ [wa sha] n. (Eng.) washer.

ဒါရှိန်သဝ်ဒါ [wa shɛn sɔ da] n. (Eng.) washing soda.

ဒါသ္ဍာ [wèa sənɑ] n. (LF) interest, natural bent, hobby, aptitude, inclination, impression remaining on the mind from past actions natural bent. ဒါသ္ဍာဇ္ဈန်(က်) [wèa sənɑ jənòk] n. enthusiast, buff. Var. ဒါသနာ [wèa sə̆ na].

ဒါနို(ဒ်) [wèa pɑɒ] n. salt marsh.

ဓိဟာ [wèa hă] n. (P.) measure of equal to (20) kharis.

ဝိ [wĭ] n. fig, sycamore, a kind of fig usually found near water courses, Ficus glomerata, Ficus glomerata Roxburgh.

ဝိကာ [wĭ ka] n. variety of fig tree. တံဝိကာ [tənɔm wĭ ka] id.

ဝိကဝိ [wĭ kɔ] n. species of Ficus.

ဝိက္ခင် [wĭ kəpɛŋ] n. fig tree. ဆုဝိ [chŭ wĭ] id. တံဝိ [tənɔm wĭ] id. တံက္ခွတ် [tənɔm kwet] id. ဝိ [wĭ] id.

ဝိသ္သဝိ [wĭ să kɔ] n. variety of sycamore.

ဝိဇင် [wĭ pɛŋ] n. fig.

ဝိကတိက(ဝ်) [wĭ kă tæ̆ kɔm] n. (P.) gram. indirect object.

ဝိကလ [wĭ kă lă] adj. (P.) defective, wanting.

ဝိကာရ [wĭ ka ră] n. (P.) change, alteration, perturbation.

ဝိကာလ [wĭ ka lă] n. (P.) after-noon.

ဝိကပ္ပနာ [wĭ kɔp pă na] n. (P. Vinayas) ritual divestment of a robe by its owner, so that it may be set aside and given to another monk.

ဝိဂြိဟ် [wĭ grèh] n. (Skt.) explanation of words.

ဝိစိကိစ္ဆာ [wĭ cĭ kɛt cha] adj. (P.) doubt, scepticism, indecision of mind, unstable, fickle.

ဝိဇက် [wĭ cɛk] n. (P. vicakkhano) wisdom.

ဝိဇယုတ် [wĭ jĕ yùt] n. (P) the conch-shell used by the king of Devas သမ္ဗိန်အစိန် [səmoiŋ ɛn].

ဝိညာဏက္ခန္ဓာ [wĭ ɲèa nɛk khɔn dhèa] n. (P.) the entity of mind and intellect, forming one of the five aggregates constituting a being.

ဝိညာန် [wĭ ɲàn] n. (LF) incorporeal components of personality, consciousness, spirit, soul. Cf. ဒိတ် [cot], ဇနာ [mĕ̀ nɔ̀'].

ဝိညာန်ထွန်စပ် [wĭ ɲàn thənin cɔp] n. come to a new existence.

ဝိတက် [wĭ tɛk] n. (P. vitakko) reflection, thought, thinking.

ဝိတက်ဝိစာရ [wĭ tɛk wĭ ca ră] n. thinking, investigation.

ဝိတက်ပိ [wĭ tɛk pæ̆] n. three vitakkas, namely, lustful thought, melevolent thought, cruel thought.

ဝိဓုရ [wĭ dhù rĕ̆] n. (P.) different kind of work.

ဝိနယဓရ [wĭ nĕ̆ yĕ̆ dhĕ̆ rĕ̆] n. one who knows the entire Vinayas by heart.

ဝိနာယက [wĭ nèa yĕ̆ kă] n. (P.) Vinayaka.

ဝိနာဘာဝ [wĭ nèa bhèa wĕ̆] n. (P.) separation (after dead).

ဝိနဲ့(ယ်) [wĭ nòa'] n. (LF) Vinayaka pitaka, the third division of the Buddhist scriptures ဝိဘင်္ဂတော် [pæ̆ tă kɔt] containing monastic rule, Vinaya, discipline or code of conduct (of Buddhist monks), name of division of the Buddhist scriptures. Cf. သုတ် [sut], အာဇိဝန် [ă bhĭ̆ dhɔ̀] n. discipline.

ဝိနိစ္ဆယ [wĭ nèt chă yă] n. (P.) judgement or decision (in religious matters).

ဝိပက [wǐ pă kă] n. (P.) result effect, consequence of one's deeds, cyclic process impelled by the interaction of lust, deeds and consequences, retribution, evil consequence of evil deeds.

ဝိပကဝတ် [wǐ pă kă wòt] n. realm of results of action. ဝိပကဝတ် [wǐ pă kă wòt] id.

ဝိပါကဝတ် [wǐ pa kă wòt] n. result, effect, consequence of one's past deeds.

ဝိပရိတ် [wǐ pă ret] n. (P. viparito) opposition, quarrel.

ဝိပုလ [wǐ pao' lă] adj. (P.) large, wide.

ဝိပုလပဝ် [wǐ pao' lă pɔ] adj. distant, far. n. distant parts.

ဝိပက် [wǐ pɛk] n. (LF) results of former evil deeds, misfortune caused by bad karma ကံ(ဓ်) [kɔm], results of any deed.

ဝိပက်ထြဲ(ဓ်) [wǐ pɛk trim] n. atonement or expiation for past sins and misdeeds.

ဝိပက်ဝက် [wǐ pɛk bèak] n. reap the consequences of past misdeeds. ဝိပက် [wǐ pɛk] id. Cf. ဝိဘက် [wǐ bhèak].

ဝိပတ် [wǐ pɔt] v. (P. vipatti) to be corrupted, to be destroyed, lost, to become corrupt. မြိပတ် [mrǐ pɔt] id. ဝိပတ်အာ [wǐ pɔt a] id. ဗော်ခွဲလိုဝိပတ်အာတဲ့လူဟော်ဗတ်ဝလိုညးကောဒ်(ဂ်) [mòt mòa' lèm wǐ pɔt a tui ləmùh mòt bĕ lèm ɲèh kok] n. ဗော်ခွဲလို(ဓ်) [mòt mòa' lèm] be come corrupted and now they call it ဗော်ဗလို(ဓ်) [mòt bĕ lèm]. Var. မြိပတ် [mrǐ pɔt].

ဝိပဿတညူ [wǐ pɔt tă tă ɲǔ] n. (P.) one who sees the truth on a second presentation.

ဝိပတ္တိ [wǐ pɔt tæ̆] n. (P.) misfortune, failure.

ဝိပဿနာ [wǐ pɔt să na] n. (LF) second sight, insight, super normal perception, spiritual perception. Var. ဝိပတ်သ့ာ [wǐ pɔt səna], ဝိပဿနာ [wǐ pɔt să na].

ဝိပဿနာဒုရ္ [wǐ pɔt să na dhŭ rǎ] n. Buddhist monk's regimen of meditation.

ဝိပဿီ [wǐ pɔt sæ̆] n. (P. vipassi) name of a Buddha.

ဝိဘင် [wǐ bhèaŋ] n. Vibhanga, one of the Abhidhammas.

ဝိဘတ် [wǐ bhòt] n. (P. vibhatti) (gram.) inflection of nouns, etc. a word taking the place of an inflectional as a preposition, post positional marker, word suffixed to a noun or pronoun to designate it as the subject or object, and to a verb to indicate time or mood.

ဝိမုတ် [wǐ mùt] n. release, emancipation. နုတ်တိတ်ဓူး [cot tet blèh] id.

ဝိမုတ္တိ [wǐ mùt tæ̆] n. (P.) liberation from desire.

ဝိမာန် [wǐ màn] n. (P. vimano) celestial mansion, temple. Var. လွိမာန် [lwǐ màn] id.

ဝိရိယျ [wǐ rǐ yă] n. (LF) industry, industriousness. သတိဝိရိယျ [să tæ̆ wǐ rǐ yă] n. diligence, application. Var. ဝိရိယ [wǐ rǐ yă].

ဝိရူပက္ခ [wǐ rŭ pɛk khă] n. (P) regent of the West, Lord of Nagas.

ဝိရုလက [wǐ rŭ lĕ kă] n. (P.) regent of the South, Lord of Kumbhandas.

ဝိရောဓိ [wǐ rò' dhǐ] n. contradiction, law of contradiction, antipathy. ပွဓန့်ဝဒိုက္ခ [pwă mĕ

dɔ̀h pǎ tæ̌ pɛk khǎ] id.

ဝိဝါဒ [wǐ wèɑ dɛ̌] n. (P.) dispute, contention, controversy.

ဝိဝါဟ [wǐ wèɑ hǎ] n. (P.) marriage. ထုပ်ဆဲ(ယ်) [thɔp toɑ] id. သဟာဓိနီ့(ဝ်) [sʌ̌ pǎ kɑ wɑ məŋɛ̀] id. သဟ္ဓလယိုင် [sʌ̌ pǎ tlǎ lɛ̌ yèŋ] id.

ဝိဝဲ(ယ်) [wǐ wòɑ'] n. (LF) impending or potential calamity, danger. Cf. ဘဲ(ယ်) [bhòɑ']. Der. ဝဲ [wòɑ'] n. malice.

ဝိဝဲသ္မိင် [wǐ wòɑ' səmoiŋ] n. danger from punishment of king or ruler..

ဝိဝိင် [wǐ wòiŋ] v. to be astounded, to be dazed, to lose consciousness, to faint. ဝိဝိင်ကွိင် [wǐ wòiŋ kəpoiŋ] id. သ္ဂီ [səŋæ] id. Der. ဝိဝိင်ဓဒ်လ့ဒ် [wǐ wòiŋ dɔ̀iŋ hlɛŋ] v. to be amazed.

ဝိဝတ် [wǐ wɔ̀t] v. to care for, to watch over. Var. ဝိဝတ် [wǐ wɔ̀t].

ဝိဝါတ် [wǐ wɑ̀t] n. (P.) dispute, contention. ဝိဝါဒ [wǐ wèɑ dɛ̌] id. ပွဓဓာဒ်ဒုဒ်သဓတ့်(ဟ်) [pwʌ̌ mɛ̌ ɔiŋ dɔ̀ŋ sʌ̌ tih] id. ပွဓလွဒ် [pwʌ̌ mɛ̌ lwèɑŋ] id.

ဝိသာခိ [wǐ sɑ khɑ] n. (P.) name of a celebrated female saint, (astron) asterism of fourteen stars in Libra resembling a drum circle, the sixteenth lunar mansion.

ဝိသေသ [wǐ se sʌ̌] adj. (P. viseso) uncommon, rare, famous, different, special quality or accomplishment, extraordinary. Var. ဝိဓသ့်(ဟ်) [wǐ sih].

ဝိသေသန [wǐ se sʌ̌ nʌ̌] n. (gram) qualifier.

ဝိသေသလက္ခဏာ [wǐ se sʌ̌ lèɑk khǎ nɑ] n. special sign or characteristic, distinguishing feature.

ဝိသဇ္ဇန [wǐ sɔt jɛ̌ nɛ̌] n. (P.) solution.

ဝိသုန် [wǐ sun] n. (P.vasundhara) the earth.

ဝိသုံ(ဒ်) [wǐ sum] n. (P.) season.

ဝိဟာဝရ [wǐ hɑ rʌ̌] n. (P.) monastery.

ဝိဟာရံ(ဒ်) [wǐ hɑ rɑ̀m] n. (P.) a vihara, monastery.

ဝိ [wǐ] v. to raise, to tend, to treat medically, to care for, to nurse. တုံဝိ [tɒ wǐ cɛ̌] v. to raise crops and cattle, farm. Cf. မြွန် [mrǐ mrɔ̀n]. Cf. first sense, ဓလင် [lèɑŋ]. second sense, ဗွန် [bɛ̌ cɛn].

ဝိဠ [wǐ glèɑ'] v. to raise cattle.

ဝိပရာ [wǐ pǎ rɑ] v. take care of, look after carefully, tend, to use diligence in tending, caring for.

ဝိပရာမိဓ [wǐ pǎ rɑ mǐ mɛ̌] v. to take care of one's parents.

ဝိပရာန္ဓိဟ်ဃဲ(ယ်) [wǐ pǎ rɑ mənèh yòɑ'] v. to tend a sick person.

ဝိပြေဒ်ဠ [wǐ preɑŋ glèɑ'] v. to rear cattle.

ဝိပ္ဓ [wǐ bɛ̌ cɛ̌] v. to feed, keep as domestic animal.

ဝိဃဲ(ယ်) [wǐ yòɑ'] v. to treat the sick.

ဝိဝတ် [wǐ wɔ̀t] v. watch for. ဝိဝတ် [wǐ wɔ̀t] id.

ဝိသရ္ [wĭ sə̆ rə̆] v. to treat an ulcer.

ဝိဇြာ [wĭ jra] n. (Eng.) visa.

ဝိတာဝေန် [wĭ ta min] n. (Eng.) vitamin.

ဝိထိ [wĭ thi] n. path, rout, flow of consciousness.

ဝိဒီယဝ် [wĭ dĭ yɔ̀] n. (Eng.) video.

ဝိပကဝတ် [wĭ pə̆ kə̆ wɔ̀t] n. (P.) consequences that follow on deeds formerly committed. ဝိပကဝတ် [wĭ́ pə̆ kə̆ wɔ̀t] id.

ဝိပရာ [wĭ pə̆ ra] v. use diligence in tending.

ဝိပက် [wĭ pɛk] n. result of any deed. Var. ဝိပာ [wĭ pə̆ kə̆].

ဝိပီပီ [wĭ pi pi] n. VPP. (value payable per post)

ဝိပြေင်ဠ် [wĭ preaŋ glèa'] v. rear cattle.

ဝိဘစ္ဆရသ [wĭ bhɔ̀t chə̆ rɛ̆ sə̆] n. (thet) quality of evoking feelings of revulsion.

ဝိရိယ [wĭ rĭ́ yə̆] n. effort, endeavour, striving.

ဝိဝဲ(ယဉ်) [wĭ wòa'] n. danger, calamity.

ဝိဝဲသုန် [wĭ wòa' mɛ̆ sun] n. five dangers. namely, (1) ကမ္ဘတ် [kɔmlɔt] n. thief, the danger from thieves. (2) ဒုန်(ကိ်) [ɗaik] n. water, the danger from drowning. (3) ပူတ် [pəmɔt] n. fire, the danger from burning. (4) သ္ [sənɗ̆] n. enmity, the danger from enemies. (5) သ္ဒိန် [səmoiŋ] n. government, the danger from punishment, another five are the things forbidden in the five precepts, namely, (1) ကွတ်ဖြဉ်ဏ္ဍဉ်ညး [klɔt grɔ̀p kə̆ sɔp ɲèh] n. theft. (2) ဝလုံကောန်သမ္ဘောညး [pə̆ lom kɒn sɔmbèa ɲèh] n. adulterey. (3) သကုတ်ကွဲလဗျိုညး [sə̆ kut klaɛ̆ lɔ̀myɔ̀m ɲèh] n. murder. (4) သုင်အရက်သုရာ [sɔŋ ă rèak sao' ra] n. drinking of spirituous liquors. (5) ဟုံဝလောန်မုသော [hom gɛ̀ làn mŭ sɑ] n. lying.

ဝိသကိ [wĭ sə̆ ki] n. (Eng.) whisky. ဝှိသကိ [whi sə̆ ki] id.

ဝူ [wù] adv. in an uproar. ဒှံဝူ [dɔ̀h wù] v. to get in an uproar.

ဝေဇယန် [wè jɛ̆ yɔ̀n] n. (P.) the celestial palace of Indra, the chariot of Indra.

ဝေဒ [wè dɛ̆] n. (P.) astrology, knowledge, the Vedas.

ဝေဒနာ [wè dɛ̆ nèa] n. (P.) suffering, physical suffering, feeling sensation (painful or otherwise), misery. Cf. ဒုံက် [dɛ̆ dèk].

ဝေဒနက္ခန္ဓာ [wè dɛ̆ nèak khɔn dhèa] n. (P.) the faculty of sensory perception which forms one of the five aggregates constituting a being.

ဝေနေယျ [wè nè yə̆] n. (P.) beings eligible for Nirvana. ဝေနေယ [wè nè yə̆] id.

ဝေနေယျဇန် [wè nè yə̆ jɔ̀n] n. (veneya jano) a tractable person, a person that can be converted.

ဝေယျာဝစ္စ [wè yɑ wɔ̀t cə̆] n. (P.) sundry matters, sundry tasks, chores.

ဝေရီ [wè rĭ] adj. (P.) hating, hostile, revengeful. ဝေ္ရ [mɛ̆ kəɗuh] id. မဋ္ဌကုဋိတ်ဖောလေင် ဝေန် [mɛ̆ nùm kɒ cot mɛ̆ kə̆ leaŋ pə̆ lɔn] id.

ဝေလု [wè lŭ] n. (P.) bamboo.

www.monlibrary.com

ဝေဝစ် [wè wɔt] n. (P. vevacanam) synonym.

ဝေဿန္တဝ် [wè sɔn tɔ] v. (P) Vessantara, the hero of the last of the ten great Jatakas, munificent person.

ဝဲ(ဃ်)˚ [wòa'] n. malice, enmity. ဒက်ဝဲ(ဃ်) [dèak wòa'] v. to bear malice.

ဝဲသ္ [wòa' sənd̆] n. enmity.

ဝဲ(ဃ်)˩ [wòa'] n. eddy, whirlpool, grudge, spite. ချိက်ဝဲ(ဃ်) [ʤaik wòa'] id. Der. သွဲ(ဃ်) [swoa] v. to turn round an axis. ကဝဲ(ဃ်) [kd̆ woa] v. twirl, twist.

ဝဲခ္ဍင် [wòa' khənɔŋ] n. whirlpool. ဒခ္ဍင် [khd̆ hnɔŋ] id. ခ္ဍင် [khənɔŋ] id. ချိက်ဝဲ(ဃ်) [ʤaik wòa'] id. ဝဲ(ဃ်) [wòa'] id. ဝဲဩ [wòa' ao^2 ghĕ] id.

ဝဲဇြာတ် [wòa' jrɔt] v. be sucked in by whirlpool.

ဝဲဝဵုတ် [wòa' bĕ gèh] v. bubble up (due to disturbance current), whirlpool with a vortex imparting a strong centrifugal force.

ဝဲဩ [wòa' ao^2 ghĕ] id. maelstrom, giant whirlpool.

ဝေါခ္ဆာ [wao^2 cha] n. (Eng.) voucher.

ဝေါဟာ [wɔ̀' ha] n. (P. vohara) custom, habit, practice, common use.

ဝေါဟာရ [wɔ̀' ha rd̆] n. (P. vohara) linguistic, legal usage. Cf. အဝကာန် [ʤ keaŋ], အခုံက် [ʤ khak].

ဝေါဟာဒဗ္ဒံဓရုပ်စပ်လင်, သွက်ခရာဝစ္ဆေဒ် [wɔ̀' ha dɔm lĕ mĕ rɔp cop lɔ swɛk khd̆ ra jɔmnɔ̀k] n. sax (colloq)., saxophone. ဝေါဟာဒဗ္ဒံဓရုပ်စပ်လင်, သွက်ခရာဝစ္ဆေဒ်တိတ်ရဗျာင်နာခာသင် (က်) [wɔ̀' ha dɔm lĕ mĕ rɔp cop lɔ swɛk khd̆ ra jɔmnɔ̀k tet rɔmyaiŋ nèa nèa saik] id.

ဝေါဟာဓခ္ဒံသွက်ခ္ဒိတ်ဂခ္ဒိုင် [wɔ̀' ha mĕ dɔh swɛk mənèh gɔmlèŋ] n. common use. ဂလာခ္ဒံ ခ္ဒိတ်ဂခ္ဒိုင်ရုပ်စပ် [gĕ làn mənèh gɔmlèŋ rɔp cop] id. ဘိဝဘာင်ခ္ဒိတ်သိုကွာခ္ဒံဝိုင်ပြီ [tæ̆ gĕ aiŋ mənèh som kwan paŋ præ] id. ဘိမ္ဘာင်ခဲကွာခ္ဒံဝိုင် [tæ̆ pənaiŋ rɔa' kwan paŋ] id.

ဝေါဟာဓရုပ်စပ်ဓကာခ္ဆုးခုာချက်ခွဲဒဇ္ဈေ(အ်) [wɔ̀' ha mĕ rɔp sɔp cĕ ka cənah nèa ʤeak bwòa' dɔmlĕ̀] n. sec., second. Var. သိတ်ကိုန် [set ken].

ဝေါဟာဓရုပ်စပ်ပွဲရုင် [wɔ̀' ha mĕ rɔp cop pəʤoa rèŋ] n. terminology in official use.

ဝေါဟာလောဂ [wɔ̀' ha lɔ̀' kd̆] n. term established through popular usage.

ဝံ [wèa'] n. paper kite. This is the correct spelling since it accords with Mon Khmer usage. ညးဇက္ခာန်ဝံဒ်ဝံ [ɲèh klɔn mɔŋ wèa'] n. he is making a kite.

ဝံစက္ခူ [wèa' cɛk khao'] n. paper kite.

ဝး˚ [wèh] n. ဂချိဝး [gĕ rɔ̆ wèh] n. tally-stick, from which pieces are broken off, as an aid to counting. Var. လဝး [lĕ wèh].

ဝး˩ [wèh] v. to break by bending, break in two, break off. Cf. ကဒ် [kɔ], တလှ်လဒှ်(ဟ်) [tɑ̆ lɔh lĕ pɔh], ထ္ကး [thɑ̆ kah], ထွိဟ် [thəpeh], ပ္ကဒ် [pɑ̆ kɔ], လဒှ်(ဟ်) [lĕ pɔh], သ္ဂုတ် [sɑ̆ gùt]. Der. လွး [lwèh] n. broken length of stick.

www.monlibrary.com

ဝးဂၚ်(ဒၚ်) [wèh gɛ̌ ŋɔ̀] v. to break a tally-stick.

ဝးတဲ(ယဲ်) [wèh toa] v. to count on one's fingers, bending them down successively on to one's palm, crack one's knuckles.

ဝးတွၚ်ဆု [wèh tənaiŋ chŭ] v. to break of a branch.

ဝးတွၚ်တိ် [wèh tənɒt] v. destroy some one's potential.

ဝးပ္ကဝ် [wèh pă ko] v. break off, to break in two, to break in pieces.

ဝးပ္ကဝ်သတ်ဖ္ကၚ်ဝ် [wèh pă ko sɒt phă ko] n. to break a pencil in two.

ဝးပလှက် [wèh pă hlɔik] v. break in pieces.

ဝးလေလၚန် [wèh lè làn] v. stop auction proceedings.

ဝးဧလဲ(ဒၚ်) [wèh lĭɛ̌] v. to break a stick in two.

ဝက်˚ [wèak] n. division of palm leaf book consisting of twelve leaves numbered by one of the consonants with the twelve vowels, as က, ကာ, ကိ, ကီ, ကု, ကူ, etc., section of literary work usually of two စနှ် [jĭn] with two cover leaves and irrespective of canonical division of Pali text, vagga. ဝဂ္ဂ [wèak gɛ̌] n. (P. vagga) ဝက်လိက် [wèak lòik] n. section of literary work. ကွဝ်လိက် [kənɔp lòik] id. ဝက်လိက်ပတ် [wèak lòik pɒt] id. Cf. ကွဝ် [kənɔp]. Syn. ဇုက် [jɔ̀k].

ဝက်˩ [wèak] v. to wear in one's ears, wear in the ear.

ဝက်သ္ၚက် [wèak səneak] v. to wear earrings.

ဝက်˥ [wɛk] n. ကျုဝက် [kənaŏ wɛk] n. variety of oyster. ကျုဝက်စသဲ်(က်) [kənaŏ wɛk sok] n. species of Melania.

ဝက်˥˥ [wɛk] n. တ္ၚတ္ဍုင်ဓဝက် [tənɔm tənəŋ mă wɛk] n. a kind of fern.

ဝက်˩ [wèak] n. ဂၚ်ဝက် [gənèaŋ wèak] n. cotyledon of a inga seed.

ဝက်ကျ [wèak kyă] n. (LF) sentence. Cf. ဒိုတ် [pot]. Var. ဓိကျ [wèa kyă], ဝကျ [wɛ̆ kyă].

ဧဝက်˚ [wɔ̀ik] v. to hem, to bind the edge (esp. as in basketry).

ဧဝက်˩ [wèak] v. slant, be askew, be out of shape, be awry. ဧဝက်ဧဲ(ယဲ်) [wèak pea] id.

ဧဝါ(က်) [wòk] v. expletive in ဧဝနှ်ဧဝါ(က်) [wĭn wòk] v. to be crooked, deformed. Cf. ဧဝနှ် ဝ်က် [wĭn wɔ̀k] id.

ဝ်က်ရှိပ် [wɔ̀k shop] n. (Eng.) work shop.

ဝင်˚ [wèaŋ] n. history, legend.

ဝင်˩ [wèaŋ] n. compound, enclosure, esp. round official building. ဓိင်ဝင် [pəiŋ wèaŋ] n. gate. Cf. အရှာံ(ဒ်) [ă sham], အသာံ(ဒ်) [ă sam], ဂအာင် [gɛ̌ aiŋ], သ္ဆာင် [să aiŋ].

ဝင်ဍ္ဍကာရာတ် [wèaŋ e kă rat] n. precincts of royal palace.

ဝင်ကျာံ(ဒ်)˚ [wèaŋ kyam] n. crocodile enclosure (at temple).

ဝင်ကျာံ(ဒ်)˩ [wèaŋ kyam] n. (place-name) Vieitiane, Capital city of Lao. (Mon. Weang-kyarm. Means, deep pool of crocodiles.). Weangkyarm, a village in Mon State. (Bur. Winkyan).

ဝင်သို့ [wèaŋ səŋə̆] n. house compound.

ဝင်[2] [wèaŋ] n. branch of study or learning. Cf. ကွတ် [kwɔt], ဘာသာ [bhèa sa].

ဝင်တွံဆုတွံက် [wèaŋ tənɔm chŭ tənɔm kao[3]] n. botany.

ဝင်[9] [wèaŋ] n. deep pool in a stream. ဝင်ခုန်ဒမျှိတ် [wèaŋ ɗaik dɔ̀myɜ̀h] id.

ဝက်ဒသက [wèaŋ kă dĕ să kă] n. decade in person's life, when his back becomes curveu like a plough share (from 71- 80 years of age).

ဝက်ပဝ် [wèaŋ kă pɔ] n. labyrinth, maze.

ဝက်ဝုတ္တိအာလက်ာ [wèaŋ kă wùt tæ̆ ă lèaŋ ka] n. (P.) (rhet) rhetorical treatment of expression by oblique reference. ဝက်ခွည်ာန် [wèaŋ kɔn tă̆ ɲàn] n. insidious mind.

ဝင်ဓရေတ် [wèaŋ khă rit] n. the story of Christ. ဝဝရေတ်ဝင် [khă rit wèaŋ] id.

ဝင်ဓကု [wèaŋ jĕ kaŏ] n. personal history, curriculum vitae, bio-date (Am).

ဝင်ဒွဲဝဒေါ်စွံကွီစက် [wèaŋ dənài dŏ cʊ̆' kwi cɛk] n. car-park. ဝခါဒွဲဝကွီစက်တံဒုဒခါဒိုဲ(ဒ်) [dŏ dənài kwi cɛk tŏ jù dŏ dɜ̀m] id.

ဝင်ပူဝို(ဒ်) [wèaŋ pao' gɜ̀] n. person history.

ဝင်ပန် [wèaŋ pɔn] n. four regencies, four Mahadipas. သွိုင်ဝင်ပန် [səmoiŋ wèaŋ pɔn] n. four regents.

ဝင်ခွဲကိုဝ်ကွာ [wèaŋ bwɔ̀a' kop kla] n. early history. ဝင်နုတမ္ဘာ [wèaŋ nù təmla] id.

ဝင်လဟို(ဒ်) [wèaŋ lĕ̆ hom] n. oral history, history handed down by word of mouth.

ဝင်သဘာဝ [wèaŋ sĕ̆ bhèa wĕ̆] n. natural history.

ဝင်သာသနာ [wèaŋ sa să na] n. the history or annals of Buddhism, genealogy of a religion.

ဒါင်° [wàiŋ] n. basil, Ocimum canum, species of mint.

ဒါင်အဖြာ [wàiŋ ă phrao[3]] n. species of mint.

ဒါင်ဂြိုဝ် [wàiŋ grɜ̀p] n. herbs used in medicine. ဒါင်ဒြဲ(ယဲ) [wàiŋ drài] id. ဒါင်တွာင် [wàiŋ bĕ̆ taiŋ] id. ဒါင်ခိုင် [wàiŋ bèŋ] n. lemon grass.

ဒါင်[J] [wàiŋ] n. (Eng.) wine.

ဝဝင်° [wɔ̀iŋ] v. to play, to sport, to do anything for pleasure, to go about, to wander. ဝကာန်ဒွဉ်တံဒွံဝဝင်ကိုဝဒုံတံဝကာဝင် [kɔn ŋaik tŏ gŏ wɔ̀iŋ kɒ dĕ̆h tŏ noŋ] v. the children will be able to play with them. ထလဉ်ဝဝင်ဒုက် [thă̆ laik wɔ̀iŋ jɜ̀k] v. to use a skipping-rope. ဒုဉ်ဝဝင်ဒွုဉ် [dùn wɔ̀iŋ glɜ̀ŋ] v. to hold boat races. ရုပ်ဝဝင်လက်ဝန် [rɔ̀p wɔ̀iŋ lèak bɔ̀n] v. to wrestle. Der. ပဝဝင် [pă̆ wɔ̀iŋ] n. sport.

ဝဝင်ကွိုင်ကလုံ(ယဲ) [wɔ̀iŋ kă̆ taŋ kă̆ lui] v. a tradtional playing game of the Mon that have ten holes which have dug in the ground using mimusops seeds.

ဝဝင်ကလော်ဂြာတ်တွံ(ဒ်) [wɔ̀iŋ kă̆ lok grɜ̀t təmŏ̆] v. tag game where one player tries to catch the player at the far end of long queue facing to him.

ဝဝင်ဃံ(ဒ်) [wɔ̀iŋ ghɔ̀m] v. flip tamarind seeds or the like into the air and catch them with one's hand in a game of pips.

ဝေ့ဇရင် [wòiŋ jrèaŋ bĕ lĭ] v. to brandish a sword.

ဝေ့ရိုက်(ကာ်) [wòiŋ ɗaik] v. to join in throwing water, at new year festival ဆော: [ɗĕ tah], pour water on one another during the water Festival, play about or disport in water.

ဝေ့တော်သွင် [wòiŋ tao^{3} sɑ̆ bhèaŋ] v. to keep a feast or festival.

ဝေ့ခံတက် [wòiŋ dèa^{l} bèak] v. game of tag.

ဝေ့ခွင် [wòiŋ dèŋ] v. to go out to meet, to welcome. Cf. ဆ:ခွင် [dĕ cah dèŋ], ခွင့်လွှင် [dèŋ tlɜŋ].

ဝေ့ခဝ့်ဆောဝ် [wòiŋ dò ɒp] v. to play hide-and-seek.

ဝေ့ပုံ့ခွဲ(ယ်) [wòiŋ ploŋ khəmai] v. children's game of hiding a small stone representing an egg for the child playing the role of mother tortoise to seek.

ဝေ့ဖျောင့်လှဲ(ခ်) [wòiŋ phyo khɑ̆ hlam] v. flip or toss up a coin (for heads tails).

ဝေ့ဝေလေတ် [wòiŋ bĕ lĭt] v. avoid, abstain, stay away from.

ဝေ့မတ် [wòiŋ mòt] v. make eyes.

ဝေ့ဝုတ် [wòiŋ wùt] v. pay court to, go a courting.

ဝေ့^{J} [wòiŋ] v. to gamble.

ဝေ့ကွ [wòiŋ klɑ̆] v. to play draughts. ပဝေ့ပ: [pɑ̆ wòiŋ pah] id. ဝေ့ပ: [wòiŋ pah] id. dicing. ဝေ့ပိသ် [wòiŋ pat] id. ပဝေ့ပ: [pɑ̆ wòiŋ pah] id.

ဝေ့ဖော် [wòiŋ phae] v. to play cards.

ဝေ့လံ့ဇ [wòiŋ lòŋ cĕ] v. to play a game. ဝေ့လံ့ [wòiŋ lòŋ] id.

ဝေ့^{R} [wòiŋ] v. to visit, to go for a walk. ကွှဲဝေ့ [kwaik wòiŋ] v. to go for a walk. ကွှဲ ဝေ့ခွင့် [kwaik wòiŋ glòŋ] id. ဝတ်ဝေ့ [gĭt wòiŋ] v. to go for a walk round. ဒုံဝေ့ [bɜ̀ wòiŋ] v. to go to see. ဖုံအာဝေ့ဝေ့ခွဲဇုံတာဝ [bhĭih ɑ wòiŋ pəɗoɑ dĕh ha] v. are you going to pay him a visit?

ဝေ့ဖေါ်ဂျွင် [wòiŋ poa^{2} glèŋ] v. to go to see a boat race.

ဝေ့သွီအမှုဝိုညွှ် [wòiŋ səŋæ̆ ɑ̆ mù poi jĭ] v. do come and visit my uncle.

ဝေ့^{9} [wèaŋ] v. to shun, avoid, abstain from, hold off. အာတရုံစာသွင်မွးသွးဝေ့ဘဲခမွှဝကောင် [ɑ tɑ̆ rao^{3} pa səwaiŋ mĕ gèh sɑ̆ dèh wèaŋ bhòa^{l} dɔmlĕ noŋ] v. if you go by way of Pbarwhaing (Chaungzon) you will avoid the risk of dacoits. ဖြဝေ့ [bròa^{l} wèaŋ] v. the holding off rain. Cf. ထဝုတ် [thɑ̆ pot], ဗိကွဲ(ခ်) [pai klaĕ].

ဝေ့အာ [wèaŋ a] v. to be separated.

ဝေ့ကွဲ(ခ်) [wèaŋ klaĕ] adv. except. ဝေ့ခွန် [wèaŋ khlɔn] v. to set aside.

ဝေ့ခံ [wèaŋ dèa^{l}] v. to keep away from. ဝေ့နှ [wèaŋ nù] adv. apart from, except (for).

ဝေ့နှလေ့ကာမုတ္ဆိုဆို(ဝ်) [wèaŋ nù lĭĕ nɔ̆ mŭ hɔ̆ chaɒ] v. I found nothing apart from this stick. Syn. ဗိနှ [pai nù].

ဝေ့ဗိ(ယ်) [wèaŋ pai] v. to abstain from, refrain, forswear, to avoid, to reject.

ဝေ့^{9} [wèaŋ] n. pool or deeper part of a stream where the water is still.

ဝင်းသ [wòŋ sə̆] n. (P. vamsa) family, kindred, tribe, house.

ဝင်းသတ္ဝာဝ်နုန် [wòŋ sə̆ tənɔ nɔ̀n] n. dynasty, royal house. ဝင်းသဓတာဝ်နုန် [wòŋ sə̆ ðɛ̆ to nɔ̀n] id.

ဝိုင်း [wèŋ] n. loop, bend, hoop. ဓက်ဝိုင်းကွိ [bɛ̀ak wèŋ kəpi] n. to follow a loop of the river.

ဝိုင်းဓစ် [wèŋ cie] n. hoop of cask.

ဝိုင်းလဝ် [wèŋ lɔ̀] v. wreath. ဧရတ်ပုလဝ် [rɨ̆t pɑo¹ lɔ̀] id. ဧရတ်သက်ဒွင် [rɨ̆t sɛk dəmɔ̀ŋ] id. Cf. ပုံက် [pəŋɔk].

ဝိုင်း [wèŋ] v. to be bend round, arched round, to be circular in shape, to go round, turn. ခုင်ဒိုင် [khɔŋ wèŋ] n. round table. သွံဝိုင် [sə̆ pɔ wèŋ] v. to encircle. Cf. ခွံ(ဝ်) [khəɗɔm], ဓွဲ(ဝ်) [khəpɒm], ဓတ် [gɨt]. Der. ဝိုင် [wèŋ] n. loop.

ဝိုင်ခွံ(ဝ်) [wèŋ khəɗɔm] v. to be round, rounded.

ဝိုင်ဇာ [wèŋ jèɑ] v. to be bent round.

ဝိုင်ညှင်ရိုတူ [wèŋ ɲɔ̀ŋ rèɑ¹ jɔ̀ təŋɑ̆] v. arched like a bow (said of a maiden's eye brows).

ဝိုင်တိင်တိုက်နာနာသဒ်(က်) [wèŋ toiŋ tak nèɑ nèɑ saik] v. orchestra.

ဝိုင်ဓပါဂဒိဓာင် [wèŋ poɑ² gɛ̆ jɔ̀ cɑiŋ] n. cock pit. ဝိုင်ဓပါဓာင် [wèŋ poɑ² cɑiŋ] id.

ဝိုင်ဒ္ဒုံဝ်ကွိ [wèŋ bɛ̆ dɔ̀p kwi] v. bullock carts camped in a circle at fairground, market, pagoda festival, etc.

ဝိုင်လက်ဗာတေ(အ်) [wèŋ lèɑk phɑ tɛ̆] v. go round that way.

ဝဒ္ဓ [wɔ̀t jɛ̆] n. (P.) wickedness, sin, crime.

ဝဒ္ဓကုတ္တိ [wɔ̀t jɛ̆ kut tæ] n. (P. vaccakuti) privy. Var. သိုဝတ် [səŋæ̆ wɔ̀t].

ဝိဒ္ဓ [wèt jɛ̆] n. (P.) one who is top in a particular field.

ဝိဒ္ဓာ [wèt jèɑ] n. (P.) knowledge, wisdom, term for a person who is an expert in a particular branch of knowledge, person with supernatural powers, first university degree in arts.

ဝိဒ္ဓာဒို(ဝ်) [wèt jèɑ dhɔ̀] n. (P. vijja & dharo) miracle worker, wizard.

ဝဿကိ [wɔ̀t dɛ̆ ki] n. artisan, artizan. သွိဝ်ဝဿကိ [səmoiŋ wɔ̀t dɛ̆ ki] n. official in charge of artizans or artisans.

ဝတ်² [wɔ̀t] n. action, behaviour, enjoined by custom in virtue of one's status or of one's relationship to another, duty, duty of ruler, esp. dispensation of justice, religious offering. ကဝတ် [kɑo³ wɔ̀t] n. offering flowers. တိုန်ဝတ် [ton wɔ̀t] v. to worship. ဒါန်ဝတ် [dɑ̀n wɔ̀t] n. religious offering. ရုင်ဝတ် [rɔ̀ŋ wɔ̀t] n. courthouse. သွဝတ် [sə̆ pə̆ wɔ̀t] v. to make obeisance. Cf. third sense, ခွာဝတ် [khəmɒt], ဒါန် [dɑ̀n]. ဓဒိ [bɛ̆ lɨ̆].

ဝတ်တွဲ့(ယ်) [wɔ̀t təmui] n. duty towards guests, hospitality.

ဝတ်³ [wɔ̀t] n. (P. vato, vatan) observance, duty, practice. (P. vatthu) object, thing, story history offering.

ဝတ်အဝလဝ် [wɔ̀t ă lie] n. customary observance. တိုန်ဝတ် [ton wɔ̀t] v. to worship, to take part in a service. ပုင်ဝတ် [pɔ̀ŋ wɔ̀t] n. offering food.

ဝတ်ကောဘ်ဇာတ် [wɔ̀t kɒn jàt] n. duties of children towards parents.

ဝတ်ကျွှေ်ကဲပေင် [wɔ̀t kəʼak pɔiŋ] n. discharge one's responsibility or duties.

ဝတ်ကျွှဲ(က်) [wɔ̀t kyaik] n. duties of the Buddha, duties of the God. တာလျှေင်ကျွှဲ(က်) [tɑ lyèŋ kyaik] id. ဝတ္ထမုဲ(ယ်) [wɔ̀t təmui] n. duties of hospitality. ဝတ်တာလျှေင်တွဲ(ယ်) [wɔ̀t tɑ lyèŋ təmui] id.

ဝတ်ဆျောတ်ဝတ်ဇွန်(က်) [wɔ̀t dɒt wɔ̀t jənòk] n. filial duties, duties towards ones mentors.

ဝတ်တွဲ(ယ်) [wɔ̀t təmui] n. duties of hospitality.

ဝတ်ကြုံမသုန်သဉ်(က်) [wɔ̀t trŭh mĕ̀ sun saik] n. the five rules of conduct towards one's wife ie. (1) refrain from ill-treating her. (2) hand over all earning to her. (3) be faithful to her. (4) provide her with a good life. (5) be tender, loving and caring towards her.

ဝတ်ဗြုမသုန်သဉ်(က်) [wɔ̀t brèɑˈ mĕ̀ sun saik] n. the five wifely duties. namely, (1) be a good house wife. (2) be thrifty. (3) be faithful to one's husband. (4) be fair in distributing gifts among friends and relations. (5) be not prone to laziness.

ဝတ်ဓိဓ [wɔ̀t mĭ̀ mĕ̀] n. duties of parents towards children.

ဝတ်မှိတ် [wɔ̀t mənèh] n. ethics, morals, rules of conduct.

ဝတ်လောက [wɔ̀t lòˈ kă] n. worldly, social graces. ဧလောကဝတ် [lòˈ kă wɔ̀t] id.

ဝတ်[2] [wɔ̀t] n. a kind of vegetable growing in the farm, a kind of medicinal plant. ဝတ်ဧ [wɔ̀t wèɑ] id.

ဝတ်[5] [wɔ̀t] v. to wring out, wring water out of, to squeeze out liquid.

ဝတ်ထေဒ်ချုဉ်(က်) [wɔ̀t thŭˈ ɗaik] v. wring the water out.

ဝတ်ယာဝတ် [wɔ̀t yàt] v. wring out clothes, wring the water out of clothing.

ဝတ်[9] [wɔ̀t] v. to lie down. ကျွှေ်ဝတ် [klɒ wɔ̀t] v. the dog lay down. Cf. ဂုန် [gĕ̀ jùn], တိုက် [toik].

ဝတ်[6] [wɔ̀t] v. ဝတ္ထဏာ [wɔ̀t tă nɑ] n. (P. pattanam) livelihood.

ဝတ္ထကီ [wɔ̀t tă ki] n. artizan or artisan.

ဝတ္ထဗိ [wɔ̀t tă pæ̆] n. (P. vattam) the triple realm of kama or existence.

ဝတ္ထု [wɔ̀t thŭ] n. (P.) matter, object, thing, offering, money offered for the use of monks, commodity, generic term for story, narrative, novel, fiction.

ဝတ္ထုကာမ [wɔ̀t thŭ kɑ mă] n. earthly pleasures.

ဝတ္ထုဇ္ဈိဋ္ဌာတ် [wɔ̀t thŭ gəɲĭ gəɲàt] n. ornaments, trinkets.

ဝတ္ထုဆိုနဓတ် [wɔ̀t thŭ chɑɒ nĕ̀ mòt] n. story base of personal experience.

ဝတ္ထုဇမ္ဘိင် [wɔ̀t thŭ jòmlòiŋ] n. novel.

ဝတ္ထု,ဇာတ်ပွ,ရုပ်ဂမျှိင်မသ္ဆီုစိုတ်ကလိုက်ကွှေ်တုိန် [wɔ̀t thŭ, jàt plă, rùp gòmyèŋ mĕ̀ să kɒ cot kă lak kəmɒ ton] n. thriller.

ဝတ္ထုဒါန် [wɔ̀t thŭ dàn] n. offering, thing offered to Buddha and monk.

ဝတ္ထုရုပ် [wɔ̀t thŭ rùp] n. matter, material, phenomenon.

ဝဿ [wòt sʌ̀] n. (P.) rain, the rains, a year.

ဝဿာန [wòt sa nʌ̀] n. rainy season.

ဝဿာန် [wòt sɔn] n. (P. vassanam) the rains, rainy season. Cf. ဝဿဂ္ဂဥတု [wòt sɔn tʌ̀ ʊ̀ taʊ̀].

ဝါတ်[3] [wàt] v. to be difficult, to be difficult to obtain, to be in difficult circumstances, poor. အဆိသွဲ့သွင်ဝါတ် [ʌ̀ kha slui slaik wàt] v. when money is tight. အဝရုဝ်မန်ဝါတ်နုအဝရုဝ် ဍာအဲဧထေင် [ʌ̀ rïe mɔn wàt nù ʌ̀ rïe bəmèa oa theaŋ] v. I think Mon is more difficult than Burmese. ဂွံင်ချင်ဝရုဝ်ဂှ်ဒွာန်နုဒအန်ဂုိအာတဲ့အာဝါတ်ခွဲမလာန် [glɔ̀ŋ dɜŋ rïe gɔ̀h dəmàn nù dɛ̆ dɔ̀n lɜ̀m a tui a wàt bhòa' mɛ̆ lɔ̀n] v. the road to Rie is very difficult, as the bridges have been destroyed. ဧဒုတ်ဝါတ်မံင် [dɛ̆h tʊ̆ wàt mɔŋ] v. they are poor. နွိတ်ဧဘိင် တဲ့ဂှ်ဒွထဂိတ်ဘိင်ဝါတ်ရ [mənèh cɛ̆ bhòiŋ tʊ̆ gɔ̀h gʊ̆ thʌ̆ pot bhòiŋ wàt rʌ̀] v. the people who eat opium find it difficult to give up. Cf. second sense, နိုက် [dèk]. opp. ဧလဲ(ယ်) [lɔ̀a[2]].

ဝါတ်ခိ(ယ်) [wàt khai] v. to be in distress, to be in difficulties.

ဝါတ်ဂါတ် [wàt gàt] v. to be very difficult, to be in difficulties.

ဝါတ်ဝါတ်ဂါတ်ဂါတ် [wàt wàt gàt gàt] adv. scarcely, hardly. နဒန်ဓဟောဝ်ဟွံနိုဝ် [nɛ̆ dɛ̆ dɔ̀h mɛ̆ ho hʊ̆ cop] id. နဒန်ဓတွံတီ(ဒ်) [nɛ̆ dɛ̆ dɔ̀h mɛ̆ hʊ̆ tem] id.

ဝါတ်[J] [wàt] n. trouble, difficulty, dispute, doctrine, heresy. နှံဝါတ် [dɔ̀h wàt] id.

ဝါတ်[2] [wàt] n. (Eng.) watt.

ဝိတ္ထာရ [wèt tha rʌ̀] n. (P.) in full, in extenso, elaborate, expand.

ဝိတ္ထု [wèt thʊ̀] n. (P.) sky.

ဝုတ် [wùt] n. unmarried girl past age of puberty, spinster, virgin. ဓကာန်ဝုတ် [kɒn wùt] n. virgin daughter. ဂွံဝုတ် [glèa' wùt] n. heifer. opp. ဍွဲ(ယ်) [blài].

ဝုတ်ဇုန်(က်) [wùt jənòk] n. old maid, the lady who be past the marriage. ဝုတ်ဒုံ(ယ်) [wùt dùi] id. ဝုတ်ပရုံ [wùt pʌ̀ rɔŋ] id.

ဝုတ်ပျိုင်ပျိုင် [wùt plaŋ plaŋ] n. fledgling, teenage girl, adolescent girl.

ဝုတ်ပွဲ(ယ်) [wùt blài] n. young people, young men and maidens.

ဝုတ်သူဓကွင်ကျာ [wùt səma kəpɛŋ kya] n. air hostess.

ဝုတ်သျိုင် [wùt səmoiŋ] n. police woman.

ဝုတ်သွဲဧလေင် [wùt səmai leaŋ] n. girl at the age of puberty. ဝုတ်ဒုံဧလေင် [wùt gəmùi lèaŋ] id. ဝုတ်သုံဧလေင် [wùt səmui leaŋ] id.

ဝုတ်အိ(ဝ်) [wùt aɒ] n. white-handed gibbon or long armed ape. ဝုတ်ဧ [wùt e] id.

ဝုတ်နိုတ် [wùt dɜh] n. on all sides, all around, round about, surroundings, environs, neighbourhood, environments. ကြဝ်ကြဝ် [krɔp krɔp] id. ဓဒသန္ဓံဝရုဝ် [dè sʌ̀ mɔa' phʌ̆ rɔp] id. ပွီပွိုင် [pwi pwaŋ] id. ပွီပွိုင် [pwi bwèŋ] id. ခွဲကရုဝ် [mɔa' kʌ̆ rɔp] id. ဓတောဂွိုင်တ်ဒွင် ဝုတ်နိုတ် [sɑɒ tæ gɔmlèŋ tao[3] dəmɔŋ wùt dɜh] n. there were stupas on all sides.

ဧတ် [wĭt] v. to instruct, correct faults of, to rebuke, to reprove, to punish, to urge. ဂရိုတ်

[gɛ̌ rɔ̀h] id. ဍဲဒုဟ် [glɔ̀i dùh] id. ဘ္လိုန်ဒုတ်ဗရုဟိ(ဒ်) [pɔton dùh pɑ̌ rɑ̌ gɛ̌ hèm] id.

ဝေတ်ခွေ့(တ်) [wɪt chɛ́h] v. to urge horse.

ဝေတ်ဍွာန် [wɪt bɛ̌ tɒn] v. to instruct, bring up. ကောန်ယဲဗွံဝေတ် [kɒn yɑ̀i hɔ̌ wɪt] v. badly brought up child. တိုဝေတ်ဍွာန် [hom wɪt bɛ̌ tɒn] v. to give instruction, teach, to rebuke, to reprove. Cf. ဍွာန် [bɛ̌ tɒn], ဒဒုဒ်(ဒ်) [dlɔ̌].

ဝေသ္သ [wɪt sɑ̌] n. (P.) mercantile descent.

ဝေသ္သဘူ [wɪt sɑ̌ bhù] n. (P.) Vessabhu, name of a Buddha.

ဒိတ်˚ [wɜt] n. ဒိတ်အို(ဒ်) [wɜt ɑɒ] n. white-handed gibbon.

ဒိတ်˩ [wɜt] v. to forget, leave behind, omit to do, to lose consciousness, faint, putting away, avoidance. အဝရ်အဲဍွန်လဒ်ကိုဝခ်ုဒ်ုဝခ်ုလွဒိတ်ဝထဒ်(ဒ်) [ɑ rïe oɑ bɛ̌ kɔn lɔ̀ kɒ bïh gɔ̀h bïh lɛ̌ pɑ̌ wɜt thɔ̌˥] v. do not forget the instructions I gave you. အဲဝထားဒ်းဒ်းဟ္ဒ်ဒ်ာဝဒ်(ဟ်) [oɑ cho lɔ̌ hɔ̌ wɜt bïh] v. I shall never forget you. အဲဒိတ်ဝချိုဒ်အဲမွဲဗျာ [oɑ wɜt cɛ̌ ɗaŋ oɑ pəɗoɑ phyɑ] v. I left my umbrella in the market. ဝဲဍွဲဒိတ် [gɛ̌ ui wɜt] v. anaesthetic. ဒတုံခ်ုဒုတွံထုတုံဒိတ်အာဇာဒုာချ် [dɛ̌ tum cih nù tənɔm chɯ̌ tui wɜt ɑ pɑ nèɑ dĩ] v. after falling from the tree, he was unconscious for two hours. ဒခိုက်သိုဖြိုတ်တဲ့ဒိုဟ်ဝထဲဥ်း [dɛ̌ dèk som phɑ̌ ot tɔ̌ gòh wɜt thɔ̌˥ ɲĭ˥] v. forget all your troubles. ဆွက်ဒွံဘိက်အဲ လွဒိတ်ညီ [swɛk gɔ̌ bhòik oɑ lɛ̌ pɑ̌ wɜt ɲĭ˥] v. do not forget to invite me. Cf. ကျိုဟ် တိုန်ဖွံဟ် [kloh ton mənèh]. first sense, လလဲ့(ယ်) [lɛ̌ lùi]. Syn. ချိုတ်ဒွီ [chot səŋæ], လဒိတ် [lɛ̌ wɜt], ဒွီ [səŋæ], ဒွီတ်အာ [səŋet ɑ].

ဒိတ်အာ [wɜt ɑ] v. become faint, to lose consciousness. ခီဝ်တိုန် [cɛp ton] id. ဍးသတိ [blèh sɑ̌ tæ̌] id.

ဒိတ်ကွဲ့(ခ်) [wɜt klɑɛ̌] v. fade from memory, think no more of.

ဒိတ်တွက် [wɜt təɲɛk] v. forget to bring or take something behind, forget to include, omit something inadvertently.

ဒိတ်ထော(ခ်) [wɜt thɔ̌˥] v. to forsake, to forget.

ဒိတ်ထောဘာဝ [wɜt thɔ̌˥ bhɛ̌ wɛ̌] v. forget one's origins and become conceited.

ဒိတ်ဘာဝ [wɜt bhɛ̌ wɛ̌] v. ignore one's past.

ဒိတ်မှာ [wɜt hmɑ] v. make a mistake owing to absent mindedness.

ဒိတ်လလဲ့(ယ်) [wɜt lɛ̌ lùi] v. to leave behind, to leave a thing through forgetfulness.

ဒိတ်ဒိတ်ဒဲ့ဒဲ့(ယ်) [wɜt wɜt wùi wùi] adv. without peeping a memory alive.

ဒိတ်ဒဲ့(ယ်) [wɜt wùi] v. be forgetful.

ဒိတ်သ္ဒွီ [wɜt sɑ̌ tæ̌] v. to be negligent, forget, faint, lose consciousness.

ဒိတ်သွင်အာ [wɜt slɛŋ ɑ] v. lost in thought. ကွဝ်ဒသ္ဒုာ်(ဒ်) [kənɔp səŋɒm] id. ခီဝ်ဒျာ်(ဒ်) [dòiŋ byòm] id. ဒခဝ်လ္ဒုဉ် [dòiŋ ləŋèŋ] id. လ္ဒုဉ် [ləŋèŋ] id. လ္ဒုာဝ်လ္ဒုာ [ləŋùp ləŋɛ̀ɑ] id. လ္ဒုာဝ်သွင် [ləŋùp slɛŋ] id. လ္ဒုဝ်လ္ဒုန် [ləŋò ləŋòn] id. လ္ဒုဟ် [ləŋòh] id. လ္ဒုတ်လ္ဒုတ် [ləŋùh ləŋòt] id. ဒသွင်လ္ဒုဉ် [sɑ̌ dòiŋ ləŋèŋ] id. ဒသွင်ဒသ္ဒုာ်(ဒ်) [sɑ̌ dòiŋ səŋɒm] id.

ဝိတ်ဟီသွင် [wɜ̀t hi sɑ̆ pɔ] v. be coma, faint, be unconscious.

ဝဏ္ဏ [wɔ̀n nɑ̆] n. (P.) appearance, letter, syllable.

ဝန်း [wɔ̀n] n. (P.vandana) homage. ခုင်ဝန် [dɜ̀ŋ wɔ̀n] n. to fall in with a suggestion. တိတ်ဝံ ဖိုင် [tet kɔ̆ pɑiŋ] id. ခုင်ကံဖိုင် [dɜ̀ŋ kɔ̆ pɑiŋ] id. ခုင်လင်ဝန် [dɜ̀ŋ lɔ̀ wɔ̀n] n. admit, confess, promise, to admit one's wrong, apologize.

ဝန်စဝ် [wɔ̀n cɔ] n. to humble oneself, to render, homage.

ဝန္ဒနာ [wɔ̀n dɛ̆ nèɑ] n. salutation, homage.

ဝန္ဒာ [wɔ̀n dèɑ] n. to make obeisance, to raise the hands in respectful salutation.

ဝန်း [wɔ̀n] n. government official, high ranking executive officer. အူဝေသင်ဝန် [ɑ̆ cɑ sɔ wɔ̀n] n. civil surgeon. Syn. အစောတ် [ɑ̆ màt], သွိုင် [səmoiŋ]. Cf. ခွိတ်ခဲသွိုင် [mənèh rɔ̀ɑ' səmoiŋ].

ဝန်အပ္ဆဲ(ယ်) [wɔ̀n ɑ̆ pəʃoɑ] n. secretary of a government ministerial department, the minister of the interior.

ဝန်ခွန်(က်) [wɔ̀n jənɔ̀k] n. minister (cabinet).

ဝန်ပရေင်အပ္ဆဲ(ယ်) [wɔ̀n pɑ̆ rèɑŋ ɑ̆ pəʃoɑ] n. private secretary.

ဝန်ရှိန်(အ်) [wɔ̀n rɜ̀m jɔ̆] n. consul.

ဝန်း [wɔ̀n] n. ဂုက်ဝန် [jɜ̀k wɔ̀n] n. Lettsomia aggregata creeper.

ဝိန် [wɑ̀n] n. laterite, dressed laterite. တီဝိန် [tæ̆ wɑ̀n] n. laterite soil. တ္ဆဝိန် [təmɔ̆ wɑ̀n] n. dressed laterite.

ဝုန်း [wùn] n. bitter cress used in soups, morning glory. ဝုန်ဖိ [wùn wèɑ] id.

ဝုန်းက [wùn kɑ̆] n. knot grass, Polygonum aviculare.

ဝုန်း [wùn] n. sweet potato, Batatas edulis Rumphius. ဝုန်ခွေ(ယ်) [wùn khəmɑi] id.

ဝုန်း [wùn] n. ဝုန်ဒင် [wùn dèɑŋ] n. panniers for pack animal. Syn. ဒင် [dèɑŋ].

ဝုန်း [wùn] n. ဝုန်းငင် [wùn nɛŋ] n. cushion for use of monks, cushion for support the body in reclining. Cf. ခွိုလွဲ(ယ်) [dənɨ̀ dɛ̆ lài] id.

ဝုန်း [wùn] v. be cooked, be fully cooked, to be thoroughly cooked, to be done enough, to be cooked, applied to rice when it has been finally steamed. စိန်ဝုန် [cɛn wùn] v. to be thoroughly cooked, quiet healed (as a wound or sore). ဝုင်ဝုန် [pɜŋ wùn] id. ဝုင်ဟွဲဝုန်းဆီ (ဒ်) [pɜŋ hɔ̆ wùn nem] v. the rice is not done yet. Der. ကဝုန် [kɑ̆ wun] v. to a proper consistency.

ဝေန် [wĭn] v. to be crooked, deformed, to be lame. အဝေန်ဝံက် [ɑ̆ wĭn wɔ̀k] v. a cripple. ခိုင်ဝေန်ပ္ဆဲ(ယ်) [jɛ̀ŋ wĭn mòɑ'] v. he has a deformed foot. Cf. ဝံက် [gɔ̀k], တ္ဆံက် [təŋɔk]. Der. ကဝေန် [kɑ̆ win] v. to be curly. တွေန် [twin] id. လွေန် [ləmĭn] v. cripple.

ဝေန်ဝံက် [wĭn wɔ̀k] v. to be deformed, to be crippled.

ဝေါန် [wɔ̀n] n. (P. vandanan) salutation, homage. ခုင်ဝေါန် [dɜ̀ŋ wɔ̀n] n. to fall in with a suggestion, assent. တိတ်ကံဖိုင် [tet kɔ̆ pɑiŋ] id. ခုင်ကံဖိုင် [dɜ̀ŋ kɔ̆ pɑiŋ] id.

ဝေါန်စဝ် [wɔ̀n cɔ] n. to humble oneself, to render homage, admit one's wrong, apologize.

ဝန်ဗဒ် [wɔ̀n cɔ] id.

ဝိုန် [wɔ̀n] n. floor-joist, the timber on which the floor is laid.

ဝိုန်ဂင် [wɔ̀n gɛ̀aŋ] n. verandah, surrounding lower part round a central building, the surrounding part.

ဝိုန်ခိုင် [wɔ̀n jɛ̀ŋ] n. treadle. Var. ဗာဒန် [ɒn jɛ̀ŋ].

ဝပ်˚ [wɔ̀p] n. weapon. နက်ဝပ် [nɛ̀ak wɔ̀p] n. weapon. ဍာဒးဝပ် [pəmɑ dɛ̀h wɔ̀p] n. like one possessed, like one demon grips; ကဓလန်(က်) [kə̆ lok] demon being understood after ဝပ် [wɔ̀p] n. weapon. Cf. လက်နက် [lɛ̀ak nɛ̀ak].

ဝပ်တဲ(ယ်) [wɔ̀p tɑɑ] n. weapon, implement, tool.

ဝပ်ˬ [wɔ̀p] n. wound.

ဝပ်ကြွဲ(ဒ်) [wɔ̀p jrùm jwɔ̆] n. a wound by a snake bite. သရွဲဒဲဍုက်တ် [sə̆ rə̆ dənài cəmə̆ kɛt] id. သရကြွဲက်တ် [sə̆ rə̆ jrùm kɛt] id.

ဝပ်² [wɔ̀p] v. expletive in ညိုင်ဝပ် [ɲòiŋ wɔ̀p] v. to be quiet, peaceful, composed.

ဝိပ္ပကာရ [wɛ̀p pə̆ kɑ rə̆] n. (P.) change of state, impropriety.

ဝံသ [wɔ̀m sə̆ or wòŋ sə̆] n. family, lineage, race.

ဝံသာနု [wɔ̀m sɑ nŭ] n. nationalist.

ဝံသာနုရက္ခိတာ [wɔ̀m sɑ nŭ rɛ̀ak khæ̆ tə̆] n. nationalistic spirit companion of national interests patriotism, patriot.

ဝါ(ယ်)˚ [wài] n. while. Syn. အဝေသာ [ə̆ ghò'], ဓသာ [ghò']. Var. အဝါ(ယ်) [ə̆ wài]. Der. လွှဲ(ယ်) [lwài] n. moment.

ဝါ(ယ်)ˬ [wài] n. fertilizer, manure, cow-dung. Cf. အိုက် [oik], ဓကုံ(ဒ်) [kənaě].

ဝါအိုက်ဝဓံကို [wài oik gɛ̆ cim kəpi] n. guano.

ဝါဓာတ် [wài dhàt] n. chemical fertilizer.

ဝါပြဋ္ဌိ [wài bɛ̆ tæ] n. epidermophytosis, athlete's foot.

ဝါ(ယ်)² [wài] v. ဂါဝါ(ယ်) [gài wài] v. to zigzag, go in a zigzag, go from side to side. Der. လွှဲ(ယ်) [ləmài] v. to stir.

ဝါယာ [wài yɑ] n. (Eng.) wire.

ဝါယာလက်တ် [wài yɑ let] n. (Eng.) wireless.

ဝဒ်ˢ [wɔ̀] n. palanquin, litter, palankeen. သဓရုန်ဝဒ် [sə̆ reaŋ wɔ̀] n. palanquin. Cf. ဖန်ဓလိန် [jɔ̀ŋ dɛ̆ lòiŋ], သဓရုန် [sə̆ reaŋ].

ဝဒ်ˬ [wɔ̀] n. (place-name) Wuo (Bur. Waw).

ဧဝဒ် [wĭe] v. to be bent, curved (as a bandy-leg).

ဝို(ဒ်)˚ [wɔ̀] n. blessing, boon. သွကာဝိုန္ဒိ(ဒ်) [sə̆ pə̆ kɑ wɔ̀ məŋɔ̀] n. to perform a marriage ceremony. Var. ဓိ [wɛ̀ɑ].

ဝို(ဒ်)ˬ [wɔ̀] n. weal, mark of beating, the ridges that rise on the body from severe below with a rod. Var. ဒွိ(ဒ်) [gwɔ̀].

ဒိုဲ(ဒ်)² [wɜ̀] v. to deceive, cause false perception or impression.

ဒိုဲစ [wɜ̀ cɛ̆] v. to deceive by trickery.

ဒိုဲဍိတ် [wɜ̀ cot] v. to deceive, act deceitfully towards.

ဒိုဲဗတ် [wɜ̀ mɔ̀t] v. to juggle, use sleight-of-hand. Cf. ဒလု [dɛ̆ lŭ], ပလိ [pɑ̆ li], ဗွတ် [bɛ̆ gĭt], လာန် [lan], လိ(ဒ်) [lèm].

ဒှ်(ဟ်) [wɔ̀h] n. (P. vasso) rainy season or Buddhist Lent, the monks count the years of their religious life by the number of rainy seasons, hence, it also means year, seven lunar month (roughly corresponding to October), lenten period of three months, terminating on full moon day of seventh month. ဒိတ္ဒှ်(ဟ်) [ɡĭ tɑ̆ wɔ̀h] n. seven lunar month (roughly corresponding to October). တိတ်ဒှ်(ဟ်) [tet wɔ̀h] n. to reach the end of Lent. ဇိုက်ဒှ်(ဟ်) [lèk wɔ̀h] n. at the end of Lent.

ဒှ်ဇွှဒ်(က်) [wɔ̀h] adj. senior, experience.

ဒှ်ဆောတ် [wɔ̀h dɒt] adj. relatively inexperience.

ဒိုဟ် [wɜ̀h] n. rice-flour batter, dough, the dry powder of rice.

ဒိုဟ်ဓဲ(ယ်) [wɜ̀h poa] n. pea-flour paste.

ဒွံ(အ်) [wɔ̆] pro. adj. this, it is sometime used as the sign of the nominative case. adv. sign of the nominative case.

ဝှလူဒါ [whɑ̆ lù da] n. (Hindi) faluda, sweet milk drink served with ice-cream, sago etc.

ဝှာလာန်နေဝ် [wha lan nae] n. (Eng.) flanel.

ဝှာရိုန်ဟိတ် [wha ren het] n. (Eng.) Fahrenheit scale on thermometers.

ဝှုသကိပ် [whu sɑ̆ kep] n. foolscap size paper.

ဝှောတိန် [whɑo² ten] n. fountain pen.

ဝှာင်ဒွင် [whaiŋ glɔ̀ŋ] n. fork in a road. သွာင်ဒွင် [swaiŋ glɔ̀ŋ] id.

ဝိတ်ရှေန် [whet shin] n. (Eng.) fashion, vogue.

ဝှတ်သတော် [whit sɑ̆ tɑe] n. (Eng.) whistle.

ဝှန် [whɔn] n. (Eng.) phone.

ဝှပ် [whɔp] v. to dream. ဝှပ်လွံ(အ်) [whɔp lɛ̆ pɔ̆] n. dream.

ဝှို(မ်) [whom] n. (Eng.) (printing) forme for printing, 4, 8, 16, or 32, pages of print.

ဝှဲ(ယ်) [whai] n. (Eng.) file (of sheets of paper).

ဝှယ် [whea] n. (Eng.) film.

ဝှပ်တပ်သတာတ် [whɔ to stat] n. (Eng.) photostat, photocopy.

ဝှပ်မိန် [whɔ men] n. (Eng.) foreman.

[သ].

သ² [sɑ̆] the thirtieth consonant of the Mon alphab...

သ၂ [sɑ̆] v.p. the sign of the future or subjunctive, in order works it is used with the most verbs.

သး [sɑ̆] v. to have the skin broken, ulcerate, develop sores, to be injured. နိုင်အဲသအာ [jèŋ oɑ sɑ̆ ɑ] v. I have got a sore on my leg. တွာသေ့တဲသအာဖွရိုတ် [təmɑ sənim toɑ sɑ̆ ɑ bɛ̆ chot] v. if so much as one of his finger nails is hurt you should die. လွကိုပွံသသေန် [lɛ̆ pɑ̆ kɒ gɔ̆ sɑ̆ sin] v. see that he comes to no harm. Cf. ကွံ(ဒန်) [kənɔ̆]. Der. သရ့ [sɑ̆ rɑ̆] n. sore. သရသရန် [sɑ̆ rɑ̆ sɑ̆ rin] id.

သရ့ [sɑ̆ rɑ̆] v. to break the surface of.

သရုက် [sɑ̆ rɛk] id. သဒသန် [sɑ̆ sin] v. to be injured, suffer hurt.

သ[5] [sɑ̆] n. ကသ [kɑo[3] sɑ̆] n. tassel.

သ[3] [sɑ̆] n. ဆုသ [chɨ̆ sɑ̆] n. stephegyne parvifolia tree.

သအာ [sɑ̆ ɑ] v. to go, will go. သ္ဘာ [sɑ̆ ɑ] v. ယဝ်ရအဲသ္ဘာ [yɔ̀ rɑ̆ oɑ sɑ̆ ɑ] adv. if I should go.

သအီ [sɑ̆ i] v. to be numerous, found usually compounded with other verbs signifying order, closeness, number, etc. adj. plentiful, affluent, abundant, prosperous. သ္ဒီ [sɑ̆ i] id. သ္ဒီဝဒ်သ္ဘဝ် [sɑ̆ i bɔ̀ sɑ̆ ɔ] id.

သအီကွန် [sɑ̆ i kəpɔn] v. to be plentiful, numerous. သ္ဒီတွန် [sɑ̆ i təpɔn] id. သ္ဒီဂ္ဂက် [sɑ̆ i glèɑk] id. သ္ဒီဒ္ဂာ [sɑ̆ i bɛ̆ gèɑ] id. သ္ဒီဝိုင် [sɑ̆ i bèŋ] id. သ္ဒီဝဝ် [sɑ̆ i bɔ̀] id. သ္ဒီဗျုပ် [sɑ̆ i byɔ̀p] id. သ္ဒီဗြေဒ်(က်) [sɑ̆ i bròk] id.

သအး [səɑh] v. to be clean, purify, sanctify, make clean, to clean, clean out, to geld. adv. entirely. အိုတ်သ္ဘး [ot sɑ̆ ɑh] v. entirely gone. ဝုံသ္ဘး [gùm sɑ̆ ɑh] v. to clean husked rice by tossing. ချဉ်တုံသရိုဟ်သ္ဘး [ɗɑik təh səɗoh səɑh] v. skimmed milk. Cf. ဝုံ(ဒ်) [gùm], ဒ္ဍး [ŋèh], သး [sɑh]. Der. အး [ɑh] v. to be clean. သ္ဘးကွဲ(အ်) [sɑ̆ ɑh klɑɛ̆] v. to clear away. သ္ဘးဂဒံ(မ်) [sɑ̆ ɑh gɛ̆ dɔ̀m] v. to clean out a room. သ္ဘးဂ္ဂ် [sɑ̆ ɑh glèɑ'] v. to geld a bullock. သ္ဘးဖွ့ [sɑ̆ ɑh gwɨ̆] v. make clean and white. သြးဖွ့ [srɑh gwɨ̆] id. သ္ဘးဇ္ဍး [sɑ̆ ɑh jəŋèh] v. to be clean, to be cleaned. adj. pure, holy. adv. clearly. သ္ဘးသ္ဘး [sɑ̆ ɑh sɑ̆ ɑh] adv. clearly, entirely. ဒီုက်ဒီုက်ပေဒ်ပေဒ် [ɗɑk ɗɑk pɔiŋ pɔiŋ] id. အလုံအိုတ်သိုဒ်(ဒ်) [ɗ lùm ot som] id. သ္ဘးသ့ [sɑ̆ ɑh səŋɑɗ] v. to clean or pearl husked rice. သ္ဒီက် [sɑ̆ oik] v. to sob voicelessly, sigh. Cf. လရီ(ဒန်) [lɛ̆ rɨ̆]. သ္ဒီုက် [sɑ̆ ɑk] v. to be pleased.

သအာင်း [sɑ̆ ɑiŋ] v. to be other than, to be different. adj. another, other, other than, different. n. (that which is) other. သ္ဘာင် [sɑ̆ ɑiŋ] id. ညးသ္ဘာင် [ɲèh sɑ̆ ɑiŋ] n. other people, others. တွတ်သ္ဘာင် [tənɔh sɑ̆ ɑiŋ] adj. other. လွဗျုတ်ဒွေက်ညးသ္ဘာင် [lɛ̆ pɑ̆ pyut bɛ̆ dɔ̀ik ɲèh sɑ̆ ɑiŋ] n. do not slander others. Cf. တွတ် [tənɔh]. သ္ဘာင်နူ [sɑ̆ ɑiŋ nù] prep. besides, except. သ္ဘာင်နူဂ့်(တ်) [sɑ̆ ɑiŋ nù gɔ̀h] id. သ္ဘာင်နူဂ့်(တ်) [sɑ̆ ɑiŋ nù gɔ̀h] prep. besides that. သ္ဘာင်နူဂ့်ညးဂ့်သွတွံမာန် [sɑ̆ ɑiŋ nù gɔ̀h ɲèh gɔ̀h sɑ̆ pɑ̆ hɔ̆ màn] perp. no one else can do it. သ္ဘာင်နူဂ့်ဒုအဲဂွံဒိုင်ဒေ့်ဇောာ [sɑ̆ ɑiŋ nù gɔ̀h mɨ̆ oɑ gɔ̆ bèŋ bɨ̀h rɑo[2]] prep. what else can I do to help you? သ္ဘာင်နူဒဲ့(တ်) [sɑ̆ ɑiŋ nù ɗɛ̆h] prep. besides him. သ္ဘာင်နူဇေ့်ညးဂ့်နွံဇောာ [sɑ̆ ɑiŋ nù bɨ̀h ɲèh gɔ̀h nùm rɑo[2]] prep. who else is besides you?

သအာင်း [sʌ̆ aiŋ] n. plot of land. သွာင် [sʌ̆ aiŋ] id. Var. ဂအာင် [gɛ̆ aiŋ]. သွာင်ဂူ [sʌ̆ aiŋ gù] n. plot of farm land. သွာင်ဘာ [sʌ̆ aiŋ bhèa] n. plot of land for monastery building. သွာင်သို့ [sʌ̆ iŋ səŋɛ̀] n. plot of land for house building. Var. ဂအာင် [gɛ̆ aiŋ].

သအောင် [sʌ̆ eaŋ] v. to become corrupt. သွေ့ [sʌ̆ eaŋ] id.

သအုတ် [sʌ̆ ut] v. to go bad, to be stale, rancid, applied to milk and to cook food. သွုတ် [sʌ̆ ut] id. ခဲတ့ံသွုတ် [ɗaik tɔh sʌ̆ ut] v. sour milk. ဖွုတ် [phʌ̆ ut] v. to set aside to go stale. Var. အုတ် [ut].

သအောတ် [sʌ̆ it] v. to be niggardly, miserly, be stingy, to be parsimonious, stint, grudge. သွေတ် [sʌ̆ it] id. သွေတ်ဓမိန် [sʌ̆ it khʌ̆ pan] id. သွေတ်ဂွမ်က် [sʌ̆ it gɔ̀m tɛk] id. သွေတ် ပတ်ကြဲ့(ဟ်) [sʌ̆ it pɔt krɛ̆h] id.

သအောတ် [sʌ̆ ɒt] v. to cook roughly. သွော့တ် [sʌ̆ ɒt] id.

သအိုပ် [sʌ̆ op] v. to be moistened, moisten, be humid, be damp. သွိုပ် [sʌ̆ op] id. တွေက် [təɗeak] id. တွေက်သွိုပ် [təɗeak sʌ̆ op] id. ထွေက် [thəɗeak] id. ထွေက်သွိုပ် [thəɗeak sʌ̆ op] id. ဖွုက် [phəɗɜk] id. ဖွုက်သွိုပ် [phəɗɜk sʌ̆ op] id. သွိုးအုပ်ကြွင်းခွင် [sʌ̆ kɒ up jrɜ̀ŋ dəmɔ̀ŋ] id. သွိုးကွတ်အုပ်ခွင် [sʌ̆ kɒ kʌ̆ tao³ up dəmɔ̀ŋ] id. သွိုးချက်သွိုပ်ခွင် [sʌ̆ kɒ ɗɜk sʌ̆ op dəmɔ̀ŋ] id. Var. ချက် [ɗeak].

သအိ(ဗ်) [sʌ̆ ɛm] v. to smell rank, as fish, flesh, blood. သွို့(ဗ်) [sʌ̆ ɛm] id.

သအုံ(ယ်) [sʌ̆ ui] v. to be decayed, putrid. သွဲ့(ယ်) [sʌ̆ ui] id. သွဲ့သွေ့ [sʌ̆ ui sʌ̆ eaŋ] v. to become corrupt.

သအေ့(ယ်) [sʌ̆ ea] v. to be withered. သွေ့(ယ်) [sʌ̆ ea] id.

သအဝ် [sʌ̆ ɔ] n. သွဝ် [sʌ̆ ɔ] id. ကျာ်တင်သွဝ် [kyaik tɛŋ sʌ̆ ɔ] n. type of reclining Buddha.

သအုံ(ဝ်) [sʌ̆ ɒ] v. သွို့(ဝ်) [sʌ̆ ɒ] id. သွို့သွန်(က်) [sʌ̆ ɒ sʌ̆ aik] v. to boast. adj. harsh, savage.

သအော့ာ(ဟ်) [sʌ̆ ɒh] v. see သအိုဟ် [sʌ̆ oh] or သွိုဟ် [sʌ̆ oh] v.

သအိုဟ် [sʌ̆ oh] v. to rot, to be submit fish-paste ဖခ့က် [phʌ̆ rɔk] to the final stage of putrefection after salting, to be decayed, rotten, wasted, absolute. သွိုဟ် [sʌ̆ oh] id. မန်သွိုဟ် [mɔ̀n sʌ̆ oh] n. old Mon. Cf. သွုတ် [sʌ̆ ut], သွဲ့(ယ်) [sʌ̆ ui]. Der. အိုဟ် [oh] v. to rot, decay, rotten. ဖွိုဟ် [phʌ̆ oh] v. to allow to putrefy. သွိုဟ်ဂြို(ယ်) [sʌ̆ oh grùi] v. to be decayed, rotten, wasted. သွိုဟ်လဲအာ [sʌ̆ oh lɛ̀i a] v. to waste away. သွိုဟ်သူ [sʌ̆ oh səmʌ̆] v. to be decayed, rotten, wasted. သအော့ာ(ဟ်) [sʌ̆ ɒh] id.

သက [sʌ̆ kʌ̆] n. tooth brush, tooth stick, twist or slip of wood for cleaning teeth. သွ [sʌ̆ kʌ̆] id. စသွ [cɛ̆ sʌ̆ kʌ̆] v. to clean one's teeth. Syn. ဝခုတ်ဒွက် [cɔnɒt ŋɛ̀ak], ဝလဲ တုတ်ဒွက် [lĭɛ̆ tuh ŋɛ̀ak], ဝလဲဝါတ်ဒွက် [lĭɛ̆ pɒt ŋɛ̀ak]. Var. ဒွ [dʌ̆ kʌ̆]. သွပြဲသန် [sʌ̆ kʌ̆ proa sɔn] n. precious tooth brush. ဒဝံဒွာ [dɛ̆ wɔ̀m dɔ̀n ta] id.

သက [sʌ̆ kʌ̆] v. to fend off, esp. from bank in passing. သွ [sʌ̆ kʌ̆] id. သွဂွုင် [sʌ̆ kʌ̆ glɜ̀ŋ] v. to keep the boat off the bank, to push off a boat, either to keep it from hitting an object or to start it out from the bank. သွဒွတ် [sʌ̆ kʌ̆ pʌ̆ tet] v. push off. Syn. ဂစာန်

[gɛ̏ can], ဿ [thɑ̆ kɑ̆], ဒ္ဓ [dɑ̆ kɑ̆], ဿ [sɑ̆ kɑ̆].

သ္ကဓိဂါ(ဒ်) [sɑ̆ kɑ̆ dèa gàm] n. (P.) one who has attained the second of the four stages leading to ultimate saint hood and Nirvana, one who has been reincarnated as a human being for the last time.

သ္က [sɑ̆ ka] v. to spread out, as horns.

သ္ကာ [sɑ̆ kaɑ̆ nɑ̆] n. bird.

သ္ကာဇွဲ(ယ်) [sɑ̆ kaɑ̆ nɑ̆ glòa^{2}] n. convey of birds.

သ္ကဲ(ယ်)^{5} [sɑ̆ koa] n. side, vertical face, flank. ဒုတ်သ္ကဲ(ယ်) [jùt sɑ̆ koa] n. rib. Cf. ကဃိ(က်) [kɑ̆ paik], တ္လဲ [tlɛŋ], ထ္ကဲ(ယ်) [thɑ̆ koa], ဒဒဲ [dɛ̆ dèaŋ], ဃိ(က်) [paik] n. လွဲ(က်) [lɛ̏ paik].

သ္ကဲဂဒံ(ဒ်) [sɑ̆ koa gɛ̏ dɔ̀m] n. side of the room.

သ္ကဲထိုဒ်) [sɑ̆ koa thom] n. beside the cave.

သ္ကဲပြေဒ် [sɑ̆ koa preaŋ] n. partition, timbers to which partition is nailed.

သ္ကဲ(ယ်)^{J} [sɑ̆ koa] n. corner. ပ္ဒဲသ္ကဲဂဒံ(ဒ်) [pədɔa sɑ̆ koa gɛ̏ dɔ̀m] n. in the corner of the room. Cf. ဆောဲ(က်) [chok].

သ္ကဲဝလဲ(ယ်) [sɑ̆ koa bɛ̏ lɔa^{1}] n. support.

သ္ကဲသ္ဒိ [sɑ̆ koa sɔŋæ̏] n. corner of house, at the corner of the house.

သ္ကေက် [sɑ̆ keak] v. to be sharp, pointed. ကဒ္ဒိတ်သ္ကေက် [kɔdɔh sɑ̆ keak] v. to be sharp-witted. Cf. ဂကက် [keak]. Der. ထ္ကေက် [thɑ̆ keak] v. to sharpen.

သ္ကာင် [sɑ̆ kaiŋ] n. နိုသ္ကာင် [paɒ sɑ̆ kaiŋ] n. calomel. ကာင် [kaiŋ] id.

သ္ကေင် [sɑ̆ keaŋ] n. habit, custom. Var. ဂကေင် [keaŋ].

သ္ကတ် [sɑ̆ kɔt] n. winter. ဥတုသ္ကတ် [ʊ̆ taɑ̆ sɑ̆ kɔt] n. winter season.

သ္ကာတ် [sɑ̆ kat] v. to be strong, harsh violent, severe, fierce, rough. အရက်သ္ကာတ် [ɑ̆ rɛ̀ak sɑ̆ kat] v. strong liquor. တ္ဒဲသ္ကာတ်သုင်ဓက်သ္ကာတ်သွတ္ဒံဗာန် [təŋoa sɑ̆ kat sɜŋ pɔk sɑ̆ kat sɑ̆ pɑ̆ hɔ̆ màn] v. when the sun is strong one cannot smoke strong cigars. သ္ဒါသ္ကာတ် [səmao^{1} sɑ̆ kat] v. strong smell.

သ္ကာတ်ဒြာတ် [sɑ̆ kat drɑ̀t] v. to be rough, cruel, harsh, severe. သ္ကာတ်ဗြမ် [sɑ̆ kat mrɔ̀h] id.

သ္ကာတ်သ္ကာတ်ဗြမ်ဗြမ် [sɑ̆ kat sɑ̆ kat mrɔ̀h mrɔ̀h] adv. roughly. ကြွင်းကြွင်နို့ဟ်နို့ဟ် [krɔŋ krɔŋ məŋɜ̀h məŋɜ̀h] id. ဓနံဓနံ [dhɛ̏ jɔ̀n dhɛ̏ jɔ̀n] id. ဗိတ်ဗိုတ်သ္ကျတ်သ္ကျတ် [pot pot sɑ̆ kut sɑ̆ kut] id. ပ္ဒဲဗသ္ကာတ်ဗြမ် [bwɔa^{1} mɛ̏ sɑ̆ kat mrɔ̀h] id.

သ္ကာတ်သဲ(ယ်) [sɑ̆ kat sai] v. to be fierce, wild. သ္ကာတ်ဩဲ(ယ်) [sɑ̆ kat srai] id.

သ္ကိတ် [sɑ̆ kɛt] v. to bite, will bite.

သ္ကျတ် [sɑ̆ kut] v. to cut, will cut, to cut off, will cut off, to omit, will omit.

သ္ကျတ်ဥတုသ္ဒမ်သ္ဒန် [sɑ̆ kut ʊ̆ taɑ̆ səmɔh səmɔn] adj. temperate.

သ္ကျတ်ဒေသ [sɑ̆ kut dè sɑ̆] n. sector of region.

သ္ကျတ်ဖလုတ် [sɑ̆ kut phɑ̆ lut] v. to be cut off, to be omitted, will be cut off, will be

omitted.

သွေတ် [sŏ kit] v. to take, will take.

သွေဘတ် [sŏ kɒt] n. paste, plaster, unguent, sediment.

သွေဘတ်မြစေဝဒ် [sŏ kɒt mrĕ mò^{2}] n. paste prepared from bark and root of Murrapa exotica and smeared on skin by women to preserve complexion. Cf. ကဒ် [kɔ], ဝသွေဘတ် [lĕ kɒt]. Der. ဃဓဋု [gĕ caĕ chu] n. thanakha, a kind of tree the bark and the root of which are used in making a fragrant paste for cosmetic purposes.

သင်္ကြတ် [sŏ kot] v. to be frightened. သင်္ကြတ်ကွေ့(ဆ်) [sŏ kot klɑĕ] id.

သင်္ကန် [sŏ kɔn] n. (Skt. skandha) the elements of being, the corporeal system, the body. အုံတ်သင်္ကန် [ot sŏ kɔn] n. death, dissolution. ဒုံအုံတ်သင်္ကန်ဝိဓိရ္ [dò ot sŏ kɔn jì wĭ rŏ] n. until death. Cf. ဂန္ဓ [gɔ̀n dhĕ].

သင်္ကုန် [sŏ kun] v. to be humpbacked. ဒွိဉ်သင်္ကုန် [gənòiŋ sŏ kun] id. back bent by age. သင်္ကိုက်သင်္ကုန် [sŏ kak sŏ kun] id. သင်္ကုန်သင်္ကိုက် [sŏ kun sŏ kak] id. ဇးသင်္ကုန် [cah sŏ kun] v. humpback. Var. ကုန် [kun].

သင်္ကန် [sŏ kin] n. digit.

သင်္ကန်တဲ(ယ်) [sŏ kin toɑ] n. the little finger, upper joint of little finger as measure of length. တဲတ္ထေကန် [toɑ ĭ kin] id. လေကန်တဲ(ယ်) [lĕ kin toɑ] id. Der. တ္ထေကန် [ĭ kin] n. little finger. conn. ဝတ္ထန် [təŋin] n. digit. Cf. ဧလ္ထန် [ləŋĭn].

သင်္ကပ် [sŏ kɔp] v. to place in prone position, to fall face downward.

သင်္ကပ်^{2} [sŏ kip] v. to grip with tongs or tweezers. n. tongs or tweezers. သင်္ကပ်ကုံဝသင်္ကပ် [sŏ kip kɒ sŏ kip] id.

သင်္ကပ်ဇွဲဝခေပ်သွံတဲ(ယ်) [sŏ kip jwŏ khip sənim toɑ] n. nail clipper.

သင်္ကပ်တသော်ဃိင် [sŏ kip tŏ sok pɑiŋ] n. tweezers.

သင်္ကပ်သွံ(ယ်) [sŏ kip pŏ soɑ] v. pincers, clamp tongs, spring activated mouse trap.

သင်္ကပ်ပွတ် [sŏ kip pəmɔt] n. coal tongs.

သင်္ကပ်ဓတာ [sŏ kip mĕ tɑ] n. small tweezers for plucking hairs. ကရိယာဝတ္ထေပ်ဝသော်(က်) [kŏ rĕ yɑ təŋip sok] id.

သင်္ကပ်^{J} [sŏ kip] n. tongs or tweezers.

သင်္ကိုပ် [sŏ kop] n. cover, lid, esp. close-fitting one, covering, robes of a Buddhist monk (shawl or plaid carried folded over one shoulder by monks), chief, principal. တိဗိဝရိုက် [tĕ cĭ wŏ roik] id. ဇဉဝ်အရ္ [jənò^{2} ŏ ræ] id. ခ္ဒိုပ် [dĕ kop] id. ကျိုပ်သင်္ကိုပ် [kəɗop sŏ kop] n. leader, chief. Cf. first sense, ဝတိုပ် [khŏ top], ဝဝရာပ် [gĕ rɒ̀p], ဒွိ [gəmĭ], လွိ [ləmĭ]. second sense, အင်သ [ɛŋ sŏ], သပိုင် [sŏ pɑŋ], သ္ဆာ [səŋɑ]. third sense, ဂကိုပ် [gĕ kop], ဝဇွန်(က်) [jɔ̀mnòk], ထ္ကိုပ် [thŏ kop], ခ္ခိုပ် [dĕ kop]. Der. ကိုပ် [kop] v. to catch fish by covering them with a fish-basket.

သင်္ကိုပ်အသေအတာန် [sŏ kop ŏ se ŏ hàn] n. master of ceremonies.

သင်္ကိုပ်ကျိုပ်ဆဲ(တ်) [sŏ kop kəɗop chĕh] n. official responsible for administration and

maintenance of the royal cavalry.

ၵွိုပ်ကွင် [sʊ̆ kop kəpɛŋ] n. master of vessel, commander of a ship. ဒကိုပ်ကွင် [dɛ̆ kop kəpɛŋ] id.

ၵွိုပ်ခုံ(ဒ်) [sʊ̆ kop khəʊ̆ʔ] n. lid of betel box.

ၵွိုပ်ဝအုပ်ဇမွေၵ်ဒိုဝ်(ၵ်) [sʊ̆ kop gɛ̆ up jɔ̀mnòk bɔ̀] n. brigadier general, commodore.

ၵွိုပ်ဝဒံ(ၼ်) [sʊ̆ kop gɛ̆ dɔ̀m] n. warden of a hostel.

ၵွိုပ်ဝဒို(ၵ်) [sʊ̆ kop gɛ̆ dɔ̀] n. cover, covering. Syn. ၵွိုပ်လဒို(ၵ်) [sʊ̆ kop lɛ̆ dɔ̀].

ၵွိုပ်ဝိုပ်ပူတ် [sʊ̆ kop gɔ̀p pəmɔt] n. lamp shade.

ၵွိုပ်ကြိုပ် [sʊ̆ kop grɔ̀p] v. to be full, to be teeming with, to be adorned. ၵွိုပ်ကြိုပ် [sʊ̆ kop jrɔ̀p] id.

ၵွိုပ်ခွၵ်နုၼ် [sʊ̆ kop cənɒn] n. director.

ၵွိုပ်ဇမွၵ်ချၢင် [sʊ̆ kop jɔ̀mnòk ɗɔŋ] n. mayor.

ၵွိုပ်ချၢင် [sʊ̆ kop ɗɔŋ] n. governor of a town in the monarchical days.

ၵွိုပ်တလုတ် [sʊ̆ kop tʊ̆ lut] n. diplomatic official below the rank of ambassador, counsellor, allachè.

ၵွိုပ်တွိုချၢင် [sʊ̆ kop twɒ ɗɔŋ] n. commander of a military region.

ၵွိုပ်ဒပ် [sʊ̆ kop dɔ̀p] n. commander.

ၵွိုပ်ဒပ်ပွၵ်နုၼ်ပဇေၵ်စိုၼ်ၵ [sʊ̆ kop dɔ̀p pənɑn pʊ̆ reɑŋ cɑɒ dənèɑ] n. Defence Services Commander-in-chief.

ၵွိုပ်ပွၵ်နုၼ် [sʊ̆ kop pənɑn] n. general, military commander.

ၵွိုပ်ပွၵ်နုၼ်ဓပ် [sʊ̆ kop pənɑn dhɔ̀] n. chief teacher.

ၵွိုပ်ဒွိုပ်ဒပ် [sʊ̆ kop bɛ̆ dɔ̀p dɔ̀p] n. commandant. ၵွိုပ်ဒွိုပ်ဒပ်ပွၵ်နုၼ် [sʊ̆ kop bɛ̆ dɔ̀p dɔ̀p pənɑn] id.

ၵွိုပ်ဝဗေင် [sʊ̆ kop bɛ̆ bèɑŋ] n. cover of alms bowl.

ၵွိုပ်ဝန်ၵ [sʊ̆ kop bɔ̀n dèɑ] n. treasurer. နိုဟ်ထိင်ဓက်ဩနုၼ် [mənèh thoiŋ dèɑk srɔn] id.

ၵွိုပ်ဝိုဒ်(ၵ်) [sʊ̆ kop bɔ̀] n. major general, real admiral.

ၵွိုပ်ဝွဲဝ်(ယ်) [sʊ̆ kop blɔ̀i] n. leader of a group of bachelors in a village or ward.

ၵွိုပ်လဒို(ၵ်) [sʊ̆ kop lɛ̆ dɔ̀] n. covering.

ၵွိုပ်လေလလၢနုၼ် [sʊ̆ kop lè lɔ̀] n. auctioneer.

ၵွိုပ်ဝင် [sʊ̆ kop wèɑŋ] n. commander of troops guarding a cardinal point of a palace, estate warder (of a university).

ၵွိုပ်ဝန်ခွၵ်(ကာ်) [sʊ̆ kop wɔ̀n jənòk] n. prime minister.

ၵွိုပ်သွၵ [sʊ̆ kop sʊ̆ cɑ] n. judge.

ၵွိုပ်သဒလွိ(မ်) [sʊ̆ kop sɑ ləŋèm] n. commander of a thousand troops garrisoned at each of the four cardinal points of the royal palace.

ၵွိုပ်သာသနာ [sʊ̆ kop sɑ sʊ̆ nɑ] n. head of religious order.

သွင်း(ဒ်)˚ [sŏ kim] v. to grasp, to take in the hand. လုပ်သွင်းတဲ(ယ်) [lùp sŏ kim toɑ] v. to be under the power or control of. Cf. ခံ(ဒ်) [khɔm], ဂိုဒ် [gèŋ], ယံ(ဒ်) [ghɔ̀m], ရုပ် [rɔ̀p], သွင်ပ် [sŏ kip]. Der. ကံ(ဒ်) [kim] v. fistful.

သွင်းကွတ် [sŏ kim kəpɔt] v. to seize, take power over, to obtain influence over.

သွင်းတဲ(ယ်) [sŏ kim toɑ] v. to grasp with the hand. n. hands, hand grasp, clutches, clenched hand, unit of dry measure equivalent to a fistful, power, influence.

သွင်း(ဒ်)˩ [sŏ kim] n. handful, digest, abstract.

သွိုံ(ဒ်) [sŏ kom] v. to be full, gross, bulky. ခိုန်သွိုံ(ဒ်) [con sŏ kom] v. to be complete, perfect, to be full of.

သွေး(ယ်) [sŏ kui] v. to be drowsy, to nod off, to be sleepy. ဟွံတိုက်ပြတ်ပြတ်မှးဝဲသွေးဖင် [hŏ̀ toik prɔh prɔh mĕ̀ gèh təŋoɑ sŏ kui mɔ̀ŋ] v. if people do not go to bed early it makes them drowsy in the day time. Cf. ကဲ(ယ်) [kui], ဂကဲ(ယ်) [gĕ̀ kui], ထွေး(ယ်) [thŏ kui], ဒွေး (ယ်) [dĕ̀ kui]. Der. ကဲ(ယ်) [kui] v. to rock.

သွေးလူးတ် [sŏ kui lənùh] v. to be indolent, languid.

သွင်˚ [sŏ kɔ] n. mat, mat of woven grass. Cf. ကဝ် [kɔp], ကွမ် [kəmɔ], ခဆိင် [khɑo^{2} jèɑ^{1}], ထွင် [thŏ kɔ], ဒကဝ် [dĕ̀ kɔ]. နှာ [hnɑ], သွာ [sənɑ].

သွင်ချော(ယ်) [sŏ kɔ choɑ^{2}] n. grass mat.

သွင်သွာ [sŏ kɔ sənɑ] n. mats, mats in general, mats generally.

သွင်သွေ့(ဓ်) [sŏ kɔ sŏ pɑé] n. mat of rushes sewn together.

သွင်˩ [sŏ kɔ] n. coarse sugar, jaggery.

သွင်တာ [sŏ kɔ tɑ] n. palm sugar, coarse sugar prepared form palmyra sap, jaggery. Cf. ကဝ်တာ [kɔ tɑ].

သွင်ဝ် [sŏ kɔ pɑo^{3}] n. cane sugar, molasses. Cf. ကဝ်ဝ် [kɔ pɑo^{3}].

သွင်˧ [sŏ kɔ] n. paste glue, viscid substance, pulp, paste, syrup-residue obtained by evaporation.

သွင်ကျောန်စက္ခု [sŏ kɔ klɒn cɛk khɑo^{1}] n. paper pulp.

သွင်ဓာတ် [sŏ kɔ bàt] n. sand paper. စက္ခုဖြိ [cɛk khɑo^{1} bŏ tæ] id. Cf. ကဝ် [kɔ], တကောတ် [tŏ kɒt].

သွင်˚ [sŏ kie] n. weight, standard unit of weight or coinage, kyat, rupee, baht, tical, standard. ဒွင်˧ [dĕ̀ kie] n. ဒဲထတ်ဖိုတ်သွေ့ဝ်ဓာဒိသိုဒ် [dĕ̀h thɒt pot sŏ kie jèɑ dĭ sɑŋ] n. he is as strong as a lion. ဗီသွင် [pæ̆ sŏ kie] n. three kyats (Bur), three ticals (Siam). ဝှဲ့ဖိုတ်ဖိုတ်သွေ့ဝ်ကွဲ့(ယ်) [bĭh dɔ̀h pot sŏ kie kənui] n. you are as stupid as monkey. ဟွံ မေင်သွင် [hŏ̀ pɔiŋ sŏ kie] n. he is not all there. ဖိုတ်သွင်ဏော်(အ်) [pot sŏ kie nɔ̆] n. this is the side of it, this is how it is. Cf. ဂယိုင် [gĕ̀ yèŋ], နှိ(ဒ်) [hnèm], မှ [mɑo^{1}], မး [mèh], လယိုင် [lĕ̀ yèŋ], လျှိုင် [lyèŋ], ခဲ(ယ်) [poɑ]. Der. ကဝ် [kie] v. to weigh.

သွင်˩ [sŏ kie] v. to weigh. အဲဓိတ်ဒွံတီလျှိုင်ဒဲ့သွေ့ဝ်ရုင်ညီ [oɑ mɔ̀ik gŏ̀ tem lyèŋ dĕ̀h sŏ kie

rɔ̀ŋ ɲĭ] v. please weigh it, I want know how much? သွားသွေ့ [slă să kie] n. weighing scales, scales, balance.

သွေ့[2] [să kie] v. to cause to tingle.

သွေ့ကွေ့ [să kie kă to] v. to cause the ears of the others to tingle. သွေ့ကွေ့ညား [să kie kă to ɲèh] id.

သွေ့ငွေ့ [să kie ŋèak] v. to cause the teeth to be tingled.

သွေ့ [să ko] n. bark of a tree, fibrous outer husk of coconut. Cf. သွဲ့(ယ်) [slai]. Syn. ဇကော် [jĭ ko], သနုပ်(က်) [sənok].

သွေ့ဝတ်အသေတ် [să ko ă sit] n. bark chewed with the betel and the areca nut, bark of Alatonia scholaris R Brandes, used in betel chew.

သွေ့ဆု [să ko chŭ] n. bark.

သြို(ဝ်) [să kɒ] v. to give.

သြိုအရာမွဲမွဲ(ယ်) [să kɒ ă rèa mòa^{1} mòa^{1}] v. to give an anything.

သြိုအာထေဝ်မွဲဒွဲ(ယ်) [să kɒ a thŏ^{1} mòa^{1} dənài] v. send away. ဖြိတ်ထေဝ်နုကဒွာန် [pă tet thŏ^{1} nù kɔmlɒn] id. ဇလး [bĕ lèh] id.

သြိုကြွတ်အုပ်ဒွင် [să kɒ kă tao^{3} up dəmòŋ] v. dampen. သြိုတော်အိုတ်စိုတ်လို(ဖ်) [să kɒ dhòt ot cot lɜ̀m] id.

သြိုကလိတ် [să kɒ kă lɛt] v. make smooth. သြိုတလိတ် [să kɒ tă lɛt] id. ပရေ [pă re] id. ဝတ့ (ဟ်) [tĕh] id. ဝတ့ာ(ဟ်) [tɒh] id. တတ့်ကလိတ် [tĕh kă lɛt] id. ဝတ့ာကလိတ် [tɒh kă lɛt] id. တိုဟ် [toh] id.

သြိုကလိတ်ကလောတ်ဒွဲ(ယ်) [să kɒ kă lɛt kă lɒt bwòa^{1}] v. facilitate. သြိုတင်ဓါတ်ဓါတ်အောန်ခန့် (ဟ်) [să kɒ tɛŋ wàt gàt ɒn cih] id.

သြိုကိတ်ညီကိုဓါဒသဝ်ရှေဝ်လေတ် [să kɒ kɛt ɲĭ kɒ wèa dĕ sɔ shae lit] v. socialize. ပြဉ်သွဲ့ ထေဝ်ခန့်ဝိုန်ဖြပ်ကောန်ညားချင်ကွာန် [prɔŋ slai thŏ^{1} dĕ dɔ̀h pon drɔ̀p kɒn ɲèh ɗəŋ kwan] id.

သြိုကောဝ်ကလောဝ်ကျင်ဝတိုဝ်(ဝ်) [să kɒ kɒm kă lŏ^{1} klɜŋ bĕ hɜ̀] v. centralize.-ise. ဇပ္ပာဝ်သွဝ်တဲ့ ဇတိုရုပ်ဇဝ် [plɒp səmɔ toa bĕ hɜ̀ rɔ̀p cɔp] id. ဇပ္ပာဝ်သွဝ်တဲ့ဇတိုရုပ်ခုက် [plɒp səmɔ toa bĕ hɜ̀ rɔ̀p jɜ̀k] id.

သြိုကျုတ်မွဲဂိကွာန် [să kɒ kəɗuh mĭĕ gĭ kă tɑn] v. nauseate.

သြိုကျေဝ် [să kɒ kyae] v. beautify. သြိုကျေဝ်ဓါဝ် [să kɒ kyae gò^{2}] id. ဇမျဲပယျေဝ်လဝ် [phyaĕ pă yae lɔ̀] id. ဇမျဲဇျောန်လဝ် [phyaĕ phyɒn lɔ̀] id. လွတ် [ləpɔt] id.

သြိုကြေဝ်ဂြတ် [să kɒ krip grɔ̀t] v. straiten. သြိုဓါတ်ဓါတ် [să kɒ wàt gàt] id.

သြိုကြုံဥမတ် [să kɒ krŏ ŭ mɔ̀t] v. be maddened. သြိုခိုတ်ဆေ(ယ်) [să kɒ cot thea] id.

သြိုကွားဖွားလောဲဒွဲ(ယ်) [să kɒ klah phəɗah lòa^{2} bhòa^{1}] v. simplify.

သြိုကျိုတ်ချိုတ်ချိုတ်ဂျိုတ်ဂျိုတ် [să kɒ kloh chot chot plot plot] adv. clearly, thoroughly.

သြိုခိုင်ကျိုက် [să kɒ khaŋ klak] v. toughen. ခိုင်ကျိုက်ကျင် [khaŋ klak klɜŋ] id. ဒုင်အခရဲခ် အရာ ကြာန်ကြာန်ဒွာန်ဒွာန်ဇာန်ကျင် [dɜ̀ŋ ă dĭe ă ɗa kran kran dhəmàn dhəmàn màn

klɜŋ] id. သို်ဒုင်အဝခုခ်အသုာကြာနိုကြာန်ဒွာန်ဒွာန်မာန် [sɑ̆ kɒ dɜ̀ŋ ɑ̆ dïe ɑ̆ ɗa kran kran dhəmàn dhəmàn màn] id.

သို်ဂဠ်ဆ [sɑ̆ kɒ gɛ̆ ui jɛ̀ bɛ̆] v. administer a remedy.

သို်ဂတာပ်ခေတ် [sɑ̆ kɒ gɛ̀ tap khit] v. modernize.-ise.

သို်ဂတာဝ်ဒွံင်လွှုမုက်ချဉ်(က်) [sɑ̆ kɒ gɛ̀ to dəmɔ̀ŋ lɛ̆ tao¹ mɜ̀k ɗaik] v. buoy up. သို်ဖ်က်ဒွံင် လွှုချဉ်(က်) [sɑ̆ kɒ mɔk dəmɔ̀ŋ lɛ̆ tao¹ ɗaik] id. ဒ္ဍုန်ကိုဓတ်ခိုတ် [pɑ̆ ton kɒ dhàt cot] id.

သို်ဖွ်ချုက် [sɑ̆ kɒ gənèa¹ chyɜk] v. constipate. သို်ဖွ်ခိုန်ခိုင် [sɑ̆ kɒ gənèa¹ bɜn khaŋ] id.

သို်ဂြိုင်ဒွေဉ်သူင်တိုန်ဒွံင်လွှိုန် [sɑ̆ kɒ gyèŋ jənòk slɜŋ ton dəmɔ̀ŋ ləmɜ̀n] v. immortalize.

သို်ဩူ [sɑ̆ kɒ gwŭ] v. whiten. သို်ကူ [sɑ̆ kɒ kəmaŏ] id.

သို်စရဲဂျာ်သိလို(ဓ်) [sɑ̆ kɒ cɑ̆ rai kyaik sæ lɜ̀m] v. stigmatize. သို်ယူလို(ဓ်) [sɑ̆ kɒ yəmŭ lɜ̀m] id.

သို်ဖုက်လုက်ဒးကိုလျး [sɑ̆ kɒ cɜk lɜ̀k dèh kɒ lyèh] v. sensitize.

သို်ဖိုတ်သာ [sɑ̆ kɒ cot sa] v. slightly deranged.

သို်ဖိုပ်အာကဆင်ဓိုတ်ဟွံခိပ် [sɑ̆ kɒ cop ɑ kɑ̆ chɔŋ cot hŏ mèp] v. sadden. သို်စအောန်ဓိတ်စလန် ဝဒွန် [sɑ̆ kɒ ɒn cot lèaŋ jwò²] id.

သို်ဖိုပ်အာကဆင်အခြင်အခိင်အိုတ်အာဟွံတိ(ဓ်) [sɑ̆ kɒ cop ɑ kɑ̆ chɔŋ ɑ̆ khrɛŋ ɑ̆ khoiŋ ot ɑ hŏ tem] v. to while away the hours.

သို်ဖိုပ်ခခိုက် [sɑ̆ kɒ cop dɛ̆ dèk] v. victimize. သို်ဖွံခခိုက် [sɑ̆ kɒ gŏ dɛ̆ dèk] id. သို်သွးဒုင်ပျဲဗျာ် (ဓ်) [sɑ̆ kɒ sɑ̆ dèh dɜ̀ŋ pyoa pyam] id.

သို်ဖိုပ်လလေင် [sɑ̆ kɒ cop lɛ̆ lɔ̀iŋ] v. bring to grief. ခသခဲခွဲ(ယ်) [soɑ² hmai] id. သို်စဟာခခြဲ လိုလန်အာ [sɑ̆ kɒ hɒm brɔ̀m lɜ̀m làik ɑ] id.

သို်ခေ့်ဝခွဲဝဝ် [sɑ̆ kɒ cih bɛ̀ bwòa¹ dhɔ̀] v. legalize.

သို်ခေ့်မဟွံလုပ်ကိုအခခါင်ဧသွာဝ် [sɑ̆ kɒ cih mɛ̀ hŏ lùp kɒ ɑ̆ khoŋ sənoˌ] v. make null and void. သို်လိုဟဲပြားအာ [sɑ̆ kɒ lɜ̀m hoa prah jèh ɑ] id.

သို်ညီညွတ်ညီသာတုပ်သွတ် [sɑ̆ kɒ ɲì ɲɔ̀t ɲì sa tup səmɔh] v. equalize.-ise. သို်ခို်ကဆင်တုပ် တုင် [sɑ̆ kɒ dɔh kɑ̆ chɔŋ tup tup] id.

သို်ညီင်တန်ဝိုန်ခိုင် [sɑ̆ kɒ ɲòiŋ tɒn bɜn khaŋ] v. stabilize.

သို်ညီင်ဝတ်သွိတ်ပြ [sɑ̆ kɒ ɲòiŋ wɔ̀t səŋet jrɛ̆] v. quieten. လခဒ်(ဓ်) [lɛ̆ dɔ̀m] id. ဧလွဒ်(ဓ်) [lɛ̆ dɔ̀m] id. လလဲခကွံ(ဒ်) [lɛ̆ lɔ̀m klaĕ] id. သို်ဦန်ချောတ်ခိပ်ဉ်ိင် [sɑ̆ kɒ ɗon ɗɒt jèp glèp] id. ဟဲချး [hoa ɗah] id. သို်ဟွဲကို်အရာဧသွးဖြိင်ခွဲ(ယ်) [sɑ̆ kɒ həmoa kɒ ɑ̆ rèa mɛ̆ sɑ̆ dèh gwòiŋ gwài] id.

သို်ခုံက်တုံတ္ဂါ်ဒ့်(တ်) [sɑ̆ kɒ ɗɔk tui kɑ̆ tɒ dɔ̀h] v. localize. သွညဲင်ရံဟဒွံသွးနိုခကွဲး(ဒ်) [sɑ̆ pɑ̆ ɲɔ̀ŋ rèa¹ hɑ̆ gŏ sənan klŏ¹] id.

သို်ချတ် [sɑ̆ kɒ ɗuh] v. ripen. ချတ် [ɗuh] id. တချိန် [tɑ̆ rɔŋ] id. ဩြန် [trɔŋ] id. လူတ် [ləmŭh] id.

သို်တန်တ်အာလို်နိုကာလ [sɑ̆ kɒ tɒn taoˀ ɑ ləmɜ̀m kɑ lɑ̆] v. perpetuate. သို်ဖွံသွက်ဧသွးဝွတ်

သန္ဓိ(ဓ်) [sə̆ kɒ nùm swɛk sə̆ gə̀ cəmɔt sɔmtem] id.

သြိတိက္ခးပူး [sə̆ kɒ tem klah phəɗah] v. manifest. ဓွံက်ထွး [dhəmɔ̀k thəpah] id.

သြိတိုက္ခုင် [sə̆ kɒ tom klɜŋ] v. thicken.

သြိတ္ဒတ်ခြာအာ,ဝိုင်ခြာအာ [sə̆ kɒ tənɔh kra ɑ, paŋ kra ɑ] v. diversify. တွံလန့်(တ်) [twɔh lɛ̆ mɔh] id.

သြိတ္ဒးက္ခုင် [sə̆ kɒ təmah klɜŋ] v. lighten. ဆေဝ်ပလေဝ်ပံတ် [chie pə̆ lie pɔk] id. သြိသၚက္ခာ [sə̆ kɒ sɑ kəɗɑ] id. သွာ [swɑ] id.

သြိထမ္ဆး [sə̆ kɒ thɔm ah] v. purify. သွး [sə̆ ah] id. ဗျတ်ထွး [byɔ̀t thəpah] id.

သြိဒးအာညူးသွံ(အခ်) [sə̆ kɒ dèh ɑ ɲèh sə̆ kɔ̆] v. harmonize. သြိုန်အာခန္ဓဝ်ခွာပ် [sə̆ kɒ cih ɑ khəɗie ʞhəɗap] id. သြိသူတ်သူနံအာ [sə̆ kɒ səmɔh səmɔn ɑ] id.

သြိုန်အာကလေဝ်ကလေဝ်(အခ်) [sə̆ kɒ dɔ̀h ɑ kə̆ lɔ̆' kə̆ lɔ̆'] v. solidify.

သြိုန်အာသုဉ်(က်) [sə̆ kɒ dɔ̀h ɑ ɗaik] v. liquefy. သြိုန်သုဉ်သုဉ်(က်) [sə̆ kɒ dɔ̀h ɗaik ɗaik] id.

သြိုန်ပြဝ်အလိုအသိ [sə̆ kɒ dɔ̀h grɔ̀p ɑ̆ lɜ̀ ɑ̆ sæ] v. nationalize.-ise. သိကောတ်သွထေဝ်ပြဝ်ညူးဇနွိုင် [sem kit sə̆ pə̆ thɔ̆' grɔ̀p ɲèh gɔmlɛ̀ŋ] id.

သြိုန်ပြဝ်ဇကူ [sə̆ kɒ dɔ̀h grɔ̀p jɛ̆ kaɔ̆] v. personalize. ဇကွာနဉ်ဥ်ရံဇသွာဒ်နှိုပြဝ်ဇကူ [klɒn ɲɔ̀ŋ rɛ̀a' sə̆ gə̀ dɔ̀h grɔ̀p jɛ̆ kaɔ̆] id.

သြိုန်ဗသက္ကုဖို(ဝ်) [sə̆ kɒ dɔ̀h mɛ̆ sɛk kaɔ̆ phɒ] v. nullify. သြိုန်ဗမ္ဘဲကိုဖို(ဝ်) [sə̆ kɒ dɔ̀h mɛ̆ hɔmɔa kɒ phɒ] id. သြိုန်ဟွံစိုဝ်ဓတဲ့(ယ်) [sə̆ kɒ dɔ̀h hɔ̆ cop dɛ̆ tui] id.

သြိုန်သျိုက်မျိုက်စိုတ် [sə̆ kɒ dɔ̀h səɗak mlɛ̀k cot] v. be comfortable. အိန်ဍ် [ɛn glɛ̀a'] id. အိန်သျိ(ဓ်) [ɛn sə̆ gɜ̀m] id. ကျုက် [kəmɜk] id. ဝိ(ဓ်) [gɜ̀m] id. ဖွဒ်(ဓ်) [gwàm] id. ဖိ [phǐ] id. လနောဒ်(တ်) [lɛ̆ ɲɒh] id. လျိုတ် [ləpoh] id. သြိုစိုဝ်ကဆင်တာသိုက် [sə̆ kɒ cop kə̆ chɔŋ tə̆ sak] id. သြိုန်တာသိုက် [sə̆ kɒ dɔ̀h tə̆ sak] id. သွဒ်ခိတ် [slam cot] id. သွဒ်ဒူး [slam bɛ̆ jèh] id. ခိတ် [poh] id. ခိတ်ခိတ် [poh cot] id. ခိတ်သြိုတ် [poh sroh] id.

သြိုန်သူတ် [sə̆ kɒ dɔ̀h səmʉ̆h] v. vaporize.-ise. သြိုန်အာသူတ်ဆုဉ်(က်) [sə̆ kɒ dɔ̀h ɑ səmʉ̆h ɗaik] id.

သြိုန်သရသရေန် [sə̆ kɒ dɔ̀h sə̆ rə̆ sə̆ rin] v. ulcerate. နှံသရသရေန် [dɔ̀h sə̆ rə̆ sə̆ rin] id. သြိုန်တိုတ် [sə̆ kɒ dɔ̀h pə̆ toh] id.

သြိုဇဒါအာ [sə̆ kɒ dɔ̆ ɑ] v. set back. သြိုဆုတ်အာ [sə̆ kɒ chut ɑ] id. သြိုဆိုလခဲလဇ [sə̆ kɒ chɛ̆ lɛ̆ jùi lɛ̆ jɛ̆] id. သြိုလဇအာ [sə̆ kɒ lɛ̆ jɛ̆ ɑ] id.

သြိုစရန်စရ [sə̆ kɒ dhɛ̆ rɔn dhɛ̆ rɛ̆] v. roughen.

သြိုစတ်တိုန် [sə̆ kɒ dhɔ̀t ton] v. strengthen. ကိုဖြဟတ် [kɒ jrɛ̆ hɔ̀t] id. ပထတ်သြိုန် [pə̆ thɔt sə̆ bɜn] id.

သြိုစတ်တိုန်ကျုင် [sə̆ kɒ dhɔ̀t ton klɜŋ] v. hearten.

သြိုစာတ်စိုတ်ခန့်ဒွာနူမကြိုန့်ဓဝ်ဗံင်တူ [sə̆ kɒ dhɔ̀t cot cih dəmèa nʉ̆ mɛ̆ kə̆ tɒ dɔ̀h dhɔ̀ cɔŋ tao'] v. to unman by griet.

သြိုန်ဝှိုက် [sə̆ kɒ nùm pəmoik] v. necessitate.

www.monlibrary.com

သင်္ကြာကတ်အာသန်မန်ချဲ့ချဲ့(ဓ်) [sʌ̆ kɒ pra kɔt a sʌ̆ dɔ̀h mɛ̏ dɔ̀h ɗam ɗam] v. authenticate. သင်္ကြာကတ်အာဒန်မန်ဝတ်ဓတ် [sʌ̆ kɒ pra kɔt a dɛ̏ dɔ̀h mɛ̏ dɔ̀h jìt jìt] id.

သင်္ကြဖေက်လကိုတ်ဇတဝ် [sʌ̆ kɒ phɔik lɛ̏ kot jɛ̏ tɔ] v. scandalize.

သင်္ကြဖို(ဝ်) [sʌ̆ kɒ phɒ] v. produce good return.

သင်္ကြဓ္လေတ် [sʌ̆ kɒ bɛ̏ kit] v. redden. ဓ္လတ်ကျင် [bɛ̏ kit klɜŋ] id. ဓ္လတ်တိုန် [bɛ̏ kit ton] id.

သင်္ကြခိုန်ခိုင် [sʌ̀ kɒ bɜ̀n khaŋ] v. tighten. သင်္ကြဓကြဗ်ဖြတ် [sʌ̆ kɒ krip grɔ̀t] id.

သင်္ကြခိုန်ဓတ်ခိုင်ကျိုက် [sʌ̆ kɒ bɜ̀n bɔ̀t khaŋ klak] v. validate. သင်္ကြလုပ်ဝန်ကိုဓခွဲဝဒ် [sʌ̆ kɒ lùp cih kɒ bɛ̏ bwòa' dhɔ̀] id.

သင်္ကြဍုးအာ [sʌ̆ kɒ blɛ̀h a] v. immunize. သင်္ကြတွဲအာ [sʌ̆ kɒ təmui a] id.

သင်္ကြမဲင်အကြာ [sʌ̆ kɒ mɔ̀ŋ ʌ̏ kra] v. neutralize.-ise. သင်္ကြအဓေဲဝရဲဲအခိုတ်အာ [sʌ̆ kɒ ʌ̏ cɒm cʌ̆ rai ot a] id.

သင်္ကြဗိပ်စိုတ် [sʌ̆ kɒ mɛ̀p cot] v. gladden. သင်္ကြခိတ်ဗိပ် [sʌ̆ kɒ cot mɛ̀p] id.

သင်္ကြန်ိုမ်သွးဝိုတ်ဂ္ဂိုင် [sʌ̆ kɒ mənɛ̀h sʌ̆ dɛ̀h cot glɛ̀ŋ] v. popularize. သင်္ကြန်ိုမ်ဝဂ္ဂိုင်သွဓာန်ကွာန်ဓာန် [sʌ̆ kɒ mənɛ̀h gɔmlɛ̀ŋ sʌ̆ pʌ̆ màn klɒn màn] id.

သင်္ကြရိုင်ဇိုင် [sʌ̆ kɒ rɛ̀ŋ jɛ̀ŋ] v. brutalize.-ise. သင်္ကြဝေန် [sʌ̆ kɒ dhɛ̏ jɔ̀n] id.

သင်္ကြလာဝ် [sʌ̆ kɒ làp] v. to give award.

သင်္ကြလျိုင်သွိုင် [sʌ̆ kɒ lyɛ̀ŋ sʌ̆ jɛ̀ŋ] v. weigh (up) on. ခုတ်ဓဍာဝ်လျိုင် [cut plɒp lyɛ̀ŋ] id. သင်္ကြခိတ်ဂြိုင် [sʌ̆ kɒ cot jrɛ̀ŋ] id. သင်္ကြန်ိုန်ဂြိ(ဒ်) [sʌ̆ kɒ dɔ̀h dwɜ̀] id. သင်္ကြရဝ်ဓဝ်ဗာန် [sʌ̆ kɒ rɔ̀p cɒp màn] id. သင်္ကြလျိုင်ချိုက် [sʌ̆ kɒ lyɛ̀ŋ ɗak] id. ဓသ္ကဝ် [sʌ̆ kie] id. သွည်ုင်ဍွိုင် [sʌ̆ pʌ̆ ɲɔ̀ŋ gɔ̏ jrɛ̀ŋ] id.

သင်္ကြသ္ဆာတ်ဖြတ် [sʌ̆ kɒ sʌ̆ kat mrɔ̀h] v. intensify.

သင်္ကြသာကျာဖြက်စာ [sʌ̆ kɒ sa kəɗa mrɛ̀ak ca] v. vitalize. သင်္ကြဓတ်ဓပင်ထတ်နွိုဟ် [sʌ̆ kɒ dhɔ̀t pɔiŋ thɔt məŋɜ̀h] id.

သင်္ကြသာတုံပရုံကျင် [sʌ̆ kɒ sa tui pʌ̆ raɛ̆ klɜŋ] v. worsen. သင်္ကြသာတုံချိန်ဓည့ဲဝခွံကျင် [sʌ̆ kɒ sa tui ɗon ɲɔ̏ cih klɜŋ] id.

သင်္ကြသက်သာတိုန် [sʌ̆ kɒ sɛk sa ton] v. relieve. သဲ့ပြဲင်ဓတတ် [sloa prɔŋ kit] id.

သင်္ကြသဲ့လးကျင် [sʌ̆ kɒ sloa lɛ̀h klɜŋ] v. broaden. ဓလဲ့(ဃ်) [phʌ̆ hloa] id. လဲ့(ဃ်) [hloa] id. သ္ဆိုသဲ့ဓခွင်ကျင် [sʌ̆ kɒ sloa jənɔ̀k klɜŋ] id. သဲ့(ဃ်) [sloa] id.

သင်္ကြသ္ဂျင် [sʌ̆ kɒ slɜŋ] v. highten. သ္ဂျင် [slɜŋ] id.

သင်္ကြသွပ်ညာတ်ပ္ဒုကိုအဂျိုခိုတ် [sʌ̆ kɒ swɔp ɲàt pəɗoa kɒ ʌ̏ rɜ̀m cot] v. visualize.

သက်(ဟ်) [sʌ̆ kɔh] v. to dry, to be dry. ဇတ်သက်(ဟ်) [jɔ̀t sʌ̆ kɔh] id. ချိသက်(ဟ်) [byɜ̀ sʌ̆ kɔh] v. to waste away from starvation. သက်ဂြက် [sʌ̆ kɔh khrɛk] v. to be dried up. သက်ဂြက် [sʌ̆ kɔh khrɔk] id. သက်ဂ္ဂိတ်ယာတ် [sʌ̆ kɔh glòik yàt] v. to dry clothes. သက်ဂြဲ(ဓ်) [sʌ̆ kɔh gràm] v. to be emaciated. သက်ဇတ် [sʌ̆ kɔh jɔ̀t] v. to be dried up. Cf. ခဲ(ဃ်) [coa], ဧသ္ဆဲ(ဃ်) [sʌ̆ ea], ဓသဲ(ဃ်) [soa^{2}]. Der, က်(ဟ်) [kɔh] v. to be dry, dry. ဇက်(ဟ်) [jɛ̏ kɔh] v. to dry. ဇ္ဆမ် [jɔ̀mkɔh] id.

www.monlibrary.com

သင်္ကော်(ဟ်) [sŏ kih] n. သင်္ကော်ပွင့် [sŏ kih pŏ kao^{3}] n. filament of flower.

သင်္ကော်ာ(ဟ်) [sŏ kɒh] v. to whittle. သင်္ကော်ာခုန် [sŏ kɒh dùn] v. to whittle a piece of bamboo. သင်္ကော်ာထောံသေဲသေဲ(ယ်) [sŏ kɒh thŏ' soɑ^{2} soɑ^{2}] v. to whittle down fine. Cf. ဂရုန် [gə̀ rĭn], ဒဂး [dĕ̀ gèh], ဖင်္ကော်ာ(ဟ်) [phŏ kɒh].

သွိုဟ် [sŏ koh] v. to throw out (as water), to empty as water out of the vessel. ပက်ဆုံ(က်) [pɛk ɗaik] id. ကြဲ [kræ̆] id. တြဲ [træ̆] id. to leak. Cf. စရောင် [cŏ roŋ], ပြိုဟ် [proh].

သွံ့(အိ်)^{3} [sŏ kŏ] n. company, companion, herd, chiefly in ညးသွံ့(အိ်) [ɲèh sŏ kŏ] n. each other. ကျိုက်သွံ့(အိ်) [kloik sŏ kŏ] n. herd of pigs. ဆာန်ညးသွံ့(အိ်) [chan ɲèh sŏ kŏ] n. they love each other. ဒိုက်သွံ့ကောန်ကွး [ɗoik sŏ kŏ kɒn kwah] n. retinue of servants, household. Cf. ကရောံ(ဒ်) [kə̆ rɒm], တရောံ(ဒ်) [tŏ rɒm], ထွံ့(အိ်) [thŏ kŏ], ဒွံ့(အိ်) [dĕ̀ kŏ], ဓေဲ(က်) [bòk].

သွံ့ဂကူ [sŏ kŏ gə̀ kao'] n. genus.

သွံ့ဂကူမွိတ်အောန်တွောန် [sŏ kŏ gə̀ kao' mənèh ɒn tənɒn] n. ethnic group.

သွံ့ဂကောံကိုန်ရောင် [sŏ kŏ gə̀ kɒm kon rèaŋ] n. (maths) polynomial.

သွံ့ဂစေံ(ဒ်) [sŏ kŏ gə̀ cim] n. covey of birds. သကုကာဂွေဲ(ယ်) [sŏ kŭ nŏ glòa^{2}] id.

သွံ့ဆိ(ဒ်) [sŏ kŏ chɛm] n. blood group.

သွံ့တဲ(ယ်) [sŏ kŏ toa] n. close associate, helpful companion, servitor at hand or in writing, constant companion, hand book, manual.

သွံ့တဲသွံ့ခိုင် [sŏ kŏ toa sŏ kŏ jèŋ] n. sundry items kept in reserve for emergencies.

သွံ့ပဒိ [sŏ kŏ pŏ wa] n. companion.

သွံ့ပြောင်ဂွ် [sŏ kŏ preaŋ glèa'] n. cattle.

သွံ့မွိဟ် [sŏ kŏ mənèh] n. group (of people) band clique.

သွံ့သတ်တိဈ်ဆာန်တွိုန်ပွိုက်ဓကဖေါတ် [sŏ kŏ sɔt tæ̆ rɔt chan pŏ ton pəɗak cĕ̀ kŏ pɒt] n. pack animals. ဝုန်ဒင် [wùn dèaŋ] id. (ဗွာ [bəmèa] n. Burmese, ဝန်တင် [wòn tin]).

သွံ့သွး [sŏ kŏ swah] n. attendant, suite.

သွံ့(အိ်)^{1} [sŏ kŏ] v. to be grey-haired, white-haired. သေသွံ့(အိ်) [sok sŏ kŏ] id. Cf. ကိုဟ် [koh], ကွေ [kəmaʊ̆]. ဖွေ [gwĭ], ထွံ့(အိ်) [thŏ kŏ], ဘွောင် [bĕ̀ taiŋ], ဗု [bŭ].

သွာ [sŏ gèa] n. သွာတွဲ(ယ်) [sŏ gèa təŋoa] n. midnight.

သွာတွဲလောန် [sŏ gèa təŋoa lòn] n. after midnight. ဒဂိတွဲလောန် [dĕ̀ gèa təŋoa lòn] id. သွာဒွံ့(ဒ်) [sŏ gèa bĕ̀ tɔm] id. Syn. အဝေါ်ဒ်ဒွံ့(ဒ်) [ŏ dò^{2} bĕ̀ tɔm], ဂိဒွံ့(ဒ်) [gèa bĕ̀ tɔm]. Var. ဂိ [gèa], ထဂိ [thă gèa], ဒဂိ [dĕ̀ gèa].

သွး [sŏ gèh] v. to speak, to say, also fut. and subj.

သွံ့က် [sŏ gɔ̀k] adj. cool.

သွံ့က်ဒွိုဟ်လဝ်နကျိုကျာ [sŏ gɔ̀k bəpoh lɔ̀ nĕ̀ kɒ kya] adj. air conditioned.

သွိတ် [sŏ gèt] n. bug, bed-bug, also as term of approbrium. ခဒ်ထောင်အဲသွိတ်ဟာ [bĭh theaŋ oa sŏ gèt ha] n. you think I am a bug, do you?

သွုတ်˚ [sɑ̆ gùt] v. cheapen, to cut off, break off, to be cut off, to be broken off, to cease, to be scarce.

သွုတ်ကွံ့(အိ်) [sɑ̆ gùt klɑɛ̆] v. to cut off. to part with.

သွုတ်ကွံ့အဟာ [sɑ̆ gùt klɑɛ̆ ɑ̆ hɑ] v. refused food.

သွုတ်ဋ္ဌုတ် [sɑ̆ gùt ŋùh] v. bargain, haggle over price of goods for sale. Der. ဓဒုတ် [dhɛ̆ gùt] v. cheapen, to cut off, break off, to be cut off, to be broken off, to cease, to be scarce. ဓဒုတ် [bɛ̆ gùt] id. ဓဒုတ်ဓမ္ပဲ(အိ်) [bɛ̆ gùt phyih] id. သွီဋ္ဌုတ်ဓးတန် [sɑ̆ kɒ ŋùh mèh tɔn] id. သွီဋ္ဌုတ်ဓးသက်သာ [sɑ̆ kɒ ŋùh mèh sɛk sɑ] id. သွီဋ္ဌုန်ဆာဝဓရံပဓရံ(အိ်) [sɑ̆ kɒ dòh ɑ̆ jèɑ pɑ̆ rɑɛ̆ pɑ̆ rɑɛ̆] id.

သွုတ်˩ [sɑ̆ gùt] v. to judge, to sit in judgement. သွုတ်သွာတ် [sɑ̆ gùt swɑt] id. သွုတ်သွာတ်ဆမ္ဘ [sɑ̆ gùt swɒt ɑ̆ hmɒʊ̀] id. သွုတ်သွာတ်ဓသွဝ် [sɑ̆ gùt swɑt sɔno] id.

သွဏ် [sɑ̆ gɔ̀n] n. bell, a fringe of bells. Syn. သွန် [sɑ̆ gɔ̀n].

သွန် [sɑ̆ gɔ̀n] v. to grasp, to grip, hand full. သွန်ကိုတဲ(ယ်) [sɑ̆ gɔ̀n kɒ tɒʊ̀] v. to grip the hand. သွန်ကိုတဲသွက်သွဲသွက်ဏာ [sɑ̆ gɔ̀n kɒ tɒʊ̀ swɛk sɑ̆ gʊ̀ swɛk nɑ] id.

သွန်ရုပ် [sɑ̆ gɔ̀n rɔ̀p] v. to seize with the hand.

သွန်ရုပ်ကိုတဲ(ယ်) [sɑ̆ gɔ̀n rɔ̀p kɒ toɑ] v. grasp with the hand. ဇျာဝ်ရုပ်ကေတ်ကဲတဲ(ယ်) [jyàp rɔ̀p kit kʊ̀ toɑ] id. ဓသ္ဃ်ကေတ်ကိုတဲ(ယ်) [sɑ̆ kim kit kɒ toɑ] id.

သွိုပ် [sɑ̆ gɔ̀p] v. to cover. Cf. အုပ် [up], ဝခိုဝ်) [gʊ̆ dɔ̀], ဓဂြာဝ် [grɔ̀p], ခိုဝ်) [cɑɒ], ဒလဝ် [dɛ̆ lɔ̀], ဒဝ် [dɔ̀]. Der. ဍွိုပ် [gəmɔ̀p] n. overhang. Var. ဝိုဝ် [gɔ̀p].

သွိုပ်လဝ်ရုတ္ဒဲ(ယ်) [sɑ̆ gɔ̀p lɔ̀ rɛɑ˩ tui] v. getting under the basket.

သွဲဝ်(မ်) [sɑ̆ gàm] v. to pace, to step. Var. ဓါ(မ်) [gàm], ဇွဲဝ်(မ်) [lɛ̆ gàm]. Der. ဓါ(မ်) [gàm] v. to step.

သွဲဝ်တိုန် [sɑ̆ gàm ton] v. to pace on, to step on.

သွိုု(မ်)˚ [sɑ̆ gɔ̀m] n. warmth. ဓဝဲ့သွိုုယာတ် [oɑ gʊ̆ sɑ̆ gɔ̀m yɑt] n. I have got the warmth of the blanket. Var. ဍိုု(မ်) [gɔ̀m].

သွိုု(မ်)˩ [sɑ̆ gɔ̀m] v. feel secure, feel safe, be protected (as in, ဍာနုကြိုပ်ကွသွိုု, ဍာနုကွကြိုပ်သွိုု(မ်) [dəmèɑ nù grɔ̀p klɑ̆ sɑ̆ gɔ̀m, dəmèɑ nù klɑ̆ grɔ̀p sɑ̆ gɔ̀m] prov.), to be warm, to be comfortable, to be happy, to be pleasant, to be please, to be agreeable. တုဝင်သွိုုဍု [tənɑiŋ sɑ̆ gɔ̀m glɯ̆] v. leafy branches giving grateful shade. Var. ဍိုု(မ်) [gɔ̀m].

သွိုုသွိုု(မ်) [sɑ̆ gɔ̀m sɑ̆ gɔ̀m] adj. lukewarm.

သွိုုကွိုု(မ်) [sɑ̆ gɔ̀m klom] v. be secure, be safe. သွိုုကြိုု(မ်) [sɑ̆ gɔ̀m krom] id. သွိုုဍု [sɑ̆ gɔ̀m glɯ̆] id.

ဓသွဝ် [sɑ̆ gò²] v. to look at with pleasure, look favourable on.

သွိုု(ဒ်) [sɑ̆ gɔ̀] v. to blaze up, shine, glow, burn. Var. ဍိုု(ဒ်) [gɔ̀].

သွိုုမြာ်ဟ် [sɑ̆ gɔ̀ mrɔ̀h] v. to shine forth, to be plainly evident.

ဓသွေမ် [sɑ̆ gɯ̀h] v. to have, to be endowed with.

သွေဟ်ညာန်ပညာ [sɑ̆ gïh ɲàn pɔn ɲɑ] v. intellectually endowed.

သွေဟ်သွဟ် [sɑ̆ gïh swɔh] v. to be rich, prosperous, to prosper.

သွေဝ်(အ်) [sɑ̆ gʊ̏] v. to be obtain, to gain, also fut. and subj. Var. သဒွ်(အ်) [sɑ̆ gʊ̏].

သဂြာ [sɑ̆ grèa] v. sugar.

သဂြာကလေဝ်ကလေဝ်မကြုလဝ်လွှုကွာဒ် [sɑ̆ grèa kɑ̆ lʊ̀ kɑ̆ lʊ̀ mɛ̏ krui lɔ̀ lɛ̏ tao kwaiŋ] n. icing. ꩻ်မကလေဝ်နိုပ်ဒွဲဝ်လွှုသွေဒ်ကွဒ်ကျာ [ɗaik mɛ̏ kɑ̆ lʊ̀ dɔ̀p dəmɔ̀ŋ lɛ̏ tao səneaŋ kəpɛŋ kya] id.

သဂြာကွိ [sɑ̆ grèa kənæ̏] n. coarse sugar made from he juice of the nipa palm.

သဂြာကွင် [sɑ̆ grèa kəpɛŋ] n. refined sugar. ဒြာကွင် [dhɛ̏ grèa kəpɛŋ] id.

သဂြာတွံ(အ်) [sɑ̆ grèa təmɔ̏] n. sugar-candy. ဒြာတွံ(အ်) [dhɛ̏ grèa təmɔ̏] id.

သဂြာမမ [sɑ̆ grèa mɛ̏ mɛ̏] n. sugar-candy. မသဂြာ [mɛ̏ sɑ̆ grèa] id.

သွ [sɑ̆ cɑ̏] v. begin, start, commence.

သွည်ကွေဘန် [sɑ̆ cɑ̏ pɑ̏ tɔm klɔn] v. set to. ကယျာန်ဓေါ် [kɑ̆ yan dhɛ̏ wàt] id. သောက်ခိုဒ်) [sɔik jɜ̀] id.

သွာ [sɑ̆ cɑ] n. troth, fealty, oath allegiance, oath, solemn agreement, compact allegiance, loyalty, fealty troth. ယိုသွာ [yɜ̀ sɑ̆ cɑ] v. to take the oath in court. သွသွာ [sɑ̆ pɑ̏ sɑ̆ cɑ] v. to take an oath of allegiance, to make a compact. Cf. အဓိဋ္ဌာန် [ɑ̆ dhɪ̏ dhàn], ခဓာ [khɑ̆ cɑ], ဂဓာ [gɛ̏ cɑ], ဘွ [swɑo^{3}].

သွာခဲ့ဟွံလို(ဓ်) [sɑ̆ cɑ dɛ̏h hʊ̏ lɜ̀m] n. his loyalty was unshaken.

သခေ့ါပါဠိ [sɑ̆ cih pɑ læ̏] n. word derived from Pali.

သဆုတ်ဒပ် [sɑ̆ chut dɔp] v. withdraw, withdraw from a task yet unfinished.

သွက် [sɑ̆ jɛɑk] n. nominalizing phr. head, that which is the object of. အဲမုသွက်ဟိုဟွံခွံ(ယ်) [ɔɑ mɯ̏ sɑ̆ jɛɑk hom hʊ̏ moɑ] n. I have nothing to say. တွံယးအဲသွက်သွးအာခွံမံဒ် [təŋɔɑ yɛ̀h ɔɑ sɑ̆ jɛɑk sɑ̆ dɛ̀h ɑ nùm mɔ̀ŋ] n. I have to go to morrow. Var. ဇြက် [jrɛɑk].

သွက်ကိုဟွံခွံ(ယ်) [sɑ̆ jɛɑk kɒ hʊ̏ moɑ] n. there is nothing to give him.

သွက်ဓ [sɑ̆ jɛɑk cɛ̏] n. that which may be eaten, eatables food. pron. that which is for eating, what is for eating.

သွက်ဓမုန်ဒ်ဇော [sɑ̆ jɛɑk cɛ̏ mɯ̏ nùm rɑo^{2}] n. what is for eating.

သွင် [sɑ̆ jɛɑŋ] n. sword. ဗြသွင် [mrɛ̏ sɑ̆ jɛɑŋ] id. Cf. ဇြင် [jrèaŋ], ဗြ [mrɛ̏], သွန်(က်) [sənɑik],

သွာင် [sɑ̆ jàiŋ] n. low land screw pine, Pandanus furcatus.

သွိုင် [sɑ̆ jòiŋ] v. to sew, stitch, thread. ဓက်သွိုင်ဓ [cɛk sɑ̆ jòiŋ cɛ̏] n. sewing-machine. Cf. နာဝ် [nàp]. Der. ဒွိုင် [jəmòiŋ]. သွိုင်ဒွိုင် [sɑ̆ jòiŋ jəmòiŋ] v. to sew. သွိုင်ဒွန် [sɑ̆ jòiŋ jəmòn] v. to thread a garland. သွိုင်ယာတ် [sɑ̆ jòiŋ yɑ̀t] v. to sew clothes, make clothes, sew. သွိုင်လိက် [sɑ̆ jòiŋ lòik] v. to bind books.

သွၤ် [sɑ̆ jɜ̀ŋ] v. to be clear, pure, calm, serene, limpid. ဂေါ်သွၤ် [gɔ̀^{2} sɑ̆ jɜ̀ŋ] v. to be

comely, elegant. တကၢးသွၤ်ကဝ် [tɑ̆ kɑh sɑ̆ jɛ̀ŋ kie] v. clear sky. Cf. အး [ɑh], ကေဝ် [kie], ကွး [klɑ̀h], ဒြၣ် [jrɛ̀ŋ], ဒုက် [ɗɛk], ဆၢဝ် [soŋ].

သွၤ်ကေဝ် [sɑ̆ jɛ̀ŋ kie] v. to be clear, transparent.

သွၤ်ဂၤ်ဝိ် [sɑ̆ jɛ̀ŋ gò²] v. to be clear, untroubled, limpid.

သွၤ်ဖိ [sɑ̆ jɛ̀ŋ phɪ̌] v. to be satisfied, pleased.

သွၤ်ဖျၤ် [sɑ̆ jɛ̀ŋ phəɗɜŋ] v. to be perfected.

သွၤ်သွိၤ်ကိ် [sɑ̆ jɛ̀ŋ səɗɑk] v. to repose faith (ကိုဴ(ဒ်) [kɒ] prep. in), to have faith, to be satisfied, pleased, to take pleasure in, သဒ္ဓၢ [sɔt dhèɑ] id. သွိဉ်နိုတ် [sloiŋ cot] id.

သွေၤ် [sɑ̆ jèɑŋ] n. fragrant orchid. Var. ဓေၤ်ဒ် [dhɛ̆ jèɑŋ].

သွိၤ်² [sɑ̆ jɛ̀ŋ] v. to be heavy, to be weighty, abstruse, profound, to be extreme in degree, to be difficult, to be pregnant. အဇ့ဝ်တူဂုနိ်သွိၤ် [ɑ̆ rɪe llɑ̆ gùn sɑ̆ jɛ̀ŋ] v. His Reverence's speech is abstruse. ကွေၤဝ်သွိၤ် [kɑ̆ to sɑ̆ jɛ̀ŋ] v. to be hard of hearing. ကွဝ်ဇ သွိၤ်သွဲကွံ(တ်) [kwaik cɛ̆ sɑ̆ jɛ̀ŋ sɑ̆ jùi kwɛ̆h] v. he walks in a very lumbering manner. နိုတ်သွိၤ် [cot sɑ̆ jɛ̀ŋ] v. to be abstracted. ဆုဝ်လၢတ်ဖက်ထံဆၢတ်သွိၤ် [ɗaik lèak phek nɔ̆ ɗat sɑ̆ jɛ̀ŋ] v. this tea is over-sweet. တလၢထံသွိၤ်ကွံအဲထွဉ်ဟွံဖၣ်ဒ် [tɑ̆ la nɔ̆ sɑ̆ jɛ̀ŋ kwɛ̆h oɑ thəpɛŋ hɔ̆ màn] v. this box is so heavy, I cannot lift it. သွဃံဒိသွိၤ် ကွံ(တ်) [swɑ̆ nɔ̆ pɑɒ sɑ̆ jɛ̀ŋ kwɛ̆h] v. this curry is very salt. ဟုိသွိၤ်သွိၤ်သွိၤ်ဟ်သွိၤ်တ် [hom sɑ̆ jɛ̀ŋ sɑ̆ jɛ̀ŋ sɑ̆ jɜh sɑ̆ jɜh] v. he talks very learnedly. Cf. ဒြၣ်တ် [jrɜh]. opp. ကွၢ [kəɗɑ], သၢ [sɑ]. Der. ဂယိုဴ် [gɛ̏ yèŋ] n. weight, responsibility. လျိုဴ် [lyèŋ] id. Var. ဒြၣ် [jrèŋ]. သွိၤ်ဒွဲ(တ်) [sɑ̆ jɛ̀ŋ bwòɑ'] adv. heavily. နၵနှံတွိၤ်တဒွဲ(တ်) [nɛ̏ ɗɛ̏ dɔ̀h mɛ̏ glèŋ tɑo³ bwòɑ'] id. နၵနှံလေဲလေ [nɛ̏ ɗɛ̏ dɔ̀h mɛ̏ lɛ̏ jùi lɛ̏ jɛ̏] id. ဒွဲတွိၤ် [bwòɑ' mɛ̏ glèŋ] id. လဲလဲလဲလလ [lɛ̏ jùi lɛ̏ jùi lɛ̏ jɛ̏ lɛ̏ jɛ̏] id. သွိၤ်သွိၤ် [sɑ̆ jɛ̀ŋ sɑ̆ jɛ̀ŋ] id. သွဲသွဲ(တ်) [sɑ̆ jùi sɑ̆ jùi] id.

သွိၤ်လဂ် [sɑ̆ jɛ̀ŋ lèɑk] n. (astro) basic astrology.

သွိၤ်သွဲ(တ်) [sɑ̆ jɛ̀ŋ sɑ̆ jùi] v. to be deliberate in movement, ponderous.

သွိၤ်သွိၤ်တ် [sɑ̆ jɛ̀ŋ sɑ̆ jɜh] v. to be profound, weighty, portentous.

သွိၤ်သွိၤ်တ်ဇိဝ်ဦဝ် [sɑ̆ jɛ̀ŋ sɑ̆ jɜh jèp glèp] v. to be abstruse, subtle, of great import.

သွိၤ်သန် [sɑ̆ jɛ̀ŋ sɔn] v. to be heavy, to be difficult.

သွိၤ်သွဲဂိတု [sɑ̆ jɛ̀ŋ slui gɪ̆ tɑɒ̆] n. basic pay or salary.

သွိၤ်³ [sɑ̆ jɛ̀ŋ] n. responsibility, concern. မိုဟ်ခုဝ်သွိၤ် [mənèh dɔ̀ŋ sɑ̆ jɛ̀ŋ] n. agent. Cf. ဂယိုဴ် [gɛ̏ yèŋ], လယိုဴ် [lɛ̏ yèŋ], လျိုဴ် [lyèŋ]. Der. ဒြၣ် [jrèŋ] v. to be heavy. သွိၤ်အဲရ့ [sɑ̆ jɛ̀ŋ oɑ rɑ̆] n. it is my concern, responsibility is with me. သွိၤ်ညးဂိုဇၢ [sɑ̆ jɛ̀ŋ ɲèh gɔ̀h rɑo²] n. who responsibility is it?

သွိၤ်ပညၢ [sɑ̆ jɛ̀ŋ pɔn ɲɑ] n. basic education.

သွိၤ်ပြဲသ့ၢ [sɑ̆ jɛ̀ŋ prɑ̆ sənɑ] n. the root of a problem.

သွိၤ်² [sɑ̆ jɛ̀ŋ] n. basis, foundation.

သိုင်းပညာ [sʌ̆ jèŋ pɔn ɲɑ] v. foundation in a certain field of studies, basic knowledge of something.

သိုင်း [sʌ̆ jɜ̀n] v. to hand over, to give over. သိုင်းကို(ဒ်) [sʌ̆ jɜ̀n kɒ] id.

သိုက် [sʌ̆ jɜ̀h] v. to be deep, profound. အရေးသိုက် [ʌ̆ rìe sʌ̆ jɜ̀h] v. deep matter. ကွိသိုက် [kəpi sʌ̆ jɜ̀h] v. deep river. ခုန်ကန်ိုင်သိုက် [ɗaik kɔmlaŋ sʌ̆ jɜ̀h] v. deep well. ဇနံ့ ညာန်သိုက် [ɗɛ̀h gɜ̀h ɲàn sʌ̆ jɜ̀h] v. he has a profound mind. Var. ဖြိုက် [jrɜ̀h].

သိုက်နက် [sʌ̆ jɜ̀h nèak] v. hard to understand, to be profound, abstruse, to be deep, intricate. သိုက်ဝှက် [sʌ̆ jɜ̀h gənèak] id.

သုံး(ဒ်) [sʌ̆ jɔ̃] v. to be over-ripe, past fit state for harvesting. ဆြဲသုံးမံဒ် [srɔ̃' sʌ̆ jɔ̃ mɔ̀ŋ] v. the paddy is over-ripe. Cf. ယောဝ် [yɔ̀p], ဖြဲ(ဒ်) [jrɔ̃]. သုံးသွေဒ် [sʌ̆ jɔ̃ sʌ̆ jèaŋ] v. to be wearied, tired.

သွောန်အာ [sʌ̆ ɗɒn ɑ] v. coast along.

သွောန်ဝတ် [sʌ̆ ɗɒn pɔt] v. measure with the feet.

သွာတေရ် [sʌ̆ tɑ te rʌ̆] n. (Greek) stater.

သွို [sʌ̆ tæ̃] n. (P) mindfulness, attentiveness, attention, care, remembrance, active state of mind, caution. (warning word) (mili) attention (word of command). အဲသွးဖွဲမံဒ်သွို့ကုရ် [ɒɑ sʌ̆ dèh gɔ̆ mɔ̀ŋ sʌ̆ tæ̃ jɛ̆ kɑɗ rʌ̆] v. I shall be bound to think of you. ကိုသွို့ [sʌ̆ tæ̃] v. to give a warning. ဖွဲ့သွို့ [cɔ̆' sʌ̆ tæ̃] n. to take care. ဒိတ်သွို့ [wɜ̀t sʌ̆ tæ̃] v. to be negligent. သွဲသွို့ [sʌ̆ pʌ̆ sʌ̆ tæ̃] v. to pay attention, to take care, be careful. သာသွံသွို့ [sɑ sʌ̆ pɔ̆ sʌ̆ tæ̃] v. to be careless.

သွိုပထာန် [sʌ̆ tæ̃ pʌ̆ thɑn] n. (P. satipatthanam) fixing the attention, earnest meditation, total awareness of one's body and mind.

သွိုပထာန်ပန် [sʌ̆ tæ̃ pʌ̆ thɑn pɔn] n. the four satipatthanas, namely, meditation on the impurity of the body, on the evils of the sensations, on the evane sense of thought, on the conditions of existence.

သွိုဝလ [sʌ̆ tæ̃ bɛ̆ lɛ̆] n. competency.

သွိုဝိရိယ [sʌ̆ tæ̃ wɪ̆ rɪ̆ yʌ̆] n. diligence, application.

သွိုသာသွံ(ဒ်) [sʌ̆ tæ̃ sɑ sʌ̆ pɔ̆] v. to be careless.

သွိုသဖုဇည် [sʌ̆ tæ̃ sɔm pʌ̆ jɔ̀n] n. mindfulness, full awareness.

သွိုသံဝေဂ [sʌ̆ tæ̃ sɔm wè gɛ̆] n. penitence, repentance, contrition.

သွူဒီယဝ် [sʌ̆ tu ɗi yɔ̀] n. (Eng.) studio.

သွး [sʌ̆ tɑh] v. to rake level, rake off, to level, to level off, to be even, sweep together. နှးသွး [ŋèh sʌ̆ tɑh] v. to level. တဝ်သွး [tɔp sʌ̆ tɑh] v. to be straight, even. ဝဝ်သွး [bɔ̀ sʌ̆ tɑh] v. to fill in and level (road). လဝ့်ကွိသွးကာဝကြြဲ(ဟ်) [lɛ̆ pɔh kəpi sʌ̆ tɑh nɑ krɛ̃h] v. the waves carry away the pebbles. သွတ်သွး [sʌ̆ tɔp sʌ̆ tɑh] v. to straighten. Cf. နှး [ŋèh], ညြို [ɲì], ညြို [ɲæ], ဩို [pəɲæ], ဖွဲ(ဂ်) [plaik]. Der. တး [tɑh] v. to level.

သွး [sʌ̆ tɑh] v. to make level.

သွားချိုက် [sɑ̆ tah chɔk] v. to rake off straw after threshing.

သွားဂွင် [sɑ̆ tah glɔ̀ŋ] v. to level the road.

သွားငွေးသွားကွေ့(အ်) [sɑ̆ tah ŋèh sɑ̆ ah klɑĕ] v. to clear away. ညွှးတံသွားငွေးသွားကွေ့ကြိုင်ခုကျော်ခုံ(တ်) [ɲèh tɔ̀ sɑ̆ tah ŋèh sɑ̆ ah klɑĕ grɔ̀p nù kyɑik gɔ̀h] n. they cleared away the jungle from the image.

သွားကာ [sɑ̆ tah nɑ] v. to carry away from level surface, sweep away.

သွားထောံသြုန်တဲ့(ယ်) [sɑ̆ tah thɔ̏ˈ srɔn tui] v. sweeping the money into a heap.

သွားလး [sɑ̆ tah lèh] v. to be even, to be level.

သွားသွေင် [sɑ̆ tah sɑ̆ teɑŋ] v. to be straight, to be even.

သွားပန် [sɑ̆ tah pɔn] v. to strike (and fell). ဂဵသွားပန်တွံတု [gɛ̏ gɔ̀ sɑ̆ tah pɔn tənɔm chɯ̏] v. the lightning struck a tree.

သွားသွေင်ရုံမုက်ဖံ(ဒ်) [sɑ̆ tah sɑ̆ teɑŋ rɑo³ mɔ̀k phɔm] v. flat like the face of a drum.

သွက် [sɑ̆ tɛk] v. to strike, to beat, will beat, etc. သွက်ဒုက် [sɑ̆ tɛk dɔ̀k] id. Var. တက် [tɛk].

သွိုက်² [sɑ̆ toik] v. to lie down, go to bed, sleep. အဲသွိုက်တွံသွိုင် [oɑ sɑ̆ toik hɔ̏ sloiŋ] v. I cannot sleep. ကွိုးခုသွိုက် [kɑ̆ tɒ nù sɑ̆ toik] v. to rise from one' bed, get up. ဧကုဒ်သွိုက်နိတ်ခိတ်ရုဟာ [jɛ̏ kɑɔ́ gɔ̏ sɑ̆ toik khoh khoh rɑ̏ hɑ] v. did you sleep well? ခွဲခွဲသွိုက်လွင်ဖံင် ခွဲဖိုင်တရုင် [bɛ̏ gòɑˈ mòɑˈ sɑ̆ toik lənɛ̀ɑŋ mɔ̀ŋ pɑɗoɑ paiŋ tɑ̏ rɛŋ] v. there is a cat lying across the door way. Cf. ဂဒုန် [gɛ̏ jùn], ဝတ် [wɔ̀t], သွိုင် [sloiŋ]. Der. သွိုက် [sɑ̆ toik] v. to put to bed. Var. တိုက် [toik].

သွိုက်လွင် [sɑ̆ toik lənɛ̀ɑŋ] v. to lie across. သွိုက်သွင် [sɑ̆ toik sɑ̆ teŋ] id.

သွိုက်သွိုင် [sɑ̆ toik sloiŋ] v. to sleep, to lie down and sleep.

သွိုက်³ [sɑ̆ toik] n. area of house used for sleeping. အဖိုင်သွိုက် [ɑ̆ phɑŋ sɑ̆ toik] n. sleeping compartment. ခွင်သွိုက် [dəmɔ̀ŋ sɑ̆ toik] n. sleeping-place. Cf. ခိတ် [khɑt], ဇင် [jɔ̀ŋ]. Der. တိုက် [toik] v. to lie down.

သွိုက်³ [sɑ̆ toik] n. sleeping place, bed. ကွိုက် [kwoik] n. pond left behind when seasonal floods go down.

သွျက် [sɑ̆ tɜk] n. သွျက်ကွိုက် [sɑ̆ tɜk kloik] n. epileptic fit, epilepsy. ယဲသွျက်ကွိုက် [yɔɑˈ sɑ̆ tɜk kloik] id. Var. ခတုက် [khɑ̆ tɜk], ဇတုက် [jɛ̏ tɜk], တုက် [tɜk]. Der. တုတ် [tɜk] v. to root up.

သွေက် [sɑ̆ tɔik] v. saw. Var. ခတောက် [khɑ̆ tɔik], ဂတောက် [gɛ̏ tɔik]. အိတ်သွေက် [oik sɑ̆ tɔik] n. sawdust. ကွိုင်ဧင်သွေက် [kɑ̆ tɑŋ cɛŋ sɑ̆ tɔik] v. saw-pit. ဧင်သွေက် [cɛŋ sɑ̆ tɔik] n. scaffolding for sawing timber.

သွဲက် [sɑ̆ tɔk] n. (Eng.) stock.

သွိုက် [sɑ̆ tɑk] v. to remove, to tear off, to strip, to stoke a fire. သွိုက်ဗွတ် [sɑ̆ tɑk pəmɔt] id. သွိုက်ဝတ်(က်) [sɑ̆ tɑk bɛ̏ pɑik] id.

သွင် [sɑ̆ teŋ] v. to line down, used of monks and other exalted person, ages. သွင်ဂွဉ် [sɑ̆ teŋ glɔ̀] id. သွင်လော [sɑ̆ teŋ lɔ̀ˈ] id. သွင်ဝို(ဒ်) [sɑ̆ teŋ lɔ̀] id. သွိုက်သွင် [sɑ̆ toik sɑ̆ teŋ]

id. သွိုက်သွိုင် [sɑ̆ toik sloiŋ] id. Var. သွိုက် [sɑ̆ toik].

သွတ် [sɑ̆ tɔt] v. to cut, to sever, to amputate, fut. will cut, etc. သွတ်ကွတ် [sɑ̆ tɔt dɛ̏ kut] id.

သွိတ် [sɑ̆ tet] v. to go out or forth.

သွိတ်ပွး [sɑ̆ tet blɛ̀h] v. to be freed, to obtain release, to be emancipated. ဂွတိတ်ပွး [gʊ̏ tet blɛ̀h] id.

သွော့တ် [sɑ̆ tɒt] v. to be wrinkled. သွော့တ်သွော့နှ် [sɑ̆ tɒt sɑ̆ tɒn] id. Cf. ခဖြော့တ် [khɑ̆ ɲɒt]. Syn. ခဖြော့း(အ်) [khɑ̆ ɲɒ́], ခတော့း(အ်) [khɑ̆ tɒ́], ဒွော့း(အ်) [dɛ̏ tɒ́], သွော့း(အ်) [slɒ́] id.

သွိုတ် [sɑ̆ tot] adv. all, very, very much, exceedingly.

သွနှ်[2] [sɑ̆ tɔn] v. to stand, be stationary, stable, firm, to settle in a place, to be valid. ဂျိုင်သွနှ် [glɛ̀ŋ sɑ̆ tɔn] v. to increase. ချုင်ပိုဟွသွနှ် [dɜ̀ŋ poi hʊ̏ sɑ̆ tɔn] v. our country is in a troubled state. ဖွဲ့ချုင်ခန့်ဥာကဝ်ကွေ့ာန်ခကွ့။ သွနှ်ဒ့်တိတ်ဓာန်လေဝ်, တိတ်ဓာန်ကောင်း [pəɗoɑ ɗɜ̀ŋ mɔ̀n bəmɛ̀ɑ kɔ klɒn cɛk khɑo', sɑ̆ tɔn dɔ̀h tet mɑ̀n le, tet mɑ̀n noŋ] v. perhaps, it will be possible for paper pulp to be produced in Burma. ဖွဲ့ပလိုတ်ဂွံင်ဒ့်ဆေ်တိသွနှ်တိုန်ရ [pəɗoɑ pɑ̆ lot glɔ̀ŋ dɜ̀ tɛ̆ tæ̆ sɑ̆ tɔn ton rɑ̆] v. the ground gets firmer west of the hill road. Cf. တို(ဒ်) [tɒ], ထွ [thɑ̆ tɑo^{3}], ထောက် [thɔik]. Der. ဒွနှ် [dɛ̏ tɔn] v. establishment. ပွနှ် [pɑ̆ tɔn] v. to establish. Var. တနှ် [tɔn].

သွနှ်ဒ့်(ဟ်) [sɑ̆ tɔn dɔ̀h] v. perhaps.

သွနှ်ဒ့်ကွာ့်လဝိုတ်တြုဂ်တုဟာ,ဖွဲသွဲဟာဟွံတိ(ဒ်) [sɑ̆ tɔn dɔ̀h ɾ̆ gɔ̀h lɔ̏ ɲot tɑ̆ rɑo^{3} gɣ̆ tɑɒ̆ hɑ mɔ̀ɑ' sənɑm hɑ hʊ̏ tem] v. perhaps, that may will take six months or a year.

သွနှ်ပဒိုသခွိ် [sɑ̆ tɔn pɑ̆ tæ̆ sɔn dhɣ̆] v. to be pregnant, conceived. Syn. ခွံဥင် [nùm bɜ̀ŋ].

သွနှ်[J] [sɑ̆ tɔn] n. (Eng.) stone (weight).

သွပ် [sɑ̆ tɔp] v. to be straight, to be staightforward. ဂွံင်သွပ်သွပ် [glɔ̀ŋ sɑ̆ tɔp sɑ̆ tɔp] v. straight road. ပဥာန်သွပ် [pənɒn sɑ̆ tɔp] v. straight line. ယဝ်ရညးဟွံသွပ်ဓိတ်လွအာသွိညး [yɔ̀ rɑ̆ ɲɛ̀h hʊ̏ sɑ̆ tɔp cot lɛ̏ pɑ̆ ɑ səŋæ̏ ɲɛ̀h] v. if you cannot get on with him, do not go to his house. သွက်ဂံသွဥကွတ်ညးကုံသွပ်ဓိတ်ကိုမာံဃသာင်ဖွးဖွတ်ဆုံတဲအိုတ်ညီ [swɛk gʊ̏ sɑ̆ pɑ̆ ɜk kɑ̆ thɑ̆ ɲɛ̀h gɔ̀h sɑ̆ tɔp cot kɒ mɑ̀m soŋ mɛ̏ gɛ̀h pɑ̆ tɑo^{3} toɑ ot ɲɪ̏] v. will all those who agree to having Mearm Saong as president, please put up your hands? Cf. ပေင်နှိတ် [pɔiŋ cot], ဖုတ်နှိတ် [hmʊ̏h cot]. ဃျိုသွပ် [yɑɒ sɑ̆ tɔp] v. to be strictly true. Cf. ဂတပ် [gɛ̏ tɔp], ပွပ် [pɑ̆ tɔp], ဖွ [pəŋɑo'], လွ [lɛ̏ gù]. opp. တွံက် [təŋɔk]. Der. တပ် [tɔp] v. to be straight. ပွပ် [pɑ̆ tɔp] v. to straighten. ဒွပ် [bɛ̏ tɔp] id.

သွပ်ဝိုတ် [sɑ̆ tɔp cot] v. to agree, consent, get on well with. ကောန်ဥဲအဲကိုကောန်ဝုတ်ခှံသွပ်ဝိုတ် ဖွးဒ်ခရင်ဇညီ [kɒn blɑ̀i oɑ kɒ kɒn wùt bɨ̏h sɑ̆ tɔp cot mɛ̏ gɛ̀h ci reɑŋ cɛ̏ ɲɪ̏] v. if my son and your daughter are in agreement, let us arrange the marriage.

သွပ်သွေင် [sɑ̆ tɔp sɑ̆ teɑŋ] v. to be straight.

သွပ်လွ [sɑ̆ tɔp lɛ̏ gù] v. to be honest, upright, righteous.

သွပ်လပ် [sɑ̆ tɔp lɔ̀] v. to make straight, to straighten.

သွပ်သွး [sɑ̆ tɔp sɑ̆ tɑh] v. to be straight, to straighten, even.

သွတ်သွတ် [sʊ̆ tɔp sʊ̆ tɔp] adv. straight forwardly, in a straight forward manner.

သွီ(ဒ်) [sʊ̆ tem] n. attention, gift given to mark an occasion. သွသွီကိုတွံဝေ် [sʊ̆ pʊ̆ sʊ̆ tem kɒ twɔh dhɔ̀] n. pay attention to the sermon. Cf. first sense: ဝတီ(ဒ်) [gɛ̆ tem], တီ(ဒ်) [tem], သွီ [sʊ̆ tæ̆].

သွီ(ဒ်) [sʊ̆ tem] v. to remember, to take note of, mark regard. အရာတံဆုံသွီလဒ် [ʊ̆ rɛ̀ɑ tɔ̆ nɔ̆ dɛ̈h sʊ̆ tem lɔ̀] v. he took note of these matters. အရေဒ်အဲဟိုလဒ်ကိုဒှံနုကနိတော်ဒှံဒှံသွီဒးဟာ [ʊ̆ rïe oɑ hom lɔ̀ kɒ bïh nù kʊ̆ nĭ tɛ̆ gòh bïh sʊ̆ tem dèh hɑ] v. do you remember what I told you the day before yesterday? အဲမွံသွီ(ဒ်) [oɑ hɔ̆ sʊ̆ tem] v. I do not mark. ပိုကျွင်ဝေ်အဏိတုဏ္ဍိုန်တော်ဒှံဝကုသွီဒးမဲင်ဏီဟာ [poi klɜŋ wɔ̀iŋ ʊ̆ nɔ̆ gĭ tɑɔ̆ kʊ̆ thon tɛ̆ gòh jɛ̆ kɑɔ̆ sʊ̆ tem dèh mɔ̀ŋ nem hɑ] v. do you still remember us coming on a visit here last ဏ္ဍိုန် [kʊ̆ thon] eighth month of the Mon year. Cf. ဒှံ(ဟ်) [bɔ̀h].

သွီဒး [sʊ̆ tem dèh] v. to remember, to recall.

သွုံ(ဒ်)° [sʊ̆ tum] n. right, right hand side of anything. တဲသွုံ(ဒ်) [toɑ sʊ̆ tum] n. right hand.

သွုံ(ဒ်)˩ [sʊ̆ tum] n. a little basket. တုံနဒ် [tum nɛ̆ lĭ] id. တုံ(ဒ်) [tum] id.

သွီ(ဒ်)° [sʊ̆ tom] n. thickness. သဒွီ(ဒ်) [sɔmtom] id. ဒု [dŭ] id. ဓကွုသွီ(ဒ်) [cɛk khɑo' sʊ̆ tom] n. thick paper. နက်သွီ(ဒ်) [nɛ̀ɑk sʊ̆ tom] n. thickness in vertical plane. Der. တိုဒ်) [tom] v. to be thick.

သွီ(ဒ်)˩ [sʊ̆ tom] adj. thick, great, numerous. တုံသွီ(ဒ်) [təmɔ̆ sʊ̆ tom] adj. great rock.

သွွဲ(ယ်) [sʊ̆ toɑ²] v. developing fruit but, fruit just formed, newly formed fruit. Var. ဓဲ (ယ်) [khʊ̆ toɑ], ဓတဲ(ယ်) [khʊ̆ toɑ²], ဂတဲ(ယ်) [gɛ̆ toɑ²].

သွွဝ် [sʊ̆ to] v. to incite.

သွွဝ်ဝံ(ယ်) [sʊ̆ to wòɑ'] v. to bear malice.

သွွဲ(ဒ်) [sʊ̆ tɔ̆'] n. to measure, to compare. သွွဲဝတ် [sʊ̆ tɔ̆' pɔt] id.

သတြိုဝေ့ [sʊ̆ trɒ bɑ rĭ] n. (Eng.) straw berry.

သထူပ [sʊ̆ tu pʊ̆] n. (Skt.) relic shrine, cetiya, pagoda.

သွ [sʊ̆ dɛ̆] v. to be numb. ဓဒ်သွ [dɔ̀iŋ sʊ̆ dɛ̆] v. to be dazed. သွဉ်သွ [slɛŋ sʊ̆ dɛ̆] id. Cf. ချိုတ် [chot], ဓဒ် [dɔ̀iŋ], သွဉ် [slɛŋ]. Var. ဒ [dɛ̆].

သွး° [sʊ̆ dèh] v. must. ကာလဓှံလုပ်ဒတန်ဂှံဓှံသွးထွးဗွင်လိက်အဓါင်လုပ်တိတ်ထောင် [kɑ lʊ̆ bïh lùp dɛ̆ tɔn gòh bïh sʊ̆ dèh thəpɑh pəmɛŋ lòik ʊ̆ khoŋ lùp tet noŋ] v. when you enter the building you must show the guard your pass. Var. ဒး [dèh].

သွး˩ [sʊ̆ dèh] v. to hit (a mark), meet with, reach (goal), be correct, apposite, to fit. အမူပို သွးထေဒ်အာ [ʊ̆ mù poi sʊ̆ dèh thɔ̆' ɑ] v. my uncle has died. Cf. ကလိလောနိအာ [kʊ̆ lɛ̆ lɔ̀n ɑ], ချိုတ်အာ [chot ɑ], ခုတိအာ [cŭ tɛ̆ ɑ], တွးဘာဝ [təpɑh bhɛ̆ wɛ̆], ပဝ်အာ [pɔ ɑ], သွကာဂနိုတ် [sʊ̆ pʊ̆ kɑ gɛ̆ cot], သွပရိနိဗွာန် [sʊ̆ pʊ̆ pʊ̆ ræ̆ nèp bàn]. ဏ္ဍုဂှံတွံသွးအဝဲကံ [ĭ gòh hɔ̆ sʊ̆ dèh ʊ̆ lèk] v. that is not convenient. အဲရိက်သွးဝက်ကိုဟာ [oɑ ʊ̀oik sʊ̆ dèh

bèak kom ha] v. am I to come too, sir? အဲသွားအာရဟာ [oɑ̃ sɑ̆ dèh ɑ rɑ̆ ha] v. may I go? ခွိုင်သွား [khəɗoiŋ sɑ̆ dèh] v. to trip over. ဂဝ်ဂဝ်သွား [gòp gɔ̀ sɑ̆ dèh] v. ought. ခိုသွား [jɔ̀m sɑ̆ dèh] v. to crash into. foll. main v. to be able to, to chance to, to be involuntary or through negligence. ကစွေခန်ကးခှံကွောန်သွားရးဟာ [kɔnlɒn nɔ̆ bïh klɒn sɑ̆ dèh rèh ha] v. can you be suitable to do this work? ချင်ကးဂွံငဲထုံကွံ့, အဲအာကျွင်ဟွံသွား [ɗɜŋ nɔ̆ glòŋ thui kwɛ̆h oɑ ɑ klɜŋ hɔ̆ sɑ̆ dɛh] v. the streets of this town are in such a bustle, I cannot get round at all. သိဖေါ်ရုိဝ်သွးရသန့်(ဟ်) [sem poɑ^{2} rɑ̆ poi cɑo^{3} sɑ̆ dèh rɑ̆ sɑ̆ dɔh] v. the party is over, so now we can go home. ညွာတ်သွး [ɲɑ̀t sɑ̆ dèh] v. to chance to see. ခိင်သွး [mòiŋ sɑ̆ dèh] v. to get to hear of. အလောဒျုဟ်ဂ့်တိုန်အဲသွံသွးဂ့်အဲဒျုဟ် တန်တန် [ɑ̆ ghò' ŋùh glèɑ' ton oɑ srɔ̆' sɑ̆ dèh glèɑ' oɑ ŋùh tɔn tɔn] v. I went and sold my cattle cheap just when the price was going up. ခေ့်သွိုအဲသွးဟာ [bïh sɑ̆ tem oɑ sɑ̆ dèh ha] v. do you remenber me? ဒျံသွးဒုင်ဖင်ဘဲဒွေက်ဂိအွာ [ɗɛ̆h sɑ̆ dèh dɜŋ mòŋ bhòɑ' ŋèak gĭ ɑ̆ cɑ] v. he is suffering from toothache, sir. ဒျံဟွံသွးကိုကောဒေံဒျံ(ဟ်) [ɗɛ̆h hɔ̆ sɑ̆ dèh kɒ kɑo^{2} ɗiɛ̆ ɗɛ̆h] v. she does not get on well with her brothers. တွဲသိုက်ဂ့်အဲသွးတိုန်ချုင် [təŋoɑ sɑk gɔ̀h oɑ sɑ̆ dèh ton ɗɜŋ] v. I have to go into town on Friday. (b) forming quasi-passive. ဒဝသွး [ɗɛ̆ bɛ̆ sɑ̆ dèh] v. to encounter, chance to meet. ဒိသွး [ɗĭ sɑ̆ dèh] v. to collide with. ခွဝ်တံးသွးကိုဒေ့်ကွေ့(ဟ်) [ɗɛ̆ nɔ̀p tɔ̆ nɔ̆ sɑ̆ dèh kɒ bïh kwɛ̆h] v. these shoes fit you really well. ပန်ဂဒေ်ဂှ်ဟွံသွး [pɔn gɛ̆ cim gɔ̀h hɔ̆ sɑ̆ dèh] v. he shot at the bird and missed. လောန်တုံလွှဟိ(ဒ်) [lɔ̀n tui lɑ̆ pɑ̆ hom] id. ဟိအရေဝ်ဆသွးကရိုက်ဂှ်(ဟ်) [hom ɑ̆ rïe chɑ̆ sɑ̆ dèh kɑ̆ rɑk gɔ̀h] v. say just enough and no more. Cf. ဂွံ(ဒန်) [gɔ̆̀], ခုက် [cɜk], ဓဝ် [cɔp], ခိုဲ(ဒ်) [jɔ̀m], ဆုံ(ဒ်) [ɗɑm], ဒိ [ɗĭ], ခုင် [dɜŋ], ဒွံ(ဒန်) [dwɔ̆̀], ဝဓဝ် [phɑ̆ cɔp], လုက် [lɜ̀k]. Der. ဌး [bɛ̆ dèh] v. to bring together.

သွးအခါ [sɑ̆ dèh ɑ̆ khɑ] v. it is the season of....., လျုဟ်သွးအခါဓသတ်တာ [ləmùh sədèh ɑ̆ khɑ cɛ̆ sɔt tɑ] v. it is now the season for eating palmyra fruit.

သွးအခိင် [sɑ̆ dèh ɑ̆ khoiŋ] v. it is time to....., သွးအခိင်အာချင်ကွိပ္ဒတ် [sɑ̆ dèh ɑ̆ khoiŋ ɑ rɜ̀ŋ kwi pəmɔt] v. it is time to go to the station.

သွးအာ [sɑ̆ dèh ɑ] v. to die. ကလောဗိုသွးအာသွံဒ်အာတော်(ဒန်) [kɑ̆ lɑo^{2} poi sɑ̆ dèh ɑ sənɑm ɑ tɛ̆] v. our friend died last year.

သွးကရိုက် [sɑ̆ dèh kɑ̆ rɑk] v. to fill to exact capacity. သွးကရိုက်တွေဝပုင် [sɑ̆ dèh kɑ̆ rɑk thəmɑi pəŋ] v. to fill a cooking-pot with rice to the brim.

သွးကာလ [sɑ̆ dèh kɑ lɑ̆] v. the time came....., သွးကာလစိုဝ်အယုက်ဓာတ္ထသုန်သွဲဒ်ဂှ်(ဟ်) [sɑ̆ dèh kɑ lɑ̆ cop ɑ̆ yɜk pɑ ĭ sun sənɑm gɔ̀h] v. when the time came that he was twenty-five.

သွးကာလခွဲတွဲ(ယ်) [sɑ̆ dèh kɑ lɑ̆ mòɑ' təŋoɑ] v. (it happend) one day (that).

သွးကာလသွာတွဲ(ယ်) [sɑ̆ dèh kɑ lɑ̆ sɑ̆ gèɑ təŋoɑ] v. at midnight.

သွးကိုဝိုတ် [sɑ̆ dèh kɒ cot] v. to please, to be pleased. တွံသွးကိုစိတ်အဲ(ယ်) [hɔ̆ sɑ̆ dɛh kɒ cot oɑ] v. he displeased me. ဒွာန်ခုအဲဂွံနိတ်ဓဒျံတွံသွးကိုနိုတ် [dəmɑ̀n nù oɑ gò khoh cɛ̆ ɗɛ̆h

hŏ̀ sŏ̀ dèh kɒ cot] v. he is displeased because I have got on in life.

သွားချဲ့(ခ်) [sŏ̀ dèh chɑm] v. to catch cold.

သွားဖွယ် [sŏ̀ dèh gənɔ̀p] v. to like, prefer, to be like, to be resemble. အဖုသွားဖွယ်ကွာလိုဇရာ [ɑ̆ mù sŏ̀ dèh gənɔ̀p ɪ̆ lɒ rɑo^{2}] v. which do you prefer? သွားစိတ် [sŏ̀ dèh cot] id. အဲဟွဲသွားစိတ်သို့စိတ်ဏာ(အ်) [oɑ hŏ̀ sŏ̀ dèh cot səŋæ̆ pot nɔ̆] v. I do not like this sort of house စိုးလို့ခရဲသွားစိတ် [bɔ̀m lɒ dĕ̀h sŏ̀ dèh cot] v. what is she like? ခင်္ဒသွားစိတ်ကွာလိုဇရာ [bɪ̀h sŏ̀ dèh cot ɪ̆ lɒ rɑo^{2}] v. which do you prefer? Cf. second sense, တုပ် [tup] သွ· [səmɑh], သွမ် [səmɔh].

သွားခခိုက် [sŏ̀ dèh dĕ̀ dèk] v. to meet with trouble, fall on hard times. as va. (1) preceding main v. (a) must, to have to (in questions) may.

သွားခုင်အုပ်ဇလို့(ခ်) [sŏ̀ dèh dɔ̀ŋ up dhĕ̀ lɔ̀m] v. be captivated, be completely under the overwhelming influence of someone or some doctrine, be under a spell.

သွားခုင်ကဒါထိခိုင်ဓက်လဝ် [sŏ̀ dèh dɔ̀ŋ kŏ̀ wɑ thoiŋ dèɑk lɔ̀] v. tie down.

သွားခုင်ဂိလဝ် [sŏ̀ dèh dɔ̀ŋ gĭ̀ lɔ̀] v. feel aggrieved. ဒုဒွေ [dùt dɔ̀^{1}] id.

သွားခုင်ဝဝ်ကိုဓင်္ဂလေဘာ [sŏ̀ dèh dɔ̀ŋ cɔ kɒ dhɔ̀ lɔ̀^{1} bhĕ̀] v. be driven or motivated by inordinate greed.

သွားဖွယ် [sŏ̀ dèh phŏ̀ cɔp] v. to be exactly right, just on time.

သွားဖွယ်ရုပ်ဖျံဏာဒ္ဓဝဇောဝင် [sŏ̀ dèh phŏ̀ cɔp rɔ̀p phyɑo^{3} nɑ cənɗ cĕ̀ noŋ] v. that will just do to take home for my supper. ခင်္ဒဒိုဝ်ကျုင်သွားဖွယ် [bɪ̀h cop klɔŋ sŏ̀ dèh phŏ̀ cɔp] v. you arrived just at the right time. သွဏ်ဟွဲဖျုင်သွားဖွယ် [swŏ̀ nɔ̆ hŏ̀ pəɗɔŋ sŏ̀ dèh phŏ̀ cɔp] v. this curry is not quite salt enough.

သွားဝို့(ခ်) [sŏ̀ dèh bɔ̀m] v. to be according to specification. သွားဝို့ရ [sŏ̀ dèh bɔ̀m rɔ̆] v. that is just right.

သွားဗျို [sŏ̀ dèh bɣĭ] v. to get blamed.

သွားဗွိုဟ် [sŏ̀ dèh bĕ̀ poh] v. to get a chill.

သွားရ [sŏ̀ dèh rɔ̆] v. that is right. ဒိုင်္ဂသွားရ [bɔ̀m gòh sŏ̀ dèh rɔ̆] v. that is the right way.

သွားရာဇဝတ် [sŏ̀ dèh rèɑ jĕ̀ wòt] v. to suffer sentence, pay the penalty according to the law.

သွားရး [sŏ̀ dèh rèh] v. to be eminently suitable.

သွင်ဂြာ [sŏ̀ dèɑŋ grèɑ] n. one who is next to the highest.

သွင်ကြီ [sŏ̀ dèɑŋ grĭ] n. deputy superior of monastery, a monk of second rank in the monastery, assistant, the superior's assistant. ဇာသွင်ကြီ [tɑo^{3} sŏ̀ dèɑŋ grĭ] n. abbot. Var. ခခင်ကြီ [khŏ̀ dèɑŋ grĭ], ဂခင်ကြီ [gĕ̀ dèɑŋ grĭ].

သွေင် [sŏ̀ dɔĭŋ] v. to be numb, to be dazed. သွေင်သွ [sŏ̀ dɔĭŋ sŏ̀ dĕ̀] id

သွေင်လွှင် [sŏ̀ dɔĭŋ ləŋɔ̀ŋ] v. to fall into abstraction, to be dazed, lost in thought. သွေင်သွေ့(ခ်) [sŏ̀ dɔĭŋ səŋɒm] id.

သွေင်သွင် [sŏ̀ dɔĭŋ slɛŋ] v. to be struck dumb with amazement, rooted to the spot, to be

dazed. Cf. ဒ [dè], သွင် [slɛŋ].

သွံင် [sɑ̆ dɔ̀ŋ] n. shield.

သွန် [sɑ̆ dɔ̀n] v. to chop (up, off), to cut off, amputate. Cf. ကုတ် [kut], ဂခိ(ဒ်) [gɛ̆ jɛ̀m], တတ် [tɔt], ထဝိတ် [thɑ̆ pot], ပိ(က်) [paik], ဗဒ်(က်) [bàik], ရာ [rɛ̀a], ရေက် [rɔ̀ik], သွုတ် [sɑ̆ kut], ဓက် [pɔk]. Der. ဒွန် [dənɔ̀n] n. chopping-block. ဒန် [dɔ̀n] v. to chop.

သွန်ကွံ(အ်) [sɑ̆ dɔ̀n klɑɛ̆] v. to cut off.

သွန်ဗျုန် [sɑ̆ dɔ̀n phyun] v. to chop up meat.

သွန်သွေက် [sɑ̆ dɔ̀n slɔik] v. to chop fine, mince.

သခို(ဒ်) [sɑ̆ dɜ̀m] v. to stand, to remain, to lodge, to stay for the night. ဇကုအာဆျင်သခိုင့် သခိုအလိုရော [jɛ̆ kɑð ɑ ɗɜŋ sɑ̆ dhɜ̀m gɔ̀h sɑ̆ dɜ̀m ɑ̆ lɒ rɑo^{2}] v. when you went to Sadhame where did you stay for the night? ဇုသခို(ဒ်) [jù sɑ̆ dɜ̀m] v. to stay for the night. Cf. ခို(ဒ်) [dɜ̀m], ဒွင် [dəmɔ̀ŋ], ဓင် [mɔ̀ŋ].

သခိုသွိုင် [sɑ̆ dɜ̀m sloiŋ] v. to roost.

သန့်(တ်) [sɑ̆ dɔ̀h] v. to be (in a state of), to become. Cf. prec. ကွှေ့သန့်(တ်) [kɑ̆ tɒ sɑ̆ dɔ̀h] v. to come into being. ကိုသန့်(တ်) [kɒ sɑ̆ dɔ̀h] v. let it happen that ..., ကိုသန့်.....ကိုသန့်(တ်) [kɒ sɑ̆ dɔ̀h .....kɒ sɑ̆ dɔ̀h] v. either.....or. ချဉ်လက်ဖက်ကိုသန့်, ချဉ်ကာဖဲကိုသန့်ပလေဝ်လဝ်ညီ [ɗaik lèak phɛk kɒ sɑ̆ dɔ̀h, ɗaik ka phoa kɒ sɑ̆ dɔ̀h pɑ̆ lae lɔ̀ jĭ'] v. please make some tea or some coffee. ကွေ့သန့်အာ [klɔ̆' sɑ̆ dɔ̀h ɑ] v. to change status. ဒေ့ဒွဲ့ ကာသြေန်အဲတဲ့ဟွဲကိုဒေ့သန့်ဖြိတ်လိ(ဒ်) [ɗɛ̆h glĭɛ̆ na srɔn oa tui hɔ̆ kɒ ɗɛ̆h sɑ̆ dɔ̀h mənèh lèm] v. he is a cheat, he borrowed money from me and will not pay it back. ဓဝ်ဒေါသဂ့် ပလဲခဲ့ဒေန်ဖွးဟွံသန့်သေကိုဉီးသွံ့ရ [dhɔ̀ dɔ̀' sɑ̆ gɔ̀h pɑ̆ lɑɛ̆ ɗɛ̆h màn mɛ̆ gèh hɔ̆ sɑ̆ dɔ̀h sɔik jɜ̀ jnèh sɑ̆ kɔ̆ rɑ̆] v. if anger could be abolished, there would be no strife. ယဝ်ရသန့်(တ်) [yɔ̀ rɑ̆ sɑ̆ dɔ̀h] v. if it be. သွဲ့ကာသြေဲ့ခွံတဲ့သင်္ကလိုသန့်ညီရော [sənam nɔ̆ srɔ̆' bĭih tɔ̆ saik lɒ sɑ̆ dɔ̀h jnĭ' rɑo^{2}] v. how is your paddy coming on this year ? as va. to be in a state of. သိတေါရုံပိုဝ်သွးရသန့်(တ်) [sem poɑ^{2} rɑ̆ poi cɑo^{3} sɑ̆ dèh rɑ̆ sɑ̆ dɔ̀h] v. the party is over, so now we can go home. ဟွံသွးကိုနိုတ်လွကိုသန့်(တ်) [hɔ̆ sɑ̆ dèh kɒ cot lɛ̆ pɑ̆ kɒ sɑ̆ dɔ̀h] v. do not let it displease you. Cf. နွ(ဒ်) [nùm]. Der. ဒန့်(တ်) [dɛ̆ dɔ̀h] v. state. ဝန့်(တ်) [bɛ̆ dɔ̀h] v. to institute.

သန့်အာ [sɑ̆ dɔ̀h ɑ] v. to become. နဲဒျောတ်သန့်အာအွှာဘာဆောဝ်လံရော [nɑ̀i ɗɒt sɑ̆ dɔ̀h ɑ ɑ̆ ca bhèa cho lɔ̆ rɑo^{2}] v. when did Nai Htoot become a school master ? Cf. foll. and. ကွှဲ့ နံ့(တ်) [kɑ̆ tɒ dɔ̀h], သွ [sɑ̆ pɑ̆].

သန့်ကျုင် [sɑ̆ dɔ̀h klɜŋ] v. to come about, come to be, be come gradually. ယဲအိုတ်သိုသန့်ကျုင် ခုဥယဲရ [yɔ̀ɑ' ot som sɑ̆ dɔ̀h klɜŋ nù cəmɑ̆ yɔ̀ɑ' rɑ̆] v. all diseases are caused by microbes.

သန့်ကျုင်ပရုံ(အ်) [sɑ̆ dɔ̀h klɜŋ pɑ̆ rɔ̆] v. his mind has decayed.

သန့်ဒဒိုက် [sɑ̆ dɔ̀h ɗɛ̆ dèk] v. to be in trouble, have trouble.

သန့်မြှင့်ပန်ထွားနကိုသာဓကခိုင်ခိုင်ကျိုက်ကျိုက် [sɑ̆ dɔ̀h mɛ̌ pɑ̆ ton thəpɑ́h nɛ̌ kɒ sɑ dhɛ̌ kɑ̆ khaŋ khaŋ klak klak] v. substantiate. ဟုဂ်းနကိုသာဓကခိုင်ခိုင်ကျိုက်ကျိုက် [hom gɛ̀h nɛ̌ kɒ sɑ dhɛ̌ kɑ̆ khaŋ khaŋ klak klak] id.

သန့်မင်ပန်ကု [sɑ̆ dɔ̀h mɔŋ pɔn jɛ̌ kɑɑ̆] v. they are four, there are four of them.

သန့်မွိဟ် [sɑ̆ dɔ̀h mənèh] v. to reach one's majority.

သန့်မွိဟ်မသွးဍိတ်ဂျိုင် [sɑ̆ dɔ̀h mənèh mɛ̌ sɑ̆ dɛ̀h cot glɛ̀ŋ] v. popularity. သန့်မွိဟ်မတိညာတ် ဂျိုင် [sɑ̆ dɔ̀h mənèh mɛ̌ tem ɲàt glɛ̀ŋ] id.

သန့်လျောင်ဝိုတ် [sɑ̆ dɔ̀h ləmɔ̀ŋ cot] v. to be discouraged.

သန့်သင်ဂ့်ဟာ [sɑ̆ dɔ̀h saik gɔ̀h ha] v. is so that ?

သန့်သင်ကာ [sɑ̆ dɔ̀h sɛŋ ka] v. to doubt.

သွိုဟ် [sɑ̆ dɔ̀h] v. to be ignorant, stupid, foolish. ဒွာန်နုဒေ့သွိုဟ်ညွးဂမ်ိုင်လိကာဒေ့(ဟ်) [dəmàn nù dɛ̆h sɑ̆ dɔ̀h ɲɛ̀h gɔ̀mlɛ̀ŋ lɛ̀m na dɛ̆h] v. people cheat him, because he is ignorant. ဓုံသွိုဟ်ခိတ်ဓသ္ဆစ်ကွဲ(ယ်) [bɨ̆h sɑ̆ dɔ̀h pot sɑ̆ kie kənui] v. you are as stupid as a monkey. Cf. တို(ဒ်) [tom], ဒို(ဒ်) [dhɔ̀m], ဒို(ဒ်) [pom]. opp. ဒျိုဟ် [ɗoh]. Der. ဓလိုဟ် [khɑ̆ loh] v. to be foolish. ခိုဟ် [dɔ̀h] id.

သွိုဟ်ဒို(ဒ်) [sɑ̆ dɔ̀h dhɔ̀m] v. to be stupid.

သွိုဟ်သခို(ဒ်) [sɑ̆ dɔ̀h sɑ̆ dhɔ̀m] v. to be stupid. insensible, dull in understanding, unpolished, unkempt.

သခို(ဒ်)[3] [sɑ̆ dhɔ̀m] n. (place-name) Sadhame, ချင်သခို(ဒ်) [ɗɔŋ sɑ̆ dɔ̀m] id.

သခို(ဒ်)[1] [sɑ̆ dhɔ̀m] v. to be covered with leaves, as a tree, to be luxuriant. တွဲသခိုမင် [təŋoɑ sɑ̆ dhɔ̀m mɔŋ] v. the sun is clouded over. ခိုဟ်သခို(ဒ်) [dɔ̀h sɑ̆ dhɔ̀m] id. Cf. အုပ် [up], ရျိုပ် [jyɔ̀p], တို(ဒ်) [tom], ခိုဟ် [dhɔ̀h], ဒို(ဒ်) [dhɔ̀m], သွိုဟ် [sɑ̆ dɔ̀h], သွိုဟ် [sloh], ဒို(ဒ်) [pom]. သခိုဒွာ [sɑ̆ dɔ̀m bɛ̆ gɛɑ] id. dull in understanding. သခိုသွ [sɑ̆ dhɔ̀m sɑ̆ dɛ̆] id. သခိုသွိုဟ် [sɑ̆ dhɔ̀m sɑ̆ dɔ̀h] id. သွိုဟ်သခို(ဒ်) [sɑ̆ dɔ̀h sɑ̆ dhɔ̀m] id. to be clouded over, to be stupid.

သခိုဝို(ဒ်) [sɑ̆ dhɔ̀m pom] v. to be stupid.

သခို(ဝ်) [sɑ̆ dhɔ̀] v. to rumble, to cry in grief.

သခိုသမ္ဟုဟ် [sɑ̆ dhɔ̀ sɔmŋɔh] n. to cry in grief.

သွ [sɑ̆ pɑ̆] v. to do, will do, to cause to do.

သွအွာ [sɑ̆ pɑ̆ ɑ cɑ] v. (fig) throw one's weight around (fig). have a habit of ordering people about, to employ as a teacher.

သွအခိဋ္ဌာန် [sɑ̆ pɑ̆ ɑ̆ dhɨ̆ dhàn] v. make a vow. ပအခိဋ္ဌာန် [pɑ̆ ɑ̆ dhɨ̆ dhàn] id.

သွအရှိ(ဒ်) [sɑ̆ pɑ̆ ɑ̆ rɔ̀m] v. make something an object of desire, dwell upon, to dwell upon in mind. ပအရှိ(ဒ်) [pɑ̆ ɑ̆ rɔ̀m] id.

သွကောန်ဖြ [sɑ̆ pɑ̆ kɒn brɛ̀ɑ[1]] v. rape (sexual assault).

သွကဝ်လဝ်နိ [sɑ̆ pɑ̆ kɔ lɔ nɨ̀] v. colonize.-ise. ဓွာဝ်သွခ်တဲ(ယ်) [plɒp səmɔ toɑ] id. သွဲဓသ

[sloɑ dè sɑ̆] id.

သွဂုန် [sɑ̆ pɑ̆ gùn] v. please.

သွဂုန်တဲ့ဓင်ဓံဒဲ့ဓူးတော်ညီ [sɑ̆ pɑ̆ gùn tui mèaŋ mɔ̀ŋ pəʃoɑ məŋèh tɛ̆ ɲĭ] v. please wait outside.

သွဇိတ် [sɑ̆ pɑ̆ cot] adj. careful, pay regard. ပဇိတ် [pɑ̆ cot] id. ပဓဒ်သွဲ [pɑ̆ dhɔ̀ sɑ̆ tæ̆] id. ဝသွဲ [pɑ̆ sɑ̆ tæ̆] id. ဗသွဂဏ္ဍ [mɛ̆ sɑ̆ pɑ̆ gɛ̆ rŭ] id.

သွဥတ်သစ္စ [sɑ̆ pɑ̆ cəmɔt sɔt cɛ̆] v. make a solemn asseveration. ပသွတ်သစ္စ [pɑ̆ səmɔt sɔt cɛ̆] id. v. asseverate to truth in tone the pledge of allegiance.

သွဝမ္ဒေါ်နာယက, ဝအုပ် [sɑ̆ pɑ̆ jɔ̀mnòk nèɑ yɛ̆ kɑ̆, gɛ̆ up] v. preside over.

သွညှားဓာန်,ညှားဗျဲဗျာ်(ဓ်) [sɑ̆ pɑ̆ ɲèh mɑn, ɲèh pyoɑ pyɑm] v. mistreat each other whenever opportunity occurs.

သွညွှင်ရံသွေ့ဝံကိတ်ညီကိုအတိုင်ဓကွာတ်လဝ်ဝိုပြင် [sɑ̆ pɑ̆ ɲɔ̀ŋ rèɑ' sɑ̆ gɔ̆ kɛt ɲĭ kɒ ɑ̆ tɑŋ mɛ̆ kənɑt lɔ̀ bɔ̀m prɛŋ] v. standardize.-ise. ကွာတ်သွလဝ်တိုင် [kənɑt sɑ̆ pɑ̆ lɔ̀ tɑŋ] id.

သွဏာခွိုဟ်ခြိုဟ့်ချေတ် [sɑ̆ pɑ̆ nɑ mənèh ɗoh ɗĭt] v. act clever, practise oneupmanship.

သွတံ(ဓ်) [sɑ̆ pɑ̆ tɔm] v. capitalize, provide capital for a business venture.

သွတွိုးနှုကိုအခဒ်ဂ့်တဲ့(ယ်) [sɑ̆ pɑ̆ twɒ nù kɒ ɑ̆ khoiŋ gòh tui] adv. thence froward, thence forth.

သွထေဝံဖြပ်ကောန်ညှားချင်ကွာန် [sɑ̆ pɑ̆ thɔ̆' drɔ̀p kɒn ɲèh ɗəŋ kwɑn] v. nationalize, transfer something form private to public ownership.

သွဒတန် [sɑ̆ pɑ̆ dɛ̆ tɔn] v. take refuge in, reside.

သွဒျောဝ်ဓတ် [sɑ̆ pɑ̆ dəŋɔ̀^{2} mɔt] v. make a person or thing an object of regard.

သွဒို့ [sɑ̆ pɑ̆ dənĭ] v. make pillow of. သွဓို့ [sɑ̆ pɑ̆ bənĭ] id.

သွနိုသွဲ့(ယ်) [sɑ̆ pɑ̆ nèt soɑ] v. (of literary works) use references, make references, base on. သွသွိုင် [sɑ̆ pɑ̆ sɑ̆ jèŋ] id.

သွပွဲဋ္ဌာန [sɑ̆ pɑ̆ pɑ̆ coɑ thɑ nɑ̆] v. make a residence of. သွသွက်ပွဲထာန [sɑ̆ pɑ̆ sɑ̆ wɛk pɑ̆ coɑ thɑ nɑ̆] id.

သွပဓာဏ [sɑ̆ pɑ̆, pɑ̆ mɑ nɑ̆] v. respect, give due regard.

သွပယျင် [sɑ̆ pɑ̆, pɑ̆ yɛŋ] v. enter the religious order, become a monk.

သွပဓေ့(ဓ်) [sɑ̆ pɑ̆, pɑ̆ rɑɛ̆] v. make fun of some body gibe, jeer, mock.

သွပ္ပညှင်ရံဓဒ်ဓဝ်ဓင်တူ [sɑ̆ pɑ̆ pənɑ̆ ɲɔ̀ŋ rèɑ' mɛ̆ dòh dhɔ̀ coŋ tɑo'] v. crocodile tears.

သွပ္ပာန် [sɑ̆ pɑ̆ pənɑn] v. make war. ဘွဲ့ကပ္ပာန် [bɛ̆ tɑk pənɑn] id. တဝ်ဓခွေတ် [tɔ cənɛ̆h] id.

သွပြဘိုက် [sɑ̆ pɑ̆ prɑ̆ bhèk] v. (polite) eat, have.

သွပွတရံကိုနဲကဲ့(ယ်) [sɑ̆ pɑ̆ plɑ̆ tɑ̆ rɑo^{3} kɒ nòɑ' koɑ] v. set an example, guide, direct.

သွပွဓတော်ဓအကြော [sɑ̆ pɑ̆ pwɑ̆ mɛ̆ tɔt cɛ̆ ɑ̆ krɑ] v. take a cut for one's own benefit, take unfair advantage of opportunities.

သွဍို(ဓ်) [sɑ̆ pɑ̆ bɜ̀] v. wield authority, take charge, lead, boss around, lord it over.

သွဒိုက် [sʌ̆ pʌ̃ bənòik] v. buy and sell. ပဒိုက် [pʌ̃ bənòik] id.

သွၤ်ဖြ [sʌ̆ pʌ̃ bèa'] v. take a wife, cohabit.

သွဒွဲ(ယ်) [sʌ̆ pʌ̃ blài] v. (of an adolescent boy) assume the air of a grown man. (of married man) try to pass himself off a bachelor.

သွဓၣ် [sʌ̆ pʌ̃ màn] v. oppress, bully, tyrannize.

သွဓဒ် [sʌ̆ pʌ̃ mɔ] v. to practise, to exercise. see ပ္ဒဒ် [pəmɔ] v.

သွဓဒ်ဓဒ် [sʌ̆ pʌ̃ mɔ dhɔ̀] v. to practise doctrine.

သွဓိုၤ်က်ဒူ [sʌ̆ pʌ̃ məŋɜ̀ jòik bəŋɛ̌] v. perform the ploughing ceremony. ခိက်ဒူသွဓိုၤ်(ဒ်) [jòik bəŋɛ̌ sʌ̆ pʌ̃ məŋɜ̀] id.

သွဓိုဟ် [sʌ̆ pʌ̃ mənèh] v. lead a life decent enough to be accepted by society.

သွဝတ် [sʌ̆ pʌ̃ wɔ̀t] v. do obeisance, show hospitality, attend respectfully to a person.

သွဒ္ဆေ့တဲ(ယ်) [sʌ̆ pʌ̃ sʌ̆ kim toa] v. have power over. သိကေတ် [sem kit] id.

သွသၣ်ုၤ်တဲ့ဒ့ဲက္ဍုၤ် [sʌ̆ pʌ̃ sʌ̆ jèŋ tui cih klɔŋ] v. to stem from.

သွသ္ဆိ [sʌ̆ pʌ̃ sʌ̆ tæ̌] v. be mindful, be aware of. သွသ္ဆိကိုဒၣရၣဓက္ဆိုၤ်ဒ့ဲက္ဍုၤ်ဒဲခွဲကြ [sʌ̆ pʌ̃ sʌ̆ tæ̌ kɒ ʌ̃ rèa mɛ̌ kʌ̃ tɒ dɔ̀h klɔŋ bwòa' kraoˀ] v. attend to the situation.

သွသ္ဆ [sʌ̆ pʌ̃ sənʌ̃] v. be quarrelsome, provoke, attack, assail.

သွဒ့ဲဒ့ဲဒိုဟ် [sʌ̆ pʌ̃ bɔ̌ mənèh] v. lead, act the man, play the man.

သွၣ် [sʌ̆ pa] v. to see imperfectly, to be dazzled, to be dimly lit. ခဲသွၣ်တဲ့(ယ်) [oa sʌ̆ pa təŋoa] v. I was dazzled by the sun. ဍုၤသွၣ [glɨ̆ sʌ̆ pa] v. to be half dark. ထသွၣ [thʌ̆ sʌ̆ pa] v. to be purblind. ဓတ်သွၣ [mɔ̀t sʌ̆ pa] v. to cause to dim-sighted. ယဲဓတ်သွၣ [yòa' mɔ̀t sʌ̆ pa] v. failing sight. Var. ခၣ် [khʌ̆ pa].

သွၣ် [sʌ̆ pa] n. flat surface, back (of hand, foot).

သွၣတဲ(ယ်) [sʌ̆ pa toa] n. arm.

သွၣဩ်ဟ် [sʌ̆ pa sroh] n. breast, bosom. ဒိထဝ်ဒိန်လဝ်ကောန်ဒဲသွၣဩ်ဟ် [mɨ̃ thɔ mèn lɔ̀ kɒn pədʼoa sʌ̆ pa sroh] n. Mi Htuo clasped her child to her bosom. ဒိန်လဝ်ဒဲသွၣဩ်ဟ် [mèn lɔ̀ pədʼoa sʌ̆ pa sroh] n. clasped it to her bosom.

သွၣ် [sʌ̆ pa] n. ဓၣတ်သွၣ [jàt sʌ̆ pa] n. the king of the Nagas. Var. နဉ်(က်) [nàik] n. (Skt./P. sarpa, sappa) snake.

သွိ [sʌ̆ pæ] n. pumpkin. Var. ခဒိ [khʌ̆ pæ].

သွိထဝ် [sʌ̆ pæ thɔ] n. pumpkin, Cucurbita maxima Duchesne.

သွိဩြဲ(ခ်) [sʌ̆ pæ srʊ̏] n. a kind of gourd, Benicasa cerifera De Candolle.

သွု် [sʌ̆ pao'] n. auger. Cf. ခဴ [khʌ̆ pao'], ဒ္ဓတ် [jənɔ̀t].

သွုက္ကသိ [sʌ̆ pao' ɾ̆ sæ̌] n. goldsmith's tool consisting of heavy disk with rounded edge, mounted on spindle.

သွု် [sʌ̆ pao'] v. to apply pressure with a rotary motion, screw, bore, to bore as with an awl or auger. Cf. ကဲ(ယ်) [kʌ̆ woa], ကျုၤ် [klɑŋ], ခလုၤ် [khʌ̆ hlɛŋ], ဍု [cu], ဓၤ် [cɛŋ],

ကလိုမ် [tə̆ loh]. Der. ခပူ [khə̆ pao'] v. auger.

သူကြောတ်ကွိုက် [sə̆ pao' krut kloik] v. to drive in a screw.

သူကြိုင် [sə̆ pao' taŋ] v. to bore a hole in a post.

သွက် [sə̆ pɛk] v. to beat in, to splash about. ဖြဲသွက်ဖိန် [brɔ̀a' sə̆ pɛk mɔ̀ŋ] v. the rain is beating in. လပ်ံသွက်ပါ [lɛ̆ pɔh sə̆ pɛk pa] v. the waves are breaking. Der. သွက်ချုံ(က်) [sə̆ pɛk ɗaik] n. bathing-place. Var. ပက် [pɛk].

သွက်ချုံ(က်) [sə̆ pɛk ɗaik] v. to splash water about.

သွက်ပါ [sə̆ pɛk pa] v. to break.

သွဲ(က်) [sə̆ paik] v. to split, cleave, halve, divide, to be divided, to be cleft. ဂွံငသွဲ(က်) [glɔ̀ŋ sə̆ paik] n. fork in road. ညားမွဲဂကူကိုမွဲဂကူလွသွဲဆီညားသွံညီ [ɲɛ̀h mɔ̀a' gɛ̆ kao' kɒ mɔ̀a' gɛ̆ kao' lɛ̆ pə̆ sə̆ paik chɛm ɲɛ̀h sə̆ kɔ̆ jɨ̆] v. do not set one race at variance with another. ချင်ဂလၤကိုချင်ဒုၤသွဲထေးဒုံမွဲခိသွဲရခရၤ [ɗɜŋ gɛ̆ lèa kɒ ɗɜŋ bəmèa sə̆ paik thɔ̆' gɔ̀h mɔ̀a' cɨ̆ sənam rə̆ rao^{2}] v. how many years is it since Burma was separated from India ? သတ်လိမ်တံဏသွဲထေးဒၤခွံ(အိ်) [sɔt lɨ̆ mao^{3} tɔ̆ nɔ̆ sə̆ paik thɔ̆' pa cɔ̆'] v. divide these oranges into two lots. Cf. ကဇေက် [kə̆ reak], တာရး [tə̆ rah], ဗရဲ(ယ်) [phə̆ rai], ဗၤ(ယ်) [phai], ဗျွ(က်) [phyaik]. Der. တဲ(က်) [kə̆ paik] n. half-viss. တဲ(က်) [kə̆ waik] n. half. ဒိ(က်) [paik] n. side. ဝဲ(က်) [bɛ̆ paik] v. to divide. ဝဲတွံ(အိ်) [bɛ̆ paik təmɔ̆] n. cleft. လွသွဲ(က်) [lə̆ paik] n. side, half, part.

သွဲကဝဲ(ယ်) [sə̆ paik gɛ̆ cai] v. to divide, to separate.

သွဲဆိ(ဒ်) [sə̆ paik chɛm] v. to stir up racial differences.

သွဲထွး [sə̆ paik thə̆ kah] v. to split open, to be split open.

သွဲထေးသတ်ဖြ [sə̆ paik thɔ̆' sɔt brɛ̀a'] v. to split a coconut open.

သွဲဒကုတ်အာ [sə̆ paik ɗɛ̆ kut a] v. to be cut of.

သွဲပရး [sə̆ paik pə̆ rah] v. to separate, sort out.

သွဲပရးဂွံမွေးကိုဂွံကွက်တဲ(အိ်) [sə̆ paik pə̆ rah glèa' bɔ̆ kɒ glèa' kəmɛk tɔ̆] v. to separate the cows from the bulls.

သဝိုက် [sə̆ pak] v. to pull up against resistance, pluck up, pluck out, to pull out (as by the roots). Cf. ဂေက် [gɔ̀ik], ခိတ် [pot].

သဝိုက်ကွက် [sə̆ paik kənɛk] v. to pull up a stake.

သဝိုက်ဖြင်တွံ(အိ်) [sə̆ paik grèaŋ təmɔ̆] v. to weigh anchor.

သဝိုက်သေခ်(က်) [sə̆ paik sok] v. to pluck hairs out.

သဝုင် [sə̆ pɜŋ] n. ornament or article of dress.

သဝုင်ထဝ် [sə̆ pɜŋ thɔ] n. golden article of dress.

သဝိုင် [sə̆ paŋ] n. Buddhist monk's lower garment, monk's lower garment, one of the robes of a monk, a broad waistcloth worn with the upperportion rolled down over the girdl

[gənèn], ဉိက် [glòik], ဇ္ဈိပ် [dɛ̆ kop], ဒွိက် [bwèk], ခ္ဇာ [səŋɑ]. Var. ခဒိဥ် [khɑ̆ pɑŋ].

သဓိတ် [sɑ̆ pɒt] n. mop, brush. Cf. ကရာတ် [kɑ̆ rɑt]. Der. ဓိတ် [pɒt] v. to rub.

သဓိတ်သဓိန် [sɑ̆ pɒt sɑ̆ pɒn] v. rub with the hand to relieve pain or weariness. သဓိန် [sɑ̆ pɒn] id.

သပုန်˃ [sɑ̆ pun] n. rebel, rebellion. ရဲသပုန် [rɔ̀ɑ' sɑ̆ pun] n. rebel, mutiny. သွသပုန် [sɑ̆ pɑ̆ sɑ̆ pun] n. to raise a rebellion.

သပုန်˩ [sɑ̆ pun] v. to rebel, raise a rebellion, mutiny. ပုန် [pun] v. to rebel. Var. ထပုန် [thɑ̆ pun].

သပုန်တ္ဍုန် [sɑ̆ pun tlun] v. to be mutinous.

သွေ့ခန်[sɑ̆ pɒn] v. to rub with the hand, to relieve pain or weariness. သွေ့တ်သွေ့ခန် [sɑ̆ pɒt sɑ̆ pɒn] id.

သွေ့ဲ(ယ်) [sɑ̆ poɑ^2] n. nest. Var. ခဒေါ်(ယ်) [khɑ̆ poɑ^2], ဂဒေါ်(ယ်) [gɛ̆ poɑ^2], ဇဒေါ်(ယ်) [dɛ̆ poɑ^2].

သွေ့ဲအာ၍ [sɑ̆ poɑ^2 ɑ̆ chɑo^3] n. red ant's nest (of leaves in tree).

သွေ့ဲဂဇေ(ဓ်) [sɑ̆ poɑ^2 gɛ̆ cim] n. bird's nest.

သွေ့ဲပူ [sɑ̆ poɑ^2 pɑo'] n. dove's nest.

သွဝ် [sɑ̆ pɔ] n. (P. supanno) Garuda, mythical king of birds. ဂဇေသွဝ် [gɛ̆ cim sɑ̆ pɔ] id.

သွေ့ဝ် [sɑ̆ pie] n. reed mat, rush mat. ခဒေဝ် [khɑ̆ pie] id. ဇကဝ်သွေ့ဝ် [dɛ̆ kɔ sɑ̆ pie] id. ထ္ထဝ်သွေ့ဝ် [thɑ̆ kɔ sɑ̆ pie] id. သ္ဃဝ်သွေ့ဝ် [sɑ̆ kɔ sɑ̆ pie] id.

သဒ့ော(တ်) [sɑ̆ pɒh] n. thicket, grove. သဒ့ောဂြိပ် [sɑ̆ pɒh grɜ̀p] id.

သဒ့ောဂြိပ်တောဝ် [sɑ̆ pɒh grɜ̀p to] n. cotton grove.

သဝိုတ် [sɑ̆ poh] n. species of reed, reed, reeds of Arundo donax L and other species, used for matting. ကဝိုတ် [kɑ̆ poh] id.

သဝိုတ်ဂြိုပ် [sɑ̆ poh grɜ̀p] n. thicket grove, cotton grave.

သွံ(ဒ်)˃ [sɑ̆ pɔ̆] v. to be light, worthless. သာသွံ(ဒ်) [sɑ sɑ̆ pɔ̆] v. to be frivolous, shallow-minded.

သွံသာ [sɑ̆ pɔ̆ sɑ] v. to be worthless, frivolous, foolish.

သွံ(ဒ်)˩ [sɑ̆ pɔ̆] n. blasted grain. Var. ကပံ(ဒ်) [kɑ̆ pɔ̆].

သွံသ္ဃာံ(ဓ်) [sɑ̆ pɔ̆ sɑ̆ kɑm] n. refuse of grain, refuse. သွံသြေံ(ဒ်) [sɑ̆ pɔ̆ srɔ̆'] id.

သွ˃ [sɑ̆ bɛ̆] v. to have one's breathing-passages congested or obstructed, to choke, to be in a congested condition, to be choked up. သွသ္ဃဝ် [sɑ̆ bɛ̆ sɑ̆ ɔ] v. to be anxious, fearful. ခန့ောသွ [pɒh sɑ̆ bɛ̆] v. to suffer from catarrh. Var. ဝ [bɛ̆].

သွလိ [sɑ̆ bɛ̆ lɨ̆] v. to make an offering. သွက္ခဝ် [sɑ̆ bɛ̆ kənɔp] id. သွလိကပဝ်ခဇတ် [sɑ̆ bɛ̆ lɨ̆ gɛ̆ pɔ dè wɛ̆ tɑo^3] id.

သွလုံဩိတ် [sɑ̆ bɛ̆ lùm sroh] v. bosom choked up, to forget.

သွသ္ဃတ် [sɑ̆ bɛ̆ sɑ̆ kɔh] v. to be distressed up, to be troubled.သွသက်(တ်) [sɑ̆ bɛ̆ sɑ̆ kɔh] id.

သ့ဂ် [sʌ̆ bɛ̏] adj. congested condition. ဗဇ္ဈိုန့်ကဆ်ဆ်သ့ [mɛ̏ kʌ̆ tɒ dɔ̀h kʌ̆ chɔŋ sʌ̆ bɛ̏] id. ဗဇ္ဈကဆ်ဆ်သ့ [mɛ̏ nùm kʌ̆ chɔŋ sʌ̆ bɛ̏] id.

သဒုင်သဒုင်သ့ဒသ့ဂ [sʌ̆ bàŋ sʌ̆ bàŋ sʌ̆ pɑ sʌ̆ pɑ] adv. dimly. ဓဝန်ဓဝန် [cɒn cɒn] id.

သ့ဒန် [sʌ̆ bàn] n. a superior road, paved or made road, high way, paved way. Cf. ဂ္ဂဒ် [glɔ̀ŋ], ဓဝန် [dɛ̆ bàn], ဓဝန် [dhɛ̆ bàn]. သ့ဒန်ဗလခ်တံဂ်ဝခ်သ့ဃးကွံ(ဆ်) [sʌ̆ bàn mɛ̏ làik tɔ̆ gɔ̀h bɔ̀ sʌ̆ tah klaɛ̆] n. let the broken roads be filled up and leveled. သ့ဒန်ခြခ်(က်) [sʌ̆ bàn srɔ̀k] n. street, road between houses. ဒုန်ဘကြဒသို့ဘကြဒ္ဓဒန် [dʌn ʌ̆ kra səŋæ̆ ʌ̆ kra than] id.

သ့ဒ်(ဆ်) [sʌ̆ bɔ̆] n. hump of bull, the hump of the Indian bull. Var. ဓ(ဆ်) [bɔ̆].

သဘာဝပတိ် [sʌ̆ bhèa pʌ̆ tæ̆] n. (P.) chairman (of an assembly).

သဘာဝ [sʌ̆ bhèa wɛ̏] n. (P.) nature.

သဘာဝယုတ္တိ့ [sʌ̆ bhèa wɛ̏ yùt tæ̆] n. something innately logical, something is obviously true.

သဘာဝလောက [sʌ̆ bhèa wɛ̏ lɔ' kʌ̆] n. the way of the world.

သ့ဘ့ [sʌ̆ bhèa'] n. (P. sabhavo) nature, disposition, character, state, condition, natural bent.

သ့ဘ့ဒေ့(ဟ်) [sʌ̆ bhèa' dɛ̆h] adv. originally.

သ့ဘ့ဒေ့သခ်လို့ဇော [sʌ̆ bhèa' dɛ̆h saik lɒ rao^{2}] n. what sort of a person is he ?

သ့ဘဝ် [sʌ̆ bhèa' dhɔ̀] n. divine law, natural law. သဘာဝဝမ့ [sʌ̆ bhèa wɛ̏ dhɔ̀m mɛ̏] id.

သ့ဘခ်(က်) [sʌ̆ bhàik] v. to help, assist. ထ့သ့ခ်(က်) [thʌ̆ pʌ̆ sʌ̆ bhàik] v. to help walk. ထ့ဒ်သ့ခ်(က်) [thʌ̆ pɛŋ sʌ̆ bhàik] id. Var. ယ့ခ်(က်) [lɛ̏ bhàik].

သ့ဘိုက် [sʌ̆ bhòik] n. swallow-wort plant (medicinal plant). ဆဘိုက် [ʌ̆ bhòik] id.

သ့ဘင် [sʌ̆ bhèaŋ] n. festival (meat and drink served to royalty), festival, feast. ဒ့သ့က်ဇောတ် သ့ပြဘို့က် [cənʌ̆ swɛk mɛ̏ ràt sʌ̆ pʌ̆ prʌ̆ bhèk] id. ဒ့ထ့ဒ်သ့က်ဓဝတ် [cənʌ̆ thəpʌ̆ bɛ̏ jèa' swɛk dè wɛ̏ tao^{3}] n. food offertory to deva, assembly, ceremony, congregation.

သ့ဘင်ကျခ်(က်) [sʌ̆ bhèaŋ kyaik] n. pagoda festival.

သ့ဘင်လှ်(ဟ်) [sʌ̆ bhèaŋ lɨh] n. dance, nautch.

သ့ဘင်ဒိန်ကိုဗတိမု [sʌ̆ bhèaŋ jèn kɒ mɛ̏ hæ̆ mɯ̏] n. convocation for the conferring of degrees, commencement.

သ့ဘင်ဆ့ခ်(က်) [sʌ̆ bhèaŋ ʌ̆aik] n. royal water sports, water festival held just before the Mon New Year's day.

သ့ဘင်ဒုတ်ဒ့ခ်(က်) [sʌ̆ bhèaŋ dùt jənòk] n. grand festival, performance, celebration, grand occasion.

သ့ဘင်လှ်ဝုတ် [sʌ̆ bhèaŋ lɨh bùt] n. derogatory allusion to some western styles of dancing where men and women hold each other closely.

သ့ဘင်သိကို့ [sʌ̆ bhèaŋ sæ klæ] n. conference. ဓပါသ့ဘင်ဂ့ပ်တောင်ဝင်သိကို့ [poa sʌ̆ bhèaŋ chɔp tɔiŋ bèaŋ sæ klæ] id. ပ့ဓတောင်ဝင်သိကို့ [pwʌ̆ mɛ̏ tɔiŋ bèaŋ sæ klæ] id. ပ့ဓသိကို့ [pwʌ̆

mɛ̏ sæ klæ] id.

သ္ဘန် [sʌ̆ bhɔ̀n] n. (P. sarabhannam) mode of reciting, intoning. ပွဓာလေခ်ဒ္ဓောတ်ဝိုင်တိုက် [pwʌ̆ mɛ̏ kʌ̆ leaŋ phəɗɒt paiŋ tak] id.

သဓ [sʌ̆ mʌ̀] v. (P.) coalesce, be well-balanced, mix (ingredients) thoroughly.

သဓဒိတ္တ [sʌ̆ mʌ̆ cɛt tʌ̀] n. (P.) fair-mindedness.

သဓာ [sʌ̆ mʌ̆ nʌ̀] n. (P.) asectic, monk, disciple of Buddha. သဓာဂုန် [sʌ̆ mʌ̆ nʌ̆ gùn] n. condition of an ascetic. သဓာဘ် [sʌ̆ mʌ̆ nʌ̆ bhèa] n. state of an ascetic.

သဓ/ ဠိတ်ကဓေါတ် [sʌ̆ mʌ̆ pʌ̆ tet kʌ̆ pɒt] n. producers' co-operative.

သဓဏ [sʌ̆ mʌ̆ thʌ̀] n. meditation to attain transquility.

သဓဝါယဓ [sʌ̆ mʌ̆ wèa yɛ̏ mɛ̏] n. co-operative (enterprise).

သဓာဓိ [sʌ̆ ma dhǐ] n. (P.) concentration of mind, probity, integrity, fairness of mind or attitude.

သဓာပတ် [sʌ̆ ma pɔt] n. (P.) attainment stage of meditation.

သမုဒယ [sʌ̆ mʊ̆ dɛ̏ yɛ̏] n. (P.) origin of suffering, attachment.

သဓးလမ့်ဠဲဓတ် [sʌ̆ mah lɔ̀mmlɔ̀m pəɗoa mɔ̀t] v. clear the eye of its mote.

သမဂ္ဂ [sʌ̆ mèak gɛ̏] n. (P.) union, association, society organization.

သဓွဲကြန် [sʌ̆ moa krɔn] v. make an appointment. သဓွဲကြန် [səmoa krɔn] id. သဓွဲကြန်လဓ် [səmoa krɔn lɔ̀] id. ဧသွဲကြန် [səmoa^{2} krɔn lɔ̀] id.

သဓှ် [sʌ̆ hmao^{3}] n. beak, bill muzzle. ဓောန်ဝဧစ်တဲပ်တ်သဓှ် [kɒn gɛ̏ cim tʊ̆ pɔk sʌ̆ hmao^{3}] n. the young birds open their beaks. ဆက်သဓှ် [chɛk sʌ̆ hmao^{3}] n. to pass the time of day. Cf. ဓှ် [khʌ̆ hmao^{3}], ဓှ် [cʌ̆ hmao^{3}], ဝိန် [paiŋ].

သဓှ်တွေက် [sʌ̆ hmao^{3} təŋeak] n. parrot's beak.

သဓှ်ပြောင် [sʌ̆ hmao^{3} preaŋ] n. buffalo's muzzle.

သမိုတ် [sʌ̆ hmet] v. (P. samijjhati) to effect, to give effect.

သမိုတ်ဏာ [sʌ̆ hmet na] n. pass on, to sent forward. သ္ဂုတ်သွာတ် [sʌ̆ gùt swat] id.

သယံဇာတ [sʌ̆ yom jèa tʌ̀] n. (P.) natural resources.

သယျာ [sʌ̆ ya] n. urine. Cf. အာတရ်ဧသ္ဆာတ် [a tʌ̆ rao^{3} dɒt], အာတရ်သ္ဆတ် [a tʌ̆ rao^{3} səmɔt]. Syn. ကဲ့(ဓ်) [kənɔm], ဓယျာ [khʌ̆ ya], တမျာ [tɔmya], ဖယျာ [phʌ̆ ya], ဗျာ [phya].

သယျာကောန် [sʌ̆ ya kɒn] v. give birth. တ္ဆုံဝ့တ် [təpɔŋ pəmɔt] id. သွးဆုံဂဓ် [slah glɔ̀m gɔ̀^{2}] id. ထဲဆဓ် [thui thɔŋ] id.

သယျာကွေဝ်ဒုံဒ် [sʌ̆ ya kəɗɔ dəmɔ̀ŋ] n. the urine is profuse.

သယျာဆုတ် [sʌ̆ ya cut] v. to urinate.

သရ^{2} [sʌ̆ rʌ̆] n. discharging lesion, sore, ulcer, burn, scald. ယဲသရ [yɔ̀a^{1} sʌ̆ rʌ̆] n. ulcer. Var. ဧရ [khʌ̆ rʌ̆], ဧပ့တ် [pənit], သရသရေန် [sʌ̆ rʌ̆ sʌ̆ rin], သြ [srʌ̆].

သရမ္ဘးတို့(ဓ်) [sʌ̆ rʌ̆ mɛ̏ dèh təŋom] n. wound. သရမ္ဘးတို့ဓဂ်(ဂ်) [sʌ̆ rʌ̆ mɛ̏ dèh təŋom bàik] id.

သရဖြဲစ်ဉ်ပွတ် [sə̆ rə̆ brèɑ pɔŋ pəmɔt] n. confinement in child birth.

သရ် [sə̆ rə̆] v. to break (up) the surface of. သရုတ် [sə̆ rə̆ tæ̆] v. to break the groud. သရုတ်ကိုထွေး(ယ်) [sə̆ rə̆ tæ̆ kɒ thoɑ²] v. to break the earth with a plough.

သရဏ [sə̆ rə̆ nə̆] n. (P.) refuge, protection.

သရဏဂမန [sə̆ rə̆ nə̆ gɛ̆ mɛ̆ nɛ̆] n. (P.) formula of worship.

သရဏဂမနဝိ [sə̆ rə̆ nə̆ gɛ̆ mɛ̆ nɛ̆ pæ̆] n. three refuge or object of faith the Buddha, the Doctrine and the Charch. သရဏဒိ [sə̆ rə̆ nə̆ pæ̆] id.

သရဏဂုန် [sə̆ rə̆ nə̆ gùn] n. condition of an ascetic.

သရဒ [sə̆ rə̆ dɛ̆] n. (P.) season, autumn, the name of a risi.

သရာ [sə̆ rɑ] n. trumpet. ခရာ [khə̆ rɑ] id.

သရာတမ့်က် [sə̆ rɑ tɔmŋɔk] n. crooked trumpet.

သရီရ် [sə̆ ræ rə̆] n. (P.) body.

သရီရ် [sə̆ ræ rə̆] adj. (P.) bodily, corporeal.

သရီရဓာတ် [sə̆ ræ rə̆ dhàt] adj. corporeal relics.

သရက် [sə̆ rɛk] v. to scrape, scratch, draw a line. ဓနုဆွဲနှိ [dɛ̆ jèɑk pənɒn] id. ခဲ့ကောတ် လေးသရက်ဖွေးနှိပ့်ခဲ့ [dɛ̆h kit lɪ̆ɛ̆ sə̆ rɛk pənɒn pəɗoɑ tæ̆] v. he took a stick and drew a line on the ground. Cf. ခရက် [khə̆ rɛk], သရိတ် [sə̆ ret], သက် [sɛk].

သရက်ခရက်ပွတ် [sə̆ rɛk khə̆ rɛk pəmɔt] v. to strike a match.

သရက်ခွိုင် [sə̆ rɛk khənoiŋ] v. to make a bell sound by drawing a stick along the rim.

သရှဲ(က်) [sə̆ raik] n. pieces, small bit, remnant.

သရေ့(က်) [sə̆ rò̰k] v. to repay, will repay.

သရေ့ဂုန် [sə̆ rò̰k gùn] v. to repay merit.

သရုံက် [sə̆ rɔk] v. to put on, as a bracelet. Var. သြုံက် [srɔk].

သရုင် [sə̆ rɛŋ] n. deed, business, affairs. Cf. အမှု [ʔə̆ hmɑó], ကိစ္စ [kɛt cɛ̆], ခရုင် [cə̆ rɛŋ].

သရုင်ကိုသြန်ကောတ်သြန် [sə̆ rɛŋ kɒ srɔn kit srɔn] n. financial affairs.

သရုင်ကိစ္စ [sə̆ rɛŋ kɛt cɛ̆] n. business, affairs, deeds, works. သရုင်ဂုတ် [sə̆ rɛŋ gɛ̆ bùt] id.

သရုင်ပါပ် [sə̆ rɛŋ pɑp] n. evil deed.

သရုင် [sə̆ rɔŋ] v. to step over, to step over anything. သွားသရုင် [sə̆ gàm sə̆ rɔŋ] v. step over. Cf. ကြတ် [krɔt], ကွေး(ခ်) [klʊ̆ˈ], တတ် [tɔt]. Var. ခရုင် [cə̆ rɔŋ]. ကြုင် [crɔŋ], သြုင် [srɔŋ].

သရုင်ကွေး(ခ်) [sə̆ rɔŋ klʊ̆ˈ] v. to step over, across.

သရုင်ကွေးမြုံင် [sə̆ rɔŋ klʊ̆ˈ mrɔ̀ŋ] v. to step across a ditch.

သရုင်ဂါ(ဝ်) [sə̆ rɔŋ gàm] v. to step over anything.

သရုင်သွားအာလွှုမွဲခွဲ(ယ်) [sə̆ rɔŋ sə̆ gàm ɑ lɛ̆ tɑoˈ mòɑˈ mòɑˈ] v. step over any object.

သရှေုင် [sə̆ reɑŋ] n. a cradle swing, cloth sling suspended from ceiling, used as a cradle,

www.monlibrary.com

hammock slung from pole, litter, howdah. ဒလိင်သရေၚ် [dĕ lòiŋ sŏ reaŋ] n. to carry a litter. လွဲ့သရေၚ် [lwùi sŏ reaŋ] n. to rock cradle. Cf. first sense, ကောန်ဇာ [kɒn jèa], ဂုန်ဇာ [jùn jèa]. second sense, ဇင်ဒလိင် [jòŋ dĕ lòiŋ], ဝဒ် [wò]. Der. ခရေၚ် [khŏ reaŋ] n. swing cradle. Var. ခြေၚ် [sreaŋ].

သရေၚ်ဝိင် [sŏ reaŋ coiŋ] n. howdah.

သရေၚ်ဝဒ် [sŏ reaŋ wò] n. palanquin.

သရုတ် [sŏ ròt] v. to pull tight, to close by a string. Cf. တ္ဝာတ် [təmat], ဗ္ဘုၚ် [pŏ teaŋ]. Var. ဂရုတ် [gĕ ròt].

သရုတ်ဂုက် [sŏ ròt jèk] v. to pull a cord tight.

သရုတ်ထိုင် [sŏ ròt thaŋ] v. to close the neck of a bag with a string.

သရိုတ်^{3} [sŏ ret] n. expense, expenditure on a particular object. Der. ဓရိုတ် [cŏ ret] n. hire. သရိုတ်တံဂှ်အဲသူးဒုင် [sŏ ret tŏ gòh oɑ sŏ dèh dèŋ] n. I have to bear the expense.

သရိုတ်^{J} [sŏ ret] n. line, streak. Cf. ဓိကောန် [ci nɒn], ဗ္ဒောန် [pənɒn], ဒသ္ဒဝဒ် [sənò]. Der. သက် [sɛk] v. to be scratched. Var. ဓရိုတ် [cŏ ret]. သရိုတ်ဒ္ဂက်ဂရုး [sŏ ret ŋèak gĕ rèh] n. marks of harrow, furrows.

သရိုတ်^{2} [sŏ ret] v. to rub against, to scratch, abrade, to make a stroke. Cf. သရုက် [sŏ rɛk]. Var. ခရိုတ် [khŏ ret]. သရိုတ်ကောတ် [sŏ ret kit] v. to make a stroke, to draw a line. သရိုတ်ကိုတဲ(ယ်) [sŏ ret kɒ toɑ] id. သရိုတ်ဒသ္ဒဝ် [sŏ ret sənie] v. to rub against vegetable.

သရိုတ်^{9} [sŏ rèt] n. to rub against. ဌိန်သရိုတ် [glèn sŏ rèt] id. ဓရိုတ် [gĕ rèt], တုဟ်သရိုတ် [tuh sŏ rèt] id. Cf. ဌိန် [glèn], ဇွတ် [jwèt], ဒတော် [dĕ bòt], ဒသွာတ် [sŏ pɒt].

သရောတ်ဓုဟ် [sŏ rɒt nùh] v. take snuff.

သရိုတ် [sŏ rot] n. ယဲဒ်သရိုတ် [yòɑ' mèaŋ sŏ rot] n. heamorrhoids piles.

သရန် [sŏ rɒn] v. to smart, sting. ဓတ်သရန်ဓံဒ် [mòt sŏ rɒn mòŋ] v. my eyes are smarting.

သရုပ် [sŏ rɒp] v. to be near, to pertain to. ကွေဟ်သရုပ် [klĕh sŏ rɒp] v. to experience on set of demonic possession. ချီသရုပ် [chi sŏ rɒp] v. to palpitate, throb.

သရုပ်ဖ္ဍပ်လဝ် [sŏ rɒp phəɗɒp lò] v. to be near. သရုပ်လဝ် [sŏ rɒp lò] id.

သရုပ် [sŏ rup] n. (P. sarupo) epitome, digest.

သရုပ်သ္ဘွ် [sŏ rup sŏ bèɑ'] n. own form, natural state.

သရောပ် [sŏ rɒp] n. summary.

သရောပ်ဂိတု [sŏ rɒp gĭ taŏ] n. end of the month.

သရောပ်ဇာတ် [sŏ rɒp jàt] n. final of a play. သရုပ်ဇာတ် [sŏ rup jàt] id.

သရောပ်ထော်(အ်) [sŏ rɒp thŏ'] v. summarize.-ise. ခဖုန်ထော်(အ်) [khɔmnɔn thŏ'] id.

သရောပ်နိုဂို(ဓ်) [sŏ rɒp nĭ gèm] v. conclude a speech or write an epilogue, wind up a speech.

သရုဲ(ဓ်) [sŏ rɑm] n. သရုဲဝိဓ် [sŏ rɑm pɑp] n. bad, evil, wrong doing, demerit, sin, sinful deed.

www.monlibrary.com

သဂီ(ဒ်) [sɑ̆ rom] n. mud, mire. ဥက်သဂီ(ဒ်) [glɛ̀ak sɑ̆ rom] n. to sink into the mud, bog down. ဥတ်သဂီ(ဒ်) [nɛ̀ak sɑ̆ rom] id. Cf. လွတ် [ləmɛ̀ak]. Var. ခဂီ(ဒ်) [khɑ̆ rom], ထဂီ(ဒ်) [thɑ̆ rom].

သရဲ(ယ်)[2] [sɑ̆ rai] n. glory, renown, pride. ဇရဲ(ယ်) [sɑ̆ rai] id. ဒုဝန်ဒုရေတ်ဇရဲဇရဲတိုန်ကွေ့ကွေ့(မ်) [dəmàn nù dɛ̈h tɔ̆ dɛ̈h cɑ̆ rai ton kwɛ̈h kwɛ̈h] n. he really is proud of them. ဗျုတ်ဒွေတ်ဇရဲ(ယ်) [pyut bɛ̆ dɔ̀ik cɑ̆ rai] n. to humiliate publicly. ဗြဲသရဲချင် [brɛ̀a' sɑ̆ rai dʒŋ] n. harlot, courtesan. Cf. ဗြဲအိုဉ်(ဒ်) [brɛ̀a' ao bɛ̀], ဗြဲဝင်ဧဝ် [brɛ̀a' cɛŋ cie]. Var. ဇရဲ(ယ်) [cɑ̆ rai]. Der. ချဲ(ယ်) [chai] v. to be outstanding.

သရဲ(ယ်)[1] [sɑ̆ rai] n. soldier, warrior, wild beast.

သရဲကွိ [sɑ̆ rai kwi] n. soldier fighting on a chariot.

သရဲဂွင် [sɑ̆ rai glɔ̀ŋ] n. hooligan.

သရဲဇွေဉ်(က်) [sɑ̆ rai jənɔ̀k] n. (during monarchic days) elite troop famed for gallantry.

သရဲချင် [sɑ̆ rai dʒŋ] n. harlot, courtesan. ဇရဲချင် [cɑ̆ rai dʒŋ] id.

သရဲပွာန် [sɑ̆ rai pənan] n. soldier.

သရဲပွာန်တိုက် [sɑ̆ rai pənan tak] n. foot soldier, infantry.

သရဲသွင် [sɑ̆ rai sɑ̆ gɔ̀ŋ] n. man of moral and physical courage, hero, gallant.

သရဲ(ယ်)[3] [sɑ̆ rai] n. ghost. ကလေးသရဲ(ယ်) [kɑ̆ lok sɑ̆ rai] id. Var. ခရဲ(ယ်) [khɑ̆ rai].

သရဲ(ယ်)[2] [sɑ̆ rai] n. wild beast. သတ်ဂြိုဒ် [sɔt grɔ̀p] id. Cf. တိရွာန် [tæ̆ rɔt chan], သတ်တိရွာန် [sɔt tæ̆ rɔt chan], သတ်တိရွာန်အဂိုင် [sɔt tæ̆ rɔt chan ɑ̆ rɛ̀ŋ].

သဂီ(ဒ်) [sɑ̆ rɒ] n. mucus, fluid which lubricates joints, derision, scorn, ridicule. ဒုဉ်သဒိ(ဒ်) [dɑ̀ik sɑ̆ rɒ] n. fluid which lubricates joints. Var. ကဂီ(ဒ်) [kɑ̆ rɒ], ခဂိ(ဒ်) [khɑ̆ rɒ].

သဂိတ် [sɑ̆ roh] v. to decay, become dilapidated, fall into ruin, to fall down, collapse, to demolish, to crumble, to tumble, to fall to pieces, to fall off, (of vegetables, flowers) rotten. ကာလတိချိသွိသဂိတ်အာဓသုန်ဒှံဝ [kɑ lɑ̆ tæ̆ chi səŋæ̆ sɑ̆ roh ɑ mɛ̆ sun cɒh mɛ̆] v. at the time of the earthquake fifty houses collapsed. တိုတ်သဒိုတ်ဒုံဘုံးခြိဘ်းန် [tak sɑ̆ roh cih tui dɛ̀h mənɛ̀h pɒn] v. the building collapsed, crushing four people. သွိတိုက် ထြေ့ကာသဂိတ်ထေးတဲ့ဓက်တိုတ်တွိကောင် [səŋæ̆ tak trim nɔ̆ sɑ̆ roh thɔ̆' tui dɛ̀ak tak təmæ̆ nɔŋ] v. they are going to demolish this old building and put up a new one. သွိသဂိတ် [səŋæ̆ sɑ̆ roh] v. a tumble down house. Cf. first sense, လဲ(က်) [lɑ̀ik], လို(ဒ်) [lɔ̀m]. second sense, ပွဲ(က်) [plɑ̀ik], ဓလဲ(က်) [bɛ̆ lɑ̀ik], ဓလို(ဒ်) [bɛ̆ lɔ̀m]. Der. ဂဂိတ် [gɛ̆ rɔ̀h] v. to demolish. ဂိတ် [rɔ̀h] id.

သဂိတ်ဓန့်(တ်) [sɑ̆ roh cih] v. to collapse.

သဂိတ်ကာ [sɑ̆ roh nɑ] v. to demolish, bring down. လဒိတ်ကျာမိလင်သဂိတ်ကာသွိဖိဓှံဝ [lɛ̆ bɔt kyɑ mi lɔŋ sɑ̆ roh nɑ səŋæ̆ pæ̆ cɒh mɛ̆] v. the hurricane brought down thirty houses.

သဂိတ်ထလိန် [sɑ̆ roh thɑ̆ lɛn] v. be rotten and slimy.

သ,ဝိညာဏက [sʌ̆, wǐ ɲèa nʌ̆ kʌ̆] n. (P.) animate things, living things.

သဝှ် [sʌ̆ wɔ] v. to be blown away. စက္ကူတံသဝှ်အာခၠ [cɛk khao' tʌ̆ sʌ̆ wɔ a rʌ̆] v. the papers have flown away. ဖုတ်သဝှ် [pak sʌ̆ wɔ] v. to blown away. Var. ဇဝှ် [gɛ̆ wɔ].

သဟ [sʌ̆ hʌ̆] adv. (P.) together with.

သဟဇာတ [sʌ̆ hʌ̆ jèa tʌ̆] n. (P.) coincidence, agreement, compatibility, rapport.

သဟဇာတ် [sʌ̆ hʌ̆ jàt] n. agreement, harmony.

သဟာယ [sʌ̆ ha yʌ̆] n. (P.) friends and acquaintances.

သဟာသီ [sʌ̆ ha sæ] adj. (P. sahasiko) violent, cruel, ferocious.

သဟောက် [sʌ̆ hèak] v. to be parched with thirst, to be scorched. သဟောက်ခွန်(က်) [sʌ̆ hèak ʌ̀aik] id.

သဟဿ [sʌ̆ hɔt sʌ̆] n. a thousand.

သဟို(မ်) [sʌ̆ hom] v. to speak.

သဟိုခွေဝ်တိုန် [sʌ̆ hom khlae ton] v. speak in reply.

သဟာဲ(ယ်) [sʌ̆ hai] n. (P. sahayo) friend, companion.

သဟာဲပါတီ [sʌ̆ hai pa ti] n. party sympathizer.

သဟာဲဓမ္မ [sʌ̆ hai dhòm mɛ̆] n. fellow paticipants in religious activites.

သာ˚ [sa] n. borax. သာအာရိုင် [sa ʌ̀ rèŋ] n. tincal.

သာ˩ [sa] v. to exceed. ခဲသာခိုဟ် [oa sa khoh] v. I am the better behaved. ဒွဲဧၚ်ပိုန်ဖြဝ်သာခွန်ဂျိုင် [pəʌ̀oa bǐh pon drɔ̀p sa nùm glèŋ] v. you have more property.

သာ˧ [sa] v. to be light in weight, moderate in degree, gentle, soft, nimble, to spread, to line, to be light, not heavy. ခၠ်လက်ဖက်ဇာတ်သာဓံဒ် [ʌ̀aik lèak phɛk nʌ̆ ʌ̀at sa màŋ] v. this tea is not sweet enough. တလာဇာသာဓံဒ် [tʌ̆ la nʌ̆ sa màŋ] v. this box is light. တက်သာသာ,လွတက်ထတ်ထတ် [tɛk sa sa, lɛ̆ pʌ̆ tɛk thɔt thɔt] v. do not hit it so hard! hit it gently. ဓဒ်သွန်သာကွေ(တ်) [dàŋ slaik sa kwɛ̌h] v. he jumps very nimbly. ယဲသာ [yàa' sa] v. to recuperate. ဍွေသာသွံ(အ်) [sʌ̆ tæ̆ sa sʌ̆ pʌ̆] id. သက်သာ [sɛk sa] v. to moderate, improve. ဩန်အာဇာတွံတုဝ်ကိုဩန်အတေ, ဩန်အာဇာသာဓံဒ် [sron ʌ̆ nʌ̆ hɔ̆ tup kɒ sron ʌ̆ tɛ̆, sron ʌ̆ nʌ̆ sa màŋ] v. our currency is not like theirs, ours does not carry much weight. ဟုံအာရေဝ်သာသာ [hom ʌ̆ rǐe sa sa] v. speak quietly. ဓုံသာ [pɒn sa] v. there is not enough salt in it. opp. ဇြိုဒ် [jrèŋ], ထတ် [thɔt].

သာအာပွဲဩ်ဩ့ [sa a pəʌ̀oa sroh] v. feel relieved. တွံလးဓန်အာနုဩ့ [təmʌ̆ lèh ʌ̀ih a nù sroh] id.

သာကွာ [sa kəʌ̀a] v. light, active. သာဆာ [sa ʌ̀a] id.

သာသွံ(အ်) [sa sʌ̆ pʌ̆] v. to be frivolous, shallow-minded, inattentive.

သာသွံသွို့ [sa sʌ̆ pʌ̆ sʌ̆ tæ̆] v. to be careless.

သာသာ [sa sa] adv. lightly, quietly.

သာ˨ [sa] n. company, following, follower.

သဒ္ဒ [sɑ] num, aux. with heard. ကျင်္ကြိတ္တေဒတ်သာ [kyɑik troɑ tənɒt sɑ] v. exalted Buddha, the highest of all leaders. သိုသာန့်သုန် [som sɑ cɔh sun] v. with fifteen followers.

သာကျ [sɑ kyǎ] num, aux. Sakya, the race from which Gotama Buddha sprang, the race of Gotama Buddha.

သာ [sɑ] v. spread, unroll. Cf. ဝဲ့(ယ်) [gùi], ပ္လား [plɑh]. Der. သ္နာ [sənɑ] v. bamboo mat. နှာ [hnɑ] id.

သာ [sɑ] v. to be pleasant. သာယာ [sɑ yɑ] id. ကျံသာယာ [klɔ̌ sɑ yɑ] v. pleasant garden. ရှဲသာ [rɔ̀h sɑ] v. fine flavour, pleasure. Cf. ဗိုဟ် [poh]. သာယော်န် [sɑ yìn] v. to be pleasant, melodious. သာယော်ဂျန် [sɑ yin] id. ရဈာဂ်ဂြဝ်သာယော်ဂျန် [rɔ̀myɑiŋ grɔ̀ sɑ yin] v. the melodious sound of violins.

သာ [sɑ] v. သိုင်သာ [soiŋ sɑ] v. to be lonely.

သာကာတ် [sɑ kɑt] n. (Eng.) circus (show).

သာကျုလာ [sɑ kyu lɑ] n. (Eng.) circular, shaped like a circle, round.

သာခါ [sɑ khɑ] n. (P.) branch.

သာဂရ [sɑ gɛ̌ rɛ̌] n. (P.) sea, ocean.

သာဂူ [sɑ gù] n. (Malay) Sago, starchy food in the form of hard white grains, used in puddings.

သာဂျိန် [sɑ gen] n. (Eng.) sergeant, non-commissioned army officer ranking above a corporal and below a warrant-officer.

သာတာန် [sɑ tɑn or setɑn] n. (Heb) Satan, the devil.

သာတဲ့(ယ်) [sɑ tui] adj. more than. ပြဲ(ယ်) [proɑ] id. လောန် [lɔ̀n] id. သာတဲ့ဂျိုင် [sɑ tui glèŋ] id. ဗိုတဲ့ဂျိုင် [pɑɒ tui glèŋ] id.

သာတဲ့ဒးရုံပွဲပရောင်မ္ဒိဟ် [sɑ tui dèh rèh pəɗoɑ pǎ reɑŋ mənèh] v. be better than others in social dealings.

သာတဲ့သာတဲ့(ယ်) [sɑ tui sɑ tui] adv. increasingly.

သာထုဇန် [sɑ thɑ̌ jɔ̀n] n. (P. sadhujjano) ordinary man, unconverted man.

သာဓက [sɑ dhɛ̏ kǎ] n. (P.) evidence, example.

သာဓာ [sɑ dhèɑ] v. (P. sadharano) to be common, general. သာဓာကို(ဒ်) [sɑ dhèɑ kɒ] id.

သာဓု [sɑ dhǔ] adj. (P.) well done! (word of approbation), good, right, proper.

သာဓုကာ [sɑ dhǔ kɑ] adj. (P.) approval saying သာဓု [sɑ dhǔ].

သာပ္ဒ် [sɑ blèɑ'] v. be without taste.

သာမညွ [sɑ mǎ ɲǎ] adj. (P.) ordinary.

သာမဏီ [sɑ mǎ næ] n. (P.) novice

သာမဒိတ် [sɑ mǎ bɜ̀t] n. the Sama veda.

သာမိ [sɑ mæ̌] n. (P.) master, lord, husband.

သာမာန် [sɑ màn] adj. ordinary, normal, usual. adv. casually lightly.

သာရကာ [sɑ rə̆ kɑ] n. same as သာရိကာ [sɑ ræ̆ kɑ], general term for birds.

သာရထိ [sɑ rə̆ thi] n. (P.) charioteer, coachman.

သာရဝန် [sɑ rə̆ wòn] n. (LF) a kind of tree. (P. saravant, having pith.)

သာရိကာ [sɑ ræ̆ kɑ] n. (Skt. sarika) (P.) Indian grackle, large mynah bird, grackle, hill or talking mynah, Gracula religiosa intermedia, Gracula religiosa religiosa L. and intermedia Hay. သာလိကာ [sɑ lɪ̆ kɑ] id.

သာရီ [sɑ ræ] n. (P.) pilgrim.

သာရုပ် [sɑ rùp] n. (P. saruppo) to be fitting.

သာလဝ်ဖွယ်ဝစ်ခြိတ် [sɑ lə̆ whaik phə̆ ko dhòmrɜ̀t] n. pyrites, mineral that is a sulphide of iron (iron pyrites) or copper and iron (copper pyrites).

သာဝက [sɑ wɛ̆ kə̆] n. (P.) disciple, disciple of Buddha.

သာဝကီ [sɑ wɛ̆ næ] n. (P.) female disciple, novice. သာဝကီ [sɑ wɛ̆ ki] id. Syn. ထဝို(ယ်) [thə̆ poi].

သာသနာ [sɑ sə̆ nɑ] v. (P.) teaching, dispensation era, religion, religious system, doctrine, esp. Buddhist instruction, discipline, religion. သာသနာ [sɑ sə̆ nɑ] id. သာသုာ [sɑ sənɑ] id. သာသုာလှီအာ [sɑ sənɑ lɜ̀m ɑ] v. the Religion decayed. Cf. ဘာသာ [bhèɑ sɑ].

သာသာ [sɑ sɑ] adv. lightly. နခန်မသာကွာ [nɛ̆ dɛ̆ dòh mɛ̆ sɑ kəɗɑ] id.

သီ° [sæ̆] n. rice beer, rice spirit, distilled spirit, denatured alcohol, methylated spirit, methyl alcohol. သီအရက် [sæ̆ ɑ̆ rèɑk] id. Cf. အရက် [ɑ̆ rèɑk], ဗီယျာ [bì yɑ].

သီ[J] [sæ̆] n. hermit, rishi. ကျွန်သီယို(ဒ်) [kyɑik sæ̆ yɜ̀] n. pagoda build on rocking stone resemble the head of rishi or hermit. Cf. တပည့် [tə̆ pɔt sə̆]. Var. ဤသီ [ɪ̆ sæ̆], ရသီ [rɛ̆ sæ̆].

သီအရက် [sæ̆ ɑ̆ rèɑk] n. liquor with very high alcoholic content. သီအရက်မိတ်(သ) [sæ̆ ɑ̆ rèɑk mèt (s)] n. meths, methylated spirits.

သီရီ [sæ̆ ræ] n. (P. siri) goodness, prosperity.

သီလော [sæ̆ lɑo^2] n. pumelow, shaddock, pomelo, citrus, decumana. သီလော [sæ lɑo^2] id. သစ်သီလော [sɔt sæ̆ lɑo^2] id.

သီဝ [sɪ̆ wə̆] n. (P.) Siva, the Hindu God.

သီသ [sæ̆ sə̆] n. (P.) head.

သီ° [sæ] n. ကျွန်သီ [kyɑik sæ] n. glory, honour, good name. ဩီ [sræ] id.

သီ[J] [sæ] n. parent's younger sister.

သီဒို [sæ gəñi] n. relative-in-law, younger than wife or husband.

သီဒေမိ [sæ dɛ̆ mɪ̆] n. aunt who is the younger sister of one's mother, relative-in-law younger than the wife or husband.

သီမုနော်တာရ [sæ mù nòk tə̆ rə̆] n. uncles and aunts.

သီမုနော်တာရကောဒေကာလောဝို(ယ်) [sæ mù nòk tə̆ rə̆ kɑo^2 dɛ̆ kə̆ lɑo^2 poi] poss. pron.

our relatives.

သိ၃ [sæ] n. (P. silam) precept, one of the Buddhist တေ့ဥသိ [təŋoɑ sæ] n. sabbath, uposatha day or duty day on which the precepts may be especially observed. ဒို့နှံ့သိ [dɛ̀ gɔ̀n sæ] v. to undertake the keeping of the precepts. ပဥ္စသိလ [pɔn cʌ̀ sæ lʌ̀] n. binding on all Buddhist. မင်းသိ [mèaŋ sæ] v. to keep the precepts. ရိတ်သိ [rɔ̀h sæ] adv. every sabbath.

သိလ [sæ lʌ̀] n. (P. silas) morals or precepts (which are five, eight and ten number), moral practice, codifying moral conduct, of which ten are followed by monks, five ordinarily by laymen, and eight by အနာဂါရိက [ʌ̀ nèa gèa rɪ̏ kʌ̀] n. (လျှာတ်[ləmàt] n. white-robed acolyte) and အနာဂါရိကိ [ʌ̀ nèa gèa rɪ̏ ki] n. (ဗြဟ္မဏီ [brèa' mèn] n. nun) and by laymen as sabbath or Lenten observance sabbath.

သိဓသုန် [sæ mɛ̏ sun] n. the five precepts.

သိ၄ [sæ] v. to pay respect to royalty, to pay homage at court, attend on royalty.

သိအာဝ်ရီ [si ɔ ri] n. (Eng.) theory, set of reasoned ideas intended to explain facts or events.

သိကာဇရိတ် [si kɑ ret] n. cigarette. ဆံတ်သိကာဇရိတ် [pɔk si kɑ ret] id. သိကရိတ် [si kʌ̀ ret] id.

သိကျိ၅ [sæ klæ] n. pay respect to royalty, sit beside, to attend on, to sit beside, to associate with, to honour, to receive socially. သိ [sæ] id.

သိကျိ၂ [sæ klæ] v. to receive socially, to sit beside, to attend on, to associate with, to honour.

သိဂုက် [sæ glèɑk] v. to be plentiful, numerous, to attend royalty, nobility.

သိတ [sæ tʌ̀] n. (P.) n. cold.

သိတဂု [sæ tʌ̀ gù] n. (P.) moon.

သိတတေဇော [sæ tʌ̀ te jò'] n. (P.) low degree of heat, cold.

သိဒန် [sæ dòn] n. the deep, ocean.

သိဓဝ် [sæ dhɔ̀] v. to be seasonal, to be auspicious.

သိနိတ် [si net] n. (Eng.) senate, upper house of the law-making assembly in some countries eg. France, the US and Australia.

သိမြို(မ်) [sæ mrèm] v. to be respectful. ဓတ်ကိုသွားဇရှိသော့ရုံဝ [mɛ̏ thɔik kɒ sʌ̏ dèh rɪ̏h sih rèa' gèa'] id.

သိရီ [sæ ræ̏] n. (P.) splendour, glory. goodness. သိရီ [sæ̏ ræ̏] id.

သိလ [sæ lʌ̀] n. priestess, nun. ဗြဟ္မဏီ [brèa' mèn] id.

သိလ [sæ lʌ̀] n. (P. sila) moral, practice, moral precepts.

သိလခောန်ပြက် [sæ lʌ̀ cɒn prɔk] n. pious fraud, hypocrite. နွံဟ်လီ(မ်) [mənen ɪɛmɹ ɪɑ.

သိလီကာ [si li kɑ] n. (Eng.) silica, compound of cilicon occurring as quartz or flint, and in sandstone and other rocks.

သိလော [sæ lɑo^{2}] n. pumelow, shaddock, pomelo.

သိသန့်ဖြိုမြှန် [sæ sɔn mrèm mrɔ̀n] v. to care for, to nourish.

သီဟော [sæ hɑo^{2}] n. (P.) lion.

သုခ [sɑ̀ð khə́] n. (P.) (LF) bliss, happiness, pleasure, delight. Syn. တသိုက်ခိုတ် [tə́ sɑk cot].

သုဂတိ [sɑ̀ð gɛ̀ tǽ] n. (P.) transition to a happy state of existence, the three pleasant planes of existence (ie. ဘုံနှိမ် [bhùm mənèh], ဘုံဇွန် [bhùm ɛn], ဘုံဗြဲ(ဓ်) [bhùm brɔ̀m]).

သုစရိုတ် [sɑ̀ð cə́ rot] n. good deed, right conduct. သုစရိုတ် [sɑo^{1} cə́ rot] id.

သုဇာတာ [sɑ̀ð jèɑ tɑ] n. (P. Sujata) consort of Sakka or Indra.

သုဇာဘုတ် [sɑ̀ð jèɑ bhùt] n. ambrosia.

သုဇမ္ပတိ [sɑ̀ð jɔ̀m bɛ̀ tǽ] n. name of Indra.

သုတ [sɑ̀ð tə́] n. (P.) heard, knowledge, learning, renowned.

သုတကွဲ [sɑ̀ð tə́ kwæ̀] n. (P.) the poet of fiction.

သုတိ [sɑ̀ð·tǽ] n. (P.) sense of hearing, sound.

သုတေသန [sɑ̀ð te sə́ nə́] n. (P.) research.

သုဒ [sɑ̀ð dɛ̀] n. (P.) the poor, the indigent class.

သုဒဿဏာ^{ဂ} [sɑ̀ð dɔ̀t sə́ nɑ] adj. (P.) beautiful.

သုဒဿဏာ^{ဃ} [sɑ̀ð dɔ̀t sə́ nɑ] n. name of Sakka's City.

သုဓောဘုတ် [sɑ̀ð dhèɑ bhùt] n. (sudhabhojanam) ambrosial food, ambrosia of the Gods. ခုန်ဝ် [cənə̀ dèp] id.

သုဘရာဇာ [sɑ̀ð bhɛ̀ rèɑ jèɑ] n. grave digger.

သုဘာသိတ် [sɑ̀ð bhèɑ sot] n. (P. subhasitam) good words. ဝေလာန်ထွိုက် [gɛ̀ làn thəmoik] id. ဝေလာန်ဝဲ(ယ်) [gɛ̀ làn pə́ roɑ] id.

သုမေဓ [sɑ̀ð mè dhɛ̀] n. (P.) learned man, name of a Buddha.

သုမင်္ဂလ [sɑ̀ð mèɑŋ gɛ̀ lɛ̆] n. (P.) auspicious event.

သုမင်္ဂလ,ဒုမင်္ဂလ [sɑ̀ð mèɑŋ gɛ̀ lɛ̆, dŭ mèɑŋ gɛ̀ lɛ̆] n. (P.) significant occasions (happy or sad).

သုရိယ [sɑ̀ð ræ̀ yə́] n. (P.) Sun.

သုဝဏ္ဏ [sɑ̀ð wɔ̀n nɑ] n. (P.) gold.

သုသာန် [sɑ̀ð sɑn] n. (P. susanam) burial ground, cemetery, a place where dead bodies are burned, graveyard, a final resting place.

သုသာန်တဓွေက် [sɑ̀ð sɑn thɔmneɑk] n. charnel house, a place where dead bodies are thrown to rot away instead of being burned.

သူ [sɑo^{1}] v. to measure by capacity or quantity. Cf. ဓတ် [pɔt]. Der. (နှ) သူ့ [(nɛ̆) sənɑo^{1}] n. measuring basket. သုသူ့ဒိတလတ်ဓ်(ဓ်) [sɑo^{1} səŋɑ̀ð pæ̀ tə́ lɔt com] v. measure out three တလတ် [tə́ lɔt] of rice.

သုစရိုတ် [sɑo^{1} cə́ rot] n. (P. sucaritam) right conduct, well-doing, good deeds.

သူပရုံ(အစ်) [sɑo¹ pă rŏ] v. to divide out, make a division, partition of. ဒဲ့တံသူပရုံပဲ့ဂို့(ဟော်) [dĕh tŏ sɑo¹ pă rŏ pă roɑ gòh] v. they divided the profits.

သူပို့(ဝ်) [sɑo¹ bò] v. to assemble troops, to muster an army.

သူရုယျုန် [sɑo¹ ră yɔn] n. blue vitroil, copper sulphate crystals. သူရိယျုန် [sɑo¹ ræ̆ yɔn] id.

သူရာ [sɑo¹ rɑ] n. (P.) spirituous liquor.

သူရိုကဲ့(ယ်) [sɑo¹ ræ̆ kɑi] n. (P. asurakaro) Asuraloko, one of the apayas.

သူရိုယ [sɑo¹ ræ̆ yă] n. Var. of သုရိုယ [sɑŏ ræ̆ yă] n. Sun.

သူသူသိုသို့(ဓ်) [sɑo¹ sɑo¹ som som] adv. in much quantity.

သူသြေံ့(အစ်) [sɑo¹ srŏ¹] v. to measure paddy.

သေဋ္ဌိ [se thi] n. rich man. တွဲ့သေဋ္ဌိ [tɔmui se thi] n. recipient of pious hospitality. တွဲ့ကဋ္ဌိ [tɔmui kă thi] id. သေဆိ [se thi] id.

သေဋ္ဌိစက် [se thi cɛk] n. mill-owner.

သေနာ [se nɑ] n. (P.) army. သေနာပတိ [se nɑ pă tæ̆] n. general, commander-in-chief, kings minister. သေနာပတိ [se nɑ pă tæ̆] id. ဇအုပ်ဓုပ် [gæ̆ up dhùp] id. ဇအုပ်ပွာန် [gæ̆ up pɔnɑn] id.

သေနာတ် [se nɑt] n. gun, musket. သေနာတ် [se nɑt] id. သေနာတ်ကပွေန် [se nɑt kɔmlɒn] n. hand make gun. Cf. သ့ာတ် [sɔnɑt].

သေတ [se tă] adj. (P.) white, albino.

သေနဂ် [se nèaŋ gæ̆] n. military captain.

သေနဂ်ဗျူဟာ [se nèaŋ byù hă] n. war like display, art of war. သေနင်္ဂျူဟာ [se nèaŋ byù hɑ] id.

သေပွ [se ple] n. lightning. Cf. ဆေဝ်ပလေဝ် [chie pă lie].

သေသာတ် [se sɑt] v. to be different. various.

သေဟာန် [se hàn] n. accompaniment.

သဲ(ယ်) [soɑ] v. to glide, to sail, to move. ကျာသဲ(ယ်) [kyɑ soɑ] v. wind blow.

သော [sɑo²] v. to preserve by drying. adj. dried. ကသော [kă sɑo²] n. dried fish. ဗျုန်သော [phyun sɑo²] n. dried meat. Cf. ခဲ(ယ်) [coɑ], သခဲ(ယ်) [să eɑ], သကို့(ဟ်) [să kɔh].

သော [sɑo²] n. မိန်သော [mèn sɑo²] n. torch made of bamboo splinters bound together. ဖဲသော [mài sɑo²] n. torch made of oil-soaked cloth tied to bamboo.

သောက [sɑo² kă] n. (P.) anxiety, grief.

သောဓန် [sɑo² cɔn] n. a kind of tree, Xanthophyllum flavescens Roxburgh and glauca Wallich.

သောတ [sɑo² tă] n. (P.) ear, hearing. ဖွမင်္ဂိုင် [pwă mĕ pɛŋ hmoiŋ] id.

သောတာပန် [sɑo² tɑ pɔn] n. (P. sotapano) convert, he who has entered the first part, ariya of the first stage.

သောဃိန် [sɑo² pɑn] n. (P. sopanam) stair.

သောဘာကာနိုတ် [sɑo^{2} bhĕ nɑ̆ cot] n. (P. sobhanacittam) good nature.

သောမ [sɑo^{2} mɑ̆] n. Soma. ဒေတ်သောမ [dè wĕ tɑo^{3} sɑo^{2} mɑ̆] id.

သောမနဿ [sɑo^{2} mĕ nɔt sɑ̆] n. joy, gladness. Cf. ဒေါ်မနဿ [dɔ̀' mĕ nɔt sɑ̆] id.

သောမနုဟ် [sɑo^{2} mĕ nùh] n. (P. somanassam) satisfaction, enjoyment. သိုသောမနုဟ် [som sɑo^{2} mĕ nùh] n. satifactorily.

သောဠသ [sɑo^{2} lɑ̆ sɑ̆] n. (P.) sixteen.

သံ [sɑo^{3}] n. curse. Syn. ကသံ [kɑ̆ sɑo^{3}], ချွ [chɑo^{3}], သွံ [swɑo^{3}].

သံ(ဒ်) [sɔm] n. ခုဲသံ(ဒ်) [ɗaik sɔm] n. vinegar.

သမ္မးလမ်ဲပဲ့ဓတ် [sɔm ɑh lɔ̀mlɔ̀m pəɗoɑ mɔ̀t] n. take the mote out of the eye.

သမ်ိုက် [sɔm oik] v. to sob. လရိုသမ်ိုက် [lĕ rɔ̆ sɔm oik] id.

သမ်ိုး(ယ်) [sɔm ui] n. putridity.

သဇ္ဇက် [sɔm keɑk] v. to be sharp, whetted.

သံခိပ် [sɔm khɛp] n. (P.) gist, precis, concise version, summary, synopsis, epitome. v. summarize, make a synopsis, condense

သံဇိယန [sɔm gèɑ yĕ nĕ] n. rehearsing.

သံဃိက [sɔm ghĭ kɑ̆] adj. relating to all monks.

သံသေဒ [sɔm se ɗĕ jĕ] n. birth from moisture.

သမ္ဘာ [sɔm ŋɑ] n. fear.

သမ္ဘုဒမြံ့ [sɔm ŋɑŏ dɔ̀mrɛ̀a'] v. to be startled, to be afraid.

သမ်ံက် [sɔmŋɔk] v. to fear, to be crooked.

သမ်ံက်သမ္ဘာတ် [sɔmŋɔk sɔmŋɑt] v. to be anxious, to be afraid.

သမ္ဘာတ် [sɔmŋɑt] v. to be frightened. သမ္ဘာတ်ဒ္ဍ [sɔmŋɑt dĕ jnĕ] v. to be afraid, to be fearful.

သမ္ဘုဟ် [sɔmŋɔh] v. to be singed, burned.

သဇ္ဇုဟ် [sɔm ŋih] n. wealthy person.

သမ်ံ(ဒ်) [sɔmŋɔ̆] v. to be diligent.

သမ်ံက် [sɔmɗɔk] v. to be stained. သမ္ဘာဝ် [sɔmɗap] id.

သမ်ိုင် [sɔmɗaŋ] n. deaf person.

သမ်ိုဟ် [sɔmɗoh] adj. cunning, quick-witted.

သမ်ိုတ်(ဒ်) [sɔm tem] v. to remember, to take note of, mark. အရေဝ်အဲဟုိလဝ်ကိုဒ့ံနုကနိတော်ဂုံဒ့ံသမ်ိုဒးဟာ [ɑ̆ rĭe oɑ hom lɔ̀ kɒ bĭh nù kɑ̆ nĭ tĕ gòh bĭh sɔm tem dèh ha] v. do you remember what I told you before yesterday? အရေဝ်တံဏ်ဆဲသမ်ိုလဝ် [ɑ̆ rĭe tɔ̆ nɔ̆ ɗĕh sɔm tem lɔ̀] v. he took note of these matters အဲဟွံသမ်ိုတ်(ဒ်) [oɑ hɔ̆ sɔm tem] v. I do not remember. ပိုကျုင်ဓေင်အဏ်ဂိတုထ်ိုန်တော်ဂုံဇကုသမ်ိုဒးဖ်ဝ်ဏီဟာ [poi klɔŋ wɔ̀iŋ ɑ̆ nɔ̆ gĭ taɔ̆ kɑ̆ thon tĕ gòh jĕ kaɔ̆ sɔm tem dèh mɔ̀ŋ nem ha] v. do you still remember us coming on visit here last ထ်ိုန် [kɑ̆ thon] ? Cf. ဒုံ(ဟ်) [bɔ̀h], သ်ိုတ်(ဒ်) [sɑ̆ tem].

သမ္ဘီကဆင်သျင်အိုတ် [sɔm tem kɑ̆ chɔŋ slɔŋ ot] v. best or highest sense. ဗရုဗ္ဗ္ဗ [pɑ̆ rɑ̆ mɔt thɑ̆] id.

သမ္ဘီစိုတ် [sɔm tem cot] v. disposition of mind. အဖုတ်နိုတ် [ɑ̆ hmɔt cot] id.

သမ္ဘီဒး [sɔm tem dèh] v. remember, to remember, to call to mind.

သမ္ဘီဒးချိုတ်ပ္ဘိုတ် [sɔm tem dèh chot plot] adv. vividly, distinctly, definitely.

သမ္ဘီလဝ် [sɔm tem lɔ̀] v. commit to memory, make a mental note, bear in mind, int. interjection meaning " let this be a lesson to you."

သမ္ဘီသဖုတ် [sɔm tem sɑ̆ hmɔt] v. to mark, take notice, to regard. သမ္ဘီသ္ဘုတ် [sɔm tem sɔmɔt] id. သမ္ဘီညာတ်ကောတ် [sɔm tem ɲɑ̀t kit] id.

သမ္ဘီ့(ဒ်) [sɔm tom] n. thickness. စက္ခုသမ္ဘီ့(ဒ်) [cɛk khɑo' sɔm tom] n. thick paper. နက်သမ္ဘီ့(ဒ်) [nèɑk sɔm tom] n. thickness in vertical plane. Der. တိုဒ်(ဒ်) [tom] v. to be thick.

သမ္ဘီ့စက္ခု [sɔm tom cɛk khɑo'] n. thick of paper.

သမ္ဘီ့ဟ်ဝ္ဘိုင် [sɔm dɔ̀h gwèŋ] v. be abysmally wicket, stupid, foolish.

သမ္ဘိုင် [sɔmnoiŋ] n. shadow, shade. Var. နွိုင် [khənoiŋ], ဒွိုင် [gənòiŋ].

သမ္ဘိုင်တ္ဘံဆု [sɔmnoiŋ tənɔm chŭ] n. the shade of a tree. ဗိုဂ္ဂုံမွဲသ္ဘုဝ်သမ္ဘိုင်ကောင် [poi gɛ̆ jɔ̆ pəɗoɑ səmɔ sɔmnoiŋ noŋ] n. we will sit in the shade.

သဗ္ဘတိ [sɔm pɑ̆ tæ̆] n. (P.) riches, wealth, property.

သဗ္ဘယုတ် [sɔm pɑ̆ yùt] adj. (P. sampayutto) dependent.

သဗ္ဘတ္ထိ [sɔm pɔt tæ̆] n. (P.) attainment, well-being.

သဗ္ဘပ္ဘလာပ [sɔm phɔp pɑ̆ lɑ pɑ̆] n. (P.) idle talk.

သဗ္ဘောင် [sɔm bèɑŋ] n. official administering a number of villages.

သဗ္ဘုဒ္ဓ [sɔm bùt dhɛ̆] n. (P.) Buddha.

သဗ္ဘန် [sɔm bòn] n. give the contextual meaning.

သဗ္ဘန္ဓ [sɔm bòn dhɛ̆] n. (P.) (gram) conjunction.

သမ္ဘာ [sɔm bhèɑ] n. (LF) house-wife, spouse, wife, consort. ရဲသ္ဘီ [ròɑ' səŋæ̆] id. နွိုဟ်ပြဲသ္ဘီ [mənèh brèɑ' pəɗoɑ səŋæ̆] id. Cf. ကဝေင် [kɑ̆ wɔiŋ], ပြဲ [brèɑ']. Syn. တ္ဘလျိုင် [tlɑ̆ lyèŋ], တ္ဘသ္ဘီ [tlɑ̆ səŋæ̆].

သမ္ဘာအမာတ်စချင်တံ(အံ) [sɔm bhèɑ ɑ̆ màt cɛ̆ ɗəŋ tɔ̆] n. countess. ကလာ်အမာတ်စချင်တံ(အံ) [kɑ̆ lɔ ɑ̆ màt cɛ̆ ɗəŋ tɔ̆] id.

သမ္ဘာကိုတ္ဘသ္ဘီ [sɔm bhèɑ kɒ tlɑ̆ səŋæ̆] n. husband and wife. ကောတ်သမ္ဘာ [kit sɔm bhèɑ] v. to take a wife.

သမ္ဘာရ [sɔm bhèɑ rɛ̆] n. (P.) preparation, fulfilment. ပ္ဘမ္ဘီကာ်ဝေင်ကို(ဒ်) [pwɑ̆ mɛ̆ phəɗak bɛ̆ pɔiŋ kɒ] id.

သမ္ဘာရပရိဿ္ဒေဒ [sɔm bhèɑ rɛ̆ pɑ̆ rèt che dɛ̆] n. (P.) (gram) parsing.

သဗ္ဘတာ [sɔm mɑ̆ tɑ̆] n. President.

သဗ္ဘတဒုတိယ [sɔm mɑ̆ tɑ̆ dŭ tæ̆ yɑ̆] n. Vice-President.

သမ္မထိုက် [sɔm mə̆ thak] n. crystal. adj. crystalline.

သမ္မာ [sɔm ma] n. (P.) truth. adj. right.

သမ္မာဆန္ဒ [sɔm ma chɔn dĕ] n. (P.) right wish.

သမ္မာဇီဝ [sɔm ma jì wĕ] n. (P.) exertion the right direction, right way of earning a living.

သမ္မာပယောဝ [sɔm ma pə̆ yɑo^{2} gĕ] n. good way of life.

သမ္မုတိသစ္စ [sɔm mŭ tæ̆ sɔt cĕ] n. relative truth.

သမြိုက် [sɔmreak] v. to split, to slit open, lance. အဲသမြိုက်ဧ့, ကာလဝ်ဘ္လိုတ်တိတ်ကျင်ကောင် [ɑa sɔmreak dĕ̀h, ka lə̆ gɔ̀h pə̆ toh tet klɔŋ noŋ] v. I will lance it and then the matter will come out. ဇွဲဝံ့သမြိုက်ကွောင် [jwə̆ gə̆ sɔmreak kə̆ to] v. its ear-splitting! သမြိုက်ကွောင် [sɔmreak kə̆ to] id. Cf. ဓိ(က်) [paik], ဖျိ(က်) [phyaik].

သမြိုက်ဆု [sɔmreak chŭ] v. to split a log.

သမြိုက်ထေဝံပုင် [sɔmreak thə̆^{1} bɔ̀ŋ] v. he splits its belly open.

သမြိုင် [sɔmroiŋ] adj. sparse, thinly distributed.

သမြိုင် [sɔmreaŋ] n. cloth sling suspended from ceiling, used as cradle, hammock slung from pole, litter, howdah. ဂဲသမြိုင် [gĕ wùi sɔmreaŋ] n. to rock a cradle. ဒလိင်သမြိုင် [dĕ̀ lòiŋ sɔmreaŋ] n. to carry a litter. Cf. first sense, ကောန်ဇာ [kɒn jèɑ], ဂုန်ဇာ [jùn jèɑ]. second sense, ဇင်ဒလိင် [jɔ̀ŋ dĕ̀ lòiŋ], ဝဲ [wɔ̀]. Var. ခရေိုင် [khə̆ reaŋ], သရေိုင် [sə̆ reaŋ].

သမြိုင်ဓိင် [sɔmreaŋ coiŋ] n. howdah.

သမြိုင်ဝဲ [sɔmreaŋ wɔ̀] n. palanquin.

သမြိုပ် [sɔmrɔp] v. to be quick, to be violent, to tremble. ကျေဟ်သမြိုပ် [klĕ̀h sɔmrɔp] v. to experience the on set of demonic possession in ကလေဒ်(က်) [kə̆ lok] dance, to feel inflatus, to feel the frenzy of demon possession. ချီသမြိုပ် [chi sɔmrɔp] v. to palpitate, throb.

သမြိုပ်မဇ္ဈေဒ်(က်) [sɔmrɔp mĕ̀ jənɔ̀k] n. violence.

သမြုံ(မ်) [sɔmrim] v. to roll, reverberate, to resound as thunder, the thunder resounds. ဂဒိုသမြုံ(မ်) [gĕ̀ gɔ̀ sɔmrim] v. the thunder rolled. Cf. ဂရိုင် [gĕ̀ rɔ̀iŋ], ဓမြုံ(မ်) [cɔm rim], တမြုံ(မ်) [tɔmrim].

သမ္ဘဉ်(က်) [sɔmlaik] n. bronze. Cf. သ္ဘဉ်(က်) [slaik].

သမ္ဘုင်^{2} [sɔmlɔŋ] adj. high.

သမ္ဘုင်ထတ် [sɔmlɔŋ thə̆ tɑo^{3}] n. stature.

သမ္ဘုင်ထတ်ခိုဟ် [sɔmlɔŋ thə̆ tɑo^{3} khoh] v. be strapping, be stout.

သမ္ဘုင်မုက်ဍုးချ်ကွီ [sɔmlɔŋ mə̀k glèh ɗaik kəpi] n. river level.

သမ္ဘုင်J [sɔmlɔŋ] n. top, summit, crown of head. Cf. အထောတ် [ʔə̆ thɒt], ကွိုပ် [kəɗop], ကွုဟ် [kəɗoh], ထောတ် [tənɒt], ဘ္လု [lĕ̀ tɑo^{1}]. opp. သ္ဒဝ် [sɔmɔ]. Der. သ္ဘုင် [slɔŋ] v. to be high.

သမ္ဗုဒ်ခို(ဒ်) [sɔmlɔŋ dɜ̀] n. top of hill, the high of the mountain.

သမ္ဗုဒ်ကျာ [sɔmlɔŋ kyɑ] n. south. adj. southern. ဓဓေဒ်ဓဝ်ကိုခိုဟ်သမ္ဗုဒ်ကျာ [mɛ̌ chɔiŋ cɔ̀ kɒ dɜ̀h sɔmlɔŋ kyɑ] id.

သမ္ဘိုး(ဒ်)° [sɔmlom] n. saboteur, subversive.

သမ္ဘိုး(ဒ်)ᴶ [sɔmlom] v. to be mad, foolish. သမ္ဘိုးဓမ္ဘု [sɔmlom dɔ̀mlʊ̄] n. to be foolish.

သမ္ဘိုးသ္ဘိုးသ္ဘ [sɔmlom sɑ̌ dɜ̀m sɑ̌ dɛ̌] n. fools.

သံယောဇဉ် [sɔm yɔ̀' jɜ̀n] n. (P.) (of feeling) attachment.

သံဝရသီ [sɔm wɛ̌ rɛ̌ sæ] n. restraint under the moral law.

သံလံ(ဒ်) [sɔm lɔm] n. crow-bar, used as digging implement. Syn. ဥတ္ဘိုး(ဒ်) [kwɒ].

သံဝါသ [sɔm wɛ̀ɑ sɑ̄] n. (P.) cohabitation, sexual intercourse.

သံဝေဂ [sɔm wè gɛ̄] n. (P.) apprehension (at the prospect of a continuum of rebirths), remorse, contrition.

သံသကြိုတ် [sɔm sɑ̌ krot] n. Sanskrit.

သံသယ [sɔm sɑ̌ yɑ̄] n. (P.) doubt, suspicion.

သံသာ [sɔm sɑ] n. samsara, cycle of rebirths, cycle.

သံသာဂွိုင် [sɔm sɑ glòiŋ] v. take a long time to go through the cycle of rebirths, be protracted, be a waste of time.

သံသေဒဇ [sɔm se dɛ̌ jɛ̄] n. (P.) process of birth out of foam. ကြိုင်လဝ် [krɑŋ lɔ̀] v. store (commodities, etc.) hoard.

သံသက် [sɔm sɛk] n. large tree of hill forests, Stereospermum fimbriatum De Condolle.

သး [sɑh] v. to cleanse. ယဝ်သး [yàik sɑh] v. to clean (rice) by pounding. Cf. ဂုံ(ဒ်) [gùm], ယဝ်(က်) [yàik], ဆွး [sɑ̌ ɑh]. Der. သျှဆွး [səŋɑð sɑ̌ ɑh] n. cleaned rice.

သးသျှ [sɑh səŋɑð] v. to clean rice (by pounding) use a rice pounder to polish rice. သးသျှ ဝုရာ [sɑh səŋɑð bʊ̄ rɑ̌ hɑ] v. have you cleaned the rice thoroughly?

သက်° [sɛk] v. to draw, to draw a line (through), cross out, to mark, to make a mark, to make a note of, to strike out. ဈေရုဒ်ဏ်းသက်လဝ် [ɑ̌ rɛ̀e nɔ̌ sɛk lɔ̀] v. make a note of this. ညးကျုင်ဟွံဓာန်သက်လဝ်မျှညး [ɲɛ̀h klɜŋ hɔ̌ màn sɛk lɔ̀ yəmʊ̄ ɲɛ̀h] v. he cannot come, cross his name out. Cf. သရက် [sɑ̌ rɛk].

သက်ဖျောန် [sɛk pənɒn] v. to draw a line, to draw a line with a ruler.

သက်လဝ် [sɛk lɔ̀] v. set a mark, to set a mark so that one can know the place again.

သက်ᴶ [sɛk] v. to be without, to be deprived of.

သက္ကျ [sɛk kɑ̄] prep. without.

သက်ကို(ဒ်) [sɛk kɒ] adv. not.

သက်၃ [sɛk] v. သက်သာ [sɛk sɑ] v. to moderate, improve, be relieved, be better. သက်သာ ဈာ [sɛk sɑ ɑ] id. သက်သာတိုန် [sɛk sɑ ton] id. ယဲသက်သာ [yòa' sɛk sɑ] v. his condition has improved. Cf. သွာ [swɑ].

သက္ကတ [sɛk kə̆ tə̆] n. Sanskrit.

သက္ကဒါဂါ(ဓ်) [sɛk kə̆ dèa gàm] n. (P. sakadagami) the first part or state of sanctification.

သက္ကရ် [sɛk kə̆ rə̆] adv. not at all.

သက္ကရာဇ် [sɛk kə̆ rat] n. era, epoch, date, year, calendarical era, esp. that commonly used in Burma. သက္ကရာဇ် [sɛk kə̆ rat] id.

သက္ကရာဇ်အင်္ဂလိပ် [sɛk kə̆ rat ɛŋ gə̀ loik] n. the Christian era.

သက္ကရာဇ်ခွဲမွေးဘ် [sɛk kə̆ rat dɔ̀h mənèh] n. date of birth.

သက္ကရာဇ်လွိုပ်ကွဲဝှိ [sɛk kə̆ rat ləŋèm pæ̆ klɔm cɔh pæ̆] n. Mon era 1313 (AD 1951).

သက္ကလာဇ် [sɛk kə̆ lat] n. (LF) woollen cloth.

သက္ကလာဇ်ဂွ [sɛk kə̆ lat gwù] n. flannel. ult. from Persian, saqalat.

သက္ကာယဒိဋ္ဌိ [sɛk ka yə̆ dèt thĭ] n. illusion of self, false view of individuality.

သက္ကာရ [sɛk ka rə̆] n. (P.) hospitable, reception, festival. this word slightly abbreviated forms the second part of such compound as ပုဇ်သကာ [pao' jèa' sə̆ ka], လာဘ်သကာ [làp sə̆ ka].

သက္ကွ [sɛk kaŏ] prep. without. သက်ကို(ဓ်) [sɛk kɒ] id.

သက္ကွသွိုင် [sɛk kaŏ səmoiŋ] adv. immediately realised, immediately after, next. သက္ကွသွိမ် (ဓ်) [sɛk kaŏ səmem] id.

သက္ကွကာ [sɛk kaŏ nə̆] n. (P. sakuno) bird. သကုန [sə̆ kun nə̆] id.

သက္ကွဖို(ဓ်) [sɛk kaŏ phɒ] adj. vain, useless, foolish.

သက်ခု [sɛk khənə̆] adv. at once.

သက်သီ [sɛk sæ] n. (Skt. sakshi) testimony, evidence, testimonial, witness. ဇွတ်သက်သီ [cəmɔt sɛk sæ] n. to examine witness, hear evidence. တက်သက်သီ [tɛk sɛk sæ] n. to call as a witness, call on to witness. ဒုင်သက်သီ [dɔ̀ŋ sɛk sæ] n. to give evidence, bear witness. ခွိတ်သက်သီ [pə̆ tet sɛk sæ] n. to furnish proofs. လိက်ဒုင်သက်သီ [lòik dɔ̀ŋ sɛk sæ] n. diploma.

သက်သီအပွဲ(ယ်) [sɛk sæ ə̆ pəʤoa] n. key witness.

သက်သီအလိုအသီ [sɛk sæ ə̆ lɔ̀ ə̆ sæ] n. witness for the prosecution, approver.

သက်သီတိတ်ဟွဲညှိပုတ် [sɛk sæ tet hə̀ ɲĭ puh] n. the evidence is conflicting.

သက်သီနဗတ် [sɛk sæ nɛ̆ mɔt] n. eye witness.

သက်သီဖဟွဲမွဲကိုဝဲမွဲဓဝ် [sɛk sæ mɛ̆ hə̀ moa kɒ bɛ̆ bwɔ̀a' dhɔ̀] n. perjurer.

သက်သီဟွဲဆုံ(ဓ်) [sɛk sæ hə̀ ʤam] n. false witness, perjurer.

သက်သက် [sɛk sɛk] adv. merely, wholly, completely, entirely. သွးသွး [səmah səmah] id. ခုဒန်ဆဗိတ်ဒုံ(ဟ်) [nɛ̆ dɛ̆ dɔ̀h chə̆ pot gɔ̀h] id. အဲမွိဟ်တ္ဌိသက်သက်ဓကောင်အကား(အံ်) [oa mənèh təmæ̆ sɛk sɛk noŋ ə̆ nə̆] adv. I am a complete new comer here. ဝုင်ဟွဲမွဲသက်သက် [pɔŋ hə̀ moa sɛk sɛk] adv. there is no rice at all. သင်္ဃတ်သက်သက် [saik bɛ̆ kit sɛk sɛk] adv. unmixed red. သိုင်သွိဆုကွသက်သက် [saŋ səŋæ̆ chŭ klə̆ sɛk sɛk] adv. he built a

house entirely of teak. ဟွံမွဲသက်သက် [hŏ̀ moa sɛk sɛk] adv. none at all.

သက်သွာ [sɛk swa] v. to be better, to be easier.

သင်(က်)[˥] [saik] v. to tear (in two, up). to rend. Cf. ခဇင်(က်) [khă̰ caik], ကျင်(က်) [jyàik], ထွေက် [thlɔik], ပဇောင် [pă̰ thoŋ].

သင်ထောင် [saik thoŋ] v. to be torn.

သင်ယာတ် [saik yàt] v. to tear a piece of cloth in two.

သင်သေဝဲသေဝဲ(ယ်) [saik soa^{2} soa^{2}] v. to tear into small pieces.

သင်(က်)[˩] [saik] n. colour, kind, sort, form, appearance, general quantifier. ကွိုင်ကွိုကျက်နာနာသင်(က်) [kwoiŋ kwak nèa nèa saik] n. instruments of various kinds. လေန်သင်ထဝ် [că̰ lɔn saik thɔ] n. golden sandalwood. ပသင်(က်) [pă̰ saik] n. what kind of. ဝရိပန်သင်(က်) [bɛ̆ rĭ pɔn saik] n. the four requisites for monastic life. မွဲသင်လေင်မွဲမွဲ(ယ်) [mòa' saik le hŏ̀ moa] n. there was nothing there. မွဲသင်မွဲဆို(ဒ်) [mòa' saik hŏ̀ chaɒ] n. I found nothing. မွဲသင်စာရာန်လေဒ် [mòa' saik pa rèa nùm le] n. there is something. Var. သျွက် [səŋeak]. Cf. အရုံင် [ă̰ rɔ̀ŋ], ဂကူ [gɛ̆ kao'], ဝတ် [bɔ̀t], ဒုံ(ဓ်) [bɔ̀m], ဒွဲ(ယ်) [bwòa'], သောင် [soŋ]. Der. သျွက် [səŋeak] n. green colour.

သင်အာကး [saik ă̰ kah] n. sky-blue. Cf. ဒျို(ဓ်) [ɗom].

သင်က်ခွောင် [saik kao^{3} khəɗoŋ] n. violet. Cf. ဒျို(ဓ်) [ɗom].

သင်ကောန်ပေဝ်ပြာတ် [saik kɒn pie brà̰t] n. light green colour.

သင်ခဝို(ဝ်) [saik khă̰ pɒ] n. salmon pink. Cf. ကွေတ်ပလို(ဓ်) [bɛ̆ kit pă̰ lom].

သင်ခွဲခွင်(က်) [saik khəmai khəɗaik] n. grey. Cf. သင်ယွေင် [saik pă̰ təiŋ].

သင်ချို(ဓ်) [saik chom] n. dark blue colour.

သင်ချိုစတ်စတ် [saik chom pɔt pɔt] adj. bluish. အရုံင်နှံခွဲင်သင်ချိုညီညီ [ă̰ rɔ̀ŋ dɔ̀h dəmɔ̀ŋ saik chom ɲĭ ɲĭ] id.

သင်ဇွေက် [saik ŋeak] n. green.

သင်ဇကူ [saik jɛ̆ kaɔ̌] n. countenance, colour of skin.

သင်ဇာင်ဋ္ဌ [saik jèŋ ŋŭ] n. vermilion. Cf. ကွေတ် [bɛ̆ kit].

သင်ဆုင်မိတ် [saik ɗaik mèt] n. yellow colour.

သင်ဆုင်မိတ်ခဝို(ဝ်) [saik ɗaik mèt khă̰ pɒ] n. pink colour.

သင်တွဲ(ယ်) [saik təŋoa] n. bright yellow.

သင်တွေက် [saik təŋeak] n. green. Cf. ဇျိုဝ်ရံ့ [kəɗop ɗao^{3}], ကျောဝ်ရံ့ [kəɗap ɗao^{3}].

သင်ထဝ်ဖန့် [saik thɔ mɛ̆ hnao^{3}] n. reddish.

သင်ထဝ်သရိ(ဓ်) [saik thɔ să̰ rem] n. dark or black colour.

သင်ဒဇိန် [saik dɛ̆ wàn] n. variegated colour.

သင်ဒမျိုင် [saik dɔ̀myèŋ] n. reddish colour, tawny colour.

သင်္ဒို(ဓ်) [saik pəɗom] n. pale red.

သင်္ကြေတ်သက်သက် [saik bɛ̌ kit sɛk sɛk] n. unmixed red pigment. adj. မဒှံသင်္ကြေတ်သက်သက် [mɛ̌ dɔh saik bɛ̌ kit sɛk sɛk] id.

သင်္မိတ် [saik mèt] n. yellow colour.

သင်္ယက် [saik yèak] n. brown. Cf. သင်္ခမျိုင် [saik dɔ̀myèŋ]. သင်္သျှဒိ(ဒ်) [saik slă jɔ̀].

သင်္ယန် [saik yɔn] n. blue.

သင်္လှိ(ယ်) [saik hlui] n. tawny colour. သင်္သျှဲ(ယ်) [saik slui] id.

သင်္လွာ [saik lwa] n. form, appearance, colour.

သင်္ဃိမ် [saik lĭ mao^{3}] n. orange.

သင်္ဝန်္ဂကာ [saik wɔn ŋɛ̌ ka] n. colour rogue. အရုဏ်ရဲရဲ(ယ်) [ă rɔ̀ŋ ɗai ɗai] id.

သင်္သရီ(မ်) [saik să rem] n. brown colour.

သင်္သျှဒိ(ဒ်) [saik slă jɔ̀] n. chocolate brown. Cf. သင်္ယက် [saik yèak].

သင်္သေ့နှစ်ခွဲခေါင် [saik sənok khəmai caiŋ] n. buff.

သင်္သေ့ငဝေါက် [saik səneaŋ təŋeak] n. green colour, the colour green.

သင်္ဂို(ဟ်) [saik gɔ̀h] adv. as, like as, thus, so. အဲမ့်ထေင်သင်္ဂို(ဟ်) [oa hɔ̌ theaŋ saik gɔ̀h] adv. I do not think so. အဲမ့်ဓယျသင်္ဂို(ဟ်) [oa hɔ̌ khă yă saik gɔ̀h] id. ဒှံသင်္ဂိုဟာ [dɔ̀h saik gɔ̀h ha] adv. is that so? ဒှံသင်္ဂိုသွဲ့ဆွဲန္ဒုစ်တ်ခွဲပေကောင်ဝိုင်(အ်) [dɔ̀h saik gɔ̀h sloa ɗĕh nùm pot mòa' pe noŋ pŏ^{2}] adv. in that case I suppose it would be about a foot wide. သင်္ဂိုဝိုန်ရ [saik gɔ̀h bàn ră] n. it is certainly so, certainly it is. မုသွသင်္လိုဆဲ့ဟုိသင်္ဂို(ဟ်) [mŭ să pă saik lɒ ɗĕh hom saik gɔ̀h] adv. what does he means by saying that? မာတ်ဒှံသင်္ဂို(ဟ်) [màt dɔ̀h saik gɔ̀h] adv. nevertheless. မဒှံသင်္ဂို(ဟ်) [mɛ̌ phɔh saik gɔ̀h] id. n. in this manner. Cf. ဂ္ဂွဂ်(ဟ်) [ĭ gɔ̀h], သင်္ဂ(အ်) [saik nɔ̆]. Syn. ဦဒှံ(ဟ်) [bɔ̀m gɔ̀h]. Der. သင်္ဂို(ဟ်) [saik gɔ̀h] n. noun group maker. သင်္ဂိုဒှံဝိုန်ဝိုန်ရ [saik gɔ̀h dɔ̀h bɔ̀m bɔ̀m ră] adv. it is certainly so, certainly it is.

သင်္ဂ(အ်) [saik nɔ̆] pron. adj. such, of that sort, of that description. n. in this manner. ကျောန်သင်္ဂ(အ်) [klɒn saik nɔ̆] n. do it like this. ဒွာန်ဒုဏ္ဍာယိုသင်္ဂ(အ်) [dəmàn nù a ca hom saik nɔ̆] n. because our teacher spoke thus. Cf. အဂ(အ်) [ă nɔ̆], ဂ္ဂွဂ(အ်) [ĭ nɔ̆], သင်္ဂို(ဟ်) [saik gɔ̀h]. Syn. ကောင်ဂ(အ်) [koiŋ nɔ̆], ခိုက်ဂ(အ်) [khak nɔ̆], ဦဂ(အ်) [bɔ̀m nɔ̆]. Der. ဂ(အ်) [nɔ̆] pron. this.

သင်္လို(ဒ်) [saik lɒ] interrog. pron, adv. what, what sort of, which, how, why. အရုဏ်သင်္လိုရော [ă rɔ̀ŋ saik lɒ rao^{2}] interrog. pron. what colour is this? ကောသင်္လိုရော [kok saik lɒ rao^{2}] interrog. pron. what do you call it? စလွှသင်္လိုရော [cɛ̌ ləŋèa' saik lɒ rao^{2}] interrog. adv. how do you eat sessamum. မုဒှံသင်္လို(ဒ်) [mŭ dɔ̀h saik lɒ] interrog. adv. how, why. မုသွသင်္လို(ဒ်) [mŭ să pă saik lɒ] interrog. adv. id. ယျုခေါ့သင်္လိုရော [yəmŭ bĭh saik lɒ rao^{2}] interrog. pron. what is your name? မွှလို(ဒ်) [bɛ̌ lɒ] interrog. pron. which. Cf. အလို(ဒ်) [ă lɒ], ဂ္ဂွလို(ဒ်) [ĭ lɒ], သင်္ဂို(ဟ်) [saik gɔ̀h], သင်္ဂ(အ်) [saik nɔ̆]. သင်္လိုဆဲ့ကျွဉ်အဲမ့်တီ(မ်) [saik lɒ ɗĕh klɔŋ oa hɔ̌ tem] interrog. pron. I do not know

which way he is coming. သင်္လိုခ့်ရူသွမ်နုင်ဝ့ဣာသွာန်ခ့်တံ့်ရော [saik lɒ bïh chu swɔh nèaŋ put cha səman bïh tŏ gɔ̀h rao^{2}] interrog. adv. how did you answer the question in your examination paper? သင်္လိုခ့်ခ့်နိုတ်ကိုဘာရော [saik lɒ bïh cih cot kɒ bhèa rao^{2}] interrog. adv. how do you conclude about the school?

သင်္ဂ(အ်) [saik wŏ] adv. thus, after this manner.

သိုက်° [soik] v. to force into a container, cram, stuff in, compress, make compact.

သိုက်ဝုတ် [soik cut] v. stuff into. Cf. ထဗက်ဒုတ် [thŏ pɛk cut].

သိုက်^{J} [soik] adv. how. Cf. သင်္(က်) [saik].

သိက္ခာ [soik kha] n. (P.) learning, study.

သိက္ခာပိုတ် [soik kha pot] n. (P.) Vinayas, rule of conduct of the Buddhist order, precept.

သိက္ခာပိုတ်သိလခ့်(ဟ်) [soik kha pot sæ lŏ cɔh] n. ten precepts, the ten precepts regulating the life of a Buddhist monk.

သုက်° [sɜk] n. placenta. တဝ်သုက် [tɔ sɜk] n. umbilical cord. Der. အသုက် [ŏ sɜk] n. shoot of germinating coconut.

သုက်သတ်ဗြ [sɜk sɔt brèa^{1}] n. pithy substance found in cavity of germinated coconut.

သုက်^{J} [sɜk] n. ချဉ်သုက် [ɗaik sɜk] n. semen. Syn. သုက္ကဓာတ် [sɜk kŏ dhàt].

သုက္က [sɜk kŏ] n. (P.) semen. ချဉ်သုက္ကဓာတ် [ɗaik sɜk kŏ dhàt] id. Syn. သုက် [sɜk].

သုက္ကဓာတ် [sɜk kŏ dhàt] n. (LF) semen.

သုက္ခဒုက္ခ [sɜk khŏ dɜ̀k khŏ] n. all kinds of troubles or hardships.

သုက်ဂရုက် [sɜk gɛ̏ rɜ̀k] v. to be interlaced, intricate.

သေက် [sɔik] v. to quarrel, brawl, fight. နှံသေက် [dɔ̀h sɔik] v. to have a quarrel. ဝန်ဓါသက်ပဓလစ်ခဲ့ဓာန်မွားဟွံ့ခ့်သေက်ခိုညးသွံ့ရ [dhɔ̀ dɔ̀^{1} sŏ gɔ̀h pŏ lae dɛ̏h màn mɛ̏ gèh hɔ̏ dɔ̀h sɔik jɜ̀ ɲèh sŏ kɔ̏ rŏ] v. if anger could be abolished there would be no more strife.

သေက်ခို(ဝ်) [sɔik jɜ̀] v. to brawl, fight.

သေက်ညးသွံ့(အ်) [sɔik ɲèh sŏ kɔ̏] v. to have a quarrel.

သေက္ခ [sɔik hkŏ] n. (P.) person who belongs to one of the seven first class of ariya.

သေင်္(က်) [sok] n. hair, feather, quill. ကးသေင်္(က်) [kɑh sok] v. to shave (the head). ခေပ်သေင်္(က်) [khip sok] v. to get one's hair cut. ဒယိသေင်္(က်) [dɛ̏ yɪ̏ sok] v. to put oil on one's hair. ဒက်သေင်္(က်) [dɛ̀ak sok] v. to dress, put up, one's hair. ပလဲသေင်္(က်) [pŏ lai sok] v. to let down one's hair. ရေက်သေင်္(က်) [rɔ̀ik sok] n. to cut hair.

သေင်္အလိ(မ်) [sok ŏ lɛ̀m] n. wig, toupee.

သေင်္ကရာန် [sok kŏ rɑn] n. hair is bristled.

သေင်္ကော်(ဟ်) [sok kih] n. hair of the face, the facial hair.

သေင်္ကွိုပ် [sok kəɗop] n. hair of the head, a term of endearment.

သေင်္ကွေင် [sok kəneaŋ] n. forelock.

သေင်္ခြိပ် [sok khəmep] n. beard.

သေ့ဝဖေ(ဓ်) [sok gɛ̌ cim] n. feather.

သေ့ဂျောန် [sok glɔ̀n] n. tuff, lock, of hair.

သေ့ဇကွတ် [sok jɛ̌ kaɗ pɑ̌ tao^{3}] n. have goose-flesh, have goose pimples.

သေ့ဇိုင်လွီ [sok jèŋ ləmĭ] n. child's fringe. Cf. သေ့ယဲင် [sok yɔ̀ŋ].

သေ့ညှင်ရုဇခုံချက် [sok ɲɔ̀ŋ rèa^{1} gɛ̌ um chɔk] n. shock of hair.

သေ့ဒွေင်ဓတ် [sok dənèaŋ mɔ̀t] n. hair of eyebrow, eyebrow. သေ့သွေင်ဓတ် [sok səneaŋ mɔ̀t] id.

သေ့ဒါင် [sok paiŋ] n. moustache.

သေ့ဝကြိုက် [sok bɛ̌ brèk] n. style of hairdressing sometimes used by boys, in which lower part of head is shaven and remaining hair allowed to grow long.

သေ့ယဲင် [sok yɔ̀ŋ] n. coiled or knotted hair, hair-knot, top knot worn by men, hairdo, style of hair dress used by young children with top knot, fringe round head, and lower part of back head shaven, knot of hair worn by men. ဇိသေ့(က်) [bɔ̀m sok] id. Cf. ဂျောန်လူ [glɔ̀n ləmŭ], ဒွက်သေ့(က်) [dwèak sok].

သေ့လဓွေင် [sok lɔ̀mlèaŋ] n. porcupine's quill. ဇုတ်လဓွေင် [jùt lɔ̀mlèaŋ] id.

သေ့သွံ့(ဇာ်) [sok sɑ̌ kɔ̌] n. to be grey headed, to have grey, grey headed, white, hair.

သံက်$^{\circ}$ [sɔk] v. to plant upright, to put on one's finger. ဩ့က်ကျိုဝ် [srɔk kəɗop]. see ဩ့က် [srɔk] v.

သံက်^{J} [sɔk] v. to peel skin, to move the husk or outer covering of any fruit, remove the skin of a fruit. Cf. ထိုက် [thak], ရဲက် [rɔ̀ik].

သံက်ဓွဝ်(ဓ်) [sɔk cənam] v. to skin an animal, to remove the skin or hide of an animal. သံက်တသိုန် [sɔk tɑ̌ son] v. to peel onions.

သိုက်$^{\circ}$ [sak] n. the planet Venus, sixth day of a week. တွဲသိုက် [təŋoa sak] n. Friday.

သိုက်^{J} [sak] n. treasure trove, deposit (of minerals). ခီသိုက် [khai sak] v. dig for buried treasure.

သိုက်$^{\vee}$ [sak] v. be well, to be well-to-do, in easy circumstance, prosperous, rich, to be well, to be easy, to be rich. လေဲသိုက် [lòa^{2} sak] id. အာသိုက်သိုက် [a sak sak] v. to go at an easy pace. ကွာန်ယိုက်ဒ့်ကွာန်သိုက် [kwan yak gɔ̀h kwan sak] n. Kwarnyuig is a prosperous village. ဗြသိုက္ခမာ [brèa^{1} sak khɑ̌ ma] n. lovely maiden. ဓိမ်သိုက် [mənèh sak] n. rich man. Cf. လေဲ(ဃ်) [lòa^{2}]. opp. နိုက် [dèk]. Der. တသိုက် [tɑ̌ sak] n. wealth. ဖျိုက် [phyak] v. to enrich.

သိုက္ခမာ [sak khəma] n. youthful tender, delicate, graceful.

သိုက်ပူ [sak pəɗu] v. be abundant, be plentiful.

သိုက်ဘိုက် [sak bhèk] v. to be wealthy.

သိုက်သိုက် [sak sak] adv. gently, gradually, easily, slowly.

သိုက်သိုက်သီသီ [sak sak sæ sæ] adv. leisurely. ဓိတ်ဓိတ်ဩ့ဟ်ဩ့ဟ် [poh poh sroh sroh] id.

သိုက်သိုင်း [sak sloiŋ] v. enjoy oneself, to be easy circumstance. သိုင်းတော် [sloiŋ tao^{3}] id. လေ့ဝင် [ləmɔ̀^{2}] id. လေ့ဝင်အာ [ləmɔ̀^{2} a] id.

သင်္ဃ [seŋ] n. third of the three gems, monastic order, sangha, gathering of monks, monk. အဲ့ခိုက်မံဂြိသင် [oa ɗoik mɔ̃ grɔ̃ seŋ] n. I take refuge in the order. ဖျဲ့ဇသင် [phyih jwɛ̃ seŋ] n. to take down a monk's coffin after the lying-in-state. Cf. third sense, ခမ် [khɑ̃ mæ].

သင်ကွးကျွင်(ကိ်) [seŋ kwah kyaik] n. church.

သင်နိုမန် [seŋ nĩ mòn] n. monks specially invited to receive offerings.

သင်ပဝ်အာခွဲဇက့ [seŋ pɔ a mòa' jɛ̃ kaɗ] n. one of the order has died.

သင်ဝလိုပ်ချ်(ကိ်) [seŋ bɛ̃ làp ɗaik] n. Baptist.

သင်ရာဇဝဏ [seŋ rèa jèa gɛ̃ nɑ̃] n. head monk, bishop.

သင်လွုတ်ချ်(ကိ်) [seŋ ləmùh ɗaik] n. Anglican (from the baptismal rite of sprinkling with water).

သင်^{J} [seŋ] n. dry land, bank, shore, side, edge. သြင် [sreŋ] id. ဗိသွးကွေဲသင်ကွိလွှဲတေ်ကောင် [poi sɑ̃ dèh klɔ̃' seŋ kəpi lɛ̃ paik tɛ̃ noŋ] n. we shall to cross to the other side of the river. Cf. ဥပဓေဲ(ယ်) [ŭ pɑ̃ cai], ကတာ [kɑ̃ ta], ခိုင် [jèŋ], ခိုင် [bèŋ], မုဟ် [mùh], လတာ [lɛ̃ ta], သိုင် [soiŋ]. Der. ပရုင် [pɑ̃ reŋ] n. beach below bank. Var. သင် [seŋ], ဩင် [creŋ],

သင်ကွာ [seŋ kəma] n. bank of tank.

သင်ပလိုင် [seŋ pɑ̃ laŋ] n. edge of well. သင်ကန္ဒုင် [seŋ kɔmlaŋ] id.

သင်ဂွံင် [seŋ glòŋ] n. side of road.

သင်လွှဲတေ်(အခ်) [seŋ lɛ̃ paik tɛ̃] n. other side.

သင်^{K} [seŋ] v. to cast in metal, coin. mint.

သင်ခွိင် [seŋ khənoiŋ] v. to cast a bell.

သင်ဒို(ဓ်) [seŋ bɔ̀m] v. cast some object in a mould. သောန်ဒို(ဓ်) [sɒn bɔ̀m] id.

သင်ဩန် [seŋ srɔn] v. to coin money. Syn. သောန် [sɒn].

သင်^{L} [seŋ] v. to give off, emit.

သင်ရိုဟ် [seŋ roh] v. to treat kindly, to help, protect, to give off scent. ရိုဝင် [rɔ̀m bèaŋ] id.

သင်^{M} [seŋ] n. ကွဲသင် [kənaɗ seŋ] n. conch.

သင်^{G} [seŋ] n. hair that grows in a circle on the head or neck of a man, ox or horse.

သင်တဲ(ယ်) [seŋ toa] n. whorl on finger pad, finger print.

သကိ်ာ [seŋ ka] n. (P.) doubt, suspicion. အဲ့ဟွံန့်သကိ်ာလွှုဲဒေ့်(ဟ်) [oa hɔ̃ dɔ̀h seŋ ka lɛ̃ tao' bĭih] n. I do not suspect you. နှ်သကိ်ာ [dɔ̀h seŋ ka] n. to doubt. Cf. သွေ့ဟ် [slɛ̃h]. Der. ခင်ခ [khɛŋ khɑ̃].

သင်္ကေတာ [seŋ ke tɑ̃] n. (P.) sign, symbol, mark, notation.

သင်္ကေတကောန်ဝင်္ကဒါ [seŋ ke tɑ̃ kɒn bɛ̃ gò'] n. emblem of Baego. ဟံသာ [hɔm sa] id.

ရုပ်ခိုပ် [rùp pop] id.

သဂၤီတပဌာန,ဝိတ်ကုတ်ဒါကျ [sɛŋ ke tă pă thă mă pot kut wèa kyă] n. punctuation, punctuation mark.

သဂၤီတလောက [sɛŋ ke tă lɔ̀' kă] n. universally accepted conventions.

သကြၠန် [sɛŋ kran] n. (LF) period of transition from the old to the new year, new year water festival, first day of new year festival အတး [ă tah].

သင် [sɛŋ khă] n. (P.) conch shell. Var. ကုသင် [kənaŏ sɛŋ] id.

သခါရ [sɛŋ kha ră] n. (LF) (P.) volition, purposive intellection, transience, impermanence, evanescence of worldly things, mutability of creatures by which they are continually subject to destruction and reproduction. ပြဓ်ကသပ်လုိလဉ်အာဒှ် လွအောန်ဒိတ်ညီ ဝဝ်သခါရဓောဒ် [grɔ̀p kă sɔp lɜ̀m làik a gɔ̀h lɛ̆ pă ɒn cot ɲĭ dhɔ̀ sɛŋ kha ră noŋ] n. do not grieve for the destruction of property, it is the law of impermanence.

သခါရုဓပ် [sɛŋ kha ră dhɔ̀] n. the law which arrange for creatures suffering and doing.

သခါရုက္ခန္ဓာ [sɛŋ kha rèak khɔn dhèa] n. (P.) the aspect of volition or purposive intellection forming one of the five aggregates constituting a being.

သခါရုလိုက် [sɛŋ kha ră lèk] n. phenomenal worlds of formation and change.

သခေပ [sɛŋ khe pă] n. (P.) abridgement. ခွဲသခေပ [bwɔ̀a' sɛŋ khe pă] adv. briefly.

သခေပေဟာ [sɛŋ khe pe nă] n. compendium, summary.

သချာ [sɛŋ cha] n. number, arithmetic.

သဒ်ဟာ [sɛŋ gɛ̆ hă] n. (P.) friend, aid, help, assistance.

သဒ်ဟာသို့ဉ်ပန် [sɛŋ gɛ̆ hă səmoiŋ pɔn] n. the four elements of popularity pertaining to rulers, namely, affability, liberality, impartiallty and beneficent rule.

သဂီယနာ [sɛŋ gèa yɛ̆ nèa] n. (P.) Buddhist synod, rehearing.

သင်္ဃာတ် [sɛŋ ghàt] n. born companion, comrade, colleague.

သင်္ဃာတ်ဒပ်ခွဲခွံ(အခ်) [sɛŋ ghàt dɔ̀p mòa' sŏ'] n. comrade-in-arms. ခဲဝေဒ်(က်) [ròa' bɔ̀k] id. ကောန်ဝေဒ်(က်) [kɒn bɔ̀k] id.

သင်နိဗ္ဗု [sɛŋ nĭ bŭ] n. (P. nibbuta) (Skt. amrita) Nirvana (poetic).

သင်ဝတ်ဓဝ် [sɛŋ wɔ̀t cɔ] n. (P. samvaccharo) almanac, calendar.

သင်အဓတာ [sɛŋ ă mɛ̆ ta] n. Nirvana.

သဒင်° [saiŋ] v. to shine, to enlighten, to sound. ကြုံသဒင်လောက [trŭh saiŋ lɔ̀' kă] v. he who enlightens the world, the Buddha.

သဒင်J [saiŋ] n. dam, moat, trench (body of water retrained by), reservoir. Cf. ကွာ [kəma], ကြာန် [craiŋ], တွိုန် [təmon], ထွိုင် [thəpaŋ].

သဒင်² [saiŋ] n. (Eng.) (abbr. sin) (maths) sine.

သိင်° [soiŋ] n. သိင်ကျင်(က်) [soiŋ kyaik] n. house-altar. Cf. ဓံကျင်(က်) [khă dɔm kyaik] id. သွိုကျင်(က်) [səŋæ̆ kyaik] id. Syn. ကယျောင်ကျင်(က်) [kă yoŋ kyaik].

သိင်J [soiŋ] n. the zodical sign Leo, the fifth sign of the zodiac.

သိုင်း [soiŋ] v. to be wide apart. သိုင်းထောင် [soiŋ thoŋ] id.

သိုင်းသိုင်းကြိုကြိုး [soiŋ soiŋ kræ kræ] adv. sparsely. ကြိုကြိုးပြုးပြုး [kræ kræ brèh brèh] id. ကြိုကြိုးပြုးပြုး [kræ kræ prah prah] id. ပြုးပြုးသိုင်းသိုင် [prah prah soiŋ soiŋ] id. ပြိုပြို [præ præ] id. ပြုးပြုးသိုင်းသိုင် [brèh brèh soiŋ sòiŋ] id.

သိုင်း [soiŋ] n. rim, edge, frame. ဒိုင် [bèŋ] id.

သိုင်ဒိုင်ဒို(ဗ်) [soiŋ bèŋ bàm] n. picture frame.

သိုင်ဂီရုရသ [soiŋ gèa rĕ rĕ sa̰] n. (P) (rhet) ability to evoke feelings of love or passion. သိုဂီရုရသ [soiŋ gèa rĕ rĕ sa̰] id.

သိုင်ယုတ် [soiŋ ghùt] n. hill on which ကျောက်လျှိုင် [kyaik̀ lĕ̀ gàŋ] Kyaik Laegung pagoda stands (at Rangoon). Cf. သိုင်ဂုဏ္ဍရ [soiŋ gùt tə̰ rə̰].

သိုင်ဃို(ဒ်) [soiŋ ghà] n. (Skt. simhala) Ceylon, Srilanka.

သိုင်ဃို(ဒ်) [soiŋ ghà] n. cashew, Anacardium occidentale. ကြွက်သိုင်ဃို(ဒ်) [krɜk soiŋ ghà] id. သင်္ဘောသိုင်ဃို(ဒ်) [sɔt soiŋ ghà] id.

သိုင်ဃိုဝလာ [soiŋ ghà gə̀ là] n. sword bean, Canavalia ensiformis.

သိုင်ထောင် [soiŋ thoŋ] adv. thinly distributed. သုံရွိုင် [sɔmroiŋ] id. ဩိုင် [sroiŋ] id.

သိုင်သာ [soiŋ sa] n. to be lonely.

သုင် [sɜŋ] v. to drink, to inhale the smoke of. သုင်ဂဠျ(ယ်) [sɜŋ gə̀ ui] v. to take medicine. သုင်ဓ [sɜŋ cĕ] v. to cultivate the pleasure of the stomach. သုင်ဓဝေင်ဂြိုင် [sɜŋ cĕ wòiŋ grèŋ] v. to indulge the sensual appetites, be a libertine. သုင်ဆုိ(က်) [sɜŋ ɗaik] v. to drink water, drink tea, drink. သုင်ဆုိက္ဍ် [sɜŋ ɗaik gòmtao³] v. to drink tea. သုင်ဘိုင် [sɜŋ bhòiŋ] v. to smoke opium. ဇြေတ်ဘိုင် [jrɔ̀t bhòiŋ] id. သုင်ဓက် [sɜŋ pɔk] v. to smoke a cheroot, to smoke, to smoke tobacco.

ဓေါ်သုင်ဓ [poa² sɜŋ cĕ] n. banquet. နီမ်သုင်ဓ [mənèh sɜŋ cĕ] n. hedonist. ယိုသုင် [yə̀ sɜŋ] v. to thirst after. ဗျိုသုင် [byə̀ sɜŋ] id. Cf. ဓ [cĕ]. Der. ဖျုင် [phyɜŋ] v. to give to drink. သွုင် [swɜŋ] v. drink, drinking.

သေင် [seaŋ] v. (usually neg. not) to be the case. (1) negating nominal sent or v. in adverbial construction or rejecting proposition. ဣကဲ့ပလေ်ဘဲမဲ့သေင် [ĭ nə̆ pə̆ lə̆¹ oa hə̆ seaŋ] v. this is not my shirt. ကောန်ပုာန်မဲ့သေင် [kɒn pənan hə̆ seaŋ] v. he is not a soldier. ဇုက်လဲအာမဲ့သေင်, ထဝိတ်လင်ကိုဖြကောင် [jə̀k lài a hə̆ seaŋ, thə̆ pot lɔ̀ kɒ mrĕ noŋ] v. the rope did not give way, you can see it was cut with a sword. ညီမဲ့သေင် [ɲĭ̆ hə̆ seaŋ] adv. in no small degree. ဒဲ့ရဲ့ရေင်ဘဲထေင်, မဲ့သေင် [ɗĕ̀h ròa¹ rĭe oa theaŋ, hə̆ seaŋ] v. he is from Rie, I believe, he is not. တ်ရုံလျှာ့်ထင်္ဂျိတ်မဲ့သေင် [tao³ rèa¹ lyèh gòh thɔ phə̆ ot hə̆ seaŋ] v. not every shining thing is gold. (2) (မဲ့)သေင်ဟာ [(hə̆)seaŋ ha] inviting support of statement. ညားဂ့်ဝဒွေ်ကွာန်သေင်ဟာ [ɲèh gòh jòmnòk kwan seaŋ ha] v. he is the headman, isn't he?

သေင်ဟာ [seaŋ ha] v. it is right?

www.monlibrary.com

သေင်္ဂ [seaŋ] v. to be withered, dried up. ခေျာင်က်သေင်္ခံင် [ɗoŋ kao^{3} seaŋ màŋ] v. the blossoms are withered. Cf. ခအဲ(ယ်) [ea], ဖြ [jrĕ].

သေင်ချ်(က်) [seaŋ ɗaik] v. (of fruits or vegetables) ret.

သေင်တွဲ(ယ်) [seaŋ təŋoa] v. be withered by the sun, be sun burnt.

သေင်ဒ္ဋ္ဌ(ဒ်) [seaŋ pəɗom] v. to be dry, seared, withered. ဖြသေင် [jrĕ seaŋ] id.

သေင်^{2} [seaŋ] v. to be true.

သေင်လေင် [seaŋ leaŋ] adv. truly. ညွှးဟိုသေင်လေင် [ɲèh hom seaŋ leaŋ] v. he speak truly.

သောင်^{3} [soŋ] v. exp. သောင်ဒေ့(ဟ်) [soŋ ɗĕh] v. leave it at that, let (somebody, something) be, never mind. ဆင်ဒေ့(ဟ်) [sɔŋ ɗĕh] id.

သောင်^{1} [soŋ] v. to be clear, transparent, limpid. လွေ့ာင်သောင်သောင် [lĕ gò^{2} soŋ soŋ] v. clear mountain stream. Cf. အား [ah], ကေဒ် [kie], ကွား [klah], ဖြိုင် [jrɔ̀ŋ], သွူင် [sɑ̆ jɔ̀ŋ]. opp. ကွို [klæ̆].

သောင်ခွောင် [soŋ khəɗoŋ] adj. clear of, not crowded.

သောင်ဂို(ဟ်) [soŋ gòh] adv. like as, so (colloq).

သောင်ဂွံင် [soŋ glòŋ] v. clear the road of traffic, remove obstacles for an undertaking.

သောင်ဝိုတ် [soŋ cot] v. to comprehend, understand clearly.

သောင်တလး [soŋ tă lah] v. solve, clear up, clear tidy up. disentangle, unravel, be free of, be clear of.

သောင်တလးပ္ဍိုန်ထွးရုပ်ရာ [soŋ tă lah pă̆ ton thəpah rùp rèa] v. demonstrate, represent, illustrate.

သောင်ထော(ခ်) [soŋ thŏ^{1}] v. make clear. သလး [să lah] id. သောင်ထောမောင် [soŋ thŏ^{1} maiŋ] v. sweep mines.

သောင်ရုင် [soŋ rèŋ] v. empty a hall.

သောင်သောင် [soŋ soŋ] adv. openly, succinctly, clear of, without involvement.

သောင်သောင်ကွားကွား [soŋ soŋ klah klah] adv. bluntly.

သောင်သောင်တပ်တပ် [soŋ soŋ təp təp] v. frankly. Cf. ကွားဂိုတ် [klah cot], ကွိုတ်ဂိုတ် [kloh cot].

သောင်လို(ဒ်) [soŋ lɒ] adv. how.

သောင်^{2} [soŋ] n. kind, sort, way. ခဲ့ထောင်အဲ့ဓိဟ်သောင်လိုရော [bĭh theaŋ oa mənèh soŋ lɒ rao^{2}] n. what sort of fellow do you think I am? ခဲ့ထောင်သောင်ခံ့(ဟ်) [bĭh theaŋ soŋ gòh] n. do you think so? Cf. အခိုက် [ă khak], ဂကူ [gĕ kao^{1}], ဒိ(ဓ်) [bɔ̀m], ခွဲ(ယ်) [bwòa^{1}], သဒ်(က်) [saik].

သံင်^{3} [sɔŋ] n. shallow place in river or sea, sandbank, shoal, ford, beach.

သံင်ကွူဟ် [sɔŋ kənŭh] n. turtle bank.

သံင်ဘ္ဍီ [sɔŋ bĕ tæ] n. sandbank.

သံင်^{1} [sɔŋ] v. be stiff in the back. စးသံင် [cah sɔŋ] id. Cf. တေင် [teaŋ], တိုန် [ton].

www.monlibrary.com

သံင်း [sɔŋ] v. to make a noise as the surf, to wriggle, to undulate. ဒိလေၚသံင်အာ [di lɔ̀ sɔŋ a] v. tidal wave rolls and undulates.

သံင်ယေဓိသေ့(ဟ်) [sɔŋ ghè dĭ sih] n. (P. sanghuaiseso) priestly offence.

သံင်တိုန်ဒါသ [sɔŋ ton wèa sɑ̆] v. (P.) to co-habit.

သံင်ဘာရ [sɔŋ bhèa rĕ] n. (P.) preparation, necessaries.

သံင်ယောဝိန် [sɔŋ yɔ̀ jèn] n. (P. sanyojanam) bond, attachment.

သံင်ယုတ္တနိကာဲ(ယ်) [sɔŋ yùt tă nĭ kai] v. Samyuttanikayo, one of the division of the Suttapitakam.

သံင်ဝရ [sɔŋ wĕ rĕ] n. (P.) restraint.

သံင်ဝရသီ [sɔŋ wĕ rĕ sæ] n. (P.) restraint under the moral law.

သံင်သာ [sɔŋ sa] n. (P. samsaro) transmigration, succession of births, the passing through a succession of births. ခနိုက်သံင်သာ [dĕ dèk sɔŋ sa] n. earthly cares.

သံင်ဒါသ [sɔŋ wèa sɑ̆] adj. (P.) living with.

သံင်ဝေဂ [sɔŋ wè gĕ] n. (LF) (P.) repentance, fear, remorse. ဒွံသံင်ဝေဂ [gɔ̆ sɔŋ wè gĕ] v. to repent.

သံင်ဟာရ [sɔŋ ha rɑ̆] n. (P.) compilation, abridgement.

သိုင်း [sɑŋ] n. hole, cavity. Cf. ကတိုင် [kă tɑŋ], ထ္ဆောင် [thəmoŋ], ပထောင် [pă thoŋ]. Var. တသိုင် [tă sɑŋ].

သိုင်ဇြုံ(မ်) [sɑŋ jrùm] n. snake's hole.

သိုင်တကေတ် [sɑŋ tă kit] n. rectum, anus.

သိုင်တုံတ္ဒၚတ် [sɑŋ toh təmat] v. (of milk glands) be blocked.

သိုင်း [sɑŋ] v. to build. esp. of wood or other perishable material. Cf. ခုံ(မ်) [khənəm], ဒက် [dèak], ပ္ဍုန် [pă tɔn].

သိုင်တဲ(ယ်) [sɑŋ tai] v. to build a field hut.

သိုင်တေဝ်နန် [sɑŋ tae nòn] v. establish a royal capital.

သိုင်ပ္ဍုန် [sɑŋ pă tɔn] v. to build, build up. ဩိုင်ပ္ဍုန် [srɑŋ pă tɔn] id.

သိုင်ပ္ဍုန်တိုက်ဝိဍကတ် [sɑŋ pă tɔn tak pæ̆ tă kɔt] v. to build a librar

သိုင်ပ္ဍုန်ဘာ [sɑŋ pă tɔn bhèa] v. to build a monastery

သိုင်ပ္ဍုန်ရုင် [sɑŋ pă tɔn rèŋ] v. establish headquarters.

သိုင်ယိုံ(မ်) [sɑŋ yèm] n. emergency exit, ascape hole.

သိုင်သ္ဂိ [sɑŋ səŋæ̆] v. to build a house.

သိုင်သ္ဂိတိုက် [sɑŋ səŋæ̆ tak] v. to build a brick huose.

သဒ္ဓ [sɔt cĕ] n. (P.) truth, faith, veracity, loyalty, fidelity, truth as opposed to false hood. သဒ္ဓာ [sɔt ca] id.

သဒ္ဓမန် [sɔt cĕ pɔn] n. the four cardinal truths of Buddhist, namely, (1) ဒုက္ခ [dɔ̀k khă] n. suffering. (2) နိဓောဓ [nĭ rɔ̀ dhĕ] n. cessation. (3) မဂ္ဂ [mèak gĕ] n. the path. (4) သမုဒ္ဒယ

[sɑ̆ mut dɛ̆ yɛ̆] n. cause.

သစ္စ၂ [sɔt cɛ̆] v. (LF) to be faithful, true. သစ္စဒို်န် [sɔt cɛ̆ bɔ̀n] id. ယွၤဧၣ်သွတ်ဖြသစ္စဒို်နှံဇ် [lɛ̄ lɑo¹ bɨ̄h səmɔt brɛ̀ɑ¹ sɔt cɛ̆ bɔ̀n mɔ̀ŋ] v. the young woman love you truly. သွတ်သစ္စ [səmɔt sɔt cɛ̆] id. to promise. Cf. ဒို်န် [bɔ̀n].

သစ္စသဖုဒယ [sɔt cɛ̆ sɑ̆ mɨ̆ dɛ̆ yɛ̆] n. (P.) Noble Truth of Origin of Suffering.

သဇ္ဈဲ(ယ်) [sɔt jɣ̀i] n. (P. sajjhayo) repetition, rehearsal.

သတ်³ [sɔt] n. fruit, nut, berry, areca nut, betel-nut, head, blade of tool. စသတ် [cɛ̆ sɔt] v. to eat areca nut, chew betel. ၎ကာ်သတ်ဖြ [jɔ̀k sɔt brɛ̀ɑ¹] n. coir. တံ့သတ် [tənɔm sɔt] n. areca palm. တံ့သတ်ဖြ [tənɔm sɔt brɛ̀ɑ¹] n. coconut palm. ပ္ဒဲသတ် [pənɑi sɔt] n. cutter for areca nut.

သတ်အင်္ဂုန် [sɔt ɑ̆ ŋùn] n. grape.

သတ်ကလၢင် [sɔt kɑ̆ lɑiŋ] n. antidesma.

သတ်ကြုက် [sɔt krɔk] n. mango.

သတ်ကြေင်မ္ဒိုက် [sɔt kreɑŋ mənòik] n. apple.

သတ်ကြံဉ်ချုတ် [sɔt krɔŋ ɗuh] v. (of fruits or crops) mature.

သတ်ကျေင် [sɔt kleɑŋ] n. sweet lime. Syn. ကျေင် [kleɑŋ], ဖဂျိက်ထမ္နာတ် [pɑ̆ rɑk thɔmnɑt].

သတ်ခွံက် [sɔt khəɗɔk] n. head of hammer.

သတ်ခွဲ(ယ်) [sɔt khənɑi] n. horse radish. ခွဲ(ယ်) [khənɑi] id.

သတ်ချ [sɔt chɑ̆] n. Malay chestnut.

သတ်ဂကူလေင်ကောန်ဉဲဥင် [sɔt gɛ̆ kɑo¹ lèɑŋ kɔn pəɗoɑ bɔ̀ŋ] n. marsupial. သတ်ကြုက် [sɔt krɔk] n. ပ္ဒိလေင်ကောန်မွဲဂကူ[pɔh lèɑŋ kɔn mòɑ¹ gɛ̆ kɑo³] id.

သတ်ဂဒွံ(အ်) [sɔt gɛ̆ cʊ̄¹] n. yellow myrobalan. ဂဒွံ(အ်) [gɛ̆ cʊ̄¹] id.

သတ်ဂဒိုဟ် [sɔt gɛ̆ jɔ̀h] n. loofah or luffa.

သတ်ဂဥင် [sɔt gɛ̆ bɔ̀ŋ] n. lychee, rambutan, Nephelium lappaceum.

သတ်ဂမောဝ် [sɔt gɛ̆ mɔ̀²] n. chebulic myrobalan.

သတ်ဂျုင် [sɔt gyɔ̀ŋ] n. bread fruit.

သတ်ဝံပလံ(မ်) [sɔt cɔm pɑ̆ lɔm] n. date.

သတ်ဆု [sɔt chʊ̄] n. fruit. သဆူ [sɔt chʊ̄] id.

သတ်ဆုနှာနှာသာ်(က်) [sɔt chʊ̄ nèɑ nèɑ sɑik] n. a variety of fruits.

သတ်ဆုဖြဲက်တိုဲ(ဒ်) [sɔt chʊ̄ prɔk tɒ] n. multiple crop.

သတ်ဆုမ္ပြတ်ဧၣ်ဟိုတ်နူဒးကျာ [sɔt chʊ̄ mɛ̆ prɔh cih hot nù dèh kyɑ] n. windfall. ဩနိုမဒွံကျင် မွံဈန်ိတွံလဝ်ဟိုတ်ဒွာနုက်ကုသိုခိုဟ် [srɔn mɛ̆ gʊ̄ klɔŋ hʊ̄ rɔ̀n təmʊ̄ lɔ̀ hot dəmèɑ nù kɔm kɑʊ̄ sɒ khoh] id. အဓေါင်အဝိမဒွံကျင်မွံရန်ိတွံလဝ်ဟိုတ်ဒွာနုက်ကုသိုခိုဟ် [ɑ̆ khoŋ ɑ̆ wɜ̀ mɛ̆ gʊ̄ klɔŋ hʊ̄ rɔn təmʊ̄ lɔ̀ hot dəmèɑ nù kɔm kɑʊ̄ sɒ khoh] id.

သတ်ဆုသတ်ဒုန် [sɔt chʊ̄ sɔt dùn] n. fruit, garden crops.

သတ်ဖာဓိဒို(ဒ်) [sɔt jèɑ dɨ̄ phɒ] n. nutmeg.

သတ်ဒုက် [sɔt jɜ̀k] n. legune, bean.

သတ်ဒုက်ကဧရုက် [sɔt jɜk kə̌ reɑk] n. chick pea.

သတ်ဒုက်ကို့ဝ်ဒိင် [sɔt jɜ̀k kəɗop coiŋ] n. gram, chick pea.

သတ်ဒုက်ခွာ [sɔt jɜ̀k khənɑ] n. roasted lablab or lima beans.

သတ်ဒုက်ဂလာ [sɔt jɜ̀k gə̌ lɛ̀ɑ] n. gram.

သတ်ဒုက်ဇွန်(က်) [sɔt jɜk jənɔ̀k] n. lablab bean, Dolichos lablab. Var. lignosus.

သတ်ဒုက်ဇွန်ခွာ [sɔt jɜk jənɔ̀k khənɑ] n. roasted lablab beans.

သတ်ဒုက်တိ [sɔt jɜ̀k tæ̌] n. groundnut, pea nut.

သတ်ဒုက်ထကောင် [sɔt jɜ̀k thə̌ koŋ] n. long bean, string beans. ဗဒကောင် [poɑ dɛ̌ koŋ] id. သတ်ဒုက်ဒကောင် [sɔt jɜ̀k dɛ̌ koŋ] id.

သတ်ဒုက်ပလုတ် [sɔt jɜk pə̌ lut] n. leguminus producing green beans, green gram, Phaseolus radiatus.

သတ်ဒုက်ဗဲဇုံ(ယ်) [sɔt jɜ̀k poɑ ŋùi] n. short variety of bean.

သတ်ဒုက်ဗိုဟ် [sɔt jɜ̀k poh] n. boild garden pea.

သတ်ဆုင်ဆုံ(ယ်) [sɔt ɗɔŋ ɗui] n. weight of pendulum. Syn. ဓဆုင်ဆုံ(ယ်) [mɛ̌ ɗɔŋ ɗui].

သတ်တလဲ့(ယ်) [sɔt tə̌ lui] n. fruit of kinds of wild pulm including Phyllanthus emblica.

သတ်တာ [sɔt tɑ] n. palmyra fruit.

သတ်တဲ(ယ်) [sɔt toɑ] n. fist (ဓဲဂိုသတ်တဲ(ယ်) [cɑi kɒ sɔt toɑ] n. blow with fists, to give a buffet).

သတ်တဲပွုက် [sɔt toɑ pənɜk] n. underhand machination. Cf. ဓတ်တဲ(ယ်) [pɔt toɑ].

သတ်တောဝ် [sɔt tɒ] n. boll.

သတ်တို(ဝ်) [sɔt tɒ] n. santol tree, Sandoricum koetjape, wild mangosteen. တို(ဝ်) [tɒ] id.

သတ်တိုကြုက် [sɔt tɒ krɜk] n. pear, sweet juicy yellow or green fruit with a ruunded shape that be come narrower towards the stalk.

သတ်ထပ်တို(ဝ်) [sɔt thɔp tɒ] n. subsidiary crop, extracrop.

သတ်ထေဲ(ယ်) [sɔt thoɑ²] n. plough share.

သတ်ဒကောင် [sɔt dɛ̌ koŋ] n. pod.

သတ်ဒရဲ့(ယ်) [sɔt dɛ̌ rɛ̀ɑ] n. pierardia fruit.

သတ်ဒလန် [sɔt dɛ̌ lɔ̀n] n. pomegranate, Punica granatum. ဒလန် [dɛ̌ lɔ̀n] id. ဓက်ကဲ့(ယ်) [mɛk kui] id. တံ့ဓက်ကဲ့(ယ်) [tənɔm mɛk kui] id.

သတ်ဓလိုတ္ဒး [sɔt dhɛ̌ lɜ̀m tənɑh] n. fruit hidden by leaves, little known person of talent or beauty. သတ်ဩာဝ်တ္ဒး [sɔt ɒp tənɑh] id.

သတ်ဓိမူ [sɔt dhənɛ̀m pɑo¹] n. a tree, the seed of which is used in medicine.

သတ်ပကို(ဓ်) [sɔt pə̌ kom] n. berry of flacourtia calaphracta and inermis, astringent, apple-like fruit, Flacourtia calaphracta.

သတ်ပး [sɔt pah] n. chessman. သတ်ပေတ် [sɔt pit] id.

သတ်ပံ်ဓေတ် [sɔt pɔŋ mit] n. stramony.

သတ်ဖျာခ် [sɔt phă ko] n. lead pencil. Syn. ဖကျာ်ဖျာခ် [phă kɒh phă ko], တခ်ဖျာခ် [tɔ phă ko].

သတ်ဖျာတ်ဗူး [sɔt phənat bĕ cah] n. strawberry.

သတ်ဝကာ်ခီ [sɔt bĕ kam pi] n. plant plankton, zoo plankton.

သတ်ဝခဝ် [sɔt bĕ dɔ̀] n. jujube fruit.

သတ်ဝဒုင် [sɔt bĕ bàŋ] n. rambutan Nephelium lappaceum. သတ်ဝဒုင် [sɔt gĕ bàŋ] id.

သတ်ဝလိ [sɔt bĕ lì] n. ball (obsolete).

သတ်ဝိ [sɔt bì] n. quince, bael fruit, Bengal quince.

သတ်ဗြဲ [sɔt brèa'] n. coconut.

သတ်ဗြကလေဝ်(က်) [sɔt brèa' kă lok] n. coconut hang up in the south-east pole of the house of Mon.

သတ်ဗြကွိ [sɔt brèa' kəpi] n. a kind of ever green tree growing along shore, Carapa-moluccensis Lamarck and obovata Blume.

သတ်ဗြာတ် [sɔt bràt] n. plantain.

သတ်ဗြာန် [sɔt bràn] n. beast of prey, wild beast.

သတ်ဗွတ် [sɔt blɔ̀t] n. fruit of latifolia.

သတ်မန္ဒ်ကိုဒကောင် [sɔt mĕ nùm kɒ dĕ koŋ] n. crop, cereals. သတ်ဒကောင် [sɔt dĕ koŋ] id.

သတ်မုဗြာတ် [sɔt mŭ dràt] n. grape. သတ်အဋ္ဌုန် [sɔt ă ɲùn] id.

သတ်မုဗြာတ်က့်က့်(ဟ်) [sɔt mŭ dràt kɔh kɔh] n. raisin. သတ်အဋ္ဌုန်က့်က့်(ဟ်) [sɔt ă ɲùn kɔh kɔh] id.

သတ်မင်ဂုတ် [sɔt mèaŋ gùt] n. mangosteen.

သတ်ဗြာင် [sɔt mràiŋ] n. marian.

သတ်ဗြိုတ် [sɔt mrɜ̀t] n. custard-apple.

သတ်ဗြိုတ်ကွင် [sɔt mrɜ̀t kəpɛŋ] n. bullock's heart, ox-heart, sour-sop, sour-sop fruit. သတ်ဗြိုတ်ဒုရေန် [sɔt mrɜ̀h dù rĭn] id.

သတ်ရာတ်သပိရီ [sɔt ràt să pɑ rì] n. raspberry.

သတ်လိုက် [sɔt lèk] n. a kind of tree bearing trumpet flower and long twisted pods, spathodea serrulata. လိုက် [lèk] id.

သတ်သီလော [sɔt sæ lɑo^{2}] n. pomelo.

သတ်သိင်္ဃို(ဝ်) [sɔt soiŋ ghɜ̀] n. cashewnut.

သတ်သွေင်ဝဲ(ယ်) [sɔt sənèaŋ woɑ] n. soap-berry. ကွေင်ဝဲ(ယ်) [kəneaŋ woɑ] id. ကွေင်ဗဲ(ယ်) [kəneaŋ poɑ] id. သတ်အိက်ဒွံ(ဒ်) [sɔt oik bəpaĕ] id.

သတ်ဧတ်ဧတ် [sɔt pɔt pɔt] n. young fruit.

သတ်၂ [sɔt] v. (to bear) fruit. သတ်တုိန် [sɔt ton] id. တွံသတ်ကြုက်ဖွံသတ်ကာ်(ဒ်) [tənɔm sɔt krɜk

hŏ sɔt nem] v. the mango trees have not fruited yet. Cf. ခတောဲ(ဃ်) [khă toɑ^{2}]. Der. သတ် [sɔt] v. fruit.

သတ်[၃] [sɔt] n. living creature, rational being, member of animal kingdom. ညွှင်ရုကျင်းဘဉ် သတ်တဲဒှ်(တ်) [ɲɔ̀ŋ rèɑ' kyaik chàn sɔt tŏ gɔ̀h] n. just as the Buddha loved all creatures.

သတ်ဂမျိ [sɔt gɔ̀mɏ̆ĭ] n. beast of prey, venemous animal or reptile. သတ်ဂမျိကွှာန် [sɔt gɔ̀m ɏ̆ĭ gɔ̀mtɑn] id. သတ်ဒိုင်ဓဖြိတ် [sɔt jèŋ dɔ̀mrɔ̀h] id. (ကွ [klă] n. tiger, ဇာဒိသိုင် [jèɑ dĭ saŋ] n. lion).

သတ်ဥာအာကျူင် [sɔt gəmèɑ ɑ klɔŋ] n. creeper. ထွံဒုက် [tənɔm jɔ̀k] id.

သတ်ပြြိပ် [sɔt grɔ̀p] n. wild animals, game animal, prey. ခုပြာန် [cənă brɑ̀n] id.

သတ်ဝဗျုန် [sɔt cĕ phyun] n. carnivorous animals. သတ်ဆီဓန္ဒဂိုဂို(ဒ်) [sɔt chem mĕ nùm gɔ̀m gɔ̀m] n. warm-blooded animals.

သတ်ဆီစိုဟ်စိုဟ် [sɔt chem poh poh] n. cold-blooded animals.

သတ်ဒိုင်ပန် [sɔt jèŋ pɔn] n. quadruped, animal.

သတ်ဒိုင်ပန်ဓဖြိတ် [sɔt jèŋ pɔn dɔ̀mrɔ̀h] n. beast of prey, as tiger, lion, leopard, etc. သတ်ဂမျိ [sɔt gɔ̀m ɏ̆ĭ] id. သတ်ဂမျိကွှာန် [sɔt gɔ̀m ɏ̆ĭ gɔ̀mtɑn] id.

သတ်ဒိုင်စ၁ [sɔt jèŋ pɑ] n. biped.

သတ်ဇွေဉ်ကဇွေဉ်(က်) [sɔt jənɔ̀k kă jənɔ̀k] n. meat of large animal or fish.

သတ်ချဉ်(က်) [sɔt ɗaik] n. the water animals, a kind of fruit resembling the orange, aquatic creature.

သတ်ချဉ်ဗိုပြြင်ညှင်ရုကပန် [sɔt ɗaik bɔ̀m prɛŋ ɲɔ̀ŋ rèɑ' kă pɔn] n. lamprey.

သတ်ချဉ်မန္ဒကိုဍာ [sɔt ɗaik mĕ nùm kɒ gənèɑ] n. shell fishs. ကျ့ [kənɑɗ], ဂတောဲ(ဒ်) [gĕ tɑm], ခွဲ(ဃ်) [ŋùi].

သတ္တွဝါ [sɔt tă wɑ] n. rational being.

သတ်တိရစ္ဆာန် [sɔt tæ̆ rɔt chɑn] n. animal, beast, creature. သတ် [sɔt] id. နိန္ဒိတ္ထသတ်တ(ာ်) [nèm mèt tă sɔt tŏ] id.

သတ်တိရစ္ဆာန်ဇွိုန်ဒိုကာ်ဓကဇါတ် [sɔt tæ̆ rɔt chɑn pă ton pəɗɑk cĕ kă pɒt] n. draught animal, pack animal.

သတ်တိရစ္ဆာန်ဓဝဒိုဓရာလဝ်သွက်ဒွံဒှ်ရဲသွံ့(ာ်) [sɔt tæ̆ rɔt chɑn mĕ lwĭ pă rɑ lɔ̀ swɛk gŏ dɔ̀h rɔ̀ɑ' să kŏ] n. pet. ခိမ်ပတော့(ဟ်) [mənèh pă tĕ̆h] id.

သတ်တိရစ္ဆာန်ဓတ့်ယဲ(ယ်) [sɔt tæ̆ rɔt chɑn mèɑ tɔh yài] n. mammal.

သတ်တုပ်ကွိုက်တုပ်ကွို(ဝ်) [sɔt tup kloik tup klɒ] n. badger, hog-badger.

သတ်က(ာ်) [sɔt tŏ] n. living being, men in general. ဖာဓန် [hmɑ jɔ̀n] id.

ဒြ [sɔt trɑ̆ŏ] n. enemy. Syn. ဆ့ [sənă].

ဆ ကြိဝိဝဲ(ယ်) [sɔt trɑ̆ŏ wĭ wɔ̀ɑ'] n. enmity.

သတ်တူသွေ့ငှ် [sɔt tlă sənɛɑŋ] n. winged creature, winged animal, bird. ဂဓဲ(ဒ်) [gĕ cim]

id. သက္ကေ [sɛk kaŏ nɑ̃] id.

သတ်ခိုပ္ခဲ့ချဉ်ပ္ခဲ့ခိုဗာန် [sɔt dɜ̀m pəɗoa ɗaik pəɗoa dɜ̀ màn] n. amphibian.

သတ်ပ္ဆဲ့ုန် [sɔt pɑ̆ tui jɔ̀n] n. man of the people, unconverted person. ပုထုန် [pɑŏ thɑŏ jɔ̀n] id.

သတ်ဝမ်တ့ံ(ဟ်) [sɔt bɛ̆ mèa' tɔh] n. mammal.

သတ်ဓဒုင်ဝသိုင်အရှိလေပ် [sɔt mɛ̆ dɜ̀ŋ cɛ̆ saŋ ă rɜ̀m lip] n. sentient being. သတ်ဓဒုင်ဝသိုင်အရှိဗာန် [sɔt mɛ̆ dɜ̀ŋ cɛ̆ saŋ ă rɜ̀m màn] id.

သတ်မန္ဒံကိုဒုတ်ဓရံင် [sɔt mɛ̆ nùm kɒ jùt dɛ̆ rɔ̀ŋ] n. vertibrate.

သတ်မန္ဒံကိုလမျှိ(ဓ်) [sɔt mɛ̆ nùm kɒ lɔ̀myɜ̀m] n. living being.

သတ်လေင်ကောန် [sɔt lèaŋ kɒn] n. kangaroo. ပုံလေင်ကောန် [pɔh lèaŋ kɒn] id.

သတ်[5] [sɔt] n. silk. ဂွိက်သတ် [gloik sɔt] n. silk waistcloth. ယာတ်သတ် [yàt sɔt] n. silk material. Var. သုတ် [sut].

သတ်ဇာတ် [sɔt jàt] n. story of a stage, play, film, drama, episode, story, birth story. သတ်ဇာတ်ဗောဓိသတ် [sɔt jàt bò' dhĭ sɔt] n. birth story of the Bodhisat.

သတ်ဇာတ်မဆောင်ဝပ်ကိုပရေင်ခွိပ် [sɔt jàt mɛ̆ chɔiŋ cɔp kɒ pɑ̆ reaŋ mənèh] n. soap opera. သတ်ဇာတ်မခွံက်ရုပ်ရာ ညွှင်ရုံခိုတ်ဓသွံဒ်ချိဓရာင်, ခိုတ်ဓသွံဒ်လုပ်ဓလွှုပရေင်သွိုဋ္ဌာန် [sɔt jàt mɛ̆ dhəmɔ̀k rùp rèa ɲɔ̀ŋ rèa' cot sɑ̆ gŏ chi dɛ̆ ràiŋ, cot sɑ̆ gŏ lùp cɛ̆ lɛ̆ tao' pɑ̆ reaŋ səŋæ̆ than] id.

သတ်ဇာတ်သွးကြိုင်သွးလင်ဒွေဝ် [sɔt jàt sɑ̆ dèh grèŋ sɑ̆ dèh lèaŋ jwò[2]] n. tragicomic.

သတ်ဒွက် [sɔt dwèak] n. lyrics.

သတ္တဋ္ဌာန [sɔt tɑ̆ tha nɑ̃] n. the seven places where Buddha sojourned for seven days each just after enlightenment.

သတ္တဓ [sɔt tɑ̆ mɑ̃] n. (P.) o. a. seven.

သတ္တမူ [sɔt tɑ̆ mao'] n. the seven roots.

သတ္တလောက [sɔt tɑ̆ lò' kɑ̃] n. (P.) the world of living things.

သတ္တဟ [sɔt tɑ̆ hɑ̃] n. (P.) week.

သတ္တိ [sɔt tæ̆] n. (P.) strength.

သတ္တိပံ(ခ်) [sɔt tæ̆ phɔ̃] n. buoyancy. သတ္တိမော်ဝတဝ်ခွံင်လွှုကျာဥးမုက်ချံဝ်(တ်) [sɔt tæ̆ mɛ̆ hi gɛ̆ tɔ dəmɔ̀ŋ lɛ̆ tao' kya glèh mɜ̀k ɗaik] id.

သတ္တိသရဲ(ယ်) [sɔt tæ̆ sɑ̆ rai] n. courage.

သဒ္ဒ [sɔt dɛ̆] n. (P.) sound, noise, voice, language.

သဒ္ဒာ [sɔt dèa] n. (P.) meaningful speech, sound, word, term, grammar, esp. Pali grammar.

သဒ္ဒာခိုပြကာ [sɔt dèa cɔh prɑ̆ ka] n. (P.) (gram.) classification of words into ten categories to their articulation (i e. 1. သဒ္ဒန္ဓ [sɔm bɔn dhɛ̆] n. close juncture. 2. ဝဝတ္တိက [wɛ̆ wɔ̀t tæ̆ kɑ̃] n. open juncture. 3. နိဒ္ဓဗိဓ [nèt gɛ̆ hæ̆ tɑ̆] n. nasal. 4. ဗိမုတ္တ [wĭ mùt tɑ̆]

n. oral. 5. ဒီဃ [dì ghɛ̏] n. long vowel sound. 6. ရဿ [rɔ̀t sʌ́] n. short vowel sound. 7. ဂဃ [gɛ̏ rʌ̀] n. fortis. 8. လဟ [lɛ̏ hʌ̀] n. lenis. 9. သဓီလ [sæ̏ thæ̏ lʌ́] n. unaspirated sound. 10. ဓနိတ [dhɛ̏ nɪ̏ tʌ́] n. aspirated sound.).

သဒ္ဒါလင်္ကာရ [sat dèa lèaŋ ka rʌ́] n. (rhet) euphony.

သဒ္ဓ [sat dhèa] n. faith, generosity, a kind of feeling. v. to have faith, be generous.

သဒ္ဒရှိ(ဓ်) [sat dhèa rèm] n. sound one hears, melodious sound.

သဒ္ဓဒါ(က်) [sat dhèa paik] v. feel generous or charitable.

သဒ္ဓဓ် [sat dhɔ̀] n. a true religious, the true religion.

သဿဓေ [sɔt sʌ́ mè dɛ̏] n. thathameda tax, tithe.

သဒတ်[3] [sat] v. to scoop up, draw, bale, bail. Cf. တုက် [tɔk], တွံတ် [təmɔk], ငံး [tɔŋ]. ခလောင် [dɛ̏ làiŋ]. Der. သဒတ် [sənat] n. baler, bailing scoop.

သဒတ်က [sat kʌ́] v. to bale the water out of a fish-trap ကွာက [kəma kʌ́] in order to take the fish.

သဒတ်ချိုင်(က်) [sat ɗaik] v. to draw water.

သဒတ်ချိုင်ဂျင် [sat ɗaik glɛ̀ŋ] v. to bale out a canoe.

သဒတ်ပျိတ်ချိုင်(က်) [sɔt pʌ́ tet ɗaik] v. to bale out water.

သဒတ်[4] [sat] v. to go beyond. အဂသဒတ် [a sat] id. ခွင်သဒတ်အာ [khleŋ sat a] v. to go through, transfix. ကျိုးသဒတ် [kloh sat] id. ပိုသဒတ် [pɑɒ sat] v. to exceed requirements. Cf. ဝန်ကျင် [gɔ̀mlɛ̀ŋ], ပို(ဝ်) [pɑɒ], လေဒန် [lɔ̀n]. Der. တသဒတ် [tʌ́ sat] v. to overshoot.

သဒတ်[5] [sat] v. to feed. Cf. ဖဒ် [phap], ပွ [bɛ̏ cɛ̏]. Der. သွာတ် [sənat] v. feeding trough.

သိတ်[3] [set] n. rhinoceros.

သိတ်[4] [set] n. Thet, one of the nationalities of the Union of Burma, speaking Tibeto-Burman and mainly inhabiting the northern part of the Arakhan State.

သိတ်[5] [set] v. rub off, to be worn, abraded, scratched; to be rubbed off. Cf. ဆီး [pɛ̀ɛ]. Der. ခရိတ် [khʌ́ ret] v. striation. ဂရိတ် [gɛ̏ rèt] v. to rub against.

သိတ်[6] [set] n. attainment, accomplishment, success. ဒတုံ(ဃ်) [dɛ̏ tui] id. ဒနှံဆးကူးသိုင်ဒေါ် [dɛ̏ dɔ̀h kɔm kaʊ̏ sɒ khoh] id. ဒနှံဓဒ်ဝှး [dɛ̏ dɔ̀h mɛ̏ ɔŋ jənèh] id. ဒနှံဓနှံကျင် [dɛ̏ dɔ̀h klɔŋ] id. မောဝ်ဇု [mɔ̀[2] jù] id. မောဝ်ဓောဝ် [mɔ̀[2] jɔ̀[2]] id. သိန္ဒိ [set dhɪ̏] id. သိန္ဒိကာ [set dhɪ̏ ka] id. သွိတ်ဖွိဟ်ဆွေက်သွာဒဒ်ဝှး [səmet mənèh sʌ́ keaʊ̏ sʌ́ ka ɔŋ jənèh] id. ဓရာဓဒ်ဝှး [ɗ rèa mɛ̏ ɔŋ jənèh] id. ပွဓဒ်ဝှး [pwʌ́ mɛ̏ ɔŋ jənèh] id.

သိတ်ချိုင်(က်) [set ɗaik] n. hippopotamus, sea-horse.

သိတ်တိန် [set ten] n. (Eng.) setting, sense surroundings, environment.

သိဒ္ဓိ [set dhɪ̏] n. (P.) completion, perfection, magical power, attainment, accomplishment. success. သိန္ဒိကာ [set dhɪ̏ ka] id.

သိဒ္ဓိတန် [set dhɪ̏ ton] n. have power, possess philosopher's stone.

သုတ်˚ [sut] n. silk. Syn. သတ် [sɔt].

သုတ်˩ [sut] n. (P. suttam) sutta, division of the Buddhist scriptures, Discourse of the Buddha as recorded in the scriptures Sutta, Suttapitaka, the first division of the scriptures.

သုတ်ဇာတ် [sut jàt] n. jataka or birth-story, story of earlier incarnation of the Buddha, jataka. Cf. second sense, အာဒိဓဒ် [ɑ̀ bḭ̀ dhɔ̀] id. ဝိနဲ့(ယဉ်) [wḭ̀ nòɑ˩] id.

သုတ်ဇင်္ဂေန် [sut jĭn] n. traditional cryptic prophecy of Nostradamic type, forecaste of history. Syn: ဓင်ဇင်္ဂေန် [mèɑŋ jĭn] id. ဓင်ဇင်္ဂြိန် [mèɑŋ jrĭn] id. သုဇာတ် [sut jàt] id.

သုဒ္ဓ [sut dḛ̆] adj. (P.) pure, clear, bright.

သုဒ္ဓဒိန် [sut dhḛ̆ dàn] n. (astrol) full day comprising, night and day.

သုဒ္ဓဘုတ် [sut dèɑ bhùt] n. see သုဓဘုတ် [sɑɑ̀ dhèɑ bhùt] n. (sudhabhojanam) ambrosial food, ambrosia of the Gods. ဇုဒိပ် [cənɑ̀ dèp] id.

သုတ်သာ [sut sɑ] v. to be angry.

သေတ် [sit] v. to issue forth, as blood, to bleed.

သေဋ္ဌ [sit thɑ̀] adj. (P.) best, excellent, eminent.

သေဋ္ဌိ [sit thi] n. (P.) rich man. တဲ့ုသေဋ္ဌိ [təmui sit thi] n. recipient of pious hospitality. သေဋ္ဌိဓက် [sit thi cɛk] n. mill-owner.

သေဝတ်˚ [sɒt] v. drinking in deeply. သေဝတ်သူ [sɒt swɑ̀] v. to drink in soup deeply.

သေဝတ်˩ [sɒt] n. zinc. ဓြေဝတ် [srɒt] id.

သိုတ် [sot] n. thatching grass.Inaperate arundinacea Gyrilli. Syn. တံ့ဇွန်(အန်) [tənɔm cwɔ̀˩] id. တံ့ဇွန်(အန်) [tənɔm cwɔ̀˩] id.

သဉ္ဇာ [sɔn jèɑ] n. (P.) evening.

သညာ [sɔn ɲɑ] n. (P.)sense, consciousness, perception, comprehension, designation, epithet name. ကွေတ်ဩတ္တပ္ပ [kwit ɒt tɔp pɑ̆] id. ဇေတနာ [ce tɑ̆ nɑ] id. ဓန်ဓတ်(ဓ်) [dḛ̆ dɔ̀h mḛ̆ tem] id. ဓဝ်သန္တိ(ဓ်) [dhɔ̀ sɔm tem] id.

သညက္ခန္ဓာ [sɔn ɲek khɔn dhèɑ] v. (P.) faculty of perception and cognition which forms one of the five aggregates constituting a being.

သညာဝသီ [sɔn hɲɑ sæ] n. (Skt.) ascetic, one who has renounced the world.

သဏှရုပ [sɔn hnɑ̆ rù pɑ̆] n. (P.) delicate looks, subtle beauty.

သန် [sɔn] n. to be good (to do), meet, proper. ဇွတ်မှုသန် [dḛ̆ gɪt hɔ̆ sɔn] v. unseemly conduct. Cf. နိုဟ် [khoh].

သန္တ [sɔn tɑ̆] n. (P.) Tranquil Nirvana.

သန္တရသ [sɔn tɑ̆ rḛ̆ sɑ̆] n. (P.) (rhet) ability of induce an aura of contentment and tranquility.

သန္တာရ [sɔn tɑ rɑ̆] n. (P,)couch.

သန္တိသုခ [sɔn tæ̆ sɑɑ̆ khɑ̆] n. (P.) the bliss of serenity.

သန္တိပ်ပြာန် [sɔn tɔp prɑ̆ bhɔ̀n] n. (P. sinruparibhandam) the belt of Meru, the seven grate

rocks.

သန္ဌာန် [sɔn than] n. (P. santhanam) form, figure, the human body, body, person.

သဒ္ဓိ [sɔn dhḭ̀] n. (P.) union, rebirth. ဝမ်းသဒ္ဓိ [gɔ̀ sɔn dhḭ̀] n. womb.

သဋ္ဌိဌာန် [sɔn nḭ́ than] n. (P. sannitthanam) resolve.

သဋ္ဌိပါတ် [sɔn nḭ́ pat] n. (P.sannipato) collection, assembly, a virulent fever.

သဋ္ဌိဝါသ [sɔn nḭ́ wèa sḛ́] n. (P.) living with, association.

သာန် [san] n. see ဆြာန် [sran]. n. black wood oil, black varnish tree.

သိန္ဓ [sɛn dhèa'] n. Sindh.

သိနေရုတော် [sɛn nḛ́ rat] n. (P. sineru) Mt. Meru, the great central mountain round which stand the seven concentric circles of rocks. သိန္ဒြေ [sɛn nṵ́] id. သိန္ဒဂြ [sɛn nḛ́ rṵ́] id.

သိန္ဓိ [sɛn dhḭ́] n. (gram) compound formed by euphonic juncture.

သိန္ဓ [sɛn dhèa'] n. (P. sindhavo) Sindh, Sindh horse (much prized in ancient India), rock salt.

သိန်လှ [sɛn lao'] n. coral. adj. pretty. သိန်လှု [sɛn hlao'] id. Cf. သိန်လာ [sɛn la], သိဠ္ဍ [sɛn lɑ́].

သိန်သာ [sɛn sa] n. (Eng.) censor, person authorized to examine books, films, plays, letters etc.

သုည [sun ɲɑ́] n. (P.) emptiness, nothingness, (maths) cipher, zero, nought. သုန် [sun] id.

သုန်° [sun] n. nothingness, deteriorate and cease to be come extinct, emptiness. Var. သုည [sun ɲɑ́], သွဲ(ယ်) [slai].

သုန်ကြဲ(ခံ) [sun grà̀m] v. to be desolate.

သုန်၂ [sun] n. ဆုံသုန် [cɔh sun] n. fifteen. Var. ဏ္ဍသုန် [ɽ sun], ဝသုန် [pɑ́ sun].

သုဒ္ဓရ [sun dɛ̀ rɛ̀] adj. (P.) beautiful.

သေန် [sin] n. ခိုင်သေန် [jèŋ sin] n. fourth finger. Var. ဏ္ဍသေန် [ɽ siṇ].

သေန်ကဝ်နာ [sin kɔ na] n. (Eng.) cinchona.

သေန်ဒီကိတ် [sin dì ket] n. (Eng.) syndicate.

သောန်° [sɒn] v. to be brittle.

သောန်၂ [sɒn] v. to cast in metal, coin, mint, cast in a mould.

သောန်ကျိုက် [sɒn kyaik] v. to cast an image of Buddha.

သောန်ဆြန် [sɒn sron] v. to coin money. Syn. သင် [seŋ].

သိုန် [son] n. the pandit Senaka.

သပ္ပရိသ [sɔp pɑ́ ræ̀ sḛ́] n. (P.) virtuous man. သပ္ပရိသ် [sɔp pɑ́ roh] id.

သပ္ပရိသ် [sɔp pɑ́ roh] n. (P. soppuriso) a good or pious man, grave-digger. ခိုင်သိုတ်ခိုတ် သာသနာ [mənɛ̌h yɛ̀k dɛ̀k sa sḛ́ na] id.

သပ္ပေါ [sɔp pao^{2}] n. serpent. သပ္ပေါနဂ်(က်) [sɔp pao^{2} nàik] id.

သပ္ပဲ(ယ်) [sɔp pai] n. be harmonious, be in accord, be in agreeable, be compatible (of

Buddha, monk, pagoda), look sublime.

ဝဒ္ဓ [sɔ̀p bɛ̏] adj. (P.) all, every.

ဝဒ္ဓညု [sɔ̀p bɛ̏ ɲɑʊ̏] n. (P.) all knowing, an epithet of Gotama Buddha. adj. (P.) omniscient.

ဝဒ္ဓညုတညာန် [sɔ̀p bɛ̏ ɲɑʊ̏ tɑ̏ ɲàn] n. (P.) omniscience. ညာန်ခဒ္ဓဇက္ခု [ɲàn dèt bɛ̏ cɛk khɑʊ̏] id. သဒ္ဓညု [sɔ̀p bɛ̏ ɲɑʊ̏] id.

ဝဒ္ဓထ [sɔ̀p bɛ̏ thɑ̏] ind. pron. (P.) every thing. adj. id. ခွံခွံကဖျိတ် [cəmɔ̏ cəmɔ̏ kɑ̏ pɒt] id.

ဝဒ္ဓထာ [sɔ̀p bɛ̏ thɑ̏] adv. (P.) every where.

ဝဒ္ဓဓိနုကာဒရက [sɔ̀p bɛ̏ dèɑ nɛ̏ kɑ rɛ̏ kɑ̏] n. (P.) (gram) dative case.

ဝာဝ် [sɑp] n. ဖွယ်သာဝ် [pɑ̏ tɔiŋ sɑp] n. soap.

ဝာဝ်ကမ်မီတီ [sɑp cɔm mi ti] n. (Eng.) subcommittee, committee formed for a special purpose from members of a main committee.

သိဝ် [sep] v. to be compact well-ordered, neat, tidy, well-ordered. လွတ်သွၚ်ကိုသိဝ်ဖဲန် [lɛ̏ tɛk səŋɑ kɒ sep mɔ̀ŋ] v. arrange your robe neatly. သိဝ်ကွက် [sep kənɛk] id.

သိဝ်ဂွိဝ် [sep glɛ̀p] v. devote, be neat, be tidy, to be gentle, affectionate, to honour, revere, to be devoted to.

သိဝ်ဂွိဝ်ဟုံတာဲ(ယ်) [sep glɛ̀p hui hɑi] v. to be devoted to, to be associated with.

သိဝ်ဇုံ(အိ်) [sep jəmɔ̏] v. to be convinced. သိဝ်ဇုံစုတ် [sep jəmɔ̏ cot] id.

သိဝ်နှက် [sep hnɛk] v. to be compact well ordered, neat.

သိဝ်သိဝ်ဂွိဝ်ဂွိဝ် [sep sep glɛ̀p glɛ̀p] adv. tidily.

သိပ္ပ [sɛp pɑ̏] n. (P.) science. သိပ္ပသဘာဝ [sɛp pɑ̏ sɑ̏ bèɑ wɛ̏] n. natural science.

သိပ်ဖီလေတ် [sip phi lit] n. (Eng.) syphilis, (also the pox) infectious disease passed from one person to another by sexual contact.

သောဝ် [sɒp] n. a kind of potherb, spiral costus, white costus, Costus speciosus.

သံ(မ်) [sɔm] n. ချဉ်သံ(မ်) [ɗaik sɔm] n. vinegar.

သံ(မ်) [sɑm] n. eunuch. ကမ္ဘုံ(ယ်) [kɔmnui] id. ခမ်ဘုံ(ယ်) [khɑmnui] id. မိုမ်ဏ္ဍး [mənèh thɔmɑh] id. သံကဲ့(ယ်) [sɑm nui] id.

သံပန် [sɑmpɑn] n. flat-bottomed oared boat with projecting incurved timbers at stern, sampan, ship's boat (in Burma usage), in Siam it is a kind of boat build as if made of three boards forming the bottom and two sides.

သံပြာ [sɑm prɑ] adv. fittingly.

သံဗာန် [sɑm bàn] n. (Eng) summons, order to attend a law court, esp. to answer a charge.

သာမဏီ [sɑm mɑ̏ næ] n. (P.) novice, female ascetic, Buddhist nun.

သံသောတ် [sɑm sɒt] n. ကြုံသံသောတ် [jrùm sɑm sɒt] n. Tropi donotus nigrocinctus snake.

သံသောဝ် [sɑm sɔ] n. ramrod.

သိ(ဒ်)[3] [sem] n. building in which ordinations of novices and monks take place, Sima, ordination hall. ကလိုင်းသိ(ဒ်) [khă laŋ sem] n. stone marking boundary of သိ(ဒ်) [sem] n. Sima.

သိချုင်(က်) [sem ɗaik] n. ordination hall erected in shallow water.

သိ(ဒ်)[4] [sem] v. gather up, to collect (up), tidy away, to bring to a conclusion, to gather up, to take up. ဒွာနံပြုးဒွံင်ဒွဲဖတ်ဂ့်သိထော်ညီ [pəŋɑn prɑh dəmɔ̀ŋ pəɗoɑ phɑo[3] tɔ̌ gɔ̀h sem thɔ̌[1] jĭ̀] v. will you collect up the plates that are lying about the kitchen. ရုပ်သိ [rùp sem] v. to collect up (thing put out to dry). Cf. ခအုံ(ဒ်) [khă um], ဖြ [grɛ̆], ရုပ် [rùp], သွဒ် [să bɔ̀].

သိအာဒို(ဝ်) [sem ă wà] v. seize state power, stage a coup d'état.

သိကပေါတ်သွက်ကိုဝပရောင်ပွာန် [sem kă pɒt swɛk ket cɛ̆ pă reɑŋ pənɑn] v. commandeer.

သိကဝ်ဴ(ဟ်) [sem kă pɔh] v. to pick up and put away, to gather up. သိလဝ်ဴ(ဟ်) [sem lɛ̆ pɔh] id.

သိလဝ်ဴသ္ဂွဝ် [sem lɛ̆ pɔh să kɔ] v. to gather up mats.

သိကေတ် [sem kit] v. to attach, take in satisfaction, to take one oneself, confiscate, seize, to take possession of.

သိကေတ်ထော်အာဒိုမွဲလထုတ်ဓဝ် [sem kit thɔ̌[1] ă wà mòɑ[1] lɛ̆ cut ɗhɔ̀] v. coup d'état. သိကေတ်ထော်အာဒိုဖြုဖြု [sem kit thɔ̌[1] ă wà brŭ brŭ] id.

သိကမ္ဘောန် [sem kɔmlɒn] v. to finish a job or work.

သိကွတ် [sem kəpɔt] v. to gather up, to take up. သိ(ဒ်) [sem] id.

သိခနုံ(ဒ်) [sem khă hnɔm] v. to take on, to take up.

သိခနုံန်ဒါတ်ကိုသ္ဒိုင် [sem khă hnɔm dɔ̀h wàt kɒ səmoiŋ] v. take on a dispute with the king.

သိဂိုင် [sem gèŋ] v. to take possession, to take position, to attach (property) to take away, take in satisfaction of a debt, to take oneself, to take possession of, to put away.

သိဒွံချုင် [sem gɔ̌ ɗɔŋ] v. take a city. ဇုမ်ာဒွံချုင် [sənɛ̆h gɔ̌ ɗɔŋ] id.

သိဓုတ်တဲ(ယ်) [sem səmɔt toɑ] v. to collect signatures.

သိဇာတ် [sem jàt] v. terminate a first day stage show.

သိထော်(အံ်) [sem thɔ̌[1]] v. conclude, finish, end.

သိဒက် [sem dèak] v. to collect up, tidy away, to see to, to put through, dispatch, as matter of business. တွဲယးအဲသွက်အာနွံမ်ဲ်, တွဲဏးအဲသွးသိဒက်ကဝေါတ်အဲဇောင်် [təŋoɑ yèh oɑ să jèak ɑ nùm mòŋ, təŋoɑ nɔ̌ oɑ să dèh sem dèak kă pɒt oɑ noŋ] v. I have to go to morrow, so I must collect up my things to day. တွဲယးဗိုသွးသွးသွီဇောင််, ပြုပ်ခဒ့်တဲ့်သိဒက်ထော်ညီ [təŋoɑ yèh poi să dèh səah səŋæ̆ noŋ, grɔ̀p bĭh tɔ̌ gɔ̀h sem dèak thɔ̌[1] jĭ̀] v. we are going to give the house a clean tomorrow, so please tidy away your things.

သိမ်္ဂေး(ဒ်) [sem pă kɒm] v. to collect in one place, unite, rally, to gather together. ဝဓောဝ်

[gɛ̌ po] id. ဇီ(ဓ်) [dhɛ̌ rɜ̀m] id. ဇီသွဲ့(ဓ်) [dhɛ̌ rɜ̀m sɑ̌ kɔ̌] id. ဇီမွဲတောန်ဥးစာ [dhɛ̌ rɛ̀m mòɑ¹ hàn ɲɛ̀h pɑ] id. ဒွေဝ် [bəpo] id. သွဲ့ဟ်ဖွဲ့(ဓ်) [swoh pɑ̌ kɒm] id.

သိဖေါ်ရ [sem poɑ² rɑ̌] v. the party is over.

သိဖျဝ်ဝ် [sem plɒp] v. include, count in, win over.

သိဒွေဝ်ဝ် [sem bəpo] v. confiscate, succeed to, take over an office or position, to absorb knowledge. သိသွေဝ်ဝ် [sem sɑ̌ po] id.

သိဩြန် [sem srɒn] v. to collect subscriptions.

သုံ့ကြူ(ဓ်) [sum grùm] n. camphor tree, cinnamomum camphora Nees von Essenbeck. Var. ဇုံ့ကြူ(ဓ်) [jrùm grùm]. Der. ဇုံ့သုံ့(ဓ်) [jròɑ¹ sum] n. a kind of banyan tree.

သေံ(ဓ်) [sim] n. Siamese, Shan (name of one of the national groups of the Union of Burma), ချင်သေံ(ဓ်) [dʒŋ sim] n. Siam (Thailand), the Shan State. Cf. ဒျာဒျာ [dyò¹ dyèɑ]. Der. ဩြံဲထွေသေံ(ဓ်) [srʊ̀¹ ɬ sim] n. a variety of rice.

သေဝံ(ဓ်) [sɒm] v. dispoil of, to lose, to be dispoiled of.

သေဝံမှဲ(ယ်) [sɒm hmai] v. to bring to grief. Var. ဆော်(ဓ်) [chɒm], ဟော်(ဓ်) [hɒm].

သို(ဓ်) [som] adv. all of a class taken together, all, the whole. quasi. pn. together with. အိုတ်သို(ဓ်) [ot som] adv. all, altogether. ကောဲနင်သိုကောန်ဋန်တံဟာ [kok nɛ̀aŋ som kɒn ŋaik tɔ̃h ha] adv. have you invited them with their children? အိုက်သို့ဖြိုတ်တဲ့ဝိုတ်ထေဝ်ညီ [dɛ̌ dɛ̀k som phɑ̌ ot tɔ̌ gòh wɜt thʊ̀¹ ɲĭ] adv. forget all your troubles. ဇွဲကွာန်ကးဖြိမ်သို့ဖြိုတ်ဖွဲ့ဖွဲ့ခိုရော [pəʃoɑ kwɑn nɔ̌ mənèh som phɑ̌ ot nùm mòɑ¹ cĭ rɑo²] adv. what is the total population of this village? ဖျံထော်သို့ဖြိုတ် [phih thʊ̀¹ som phɑ̌ ot] adv. take them all down. ခေ့တံသိုညးစာကျုင်ဇွဲသွီအဲညီ [bĭh tɔ̌ som ɲèh pɑ klɜŋ pəʃoɑ səŋæ̌ oɑ ɲĭ] adv. please come to my house, both of you.

သိုကို(ဝ်) [som kɒ] adv. (formal) with. ကာလဲ့ကောန်ဋန်ဂမျိုင်သိုကိုဓမ်ဝ်နိုတ်တက်တဲ့သေသေအိုတ်ရ [kɑ lɑ̌ gɔ̀h kɒn ŋaik gomlɛ̀ŋ som kɒ mɛ̌ mèp cot tɛk toɑ seɑ seɑ ot rɑ̌] adv. then all the boys together clapped their hands with joy.

သိုဝိုတ် [som cot] adv. heartily.

သိုနုံ(ဓ်) [som cum] adv. in pairs.

သိုညးပန် [som ɲèh pɒn] adv. all four of them.

သို့ဖြိုတ် [som phɑ̌ ot] adv. all, altogether.

သို...သို(ဓ်) [som...som] adv. both...and. သိုအာသိုကျုင် [som ɑ sǫm klɜŋ] adv. both going and coming back. သိုကြုံသိုပြုညးကမျိုင်တဲ့ဝ်(ယ်) [som trʊ̃h som brɛ̀a¹ ɲɛ̀h gɔmlɛ̀ŋ tɔ̌ gɔ̀h] adv. everyone, both men and women. သိုတသို့,သိုတညှင် [som tɑ̌ som, som tɑ̌ ɲɛŋ] adv. wet season and dry, summer and winter. သိုတဲသိုဝိုင် [som toɑ som jɛ̀ŋ] adv. with all out effort. သိုမွဲအယုက်ဝ့်မင်ဒွဲကွာန်ရဟာ [som mòɑ¹ ɑ̌ yɜ̀k gɔ̀h mɔ̀ŋ mòɑ¹ kwɑn rɑ̌ ha] adv. have you lived in the same village all your life?

သို့ဖြိုတ် [som phɑ̌ ot] adv. wholly. အလုံမွဲ(ယ်) [ɑ̌ lùm mòɑ¹] id. နိုအိုတ်သွး [dɜ̀ ot sɑ̌ ah]

id. ဒိကိုအိုတ်သ္ဆး [dɜ̀ kɒ ot sɑ̆ ah] id. သက်သက် [sɛk sɛk] id. သိုသို(ဓ်) [som som] id.

သိမအိုဟ်တ္ဂိုဟ် [som mɜ̆ oh təmoh] adv. joyfully.

သိမဂံင်သ္ဆာ [som mɜ̆ gɔ̀ŋ sɑ̆ ka] adv. with boldness.

သိမဂံင်ဩဲ(ယ်) [som mɜ̆ gɔ̀ŋ srai] adv. with boldness, boldly.

သိမပြာကတ် [som mɜ̆ pra kɔt] adv. openly.

သိရော်ပြဝါဂကူသာဂကျ [som rɔ̀m prɑ̆ wa gɜ̆ kao' sɑ̆ kyɑ̆] adv. with the companions of the Sakya race.

သိသာခ္ဒ်သုန် [som sa cɔh sun] adv. with fifteen followers.

သိဟ္ဂ်ဓာန် [som hɔ̀ màn] adv. as it could not be helped, if it cannot be helped.

သေဲ(ယ်)[3] [sai] n. bee. သေဲတ္ဂက် [sai təmɛk] n. drone. ဆ့်သေဲ(ယ်) [ɗaik sai] n. honey. ဝတဝ် သေဲ(ယ်) [bɜ̆ tɔ sai] n. swarm of bees. သ္ဒိသေဲ(ယ်) [səŋɜ̆ sai] n. bee comb, beehive. Cf. ဝရောတ် [phɑ̆ rɔ̀t].

သေဲခ္ရဲ(ယ်) [sai rùi] n. a kind of social bee.

သေဲလုင်ဒက္ဆာဝ် [sai lùp kɑ̆ to] n. scolopendra.

သေဲလွီ [sai lwĭ] n. honey-bee.

သေဲ(ယ်)[1] [sai] v. to be separate, apart, parted. ခြာသေဲ(ယ်) [khra sai] v. to separate part, divorce. ဒ္ဍးသေဲ(ယ်) [cəɗah sai] v. to be separated. Cf. ချဲ(ယ်) [chai], ခြာ [khra], ဒ္ဍး [cəɗah]. Der. ပရဲ(ယ်) [pɑ̆ rai] v. to separate. ခြဲ(ယ်) [crai] id. ရှဲ(ယ်) [shai] id.

သေဲခြာ [sai khra] v. to be parted, depart from. ဆေဲခြာ [chai khra] id. Cf. ခြာသေဲ(ယ်) [khra sai].

သေဲဒ္ဍး [sai cəɗah] v. to be parted, separated, to separate. Cf. ဒ္ဍးသေဲ(ယ်) [cəɗah sai].

သေဲ(ယ်)[2] [sai] n. သေဲဗောဝ် [sai bɔ̀p] n. hack bamboo floor sheath. v. to split and soak.

သေဲဗောဝ်ဒုန် [sai bɔ̀p dùn] v. to split and soak bamboo. Der. မြွဲပရဲ(ယ်) [mrɜ̆ pɑ̆ rai] n. sword.

သုဲ(ယ်) [sui] v. to move.

သုဲဂါအာ [sui gàm a] v. to step forth.

သေဲ(ယ်)[3] [sea] adj. very small.

သေဲ(ယ်)[1] [sea] n. an eighth of a rupee or of a tical, a fuang.

သေဲ(ယ်)[2] [sea] n. mouth organ consisting of double raft of bamboo pipes passing through gourd windchest.

သေဲဩ့် [sea srao[3]] adv. with confused noise.

သေဲ(ယ်)[3] [sea] v. သေဲသေဲ(ယ်) [sea sea] adv. all together, without exception. ကာလဒ်ကောန် ဍ်ဂစ္ဆိုင်သိုကိုဓဒ်ဝ်ခိတ်တာက်တဲသေဲသေဲအိုတ်ရ [ka lɑ̆ gɔh kɒn ŋaik gɔ̀mlɛ̀ŋ som kɒ mɜ̆ mɛ̀p cot tɛk toa sea sea ot rɑ̆] v. then all the boys together clapped their hands for joy. ညးဂစ္ဆိုင်ပြိဝ်ဓ်ဧသေဲသေဲ(ယ်) [ɲɛ̀h gɔ̀mlɛ̀ŋ grèp mɔ̀ŋ sea sea] v. every body came running.

သေဲ(ယ်) [soa[2]] n. to be slim, of insignificant size, to be small. ဝကော်ဒေဝ်သေဲသေဲ(ယ်)

[phɑ̆ kɒh thʊ̆ˈ soɑ^{2} soɑ^{2}] adv. whittled it down fine.

သန်သေးသေး(ယိ်) [saik soɑ^{2} soɑ^{2}] n. to tear into small pieces. Cf. ကြီ [kræ], ကြေနုံ [krin], ဝဂန် [gɛ̆ gɔ̀n], ကြဲ(ယိ်) [jrɑ̀i], ပြီ [præ].

သေးကြီ [soɑ^{2} kræ] n. to be slim, slender.

သေးပြဲ(ယိ်) [soɑ^{2} brɔ̀aˈ] adj. small, insignificant, ignoble mean, low.

သေးသေး(ယိ်) [soɑ^{2} soɑ^{2}] adv. into small pieces, of small size.

သေးသေးပြဲပြဲ(ယိ်) [soɑ^{2} soɑ^{2} brɔ̀aˈ brɔ̀aˈ] n. small or insignificant matter which does not deserve attention.

သေးသွဲ(ယိ်) [soɑ^{2} swoɑ] adj. slim, slender.

သဝ်$^{°}$ [sɔ] v. to be low, short in stature. ကွင်ကျာပဝ်အာသဝ် [kəpɛŋ kyɑ pɔ ɑ sɔ] v. the aircraft is flying low. တဲ့သဝ် [təŋoɑ sɔ] v. early evening. နိုသဝ် [dɜ̀ sɔ] v. low hill. နိုဟ်ဏ်သဝ်ကွံ့(ဟ်) [mənèh nɔ̆ sɔ kwɛ̆h] v. he is very short. Der. အသွဲဝ် [ɑ̆ səmɔ] v. underneath. ဖျဝ် [phyɔ] v. to humble.

သဝ်^{J} [sɔ] n. သဝ်တဲ့(ယိ်) [sɔ təŋoɑ] n. evening, time around sun set. Cf. တဲ့သဝ် [təŋoɑ sɔ].

သဝ်^{ʔ} [sɔ] n. အွာသဝ် [ɑ̆ cɑ sɔ] n. doctor, surgeon, physician.

သဝ်ပြ [sɔ brèɑ] v. lady doctor.

သဝ်ဒါ [sɔ dɑ] n. (Eng.) soda, chemical substance in common use, a compound of sodium (washing soda) ie. sodium carbonate, used for softening water. သဝ်ဍာ [sɔ ɗɑ] id. သဝ်ရာ [sɔ rɑ] id.

သဝ်ဒါဇ [sɔ dɑ cɛ̆] n. sodium bicarbonate, baking soda, baking powder. Var. သဝ်ရာဇ [sɔ rɑ cɛ̆].

သဝ်ရုဝကာ်(ကိ်) [sɔ rɑ̆ wɛ̆ kɑik] n. the name of a year in a circle of twelve. ဂဇေသဝ်ရုဝကာ်(ကိ်) [gɛ̆ cim sɔ rɑ̆ wɛ̆ kɑik] v. a kind of bird.

သဝ်ဖှာ [sɔ whɑ] n. (Eng.) sofa, large comfortable padded seat with raised arms and back.

သေဝ်$^{°}$ [sɑe] int. word expressed when issuing a threat.

သေဝ်^{J} [sie] n. သွာယန်သေဝ် [səmɑ yɔ̀n sie] n. weaver.

သေဝ်^{ʔ} [sie] v. to grind. သေဝ်သူ့ [sie səŋɑʊ̀] v. to grind paddy. ဗွုတ်သေဝ် [bwùt sie] n. hand mill used in grinding grain. Cf. ပိုဟ် [poh], ဖိုတ် [phəɗot]. Syn. ဗုတ် [bùt].

သေဝ်နေ [sie nè] n. (Bur) lawyer.

သောဝ် [sɒ] v. to dart, to shoot.

သောဝ်ကာ [sɒ kɑ] adv. sometimes.

သောဝ်ဏာ [sɒ nɑ] v. to throw as a spear.

သောဝ်ဏာဗွုဟ် [sɒ nɑ bənùh] v. throw the spear to, throw a spear.

သောဝ်တလိုဖျိ(ဟ်) [sɒ tɑ̆ lom phyih] v. to shoot down.

သောဝ်ဝလး [sɒ bɛ̆ lèh] v. to throw a dart, to send or shoot forth.

သို(ဒ်)$^{°}$ [sɒ] n. sheep. ကွေ့သို(ဒ်) [klɔiŋ sɒ] n. mutton-fat. တသောသို(ဒ်) [tɑ̆ sok sɒ] n. wool.

သိုက္ခက် [sɒ kəmɛk] n. ram.

သိုက္ခက်ထမ္ဗး [sɒ kəmɛk thɔmɑh] n. wether, castrated ram.

သိုသ္ဒတ် [sɒ səmɔt] n. lamb.

သိုမ္ဒေဒ်(အ်) [sɒ bɔ̌] n. ewe.

သို(ဝ်)[J] [sɒ] n. (P. saranam) formula of worship, refuge. သရဏ [sɑ̆ rɑ̆ nɑ̆] id. သရဏဂမန [sɑ̆ rɑ̆ nɑ̆ gɛ̆ mɛ̆ nɛ̆] id.

သိုပိ [sɒ pæ̆] n. three refuges, see သရဏပိ [sɑ̆ rɑ̆ nɑ̆ pæ̆]. သရဏဂမနပိ [sɑ̆ rɑ̆ nɑ̆ gɛ̆ mɛ̆ nɛ̆ pæ̆] id.

သိုပို(ဝ်) [sɒ pɒ] n. pus, putrid matter. အရာသမ္ဗွါ(ယ်) [ɑ̆ rɛ̀ɑ sɔmui] id.

သ့ှ(ဟ်) [sɔh] v. untie, to untether, to unfasten, to answer, interpret, give effect to, undo, open, solve, reply. အရေဝ်ခ့ှ်သ္ဒာန်ဂ့ှ်အဲသ့ှ်တွံဝေန့် [ɑ̆ rïe bïh səman gɔ̀h oɑ sɔh hɔ̌ màn] v. I cannot answer your question. ကလေဝ်သ့ှ်အရေဝ် [kɑ̆ leaŋ sɔh ɑ̆ rïe] v. to return answer. ခ္ဒေဝ်သ့ှ်(ဟ်) [khlɑe sɔh] id. Cf. first sense, ကလဲ(ယ်) [kɑ̆ lai], တလဲ(ယ်) [tɑ̆ lai], ဝလိုတ် [pɑ̆ loh], ပ္ဒဲ(ယ်) [plai], ပ္ဒိုတ် [ploh], ဝလး [bɛ̌ lèh].

သ့ှကွဲ(အ်) [sɔh klɑɛ̆] v. to give sufficient answer, to unloose. ကိုသွတ်ချိုက်ချိုက်ပေင်ပေင် [kɒ swɔh ɗak ɗak pɔiŋ pɔiŋ] id.

သ့ှချဲ(ဟ်) [sɔh chɛ̆h] v. to untether horse.

သ့ှဂဲဒဲကွဲ(အ်) [sɔh gɛ̆ cai klɑɛ̆] v. to loosen.

သ့ှဒ္ဓ(အ်) [sɔh cɔ̆[1]] v. to take off.

သ့ှဒ္ဓဍိုက်ယာတ်တုံ(ယ်) [sɔh cɔ̆[1] glòik yàt tui] v. taking off their clothes. Cf. ဒ္ဓိတ် [pɑ̆ tet], သ္ဒျာတ် [slɒt].

သ့ှဇ္ဈဲ(ယ်) [sɔh jyài] v. to meditate, to practise jhana, to practise meditation.

သ့ှတ္ဍး [sɔh tlɑh] v. explain, solve.

သ့ှနိမိတ် [sɔh nï mèt] v. to interpret an omen.

သ့ှတ္တ် [sɔh pɑ̆ tɑo[3]] v. to practise, to maintain.

သ့ှပလဲ(ယ်) [sɔh pɑ̆ lai] v. to untie, to unloose.

သ့ှပလဲသေဝ်(က်) [sɔh pɑ̆ lai sok] v. undo the hair.

သ့ှပဒိ [sɔh pɑ̆ wɑ] v. to bring the Lenten season to a close, keep the feast which ends Lent. လိုက်ခ့ှ်(ဟ်) [lɛ̀k wɔ̀h] id. သြဝ်ပဒိ [srɔp pɑ̆ wɑ] id.

သေ့ှ(ဟ်)[E] [sih] n. herbaceous plant used as a vegetable, Lasia aculeata or Lspinosa.

သေ့ှ(ဟ်)[J] [sih] n. what remains, remainder.

သေ့ှ(ဟ်)[E] [sih] v. to remain, to be left, to be left over, leave on hand. ဖ္ဒဲဃသုန်ခန့်ဒနုက်ကေတ် ထေဝ်ဗိန့်ဒသေ့ှမ္ဒဲခိရော [pədɔ̀ɑ mɛ̆ sun cɒh nɔ̀k kit thɔ̆[1] pæ̆ cɒh sih mɔ̀ɑ[1] cï rɑo[2]] v. what is thirty from fifty? ခ့ှိတ်တွံကိုဋ္ဌုတ်သေ့ှမ်ဝ်ကီဟာ [mənèh hɔ̌ kɒ ŋùh sih mɔ̀ŋ nem hɑ] v. is there anyone else who has not paid his fair? သြန်ဝ့ှ်သေ့ှမ်ဝ်ဖ္ဒဲအဲဒဂကွဲကီ(ဒ်) [srɔn

bǐh sih mɔ̀ŋ pəɗoɑ oɑ pɑ klɔm nem] v. I have still got two hundred rupees of your money. ဩန်ခေန်(ဟ်) [srɔn sih] v. balance. Cf. ကျာန် [kyɑn], တင် [teŋ].

သိုဟ် [soh] v. to pour water on fire to put it out, to put out, to pour hot water on vegetable or on something.

သိုဟ်ပလိုတ် [soh pă̰ lot] v. to put out a fire. သိုဟ်မ့တ် [soh pəmɔt] id.

သံ(ခ်) [sɔ̌] n. lock, key. သွံသံ(ခ်) [səŋæ̀ sɔ̌] n. lock. Cf. ပ့ဉက် [pənɔk]. Var. ကသံ(ခ်) [kă̰ sɔ̌], တသံ(ခ်) [tă̰ sɔ̌].

သွာ [səŋɑ] n. monk's outer robe, monk's robe. ကျေတ်သွာ [klḛ́h səŋɑ] v. to wear the robe over one shoulder (within the monastery). ရုင်သွာ [rɔ̀ŋ səŋɑ] v. to cover both arms and shoulders with the robe (out side). Cf. အင်ကုတ် [ɛŋ dɛ̌ kut], အင်သ [ɛŋ sɑ́], သကိုဝ် [să̰ kop], သင်္ဃ [să̰ pɑŋ].

သွာတ်ထြန် [səŋɑ kă̰ thon] n. robe presented to monk at the end of Lent. Syn. တ်ထြန် [kă̰ thon]. လလးတ်ထြန် [lɛ̌ lèh kă̰ thon].

သွာကျေဟ် [səŋɑ kəneh] n. outer robe, upper robe of a Buddhist monk. သွာတနေ့(ဟ်) [səŋɑ tă̰ hneh] id.

သွာဒွိုန် [səŋɑ dɛ̌ gɔ̀n] n. monk's specially offered to the beginning of the Buddhist Lent.

သွာပံင်သကူ [səŋɑ pɔŋ să̰ kɑo'] n. the robe which pick up from discard or throw away.

သွာလလး [səŋɑ lɛ̌ lèh] n. robes presented to the monks at the end of Lent. လလးတ်ထြန် [lɛ̌ lèh kă̰ thon] id. သွာတ်ထြန် [səŋɑ kă̰ thon] id.

သွံ [səŋæ̀] n. house, home, house of wood, residence, abode, bamboo or thatch, in phr. gathering of wind or fluid in body. ကဗေါတ်သွံ [kă̰ pɒt səŋæ̀] n. furniture. ကျာခက်သွံ [kyɑ dɛ̀ak səŋæ̀] n. wind on stomach. တိုန်သွံ [ton səŋæ̀] v. to enter the house. တူသွံ [tlă̰ səŋæ̀] n. spouse, husband. လုပ်သွံ [lùp səŋæ̀] id. သွသွံထာန် [să̰ pă̰ səŋæ̀ thɑn] v. to get married. သိုင်သွံ [sɑŋ səŋæ̀] v. to build a house. ဖွဲသွံ [bɔ̌ səŋæ̀] n. principal room in a house. Cf. first sense, ဇုက် [gɛ̌ dɔ̀k], တိုက် [tɑk], တဲ(ယ်) [tɑi], ရုံ(က်) [rùik]. သွံထွေဝ် [səŋæ̀ kă̰ to] n. region of the ear, ဍွိုင်ထွေဝ် [blɛ̀ŋ kă̰ to] id.

သွံတ္ဍ(ခ်) [səŋæ̀ kă̰ sɔ̌] n. lock. ဖွဲတ္ဍ(ခ်) [bɔ̌ kă̰ sɔ̌] id.

သွံက် [səŋæ̀ kɑo^{3}] n. temple of head. Syn. ပ္လက်က် [plɛk kɑo^{3}], ဍွိုင်ထွေဝ် [blɛ̀ŋ kă̰ to].

သွံကိုက် [səŋæ̀ kɑk] n. carpenter's plane.

သွံကောန် [səŋæ̀ kɒn] n. uterus, womb. Syn. ဂဝ် [gɔ̀], ဂဝ်မိ [gɔ̀ mǐ], ဂ္လံဝ် [glɔ̀m gɔ̀], ဂ္လံဝ်မိ [glɔ̀m gɔ̀ mǐ], ထ္လေင် [thă̰ keɑŋ], သိုင်ကောန် [thɑŋ kɒn].

သွံကောန်ချေင် [səŋæ̀ kɒn ɗeɑŋ] n. slot in stock of crossbow, housing trigger mechanism.

သွံကမ္ဘထာန် [səŋæ̀ kɔm mă̰ thɑn] n. a house of mourning. သွံကမ္ဘဌာန် [səŋæ̀ kɔm mă̰ thɑn] id.

သွံက္ခာ [səŋæ̀ kənɑ] n. inner compartment of shed or pavilion erected for ကလော့(က်) [kă̰ lok] spirit dance.

သွံကြီန် [səŋæ̀ kəmen] n. family, household, family life.

သိုက္ယာ [səŋǎ kya] n. verandah in front of house used for eating, leisure and receiving guests, gathering of wind in the intestines. Cf. ကွေန် [kəmeaŋ]. Syn. အဖိုင်ကျာ [ʔ phaŋ kya].

သိုက္ယိုက်(က်) [səŋǎ kyaik] n. house-altar, cupboard or niche containing house-altar, projecting from south wall and open on inside. Cf. တယျောင်ကျိုက်(က်) [kʔ̆ yoŋ kyaik], ထာန်ကျိုက်(က်) [than kyaik], အိန်ကျိုက်(တ်) [soiŋ kyaik].

သိုက္ဂင်က္ဂတ် [səŋǎ klɛŋ kəmɔt] n. gall-bladder. သိုက္ဂင်မ္ဂတ် [səŋǎ klɛŋ pəmɔt] id.

သိုက္ဂတ် [səŋǎ klɔt] n. building with raised central portion surrounded by lower structures, parliament building, palace.

သိုက္ဂတ်နုန် [səŋǎ klɔt nòn] n. palace.

သိုခ္ဒင် [səŋǎ khənɔŋ] n. funeral pyre.

သိုဂကော်(ဓ်) [səŋǎ gɛ̌ kɒm] n. see ဘာဂကော်(ဓ်) [bèa gɛ̌ kɒm]. Chinese communal temple, joss-house.

သိုဂဇေ(ဓ်) [səŋǎ gɛ̌ cim] n. bird cage. Syn. ခဒိုင်ဂဇေ(ဓ်) [khʔ̆ rɑŋ gɛ̌ cim].

သိုဂလာန် [səŋǎ gɛ̌ làn] n. watch, tower, gatehouse. သိုဒွဲဒဲဒွတ်ဒွိုက်ဒွဲဒွိုဟ်လုပ်တိတ် [səŋǎ dənài cəmæ cəmɔt glèk glài menèh lùp tet] id.

သိုကြောဝ် [səŋǎ grɔ̀^{2}] n. kitchen, cook house. သိုကြောဝ်တဖော်(ဓ်) [səŋǎ grɔ̀^{2} tʔ̆ hmɒm] id. သိုကြောဝ်တွော်(ဓ်) [səŋǎ grɔ̀^{2} təmɒm] id.

သိုဝသိုသုင် [səŋǎ cɛ̌ səŋǎ səŋ] n. home of an intimate friend where one is always welcome.

သိုဝတ် [səŋǎ cɑt] n. cage for prisoners.

သိုဝ့ဲင် [səŋǎ cənɔŋ] n. funeral pyre.

သိုဝ့ [səŋǎ cəmʔ̆] n. cocoon, cobweb.

သိုဆိ(ဓ်) [səŋǎ chɛm] n. a gathering of blood.

သိုဇျင် [səŋǎ jɛ̌ rɜ̀ŋ] n. a room of which a fire is kept, a bathroom.

သိုဇမ်ိုင် [səŋǎ jɔ̀mlòiŋ] n. long bungalow or barrack containing several sets of quarters.

သိုဇြဟတ် [səŋǎ jrɛ̌ hɔ̀t] n. house in the midst of houses.

သိုဒ္ဓျ [səŋǎ jənù] n. refuge, place of rest, lodging house. သိုဒ္ဓျဇုိ(ဓ်) [səŋǎ jənù jù dɜ̀m] id. ဒ္ဓျဇိတ် [jənù dɜ̀m dɛ̀ak] id.

သိုဍုဒ်(က်) [səŋǎ ɗaik] n. privy, teapot, latrine, lavatory, water-closet. Syn. frist sense, သိုဝတ် [səŋǎ wɔ̀t]. second sense, ကာဍုဒ်(က်) [kɑ ɗaik].

သိုဍုဒ်ဗတ်ဩ့ [səŋǎ ɗaik pɔt srɑo^{3}] n. urethra, bladder. သိုဗတ်ဩ့ [səŋǎ pɔt srɑo^{3}] id. သိုဝဿ [səŋǎ pɔt sɑo^{3}] id.

သိုတိုက် [səŋǎ tɑk] n. house of brick, stone or cement. Cf. တိုက် [tɑk].

သိုတ္ဒ်(ဟ်) [səŋǎ tɔh] n. udder, breast of a female.

သိုတ္ဝုင်ကြကတ် [səŋǎ tənəŋ krʔ̆ kɔt] n. palace, women's apartments, seraglio.

သိုဒ္ဌာန် [səŋæ̀ than] n. dwelling. သို [səŋæ̀] id.

သိုဒ္ဓန်မဉ်းပြကျာ [səŋæ̀ dɛ̏ tɔn mɛ̏ blɛ̀h bròa' kya] n. green house. သိုဒ္ဓန်မတွဲခွဲလုက်ခးကိုပြကျာ သွက်ဖံတိုလွိခတ်ဆု [səŋæ̀ dɛ̏ tɔn mɛ̏ hɔ̏ dwɔ̏ lɔ̀k dɛ̀h kɒ bròa' kya swɛk gɔ̏ tɒ lwĭ cɛ̏ tənɔm chɯ̏] id.

သိုဒုင်ကျာ [səŋæ̀ dɔ̀ŋ kya] n. verandah. Syn. perf. သိုကျာ [səŋæ̀ kya].

သိုဓွေဝဲ [səŋæ̀ dəŋɔ̀²] n. lantern. ဇကျင်ပွတ် [jɛ̏ rɔ̀ŋ pəmɔt] id.

သိုဓွုင် [səŋæ̀ dəmɔ̀ŋ] n. structure supporting bellows.

သိုပး [səŋæ̀ pah] n. chess board.

သိုပြိုတ် [səŋæ̀ pɑ̏ toh] n. gathering of matter, gathering of pus.

သိုမှာန် [səŋæ̀ pəŋan] n. larder, meat safe.

သိုမှာန်ကွောန်ပွပ်ဒုတ်လဝ်ပွဲဒေင် [səŋæ̀ pəŋan klɒn bɛ̏ gɔ̀p cut lɔ̀ pəɗoa dɛ̏ dèŋ] n. side board.

သိုဖေှာန် [səŋæ̀ pənɒn] n. line holder.

သိုပွင် [səŋæ̀ pəmeŋ] n. guard house. ဇိတ် [gàt] id.

သိုပွတ် [səŋæ̀ pəmɔt] n. stove, lamp, lantern, menses. ဆီသိုပွတ် [chem səŋæ̀ pəmɔt] n. menses. ဆီကျာ [chem kya] id. ပုံင်သိုပွတ် [plɔŋ səŋæ̀ pəmɔt] n. stove pipe.

သိုပွတ်သိပ်ဓိတ်သိပ်ကွံ့ [səŋæ̀ pəmɔt sep poh sep kɑ̏ tao³] n. chills caused by feminine disorders.

သိုဝိုင်ဇာ [səŋæ̀ phaŋ jèa] n. spider's web. ဝိုင်ဇာ [phaŋ jèa] id. ဓွလတုင် [cəmɑ̏ lɛ̏ hèŋ] id. သိုဇာဝိုင် [səŋæ̀ jèa phaŋ] id.

သိုဝံ [səŋæ̀ bèa'] n. little spirit house, shrine of village spirit, usually in form of stone house at entrance to village, a small building where offering are made to a demon.

သိုဝံဇု [səŋæ̀ bèa' jɯ̏] n. little house where offering are made to the guardian spirit of the village on the anniversary day.

သိုပြဝိန် [səŋæ̀ brèa' mèn] n. nunnery

သိုပွဝ်ပြဝ် [səŋæ̀ bwɔ̀ grɔ̏p] n. scrotum, testicle. Syn. ထိုင်ဇာ [thaŋ dɛ̏ jèa] n.

သိုမြ [səŋæ̀ mrɛ̏] n. sheath, scabbard.

သိုမှင် [səŋæ̀ hmeŋ] n. the ink-pot for marking line.

သိုရာသီ [səŋæ̀ rèa sæ] n. house of zodiac.

သိုရေင်ကွေင်ဆက် [səŋæ̀ rèaŋ kəmeaŋ chɛk] n. terrace of houses with continuous verandah.

သိုလကျာ်ဇွော်ခရေတ်ယာန်ဂိုန်အင််လာန် [səŋæ̀ lɛ̏ kyaik jənɔ̀k khɑ̏ rit yàn gàn eŋ gɛ̏ làn] n. rectory.

သိုလင် [səŋæ̀ lèak] n. (astro) position of the sun in a person's horoscope. သိုလက် [səŋæ̀ lèak] id.

သိုလျှ [səŋæ̀ ləŋɯ̏] n. solitude. သိုလမျှ [səŋæ̀ lɔmŋɯ̏] id.

သိုဝတ် [səŋæ̀ wɔt] n. privy, latrine, toilet, lavatory, water closet. Syn. သိုခုန်(က်) [səŋæ̀

ɗaik].

သို့ဝတ်တံငါးချိုင့်(က်) [səŋæ̀ wɔ̀t tɔŋ ɗaik] n. flush toilet, water-closet.

သို့ဝတ်ရပ်ချိုင့်(က်) [səŋæ̀ wɔ̀t rɔ̀p ɗaik] n. toilet requiring manual flushing.

သို့သျှင် [səŋæ̀ səmɛ̀ŋ] n. tavern.

သို့သာသနာ [səŋæ̀ sa sa̰ na] n. mission house.

သို့သဲ(ယ်) [səŋæ̀ sai] n. honey comb, bee-hive.

သို့သဝ် [səŋæ̀ sɔ] n. the planet Saturn, the seven planet, the planet sixth order from the sun, large and with rings round it, the seven day of the week, Saterday.

သို့သံ(ခ်) [səŋæ̀ sɔ̃] n. lock. Syn. ဖွဲ့ကသံ(ခ်) [bɔ̰ ka̰ sɔ̃].

သို့ [səŋæ] v. to faint, lose consciousness. ချုတ်သို့ [chot səŋæ] id. Cf. ကျိုတ်တိုန်ဖို့မ် [kloh ton mənèh]. Syn. ဝိတ်အာ [wɔ̀t a], သို့တ်အာ [səŋet a].

သို့၂ [səŋ̀i] v. to look.

သို့ဂွိပ် [səŋ̀i glɛ̀p] v. be at peace, to look intently. သို့ဂွစ် [səŋ̀i glɛ̀p] id. သွေ့ဂွိပ် [səŋ̀ie glɛ̀p] id. သွေ့ဂွစ် [səŋ̀ie glɛ̀p] id. သွေ့လလံ(မ်) [səŋ̀ie lɛ̰ lɔ̀m] id.

သို့မွဲ(ယ်) [səŋ̀i mɔ̀a'] v. to look at. သွေ့မွဲ(ယ်) [səŋ̀ie mɔ̀a'] id.

သို့လလံ(မ်) [səŋ̀i lɛ̰ lɔ̀m] v. to be temperate, to restrain oneself to be a peace.

သို့လွဲ(ယ်) [səŋ̀i ləpoa] v. to look intently. သို့ဂွိတ် [səŋ̀i glɛ̀t] v. သွေ့လွဲ(ယ်) [səŋ̀ie ləpoa] id. နှိုဲ့(ယ်) [dəŋ̀i mɔ̀a'] id. Var. [səŋ̀ie].

သျှ [səŋaɗ] n. uncooked husked rice, husked rice. Cf. ပုဒ် [pəŋ], ဆြဲး(ခ်) [srɔ̃']. Syn. လေးနှံးမှ [lè hɔ̀n dɔ̀myàiŋ].

သျှကဆင်း [səŋaɗ kəchɔŋ] n. unpolished rice.

သျှစရး [səŋaɗ cə̰ rah] n. cleaned rice, white uncooked rice. သျှသွး [səŋaɗ sə̰ ah] id. သျှဆြး [səŋaɗ srah] id.

သျှတွေ့ခန် [səŋaɗ tənɒn] n. broken rice. Syn. တွေ့ခန်သျှ [tənɒn səŋaɗ].

သျှမွဲနာလီ [səŋaɗ mɔ̀a' nèa lì] n. one measure of husked rice.

သျှသွးကိုမ်ဒ် [səŋaɗ sə̰ ah kɒ mɔ̀ŋ] n. unmilled rice. Cf. သျှစက် [səŋaɗ cɛk].

သျှခိုဟ် [səŋaɗ poh] n. parboiled rice. စက်သျှ [cɛk səŋaɗ] n. rice mill.

သွးသျှ [səah səŋaɗ] v. to clean rice. သးသျှ [sah səŋaɗ] id.

သွဲ့(ယ်) [səŋoa] v. to cause die down, be over. ကျာသွဲ့အာ [kya səŋoa a] v. the wind is dropping. ဖုာန်သွဲ့တဲ့(ယ်) [pənan səŋoa tui] v. when the war was over. သတ်ကြက်သွဲ့အာ ဏ္ဍရ [sɔt krɔk səŋoa a ɪ̀ rə̰] v. the mangoes are over. Cf. ဒွး [cəɗah], ဆး [ɗah], တဲ့(ယ်) [tui], ဇော်(ခ်) [dɔ̃], ရး [rèh], ဟဲ့(ယ်) [hoa].

သွး [səŋah] v. to over flow, to be very plentiful.

သွးဗျိုနှိပ်ပုပ်က်လွှုကို့ [səŋah phyun pao' pɔk lɛ̰ tao' kəmæ] v. there are dozens of doves and herons on the roof. Var. ဟး [hah].

www.monlibrary.com

သွေက်˚ [səŋeak] v. to be scorched, burnt, to be burned, to be singed. တူသွေက် [tao¹ səŋeak] v. to be burnt to cinder. ပ်ဥ်သွေက် [pɑ̆ cɔk səŋeak] v. to be jet-black. ဖျုန်သွေက်ဗဲန် [phyun səŋeak mɔ̀ŋ] v. the meat is burnt. Cf. တူ [tao¹], သ္လာန် [slan], ဟောက် [heak] v. ဟိုး(ယ်) [hoi]. ဟ့်(ဟ်) [hɔh]. Der. ဂဟောက် [gɛ̆ hèak] v. to be parched with thirst.

သွေက်˩ [səŋeak] v. to be green. n. green colour. မတ်သွေက် [mɔt səŋeak] n. jasper. Syn. မိုက်ခုံးခုန် [mənòik cənam dùn]. Cf. ချာဝ်ရ် [ɗap ɗao³], ဒျုဝ်ရ် [ɗop ɗao³]. Var. သင်္ဃိုက် [saik ŋeak].

သွေတ် [səŋɔt] v. to crush juice out of, to extract nourishment from by chewing. သွေတ်သတ်ဗြဲ [səŋɔt sɔt brɛ̀a¹] v. to extract oil from coconut pulp. သွေတ်ဝ် [səŋɔt pao³] v. to chew sugar cane.

သွောတ် [səŋat] v. to be frightened, startled, be startled out of one's wits, be tranmatized (emotion..lly). သွောတ်ခိတ္တ [səŋat cɛt tɑ̆] id. သွောတ်ဒဗြဲ [səŋat dɔ̀mrɛ̀a¹] id. သွောတ်ဗြဲ [səŋat drɛ̀a¹] id.

သွေိတ်˚ [səŋet] n. sampan, flat-bottomed oared boat with projecting incurved timbers at stern. Syn. သင်္ဘဲန် [sampan].

သွေိတ်˩ [səŋet] v. to be quiet, to be inactive. ဒွဲဂၚသွေိတ်ဖြဲဗဲန် [dənài nɔ̆ səŋet jrɛ̆ mɔ̀ŋ] v. this place is utterly quiet. ဗဲန်သွေိတ်သွေိတ် [mɔ̀ŋ səŋet səŋet] v. keep quiet. Cf. ကွဝ် [kənɔp], ဒိုတ် [ɗɛt].

သွေိတ်အာ [səŋet ɑ] v. to faint, to swoon, to faint away. Syn. ချိုတ်သွေ [chot səŋæ], ဝိတ်အာ [wɜ̀t ɑ], သွေ [səŋæ].

သွေိတ်ဖြ [səŋet jrɛ̆] v. to be quiet, please.

သွေိတ်သွေဲ(ယ်) [səŋet səŋɑi] v. to be quiet, to be inactive. သွေိတ်သွေဲ(ယ်) [səŋet səŋòa²] id. သွေိတ်သွေတ် [səŋet səŋɔh] id.

သွေဲ(ဓ်)˚ [səŋɒm] n. repentance, remorse, regret, being silent from sorrow.

သွေဲ(ဓ်)˩ [səŋɒm] v. to regret, be regretful, remorseful, repent, to be silent from sorrow, thoughtful, anxious. အလောဂ့်ဇူဟ်တိုန်အဲသွံးဂ့်အဲဇူဟ်တန်တန် အဲသွေဲာကွံ့(ဟ်) [ɑ̆ ghò¹ glɛ̀a¹ ŋùh ton oɑ sɒ̆¹ dɛ̀h glɛ̀a¹ oɑ ŋùh tɔn tɔn oɑ səŋɒm kwɛ̆h] v. I am really sorry that I sold my bullocks cheep while the price of cattle was ricing. အဲတက်ဒး ကောန်အဲလောန်အာ အဲသွေဲာကွံ့(ဟ်) [oɑ tɛk dɛ̀h kɒn oɑ lɔ̀n ɑ oɑ səŋɒm kwɛ̆h] v. I beat my son too hard, I regret it now.

သွေဲ(ယ်) [səŋɑ̀i] v. to chew, to masticate.

သွေဲဇျ [səŋɑ̀i jɛ̆ blɯ̆] v. to chew betel. သွေဲကျို(ဓ်) [səŋɑ̀i kəmɒ] id.

သွေဲ(ယ်) [səŋòa²] v. to be far, distant, far away. ချုင်လွှုင်ကိုချုင်ဓတ်လဦုသွေဲဝိတ်ကွံ့ဒွဲခန့်ဝတိုင်ပြုင် [ɗəŋ ləgɜ̀ŋ kɒ ɗəŋ mɔ̀t lɔ̀mlɜ̀m səŋoa² pot klɔm dɛ̆ cam cɒh taŋ prɛŋ] v. Laegung and Maodlaomlame are more than one hundred and eighty miles distant from each other. ဝိတ်သွေဲသွေဲ(ယ်) [bɜ̀t səŋòa² səŋòa²] v. to throw a long way. သွေိခ့်

www.monlibrary.com

သွးအာဧသွေးဝံဒ်ဟာ [səŋæ̀ bïh sɑ̆ dèh ɑ səŋòɑ^{2} mòŋ hɑ] v. is it far to your house? Var. ခွဲ(ယ်) [jəŋòɑ^{1}], ဆွဲ(ယ်) [səŋòɑ^{1}]. Der. ဝဧွေး(ယ်) [jɔ̀mŋòɑ^{2}] n. distance. ဧွေး(ယ်) [jəŋòɑ^{2}] v. to push away.

ဧသွေးဒိုတ်ဂန္ဒိုးလိုဧဂျာ [səŋòɑ^{2} pot gɔ̀mlèŋ lɒ ròɑ^{2}] v. how far is it?

ဧသွေဝ်^{3} [səŋ̈ie] v. to search for food, to look, to regard. ဥွဲဧသွေဝ်ဥွိဝ် [glài səŋ̈ie glèp] v. to search carefully, to look intently. ဧပြြင်အာခိုဧသွေဝ်သတ်ဆု [preɑŋ ɑ dɜ̀ səŋ̈ie sɔt chŭ] v. Preang went to the hill to look for fruit. ရုံဧသွေဝ် [rɔ̀ŋ səŋ̈ie] v. to look around. ရုံဧသွေဝ် လေဧတာ [rɔ̀ŋ səŋ̈ie lɔ̀^{1} kŭ] v. look around the world. Cf. ဥွဲ(ယ်) [glài], ဒ် [ci], ဆ္ဒိုာ [səŋ̈i].

ဧသွေဝ်^{J} [səŋ̈ie] v. cast a side glance, look side way in anger, scorn or disdain, cast a covetous eye, to look out of the corner of one's eye, glance covertly. အဲချွဝ်, အဲအာဧသွေဝ်ဥွိတ် ပွဲခုဲဝ်ကွို(ဒ်) [oɑ chɔp, oɑ ɑ səŋ̈ie pəmoik pəɗoɑ nài klɒ] v. I think, I will go and ask Nai Klaw for a loan. ဧသွဲဧသွေဝ် [səpoɑ^{2} səŋ̈ie] v. to steal a glance. Cf. ဧကျောဝ် [kyo], ရုံ [rɔ̀ŋ], ဆ္ဒိုာ [səŋ̈i], ဧသွဲ(ယ်) [səpoɑ^{2}].

ဧသွေဝ်ဥွိတ် [səŋ̈ie pəmoik] v. to ask for a loan.

ဧသွေဝ်ဓွဲ(ယ်) [səŋ̈ie mòɑ^{1}] v. to glance at, look at. ဒိုဧွောဝ် [bɜ̀ dəŋò^{2}] id. ဆ္ဒိုဓွဲ(ယ်) [səŋ̈i mòɑ^{1}] id.

ဧသွေဝ်ရုံ [səŋ̈ie rɔ̀ŋ] v. to look out of the corner of one's eye.

ဧသွေဝ်ဧရုတ် [səŋ̈ie rït] v. look around. ဧွေဝ်ဧရုတ် [ŋ̈ie rït] id.

ဆ္ဒိုု(ယ်) [səŋoi] v. to be burnt. ပုင်ဆ္ဒိုု(ယ်) [pɔŋ səŋoi] v. the rice is burnt. Cf. တု [tɑo^{1}], ဧသွက် [səŋeɑk], ဆ္ဒမ် [səŋɔh], ဆ္ဒာန် [slɑn].

ဆ္ဒမ် [səŋɔh] v. to be singed, burned, burned down. ဧသွက်ဆ္ဒမ် [səŋeɑk səŋɔh] id. ဥွိုက် ဆ္ဒမ် [glèk səŋɔh] v. to be singed. ဆ္ဒိတ်ဧသွက်ဆ္ဒမ်အာ [səŋæ̀ tɑo^{1} səŋeɑk səŋɔh ɑ] v. the house was burned down. Cf. တု [tɑo^{1}], ဧသွက် [səŋeɑk], ဟ့ိ(ယ်) [hoi].

ဧသွေဟ်တွေဘ် [səŋɒh tlɒh] adj. profound, unfathomable.

ဧသွံ့(ဆ်) [səŋɑĕ] n. a kind of reed used in making mats. Var. ဧဟံ(ဆ်) [hɑĕ].

ဆ္ဒာ [səɗɑ] v. to be shallow, to be unimportant. အာဧရုဝ်ဆ္ဒာ [ă rïe səɗɑ] v. shallow talk. ကသဝ်ဧခုံဆ္ဒာ [kă sɔp ɗĕh səɗɑ] v. he is shallow-brained. ကွိုဆ္ဒာ [kəpi səɗɑ] v. shallow river. ဆုဝ်ဆ္ဒာအာဗ္ဘူရ [ɗaik səɗɑ ɑ ĭ rŭ] v. the water has got shallow. ဒမျိုဟ်ဆုဝ်ဝလိုင်ဆ္ဒာဝံင် [dɔ̀myɜ̀h ɗaik pă laŋ səɗɑ mòŋ] v. the well is not very deep. ဆ္ဒးလဆ္ဒာဝံင် [sŭ dèh jĕ̀ lĕ̀ səɗɑ mòŋ] v. the thorn did not go in far. opp. နုက် [nèɑk], ဆ္ဒိုဟ် [sŭ jɜ̀h]. Der. ဆ္ဒာ [khəɗɑ] n. shallowness. ဖ္ဒာ [phəɗɑ] v. to make shallow.

ဧဆ္ဒိ [səɗĭ] n. king-crow, drongo, black drongo, Dicrurus macrocercus cathoecus. ဂဧဝံဆ္ဒိ [gĕ̀ cim səɗĭ] n. a drongo. Var. ခ္ဒိ [khəɗĭ].

ဧဆ္ဒိဥိဒ် [səɗĭ grèɑŋ] n. a kind of drongo with racket tail, fork tail shrike, greater racket-tailed drongo, Dicrurus paradiscus (Edolius) fork shrike.

ဧဆ္ဒိ [səɗĭ] n. cushion.

သိုသ္ဍာ [səɗī sənɑ] n. mattress, cushion.

သို့ [səɗī] v. collide, to come into touch.

သဲ့(ယ်) [səɗoɑ] n. inside, middle. ကောန်သဲ့(ယ်) [kɒn səɗoɑ] n. second-born or middle child. တဲသဲ့(ယ်) [toɑ səɗoɑ] n. middle finger. ဒေါ်သဲ့ညးဂို့ဒ် [dò^{2} səɗoɑ ɲèh gòmlèŋ] n. in the midst of the crowd. Cf. အဒေါ် [ɑ̌ dò^{2}], အပဲ့(ယ်) [ɑ̌ pəɗoɑ], ဂဲ့(ယ်) [gɛ̌ ɗoɑ], ထဲ့(ယ်) [thəɗoɑ]. Der. ဒဲ့(ယ်) [pəɗoɑ] prep. in.

သဲ့ဥ့်(ဓ်) [səɗoɑ bɛ̌ tɔm] n. the middle of the night.

သဲ့သီ [səɗoɑ sæ] n. the name of the fifth month of the Mon, roughly corresponding to August. ခဲ့သီ [khəɗoɑ sæ] n.

သဲ့ [səɗɑo^{3}] n. ပုတ်သဲ့ [pəmɔt səɗɑo^{3}] n. decorative illuminations.

သဲ့နုန် [səɗɑo^{3} nɔ̀n] n. light of the palace.

သဲ့လိုက်ဗၢ [səɗɑo^{3} lɛ̀k bɛ̀ɑ] n. the light of the world.

သဲး [səɗah] v. to go away, depart, to be separated at a distance. ကျးသဲး [klah səɗah] v. to be distinct. တသိုတ်သဲးအာ [tɑ̌ soh səɗah ɑ] v. to move away. သဲသဲး [sai səɗah] v. to be separated. Cf. ခဲး [khəɗah], ချဲ့(ယ်) [chai], ခြာ [khrɑ], ဒဲး [cəɗah], သဲ့(ယ်) [sai].

သဲးအာ [səɗah ɑ] v. to go away (နဲ [nù] perp. from).

သဲးပချဲ့(ယ်) [səɗah pɑ̌ shai] v. to keep apart.

သဲးသဲ့(ယ်) [səɗah sai] v. to be separated (နဲ [nù] prep. from). သဲးဆြဲ့(ယ်) [səɗah srai] id. Cf. သဲသဲး [sai səɗah].

သုက် [səɗɛk] v. to cough, to have a cough. ယဲသုက် [yòɑ^{l} səɗɛk] v. couch. Var. ခုက် [khəɗɛk].

သို့ုက် [səɗak] v. to take pleasure in, to love, to have pleasure in, to be pleased with. ဧရဲ့ သို့ုက်ဆောန်အဲ, အဓိပ်နိုတ် [ɗɛ̌h səɗak chan oɑ, oɑ mèp cot] v. I am glad he likes me. သျုင်သို့ုက် [səjèŋ səɗak] v. to repose faith in. Cf. သျုင် [sloŋ]. ကဝေင် [kɑ̌ wɔiŋ] id. သို့ုက်နိုတ် [səɗak cot] id.

သို့ုက်ဆောန် [səɗak chan] v. to be pleased with, have a liking for, have pleasure in, sweetheart.

သို့ုက်ဝရိုက် [səɗak bɛ̌ rèk] v. to be provide pleasure. သို့ုက်ဂရိုက် [səɗak gɛ̌ rèk] id. သို့ုက် လျှင်ဝေင် [səɗak lɛ̌ bàiŋ wɔ̀iŋ] id.

သို့ုက်မို့ုက် [səɗak mlèk] v. to be pleased, to be gratified with, comfort something that meets one's fancy.

သိုင် [səɗoiŋ] v. to trip, stub one's toes, stumble, to dash the foot. အဲသိုင်ဒးတွံ့(အံ်) [oɑ səɗoiŋ dèh təmɔ̌] v. I caught my foot on a rock. Cf. ကဆေ(အံ်) [kɑ̌ chaɛ̌], ခိုင် [khəɗoiŋ], ဇိုင် [jɛ̌ ɗoiŋ], ထိုင် [thɑ̌ ɗoiŋ], ဒိုင် [ɗɛ̌ ɗoiŋ], ဒဝတ် [ɗɛ̌ bɔt].

သိုင်အာ [səɗoiŋ ɑ] v. to advance jerkily.

သိုင်ဒး [səɗoiŋ dèh] v. to catch one's foot on, trip over.

သံုင် [səɗɔŋ] v. to follow, to pursue.

သံုင်ဝက် [səɗɔŋ bèak] v. to follow a trail.

သိုုင် [səɗaŋ] v. to be sluggish, to be deaf. ကွေဲသိုုင် [kə̌ to səɗaŋ] v. to be deaf. Der. အသိုုင် [ə̌ ɗaŋ] n. deaf person. Var. ကိုုင် [səɗaŋ].

သွတ် [səɗɔt] n. pimple, pustule, snap (of fingers). မွဲသွတ်တဲ(ယ်) [mòa' səɗɔt toa] n. (for) a moment. ယဲသွတ် [yòa' səɗɔt] n. pimple, pustule. Cf. လွန် [ləmòn]. Syn. ယဲကတောတ် [yòa' kə̌ tɒt]. Var. ခွတ် [khəɗɔt], ဖွတ် [phəɗɔt]. Der. ဆုတ် [ɗɔt] v. to hatch out.

သွတ်တဲ(ယ်) [səɗɔt toa] n. snap of fingers.

သွတ်ပွတ် [səɗɔt pəmɔt] n. spark.

သွာတ် [səɗat] v. flatter, praise (sb) too much or insincerely, esp, in order to gain favour for oneself.

သွာတ်မုက်မတ် [səɗɔt mɜ̀k mɔ̀t] v. put on a fawning look.

သိုုတ် [səɗot] v. to be powdered, composed of small particles, to be fine, make fine. reduced to powder. တီသိုုတ်သိုုတ် [tɛ̌ səɗot səɗot] adv. powdery soil. ထုတ်သိုုင်းဒဲ့ [thənɛk səɗot mɔ̀ŋ] v. pounds it small. Der. ဖိုုတ် [phəɗot] v. to reduce to powder. Var. ဒိုုတ် [ɗot].

သိုုတ်ခီ [səɗot khi] v. to be finely powdered, to be very fine.

သွောန် [səɗɒn] v. to pace out, measure by setting the feet successively heel to toe, to step carefully putting one foot pass the other, to measure with the feet.

သွောန်အာ [səɗɒn a] v. to pass over, to coast along.

သိုုပ်ဆ့ [səɗop sə̌ kə̌] v. to stay, help, support, prop.

သွဲ(ဒ်) [səɗam] v. to aim at, to hit a point aim at, hit the mark, to be true, correct. အမူးဒွာန်ခုတွဲသွဲပြဲတဲ့(ယ်) [ə̌ hmaɗ nɔ̌ dəmàn nù hɔ̌ səɗam prə̌ tui] v. since the case was not genuine. အရေဲခွဲတွဲသွဲ, ခေါ်လွပတော့်(ဟ်) [ə̌ rìe ɗə̀h hɔ̌ səɗam,bìh lɛ̌ pə̌ pə̌ tə̀h] v. do not believe what he say, it is not true. ကွေးဂွံင်အာဂုင်ကွိုပွတ်သွဲစုဟာ [ǐ nɔ̌ glɔ̀ŋ a rɜ̀ŋ kwi pəmɔt səɗam rə̌ ha] v. does this road go directly to the station. နာဒီခေါ်အဓိဒ်သွဲဒဲ့ဟာ [nɛ̀a dǐ bìh ə̌ khoiŋ səɗam mɔ̀ŋ ha] v. is your watch right? ပန်သွာတ်သွဲဒးတွံ(ဟ်) [pɔn sənat səɗam kwə̀h] v. he shoots straight. မိုမ်ကဲတွုင်နုချင်လွုင်သွဲဟာ [mənèh nɔ̌ klɜŋ nù ɗɜŋ lɛ̌ gɜ̀ŋ səɗam ha] v. has he really come from Rangoon? လိတ်ခဒ်ရှု လဝ်ဂံ့တွဲသွဲ(ဒ်) [lòik bìh chu lɔ̀ gɔ̀h hɔ̌ səɗam] v. what you have written is not correct. ဝိုန်ခေါ်ဟိုသွဲသွဲဝဲကိုလေဝ်, အဲတွဲပတော့်(ဟ်) [pon ɗə̀h hom səɗam səɗam kom lae, oa hɔ̌ pə̌ tə̀h] v. even if he really did say that, I do not believe it. Cf. ခွတ် [cəmɔt], ဒး [ɗèh], ပန် [pɔn], ဃျိတဝ် [yap tɔp]. opp. ဗွတ် [blit]. Der. ဖွဲ(ဒ်) [phəɗam] v. to aim at. ဆဲ(ဒ်) [ɗam] v. to hit the mark.

သွဲအာ [səɗam a] v. to go straight (ကို(ဒ်)[kɒ] to).

သွဲဒွတ် [səɗam cəmɔt] v. to be gospel truth, definitely true.

သွဲပန် [səɗam pɔn] v. to aim a shot at.

သွဲပန်ဗရာပ်ခွဲ(ယ်) [səɗam pɔn phɑ̆ rap mòa'] v. to aim a shot at a pigeon.

သွဝ် [səɗɔ] n. small dug-out canoe, small dug-out boat.

သွိုဟ်[3] [səɗoh] v. to be quick-witted, to be cunning. n. cleverness, the act of the clever. Der. ဒိုဟ် [ɗoh] v. to be clever.

သွိုဟ်[4] [səɗoh] v. to strain, filter, sift. ချဉ်တ့်သွိုဟ် [ɗaik tɔh səɗoh] v. skimmed milk. Cf. ဂြိုက် [grèk], ဗျတ် [byɔ̀t]. Der. ခွိုဟ် [khəɗoh] v. to filter. သွိုဟ် [səɗoh] n. strainer. Var. ခွိုဟ် [khəɗoh], ဂဒိုဟ် [gɛ̆ ɗoh], ထွိုဟ် [thəɗoh], ဒဒိုဟ် [ɗɛ̆ ɗoh], ဖွိုဟ် [phəɗoh].

သွိုဟ်ကျာ [səɗoh kyɑ] n. air filter.

သွိုဟ်ချဉ်(ကဲ်) [səɗoh ɗaik] v. to filter water, to strain water. n. strainer, filter. Syn. ဇရိုဟ် [cɑ̆ roh].

သွံ(ခ်) [səɗɔ̆] n. box, basket, betel-box, (Siam) small tin or container. ဆာဉ်သွံ(ခ်) [ɑn səɗɔ̆] n. tray of box. ဗွဲဝ်သွံ(ခ်) [bɔ̆ səɗɔ̆] n. main part of box. Var. ခွံ(ခ်) [khəɗɔ̆], ထွံ(ခ်) [thəɗɔ̆].

သွံဇူ [səɗɔ̆ jɛ̆ blɯ̆] n. betel-box.

သွ[5] [sənɑ̆] n. timber supporting ends of rafters, wall plate. Cf. ခနိုဲ(ခ်) [khɑ̆ ɒ̆[2]], ဒိုဲ [coiŋ], n. ဓွေ် [dhəmèɑŋ]. Syn. ခွ [khənɑ̆], ထွ [thənɑ̆], ဒရိုဝ်ကွိ [ɗɛ̆ rèp kənæ̆], ဒေဲ် [ɗɔiŋ].

သွ[4] [sənɑ̆] n. flame, wick. စုတ်သွ [cut sənɑ̆] n. to insert wick. ဒွီသွ [bɛ̆ ci sənɑ̆] n. to spark, flash. Cf. ကန် [kɑ̆ hnɑ̆], ခွ [khəhnɑ̆], ခန် [khɑ̆ hnɑ̆], ဓွ [cənɑ̆], ပရုက် [pɑ̆ rɛk], ဖွ [phənɑ̆] n. Nasal form of သွ [slɑ̆] n. leaf.

သွကြိုက် [sənɑ̆ kroik] n. down obtained from dried silk cotton, fibre from seed pods of Bomba malabaricum tree, cotton wool, used for stuffing pillows.

သွထဝ် [sənɑ̆ thɔ] n. a kind of medicinal plant.

သွပရုက် [sənɑ̆ pɑ̆ rɛk] n. wick.

သွဒွတ် [sənɑ̆ pəmɔt] n. flame, wick.

သွ[2] [sənɑ̆] n. earth lizard.

သွဒမျိုင် [sənɑ̆ dɔ̀myɛ̀ŋ] n. black squirrel, earth lizard. ခွ [khənɑ̆] id.

သွ[6] [sənɑ̆] n. antagonist, enmity, cauterize, opponent, adversary, hostility, enemy. လွဗေတ်သွဘကြ [lɛ̆ pɑ̆ phɔik sənɑ̆ sɔt trɑð] n. do not fear the hostility of your enemies. သွသွ [sɑ̆ pɑ̆ sənɑ̆] n. to harbour enmity. Cf. first sense, ဝဲ(ယ်) [wòa'], second sense, ဘကြ [sɔt trɑð].

သွအပွဲ(ယ်) [sənɑ̆ ɑ̆ pəɗoa] n. betrayal, treachery (of trusted person) enemy within.

သွဥ္ဇနိ်ကဝ် [sənɑ̆ ɗɛ̆ tɔn kɔ] n. eternal enemy.

သွဗသုန်ပြကာ [sənɑ̆ mɛ̆ sun prɑ̆ ka] n. the five enemies of mankind, viz. (1) ချဉ်(ကဲ်) [ɗaik] n. water. (2) ဓွတ် [pəmɔt] n. fire. (3) သွိုဧ် [səmoiŋ] n. king. (4) ကမ္ဘတ် [kɔmlɔt] n. thief. (5) ပုဂ္ဂိုဗဒေဝ်လဝ်နိုတ်ဏ္ဍာသာ [pɑo' gə̀ mɛ̆ ɗip lɔ̀ cot ɛ̀t sɑ] n. person who bears

ill-will towards one.

သွသတြ့ [sənɑ̆ sɔt trɑɑ̆] n. danger, harm, enmity, adversary.

သွ[3] [sənɑ̆] n. musical instrument, lute.

သွခိင် [sənɑ̆ coiŋ] n. elephant charming lute. သွဥ္ဇိုန် [sənɑ̆ ʊ̆ dɜ̀n] id. Var. ထွ [thənɑ̆].

သွ[6] [sənɑ̆] v. mark something with. သွတိ့ယ်(ယ်) [sənɑ̆ kɒ pɑ̆ soɑ] v. brand cattle.

သွာ[2] [sənɑ] n. mat, bamboo mat. လးသွာ [lèh sənɑ] v. to put down one's mat. သ့ကွန်သွာ [sɑ̆ kɔ sənɑ] n. mats. Cf. ကပ် [kɔp], ကွမ် [kəmɔ], ခေါ်ဇ် [khɑɑ[2] jèɑ[1]], သ့ကွန် [sɑ̆ kɔ]. Var. နှာ [hnɑ]. Der. သာ [sɑ] v. to spread out.

သွာစးချဲ့(ဟ်) [sənɑ cɑh chɛ̆h] n. saddle. သွာတဲ့(ယ်) [sənɑ toɑ] n. napkin, holder, kettle-holder. ယာတ်သွာတဲ့(ယ်) [yàt sənɑ toɑ] id.

သွာဝမွခန် [sənɑ cɔm mɑ̆ khɔn] n. (P. cammakkando) leather mat.

သွာလး [sənɑ lèh] n. mat, carpet.

သွာ[4] [sənɑ] v. to fry. Cf. တောဲ့(ဒ်) [tɒm]. Der. ခွာ [khənɑ] v. to fry. Var. နှာ [hnɑ].

သွာ့ [sənɑ bɛ̆ kɑ̆] n. prepare parched corn. ခွတ့် [khəɗɔt bɛ̆ kɑ̆] id. ဖွတ့် [phəɗɔt bɛ̆ kɑ̆] id. ခွာ့ [khənɑ bɛ̆ kɑ̆] id.

သွာ[5] [sənɑ] v. to carry away.

သွာဒွိုဝ် [sənɑ bɛ̆ cop] v. to take away, to convey.

သွာ[7] [sənɑ] n. mat for sitting on, mat used by exalted person ages as kings, monks, etc.

သွာဓဝ် [sənɑ dhɔ̀] n. seat on which a monk sits preaching.

သွာနိသိဒိုန် [sənɑ nĭ sɛ̆ dɜ̀n] n. (P. nisidanam) mat to sit on. ကွာ [hnɑ] id. နှာ [hnɑ] id.

သွာ[3] [sənɑ] v. ဒ်သွာ [bɔ̀h sənɑ] v. to call to mind, remember with affection.

သွု[2] [sənɑɑ[1]] n. measure (from သု [sɑɑ[1]] v. to measure). နှသွု [nɛ̆ sənɑɑ[1]] n. measuring-basket. Der. သု [sɑɑ[1]] v. to measure.

သွု[1] [sənu] n. bar, bolt. Cf. ဂလာတ် [gɛ̆ làt], ပ့ံက် [pənɔk].

သွုတာရင် [sənu tɑ̆ rɛŋ] n. door-bolt.

သွဲ့(ယ်) [sənoɑ] n. omen, portent. Syn. နိမိတ် [nĭ mèt] id. Cf. ဧသွဲ့(ယ်) [səŋoɑ[2]].

သွ့် [sənɑɑ[3]] v. to be mixed with, to mix, associate, to mingle. ဒွာဝ်ခုဝ်ကွိဝ်သွ့်ရှာ [jəmɔ̀[2] ɗaik kəpi pɛ̆ sənɑɑ[3] rɛ̀ɑ[1] ɑ] v. the water of three rivers mingle. ဟဲသွ့် [hui sənɑɑ[3]] id. Cf. ဆက် [chɛk], ထဲ့(ယ်) [thui], ပဒ် [pɔŋ], ဖက် [phɛk], ဟဲ့(ယ်) [hui]. Der. ဖန့် [phɑ̆ hnɑɑ[3]] v. to mix together.

သွ့်ထဲ့ဝချဲ့(ယ်) [sənɑɑ[3] thui gɛ̆ rùi] v. interwind, interlace, intermingle.

သွ့်ဝက်ကိုဲ့(မ်) [sənɑɑ[3] bɛɑk kom] adv. (follow or imitate other) without knowing what it is all about.

သွ့်ရာ [sənɑɑ[3] rɛɑ] v. to be mixed, mingled, mingle, mix.

သွ့်လီခန် [sənɑɑ[3] lèm pɔn] v. be mixed.

သွး[2] [sənah] n. substitute, deputy. အဝ်ကိုဲ့ပိသွးကုဆုံတံ(အဝ်) [ɔp kɒ poi sənah jɛ̆ kɑɒ ɗɛ̆h

tʊ̀] n. they appointed us as their agents. ခင်္ဗာသွးခဲ့(ယ်) [bɪ̀h ɑ sənɑh oɑ] n. you go instead of me. မြိတ်ဇမ္ဗူသွးသြိုင်ဆေး(စ်) [mənèh jɔ̀mnɔ̀k sənɑh səmoiŋ sim] n. Siamese Geovernment Agent. Cf. ဓွး [cənɑh] n. ဒုတိယ [dʊ̀ tæ̀ yɑ́].

သွးစကု [sənɑh jé kɑʊ̀] n. agent, agency.

သွး[၂] [sənɑh] v. to muster as an army.

သွးကောတ် [sənɑh kit] v. to mobilize,-ise as an army.

သွးပုဉန် [sənɑh pənɑn] v. mobilize or prepare an army for active service.

သွးဗျူဟ [sənɑh byù hɑ̀] v. to muster an army. သုဒို(စ်) [sɑo¹ bɜ̀] id.

သွက်[၁] [sənɛk] n. camp, halting place. တမ္ဗက် [tɔmnɛk] id. ခွဲဒ် [dəmɔ̀ŋ] id. ပွက် [pənɛk] id. ဒွိုဗ် [bɜ̆ dɜ̀p] id.

သွက်[၂] [sənɛk] v. to give in marriage. သွက်ကျေပဇေ့(ယ်) [sənɛk klɑɛ̆ pɑ̆ roɑ²] id.

သွက်ပဇော့(ယ်) [sənɛk pɑ̆ roɑ²] v. marriage. သွက်ကြောတ် [sənɛk krɑ̆ kɔt] id.

သွဉ်(က်) [sənɑik] n. double-edged sword forming part of royal regalia, two-edged sword, dirk (Scot) type dagger.

သွဉ်ရုတ် [sənɑik rʊ̀t] n. one of the insignia of royalty. Cf. နှဉ်(က်) [hnɑik], ဖြဉ် [jrɛ̀ɑŋ], သွဉ် [sɑ̆ jɛ̀ɑŋ].

သွိုက် [sənoik] n. casting-net. ဇွိုက် [jənɔ̀ik] id. ဖြာစ်သွိုက် [grɑ̀t sənoik] v. to throw a casting-net. စရိုဟ်သွိုက် [cɑ̆ roh sənoik] id.

သွိုက်ဇာ [sənoik jɛ̀ɑ] n. nets. ဇွိုက်ဇာ [jənɔ̀ik jɛ̀ɑ] id.

သွုက် [sənɜk] n. nether garment used by monks while bathing, monk's bathing-garment. သွုက်ဆုဉ်(က်) [sənɜk ɗaik] id. Cf. နှက် [hnɜk], သွံဉ် [səɗɔŋ].

သွေ့က် [sənɛɑk] n. cylindrical ear ornaments, ear-knob or ear-lobe, ear-plug, ear-ring, pericarp of the lotus. ဝက်သွေ့က် [wɛ̀ɑk sənɛɑk] n. to wear ear-rings. Var. ဓွေ့က် [cənɛɑk], နှေ့က် [hnɛɑk].

သွေ့က်ဒုင်ဆို(ယ်) [sənɛɑk ɗɔŋ ɗui] n. pendent ear-rings.

သွေ့က်ခကှံ(ဟ်) [sənɛɑk dɜ̆ kɔh] n. pericarp of a lutus.

သွေ့က်သူဇွေ့ဝ် [sənɛɑk slɑ̆ dɜ̆ kie] n. scale weights, weighing scale weights.

သွေ့ဉ်(က်)[၁] [sənok] n. rind (of fruits), peel, bark, shell, slough, tyre. သွးဇးသွေ့ဉ်လုဇောင် [sɑ̆ dɛ̀h ɲɑh sənok khɑ̆ hlɑ noŋ] n. you have to change the tire. သံက်လဝ်သွေ့ဉ်(က်) [sɔk lɔ̀ sənok] n. peel of rind. Cf. ဓွာ [gənɛ̀ɑ], ထွေ့ဉ်(က်) [thənok], ဧသွေဝ် [sɑ̆ ko], သွဲ့(ယ်) [slɑi]. Der. သံက် [sɔk] v. to peel.

သွေ့ဉ်ဧလှာ [sənok khɑ̆ hlɑ] n. tyre. ခွဝ်ဧလှာ [dənɔ̀p khɑ̆ hlɑ] id.

သွေ့ဉ်ခွဲဒဲ(ယ်) [sənok khəmɑi] n. egg-shell.

သွေ့ဉ်ဆု [sənok chʊ̆] n. bark of tree.

သွေ့ဉ်ဇြုံ(မ်) [sənok jrʊ̀m] n. slough.

သွေ့ဉ်သံက်လစ် [sənok mɜ̆ sɔk lɔ̀] n. peeling.

သေ့လိပ် [sənok lĭ mɑo^{3}] n. orange-peel.

သေ့(က်)^{J} [sənok] n. scabies. သေ့ခေ့က် [sənok khəneɑk] id. ယဲသေ့(က်) [yòɑ' sənok] n. scabies. Syn. ခေ(က်) [cok]. Der. သေ့(က်) [sənok] v. to itch.

သေ့သကို့(ဟ်) [sənok sɑ̆ kɔh] n. forms of scabies, the latter causing the smaller spots.

သေ့(က်)^{S} [sənok] v. to itch. ကိုုဝ်သေ့(က်) [kəɗop sənok] v. my head itches. ယဲခေ်သေ့(က်) [yòɑ' cok sənok] n. scabies herpes. Der. သေ့(က်) [sənok] n. scabies. ခေ့(က်) [hnok] v. itch.

သိုင်^{3} [sənoiŋ] n. shadow, shade. ခွဲဒွါ့ [dənài glĭ glĭ] id. ပိုုံခွဲသွေ့သိုင်ကောင် [poi gĕ jɔ̀ pəɗoɑ səmɔ sənoiŋ noŋ] n. we will sit in the shade. Var. ခိုုင် [khənoiŋ], ဒိုုင် [gənòiŋ].

သိုင်တွံဆု [sənoiŋ tənɔm chŭ] n. the shade of a tree.

သိုင်ဒမ္ဍု [sənoiŋ dɔ̀mlŭ] n. shadow, darkened place, dark-place.

သိုင်^{J} [sənoiŋ] n. rust. အိုက်သိုင် [oik sənoiŋ] id. Cf. နိုုင် [hnoiŋ].

သိုင်ကု [sənoiŋ jĕ kɑ̆ɗ] n. male private part, a common euphemism, euphemism for the male private part. Der. ဒြဝ်ကု [drɔ̀p jĕ kɑ̆ɗ] n. the male sexual organ.

သေ့င် [səneɑŋ] n. wing, feather, fin. ပူးသေ့င် [plɑh səneɑŋ] n. to spread the wings. Cf. သေ့ဝဲ(ယ်) [səneɑŋ woɑ]. Der. သေ့င်ကံလ် [səneɑŋ kɔm lèɑ'] n. the feather of an arrow.

သေ့င်တေ့ကိ် [səneɑŋ təŋeɑk] n. green, parrot feather.

သေ့င်က [səneɑŋ kɑ̆] n. fin. Cf. ဒရုံင် [dĕ rɔ̀ŋ]. Var. နဲင်က [nèɑŋ kɑ̆].

သေ့င်ကဝ [səneɑŋ kɑ̆ wɑ̆] n. wooden top corner piece decorating a pavilion.

သေ့င်လ် [səneɑŋ lèɑ'] n. feather of an arrow, (of arrow) feather, vane. သေ့င်ကံလ် [səneɑŋ kɔm lèɑ'] id.

သေ့င်ဝဝ် [səneɑŋ wɔ] n. a kind of dragonfly with pale-tipped russet wings.

သံုင် [sənɔŋ] n. star, constellation.

သံုင်ကရေဲ(ယ်) [sənɔŋ kɑ̆ roɑ^{2}] n. Southern Cross.

သံုင်ကောန်ဓာင် [sənɔŋ kɔn cɑiŋ] n. Pleiades, Little Bear.

သံုင်ကောန်သိုင်ဒလိင်ချ်(က်) [sənɔŋ kɔn səmoiŋ dĕ lòiŋ ɗaik] n. Orion. သံုင်ဒလိင်ချ်(က်) [sənɔŋ dĕ lòiŋ ɗaik] id.

သံုင်ကြိုု(ယ်) [sənɔŋ grùi] n. meteor.

သံုင်ဝမ္ဘာ [sənɔŋ cɔmpɑ] n. morning star. သံုင်ဝမ္ဘာ [sənɔŋ jɔ̀m pɑ] id.

သံုင်ဗိင် [sənɔŋ coiŋ] n. Ursa Major, Great Bear.

သံုင်တိုုင် [sənɔŋ tɑŋ] n. north star, pole star, load star.

သံုင်ဒဂုံ(ယ်) [sənɔŋ dĕ gùi] n. comet, shooting star.

သံုင်ပြေင် [sənɔŋ preɑŋ] n. the evening star, Venus. ကြိုာ်သုိက် [grɔ̀h sɑk] id.

သံုင်ဓာခွဲဆော [sənɔŋ pɑ mɔ̀ɑ' chɑo^{2}] n. binary star.

သွတ် [səɔt] n. measure. သွောတ်ဗွတ် [səɒt bɛ̆ pɔt] id.

သွာတ်˃ [səɑt] n. bail, bailing scoop. ခွာတ် [khəɑt] id.

သွာတ်˩ [səɑt] v. to bend, pull, back. စးသွာတ် [cɑh səɑt] v. with one's back braced, leaning backwards.

သွာတ်ဆု [səɑt chŭ] v. to bend a sapling back.

သွာတ်˦ [səɑt] n. shotgun, rifle. ဂုဉ်ုသွာတ် [gɛ̆ ui səɑt] n. gun powder, cordite. ကံသွာတ် [kɔm səɑt] n. cartridge. ပန်သွာတ် [pɔn səɑt] n. to fire a gun, shoot, go shooting. သွာတ်ကျာ [səɑt kyɑ] n. air gun. ဂတ်ဒုန် [gɛ̆ cɔt dùn] id.

သွာတ်လိုမဲ့(ယ်) [səɑt lɛ̀ mai] n. automatic firearm.

သွာတ်ဓာထကိုး(အ်) [səɑt pɑ thă kɒ²] n. two guns.

သွာတ်ဓာပွဲင် [səɑt pɑ plɔŋ] n. double-barrelled gun.

သွောတ် [səɔit] v. to break a louse.

သွောတ် [səɒt] n. measure. သွောတ်ဗွတ် [səɒt bɛ̆ pɔt] id. Var. နှောတ် [hnɒt].

သွောတ်အာ [səɒt ɑ] v. taper.

သွောတ်ကဆင်ဓွိဟ် [səɒt kă chɔŋ mənèh] n. social system.

သွောတ်ဂကော်(ဓ်) [səɒt gɛ̆ kɒm] n. communism, common ownership system.

သွောတ်ဂူယာဒီဌ [səɒt gù yèɑ wèɑ bəŋɛ̆] n. system of land ownership.

သွောတ်ဗွံဒွင်ရဏ္ဍာင် [səɒt cŏ' dəmɔ̀ŋ rɔ̀myɑiŋ] n. modulated style of delivery.

သွောတ်တူအဝို(ဝ်) [səɒt tlă ă wɛ̀] n. autocracy, absolute monarchy.

သွောတ်တူတီချဉ်(က်) [səɒt tlă tæ̆ ɗaik] n. feudalism.

သွောတ်နဲကဲ(ယ်) [səɒt nɔ̀ɑ' koɑ] n. procedure.

သွောတ်နဲကဲတူတီချဉ်(က်) [səɒt nɔ̀ɑ' koɑ tlă tæ̆ ɗaik] n. feudalism. သွောတ်နဲကဲဖျေလိင်ဓ တီချဉ်(က်) [səɒt nɔ̀ɑ' koɑ mɛ̆ phyih lɔ̀iŋ cɛ̆ tæ̆ ɗaik] id.

သွောတ်ပဒေသရာတ် [səɒt pă dè să rɑt] n. feudal system, feudalism. သွောတ်ပဒေသရး [səɒt pă dè să rèh] id.

သွောတ်ဗွးတိ [səɒt bɛ̆ tɑh tæ̆] n. scorched-earth policy.

သွောတ်ဓာတာ [səɒt bɑ tɑ] n. barter system.

သွောတ်ဓလပ်ုက်က်ကောတ်အခေါ်နိုဓလှာ [səɒt mɛ̆ lɛ̆ pɔh kɔk kit ă khɒn phă hlɑ] n. taxation. အခေါ်နိုအခါနိ် [ă khɒn ă dàn] id. အခေါ်နိုဓလှာသွးကိုကောတ် [ă khɒn phă hlɑ să dèh kɒ kit] id.

သွောတ်ရာရှေန် [səɒt rɑ shin] n. ration system.

သွောတ်လအာကိုန်ဒ်(ဟ်) [səɒt lɛ̆ ɑ kon cɔh] n. decimal system.

သွောတ်သွာတံရိုဟ် [səɒt səmɑ tɔm rèh] n. capitalism.

သွန် [səɔn] n. fish-hook, angle. ခိသွန် [jɛ̀ səɔn] n. fishing rod. ချန်ကိုသွန် [ɗɔn kɒ səɔn] n. to fish with a line. Cf. ဍွဉ်(က်) [gəmɑ̀ik], ခွောန် [khənɒn] n. nasal form of ချန် [ɗɔn] v. to angle.

သ္ဒၚန် [sənan] v. (ဍတ် [pəmɔt] n. fire) to spread. တသ္ဒၚန် [tao' sənan] v. to burn up, catch fire. ဍတ်သ္ဒၚန်ဒ္ဍင်ချဲဝ်(ဃ်) [pəmɔt sənan dəmɔ̀ŋ choa^{2}] v. the flames are spreading through the grass. nasal form သ္လၚန် [slan] v. to be scorched.

သ္ဒေန် [sənin] v. to adhere, be attached. ဓကျုသ္ဒေန်ဝဝ် [cɛk khao' sənin cɔp] v. adhesive paper. ဒၚ်သ္ဒေန်ဒိတ်ကောအဲ(ဃ်) [ɗɛ̆h sənin cot kao^{2} oa] v. he became attached to my brother. သုင်ဇ်က်လေဝ်ဒၚ်သ္ဒေန်ဒိတ်ကွဲ(ဟ်) [səŋ pɔk lae ɗɛ̆h sənin cot kwɛ̆h] v. and he is very much attached to smoking. Syn. ဓဝၚန်ဒိတ် [cɔn cot]. Cf. ဓဝ် [cɔp], ချာဝ် [ɗap], ဝၚန် [bàn]. Var. ထ္ဒေန် [thənin].

သ္ဒေန်ဝိတ် [sənin cot] v. to form an attachment to.

သ္ဒေန်ဝဝ် [sənin cɔp] v. to adhere, adjoin.

သ္ဒေၚန် [sənɔn] n. see သ္ဒန် [sənɔn]. n. fish-hook.

သ္ဒၚပ်$^{°}$ [sənap] n. a plant of the genus, Conarus or a kind of climber with edible leaves which are also used in treating boils, Dregea volubifis.

သ္ဒၚပ်^{J} [sənap] v. သ္ဒၚပ်ဓ [sənap cɛ̆] v. to eat toasted or grilled.

သ္ဒေပ် [sənip] n. hoof.

သ္ဒေပ်ရောတ် [sənip ɗɒt] n. fetlock.

သ္ဒေပ်သ္လဲ(ဃ်) [sənip pă soa] n. horse-shoe, iron stud (of boat), hob nail.

သ္ဒံ(မ်) [sənam] n. year. အဲဖင်အဓတ်ဓသုန်သ္ဒံ(မ်) [oa mɔ̀ŋ ă tɛ̆ mɛ̆ sun sənam] n. I lived there for five years. ဒွံမွဲဓိသ္ဒံ(မ်) [gɔ̆ mɔa' cĭ sənam] n. how old are you? ဓကုဒ္ဍင်နုအဲ ဓသုန်သ္ဒံ(မ်) [jɛ̆ kaŏ jənɔ̀k nù oa mɛ̆ sun sənam] n. you are five years older than me. ဧၚ်ဇလၚကိုချဲဒ္ဍာယိုထော်ဒွံမွဲဓိသ္ဒံရဇော [ɗɔŋ gɛ̆ lèa kɒ ɗɔŋ bɛ̆ mèa paik thŏ' gɔ̆ mɔa' cĭ sənam ă rao^{3}] n. how many years is it since Burma separated from India? ယၚသ္ဒံ(မ်) [yèh sənam] n. next year.

သ္ဒံအာ [sənam a] n. last year.

သ္ဒံအာတော်(အ်) [sənam a tɛ̆] n. year before last. သ္ဒံတော်(အ်) [sənam tɛ̆] id. သ္ဒံတဲကျွင်တော်(အ်) [sənam tui klɔŋ tɛ̆] id.

သ္ဒံအာတော်ဂ့်(ဟ်) [sənam a tɛ̆ gòh] n. last year.

သ္ဒံဂိတုဍ်ဒ်သွေဝဲ(ဃ်) [sənam gĭ taŏ glòiŋ səŋɔ̀a^{2}] adv. for a long time.

သ္ဒံဥးသိုင်ဘာကွံဇဝ်ဝာ [sənam ɲèh saŋ bhèa klɔ̆ rɔ̀ ba] n. the year they built the Rubber Plantation monastery.

သ္ဒံဏ(အ်) [sənam nɔ̆] n. this year.

သ္ဒံထပ်ဂိတု [sənam thɔp gĭ taŏ] n. leap year. သ္ဒံဂိတုဝေဝ်ဟျုအာရိုန်ဓာဒန်ဒွိတ် [sənam gĭ taŏ whae byù a rì dɔ̀h pa cɒh dɛ̆ cɛt] id.

သ္ဒံဝဇုင်ဝန္ဓာ [sənam pă reaŋ bɔ̀n dèa] n. financial year.

သ္ဒံမွဲတော်(အ်) [sənam mɔa' tɛ̆] n. year before the last year.

သ္ဒံသာသနာ [sənam sa să na] n. year based of the Buddhist Era (reckoned from the

time Lord Buddha attained Nirvana in 544 Bc).

သနံ(ဓ်) [sənim] n. nail, finger or toe nail, claw, metal binding round handle of tool. ခြေးငှက်သနံ(ဓ်) [khraŋ sənim] n. talon, claw. esp. of a bird of prey, cage of bird. ရိုက်သနံတဲ(ယ်) [rɔ̀ik sənim toɑ] n. to pare one's finger-nails.

သနံခြေ [sənim jèŋ] n. toe-nail.

သနံခြေဝဲသင်္ဂီ [sənim jèŋ gɛ̌ cim sɑ̌ gɔ̀ŋ] n. talons of a bird of prey.

သနံခြေတဲ(ယ်) [sənim jèŋ toɑ] n. finger-nail, toe-nail.

သနံတဲ(ယ်) [sənim toɑ] n. finger-nails.

သနံတဲအုံ(ယ်) [sənim toɑ ui] n. ingrown nail, adronyx.

သနံတဲကော် [sənim toɑ kɑo^{3}] n. (of white spots on finger nails) appear.

သနံတဲကွ [sənim toɑ klɑ̌] n. giant clam, tridaona Tredacnagigas, the tiger's claw.

သနံတဲဓဏ္ဍုန် [sənim toɑ cɛ̌ phyun] n. (of finger nail) grow in ward, have an in grown finger nail.

သနံမြှ [sənim mrɛ̌] n. band round sword handle.

သနံသုံ [sənim sənɑo^{3}] v. to soothe, to encourage, entice. သနံသုံသနံဘုန် [sənim sənɑo^{3} slɑɛ̌ slɔn] id.

သုံ(ယ်) [sənoɑ] n. omen, portent. နိဓ်သုံ(ယ်) [nɪ̌ mèt sənoɑ] id. Syn. နိဓ် [nɪ̌ mèt].

သုဲ(ယ်) [sənɑi] n. linchpin, pin of a wheel-axle.

သုဲကျိုပ်သွဲ(ယ်) [sənɑi kəɗop pɑ̌ soɑ] n. rivet, thumbtack.

သုဲကွဲင် [sənɑi kənɔŋ] n. ornamental pin for the hair or head-dress, ornamental pin used to keep the hair or head-ress in place. သုဲခန်ဉ် [sənɑi khɑ̌ hnɔŋ] id. သုဲခွဲင် [sənɑi khənɔŋ] id. သုဲသွဲင် [sənɑi sənɔŋ] id. နှဲခန်ဉ် [hnɑi khɑ̌ hnɔŋ] id. သုဲကွီ [sənɑi kwi] id. Cf. ဇျိုက် [jyɔ̀ik], တိုင် [tənoiŋ], တိုင်ချတ် [tənoiŋ chɔt].

သုဲဒ [sənɑi dèɑ^{1}] n. pretty officer, messenger, public servant, personal in the service of the king. ဗုဲသွိုင် [blɑ̀i səmoiŋ] id.

သုဲဒဝဲဂျူ(ယ်) [sənɑi dèɑ^{1} gɛ̌ ui] n. medical officer, person in charge of a medical facility.

သုဲဒညးဃိင်ဒက်ဇွတ်ဓဲဒဝ် [sənɑi dèɑ^{1} ɲèh mɛ̌ thoiŋ dèɑk jwɔ̌ mɛ̌ pəɗoɑ dɔ̀p] n. quartermaster. အတဲက်ဒဝ် [ɑ̌ thɔk dɔ̀p] id. သုဲဒကောန်ညးချင်ကွာန် [sənɑi dèɑ^{1} kɔn ɲèh ɗəŋ kwɑn] id. နိုမ်ဒုင်ကာ [mənèh dəŋ kɑ] id.

သုဲဒဓဝ်ပွာန်ပဇေင်ခိုဒွာ [sənɑi dèɑ^{1} dɔ̀p pənɑŋ pɑ̌ reɑŋ cɑɒ dənèɑ] n. chief-of-staff (Defence Services).

သုဲဒပဇေင်ကောင်ကာခွိုဟ် [sənɑi dèɑ^{1} pɑ̌ reɑŋ kɔiŋ kɑ mənèh] n. social service.

သုဲဒဗေါ်ချဲတဲ(ယ်) [sənɑi dèɑ^{1} poɑ^{2} ruĭ mài] n. returning officer.

သုဲဒသ္ဂျိုဝ်ဓဝ်ပွာန်ပဇေင်ဇွိုတ် [sənɑi dèɑ^{1} sɑ̌ kop dɔ̀p pənɑn pɑ̌ reɑŋ cəmæ cəmɔt] n. Inspector-General.

သုံ့(ယ်)ꞏ [sənui] n. to drop, fall away.

သွဲ့ကွေး(အိ်) [sənui klʊ̏] n. to drop over into. Var. သွဲ့ [sənæ].

သွဲ့(ယိ်)ᴶ [sənui] v. to forget, to neglect. လွဲ့သွဲ့(ယိ်) [lɛ̏ jùi sənui] v. to be behindhand.

သွေဒဲ(ယိ်) [sənoɑ²] n. oboe of cylindrical bore with multiple reed and loosely attached brass bell. ဗဒိုဗ်သွေဒဲ(ယိ်) [bɛ̏ gɜ̀h sənoɑ²] n. to play an oboe. Cf. ခွေဒဲ(ယိ်) [khənoɑ²], ဟခ် [hɔ].

သွေဝိ်° [sənie] n. green vegetables, vegetable food, plant used as vegetable, plant used for food. မသွေဝ် [mɛ̏ sənie] n. vegetable seeds. Cf. ကွေဝ် [kənɔp], ခွေဝ် [khənie], ထွေဝ် [thənie].

သွေဝ်ကေဝ် [sənie kie] n. green vegetables. သွေဝ်သတ်ဆုသတ်ဒုန် [sənie sɔt chʊ̏ sɔt dùn] id. ခွေဝ် [khənie] id. သွေဝ်လွတ်တွတ် [sənie ləmɔ̀t kəmɔt] id.

သွေဝ်ကွတ် [sənie kəmɔt] n. Asparagus acerosus Roxburgh.

သွေဝ်ကြွက် [sənie krɜk] n. lettuce, garden plant with crisp green leaves, its leaves used as food (esp. in salads).

သွေဝ်ခိ [sənie khɑ] n. spinach.

သွေဝ်ချဲသွေ့ [sənie ɗaik səŋɑʊ̏] n. a kind of vegetable, Amarantus L.

သွေဝ်တောဝ်သွ [sənie tɒm swʊ̏] n. potherbs, cooking vegetable. သွေဝ်ချုန်သွ [sənie ɗun swʊ̏] id.

သွေဝ်တွး [sənie tənɑh] n. edible leaves.

သွေဝ်ပျုန်သွ [sənie pəɗun swʊ̏] n. pot-herb.

သွေဝ်လတ်လတ်ဘတ်ဘတ် [sənie lɔ̀t lɔ̀t bhɔ̀t bhɔ̀t] n. salad.

သွေဝ်ᴶ [sənie] n. helm, rudder, steering-wheel, stren. တသုသွေဝ် [tʊ̏ sɑʊ̏ sənie] n. steering-paddle. ရဝ်သွေဝ် [sənie] v. to steer. လတ်သွေဝ် [lɛ̀ɑk sənie] n. after part of ship. သ္ဘာသွေဝ် [səmɑ sənie] n. steersman. သ္ဘသွေဝ် [slʊ̏ sənie] n. rudder. Var. ခွေဝ် [cənie], ခွေဝ် [hnie].

သွေဝ်° [sənɒ] n. lineage, relationship.

သွေဝ်ခွေဝ်ကြဝ်ကြဝ် [sənɒ ɗɛ̏ to krɔp krɔp] v. be closely related, be consanguine.

သွေဝ်ᴶ [sənɒ] n. attendant of Kuvera. ကောန်ခွေဝ် [kɒn khənɒ] id. ကောန်သွေဝ် [kɒn sənɒ] id.

သွေဝ်² [sənɒ] n. bar, bolt.

သွေဝ်တရင် [sənɒ tʊ̏ rɛŋ] n. door-bolt, wooden bolt, wooden door pin. ဇဝ်တရင် [jɔ̀ tʊ̏rɛŋ] id. Cf. ဂလောတ် [gɛ̏ lùt], ခွေဝ် [hnɒ] n. ပွဲက် [pənɔk].

သွေဝ်³ [sənɒ] n. (ruled) line, rule, regulation, law, dominion. ကောန်မန်သွးဒုင်သွေဝ်ဌာ [kɒn mɔ̀n sʊ̏ dɛ̀h dɜ̀ŋ sənɒ bəmɛ̀ɑ] n. the Mon were brought under Burmese rule. ခိ်ရင် သွေဝ် [ci rɛɑŋ sənɒ] v. to apply the law, give a judicial decision. သ္ဘုတ်သွေဝ် [sʊ̏ gùt sənɒ] id. Cf. first sense, စရိတ် [sʊ̏ ret], ခွေဝ်နှ် [sənɒn], ပွေဝ်နှ် [pənɒn]. second sense, ကျိ်နှ် [kəmɛn], ခွေဝ် [hnɒ].

သွၚ်ကဝ်ဒ [səno kɔ dɛ̆] n. (Eng.) (Law) code (a collection of laws arranged in system).

သွၚ်ဝ်ဂွံင် [səno glɔ̀ŋ] n. the right way.

သွၚ်ဝ်သွဲသၚင် [səno pɑ̆ soɑ ɗaiŋ] n. iron discipline, strict discipline.

သွၚ်ဝ်သဝ်ဒျေဝ်လေတ် [səno sɔ shɑe lit] n. socialism.

သွၚ်ဝ်သွၚ်တ်မအုဝ်လဒ်,မအုဝ်ခုဝ် နကိုအသံစ္ဂကစ္ဆာတ် [səno sənɒt mɛ̆ up lɛ̆ dɔ̀m, mɛ̆ up dhùp nɛ̆ kɒ ɑ̆ sɔm e kɑ̆ rɑt] n. monarchy.

သွဟ် [sənɔh] n. temper, temper of metal. နှဟ် [hnɔh] id. ထေဒ်သွဟ် [thɔ̆' sənɔh] v. to temper. ထေဒ်နှဟ် [thɔ̆' hnɔh] id.

သွတ်[2] [sənih] n. ghat (ghaut) (ဖွဲ့ပရုဒ်ကွီ [pəɗoɑ pɑ̆ rɛŋ kəpi] prep. at the river bank. ဖွဲ့ပရုဒ်နိအာဒ်လှာ [pəɗoɑ pɑ̆ rɛŋ jɜ̀ ɛŋ hlɑ] prep. at the bank of the lake.), landing-place, bathing place on a river bank. Var. ဒနှတ် [cənih]. Der. ဒနှံ့(တ်) [cih] v. to go down.

သွတ်အကဲက် [sənih ɑ̆ kɔk] n. customs gate, toll house.

သွတ်ကွီ [sənih kəpi] n. riverside landing place, wharf.

သွတ်ကွင် [sənih kəpɛŋ] n. harbour, quay, landing place for ships.

သွတ်ကွင်ကျာ [sənih kəpɛŋ kyɑ] n. airport.

သွတ်ဆု [sənih chʉ̆] n. yard for storing logs, timber deport. station where timber rafted or floated down river is collected.

သွတ်ဆုဉ်(က်) [sənih ɗaik] n. ghat for bathing and drawing water, bathing place, riverside bathing place, landing place for river craft, place for drawing water. ဒနှတ်ဆုဉ်(က်) [cənih ɗaik] id. သွတ်သွတ်ဆုဉ်(က်) [sənih swɛk ɗaik] id.

သွတ်ပွင် [sənih pwɔ̀iŋ] n. watering place.

သွတ်ထေဝ်ပပေင်ဈးတွံ(အ်) [sənih mɛ̆ thɔp bɛ̆ pɔiŋ chɑh təmɔ̆] n. coaling station.

သွတ်ရော၁ [sənih rɑɔ̀' dhɛ̆] n. safe heaven, heaven of peace, Nirvana.

သွတ်ရောသွတ်ရွဲဘုတ်ဖွဲ(အ်) [sənih rɑɔ̀' dhɛ̆ səmɔt shoɑ[2] hmɔt pəŋʊ̀'] n. glides surely in to the heaven of rest (Nirvana).

သွတ်ဩင် [sənih srɛŋ] n. haven, refuge.

သွတ်ဩင်ခွဲုခွေဉ်(က်) [sənih srɛŋ cəpui cəpok] n. refuge, haven, asylum.

သွတ်ဟုံဆုဉ်(က်) [sənih hum ɗaik] n. bathing beach, riverside bathing place. (place-name). သွတ်ကြေင် [sənih krɛŋ] n. Hneihkreang. သွတ်ခရေင် [sənih khəreɑŋ] n. Hneihkhareang. သွတ်ဒွဝ် [sənih bɛ̆ dɔ̀] n. Hneihbaeduo.

သွတ်[၂] [sənih] n. သွတ်ဓိ [sənih wɛ̀ɑ] n. a kind of creeper.

သွံ့(အ်) [sənɑɛ̆] n. moment, short time. ဓင်ဖွဲသွံ့(အ်) [mɛ̀ɑŋ mòɑ' sənɑɛ̆] n. wait a little while. ဖွဲသွံ့ဝ်ဥးကျုင်ကောင် [mòɑ' sənɑɛ̆ dhɔ̀ ɲɛ̀h klɜŋ noŋ] n. he is sure to come soon. Cf. အစုတ် [ɑ̆ cut], ကျင် [klɛŋ], စုတ် [cut], ဟဲ(ယ်) [toɑ]. Der. ဖွဲသွံ့(အ်) [mòɑ' sənɑɛ̆] n. at one moment.

သွံ့သွဲ(ယ်) [sənɑɛ̆ sənɑi] v. to soothe as a child. သွံ့ခွံ့ [sənɑɛ̆ sənɑo[3]] id. Var. ဒနှံ့(အ်)

[hnaɛ̏].

သ့ [səmɑ̏] v. to be rotten, to be decayed. အိုဟ်သ့ [oh səmɑ̏] id. သ့ဲသ့ [səmai səmɑ̏] v. to be corrupted. Var. ဖ့ [hmɑ̏].

သ့ာ[3] [səmɑ] adj. without addition. ဆုဲတ့ံသ့ာ [ɗaik tɔh səmɑ] n. milk only, pure milk.

သ့ာ[1] [səmɑ] v. err, to go astray, to be doubtful, to be in error, to forget. ခ့သ့ာ [cənɑ̏ səmɑ ɑ] v. food which disagrees with one. ယောဉ်သ့ာ [yoŋ̀ səmɑ] id. Cf. ဝ့ဟ် [blɪt], ယောဉ် [yòŋ]. Var. ဖ့ာ [hmɑ] v. to forget (colloq).

သ့ာ[2] [səmɑ] n. work man, craftsman, employee, as first element in n. phr. follower of occupation. ဖ့ာ [hmɑ] id. ရုဲသ့ာကွတ် [rɔ̀ŋ səmɑ kwɔt] n. workshop. Cf. အ့ာ [ɑ cɑ], ကောန် [kɒn], ဇဖ့ာ [khɑ̏ hmɑ], ဖ့ာ [hmɑ], ခဲ့(ယ်) [ròɑ¹].

သ့ာအင်္ဂိရာတ် [səmɑ ɛk gɪ̈ rɑ̀t] n. alchemist. ခ့ိဟ်ဇက်ခ့ုဉ် [mənɛ̀h jɛ̀ak dhəmɔ̀ŋ] id.

သ့ာကချာ [səmɑ kɑ̏ shɑ] n. trumpeter. သ့ာခရာ [səmɑ khɑ̏ rɑ] id. သ့ာဂျာ [səmɑ gɛ̏ shɑ] id. သ့ာတလိုန်ခရာ [səmɑ tɑ̏ lɔn khɑ̏ rɑ] id.

သ့ာက် [səmɑ kɑo³] n. flower-grower, flower-seller. Cf. သ့ာဇ့ုန်ဖ့် [səmɑ jəmɔ̀n pɑ̏ kɑo³].

သ့ာကံ(မ်) [səmɑ kɔm] n. archer, fletcher, hunter.

သ့ာကဖ့ောန် [səmɑ kɔmlɒn] n. worker, workman.

သ့ာကဖ့ောန်အပ့ဲသ့ို [səmɑ kɔmlɒn ɑ̆ pɑ̏ ɗoɑ səŋæ̀] n. a domestic.

သ့ာကဖ့ောန်ပရေင်ဖ့ုတ်လွိ [səmɑ kɔmlɒn pɑ̏ reɑŋ phəɗɔt lwɪ̈] n. breeder.

သ့ာကတ်ကြဲဲ(ယ်) [səmɑ kɔt krɑi] n. barber.

သ့ာကျိုင် [səmɑ kəɗɑŋ] n. parasol bearer. ဆတ္တာ [chɔt tɑ] id.

သ့ာကျ့ုသင် [səmɑ kənɑɑ̏ sɛŋ] n. conch shell player.

သ့ာကျေဟ် [səmɑ kənih] n. copyist, writer on palm-leaf, author, writer. Syn. အ့ာကျေဟ် [ɑ cɑ kənih].

သ့ာကျံ(အ်) [səmɑ klɔ̏] n. market gardener.

သ့ာကျံတိုလွိဝဒွေဒွေသ့ဲသ့ဲ(ယ်) [səmɑ klɔ̏ tɒ lwɪ̈ cɛ̏ jənɔ̀k jənɔ̀k sloɑ sloɑ] n. rancher. Syn. ခဲကျံ(အ်) [ròɑ¹ klɔ̏], ခဲဂု [ròɑ¹ gù].

သ့ာကွိလိုန် [səmɑ kwɪ lɔ̀n] n. cyclist. ခ့ိဟ်ခိုက်ကွိလိုန် [mənɛ̀h ɗak kwɪ lɔ̀n] id.

သ့ာကွာင် [səmɑ kwaiŋ] n. baker. ခ့ိဟ်ကျောန်ကွာင် [mənɛ̀h klɒn kwaiŋ] id.

သ့ာကွိင်ကွိုက် [səmɑ kwoiŋ kwak] n. musician, instrumentalist. သ့ာကွိင် [səmɑ kwoiŋ] id. သ့ာကွိင်ကွိုက်တိင်တိုက် [səmɑ kwoiŋ kwak toiŋ tak] id. သ့ာဒီတ [səmɑ gɪ̀ tɑ̏] id. သ့ာတွိင်တွိုက် [səmɑ twoiŋ twak] id.

သ့ာကွတ် [səmɑ kwɔt] n. expert technician, artisan, craftsman, artiste, skill work man, witch.

သ့ာကွတ်ဖဝိုန်သ့ိုု(ဓ်) [səmɑ kwɔt mɛ̏ con sɑ̏ kom] n. skilled workman.

သ့ာခတိဖ့ေဒ်(အ်) [səmɑ khɑ̏ wɑ bɔ̏] n. laundress.

သ့ာခါတ့ံ(အ်) [səmɑ khɑi təmɔ̏] n. quarryman, quarrier. ခ့ိဟ်ခါတ့ံ(အ်) [mənɛ̀h khɑi təmɔ̏]

id. ကောန်ကဖွၚန်ခါတွံ(အံ်) [kɒn kɔmlɒn khai təmʊ̀] id.

သွၚဂုတ် [səma gɛ̌ bùt] n. pleader, advocate, lawyer.

သွၚဂုတ်ဝက်အဖူ [səma gɛ̌ bùt bèak ʊ̌ hmaʊ̀] n. solicitor. ဧသနိ် [se nɪ̀] id.

သွၚဂရှၚ [səma gɛ̌ sha] n. trumpeter. သွၚခရၚ [səma khʊ̌ ra] id. သွၚကရှၚ [səma kʊ̌ sha] n. သွၚတလိုန်ခရၚ [səma tʊ̌ lon khʊ̌ ra] id.

သွၚဒိတ [səma gɪ̀ tʊ̀] n. amateur of professional musician.

သွၚဗြဝ် [səma grɔ̀] n. violinist. သွၚဒြဝ် [səma drɔ̀] id.

သွၚဂျုင်ဂနိုံ(အံ်) [səma glɔ̀ŋ gɛ̌ dɜ̌] n. ferry-man. တူဂျုင်ဂနိုံ(အံ်) [tlʊ̌ glɔ̀ŋ gɛ̌ dɜ̌] id.

သွၚဂွံင်ချဉ်(က်) [səma glɔ̀ŋ ɗaik] n. pilot. Syn. သွၚဇုက်ချဉ်(က်) [səma jɔ̀k ɗaik].

သွၚဝံင် [səma cɔŋ] n. harpist. သွၚထွ [səma thənʊ̀] id.

သွၚဝဝ်ကွိ [səma cɔ kwi] n. charioteer. သးရထိ [sa rʊ̌ thi] id.

သွၚဝွဉ်(မ်) [səma cənam] n. tanner, shoemaker. ဓက်ကွေးနိုဖွိတ်ခွဉ်(မ်) [cɛk klɒn pʊ̌ tet cənam] id.

သွၚဆတ္တၚ [səma chɔt ta] n. hairdresser. ဖြိတ်ဧဝဝ်သေဉ်(က်) [mənèh khip sok] id. သွၚဧဝဝ်သေဉ်(က်) [səma khip sok] id. ဖြိတ်ရေက်ဧသေဉ်(က်) [mənèh rɔ̀ik sok] id. သွၚရေက်သေဉ်(က်) [səma rɔ̀ik sok] id.

သွၚဇုက်ချဉ်(က်) [səma jɔ̀k ɗaik] n. pilot. Syn. သွၚဂွံင်ချဉ်(က်) [səma glɔ̀ŋ ɗaik].

သွၚဇိုင် [səma jəmɔ̀iŋ] n. tailor, seamstress. သွၚတ်ဖြခိုင်ဧတက် [səmɔt brèa' jɔ̀iŋ cɛ̌ cɛk] id. Syn. ရဲခိုင်ဧတက် [rɔ̀a' jɔ̀iŋ cɛk].

သွၚဇိုင်ဖြဖြ [səma jəmɔ̀iŋ brèa' brèa'] n. needle woman.

သွၚခိုင်လိက် [səma jɔ̀iŋ lɔ̀ik] n. book binder. သွၚခိုင်လိက် [səma jɔ̀iŋ lɔ̀ik] id.

သွၚဒွန်ဂ္ဂ် [səma jəmɔ̀n pʊ̌ kao^{3}] n. garland-seller, flower-seller. Syn. သွၚဂ္ဂ် [səma pʊ̌ kao^{3}].

သွၚဂြုံ(မ်) [səma jrùm] n. snake charmer.

သွၚတဂန် [səma tʊ̌ gɔ̀n] n. film actor or actress.

သွၚတုတ် [səma tut] n. weaver. သွၚတတ် [səma tɔt] id. သွၚတွုတ် [səma təmut] id. Syn. သွၚယန်ဧသဝ် [səma yɔ̀n sie].

သွၚတမ္ဘၚ [səma tɔmŋa] n. fisherman.

သွၚတံရိုတ် [səma tɔmrɔ̀h] n. capitalist.

သွၚတူ [səma tɔŋʊ̀] n. archer.

သွၚတွေဝံပုင် [səma təmɒm pəŋ] n. cook.

သွၚတွေဝတ် [səma təlɒt] n. flute player.

သွၚတွိင်တွိုက် [səma twɔiŋ twak] n. musician.

သွၚထူ [səma thənʊ̀] n. lute player, lutenist (lutanist).

သွၚထိင်ဒက်ကြပ်ကသပ် [səma thɔiŋ dèak grɔ̀p kʊ̌ sɔp] n. castodian of property.

သွၚထူ [səma thənʊ̀] n. lute player, basket maker (သွၚသူ [səma sənʊ̀] id).

သွၚ်ဒီကွိ [səma dì kwi] n. carter. တ္လကွိ [tlə̀ kwi] id. သွၚ်ဓဝ်ကွိ [səma cɔ kwi] id.

သွၚ်ဒိင် [səma dòiŋ] n. chorus, female member of a dance group.

သွၚ်ဒါန် [səma dàn] n. master of ceremonies.

သွၚ်ဓဲ့(ယ်) [səma dhɛ̆ jòa^{l}] n. carpenter. Cf. ဗိုက်တကာ [poik tə̀ ka]. Syn. ဓဲ့(ယ်) [dhɛ̆ jòa^{l}].

သွၚ်ဓိ [səma dhĭ] n. (P.) peace, calm (there is the last of the eight right ways.)

သွၚ်နိုမိတ် [səma nĭ mèt] n. diviner. Syn. သွၚ်လွိတ် [səma ləmèt].

သွၚ်ပယော၀ [səma pə̆ yao^{2} gɛ̆] n. (P.) good way of life.

သွၚ်ပရေင်ချင်ကွၚန် [səma pə̆ reaŋ ɗəŋ kwan] n. politician. နွိတ်ဓဝ်ကစ်ပရေင်ချင်ကွၚန် [mənèh mɛ̆ bèak cɛ̆ pə̆ reaŋ ɗəŋ kwan] id.

သွၚ်ပး [səma pah] n. gambling promoter, dicer, gambler. ဓလွံ(ဒ်) [ləmĭm] id. ဓလွံထိသ် [ləmĭm pat] id.

သွၚ်ပတ် [səma pɔt] n. (P. samaputti) complete devotion.

သွၚ်ပွိင်ပွတ် [səma pəmoiŋ pəmɔh] n. village crier.

သွၚ်ပွန်ဂတး [səma plɔn gɛ̆ tah] n. revolutionary. သွၚ်စွတ်ဓလန် [səma cənɛ̆h pə̆ lɔn] id.

သွၚ်ဖံ(ဒ်) [səma phɔm] n. drummer.

သွၚ်ပဓေ၀် [səma bɛ̆ pie] n. maker of rush mats, one who plaits rushes.

သွၚ်ဝတ် [səma bɛ̆ wùt] n. tunner. Syn. ဈွၚ်ချိန်ဖုက် [ɗə̆ ca pɑn màk] id.

သွၚ်မွ [səma bəŋɛ̆] n. farmer. ညးမွ [ɲèh bəŋɛ̆] id. ကြုံမွ [trŭh bəŋɛ̆] id. နွိတ်မွ [mənèh bəŋɛ̆] id.

သွၚ်ဒွိက် [səma bənòik] n. trader. ညးနွိက် [ɲèh bənòik] id. ဖက်သေ၀်သွၚ်ဒွိက် [phɔk sae səma bənòik] id. ဓဲ့ဒွိက် [ròa^{l} bənòik] id.

သွၚ်ဗျုပ်ချဉ်(က်) [səma blɛ̀p ɗaik] n. diver, frogman.

သွၚ်ဘာခွေဉ်ကောတ်ဂၤ [səma bhɛ̆ khəmok kit gɛ̆ dù] n. opportunist shirker.

သွၚ်ဓခုပ်ဒွိ [səma mɛ̆ dhùp gwĭ] n. packer. ဓဲ့ခုပ်ဒွိကဓေါတ် [dhùp gwĭ kə̆ pɒt] id.

သွၚ်ဓဖံက်ပွန်ပရေင် [səma mɛ̆ phɔk plɔn pə̆ reaŋ] n. reactionary.

သွၚ်ဓတ် [səma mɔt] n. jeweller, worker in gems. သွၚ်နွိက် [səma mənòik] id.

သွၚ်ပသျ [səma yə̆] n. person whom one loves a life itself.

သွၚ်ပသျကွင်ကျာ [səma yə̆ kəpɛŋ kya] n. air hostess, stewardess. ဗြဗြကွင်ကျာ [brèa^{l} brèa^{l} kəpɛŋ kya] id.

သွၚ်ပသျထွးဟာန်၀ာန် [səma yə̆ thəpah hàn bàn] n. modle (female) mannequin.

သွၚ်ယန်သေ၀် [səma yòn sie] n. weaver. Syn. သွၚ်တုတ် [səma tut].

သွၚ်ရောက်သေ၀်(က်) [səma rɔ̀ik sok] n. barber, hairdresser.

သွၚ်ရုတ်ဩြဲ၁်(ဒ်) [səma rɔ̀t srɔ̆^{l}] n. harvester.

သွၚ်ရုပ်စရင် [səma rɔ̀p cə̆ rɛŋ] n. accountant, book keeper.

သွၚ်လက်ပွဲ(ယ်) [səma lèak plui] n. boxer.

သဥလက်ဝန် [səma lèak bɔ̀n] n. wrestler, wrestling.

သဥလှေ်(ဟ်) [səma l̃ih] n. male dancer. Cf. ကဆိုင် [kə̆ choiŋ].

သဥလှေ်အကြာဒုန် [səma l̃ih ə̆ kra dun] n. group dance in which dancer step between moving bamboo poles timed to music.

သဥလျှိတ် [səma ləmèh] n. diviner.

သဥလျှဥန် [səma ləmàn] n. potter. နှိမ်ကွာန်ထွဲ(ယ်) [mənèh klɒn thəmai] id.

သဥဝေင်ခြြပ်ခံင်ထလဉ်(က်) [səma wòiŋ drèp dɔ̀ŋ thə̆ laik] n. sportsman. နှိမ်မနျိုက်ဗေင်တ်ကို ဒေတ်ဝိတ်ဝေင်ခြြပ်ခံင်ထလဉ်(က်) [mənèh mĕ̀ ɗak pɔiŋ tao^{3} kɒ dhàt cot wòiŋ drèp dɔ̀ŋ thə̆ laik] id. sportsman spirit.

သဥသွင် [səma sə̆ jèaŋ] n. swordsman. နှိမ်ဗဝိုန်သွိုဲ့အရၟသဥင်ခြ [mənèh mĕ̀ con sə̆ kom pəɗoa ə̆ rèa saiŋ mrĕ̀] id.

သဥသွင် [səma sə̆ bhèaŋ] n. performer (esp. for dramatic art) actor, singer, dancer.

သဥသ္ [səma sənə̆] n. basket maker.

သဥဇသ္ဝဲ(ယ်) [səma sənoa^{2}] adj. oboe player, fifer.

သဥဇသ္ဝဝ် [səma sənie] n. steersman, helmsman.

သဥသဲတိသ္ဒ်(က်) [səma sloa tæ̆ ɗaik] n. imperialist.

သဥသျှိတ် [səma səmet] n. (P. mahasamuddo) sea, ocean. မှာသျှိတ် [hma səmet] id. ကိုသဥသျှိတ် [kəpi səma səmet] id.

သျှိသျှဝ် [səmæ səmɔp] adv. certainly, indeed.

သျှု [səmaə̆] v. to cause to afraid. သျှုကု [səmaə̆ jĕ̀ kaə̆] id.

သျှု^{3} [səmao^{1}] n. odour, vapour, gas, exhalation. Cf. ဥု [khəmao^{1}], ဓသ [mĕ̀ sə̆], ခြြဓဝ် [mrĕ̀ mɔ̀^{2}]. Der. ဓဝ် [mɔ̀^{2}] v. to be fragrant.

သျှုအခြြဲဝဲ(ယ်) [səmao^{1} ɔm mràì] n. odour, smell, scent, clue.

သျှုအခြြဲဝဲနျိုတ် [səmao^{1} ɔm mràì mənèh] n. state of being able to stand on one's own feet.

သျှုခအီ(မ်) [səmao^{1} khə̆ ɛm] n. a rank smell. သျှုခအှေ်(ဟ်) [səmao^{1} khə̆ ĕh] id. သျှုသ္ဒ်(က်) [səmao^{1} ɗaik] n. steam. Cf. သျှုတ်သ္ဒ်(က်) [səmŭh ɗaik].

သျှုတီဝ်ဒ် [səmao^{1} tæ̆ cɔŋ] n. aroma of the burnt earth.

သျှုတ္ဒဲ(ယ်) [səmao^{1} təŋoa] n. sun's heat. Syn. ပသာန်တ္ဒဲ(ယ်) [pə̆ san təŋoa]. ပရာန်တ္ဒဲ(ယ်) [pə̆ ran təŋoa] id.

သျှုပြြဲ(ယ်) [səmao^{1} bròa^{1}] n. humid air.

သျှုဓသ [səmao^{1} mĕ̀ sə̆] n. offensive smell.

သျှုခြြဓဝ် [səmao^{1} mrĕ̀ mɔ̀^{2}] n. pleasant smell, sense of smell. သျှုအခြြဲဝဲ(ယ်) [səmao^{1} ɔm mràì] id.

သျှု^{4} [səmao^{1}] n. roll, roller, weaver's beam. သ္ဆာ်ဓွဲသျှု [sə̆ kɒ mòa^{1} səmao^{1}] n. a roll of mats. သျှုသ္ဝတ် [səmao^{1} slə̆ pɔt] n. a roll of scripture. Var. ထျှု [thəmao^{1}].

သျှု^{5} [səmao^{1}] v. to roll, roll together, roll up. Cf. ပျှု [plao^{1}]. Syn. ထျှု [thəmao^{1}].

ဦးယောတ်ဆုတ် [səmɑo¹ yɑ̀t ɗɒt] v. to coil a scarf for use as a pad under head load.
ဦးလိုက် [səmɑo¹ lɔ̀ik] v. to roll up a document.
ဦးငုတ် [səmɑo¹ ɒ̀k] v. to roll cheroots.
ဦး [səmɑo³] n. beak, bill, muzzle. ကောန်ဖေစံဖံက်သွ [kɒn gɛ̌ cim tɔ̌ pɔk səmɑo³] n. the young birds open their beaks. ဆက်သွ [chɛk səmɑo³] n. to pass the time of day. Cf. ခှ [khɑ̌ hmɑo³], ခ္ဍ [khəmɑo³], ခ္ဍ [cəmɑo³]. ပိုင် [pɑiŋ], သမှ [sɑ̌ hmɑo³].
ဦးဒတ္ထုက် [səmɑo³ təŋeɑk] n. parrot's beak.
ဦးပြောင် [səmɑo³ preɑŋ] n. buffalo's muzzle.
ဦး˃ [səmɑh] v. to resemble, to be like, to clear. ညှင်ဦး [ɲɔ̀ŋ səmɑh] v. like. Cf. တဝ် [tɔp], သွားနိုတ် [sɑ̌ dɛ̀h cot], ဦတ် [səmɔh].
ဦးလမ်ဥမဟ် [səmɑh lɔ̀mmlɔ̀m pəɗoɑ mɔ̀t] v. take or clear the mote out of his eyes.
ဦးသွန် [səmɑh səmɔn] v. to impersonate.
ဦး˩ [səmɑh] v. to be bare, empty, naked, unoccupied, useless. အလုံကဒွဒန်ခုန်သူးဖြို့တ် [ɑ̌ lùm kɔmlɒn ɗɛ̌h dɔ̀h səmɑh phɑ̌ ot] v. all his work was in vain. ထဦး [thɑh səmɑh] v. empty tray. အလုံခွဲကုခုန်ဒိတ်သူး [ɑ̌ lùm mɔɑ¹ jɛ̌ kɑɑ̌ ɗɛ̌h mɛ̀h səmɑh] v. he has got nothing but dirt all over him. ဆဒုတ်သူးသှိ(ဟ်) [chɑ̌ jùt səmɑh sih] v. nothing was left but the bones. ဇကုသူး [jɛ̀ kɑɑ̌ səmɑh] v. to be naked. ခုံတံသူးခွးခှိသေက်ညှးသွံ ကောင် [ɗɛ̌h tɔ̌ səmɑh mɛ̀ gèh dɔ̀h sɔik ɲèh sɑ̌ kɔ̌ noŋ] v. they quarrel if they are left to themselves. in adverbial position only. ခွဲသင်ဇောဟွံကွောန်ဧသုင်ဘိန်သူး [mɔ̀ɑ¹ saik rɑo² hɔ̀ klɒn cɛ̌ sɔŋ bhɔ̀iŋ səmɑh] v. he does not work at all just smokes opium. Cf. ခူး [khəmɑh], ဍူး [cəmɑh], ထူး [thəmɑh].
ဦးသူး [səmɑh səmɑh] adv. prep. uselessly, without profit, without advantage. ခူးခူး [khəmɑh khəmɑh] id.
သွက် [səmɛk] v. to be willing.
သွက်ကို(ဝ်) [səmɛk kɒ] v. to be willing to give.
သွက်လုပ် [səmɛk lùp] v. to volunteer.
သွင်(က်)˃ [səmɑik] v. to be wicked, foolish.
သွင်(က်)˩ [səmɑik] v. to be torn, rent.
သွိုက် [səmoik] v. to wish, to desire.
သွိုက်ဂး [səmoik gèh] v. to signify, wishes to say.
သွိုက်ဖွံ(အ်)˃ [səmoik gɔ̌] v. to desire, to obtain, wishes to gain.
သွိုက်ဖွံ(အ်)˩ [səmoik gɔ̌] conj. that, to, in order to.
သွက်˃ [səmɜk] v. expletive in သွာန်သွက် [səmɑn səmɜk] v. to question.
သွက်˩ [səmɜk] v. to name.
သွက်˅ [səmɜk] v. to look from a confined space. ဟ္ဂက် [hmɜk] id.
သွက်ရုံ [səmɜk rɔ̀ŋ] v. peep out. ဟ္ဂက်ရုံ [hmɜk rɔ̀ŋ] id.

သွင်³ [səmeŋ] n. (side of) jaw.

သွင်ကွိုက် [səmeŋ kloik] n. mumps. သွင်ဂုဟ် [səmeŋ gùh] id.

သွင်ခိုင် [səmeŋ khaŋ] n. lock jaw, tetanus of the lower jaw, trismus. သွင်ချုတ် [səmeŋ chot] id. Cf. ခနုဝ် [khəŋip], ခွင် [khəmeŋ], ခွိဝ် [khəmep], ထွင် [thəmeŋ].

သွင်ᴶ [səmeŋ] v. to be barren, childless. ဗြဒုံသွင် [brèɑˈ dĕh səmeŋ] v. his wife born him no children. Cf. ခမှင် [khă hmeŋ], ခွင် [khəmeŋ], သွုန် [să ton].

သွိုင်³ [səmoiŋ] n. member of royal house, king, prince, person in authority, government servant. ကောန်သွိုင် [kɒn səmoiŋ] n. king's son, prince. ဘာသွိုင် [bhèɑ səmoiŋ] n. government school. နှိတ်ခဲသွိုင် [mənèh ròɑˈ səmoiŋ] n. government servant. သွသွိုင် [să pă səmoiŋ] n. to be king. (place-name) သွိုင်ခွိုင် [səmoiŋ gənòiŋ] n. Samoing Gaenoing. Cf. first sense, ဧကရာတ် [e kă rɑt]. second sense, အလိုအသီ [ă lɜ̀ ă sæ]. ဝန် [wɔ̀n].

သွိုင်ဣန္ဒ [səmoiŋ ɛn] n. Lord Indra, king of Deva, the Hindu god Indra which appears in Buddhist Scriptures as Sakka, the lord of the first and second levels of existence of the devas. သွိုင်ဣန် [səmoiŋ ɛn] id.

သွိုင်ဣန္ဒမသွတ္ထလေ်ဝတ် [səmoiŋ ɛn mĕ ṣă pă tlă lĭĕ bɔ̀t] n. an epithet of Indra.

သွိုင်ဂပို့ဟ် [səmoiŋ kă poh] n. a kind of reed, Arundo donax L.

သွိုင်ကွေင် [səmoiŋ klɔiŋ] n. a kind of creeper, Millettia cinerca Bentham.

သွိုင်ဂစိုတ် [səmoiŋ gĕ cot] n. Death Yamo.

သွိုင်ဓထောင် [səmoiŋ cĕ thoŋ] n. small tree planted for hedges, Sesbania sesban L.

သွိုင်ဆု [səmoiŋ chŭ] n. dammar pine, Podocapus latifolius R. Brown.

သွိုင်ဇကဂိုဇကု [səmoiŋ jĕ kɑă kɒ jĕ kɑă] n. self-rule, independence.

သွိုင်ဒုက်လလိ [səmoiŋ jɜ̀k lĕ lĭ] n. king of Baego. ဗဟိမုဇောတ်ဝေဒိ [mĕ hæ̆ mŭ mĕ ràt bĕ gò'] n. the name of a Baego king.

သွိုင်ဓွေ့(က်) [səmoiŋ jənòk] n. petty king commissioner. နှိတ်လုပ်အဓေါင်ကိုမေတ်ရှုန် [mənèh lùp ă wòŋ com mit shin] id. သွဲဒံကဆင်သျုင်သျုင်ပွဲဌာနအလိုအသီမွဲမွဲ(ယ်) [sənai dèɑˈ kă chɔŋ slɜŋ slɜŋ pəɗoɑ thɑ nă ă lɜ̀ ă sæ mòɑˈ mòɑˈ] id.

သွိုင်တခေင် [səmoiŋ tă khɔiŋ] n. a kind of medicinal plant.

သွိုင်တွဲ(ယ်) [səmoiŋ təŋoɑ] n. our lord the sun.

သွိုင်တံ(အ်) [səmoiŋ tŏ] n. the authorities. သွိုင်တံရပ်ကာခွံကောင် [səmoiŋ tŏ rɔ̀p nɑ bĭh noŋ] n. you will be arrested by the authorities.

သွိုင်တူ [səmoiŋ tlŭ] n. high ranking officials in the service of the state.

သွိုင်နှံမွဲဂချိတ် [səmoiŋ dòh mòɑˈ gĕ rèk] n. contemporary kings.

သွိုင်ဓမ္မဓေတီ [səmoiŋ dhɔ̀m mĕ ce tæ] n. king Dhaommaecaytoi.

သွိုင်ဖွာန် [səmoiŋ pənɑn] n. generalissimo. ဧသနာဝတီ [se nɑ pă tæ̆] id. သွိုင်ဝမ္ဘွန်ဒို(ဒ်) [səmoiŋ jɔ̀mnòk bɜ̀] id.

သွိင်ခို(ဒ်) [səmoiŋ bə̀] n. general, the chief ingredient or Maharajas, the chief ingredient of a medical prescription.

သွိင်ဂျူ [səmoiŋ byŭ] n. superannuated person or position.

သွိင်မန္တာတ် [səmoiŋ mòn dhàt] n. traditional first king. သွိင်မန္တာ [səmoiŋ mòn dhĕ ta] id. မန္တာတ် [mòn dhàt] id. ရာဇာမန္တာ [rèa jèa mòn ta] id.

သွိင်ယို(ဒ်) [səmoiŋ yə̀m] n. Death Yamo, the ruler of the infernal regions, (P.) king of hell, death, death which eventually overcomes one and all (personification of death).

သွိင်ယိုတဲင်ဂြဲ(ယ်) [səmoiŋ yə̀m tɔŋ grɔ̀aˈ] n. be dying, be in the throes of death.

သွိင်ဝင်ဆတုမရာဇာတ်ပန် [səmoiŋ wèaŋ că taŏ mĕ shat pɔn] n. the four regents or Maharajas.

သွိင်ဝင်ပန် [səmoiŋ wèaŋ pɔn] n. the four regents.

သွိင်ᴶ [səmoiŋ] n. သွိင်ကျိုဝ် [səmoiŋ kəɗop] n. turban. သွိင်ကျိုဝ်မွဲန္ဒဲလျှုတလာ [səmoiŋ kəɗop mòaˈ nùm lĕ taoˈ tă la] n. a turban is on the box. Cf. အထုပ် [ă thup], ကထုပ် [kă thup], n. ဧးခဲ(ယ်) [khă pae], ခွန်(ကဲ) [khəmok], ခွိန် [khəmoiŋ], တွိန် [təmoiŋ], ထွိန် [thəmoiŋ].

သွိင်ᴿ [səmoiŋ] v. to wind round, coil round, swathe. Cf. ကွိန် [kwoiŋ], ဧလခ် [dĕ lɔ̀], ပု [paoˈ], ခိုက် [bèk], ဆွန် [səɗun]. Der. ထွိန် [thəmoiŋ] n. turban.

သွိင်ယာတ်ဆောတ် [səmoiŋ yàt dɒt] v. to wind a scarf round the head.

သွိင်,သွိင်ကျိုဝ် [səmoiŋ, səmoiŋ kəɗop] v. to put on a turban.

သွုင်ᴰ [səmɔŋ] n. drinker, drinker, one who drinks, drinking, take offer.

သွုင်ᴶ [səmɔŋ] v. resemble, be alike, bear a likeness, be similar in appearance. တုပ် [tup] id. adj. same, similar.

သွံင် [səmɔ̀ŋ] n. insect. ကွ [kəmă] id. ကွခြံပ် [kəmă khrɔp] id. ခွ [khəmă] id. ဇွ [cəmă] id. ဇွဇွောန် [cəmă cəmɒn] id. ထွ [thəmă] id.

သွတ်ᴰ [səmɔt] n. young creature, child, young, youngster, youth, little one, baby, babe. Cf. ကောန် [kɒn]. nasal form of သွတ် [swɔt] v. to be small.

သွတ်အဝ်ကံကင် [səmɔt ă thɔk keŋ] n. the Boy Scouts. ကရီ [kă ræ̆] id. သွတ်ကရီ [səmɔt kă ræ̆] id.

သွတ်ကွာသွံလိက်ပရိုင် [səmɔt kwaik sŏˈ lòik pəraŋ] n. newsboy.

သွတ်ကြုံဓုတ်ပလေဝ်ပလေတ်ဓပ္ဒဲဆောင်အရုက် [səmɔt trŭh mĕ cut pă lae pă lit cĕ pəɗoa chɔiŋ ă rèak] n. barman.

သွတ်ဂြဲ [səmɔt brèaˈ] n. young woman.

သွတ်ဂြဲပွင်ပွဲထဲင်ဝုက် [səmɔt brèaˈ pəmɛŋ pəmoa thɔŋ gə̀k] n. wardress.

သွတ်ဂြဲဓုတ်ပလေဝ်ပလေတ်ဓပ္ဒဲဆောင်အရုက် [səmɔt brèaˈ mĕ cut pă lae pă lit cĕ pəɗoa chɔiŋ ă rèak] n. barmaid. သွတ်ဝုတ် [səmɔt wùt] id.

သွတ်ပွဲခဲ(ယ်) [səmɔt blài] n. shaver, young man, youth, boy.

သွတ်ᴶ [səmɔt] n. small black ant. Cf. အချ [ă chao³], ကချ [kă chao³], ခွတ် [khəmɔt], ခြုန်

www.monlibrary.com

[grùn].

သွတ်တူသွေင် [səmɔt tlɑ̆ səneɑŋ] n. flying black ant.

သွတ်[၃] [səmɔt] v. to be true, to assert as truth, to promise. ဒုံသွတ် [ɗam səmɔt] n. to be definitely true. ဓဝ်သွတ် [dhɔ̀ səmɔt] v. to be precisely true. Cf. ဒုံ(ဓ်) [ɗam], ယျိုတဝ် [yɑɒ tɔp].

သွတ်သစ္စ [səmɔt sɔt cɛ̆] v. to promise, to vow. n. vow, promise.

သွတ်[၄] [səmɔt] n. ဇာတရံသွတ် [ɑ tɑ̆ rɑo[3] səmɔt] v. to go and urinate. တရံသွတ် [tɑ̆ rɑo[3] səmɔt] n. urine. Syn. ဧသ့တ် [ɗɒt].

သွတ်ယဝ်ရ [səmɔt yɔ̀ rɑ̆] conj. if. သွတ်ယံရ [səmɔt yàm rɑ̆] id.

သွတ်ဟန် [səmɔt hɔ̀n] n. rubbish, debris.

သွိတ်[၀] [səmɛt] n. (P. samiddhi) success, accomplishment.

သွိတ်[၂] [səmɛt] v. to make for the use of another, to be effect, to dedicate, to touch. သွိတ်ဓန် (ဟ်) [səmɛt bɛ̆ dɔ̀h] id. ကဓ္ဒောန်သွိတ် [kɔmlɒn səmɛt] v. trade, profession. Cf. ကျောန် [klɒn]. Der. ကျောန်ခိုတ် [klɒn pot] v. to wait on.

သ္ဒုတ်[၁] [səmut] n. offering, portion of food or fodder, esp. one offered to ကလေဝ်(က်) [kɑ̆ lok] spirit. (ပုင် [pɔŋ] n. rice) ခ္ဒောတ် [khəmɒt] id. ခ္ဒဲခ်ိန် [cəmɑi cəmen] id. ခ္ဒဲတ်ခ်ိန် [cəmɑi təmen] id. ဒ္ဒဲ(ယ်) [təmɑi] id. ဒ္ဒဲလ္ဒဲ(ယ်) [təmɑi lɛ̆ bɑ̀i] id. ထ္ဒတ် [thəmɔt] id. ဓန်ဓဒ္ဌိန်ကို(ဒ်) [ɗɛ̆ dɔ̀h mɛ̆ bɛ̆ gèn kɒ] id. ဓန်ဓပုဒ် [ɗɛ̆ dɔ̀h mɛ̆ pɑo[1] jèɑ[1]] id. ဓယျဓဝ် [dè yɑ̆ dhɔ̀] id. ပုဒ်သ္လာ [pɑo[1] jèɑ[1] sɑ̆ kɑ] id. ဓိန် [dɑ̀n] id. ဓိန်ဝတ် [dɑ̀n wɔt] id. ဝတ် [wɔt] id. ဝထ္ထု [wɔt thʉ̆] id. ဝထ္ထုဓိန် [wɔt thʉ̆ dɑ̀n] id. ပုင်ခဲသ္ဒုတ် [pɔŋ mɔɑ[1] səmut] n. a helping of rice. ဓဝ်သ္ဒုတ် [bɔ̀ səmut] n. to make an offering, to put out food for the ကလေဝ်(က်) [kɑ̆ lok] spirit. Cf. ဓိန် [dɑ̀n], ဓဇ [bɛ̆ lɨ̆], ဝတ် [wɔt]. Var. ခ္ဒောတ် [khəmɒt], ထ္ဒောတ် [thəmɒt].

သ္ဒုတ်ဇဟန် [səmut jɛ̆ hɔ̀n] n. offering of rice or food.

သ္ဒုတ်[၂] [səmut] v. to call, to name.

သ္ဒုတ်ခုတ် [səmut khut] v. term. nomenclature.

သမုဒ္ဒ [səmut dɛ̆] n. (P.) sea. (This form is found chiefly in poetry).

သမုဒ္ဒြ [səmut drɛ̆] n. (Skt.) sea. (This form is found chiefly in poetry).

သ္ဒုန် [səmɔn] n. star, chain, appendage.

သ္ဒုန်ထဝ် [səmɔn thɔ] n. gold chain.

သ္ဒုန်နက်သတ် [səmɔn nɛɑk sɔt] n. star.

သ္ဒုန်သ္ဒိင် [səmɔn sənɔŋ] n. shooting star. သ္ဒုန်ဂ္ဍီ(ယ်) [sənɔŋ grùi] id. သ္ဒုန်ဓဲ(ယ်) [sənɔŋ ɗɛ̆ gùi] id.

သ္ဒုန်ဟံသာ [səmɔn hɔm sɑ] n. (astro) the constellation Auriga.

သ္ဒာန်[၀] [səmɑn] n. question, questioning.

သ္ဒာန်ဓမ္မစိဋ္ဌာန် [səmɑn dhɔ̀m mɛ̆ dhɛ̀t thàn] n. objective question. ပုစ္ဆာ [put chɑ] id. ask a question.

www.monlibrary.com

သ္ဍာန်J [səman] v. to ask, to ask a question, to inquire.

သ္ဍာန်ကာန် [səman jàn] v. ask, enquire, sound out, question.

သ္ဍာန်ဧၚ်သ္ဍးဗိတ်ကွာဏ်ဟာ [səman dĕh sŏ dèh cot ĭ nŏ ha] v. ask him if he likes this one.

သ္ဍာန်ပရိုင် [səman pŏ raŋ] v. enquire, ask after.

သ္ဍာန်ရုံင် [səman ròŋ] v. to inquire.

သ္ဍာန်လိက် [səman lòik] n. give a test, hold an examination, conduct an examination (in school or colleges).

သ္ဍာန်လိက်နကိုပါင်တိုက် [səman lòik nĕ kɒ paiŋ tak] n. viva vocc, oral examination.

သ္ဍာန်သ္ဍက် [səman səmɜk] v. to question, to enquire, to go through the betrothal ceremony.

သ္ဍုန် [səmun] v. to be untruthful, tell falsehood, to be untrue, mutinous, rebellious. ဟုံအဇေဝ်သ္ဍုန် [hom ɑ rĭe səmun] v. to speak falsehoods. Cf. ထ္ဍုန် **[thəmun]**, မုသာ [mŭ sɑ].

သ္ဍုန်တ္ဍန် [səmun tlɔn] v. to be false, treacherous.

သ္ဍာန် [səmɒn] n. border, edge, rim. လ္ဍုသ္ဍောန်ခုင် [lĕ tɑo¹ səmɒn khɜŋ] n. on the edge of the table. Cf. ဥပ္ပစာ(ယ်) [up pŏ cai], ခိုင် [jèŋ], ထ္ဍောန် [thəmɒn], ဓရှိ(မ်) [dhĕ rɜm], မုတ် [mɜk], မတ် [mɔt], မုဟ် [mùn].

သ္ဍောန်ကွိ [səmɒn kəpi] n. the edge of the sea, river bank. ပရင်ကွိ [pŏ rɛŋ kəpi] id. သ္ဆဲကွိ [sŏ koɑ kəpi] id. သြင်ကွိ [srɛŋ kəpi] id.

သ္ဍောန်ဂတိုဂ်ဟွံတပ် [səmɒn gĕ tɒ gòh hŏ tɒp] n. the edge of the plank is not straight.

သ္ဍောန်ဍုင် [səmɒn glòŋ] n. road side. ဒ္ဓဍုင် [dĕ kɑo³ glòŋ] id.

သ္ဍောန်ပလိုင် [səmɒn pŏ laŋ] n. rim of well. သ္ဍောန်ကခွိုင် [səmɒn kɔnlaŋ] id.

သ္ဍောန်ပါင် [səmɒn paiŋ] n. lips, labium. ဣရာမဖွံဂိုသ္ဍောန်ပါင် [ŏ rèɑ mĕ cŏ¹ bàm səmɒn paiŋ] id. Cf. ဓရှိပါင် [dhĕ rèm paiŋ]. Syn. သ္ဒန်ပါင် [səmɒn paiŋ]. သ္ဍောန်သ္ဒိုင်ကုဒ္ဓိတ်ဩ [səmɒn sənoiŋ jĕ kɑŏ mənèh brèɑ¹] id.

သ္ဍောန်ပါင်ဝံင် [səmɒn paiŋ gòŋ] v. be daring in speech.

သ္ဍောန်ပါင်ဆဝတ် [səmɒn paiŋ chɑt] v. be sharp tongue.

သ္ဍောန်ပါင်ထ္ဍး [səmɒn paiŋ thŏ kɑh] v. have sharpped lips. သ္ဍောန်ပါင်ကောက် [səmɒn paiŋ keɑk] id.

သ္ဍောန်ပါင်ပြာ် [səmɒn paiŋ prɔh] v. be fluent, be quick with words (to seize an opportunity).

သ္ဍောန်ပါင်မြက် [səmɒn paiŋ mrèɑk] v. readiness of tongue.

သ္ဍောန်ပါင်သ္ဒိုင် [səmɒn paiŋ sŏ jèŋ] v. be slow speak, be slow in articulating words, drawl. ပါင်ဝဒေက် [paiŋ gĕ dɔik] id.

သ္ဒိပ်² [səmep] n. measure cavity formed by joining the bent palms, cavity formed by cupped hands. သ္ဒိပ်တော်(ယ်) [səmep toɑ] id.

သ္ဒိပ်J [səmep] n. chin, lower part of weaver's reed. Cf. ကွိပ် **[səmep]**, ခ္ဒင် **[khəmɛŋ]**, ခ္ဒိပ်

[khəmep], တွေ်ပ် [təmep], ထွေ်ပ် [thəmep],

သွေ်ပ်ဂျင် [səmep glɜŋ] n. projecting stern of canoe.

သွေ်ပ်သွေ်ပ် [səmep sənie] n. stern part of canoe hull.

သွေ်ပ်[ˀ] [səmep] v. သွေ်ပ်ဗိုင် [səmep mòiŋ] v. to overhear, hear by chance.

သွေ်(ဖ်) [səmɛm] n. ruler, governor, king. သွေ်ဒ် [səmoiŋ] id.

သွေ့ဝ်(ဖ်) [səmɒm] n. bud, button. ကဝ်သွေ့ဝ်သွေ့ဝ်(ဖ်) [kɑo[3] səmɒm səmɒm] n. flowers in bud. Cf. first sense, ဂဒ်(ဒ်) [gĕ dɔ̃]. Syn. second sense, ဖွန် [pəŋɔn]. Var. ကဖှဝ်(ဖ်) [kă hmɒm], ကွောန် [kəmɒn], ခွေ့ဝ်(ဖ်) [khəmɒm], တွေ့ဝ်(ဖ်) [təmɒm], ဗွေ့ဝ်(ဖ်) [bəmɒm].

သွေ့ဝ်ပလေ့ဝ်(ဒ်) [səmɒm pă lɔ̃ˡ] n. button.

သွဲ့(ယ်) [səmoɑ] v. to look, to observe.

သွဲ့ကြန် [səmoɑ krɔn] v. to appoint, to make an appointment.

သွေ့ဲသွ [səmai səmă] v. to rot, to be rotten, to be corrupt.

သွဲ့ု(ယ်) [səmui] n. man trap of sharpened stakes.

သွဲ့ုလေင် [səmui leɑŋ] n. tender young. ဖွဲ့ဲသွဲ့ုလေင် [blài səmui leɑŋ] n. boy at age of puberty, tender young man. ဂုတ်သွဲ့ုလေင် [wùt səmui leɑŋ] n. girl at age of puberty, tender young maiden.

သွေ့ဲ(ယ်)[ᵊ] [səmoɑ[2]] n. appointment. Var. သွဲ့(ယ်) [səmoɑ].

သွေ့ဲ(ယ်)[J] [səmoɑ[2]] v. to appoint. Var. သွဲ့(ယ်) [səmoɑ].

သွေ့ဲကြန်လဝ် [səmoɑ[2] krɔn lɜ] v. to make an appointment.

သွေ်[ᵊ] [səmɔ] prep. under, beneath.

သွေ်တီ [səmɔ tæ̃] prep. under ground, subterranean, clandestine.

သွေ်တဲ့(ယ်) [səmɔ toɑ] n. assistant, under the power.

သွေ်[J] [səmɔ] n. သွေ်ကျာ [səmɔ kyɑ] n. north, be down wind from something. ကျာသွေ်ကျာ [kyɑ səmɔ kyɑ] n. north wind. ဒိုဟ်သွေ်ကျာ [dɜ̀h səmɔ kyɑ] n. north wards, north. opp. သျုင် [slɜŋ], သမျုင် [sɔmlɜŋ]. Cf. အဖှဝ် [ă hmɔ]. Der. သဝ် [sɔ] v. to be low.

သွေ်ကျာချဲ့ချဲ့(ဖ်) [səmɔ kyɑ ɗam ɗam] n. true north.

သွေ်တွဲ့(ယ်) [səmɔ təŋoɑ] n. evening.

သွေ့ဝ် [səmo] n. mucus of the nose. ချဲ့သွေ့ဝ် [ɗaik səmo] id. ခဖှဝ် [khă hmo] id. Syn. သွေ့ဟ်သွိုန် [slĕh slɛn]. Var. ခွေ့ဝ် [khəmo].

သွေ့ဟ် [səmɔh] v. to be like, to be able, competent, equal, make equal, adequate, sufficient, right, proper. ညီသွေ့ဟ် [ɲì səmɔh] v. to be in harmony. တဝ်သွေ့ဟ် [tɔp səmɔh] id. တုပ်သွေ့ဟ် [tup səmɔh] v. to be alike. Cf. တဝ် [tɔp], တုပ် [tup], သွးစိုတ် [sɑ̆ dèh cot]. သွး [səmɑh].

သွေ့ဟ်ဂလိုင် [səmɔh gɜ̆ lèŋ] v. halve, to make equal part.

သွတ်နိုတ် [səmɔh cot] v. to agree, to be like minded.

သွတ်နိုတ်ဓြေလဲ(ယ်) [səmɔh cot pre làɨ] v. to the full satisfaction of all parties concerned thoroughly, (pay) in full.

သွတ်ညီ [səmɔh ɲĭ] v. to agree, to be like, to be even with, to be in accord.

သွတ်တး [səmɔh tɑh] id. adv. in equality. တဝ်ဍွဝ် [tɔ glɔ̀] id.

သွတ်ရထ [səmɔh rĕ thă] v. to be able, competent, adequate, sufficient, right, proper.

သွတ်သွး [səmɔh să tɑh] v. to agree, to be alike, to even with, to be in accord. adv. equally.

သွတ်သွန် [səmɔh səmɔn] adv. harmoniously, equally, in equality. v. be in accord, be just, be fair, be sufficient, be equitable, be temperate. adj. equable. သွတ်ညီ [səmɔh ɲĭ] id. သွတ်တး [səmɔh tɑh] id. သွတ်သွး [səmɔh să tɑh] id.

သွီတ် [səmeh] n. remainder, what remains. ဧသွတ် [səmih] id. Cf. ဧသ့်(တ်) [sih], ဧသ့်သွီတ် [sih səmeh].

သွုတ် [səmŭh] n. fumes, cool, vapour, steam, bad influence.

သွုတ်ဍုဝ်(က်) [səmŭh ɗɑik] n. steam.

သွုတ်တိ [səmŭh tăʼ] n. vapour rising from the surface of the earth.

သွုတ်ဓၚတ်သဘာဝ [səmŭh dhùt să bhèɑ wĕʼ] n. natural gas.

သျူ [syɑɑ̆] n. paddle. Cf, တသူ [tă sɑɑ̆].

သျာ [syɑ] n. urine. Cf. အာတရံဧုတ် [ɑ tă rɑo^{3} ɗɒt]. အာတရံသွတ် [ɑ tă rɑo^{3} səmɔt]. Syn. ကွံ(ဒ်) [kənɔm], ဧယျာ [khă yɑ], တမျာ [tɔmyɑ], ဖျာ [phyɑ].

သျာကွဝ်မံင် [syɑ kəɗɔ mɔ̀ŋ] n. the urine is profuse. သျာသွဝ်ဒွင် [syɑ səɗɔ dəmɔ̀ŋ] id.

သျာဒုတ် [syɑ cut] n. to urinate.

သျာ^{J} [syɑ] v. to lift up, to deliver. သျာကောန် [syɑ kɒn] v. to give birth.

ဧသျိန် [syiŋ] v. to please.

ဧသျိန်ကွေဝ် [syin kă to] v. to please the ear.

သြ^{3} [srɑ̆] n. sore, discharging lesion, ulcer, burn scald. ယဲသြ [yɔɑ^{1} srɑ̆] n. ulcer.

သြမဒးတ္ဂီ့(ဒ်) [srɑ̆ mĕ dèh təŋom] n. wound. သြဒးလဝ်ဘဲတ္ဂီ့(က်) [srɑ̆ mĕ dèh lɔ̀ bhòɑ^{1} təŋom bàik] id.

သြပြံဇ်ဍုတ် [srɑ̆ brèɑ^{1} pɔŋ pəmɔt] n. confinement in child birth. သြဧသြန် [srɑ̆ srin] id.

သြ^{J} [srɑ̆] v. to break (up) the surface of, to have the skin broken, ulcerate, develop sores, to be injured. ဒိုဉ်အဲသြအာ [jèŋ oɑ srɑ̆ ɑ] v. I have got a sore on my leg. တ္ဂာဧသံတဲသြအာ မ္ဒချိတ် [təmɑ sənim toɑ srɑ̆ ɑ bĕ chot] n. if so much as one of his finger-nails is hurt you should die. ဍ္ဂကိုဒွံသြဧသြန် [lĕ pɑ̆ kɒ gŏ srɑ̆ srin] n. see that he comes to no harm. Cf. တွံ(ဒ်) [tənɔ̆]. Der. သရ [sɑ̆ rɑ̆] n. sore. သ [sɑ̆] v. to break the surface of.

သြတိ [srɑ̆ tăʼ] n. to break the ground.

သြတိကိုထေဲ(ယ်) [srɑ̆ tăʼ kɒ thoɑ^{2}] n. to break the earth with a plough.

သြဲ [sræ] n. splendour, beauty, prosperity, glory, honour, good name. ကျော်သဲ [kyaik sæ] id. ကျော်သြဲ [kyaik sræ] id. သြီ [sri] n. name of goddess of luck. Var. သဲ [sæ].

သြး [srah] v. to cleanse. ယဉ်သြး [yàik srah] v. to cleanse (rice) by pounding. Var. သး [sah].

သြးဝွါ [srah gwʊ̀] v. to make clean and white.

သြးသွါ [srah səŋaʊ̀] v. to cleanse rice (by pounding).

သြးသွါဒုရဟာ [srah səŋaʊ̀ bʊ̀ rʊ̀ ha] v. have you cleansed the rice thoroughly?

သြဲ့(က်) [sraik] v. to tear, to rend.

သြဲ့ထောင် [sraik thoŋ] v. to be rent.

ဓသြဲ့(က်) [srok] n. lane, alley, narrow unmade street in town. ဂွင်ဓသြဲ့(က်) [glòŋ srok] id. တုံသြဲ့သို့ [təmʊ̀ srok səŋæ̀] n. every street or lane. Cf. ဂွင် [glòŋ], ဒုနှ် [dʊ̀n].

သြံက် [srɔk] v. to plant up right, to put on one's finger. Cf. first sense, စတ် [cɔt], ထံင် [thoŋ], ပွ် [pʊ̀ taɔ^{3}]. Syn. second sense, နုတ် [cut]. Der. ကဒုက် [kʊ̀ rɔk] n. bean-pole. ဖြံက် [crɔk] id.

သြံက်ချိုင် [srɔk dʊ̀ŋ] v. to set up an umbrella.

သြံက်ဒုဝ် [srɔk bɛ̀ dɔ̀] v. to set up for cover or shade, to set up as an umbrella for shade.

သြံက်လဓိန် [srɔk lɛ̀ cɛn] v. to put on a ring.

သြံက်လဝ် [srɔk lɔ̀] v. to put on as a ring.

သြင်° [srɛŋ] n. bank, shore, side, edge, dry land, bank of a stream. Cf. ဥပဓာ [ʊ̀ pʊ̀ ca], ဥပဓာ(ယိ) [ʊ̀ pʊ̀ cai], ကတာ [kʊ̀ ta], ဇိုင် [jèŋ], ဝင် [bèaŋ], မုတ် [mùh]. Der. ပရုင် [pʊ̀ rɛŋ] n. beach below bank. ဖြင် [crɛŋ] id. သင် [sɛŋ] id.

သြင်ကွိ [srɛŋ kəpi] n. bank of a river.

သြင်ဝင်ကွိ [srɛŋ bèaŋ kəpi] n. high bank of a river.

သြင်ဒေ္ဂဝဝ် [srɛŋ lɛ̀ gɔ̀^{2}] n. bank of a stream.

သြင်လွှဝ်တေ(ဒှ်) [srɛŋ lɛ̀ paik tɛ̀] n. the other side, the further shore. သင်လွှဝ်တေ(ဒှ်) [sɛŋ lʊ̀ paik tɛ̀] id. လွှဝ်တေ(ဒှ်) [lɛ̀ paik tɛ̀] id.

သြင်$^{\downarrow}$ [srèaŋ] v. သြင်တျေ် [srèaŋ tlɛŋ] v. to bring, will bring. သရင်တျေ် [sʊ̀ rèaŋ tlɛŋ] id.

သြာင် [sraiŋ] n. (body of water retained by) dam, reservoir, moat. Cf. ကွာ [kəma], တ်ိုန် [təmon], ထ်ိုင် [thəpaŋ]. Var. ဖြာင် [craiŋ].

သြိုင် [sroiŋ] v. to be wide apart, widely spaced, sparse, to be apart, to be thinly distributed. Cf. ကြဲ [kræ], ပြဲ [præ]. opp. ကျတ် [klit]. Der. သခိုင် [sʊ̀ roiŋ] v. to separate. ဖြိုင် [croiŋ] id. သဒိုင် [soiŋ] id.

သြိုင်ထောင် [sroiŋ thoŋ] v. to be apart.

သြုင် [srɜŋ] v. to step over, to step over any object. Cf. ကြတ် [krɔt], ကျော်(ဒှ်) [klɔ̀^{1}], ဖြုင် [crɜŋ], တတ် [tɔt].

ဓသြင်° [srɛaŋ] v. to be withered, dried up, to wither. Cf. ဓအဲ(ယ်) [ɛa], ဇ [jrɛ̀], ဓသင် [sɛaŋ] id.

[seaŋ].

ခြေင်နှံ(ဟ်) [sreaŋ jɔ̀h] v. to be languid.

ခြေင်ဒို(ဒ်) [sreaŋ pəɗom] v. to be seared, to be listless.

ခြေင်[J] [sreaŋ] n. cradle, hammock. သရေင် [sɑ̆ reaŋ] id.

ခြေင်ဝဝ် [sreaŋ wɔ̀] n. palanquin.

ခြေင်[R] [sreaŋ] n. ဆုခြေင် [chŭ sreaŋ] n. Alstonia scolaris tree.

ခြောင် [sroŋ] v. to explain, to be clear, transparent, limpid. Cf. အး [ah], ကေဒ် [kie]. ကျး [klah], ခေသင် [soŋ]. opp. ကွဲ [klɛ̆].

ငြှိင်[°] [sraŋ] v. to build, esp. of wood or other perishable material. Cf. ခွံ(ဝ်) [khənɔm], ခက် [dèak], ပွန် [pɑ̆ tɔn], ဆိုင် [saŋ].

ငြှိင်ပွန် [sraŋ pɑ̆ tɔn] v. to build up, to edify, to establish, to found (as a city or village).

ငြှိင်[J] [sraŋ] n. hole, cavity. Cf. ဆိုင် [saŋ].

ငြှိင်မုဟ် [sraŋ mùh] n. nostril.

ငြှာတ် [srat] v. to scoop up, draw, bale, bail, to bale water. Cf. တုက် [tɔk], တဲင် [tɔŋ], တုံက် [təmɔk], ဒလောင် [dɛ̆ làiŋ]. Var. သတ် [sat], သှတ် [shat].

ငြှိတ် [sret] n. rhinoceros. သိတ် [set] id.

ခြောတ်[°] [srɒt] v. to eat with spoon. ခေသတ် [sɒt] id.

ခြောတ်ချဉ်သွ [srɒt ɗaik swɑ̆] v. to eat soup with spoon.

ခြောတ်[J] [srɔ̀t] v. to suck, to draw by suction. Cf. ဓ [mèa[1]], စပ္ပတ် [səpit]. Der. ဝေရောတ် [bɛ̆ rɔ̀t] v. drinking tube. Var. ဇြောတ် [jrɔ̀t].

ခြောတ်[R] [srɒt] n. zinc. ခေသတ် [sɒt] id.

ခြောတ်[ʔ] [srɒt] n. mortar, stucco, plaster. တီခြောတ် [tæ̆ srɒt] n. mud used in place of mortar. ခေသတ် [sɒt] id.

ငြှိတ် [srot] v. to cover the breasts. ဆိုတ် [sot] id.

ငြှိတ်ဝုတ် [srọt wùt] v. to wear the waistcloth over the breasts.

ငြှန် [srɔn] n. silver, money, (when quantified) unit of money, kyat, rupee, baht, tical. အိုက်ငြှန် [oik srɔn] n. interest. ကိုငြှန် [kɒ srɔn] v. to pay money. ကိုငြှန်ခေံ(ဝ်) [kɒ srɔn khɑ̆ rɔm] n. to pay a deposit. စရဲငြှန် [cɑ̆ rɛŋ srɔn] n. bill, statement of account. စက္ကု ဇွိုန်ငြှန် [cɛk khao[1] pɑ̆ tɔn srɔn] n. money order. စက္ကုပေံင်ငြှန် [cɛk khao[1] pɑ̆ lɔŋ srɔn] id. တုိက်ငြှန် [tɑk srɔn] n. bank. ထိုင်ငြှန် [thɑŋ srɔn] n. purse. ဒှာတ်ငြှန် [dhəmàt srɔn] n. silver smith. ပွဝ်ငြှန် [plɒp srɔn] v. to put in money, contribute financially. ရုပ်ငြှန် [rɔ̀p srɔn] v. to spend money. ရုပ်ငြှန် [rùp srɔn] n. silver statuette. သွက်ဖွံဆိုင်ဘာ ညးစုတ်ငြှန်ဗာလတ် [swɛk gɔ̆ saŋ bhèa ɲèh cut srɔn pa lɛk] n. he contributed twenty thousand rupees towards building the monastery. Cf. second sense, ဖွေ့ [ŋùh], ဗဆာန် [pɑ̆ chan], သွဲ့(ယ်) [slui]. Var. သန် [sɔn].

ငြှန်အကဲတွံတုပ်ကိုငြှန်အစေံ,ငြှန်အကဲသဘံင် [srɔn ɑ̆ nɔ̆ hɔ̆ tup kɒ srɔn ɑ̆ tɛ̆, srɔn ɑ̆ nɔ̆

sɑ mɔ̀ŋ] n. our currency is not like theirs, ours does not carry much weight.

ဩန်ကုံပြင် [srɔn klɔm prɛŋ] n. over a hundred rupees.

ဩန်ခွေတ် [srɔn khənit] n. ready money, cash. Cf. ဩန်ပွဲ့(ယ်) [srɔn pŏ tui].

ဩန်ခရံ(ဓ်) [srɔn khŏ rɔm] n. advance payment, deposit.

ဩန်ဂကောဲ(ဓ်) [srɔn gĕ kɒm] n. community funds, fund.

ဩန်ဂကောဲဟံင်ပြဲ(က်) [srɔn gĕ kɒm hɔŋ praik] n. relief fund.

ဩန်ဂတော့်(တ်) [srɔn gĕ tĕh] n. coin.

ဩန်ဂဓေါ်(ဒ်) [srɔn gĕ dŏ] n. ferriage.

ဩန်ဂိတု [srɔn gĭ taŏ] n. monthly salary or pay. လၭဝ်ဂိတု [làp gĭ taŏ] id.

ဩန်ဂိတုဒွဲဂန္ဓိုတ် [srɔn gĭ taŏ bwɔ̀a' gɔ̀m cot] n. fixed salary.

ဩန်ဂွမ် [srɔn gɔ̀m tao^{3}] n. hot money.

ဩန်ဒွံ(ဒ်) [srɔn gŏ] n. receipts.

ဩန်ဒွံမၢန်ကျင်ဆုဝိုင်ဧဝင် [srɔn gŏ màn klɔŋ nù wèŋ wɔ̀iŋ] n. winning.

ဩန်ဒွံရိုဟ်ဂိတု [srɔn gŏ rɔ̀h gĭ taŏ] n. monthly emoluments.

ဩန်ဧကွူ [srɔn cɛk khao'] n. bank note.

ဩန်ဇက်သွးကိုအိက်,သိုအိက်သိုတဲ(ဓ်) [srɔn jɛ̀ak sŏ dèh kɒ oik, som oik som tɔm] n. loaning system which requires the borrower to repay the loan plus interest at the end of the month.

ဩန်ချင်သွၵင် [srɔn dɔŋ səɑiŋ] n. foreign currency, foreign exchange.

ဩန်တပ်ဓါန် [srɔn tɔp dàn] n. fine.

ဩန်တံ(ဓ်) [srɔn tɔm] n. capital, principal.

ဩန်တံရိုဟ် [srɔn tɔm rɔ̀h] n. money for carrying on business. ဩန့်ဧုတ်ဩ်ဖြဓ် [srɔn ŋùh drɔ̀p] id. Syn. ဒရေန် [ŏ rɛ̀ɑŋ], ဖြဓ်တံ(ဓ်) [grɔ̀p tɔm], တံ(ဓ်) [tɔm].

ဩန်တိုဝွိုင်သွံ(ဓ်) [srɔn tɑɒ pwɑŋ sənɑm] n. annual increment (salary), annual interest. ဩန်ဓေဝ်ဝွိုင်သွံ(ဓ်) [srɔn mɔ̀^{2} pwɑŋ sənɑm] id.

ဩန်ဒဓေါ်(ဒ်) [srɔn dĕ dŏ] n. ferriage. ဩန်ဧုတ်ဂဓေါ်(ဒ်) [srɔn ŋùh gĕ dŏ] id.

ဩန်ဓွေဲ(ဓ်) [srɔn pŏ kɒm] n. savings, share in joint commercial enterprise, share in company.

ဩန်ဓွေဲလဝ်သွက်ဂံရပ်ဝပ်ပွဲအနာဂတ်ဂတာ [srɔn pŏ kɒm lɔ̀ swɛk gŏ rɔ̀p cɔp pəɗoɑ ŏ nèɑ gɔ̀t gĕ tŏ] n. nest-egg.

ဩန်ဓွိုန် [srɔn pŏ ton] n. earnest money, advance payment for hiring a house etc.

ဩန်ပွဲ့(ယ်) [srɔn pŏ tui] n. cash. Cf. ဩန်ခွေတ် [srɔn khənit].

ဩန်ပိုသာန် [srɔn pɑɒ sɑn] n. surplus, money to spare.

ဩန်ဗွဝ် [srɔn bwɔ̀] n. fund. Cf, ဩန်ဂကောဲ(ဓ်) [srɔn gĕ kɒm].

ဩန်ဓွံအထံက်အဝင်သွက်ဂံကတ်ဇွာနုံပညာ [srɔn mĕ gŏ ŏ thɔk ŏ pɛŋ swɛk gŏ kɔt bĕ tɒn

pɔn ɲɑ] n scholarship. ပညာဧကောတ်လူတ်လဝ် [pɔn ɲɑ məkɔt ləŋɔ̀t lɔ̀] id.

သြန်မသွံရာန်ဒွံ(အံ) [srɔn mɛ̆ sʊ̆ˈ rɑ̀n gʊ̆ˀ] n. taking. သြန်မဒွံပရဲပွဲကိုအာခိုင်မဝိုင်ခြာလဝ်ပွဲပွဲ(ယံ) [srɔn mɛ̆ gʊ̆ pʊ̆ roɑ pəɗoɑ kɒ ɗ̆ khoiŋ mɛ̆ paŋ khrɑ lɔ̀ mòɑˈ mòɑˈ] id. သြန်ပရဲ(ယံ) [srɔn pʊ̆ roɑ] id. ဧကွတ် [kwit] id.

သြန်ရပ်ပရး [srɔn rɔ̀p pʊ̆ rɑh] n. imprest money, petty cash, sundry or miscellaneous expenditure.

သြန်လုပ် [srɔn lùp] n. income.

သြန်လုပ်ဂကောဲ(ဓ်) [srɔn lùp gɛ̆ kɒm] n. admission fee.

သြန်လုပ်နုသ္ဆဲန္ဒ် [srɔn lùp nù sʊ̆ koɑ dɛ̆ kɑoˀ] n. income from sideline (job).

သြန်လေဲ(ယံ) [srɔn lèɑ] n. indemnity.

သြန်သွတံ(ဓ်) [srɔn sʊ̆ pʊ̆ tɔm] n. capital, initial outlay.

သြန်သေ့(တ်) [srɔn sih] n. balance, cash in hand.

သြာန် [srɑn] n. black wood oil, black varnish tree, Melanorrhoea usitata,wallich gum or wood oil obtained from this. တံ့သြာန် [tənɔm srɑn] n. black varnish tree. Var. သာန် [sɑn] .

သြုန် [srun] v. (P. sunno) to be desolate, deserted, laid waste, empty. သြုန်ဂြံ(ဓ်) [srun grɑ̀m] id. Cf. လ္ဂျ [ləŋɯ̀], သန် [sɔn], သုန် [sun].

ဧသြန် [srin] v. expletive in သြဧသြန် [srʊ̆ srin] v. to suffer hurt.

သြပ် [srɔp] v. to be near to be pertain. Cf. ပရုပ် [pʊ̆ rɔp], သရုပ် [sʊ̆ rɔp].

သြပ်ကျင် [srɔp klɜŋ] v. to come near, to approach.

သြပ်ဖ္ဒပ် [srɔp phəɗɔp] v. to be draw near, to bring near to, to put on.

ဧသြာပ် [srɒp] n. a kind of zinziberaceous plant Costus argyrophyllus Wallich. တံ့ဧသြာပ် [tənɔm srɒp] id. Var. ဧသာပ် [sɒp].

ဧသြာပ်လာဲ(ယံ) [srɒp lài] v. to melt, to soften.

သြံ(ဓ်) [srɑ̀m] v. to leave priest hood, to give up asceticism and return to home life. Cf. ရံ(ဓ်) [rɑ̀m], သရံ(ဓ်) [sʊ̆ rɑ̀m].

သြီ(ဓ်)ˀ [srom] n. mud. Cf. ခရီ(ဓ်) [khʊ̆ rom], လ္ဒတ် [ləmɛ̀ak], သရီ(ဓ်) [sʊ̆ rom].

သြီ(ဓ်)ˌ [srɜ̀m] v. to help, assist. သရီ(ဓ်) [sʊ̆ rɜ̀m] id.

သြဲ(ယံ) [srɑi] v. to be separate, apart, to part from, to go away from, to move away. Cf. ဒူးသြဲ(ယံ) [cəɗɑh srɑi]. Var. ချဲ(ယံ) [chɑi], ခြာ [khrɑ], ဒူး [cəɗɑh], ခြဲ(ယံ) [crɑi], ရှဲ(ယံ) [shɑi], သဲ(ယံ) [sɑi] သ္ဒး [səɗɑh]. Der. ပရဲ(ယံ) [pʊ̆ rɑi] v. to separate.

သြဲခြာ [srɑi khrɑ] v. go away from.

သြဲဒူး [srɑi cəɗɑh] v. part from, to be parted, separated, to separate.

ဧသြဲ(ယံ) [srɛɑ] n. wind instrument, ken. ဧသြဲဧသာ [srɛɑ bɛ̆ sɑ] id. Var. ဧသဲ(ယံ) [sɛɑ], ဧသာ [bɛ̆ sɑ].

ဧသြေသြေ(ယိ်) [sreɑ sreɑ] adj. all, every.

ဧသြေဝိ် [sro] v. to dart, to shoot.

ဧသြေဝိ်ဝလေး [sro bɛ̆ lèh] v. to hurl a missile. n. missile.

ဧသြေဝိ်ᴶ [sro] v. melt, to soften.

သြတ် [srɔh] v. to set one's mind on, resolve, to practise. Var. ဒုံ(တ်) [sɔh].

သြတ်ဈေ(ယိ်) [srɔh jyài] v. to practise jhana, to meditate.

သြတ်ဌ် [srɔh pă tɑo³] v. to practise, to maintain.

သြတ်ဌ်ပုဇ်ပွဲ(ယိ်) [srɔh pă tɑo³ pəmɛŋ pəmoɑ] v. to provide protection.

သြတ်ဌ်သဘို [srɔh pă tɑo³ să tæ̆] v. to practise activity of mind.

သြတ်ဝဇီ [srɔh pă wɑ] v. the end of Lenten season, to keep the feast which ends Lenten.

သြိုဟ်² [sroh] n. breasts, chest, upper part of body.

သြိုဟ်ကဝ် [sroh kɔ] n. be heart-broken. သြိုဟ်ထွး [sroh thă kɑh] id.

သြိုဟ်ကျုပ် [sroh kənŭh] n. plastron of tortoise or turtle.

သြိုဟ်ဂိ [sroh gĭ] n. feel pain in the chest, be sore or bitter at heart.

သြိုဟ်ထွဉ် [sroh thă ɔŋ] n. feel a dule pain in the chest, feel hurt.

သြိုဟ်သွ [sroh să bɛ̆] n. congestion of the respiratory organs. သွသြိုဟ် [să bɛ̆ sroh] id.

သြိုဟ်သွဲ(ယိ်) [sroh sloɑ] n. feel comfortable in the chest, be relieved.

သြိုဟ်ᴶ [sroh] v. to cover the breasts.

သြိုဟ်ဇကု [sroh jɛ̆ kɑă] v. to cover one's breasts. Der. ယာတ်သြိုဟ် [yàt sroh] id. scarf worn over breasts.

သြိုဟ်² [sroh] v. expletive in နိုဟ်သြိုဟ် [poh sroh] v. to be at ease, peaceful, cool. Der. တသိုဟ် [tă soh] v. to hiss.

သြိုဟ်⁹ [sroh] v. blanch with boiling water (vegetable, fruit, etc), to pour water on fire to put it out. သြိုဟ်ကိုဆ်ဝဏ္ဍ [sroh kɔ ɗaik gɔ̀mtɑo³] id.

သြိုဟ်ဆ်ဝဏ္ဍ [sroh ɗaik gɔ̀mtɑo³] v. blanch, immerse something in hot water or warm water.

သြိုဟ်³ [sroh] n. ဆုသြိုဟ် [chŭ sroh] n. shisham wood.

သြိုဟ်⁶ [sroh] v. သြိုဟ်လွိဟ် [srɛ̆h ləmèh] n. to reckon, calculate, number. သရိုဟ်လွိဟ် [să rɔ̀h ləmèh] id.

ဧသြေး(အိ်) [srʊ̆ˡ] n. paddy, standing crop of paddy, unhusked grain of rice plant. ခနင်ဧသြေး (အိ်) [khă nèɑŋ srʊ̆ˡ] n. threshing-floor. ဂုံဧသြေး(အိ်) [gùm srʊ̆ˡ] v. to winnow the grain. စန်ဧသြေး(အိ်) [cɔn srʊ̆ˡ] v. to bind paddy into sheaves. တင်လိုန်ဧသြေး(အိ်) [tɛŋ lon srʊ̆ˡ] n. stubble. တင်လိုန် [tɛŋ lon] id. ပွိုန်ဧသြေး(အိ်) [plon srʊ̆ˡ] v. to thread out paddy with cattle. ဒုတ်ဧသြေး(အိ်) [bùt srʊ̆ˡ] v. to grind paddy (in order to remove husks). မွဲ စုတဧသြေးစာဖျူသုန်တိတ် [mɔ̀ɑˡ e kă srʊ̆ˡ pɑ ɾ sun tet] n. it yields twenty-five baskets of paddy to the acre. ယဉ်ဧသြေး(အိ်) [yàik srʊ̆ˡ] v. to pound paddy (in order to remove

inner pellicle). Cf. ပုင် [pəŋ], ခရူ [səŋɑð]. ဆြေးခိုတ်ဝင်ဟွဲသေင်ဟာ [srʊ̀ khoh mɔ̀ŋ hʊ̌ seɑŋ hɑ] n. the paddy coming up nicely, isn't it?

ဆြေးအရိုင် [srʊ̀ ʊ̌ rɛ̀ŋ] n. wild rice. Syn. ဆြေးခုဝိုဝ် [srʊ̀ cənʊ̌ pop], ဆြေးလွေးနှ် [srʊ̀ ləmàn].

ဆြေးအဓါ(ယ်) [srʊ̀ ʊ̌ wài] n. rice grown out of season, late rice, species of paddy which is grown after the rains with the help of irrigated water.

ဆြေးဟ္ကကြေင် [srʊ̀ ĭ kreɑŋ] n. a variety of rice. ဆြေးဟ္ကပ္ပွာင် [srʊ̀ ĭ pʊ̌ taiŋ] id. Var. ဆြေးပ္ပွာင် [srʊ̀ bɛ̌ taiŋ].

ဆြေးဟ္ကကြေ့(တ်) [srʊ̀ ĭ krɛ̌h] n. small variety of rice.

ဆြေးဟ္ကပြာတ် [srʊ̀ ĭ brɑt] n. common low land paddy. Syn. ဆြေးခေ့ဉ်(က်) [srʊ̀ jənòk].

ဆြေးဟ္ကသေံ(မ်) [srʊ̀ ĭ sim] n. a variety used as horse fodder, a kind of paddy much used in feeding ponies.

ဆြေးကျုတ်မှကာလဂ့်ဝိုရတ်ရ [srʊ̀ kəɗuh hmʊ̌ kɑ lʊ̌ gɔ̀h poi rɔt rʊ̌] n. when the paddy is ripe enough, then we shall reap it.

ဆြေးခတက် [srʊ̀ khʊ̌ tɛk] n. rice grown at the end of the season.

ဆြေးခိန် [srʊ̀ khɑn] n. stock of sheaves ready for threshing.

ဆြေးဂူ [srʊ̀ gù] n. special kind of paddy grown on dry soil like hill side terrace, etc.

ဆြေးဂန် [srʊ̀ gɔ̀n] n. maize, corn, Indian corn. ဓတ်ကာ [mɔ̀t kʊ̌] id. ကွေ့ဘတ်ခွဲဂကူ [kʊ̌ tɒt mòa' gɛ̀ kɑo'] n. a kind of wart.

ဆြေးဂျုင် [srʊ̀ gyɛ̀ŋ] n. wheat.

ဆြေးခုဝိုဝ် [srʊ̀ cənʊ̌ pop] n. wild rice. ကွတ်လွေးနှ် [kəmɔt ləmàn] id. ခုဝိုဝ် [cənʊ̌ pop] id. လိုင်မာတ် [lɛ̀ŋ màt] id. ဆြေးအရိုင် [srʊ̀ ʊ̌ rɛ̀ŋ] id.

ဆြေးဆပ် [srʊ̀ chɔp] n. a kind of millet, panic millet. ဆပ် [chɔp] n. paninck.

ဆြေးခေ့ဉ်(က်) [srʊ̀ jənòk] n. common low land paddy, a kind of rice that is long in growth. Syn. ဆြေးဟ္ကပြာတ် [srʊ̀ ĭ brɑt].

ဆြေးခရ်ဒမျိုတ် [srʊ̀ ɗaik dɔmyɛ̀h] n. a species of paddy grown in flooded areas.

ဆြေးချောတ် [srʊ̀ ɗɒt] n. small variety of rice.

ဆြေးတာက်ဒုက်ဗွင်တဲ့တို(ဒ်) [srʊ̀ tɛk jɛ̀k bənɛ̀ɑŋ tui tɒ] n. wet rice. ဆြေးကွေးနှ်ခက်တဲ့တို(ဒ်) [srʊ̀ klɒn khɔk tui tɒ] id.

ဆြေးတိတ်မွဲဓိရော [srʊ̀ tet mòa' cĭ rɑo^{2}] n. how much paddy does your land produce?

ဆြေးဝဂျ်(တ်) [srʊ̀ pʊ̌ rɔh] n. early ripening variety of rice.

ဆြေးဝဓလေင် [srʊ̀ pʊ̌ loiŋ] n. glutinous rice, the varieties yielding glutinous rice. Var. ဝဓလေင် [pʊ̌ loiŋ], ဆြေးခုစ်က် [srʊ̀ mɛ̌ cɔk].

ဆြေးဝဓလေင်လမ်ဂ့် [srʊ̀ pʊ̌ loiŋ lɔ̀mcɔik] n. black glutinous rice.

ဆြေးဝဓလေင်စ် [srʊ̀ pʊ̌ loiŋ pɑo^{3}] n. red glutinous rice. Cf. ဆြေးဝဓလေင်တင်စ် [srʊ̀ pʊ̌ loiŋ teŋ pɑo^{3}].

ကြေးပုံငှေစပ် [srʊ̀ plɔŋ chɔp] n. a variety of millet, a kind of millet, panick seed.

ကြေးပုန်ကော် [srʊ̀ bɛ̃ cɔk] n. a variety of rice. Var. ကြေးမစ်ကော် [srʊ̀ mɛ̃ cɔk].

ကြေးဝက်ချဉ်(ကော်) [srʊ̀ bɛ̀ak ʤaik] n. species of long stem paddy.

ကြေးဝုင်ဖွဲ့ [srʊ̀ bàŋ gənèa'] n. paddy kept aside for own consumptoin.

ကြေးယာ [srʊ̀ yèa] n. barley, Hordeum vulgare, malt, grain. ကြေးယ် [srʊ̀ yèa'] id. (usually barley, that has been soaked in water and allowed to germinate and then dried, used for making beer, whisky, etc).

ကြေးရဟောင် [srʊ̀ rɛ̃ hɔiŋ] n. a kind of paddy requiring an intermediate growing season.

ကြေးချဲသွေးလဝ်မ [srʊ̀ rùi sʊ̃ ah lɔ̀ mɛ̃] n. seed paddy of pure stock.

ကြေးလိုင် [srʊ̀ laŋ] n. sheaf of paddy. ကြေးလိုင်ဂျုံ [srʊ̀ laŋ gyàŋ] n. sheaf of wheat. လိုင်ဂျုံ [laŋ gyàŋ] id. လိုင်ကြေး(ဆန်) [laŋ srʊ̀] id. လှိုင်ကြေး(ဆန်) [hlaŋ srʊ̀] id. ကြေးလှိုင် [srʊ̀ hlaŋ] id. ကြေးလိုန် [srʊ̀ lon] id.

ကြေးသွေ့တ်ကွံပြင် [srʊ̀ sʊ̃ tet klɔm prɛŋ] n. strain of quick-ripening paddy, yielding more than hundred baskets per acre.

ကြေးကြုံက်ဇော်ဝ် [srʊ̀ srɔk jənɔ̀[2]] v. blight on cayenne pepper pot and rice grain causing whitish discolouration.

ကြေးဟိတောင် [srʊ̀ hi taiŋ] n. a variety of rice. Var. ကြေးဖျွန်းဂျောင် [srʊ̀ ĩ pʊ̃ taiŋ].

သွ [slʊ̃] n. leaf, leaf like object, object with broad flat surface. ထပက်သွ [thʊ̃ pɛk slʊ̃] n. to thatch. Cf. တ္ဝး [tənɑh]. Der. ခနှ [khʊ̃ hnʊ̃] n. flame, wick. သ္ဝ [sənʊ̃] id.

သွအဇွေဲ(ဆန်) [slʊ̃ ʊ̃ cwʊ̀] n. a kind of grass used in thatching. လှအဇွေဲ(ဆန်) [hlʊ̃ ʊ̃ cwʊ̀] id.

သွကွော်ဝ် [slʊ̃ kʊ̃ to] n. external ear, the outer ear or pinna ear.

သွကွော်ဝ်ဝိုင်ခွံညှံ်ရုံအပွူ [slʊ̃ kʊ̃ to wèŋ khəʤɔm ɲɔ̀ŋ rèa' ʊ̃ plɑo'] n. ears rounded like a vase.

သွကွို [slʊ̃ kənæ̃] n. leaf of nipa palm. လှကွို [hlʊ̃ kənæ̃] id.

သွကြွက် [slʊ̃ krɔk] n. in literal sense, spleen. Syn. ဍွ် [plæ̃].

သွကွာင် [slʊ̃ klaiŋ] n. an emetic. Cf. သွဝိလင် [slʊ̃ bì lèaŋ].

သွခိုဟ် [slʊ̃ khoh] n. kusa grass, Eragiostis cynosuroides Retzius. ကွတ်သွခိုဟ် [kəmɔt slʊ̃ khoh] id. သွဆု [slʊ̃ chʊ̀] n. leaf.

သွဆုမသာဇ [slʊ̃ chʊ̀ mɛ̃ sɑ dhɛ̃] n. spread out leaves of tree.

သွဇေ [slʊ̃ jè] n. cutch, catechu.

သွတရင် [slʊ̃ tʊ̃ rɛŋ] n. (leaf of) door. သွကြင် [slʊ̃ trɛŋ] id.

သွတာထဝ် [slʊ̃ tɑ thɔ] n. an ear ornament of beaten gold rolled into the cylinder.

သွချေဝ် [slʊ̃ ʤɛ̃ kie] n. scales, balance, pair of scales.

သွပတ် [slʊ̃ pɔt] n. palm-leaf prepared for writing, palm-leaf book, palm-leaf manuscript, learned or religious, a religious book or writing, any book or writing treating of art or science, prose as distinguished from verse. Cf. ပြကိုဟ် [prʊ̃ koh], လိတ် [lòik], သွရိတ်

[slă rɜ̀t].

သူပတ်ထစ် [slă pɔt thɔ] n. gold parchment royal order written on palm leaf.

သူဖူခန် [slă phəʤan] n. ceiling, canopy, awing.

သူတ္တင် [slă bĕ tɛŋ] n. shutter, window shutter. လှတ္တင် [hlă bĕ tɛŋ] id.

သူတ္တင်ဇာ [slă bĕ tɛŋ jèa] n. latticed window.

သူမဲလဲ(ယိ) [slă mài lài] n. great leaf Hemawon. သူမာလဲ(ယိ) [slă mèa lài] id.

သူမိုးအက် [slă mĭ ɛk] n. greenish-brown leaf used for cheroot wrappers.

သူယာ [slă yèa] n. sail.

သူရိုတ် [slă rɜ̀t] n. leaf of talipot or other palm prepared for writing, leaf of corypha or book palm used in making books. လှရိုတ် [hlă rɜ̀t] id. Cf. သူပတ် [slă pɔt].

သူရိုတ်တာ [slă rɜ̀t ta] n. palm-leaf, palmyra leaf prepared for writing. Cf. သူပတ် [slă pɔt].

သူလွှဲက် [slă lĕ bɔ̀k] n. leaf of the table.

သူလွှတ် [slă ləmɔ̀t] n. new leaf, tender leaf (ဝတ်ဝတ် [pɔt pɔt] adj. tender).

သူသိုတ် [slă sot] n. leaf used in Brahmanical rites.

သူဆွေ့ဝ် [slă sənie] n. rudder, blade of a helm.

သွဲ(ယိ)[ဲ] [sloa] v. to be broad, wide, extensive in the horizontal plane, to be expansive, vast. အဖိုင်ကဲသွဲဝိုက် [ă phaŋ nɔ̆ sloa poik] v. this room is pretty large. ကိုသွဲ(ယိ) [kəpi sloa] v. wide river. ဂွင်သွဲ(ယိ) [glɔ̀ŋ sloa] v. wide road. ဇွဲဝဆွဲလး [jwɔ̆ mĕ sloa lèh] v. plentiful rations. Cf. ဂွိုင် [glɔ̀iŋ], ဇွဲဝ်(က်) [jənɔ̀k], သျှင် [slɜŋ]. opp. ကျန် [kəʤon], ချန် [ʤon]. Der. သွဲ(ယိ) [sloa] n. width, area. ဖလဲ(ယိ) [phă loa] v. to widen, to enlarge. ဖလှဲ(ယိ) [phă hloa] id. သွဲတီဒူဇော့်တံနွဲခွဲစီဥကဇော [sloa tæ̆ bəŋɛ̆ bĭh tɔ̆ nùm mòa' cĭ e kă rao^{2}] v. what is acreage of your holdings?

သွဲကြွတ် [sloa krut] v. hiccup, hiccough.

သွဲခန်လွဇ [sloa khɔn lwa] v. expand one's territory at the expense of others. n. expansionist.

သွဲခွဲလဖုတ်ဝဲ(ယိ) [sloa mòa' lĕ puh toa] n. a finger breath.

သွဲလး [sloa lèh] v. to be wide, to be expensive, be spacious, be roomy, be comfortable.

သွဲ(ယိ)[ျ] [sloa] v. to widen, enlarge. ကိုရဲခိုင်ဝလေဝံသွဲထော်ဝဝလေဝံခွော်ဉ်(ယိ) [kɒ ròa' jòiŋ pă lɔ̆' sloa thɔ̆' pă lɔ̆' bĭh gɔ̀h] v. have the tailor let your jack out. Var. ဖလှဲ(ယိ) [phă hloa]. opp. ခဖုန် [khɔmnɔn], ဆွန် [khəʤɔn], ဖွန် [phəʤɔn].

သွဲဂွဲင် [sloa glɔ̀ŋ] v. to widen a road.

စွဲပထောင်ဟိုင်တရုင် [sloa pă thoŋ paiŋ tă rɛŋ] v. to widen the door way.

သွဲ(ယိ)[ဲ] [sloa] n. width, extent in horizontal plane, area. ဥကဂွော်ဖွဲဝတ်သွဲရ [e kă gɔ̀h jwɔ̆ gɔ̆ pɔt sloa ră] n. the acre is a measure of area. Cf. အနာ်(ဒ်) [ă nàm], ဇွဲဝ်(က်) [jənɔ̀k], လွှင် [lənɛ̀aŋ]. Der. လှဲ(ယိ) [hloa] v. to be broad.

သွဲဒေ့ဝိုတ်ခွဲဓပေ [sloɑ dɛ̈h pot mòɑ˩ pe] n. it is a foot width.

သွဲဝလး [sloɑ bɛ̈ lèh] n. area, extent. သွဲလမွး [sloɑ lɔmlèh] id.

သွဲ(ယ်)[5] [slòɑ˩] n. to hold on to for support or guidance, lead. Der. ဝလဲ(ယ်) [bɛ̈ lòɑ˩] n. hand rail. ဝလဲ(ယ်) [phɑ̈ lòɑ˩] id. သလဲ(ယ်) [sɑ̈ lòɑ˩] id.

သွဲ(ယ်)[9] [sloɑ] adj. expansive, extent. ဓသွဲတတိတ်ဓာန် [mɛ̈ sloɑ jèɑ tet màn] id. သွဲလး [sloɑ lèh] id. ဓတတ် [khit] id. ဓတထ္ထ [khit tɑ̈] id. ဇှိုင် [jɔmlòiŋ] id. တလဲ့(ယ်) [tɑ̈ hloɑ] id. ဒွတ်သွဲ(ယ်) [bəpɔt sloɑ] id. သွဲဝွိုက် [sloɑ bwèk] id. သွဲလမွး [sloɑ lɔmlèh] id.

သွး [slah] v. to be free, unoccupied, free from obstruction, to free, to give up, yield up, be vacant, give birth. ဆ္ဍာသွးဖံဒ်တာ [ɑ̈ cɑ slah màŋ hɑ] v are you free just now? တဲအဲတွံသွး [toɑ oɑ hɔ̈ slah] v. I have not got a hand free. တွဲသွး [təŋoɑ slah] v. holidays. ခွဲဲသွးခွဲကြိုဒ် [dənài slah pəɗoɑ grɔ̀p] v. an open patch in the jungle. ဍးသွး [blèh slah] v. to escape, get free. Cf. ခလး [khɑ̈ lah], ပလး [pɑ̈ lah], ဍး [blèh].

သွးအာဓေါင် [slah ɑ̈ khoŋ] v. to show mercy, forgive, pardon.

သွးကောန် [slah kɒn] v. to give birth to a child. သွးကွ [slah gɔ̀p bhɛ̈] id. သွးဂဒ် [slah gɔ̈] id. သလျာကောန် [sɑ̈ ya kɒn] id.

သွးကို(ဝ်) [slah kɒ] v. to give (up). သွးကိုခါန် [slah kɒ dàn] v. to give in charity.

သွးကွဲ(ခ်) [slah klaɛ̈] v. to give up, to abandon. သွးထေဝ်ကွဲ(ခ်) [slah thɔ̈˥ klaɛ̈] id.

သွးဂြပ် [slah grɔ̀p] v. to give one's means.

သွးဍး [slah gwèh] v. to be pure, holy.

သွးစာဂ [slah ca gɛ̈] v. to give oneself to liberality.

သွ ထေဝ်(ခ်) [slah thɔ̈˥] v. clear up. သွး [slah] id.

သွးဒုတ် [slah dùh] v. to be free from blame, to absolve from blame.

သွးဒြပ် [slah drɔ̀p] v. to give of one's means.

သွးပြိသဖ်ဒီ [slah pɑ̈ tæ̈ sɔn dhɨ̈] v. to give birth, to be delivered.

သွးပွး [slah pwah] v. be independent, be free from, be free, to abandon, renounce, to give up, to sacrifice.

သွးဖိုဇက္ [slah phɒ jɛ̈ kɑ̈ɔ] v. adj. selflessly, sacrifice self-interest.

သွးလမျိုး(ဗ်) [slah lɔmyɔ̀m] v. to surrender oneself.

သွင်(က်)[J] [slaik] n. low-grade copper alloy, latten, brass, bronze.

သွဲ့ဲသွင်(က်) [slui slaik] n. money. Cf. ဇရိတ် [dhɛ̈ rɔ̀h].

သွင်(က်)[5] [slaik] v. to leap, jump, skip. ဒေ့သွင်ခှေ့ဒုတ့်ဆု [dɛ̈h slaik cih nù tənɔm chɨ̈] v. he jumped down out of the tree. ဒေ့သွင်(က်) [bəpaɛ̈ slaik] v. the goat skipped. Cf. ကထေ(ခ်) [kɑ̈ thiɛ̈], ကွာဝ် [kəmap], ဇွင်(က်) [claik], ထွင်(က်) [thlaik] v. ဖံဒ် [dɔ̀ŋ], ဓာဝ် [màp], ဃု [yù].

သွင်ခှေ့(က်) [slaik cih] v. to jump down, to fall from a height. သွင်ခှေ့ဒုဆွုကွို [slaik cih nù

lɛ̏ taoˈ kəmæ] v. he jumped down from the roof.

သွင်ခင့်ဇုလွှုသို့ [slaik cih nù lɛ̏ taoˈ səŋæ̏] v. he jumped out of the house.

သွင်တိုန် [slaik ton] v. to jump up.

သွင်တိုန်လွှုခုင် [slaik ton lɛ̏ taoˈ khəŋ] v. to jump up on a chair.

သွင်ဝေင်ဇုက် [slaik wɔ̀iŋ jɔ̀k] v. to skip (use a skipping-rope).

သို့က် [sloik] n. edible moss, sea weed. လို့က် [hloik] id. သွိုဂန် [swæ̏ gɛ̀aŋ] id.

သွုက် [slɔ̀k] v. to make into a paste, mash. Cf. ထွိုတ် [thəɗot], ထွုက် [thəmɔk], ထွေက် [thəlɔik], ဒလုက် [dɛ̏ lɔ̀k], ဖိုဟ် [poh].

သွုက်က [slɔ̀k kə̏] v. to pound fish to a paste.

သွေက် [slɔik] v. to pull to pieces, to be torn to bits, broken in pieces, to be rent or broken into pieces, cause to disintegrate. ကွာတ်သွေက် [kə̏ tat slɔik] v. to rub out (tobacco). ခန်သွေက် [dɔ̀n slɔik] v. to chop fine, mince. Cf. ပရော်ပ် [pə̏ rɒp], ပလှိ(ဟ်) [pə̏ lɔh], ရာ [rɛ̀a]. Der. ဖလှေက် [phə̏ hlɔik] v. to pull to pieces. လွေက် [hlɔ̀ik] v. to be torn to pieces.

သွေက်ဂဲ့(ယ်) [slɔik gɛ̏ ui] v. to rub out tobacco.

သွေက်ဝကွူ [slɔik cɛk khaoˈ] v. to tear paper into small pieces.

သွေက်ပြုးဇး [slɔik prah jɛ̀h] v. break into fragments, be shattered.

သွေက်သုံင် [slɔik slɔŋ] v. broken up, to be torn to bits, broken in pieces. စင်ခကုတ်ခန် [caik dɛ̏ kut dɔ̀n] id. ဆိအာ [paik a] id. ဖြုဝ်အာ [prɒp a] id. ပြိုအာ [prɒ a] id.

သို့က်[2] [slak] n. hiccough. Cf. လို့က် [hlak].

သို့က်[3] [slak] n. dirt, mud, filth, adhering to something. တုတ်သို့က် [tuh slak] n. to clean mud off. Cf. ပလိ [pə̏ læ̏], ဝလို့က် [bɛ̏ lɛ̀k], ဗိဟ် [mèh].

သို့က်ခရို(ဗ်) [slak khə̏ rom] n. mud.

သို့က်[2] [slak] n. what is put on (article of dress or ornament).

သို့က်ကမှဲဝလိင် [slak kə̏ hmai loiŋ] n. testicle.

သို့က်[3] [slak] n. ကသို့က် [kə̏ slak] n. hilsa, shad-like fish, Hilsa ilisha.

သို့က်[4] [slak] n. the people, the mass.

သို့က်[5] [slak] v. to dirty, soil. Cf. ကလိ [kə̏ læ̏], ပခုန် [pə̏ khɔn]. Der. လို့က် [hlak] v. to be dirty.

သို့က်ပွဲခန် [slak pəŋan] v. to dirty a plate.

သို့က်[2] [slak] v. to fit in, to fit on, to put on, to dress. ခွုဝ်သို့က် [dənɔ̀p slak] v. shoe, pump. Cf. ဝုတ် [cut], ဝိုက် [bɛ̀k], ဘွိုက် [bwɛ̀k], ဝွှက် [lɛ̏ tɛk], သို့ဉ် [slaŋ], ဟို(ဒ်) [hɔ̀]. Var. သို့ဉ် [slaŋ]. Der. ခို့က် [khlak] v. to fall into place.

သို့က်က(ဒ်) [slak kɔ̏] v. collar.

သို့က်ဝုတ် [slak cut] v. to put on as shoes or gloves.

သို့က်ခွုဝ် [slak dənɔ̀p] v. to put one's shoes on.

သို့က်ပ်ကွန်ဒန် [slak pɑ̆ kao^{3} jəmɔ̀n] v. to put a garland about one's neck.

သို့က်ပ်တွိတ် [slak pɑ̆ tet] v. to take off.

သို့က်ပ်တွိတ်နုက်(အ်) [slak pɑ̆ tet nù kɔ̆] v. put of from the neck.

သို့က်ပ်ဝင်မိ [slak pɔŋ mæ] v. to put on a pair of trousers.

သို့က်ဖေင် [slak pheaŋ] v. put on a coat.

သို့က်ဖျေ်(တ်) [slak phyih] v. to lower into position.

သို့က်ရုံင် [slak rɔ̀ŋ] v. to try on.

သို့က်ရုံင်ဒွပ်ဏ်ဝ်(မ်) [slak rɔ̀ŋ dənɔ̀p nɔ̆ cɔm] v. try this shoes on.

သို့က်သျော်(မ်) [slak səŋɒm] v. to be repentant.

သျင်^{3} [slɛŋ] v. to be dazed by a shock, struck with amazement, to be mused. သျင်ဒ [slɛŋ dɛ̆] id. သျင်သွ [slɛŋ sɑ̆ dɛ̆] id. ဒဒ်သျင် [dɔ̀iŋ slɛŋ] id. Cf. ဒ [dɛ̆], ဒဒ် [dɔ̀iŋ]. Der. ဓတ်ကွက် [mɔ̀t klɛk] v. to have a poor sight. လှင် [hlɛŋ] id.

သျင်$^{\downarrow}$ [slɛŋ] adj. week, poor. ဓတ်ကွက်သျင် [mɔ̀t klɛk slɛŋ] v. to have poor sight. ဓတ်သျင် [mɔ̀t slɛŋ] v. having week eyes. Der. လှင် [hlɛŋ] v. to be dazed.

သျိုင် [sloiŋ] v. to rest, sleep, to be happy, to have pleasure in, to enjoy, to delight in. အဲတိက်ဖွံ့သျိုင် [oɑ toik hɔ̆ sloiŋ] v. I cannot sleep. ဂေတ်ဝေင်ကွံ့ဂှ်ဒှိဖိုသျိုင်ဒိတ်ညူးတ်(အ်) [gĭt wɔ̀iŋ klɔ̆ gɔ̀h dɔ̀h phɒ sloiŋ cot ɲèh tɔ̆] v. walking in the garden gives them pleasure. တိက်သျိုင် [toik sloiŋ] v. to sleep. ဒုံသျိုင် [dɔ̀m sloiŋ] v. to roost. သုိက်သျိုင် [sɑk sloiŋ] v. to be in easy circumstances, well-to-do. Cf. first esnse, တိတ် [toik]. second sense, ဓိဝ် [mèp]. Der. ဖလှိုင် [phɑ̆ hloiŋ] v. to put to sleep, to make pappy.

သျိုင်ဒိုတ် [sloiŋ cot] v. to take pleasure in, make some one happy. တွိုတ်ဒိုတ် [təmoh cot] id. ဖလှိုင်ဒိုတ် [pɑ̆ hloiŋ cot] id.

သျင်$^{\downarrow}$ [slɔŋ] n. top, summit, crown of head, height.

သျင်ကျာ [slɔŋ kyɑ] n. south. Syn. သမျင်ကျာ [sɔmlɔŋ kyɑ].

သျင်ဒို(ဒ်) [slɔŋ dɔ̀] n. top of hill. သမျင်ဒို(ဒ်) [sɔmlɔŋ dɔ̀] id. Der. သျင်လဒ် [slɔŋ lɔ̀] v. to make high.

သျင်$^{\circ}$ [slɔŋ] v. to rise, exalt, to be high, tall, in a position of social eminence. ဒိတ်သျင် [cot slɔŋ] v. to be proud, stand-offish. ဒိသျင် [dɔ̀ slɔŋ] v. high hill. ဓုံသျင်နုအဲဏ်(ဒ်) [bĭh slɔŋ nù oɑ nem] v. you are taller than I. ဘာကဆေင်သျင် [bhèɑ kɑ̆ choŋ slɔŋ] v. high school. နွိတ်သျင်တ(အ်) [mənèh slɔŋ tɔ̆] v. those in high position. လွသျင်ကဲ့ဏ္ဍူး [lĕ pɑ̆ slɔŋ jĕ kɑɔ̆ nù ɲèh] v. do not exalt yourself above others, do not set yourself up to be better than other people. Cf. ဒွိဒ် [glòiŋ], ဒ္ဓိုန် [dĕ ton], ဒ္ဓ [pɑ̆ tɑo^{3}], ဒ္ဓိုန် [pɑ̆ ton], သွဲ(ယ်) [sloɑ]. opp. သဝ် [sɔ]. Der. သမျင် [sɔmlɔŋ] v. top. ဖလှင် [phɑ̆ hlɔŋ] v. to exalt, to raise.

သျင်ဒ္ဓိုန် [slɔŋ pɑ̆ ton] v. raise up, run up. ခွဝ်ခုဏ်ဝရက်ဝရက် [khənɔm bĕ dɔ̀h gĕ rèak gĕ rèak] id. ဇုဝ်သျင်တိုန် [jənɔ̀k slɔŋ ton] id. တလှင် [tɑ̆ lɔŋ] id. ဒ္ဓလဒ် [pɑ̆ tɑo^{3} lɔ̀] id. ဆိုင်

ခွိုန်ဂရက်ဂရက် [sɑŋ pɑ̆ ton gɛ̆ rɛ̀ak gɛ̆ rɛ̀ak] id.

သျင်မာန [slɜŋ mɛ̀a nɛ̆] v. to give oneself airs.

သျင်လဝ် [slɜŋ lɔ̀] v. to raise, to higher position, raise to a higher position, make high. သျင်ခွိုန်ကိုခွဲ(ဃ်) [slɜŋ pɑ̆ ton kɒ dənɑ̀i] id.

သျင်သျင်ဇွှင်ဇွှင်(ကဲ်) [slɜŋ slɜŋ jənɔ̀k jənɔ̀k] adj. tall and strapping, stalwart.

သွေဉင် [sloŋ] v. to be pleased (with), to take pleasure in, be joyful, rejoice, be plentiful. အဲသွေဉင်ကိုဇှံ(ဟ်) [oɑ sloŋ kɒ bïh] v. I am pleased with you. ဒုဉန်ခုံဖွံကောန်ကြုံဒျံသွေဉင်ဇင် [dəmàn nù gɔ̆ kɒn trŭh dĕh sloŋ mɔ̀ŋ] v. he is pleased because he has got a son. ခွိဟ်ဏ်ကွောဉန်ကဖွေဉန်ဒသွေဉင်ကွံ(ဟ်) [mənèh nɔ̆ klɒn kɔmlɒn sloŋ kwĕh] v. he really enjoys working. Cf. ဒ္ဍိုက် [sədak].

သွေဉင်သွဝ် [sloŋ sŭ pɔ] v. to be delighted, overjoyed.

သွံင် [slɔŋ] v. to burn brightly, to give light, to blaze up, to lighten up, to burn, light. ဇိုသွံင် [gɜ̀ slɔŋ] v. to shine, glow. ပွတ်သွံင် [pəmɔ̀t slɔŋ] v. the fire blazed up. Cf. ဇို(ဒ်) [gɜ̀], တူ [tɑo^{1}], လဖှိ(ဒ်) [lĕ hɜ̀]. Der. သလှံင် [sɑ̆ hlɔŋ] v. to burn brightly, to blaze up. လှံင် [hlɔŋ] id.

သျိုင်^{3} [slɑŋ] n. metal cup. လျိုင် [hlɑŋ] id. a silver bowl with repoussé decration. Cf. အင် [ɛŋ].

သျိုင်^{J} [slɑŋ] v. to put on, to enshrine a relic. Var. ချိုင် [clɑŋ], ဒ္ဍိုက် [slɑk].

သျိုင်ဓာတ် [slɑŋ dhɑ̀t] v. to enshrine relic.

သျိုင်^{2} [slɑŋ] v. to fall into cavity, to drop into. ခွဲဏ်ကွောဝ်ဃွံခိဟ်ခိုင်သျိုင်ဇင် [dənɑ̀i nɔ̆ klɒ^{1} hɔ̆ khoh jɛ̀ŋ slɑŋ mɔ̀ŋ] v. this is a bad place to cross, one is liable to step into holes. Cf. first sense, ချိုက် [khlɑk]. second sense, ဒ္ဍိုက် [slɑk]. Var. ဓလှိုင် [khɑ̆ lɑŋ].

သျိုင်ဇှံ(ဟ်) [slɑŋ cih] v. to fall through.

သျိုင်ဇှံကျိ [slɑŋ cih kənæ] v. to fall through the floor.

သျိုင်ထွေဉင် [slɑŋ thəmoŋ] v. to fall into a hole.

သွတ် [slɔt] n. Piyal tree. Var. ကလတ် [kɑ̆ lɔt], တွတ် [tlɔt].

သွဉန် [slɑn] v. burn slightly, to scorch, to singe, to be scorched, to feel a burning sensation. ထွဉန် [thlɑn] id. ဓလဉန် [bĕ lɑn] id. Cf. ဓင် [cɔŋ], တူ [tɑo^{1}], ခသွက် [səŋɛak], ဆွိ (ဃ်) [hoi], ဟ့(ဟ်) [hɔh]. Der. သွဉန် [snɑn] v. to spread, set light to. ဓလဉန် [bĕ lɑ̀n] v. to be scorched.

သွဉန်ကှံအာ [slɑn kɔh ɑ] v. to be scorched and dry.

သွဉန်ခုင် [slɑn khɜŋ] v. to leave a burn-mark on a table.

သွေန် [slin] n. slenite. တွံသွေန် [təmɔ̆ slin] id. ဗတ်သွေန် [mɔ̀t slin] id.

သျိုန် [slon] n. a kind of tree.

သွဲဝ်(ဓ်) [slɑ̀m] v. to feel with the hand.

သွဲဝ်ဝိတ် [slɑ̀m cot] v. to try, to test.

သွံဝ်ဗူး [slàm bĕ̀ jèh] v. to soothe, encourage, comfort. သွံဝ်နိုဟ် [slàm poh] id.

သဵီ(ဒိ်) [slem] n. Tragacanth tree, esp. neem, neem tree, margosa tree, Persian lilac, Melia azedarach L. တ့ံသဵီ(ဒိ်) [tənɔm slem] n. neem. ထ့ိုတ်သဵီ(ဒိ်) [thəpot slem] n. gum arabic.

သဵီချောတ် [slem dɒ̀t] n. species of tragacanth tree. သဵီဇ့ဉ်(က်) [slem jənɔ̀k] id.

သျှဝ်(ဒိ်) [slɒm] v. to put on as a garment, dress, to cover.

သျှဝ်သပိုင် [slɒm sɑ̆ pɑŋ] v. put on loincloth.

သျှဝ်လ္ဟက် [slɒm lĕ̀ tɛk] v. to put on, to put the garment on the shoulder. သျှဝ်ရုင် [slɒm rə̀ŋ] id.

သွဲဝ်(ယိ)° [slai] n. emptiness, worthlessness, fibrous under bark of tree, liber, sap-wood. Cf. သ္လောဝ် [sɑ̆ ko], သ္နဉ်(က်) [snok].

သွဲဝ်ဆု [slai chʉ̆] n. sap-wood or outer part of a tree, alburnum.

သွဲဝ်(ယိ)ᴶ [slai] v. to change, exchange, to barter. ဧရဲသွဲဝ်သုင်ဓက်တဝ် [dĕ̀h slai səŋ pɔk tɔ] v. he smokes two pipes alternately. ဗိုသွးသွဲတေဝ်ခွဲဝ်ဏ်ထောင် [poi sɑ̆ dèh slai toɑ dənài nɔ̆ noŋ] v. we shall have to change trains here. ပြုင်သွဲဝ်(ယိ) [prɔŋ slai] v. to change one's nature. ပြုဒှံဂိုဧချဲအဲသွဲဝဟာ [brèɑ' bĭh kɒ chĕ̀h oɑ slai hɑ] v. will you swap your wife for my horse? Cf. တွး [tɑ̆ pah], ပြုင် [prɔŋ], ဓး [pah].

သွဲဝ်ထေဝ်ပွာန်တဝ်ဍ်ဓ(ဒိ်) [slai thʊ̆' pəŋan tɔ̆ gòh com] v. change the plates.

သွဲဝ်ပ့ဉ်း [slai pənah] v. transfer responsibility, change the shoulder.

သွဲဝ်လဒိန် [slai lĕ̀ cɛn] v. exchange rings to symbolize betrothal.

သဲ့ို(ယိ) [slui] n. copper, copper coin, small change, money. လ္ဟို(ယိ) [hlui] id. ဓကုတွံသွးစိုတ်, ဓကုလွကိုသဲ့ို(ယိ) [jĕ̀ kɑɑ̆ hʊ̆ sɑ̆ dèh cot, jĕ̀ kɑɑ̆ lĕ̀ pɑ̆ kɒ slui] n. if you do not like it, you need not pay. Cf. second sense, ပဆာန် [pɑ̆ chɑn], ဩန် [srɒn].

သဲ့ိုဂိတူ [slui gĭ tɑɑ̆] n. monthly subscription, monthly fees.

သဲ့ိုထဝ်ပင် [slui thɔk peŋ] n. stipend. grant given monthly or yearly.

သဲ့ိုန္ဒဲ့ဒဲတဲ(ယိ) [slui nùm pəɗoɑ toɑ] n. money on hand, cash in hand.

သဲ့ိုဗရး [slui pɑ̆ rɑh] n. small change.

သဲ့ိုစ္ဂိုင်သ္ဒဝ်(ဒိ်) [slui pwɑŋ sənɑm] n. annual fee or subscription.

သဲ့ိုဇ္ဇေတ် [slui bĕ̀ kit] n. copper.

သဲ့ိုန္ဒဲဂတော့်(ဟ်) [slui mòɑ' gĕ̀ tĕ̀h] n. one copper piece. လ္ဟိုန္ဒဲဂတော့်(ဟ်) [hlui mòɑ' gĕ̀ tĕ̀h] id. ပဆာန်န္ဒဲဂတော့်(ဟ်) [pɑ̆ chɑn mòɑ' gĕ̀ tĕ̀h] id.

သဲ့ိုန္ဒဲလက် [slui mòɑ' lɛk] n. ten thousand rupees.

သဲ့ိုလာဝ် [slui làp] n. bonus.

သဲ့ိုသ္ဒးဇုင်ဂိ [slui sɑ̆ dèh dəŋ gĭ] n. compensation (for loss or damage).

သဲ့ိုသဒ္ဓာ [slui sɔt dhèɑ] n. donation according to one's wish. ဓဝ်သဒ္ဓာ [dhɔ̀ sɔt dhèɑ] id.

သဲ့ိုသွက်ဍွရုပ်ဓပ်ရာန်ဓကွာင်ဓဲ(ယိ) [slui swɛk gʊ̆ rɔ̀p cɔp rɑ̀n cĕ̀ kwaiŋ poɑ] n. pocket-money.

သွဲ့သွင်(က်) [slui slaik] n. money.

သွဲ့သွင်ဓဍံနုဟိုတ်ဓကွေၚန်ကဓွေၚန် [slui slaik mɛ̌ gɔ̌ nù hot mɛ̌ klɒn kɔmlɒn] n. earnings.

သွဲ့သွင်ဓနွံပွိုက် [slui slaik mɛ̌ nùm pɔmoik] n. where withal.

သွေဝ် [slae] v. to be oblique, out of the straight. ဓတ်သွေဝ် [mɔ̀t slae] v. to squint. Cf. ဘိ (ယ်) [gài], ဓစင် [ceaŋ], ခဲ(ယ်) [jòa^{1}], တာဆိုတ် [tɑ̌ sot], ဓထွင် [thɑ̌ eaŋ], ထဓစင် [thɑ̌ ceaŋ], ဒွိန် [dlèn], ဓဝွင် [blèaŋ], ဓခဲ(ယ်) [pea].

သွေၚဝ် [slo] v. to propel, shoot, to hurl, to move lengthwise, to cause to move lengthwise. Cf. ကွတ် [klɔh], ဒုံ(ဒ်) [jɜ̀m], ထဓင် [thɑ̌ weaŋ], ဓထွခဲ(ယ်) [thoa^{2}], ဓထခံ(ဒ်) [thɔ̌^{1}], ခဒိတ် [dɛ̌ bɜt], ပန် [pɔn], ဓဒုံၚ(ဟ်) [pɒh], ဒိတ် [bɜt].

သွေၚဝ်ကိုဓပွေၚဟ် [slo kɒ pənɒh] v. to shoot from a pellet-bow.

သွေၚဝ်ကိုဓပွုဟ် [slo kɒ bənùh] v. to hurl with spear.

သွေၚဝ်တူ [slo təŋɑ̌] v. to shoot from a bow.

သွေၚဝ်ပွုဟ် [slo bənùh] v. to hurl a spear.

သွဟ် [slɔh] v. to dismember, to cut up as a carcase. သွဟ်ကွေဟ် [slɔh klɛ̌h] id. သွဟ်ဓပွဟ် [slɔh glĭh].

သွေဟ်ထိုန် [slɛ̌h thlɛn] n. mucus. သွေဟ်ထိုန်ထွိုန် [slɛ̌h thlɛn thlɛn] id. ကန္ဒိ(ဒ်) [kɑ̌ hmɒ] id. ဓခုၚဝ် [khɑ̌ hmo] id. ဓခွၚဝ် [khəmo] id. ဇၚခိုဇၚဓၚ [jɛ̀a pɒn jɛ̀a pɑ] id. ဆုံခွၚဝ် [ɗaik khəmɒ] id.

သွေဟ်^{J} [slɛ̌h] v. to suppose, to doubt, be uncertain, to think. ဘနုဝဓသွေဟ်ဂွိုင်ဟၚ [ɑ̌ nài slɛ̌h glèŋ ha] v. do you think that is too much? ဘဓညၚတ်ဓဍုဘဓသွေဟ်ဒြုံ(ဒ်) [oɑ ɲàt dɛ̌h oɑ slɛ̌h jrùm] v. when I saw it, I thought it was a snake. လွဓသွေဟ်ပွၚလွှုဓဍုဥ် [lɛ̆ pɑ̌ slɛ̌h pəmɑ lɛ̆ tao^{1} dɛ̌h ɲĭ] v. you need have no doubts about him.

သွေဟ်ပွၚ [slɛ̌h pəmɑ] n. to doubt, be uncertain, be misled, be beceived. n. skepticism (scepticism), suspicism.

သွေဟ်ပွၚဘဓဒ်ပွဝဲ(ယ်) [slɛ̌h pəmɑ ɑ̌ dhèp pɑi] v. to be uncertain of the meaning (of a passage).

သွေဟ်သွိုန် [slɛ̌h sɑ̌ on] v. to hesitate, to waver.

သွေဟ်သတ္တိ(ဒ်) [slɛ̌h sɔmtem] v. to perceive.

သွေၚဟ်ကွေၚဟ် [slɒh klɒh] v. to be profound, abstruse.

သွံ့(ဒ်) [slɑɛ̌] v. to coax, to soothe, to pet, to luer, entice. ဓဍုတ်ဓသွံ့ကာၚတာရုပ်ဓလိုဒ် [dɛ̌h tɔ̆ slɑɛ̌ nɑ tɑ̌ rɔp pɑ̌ laŋ] v. they lured him near the well.

သွံ့ကၚန်ဍုဉ်(က်) [slɑɛ̌ kɒn ŋaik] v. to soothe a child.

သွံ့ဓ [slɑɛ̌ cɛ̆] v. to flatter, deceive.

သွံ့ကာၚသွံ့နင်ဓာကျုင်ဓွဲဝကော်ရ [slɑɛ̌ nɑ slɑɛ̌ nèaŋ ɑ klɜŋ mòa^{1} gɛ̌ kɒm rɑ̌] v. used all their arts to persuade him to go in their company.

သွံ့သွန် [slɑɛ̌ slɔn] v. to persuade, entice, persuade to accompany one.

သွေမ်ပွာ [slɛ̌h pəma] v. to doubt, be uncertain, be misled, be deceived. n. skepticism (scepticism), suspicion,

သွေမ်ပွာအာခိပွဲ(ယိ) [slɛ̌h pəma ɑ̌ dhèp pai] v. to be uncertain of the meaning (of a passage).

သွေမ်သွိုန် [slɛ̌h sɑ̌ on] v. to hesitate, to waver.

သွေမ်သမ်ဒိ(ဓိ) [slɛ̌h sɔm tem] v. to perceive.

သွောမ်ကွောမ် [slɒh klɒh] v. to be profound, abstruse.

သွံ့(အိ) [slaɛ̌] v. to coax, to soothe, to pet, to lure, entice. ခဲ့တဲသွံ့ကာတရဝ်ပလိုင် [dɛ̌h tɔ̌ slaɛ̌ na tɑ̌ rɔp pɑ̌ laŋ] v. they lured him near the well.

သွံ့ကောန်ဍဲ(ကိ) [slaɛ̌ kɒn ŋaik] v. to soothe a child.

သွံ့ဝ [slaɛ̌ cɛ̌] v. to flatter, deceive.

သွံ့ကာသွံ့နင်အာကျုင်ခွဲဂကောဲရ [slaɛ̌ na slaɛ̌ nèaŋ ɑ klɜŋ mòa' gɛ̌ kɒm rɑ̌] v. used all their arts to persuade him to go in their company.

သွံ့သွုန် [slaɛ̌ slɒn] v. to persuade, entice, persuade to accompany one.

သွံ့သွုန်ကောတ်တွေက် [slaɛ̌ slɒn kit təŋeak] v. enticed the parrot to him.

သွဲ့(အိ) [slɔ̌] v. to be wrinkled. Cf. ခညွဲ့(အိ) [khəŋɔ̌], ခတောတ် [khɑ̌ tɒt], ခတေဲ့(အိ) [khɑ̌ tɔ̌].

သွ [swɑ̌] n. dish eaten as accompaniment to rice, curry, soap, broth. ဍုဲသွ [ɗaik swɑ̌] n. broth or gravy (of curry). တောံသွ [tɒm swɑ̌] n. to cook a curry. ချုန်သွ [ɗun swɑ̌] id. ဗွဝ်သွ [bɛ̌ gɔp swɑ̌] n. to prepare curry. မြတောဝ်သွ [mrɛ̌ mɔ̀² swɑ̌] n. spice. Cf. ဗျုန် [byùn]. Der. စ [cɛ̌] v. to eat.

သွဍုဲဂဲ့(ဓိ) [swɑ̌ ɗaik gɛ̌ gɔ̀m] n. soup, broth, kind of soup with heavy peppery seasoning. Cf. prec.

သွဍာတ်ဍာတ် [swɑ̌ ɗat ɗat] n. soup, curry containing liquid, a kind of thin soup. Cf. foll. Syn. သွဍုဲဍုဲ(ကိ) [swɑ̌ ɗaik ɗaik], သွသြေဲတ် [swɑ̌ srɒt].

သွဍာတ်ဍာတ်ကောဝ်ကောဝ် [swɑ̌ ɗat ɗat kie kie] n. a clear soup, consommé.

သွတောံဍုဲပွဲပွင် [swɑ̌ tɒm ɗaik plum pleŋ] n. dish of boiled meats or vegetables.

သွဗျုန် [swɑ̌ byɔ̀n] n. curry (meat, fish, etc).

သွဓတောံလဝ်ကိုထွဲဝဲ့ဲ(ယိ) [swɑ̌ mɛ̌ tɒm lɔ̀ kɒ thəmai slui] n. hot pot curry.

သွရိုင်ရိုင် [swɑ̌ rɔ̀iŋ rɔ̀iŋ] n. hotch-potch made from a variety of dishes.

သွာ[ၝ] [swɑ] n. water lily.

သွာဇ္ဇတ် [swɑ bɛ̌ kit] n. red lotus, Nymphaea rubra.

သွာ[°] [swɑ] v. feel at ease, to be easy, to improve in health, to feel easy, to be better. ဇလဲခွဲ (ယိ) [lɔ̀a² bwɔ̀a'] id. ဇလဲသွာ [lɔ̀a² swɑ] id. Cf. ဇလဲ(ယိ) [lɔ̀a²], သက်သာ [sɛk sɑ].

သွာကွံ့လွိ(ဓိ) [swɑ klaɛ̌ lənèm] v. lighten distress.

သွာညးဖြိုဖြန် [swɑ ɲèh mrèm mrɔ̀n] v. frugal, easily supported.

သွာဒွေဒ်ဍွောန် [swɑ dlʊ̈ bɛ̆ tɒn] v. easy to teach. complaint, meek.

သွာလေလံ(မ်) [swɑ lɛ̆ lɔ̀m] v. to be bettered, to be appeased.

သွိ [swæ̆] n. duck-weed, alga, pondscum. သွိသွန် [swæ̆ swɔn] id.

သွိ [swæ] v. သွိသွတ် [swæ swɔt] v. to be diligent, to investigate. Cf. လွိလွတ် [lwï lwɔ̀t].

သွေဒျန် [swe dĭn] adj. Swedish. Cf. ဖြုဒန် [swuï dĭn].

သွေမူ [swe mù] n. the Mon vowel sign (ေ–).

သွဲ(ယ်) [swoɑ] v. to turn round an axis, to wave, to wave as a cloth, to turn round. Cf. ဒွင် [bɛ̆ gɔ̀iŋ], ဒွတ် [bɛ̆ gĭt], သွိတ် [səɗɛt]. Der. ကာဲ(ယ်) [kɑ̆ woɑ] v. to turn round. ဲ(ယ်) [wɔ̀aˈ] n. whirl.

သွဲဂရ: [swoɑ gɛ̆ rɛ̀h] v. to turn the harrow round.

သွဲပ္ဍန် [swoɑ plɔn] v. the Mon vowel sign (ᅩ).

သွံ˚ [swɑo³] n. conditional or absolute invocation of evil consequences, oath, vow, curse. ဒုင်သွံ [dɔ̀ŋ swɑo³] n. to swear vow. Cf. ဘဓိဋ္ဌာန် [ɑ̈ dhèt thàn], ကွ [kɑ̆ sɑo³], ချ် [chɑo³], သ္ဒာ [sɑ̆ cɑ].

သွံ˩ [swɑo³] v. to curse, revile. သွံချ် [swɑo³ chɑo³] id.

သွံ˧ [swɑo³] n. သွံကာတဲ(ယ်) [swɑo³ nɑ toɑ] n. the vowel digraph (ေ–ာ).

သွး˚ [swɑh] n. (Skt) magical syllable used in certain rites.

သွးဟး [swɑh hɑh] int. amplification of the preceding, word intoned at the end of mantra amplification of a magical sullable, magical syllable used in certain rites.

သွး˩ [swɑh] n. floating debris, flotsam, driftwood.

သွး˧ [swɑh] n. ဝကောံဝေဝ်သွး [gɛ̆ kɒm bòk swɑh] n. association, society. ဝေဝ်သွး [bòk swɑh] n. close companions.

သွက်˚ [swɛk] v. to lift, carry by a handle, to grip with the hand for carrying. Cf. ကဝ် [kɔ], ဂရ [gɛ̆ rɛ̆], ဂွင် [glèɑŋ], နှိန် [cəŋen], နွဲ(ယ်) [cəmɑi], ဏှိန် [təŋen], တွဲ(ယ်) [təmɑi], ဒယှိန် [dɛ̆ yɜ̀n], ဒဝိန် [dɛ̆ lɔ̀iŋ], ဝဒ [bèɑ], ဗိန် [mèn], ယှိက် [yɛ̀k], ယှိ(ဗ်) [yɜ̀], လေင် [lèɑŋ]. Der. ကွက် [kəmɛk] n. handle. နှိက်သွက် [cɛk swɛk] n. luggage. နွက်ဖြိတ် [cwɛk grɜ̀h] n. kidneys.

သွက်ကံတူ [swɛk kɒm təŋɑ̈] v. they gripped their bows and arrows.

သွက်နုင် [swɛk nɜ̀ŋ] v. to carry a water pot by gripping the rim.

သွက်˩ [swɛk] n. share, portion, luggage. နှိက်သွက် [cɑk swɛk] id. ပုင်ညးသွတ်လဝ် [pɔŋ ɲɛ̀h swɛk lɔ̀] n. the apportioned rice. Der. သွက် [swɛk] v. to carry by a handle. Var. ခွက် [khwɛk].

သွက်ဋ္ဌါတ်ဒြပ် [swɛk ŋùh drɔ̀p] n. capital, money for carrying on business.

သွက်လဝ် [swɛk lɔ̀] n. to apportion.

သွက်˧ [swɛk] prep. for the sake of.

သွက်ချူ [swɛk chu] prep. something to write about.

www.monlibrary.com

သွက်ဖွဲ့(ဒန်) [swɛk gɔ̌] prep. that, in order that.

သွက်ဖွဲ့ခုင်ကိုဝိုပ် [swɛk gɔ̌ dɔ̀ŋ kɒ cop] prep. reach out to someone. ခုင်ကို(ဝ်) [dɔ̀ŋ kɒ] id.

သွက်ဖွဲ့ဟွဲ့ခွဲ(ယ်) [swɛk gɔ̌ hɔ̌ moɑ] prep. with no saving grace.

သွက်ရှုဟ်မး [swɛk ŋùh mèh] prep. for the sake of.

သွက်ခွေဒံ(ဒန်) [swɛk jwɔ̌] conj. in order to, with a view to.

သွက်တိမ္ဒးသို့ [swɛk tæ̌ məŋèh səŋæ̌] prep. for a time only.

သွက်ခွဲချိုန်ခဏ [swɛk mòɑ' chon khɑ̌ nɑ̌] prep. for a time only. သွက်ယာယီ [swɛk yèɑ yǐ] id.

သွက်ရုပ်ဝပ်ပွဲရှင် [swɛk rɔ̀p cɔp pəɗoɑ rɔ̀ŋ] prep. official (ie. designated for official) use.

သွက်သွ.ဟိုဟွဲ့ခွဲ(ယ်) [swɛk sɑ̌ dèh hom hɔ̌ moɑ] prep. nothing to be desired, wanting in nothing.

သွေက်° [sweɑk] v. to wane. ဂိတ္ဒသွေက် [gǐ tɑɔ̌ sweɑk] v. waning moon. ညွှင်ဂိတ္ဒဝသွေက်အာ [ɲɔ̀ŋ gǐ tɑɔ̌ mɛ̌ sweɑk ɑ] v. like as the moon wanes. opp. မက် [mɔ̀k]. Der. ဒွေက် [cweɑk] v. day of moon's waning period.

သွေက်J [swɔik] v. to quarrel, to brawl, fight, strive. ဓဝ်ဓေါ်သဝ့်ပလေဝ်ဒုံဖာနုံမူးဟွံနှ်သွေက်ဒွိုညြးသွံ့ရ [dhɔ̀ dɔ̀' sɑ̌ gɔ̀h pɑ̌ lɑe dɛ̃h màn mɛ̌ gèh hɔ̌ dɔ̀h swɔik jwɔ̀ ɲèh sɑ̌ kɔ̌ rɑ̌] v. if anger could be abolished there would be no more strife. Var. သောက် [sɔik].

သွေက်ဒွိုု(ဝ်) [swɔik jwɔ̀] v. to quarrel to strive, to brawl, to fight.

သွဒင် [swɑiŋ] n. branch of road or river or tree. ဂွဲဝန်သွဒင် [glɔ̀ŋ pɔn swɑiŋ] n. crossroad. ဂွဲစာသွဒင် [glɔ̀ŋ pɑ swɑiŋ] n. fork. စာသွဒင် [pɑ swɑiŋ] n. fork of a tree, place where two roads or two rivers meet. Var. ဝှာင် [whɑiŋ].

သွဒင်ကွီ [swɑiŋ kəpi] n. branch of a river.

သွဒင်ဂွဲင် [swɑiŋ glɔ̀ŋ] n. branch of road.

သွဒင်တရ်ပန် [swɑiŋ tɑ̌ rɑo³ pɔn] n. crossroad.

သွဒင်တဲ(ယ်) [swɑiŋ toɑ] n. armpit.

သွိုင် [swoiŋ] v. to wave about, wave one's arm about, gesticulate. Cf. လျတ် [lyɔ̀t].

သွိုင်ဂါ(ယ်) [swoiŋ gɑ̀i] v. sway, lean (towards).

သွိုင်ကာဒမုက် [swoiŋ nɑ mɔ̀k] v. to turn away the face.

သွိုင်လျတ် [swoiŋ lyɔ̀t] v. to wave, to gesticulate.

သွိုင်လွိုင် [swoiŋ lwòiŋ] v. swing the arms in walking.

သွျင် [swɔŋ] n. drink, dose as of medicine. ကိုချင်မွဲသွျင်ညီ [kɒ ɗaik mòɑ' swɔŋ ɲĭ] n. will you give me a drink of water? ဇဲဦးမွဲသွျင် [gɛ̌ ui mòɑ' swɔŋ] n. a dose of medicine. ချင်နုင်သွျင် [ɗaik nɔ̀ŋ swɔŋ] n. jar for drinking-water. Der. သုင် [sɔŋ] v. to drink.

သွေင် [swɔ̀iŋ] v. to play as a game, to attend as a festival,

သွံင် [swɔŋ] adj. burned. ဗလေဝ်တုလေဝ်(ယ်) [mɛ̌ lip tɑo' lòɑ²] id.

သွတ်° [swɔt] n. chew, quid, part numerical classifier for counting betel quids. ဇွျဲမွဲသွတ်

www.monlibrary.com

[jɛ̌ blɯ̀ mòa¹ swɔt] n. a chew of betel, a quid.

သွတ်၂ [swɔt] v. to prepare a chew of betel, make betel quids,

သွတ်ဇွူ [swɔt jɛ̌ blɯ̀] v. to prepare a chew of betel, to prepare a quid. n. a quid of betel.

သွတ်၃ [swɔt] v. to be small, immature. adj. tiny, small, mote like, minute. Cf. ဧၚတ် [dɒt], ဗတ် [pɔt]. Der. သွတ် [smɔt] n. young creature. သွတ် [smɔt] v. to be small.

သွၚတ်၁ [swat] n. tool for grating coconut, consisting of wooden block held steady with foot, with projecting metal rod having pronged or serrated tip, rubber-tipper's knife. Der. ခွၚတ် [khwat] v. to shred. ဝၚတ် [what] id.

သွၚတ်ခွၚတ်ရဝ်ဗၚ [swat khwat rɔ̀ ba] n. rubber tapper's knife.

သွၚတ်၂ [swat] v. to shred with a sharp instrument. Der. သွၚတ် [swat] n. coconut shredder, tapper's knife.

သွၚတ်ဗျုန်သတ်ဖြ [swat phyun sɔt brèa¹] v. to shred coconut meat.

သွၚတ်ရဝ်ဗၚ [swat rɔ̀ ba] v. to tap rubber.

သွိတ် [swèt] v. to chafe gently, stroke, to rub gently. အဲသွိတ်တဲဒေ့(တ်) [oa swèt toa dɛ̌h] v. I chafed his hands. Cf. ဇွိတ် [jwèt], ပတ် [pɔt]. Der. ဇွိတ် [jwèt] v. massage.

သွိတ်ခွဲ(ယ်) [swèt bɛ̌ gòa¹] v. to stroke a cat.

သွိတ်သွတ် [swèt sɑ̆ pɔt] v. to chafe, massage.

သွိတ်သွေၚတ် [swèt swɒt] v. to rub gently, to fondle.

သွိတ်တၚ [swet ta] v. (Eng.) sweater, jumper, pull-over, cardigan.

သွိုုန် [swon] v. to practise, to observe. ဌဝ်ကသိုန်သွိုုန်ဘာဝနာ [pəmɔ kɑ̆ son swon bhèa wɛ̀ nèa] v. exercise kasina and practise meditation.

သွိုုန်ပွဝ် [swon pəmɔ] v. to follow, to practise. သွိုုန်ဗုိုန် [swon bɛ̌ pon] id.

သွပ်၁ [swɔp] n. type of literature (eg. novels, stories) describing imaginary evens and people.

သွပ်စိုတ် [swɔp cot] n. indulge in fantasy. adj. fictional, fanciful.

သွပ်လွံ(အ်) [swɔp lɛ̌ pɔ̃] n. dream.

သွပ်၂ [swɔp] v. to dream. သွပ်လွံ(အ်) [swɔp lɛ̌ pɔ̃] id. Cf. လွံ(အ်) [lɛ̌ pɔ̃]. Der. သွပ် [swɔp] n. dream.

သွိုု(မ်) [swom] n. ဘဃိသွိုု(မ်) [ɑ̆ pa swom] n. foster-father, step-father. ကောန်သွိုု(မ်) [kɒn swom] n. step-son, step-child. ယဲသွိုု(မ်) [yài swom] n. step-mother. Der. စုံ(မ်) [com] v. to feed. Cf. ဖျိုု(မ်) [phyom] v. to feed with premasticated food. နွိုု(မ်) [cəŋom] id.

သွပ်၁ [swɔ] n. (Skt. svarga) heaven, applied to deva lokas. (one of series of) blissful regions in which virtuous persons are reborn who fail to attain ဝရိုန်ဒွၚန် [pɑ̆ ræ̆ nèp bàn], heaven. ဖ်ဘာသွပ် [cɑo³ a swɔ] v. return to deva lokas, an euphemism for death. ဍုင်သွပ် [dəŋ swɔ] n. heaven, applied to the deva lokas. နဲသွပ်ဗၚ [nài swɔ pɑ] n. lord of the second deva lokas, an epithet of Indra who has his abode in Tavatimsa. ဖျသွပ် [phyɑo³ swɔ] n. to perform a funeral ceremonies for monk.

သွဝ်တရံဘုံ(ဒ်) [swɔ tə̆ rɑo^{3} bhùm] n. the six deva lokas.

သွဝ်^{J} [swɔ] v. to be blown away. ဓကျုတ်သွဝ်အာဇ [cɛk khɑo^{l} tə̆ swɔ ɑ rə̆] v. the paper have blown away. ဒိုက်သွဝ် [pɑk swɔ] v. to blown away. Var. ဝဝ် [gə̆ wɔ].

သွို့(ဝ်)$^{°}$ [swɒ] n. (a) speech-sound made without audible stopping of the breath by the tongue, lips, etc. (attrib) a vowel system. (b) letter or letters used to represent such a sound, eg. a, e, i, o, u, ee, eo. Cf. ဗျန် [byɔ̀n] n. consonant.

သွို့(ဝ်)^{J} [swɒ] n. dominion.

သွို့(ဝ်)^{ˀ} [swɒ] v. to have dominion.

သွတ်$^{°}$ [swɔh] adj. clear, pure. ကွေဝ်သွတ် [klɔiŋ swɔh] adj. pure oil.

သွတ်^{J} [swɔh] n. answer, richness, a reply to a question.

သွတ်ဓကျုင်ဟွံခိုတ် [swɔh mə̆ klɔŋ hə̀ khoh] n. evil consequence, evil result.

သွတ်^{ˀ} [swɔh] v. reply to a question, answer (question set).

သွတ်ဝဒိတ် [swɔh lɔ̀ik] v. sit or appear for an examination conduced by school or colleges.

သွို့တ်$^{°}$ [swoh] v. to come together.

သွို့တ်ပကောဝ်(ဒ်) [swoh pə̆ kɒm] v. to gather together.

သွို့တ်^{J} [swoh] v. flotsam.

သွို့တ်^{ˀ} [swoh] adv. nearly.

သွို့တ်ဒး [swoh dɛ̀h] adv. nearly hit.

သွို့တ်ချို့တ် [swoh chot] adv. nearly death.

သွံ့(အ်)$^{°}$ [swʊ̆^{l}] pv. indeed. certainly. စဉ်ုင်ကွေသွံ့(အ်) [cə̆ glɛ̀ŋ kwə̆h swʊ̆^{l}] pv. you have eaten too a lot! ဒေ့ဟွံခိုတ်ရသွံ့(အ်) [də̆h hə̀ khoh rə̆ swʊ̆^{l}] pv. that is a bad omen for sure! Cf. ကွေ(ဟ်) [kwə̆h].

သွံ့(အ်)^{J} [swʊ̆^{l}] [səwʊ̆^{l}] v. to sell. လွဝ်သွံ့ရာန် [lɛ̆ paik swʊ̆^{l} rɑ̀n] v. trading association. opp. ရာန် [rɑ̀n].

သွံ့ထောဝ်ကပေါတ်သွက်ဝံ့လေဝတ့်(တ်) [swʊ̆^{l} thʊ̆^{l} kə̆ pɒt swɛk gə̀ lèɑ gə̆ tɔh] v. sell up.

သွံ့ထောဝ်ဍုတ်တန်တန် [swʊ̆^{l} thʊ̆^{l} ŋùh tɔn tɔn] v. sell off (estate, property, rights, etc) without going through the usual roting.

သွံ့ဗရး [swʊ̆^{l} pə̆ rɑh] v. to sell retail.

သွံ့ဗျာ [swʊ̆^{l} phyɑ] v. to sell in the market, to sell something in market, store, etc., sell one's produce.

သွံ့ရာန်စ [swʊ̆^{l} rɑ̀n cɛ̆] v. market conditions.

သွံ့ရာန်စခိုတ် [swʊ̆^{l} rɑ̀n cɛ̆ khoh] v. be saleable. အဲသွံ့ဥ်အဲတန်တန် [oɑ swʊ̆^{l} glèɑ^{l} oɑ tɔn tɔn] v. I sold my cattle cheap.

သုဘတ် [shɑt] n. to scoop up, draw, bail, bale. Cf. တုတ် [tɔk], တင် [tɔŋ], တ္ဂုတ် [təmɔk], ဓလာင် [dɛ̆ làiŋ]. Der. ခုဘတ် [khənɑt] n. bale. သုဘတ် [sənɑt] id.

သုတ်ခုန်(က်) [shat ɗaik] v. to scoop out water.

သုတ်ခုန်ဂျုင် [shat ɗaik glɜŋ] n. to bail out a canoe.

သုတ်က [shat kɑ̌] n. to bale the water out of a fish-trap ကွာက [kəmɑ kɑ̌] in order to take the fish.

သပ်တ် [səpit] v. to be subjected to pressure, crushed, crowded, thronged, to be close together, to be crowded. ခွဲထ်သပ်တ်ဓင် [dnài nɔ̌ səpit mɔ̀ŋ] id. Cf. ဂြက် [grɛ̀ak], ညှာန် [ɲɒn], ချန် [ʤɔn]. Der. သပ်တ် [səpit] v. to suck in the mouth.

သပ်တ်ဝလေတ် [səpit gɛ̌ lit] v. this place is crowded.

သွန် [səpɔn] n. name of a tree.

သ္ဒိုန်ˆ [səpon] v. be proud, be vain. တိုန်ဒိုန် [ton mon] id.

သ္ဒိုန်တိုန်ဒိုန် [səpon ton mon] adv. haughtily, arrogantly. n. haughtiness, arrogance.

သ္ဒိုန်ˇ [səpon] v. to bring together, to collect, to mass, to accumulate.

သ္ဒိုဟ်) [səhom] v. say, declare. သဟ်ိုဟ်) [sɑ̌ hom] id. သ္ဒိုခ္ဒဝ်တိုန် [səhom khlae ton] id.

သ္ဒံ(အ်) [səpɔ̌] n. ဆ္ဂဝ်သ္ဒံ(အ်) [sɑ̌ kɔ səpɔ̌] n. mat of rushes sewn together

[ဟ]

ဟˆ [hɑ̌] the thirty-first consonant of the Mon alphabet.

ဟˇ [hɑ̌] n. အဟထိင် [ɑ̌ hɑ̌ paiŋ] n. ability to command obedience. အဟထိင်နွံ(ဒ်) [ɑ̌ hɑ̌ paiŋ nùm] n. have ability to command obedience.

ဟˀ [hɛ̌] pv. particle of verbal negation. not, not any, none. အဲဂွဲဟဆို(ဒ်) [ɔɑ glài hɛ̌ chɑɒ] pv. I could not fine it. အဓရေဝ်ဟနိုဟ် [ɑ̌ rie hɛ̌ khoh] pv. not good word. ဟ...ပုဟ် [hɛ̌...puh] pv. not. ဒေ့ဟသိုက်ပုဟ် [ɗɛ̌h hɛ̌ sɑk puh] pv. he is not rich.

ဟ...အေ့(ဟ်) [hɛ̌...ih] pv. not very. ဟထိတ်အေ့(ဟ်) [hɛ̌ wàt ih] pv. it is not very difficult.

ဟ...ဍင် [hɛ̌...ɗɛŋ] pv. ဟထိတ်ဍင် [hɛ̌ wàt ɗɛŋ] pv. it is not very difficult.

ဟ...လးလး [hɛ̌...lèh lèh] pv. not at all. ဒေ့ဟဟိုလးလး [ɗɛ̌h hɛ̌ hom lèh lèh] pv. he did not speak at all.

ဟ...ကီ(ဒ်) [hɛ̌...nem] pv. not yet. ဟကလင်ဓကီ(ဒ်) [hɛ̌ kɑ̌ leaŋ cɑɔ³ nem] pv. he is not back yet. ကွာန်ဟဓာန် [klɒn hɛ̌ màn] pv. he cannot do it. ဒေ့တ်ဟကျုင် [ɗɛ̌h tɔ̌ hɛ̌ klɜŋ] pv. they are not coming. ခ္ဒေ့ဟဂွဲလုက်ဂ္ဂှဉ်(ဟ်) [bɨh hɛ̌ gɔ̌ lɜk ɨ gɔh] pv. you must not touch that. ရောဟ [rɑɔ² hɛ̌] pv. not at all. အဲရောဟညွာတ် [ɔɑ rɑɔ² hɛ̌ ɲàt] pv. I did not see any of it. ရောဟ...ရောဟ [rɑɔ² hɛ̌...rɑɔ² hɛ̌] pv. neither...nor. ဍ်ရောဟလေဝ်ချုရော ဟလေဝ် [bɔh rɑɔ² hɛ̌ lɨp chu rɑɔ² hɛ̌ lɨp] pv. he cannot read and he cannot write. usual foll. ကွာ [klɑ] prep. before. ကွာခ္ဒေ့ဟဂွဲအာအတော်(အ်) [klɑ bɨh hɛ̌ gɔ̌ ɑ ɑ̌ tɛ̌] pv. before you go there. Cf. ဟွံ(အ်) [hɔ̌]. Der. ဟခွဲ(ဃ်) [hɛ̌ moɑ] pv. not any, none. ဟခွဲ(ဃ်) [həmoɑ] id.

ဟဒယ [hɑ̆ dɛ̆ yɛ̀] n. (P.) heart.

ဟာ° [hɑ] v. to gape open, to open wide, to spread apart as a wound.

ဟာဗိုင် [hɑ paiŋ] v. to open the mouth, to open one's mouth wide. Cf. ပက် [pɔk].

ဟာ၂ [hɑ] ps. absolute question particle, usually find, sometimes foll. queried sent. component. ဒွတ်ဆင်ဒိုတ်ခေတ်ခေတ်ရဟာ [ǐ nɔ̆ mɔ̀t bɔ̀t jǐt jǐt rɑ̆ hɑ] ps. is this genuine diamond? ကောခဲ့ကောန်ဒုာန်ဟာ, ခဲ့ဘဲသွိုင်ဟာ [kɑo^{2} dɛ̆h kɔn pənɑn hɑ, rɔ̀ɑ^{1} blɑ̀i səmoiŋ hɑ] ps. is his brother a soldier or a police man? စဝုင်စဲ့ရဟာ [cɛ̆ pɜŋ tui rɑ̆ hɑ] ps. have you eaten yet? မိတာဒွံ(အိ်) [mǐ hɑ gɔ̆] ps. it is your mother that gets it? သတ်ဖြတ်ပချိုခုံင်ဒ်, ဆုံခဲ့ဒွံဖံင်ဟာ [sɔt brɛ̀ɑ^{1} nɔ̆ pɑ̆ chi rɔ̀ŋ cɔm ɗaik dɛ̆h nùm mɔ̀ŋ hɑ] ps. shake that coconut and see if there is any water in it. Cf. ရော [rɑo^{2}].

ဟဲ [hæ̆] n. (colloq) see ဆ္ဒဲ [sŋæ̆].

ဟိမဝန် [hæ̆ mɑ̆ wɑn] n. (P. Himavanto) the Buddhist fairyland, the Himalayas high and deeply forested mountain ranges. ဟိမဝန္တာ [hæ̆ mɑ̆ wɑn tɑ] id.

ဟိရီ [hæ̆ ræ̆] n. (P.) shame, modesty.

ဟိရိဩတ္တပ္ပ [hæ̆ ræ̆ ɒt tɔp pɑ̆] n. (P.) shame and fear of sinning, modesty.

ဟီ° [hi] v. faint, lose consciousness, sink into a coma. ဟီဖံဒ် [hi mɔ̀ŋ] v. be in a coma.

ဟီ၂ [hi] v. to float, drift. ကွင်ဒွိုက်ဆာခဲ့ကွဲ, ကဖြိတ်ဟီပြုးဇး [kəpɛŋ blɛ̀k ɑ pəɗoɑ kəpi, kɑ̆ pɒt hi prɑh jɛ̀h] v. a ship has been sunk out at sea and there are gears floating all over the place. Cf. ခတဒ် [khɑ̆ tɔ]. Der. ဖီ [phi] v. to set a drift. သွးဟီဖံဒ် [swɑh hi mɔ̀ŋ] v. there is some debris drifting.

ဟီဂဝဝ်ဂွိုက် [hi gɛ̆ pɔ glɛ̀k] v. to be puffed, vain.

ဟီလီယာမ် [hi lǐ yùm] v. (chem) helium (gas), a light colourless gas that does not burn.

ဟီဟောင် [hi hoŋ] n. ခွတ်ဟီဟောင် [cəmɑ̆ hi hoŋ] n. golden beetle.

ဟု [hɑʊ̆] n. (colloq) clean rice, white rice. Var. ဆ္ဒု [səŋɑʊ̆].

ဟုရာ [hɑo^{1} rɑ] n. (Skt.) astrologer. ဒ္ဓုာဟုရာ [ɗ cɑ hɑo^{1} rɑ] n. id. ဒ္ဓုာခွး [ɗ cɑ bənɛ̀h] id.

ဟူဟူ [hu hu] v. to blaze, start up, to start up as the wind. ကျာဝိုက်ဖံဒ်ဟူဟူ [kyɑ pɑk mɔ̀ŋ hu hu] id.

ဧဟ [he] n. part. (colloq) word of address used when addresser is of the same age or older than the addressee, (also used to call somebody attention).

ဧဟမာ [he mɑ] n. deep forest. ဧဟဝန် [he wɔ̀n] n. forest perpetually covered with snow.

ဧဟဗြဲ(ယိ) [he brɑ̀i] adj. Hebrew, modern form of this used esp. in Israel.

ဧဟမဝန် [he mɑ̆ wɑn] n. Himalayas, high and deeply forested mountain ranges.

ဧဟမွန် [he mɔn tɑ̆] n. (P.) one of the three seasons of the year, cold season, winter. ဧဟ မာန် [he mɑn] n. cold season.

ဧဟလသာ [he lɑ̆ sɑ̆] n. Greek, of Greece or its people or language. ဧဟလဧကတ် [he le nit] n. Greek, Hellennistic.

ဟဲ(ယိ) [hoɑ] v. to cease, die down, be over. ကျာဟဲအာ [kyɑ hoɑ ɑ] v. the wind is drop-

ping. မှာနန်ဟဲတဲ့(ယ်) [pənan hoa tui] v. when the war was over. မှာနန်ဟဲရ [pənan hoa rɑ̌] v. the war is ended. လီမဲဟဲအာဘ္ဘူရ [lì mao^{3} hoa a ɪ̀ rɑ̌] v the orange (season) is over. သတ်ကြုက်ဟဲအာဘ္ဘူရ [sɔt krɔk hoa a ɪ̀ rɑ̌] v the mangoes are over. Cf. ခူး [ɗah], တဲ့(ယ်) [tui], ဒေါ်(အ်) [dɔ̌], ရှး [rèh].

ဟဲခ [hoa jèh] v. to be faded, to lose strength, fade, become faint lose lustre.

ဟဲခူး [hoa ɗah] v. to be quiet, to cease.

ဟဲဟောဲအာဒ [hoa hɒm a] v. pacified.

ဟော^{2} [hao^{2}] anti. expletive, at the end of verse.

ဟောရာ [hao^{2} ra] n. (Skt.) astrology, soothe-sayer, astrologer.

ဟောဒြာ [hao^{2} drèa] adv. small.

ဟံဝံ(ဒ်) [hɔm bɔ̀m] n. coriander, Coriandrum sativum L.

ဟံဝံသေံ(ဒ်) [hɔm bɔ̀m sim] n. herb of the Umvelliferae, family used as garnish for meat dishes and soups, Eryngium foctidum. တ့ုဟံဝံ(ဒ်) [tənɔm hɔm bɔ̀m] id. Var. ခိံဝံ(ဒ်) [khɑm bɔ̀m].

ဟး^{2} [hah] v. to overflow, to be very plentiful.

ဟးဒလှိ(ဒ်) [hah dɛ̌ lɔ̀m] v. to over shadow, to overflow as a flood, to be covered. ဟးဗး [hah bèh] id.

ဟးဗရး [hah pɑ̌ rah] v. to overflow as a flood.

ဟးပေဒ် [hah pɔiŋ] v. to overflow, to be covered. ဟးဗး [hah bèh] id.

ဟးဗျုန်ပုပ်ကိုလွှုကွို [hah phyun pao' pɔk lɛ̌ tao' kəmæ] v. there are dozens of doves and herons on the roof. Der. သ့ဂး [sənah] v. to forego, to bear the loss of, to overflow as a flood.

ဟး^{4} [hah] excl. a lah!

ဟး^{5} [hah] v. bear the loss of.

ဟးဂိုတ် [hah gɔ̀h] v. regret a lost.

ဟာ်(က်) [haik] interj. a lah!

ဟာ်ဒြဝ်ဂျိန် [haik drɔ̀ gyen] n. (chem) Hydrogen, gas that has no colour, taste or smell and is the lightest substance known, combine with oxygen to form water.

ဟိုက် [hoik] n. pomposity, appearance. ဒ္ဍတ်ဟိုက် [pɑ̌ tet hoik] n. put on airs, show off.

ဟောက် [heak] v. (colloq) to be scorched, burnt, to be burned, singed. တ့ုဟောက် [tao' heak] v. to be burned to cinder. ဒ္ဍက်ဟောက် [pɑ̌ cɔk heak] v. to be jet-black. ဗျုန်ဟောက် ဓံဒ် [phyun heak mɔ̀ŋ] v. the meat is burnt. Cf. တ့ု [tao'], သ့ုမ် [səŋɔh], ဟိုဲ(ယ်) [hoi] ဟ့ုဲ(တ်) [hɔh]. Der. ဧသ့ုက် [səŋeak] v. to be parched with thirst.

ဟဲက်ကီ [hɔk ki] n (Eng.) Hockey, game played on a field by two teams of eleven players each, with curved sticks and a small hard ball.

ဟိုက် [hak] n. see ကွဲဟိုက် [klɛŋ hak] n. an owl.

ဟင်း [hɛŋ] n. large cylindrical storage bin of wicker work plastered with mud. (Siam) granary annexed to house. Cf. ဖွဲ့ [gwèŋ], ပြဲ(ဒန်း) [prɔ̏], ဗလှု [phɑ̏ hlu]. Syn. ဧရုံး(ဓံ) [jɛ̀ ràm].

ဟင်းဧရုံး(ဓံ) [hɛŋ jɛ̀ ràm] n. granary.

ဟင်းမကြီင်ချးတွံ(ဒန်) [hɛŋ mɛ̀ krɑŋ chɑh təmɔ̏] n. coal-house.

ဟင်းသြံး(ဒန်) [hɛŋ srʊ̏] n. storage bin granary.

ဟင်းသွံရာန်ဝိုက် [hɛŋ sʊ̏ ràn bənòik] n. department store.

ဟင်း[J] [hɛŋ] n. timbers supporting hull of boat under construction, stocks.

ဟိုင်ဟိုပ် [hoiŋ hop] v. to be dull, melancholy.

ဟုင်း [hɜŋ] v. to ride up and down over waves, pitch. ဖျင်ဟုင်းဓင် [glɜ̀ŋ hɜŋ mɔ̀ŋ] v. the canoe kept pitching.

ဟုင်း[J] [hɜŋ] v. to fail through excess. သြံးဟုင်းအာ [srʊ̏ hɜŋ ɑ] v. the paddy come to fail through excess.

ဟုင်းဟုင် [hɜŋ hɜŋ] adv. adverbial descriptive of sound of gong, clank clank. ဓင်ပြုဟုင်းဟုင် [mɔ̀ŋ brʊ̏ hɜŋ hɜŋ] adv. the gong boomed.

ဟောင် [hɛɑŋ] v. a. assertive.

ဟဉ် [hɔŋ] v. to fish up, to save from drowning, to save, to rescue as from drowning.

ဟဉ်ဖွံပွဲကွီ [hɔŋ gʊ̏ pəɗoɑ kəpi] v. it was fished up out of the sea. ဟဉ်ဒွိုန် [hɔŋ pʊ̏ ton] id.

ဟဉ်ပြဲ(က်) [hɔŋ praik] v. to deliver, to save.

ဟဉ်ပြဲသတ် [hɔŋ praik sɔt] v. to save men.

ဟဉ်သတ် [hɔŋ sɔt] v. to save men as the founder of a religion or preacher of it.

ဟိုဉ် [hɑŋ] n. hornet, large species of hornet. Cf. ဒွကျိုကျှဲ(က်) [cɔmʊ̏ klɒ kyaik], ထိုဉ် [thɑŋ], ဧထောဓ် [thɔ].

ဟိုဉ်ဝိုဉ် [hɑŋ pɑŋ] n. disease.

ဟတ်[°] [hɔt] n. spinning wheel, rotary mechanism with horizontal axis and operated by turning crank, cotton gin, windlass of well, sugar cane crusher. ခုက်ဟတ် [jɜ̀k hɔt] n. driving band of spinning-wheel. Cf. စက်ဧရာစတောဝ် [cɛk dhɛ̏ rɛ̀ɑ to], ဗဒုတ် [bɛ̏ wùt].

ဟတ်တွိုတ် [hɔt twoh] n. cane crusher, cotton gin.

ဟတ်တွိုတ်ဝုတ်ဓ် [hɔt twoh bùt pɑo[3]] n. mill for grinding sugar cane. စက်ဝုတ်ဓ် [cɛk bùt pɑo[3]] id.

ဟတ်[J] [hɔt] n. rope and backet of a well.

ဟတ်[2] [hɔt] n. cubit. measured from elbow to tips of fingers.

ဟတ်သဝံဒင် [hɔt sɑm dɔ̀ŋ] n. standard cubit equal to 19 ½ inches. Cf. တာ [tɑ], တင်တဲ(ဃ်) [tɛŋ toɑ], ဖိဟ် [pheh], ဖိမ် [mèh].

ဟသ္သ [hɔt sʊ̏] n. (P. haso) laughter.

ဟသ္သရသ [hɔt sʊ̏ rʊ̏ sʊ̏] n. (rhét) humour, quality of inducing laughter.

ဟာတ် [hat] n. shallows of river, ford, shallow place in the river or stream.

ဟိတ် [het] v. (colloq) to be quiet. ခွဲဃ်ဟိတ်ဖြမ်ဒ် [dənài nɔ̆ het jrɛ̆ mɔ̀ŋ] v. this place is utterly quiet. မ်ဒ်ဟိတ်ဟိတ် [mɔ̀ŋ het het] v. keep quiet. မ်ဒ်ဟိတ်ဟိတ်ဖြဖြည် [mɔ̀ŋ het het jrɛ̆ jrɛ̆ jɨ̆ɨ] v. keep quiet quiet, please. Cf. ကွဒ် [kənɔp], ခိုတ် [dɛt].

ဟိတ်အာ [het a] v. to faint. Syn. ချိုတ်သွီ [chot səŋæ], ဝိတ်အာ [wɜ̀ a]. သွီ [səŋæ].

ဟိတ်ဖြ [het jrɛ̆] v. to be quiet.

ဟိတ်တာ [het ta] n. (Eng.) hectare (measure of area in metric system).

ဟုတ် [hut] v. to deteriorate, decay, dwindle, to diminish, to becomeless, to decay. အောဒ်ကျင် [ɒn klɜŋ] id. အခိုဂ်သာသနာဟုတ်အာ [ɑ̆ kha gɔ̀h sɑ sɑ̆ na hut a] v. at that time the religion was decay. ဖြဝ်ခေ့ဟုတ်အာ [grɔ̀p dɛ̆h hut a] v. his fortune is dwindling. ဇေဒ် ဟုတ် [ceaŋ hùt] v. to decline. Cf. ယုတ် [yùt]. Der. ဖုတ် [phut] v. to destroy.

ဟုတ်အာ [hut a] v. to be worse.

ဟောတ် [hɒt] v. to taste bitter, to be scorched as food in cooking. သွဃ်ခွာနုစုတ်မိတ်ဂွိုင်ဟောတ်အာ [swɑ̆ nɔ̆ dəmèa nù cut mèt glèŋ hɒt a] v. this curry has a lot of turmeric in it and is bitter. Cf. ကွမ်ဒ် [gɔmteŋ].

ဟိုတ် [hot] n. cause, reason, origin, because. ဟိုတ်တိချိုကဋ်ပွတ်ဟွဲအာ [hot tæ̆ chi kwi pəmɔt hɔ̆ a] adv. because of the earth quake the trains are not running.

ဟိုတ်ဂှ်(ဟ်) [hot gɔ̀h] conj. on that account, therefore.

ဟိုတ်ဂှ်ရ [hot gɔ̀h rɑ̆] id. because of that, as such, therefore. ဟိုတ်နှံသင်ဂှ်ရ [hot dɔ̀h saik gɔ̀h rɑ̆] id. ဟိုတ်ဂှ်ရအဲကျင်ဟွဲမာန် [hot gɔ̀h rɑ̆ oa klɜŋ hɔ̆ màn] adv. on account of that, I could not come.

ဟိုတ်ဒဒှ်(ဟ်) [hot dɛ̆ dɔ̀h] n. subject matter.

ဟိုတ်ဒွာခူ [hot dəmèa nù] adv. because of.

ဟိုတ်ခူ [hot nù] adv. because (of). ဟိုတ်ခူခေ့ပဇရံညးကခွိုင်ကျူဟ်ခေ့(ဟ်) [hot nù dɛ̆h pɑ̆ raɛ̆ jɛ̀h gɔmlèŋ kəduh dɛ̆h] adv. because he is bad he is generally disliked. ဟိုတ်ခူခဲ့အဲခိုဝ်လခဲ့(ယိ) [hot nù bɨ̆h oa cop lɛ̆ jùi] adv. because of you and I was late in arriving.

ဟိုတ်ခူကို [hot nù kɒ] conj. (law) whereas. ဟိုတ်ခူကိုမထဲက်ရုံင်ကောတ်ခွဲတင်ဝဲဂှ်ဝဲ့(ယိ) [hot nù kɒ mɛ̆ thɔk rɔ̀ŋ kit pəʃoa teŋ tɔ̆ gɔ̀h tui] id.

ဟိုတ်ခူဂှ်(ဟ်) [hot nù gɔ̀h] adv. because of that, on account of that, therefore. ဟိုတ်ဂှ်ရ [hot gɔ̀h rɑ̆] id. conj.

ဟိုတ်ခူဂှ်ရ [hot nù gɔ̀h rɑ̆] prep. on account of that.

ဟိုတ်ခူသင်ဂှ်(ဟ်) [hot nù saik gɔ̀h] conj. where upon. ဟိုတ်ခူဝိုဂှ်(ဟ်) [hot nù bɜ̀m gɔ̀h] id. ဟိုတ်ခူသင်ဂှ်ရ [hot nù saik gɔ̀h rɑ̆] id.

ဟိုတ်ဖို(ဝ်) [hot phɒ] n. consequenceness, cause and effect, reasoning.

ဟိုတ်မူးဂှ်(ဟ်) [hot mɛ̆ gɛ̀h gɔ̀h] conj. for. တွဲလးဇဂှ်တဲ့ဟွဲကောတ်နှင်မူးကာလဂှ်ဇွဲတဲ့တီဟိုတ်ဖိုဇကောင် [təŋoa yɛ̀h bɨ̆h tɔ̆ hɔ̆ kit nèaŋ mɛ̆ gɛ̀h ka lɑ̆ gɔ̀h bɨ̆h tɔ̆ tem hot phɒ noŋ] n. if

you do not bring it tomorrow you will know the consequences. နုဟိုတ်ရောမူးဂ့်အဲဟွံတိ(ဒ်) [mŭ̄ hot rɑo mĕ̄ gèh gòh oɑ hŏ̄ tem] n. what the reason was I do not know. သ့ဟိုတ်နု [sɑ̆ pɑ̆ hot nù] adv. because of that.

ဟိုတ်ဓဲ(ယ်) [hot mɑi] v. to be lax, negligent, careless, slothful.

ဟန်^{3} [hɔn] adv. when.

ဟန်^{J} [hɔn] conj. for.

ဟန်^{2} [hɔn] n. ဒူဟန် [cəmɑ̆ hɔn] n. moth.

ဟန်ဝန် [hɔn bɔ̀n] n. sweeping-rubbish.

ဟာန် [hàn] n. assumed or false appearance, company. ဧ့ဟာန်ဗာန်သ္ဒီင်ညးဟို(ဒ်) [dĕ̄h hàn bàn səmoiŋ ɲèh hom] v. they say he pretended to be an official. ခွဲဟာန် [mòɑ' hàn] prep. with, together with. Cf. ဒ့ [pənɑ̆], သ့ဒ့ [sɑ̆ pɑ̆ pənɑ̆].

ဟာန်ဗာန် [hàn bàn] v. to personate, to make up.

ဟိုး [hɛn nɑ̆] adj. (P. hino) low, bad, wretched.

ဟိန်ဗိန် [hɛn bèn] v. to be slovenly, unseemly. ဟိန်ဗိန်ဝဲသ္ဆဲဒ် [hɛn bèn bɔ̀ sɑ̆ ɔ] id.

ဟေန် [hin] v. to incline, set on one side as a vessel in order to drain off the contents.

ဟေန်ဆဲ(ယ်) [hin chɑi] v. to treasure up, to be careful. n. carefulness.

ဟေန်ဒီ [hin dì] adj. one of the official languages of India, spoken esp. in north India.

ဟေန်ဒူ [hin dù] n. person, esp. of north India, whose religion is Hindusim.

ဟေန်ဒူသတာန်နီ [hin dù sɑ̆ tɑn nì] n. (Hindi) Hidustani language.

ဟိုန်^{3} [hon] prep. to, in, sign of accusative in word for word translation from Pali.

ဟိုန်ထာန်လ္ဝူ [hon thɑn ləŋŭ] prep. in a solitary place.

ဟိုန်ဥဈာန် [hon ŭ dyàn] prep. went away to the park. ဟိုန်ဥဈာန်ဟောင်ပြာဝ်အာ [hon ŭ dyàŋ heɑŋ prɑp ɑ] id.

ဟိုန်^{J} [hon] n. (Eng.) horn, klaxon.

ဟာဝ် [hɑp] v. to eat, esp. with the fingers. Cf. ဓ [cĕ̄]. Der. ဖာဝ် [phɑp] v. to feed as a charitable act.

ဟာဝ်ဝ [hɑp cĕ̄] v. to eat with the fingers. ဓဟာဝ် [cĕ̄ hɑp] id.

ဟာဝ်ပုင် [hɑp pɜŋ] v. to eat rice.

ဟုဝ် [hup] v. to gather round, throng. ကွာတ်ဂန္ဒိုင်ဟုဝ်ကိတ်ဒွ [kəmɑt gòmlèŋ hup ket jwĕ̄] v. the vultures gathered round the corpse and tore its flesh. နွိဟ်ဂန္ဒိုင်ဟုဝ်ဝိုင်ဓဲဒ်ဆ္ဒာဒဖျုဓတ် [mənèh gòmlèŋ hup bèŋ mòŋ ɑ̆ cɑ dòmlŭ̄ mòt] v. they are all gathering round the conjurer.

ဟုဝ်ကိတ် [hup kɛt] v. together round ravenously like a pack of wolves.

ဟုဝ်ဝိုင် [hup bèŋ] v. to throng round.

ဟိုဝ် [hop] v. ယူဟိုဝ် [yù hop] v. to caper about delirium.

ဟမ်ရူ [hɔm ru] n. (Eng.) Home Rule, a form of self-government.

ဟံသာ [hɔm sɑ] n. (P. hansa) brahminy duck, esp. the heraldic repretation serving as the Mon national emblem, emblem of Baego (Pegu). Cf. နှိဝ် [pop].

ဟံသာဝတီ [hɔm sɑ wɛ̆ tæ] n. (LF) classical name of Baego (Pegu), ဝဂေါ် [bɛ̆ gɔ̀¹] n. Baego or Haongsarwaetoi.

ဟိ(ဒ်) [hem] v. to be of a dark purple colour.

ဟုံ(ဒ်) [hum] v. to bathe, take a bath by pouring water over oneself from a jar, cistern, smear, be smeary, daub, be smeared. Cf. ကြာတ် [krɑt], တလိုဒ်) [tɑ̆ lom], ပ္လဲ [plæ]. ဝရုံဒ် [bɛ́ lɔ̀p], လီ [lĭ], လာင် [lɑ̀iŋ], သ္လု [slɑʊ̀]. Der. ဖုံခုန်(တ်) [phum ɗaik] v. to give a bath to.

ဟော်(ဒ်)° [hɒm] n. loss. လွဒွိင်ဗံင်တ်သွတ်ဟော်ကလောခွံ(ဟ်) [lɛ̆ pɑ̆ gwòiŋ sɔŋ tɑo³ swɛk hɒm kɑ̆ lɑo² bĭh] n. do not grieve so much for the loss of your kinsman. Cf. ဂဒိုင် [gɛ̆ lòiŋ].

ဟော်(ဒ်)ᴶ [hɒm] v. to suffer lost, to lack, to come to an end, to be ended. ဘ္លားဟော်လေဒ်တဲ့ ဧရံတံမာန်ကောင် [ĭ nɔ̆ hɒm lae tui ɗĕh tɔ̆ màn noŋ] n. even without that they keep on winning. ဗ္ဘာန်ဂျပိန်ဟော်လေင်အာ [pənan gyɑ̆ pɑn hɒm lòiŋ ɑ] v. the Japanese army was destroyed. သွိုကံကောတ်လဝ်ဩန်ပံင်လဝ်ဒွံတော်အာဘ္လရ့ [səŋæ̆ nɔ̆ kit lɔ̀ srɔn pɔŋ lɔ̀ gɔ̀h hɒm ɑ ĭ rɑ̆] v. I pledged this house against a loan and lost it as a result.

ဟော်ဖြ [hɒm jrɛ̆] v. to be sorrowful, depressed, to be loss, bewildered, despondent.

ဟော်ဘ္လိုက် [hɒm blɛ̀k] v. to suffer disaster, have one's fortunes eclipsed, to suffer adversity, suffer loss, to loss.

ဟော်ဗှာ [hɒm hmɑ] v. to suffer loss, suffer the penalty.

ဟော်လေင် [hɒm lòiŋ] v. to be destroyed, to be cut off, to be wiped out.

ဟို(ဒ်) [hom] v. to say, to speak. အာရ့ကလော, ဟို(ဒ်) [ɑ rɑ̆ kɑ̆ lɑo³, hom] v. say, I am going cousin. ကလေင်ဟို(ဒ်) [kɑ̆ leaŋ hom] v. to controvert, to reply. ကသဲဟို(ဒ်) [kɑ̆ seɑ hom] v. to whisper. ဧရံအာကောင်ဧရံဟို(ဒ်) [ɗĕh ɑ noŋ ɗĕh hom] v. he said he would go. ဗုညူးဟို်ရော [mŭ ɲèh hom rɑo²] v. what is he saying? မွဲဗိုင်ဟွံဟို(ဒ်) [mɔ̀ɑ¹ pɑiŋ hɔ̆ hom] v. he did not say a word. Cf. ဝး [gèh], တတ်ကျော [tɛk kyɑ], လံ [lɛ̀ɑ¹].

ဟိုအရော်ဝ် [hom ɑ̆ rĭe] v. to talk, to speak. ဟိုတိုဧရံ(ဟ်) [hom kɒ ɗĕh] v. tell him. ဟိုအရော်ဝ်ကိုဧရံ(ဟ်) [hom ɑ̆ rĭe kɒ ɗĕh] v. talk to him.

ဟိုကဆံ(ဒ်) [hom kɑ̆ chɔm] v. to speak repeatedly.

ဟိုကသေဝဓတ် [hom kɑ̆ seɑ gɛ̆ mɔ̀t] v. speak secretly.

ဟိုခွော်ဝ် [hom khlɑe] v. to reply, to make a reply. Syn. ကလေင်အရော်ဝ် [kɑ̆ leaŋ ɑ̆ rĭe] id. ကလေင်ဟို(ဒ်) [kɑ̆ leaŋ hom] id. ကလေင်သ့ိအရော်ဝ် [kɑ̆ leaŋ sɔh ɑ̆ rĭe] id. သ့ိအရော်ဝ် [sɔh ɑ̆ rĭe] id.

ဟိုဂဒို(ဒ်) [hom gɛ̆ dɜm] v. speak privately.

ဟိုဂရိတ် [hom gɛ̆ rɜ̀h] v. to blame, censure, to disparage, denounce decry, condemn.

ဟိုဂလောန် [hom gɛ̈ làn] v. give a speech. ဟိုဂလောန်ကောန်ပြ [hom gɛ̈ làn kɒn brèa'] adv. (speak to a woman) in an over-familiar manner.

ဟိုဂး [hom gɛ̀h] v. to say, to speak, demand (right, previledges), put up demands, negotiate.

ဟိုဂးခွေဝ်သ့လေဝ် [hom gɛ̀h khlɑe sɔh lĭp] v. quick in retort.

ဟိုဂးဓ [hom gɛ̀h cɛ̆] v. by-word.

ဟိုပြုပ်ဟိုဒ္ဒိုင် [hom grɔ̀p hom gənɔ̀iŋ] v. he talk all the time leg off a donkey.

ဟိုဂမြဲ(ဓ်) [hom gɔmrɔ̀m] v. to speak noisily.

ဟိုခွဲဝဲ(ဃ်) [hom cənɑi] v. to speak contemptuously.

ဟိုဇိုန် [hom jɔ̀n] v. to say, to speak, to tell, (arch) be jubilant, cry out in exultation, vaunt.

ဟိုဒုံဒုံ(ဓ်) [hom ɗɑm ɗɑ̰m] v. to tell the truth.

ဟိုဒျိုဒ်) [hom ɗɑn] v. to speak slightingly of. ဓဒုံဟိုဒျိုဒျိုက်အဲ့(ဃ်) [ɗɛ̆h hom ɗɑn ɗɑk oɑ] v. he runs me down. ဟိုဒျိုဒျိုက် [hom ɗɑn ɗɑk] id. ဟိုဒ္ဒိုဒ္ဒိုက် [hom pəɗɑn pəɗɑk] id.

ဟိုတ္ဍး [hom tlɑh] v. to explain. ဟိုဓလိုဟ် [hom cɑ̆ loh] id. ဍဲ့,မ္ဒးအမ္ဒုဂ့်ဟိုဓလိုဟ်ကိုဒိညှ် [pəɗoɑ məŋɛ̀h ɑ̆ hmɑŏ gɔ̀h hom cɑ̆ loh kɒ poi jĭ̈] v. please explain the ins and outs of the matter to us.

ဟိုတွံ(ဟ်) [hom twɔh] v. lecture, give a speech, to speak formally, say in an address, to speak in solemn discourse, deliver a speech, give a talk.

ဟိုတ္ထုတ် [hom thəɗut] v. to tease (ဟို(ဒ်) [kɒ] to).

ဟိုတ္ထုတ်ဓေင် [hom thəɗut wɔ̀iŋ] v. to banter.

ဟိုတ္ထး [hom thəpɑh] v. to relate, to explain. ဟိုတ္ထးကို(ဒ်) [hom thəpɑh kɒ] id. မာတ်တီ ဟိုတ္ထးကိုတွံမာန် [màt tem hom thəpɑh kɒ hŏ̰ màn] v. I know how, but I cannot explain it. ဟိုတ္ထးကိုပဇျာပဇျာဇကုတဲ့(ဃ်) [hom thəpɑh kɒ pɑ̆ rɑo[9] pɑ̆ rɑ jɛ̆ kɑŏ tui] v. having related her adventures.

ဟိုဒ္ဓာန် [hom dəmàn] v. to rave, to talk irrationally.

ဟိုပ္ဍီ [hom pəɲæ] v. to set forth, to unfold. ဟိုပ္ဍုန် [hom pəɗun] id.

ဟိုပ္ဍို(ဓ်) [hom pɑ̆ kom] v. to hear and tell the news, to gossip.

ဟိုပ္ဍုန် [hom pɑ̆ kɒn] v. leave word or instructions.

ဟိုပ္ဍိုသန္ဒရ [hom pɑ̆ tæ̆ sɒn tɑ̆ rɑ̆] v. speak familiary. ပ္ဍိုသန္ဒရ [pɑ̆ tæ̆ sɒn tɑ̆ rɑ̆] v. speak friendly greeting.

ဟိုပ္ဍိုတ် [hom pɑ̆ tet] v. to reveal, speak openly, speak out, to develop a story, to unfold. ဟိုပ္ဍိုတ်ပ္ဍိုက်ညှ် [hom pɑ̆ tet phɑ̆ ot jĭ̈] v. tell us every thing.

ဟိုပ္ဍိုန် [hom pɑ̆ ton] v. soft-soap. ဟိုတ္ထုပ္ဍိုန် [hom thəpɑ̆ pɑ̆ ton] id.

ဟိုပ္ဍိုန်ဓ [hom pɑ̆ ton cɛ̆] v. to praise, to flatter, boast, brag. ကျာသျုဉ် [kyɑ slɑŋ] id.

ဟိုပ္ဍိုဍ်(ဓ်) [hom pɑ̆ tem] v. to communicate to persons in authority, to petition apply, to address a superior. သွက်ဍွအဓိဉ်ပန်သွာတ်သွးဟိုပ္ဍိုဍ်ဍဲညးဂ့်ဇရာ [swɛk gɔ̆ ɑ̆ moiŋ pɒn sənɑt sɑ̆

dèh hom pɑ̆ tem pəɗoa ɲèh gòh rao^{2}] v. who does one have to apply to get a [illegible] licence.

ဟိုမရိုင် [hom pɑ̆ raŋ] v. to tell the news, to speak of.

ဟိုပက်ပက်ခြောက်ခြောက် [hom pɛk pɛk grɑ̀t grɑ̀t] v. use insufferable language. ဟိုဆုံးနှုတ်ဆက်စကား [hom chŭ pɒh khəɗoŋ mɔ̀t] id.

ဟိုပါင်တိုက် [hom paiŋ tak] v. give a dictation, speak extempore, speak off the cuff.

ဟိုပိုတ် [hom poh] v. to slander, to back bite.

ဟိုပိုင် [hom pəmoiŋ] v. to announce, to speak with authority. ယေးသံသနံသိုးဆိုးဆိုးကိုပိုင် [yèh sənam sɑ̆ pɑ̆ poa^{2} rùi mài gòh səmoiŋ tɔ̆ hom pəmoiŋ] v. the government announce that election will be held next year.

ဟိုပျး [hom pyah] v. to expound, set forth, to unfold.

ဟိုပြင်ကာ [hom preŋ na] v. to send a verbal message (ကို(ဒ်) [kɒ] to).

ဟိုပြိုင်အာ [hom proiŋ a] v. to project one's voice.

ဟိုပြတ်ပြတ် [hom prɔh prɔh] v. to speak quickly.

ဟိုပွန်ဂတး [hom plɔn gĕ tah] v. see ဟိုဂတး [hom gətah].

ဟိုဖျက်ဖျင်(ကာ်) [hom phyɔk phyaik] v. to blame, disparage.

ဟိုမ္ကန် [hom bĕ kɔn] v. to instruct, give instructions, to charge, to deliver a message.

ဟိုဗွတ် [hom bĕ gĭt] v. to speak deceitfully.

ဟိုဗု [hom bĕ cĕ] v. to relate, to tell.

ဟိုမ္တး [hom bĕ tah] v. to make a final reply, conclude a discussion. Syn. ဗွန်း [plɔn bĕ tah], ဟိုပွန်ဂတး [hom plɔn gĕ tah].

ဟိုဗွဲ(အိ်) [hom bĕ dŏ] v. to stop, call on, ask.

ဟိုဗွဲဒုံခွဲစုတ် [hom bĕ dŏ dĕh mòa^{1} cut] v. ask him to stop for a moment.

ဟိုဗျ် [hom byĭ] v. to controvert, answer back. နှိပ်ကစားတဲ့ကလေးတွေဟိုဗျဉ်းညီးဘူး(ဆိ) cot təŋɔk kwĕh hom byĭ dèh ɲĭ hŏ gŏ] v. this chap is easily put out of temper, [illegible] dare not answer him back at all.

ဟိုဗျက် [hom byɔk] v. to blame, disparage.

ဟိုဗျု(ဒ်) [hom byə̀] v. to speak evil of, to slander. Cf. ဗဝ [cao^{2}], ဗဝးဒုး [cao^{2} dĕ ɔ̀ɔ̀] id. ပျုတ် [pyut] id. ပ္လုတ် [plut] id.

ဟိုမုသာ [hom mŭ sa] v. to lie.

ဟိုလွှပ် [hom lĕ bɔ̀p] v. to reprove, to speak harshly, censure. ဟိုဆွဲနံကွေးခံ [hom sɑ̆ kie kɑ̆ to] id.

ဟိုလ် [hom lèa^{1}] v. to tell, relate, recount, to make known.

ဟိုလှုက် [hom hlɔk] v. to abuse, to threaten, to take advantage of.

ဟိုဝိတ် [hom wàt] v. to be wilful, self-willed.

ဟိုဝေတ်စ္ကွာန် [hom wĭt bĕ tɒn] v. to give instruction to, teach.

ဟိုဆေင်လေင် [hom seaŋ lèaŋ] v. speak truly. ဟိုဆုံဆုံ(ဓ်) [hom ɗam ɗam] id.

ဟိုသင်ဂဟ [hom sɔŋ gɛ̏ hɑ̏] v. to converse familiarly. ဟိုဂးချုက်ချုက်ချက်ချက် [hom gèh ɗɜk ɗɜk ɗeak ɗeak] id.

ဟိုဟိုဂးဂး [hom hom gèh gèh] adv. (do something) while saying something at the same time.

ဟာဲ(ယ်) [hai] v. expletive in ဟုဲဟာဲ(ယ်) [hui hai] v. to be mixed together. int. attracting attention.

ဟာဲမွေဲ(ဓ်) [hai bɔ̏] v. my good woman!

ဟာဲယန် [hai yɔ̀n] n. (P. hayanam) diminution, decay.

ဟုဲ(ယ်)° [hui] v. to mix, associate with, to mingle with, to add, to put together. ဓာင်ဓာဒီဟုဲ ဟာဲ(ယ်) [caiŋ ɑ̏ dèa hui hai] v. the chicken and ducks are mixed up together. Cf. ဆက် [chɛk], ထုဲ(ယ်) [thui], နှ [hnɑo^{3}], ပင် [pɔŋ], ဖက် [phɛk]. Der. ပုဲ(ယ်) [phui] v. to mix in. ဟုဲစုတ် [hui cut] v. to mix in, add, put together. ထျိုန် [thəpon] id. ထျိုန်ထွေဲ(ဓ်) [thəpon pɑ̏ kɒm] id. ထျိုန်လခ် [thəpon lɔ̀] id. ဖက် [phɛk] id. ဟုဲစတ်လဆုံန်ခွဲကျိုပ် [hui cut lɛ̏ son mòɑ' kəɗop] v. mix in a clove of onion. ဟုဲန့် [hui hnɑo^{3}] v. to be mixed.

ဟုဲဟာဲ(ယ်) [hui hai] v. to be mixed together, associate with, make love.

ဟုဲဟှ်(ဟ်) [hui hɔh] v. to associate (ကို(ဒ်) [kɒ] with), to be secret, private. n. private, matters. ဟုဲဇီ(ဓ်) [hui dhɛ̏ rɜm] id.

ဟုဲ(ယ်)^{J} [hui] int. Hallow, Ho!

ဟိုဲ(ယ်) [hui] int. Hallow, Ho!

ဟဝ်$^{°}$ [hɔ] n. manor of a Shan chief.

ဟဝ်^{J} [hɔ] n. large oboe, clarinet. Cf. သွေဲ(ယ်) [sənoɑ^{2}].

ဟဝ်^{ˀ} [hɔ] n. a raised frame, high raised frame, stage, scaffold, scaffold for shooting big game, watch tower.

ဟဝ်^{ˀ} [hɔ] n. lockout platform in market garden. Cf. ဓင် [cɛŋ].

ဟဝ်ကျိုင် [hɔ klɑŋ] n. great hornbill, Buceros bicornis cavatus Shaw. ဂေဓ်ဟဝ်ကျိုင် [gɛ̏ cim hɔ klɑŋ] id. eagle.

ဟဝ်တေဝ် [hɔ tɑe] n. hotel, eating house. ထေင်ဟဝ်တေဝ် [chɔiŋ hɔ tɑe] n. eating-house.

ဟဝ်နက်ကျတ် [hɔ nèak kyɔt] n. observatory. ဟဝ်သွက်ဖွံရုံလွှတ်နက်သတ် [hɔ swɛk gɔ̏ rɔ̀ŋ ləŋɔ̀t nèak sɔt] id.

ဟဝ်မန် [hɔ mɔ̀n] n. (Eng.) hormone.

ဟောဝ်လီကိုပ်တာ [hɑe li kop tɑ] n. (Eng.) helicopter. ယာန်သွေင်ဝန် [yàn sənɑeŋ wɔ] id.

ဟောဝ် [ho] v. ဟောဝ်ကို(ဒ်) [ho kɒ] v. to pass hand across, to reach out, to stretch out (the hand).

ဟောဝ်ကိုဆုဉ်ဖူးစံ(ဓ်) [ho kɒ ɗaik bɛ̏ cɑh cɔm] v. pass the sauce.

ဟောဝ်တီ(ဓ်) [ho tem] v. have knowledge or experience of some person, event or period

of the past.

ဟောခ်ရပ် [ho rɔ̀p] v. reach for something. ဟောခ်ရပ်စိုခ် [ho rɔ̀p cop] v. be within reach, be at arm's length, be within the compass of one's comprehension.

ဟို(ဒ်) [hɜ̀] v. (women) to put on, wear (waistcloth), to fasten a women's shirt, to wear a skirt. Cf. ဒိုက် [bɛ̀k], ဒွိုက် [bwɛ̀k], လ္တက် [lɛ̆ tɛk], သ္လိုက် [slak], သ္လိုင် [slaŋ]. ဟိုဒွိန် [hɜ̀ gənɛ̀n] v. to wear a skirt, to put on a waistcloth. မိဒေါင်ကော့ထခ်တိုကျုင်ဒွိန်သတ်သင်ဆွေက် [mĭ dɔŋ kih thɔ hɜ̀ klɜŋ gənɛ̀n sɔt saik səŋeak] v. Mi Dtaong Keih Htuo came wearing a green silk waistcloth.

ဟှ်(ဟ်) [hɔh] v. to be singed, burned, burned down. သ္ဒိတုဟှ်အာ [səŋæ̆ tao¹ hɔh a] v. the house was burned down. Cf. ဌ [tao¹], သ္ဒေတ် [səŋeak] id. သ္ဒာန် [slan], ဟို(ဟ်) [hoi] id. ဂ္လိုက်ဟှ်(ဟ်) [glɛ̀k hɔh] v. to be singed.

ဟေ(အ်)˚ [haɛ̆] n. gadfly.

ဟေ(အ်)˩ [haɛ̆] n. a kind of reed used in making mats, Pandanusfoctidus Roxburgh, shurb growing on beaches and in tidal forests.

ဟေ(အ်)˨ [haɛ̆] part. particle calling for attention of person addressed. အကာဟေကလင်ဒိဆဝ် [ɑ̆ nɔ̆ haɛ̆ kɑ̆ lɛŋ mĭ thɔ] part. listen to this Mi Htuo. Cf. နေဝ် [nàe].

ဟေအကာ(အ်) [haɛ̆ ɑ̆ nɔ̆] part. (in handling something) here you are.

ဟေကွိုဖာဖံင် [haɛ̆ klɒ mèa mɔ̀ŋ] part. (to dog) lie down, sir!

ဟေမွဲလန်.ဝိတ်ကာဒေါရ [haɛ̆ mɔ̀a¹ jɔ̀n, pot nɔ̆ dɔ̆ rɑ̆] part. here is one spoonful, that is all you are getting.

ဟေ(အ်)˥ [haɛ̆] int. Alah! Oh God!

ဟေ(အ်)˧ [hiɛ̆] adv. here. ဟေအကာ(အ်) [hiɛ̆ ɑ̆ nɔ̆] id.

ဟွဲ(ဟ်) [həmoa] v. none. Var. ဟွံမွဲ(ဟ်) [hɔ̆ moa].

ဟွဲကိုဖေက်ပိဝ်ဂွပိဝ် [həmoa kɒ phɔik pap gwɛ̆ pap] adv. brashly and audaciously.

ဟွံ(အ်) [hɔ̆] pv. particle of verbal negation. not, not any, none. အဲဥဲဟွံဆို(ဒ်) [oa glài hɔ̆ chaɒ] pv. I could not fine it. အရေဝ်ဟွံနိုဟ် [ɑ̆ rie hɔ̆ khoh] pv. not good word. ကွောန် ဟွံဓာန် [klɒn hɔ̆ màn] pv. he cannot do it.

ဟွံ...ပုတ် [hɔ̆...puh] pv. not. ဒေံဟွံသိုက်ပုတ် [dɛ̆h hɔ̆ sak puh] pv. he is not rich.

ဟွံ...ဧအှ်(တ်) [hɔ̆...ih] pv. not very. ဟွံဒါတ်ဧအှ်(တ်) [hɔ̆ wàt ih] pv. it is not very difficult.

ဟွံ...ဆင် [hɔ̆...dɛŋ] pv. not very. ဟွံဒါတ်ဆင် [hɔ̆ wàt dɛŋ] pv. it is not very difficult.

ဟွံ...လးလး [hɔ̆...lèh lèh] pv. not at all. ဒေံဟွံဟိုလးလး [dɛ̆h hɔ̆ hom lèh lèh] pv. he did not speak at all.

ဟွံ...ကီ(ဒ်) [hɔ̆...nem] pv. not yet. ဟွံကလေင်စကီ(ဒ်) [hɔ̆ kɑ̆ leaŋ cao³ nem] pv. he is not back yet. ဒေံတံဟွံကျုင် [dɛ̆h tɔ̆ hɔ̆ klɜŋ] pv. they are not coming. ခဲ့ဟွံဖွံလုတ်ဂ္လှဉ်(ဟ်) [bìh hɔ̆ gɔ̆ lɜ̀k ĭ gɔ̀h] pv. you must not touch that. ရောဟွံ(အ်) [rao² hɔ̆] pv. not at all. အဲရောဟွံညွာတ် [oa rao² hɔ̆ ɲàt] pv. I did not see any of it. ရောဟွံ...ရောဟွံ(အ်) [rao²

hŏ...rao^2 hŏ] pv. neither...nor. ဒ်ဈောဒ်ဟွဲလေဝ်, ချုဈောချုဟွဲလေဝ် [bòh rao^2 bòh hŏ lĭp, chu rao^2 chu hŏ lĭp] pv. he cannot read and he cannot write. usual foll. ကွာဟွဲ(ဒ်) [kla hŏ] prep. before. ကွာဒ်ဒ်ဟွဲဒွဲအာဒာတေ(ဒ်) [kla bĭh hĕ gŏ a ă tĕ] pv. before you go there.

ဟွဲအဲပရဲ(ယ်) [hŏ oa pă roa] adv. irreverently, disrespectfully.

ဟွဲအးပုင်သွော [hŏ ah pəŋ səmao^2] adv. (be dressed) scantily with guilty conscience.

ဟွဲတ [hŏ kă] adv. to be not even. &. c. to exceed used in negative form and most commonly adverbially. ပန်ခနဲ်ဟွဲက [pɔn cɒh hŏ kă] pv. more than forty.

ဟွဲကခွဲ(ယ်) [hŏ kă mòa^{l}] pv. manifold, various. ဟွဲကခွဲပြာ [hŏ kă mòa^{l} pră ka] id.

ဟွဲကောက် [hŏ keak] adv. not sharp. ဒို(ဒ်)[pom] id.

ဟွဲကိုပြာကတ် [hŏ kɒ pra kɔt] adv. covertly, inconspicuously, in a manner not betraying concern.

ဟွဲကွင် [hŏ kəɗɛŋ] adv. not dear. တန် [tɔn] id.

ဟွဲကြိုက်တန် [hŏ krak tɔn] adv. excessively, inordinately.

ဟွဲကူးပူး [hŏ klah phəɗah] adv. faintly.

ဟွဲခိုဟ်ဟွဲသန် [hŏ khoh hŏ sɔn] n. evil spirits, demon belonging to the class of ပြုတ် [prot] ghoul, goblin.

ဟွဲခြာနုဂွဲဩြိတ် [hŏ khra nù glòm sroh] adv. (look after) closely, carefully, under careful or close guardian ship.

ဟွဲဂွဲတွဲခေါ်(ဒ်) [hŏ gŏ hŏ dŏ] adv. persistently, tenaciously.

ဟွဲစိန်ဟွဲဝုန် [hŏ cɛn hŏ wùn] adv. see တတတဲ်တဲ် [tă tă tɔŋ tɔŋ] adv.

ဟွဲစိပ်ကဝုတ်ဏီ(ဒ်) [hŏ cop kă wut nem] adv. (escape death) by the skin of one's teeth, narrowly.

ဟွဲခှေ်အလေဝ် [hŏ cih ă lĭe] adv. counterpoise.

ဟွဲခှေ်ကိုပဲ့ဖဲ့ဒ် [hŏ cih kɒ bĕ bwòa^{l} dhò] adv. unjustly, unfairly.

ဟွဲခှေ်ကိုသွောတ်(တ်) [hŏ cih kɒ sənɒt] adv. not according to rule. ဟွဲခှေ်ကိုမ့ောန် [hŏ cih kɒ pənɒn] id. ဟွဲဒးကိုမ့ောန် [hŏ dèh kɒ pənɒn] id.

ဟွဲစွဲသွဲ့ [hŏ cŏ^{l} să tæ] adv. imperceptibly, unnoticeably, unobtrusively.

ဟွဲဆောတ် [hŏ chɒt] adv. definitely, positively, certainly, surely.

ဟွဲဆိုညးဖဲ့(ယ်) [hŏ chaɒ ɲèh mòa^{l}] adv. state of being oblivious to everybody else due to one's love or pride.

ဟွဲဇုတာ [hŏ jù ta] adv. continuously, non-stop, incessantly.

ဟွဲဇုဟွဲယို(ဒ်) [hŏ jù hŏ yèm] adv. incessantly, unceasingly, non-stop.

ဟွဲချောင်ဓိတ် [hŏ ɗoŋ pot] adv. tireless. ကွောန်ဒွဲင်ဟွဲဇုဟွဲယို(ဒ်) [hŏ dəmòŋ hŏ jù hŏ yèm] id.

ဟွဲတိက်ဟွဲဓံင် [hŏ loik hŏ mòŋ] adv. (do things) without a wink of sleep, (do things) without a moment's rest.

ဟွဲတီဝုန် [hŏ tem gùn] pv. ungrateful, not knowing a favour.

ဟွံတီဒန်သတ်ယဲ(ယ်) [hɔ̌ tem dɛ̌ dɔ̀h sɔt yɔ̀a˥] adv. out of sorts.

ဟွံတီနိုတ်ကွင်အိုခို(မ်) [hɔ̌ tem dɔ̀h klɛŋ ɛ̌ dhɔ̀m] adv. (act) with naivety, stupidly.

ဟွံတီဒုတ် [hɔ̌ tem bənɔ̀t] prep. without end.

ဟွံတီဒုတ်တွီ[(ဝ်) [hɔ̌ tem bənɔ̀t twɒ] prep. boundless, immense.

ဟွံတီခွိတ်သွီ[က် [hɔ̌ tem mənèh slak] v. be too young to understand, behave callously towards one's elders or betters, be oblivious to the world.

ဟွံထတ်ဟွံယုက် [hɔ̌ thɔ̀ hɔ̌ yɔ̀k] adv. sickly, in ill health in the family way.

ဟွံဒးဒွဝ် [hɔ̌ dɛ̀h gənɔ̀p] v. displease.

ဟွံဒးခိုတ် [hɔ̌ dɛ̀h cot] v. be jealous, be envious. ဟ္ဟွာ [ɛt chɑ] id.

ဟွံခှံလေၚန်လေၚန်ကဲကဲ(ယ်) [hɔ̌ dɔ̀h lɔ̀n lɔ̀n kɑi kɑi] adv. without committing oneself, moderately.

ဟွံပမ္ဒ [hɔ̌ pɑ̌ mənɛ̌] v. show in difference.

ဟွံပိုတ် [hɔ̌ pot] adv. always, unceasingly, without intermission, continuously.

ဟွံပိုတ်ဟွံသ္ဃုတ် [hɔ̌ pot hɔ̌ sɑ̌ kut] pv. boundless, immense.

ဟွံပ္ဃုင် [hɔ̌ pəʃɜŋ] adv. not salt, ပတောက် [pɑ̌ teɑk] id.

ဟွံပြာတ်ဟွံလဲ(ယ်) [hɔ̌ prɔh hɔ̌ lɛ̌ jùi] adv. at about the same time, contemporaneously.

ဟွံပွန်ဂတား [hɔ̌ plɔn gɛ̌ tɑh] adv. will not go back.

ဟွံပွး [hɔ̌ blɛ̀h] adv. with certainly, positively, unerringly.

ဟွံမိက်မိင် [hɔ̌ mòik mòiŋ] adv. sick off.

ဟွံမင်မွံသွေဘန်ဗိုင် [hɔ̌ mɛ̀aŋ mòa˥ səmɒn pɑiŋ] adv. be loose-tongued.

ဟွံမွံ(ယ်)° [hɔ̌ moɑ] pv. none, absent, not any; not one. Var. ဟမွံ(ယ်) [hɛ̌ moɑ] id. ဟ့ဲ(ယ်) [həmoɑ] id.

ဟွံမွံ(ယ်)˩ [hɔ̌ moɑ] adv. none at all.

ဟွံမွံကိုအန္တရဲဒြုအယ် [hɔ̌ moɑ kɒ ɔn tɑ̌ rɑi jrùm ɑ̌ yèa˥] adv. place infested with snakes and scorpions, haunts of venomous pests.

ဟွံမွံကိုဂုန် [hɔ̌ moɑ kɒ gùn] adj. useless.

ဟွံမွံကိုဆိုဝ [hɔ̌ moɑ kɒ chɑɒ gɛ̌ bɛ̌] adv. in a naive manner, naively.

ဟွံမွံကိုဝဒွံဓဝ် [hɔ̌ moɑ kɒ bɛ̌ bwòa˥ dhɔ̀] adj. unrighteous.

ဟွံမွံကိုမိဓ [hɔ̌ moɑ kɒ mɨ̌ mɛ̌] adj. orphaned.

ဟွံမွံကျင်မွံသင်(က်) [hɔ̌ moɑ klɜŋ mòa˥ saik] adj. abortive.

ဟွံယောင်ဟွံဒွင် [hɔ̌ yòŋ hɔ̌ blɛ̀aŋ] adv. certainly, for certain.

ဟွံရန်တွံ(အ်) [hɔ̌ rɔ̀n təmɔ̌] adv. unexpectedly, suddenly.

ဟွံရန်ဟွံပကာ [hɔ̌ rɔ̀n hɔ̌ pɑ̌ kɑ] v. taking no heed to consequences.

ဟွံရဲ(ယ်) [hɔ̌ rùi] adv. without discrimination.

ဟွံရှိသ့်(တ်) [hɔ̌ rɨh sih] adv. not to respect. ဟွံပဓာန [hɔ̌ pɑ̌ mèa nɛ̌] id

ဟ့ဒ့ေန့်ေသ့်လ့ဟိ့(မ်) [hŏ rĭh sih lĕ pŭ hom] adv. disrespectfully, impolitely.

ဟ့ဒ့လဲ့ဟ့ဒ့လ [hŏ lĕ jùi hŏ lĕ jĕ̀] adv. without hesitation, without delay.

ဟ့ဒ့လေဝဲသ့ဂ်ဟ့ဒ့ဝေင်ဗိ(ယ်) [hŏ lòa^2 swɛk gŏ wèaŋ pai] adv. unavoidably. နခ့်သ့ဂ်သ့ေသ့ဝ်ဝေင်ဗိဟ့ဒ့လေဝဲ(ယ်) [nĕ̀ dĕ̀ dòh swɛk sŭ gŏ wèaŋ pai hŏ lòa^2] id.

ဟ့ဒ့လ်ဏိ(မ်) [hŏ lĭ nem] adv. soon, in the near future, recently. ဟ့ဒ့လ်ခ့ှ်(ဟ်) [hŏ lĭ ih] id. လ့ျုဟ်ညိ့ကို(မ်) [ləmùh jĭ̀ kom] id.

ဟ့ဒ့လ်ဏိဏ်(ခ်) [hŏ lĭ nem nɔ̆] adv. shortly. ကျ့ခ့ဏ်ည့ိ [klɑ nù nɔ̆ jĭ̀] id. ဂ့ဲဂ့ဲ(ခ်) [glĭĕ glĭĕ] id. နခ့်ခ့ဲခ့ေဂ့ဲ(ခ်) [nĕ̀ dĕ̀ dòh bwòa' dòmlĭĕ] id. ဒိတ်ဒိတ်ခကုတ်ခကုတ် [pot pot dĕ̀ kut dĕ̀ kut] id. ခ့ဲခ့ွန် [bwòa' khəɗɔn] id.

ဟ့ဒ့လ်ဟ့ဒ့လ်(ခ်) [hŏ lĭ hŏ lĭ] adv. often, frequently.

ဟ့ဒ့ဇါတ် [hŏ wàt] adj. not difficult. opp. ခလဲ(ယ်) [lòa^2] id.

ဟ့ဒ့သ့ကုတ် [hŏ sŭ kut] adv. without intermission, continuously. ဟ့ဒ့ဒိတ် [hŏ pot] id. ဟ့ဒ့ဒိတ် သ့ကုတ် [hŏ pot sŭ kut] id.

ဟ့ဒ့သ့ိုင် [hŏ sŭ jèŋ] adj. not heavy. သာ [sɑ] id.

ဟ့ဒ့သ့ူးပုဟ့ဒ့သ့ူးသ့ဲခ့ွဲ(ယ်) [hŏ sŭ dèh pɑŏ hŏ sŭ dèh ui mòa'] adj. not liable.

ဟ့ဒ့သ့ကာ [hŏ sŭ pŭ kɑ] v. disregard, uncaring, do not care, be heedless of, not to mind, be indifferent.

ဟ့ဒ့သ့ကေင်ကာ [hŏ sŭ pŭ kɔiŋ kɑ] adv. impudently, with no respect.

ဟ့ဒ့သ့ဂရ [hŏ sŭ pŭ gĕ rŭ] adv. with total disregard, insolently, impudently, disrespectfully..

ဟ့ဒ့သာကွာ [hŏ sɑ kəɗɑ] adv. (be heavy) with a child.

ဟ့ဒ့သက်ာ [hŏ sɛŋ kɑ] adv. (regard) with suspicion.

ဟ့ဒ့သေင် [hŏ seaŋ] pv. no, not so. Cf. ဟ့ဒ့(ခ်) [hŏ]. Der. ဟခ့ွဲ(ယ်) [hĕ̀ moa] pv. not any, none. ဟ့ွဲ(ယ်) [həmoa] id.

ဟ့ဒ့သောင်ကွး [hŏ soŋ klɑh] adv. vaguely, uncertainly. ဟ့ဒ့ကျ့ကွး [hŏ klæ klɑh] id. ဟ့ဒ့ကျ့ဖွး [hŏ klɑh phəɗɑh] id.

ဟ့ဒ့သ့ောင် [hŏ slaiŋ] adv. not hollow. ကွက်ဝတ့ွက် [klɛk təpoik] id. ကွက်တ့ိုက် [klɛk təpɑk] id. တ့ွတ် [təɗɔt] id.

[ဋ္ဌ]

ဋ္ဌ [lɑ̆] the thirty-second consonant of the Mon alphabet. (not initial)

ဋ္ဌာဟူ [lɑ hù] n. Lahu, ethnic group speaking a kind of Tibeto-Burman and inhabiting parts of the eastern Shan State.

ဋ္ဌီ [læ̆] n. ပါဋ္ဌီ [pɑ læ̆] n. Pali, Prakrit language of the Buddhist Scriptures. သဒ္ဒါဗိဋ္ဌီ [sŭ cih pɑ læ̆] n. word derived from Pali.

[ဝ]

ဗ် [pɑ̌] the thirty-third consonant of the Mon alphabet.

ဗျ [pɑ̌] v. to make an offering, esp. to devas. ဗေဒ္ [pɑ̌ thəmɑ̌] id.

ဗ္ဓိုန် [pɑ̌ pɑ̌ ton] v. to honour, exalt.

ဗ္ဓိုန်သိဒ္ဓိ [pɑ̌ pɑ̌ ton sèt dɨ̀ʔ] v. make something more potent, extol, praise.

ဝၢ [pɑ] n. two, 2, ၂ ။

ဝၢတ္ထုသုန် [pɑ t̕ sun] n. twenty-five.

ဝၢကၠရေက် [pɑ kɑ̌ reak] n. cloven.

ဝၢခုၚ်(ဟ်) [pɑ cɒh] n. twenty.

ဝၢခုၚ်ဝန်နာဍာ [pɑ cɒh pɒn nèɑ ɗɑ] n. measure of time equal to 4 parts or 24 minutes of one hour.

ဝၢဇွဝ်(က်) [pɑ jwàik] n. fork in a tree, place where two roads or two rivers meet. ဝၢသွၚ်း [pɑ swaiŋ] id

ဝၢပိဒါ [pɑ pæ̌ wèɑ] n. two or three time.

ဝၢလံုက် [pɑ lɛ̌ jɔ̀k] n. second time, twice.

ဝၢဒါ [pɑ wèɑ] n. adv. twice, in two turns or times. ဝၢအလန် [pɑ ɑ̌ lɔ̀n] id.

ဝၢဗွံမွဲ(ယ်) [pɑ hɔ̌ moɑ] n. rare, unique, uncommon. (place-name) ဝၢသွၚ်း [pɑ swaiŋ] n. Pbar Swaing (Bur. Chaungzon). Der. ကွၚ် [kəmɑ] v. to be geminate.

ဒီ [pi] n. (colloq) river, sea. ကျီ [kəpi] id. ကျဝ်ဒီ [klɔ̌ʔ pi] v. to cross a river. ကျင်ဦုတ်အာလဲဒီ [kəpɛŋ blèk ɑ pəɗoɑ pi] n. ship has sunk out at sea. ဂတာဒီ [gɛ̌ tɑ pi] n. sea bed, river bottom. ဇိုဒ်ဒီ [jèŋ pi] n. by the sea, by the river. ဗျဒ်ဒီ [pɑ̌ rɛŋ pi] n. beach below river-bank. ဓိုဒ်ဒီဇွဝ်(က်) [pɑiŋ pi jənòk] n. entrance to the sea, river mouth. သိုဒ်ဒီ [sɑŋ pi] n. bed of sea, bed of river. ဩဒ်ဒီ [pi] n. river bank, seashore. Cf. ကြုဒ် [krɜŋ], ဧဧဝဒ် [co], ဧလွၚ် [lɛ̌ gɔ̀²]. Var. ကျီ [kəpi]. (place-name) ဒီကဒ္တော် [pi kɑ̌ ɗɔt] n. Pbikadtaot (Bur. Ataran).

ဒီဂြၚ်ဒ် [pi grɑ̀iŋ] n. Pbigraing (Bur. Gyaing).

ဒီဒိုဒ် [pi coiŋ] n. Pbicoing (Bur. irrawaddy)

ဒီဒါဂြၚ်ဒ် [pi dèɑ grɑ̀iŋ] n. Pbideargraing (Bur. Dagyaing)

ဒီသတ္ထိဒ် [pi sɑ̌ taŋ] n. Pbisataing (Bur. Sittang)

ဒီသဒ်ဧလၚန် [pi sɛŋ lɔ̀n] n. Pbisanglorn (Bur. Salween)

ဒီဟဲဒ်ဂြုဝ် [pi hɔŋ grɔ̀] n. Pbihonggruo (Bur. Haung tharaw)

ဒီဇွဝ်(က်) [pi jənòk] n. sea, ocean. ဒီနှာဆ္ဒီတ် [pi hmɑ səmet] id

ဒီဒူ [pi dù] n. cupboard, almirah. တလၚထ္တော် [tɑ̌ lɑ thɑ̌ tɑo³] id. ဒီဒူ [bɨ̀ dù] id. ဒီခဒ် [bɨ̀ dɔ̀] id. ဒီဒိုဒ်(ဒ်) [bɨ̀ dɔ̀] id.

ဍေဒဲ(ဃ်) [pu mai] v. be tipsy, be drunk, to be intoxicated, to be dizzy, to be intoxicated

(with power with pride). wallow in (the lap of luxury). Var ဘုမဲ့(ယ) [təpu mai].

ဘုမဲ့ကိစ္စာနိဿိတ [təpu mai kɔ̀ màn] v. be intoxicated with one pr e

ပဲ(ယ်) [poa] n. bean, pea. Cf. first sense, သစ်ဝက် [sɔ̀ jɔ̀k] id. ပဲကဒိတ် [poa kă dàt] n. lady's finger. ပဲဆွဲခ် [poa səmep] n chick pea. V r တဲ့(ယ်) [təpoa].

ပဲကလုတ်တိ [poa kă lut tæ̆] n winged bean, goa bea Psophocarpus palustris Desvocux Dolichos tetra gonalobus.

ပဲခဲ့(ယ်) [poa ŋùi] n. cluster bean Cyamopsis pso alloides

ပဲငြိုင် [poa jrɔ̀ŋ] n. steamed beans.

ပဲထကောင် [poa thəkoŋ] n bean, vetch. ပဲဗ. [poa mɛh] id.

ပဲထဝဲဝတ် [poa thɔ bàt] n butter bean. ပဲဒေကောင် [poa dĕ koŋ] n long bean, string bean.

ပဲပလုတ် [poa pă lut] n. bean sprouts. ပဲဗဒိန် [poa poŋ] n. dal, a kind of bean.

ပဲဘွ [poa bĕ kă] n. lima bean, Phaseolus.

ပဲမခဲ့(ယ်) [poa mĕ̀ gəmùi] n. extra hard bean which defies boiling.

ပဲမး [poa mèh] n. bean, vetch ပဲထ ကောင် [poa thă koŋ] id.

ပဲမုတ် [poa mɔ̀k] n. variety of kidney bean, mung bean, Phaseolus radiatus

ပဲလဲ့ခတ် [poa làm saɔ³] n. fenugreek, Trigonella feonum graecum.

ပဲလေး(ဗ်) [poa lèm] n. chick pea.

ပဲ(ယ်)[၂] [poa] n. unit of weight equal to one-sixteenth of a tical ကျွဲ့ [dĕ̀ kɪe] one-sixteen of a rupee anna. Cf. ဖဝဲ့(ဟ်) [khă tĕ̀h], မု [mao], ဗ. [mèh], သကုတ် [să kut]. Var. တဲ့(ယ်) [təpoa] id.

ပဲဇဉ်(က်) [poa jənɔ̀k] n unit of weight equal to four Adenanthera seeds. ဝဒိန်ဖဇဉ်(က်) [poŋ mă jənok] id

ပဲဒေါတ် [poa dɒ̀t] n. unit of weight equal to three seeds of Adenanthera pavonina. ဝဒိန် ဖဒေါတ [poŋ mă dɒ̀t] id.

ပဲ(ဒ်)[၄] [poa] n. one twentieth of old Burmese kyat. anna, sixteenth part of a rupee or four pice (currency introduced during British colonial days). တဲ့(ယ်) [təpoa] id.

ဖော [pao¹] v gargle to rinse out. ဖောဝိန် [pao² paiŋ] v. to rinse one's mouth. တော့ဝဒိန် [təpao² paiŋ] id.

ဖေါ် [pao³] n. sugar-cane. Saccharum officinarum L. ကဖေါ် [kɔ pao³] n. molasses. တုံဖေါ် [tənɔm pao³] n sugar-cane. Var. တုံ့ [təpao³].

ဝး [pah] v. to change. တု့း [thəpah] id. လဘုံဖးဖံဒ်သွဲ့တ် [lĕ̀ kyaik pah mɔ̀ŋ sənɔk] v. His Reverence is changing into his bathing garment. Cf. ပြင် [prɔŋ], လှဲ(ယ်) [hlai], သွဲ (ယ်) [slai].

ဖးအတ္တဘော် [pah ɔt tă bhèa¹] v. to change states of existence, that is to die. ချုတ် [chot] id.

ဖးလှဲ(ယ်) [pah hlai] v. to change. Var. တု့း [təpah].

ပးကာယျိုင်ဒိုတ် [pah kə̆ yaŋ mənèh] v. discard the garb of religious order, become a lay person again.

ပးတိတ်နုဝိပက် [pah tet nù wĭ pɛk] v. gain release from suffering, be relieved of onerous duties, etc. (ဒိပက် [wĭ pɛk] n. result, effect, consequence of one's deeds)

ပးဘဝ [pah bĕ wĕ] v. to pass to another existence, to change states of existence, that is to die. Cf. ကလိလောနိဘာ [kə̆ læ̆ lòn a], ချုတ်ဘာ [chot a], ဒုတိဘာ [cŭ tæ̆ a], ဒးဘာ [dèh a], သွကာဂနိုတ် [sə̆ pə̆ ka gè cot], သွပဒိုနိဍွာနိ် [sə̆pə̆ pə̆ ræ̆ nèt bùn].

ပးယာတ် [pah yàt] v. to change one's clothes, to change one's rug or blanket.

ပက် [pɛk] v. to pass beyond, to pass over, to go beyond, to be beyond. Cf. လောနိ် [lòn]. Der. ပပက် [pə̆ pɛk] v. to cause to pass. Var. တွက် [təpɛk].

ပက်ပယျိုဒ်) [pɛk pə̆ yɒ] v. to pass beyond a boundary.

ပက်သွဲဒ်) [pɛk sənam] adj. of or belonging to the pass years, seasons, harvests, etc. seasoned, old.

ပုက်(ဒ်) [pɔk] n. telinga potato, elephant foot yam(tuber). Amorphophallus companulatus Roxburgh. Var. တွုက် [təpɔk].

ပေက် [pɔik] v. to be dark, to be blinded. ကွက်ပေက် [klɛk pɔik] v. to be solid.

ပဲက်[3] [pɔk] n. cheroot, cigar. အိုက်ပဲက် [oik pɔk] n. tobacco ash. ချုသုင်ပဲက် [byɜ̀ sɜŋ pɔk] v. to want a smoke. သုင်ပဲက် [sɜŋ pɔk] v. to smoke a cheroot, smoke.

ပဲက်ဂလာ [pɔk gə̆ lèa] n. cylindrically rolled cheroot.

ပဲက်တဝ် [pɔk tɔ] n. pipe, smoking pipe, tobacco pipe.

ပဲက်သွမိအက် [pɔk slə̆ mĭ ɛk] n. cheroot rolled with uncured leaf such as သွမိအက် [slə̆ mĭ ɛk], သွပဲ့(ယ်) [slə̆ bĕ̆ bùi].

ပဲက်[1] [pɔk] v. to chop (dig with) hoe, to strike, to strike with the forefeet, peek, to slit open, to spin (top). ပျဲပဲက် [chĕ̀h pɔk] v. the horse lashed out with its forefeet. နွံက် တဝ် [khəpɔk tɔ] n. mattock, hoe. ဂေဒ်ပဲက်ဇု [gĕ̆ cim pɔk chŭ] n. woodpecker. ဂေဒ်ပဲက် တိ [gĕ̆ cim pɔk tæ̆] n. white faced wagtail. ဇြုပဲက် [jrùm pɔk] v. the snake struck. Cf. first sense, ခါ(ယ်) [khai], ဒန်(ဒ်) [dĕ̆ jèm], ဒန် [dɔ̀n]. second sense, ပတ်(ဒန်) [tɑĕ̆], ထိုက် [thənoik], ပဲ့(ဟ်) [pĕ̀h] v. Der. နွံက် [khəpɔk] n. hoe, digging-stick, mattock. တွုက် [təmɔk] v. to scoop up. လွံက် [ləmɔ̀k] n. handful of rice. Var. တွုက် [təpɔk].

ပဲက်ကရျဲ(ယ်) [pɔk kə̆ roa[2]] v. to spin a top.

ပဲက်ကျိုဉ် [pɔk kəmaŋ] v. to grub.

ပဲက်ကျိုဉ်ကျိုဇုနိ် [pɔk kəmaŋ kəmɒ dùn] v. to grub up a clump of bamboo.

ပဲက်နွံက် [pɔk khəpɔk] v. to hoe mattock.

ပဲက်တိ [pɔk tæ̆] v. to hoe the ground.

ပဲက်ထပိုတ် [pɔk thə̆ pot] v. to chop (through, up).

ပဲက်ထောဲပုင်ဍုံ(ဟ်) [pɔk thŭ' bɜŋ glèa' gɔ̀h] v. he slit the ox's belly open.

ဝ်က်သဝ်က်သွေ့ဝ်ဒေ့(ဟ်) [pɔk sɔk sənok dɛ̌h] v. slit the rind round the middle and peel it off.

ဝ်က်သဝဲဝေဝ်ဓုန် [pɔk sɑi bɔ̀p dùn] v. hack bamboo pole.

ဝ်က်သွဲ(ဃ်) [pɔk sloɑ] v. to widen, enlarge, by digging.

ဝ်က်သွဲကွာ [pɔk sloɑ kəmɑ] v. to enlarge a tank.

ဓိုက် [pɑk] n. small mortar for grinding curry stuffs, long cylindrical mortar used by old people to grind up areca nut. ရိုဓိုက် [rǐ pɑk] n. pestle. ဇလဲဓိုက် [liɛ̌ pɑk] id. Cf. တွိုဟ် [twoh], ထဒ် [thɑ̌ i]. Var. တွိုက် [təpɑk].

ဝင်° [pɛŋ] n. (colloq) ship, large vessel. ကွင် [kəpɛŋ] id. ကောန်ဝင် [kɒn pɛŋ] n. sailor. final in n. phr. naming natural species of exotic. ဓကြင်ဝင် [krɛɑŋ pɛŋ] n. Eugenia oblata tree. ဂလောဝင် [gɛ̌ lɛ̀ɑ pɛŋ] n. Lascar. ဍာဝင် [gənɛ̀ɑ pɛŋ] n. hold. ဓးဝင် [cɑh pɛŋ] n. deck. ဓန်ဒိုက်ဝင် [cih ɗɑk pɛŋ] v. to embark. ဒိုက်ဝင် [ɗɑk pɛŋ] v. to go by ship. သွေ့ဟ်ဝင် [sənih pɛŋ] n. harbour. Cf. first sense, ဍုင် [glɛ̀ŋ]. second sense, ဂလော [gɛ̌ lɛ̀ɑ].Var. ကွင် [kəpɛŋ]. ဝင်ဝဲတိတ်အာလွှဲယိင်ဒီဆွဲဝေ်(ဒ်) [pɛŋ bɑ̀ik tet ɑ lɛ̌ pɑik pɑiŋ pi jənɔ̀k tɛ̌] n. the ship is steaming out towards the mouth of the river. ဝင်ဒွိုက်အာဝဲဒီ [pɛŋ bkɛ̀k ɑ pəɗoɑ pi] n. a ship has sunk out at sea.

ဝင်ကလောင် [pɛŋ kɑ̌ lɑiŋ] n. aircraft, airplane, aeroplane. Syn. ဝင်ကျော [pɛŋ kyɑ].

ဝင်ဂြဲ(ဃ်) [pɛŋ grɔ̀ɑ^{l}] n. motor vessel used to haul barges on rivers, tug.

ဝင်ကျော [pɛŋ] n. aircraft, airplane, aeroplane. Syn. ဝင်ကလောင် [pɛŋ kɑ̌ lɑiŋ].

ဝင်ဓာတ် [pɛŋ dhɑ̀t] n. motor launch.

ဝင်ဒွိုဝ်ဆုဝ်(က်) [pɛŋ blɛ̀p ɗɑik] n. submarine.

ဝင်^{J} [pɛŋ] n. edible bamboo shoot. Cf. ဍုင် [blɛ̀ŋ], ဝင်ဓုန် [pɛŋ dùn]. Var. တွင် [təpɛŋ].

ဝင်ဗွး [pɛŋ bɛ̌ cɑh] n. fermented bamboo shoot.

ဝင်လဝ်(က်) [pɛŋ lɑ̀ik] n. thin slices of bamboo shoot, giant bamboo variety.

ဝင်^{2} [pɛŋ] v. ဝင်ဆဲ(ဃ်) [pɛŋ chɑi] v. to be pretty. Cf. ကျွန် [kyɑe], ဇဲန် [gɔ̀^{2}]. Var. တွင် [təpɛŋ].

ဝင်ကံက် [pɛŋ kɔk] n. (place-name) Bangkok. ကြင်ဓိဝ် [krɔŋ dèp] id.

ဝင်ငြိုက် [pɛŋ jrɛ̀k] n. chronic catarrh. ယဲဝင်ငြိုက် [yɔ̀ɑ^{l} pɛŋ jrɛ̀k] n. catarrh of the nose. ဝင်ငြိုက်သညှာ [pɛŋ jrɛ̀k sɔn ɲɑ] id. Var. တွိုင်ငြိုက် [təpɑŋ jrɛ̀k].

ဓိင် [poiŋ] v. to swim. ဓိင်ဆုဝ်(က်) [poiŋ ɗɑik] id. ဓာကွာန်ယိုက်ဂုံဓိင်ဆုဝ်ခွံ(ဒ်) [ɑ kwɑn yɛ̀k gɔ̀h poiŋ ɗɑik gɔ̌] v. if you go to Kwarnyuig you can have a swim. က,ဓိင်ခွံင်ခွဲကွာ [kɑ̌ poiŋ dəmɔ̀ŋ pəɗoɑ kəmɑ] v. there were fishes swimming in the tank. Var. တွိင် [təpoiŋ].

ဓုဝ် [pɔŋ] v. to hit, to strike. ဇိညှာတ်ဒေ့ဓုဝ်ညှးဖြ [poi ɲɑ̀t dɛ̌h pɔŋ ɲɛ̀h brɛ̀ɑ^{l}] v. we saw him struck the woman. Cf. ဝဒု [gɛ̌ dǔ], ဂဗး [gɛ̌ bɛ̀h], ဓဲ(ဃ်) [cɑi], တက် [tɛk], ဓခဲ(ဃ်) [dɛ̌ dɔ̀ɑ^{l}], ဒုက် [dɔ̀k], ဓိတ် [dɑ̀t]. Var. တွုင် [təpɔŋ].

ဝုင်ကိုဇတောက် [pəŋ kɒ khɑ̆ teak] v. to strike with a mallet.

ဝုင်တက် [pəŋ tɛk] v. to strike, beat thrash.

ဝုင်သြို(ဒ်) [pəŋ sɑ̆ kɒ] v. to beat.

ဝုင်သွဲကွို[ပ်သြ်(ယ်) [pəŋ sənai kəɗop pɑ̆ soa] v rivet.

ဝဲင်[3] [pɔŋ] n. knee. ထက်ဝဲင် [thɔk pɔŋ] v. to knee. Var တွဲင် [təpɔŋ].

ဝဲင်[4] [pɔŋ] v. to warm oneself at a fire to give birth to a child (the mother being subjected to applications of hot bricks immediately afterwards). ဖွဲင် [phɑ̆ ɛŋ] id တဝ်ဝဲင် [tɔ pɔŋ] n. torch သမ္ဘာခွေ်ဝဲင်ကောန်ကြုံဆဲခိုင် [sɔm bhɛa bɨh pɔŋ kɒn trɨ̆h oa mòiŋ] v. I hear your wife has given birth to a son. ခိုဟ်ခွ်ဝဲင်ပွတ်ညီ [pɔh mɛ̆ gèh pɔŋ pəmɔt ɲɨ̆] v. do warm yourself at the fire if you are cold. Cf. second sense. ဆင် [chɛŋ] v. (of animal) give birth. Var. တွဲင် [təpɔŋ]

ဝဲင်တွဲ(ယ်) [pɔŋ təŋoa] v. to sun yourself, warm oneself in the sun

ဝဲငပွတ်ပွာင် [pɔŋ pəmɔt pənaiŋ] v. (of a woman) to be in labour, confine for delivery and tradition heat treatment.

ဝိုင်[1] [pɑŋ] n. a species of large deer, sambur deer. Rusa unicolor equinus. Cf ဖြဲ(ယ်) [drài], ခုံ(ဟ်) [pɔh], ဇုံ(ဟ်) [pɛ̆h]. ဗဲ [mɛaŋ] Var တွိုင် [təpɑŋ]

ဝိုင်[4] [pɑŋ] n. galantine, pickle. Va တွိုင် [təpɑŋ].

ဝိုင်ဂ [pɑŋ kɑ̆] n spiced galantine of fish and rice.

ဝိုင်တွိုဟ် [pɑŋ pɑ̆ toh] n. pickled mushroom.

ဝိုင်ဖွ. [pɑŋ bɛ̆ cah] n pickle

ဝိုင်[2] [pɑŋ] v to soak, steep, pickle. Var တွိုင် [təpɑŋ].

ဝတ်[3] [pɔt] n စတ်ဘဲ(ယ်) [pɔt toa] n. fist. Sy ကွတ် [kəpɔt], တွတ် [təpɔt], တွတ်ဘဲ(ယ်) [təpɔt toa], သတ်ဘဲ(ယ်) [sɔt toa]

ဝတ်[4] [pɔt] v. to measure linear dimensions, to try, to test, to survey, to compare. ခဒိဝတ်တီ [cɑ̆ khi pɔt tæ̆] n. land record clerk. ဆုဒ်ဝတ်ရင်ဝဲဒ်ခွဲင်ဒုံဖွဲမွဲဓိဇော [chɨ̆ gòh pɔt ròŋ com jòmlòiŋ ɗɛ̆h nùm mòa cɨ̆ rao[2]] v. measure the log and see how long it is Cf. first sense, ဒဓာန် [cənan], ဒု [dɑ̆], သူ [sao[1]]. Der. ဗွတ် [bəpɔt], ဓသွာတ် [sənɔt], သွတ် [səpɔ:] n. measurement. Var တွတ် [təpɔt].

ဝတ်ကေ(ဓ်) [pɔt kɪm] v. to measure by handfuls.

ဝတ်ကွာတ် [pɔt kənat] v. to survey, to measure, take measurement, to take measure.

ဝတ်ကွာတ်ပြိုင်ပွာန် [pɔt kənat prɑŋ pɑ̆ kɑn] v. take measures for comparison, to compete, to contest. စတ်ပြိုင် [pɔt prɑŋ] id.

ဝတ်ပြဟတ်ဆိဂစာန်ထွဉ်(က်) [pɔt jrɛ̆ hòt chɛm gɛ̆ can thɑ̆ paik] v. take blood pressure.

ဓတ်တီ [pɔt tæ̆] n. land-surveying

ဓတ်ခွဲဝဲနိုင် [pɔt dənài jèŋ] v. vie with one's superiors or betters.

ဓတ်ပြိုင် [pɔt prɑŋ] v. measure strength with.

ဗတ်ဒွတ် [pɔt bənɔ̀t] v. to compare.

ဗတ်ရုင်ကိုလစိန်ဂ်(ဟ်) [pɔt rɔŋ kɒ lɛ̆ cɛn gɔ̀h] v. he compared (the seals) with the signet ring.

ဗတ်[2] [pɔt] v. to be soft, tender, delicate, young. တံဗတ် [pɔt pɔt] n. land subject to flooding. ကောန်ဗာတ်ဗတ်ဗတ် [kɒn jàt pɔt pɔt] n. tender young girl. ဒျုန်ဗတ် [ɗon pɔt] v. to be soft, pliant. ဗလုတ်ဗတ် [pɑ̆ lut pɔt] v. tender shoots. Cf. ဒျုတ် [ɗot], ဒျုန် [ɗon], ပြဲ(ယ်) [prai], သွတ် [swɔt]. Var. တွတ် [təpɔt].

ဗတ်တာကာတ် [pɔt tɑ̆ kɔt] v. to be delicate, tender.

ဗတ်သ် [pɔt sɑo³] v. to be handsome, comely. ဗတ်ဇောင် [pɔt soŋ] id.

ဗတ်[3] [pɔt] v. ကင်ဗတ် [kim pɔt] v. to seize, take power over. ဗံဗတ် [cɔm pɔt] v. to feel, palpate. သီဗတ် [sem pɔt] v. to gather up. Der. ဗတ်တဲ(ယ်) [pɔt tɑɑ] n. fist. Var. တွတ် [təpɔt]

ဗတ်[3] [pɔt] v. to be light in colour, to begin to ripen. ဒျုတ် [ɗom pɔt] v. to be light blue. Cf. second sense, ကြုံဒ် [krɔŋ], ကျူ [klɑɑ̆]. တွတ် [təpɔt].

ဗာတ် [pɑt] n. currency of Thai (Baht), used as ဗကေဒ် [ɗɛ̆ kie]

ဗဗတ် [pɪt] v. to be subjected to pressure, crushed, crowded, thronged. နဲဒဲကာဗဗတ်ဗံဒ် [dənài nɔ̆ pit mɔ̀ŋ] v. this place is crowded. ဗဗတ်ဂလေတ် [pit gɛ̆ lɪt] id. ဗဗတ်တာလေတ် [pɪt tɑ̆ lit] id. ဗဗတ်ဗလေတ် [pit dhɛ̆ lɪt] id. Cf. ပြုတ် [grɛ̀ak], ညောန် [ɲɒn], ဒုန် [ɗɔn]. Der. ခဒွတ် [khəpit] v. to suck, to suck into the mouth. Var. တွဗတ် [təpɪt].

ဗဗတ်ဂရိတ် [pit gɛ̆ rèt] v. to crush, to oppress, to be in difficulties. ဒျိုဒျိုက် [pəɗɑɒ pəɗɑk] id. ဒျိုဒျိုက် [ɗɑɒ ɗɑk] id.

ဗောတ်[5] [pɒt] v. to eject, squirt from the mouth. ဗောတ်ပြောဟ် [pɒt prɒh] v. to squirt from the mouth. Cf. ပြောဟ် [prɒh], ဗတ် [pɔt]

ဗောတ်[J] [pɒt] v. to draw out, unsheathe.

ဗောတ်ကာအလဝံ(မ်) [pɒt nɑ ɑ̆ làm] v. be a champion (in athletic games and competitions).

ဗောတ်ဆွဲ(ယ်) [pɒt pɑ̆ soɑ] v. to pull out a nail.

ဗောတ်မြု [pɒt mrɛ̆] v. to draw one's sword. Cf. ဆွတ် [pɑ̆ tet], ဒုက် [pɑk]. Var. တွောတ် [təpɒt].

နိုတ်[5] [pɔt] v. to press with the fingers, to make straight. ဒျိုကိုကောန်တဲ(ယ်) [pəɗɑɒ kɒ kɒn tɑɑ] id.

နိုတ်လွှ [pɔt lɛ̆ gù] v. to make in aim, to make straight. နိုတ်ဒွ [pɔt dɛ̆ gù] id. နိုတ်ဒွဝ် [pɔt bɛ̆ dɔ̀] id. နိုတ်သွဝ် [pɔt sɑ̆ təp] id.

နိုတ်[J] [pɔt] v. to take in one's hand, pick up. ခုံနိုတ် [rùı pɔt] v. to pick out, choose. Cf. ကဒုံ(ဟ်) [kɑ̆ pɔh], တံက် [kɔk], လဒုံ(ဟ်) [lɛ̆ pɔh].

နိုတ်ဂိုင်သွိုလဝ် [pɔt gèŋ sɔm tem lɔ̀] v. to receive into one's mind, receive knowledge.

နိုတ်[2] [pɔt] v. နိုတ်လွှတ် [pɔt lənùh] v. to stretch and yawn. ဇောင်နိုတ် [ɗɔŋ pɔt] v. to be

tired. Cf. ကွိုင် [kwaŋ], ဒေါင် [dɔŋ], လေ့ာင် [ləmɔ̀ŋ]. Der. လေ့ာင်လေ့တ် [ləmɔ̀ŋ ləmɨ̀t] v. to be fatigued, to be wearied.

ခိုတ်[9] [pot] v. ကျော်နှိုတ် [klɒn pot] v. to wait on. Der. နိမတ် [nɨ̆ mèt] v. to make for the use of another.

ခိုတ်[9] [pot] part. equivalent quantity, degree, or quality. ညးဥညာန္ခံနိုတ်ကူဂုန်အိန် [ɲèh pɒn ɲɑ nùm pot tlɑ̆ gùn ɛn] part. he is as wise as Tala Goon Een. ချုင်လုချုင်ကိုချုင်ဖတ်လန်ုဒေ့ခဲ ခိုတ်ကွဲန္ခွဲန်ုဝဒိုင်ပြိုင် [dɔŋ lɛ̆ gɔ̀ŋ kɒ dɔŋ mɔ̀t lɔ̀m lɔ̀m sɔŋɒɑ^{2} pot klɔm dɛ̆ cam cɒh tɑŋ prɛŋ] part. Rangoon and Moulmein are more than one hundred and eighty miles apart. ဒေ့ထတ်ခိုတ်သွေ့ဝ်ဘဒိသိုင် [dɛ̆h thɔt pot sɑ̆ kie jèɑ dĭ sɑŋ] part. he is as strong as lion. ဖံဒ်ခိုတ်ဝိတွဲ့(ယ်) [mɔ̀ŋ pot pæ̆ təŋɒɑ] part. I shall be staying for three days. ထုင်ဖခိုတ်လိုဝဖေ့(အ်) [rɔ̀ŋ cɔm pot lɒ pɑ̆ raɛ̆] part. look what a botched job it is! သွိုခိုတ်ဏ်သွးဒိုတ်ရဟာ, ဓိက်ဖွံ့ဖွံ့ခိုဟ်နုဏ်ဏီဟာ [səŋæ̆ pot nɔ̆ sɑ̆ dèh cot rɑ̆ ha, mòik gɔ̆ gɔ̆ khoh nù nɔ̆ nem ha] part. will you satisfied with a house like this or do you want something better? Cf. အဓာ [ɑ̆ mɑ], ဝလိုဒ် [gɛ̆ lèŋ], တွာ [təmɑ]. Var. တွိုတ် [təpot]. ဒသွဲခဲုတ်ဝလိုင်လိုဖေ့ဂ [səŋɔ̀ɑ^{2} pot gɛ̆ lèŋ lɒ rɑo^{2}] part. how far is it? ဘျုင်ခိုတ်ခို(ဒ်) [slɔŋ pot dɔ̀] part. as high as a hill. တွံခိုတ်ခိုတ်ဝလိုင်လက်ကဖော်ပုတ် [hɔ̆ khoh pot gɛ̆ lèŋ lèɑk kɑ̆ nɑɛ̆ puh] part. it is not as good as yesterday. ခိုတ်ခဲ့ချုပြုတ်ဓာန်ုံ့ချည်ဩ် [pot bɨh chu proh màn gɔ̀h chu jɨ̆ŋ] part. write as first as you can. ခိုတ်ခဲ့စဓာန်ုံ့စည်ဩ် [pot bɨh cɛ̆ màn gɔ̀h cɛ̆ jɨ̆ŋ] part. eat as much as you can. ခိုတ်ခဲ့ဆေင်အဲတွံဟျုကြိ(ဒ်) [pot bɨh theɑŋ oɑ hɔ̆ byɨ̆ nem] part. I am not as old as you think.

ခိုတ်ဝလိုင် [pot gɛ̆ lèŋ] adv. equivalent quantity or degree.

ခိုတ်လို(ဒ်) [pot lɒ] adv. how much, however much, in what degree.

ခိုတ်သွေ့ဝ် [pot sɑ̆ kie] adv. equivalent degree.

ဝန်[3] [pɒn] n. timber tree withfibrous bark used for coarse ropes, odina wodier Roxburgh. Var. တွန် [təpɒn].

ဝန်[J] [pɒn] n. dried preserves. ယိုဟ်ဝန် [yɔ̀h pɒn] id.Var. တွန် [təpɒn].

ဝန်[2] [pɒn] v. to twist, braid, plait. ဂုက်ဝန် [jɔ̀k pɒn] n. cord, rope of strands twisted together. ဗျာဂ့်ဖွံ့ဟ်ဝဖျိုင်ဝန်ခဲ(ယ်) [phyɑ gɔ̀h mənèh gɔ̀mlèŋ pɒn poɑ] n. there were lots of people coming and going in the market. ရာင်ဆာဝန်ခဲ(ယ်) [rɑ̀iŋ chɑi pɒn poɑ] v. to proliferate. လီဝန် [lèm pɒn] v. to be twisted together, entangled. Cf. ဝတောဲ(ယ်) [khɑ̆ toɑ^{2}], ပ္ဒိ(ဒ်) [plem]. Der. ဝန် [pɒn] n. odina wodier tree. Var. တွန် [təpɒn].

ဝန်ဂုက် [pɒn jɔ̀k] v. to twist strands together to make a rope, make a string or rope by twisting.

ဝန်တောဝ် [pɒn to] v. to make a thread.

ဝန်လီ(ဒ်) [pɒn lèm] v. interlaced, in close connection.

ဝန်လီထုံကြောန် [pɒn lèm thui krɑn] v. in close connection.

ဝန်သော်(က်) [pɒn sok] v. to braid one's hair.

ဝန်ဓဲ(ယ်) [pɔn poɑ] v. to be interlaced, to mill around, to be present in large numbers.

ဝန်ဝဲ(ယ်) [pɔn pai] v. to disorder procedures, feel sick, have nauseating feeling, despise to the point of nausea, disorder in stomach. ဇင်ဇုံ [cɔŋ pŏ rɔŋ] id. adv. ill at ease, with a queasy feeling.

ဝုန် [pun] n. knife. Cf. မြ [mrĕ]. Var. ဇွုန် [təpun].

ဝုန်ခွဲ(က်) [pun khəmaik] n. knife with long handle and short blade, used for splitting bamboo fibre ချာ [chɑ].

ဝုန်နုရိုက် [pun nĕ roik] n. flowering hedge plant, Ixora oculata.

ဝုန်နိုင် [pun nòiŋ] n. razor, esp. as monk's requisite, one of the articles a candidate for the priesthood must possess. Cf. ဝုန်သေဒ်(က်) [pun sok] n. Syn. ဝုန်ဖိုင် [pun hnòiŋ].

ဝုန်ဖိုက် [pun hnòik] n. hunting knife. Cf. ဝုန်ခိုက် [pun jənòik].

ဝုန်ပွတ် [pun pəŋɔp] n. clasp-knife. Syn. ဝုန်ဖျောတ် [pun phəʤɒp].

ဝုန်ဖျောတ် [pun phəʤɒp] n. clasp-knife. Syn. ဝုန်ပွတ် [pun pəŋɔp].

ဝုန်မုက်ဓာလွှဲအွှာဟ်ကရေက်သရံတံရုတ် [pun mɜ̀k pɑ lĕ paík ă ca paik kă reak să rŏ tŏ pɔ̀p] n. lancet.

ဝုန်သေဒ်(က်) [pun sok] n. razor. Cf. ဝုန်နိုင် [pun nòiŋ].

ဝုန်သူတ်မရေက်ယာတ် [pun səmɔt mĕ rɔ̀ik yàt] n. scissors.

ဝုန်သျှင်စာင် [pun sənɛaŋ caiŋ] n. pen-knife, jack-knife, clasp-knife.

ဝိုန် [pon] pn. pes. even, even if, though, the subordinate phr. or cl. is close by လေဒ် [lae] usually ကိုလေဒ် [com lae] or occasionally by ဂုံ(တ်) [gɔ̀h]. ဝိုန်အဲဟွံဆိုကိုလေဒ်အဲတ်(ဒ်) [pon oa hŏ chaɒ kom lae oa tem] pn. pes. although I have never met him, I know about him. ဝိုန်ကောန်ဒွဲဒ်တ်ကိုလေဒ်တိအိုတ်ရ [pon kɒn ŋaik tŏ kom lae tem ot rŏ] pn. pes. even the children know. ဝိုန်ဓဲမှိုဆုံဆုံကိုလေဒ်အဲဟွံပတော့(ဟ်) [pon dĕh hom ʤam ʤam kom lae oa hŏ pŏ tĕh] pn. pes. even if he really did say it. I do not believe it.

ဝိုန်ဂုံ(ဟ်) [pon gɔ̀h] pn. pes. but, however, nevertheless. ဝိုန်ဂုံလေဒ် [pon gɔ̀h lae] id. ဝိုန်ဂုံကိုလေဒ် [pon gɔ̀h kom lae] id.

ဝိုန်ဂုံလေဒ် [pon gɔ̀h lae] pn. pes. notwithstanding.

ဝိုန်ဒုံကို(ဒ်) [pon dɔ̀h kom] pn. pes. notwithstanding, it is so.

ဝိုန်ဒုံကိုလေဒ် [pon dɔ̀h kom lae] pn. pes. notwithstanding, it is so.

ဝိုန်ဒုံသဒ်ဂုံကိုလေဒ် [pon dɔ̀h saik gɔ̀h kom lae] pn. pes. nevertheless. ဝိုန်ဒုံအတိုင်ဂုံကိုလေဒ် [pon dɔ̀h ă taŋ gɔ̀h kom lae] id.

ဝိုန်ဒုံသဒ်ကားကိုလေဒ် [pon dɔ̀h saik nɔ̆ kom lae] pn. pes. even if that is the case.

ဒီပ် [pɛp] v. to cause to close.

ဗေပ် [pip] v. to cause to close.

ဝိုပ် [pop] n. brahminy duck or ruddy shelduck, whistling teal, lesser tree duck, Tadorna, ferruginea Vroeg, the Mon national emblem. ဝေဇံဝိုပ် [gĕ cim pop] n. brahminy duck.

Cf. ဟံသာ [hɔm sa], နိုဝ်ထစ် [pop thɔ] id.

နိုဝ်ဇင် [pop pɛŋ] n. tern, muscovy duck.

နိုဝ်ဗာ [pop mèa] n. cotton teal, small species of teal, Nettapus coromandelianus gmelin.

နိုဝ်ဓိ [pop wèa] n. whistling duck, Dendrocygna javanica Horsfield and bicolor gmelin.

နို့(ဒ်) [pom] v. to be blunt, to be stupid, to be dull, not sharp. နို့နို့(ဒ်) [dhɜ̀m pom] v. to be stupid. Cf. second sense, ဆို့(ဒ်) [som], နို့ဟ် [dɜ̀h], နို့(ဒ်) [dhɜ̀m], သို့ပြ် [sʊ̆ dɜ̀h]. သို့ပြ် [sloh]. Der. နို့(ဒ်) [bəpom] v. to blunt. Var. တို့(ဒ်) [təpom].

ဝိုဒိုတ် [pom dhɜ̀t] adv. plainly, bluntly. with a blunt or rounded end. ဝုန်ဒိဝင် [pun pom mɔ̀ŋ] v. the knife is blunt.

ဇဲ့(ဃ်) [pɛa] v. to be out of alignment, out of true, out of the square. to be distorted. ဇဲ့ဇဲ့ [pɛa wèak] id. Var. ဇတ့(ဃ်) [təpɛa]

ဘ်[2] [pɔ] n. ကာဇဒ် [ka pɔ] n. basket with padded lining, used to keep teapot warm. Syn. ကာရံ [ka rèa[1]] id.

ဝဒ်[1] [pɔ] n. rattan, cane. ဇက်ဝဒ် [jək pɔ] n. rattan. တ္ဒဝဒ် [tənɔm pɔ] id. Var. တ္ဒဝ် [təpɔ].

ဝဒ်ကလူန် [pɔ kʊ̆[1] lun] n. marsh date-palm, Phoenix paludosa Roxburgh.

ဝဒ်ဓပ်ဒ် [pɔ khʊ̆ pɔŋ] n. thick kind of rattan

ဝဒ်ဒွဲ့(ဃ်) [pɔ dhwài] n. thin kind of rattan

ဝဒ်ဈမ္ဘဘာ [pɔ rɔ̀m mɛ̆ tha] n. a large species of rattan used as rope.

ဝဒ်[2] [pɔ] n. internal or central cavity, pure metal. ဇတ္ဒဉ်ဝဒ် [klɔiŋ pɔ] n. marrow. ဇတ္ဒဉ်ဝဒ် ဝတ် [klɔiŋ pɔ jùt] id. Syn. ဇတ္ဒဉ်ဩဃိဒ် [klɔiŋ ʊ̆ yòiŋ], ဇတ္ဒဉ်ဓိတ် [klɔiŋ mèt]. Der. ဇလ္ဒာဒ် [ləmɔ̀[2]] n. embryo. Var. တ္ဒဒ် [təpɔ].

ဝဒ်ကြတ် [pɔ krut] n. mesentery.

ဝဒ်ဝုတ် [pɔ jùt] n. marrow.

ဝဒ်မုတ် [pɔ mùh] n. nasal cavity.

ဝဒ်ဩ်ဒ် [pɔ srɔn] n. pure silver.

ဇဇာဒ်(ဃ်) [pɔ] n. ဂဇဇဂဇာဒ် [gɛ̆ cim phʊ̆ pɔ] n. emerald dove.

ဝို့(ဝ်) [pɑɒ] n. salt. နိုကာဒ် [pɑɒ kaiŋ] n. calomel. Syn. နိုသ္ဆာဒ် [pɑɒ sʊ̆ kaiŋ].

ဝိုဧရုက်သွက်ဖွဲ့သိက်စုတ် [pɑɒ khʊ̆ rɔk swɛk gɔ̆ soik cut] n. stuffing.

ဝိုဝဒ္ဓန် [pɑɒ gòm teŋ] n. magnesium sulphate.

ဝိုဇာတ် [pɑɒ dhàt] n. mineral salt.

ဝိုဇာတ်လဒိဒ် [pɑɒ dhàt lʊ̆ loiŋ] n. phosphorus.

ဝိုဇာတ်ဩ်သဒ်တ် [pɑɒ dhàt whʊ̆[1] sʊ̆ whet] n. phosphate.

ဝိုဒ္ဓန် [pɑɒ pʊ̆ toiŋ] n. potash

ဝိုးဒီးဒီ [pɑɒ bèaŋ gɛ̆ ŋ] n. magnesium sulphate. နိဝဒ္ဓန် [pɑɒ gɔm teŋ] id.

ဝိုဒ်ဒ် [pɑɒ bòik] n. salt prepared with spirits.

နံဘိတ် [pɑɒ bhòik] n. salt prepared in the same way with honey, like နံသိန်ဓရ် [pɑɒ sen dhèa' rĕ̃].

နံမသုန် [pɑɒ mĕ̃ sun] n. five preparations of calomel.

နံသိန်ဓရ် [pɑɒ sen dhèa' rĕ̃] n. burned calomel, burned in cow's milk until dry.

နံသမ္ဗဲ့(ဃ်) [pɑɒ sɔm ui] n. odoriferous medicinal salt.

နံသမ္ဗဲ့ကွင် [pɑɒ sɔm ui kəpɛŋ] n. medicinal salt of foreign make.

နံသ္ဒုဟ်ဒြီ [pɑɒ səmut drĭ] n. salt prepared with cow urine.

နံသွတ် [pɑɒ swɔh] n. salt prepared with sesamum (sesame) oil.

နံသိန် [pɑɒ sen dhèa'] n. rock salt.

ဒုံ(တ်) [pɔh] v. to pick, to pluck, as fruits or flowers.

ဒုံသတ်ကြုက် [pɔh sɔt krɔk] v. to pick mangoes.

ဒုံပဒုံ(တ်) [pɔh pɑ̆ lɔh] v. to pluck. ပဒုံ(တ်) [pɑ̆ lɔh] id.

ဓဒုံ(တ်) [pĕ̃h] v. to revile, to mock, to abuse, use abusive language, ridicule. Cf. ချ် [chɑo^{3}], လက် [lĕ̃ɑk].

ဓဒုံဍတ် [pĕ̃h glɔh] v. to abuse against.

ဓဒုံလက် [pĕ̃h lèɑk] v. to revile the other.

ဓုံဒ(တ်) [pɔh] v. to sprinkle. ဓုံဒဓဲ(ဃ်) [pɔh bĕ̃ ròa'] id. Cf. ဓဲ(ဃ်) [bĕ̃ ròa']. Der. သဓုံဒ(တ်) [sɑ̆ pɔh] v. to sprinkle. ဎုတ် [ləmùh] v. to asperge.

ဒိုတ် [poh] v. to be cool, cold, pleasant, quiet, to be comfortable, to be calm. ဍာ်ဆုံဇေဒခဲ့ ဒွဲခဲနိုတ်နိုတ် [ĭ nɔ̆ cʊ̆' thʊ̆' pəɗoɑ dənài poh poh] v. put this in cool place. ဥတုနိုတ် [ŭ taŏ poh] n. cold season. ကာလဝံ့ဇုံဖံဒိုတ်နိုတ်ရ [kɑ lɑ̆ gɔh dĕ̃h gʊ̆ mɔŋ poh poh rɑ̆] v. after that he was able to live in a peace. ဒွဲခဲဆံနိုတ်ဇကွံဂုနို(ခ်) [dənài nɔ̆ poh kwĕ̃h jù cĕ̃] v. this is a nice quiet spot let us rest here. သွိဒ်နိုတ်ဩြိတ်ဒွဒ်ဒ် [snoiŋ poh sroh dəmɔŋ] v. it is cool in the shade. Cf. ဝတ် [gɔk], ဒိုံ(ဒ်) [gɔm], ညွိဒ် [ɲɔiŋ], သာ [sɑ]. Der. ဒ္ဍုတ် [bəpoh] v. to cool, make pleasant. ကွုတ် [kəmʊ̆h] v. to (be) cool. Var. တ္ဍုတ် [təpoh]. နိုတ်ဖွးဇံဥတ်ညီ [poh mĕ̃ gèh pɔŋ pəmɔt jĭ̃] v. do warm yourself at the fire if you are cold.

ဒိုတ်ဝတာဒ် [poh gĕ̃ tɔ] v. to shiver with cold.

နိုတ်ဝံတ် [poh gɔk] v. to feel cold.

နိုတ်နိုတ် [poh cot] v. to be a happy disposition, easygoing. Cf. နိုတ်ဍွိဒ် [cot glòiŋ].

နိုတ်ဇက္ကန် [poh thɑ̆ kin] v to be cold.

နိုတ်ဝ [poh bĕ̃] v. to be suffering from catarrh.

နိုတ်သ္ဒ [poh sɑ̆ bĕ̃] v. to be congested in the respiratory organs.

နိုတ်သြိတ် [poh sroh] v. to be cool, at ease, peaceful, comfortable, to be easygoing, come to an understanding, reach a settlement, (of war) come to an end, be relieved, have peace of mind, lack of agency or enthusiasm.

ဒိတ်ᴶ [poh] v. to boil in water, cook by boiling. ဝုင်ဒိတ် [pɔŋ poh] n. soft boiled rice from which water has not been strained. Cf. ချုန် [ɗun], တောံ(ဒ်) [tɒm], ဖျိန် [phyɛn], ဗိုင် [bĕ cɛn]. Var. တွိုတ် [təpoh].

ဒိတ်ခွဲဝေင် [poh khəmai cɑiŋ] v. to boil an egg.

ဒိတ်သ္ဂာ [poh səŋɑ] v. to boil a monk's robe to move dirt.

[ဓ]

ဓ [ɗ] the thirty-fourth consonant of the Mon alphabet.

ဓᴶ [ɗ] see ဓ [ɗ] the first twelve vowels of the Mon.

[ဗ]

ဗ [b] the thirty-fifth consonant of the Mon alphabet.

ဗᴶ [b] pers, pron. masq. you. used in familiar address to inferiors, term of address and reference, usually peremptory or offensive, occasionally as n. phr, head. Cf. ဗွဲ(ယိ) [bùi].

ဗတွဲ(ယိ) [bĕ tui] pers, pron. that which is past.

ဗဏ(ဒ်) [bĕ nɔ̀] pers, pron. this, this fellow.

ဗွᴿ [bĕ] pron. ဗွဲ(ဟ်) [bĕ gɔ̀h] pron. that, thing um my, thing uma bob, thing uma jig. (ဗွဲ ဒိဟုံဒာဇေဒ်သွက်ဒာရာကိုဗွဲဖွဲ့ဖွဲ့,ဒိတ်ဒာဘာကိုဒ်,ဟွံတိကိုဒ်ဗရုပ်ဓပ်ဓကာသွတ်ဒာရာဒခံ့(ဒ်) [pəɗɒɑ poi hom ɗ rĭe swɛk ɗ rèɑ kɛt cĕ mòɑˈ mòɑˈ, wɜt ɑ kɒ dɔ̀h, hɔ̆ tem kɒ dɔ̀h mĕ rɔ̀p cɔp cĕ ka swɛk ɗ rèɑ ɗĕ̀h] n. when we talk about something, if we do not remember or know of that, we can use that word in stead of). ဗွဲ(ဟ်) [Ĭ gɔ̀h] pron. that.

ဗွဲ(ယိ) [bɔ̀aˈ] n. elder sister.

ဗွဲဗွဲ [bɔ̀aˈ gəmèaˈ] n. nurse, wet-nurse. Cf. ဒိဗွဲတ့ဲ(ဟ်) [mĭˈ gəmèaˈ tɔh], ဒိဒိန် [mĭˈ mèn], ဗွဲလေင် [bɔ̀aˈ lèaŋ].

ဗွဲဗွါ [bɔ̀aˈ glŭ] n. eldest sister, first-born elder sister. Cf. ဗွဲဇွန်(ဟ်) [bɔ̀aˈ jənɔ̀k].

ဗွဲဇွန်(ဟ်) [bɔ̀aˈ jənɔ̀k] n. eldest sister, first-born elder sister. Cf. ဗွဲဗွါ [bɔ̀aˈ glŭ].

ဗွဲဒေါတ် [bɔ̀aˈ dɒt] n. third-born or later-born elder sister.

ဗွဲဒေ(ဒ်) [bɔ̀aˈ ɗĕ̀] n. sisters of one womb, brothers and sisters, relatives, kin, family.

ဗွဲဝဲ(ယိ) [bɔ̀aˈ bài] n. spouse's elder sister, the elder sister of either husband or wife, a sister-in-law.

ဗွဲလေင် [bɔ̀aˈ lèaŋ] n. nurse, wet-nurse. opp. ဓော [kɑo²], ဓာဒီ [ɗ wɑo²].

ဗွဲ(ယိ) [bùi] pers. pron. femi. you. used in friendly familiar way by elders to young folks, familiar and friendly term of address, used chiefly between spouses and to persons

www.monlibrary.com

with whom the speaker is not acquainted. တေတ်ချင်လက်ဝက်မွဲဒေါ်ဘော, ဖူကိုကွာမွေး(ယ်) [kit ɗaik lèak phɛk mòa' khok nem ha, e kɒ kla ˇbài] pron. do you want another cup of tea? yes, please dear. တင်ဂုန်ကွဲဇွေး(ယ်) [teŋ gùn kwɛ̌h rɑ̌ ˇbai] pron. thank a lot, mate.

ခွဲ(ယ်) [bùi] pers. pron. woman, used in familiar address to inferiors, term of address to females, usually peremptory or offensive. opp. မွ [bɛ̌]

မွေး(အိ)° [bɔ̌] n. female (animal, bird & c) main component of complex object, term of address to women affix denoting the feminine gender. ဗြဲ [brèa'] id. ဂ္လမွေး(အိ) [glèa' bɔ̌] n. cow. ခဘဉ်မွေး(အိ) [cɑiŋ ˇbɔ̌] n. hen. ခတောမွေး(အိ) [dɛ̌ ka ˇbɔ̌] n. term of reference by monk to wife of person address.

မွေး(အိ)¹ [bɔ̌] adj. principal, first in rank, importance, chief, main, big, large, great, central, elder,full-grown.

မွေးအခွဲသို့ [bɔ̌ ɑ̌ ɗoa səŋæ̀] n. principal room.

မွေးထွဲ(အိ) [bɔ̌ kɑ̌ sɔ̌] n. lock, pod lock. Syn. သို့ထွဲ(အိ) [səŋæ̀ kɑ̌ sɔ̌].

မွေးကိုတ် [bɔ̌ kot] n. crown, royal head-dress.

မွေးကွတ် [bɔ̌ klɔt] n. raised central part of building surrounded by lower structures.

မွေးကို့ [bɔ̌ kəpi] n. river which flows directly into the sea.

မွေးခွဲ(အိ) [bɔ̌ khəɗɔ̌] n. main part of betel-box.

မွေးခန်(မိ) [bɔ̌ khɑ̌ dɔm] n. main room of a house.

မွေးဂရုး [bɔ̌ gɛ̌ rèh] n. stock of harrow, beam of harrow in which the teeth are fixed.

မွေးခွဲ့(ယ်) [bɔ̌ ŋùi] n. lobster. ခွဲ့ခေါင် [ŋùi ɗɛ̌ gòŋ] id. ခွဲ့ခင်း [ŋùi ɗɛ̌ gòŋ] id. ခွဲ့ဇွန်ဇွန်(ယ်) [ŋùi jənòk jənòk] id.

မွေးခဲ(ယ်) [bɔ̌ coɑ] n. large louse, full-grown louse.

မွေးခင်း [bɔ̌ jòŋ] n. main part of a bedstead, main part of the tree shaped stand where various articles of offering are hung.

မွေးခိုင် [bɔ̌ jèŋ] n. big toe, great toe.

မွေးချုင် [bɔ̌ ɗəŋ] n. city proper, central district of city, central part of the town. ကြီးချုင် [grèh ɗəŋ] id.

မွေးတဲ(ယ်) [bɔ̌ toɑ] n. thumb, measure equal to breadth of thumb, inch. Cf. လပုတ် [lɛ̌ puh].

မွေးတွေကောနှ် [bɔ̌ tlɑ̌ kɒn] n. female animal that has young.

မွေးတွ [bɔ̌ təŋɑ̌] n. stock of cross-bow.

မွေးဒ [bɔ̌ dèa'] n. woman of rank.

မွေးဒ်ကလဝ် [bɔ̌ dèa' kɑ̌ lɔ] n. wife of a noble.

မွေးဒပ် [bɔ̌ dɔp] n. (arch) main body of troops division (a unit of fighting force).

မွေးဒပ်ဓွန်(က်) [bɔ̌ dɔp jənòk] n. corps.

www.monlibrary.com

ဇွဴဝ်ပဲ့(ယ်) [bŏ pəɗoɑ] n. inner room of a Mon house, the principal room. ဇွဴဝ်အပဲ့(ယ်) [bŏ ă pəɗoɑ] id.

ဇွဴဝ်ဘာဝ [bŏ bhèɑ] n. principal room of monastery, school room, school hall.

ဇွဴဝ်မွိဟ် [bŏ mənèh] n. important person, elder, a full-grown man, the head man of the village.

ဇွဴဝ်မွိဟ်မိဖ [bŏ mənèh mĭ mĕ] n. elders revered as one's parents.

ဇွဴဝ်မွိဟ်ဇွဴဝ်သွို့(က်) [bŏ mənèh bŏ slɑk] n. prominent person in a community, leading light.

ဇွဴဝ်သွို [bŏ səŋæ̆] n. inner room of a Mon house. (သွို့မန် [səŋæ̆ mɔ̀n] n. a Mon house). ဇွဴဝ်ပဲ့(ယ်) [bŏ pəɗoɑ] id.

ဇွဴဝ်သူ့ [bŏ səŋɑŏ] n. best quality of rice.